

primo de gula.

Tractatus iste continet ix partes
Prima pars continet de his que
ualent ad detestacionem uicij
in omni. Secunda pars continet de uicio gu-
le. Tercia pars de uicio luxurie. Quarta
de auaricia. Quinta de accidia. Sexta de
supbia. Septima de inuidia. Octaua de
ira. Nona de peccato lingue. Tractatus de
uicio in omni. Primus pars tres rationes
ad probandum quod de summe odit peccatum. Se-
cundo. iiii. rationes ad probandum quod peccatum
summe nocet homini. Tercio emulantur. vi.
que peccatum auferunt homini. Quarto osten-
ditur quod uia uiciorum aspera est. Caput in tra-
ctatu de gula. Secunda pars principalis sub-
diuiditur in iiii partes. Prima pars continet
xiiii que possunt ualere ad detestacionem
uicij gula. Secunda de speciebus huius uicij.
Primo de omelatione et ebrietate. deinde
de v. speciebus quas distinguit scriptura super
genesisim xxv. et de aliis. iiii. speciebus.
Tercia pars continet de iiii. satellitibus que
utitur uicium gula. Subditio prima partis
in tractatu gula. Prima pars principa-
lis in tractatu gula potest subdiuidi in iiii.
partes quas tertia continet tres iniurias
quas facit illi uicium primo. Quarta. vi.
contumelias quas facit deo. Nona continet
mala que in scriptura leguntur puenisse ex
hoc uicio et que cotidie eueniunt his que
in hoc uicio laborant. Decima pars. quomodo
huc uicium sit grauis infirmitas et que.
Tercia de tertia continet quod huc uicium grauis
sit seruitus et que in vi. grauitas illius

seruitutis. Continencia aliaz parti-
cularum non ponimus causa breuitatis.
Vbi agit de ebrietate. Ponuntur quinq[ue]
contra uicium ebrietatis. Vbi agit de scda
spe illaz et spez quas ponit scriptura.
Ponuntur tres rationes quare delicata
non sunt querenda.

Tractatus De luxuria.

Tractatus de luxuria continet vi partes.
Prima et de his que faciunt ad detestacionem
luxurie. Secunda et de speciebus eius. Tercia de
his que prestant occasione huius peccati.
Quarta est de vii. remediis contra luxuriam.
Quinta de prohibicione simplicis for-
nicationis. Sexta continet quedam ne-
cessaria contra illos qui impotenciam
continendi allegant. Subditio prima
partis in tractatu luxurie. Prima
hanc vii partium diuiditur in tria
capitula. Primo agit de sex miseris
que sunt annexae huic peccato. Primo
continet tria per que pluit quod huius peccatum
multum displiceat angelis. Secundo continet
sex per que probatur quod multum placeat
demonibus. Tercio continet vi contumelias
as quas huius peccatum facit deo. Quarto quomodo
sit iniuriosum. Quinto quomodo sit nocuum
pro subiecto. Primo continet quam
potens sit huius uicium ad capiendum ho-
minem. Secundo quomodo tenax sit huius peccatum.
Tercio de utilitate in qua hominem po-
nit. Quarto de misera seruitute in
qua sunt luxuriosi. Subditio secunda par-
tis in tractatu luxurie. Secunda pars nouis

uicio

etinet capitula. In primo tangit de luxuria cordis et corporis. In secundo ostendit duplex acceptio huius nominis luxurie et enumerantur v. species luxurie secundum utramque eius acceptioem. In tertio agitur de peccato contra naturam ubi octo modis ostenditur magnitudo huius peccati. In quarto agitur de incestu ubi tripliciter ostenditur magnitudo huius peccati. In quinto agitur de adultério ubi eius species primo tanguntur. Deinde octo ponuntur per que magnitudo huius peccati ostenditur. In sexto agitur de simplici fornicatione ubi tangit de peccato in duabus metricis et scabinarum et ibi tangitur de raptu. In septimo agitur de stupro ubi quatuor ponuntur per que magnitudo huius peccati ostenditur. In octavo agitur de luxuria clericorum ubi primo tanguntur v. que aggravant hoc peccatum in hijs qui sunt in sacris ordinibus. Deinde tanguntur quinque cause propter quas hoc peccatum indecens est in sacerdotibus. In nono agitur de peccato carnis in personis religiosis ubi primo sex tanguntur que valent ad ostendendum peccatum carnis valde esse grave in personis religiosis. Deinde quinque tanguntur specialiter que illud aggravant in immo-
nialibus. Subdivisio tertia pars in tractatu luxurie. Tercia pars continet vii. capitula. In primo enumerantur octo que dant occasionem peccato luxurie. et de duobus breviter tangit. In secundo ag-

de peccato uetularum turpitudine ostenditur ubi multipliciter ostenditur magnitudo peccati earum. In tertio agitur de malo exemplo quod datur occasione peccato luxurie. In quarto de aspectu mulierum ubi ostenditur quod aspectus mulierum multum sit timendus. Primo auctoritatibus et exemplis. deinde tribus rationibus superius ex parte mulierum et vii superius ex parte oculo. In quinto ostenditur quod colloquium mulierum valde sit timendum. In sexto de auditu cantonum amatorioz et similibus que ad libidinem excitant. In septimo ostenditur quod tactus mulierum sit valde periculosus. Subdivisio quarta pars in tractatu luxurie. Quarta pars continet vii. capitula. In primo agitur de tribus remedijs contra luxuriam ubi in fine ponuntur tres rationes quare fugiendo luxuriam sit pugnandum. In secundo agitur de tribus que homines quandoque decipiunt qui cum mulieribus habitant. In tertio agitur de choreis ubi primo ostenditur auctoritatibus quia periculosum sit hoc. Tertio ostenditur rationibus quod fatuum sit hoc. In quarto capitulo agitur de quinque alijs remedijs contra luxuriam. Subdivisio quinta pars in tractatu de luxuria. Quinta pars continet vii. capitula. In primo ponuntur auctoritates ad probandum quod simplex fornicatio sit prohibita. In secundo ponuntur vii. que valent ad probandum quod p-

hibenda sit. In tertio ostendit quod sit
facium quare eam dominus prohibu-
it. In quarto ostendit quod dominus prohibe-
do eam misericorditer egit cum genere
humano. Subdividitur sexte partis in
tractatu de luxuria que pars ultima
Sexta pars continet duo capitula. In
primo ponuntur auctoritates contra e-
os qui dicunt se non posse continere. In se-
cundo ostendit rationibus fatuitas talium
versus finem probatur quod sine dei au-
xilio nichil possumus. Vbi sunt tria
tanguntur necessaria ei qui debet
iustificari.

De avaricia capitula.

Tractat de avaricia quinque continet
partes. Prima continet pars
ea que faciunt ad deum avaricie. Secunda
continet de speciebus avaricie. Tercia
de his que dant occasionem huic vitio.
Quarta de remediis contra hunc vitium
Quinta de prodigalitate. Prima harum
partium subdividitur in ix capitula.
In primo continetur quomodo avaricia na-
tura dissuadetur. In secundo continentur xvii ma-
ledictiones que contra avariciam in scrip-
tura inveniuntur. In tertio quatuor
auctoritates ponuntur quibus magni-
tudo huius peccati ostenditur. ubi ostendi-
tur quomodo avarus sit iniquus in deum in se-
os in proximum prope in domesticos
et in creaturas inferiores. Ibidem etiam
ostenditur quomodo avarus sit idolatra.
In quarta ostenditur quomodo avarus sit infir-
mitas sit avaricia ubi primo ponuntur

2
tur duodecim ex quibus ostenditur gra-
uitas huius infirmitatis. Secundo xvii in-
firmitates tanguntur que sunt in aua-
ro. Tertio octo cause quare avarus
divicius non facietur. In quinto agitur
de servitute avaricie ubi ostenditur
quod avarus sit servus divitiarum et sex tan-
guntur que faciunt ad miseriam huius servitu-
tis. In sexto ostenditur quod magna ium-
habeat avaricia ad capiendum detine-
ndum submergendum ubi ostenditur quod
laquei avaricie tripliciter sunt occulti.
In septimo quod avaricia sit exosa deo
proximo iniuriosa nociva proprio sub-
iecto. Vbi ubi ostenditur quod avaricia sit ex-
osa deo tangitur quadruplex stulticia
avarici et ponitur quadruplex ratio
quare deus avariciam odiat et tangun-
tur quinque rusticitates quas divites a-
varus facit deo. Vbi ubi ostenditur aua-
ricia nociva proprio subiecto. Ponuntur ^{decem}
mala que ipsa facit suo subiecto quorum
primum est stulticia vel insania et osten-
ditur ibi sex modis insania avari et
assignantur xviii stulticie avari. Vbi
vero ostenditur secunda stulticia avari
ostenditur quod iiii sunt que possunt dicere
nostra et que temporalia ista nostra non sunt. V-
vero assignantur tertia stulticia avari
ostenduntur quinque fructus que videntur
habere divicie. Vbi ubi assignantur septi-
ma stulticia avari ponuntur quinque
casus quibus fatuus est qui pecuniam
sua secum vult habere. Vbi ubi assignantur

xiiij. stulticia auari ostendit qd p̄ses
felicitas sompnuo in iiii. assumetur
ostensa stulticia auari q̄; primū ma
lū qd facit ei auaricia ostenditur
ix. alia mala que facit ei auaricia.
In octauo h̄etur de his quib; scrip
tura oparat auariz. In nono capitulo
ponunt exempla q̄ ualent addeat a
uaricie. Subditio sc̄de partis in trac
tatu de auaricia. Sc̄da pars trinet
xv. capla. Primū capitū de peccō
usure ubi p̄mo ponunt uerba sacre
scripture q̄ faciūt tra h̄ peccm. Sc̄do
assignant sex stulticie usurarij. Tercio
ix. iniquitates ei. Quarto xii. alia q̄
faciunt ad detestationē h̄ pecc̄i ubi
ultimo tanguntur v. pene usurarij.
Quinto agit de sp̄eb; usure. Sexto po
nuntur octo reprehensibilia circa restitui
tionē. Septimo ponunt viij. p̄ que
pot̄ aliquis induci ut restituat. Se
cundū capitū; de rapina ū sex pon
tur q̄ debent cohibe hoies a rapina.
Et xii. q̄ ostendūt magnitudinē h̄ pecc̄i
et ostendit quadruplici rōne qd rap
tores multū sint puniendi et assigna
tur v. rōnes quare raptores sint in h̄
mundo paupes et tanguntur vi. pene
raptorū. Tercū capitū; de iniustis tal
lus ubi p̄mo ponit magnitudo h̄ pecc̄i.
Sc̄do ponuntur vi. mala q̄ proueniūt
alicui ex eo qd tallias facit. Tercio tan
gitur de uilitate h̄ pecc̄i. Quartū ca
pitū de fraudib; negotiatorū. ubi po

nuntur viij. mala q̄ habūdant in
tricatorib; et tripl̄ ostendit qd mag
nū peccm̄ fraus sit in ponderib; et
mensuris. Quintū capitū; de accep
tione munitum ubi p̄mo ostendun
tur x. mala q̄ faciunt munita accep
torib; suis. Sc̄do tanguntur v. que
possūt esse reprehensibilia circa accep
tores munitum ubi ostenditur qd
delicie clericorū mortē trinent. et
q̄ possunt ibi esse viij. mortes. In fine
tangit de diuersis sp̄eb; munitum.
Sextū capitū; de auaricia aduoca
torū ubi viij. tangunt q̄ deberent
hoies retrahē ab officio aduocatois.
Et xxij. picula q̄ sunt ibi circa illud
offm̄. In fine tangitur de iudicib; sc̄e
decretorū et similib; . Septimū capitū;
de symonia ubi viij. ponunt que
faciūt ad detest̄ symonie. et tangunt
xij. sc̄melie quas symonia facit. do.
et multiplex dāpnū qd ex symonia
puenit. in fine ponuntur diuisiones
ad symoniā p̄tinentes. Octauū capitū
est de peccō edificancū syon in sang
nib; ubi p̄mo tales ostenduntur ma
ledicti. Sc̄do ponunt exempla et uer
ba sacre scripture q̄ ualent et h̄ pec
catū. Tercio viij. mala q̄ ex h̄ peccato
pueniūt ubi ostendit tripliciter qd sūt
infideles qui bona ecclesiastica ex amo
re carnali offerunt et in fine triplici
ratione ostendit qd carnal̄ amor pl̄
noceat in ministris ecclie q̄ symonia.

Nonū caplm ꝑ de peccō chortay ubi
tripli ostendit qd h peccm sit detesta
bile. Deinde tanguntur iiii modi q
bz uocatur aliqs ad dignitatē. Deci
mū caplm ꝑ de auaricia niceimarioꝝ
ubi ponitur vi q faciunt ad det
h' peccī ꝑ in fine vi rōnes tangūt
quare xpc uoluit in pmitiua ecclesia
cpzalia iuncta esse spūalibꝫ. Vnde
cumū caplm ꝑ de septē signis auari
cie que apparent in ecclesia dī q sunt
pluritas bñficioꝝ pluralitas missa
rū ab eadē psona in eadē die dicta
rū. Pluralitas officioꝝ in eadē mis
sa multiplicatio altariū sine neces
sitate. auara cōseruatio fructuū
p̄mocio pueroꝝ ad sacros ordines
ꝑ ecclesiasticas dignitates. ꝑ cursus
ad loca ubi solꝫ offerri. Vbi ū agi
tur de p̄mo signo auaricie. p̄mo
ostenditur qd n̄ licet h̄re plura
bñficia ecclesiastica sufficiencia. ubi
exsufflantur cause ip̄ qual aliqui
credūt h̄ sibi licere. Secdo sex pon
tur ad det h' peccī. Tercio sex tangū
tur que sūt rephensibilia ī talibꝫ
p̄sonis. ubi ostendit tripliciter q p̄sen
cia pastoris gregi sit necessaria ꝑ
tangūtur sex ad que se obligat q
curam aīaz suscipit. In fine uero
ostendit tripliciter qd piculosa sit dis
pensatio bonoꝝ ecclesiasticꝫ ꝑ. Vbi
uero agitur de pluralitate mis
sarꝫ ponitur p̄mo casus diuersi

10
in quibꝫ licet celebrare duas mis
sas in die. Secdo ponitur sex ra
ciones ad h' qd n̄ sit simpli bonū
aliquē celebrare duas missas in
una die. Vbi ū agitur de auara
cōseruatione fructuū ostendit ꝑ
mōis fatuitas eoz qui cū habeat
ānu os redditū sufficientes ex auari
cia tñ fructus cōseruant. Vbi uero
agitur de p̄mociōne pueroꝝ. Vn
cause tangūtur quare cauendum
est ecclesie a p̄mociōne eoz. In xij ca
pitulo agitur de hys q p̄tinent ad
dignitatē cōficiendi. Secdo ponitur
ea q faciūt ad det peccī indigne
conficiendū. Tercio tangūt de peccō
eoz qui nunqꝫ curant cōmunicare
ubi qnqꝫ cause tangunt quare ta
les multū deberēt dolere. Quarto
agitur de peccō eoz qui ꝑ mortali
cōm a se expellūt. Certeūdecimū cap
est de uicio ꝑpetatis ubi p̄mo pon
tur xij exempla qbz possumꝫ uti
stra peccm. Secdo tangunt xij stul
ticie quibꝫ laborant ꝑpetariꝫ. Ter
cio multiplex pueritas quā facit h
peccm. Quartū multiplex malum
qd ꝑ in ꝑpetario. Qnto ostenditur
q religio maxime debeat ꝑsequi
hoc uiciū. xiiii capꝫ ꝑ de auaricia
seie. ubi p̄mo ponuntur xii q pos
sunt ualere stra auariciā utam
xv. capꝫ ꝑ de peccō lusoꝝ. Vbi qnqꝫ po
nuntur q faciūt ad det h' peccati

enuantur et xv. peccata que circa ludum
accidit. et ostenditur quod transgressio to-
tius decalogi ibi accidere possit. tangit-
ur et ibi xv. stulticie lusorum. In fine ta-
gitur de his qui lusoribus se immiscet
causa spectandi et de his qui locum
necessaria ad ludum. et de his in quorum
domibus luditur. Tercia pars principa-
lis in tractatu de auaricia sex enu-
at que auaricie solent occasione dare.
Quarta uero pars principalis continet vii.
remedia auaricie. Quinta uero pars prin-
cipalis primo continet de prodigalitate in
generalis. Secundo uero de prodigalitate clericorum.
Vbi uero agit de prodigalitate in generalis
Primo quadrupliciter distinguitur
prodigalitas a largitate. Secundo ostendit
multiplex malum quod ex prodigalitate sequitur.
Tercio ostenduntur quinque fatuitates
prodigi. Vbi uero agit de prodigalitate dico-
rum tanguntur. vi. que deberent prohibere
clericos ne de bonis ecclesiasticis essent
prodigi et triplex ostendit rapina tali-
um personarum esse periculosa. **De accidia.**

Tractatus de accidia continet iiii. p-
tes principales. Prima pars conti-
net ea que possunt ualere ad detestatio-
nem accidie. Secunda pars continet
de diuisis generibus pecorum que ad
hunc uicium pertinent. Tercia pars con-
tinet de remediis contra hunc uicium. Quar-
ta pars continet de indiscreto feruore
qui accidie uidetur esse contrarius. Subdi-
uisio partis prime in tractatu de accidia.

Prima pars continet iiii. capitula. In primo
ponuntur quinque que possunt ualere
ad detestatioem accidie. In secundo ponuntur u-
ba sacre scripture que labore suadet
ocium uel pigritiam dissuadet. In tercio of-
tenditur quantum hunc uicium displiceat deo.
et placeat dyabolo et noceat proprio subiec-
to. Vbi uero ostenditur quod accidia noceat pro-
prio subiecto primo ostenditur quod ipsa re-
plet hominem malis penes. Secundo quod malis
culpe. tercio quod aufert homini bona gratie
gracie et nature. et ponuntur ibi octo que
deberent homines mouere ad obseruationem
temporalium. In iiii. capitulo sex alia tanguntur
que possunt ualere ad detestatioem accidie.
Subdiuisio partis secunde in tractatu de accidia.
Secunda pars continet xv. capitula. In primo
agitur de tepiditate ubi ostenditur
quod sit tepiditas et tanguntur iiii. mala
que tepiditas facit homini. In secundo capitulo
tangitur de mollitia. In tercio agitur
de sompno. ubi primo ponuntur
duo exempla contra eos qui nomine contem-
plationis palliant pigritiam suam.
Secundo ostenduntur tria reprehensibilia
circa somnum corporis. Tercio tria tanguntur
que debent homines cohibere a immunitate
somnia. Ultimo ponuntur tria que
sunt necessaria ad hoc quod quis debito modo
dormiat. In iiii. capitulo agit de ociositate.
ubi primo ostenditur quod ociosus sit
multum stultus. Secundo ponuntur xv. stul-
ticie ociosi. et uero ponuntur tria stulticia
tangit de vii. fructibus oris. tercio

de quadruplici ratione ostendit qd po-
tius sit reprehensibilis otiosi in tpre
gre qua ante. Quarto ostenduntur ra-
que sit attendenda in occupatōe. In v.
caplo agit de uicio dilatois. Primo de
dilatoe ouisionis. Secdo de dilatione co-
fessionis. Vbi u agit de dilatione con-
uersionis. primo ponuntur uerba sacre
scripture tra h uicium. Secdo tanguntur
duo q impediunt ne ds intret ad cor
peccatoris. et ostendit q remissio ei
qui differt uitam sit nequa nequior et
nequissima. Tercio uo ponuntur viij.
q deberent homine moue ad celera-
tione ouersionis. et u ponuntur scdm
illoz viij. tanguntur viij. bona que
secuntur ex hac acceleratione. Vbi u po-
nuntur trāum por octo. multipliciter
ostenditur qm sit peccm male osue-
tutinis. V uo ponuntur quartū. tan-
guntur xij. q faciunt ad h q ouersio
dilata sit difficilio. Vbi u ponit v.
ostendit qd ille qui differt ouerti sit
iniquus. in anglm. in se ipm. in pxim.
in inferiores creaturas. Vbi u ostendit
sexm. ponuntur magnū peccm i quo
est peccm. Vbi u ponuntur viij. osten-
ditur magna fatuitas ei qui differt
uitam. Ad pbanda fatuitate hanc as-
sumuntur viij. in quib; fatua et dilato.
Vbi uo agit de dilatoe confessionis p-
mo viij. rōnib; ostenditur fatuitas
eoz q differunt confiteri. Et u tangit
iij. rāo. tanguntur bona q ex confessi-

one pueniunt. Secdo. v. rōnib; oste-
ditur spāl; fatuitas eoz q uel ad
mortē differunt uitam. Tercio u
ostendit fatuitas eoz q in qdrage-
sima sit transacta. In sexto caplo agit
de uicio tarditatis ubi tanguntur sex.
q possunt nobis dissuade h uicium.
In viij. caplo agit de negligencia. Vbi
pmo sex tanguntur que possunt ualere
ad detestatoem h uicij. Primo u tan-
guntur duo remedia tra h uicium. et in
fine tria ponuntur que impediunt dili-
genciam studij. In viij. caplo agit
de uicio in pserancie. V qnq; ponu-
tur. q possunt ualere ad det h uicij.
In ix. caplo agit de uicio remissionis u
in fine tria mala tanguntur q ex h u-
icio pueniunt. In x. caplo agit de dissolu-
tōe. In xi. caplo agit de incuria. In xij.
caplo agit de ignauia ubi ponuntur
xij. ignauie que solent inueniri in
hominib; accidiosis. In xiii. caplo
agitur de indevotōe ubi pmo ponu-
tur xij. cause unde solet puenire in
deuotio ul ariditas spūalis. Deinde
ostendit multiplex effectus h ariditatis.
In xiiii. caplo agit de tristitia in diu-
no seruitio. Vbi pmo ostendit q hoc
uicium multū displiceat dō. et ubi tan-
guntur tres cause letandi in diuino
seruitio. Secdo ostendit q h uicium ml-
tū placeat dyablo. Tercio qd ualde
nocet hōi. In xv. caplo agit de redio

uirtute ubi tanguntur uij. cause ex quibus
rectum solet puenire. In xvi. cap. agit
de desperatione ubi ostendit q. h. peccatum
multum displiceat deo. multum placeat
dyabolo. multum noceat homini. et in fine
tanguntur v. remedia contra h. peccatum.
In xvij. cap. agit de accidia claustr
liu ubi tanguntur mala xii. q. solent
inueniri in claustralibus ex accidia.
De tertia parte principali. Tercia pars
principalis continet octo remedia contra p
ccatum accidie. Quarta pars principalis
primo continet uerba sacre scripture que
possunt ualere contra indiscretum feruo
rem ubi ita tanguntur que requirunt
ut discrete deo seruiatur. Secundo tangit
multiplex malum q. puenit ex indiscre
to feruore. Tertio ponuntur xij. stul
ticie que sunt in peccato isto. Quarto
tangitur qualiter sit cib. sumendus.
Ultimo tangit q. oportet patres spirita
les quos descendere fratribus. **De supbia.**
Tractat de supbia continet uij.
partes. Prima pars assignat
rationem quare uicia sic ordinantur.
in h. tractatu ubi tangit de radicibus
horum uiciorum. Secunda pars continet ea que
ualent ad derestationem supbie in
communi. Tercia pars continet de diuisis
genibus peccatorum q. ad supbiam pti
nent. Quarta pars continet remedia
contra peccatum supbie. Secunda pars continet
xii. capitula. In primo ostendit quomodo
supbia se habeat ad bona. In secundo cap.

ostendit quomodo se habeat ad alia mala.
In iij. capitulo ostendit quomodo se habeat
ad dyabolum. In iij. cap. quomodo se habeat
superbia ad proximum. In v. capitulo quomodo se
habeat deus ad supbiam ubi ostendit quod
deus superbum uilipendit. derestat. odit.
abominatur. Vbi uero ostendit quod
deus superbum odit. ponuntur sex signa
huius odii. de inde ponuntur xii. exem
pla ad hoc odium ostendendum. Tertio
ostendit hoc odium esse inueteratum. et
tangitur multiplex causa odii. In viij.
agitur quod supbia hominem inflectit et in
felice reddit et eum arefaciat. et bona
eius consumat. Vbi uero ostendit quod ho
minem infelice reddit. tanguntur viij.
in quibus consistit infelicitas ista. In
octauo capitulo tangit quod supbia ho
minem decipiat. exerceat. et infatuat.
Vnde agit de illa infatuatione
ostenditur quod supbia infatuat. v. modis.
De inde ponuntur xii. stulticie quibus
laborat superbus. Vbi uero ponit tercia
stulticia assignat quadruplex ratio.
quare modus supbie sit infelicissimus.
Vbi uero ponitur vi. stulticia distin
guntur vi. species exaltationis. quarum
una bona. quinque male. In nono ca
pitulo ostenditur quod supbia sit ualde
periculosa infirmitas. eo quod de
facili incuriatur. et non de facili sane
tur. et de facili iterum reciduetur.
Ad primum probandum ponuntur tres ra
tiones. ad secundum ponuntur v. rationes.

ad deum. In vi. cap. quomodo se habeat

In x. caplo ostendi q supbia sit mag-
na deformitas 7 q ponat homine
in misera seruitute 7 magna debilita-
te. 7 diuisa uicia tangunt que homi-
ne repellunt a mra di. In xi. cap. pon-
tur ea quib; supb; uel supbia opatur.
Vbi in p assignant v. rationes que
supbia uento opat. In xii. cap. ostendit
quam diligenter uelit dñs caue sius
a uicio supbie. Subditio tñe partis
pncipal in tractatu de supbia.
Tercia pars orin; xl. capla. hñt eni.
v. partes ubi ponuntur v. diuisiones
ad peccm supbie ptinentes. 7 de me-
bris illaz tractatur. quaz pma hñt
xxiiij. capla. scda vi. tñia. tria. qñta
uicij. Quia v. Unde in uniuerso sunt
ibi xl. capla. In p. cap. prima diuisio
7 tractatur de spe illi supbie que 3
qn aliqs credit se habere bona sua a se.
Vbi ponitur dubitatio qn aliqs credit
se bona sua hñe a se 7 soluit 7 tangit
tur vi. qñtu ad ea que dicitur facere
supb; qñ credit bona sua hñe a se 7 n
a deo. In scdo caplo agit de illa specie
supbie. qñ 3 qn aliqs credit se hñe bo-
na sua a deo s; tñ p meritis suis. Vbi
ponuntur iij. qñ faciunt ad detestatoe;
hui pecc. 7 qñq; roib; ostendit fatu-
qui h uicio laborat. In iij. cap. agit
de illa spe supbie qñ 3 qn aliqs credit
se hñe bonu qñ n hñt. Vbi tangunt
vi. qñ possunt face ad detest h pecc
7 in fine ponitur triplex remediũ.

12
or h peccm. In iij. cap. 3 de illa spe
supbie qñ aliqs se pponit alius. Vbi
u pmo ostendit rusticitat ei q tali
spe supbie laborat. Scdo ponuntur
rōnes v. p qñ pot ostendi qd talis
fatuus sit. Tercio ostendit qd talis
quadruplicat sit iniquus in dñm 7 du-
plicat in pximu. In qñto cap. agit
de psumptōe ubi pmo ostendit tri-
plr qd h uiciũ ualde sit timendum.
7 tangitur triplex dñm q puenit
ex uicio isto. Scdo tangitur iij. per
que pot ostendi fatuitas psumeciũ
Tercio distinguitur iij. spes psumpti-
onis. In vi. cap. pmo diuidit appetit
ipe excellencie in tres spes. 7 p agit
de appetitu dñy. h m. q pmo osten-
ditur tal appetit esse malus. In scdo
tangitur vi. quib; possum uti ad det.
h pecc. Vbi u ponit terciũ illoz os-
tendit q male sit ambitōis dñi tendi-
tur ad dignitatẽ. peius. cũ iam in dig-
nitate sit. pessime u qñ p abusione
ei puenitur. In fine ponit responsio
orin ubi illd apli. Siquis epatum 7 c.
q ambitōsi p se allegant. In viij. cap.
agit de appetitu magistrũ. Vbi pmo
ponit q appetit tal pot esse culpabil.
qñq; de causis v ponit h illoz oste-
ditur qd hñe bonã doctrinã 7 malã
uitam sit hñi ualde uecundũ 7 eru-
bescencia plenũ 7 multũ displiceat
dō 7 ecclie multũ noceat. Scdo oste-
ditur q magistrũ curiosoz sit occu-

patio mala peior. pessima. et q. ma-
gri sunt in triplici periculo. Tercio u.
ostendit quanti nati sit inuultu bo-
nor. doctor. u. tra. gna. hominu. dis-
tingunt. In viii. cap. agitur de appe-
ritu simplicitis excessus. Vbi. iiii. tan-
gunt que faciunt ad det. h. peccati. In ix.
caplo tanguntur viii. spes supbie
exterioris. et de pma agitur. s. de sibia.
que apparet in ipso corpe hois. In xi.
cap. ponunt exempla que possunt ad
idem ualere. In xii. cap. ponuntur xii.
stulticie ornanciu se. et ubi ponitur
octaua stulticia. ostendit triplici rone
qd. de ueste debeat pot. erubescere qm
glari. In xiii. cap. ponuntur v. alia
que debent hoies cohibere ab amore
supbi ornat. In xiiii. caplo tangun-
tur xii. cause ex quibz aliqs potest
esse culpabil. et culpabilis in hitu suo.
et u. ponit tertia causa. tangit de cau-
sis mulieru. Vbi u. ponitur v. ag.
de supbia corrigiaz. V. u. ponit vi.
ostendit quadruplici rone q. croce-
color sit reprehensibil. sit in pepis.
Vbi u. ag. vii. agitur de peccato illaz
q. colore presumunt ponere in uultibz
suis. et p. vi. tangunt que possunt
cohibere mulieres ne alienis cubz
uterent. Vbi u. ponit x. tangunt
v. q. deberet cohibere hoies a nimio
amore pulcritudis. V. u. ponitur xi.
cu. ostendit qm. et q. psonis noceat
supb. habit. Vbi u. xii. ostendunt

diuise intenciones quibz mulieres so-
lent ornare se. et ostendit q. mulieres
ornate ostendentes se. sunt incendiarie.
sacroz locoz. homicide. imo fricide. et
glady. et laqi. et recia dyabli. et castre
que incauis sunt occasio p. capiti. In xv.
cap. agit de erubescencia bona. ubi pmo
ponuntur uerba sacre scripture ad omen-
datione h. erubescencie. Secdo ostendit
multipli. q. peccati sit ualde erubel-
cibile. Tercio. xvi. enuiantur de quibz
debz ho. erubescere. In xvi. caplo agit
de erubescencia mala. ubi ponitur ca-
q. possunt uale. ad det. h. peccati. et ubi
ponit primu. tangit duplex causa
timiditatis. Vbi u. scdm. ponit. oste-
dit triplex fatuitas eoz. q. erubescunt
bn. agere. Vbi u. ponit tertiū. osten-
ditur q. erubescences de bono male
se hnt. ad dm. tripliciter. et ad bona opa
et q. bona opa glorificat hoiem. In fi-
ne tanguntur. iiii. remedia ot. erubel-
cencia. malam. In xvii. ostendit ml-
tipliciter q. ualde sit magna malicia
irrisoz. In xviii. cap. ag. de supbo or-
natu. lector. Vbi pmo tanguntur rep-
hensibilia in lectis. Secdo uero. vi. po-
nunt que debent hoies cohibere a
lectis supbis. In xix. cap. agitur de
illa supbia q. apparet in equitaturis.
Vbi p. tangunt iiii. in quibz h. sibia
pot. apparere. dem. ponunt. vii. q.
debent hoies cohibere ab hac supbia.
In xx. cap. ag. de supbia q. apparet

In. cap. ponit uerba sacre scripture q. supbia ornat.

in familia. Vbi pmo tanguntur tria
rephensibilia circa familia. De inde
tanguntur quædam que possunt uale ad
detest hui peccati. In xxi cap agit de
supbia uiuoz. ubi v. tanguntur in
quib; apparet h supbia. In xxii cap
agitur de supbia edificioz. ubi pmo
sex ponunt que possunt esse rephensi
bilia circa edificia. Secdo. vi ponunt
q deberent cohibe hoies ab amore su
ploz edificioz. 7 u ponit. vi ostendit
multiplicat fatuus qui supba edificia
ostruit. Deinde tangunt que deberet
cohibe claustrales a supbis edificis.
In xxiii caplo ag de supbia libroz
ubi vii. ponuntur q possunt uale de
h peccati. In xxiiii cap agit de supbia
cantus. ubi breuiter tanguntur que
uident esse rephensibilia circa cantu.
In xxv cap agit de quib; bonis ha
beat supbia. In xxvi cap ponun
tur v. rones quare impi ghaliter
fatuus sit qui de bonis suis supbit.
In xxvii cap ag q fatuus sit qui
supbit de hys bonis. corpis. sanitate.
fortitudine. uelocitate. pulchritudine.
In xxviii cap ponitur vii rones
ad h qd carnis nobilitas sit orep
nenda. ul n respicienda. In xxix cap
distinguit duplex nobilitas animi.
7 ponuntur vi. signa uis nobilitatis.
In xxx cap agit de osuetudine
illaz eccliaz que notit canonicare
n nobiles. Vbi tanguntur vi. cause

13
6
quare ista osuetudo uidet rephens
sibilis. Vbi u ponit pma causa tan
gunt v. pueritates q uident esse
in hys ecclis. In xxxi cap ostendit
qd fatui sunt qui supbiunt de hys to
nis. s. libtate corpis. 7 de bonis natu
ralib; aie. diuiciis. potestate gra ul
gla humana. scia ul uirtute. In xxxii
cap agit de supbia ministroz ecclie.
Vbi pmo tanguntur v. cause p quas
multu timenda e eis supbia. Deim
multiplicat obicit oia uia. abusiones
qs solent face clerici supbi circa per
suasiones q eis fiunt. ut supbia extio
rem caueat. Vbi u obicitur oia p
ma responsione ponit quadruplex
ratio. q n sufficiat ministrs ecclie
huilitas interior. si n alit exterior.
In xxxiii cap agit de supbia platoz
ubi vi. rones ponunt ad h q pla
tis multu conand oia srbiam. 7 hu
militate. In xxxiiii. agit de supbia
claustraliu ubi distinguntur iiii. spes
supbie q in claustralib; solet inue
niri. In xxxv. ponunt xii. gradus
supbie. scd; bñ. In xxxvi cap agit
de quib;da errorib; qui sane fidei
aduersantur. Vbi ponunt xi. rones
que multu conet dya seminare erro
res otarios fidei. Secdo agit de er
rore diuinatois. tertio de errore
maleficioz. Quarto de errore supsta
tiofoz remedioz. Qnto de errore
eoz qui credunt corporali in ueritate

fieri. q̄ t̄m̄ in somno fiunt. V̄ ū agit̄
de errore diuinationis. p̄mo distingu-
tur xiiij sp̄es diuinationis. Sec̄do ponū-
tur v̄. q̄ possunt ualē ad det̄ h̄ p̄cc̄i
tercio sp̄alī h̄etur de sortibz q̄ n̄ lice-
at eis uti. Quarto an sint obseruan-
da sop̄nia. ⁊ distinguuntur. vi sp̄es sop̄-
nion̄. Q̄nto ostendit̄ quō eueniāt fre-
quent̄ que p̄dicunt̄ diuini. dem̄ quō
dyabls p̄dicat̄ futura. ⁊ de phitonilla
que samuele suscitauit. Post errorem
ū maleficior̄ ⁊ sup̄sticiozor̄ remedior̄
v̄. tanguntur. q̄ faciūt ad h̄ q̄ malefi-
cia uī habeant. In xxxvij. capitulo
agit̄ de pecc̄o irreuerencie. ū p̄mo
ostenditur q̄ reuerencia sit exhibe-
da d̄o. anglo rebz. p̄secratis. ⁊ ecclie
⁊ hoībz. Distinguntur ⁊ diuise cause q̄bz
reuerencia ⁊ exhibenda. ⁊ sp̄ualibz. et
carnalibz. patribz. Deinde v̄. tangū-
tur que deberēt mouere ad soluend̄
b̄n decimas. Et ū p̄mū ponit̄ osten-
ditur illū qui b̄n soluit decimas in
uīij. remunerari. ⁊ qui male soluit in
paup̄tate puniri. ⁊ ostendit̄ q̄ deci-
me ⁊ similia soluenda sint de melio-
ribz. integre ⁊ absq̄ mora. ⁊ libeter.
In xxxviii. cap̄ agit̄ de inobediā
ubi p̄mo ponunt̄ v̄. q̄ possunt ualē
ad detest̄ h̄ p̄cc̄i. ⁊ ubi ponit̄ terciū.
ponunt̄ uīij. mala q̄ secunt̄ ex inobe-
dientia. Sec̄do ostendit̄ qd̄ cuncta mo-
ueant ad obedienciā. Tercio qd̄ disti-
gunt̄ uīij. que p̄tinent ad obseruā-

ciam sollempnitatū. ⁊ ū ponit̄ quar-
tū ostenditur q̄ v̄. sint quibz uacam-
dū ⁊ in festis. quoz unū ⁊ meditatio
sc̄a ⁊ distinguit̄ circa q̄ debeat illa me-
ditatio uersari. Quarto ostendit̄ pu-
sitas illoz qui otaria agūt illis p̄p̄-
que festa sunt instituta. Et ubi aḡ
de p̄sitate illoz qui in festis n̄ ces-
sant a terreno ope. tangunt̄. uīij. cau-
se q̄re dies d̄nica celebs ⁊. ⁊ alie. uīij.
quare in die salbi honor̄ specialit̄. be-
uirgini exhibeat̄. Q̄nto ostendit̄ de in-
obediā eoz q̄ ex om̄nicatōem otemp-
nūt. Vbi ḡ p̄ distinguunt̄ due sp̄es
ex om̄nicatōis. ⁊ p̄mo ponit̄. xij.
rōnes q̄re multū sit timenda ma-
ior ex om̄nicatio. de inde ostendit̄
in q̄t p̄sonas peccat q̄ minore ex-
om̄nicatōem otempnit. n̄ timet cōi-
care cū ex om̄nicato. Sexto agit̄ de
pecc̄o p̄cipientū in discreto. ubi uīij.
modi tanguntur. in discreto p̄cipien-
di. ⁊. vi. ponuntur q̄ deberēt cohibe-
p̄latos a multitudie p̄ceptoz. ⁊ oste-
dit̄ q̄ multa p̄cipientes sūt ualde i-
p̄ij. ⁊ in claustris p̄cipue sit cauend̄
a multitudine p̄ceptoz. V̄ tangū-
tria q̄ religionē destruit. Septimo
agit̄ de illis qui nimis de facili ex-
comunicat̄. Vbi uīij. ponuntur q̄ debe-
ant ab h̄ cohibe. In fine tangit̄ de se-
tencia iusta ul' iniusta. In xxxix. cap̄
agit̄ de pecc̄o uane gl̄e. Vbi p̄. osten-
ditur qd̄ sit uana gl̄a. Sec̄do ponit̄

vi. q̄ faciūt ad detest' hui' peccā. 7 ubi
pōitur q̄rtū ostendūtū. viij. fatuitatē
eoz q̄ uanā glām amant. Vbi ū pōit'
s. ostendit' qm̄ h' peccm̄ sit otumelio
sum dō. 7 nociuū ip̄o subiecto. Vbi ū
ultimū pōit' tangūt' diuisa quibus
uana glā opatur. 7 q̄ uana glā oculo
spūali insidiet. Tercio pōitur diffēcia
glē. 7 quedā tangunt' ad detestationē
carnalis glē. Quarto ponunt' viij. re
media oīa uanā glām. In xl caplo
agit' de ypocrisi. ubi ponūt' viij. ad
detest' h' peccā. De m̄ inquirūt q̄re dñs
ypocritas in exō p̄sequat' 7 in fine disti
gunt' tres spēs ypocrisis. Quarta ps
7 ultima in tractatu de supbia otin;
vii. remedia oīa peccm̄ supbie.

Traetat' **De inuidia.**

Ode inuidia otin; tres partes. Prima
pars otinet ea q̄ possunt ualē ad detes
tationē in inuidie. Et primo ponūt' xx.
ad h. deinde tangūt' pauca alia que
ualent ad idem. Secda ps otin; de spēs
inuidie. Tercia otin; viij. remedia oīa
peccm̄ inuidie. **De ira.**

Tractatus de ira otinet viij. partes
p̄ncipales. In p̄ma parte viij. po
nunt' que possunt ualere ad detest'
peccā ire. Secda otinet diuisas diuisio
nes ire. Tercia otinet de peccis que ex
ira sequūt'. Ultima de remedijs oīa uā.
Prima pars otin; v. capla. In p̄ma po
nunt' uerba sacre sēpture q̄ dissuadēt
iram. Vbi viij. cause tangūt' q̄re ira

14
a corde sit auferenda. In scda ponūt'
v. cause quare ira multū displiceat dō.
de inde viij. q̄re placeat dyabolo. Tercio
quō mala magna 7 multa inferat hōi
ubi triplex ratio ponūt' q̄ familiari
tal iracundoz querenda n̄ sit. 7 in fine
tangūt' triplex malū ul' dāpnū qd̄ p
ueiet ex impacia. In iij. cap tangūt'ur
quib; opatur iracundul. In q̄rto cap
ponunt' viij. stulticie iracundi. Primo
ostendit' qd̄ iracund' stult' sit nā reci
piendo. obseruando. iudicando. In v. cap.
ostendunt' vi. iniquitates eius q̄ uult
uindicare se. 7 pōitur duo ultima q̄
possūt ualē ad det' ire. Secda pars in
tractatu de ira otinet diuisiones tres
ire 7 p̄t p̄mā diuisione. vi. tangūt'
q̄ faciūt ad detest' ody. Tercia pars
otin; tria capla. In p̄mo agit' de guer
ra ū. viij. ponūt'ur que deberēt hoīes
cohibē a guerra. 7 ū ponūt' scdm̄ illoz
tangunt'ur. vi. signa amoris q̄ dñs h̄t
ad pacem. In scdo cap agit' de incendia
ris. Vbi p̄ ostenditur q̄ dicat' mēdiari.
Deū ponunt' viij. q̄ debent hoīes
cohibere a peccō illo. In iij. cap agit'
de homicidio ubi. viij. ponūt'ur q̄ debent
cohibē hoīes ab h' peccō. Et ubi ponūt'
q̄ntū eoz distingunt' viij. peccā que
dicunt' ad dñm clamare. In fine uero
tangūt' de morte iustoz hominū. Qu
ta pars in tractatu de ira otinet tria re
media oīa alienā iram. 7 viij. reme
dia oīa p̄am iram. **De peccō lingue.**

Tractatus de peccō lingue continet
tres partes principales. In p̄ma
parte continent̄ xviii. q̄ possunt et de
bent mouē hoīes ad diligētē custodi
am lingue. Vbi ū ponit̄ xv. illoꝝ tan
gunt̄ v. ad q̄ habendus ē respect̄ in
modatione p̄dicatois. In sc̄da parte
agitur de xviii. peccis lingue. In t̄cia
parte ponunt̄ viii. remedia cōtra peccm
lingue. Et p̄ v. ponunt̄ ad cōmōdationē
silenciū claustralis. Vbi ū ponit̄ tertium
illoꝝ v. tangunt̄ multa bona q̄ ex si
lencio pueniūt. Sc̄da pars in tractatu
de peccō lingue continet̄ xxiiii. capla. In
p̄ agit̄ de blasphemia. Vbi p̄mo notifi
catur blasphemia et p̄t̄ vi. ponunt̄
ad detest̄ h̄ pecc̄i. Prīm̄ ē multiplex pe
na blaphemoꝝ. et ubi ponit̄ q̄rtū illoꝝ
tangunt̄ alia. vi. que faciūt ad magni
tudine h̄ pecc̄i. Post tangit̄ de p̄sonis q̄
uident̄ cōsentire blaphemantib; . Vltio
tangit̄ de blasphemia et de remedio ei.
In sc̄da aḡ de murm̄e. Vbi ponit̄ vi.
ad detest̄ h̄ pecc̄i. De inde ponunt̄ tres
diuisiones immuris. et quedā cōtra mur
murantes. cōtra infirmitatē paup̄tatē
et cōtra inop̄tunitatē et maloz p̄s̄p̄itatē.
et bonoz aduersitatē. Tertio ponunt̄ ml̄
ta cōtra murm̄ claustraliū. In fine ponunt̄
iiii. remedia cōtra peccm̄ immuris. In iij.
caplo agit̄ de defensione p̄p̄i pecc̄i. Vbi
ix. tangunt̄ que possūt uale ad detest̄
hui pecc̄i. et v. ponit̄ q̄ntū. ostenditur
tripli q̄ defendens peccm̄ suū stult̄ sit.

In fine tanḡ de diuisis modis excusa
di peccm̄ suū. In q̄rto cap agit̄ de p
uicio. ubi p̄mo distinguitur due spes
p̄uicij. Sc̄do ponunt̄ xii. q̄ possunt
ualere ad detestatoem h̄ pecc̄i. In fine viii.
ponunt̄ que sacra scriptura
dissuad; cōtra iuramentum. In q̄nto ca
plo agit̄ de m̄dano. Vbi p̄mo dicit̄ q̄
sit mendaciū. Sc̄do ponunt̄ xii. que
possūt ualere ad det̄ h̄ pecc̄i. Tertio
ponunt̄ tres diuisiones mendaciū.
Quarto tangunt̄ iiii. q̄ possunt spe
cialit̄ uale cōtra peccm̄ falsi testimonij.
In vi. caplo agit̄ de detractione. Vbi
ponunt̄ xii. q̄ possūt uale ad detestatio
nē h̄ pecc̄i. Vbi ponit̄ sc̄do. tangunt̄
multa q̄bz detractoꝝ cōpatur. De inde
ponunt̄ diuise spes detractionis. Tertio
ostendit̄ multas de causis illos repre
hensibiles qui audiūt detractiones. In
fine tangunt̄ de hys q̄ impacienter
sustinent detractiones. In vii. cap agit̄
de adulatōe. ubi ponunt̄ vi. ad det̄
h̄ pecc̄i. Vbi ū ponit̄ tertū illoꝝ. tan
gunt̄ multa quib; adulatoꝝ ul̄ adula
tio cōpatur. In fine ponunt̄ iiii. reme
dia cōtra peccm̄ adulatōis. In viii. cap
agit̄ de peccō maledictōis. Vbi tan
gunt̄ que possunt ualere cōtra h̄ pec
catū. In ix. caplo agit̄ de iudicio. Vbi
vii. ponunt̄ que debent hoīes caue
ab hoc peccō. et in fine tangit̄ q̄ iud
iciū n̄ ē admiscendū correctioni. In
x. cap agit̄ de peccō cōtentionis. Vbi

15
ponunt q̄ debent cogē hoīes ab h̄
peccō. 7 in fine tanguntur q̄da p̄sone
a quaz oratione; cauendū. In xi. ca
p̄lo agit de peccō irrisionis. In xii. cap
agit de peccō prauū osily. Vbi p̄mo
ponitur. y. que debent cohibē hoīes
ab h̄ peccō. In fine tangunt quedam
a quibz consiliū sumendū n̄; In xiii.
cap agit de peccō eoz qui seminant
discordias. Vbi tā ponunt que debent
cohibē hoīes ab h̄ peccō. In xiiii. agit
de peccō bilinguū. ubi tria ponunt
q̄ debent hoīes cohibē ab h̄ peccato.
7 ostenditur q̄ h̄ peccm̄ tripliciter nocet
p̄o subiecto. In xv. cap agit de peccō
eoz qui rumores amant. In xvi. cap
agit de iactancia. Vbi tria ponuntur
otra h̄ peccm̄. In xvii. cap agit de se
cretorū reuelatione. ū tria ponunt
otra h̄ peccm̄. In xviii. caplo agit
ponitur. iij. otra peccm̄ indiscrete
ominatois. In xix. cap tria tangunt
otra peccm̄ indiscrete p̄missionis. In
xx. caplo agit de uerbo ocioso. Vbi p̄
mo tangitur q̄ dicat uerbu ociosū
de m̄te ponitur. vi. q̄ debent cohi
bere hoīes a uerbis ociosis. In fine
tangunt. v. q̄ sunt timenda circa ue
nialia peccā. In xxi. cap agit de mul
tiloquio. Vbi vi. tangunt q̄ debent
hoīes cohibē ab h̄ peccō. In xxii. ca
p̄lo agit de turpiloqo. In xxiii.
ag. de scurrilitate. Vbi tā ponunt
que sūt p̄ h̄ peccm̄. De in ponitur

que in scripturis inueniunt de risu t̄p̄is
h̄. In xxiiii. cap agit de indiscreta tacit
tate. Vbi ostendit q̄ semp tacere uici
osum sit. 7 q̄ ninua taciturnitas p̄cipue
sit reprehensibil' in p̄latis. **Incipit sum**

O icuri de **ma uiciorum. A.**
singlis uicis cū oportunitas
se offerret. Incipiem' a uicio
gule. q̄ locus se offert. 7 p̄pter h̄ qd
dicit glosa sup̄ m̄. iij. In pugna xpi
otra gulam prius agit. q̄ n̄ h̄ prius
refrene ē frustra contra alia uicia la
boratur. 7 alia glosa dicit ibi qd
dya uicis de gula. n̄ temptat de li
bidine. Ante oīa t̄n ostendemus doc
trina uiciorū p̄uilem ēē p̄ h̄ qd uicia
sumo stulto 7 summa diligencia sunt
uitanda. Vitari aut n̄ possunt nisi
cognoscant. Triplici aut ratione pos
sunt ostendi. uicia summa diligencia ēē
uitanda. q̄ demonibz ualde placent.
deo sume displicet. hoī ū sume nocet.

Qd ualde placeant uicia demonibz
ostenditur ex assiduitate t̄ptandi.
de qua dicit gg. Assidua t̄ptatio ē
dya temptat ut salte t̄dio uincat.
t̄ptatio dyaboli ad h̄; m̄mē. ut i
mabū hoīem impellat. Vn gg. De uio:
nichil se fecisse estimat cū aīas non
lauciat. **Tres rōes ad p̄badū q̄ dō sume odiat**

O d aut dō sume odiat peccm̄ of **p̄am.**
tendit triplici rōne. p̄mo h̄. ij.
qd illud q̄ maxime uidetur odire
ē dyablm̄ n̄ odit n̄ rōne peccati. 7

eum amaret si peccatum non esset tamquam crea-
 turam suam. Unde ix cap sapientie. Nichil
 odisti eorum que fecisti. quod intelligendum est non
 propter peccatum aduincum quod ipse non fecit. Unde
 cum illud propter aliquod quod est tale sit magis ta-
 le. constat uicium esse magis ex osu deo
 quam dyabolo. Secundo potest idem ostendi
 per hoc quod dominus si habet ita bonum amicum nec
 in celo non in terra que non habet odio ad
 mortem si inueniret eum in mortali peccato.
 Unde licet petrus ardenti amasset christum
 quod ceteri apostoli tamen christus dampnasset eum
 si decessisset in peccato trine negationis.
 Bene ostendit deus quantum odiat peccatum
 quam filios suos quos tantum dilexerat quod
 pro illis uoluit mori in igne in extin-
 guibile picet quod inueniet in eis peccatum
 mortale. Tertio potest idem ostendi
 per hoc quod deus filium suum crucifigi uoluit.
 ut cum eo peccatum crucifigeretur. Unde
 augustinus super illud. ad corinthios iii. Vbi agitur
 de cyrographo. Innocens occiditur.
 peccatum crucifigitur. Sed deus pater dicit
 de filio suo. huius ysaia. Propter celum ipsi
 mei passus eum. Si quis dicit se odire aliquem
 tamen quod uellet eum cum filio pro gloria
 dio uno transuerberare uel cum propria
 matre. satis uidetur quod habet ipsum odio.
 Sic christus odit peccatum. Voluit enim
 illud secum uno gladio transuerbari.
 Unde luce ii. dicit symeon ad beatam
 uirginem. Et tuam ipsius animam percussit
 gladii. Percussit inquam pro passionem
¶ Tres uoces ad probandum quod peccatum summe nocet homini

Quod autem peccatum summe nocet homini. potest ostendi multis
 rationibus. Primo per hoc quod nichil potest ei
 nocere nisi peccatum. Unde solus caueat homo
 sibi ab isto hoste. et non sunt timendi
 ei alii hostes nisi dyaboli. nec homo malus
 nisi infirmitas nisi mors nisi aliqua aduersitas.
 poterit ei nocere. si a peccato cauerit se.
 Ad hoc pertinent testimonia scripture que
 sequuntur. Nulla nocet aduersitas si
 nulla dicitur iniquitas. et illud ecclesiasticus viii.
 Qui custodit mandatum non exprobetur
 quicquam mali. nichil enim erit malum ei
 uel nocuum. et ysaia iii. Dicit iusto quoniam
 bene et est. ad romanos viii. Scimus quoniam dili-
 gentibus omnia cooperantur in bonum.
 plus non potest nocere dyaboli uel persecutor
 iusto nisi quod fabricabit ei coronam et
 nam. Beatus iocundus dei iudicium quod ille
 superbi malleator. nesciens eis coronas
 fabricat perpetuas. omni impugnatione
 et omnibus subueniens. et dauid. supra
 torsum meum fabricauerunt peccatores.
 fabricauerunt inquam coronam perpetuam.
 Secundo potest ostendi quantum nocet homini
 peccatum per hoc quod nichil est homini ad eo
 salubre quod peccatum non reddat ei noxium.
 Istam uitam mutat homini peccatum in
 mortem et ipsam salutem in damnationem.
 sicut pater in sacramento altaris
 quod qui indigne accipit. iudicium
 sibi manducat et bibit. id est damnationem.
 peccatum autem illud qui non solum est
 benignus et mansuetus. sed ista benignus

et animam matris sue
 uoluit in peccato.
 eodem gladio transuer-
 berari.

16
vitali et mansuetudo nobis quia furibus
dum reddit dauid. Domine ne in furore
tuo arguas me. furor uidebitur quod filios
suos in igne peccat non inde detrahet
eos. Tertio potest ostendi quantum
noceat peccatum homini quod nobiliori par-
ti hominis nocet. scilicet anime. Vnde ecclesiasticus xvi. Den-
tes eius dentes leonis infirmitates animas
hominum. Hec solum anime nocet sed et corpori
Vnde legitur. quia rumpet acuta omnis
iniquitas. Bis acuta dicitur quod interficit
animam et corpus. Sequitur. Plage illi non est
sanitas. Intellige per uitam istam in quo
inuitur quod non parum noceat peccatum tam
corpori quam anime. Ad ultimum uero peccatum omnia
bona auferit et fere omnia mala infert.
Quod peccatum uero bona auferit. Primo au-
ferit deum. secundo regnum eternum. tertio fra-
ternitatem ecclesie. Vnde ecclesiasticus xii. Que omni-
nucatio sancti hominis ad carnem. Quarto bo-
na ecclesie. dauid. Particeps omnium tamen
cum te. Quinto bona propria. Ambrosius. Qui
caritatem non habet omnne bonum amittit
quod habet. Sexto. auferit homini se ipsum et hoc
duobus modis. Primo quod in seruitute
dyaboli trahitur. secundo quod melius est ei quod
natus non fuit. si sic perseverauerit. Vnde cum
ante peccatum quidem preciosum est. per pec-
catum trahitur ad statum in quo minus est
eligendum esse quam non esse. fere et omnia
mala infert peccatum quod manifestum erit
cum de singulis peccatis agatur. tribus ra-
tionibus ostendit quod uita uitioz et aspa
scilicet hoc ad plenus sufficiat ostende. Quod

uita uitioz et aspa et molesta et inpre-
senti ostendemus hoc triplici. Primo per
iustitiam dei que non sinit delectari esse culpe
in homine absque decore uindicta. sic augustinus
dicit. Vnde idem augustinus. Iussit deus et uim et ut
sua pena sit inordinata animi. multae
molestie secuntur iram et odium. uel unde
de aliis uicibus. Vnde propheta Ieremias. Scito et uide
quod malum et amarum et te deliquisse dominum
deum tuum. Ad minus sequitur hoc pena de pec-
cato. scilicet remouio iusticie. Secundo potest ostendi
id per hoc quod opus uicium et in extremis sic
opus uirtutis et in mediocritate. statim uero
in mediocritate delectatur. in extremis uero
contristatur. Vnde dauid. Iusticie domini recte
letificantur corda. Tertio ostendit idem
per hoc quod uicium inualet et

scilicet uirtus et secundum naturam. Vnde beatus Augu-
stinus uicium naturale est. omnis uero uirtus homini
naturalis. De uice subiungit. Virtus
quam nature res et cum uenit in animam quam
non uenit sine labore. sed uenit in locum
suum et fideliter sed et bene cum natura con-
uenit. Vita ergo uitioz aspa. uita uero
uirtutum suauis. Sed sic dicit Ieremias. In sua-
ue et aspam fecit nobis uiam uirtutum
longa consuetudo peccandi. habetur
simile in lumine solis. quod et delectabilis oculis.
Vnde ecclesiasticus ii. Dulce lumine et delectabile
oculis uidere solem. Contristat tamen
lux solis oculos tenebris assuetos.

Vicia fugienda et persequenda. iiii.

Peccatum ergo demonibus ualde pla-
cet. deo summe displicet. et homini

sume nocet sicut ostensum; ab hominibus et reddit hominibus. dō. anglis et hōibz. Vñ dauid. Corrupti sūt et abhorribiles facti sūt iniquitatibus. Summa igitur diligencia est uitand. Si uniuersi homines mali et demones et bestie et omnes alie creature que hominibus possunt nocere essent aggregata ex una parte magis timendum est unum mortale peccatum quia omnia illa ad hoc quod nos debemus ita fugere peccatum primum quod legitur exi. xvi. quia a facie colubini fuge peccatum. et illud seneca. Cum hominibus pacem habe. cum uiculis bellum. et iterum. Vicia sine modo et sine ordine persequenda sunt. quia modum et ordinem non habent.

De gula et de detestacionibus eius. v.

Hoc ordine dicemus de gula et uiculis eius. Primo dicemus de his que faciunt ad detestacionem huius uicii. Secundo de speciebus. tertio de satellitibus quibus utitur uiculis illud. Quarto de remediis contra huius uicium. Quatuordecim autem sunt que faciunt ad detestacionem huius uicii. Primum est hoc quod natura dissuadet nobis illud unde legitur in scia natali quod inter animalia magnorum corporum nulli dedit natura tam paruorum os et in quantitate sicut hominibus. quod sine dubio fecit ad emendationem temperancie et detestacionem gulositatis. Secundum uicium illud est requies demonum. Vñ. m. xii. Cum in mundum spiritus exierit ab homine ambulat per loca arida querens requiem et non inuenit. Loca arida sunt homines impate uiuentes. in quibus dyabolus non inuenit requiem. sed in illis qui gula uacant

inuenit dyabolus requiem. Vñ legio demonum dixit domino ut legitur in m. Si eris nos hinc mitte nos in gregem porcorum quod dominus permisit eis. Postquam enim aliquis porcum et uicio gula deditur demonum habitaculum est. Vñ dicitur glo. Nisi quis more porci uixerit dyabolus potestatem non accipit in eo. Tertium est iniuria proximi multiplex que sequitur ex uicio isto. tripliciter autem iniuria que sequitur ex uicio isto ponemus ad presens. Prima est proximi corruptio. Vñ ps. Sepulchrum patris est guttur eorum. id est lictam. homo qui se in ebriauit uespere os fetidum habet sequenti mane ad modum sepulchri. Sed ad corruptionem mali exempli possumus huius referre. malo enim exemplo corrumpunt gulosi proximos suos. ad quod pertinet quod legitur ad ro. xii. Si propter cibum fuerit tuus striscat iam non secundum caritatem abuldas. Noli cibo tuo illum perdere pro quo christus mortuus est. et in epistola iudei u. de gulosis dicitur. hi sunt in epulis suis macule iuuuantes non solum sunt maculati. imo sunt macule alios maculantes suo exemplo. Secunda iniuria est quod unus gulosus expendit in piscibus unde. xv. paupes satis habent in quo fratres suos eorum portione defraudat. Omnes fideles fratres sunt. Vñ b. Noli putare gratuitum quod impendis proximo. uelut nolis debitor es. Tercia est iniuria iniuria et uerba que ebrii uariis ferdis repleti solent inferre uicinis suis

170
Cumultuosa est res et ebrietas ut legitur
xx. p. Quarto facit ad detestationem
huius uicii multiplex contumelia dei quae se-
quitur ex uicio isto

Septem autem contumelias dei quae sequuntur
ex uicio isto ponemus ad pre-
sens. Prima est quod illud uicium uulsi-
ma creatura dificiat. s. uentrem. iuxta
illud apostoli ad phil. xi. Quorum deus uentris
est. Vbi dicit augustinus. huius ab homine colitur
quod per ceteris diligitur. ydolatra ista in huius
deterior est ydolatra paganorum

quod illi auro et argento et marmore
is lapidibus honores diuinos impen-
dere solent. Sicut gulosus uentrem pro-
do honorat. qui sicut qui latrina. In huius
uident huius uicium detestabili esse cunctis
aliis uiciis. Secunda contumelia est quod
de templo spiritus sancti coquina facit. Vnde
cor. vi. Vos templum dei uiuunt et carnis. De
huius templo facit coquina quae adeo se-
replet cibis et potibus. quod igne naturalis
illud non sufficit decoquere. sicut
tamquam ex lignis uiridibus et humidis
fumu producit quae facit hominem pigrum
et somnolentum. Tercia contumelia est
quod animam quae ymago trinitatis est mul-
tum deturpat obscurando eam. Vnde
in hominibus qui laborant uicio isto im-
pletur illud uerbum prophetae. Demigrata est
facies eorum super carbones. Vnde iohannes. sicut
ado obruit in intelligentia sicut et omel-
satio et ebrietas. Quarta contumelia est
quod huius uicium multum elongat a deo. Ad quod

pertinet quod dicitur in psalmo. In chamo et freno
maxillas eorum restringe quae non adproximant
ad te. Non adproximantes ad deum sunt ho-
mines cibo et potu se implentes. quibus
deus magis optat et magis implorat
maxillas eorum restringi. et parci uic-
tualia dari. ut sic saltem cogantur appro-
ximare sicut accipit famelicus ad deum.

Quinta contumelia est quod huius uicium obliuione
dei inducit. Vnde in osee. Saturati sunt
et eleuauerunt cor suum et obliu sunt mei.

Sexta contumelia est quod deum blasphematur. Vnde
super illud. i. ad cor. x. Siue comeditis
siue bibitis omnia in gloriam dei facite. Dicit
augustinus. Si quis manducas et bibis ad refec-
tionem corporis sumis sustentationem et
membrorum gratias agens et quod est mor-
tali tribuit ista supplementorum solacia
cibus tuus et potus tuus laudat deum
Ideo ualde ab sursum est nimia fatigare
uelle honorare uentrem quod famulus deo
placuisse per ieiunium. Quidam scilicet ait.
Venter est receptaculum ciborum. omnes
hominum labores et momentanea gule
blandimenta stercoris sine contempnat.
et uana fuisse probat. Si uero modum
nate debitum in moderata edacitatis
excedas et uolencia te in gurgites
quatas libet dei laudes lingua tua re-
sonet. uita blasphemet. sic formosi-
tas operis artificem laudat. sic et deformi-
tas eum quodam blasphematur. Vnde
male uiuens creatorem suum blasphematur
Septima contumelia est quod huius uicium contemp-

nit dñm ⁊ q̄c̄q̄o d̄s h̄t. Vñ elau qui
tenet figurā gulosoꝝ dñe xxv. gen.
Quid in p̄terunt p̄mogenita. ⁊ paucis
int̄positis subdit. ⁊ abut̄ pup̄pendent̄
q̄ p̄mogenita uendidit. De gu-
lōsis uerū; istud q̄ p̄ nichilo h̄nt ter-
ram desiderabilem. ⁊ illō tren̄ Dede-
runt p̄ciōsa queq̄ p̄ cibo ad reficiēdas
ānas. Q̄ntū q̄ facit ad detestat̄ h̄ uici-
; q̄d uiciū illō inquinat̄ mēbrū illō
in quo magis indecens ⁊ immūdicia q̄
in alio membro. In ore m̄iū tollerabilis
est immūdicia quā in alio mēbro dupli-
ci rōne. Propt̄ nobilitatē mēbr̄i p̄mo.
sc̄to q̄ p̄ ceteris mēbris deputatū; di-
uino seruitio. Sextū; h̄ q̄ p̄ma phibi-
cio q̄ dñs dedit fuit data c̄tra uiciū
illō. Vñ gen̄ ij. De oī ligno paradysi
comede de ligno aut̄ sc̄ie boni ⁊ mali
n̄ comedas. Septimū; q̄ uiciū illō
laque⁹ ⁊ inuia p̄ q̄ necesse ⁊ nos ire. Iso
magis timendus; nob̄. Vnde d̄yā ho-
minē h̄ uicio tēptauit cū ess̄ in p̄ady-
so ⁊ in statu innocēcie. Isto ⁊ uicio p̄-
mo aggressus; tēptator filii d̄i. Vñ
ḡḡ loq̄nt̄ de illo ūbo. de necessitatibz
meis erue me dñe. Necessitates corpa-
les h̄ h̄nt p̄ciosum q̄ in eis sepe mi-
nime dinoscit̄. q̄ cura eas uicio ul̄ uti-
litatis studio agatur. Has necessitates
p̄l̄ cupit̄ euade sciens plerūq̄ uolupta-
tū culpas ex accusatōe necessitatis pro-
rūpe. Aut̄ auḡ. S̄ imūda sūt alim̄ta tā-
quā medicam̄ta. s̄; dū ad quietē facie-

ratis ab indigēcia t̄nt̄ in ip̄so t̄nt̄
tu laqueul̄ cupiscēcie insidiat̄. fre-
quent̄ enī de h̄ ad ungit̄ se p̄culosa
iocūditas. ⁊ pling; p̄currit ut eius
causa fiat q̄ causa salutis deb; fieri.
⁊ gaudet fidelis aīa ut obtentu salu-
tis obūbret̄ negociū uoluptatis.
Octauū; h̄ q̄ tociens exp̄mit̄ in eū.
Cor̄intum h̄ uicio reddend̄. Vnde
pluries dñe dñs in eū. Ibi erit fletus
⁊ stridor dēncium. ⁊ dicit̄ glo. q̄d de
edacitate gaudi sūt. ⁊ luce xv. Ant̄
te lazari ut̄ intinguat̄ extremū digi-
ti sui in aquā ut̄ refrigēt̄ linguā me-
am q̄ crucior̄ in hac flama. Nonū
facit ad detestatōem h̄ uicij. Multiplex
malū pueniens ex h̄ uicio. ⁊ primo
enumerem̄ mala q̄ in sacra scriptura
reperiunt̄ euenisse occasione gule. Se-
cundo ū mala q̄ cotidie pueniunt
his in quibz; ⁊ uiciū illō. mala q̄
quondā euenisse dñr̄ occasiōe gule
s̄ x. Primo aut̄ occurrit nobis q̄d
uiciū gule in m̄re n̄ra eua occō nob̄
fuit omnium maloz. Sc̄to legit̄ gen̄
ix. q̄ noe qui p̄fēs erat in gn̄atōibz
suis de isto uicio deuert̄ fuit. Bibēs
enī uinū mēbrat̄; ⁊ nudat̄; in ta-
b̄naculo suo. Tercio legit̄ xix. gen̄. q̄
loth quē sodoma n̄ uicit. uinū uicerit.
unde in ebriatus duplicē in cestū com-
misit. Quarto leḡ. xxx. gen̄. q̄ elau
uicio isto dignitatē p̄mogeniture
amiserit. Quinto. xl. gen̄. q̄ pharao

faciens grande uuuuū magr̄m p̄stoz
suspendit. Sexto uicio gule p̄s uā
di meruit. Vñ in p̄s. Ad huc esce eoz
erant in ore ip̄s. zc. Septimo y. re
xy. Absalon fecit uuuuū z̄ interfecit
fr̄em suū. Anō cū temulentus esset
uino. Octauo q̄ de holoferne legit̄ ju
dic. xi. q̄ bibit multū uinū nimis
q̄ntum u na die uquā biberat iuita
sua z̄ interfecit; a iudic. Non leḡ
in p̄ncipio Job. q̄ filij iob bibentes
uinū in domo fr̄is sui p̄mogeniti ob
p̄si sunt. z̄ dic. ḡg. In maioris fr̄is o
uiuio filios iob sathan obruit. Auḡ
illi uent̄ uacabant. q. d. Non s; tamē
inter uiuua m̄tis bona intencio ni
mis feruet. nimis p̄uider. Decimo i
ev. leḡ q̄ hodes iuuuū faciens io
hem bapt̄ occidit. **Mala q̄ pueniūt
sp̄i ex h̄ uicio sunt nouem.** .vi.

Mala ū que pueniūt ex h̄ uicio co
tidie ill̄ qui h̄nt illō uiciū sunt
m̄ta. z̄ p̄mo enūm̄ mala q̄ eueni
unt sp̄i. inter q̄ p̄mū; grauamen
sp̄e. Vñ dñs. Attendite ne grauentur
corda uā in crapula z̄ ebrietate. Cra
pula ē cruda epula q̄n de cibo tantū
sumit q̄ calor natalis n̄ sufficit ad de
coctōem ei. ato aut̄ aggrauat̄ sp̄e
nimietate cibi z̄ potus ut sit q̄i sepl̄
tus. Vñ in osee. M̄phis sepeliet eos.
M̄phis int̄p̄ ex ore. Annietat̄ cibi z̄ po
tus ex oris uitio occōnem h̄ns hoies
sepeliet. ḡg. Q̄nto corp̄ implet̄ tanto

18
aia minoratur. Vñ Jo. Qui luxuriat̄
uiuens mortu; z̄ q̄ in ebriatur̄ mor
tuus z̄ sepult̄. Rōnis uile sepulcrum
ebetat. Sepulcra ista ē. q̄i quoda sub
n̄sso sp̄ual. In aqua eū aliq̄ue sepe
liri ē submergi. Scdm̄ malu; loqua
citat̄. Vñ ḡg. in omeluis de diuice epu
lante. Prima in male uiuantib; famu
latur culpa loquacitat̄. Post loq̄ata
tem ludi z̄ leuitas seq̄. Tercū; lasci
uia. Vñ exo. xxvii. Sedit p̄s mandu
care z̄ bibere z̄ surrexerūt iude. Quartū
malū; luxuria. Vñ v. se. Satiuauit eos
z̄ mechati sunt. Ad eph. ix. Nolite in eb
ari uino in quo; luxuria. xv. p̄u. Lux
uriosa res; uinū. Jo. ad eustociū. Virgo
xpi uinū fugiat ut uenenū. Idē. Quicq̄
seminariū; uoluptatis uenenū puta.
Idem. Quā diu eua in p̄adyso abstiniuit
uirgo fuit. Quā ato p̄ceptū abstiniēcie
uiolauit corruptōem sensit. It̄ ad eadē
uirginē. O filia si ap̄s corp̄ suū casti
gauit z̄ in seruitute redegit ne cū aliis
p̄dicat̄; ipse reph; efficitur. Quō tu
iuuenc̄la ad hūc in feruore iuuetutis
posita dapib; z̄ uino plena de castitate
erit secura. Ipsa z̄ auaricia q̄n puenit
ex uicio gule. Vñ se. Delicie z̄ epular̄
uarietas auaricie fom̄ta sunt. Idem
Colle epl̄as z̄ libidinis luxuriā. nemo
querit diuicias quaz̄ usus in uētre
sunt. Q̄nto sequit̄ ex h̄ uicio similit̄
in miseric̄dia. Vñ amos. vi. Bibentes ui
nū in fialis optimo unguento delibuti

nich' opaciebant sup' irratione ioseph.
 ad idē facit q' leg' in luca de diuice e
 pulante q' lazaro opallus n̄. Sexto
 uniuersali' homo uitio gule subiectus
 nulli alij uitio resistē pot'. Vn' galien'
 ebriolus seruus; pectorū qm̄ nullum
 peccm̄ pot' uincere qui captus; ex q'
 ori q' p'eta hoīs uicū gule q' est q'
 de familia dyabli dñatur. totā familiā
 dyabolicā. f. uniuersitatē uitioꝝ pmut
 tet intrare. Septimo. Octauo ⁊ nono.
 reddit hoīem stultū. immo insanū. et
 ad ultimū reddit eū q' porcū. Ad
 p̄mū faciūt h' testimonia scripture. xx.
 pu. Vbi loquit' de uino ⁊ ebrietate. Qui
 cūq' hys delectatur n̄ erit sapiens. ⁊
 Job. Sapia n̄ inuenitur in tra suauit'
 uiuenciū. Seneca. Copia ciboꝝ subtili
 tas īpeditur. Jo. Venter pinguis non
 gignit tenuem sensū. Seneca. Nichil
 aliud; ebrietas quā uoluntaria īsania
 cūll'. mente recte uti n̄ possūt multo
 cibo ⁊ potu repleti. Ad scdm̄ p̄m̄et
 q' tangitur olee. iij. Vinū ⁊ ebrietas
 auferunt cor. i. mentē. ⁊ vii. cap. eiu'
 dem. Cepunt p̄ncipes furē a uino. Se
 neca. Nichil aliud; ebrietas q' uoluntaria
 īsania. Ad terciū facit q' dicit senec'.
 Quosdā uent' obedientes loco aiāliū
 numemus n̄ hominū. Jo. Qui p' car
 nem ambulat in uentrē ⁊ libidine.
 p̄ni q' irrationabilia uim̄ta reputan
 tur. ij. pet. ij. dicit' de talibz. huj' uelut
 irrationabilia pecora naturalit' ī cap

rdem ⁊ p̄nciem ⁊ inclinariis supple
 tendūt. in h' tñ deriores sunt. rōnabili
 bz. q' illa n̄ incidūt in laqueos quos
 uident. ul' inq's alia uice ceciderunt
 qd' isti faciunt. Vn' Jo. Būta aiālia ⁊
 uage aues in easdē pedicas recta ue
 n̄ in cadunt. *mala q' pueniūt ex h' uitio s̄ vii.*

Preter ista mala q' spūalia uident'
 esse secūtur mala multa ex uitio
 gule. Primo fames. De gulosis dicit'. fa
 mie patientur ut canes. Osee. iij. Co
 medent ⁊ n̄ saturabuntur. Jo. Volup
 tal' hira famē n̄ saturitatē parit. ⁊
 luc. xx. fili' pdigus q' tenet figurā
 gulosoꝝ dicit'. Ego aut' hic fame p̄o.
 ad littam; hoc uerū de illo qui
 ebriauit se uesp̄e qd' sitit in sequenti ma
 ne. Vn' in pu. xxij. dicit' salomon in
 p̄sona tali. Qn' euigilabo ⁊ rursum
 uina repiam. Deū sitit usq' ad p̄n
 diū n̄ prius biberit. idem accedit
 de esurie. in p̄ndio n̄ cessat esuries
 qz n̄ h̄t ea que uellit. ul' q̄ntū uellet.
 ul' p̄parata ubi uellet. Sic enī dicit'
 aug'. Vbiq' querit caro refectōem.
 inuenit defectiōnē. si an̄ accedat qd'
 habeat. que ⁊ qualia ⁊ q̄ntū uult. n̄
 h̄t tam uentrem. q̄ntū uellet h̄re. aut
 de est ei annona. aut saccus n̄ pot'
 ēē absq' fame. cui ex defectu famis fa
 mes nascitur. tūc oportet eū ire sp̄a
 ciatū. ut sic esuriat ⁊ sic famē ueniat.
 Secō ledit' natā. Vn' Job xx. Cū sati
 atus fuit artabit' ⁊ oīs dolor irruet

25
sup eū. homo satiatus artat. i. artus
sibi uidentur. sicut angusta uidentur
horrea sua ppter multitudinē frumti.
dolor ē irruūt sup eum. Nō seq enim
uoluptatē quā quesiuit. Vñ tullī. Si
uideris istos epulantes uelut optimos
boues sterere et sudare intellige illos
qui maxime uoluptates minime as
sequi qui uitio gule laborat patit
p delectatōe unius hore molestiā uni
dici ul' mensis patitur. qz in acutam
ul' aliā infirmitatē incidit. Seneca.
Ebricitas unī hore hilare insaniā lon
gi tēpū redio pensat. xxx. ecc. Amari
tudo aīe uinū multū potatū. Ex
uicō gule seq uigilia. Vñ ecc. v.
Dulcis ē sopnū opanti siue parū co
medat siue multū. Saturitas aū di
uiti n̄ finit eū dormire. Qrto seq
in paupertatē. Vñ ecc. xix. Oparius
ebrius n̄ locupletabit. et xxi. pu.
Qui diligit epulas in egestate erit. Q
amat uinū et pingua n̄ ditabitur
Causa uō qre talis n̄ dicit tangitur
in aggeo ubi sic leg. Qui congregauit
merces misit eas in saccū p̄tusū. qn̄
ebriosus p̄ totā ebdomadā laborauit
in die dñica totū mitteret in saccū p̄tu
sum. s. in uentē. Seq ex h̄ uitio gu
le infirmitas coepit. nec una tm̄. s. plu
res et qn̄ mors. Ad p̄mū p̄tin; qd
legit. xxxvii. ecc. In multis estis nō
deerit infirmitas. Ad scdm̄ p̄tinet
qz dicit seneca. Quis inq; hostis in q

19
tam contumeliosus erit ul' fuit. quā
in q̄sdā uoluptates sue sūt. Sufficit
alicui si hostem suū execrat s; uolup
tates n̄ solū execrant uoluptuosos s;
et impotentes reddūt et tractos et lep
tos et diuisis aliis infirmitatib; affligit
Ad t̄tū p̄tinet qd leg. xxxvii. ecc. p̄
cipulā multi obierūt. et Seneca. Pot
n̄ra puidencia huic corpusculo longo
rē progare morā si uoluptates q̄b;
maior pars parit potinū regere et
coherere. Ad q̄rtū p̄tinet qd legit
ecc. vii. Inueni mulierē morte amario
rem. h̄ mulier ē uoluptas carnis que
morte ē amarioz. qz n̄ una sola mor
te interficit. s; triplici. s. morte t̄pali.
morte culpe. morte dāpnatōis etne.
Ad idem p̄tin; qz leg. xxiii. pu. Vacā
tes potib; et dantes cibala s̄lument.
et p̄t in eod. Ingreditur blande s; in
nouissimo mordebit ut colub et sicut
regulus uenena diffundet. et nau
i. sicut spine se ad inuicē p̄plectun
tur sic uiuū eoz parit potaciū
s̄lument q̄ stipula ariditate plena
h̄ uicū seruū n̄m naturalem do
minari nobis facit. Vñ ecc. xii. Bñfac
huili. i. aīe. et ne dedis impio. i. coepi
phibe panes illi dare ne in ipsis po
tencioz desit. et pu. xxix. Qui delica
te ex puericia nutrit seruū suū p̄
ea seniet contumacē. Decim̄ facies ad
detestatoīn h̄ uicū ē h̄. qd uicū illd
ē una de grauiorib; infirmitatib;

spūalibz ppendit aut grauitat h
infirmitatis ex h q cito interficit &
suffocat. dure affligit. uix curat. mul
tas expensas requirit. q̄ tam potius
nocent q̄ p̄sint. Oīa t̄ genā infirmita
tū spūaliū & corpaliū inducit h
infirmitat iquinatio q̄ infirmitat
gule cito suffocant hominē. p̄p̄t
sed. assimilāt h infirmitat cuidā infir
mitati q̄ dī appetitū caninū ul' bouinū
affligit h infirmitat hominē fame
insatiabili sic ostensū ē p̄us. Vñ impū.
Iust' comedit & replet aiām suā. Ven
ter aut impiorū insatiabil'. Vix t̄ cura
tur uiciū istud qd̄ uiciū h̄t ab hūā
auctoritate sic ostensū ē p̄us. nec scī
ture uidetur deficere sicut luxuria
Imo tūc agatur medicamentum enī uer
tatur in nocentum. Vñ gḡ. in moral'.
Q̄ solacia ad uiuendi usū querimus
q̄ tot n̄re egritudine medicamentis ob
uiam. qz h̄ ipm̄ medicam̄ in uulnus
uertitur. qz exquisito remedio paulo
diuici' in hentes ex eo graui' deficiunt
q̄ prouide ad refectio nē parant. Senes
enī magis amant bonū uinū. expensas
t̄ tantat querit h̄ infirmitat ut mlti
h̄ uicio de paupent' & semp̄ detius se
hant. Quō ex hac infirmitate cetere
introducunt' factū manifestū ē ex pre
dicat'. Vnde amū faciens ad detest'
h̄ uiciū ē h̄ q̄ ille qui h̄ uicio capit
a dyablo. ualde p̄uolose capit. Vñ
dya' querit eum mortificare sed

illd'. Considerat peccator uultū & querit
mortificare eū. Jam ē p̄pe utencionē
suā cum ad gulā ei manū tenet. Ad
h̄ pot' referri uerbu illd' senecē. Volup
tates int' res uilissimas p̄cipue exhu
pā. q̄ more latronū in h̄ nos amplex
tuntur ut strangulent. Duodecim
facit ad detestatiōem h̄ uiciū. h̄ q̄ ille
qui h̄ uicio a dī tenet ualde firme
tenetur. h̄ uiciū ē q̄ quoddā frenum
ori eius posuit. unde pot' eū circūduce
ad uoluntatem suā iuxta illd' iacobi. u
frena i equoz ora mittim' ad ostendendū
nobis & omne corp' eoz circūferim'. Est
t̄ uiciū illd' inter deformitates spūales
q̄ latitudo oris n̄ tal' qualē h̄nt ora can
qui dicunt' leporari ul' uenatici. h̄ tal'
qualē h̄t os inferni. In satirabil' enī est.
nec sufficit ei q̄ gignit terra n̄ uolatili
a & alia habeat. Vñ jez. Tauri pau
corū uigerū postuul' alunt'. unice su
ua pluribz elephantibz sufficit homo
uix terra & mari pascitur. ul' fa
cit ad detest' h̄ uiciū. h̄ q̄ ille qui laborat
h̄ uicio ē seruitute ualde graui & ual
de ignominioso. **laboras uicio gule vi.**
seruitutibus addictus viij.

Sex aut' sūt in quibz attenditur
grauitat h̄ seruitutis. Primū ē
h̄ q̄ ipse ē seruus ei qui natalit' debz
seruire. s. corpis sui. Ad h̄ partem illud
q̄ legit' p̄i. Non decet seruum dñari
p̄ncipibz. & illd' xxx p̄i. Terra moue
tur terra & quaru' sustine nō pot'.

p seruū cū regnare cepit. Seruus iste
corp' cui dñatōe terra mouetur. q̄a
ho ul' ecclia mouetur. Sed; ē q̄ omnū
illoz talis seruus; quib; indiget corp'
Vñ seneca. multis seruiet qui corpori
seruiet. Tercū q̄ tale oportet seruire
cudā dñe. s. gule. cui nullus pot' serui
re ad suam uoluntate que uult singu
lis dieb; sibi bis parari diuisa ferela.
de quib; nich remanet. s. p̄ q̄ tetigit
p̄icit in locū turpitudis et q̄ p̄dici
onis t̄smictit. Ad h̄ p̄tin; q̄ legitur
ioel. 1. Ululate qui bibitis unū indul
cedine. p̄t enī ab ore urō. Et illd uerbu
b. Voluptas gutturis q̄ tanti hoche et
timatur. uix duoz latitudine h̄t digi
toz. s̄o durat desatio n̄ q̄ntū durat
transitus ille p̄ gula et p̄ illo t̄nsitu
uult dñā gula tot et tanta s̄ parari.
Quartū ē q̄ ille uili labori intendit q̄
impletōe loci imundi. s. uentris. Qua
rōne looz imundoz ē uile op' eua
cuatio ead. et impletio. Intendit et sacci
unū impletōem. et sacci imundicia ple
ni cū intendit refectōi corpis. Corp'
enī saccus; Vñ in ps. Concidisti saccū
meū. ipsa glōsa et beata caro xpi sacc'
uocatur. Quid aut h̄ intende refecti
oni unū sacci. xl annis qui ad ultimū
est putrefiend'. Q̄ntū ē h̄ q̄ uan' et inu
tilis ē labor ei'. Satis uidetur uan' labor
quo aliquis laborat ut deliciose pas
cat latronē unū morte deputatū. la
tro iste morte deputat' ē corpus n̄m.

20
3
Vñ seneca. Om̄s capitali supplicio cō
depmari sum'. Satis et uidetur uan' la
bor quo ho laborat ut uermes sple
dide pascat. Nec ē curandū quale in
ueniant carne uermes. ul' pinguem
ul' macilentā. Carne in pinguare est
escam uermib; p̄parare. Sextū ē hoc
q̄ dñā gula totū laborē hoīs requirit.
Vñ eccl. vi. Omnis labor hoīs in ore ei'.
Vltim' facit ad detest' h̄ uici; et imdatō
sui otarij. Imdatio t̄p̄ancie ul' ieiunij.
s. de h̄ alibi dicit' **De spēb; gule q̄ sūt**
Seq̄ de spēb; h̄ uici; **due. ix.**
que sūt castimargia siue omesta
tio et ebrietas. Dicit' aut castimargia
eo q̄ in castris uent's oīa mergantur.
Ad cui' detestatōem deficiūt ea que ad
detest' gulositatis simpli' dicta sūt.
s. ad detestat' ebrietas que piculosior;
aliqua addamus. Prima ē h̄ q̄ ebe
tas pdigiose agit cū exercit' illi' paci
fice recipitur et p' nocet. Vñ p̄ xxij.
Ne intuearis uinū q̄ flauescit et sple
duerit in uero color ei'. ingredit' blan
de. Ecce pacificus ingressus. s. in fine
mordebit ut colub. ecce nocumentū.
Sed facit ad det' h̄ uici;. Multiplex ma
ledcō quā dñs ebru' dicit. Vñ ysa. v.
Ve q̄ surgital mane ad eberatē sectā
dam et potand' usq; ad uesp̄m. et post
eod' cap. Ve qui potentes estis ad bi
bendū uinū. et dicit' h̄ oīa aliquos
qui glant' de h̄ q̄ possunt uinū mult'
sustine. et xxvij. ysa. Ve corone supbie

ebrius effrajm. 7 xxiij. pu. Cui ue. cui
pri ue. cui rix. cui fouet. cui sine
causa uulnera. cui suffossio oclor. No
ne hyl qui morant in uino 7 student
calicib; eporandis. 7 dicit glo. sup illd.
Cui suffossio oclor. imodatus haust
uini exterioris 7 interioris uisus 7 gerit
cecitatem. Tercio fac ad detest h' uicij. h
q; oia bona dissipat in hoie. bona gre
dissipat usq; ad fundamentu eoz. s. usq;
ad fidem. Vn ecc. xix. Vinu 7 mulie
res apostatare faciunt sapientes. bona
7 nature extirpant usq; ad insensibilitate
Vn xvi. pu. dicit ebrius uulnera
me 7 n' dolui. uulnera me 7 n' sensi.
Vn aug. Ebrietas aufert memoriam.
dissipat sensu. confundit intellctm. deicit
libidine. inuoluit lingua. corrumpit
sanguine. oia membra debilitat. uita
diminuit. 7 omne salute extirat. Quarto
facit ad det h' uicij. qd dicit aug' sup
illd gen. xliij. Biberunt 7 inebati
sunt cu illo. Vbi in ebriandi die aug'
p saturitate poitur. 7 pt suburgit
in ebriari ut ebrient ebriosi. n' ipsi r'e
utile; qm maiore honore qm sufficiat ce
rupitur. sic uita ebriosi q n' sacietate se
replet. s. inurgitate. mergit diluuiio.
Quinto fac ad det h' uicij q dicit gg' de
illo. Ebrietas; inquit bland demon.
dulce uenenu suaue peccm. qm q he
n' se he. qm qui facit. n' facit peccm. s.
totus; peccm. Alit distinguitur quita
spes h' uicij. aug' sup illd. xxv gen. Vbi

dixit esau. iacob. Da m' de coctoe hac
rufa. Prima e am qs hora comeden
di puenit ut leg' de ionatha. xiiij. i. r.
Talis timere pot illa maledoem que
hetur ecc. x. ve t' cia cui puer rex est.
7 cui pncipes mane comedut. h' cia
intellig' ho. cia em; 7 in terram ibit.
Rex; libm arbitriu q; aiām h' regere.
Principes intelliguntur v' sensus. sic illi
qui uerū dñm colunt ab honore 7 obse
quo diuino diem inchoare uolūt. Sic
illi quoz dñs uent' est. Primo querunt
di sui regnū. Regnū dñi eoz; esca 7 pot.
Secda spes; qm aliqs nimis delicata uult
h're. ut leg' au' xi. de filiis isrl' qui in
heremo carnes desiderabant. 7 in luc' leg'
de diuite epulante qui epulabatur coti
die splendide. Tona die seneca. Palatu tu
um fames excitet n' saporos. Triplici at
rone n' deb; homo q'rere delicata. Primo
pp' naturam uasis cui cibos qs sumimus
infundim'. Corripit ei quicq; infunditur.
Sicq; h'ret aliq; uas q; corrupet uinu
qm est; infusu. ipse n' infudet ibi de me
liori q; h'ret. Ad h' p'tinet q; leg' Joel. j.
Uulate q; bibital uinu in dulcedine. Pit
em' ab ore uro. Secda pp' h' q; cu delecta
bilia t' dant' in adiutoriu carni ad uer
sus spm occupiscenti. sunt duo tra
unu. 7 spc uincit. Vn s. De odimetis suf
ficiat. ut coestabilia fiant n' occupisabi
lia. Sufficit ei occupie malicia sua. que
cu uix aut nullo m' p'transire possit
ad finem explendu necessitatis. Vbi p

Nota

aliud

uia quantacūq; delectauim' si cepit hie
 irritamta sunt duo itra unū 7 piclita
 tur ofcia. Tercuo qz au carnis deliae
 dant' uult eas p' ex ofuetudine habere
 vñ in pu. Puerbiū 7 adolefcens iuxta
 uia suam 7 cū feruerit n' reced; ab ea
 cū hoies tñ timent mala ofuetudi
 nem q' 7 aduiffimus n' fufineant ea
 fup fe ad iueniri. Murū 7 qūo feruo ne
 qua f' cepi h' tollerare uolūt. Tercia
 f'pēs 7 cū quis nimis fumat 7 leg' de fo
 domitis ere xvi. jez. Pluuia illa optia
 7 q' fenfum descendit. fubit' aut' 7 nimū
 7 p'cept' ymber arua fubuertit. fimilit'
 nimius cibi nocet. Quarta f'pēs 7 ftudi
 ofitas q' p'cin; ad follicitudinē 7 curiofi
 tatem laute p'parandi ut leg' de filius
 hely. 7 2. y. ftudiofi die yfidor' tota die
 eplās ruminat qui ad explenda gula
 uelpe delicias p'parat. Talis 7 animal
 ruminā f' in h' differt a ruminantib; a
 nimalib; q' bruta aialia ruminā
 cia ruminant p' fupcionē cibi f; tal'
 ruminat aū. Quinta f'pēs 7 qñ quis
 nimis aude ul' ardentex fumat' cibi
 ut leg' de elau. Gen. xxv. Vñ ecc' xxxvii
 flou audul' elle in omi eplationē neq;
 te effundat fup omne elcam. Et aug'
 meli' 7 pifcib; uti more dñi. quā len
 tielā more iuūtorū. Signū f'edm au
 ditat' 7 in fumeto cibi. tremor manu
 um caphu ul' lolū tenenciū effufio uul
 tus exterioris fup elcā que 7 cū ani
 mus ad cibi ardore trahit' ut aliqd

cogitare n' finatur. Signū 7 h' audi
 tatis 7 in ordinatio fandendi panem
 masticandi cibi 7 fumendi. b' ad fa
 nitatē corpis qñto cib; honesti 7 ordiā
 eius ingeritur. tanto facili' 7 falubul
 digeritur. Cont' auuiditatē uita ofiliū
 7 uir ponere p'falmū ul' aliā orōne.
 hōe f'pēs 7 tinent' in h' uerfu. Creppe
 laute ftudiofe nimis ardent' poffūt
 etiā addi hys .v. f'pēb; alie iij. f'pēs.
 Prima 7 cū quis nimis frequēter fuit
 cibi. Sufficit hōi fano fumere bis ad
 plus in die cibi. frequēs aut' fupcio
 cibi multū nociua 7 corpi. f'edm em
 artē medicinale de detiorib; reb; 7 cibi
 adde fup cibi indecoctū. Alia f'pēs
 7 qñ quis uariū feruulū uult uti. de
 qua uaritate dicit feneca. f'afidientis
 ftomachi 7 multa deguftare que ut
 uaria fūt 7 diuifa inquināt n' alunt
 fic aliqua fūt que diuifa placēt gūc
 ta n' nifi ab hominabilia fūt. fic cō
 uictio tot diuifoz feruuloz i ftomacho
 inrdū 7 ab hominabil' natē. Tercia f'pe
 ciet' 7 cū quis noua requirit 7 i ofue
 ta. Quarta cū p'ciola uel fuptuola n'
 hñs 7 refpectū ad h' q' fūt magis fa
 porofa *De f'atellitib; gule q' f' iij. x.*

Oicto de f'pēb; h' uicu ofeqñter
 dicentū 7 de qñdā qb; qñ f'atel
 litib; utit' uicuū illd q' fūt iij. p'ci
 pue. Primū 7 ambitio de quo dicit
 fapiens. Non magna oftauiob' fames
 f; ambitio maiorem partē que expē

vñ v. ftilla uolp
 tati natē pauca
 f'atit f'unt

dunt supbi expendunt ad pascendum
oculos hominum. Si nullus huius dicit scire ipse
quique non expenderent decimam partem eorum
que expendunt. Alia tria sunt delectabili-
tas ex generibus ciborum sive ex in preparatione
et ciborum uarietas et quantitas. **De remedi-**
is contra gulam que sunt octo. xi.

Sequitur remedium contra uicium istud que
viii sunt. Primum sermo de diuinis
huius remedium docet nos dominus in iij. ubi
dicit dominus de dyabolo ipsum temptanti de
uicio gulae non in solo pane uiuit homo
sed in omni uerbo quod procedit de ore dei. frequens
enim supercilio cibi spiritualis in corde inducit
contemptum et obliuionem cibi corporis. Secundum
remedium est modata occupatio. huius reme-
dium insinuat nobis salomon in psalmo xxi.
Desideria occidunt pigrum noluerunt
quicquam operari manus eius tota occupat
et desiderat homo otiosus patitur fa-
mem uniuersalem. aures eius eius esuriunt
rumores. oculi uanitates. gula cibos.
et occupatio in magna parte sedat fame
istam. Valent autem spiritualiter duo huius reme-
dia ad hoc ne homo perueniat horam. uel
ne nimiam sollicitudinem de cibo et prepa-
ratione habeat. Tertium remedium est elogatio
ab his que dant occasionem excedendi in
cibo uel potu sicut est delectabilitas uel
uarietas uel numerus ciborum. licet enim
quod legitur ezechiel xxi. Quasi a facie colubri
fuge peccatum. et si accesseris ad eum susci-
piet te. videtur qualiter deum de omni
peccato. Specialiter tamen huius referri potest ad

ista peccata in quibus temptat suauitas
uel uoluptas in illis enim in quibus ad-
uersitas temptat melius potest expecta-
ri officium. Unde si securum accedat ad
mensam non nimia uel uaria uel delica-
ta sunt apposita homini qui uult curari
ab hoc uicio. huius insinuat nobis genesi iii.
ubi sic legitur. Vidit mulier lignum quod bo-
num esset ad uescendum et pulchrum oculis
aspectuque delectabile et tulit de fructu
illius et comedit. Vbi dicitur genesi. Non licet in-
tueri quod non licet occupari. et psalmo xxviii.
loquens de flore glorie et exultationis dicit. quod
cum aspexit uidentem statim ut manu tenu-
erit deuorabit illud non est intueri uel ui-
dere delectabilia securum. Quartum re-
medium est frequenter solidare qualis potest
mortem caro sit futura. huius remedium docet
nos genesi dicens. Hic homo ualeat ad do-
manda carnis desideria sicut cogitare quod
sit ipsa mortua futura. Quintum
remedium est meditatio eterne tene
ad quam inuicem sumus. huius remedium
docet nos dominus ubi nos ad cenam illam
inuitatos esse docuit. aliter comedit ad
cenam delicatam inuitatus et aliter non inui-
tatus. Qui enim inuitatus parum comedit
in presentio ne cenam amittat. sed sunt quedam
qui ad facti sunt similes iumentis quod
de filiis porcorum hic impleri desiderant
et de illa delicata cena et eterna non curant.
cui sola esuries hominem beatum reddit.
ubi sunt qui esuriunt et sicut iusticia etc.
Quid faciet ipsa refectio si ipsa esuries

beatū reddit. Sextū remediū ē cōsidatio
maloz q̄ ex excessu cibi et potus
sequit̄. Sequit̄ inde t̄plex mors. s.
mors culpe. et interdū mors corpis in p̄
senti et i futuro. etna mors aīe et corpis.
Ad h̄ p̄tin; qd leḡ iob. vi. Aut gusta
re quis potit q̄ gustatū affert mortē
cū magna m̄sua sumūtur medicam̄
ta sic et alimenta sumi debent. sed; aug.
Septimū remediū ē cōsidatio penurie
x. in se et in mēbris suis. Ad p̄mum
monem tenē iii. Recordare paup̄ta
tis mee et cōsgressionis et abstincij et fel
lis. Paup̄tas enī ipsius in mēbris suis
multū deb; hoīes retrahē a sup̄fluita
te quā faciūt in diuitiis suis cū cogi
tant quantā paup̄tatē sustinet xpc
in paup̄ib; et infirmis ad mortē qui
possunt uix panē interdū h̄re. quā
est quō sepe n̄ remordet cōsciā diuites
h̄ sibi quā cogitant q̄ ipsi subtrahūt
dei in paup̄ib; que ponūt in ore
dyabli. pasūt filios dyaboli. s. malos
et filios di fame pure p̄mūtūt. Vltimū
remediū et sumū di grā. Vn̄ qui la
borat h̄ uicio orōni deb; instare et
di grām postulare q̄ ardorem h̄ uici
sedet. Vn̄ iō. iii. Qui biberit ex aqua
quā ego dabo ei n̄ sitiet in et̄nū. et ad
heb. xii. p̄tinū ē stabiliri cor n̄ elat̄
q̄ n̄ p̄sunt ambulatib; in eis. Ad idem
facit ubi illud senecę. Si uis inq̄t in
p̄petua uoluptate esse n̄ uoluptatib;
adici. et end; ē h̄ cupiditatib; detra

22
19
hendū. Cupiditatib; ū n̄ detrahūt n̄
ē ros gr̄e infunditur. *De luxū et p̄mo*
De vi uici q̄ se auerere luxū. xii.
Herodes aut̄ tetrarcha et c. Quia
peccm̄ luxurie occasio fuit in cartera
tōis et decollatōis iohis. itō dicem̄ h̄
de peccō isto et sat̄ agriuo ordine p̄t
uiciū gule q̄ istud nascit̄ ex illo. Dice
mus aut̄ de ipso h̄ ordine. Primo dicem̄
de huius q̄ faciūt ad det̄ h̄ uici. Secō de
sp̄ib; ei. tercio de huius que p̄stant occa
sionē huic peccō. Quarto de remediis
contra peccm̄ illd. Quinto dicem̄ q̄re d̄ns
phibuit simplicē fornicatōem. quā enī
misericordit̄ uidet̄ egisse cū genē huāno
in hac phibitōe cū p̄t h̄ac phibitionē
ferre totus m̄ndus peccat. Sexto tange
m̄ aliq̄ de impotencia cōtinuādi quam
multi allegant. Primo aut̄ faciunt
ad det̄ h̄ uici ista. vi. q̄ circa h̄
peccm̄ inueniunt̄. s. anxietas. erubescē
cia. p̄nia. fetor. feditas. infamia.

Oe anxie *De anxietate et p̄nia. xiii.*
tate et p̄nia die iō. Appetit̄ forni
catōis anxietas et sactetas p̄nia n̄ so
lū p̄cedit peccm̄ illd̄ anxietas appeti
tus. imo et multe alie molestie quas
d̄ns spinas uocat. ii. osee. th̄ cēs. Septi
am uias tuas spinas. Spine iste sūt
uigilie timores. expense. et sollicitudi
nes h̄ peccm̄ p̄cedentes. O ante p̄ce
dunt uigilie. quā modicū festū seq̄t̄
Interdū extendunt uigilie p̄ annū
et sequit̄ momentanee delectatiōis festū.

Tanta; luxuriosoz infamia ut p spi
 nal currit ad mortē suam ⁊ expensis
 multis parant sibi uia ad infernum.
 Ad pnam prin; q leg pū. v. de muli
 ere fallaci que uoluptas intelligit. nouis
 sumā aut illi amara q̄ abstinciū. ⁊
 qdā qui s̄ abscidit linguā ut ueheme
 cia doloris temperet uehementiā tempta
 tois. Dixit absit ut tanti enā vñ pñ
 am. Insipiens micator; qui forz facit
 unde certus; q̄ penitebit. Exemplum.
 Quedā uirgo estimās q̄ desecatio h̄ p̄ci
 est; qdā magmū desiderio illi uirgini
 tatē auferri sibi pmisit. dein uidens
 p̄ quāta uili re tantū thesaurz amissū;
 adō penituit q̄ uoluit se interficere. *De*

Erubescētia *erubescētia luxurie. iij.*

ū q̄ in p̄cto isto ostendit abscoisio
 vñ Job xxij. Oculi adulteri obser
 uat caliginē. Erubescētia aū fugitiua
 ⁊ rei indecentis. magna q̄ erubescētia
 q̄ in isto p̄cto ostendit magnā ei in
 decēciam. *De fetore luxurie. iij.*

Fetor; ⁊ in p̄cto isto q̄ a uiris spūa
 lib; in ritū sentit. Vñ quidā scola
 ris p̄senciā scorti in domo sua fetore cog
 noscebat. ⁊ qdā arch̄ sentiebat cū ser
 uent ei fornicatus fuerat. *De feditate*

De feditate *luxurie. v.*

dic̄ seneca. In uoluptate nich; mag
 nificū nich; q̄ natura do p̄ximā dect
 at. m̄broz uiliū ac turpiū ministio
 ueniens exiti exiens fedo. Ista feditas
 ē inquinatio corporis. Vñ sup illd. j. ad

cor. iij. Omne peccm̄ qd̄cūq; fecit ho
 extra corp; ⁊. Qui aut fornicatur in
 corp; suū peccat. Dic̄ glo. ceta peccata
 tm̄ aiām maciant. fornicatio ū n̄ tm̄
 aiām s; ⁊ corpus staminat. ibi it. solū
 n̄ ⁊ immūdia spūal; s; ⁊ corporal;.

Infamia ⁊ in isto p̄cto *De infamia lux. vi.*

Vñ maciā gl̄e uocatur. ecc̄ xlviij. Incli
 nasti femora tua mulierib; ⁊ p̄t. macu
 lam dedisti in gl̄a tua. Ier. ⁊ dicit hoc
 peccō pollui q̄ in hoīe honesta sūt. pal
 ma inq; uicioz; ⁊ honesta pollue. tūc
 uicia bñ de aliquo triūphauit cū p̄
 peccm̄ luxurie honesta in eo pollue
 runt. Adidē prin; q̄ leg pū. vi. de ad
 ultero turpitudine ⁊ ignominia con
 gregat sibi ⁊ obpbriū illi n̄ delectat.
 Non enī habebit obpbriū solū in p̄
 senti. imo ⁊ infuturo. Vñ xxij. ecc̄.
 De ipso in plateis ciuitatis iudicabit
 q̄ pullus equi fugabit. ⁊ ubi n̄ sp̄a
 uerit apprehendet ⁊ erit dedecus oib; q̄
 n̄ intellexerit timorē dñi. luxuriosus
 iā h̄t qdam̄ gehēnā suā. h̄t enī ad
 mod̄ gehēne ignē fetorē ⁊ uermē. ig
 nem concupiscēcie. Vñ in osee dñs ad
 uiterantes q̄ cibamul succensul a co
 quēte h̄t ⁊ fetorē de quo iā diximus
 ⁊ fetorē infamie ⁊ uermē remordēt
 osee. *Alia q̄ faciūt ad detest luxie. viij.*

Ad det̄ aut h̄ uiciū faciūt ista. v.

1. q̄ uiciū illd̄ anglis multū fe
 ter ⁊ displicet. demonib; ualde pla
 cet. dō ⁊ ualde stumeliosū. p̄rio

ualde inuoriosū. subiecto suo ualde no
 ciuū. Prīmū pot ostendi triplē. Prīmo
 p h q inuicis legitur de quodā an
 gelo qui obturauit naves ad aspectū
 cuiusdā luxuriosi. Secō p h q scriptū ē
 anglis suis mandauit de te ut c. 7. e.
 Si filia regis francie tradita est; alie
 ut custodiret eā n̄ parū displicet s̄
 si in eius custodia fornicaret. Qntū ḡ
 anglis displicet pot cū filie regis celestis
 quib; ipsi ad custodia sūt deputati
 fornicantur. Itē dicitur. In quouis diu
 sorio. in quouis anglo. reuerenciā habe
 anglo tuo. ne audeat illo p̄sente q̄ me
 uidente n̄ auderes. 7 ad idē pot referri
 q̄ dicit ap̄s. qd̄ mulier debet h̄re cap
 uelaturū p̄t anglos. Tercio pot idem
 ostendi p h q̄ in peccō isto quedā otu
 melia fit spūali natē cū aīa magis eli
 gat uim̄ nature assimilari. q̄ in spū
 alitate se seruare 7 carnē sibi assimila
 re abrutali delectatione eam cohibedo.
 hoc aut n̄ fit absq̄ otumelia anglice
 nature. q̄ ē spūalis natē ut aīa sicut
 n̄ fit absq̄ decore aliq̄z clicoz. qn̄ ali
 quis clicus apostatat 7 fit laic. males
 similis ēe laicis q̄ clericis. Ad istā tercia
 rōnem ptinet q̄ dicit glo. 1. ad cor. vi.
 sup illd̄. Qui fornicatur in corp̄ suū
 peccat. In h̄ peccō ē aīa sub corpe. Itē
 dicit glo. In ope fornicatōis sic totus hō
 absorbetur a carne. ut iā dici n̄ possit
 ipse anim̄ suus esse s̄ simul tot̄ homo
 dici possit caro. *Q̄ lux̄ demōib; multū plac;*

Quod aut h̄ multū placet demōib;
 pot ostendi p̄mo p h q̄ xl. iob.
 legitur uehemoth in locis humitab; dor
 mire. loci humites sūt luxuriosi. Secō
 ex h̄ q̄ dicit glo. sup leuiticū. Qd̄ cū de
 mones oī peccō gaudeant p̄cipue tñ
 gaudent de fornicatōe 7 ydolatra. ita
 gaudent q̄ ibi corp̄ 7 aīa maculatur.
 Tercio p h qd̄ dyabls *op̄atōe*
 fornicatoz poterit se iustificare coram
 dño cū in eo n̄ inueniretur peccm̄ q̄
 ipsi habebat. Quarto p h q̄ dyā pau
 rat ut 7 tormento habeat hō delecta
 tionē hui peccati. Qnto p h q̄ illis q̄
 n̄ hnt mariam p̄petrandi h̄ peccatū
 ipse qn̄q̄ ammittat mariam ut pa
 ter in demonib; inuicis. Sexto p hoc
 q̄ in isto peccō binos hōies lucratur
 dyabls 7 uili foro h̄t eos. Ad h̄ ptinet
 q̄ leḡ p̄u. vi. Preciū scorti uix ē unius
 panis. mulier aut̄ uiri p̄ciosam ani
 mā rapit. Preciū scorti dicit uix esse u
 nius panis. qz un̄ panis diuici sedat
 ardore appetit̄ quā delectatio h̄ peccati
 fatua mulier illo p̄cio dat aīam suam
 dyablo 7 corp̄ leccatori q̄ n̄ daret alie
 s̄ uilares suos. *De otumeliis q̄ lux̄iosi*

Est 7 illd̄ peccm̄ faciunt dño. *ix.*
 ualde otumeliosū dō. q̄ p̄mo pot
 ostendi p h q̄ honorabiliores p̄sone
 h̄ scli tantū dedecul reputant sibi cū
 filie eoz fornicant. Quantā ḡ otume
 liam faciūt filie regis celestis patri
 suo dō cū fornicantur. Secō p h qd̄

tm dedecus e sponfis nobilib; cu spo
 se eoz adulterant. Ad h ptinet q leg
 pu. vi. Zelus iuri n pder mcedē in die
 nec acquiescet cuiqua pib; n suscipiet
 p redēptione tona plurima 7 exponit
 h glo. de celesti sposo. Tercio p h q cum
 uulissima pars q in ipso fornicatore e
 i peret ei q dms phib; ipse poti' illi ui
 li parti qua do obedit. potius eligens
 sibi dñari q dñm. Quarto p h q tēplū
 dei uiolat 7 polluit. Ad h ptin; q leg
 i. ad cor. iij. Mescat qz tēplūm di estis
 uos 7 spc di hitat in uobis. Siquis aut
 tēplūm di uiolauit dispdet illū dñs 7 p
 tēplūm di scēn; q estis uos. 7 pt. vi.
 Mescat qm membra uita tēplū sunt
 spc scī qui in uob; que habetis a dō 7
 n estis uiri. Et sequit. Impti estis p̄cio
 magno gloriāre 7 portate dñm i corpe
 uro. Gloridus est; xpc in corpe tamqm
 in templo. Contra luxuriosos pot' dici
 ps iste. Ds uenerunt gentes in hereditate
 tua poll' tēpl' s. r. po ier' in po. custodi
 am. Sup illd portate dñm in corpe uro
 diat glo. Si n parat t' p̄t te. ul' parce
 t' p̄ dñm qui sibi te fecit dñm parce.
 Qnto pot' ostendi q contumeliosū sit
 h peccm dō. p h qd luxuriosus illd dul
 cius reputat qd dō; contumeliosū a ma
 gis ei amat in terdū coniugatā turpem
 quā solutā pulchrā. Vñ n uidetur que
 rere in peccō suo uoluptatē suam s; di
 contumeliam. Vñ lex. libidinosa mens
 in honesta ardenti psequitur. 7 qd nō

licet dulci suspicāt. Sexto p h q h pec
 carū di contumeliā publicam negardem
 facit. 7 q pure e peccm publicū offm
 q; spale huic peccō usure 7 ido e dā
 psequit' ista peccata p cecis. Septimo
 p h qd istud uiciū preponit delictōe
 uulū 7 turpiū membrorū delictū q

in dō sunt. q contumelia ualde magna;

De uicium qd luxuria facit primo. x.

Hoc e uiciū ualde turiosum; pri
 mo. Qd tripli pot' ostendi. Primo
 p h qd aufert ei n sua s; se ipm. Vñ vi
 pu. Non grandis; culpa cū quis fura
 tus fuit. furat' enī ut esuriente imple
 at aiām. Dephensus qz reddet septuplū
 7 omnē domus sue subam tradet 7 li
 babit se. Qui aut adulter; p̄t cordis
 inopiam pder aiām suā. Vñ mulier
 fatua n aufert tm sua suo stulto. s; se
 ipm. Nota. p h aliquis; adultr' accidit
 p̄ cordis inopiā. Indignaret enī si coe
 hret uulissime parti sue se subici 7 p
 cā uili lenocinio se dari. Vñ ecē. j. In
 multa sapiā multa; indignatio. ul' p̄
 cordis inopiā. i. p̄ sapie defem. Secō
 pot' ostendi p h q ille qui h uicio labo
 rat nulli fidem seruat. Vñ. ij. r. dō
 fidele milite suū fecit occidi p uxore
 illi. Ad idē ptinet q legit. xij. r. ij. de
 amon qui sorore suā thamar corrup.
 Tercio pot' ostendi id q h uiciū multū
 aufert hereditatē suā. luc. xy. de filio
 pdigo qui dissipauit subam suam
 uiuendo luxuriose. leg. xxij. ecē. nu

her omnis relinqns iurū suū pecca-
bit. Statuens hereditatē ex alieno matri-
monio. *Qd peccm luxurie sit nocuū ppo*

Est autē uiciū istud *subiecto . xi.*
ualde nocuū subiecto suo. aufert
enī pecuniā suā illi. aufert ⁊ bona
spūalia ⁊ tēpalia ⁊ etiā semet ipm. Ad
primū p̄tinet q̄ leg. pu. xxix. Qui nu-
trit scortū p̄dit subām. ⁊ luc. xv. p̄
bona ū oīa que destruit opatur igni.
Job. xxxi. Ignis ⁊ usq; ad cōsumationē
deuorans ⁊ oīa eradicans genuina.
Iez. Flāmigo igne patit femina cō-
sciām. ad h̄ q̄ ipm hominē sibi aufe-
rat p̄tinet q̄ leg. osee. iiii. fornicatio
uinum ⁊ ebrietas aufert cor. amās
amore fatuo n̄ h̄t cor suū. ipm ⁊
corpus q̄ng; amittit. Vn̄. xii. Reu. In
terfēs ⁊ amon. q̄ corrupit thamar.
Iez. cotidie sanguis mechoz fudit.
adulcia dāpnantur. honorē ⁊ aufe-
hoc uiciū ⁊ cōtūm bonoz. Vn̄ gen.
p̄nult. Ruben p̄mogenit' m̄s. ⁊ sub-
iungit' p̄oz in donis. maior impio.
suple. debueras esse. S; seq. Non arscas
q̄ maculasti cubile patris tui ⁊ c. Pre-
teris iure p̄mogeniture debebat' ei
honor ⁊ duplicital' in possessionibz
q̄ amisit q̄ cubile patris uolauit
i. maculauit. *De uii. que faciūt ad dec'*

Ad decet' h̄ uiciū faciūt *luxurie. vii.*
alia uii. s. q̄ uiciū illd' multū
⁊ efficac' ad hominē capiend' ⁊ mltū
potens ad retinendū hoīem. Ponit

24
in magna uilitate ⁊ in misera serui-
tute. Ad primū p̄tinet q̄ dicit aug'. Effic-
cacissimū glutinū ad capiendas aīas
mulier. Pu. vii. Demulere mala multos
uulneratos deiecit. fortissimi q̄ int'fā
sūt ab ea. ad idē facit q̄ legit' flū. xxiii.
qd h̄ peccm p̄ ceteris elegit' bām quo
deiceret filios isrl' ⁊ faceret eos peccare.
h̄ uiciū caput hoīes nobiles ⁊ ignobi-
les. Vn̄ Iez. In serico ⁊ pannis eadem
libido dñatur. nec regū purpurat' n̄
medicancū s̄puit squalorem. h̄ uiciū
uincit sapientes ⁊ insipientes. Vn̄ Iez.
Quid salone sapienci' ⁊ tñ infatuatus
⁊ amore mulierū. ecc. xv. Vinū ⁊ muli-
eres apostatate faciūt sapientes. Bre-
uit' istd' peccm fere totū mundū ad in-
fernū trahit. Vn̄ abacuc. i. Totū in ha-
mo suo subleuauit. totū traxit in sage-
na sua ⁊ oggavit i rethe
suo. hamus ⁊ sagena ⁊ rethe dyā. sūt
pulchre mulres que totū mundū in
p̄dicionē trahūt. *Quā tenax sit peccm lux. xii.*

Potens ⁊ peccm illd' ad retinendū.
Vn̄ xxii. pu. fouea p̄funda os ali-
ene. cui dñs ⁊ uatuf in cadet in eā. Qui
in p̄funda foueam cadit n̄ exit de fa-
cili. sic n̄ de facili euadit de manibus
dyā. qui captus ⁊ pulchritudine alicui
mulieris. Ido dicitur de ore mulieris
q̄ sit p̄funda fouea. poti' quā de alio
membro. q̄ pulchritudo h̄ membri
multos caput. Qui h̄ uicio laborat.
uix pot' cogitare de hys q̄ p̄tinent

ad salutē suam. dñm at̄ n̄ cognoscit. ad
celū n̄ leuat oculos. at̄o brutal̄ est fcs. q̄
uerba correctōis ul' amonitōis sue nō
pot' audire. Ad duo p̄ma p̄tinet qd̄
leg' osee. v. Non dabūt cogitatōes sua
ut reuertantur ad dñm. qz sp̄c fornicatōis
in medio eoz. z dñm n̄ cognoue
rūt. Ad t̄tū facit q' loquit' daniel. xiii.
de senib; q' exarserunt ī susannā. decli
nauerunt oculos suos ut n̄ uiderent
celū nec recordarent' rectorū iudiciorū.
Ad quartū p̄tinet q' legit' ecc. xvi. Ver
bū sapiens q' cūq; audierit laudabit.
z adiciet. audiuit luxuriosus z displic
cebat ei z picet eos p̄t dorsum suum.
Vix q' euadit aliq; de peccō isto cum
tam fugiat ea q' possunt esse occasio
libationis sue. **De uilitate in q' ponit**

Ponit h' uiciū **luxuria hoīem. xviii.**
hoīes in magna uilitate. ad qm̄
uilitatē z turpitudinē exprimendam
q̄i turpit' loquit' scriptura de uicio
isto. Vñ Joel. Coputruerūt iūnta in
stercore suo. g'g. Coputrescē z hoīes ī
fetore luxurie uita finire in ip̄o. ps.
Dispierunt in endoz fci sunt ut st'cul
terre. Endoz in ip̄z fons generationis.
Vñ in endoz z pars illa q' op̄i carnali
z gnātōi deseruit. ip̄ uilitatē op̄at'
suy. xi. pu. Circulus aure' in narib; ^{su.}
mulier pulchra z fatua. Sul. si ex una
parte uideret uolubriū luti z ex alia
parte lectū roseū p̄uul' curreret ad
uolubriū. Sic tales in mūdiciā luxie

deliciis paradysi p̄ponunt. licet dyā
poss; intelligi sus ista z mulier. q̄e
circulus q' dyā immergit in lutum
oīs immundicie. Ad eandē uilitatē
p̄tinet q' leg' in ecc. ix. Omīs muli
q' z fornicaria. q̄i stercol' in uia. ab
oib; p̄tereuntib; calcabit'. **De misera**
seruitute in qua ponit luxia hoīem. xv.

Seruitute ponit illd uiciū
n̄ solū hoīem qz facit sp̄m seruum
ei' qui s' natalit' debet seruire. s. cor
pis sui z uilissimi parti illi. s. z p̄t'
seruitutē mulier q' z ualde misera
Vñ tullii. illū ego dicā seruum cui mu
lier ip̄at. leges inponit. uocat. ueni
endū z eicit abeund' z poscit dand'.
minatur. tamescend' z. h̄c g' n̄ tantū
m̄ seruum s; nequissimū seruum ego
iudico. Jo. fuch uili' quā a carne uici
nich' gl'osius quā carne uincere. Pre
tēa luxuria uidet' esse de numo peccōz
illoz de quib; erubescūt demones.
Vñ glo. s' illd. eze. xvi. Dabo te in
aīas odienciū te. filiaz palestinarū.
que erubescunt sup uia tua scelerata.
dicat glo. loquēs de sp̄uali ierlm̄ tā
ta in te ierlm̄ erit correctio. ut
erubescant z demones n̄roz mag
nitudine peccōz. cuius ratio potest
esse. peccm̄ dyā. est supbia. hominū
ū luxuria z alia carnalia peccata.
luxuria ū uidetur esse turpior. su
pbia. qz nimis turpis credit'. min
uitatur. luxuriā magis erubescūt

hoies q̄ om̄s turpē nouerūt. Prece
a dicit magr̄ q̄ sunt alij demones
qui memores sue antiq; nobilitatis
dedignant̄ de luxuria tēptare. Sig
nū ad h̄; qd̄ lucifer tēptans d̄m in
deserto n̄ tēptauit eū de luxuria.

De spēs; luxurie q̄ diuidit̄ in luxuriā cordis

sequit̄ de spēs; luxurie & corpis. xvi.

S diuidit̄ aut̄ luxuria ino in i
dual spēs. s. in luxuriā cordis & i lux
uriā corpis. Ad has duas spēs p̄tinet
q̄ legitur in ps̄. Vre renes meos et
ecce meū. Contra p̄mā spēm necessari
ū; ut ad manillas zona aurea sim
p̄ncti. scdm̄ q̄ uidit iohes i apoc̄. j.
Cont̄ scdm̄ nos optet p̄nctos esse
ad renes. scd̄ uisionē eze. xi. & dan̄. x.
Leuauit oculos meos & uidi. & ecce uir
un̄ uestitus & ad renes ei accinct̄ au
ro obrizo.

In continencia ū cord
piculosa; p̄ h̄ q̄ qui laborat hac
spē in continencie peccat mortali. quo
ciens uidet pulchra mulierē. scd̄ di
sagena cor̄ fatue mulieris. ecc̄. vii.
Inueni mulierē morte amariorē q̄
laqueus uenatorū; & sagena cor̄ ei.
Sagena totā aquā occupat. sic corde
fornicat̄ cū oib; fatua mulier. *De ac*

ceptione hui' nois luxuria. xvii.

Alio in diuiditur luxuria i v. spēs.
Notand̄ tñ; q̄ h̄ nomen luxuria.
q̄nq; sumitur largius q̄n; minus
large. Primo in; luxuria in ordi
tus amor descendiōis. q̄; scdm̄ tactū.

25
sicut uiciū gule est in ordinat̄ amor
descendiōis que; scdm̄ gustū. & cupidi
tas in ordinat̄ amor pecunie. & scdm̄
h̄ pot̄ diuidi luxuria in v. spēs. q̄rū
p̄ma p̄tin; ad suauitatē uestiū ul' lec
torū. Scda ad suauitatē unctōis qua
antiq; multū utebant̄. Tercia ad sua
uitatē balneorū. Quarta ad tact̄ in mū
torū membrorū q̄ generatōi deserui
unt. Quinta spēs uocat̄ luxuria. scdm̄ h̄
nom̄ luxia sumitur strictē. *De aliis v.*
spēs; luxurie & p̄t de p̄cō d̄ natura
cui' magnitudo mltis modis ostēdit̄. xviii.

Terū diuidit̄ luxuria i v. spēs. Prima
ē simplex fornicatio. Scda stuprū. qd̄
ē illicita defloratio uirginū. Tercia;
adulteriū. q̄ est alius thori accessio.
Quarta; incestus. q̄; consanguineorū.
& affiniū. ab usus sub qua spē p̄phen
di possūt peccā sc̄imonialiū & etiam
religiosorū. Quinta; p̄cēm p̄tia natura.
q̄ fit duob; modis. Q̄nq; eī; p̄tia na
tura. quo ad modū ut cū muli. sup̄g
ditur. ul' cū fit bestiali in opus illd̄. ta
men in uase debito. Quādoq; ū; p̄tia
natam quantū ad subam. ut cū quis
pauat ul' olentit ut semē alibi q̄ in
loco ad h̄ in nata deputato effūdatur.
de quo uicio cū magna cautela loqu
dū; & p̄dicando & interrogaciones in o
fessionib; faciendo. ut nich; hōib; re
ueletur q̄ eis p̄stet occōnem peccan
di. & nō q̄ dya' dicit h̄re duas man
quib; frēquēcius hōies capit. s. gula &

luxuria. de quib; exponit illd ps. Con-
siderat peccat. iustū. s. dya. ⁊ querit mor-
tificare eū. dñs aut n̄ derelinquet eū
in manib; eius. Quinq; digiti in p̄ma ma-
nu sūt ille. v. spēs uiciu gule. q̄ notant̄
in h̄ usū. Preppere. laute. nimul. ardentē.
studiose. Quinq; digiti in scda manu sūt
v. spēs dicte int̄ qual p̄mo psequemur
de uicio contra naturā. Magnitudo aut̄
hui pecc̄i ul uiciu pot̄ ostendi. viij. mo-
dis. Primo ill̄ testimoniu scripture que
h̄ uiciū assēt̄ maximū. ul nimū. q̄le
illd; q̄ leg. xij. gen. hoies aut̄ sodomit̄
erant pessimi ⁊ peccōres coram dño ni-
mū. ⁊ xyij. dic̄ dñs. clamor sodomoz
⁊ gomozreoz multiplicat̄ ⁊ pecc̄m eoz
est aggrauatū nimul. descēdā ⁊ uidebo
⁊ c. g. g. flouitat̄ tante ⁊ in audite t̄piti-
dinis. q̄ admirationē ⁊ dubitatōē pa-
rit in audiente. Vñ dñs q̄ admirans
⁊ dubitans sup tanto scēle introducīt
loquēs. descēdā ⁊ uidebo. Incredibile ē
m̄ uideatur hoies tantū flagitiū ppetras-
se. ⁊ nota q̄ de duob; pecc̄is. s. de hoicid̄io
⁊ de pecc̄o contra naturā legit̄ clamor as-
cēdit̄ ad dñm. q̄ laborat̄ duob; h̄is
uiciis. spāl̄ sūt hostes dī ⁊ gn̄s huā-
ni. fco. u. ⁊ si n̄ uerbo dicunt̄ do. eū
masc̄m ⁊ femina creasti ut multiplica-
rent. nos opam dabim̄ ut minuantur.
Vñ parificatur homicid̄io uiciū illud.
ad usū ⁊ modū p̄mū p̄tinet q̄ legit̄
de ioseph xxxvij. gen. Accusant̄ fr̄s
suos apud p̄rē suū crimine pessimo.

⁊ de uicio contra naturā. scdm unā exposi-
tiōem. ad eundē modū p̄tinet; illd ubi aug.
Adulterij malū fornicatōem uincit. Viciū
ab incestu. Peius; ēi cū matre q̄ cū alie-
na uxore dormire. s. oīm hoz pessimū
est q̄ contra naturā fit. ut si uir ī mēbro
mulieris n̄ ad h̄ p̄cesso utatur. s. execra-
bilis fit in meretib; s. execrabilis in
uxore. ⁊ clemēs ip̄. grauissime peccant
adulteri. ⁊ ualde grauius fornicari. sed
ceteri h̄is grauius incestuosi. q̄s oīm tran-
scēdūt contra naturā delinquētes. Secdo
pot̄ ostendi magnitudo h̄ uiciu. p̄t̄ un-
dētā sup̄tam a dño de pecc̄o isto. P̄nā
aut̄ uindcā h̄ pecc̄i fuit diluuiū. Int̄
causas cū diluuiū ponit h̄ methodius.
q̄ mulieres in uesaniā uerse sup̄ gressū
uiris abutebant̄. ⁊ q̄ exercebant hoies
in alterutrū coeuntē. Secda fuit sub-
uersio quinq; ciuitatū in qua uindicta
attendend̄; q̄ dñs n̄ solū nocentes s.
⁊ innocentes paruulos puniuit. ⁊ u-
niul diei. ⁊ hoc p̄uulū; p̄uul̄ ne diuul-
uuentē sequerent̄ exempla patrū. ⁊
grauū dāpnarentur. ⁊ ⁊ circūiacentes
regiones puniri uoluit n̄ solū hoies
imo ⁊ animalia. ⁊ t̄re nascētia. ipsā
⁊ t̄rā destruxit. eam uidentē ī mare
mortuū. in q̄ nich̄ uiuit. nec auis. nec
piscis. candela uiua sup̄ enatat. exticta
mergit̄. q̄ in igne infernali sup̄ta; illa
uindcā. nec potuit expectare ille ignis.
donec cetera pecc̄a punirent̄. Vñ B. Ge-
henne flāma morā n̄ sustin; sodomoz

puenit tolle nationē. et ipsam sciam
 tante confusionis terrā supsit ignis sul-
 phureus et spc pcellax et in lo-
 cum horribile solū istud redactū est. et
 gen. xix. pluit dñs sup sodomā et gomo-
 rā ignē et sulphurē de celo et subuertit
 has ciuitates et omnē arca regione uni-
 uersos hita et urbū et cuncta terre
 iurencia. Respicens et uxor loth p'rgū-
 uerla et in statuā salis. ad ostendend qñ
 tū displicat dō memoria hui' peccī. tē-
 cia uindcā fuit de onā de quo leg. xxx
 viii. gen. q. semen fundebat in terra
 et idcirco percussit eū dñs. eo q. rem detes-
 tabilem facit. tēcio potest ostendi mag-
 nitudine h' uicij p. penā huic peccō taxa-
 tam. vñ xx leuit. Qui dormierit cum
 masculo coitu femineo. utiq. opatus est
 nephas. morte moriant. sanguis eoz sit
 eoz. Quarto p. omniatōem q. fecit dñs
 peccō huic. vñ Joel. iiii. Congregabo o's
 gentes. et deducā eas in ualle iosaphat et
 disceptabo ibi cū eis. et sub iugit causa u-
 na disceptatois. posuerunt puerū in p-
 stibulo. Qnto pot. h. ostendi p. h. qd. scrip-
 tura ita detestabili. loquit. de peccō isto.
 vñ ad ro. i. masculi in masculos turpi-
 tudinē opantes. n. dicit aliq. turpe. sed
 ipsam turpitudinē uocat peccm istud.
 et ibidē. ut crumelul afficiant corpora
 sua. p. ita tradidit eos d's in passionēs
 ignominie. et leuit. xviii. Cū masculo
 n. miscearis coitu femineo. q. ab homi-
 natio. et hymach' dicit. Quia in estabile

est q. et non deb. homo loq. de peccō isto.
 Sexto p. h. qd. multi antiq. inueniunt. n.
 reputasse adulteriū ul. stuprū respectu h'
 peccī. vñ gen. xix. dicit loth sodomitis.
 Nolite queso fr's mei nolite h. malū facere.
 habeo duas filias q. nond. cognouerunt
 uirū. educam eas ad uos. et abutimini eis.
 et iud. xix. habeo filiā uirginē. et h. hō hē
 scubina. educa eam ad uos ut hūlietis
 eas. et urām libidinē impleatis. tñ h. obsec-
 ut scelus h. contra naturā. n. openiunt i uirū.
 Septio ostendi pot. magnitudo h' uicij.
 p. h. q. istud peccm. et ad inuencio. dñs ei
 multū odit ad inuentōem in peccis. vñ
 sup illd. ysa. Visirabo sup fructū ad inue-
 tionū uirū. g'g die dñs studia peccōz
 plus punit q. peccata. et in ps. Ibunt in
 ad inuentionib; suis. It. Corrupti sunt et
 ab horribiles facti sunt et c. Octauo pot. oste-
 di magnitudo h' uicij p. multiplicē effem
 ipsius. hoc uiciū sed inter nos et dñm
 rumpit. gen. humanū qñtū in se ē destru-
 it. hōiem uimto inferiorem reddit. p. p.
 h. uiciū fili' dñi fere desit incarnari. ut
 dicit auctoritas. ad p'm p'tinet q. dicit aug.
 h. uicio inq. uolatur societate que nobisc
 esse dñi cū natā. cui ipse auctoz. p. uitate
 libidinū polluitur. Sicut aliq. cū aliq.
 deteriorauerit ei rem suā dicit urā sit. sic
 d's illū quē ipse hōiem cum uidet qd. ip-
 se se fecit femina. n. reputat creaturā
 suā. Sedm. n. planū. et tēciū n. potest
 ostendi ex h. q. ille qui peccat isto. n. ser-
 uat legem. q. et bruta aialia obseruant.

alio spes luxurie uimto assimulant ho
mine. s. hoc inferiorem reddit. It sodo
ma muta bn in tp. qz h pccm reddit
hoies multos ad diem iudicii. n pote
runt eni exculare se p ignoranciam
cu ipsa natura lege cocuerit ista bru
ta aialia q ista trasgrediunt. **De incestu.**

Sequitur de incestu. cui peccati **xix.**
magnitudo pot ostendi pmo p
pena taxata huic peccato in lege. Post
qua eni dñs phibuit in cestu z uicium
otra natam. xviii. leuit subuigitur
omni aia. de ab hominatioib; qpiam
pibit de medio ppli mei. z xx. eide
taxatur eade pena huic peccato. Scdo
pot h ostendi p h qd apls tradidit
sathane cruciand illu fornicatorem
qui cu nouerca sua peccauit. scdm
q legit. j. ad cor. v. Tercio pot ide
ostendi p mala q ex h peccato sequitur.
Vn legit. y. re. xy. Qd amon qui so
rore sua thamar corrupat interfes
e a frē suo absalon. z nisi hoies ab h
peccato cauerent s. sequeveretur inde n
solu odia z homicidia. s. z fricidia.
Quarto pot ostendi p h q peccm illd
hiem q canē reddit. canis eni in
ope illo n obseruat osangu itate.

De adultio z spēs; ei q sūt octo. .xx.

Sequit de adultio q diuidit in
duas spes. s. in simplex adulteri
um q; cu uxorat peccat cu soluta
z extraneo. z in adultiu duplex q; z
cu uxoratus peccat cu uxore alteri.

Septē aut sunt p q pot ostendi
magnitudo h peccati. Primo p h q est
struum sacramto matrimonij q ipse
ds instituit. i paradyslo z in statu
inocencie. Vn n fit iniuria sacram
to absq; magna contumelia di. Scdo
p h q; ad extranū uiri naturali.
Vn eni ex pceptis uiril natat est.
h q; t n uil fieri ne fecis alicui. hoc
eni nullo m uellet homo s fieri ut
aliqs cu uxore sua peccaret. Multi
sūt qui poti pmitterent se in fici
ul ex hed ari. q; h sustineret. Jul g
naturale docet hoiem q; h nullo
m debeat face aly q; ad odit sibi
fieri. Tercio pot ostendi p h q; phi
bitio adulteri in decalogo imediate
ponit pt phibitione homicidij. z
ante phibitionem furti. Vn clemens
ip. Quid in oib; peccis adulterio g
uul. scdm ei in penul tenet lo cu.
i in phibitoib; homicidio quodam
assimilat adultiu. Cu eni uir z mu
lier sint una caro. qui aufert uxo
rem sua alicui idem z ac si se ipm
aufereat. Exsuperat aut peccm istud
omne furtu. qz q auf. au cu sit c
atura roalis meli; q; qcumq; tre
na suba. Quarto pot ide ostendi
p lege que hetur leui. xx. ubi sic di.
Si mechat quis fuit cu uxore alius.
z adultiu ppetrauit cu uxore pximi
sui. morte moriat. z mech cu mecha
eade pena punit. h pccm sed; leges

que

fecit.

huas nec recipitur aliq redemptio. Quo
 to ostendit idem scdm id q leg dñs
 dixisse dauid. cū adulteratus ess: y. r. xii.
 Non reced: gladius de domo tua usq
 in sempiternū. eo q despexeris me. r. tu
 leris uxore uire echei. Sexto pot' osten
 di p mala q secūtur ex h peccō. Secūtu
 tur aut ex eo exhed atōes filioz. Vnde
 xxv. ec. mulier oīs relinqūt uirū suū
 peccabit. statuent hereditatē ex alieno
 mōio. Secūtur r inde homicidia.
 Vñ dd. cū in adulteriū cecidiss: fecit
 interfici fidele milite suū. Sequit r inde
 multociens in cestus. ut s aliq's cognos
 cat filia p'ris sui. ul' eius uxore. Igno
 rat em quī sit p' ei. Septid potest
 ostendi magnitudo h peccō. p iudiciū
 zelotipie. De quo nuū. v. Si declinasti
 a uiro tuo. atq; polluta es. r cōcibu
 ista cū alio uiro. hys maledictōib; sō
 iacebis. d's d; te imaledcōem. exemplū
 q cūtoz in iplo suo putresce faciat
 femur tuū. r cūct' uterus tuus dis
 rīpatur. r c. r ezech. Vnusq;sq; uxo
 rem pximi sui polluit. r hereditatē t'
 ram possidebatis. *De stupro cui mag
 nudo quatuor modis ostenditur. .xxi.*
Sequit de stupro. q; illicita de
 floratio uirginū. cui peccō mag
 nitudo pot' ostendi. Primo ex h qd
 siche filius emoz. q dñā filia iacob
 deflorauit. interfes; hae de causa.
 cū p're suo r toto iplo urbis sue ut
 legitur. xxxiij. Gen. Secō pot' ostēdi

qd peccm aufert uirginitatē cui debe
 tur fruct' centesim'. cū iugatis solis
 debeat' centesimul. viduul solū. lx. Satis
 deteriorat teriā qui facit ut n possit
 redde. nisi quadriagesim fructū. uel
 xxx. cū prius reddet centesimū. Qui
 illicite deflorat aliquā. aliqn; occō
 q. fornicationū. q's ipsa fac' postea. sic
 ille q p'mo rūpit clausurā alicuius
 uinee. occō; dāpni illi. q' faciunt.
 q p't intrant. q alit' n intrassent. r au
 fert ei qng; q nunq; de ceto maritū
 habebit. Ad detestatōem r h' peccati
 facit h q bonū q ipse aufert. s. uir
 ginitatis. bonū; irrecupabile. r ure
 cōpensabile. Vocū uirginitatis n re
 cipit dispesatōem. qz nec re p'esatio
 nem. *De simplici fornicatōe cui magnitudo
 sequit de fornicatōe. imltis ostēdit.*
Sad cui detestatōem suffice pos.
 sunt q dicta sūt de luxuria gnalit'
 Ad detest' tñ possunt h dici. q h pec
 catū; detestabilius r homicidio. et
 rapina. in h q illa n sunt substācia
 liter mala. Pot' em aliq's uelle occi
 dere hoīem aliquē meritorie. sicut iu
 dex amore iusticie. r aliq's pot' accipe
 alienū in sūma necessitate. s. null' pot'
 fornicari scient' qn mortali peccet.
 Ponam' q aliq's nunq; malū cogita
 uit. n dixerit. n fecerit. r oīa bona e
 gerit. q excogitari possūt. r semel tm
 fornicatur. r sic recedit absq; p'na.
 ex necessitate dāpnatur. si omnes

missis que usque ad finem mundi celebra-
buntur ab ecclesia pro eo celebrarentur non
liberarent eum a morte eterna. Ad
detestatur autem hoc peccatum facit quod legi xxv.
fuit. Quod cum esset fornicatus populus israel
cum filiabus moab iussit dominus amicos
principes suspendi in parietibus ierusalem
et occisi sunt de populo xxxviii milia
hominum et fines qui interfecerat zam-
bri coeunte cum madianite sacerdotium
sempiternum meruit et uiam dei a populo
auertit. Et licet fornicatio sit genus
omnis illiciti coitus qui fit extra uxorem
tamen specialiter in telli in usu uiduam
ul' meretricum ul' concubinam. **De fornicatione**

Ad detestandum **one cum meretricibus. xxviii.**
illi fornicationis que fit cum mere-
tricibus hoc facit quod quando credit aliis se con-
talibus peccare simpliciter fornicatione. ipse
quique committit adulterium ul' in cestum.
Sepe enim tales mulieres coniugate sunt. et
forsitan a sanguineis eius. Qui peccat cum
eis cognite. unde committit se qui cum eis pec-
cat magno discrimini. et licet non sint con-
iugate uel affines. et ipse tamen equie peccat
ac si forent. ex quo equaliter est reus.
Ad detestatur uero fornicationis illi que fit cum ui-
duis. hoc facit quod peccatum cum talibus aufert
eis honorem. Ad detestatur uero et que fit
cum concubina. facit hoc quod talis fornicatio
fit cum scandalo proximi. Est alia species
luxurie preter deas que raptus dicitur. Est
autem raptus cum puella uolentem a do-
mo patris educatur. ut corrupta in uxorem

rem habeat. siue puella siue parentibus
uis illata fuerit. hoc peccatum tamen est quod morte
punitur. Tertio modo potest diuidi peccatum
luxurie secundum diuersitatem subiectorum in qui-
bus est. ut diuidatur in luxuriam laicorum
et religiosorum personarum. De luxuria uero
laicorum nichil aliud dicemus quam de luxuria
in genere deum sit. Sed de aliis duabus dice-
mus. quod ualde graue est peccatum illud in cli-
cis uel in religiosis personis. et aliter pon-
derandum est in eis quam in laicis. Unde
pondus scitarij manus erat certis pon-
deribus mercatorum et pondere ciuium. ad sig-
nificandum quod aliter ponderanda sunt peccata
laicorum et eorum peccata qui sancti deberent
esse. quibus dicitur in psalmo. mundamini que fertur
uasa domini. Septem autem sunt que aggra-
uant peccatum carnis in clericis in sacris
ordinibus constitutis. Primum est uoti fra-
ctio. et ista circumstantia ualde peccatum ag-
grauans quod satis apparet. Si quis atten-
dat quam preciosum sit quod talis aufert
deum. et quod res sancta sit. hoc due circumstantie
solent aggrauare peccatum rapine. precio-
sitas rei que rapitur. quod magis dampni-
ficatur proximus et scitatus ipsius. quod tunc
non est solum furtum immo est sacrilegium.
Castitas uero que ipse deus promissit cum sacris
ordinibus suscepit. quod deo aufert. cum
fornicatur res irremediabilis. unde
xxvi. ecc. Omnis ponderatio non est digna
ante ornamentis. Res est sancta. cum sit deo
oblata. unde contrectatio eius domino iniure
facta sacrilegium est. Secundum est scandalum et

derisio ppli. Vñ jō. Clericus aut honestior; alius aut alius; fabula. Tertium; scia. Vñ gg. Vbi manus; donū sciencie transgressor maior subiacet culpe. Quartum; h qd ad di seruiciū sūt assumpti. sicut ille qui fornicatur in ecclia magis peccat q. qui fornicat in domo iuui. eo q di ecclia sit in seruicio deputata. Sic mai est peccm luxurie in clericis qui di seruicio deputati sunt q. in laicis. Quintum; q ipsi sūt de familia di. et eius expensis uiuūt et uestiuntur. p dicos enī sūt qn illū impugnant. de cui bonis uiuunt et di stantia et maior; qn a suis stantur. Vñ ps. Si inimicus m̄s maledixit; m̄ et c. Sextum; q ipsi decipiunt pplm. q dant eis elemosinas ut ipsius peccā deleat orando et iperent grām sc̄itate uite sue q ipsi n̄ faciūt q. scdm gg. Cum indignus ad int̄cedendū mittitur: uari animi ad teriora puocat. B. Qui abulant in carne dō placē n̄ possunt. et placare uelle p̄sumūt. Septimū; dignitas officij ad qd ordinati sūt. qd specialit̄ p̄tinet ad sacerdotes. Sicut enī grauius peccaret q. calicē bndēm in lutū p̄ceret. ul' alit̄ macularet eo q. ad stinendū dñicum sanguinē deputatus sit. Sic sacerdos ualde grauius peccat qui ad suscipiendū dñicum corpus et sanguinē ordinatus; qn peccō carnis se maculat. et sic ille grauius peccaret qui in calice inq̄nato manente t̄

28
mūdicia in eo dñi sanguinē poneret. sic grauius peccat ille qui fetore luxurie inq̄nat. ante q. ab imūdicia illa se abluerit sanguinē dñi sumere p̄sumit. de quo amb. Qui indignē ipsū sumit idē; ac si int̄ficiat. et aug. sup illd ad heb. x. uita quis faciens legem moysi sine ulla miseratione duob; uirib; testib; moritur. q̄ntomaḡ putat deteriora mereri supplicia qui filium di calcant. Conculcat xpm q. libent̄ peccat et absq; timore. et qui eo participat. *Quinq; cause p̄t̄ q̄s peccm int̄ces; i*

Nota q. peccm luxurie *factorib; xxiiij.* ualde int̄ces; in sacerdote et h. v. de causis q. ho. et q. di ministr. et q. anglis et q. plus q. anglis in aliquo. et q. ut d̄s. uicem ei di tenet. Ad p̄mū facit illd seneca. Voluptas h̄t nich magnificū nich q. natura deo p̄ximā deceat ministerio mēbroz. uulūm. aut turpiū ueniens appetitus fornicatis ē brutalis concupiscencia. brutoz uisio descabilis tā cito accendit et n̄ h̄t in potestate sua ut eā temper. ul' extinguat. Sic fornicatoz uult appetitū suū impleri q̄ntūcumq; malū sibi accidebeat. Ad scdm nota qd diuites hui' secl̄i tm̄ amant mundiciā in eis q. sibi seruiūt abū iparando. q. ille de q. legit in cant. Qui pascat inter lilia. i. i puritate delecta ē. Aug. meli' sp̄ualia penitus omitti q. impure tractari. uel tangi in eccliaisticis officis. dñi non

freq̄nciam multoz s; deuotionē pbat
aīoz. Ad terciū p̄tinet q; leḡ in malach.
Labia sacerdotis custodiunt sc̄am. 7 legē
ex ore ei requirunt qz angls dñi exer
citiū. Plus ē q; angls q̄ntū ad dig
nitatē sacerdotalem quā n̄ credimus
angls esse cessam. Non ē si pferret
angls uerba illa h; corp' meū. h; san
guis m̄s fiet trāslatio. qz n̄ h̄r ordinē
qui ad h; erigitur. n̄ angls legimus
deū. quoz remiserit peccā remissa
sūt. ut legitur discipulis dictum. Io pe
nitē. h; tamē uerbū sane intelligendū
ē. Est ē ut d̄s. Vñ sup illd̄ xvi. m̄.
Vos aut̄ quē me eē dicatis. Dic̄ m̄t̄.
Vos ab aliis disc̄t̄. n̄ hoīes s; dñi 7 i
l. dñs n̄ detrahes. 7 p̄ncipi ppli tui n̄
maledices. 7 q̄le ē h; q; ille amat ut
porcus qui ē ut d̄s.

*De peccō carnis in
p̄sonis religiosi e' maḡtudo v. modis pbat.*

Consequēter ē ostendendū qm̄ ag
grauet̄ peccm̄ carnis in religio
sis p̄sonis. 7 primo ostendem̄ hic ge
nerali. qualit̄ in quib; cūq; religio
sis p̄sonis. Deū sp̄alit̄ in sc̄imōiali
bus. 7 nota q; vii. circūstancie ag
grauantes peccm̄ clericoz. q; sunt in
ordinib; sacri ostituti possūt sicut
ad peccata p̄sonaz religiosaz referi
s; causa breuitatis ad p̄sens dimicti
mus. Sex aut̄ sunt p̄ que ostendi
pot̄ quantū aggrauetur h; peccm̄
in religiosi. Primū ē h; q; moyses
narrat. vi. gen̄ tamq; causa dilu

ui. cū cepissent hoīes multiplica
ri sup terrā 7 filios p̄creassent. ui
dentes filij dī filias hoīm q; esset
pulchre acceperūt uxores s; ex oib;
qual elegerant. Si aut̄ displicuit tm̄
deo. qd̄ filij dī filias hominū in ux
ores acceperunt. q̄ntum credendū est
displicē tō. cū filij dī cū filiab; hoī
num fornicant̄. Sedm̄ ē h; q; certis
religiosoz ē nobilit̄ pars in spon
sa x. s; eccia. Vñ p̄ faciem intelligit̄.
7 itō sponso ecclē maxie displicet
macula in eis. Vñ ipse die in canē.
sponse. ostende m̄ faciem tuā. Qui
magnā alicui uult face contumeliā.
maculat ei faciem. Vñ iudi in fa
ciem xp̄i sp̄uerunt ut contumelia
maior esset. Sic xp̄o contumeliā
magnā faciunt. q; faciem sp̄ose.
p̄ qua absolucnda facie p̄riam
sp̄itali uicōz exposuit. maculant
ul̄ in se ul̄ in aliis. Tercū ē h; qd̄
peccm̄ carnis in religiosi apostata
s; ē. Si enī qui hitum religionis
deserit apostata iudicatur. cū casti
tas magis substancial̄ sit religioni
q; hitus. qui castitatē deserit apos
tata ē. Vñ de tali uerū ē q; leg. vi. pu.
Homo apostata uir inutilis. nec
quantū ad dñm utilis ē s; notū ul̄.
Quicq; enī facit in claustrō. n̄ ua
let ei ad m̄tū uite eterne. 7 quo
ad hoīes inutilis ē. cū eis sit scan
dalo 7 derisioni. Quartū ē h; qd̄

29
22
Dya' ita studet & laborat ut religiosos
faciat cado p'cipue in peccm carnis.
S'n in ecc. Venatio leonis onag' in he
mo. Leo & dya' cuius & uenatio monach'
in clauetro ul' hemo. Dya' q' leccatoz
abos inulitatos querēs. Vn abacuc.
Incaillata & pars ei' & ab; eius electus.
Quantū placeat dyablo peccm carnis
in religiosis. pot' ostendi ex h
q' leg' in d' alogo g'g. Qd andreas fun
dane ciuitatis ep'c cum mult' uirtu
tib; uitam ducet plenā & continentem.
quandā morālem q' secū prius habu
erat noluit ab ep'c' sui cura remouē.
certus de sui & eius continentia. S; hos
tis ei' spem cepit oclis ei' inpeimie ad
tuum reptatois exquirens. Quadā u
die iudeus de cāpanua apia tendens
cū ess; nox nesciens quo dechnaret.
iuxta apollinū templū se tulit. Hoc
te u' media dū p'rimore uigilaret. ui
dit malignoz spūum turba in ecclē
siam aduenire quoz pnceps discute
cepit quid egissent & p' multū un'
exili ut qui in andree arum p' spem
scimonial' quantā reptatoem carnis
omouiss; apuit. Cū u' malignus sp'c
qui p' erat inhant' audiret aduixit.
qz ad hoc puenit reptatio ut die
p'terito in terga eidē scimonial' feie
alapanam daret. tūc blāte exhortatus
est eū ut p'ficet q' cepat ut singula
rem palmā teneret. Tūc iudeus acce
dens ad ep'm diligent' ab eo licet h

celare uellet extorsit. Quē ep'c ad fidē
monuit & baptizauit. Ad idem factū
q' leg' in uitis patrū q' dicebat quidā
rebeus senex. qd cū filius fuiss; sacro
tis ydoloz. & tam quada die uideret
p'rem suū in templo sacrificantē ydol'
uidit & sathana cū mulcra ei' astantē.
quē cū singuli demones adorasset cō
tulerunt scā nequicie sue. Vnus ait.
Per xxx. dies hoies un' p'uncie plu
rimos occidi. Alius dixit p' xx. se plu
rimos submississe in mari. alius se p' x
dies se interfuisse nuptul' & spolum &
sponsam occidisse. & multā sanguinis
effusione incitasse. hoc audito sathā
om' flagellari uultit. Tandē unus
ait. p' xl. annos incitasse quendā mo
nachū in hemo ad peccand'. & iux
illa nocte spulit illū fornicari. tūc
surgēs & osculans eū imposuit ei co
ronam quā habebat dicent eū qd
maximū fecisse. Qritū & h' q' dñs
legitur ita grauissime punire peccā
illa que in claustris sūt omissa. Pri
mū claustrū fuit in celo. in quo ipse
ds abbas fuit. & in quo quidā ospi
ratoem fecerunt. & absq; spe uenie
dāpnati sūt. Scdm claustrū fuit in
padyso terrestri in quo q' inobediē
tes fuerunt. de padyso expulsū et
morti cū tota successione dāpnati se
tereū claustrū fuit in pncipio ecclē
in quo petrus fuit abbas in quo qui
ppietarij esse uoluerunt subitanea

morte perierunt. Causa autem quare hoc peccatum in claustris committitur adeo dupliciter potest esse duplex. Vna tangitur xxvi. ysa. Vbi sic legitur. Intra scorum in qua gessit et non uidebit gloriam dei. multum displicet deo quod dyaboli filii locum occupant in quo debet esse sanctus. Secunda causa est quod claustrales debent esse serui domini ipsius sui. Vnde ualde magna contumelia reputatur huiusmodi sibi deus cum a talibus contempni se uideat. Sexta est quod uita claustralis et angelica uita imitari enim debet angelicam uitam in puritate per castitatem. In carne enim sine carne uiuere non humane est nature sed uirtutis angelice et caritatis feruore. neque ad omnem unionem et in perfectione obedientie ut sicut in celo sic ibi uoluntas dei profectus fiat. Quod claustrales angelis et uel bonis uel malis. Si malus est dyabolus uel demon. nichil est malus angelis quam dyabolus. et sic claustrales luxuriosi sunt demones. Iosephus. Professus christiane religionis mulierum nichil est medium inter angelos aut demones. Aut enim angelis erunt equales. aut demonibus non in pares. In claustralibus uidetur hoc peccatum maximum esse et indecens. quia specialissimi debent esse et hoc peccatum pro ceteris eos carnales reddit. efficitur enim in hoc peccato homo totus caro. macula in tollabilis in oculo quam parum grauat in alio membro. Viri contempnati sunt oculus. *De peccato carnis in scimonialibus cuius magnitudo quique modus ostenditur. .xxvi.*

Sequitur de peccato carnis in scimonialibus quod admodum graue quod non sola fornicatio est immo et ibi adulterium et incestus. stuprum et quod peccatum contra naturam. Adulterium est ibi cum sit accessio ad sponsam christi. et ualde graue genus adulterii si attendatur cui desponsata est quam altissimo. Quanto enim maior uel nobilior est cui desponsata est tanto est maior contumelia. Ipsi desponsata cui angeli seruiunt. Attende et debet qui ea sollicitat quod sponsa est domini sui. Vnde cum peccatum adulterii erit crimen perditio. hoc attendebat ioseph qui domine sue dicens sibi dormi mecum dixit. xxxix. gen. Quo possum facere hoc malum et peccare in domino meo. Attende et debet quod sponsa ista admodum dilecta est domino suo. quod in clausis tam et oblita est ipsi sui. et domini patris sui. Unde percipuit rex decorem eius iuxta uerbum psalmi. Ad hoc adulterium specialiter potest referri quod legitur per u. zelus et furor uiri non parcat in die uindictae. Stuprum est. i. illicita defloratio uirginis frequenter est ibi. Incestus est et ibi et ualde graue genus in casto. quia cum uxore patris. Vnde ad hoc potest referri quod legitur per ad cor. vi. Audiat uos fornicatio et talis fornicatio. qualis non intergentes. ita ut uxorem patris sui quis habeat. Ad illud potest referri quod legitur per gen. p. mult. Ruben effusus est sicut aqua non crescas. quam ascendisti cubile patris tui et maculasti stratum eius. Est et quod

amini ibi uicium contra naturam cum fornicatur aliquis cum mortua et iam in sudario inuoluta religiose persone que perfecte ordinem suum seruauerit et continue sudarium suum ferunt quod in hitu suo sepeliunt. *De his que prestant occasionem luxurie. xxvii.*

Occasio de his que faciunt ad det luxurie et speciebus eius. dicendum est de his que prestant occasionem huic peccato. que sunt viii. scilicet oculi. Indiscreta alluicio cibi et potus. exhortatio uetularum uel aliarum personarum que sunt detrahentes turpitudinis et prauum exemplum. aspectus mulierum colloquium. auditus cantilenarum amatoriaum uel instrumentorum musicorum uel turpiloquorum et tactus. Quod oculum det occasionem huic peccato patet ex scriptis eunuchorum et etiam sacra scriptura. Vnde poeta. Quiritur egit quare sit factus adulter. In promptu causa. desidiosus erat. et xvi. exat. Hec fuit iniquitas sodomie sororis tue. superbia. saturitas panis. et habundancia. et oculi. De indiscreta suspitione cibi et potus. quomodo sit causa luxurie. satis dictum est ubi de uitio gula diximus. Dicit et iohannes quod difficile inter epulas seruatur pudicitia. et b. Periculatur castitas in deliciis. Itaque iohannes. Per membrorum ordine ordo uitiorum. Tertium sequitur de peccato uetularum. Multa autem sunt per que potest ostendi magnitudo huius peccati. Primum est huius quod peccatum istud est dyabolicum. Opus enim dyaboli est opam dare ut hominem deiciat in peccatum. Sic studium talium uetularum est

ut mulieres inclinent ad peccatum. nec de peccato illo quoniam non fetore et potest uini. Vnde iohannes iii. Puella uendiderunt puino ut biberent. Sed est huius quod opus earum magis noxium est quam opus dyaboli. Vbi enim nec homo nec dyaboli potest aliquid facere pro se. ibi facit uetula. Vnde recte potest dici dyaboli eo quod in peccato dyaboli assimilatur. A peccato enim habet dyaboli quod sit dyaboli. qui a caritate est angelus. Potest et dici sathan qui interpretatur aduersator. Efficaci enim aduersatur saluti eius quem monet ad malum quod ipse dyaboli. Tertium per que potest ostendi magnitudo huius peccati est pena serpenti inflictam a domino. Serpens enim quem dyaboli elegit ut per eam mulierem deiceret. eo quod mulieri assimilaretur. Erectus enim erat tunc. et secundum bedam uultum uirginem huius. significat recte uetulas. has quod dyaboli eligit ad mulieres deiciendas eo quod sint ei similes. licet autem serpens tamque creatura irrationabilis non intellexit quod fecerit. tamen in uisum punitus est. cum mulier in duobus punita sit tamen. et uir tamen in uno. Vir quod in solo esu peccauit in sapore in querendi sicut esu luum punitus est. Vnde dicitur ei. maledicta terra in opere tuo. et c. mulier superbiuit. et in fructu peccauit. Ideo deus humiliavit eam dicens. quod traxit hominem ad peccatum. sub uiri potestate erit. Sed in fructu eius punitur eam dicens. In dolore paries. Serpens uero quod hominem deiecit prostratus est cum prius erectus incederet. Vnde dictum

habere

30
123

est ei sup pectus tuū gradieris. Quia
hūit in ore mendaciū. ideo in ore eius
positū ē uenenū. ⁊ in cibo p̄uū est
Sū dēm ⁊ ei. Terrā comedes omnib;
dieb; uite tue. Quia mulierē decepit.
idō dēm ⁊ ei. Inimicias ponā inter te
⁊ mulierē ⁊ p̄t. Ipsa occidet caput tuū.
⁊ ⁊ arguētū. q; mulieres scē multam
debeant h̄re odio tales uetulas. nō
naturā. s; uicū eaz. ⁊ n̄ se correxerūt.
p̄curare eo in quo scdm̄ d̄m potūt
ut auencia sua expellāt eas. Quali
ū punient uetule q; intelligūt p̄c̄m
q; faciūt. si sic serpens punitus ⁊ qui n̄
intellexit. Sicut serpens in ore punit
⁊ sic punientur ⁊ ipse. ⁊ q; uinū pro
peccō q; faciūt bibunt. fel draconū
erit uinū e⁹ ⁊ uenenū aspidū in sa
nabile. Iplis ⁊ dicit si terram comedes.
s; carbones comedes oib; dieb; uite tue.
Et q; se plantā ul' pontē fecerūt dya.
ut p̄ eas ad mulieres dya transiret. ip̄e
p̄strare calcabuntur. ⁊ uadent sup eas
horribiles ut ait job. Quartū ⁊ qd
legitur. xxvii. eccl. de lingua t̄cia ubi
sic h̄etur. lingua t̄cia mulieres eiecit
forces. ul' mulieres iuratas. scdm̄ aliam
litterā. ul' ⁊ iuratas. ⁊ quib; dā in t̄po
sitis subiūgitur. ⁊ urit micā infernus
q; illa. Ignis infernal' n̄ urit nisi illos
qui s; adducuntur. ⁊ qui h̄ meruerūt.
s; lingua t̄cia in iustissime exurit igne
pecc̄i. illos qui s; nichil nocuerūt.
Quintū ⁊ h̄ q; uetula talis se h̄t sicut

lingua in corpe dyabli. qui ⁊ aggre
gatio maloz. ex quo satis pot̄ ostendi.
q; multa malicia sit in huiusmodi mu
lierib;. Si enī t̄m ⁊ malicie in lingua u
in hōis ut h̄etur. Jacobi. iij. quantū
credenda ⁊ h̄re malicie lingua dya.
De lingua hōis dicit iacob; lingua uinū
ignis ⁊ uniuersal' iniquitat'. ⁊ p̄t. q; ma
cular totū corpus ⁊ inflāmat rotam
natiuitatis nr̄e inflāmata agehen
na. ⁊ itē. lingua ⁊ inquietū malū ple
na ueneno mortifero. q; de lingua dya.
uerissime possūt dici. s. de uetula.
Sexto ponit̄ cū dya ut fab' sit iuxta
illd̄ ysa. Ego creau' fabriū flantem ī
igne prunas ⁊ iuxta illd̄ job. Alitus
eius prunas ardere facit. Uetule iste
sūt ut folles ipsius. Attestatur autē
nigredo uetular; huic officio. Ipse etiā
uetule. sūt q; larue. sub quib; latet
dya ⁊ in quib; opatur. Si enī se mani
festaret in p̄a p̄sona ul' forma. hor
rorem mulierib; incuteret. Ipse ⁊ re
the sūt. p̄ditōis ap̄d d̄m. cui' castra
explorant ⁊ p̄curant ut dyabolo tra
dantur. Uetule sūt sicut qui portant
ignē absconditū in domo iueni sui.
Septimo cū xpc; s. t̄pe passionis
laborauit usq; ad sanguineū sudorē.
⁊ t̄m dolorem sustinuerit. q; n̄ fuit do
lor sicut dolor ei⁹ ⁊ t̄m expendit. Ibi enī
fractū ⁊ alabastrū. ⁊ unguentū miserie
effusum in tanta habūdancia. q; tam
senserūt celū. ⁊ terrā. ⁊ infernus. uni

31
29

cum tñ aiām. s. latronis in actu lucra-
tus; ibi. Ex quo satis patet quantū pec-
cent hec uetule. & si n̄ auferrent n̄ unā
aiām dō in tota uita sua. cū tale dāpnū
faciunt ei. quale lucrū ipse fecit i cru-
ce. Itē si p̄dicatoz n̄ lucraretur in tota
uita sua n̄ unā aiām multū faceret ē
una aiā plus ualeret q̄ om̄s diuicie
h̄ mundi. Igit̄ si aliqua uetula toto
t̄p̄e uite sue nullū aliud malū faceret.
nec corde. n̄ ope. n̄ ore. nisi q̄ unā ani-
mā dō auferret nimis esset. Octauo.
Si aliq̄s uendidit; unū de uicinis suis.
comedendo & bibendo cū eis qui cum
corpali uigilarent. ualde malus ui-
dicaretur. ul' siq̄s ad tantā maliciam
puenit; q̄ p̄ xy. denariis unū homi-
nē interficeret. quā mala; ḡ iudica-
da. que tot mulieres uendit ad interfi-
ciendū eas sp̄uali. comedendo & bibē-
do cū eis. & que n̄ p̄ xy. denariis; s; pro
potu uno uini. interdū in mortē unū
aiē oſentit. Nono. Itē incendiarij qui
fura domos ul' aceruos manipuloz
incendunt in guerris peiores ceteris
reputant; & maxime sūt exosi. Uetule
autē iste sūt incendiarie. luxuriā enī
que ignis; usq; ad oſumatio nē deuo-
rans ut leḡ in job. In cordib; hoīm
ponit; nec parat; & templū fideles
enī dō templa sūt in baptismo dedi-
cata. Decimo. p̄terea si nullū tale sac-
ficiū; dō. ut zelus aiāz. nullū
tale sacrificiū; dyabolo ut p̄dicio ai-

maz. & nich; sic dō displicet. Uetule ta-
les ipse uident; esse de familia dyabli.
& sicut xpc uoluit ut sup̄ discipulos ap-
parerent lingue ignee ad ostendendū
qd̄ offm̄ erat eoz uerbū cōda homi-
igne celesti in flāmare. Sic dya' si uel-
let offm̄ istaz uetulaz hōib; ostende-
lingual igneas. igne fectō inferni fa-
ceret sup̄ eas apparere. Quarto; secu-
tur de malo exemplo. q̄ frequēter dat
ocōnem peccō luxurie. & licet malū
exemplū uniuersalē sit timendū. P̄cipue
exemplū hui' p̄cc̄. qz in mēbrū genā-
tionū deputatū maxime seuit i cupis-
centia. Vñ n̄ accidēt de facili. q̄ aliq̄s
uideret aliq̄s fornicari. q̄ temptaretur.
Vñ in ec̄. Qui se ungit fornicariis
& nequā. & ap̄ls j. ad cor̄ loq̄ns de for-
nicatōe. Aſcendit qm̄ modicū fermen-
tum totā massam corūpit. Expurga-
te ḡ uetus fermentū & ſeneca. Vnum
exemplū auaricie. ul' luxurie. multum
malū facit. & cū eis qui sūt in m̄rio.
n̄; tutū habitare eis qui uirginitatem
& castitatē seruare uolūt. Quintum
sequit̄ de aspectu mulier; q̄ ualde ti-
mendū; & pot̄ ostendi auctoritatib;
& exemplis & rōnib;. Auct̄. viij. Vñ sūt
m̄d gen̄. Vidit muli. & c. & dicit ḡg. Nō
debemus intueri. q̄ n̄ licet i cupisci.
Itē ḡg. Pensand; q̄ntū uisū debemus
restringe. qui mortale uiuim;. Si mar-
uiuenciū p̄ oculos ad mortē uenit. &
ec̄. ix. Virgine n̄ aspicias. ne forte scā

dabitur ei in decore eius et propter aures facie
 tuam a muliere compra. Exemplis potest
 ostendi idem. Vnde xxxiij. gen. Iniecit dominus
 oculos in ioseph et ait dormi mecum et ij.
 et ix. Vidit dauid berisabee lauante se
 ex aduerso super solarium. erat autem mulier
 pulchra ualde et subiungit. oculis itaque
 dedit nunciis tulit eam. Et de iudith legitur
 xvi. Colligauit cincinnos suos mitra. ac
 cepit stolam nouam ad decipiendum eum.
 Scandalia eius rapuerunt oculos eius. pul
 chritudo eius captiuam fecit animam eius. Cin
 cinnos uocat capillos in una serie congrega
 tos. oculis et roboribus potest ostendi quod ualde
 timendum sit nobis aspectus mulierum. quoniam
 quedam sumuntur ex parte mulierum alie
 ex parte oculos. Ex parte mulierum po
 nimus tres rationes ad hoc ostendendum. Prima
 est quod a planta pedis usque ad uerticem
 non est locus in mulieribus in quo non sit po
 laqueus ad capiendum oculos. quod satis inui
 ditur iudith xvi. ubi dicitur. Colligauit et e
 rit s. Ecce laqueus in uertice. Scandalia
 eius rapuerunt oculos eius. Ecce laqueus in pe
 de. et ecci. vii. Inueni amariorum mortem
 mulierem. Mulier que laqueus uenatorum
 est et sagena cor eius. Vincula sunt manus
 eius. hic dicitur ut qui manu eius tenetur.
 sciat se esse in uinculis dyaboli. et vii. pu.
 Ecce occurrit illi mulier ornata meret
 ricio. parata ad capiendas animas. Nota
 quod dyabolus qui excoriat mulieres pelle
 honeste uisitationis ab eis remouendo.
 ad miluos. i. luxuriosos capiendos. quod

sunt animalia ignobilia que ad escam no
 lant. et ad idem solent canes et murilegi
 excoriari. Myrius; quomodo hoc tolleratur
 inter fideles quod mulieres se parant sic
 ad interfecionem animarum. Siquis faceret
 foueam in uia et eam coopiret. et ideo
 tolleraretur. fouea autem profunda; me
 trix. ut legitur pu. xxiiij. Et ecci. ix. Non
 respicias mulierem multuolam. ne fe
 te incidas in laqueos eius. Secunda ratio
 que aspectus mulierum est timendum. est h.
 quod mulieres in aspicientibus se solo uisu
 igne infernale succendunt. et a remotis.
 Vnde ecci. ix. Non circumspectas speciem alie
 nam. propter speciem mulieris pierunt
 multi. et ex hoc concupiscencia que ignis ex
 ardescit. Tercia ratio est quod non est aliqua
 pars in eis. qua que gladio non utantur
 in necem se aspicientium. Ios. Gladius
 igne; spes mulieris. que ex omni parte
 sui sagittas mittit. Ad quam sagittati
 one pertinet quod legitur in pu. vii. Donec
 transigat iecur eius. et paulo post. multos
 uulneratos deiecit. Non est h. murus si
 multos interficiat. cum densescat in mul
 titudine telorum. sicut porcus qui dicitur
 spinaticus multitudie spinarum. Ex pre
 uero oculos possunt sumi vii. rationes.
 Prima est quod ocli sunt ualde ueloces
 ad nocendum anime. ideo percontibus paratur.
 tren. iij. Oculus meus depertus est animam
 meam. Predones timent multum propter
 sui uelocitate. Ad idem pertinet quod dicitur
 super illud gen. vidit mulier et c. Deridit

sunt oculi a lasciuia sue uoluptatis. q̄
quidā raptores ad culpā. Non eī eua
lignū stigill; n̄ prius in caute respex
it. Sedo timendi sūt. qz a remotiori
nocent. gustus ⁊ tactus sūt eoz que
sunt imediata ⁊ uisus n̄ sic ip̄ h̄ar cam
tū multū timentur balistarū ⁊ sa
gittarū. Tercio qz oculi multas armis
otia nos utuntur. Plures enī distās
rerū ostendit nob̄ uisus q̄ ceteri
sensus. Sensus iste ministrat maciā
tēptandi nobis ⁊ q̄ntū ad concupiscen
ciam carnis oclōz ⁊ supbiā uite. Vñ
phs. Locust hoīs libertas p̄didisse
oculos. Oculi sūt p̄ quos paup̄tatem
ferre n̄ possumus. Oculi tota luxuria
n̄a sūt. h̄y nos in oīa cotidie uicia
p̄cipitant. Quarto qz duces sūt scele
rum. inter latrones uel magis timentur
qz uias scientes alioz sūt duces Se
neca. In intelligend; ⁊ partē esse in nocē
cie ceitate. h̄ic oculi adultū mon
strāt. h̄ic in celsū. h̄ic deū qm̄ concupis
cas. uirtutē sunt maloz. duces sce
lerum. Q̄nto ip̄ corruptionē magnā
q̄ in oculis ad quā corruptionē p̄mo
facit facultas ledendi q̄ uident h̄re
a natura. Q̄ntū ad peccm̄ enī attesta
tur facultas ledendi corpali q̄ ⁊ eis
dispositio eī corpali frequent̄ attestat
dispositiōi sp̄uali. Ad idem facit h̄ qd̄
natural̄ custodiunt oculi tanta dili
gencia. multas enī tunicas sūt inuolu
ti a natura ⁊ palpebra exteriori de

32
fenditur ⁊ abiectioe manū si opus
fuerit eidem ⁊ facultas ledendi signū
⁊ h̄ p̄ oculos ad nr̄m nr̄am mors in
trauit. Sedo facit ad corruptionē istā
hoc q̄ multi corrupti fuerūt in p̄
peccō. Vñ p̄t comestione pomū sequit̄
gen̄. v. ⁊ apti sūt oculi eoz q̄ intelligit̄.
quo ad motus concupiscenciāz. n̄ enī
intelligend; q̄ q̄ palpones ⁊ ceci ac
cesserunt ad lignū ueritū. Vñ sup̄
illd̄. h̄. vii. Quid aut̄ uidet festucam.
die glosa. Oculus q̄ in paradiso p̄t cul
pam ⁊ reuerat̄ uidit n̄ unde p̄ficiat.
⁊ unde interius cadat. Tercio corrup
ti sūt diuturna consuetudine peccādi.
Tanta aut̄ ⁊ corruptio ista. q̄ q̄ inui
tus concupiscat homo. q̄ uidet ocl̄s. Vñ
sup̄ illd̄ Job xxxi. P̄pigi fedus cum
oculis meis ⁊ c. Die glo. fedus cū ocu
lis p̄pigit. ne p̄t in caute aspiciet.
q̄ p̄rea inuitus amaret. Sexto. iō
sunt timidi oculi q̄ uisus eoz ē ualde
necessari. Quanto eī ⁊ uisus magis
necessari. tanto ⁊ abusus eī ⁊ mag
timendus. licet lingua ualde corrup
ta sit. tñ in cludi pot̄ longo t̄p̄. ⁊
sic cessando ab eī usu cauet homo.
⁊ oculi n̄ cessant uide. unde n̄ cessāt
peccare. Vñ. ii. pet̄. ii. Oculos h̄ntes
plenos adulterij. ⁊ in cessabil̄ delicta.
Septimo timendi sūt oculi. qz sūt
q̄ due porte. in claustro corpis nr̄i.
Quib; si d̄netur dya^{erit dō}
corpis nr̄i. Qui eī h̄t portas alicui

c a str. hē & castrū. Vñ Job xxxi. p̄
illō pepigi fedus & c. Subiungit. Quā
enī partem hēret in me d̄s desup. ubi
insinuat q̄ nich̄ habeat d̄s in homīe
si n̄ hāt oculos. sicut n̄ d̄s castrū q̄
n̄ hē ibi ingressū & egressū & ut
breuit̄ dicam cū breuis sit oīs mali
cia sup̄ maliciā multū. ut leḡ. ec̄. xxv.
& nich̄ oculo nequū creat̄ sit. ut leḡ
xxx. eodē. cum in aspectu mulier̄ hec
duo ualde timenda iunguntur. Istat
q̄ aspectus mulierū ualde timend̄ est.
itō iob sciens oculos esse hostes ual
de nociuos. cū eis pepigerat fedus
ut n̄ cogitaret de uirgine. Vñ legū
tur quidā p̄hi sibi oculos eruisse. Vñ
iō. Non doleat. si h̄ n̄ hās. q̄ formice &
mulce h̄nt. & serpentes. i. oculos. s. illū
oculū te h̄re letare. de quo in canticis.
Vulnerasti me soror mea sponsa i uno
oculoꝝ tuorū. Deniq̄ quosdam mūdi
philosophos legimus. ut totā cogitati
onē ad puritatē s̄ cogere. oculos
eruisse. in h̄ tam n̄ debem̄ eos imitari.
Seq̄ de colloq̄o mulierū q̄ ualde & ti
mendū. q̄ patet p̄mo p̄ h̄ q̄ sermo
mulieris in sinuatur esse rethe. vii. p̄.
ubi sic leḡ de fallaci muliere. Irretiuit
eū sermonibz multas. Secō ex hoc q̄
p̄atur igni. ec̄. ix. Vbi sic legit̄. Col
loquū illi q̄ ignis exardescit. Tercio
ex h̄ q̄ p̄atur gladio acuto. p̄. v.
Fauis distillant labia meretricis. &
nitidi oleo guttur eius. nouissima

aut̄ ei amara q̄ absintū. & acuta q̄
gladii biceps. Sequit̄ de auditu cantio
nū amatoꝝ & turpiloquoꝝ. & instru
m̄toꝝ musicoꝝ. Audit̄ cantōnū ualde
timend̄. Vñ ec̄. ix. Cum saltate ne sis
assiduus. n̄ audias uia ne peas in effi
cacia eius. Ad auditū turpiloquoꝝ
possum̄ referre q̄ dicit apl̄s. Corru
puit bonos mores. colloquia mala.
Musica & instrūta multū sūt timen
da. frangūt enī corda hoīm & emolliūt.
& itō p̄ uerbu sapientis esset frangēda.
Septim̄ seq̄ de tactu mulierū q̄ ualde
p̄iculosus. sicut pot̄ ostendi multis tes
timoniis scripture. & p̄mo ex h̄ qd̄ leḡ
ec̄. xi. Cū aliena muliere n̄ sedeat oīo.
nec acūbat cū ea sup̄ cubitū & c. Secō
ex h̄ q̄ leḡ. xxvi. ec̄. Qui tenet eam q̄
qui apprehendit scorpionē. Tercio ex h̄
q̄ leḡ. vii. ec̄. Vincula sūt manū eius
Quarto ex h̄ q̄ leḡ. p̄. vi. Nunq̄ pot̄
homo absconde ignē in sinu suo. ut
uestimenta ei n̄ ardeant. aut̄ abulare
sup̄ prunas & n̄ oburentur platee ei.
sic qui ingreditur ad uxore p̄xiui sui.
n̄ erit mund̄ cū tetigerit eam. Ad id
facit exemplū andree ep̄i sup̄ posuam
qui sc̄i mortalem percussit manu. De qua
percussione p̄nceps demonū adō & leta
tus. Ad item facit exemplū q̄ h̄etur
in dialogo de quodā sac̄dote qui
habuit iacobinā. s. eam dimiserat
& ei n̄ cohabitabat. s. sc̄issime uiuebat.
Tandē eo tante ad mortē & arcū

stantib; dubitantib; utrū iam spē recess-
siff; illa q̄ tunc erat ibi accessit p̄p̄e rep̄-
tant utrū adhuc spiraret. Ille aut̄ ui-
dit eam ⁊ cū magno co nomine locut̄
ait. Recede muli. recede ad huc uiuit ig-
mulus tolle paleam. Ad idē facit q̄ legit̄
in uitis pat̄ri de quodā fr̄e qui uolens
cū m̄rē transire fluuū. manū suā in
uoluit pallio ⁊ portauit eam ultra.
⁊ interrogatus ab ea cur h̄ faceret. respon-
dit. Corpus mulieris ignis est ⁊ eo ipso
q̄ attingeba te uenit michi memoria de
aliis mulierib;.

De trib; remediis ⁊ p̄c̄m

Occōnem luxurie ⁊ sequent̄ dice-
dū ⁊ de remediis ⁊ tra h̄ p̄c̄m. Cū aut̄
luxuria ignis sit. sic patet ex p̄d̄is. ne-
cessario erit triplex remediū ⁊ tra eā.
sicut ⁊ tra ignē. triplex deb; apponi re-
mediū. s; p̄ aque infusionē. aut lignoz
subtractionē. aut elongationē. Vbi ḡm.
Si olla que iuxta ignē ⁊ adō ebulliat
ut effundatur q̄ in ea iunctur. aliqd̄
hoz triū fieri ⁊ sicut. ul' aqua frigida
olle infundit̄. ul' de lignis subtrahitur.
ul' olla ab igne elogatur. Sic ⁊ faciend̄
⁊ tra ignē luxurie. Siquis uidet se t̄p̄-
tari de peccō illo ⁊ silū unū ⁊ ut ad
aquā recurrat. ul' ad aquā frigidam
quā picat sup se. ul' ad s̄am. ul' ad aq̄
lacrimaz. ul' ad aquā. ⁊ tribulatiōem
quācūq; ul' recipiat disciplinā bonā
ul' pungat se forat̄. ul' trahat ⁊ pilos
barbe ul' capitis. si n̄ uult adhibere tri-

bulatiōis p̄senciā. saltem adhibeat ei me-
moriā ut cogitet de penis q̄ dabuntur
peccō luxurie. Ad istō remediū p̄tinet q̄
leḡ. p̄ r̄. malicia unū hore obliuionē
facit luxurie. maxime ad idē p̄c̄m; q̄
legit̄ in uitis pat̄ri de quodā sene. qui
cū temptaretur grauit̄ de quadā muliere.
quā accepit in suo hospicio. ipse accedit
lucerna ⁊ obussit om̄s digitos suos. sic
aut̄ ille merito obueretur sup eū uel
tem ignis caderet q̄ p̄ pigritia illū a se
n̄ excuteret. nec ess; opaciend̄ ei ⁊ sicut
merito dōm̄. s; amictet. qui uidens do-
mū suam oburi aquā n̄ quereret. sic
merito ignis luxurie eos ⁊ sumit qui
ad aq̄ tribulatiōis n̄ currit. qui uidet
ignis ⁊ sumit n̄ uestes suas ul' domos. s; se
iplos ⁊. in qua pigritia s̄t ostendit q̄
uolendū magis se iplos q̄ aliq̄ suoz.
sicut ⁊ hōi se ipso uult. Si homo intraret
in aq̄ frigidā usq; ad pectus. ex quo n̄
imineret ei ex h̄ p̄c̄m. n̄ ess; h̄ malum.
Sedm̄ remediū ⁊ ut homo sibi subtrahat
de cibo ⁊ potu. sed em̄ ligna silue.
exardescat ignis ut leḡ in ecc̄. ⁊ p̄cipue
de illis generib; ciboꝝ ⁊ potuū q̄ inci-
tant ad luxuriā. ut fortia uina ⁊ acuti
sapores. Ita eī sūt n̄ qualiacūq; ligna
ad nutrimentū luxurie. s; sunt q̄ facu-
le ardent̄ ad eū in cendendū. Vnde
sicut deridend̄ est; ille qui factis arden-
tib; domū suam incendet. si diceret qd̄
obustio ei sibi displiceret. Sic deridēdi
sūt illi q̄ dicunt se uelle otinere ⁊ talib;

cibus et portibus domos suas incendunt.
 Certe remedium est ut homo elonget se ab
 igne luxurie. huiusmodi remedium docet nos ap-
 1. ad cor. vi. dicens. fugite fornicationem
 Super quo uerbum ambrosius dicit. Cum alius ne-
 pe uicinus potest expectari officium. hanc
 fugite ne adproximatis quod non potest aliter
 melius uinci. Ad idem monentem exemplo
 ioseph de quo legit xxxix. Gen. quod cum domina
 sua daret ei torum meum ipse relicto in
 manu eius pallio fugit. et egressus est for-
 ras. **et rationes que fugiendo sic pugnand.**

xxix.

Triplex autem ratio potest assignari
 quare fugiendo sic pugnandum cum
 peccato carnis. Prima est quod luxuria ignis
 est. homo uero est fenulum uel struppam.
 Primum potest haberi ex illo uerbo ysa. Omnis
 caro fenulum. Secundum ex illo uerbo ecc. Strup-
 pa colica synagoga peccantium. Nulla
 autem securitas est struppe uel feno esse in
 iuxta ignem. Secunda ratio est quod luxuria est pec-
 catum ualde in mundum. Unde sicut non est
 bonum luctari cum hoste luto. quod licet
 decideret tamen inquinaret. Sic non est secu-
 ritum luctari cum peccato isto. Vir enim potest
 esse quod homo non inquinetur. Ad hoc potest
 referri quod legit ecc. xiiij. Qui tetigerit
 picem inquinabitur ab ea. Tercia ratio
 est quod non est bonum pugnare de ipse cum
 hoste illo qui proximitate sumit uires.
 talis est luxuria. Corpore enim nostrum quod pul-
 erat pacificum nobis uertitur in hostem.
 Unde sicut princeps aliquis timet pugna-
 re cum hostibus suis quoniam dicit quod in exerci-

tu suo multi sunt portores qui debeant
 uiuare hostes suos quando officium uene-
 rit. Sic debet homo timere pugnare cum
 luxuria cum corpore nostrum ad modum por-
 toris contra nos in pugna illa fiet. Ad
 hoc autem quod mulieres nobis fugiende sunt.
 faciunt testimonia scripte que sequuntur
 xxv. ecc. Comorari draconi et leoni.
 placebit magis quam habitare cum muliere
 neque. Io. Janua dyaboli. uia iniquitatis.
 scorpionis percussio. nociuum est genus feri-
 narum. Et ego iudico si cum uiris mulieres
 habitent uicariu dyaboli non decet. Ex his
 enim aucupatum est ab initio peccati. xxvi.
 ecc. A muliere inicitur seminum est peccati et per
 illa omnis morum. Io. Prima temptatio
 clericorum sunt frequentes accessus mulierum.

De his que homines decipiunt que cum mulieribus habitant

Tria solent circa hoc decipere. xxx.
 1. scilicet scilicet mulierum fiducia de castita-
 te ipsa et consanguinitate. Contra primum dicit
 io. Si pudicitiam queris. feminam que uide-
 rit boni uisitante dilige mentem non corpora-
 li frequenter ornata. Contra illud sicut dicit
 ysa. Io. hostiolu tuum raro aut nunquam
 mulierum pedes terant. Vide ne sub
 eodem tecto manseris. ne in preterita cas-
 titate offidas. flet deus sanctior non sapio-
 ne fortior non saloer potest esse sapientior.
 Memoro semper quod paradysi colonum mu-
 lier de possessione sua eiecit. Si dixit
 forsitan aliquis se non stupulam immo
 ferrum et ideo non oportet eum timere mu-
 lierum familiaritate. scimus quod ignis ip-

sum ferrū inmutat. et q̄ ignē diuidit.
Sic et ignis luxurie et hoīes ferros in
mutat in malū. Vñ Jo. ferreas mentes
libido torquet. Ex duobz eū lapidibz si in
uicē collidant ignis exit. Sic ex familia
ritate duarū psonarū q̄ q̄ lapidee uide
tur exit q̄ ignis luxurie. Preterea et
si murus a candela iuxta se posita nō
oburatur tñ dengrat. Sic h̄ homo nō
cadat ex familiaritate multū in peccatū
carnis. tñ aliquantū inquinat. Vñ Jo.
Crede m̄ n̄ pot̄ cū dño toto corde habitare.
qui feminarū accessibz copulat. Contra
terciū dic̄ Jo. Si gñis gr̄a iudicat m̄res
nullo m̄ dimittit. memento q̄ thamar
a fr̄e suo sit corrupta. Precipue ū de
bet homo cauere ne sit solus cum ea.
Jo. Solus cū sola. et absq̄ arbitriū nō se
deas. Ad h̄ facit q̄ legitur xxxix. gen.
Accidit quadā die ut intraret ioseph
domū et op̄is cōspiciam absq̄ arbitriū fa
ceret. ac illa tēphensa lascinia uestim̄
ti dicit et dormi meū et ip̄e fugit. Sic
sūt mulieres fugiente et munuscula
capz. Vñ Jo. Crebra munuscula et uest
tes ori applicatas. ac degustatos cibos.
blandasq̄ et dulces litteras sēs amor
n̄ h̄. **De spectaculis m̄rū fugiendis. xxvi.**

Fugienda et sunt loca in quibz hō
possit uel spectare mulieres uel
spectari ab ipsis. Ad q̄ p̄tinet q̄ legit
oc̄ xi. Noli circūspicere in uicis ciuita
tis. ne oberraueris in plateis illi. Auere
faciem tuā a muliere cōpta. Ad h̄ m̄

34
tū essent amonendi hoīes p̄t pascha.
h̄ enī; occasio recidendi multis. **De
choreis et q̄ malū sit choreas ducē. xxxv.**
Licet aut̄ sint fugienda loca uniuersa
licet in quibz mulieres possunt uide uel
uideari. Sp̄alit̄ sunt tñ loca in quibz
choree ducunt. Vñ hic de choreis age
mus ostendentes q̄ malū sit choreas
ducē. Primo ex testimoniū scripturarū
sc̄to rōibz multū de testimoniis sc̄ptu
rarū sufficit ponē. y. Primū; illud
uerbu aug. melius in dñicis diebz
arare uel fodē q̄ choreas ducē. Sc̄dm
illud q̄ leḡ exo. xxxv. Cū appropinquat
h̄ moyses ad castra uidit uiculu et
choreas. uatūq̄ ualce picat tablas
et fregit eas ad radicē montis. Deinde
assumptis sc̄u filis leui interfecit tria
milia. Alia l̄ra h̄t xxiiij. Ex h̄ q̄ moy
ses qui erat mansuetissim̄ hoīm qui
erat in terra. adeo uatū fuit. et tantā
uindictā sūpsit de h̄ q̄ dī honores ui
tulo impendunt. et choreas duxerant.
Sūt pot̄ esse manifestū quantū uat̄
ess̄. si quis zelū aīarū h̄ret. q̄n diuino
seruitio p̄cepto. et neglecto. uidet di
uinos honores impendi n̄ uitulo. q̄
et creatura dī. s̄. ip̄i uanitati uel lasci
uie p̄ uitulo designate. Vitulus enī
animal; lasciuū t̄p̄ibz illis in quibz
hoīes deberent audire cant̄ eccl̄ie
audiūt cantus lasciuie. Tercū testi
moniū; illud q̄ leḡ m̄. xiiij. q̄ salta
trix fecit amputari caput ioh̄is

In h[uius] e[ss]e p[re]figurati[on]e q[ui]ntam potestate
saltantes erant habiture et cantatrices
ad sepando eol in quib[us] et gra[ti]a di[ci] qui p[ro]
iohem delignant a capite suo xpo.
Quartu[m] testimoni[um] et q[uo]d leg[itur] ezech[iel] xxv.
Deo q[uo]d plausisti manu[m] et percussisti pede[m].
et gauisa es ex toto affectu sup[er] terram istam.
ecce ego extendam manu[m] mea[m] sup[er] te et
trada[m] te in direptione[m] et interficiam te
de iplis. Quintu[m] et illud aug[ustinus]. Omnis mor[is]
petulancie saltus et in pfund[um] cloace.
Sextu[m] et illud q[uo]d refert g[regorius] in dyalogo
de quadam sorore cui de nocte iuuioe
beata uirgo apparuit. atq[ue] coeual in
albis uestib[us] puellas ei ostendit. Quib[us]
cui illa se ad miscere appetet. s[ed] se se
eis unge n[on] auferet. be[ate] marie uoce re
quisita et an uellet cu[m] eis esse. et in eius
obsequiis uiuere. Cui cu[m] puella diceret uo
lo. mandatu[m] p[ri]mu[m] accepit. ut nichil
ultra leue et puellare ager. et a risu et
a iocis abstineret. sciens q[uo]d int[er] uirgi
nes qual uidat ad ei[us] obsequiu[m] die
xxx ueniret. Quib[us] uisus in cunctis
suis morib[us] puella et mutata. et a se o
nem leuitate[m] puellaris uite remouit.
Cumq[ue] penes ei[us] lam mutata mira
rentur. q[uo]d sibi beata uirgo monstrass[et].
et q[uo]d die itura xxx ess[et]. ad ei[us] obsequiu[m]
indicauit. Tu[m] p[er] xxv dies febre
cori p[er]ta et die xxx. cu[m] hora exitus
sui appropinq[ui]ss[et]. eandem di[em] genitricem
cui puellis qual p[er] uisione[m] uiderat.
ad se uenire aspexit. Cui se uocanti

respondit. et apta uoce clamare cep[erit].
Ecce d[omi]na uenio in qua uoce retu
lit sp[iritu]m. et ex corpe uirgineo habitura
cu[m] suis uirginib[us] exiit. In h[uius] q[uo]d puella
que uolebat p[ro]cessionem be[ate] uirginis int[er]
esse. mandatu[m] accepit ut a iocis absti
neret. satis pot[er]it p[ro]p[er]endi q[uo]d ingressus
p[ro]cessionis chorear[um] p[ro]hibebat ab ing[re]ssu
su p[ro]cessionis celestis. Vn[de] multu[m] fugi
ende su[n]t hi p[ro]cessiones. q[ui] a tali p[ro]cessi
one p[ro]hibent ho[mo]m. Septim[us] testim[oniu]m
et apoc[alypsis] ix. ubi leg[itur] q[uo]d ascendit fum[us] pu
tei abyssi sicut fumus fornacis magne.
et obscuratus et sol et aer. et de fumo putei
exierunt locuste in terra. fum[us] ascendens
de puteo abyssi et fetor luxurie et avarit[ie].
qui obscurat solem. i. certu[m] sacerdotu[m]
quor[um] et illu[m]inare ecclesiam. et aere. i. certu[m]
d[omi]n[u]m p[ro]platuor[um] p[er] magna parte. De hoc
fumo exierunt locuste. i. cantatrices
et saltatrices se n[on] regentes roe. s[ed] ince
dentes in ordinate. ac si bruta animalia
essent. hec locuste nich[il] o[mn]i[u]m uident re
linquunt in tra ecc[lesi]e. sicut de locustis
egypti loq[uitur] x. exo. hec locuste dicunt
exisse de fumo putei n[on] q[uo]d ab eo hant
q[uo]d sunt. s[ed] q[uo]d hant inde q[uo]d locuste sunt.
aliqui eni[m] quor[um] corda in terra sunt ex fu
mo putei abyssi p[er]curant choreas.
alio u[ero] ex leuitate sola in p[ri]ncipio eis
ofencunt. iuxta hunc modu[m] loquendi
dicat d[omi]n[u]s esse pat[er] malor[um]. n[on] q[uo]d ipsi
hant ab eo q[uo]d su[n]t. s[ed] hant ab eo. i. ab
eius imitatione q[uo]d mali su[n]t. Sequit[ur]

in uisione iohis quibusdā int'posita
7 similitudines locustarū similes equis pa-
rati in plūm. Innuuntur h' q' ornat' mu-
lierū; quedā preparatio ad h' q' dya' eis
insidiat 7 d'm in eis impugnet. Unde
dicit ipha de dño q' ipse posuit ierlm
sue gl'e in plūo. sic dya' facit de talibus
mulierib;. Seq' 7 sup' capita eoz tamq'
corone filēs auro. h' p'tinet ad ornat'
quē hñt tales mulieres in capitibus.
7 insinuatur qd' ornat' q's iste mulie-
res deferunt in capitib; quos acq'sie-
runt a suis amatis. sicut q' corone
p' multiplici triumpho q' hñt dyabls
per eas de filiis d'i. Sicut solent stren-
g' milites in torneamentis in capitib; equo-
rum suoz ponē coronas de florib;. Seq'
et facies eoz sicut facies hoīm. Sic faci-
es hoīm dicit p'p' mulieres q' se depin-
gūt quaz facies sūt sicut larue sub q'
bus latent facies natales. qual' dñs eis
dedit. q' sunt pallide. ad quas facies p'
tinet q' dicit iō. Qua fiducia inquit eri-
git ad celos uultus q's dotoz n' agnos-
cit. Seq' 7 hebant capillos sic capillos
mulierū. h' dicit ip' illas que deferūt cer-
nes a mortuis mulierib; abscessos. qui n'
sunt capilli mirum. qz uē mortuarū
sūt qz ab eis abscessi sūt. nec illaz sūt
que eos deferunt. sicut uue n' sunt spi-
naz 7 si eis alligant'. 7 murū quomodo
mulieres n' timent deferre capillos mu-
lierū mortuarū. 7 hñe eas de nocte ad cap-
sū s' uerisile; q' dya' hñc audaciam

35
28
p'curet eis cui signū; h' q' ipse timerēt
deferre camisiā ul' aliam uestē muli-
erū mortue. De capillis uō n' timent. de
quib; magis uidetur esse timor. Seq'
dentes eoz sicut dentes leonū. h' p'tinet
ad impacitatē mulierū talū. Ad q' p'tinet
qd' leg' eccl' ix. Ne respicias mulierē mul-
tuolam. tot enī uolunt ab amatorib;
suis tales mulieres. q' murū;. Sequit'.
7 hebant loricas sicut loricas ferreas.
hic insinuat in corrigibilitat' eaz. Sicut
enī lorica n' pot' una macula ab alia se-
pari. sic n' pot' eis p'suaderi ut unū de
ornamentis suis dimittant. 7 uox alaz
eaz sicut uox curruū equoz multoz
currentiū in bello. Sicut exercit' mag-
nus solo tumultu hostes fugat quoz
7 deunat. 7 clamore auēs uolantes ca-
dere facit. sic exercit' dyabli cui chorea-
rū solis irrationib; 7 clamorib; suis de-
uincit bonos 7 illos qui hebant penas
uirtutū a sublimitate uite inchoate
cade facit. Qd' dicitur alaz p'tinet
ad uolocatē q' hñt in discursu. Qd'
dicitur curruū p'tinet ad tumultū quē
faciūt. Seq' 7 habebant caudal' filēs
scorpionib; 7 aculei erāt in caudis eaz.
h' referend' ē ad h' q' mors eterna; finis
uoluptatū eaz carnaliū. ul' ad h' quod
ad mortē culpe p'trahūt. Seq'. Et po-
testat' eaz nocē hoīb; mensib; v. hoc
pot' referri ad h' q' a pascha usq; ad
autūpnū papue nocent eccl'e xp'i cho-
ree. Sic enī reges t'p' isto solēt ad bel-

la pcedere ut hostib; suis auferant q
in hyeme labore acquisierunt. Sic dya. qm
cto; pascha gregat exercit' choreaz
7 auferit ecclie q gregauit in aduetu
7 xl. Seq. Et habebant regē sup se. an
gelū abyssi. Hyabol' em regit eas. cui no
men hebraice abaton. grece aut apolli
on. 7 latine hns nomen exterminās. Iust'
A patā uite. eximianē; exule face. Vn
merito uocatur eximianus dya. rēptant
hoies p mulieres. qz p eas in h' exilio
sum' iuxta uerbu jonimi p' positum.
memento semp q paradysi colortū. mulier
de possessione sua eiecit. 7 p' tens; ualde
demon ille ad faciendū exulare hoies a
celesti patria. **Qua piculosū sit choreas**
Consequenter ostendend; **duce. xxxiii.**
rationib; q' malū sit choreas du
cere. Sex aut sunt p que h' pot' ostedi.
Primū; q' in choreis n' h' dya. unicū
gladiū. s; tot. quot sūt ibi pulchre p
tione 7 ornate. iux uerbu jonim p'us
positū. Gladi' igneus; spēs mulieral'
Vn n' parū; timendū. ubi tot gladi
hostil' aspiciunt. cū uncul' 7 gladiū
eius timeantur multū. It' ibi pcutit
dya. gladio euaginato. eū. n. pallia 7
sup' tunicalia. remouent' cū alibi pcutit
gladio illo inuoluto. Cū em gladiū n'
te ex oī parte secet. ibi ex oī pte ante 7
retro. a dextris 7 a sinistris. 7 pcutit ibi
gladio euagato. Ad choreas em n' ueni
unt n' prius pparare. qz pparatio qdā
exacuatio; gladii dyabolici. motu 7

cculari. q' quadā mola dyaboli exacu
tur gladiū iste. s; pulchritudo. auget
em. 7 que pallida; 7 q' febricitant' ibi
a fatuus pulchra credit. Sedm; q' dya
n' utitur ibi unica facula. ad accendēda
corda hoim. s; plā 7 in mensa. Vn cum
iux aliq; possit eē diu iuxta unā de facu
lis istis qn calefiat. quō n' calefiat ubi sūt
tot facule ardentes. Preterea q' suas filias
ornant 7 ad choreas mittūt. q' festucas
ungunt ut meli' ardeant. 7 in igne pici
unt. Certū q' in choreis utitur dyabls
potenciorib; armis q' h' 7 fere oib; mo
dis quib; uti pot'. Potenciora arma que
dya. habe t sunt mulres. q' patet qz dya.
elegit mulierē ad decend' p'mū hoim.
Has 7 elegit balaam ad decendū filios
isrl' ut legit' in libro nuoz. hanc dimi
sit dya. job. spans q' decet eū p eam. P
hanc 7 uoluit decere tobīā. p hāc dd.
samso. salomō decerit. Cū aut trib; mo
dis p mulieres rēptat hoies. tactu ui
su 7 colloquio. hys trib; mod' simul
in choreis. p mulieres rēptat hoies 7
sipientes. s; tactu manū. cantū sua
uitate 7 pulchritudinis ostensione. in
quib; quantū sit piculosū ostensum;
prius. Quartū; q' scō nlli ul' scē dese
riunt que choreas dicūt. inmo oib;
otumeliā faciūt. Sicut eī contumeliā
facit alicui scō. qui peccat in loco ei de
dicato. sic qui peccat in t'p'e ei dedicato.
Vn cū in nullo festo timeant choreas
duce. nlli scō time ut otumeliā facere.

ul' inferre. Preterea cū phibitus sit la-
bor eis in dieb; festiuis & ille est; ad
honorē dī & utilitatē ppriam ul' ppi-
mi. nunq; processus; eis labor qui fit in
otumeliam dī & scōz & dāpnū pximi.
irridendū uidet' esse qui petit requiem.
p' ducentib; choreas q' absq; p'na decet
serunt cū labore in uita sua quieti pre-
chigerent nec in dieb; festiuis quiesce-
uoluerūt. n̄ aliquē sc̄m hnt qui p' eis
intercedat qui oib; otumeliā fecerūt.
Quā; qd' ducentes choreas qd' amodo
faciunt contra oīa sacramta ecclē. Primo
contra bapm qz frangunt pactū q' inierūt
cū dō in bap'tismo. cū patrin' eaz dixit
p' eis ab renuncio dyabolo & oib; pōpis
eius. Pompā em̄ siue processione dyaboli
intrent. cū choreas intrent. Vñ p'imi e-
az possunt timere ne de processione uia-
rei apud d̄m inueniantur si n̄ ammonu-
erint eas diligēt' ne choreas intrent.
Processio; dyaboli chorea in qua q̄i uise
dya se hnt. que n̄ intrent s; assistunt.
tamq; moniales. dya sūt. q' intrent. et
cantant. q' aut' assistunt. p'ncipes sūt
maleficioz q' ibi fiunt. sic uerse. p'nci-
pes sūt bñficioz q' fiunt a sorozib;
q' nouerūt cantare. Signū aut' q' cho-
rea sit processio dya est q' tendit ad sinis-
tram. ad q' referri pot' istud q' legit'
p' u. vii. Vias q' a dextris sūt nouit dō.
p' uise uo sūt q' a sinistris sūt. Contra
sacramtū & ordinis faciunt qd' am̄ q'
choreas ducūt. Sunt em̄ q̄i hymne cle-

36
ricoz & tale offm dya offerūt quale
elici dō & p' cantus eaz cant' ecclesiastic'
p'ceptitur & negligit'. Qui em̄ deberēt
esse in uespis inter sūt choreis. Contra
sacramtū & m̄rimony fit ibi & quia
marital' ibi multū detrahūt

& multi ibi incitan-
tur ad faciendū contra m̄rimony fide-
apte & contra m̄rimony legē predicatur
ibi ut cū cantatur q' de suo marito
uxor dimittē n̄ debeat qn amicu faciat
cū scdm legem dī & leplum dimittē n̄
debeat. qn loco & tēp' debitū reddat
si ipse uoluerit. faciunt & contra
sacramtū confirmationis in quo i fronte
signū crucis suscipunt. tamq; empte
passione xpi. In choreis uo signū xpi
abiecto. signū dyaboli p' eo in capite po-
suerūt. s. signū uenualitatis q̄i xpc non
emerit eas. Posuerat xpc signū suū
in capite i. in fronte. tamq; in emine-
ciora pte castri sui & ille uerillū dya
p' eo posuerūt n̄ absq; magna otume-
lia x'. Contra & sacramtū p'nie faci-
unt p' q' dō reconciliate erant in xl. dū
pacem illā frangūt & in exercitu dyaboli
uadūt. Contra & sacramtū altaris
faciūt. qz ad mensam dī panē celestē
suscepunt & p' nichomiu' dī t'ram ig-
ne infernali incendunt similes iude. qui
cū comediss; ad mensam d̄m accepit co-
ortem & a pontificib; & phiseis ministris.
& uenit contra ihm ut hetur in eu' 10.
xxviii. Contra uo sacramtū extreme

unctionis pauca possunt facere quae pauca
: Illud faciunt contra illud quae sanitate ac
ceptam a deo in sacramento illo expendunt
in contumeliam largientis. *De peccatis quae per sonant
ducunt que choreas ducunt. xxxiiii.*

Sextum per quod potest ostendi quod malum sit
choreas ducere et multitudo peccatorum
quae committuntur per sonant quae choreas ducunt.
peccant in gressu. ornatu. cantu. visu. au-
ditu. et cetera. *Quomodo peccat gressu. xxxv.*

Gressu peccant multum. nullum faci-
unt passum quae non numeratur. Unde
xxxvi. Job. Nonne ipse confidat uas meum
et gressus meos dinumerat? *Et*

Ornatu uero modis peccat ornatu. xxxvi.
peccat in modis. Primo quod inde su-
perbiunt. Secundo quod corda inueniunt ad
luxuriam accendunt. Tertio quod alii qui
non habent similes ornatus erubescunt
faciunt. et dant eis occasionem concupiscenti-
similia. Quarto reddunt eas querulas et
molestas uiris suis. Quinto si similia ama-
ritas suis habere non poterit. per peccatum ea ali-
unde habere uolunt. *Quomodo peccat cantu. xxxvii.*

Cantu et peccant multipliciter. Primo
quod attrahunt corda aliquarum personarum
quae non sunt uiri sui. ut sunt iuuenes
maritate. uel filie familias quibus mariti
uel parentes prohibent ne eant ad chore-
as. et tamen a deo attrahuntur corda earum.
quod uadunt in reditu parentes uel mariti
uerberant eas. urant. litigant. et mul-
ta alia mala occasione illa faciunt. per
hanc operantur cantantes syrenis ysa. xlv.

Ubi sic legitur. Respondebit ei uulue in
ectibus suis et syrene in delubris uoluptatis.
Uulue aues sunt que rostro in palude suo
strident. Unde significant cantantes que
rostro fixo in palude luxurie cantant.
Syrene sunt secundum quosdam pisces mari-
ni in specie muliebris qui dulci cantu suo
homines decipiunt. Delubra uocant loca in
quibus uoluptuosi uacant uoluptati. ut non
eos insimul esse ydolatrias. Secundo cantus
eorum reperit et corda sanctorum. et ista sagitta
dyaboli. mirabilis aqua non defendit murum
nec aliquid tale. ab ornatu potest homo ab-
scondere se. et a cantu non. Tertio quoniam potest
esse cantus eorum occasio mortis alicui in-
firmanti. qui quiete indigeret. et si quies-
ceret curaretur. moritur autem quod cantan-
tes non permittunt eum quiescere. Quarto
assistentes ad libidinem inflammat. Sicut
enim cantus ecclesiasticus excitat ad spiritualem
deuotionem. sic talis cantus ad libidinem.
Quinto corda audientium in ebrietate uino
gaudij temporalis. Unde qui ebrius dei obliuiscitur
omnino et se regit non ratione. Peccata huius in cantu
lenius eorum turpiloquium et mendacium inter-
dum et contra legem dei. Unde mirum est quod
apud christianos hoc tolleratur quod inter eos
contra legem eorum predicatur. cum apud gen-
tiles statutum sit quicunque contra legem eorum
predicauerit interficiatur. *Quia fatuum sit in
presenti choreas ducere uel letari. xxxviii.*

Ostensum est quantum sit periculum chorearum.
consequent ostendendum est quod fatuum
sit in presenti uita choreas ducere uel alia

signa leticie h're. fatuitas ista uo facti
apparebit nobis si diligenter attendamus
ubi sumus? quo tendimus? ubi sumus
in p'ma p'sidatione inueniem' nos esse
in exilio. in ualle lacrimaz? & miserie.
in regione umbre mortis. De p'mo die
aug. fletum quo sine claudimur in ex
ilio isto. & i' ps. Quo cantabim' canticu
d'ni in tra aliena? & canticu d'ni. Si iuris
scis graue? cantare in tra aliena? & can
ticum d'ni. Quid deb; esse de canticu dy
abli. De sec'o & dicit aug. In ualle mise
rie sum' in qua eo magis flend; q' mi
nus flemus. qui debemus esse in celo ul'
saltem in terrestri paradiso. qui; locus a
menissim' usq; ad globu lunare attin
gens. & sumus in ualle miserie. Vn' int'
du infixus sum in limo p'fundi usq; ad
genua ubi uentis & grandinib; & pluui
is impu' quam. ubi aduersantur nob'
q' ad seruend' nobis creata sunt quedam
animalia. ut lupi. leones. & quida serpentes.
nolentes nos interficere. & q'dam que n'
p'mittunt nos ^{quere} tere. n' de nocte nec de
die ut pulices & filia. Quidam nob' uolunt
eruere oculos. ut culices. Ad teiu' pan;
q' leg' in ps. Ascensionem in corde suo dis
posuit in ualle lacrimaz. Quis locus est
canti ul' risu in ualle lacrimaz. Ico die
ecc. 11. Risum reputaui errorem. & aug'
dicit sup' iohem. Risum talium risum he
neticorum esse. & in ecc. die. q' musica i' lue
tu inportuna sit narratio. Sic inpor
tuna esset narratio ei' qui narratorem

37
30
suam pone uellet. licet eni om' ei in
ponerent silentiu. Sic in portuna; nar
ratio illoz qui in risu. & leticia sunt in
mundo isto. cu' oia ad fletu moneant q'
in h' mundo uidentur siue agnoscantur.
Vn' ecc. 1. Qui addit sci'am addit & dolo
rem. mala p'sentis uite p' se. & in mediate
luctu inducunt. Bona uo p'sentia indu
cunt cam luctus. i. peccat' quocumq; se u'
tat homo uidet unde flere possit & dele
at. Si sursum respiciat uidet celeste patri
am a qua; exul. in cert' uitu unqua
ad eam sit puenturus. Si deorsu respici
at uidet sepulchru suu' terra. i. in qua
necessario reuertet'. Si ad dextram p'spi
catis & sinistra aduersitatis se u'cat. uid;
q' cadunt a sinistris mille. & a dextris x.
milia. Si aut respiciat in p'ximu sunt
multe cause flente. In occulto u. i. a t'go
sunt multo plures. Plura eni sunt de qb;
debemus flere que n' uidem'. qua ea que
uidem'. Quis locus pot' esse risu int' cor
di iniurias. inter p'ximoz tot miserias.
inter tot fr's n'ros. quos q' in feretra ia
cere uidemus. Corp' peccat' q' feretru;
in quo sp'e mortuus iacet. Talia medita
batur Jerem' cu' d'ret. Quis dabit capi
ti meo aqua. & oculis meis fontem lacri
maz. & plorabo inter fr's filie ppli mei
Quis flere n' debeat ubi ad fletu mo
net ipse ds. & u'bo & exemplo. Verbo.
luc' vi. Beati qui n'c flentis qz ridebitis.
& p't. de uob qui ridetis nunc qz lugebitis
& flebitis. Exemplo. luc' xix. ubi p't can

tum et gaudium cum quo susceperant eum in
iherusalem uenientem subiungit. Et cum appropi-
quasset uidens ciuitatem fleuit super illam di-
cens. quod si cognouisses et tu. Innuet cantem
hanc uitam et gaudium ex cecitate puenire. **S.**
Compatitur dei filium et plorat. homo patitur et
ridebit. et ad fletum monet paruuli. qui
nondum sunt unius diei. Aug. Puer a ploratu
incipit. non ridere potest. propheta calamitatis.
lacrimae sunt testes miserie. nondum loquitur.
et iam prophetat. Erubescant cantatrices
ibi non flere ubi infans qui nondum est unius
diei predicat esse flendum. Quod autem simul
in regione umbræ mortis patet ex illo
uero. luc. 1. Visitauit nos orientem ex alto.
illuminare his qui in tenebris et umbra
mortis et cetera. Ad idem potest referri quod legimus ysa. 45.
habitantes in regione umbræ mortis
lux orta est eis. Potest autem uocari uita ista
umbra mortis. quia magis assimilatur
morti quam uitæ. uel propter proximitatem quam habet ad
mortem culpe. illi qui uiuunt hinc uita
græ. Omnia enim querunt mortem spiritualem
eorum. **Vn. dō.** Inimici mei animam meam
circūcederunt. **Is. 10.** Gladium tenet hostis
ut me perimat. ex omni parte in sunt per-
icula spiritualia et laquei. **Vn. Guido car. triacen.**
Laqueos comedis. bibis. uestis. dormis. omnia
sunt laqueus. Umbra est mortis potest
dici propter proximitatem quam habet ad mortem
pene eterne. qui in peccato sunt. quasi ad por-
tam inferni sunt tales. et uisus est et infer-
num non sit non transiit corpus. et si a corpi-
bus recedant anime. statim quasi in puncto

sunt inferno. **Vn. dō.** Appropinquent
usque ad portas mortis. **Job xxi.** Tenent
cympanum. et cytharam. et gaudent ad sonum
organum. Ducunt in bonis dies suos. et in
puncto ad infernum descendunt. Illa est
pars mundi in qua sumus quasi stabulum
in domo dei. quod domus est tota machina mun-
di. Palatium eius est celum. et quale est hanc stabu-
lo sedendo choreas ducere. Ad hoc ualeat quod
legitur luc. 1. Inponens altum iumento suo
duxit instabulum. **Vbi dicitur glo.** Non domus
est stabulum uocat. quod nomine miseria et fetores
hanc uitam signat. ne homo in hoc exilio quasi in pa-
tria gaudeat. **S.** hunc fetorem non sentit.
qui fetidi sunt. **Vn. b.** **Vbi omnis fetidi sunt.**
fetor unius minime sentitur. Sicque attendit
quo tendimus. satis uidebitur quod fatu-
um est hinc cantare uel choreas ducere. quasi
enim ad mortem ducimur. **Seneca.** Omnis capi-
tali supplicio odēpnati sumus. et aug. fuch
est aliud tempus uitæ huius. quam cursus ad mor-
tem. in quo nemo uel paululum stare
uel tardi uere permittit. sed urgent omnes
pari motu. Singulis diebus facit homo
dietam unam ad mortem corporis. et talis
est proximus morti. qui se credit remotum
ad quod potest referri quod narrat **g. g.** in dialo-
go de fortunato. qui audiuit quendam
simiam ferentem. qui ante portam suam
cepit cymbal ludere. et clamauit. heu
heu mortuus est. felix iste. et pro cibum sibi
datum cum gredetur. iam iam saxum cecidit
super caput eius. Alio uero die funditus
uitam finiuit. Quale est hanc hominem

morti adēpnatū cum choreis z instru-
 mētibus musicis ad tormentum suū ire ad
 mortē suam cantando z letando uadūt
 qui choreas ducūt. in hōigno silēs. q̄
 ante mortē cantare dicit. Quale ē est
 hō ad districatissimū iudiciū letando ire
 p̄cipue scēiat se homo in tot z tan-
 tis culpabile. Ad hō p̄tin; q̄ leḡ i iudicij
 patrū. de p̄re quodā qui uident quōdā
 ridēte ait. Reddituri sum' rōnem
 de uita n̄ra coram dō celi z t̄re z r̄ides.
 Ad idē p̄t̄ referri exemplū. de rege illo
 qui memor' maloz suoz z diuini iu-
 dicij. gaude n̄ poterat. qui interrogat'
 sup hō a quodā fr̄e suo uoluit ei cām
 ostēde. Unde misit bucinatores suos
 ante domū fr̄is sui q̄ scdm̄ consuetudi-
 nem illi regni certū signū erat mortis.
 Deū cū fr̄e regis ad regē ess; duct' z nō
 modicū timeret z ualde tristis ess; requis-
 uit rex q̄re n̄ gauderet. Qui cū respō-
 dit; ei quō in tali statu gaude possēt.
 indicauit ei rex cām tristitie sue. Si ille
 em̄ tm̄ timebat q̄ sciebat regem esse
 fr̄em suū. z in nullo se esse culpabile
 apud eū qui aliq̄ signa offense regie
 audierat. m̄to timere poterat. qui in
 tot z tantis sciebat se culpabile esse n̄
 apd fr̄em s; apd dñm̄ maiestatis. *De v.*

alul' remedus dē luxūā z p̄mo de orōne.
Sequit' de alul' remedus tria p̄ccm̄
 luxurie. z ē luxuria n̄ sit quiscūq̄
 ignis s; ignis infernalis. Sūmū reme-
 diū tria ip̄m̄ z oratio. Vñ sicut ille q̄

patit' morbū illū qui infernalis dī-
 alicubi facit se defēri ad eciām beate
 uirginis ut p̄sūis. alicubi ad sc̄m̄ anto-
 niū. nec inde recedit donec curat' sit. Sic
 qui ignē luxurie sentit. toto corde debe-
 ret se cūtere ad dñm̄ z ad suffragiū scōz.
 n̄ debet cessare donec accepiss; sanitatē.
 z p̄t̄ deberet seq̄ gr̄az actio. z singl' di-
 eb; reddē deberet hom̄ dō z sc̄is aliquem
 censum ul' seruiciū in signū libatōis sue.
 Sc̄ptum ē enī. Eruiam te z honorificabis
 me. Sicis tanto ardore queret curatiōne.
 ab isto igne infernali. q̄nto querit cura-
 tiōne ab illo. uix est; qm̄ impetraret hō re-
 mediū docem̄ sap̄ vi. ubi legit' ē r̄ sc̄m̄
 qm̄ alit' n̄ posse esse p̄mens n̄ dō det
 z hō ip̄m̄ erat sap̄ia. sc̄re aut' est; hō conū
 ad i; dñm̄ z de p̄ccatū suū cū sp̄ali' autē
 ualet tria p̄ccm̄ illd' beata uirgo que
 fuit z; uirgo z amatrix mundicie in se-
 sic z in aliis ei sp̄ali' aliq̄ seruiciū faci-
 end' est; ut ab hō igne libaret. tam̄ in hac
 parte cauendū ē a temerariis uocis. Qm̄
 tum remediū ē honesta occupatio. qz
 oia si tollas p̄iere cupidinul' are. Sextū ē
 aqua sap̄ie salutaris. Vñ in can' 1' u; y
 Que de surtū ē sap̄ia p̄mū quidē pudica
 ē. i. pudiciū reddens. Vñ zach. ix. vocat'
 unū germinant. uirgines i. uirginales
 affectōes z dñs in iohē. vos mundi est
 tū ip̄ sermone q̄ locut' sū uob'. z iō. A-
 ma sacras scripturas z literas. z n̄ ama-
 bis carnis uicia. z vii sap̄. Vocatur sp̄o
 la ubi sic leg'. Quesiui sponsam in eam

xxxix

assumē. In quo uerbo insinuat qd ad
herere sapie sit remediū contra illicitas
delectationes carnis. Septimū remediū car
nis ē elemosina. Vñ sup illd. J. ad timo
thy. Pietas ad oīa utilis ē. dicit amb. Siq
misericordiam seq si lubū carnis patitur. ua
pularit quidē h n pbit. Octauū reme
diū hē h uiciū cum uicio gula. ē h re
mediū solidatio mortis ul statū in quo
curo pōt mortē ē futura. qz iuxta uerbu
gē. sic h abo ualet ad comanda carnis
delicia sicut cogitare qual sit mortua
futura. *De phibitōe simplicis fornicōis. xl.*

Quinto loco in tractatu de luxuria di
cend ē de phibitōe simplicis fornic
tōis. De qua h ordine dicem. Primo oste
dentes simplicē fornicationē phibitam
esse. Secō ca. phibendā fuisse. Tercia oste
demus questionē illā qua querit quare
dūs phibuit simplicē fornicatōem dyabo
licam esse ē irrisione dignā. Quarto oste
dem q. dñs egit misericordit cū genē
humano phibendo simplicē fornicatio
nē. Poss; enī alicui uideri q. imisericor
diter egisset. p h q. fere tot mundus pe
risset. ē p phibitōem istam. ē q. h phi
bicio uideretur esse contra multiplicationem
genis humani. Qd aut simplex forni
catio sit phibita pbatur pmo p h q.
legit deut. xxiiij. Non erit metrix de
filias isrl. Secō ex hoc q. leg. cor. vi.
Nolite errare neq fornicari. qz neq ydo
lis seruientes neq adulteri. n; molles
neq masculoz cubitōres n; fures neq

auari. n; ebriosi. n; maledici. n; rapa
ces cū regnū possidebūt. Tercio ex hoc
q. legitur ad gal. i. manifesta sūt opa
carnis. que sūt fornicatio. ē. ē. ē. Subiung.
qui talia agūt. regnū dei n̄ consequentur.
Quarto ex h q. legit. v. eph. hoc scito
te intelligentes q. oīs fornicatoz. aut in
mund. aut auarus q. ē ydoloꝝ seruit.
n̄ hē hereditatē in regno xp̄i. Qnto
ex h q. leg. acc. xv. Qd dñt apli. ē sen
iores fr̄s uisū in spū scō. ē nob. nich. ut
inponere uob oneris. qm h necessaria
ut abstineatis uos ab imolatis simulac
rū. ē sanguine suffocato. ē fornicatōne.
Vñ dicit mcl. necessaria sūt sine quib;
n̄ ē salus. Vñ cum fornicatio ibi nume
tur. n̄ qd ab ea abstineat. n̄ saluatur.

Qd simplex fornicatio phibenda fuit. xli.

Quo aut sunt p que pot ostendi
q. simplex fornicatio phibenda
fuit. Primū ē sterilitas que frequēter ē
in illis que in different oib; se exponit.
Si enī exponet se passim oib;. reddū
tur steriles. ē sic parere sterilitatem
contra legē naturale ē. sic exponē se. contra
legē naturale erit. Secō ē h. q. educatio
plis de naturali lege ad patre p̄tinet.
Educare uō eam n̄ potest nisi eam ag
noscat. Agnoscere uō plem suam
n̄ pot pater. n̄ m̄rem ipam huerit.
Vñ patet q. cessio simplicis fornicati
onis qua impeditur ne plem suā edu
cat. quod am ē contra legem naturale.
Tercū ē crebra interfectio plis. q. seq

ex fornicatione. et crebrior sequeretur.
si est concessa. Matres enim non potentes
plurimum pro pudere non habentes. Infiliu apud
suffocarent eam sepe sicut et hodie aliqui
faciunt. Quartum est; huius quod uir mulierem
reddat impotentem ad prudendum sibi. et
tempore quo est grauidam. et quo iacet. de ple
na et occupata est circa plerumque educanda.
videtur de lege naturali obligatum
esse ad prudendum et tempore tali quod cessatio
fornicationis impediret. Quintum est
huius quod displicet uiro. quoniam uel uxor uel con
cubina se concedit alii uiro. secundum enim
legem naturalem non debet se coniungere
alii mulieri. ex quo simile nullo modo uellet
sibi fieri. Sextum est; naturalis equitas que
requirit huius ne aliquis homo plus quam
unam habeat. ne forte sit aliquis qui nullam
habeat. in equali numero foemina fuerunt
a principio uirum et mulierum. Nec est certum
utrum numerus per generationem amplius cre
uerit. Unde sic aliquis pater familiae qui habet
unum. comos et unum filios ordinat quod unum
non habet nisi unam. ne sit aliquis qui nullam
habeat. Sic deus ordinauit ut uir unum
non haberet nisi unam mulierem. Septimum est
pax generis humani. Si enim liceret cui
libet qualibet uti. sequerentur rixae. odia
et multa homicidia. Octauum est; huius quod
aliqui aues sunt quae est talis castitas quod
una uni adheret. quod patet in turribus.
Unde cum non debeat esse minor castitas
hominis castitate turribus. unum uirum uni
debet et adherere mulieri. Incedent enim

est quod carnalior sit homo. qui propter carnis
spiritum habet rationalem. quam auis que carne habet
solum. Possunt autem pro predicta assignari
tres causas quare dominus prohibuerit ali
qual uoluptates. secundum tactum. secundum gustum.
Primo in signum domini. Unde dicit augustinus super
genesim. si non erat unde diuinum homo se ha
bere cogitaret. nisi ab aliquo prohiberetur.
Secundo ut haberet homo ubi mereretur. Unde
augustinus super genesim dicit. Oportebat
ut homo sub domino positus ab aliquo
prohiberetur. ut uirtus esset merendi
obediencia. que sola est uirtus uerissime.
Sed si nichil fuisset prohibitum. uel preceptum.
non possit aliquis male agere. et ideo si esset.
difficile nec forsitan laudabile bene
agere. Que enim est uirtus. si quis agat quod sibi
placitum est. Sed in hoc mundo est uirtus mag
na. quod homo contra uoluntatem suam facit.
et reformatur se uoluntati dei. Unde sapiens
huius solum uirtuti adiciet. quod prope uoluntati
detraheris. Poeta. Est uirtus placidus
abstinuisse bonis. Tercio ut homo as
suescat proponere deum amorem amori car
nali. ad amandum enim deum super omnia tenet
homo. ex illo mandato primo et maximo.
Diliges dominum deum tuum. et ex sola trans
gressione huius mandati possit aliquis damp
nari et si nullum spirituale mandatum trans
gredatur. *Que de prohibuit simpliciter fornicationem. rly.*
Sequitur uide quomodo queritur ista qua
queritur quare dominus prohibuit sim
pliciter fornicationem sit dyabolica et irri
sione digna. ideo uide dicimus eam dyabo

licam. qz pmo pposita; dya talis qd. Gen. iij. vbi dixit ad mulierem. Cur pcepit uob dñs ut n̄ comederetis ex omni ligno padyfi. Ido uo dicim eam irrisione digna. qz nullus pponet similem questionē alicui hōi qui p stulto eum n̄ h̄rēt. Si ueniret alicqs ad burgensem aliquē. & diceret. quare n̄ pmittit filias uas pstitui. qre uultis eas maritari. estis uos fatuus dret ipse. Qnto ḡ pot fatuus pot reputari. qui de celesti rege h̄ audet querē. quare ipse filias suas n̄ pmittit fornicari. quare uult eas castas pmanere ul' nuptiis tradi.

Quare dñs de re sua aliqd phibuerit. .xlviij.

Pretēa querend; qre dñs de re sua aliqd phibuit. qre dñs de re sua ius aliqd ul' aliq signum domini retinuerit. q̄ qonem patet stultā esse. ut si aliquis querat a rege francie quare n̄ datū m̄ totū regnū ur̄m. ut n̄ aliqd signū dñi retineat. ibi pmiserat dñs hōi. omne lignum pter unū. bene debuiss; ei sufficere.

Qd misericordit egit dñs phibedo cā uirū & mlrib; & ple & cū toto gnē hūano.

.xlviij. **E**x iam p dñs pot manifestū esse q̄ dñs misericordit egit cū gnē hūano. cū simplicē fornicatōem phibuit cū uirū. qz pot uoluit eos h̄rē fidele adiutoriū. quā tales qui furantur eis qcquid possent furari. Cō cubine enī. qz nesciūt quā diu debeant esse cū hōib; furantur eis qcqd possē.

Cum mulierib; ū in h̄ misericorditer egit. videns enī dñs q̄ mulieres habitare essent labore in portando plem in utero. & dolore in parturiendo. sollicitudinē & occupatōem & labore in nutriendo. uoluit uros ante op' carnale obligari eis in uiuando eas. Cū ple & misericordit egit. frequēter enī pures si simplex fornicatio ocella esset ut p̄ ostendim'. Cū toto & genere humano dñs in h̄ misericordit egit. cui paci puudit. misedit & in h̄ egit cū gnē humano. q̄ ab illa uoluptate hōiem cohibē in parte uoluit. quā nullus uitatur. n̄ ualde raro absq̄ peccato. Ad id aut q̄ obicitur. q̄ fere tot mund' perit p̄ phibitionē illam. dicend; qd forte plures p̄rent si n̄ ess; phibita fornicatio. quā modo peant. qz ul' p̄r n̄mū amorē perirent qm̄ h̄rēt ad mulieres. Vehemēt enī amatoz p̄e uxozū scdm̄ amb. adulter; . homines enī tūc n̄mū carnales essent. qz quē n̄ alliceret una. alliceret alia. Vñ deuc. xvij. dicit de rege. n̄ uxores plurimas que alliciant aiām ei. ul' p̄rent p̄ rapacitatem. fornicarie enī mulieres de pauperant hōies & fures reddunt. uel p̄ odii. qz cū auferretur ab aliquo illa quā amaret. ul' p̄r aliud p̄c̄m q̄ fornicatōem sequeretur. Ad id aut qd obicitur q̄ h̄ phibitio & contra multiplicatōem gn̄is hūani in p̄re

patet solutio ex h q dcm ; prius. qd
ille q omnib; exponitur steriles effia
untur. Preterea dñs n̄ facit uī in pau
citate ul' in multitudīe hōim. Vñ ecc
xv. Non cupiscat dñs multitudinē
filioꝝ hōim infidelū & inutilū. Scit
enī dñs q melius fuisse malis si nati
n̄ fuissent q si decedant in peccat. qm
plus ualeat un' bon' quā mille mali. Vñ
xvii. ecc. Ne iocunderis in filiis impiis
si multiplicentur. & subiungit. Melior
; unus timens dñm q mille filij impij.
& utile ; mori filius q relinquere
filios impios. Vñ bñ precep dñs uel
soluit illd ex quo sequit q pauciores
sint hōies qn̄ ualeat ad h q plures sal
uentur. uel ad h ut meliores sit qui
saluant. Vñ ipse soluit uirginitatem
& castitatē & silia. Prohibitio u' forni
catōis salte ad h ualeat q pfectiores sit
qui saluant. Nota pueritatē quorūdā
hōim quib; ubi displicet ppetat ubi do
placet in mulierib; & ubi placet ubi deo
displicet in possessionib; **De impotentia**

Retinendi q̄ multa allegant. xlv.
Ultimo in tractatu de luxuria dicend
; aliq̄ de impotentia retinendi q̄ multa al
legant. In pmo ponem' diuisa testimonia
scripte quib; nota eos qui h dicunt possu
mus ut. Deim ponem' multas rationes
quib; nota tales utend' ; & tūc testimonia
ppria. Primo occurrit illd Gen. iij. qd
dicit dñs ad chayn loqns de peccō. Sub
te erit appetitus ei' & tu dñaberis illius

40
Vñ q̄ mendaciu' dō imponit qui dicit
se n̄ posse abstinere a peccō. Secō occur
rit illd Job. vi. Aut poterit aliq̄s gus
tare qd gustatū affert mortē. Ex quo
uerbo uidetur q̄ pot' deberet dicit hō
n̄ possu' fornicari q̄ n̄ possu' trinare
& inuitate qui h̄ret p̄cām fidem qd
delectatio fornicatōis est; uenenata sic
faceret. Nonne si aponetur alicui cib'
amarissim' ul' uenenat' ipse statū dret
n̄ possu' aliq̄ in comedere. Voluptas
uō phibita uenenata ;. morte & ama
rioz ;. Vñ ecc. vii. Inueni mulierē mor
te amariorē. q̄ intellig' de uoluptate
q̄ dicitur morte amariorē. q̄ h morte
culpe interficit. In futuro uō interficit
morte eterna tam corpis quā aīe. Ad
idem pot' adduci q̄ legitur ecc. xv. Apon
siu' ē ignē & aquā ad q̄ uolueris porri
ge manū & p̄ ante hōim uita & mort'
bonū & malū q̄ uoluerit dabitur ei.
Ad id facit illd apli. fidel' ; dñs qui nō
pmitit uos tēptari sup' id q̄ possu
mus. Et q̄ xi. Jugū meū suauē ; & on'
meū leue. Quō aut' ; leue si in porta
bile ; illd. i. Jo. v. hec ; caritas di ut
mandata ei' custodiam' & mandata ei'
graua n̄ sūt. Ad id pot' referri illud
Jo. maledēs qui dic' dñm p̄cepisse ipos
sibile. Idē uolenciam facit dō qui pe
tit ab eo q̄ solue n̄ pot'. qd si uerū ;
multo fortius n̄ erit licitū iusticie di
uine petere hoc idē. O phana teme
ritas. o uesanoꝝ insa nia dñi sciēcie

Inuenit iacie huane n̄ ee licitū petē
ab hōie qd solue n̄ p̄.

Duplici ignorantia adēpnās s; q; nesciat
 qd fecerit. q; nesciat qd iusserit. q; impo-
 suerit mandatū q; impleri n̄ possit. p-
 nephāl in pōnitū iniquitatē iusto. et
 crudelitātē pio. Ac si nos q; sacrilegiū
 est suspicari ad salutē n̄ facer; s; ad pe-
 nam. In qua aut̄ insinuat s; illos eē
 blasphemos qui dicūt se n̄ posse con-
 tinere. Do enī imponunt ignoranci-
 am et iniusticiā et impietātē. Sont̄ tales
 et pot̄ adduci illd̄ aug. Nemo peccat
 in eo q; uitare n̄ pot̄. et illd̄. peccm̄ ad
 s; uoluntariū. Qd̄ si uoluntariū n̄ s; nō
 s; peccm̄ illd̄. Seneca. Omittē excusati-
 onē nemo peccat in uitul. **Resposioēs**

de eos q; dicūt se n̄ posse continere. .xlvi.

Consequēte ponende sunt resposioēs
 quib; uti possum; p̄tra eos q; dicit
 se n̄ posse continere. Primo q; dicimus
 illis q; ipsi faciūt uēcundiam s; ipsis
 et confitentur suū magnū obp̄briū. Con-
 fitentur enī utilissimā p̄tē que in eis
 est dñari sibi. et ad p̄tā dñatione quod
 oportet fieri q; illa pars impauerit et
 cum iugulul̄ multis. cū laborib; multis
 et expensis. cū piculo aīe et et corpis. qm̄
 bñ uidetur cor amississe qui talem tollat
 seruitutē. melius s; tolerare seruitutē u-
 niul̄ lepsi q; istam. Vñ recte nūmatur
 fornicatio cū hys q; auferunt cor. Olee-
 ny. fornicatio. uinū et ebrietat̄ auferūt
 cor. Secdo dicim; q; in talib; hoīb; s; in-
 potencia q; n̄ uidetur esse in palaticis
 hoīb; non possunt enī nec sedē n̄ iacere.

Si enī h; possent. dya; n̄ ferret eos ubi
 fornicarent. Tercio dicim; q; cū digni-
 tal̄ ista data sit hoī p̄re ceteris animalib;.
 q; liberū arbitriū h̄t. ipsi n̄ solū siles
 fēi bruti. imo et inferiores. minus h̄nt
 libertatis q; bruta. et qdam magis bru-
 talem h̄nt concupiscenciam h̄nt et maio-
 ri seruituti subiectā. Piscis enī t̄par se
 ab esca si hamū uideat. et auis a gn̄is
 frumētis si laqueū uideat. miser uero
 homo timore mortis eterne. n̄ pot̄ se
 tempore ab esca uoluptatis mōntante.
 Quarto q; tal̄ uno garcione p̄sente nō
 audeat fornicari. sola uēcundia cohibet
 eum. q̄nto magis dī p̄sencia et anḡi. qui
 s; deputat; ad custodiendū debet eū cohi-
 bere. Boeci in libro solatiōm. magna
 nobis si dissimulare n̄ uolum; uindicta;
 p̄bitat̄ necessitat̄. cū ante oculos iudicis
 agamus cuncta cernētis. B. In quouis
 diuisorio in quib; anḡlo. reuerenciā ha-
 be anḡlo tuo. ne audeat illo p̄sente q;
 me uidente n̄ auderes. Vñ. Cum quid
 turpe facis q; me cernere i; deret. Cur
 spectante dō n̄ magis ipse rubes. Nō
 s; dicendū q; equus n̄ possit cohiberi
 ex quo modico freno cohibet. Sic n̄ d;
 d̄re n̄ possum me a peccō cohibē car-
 nis. ille que frenū erubescencie cohibe-
 ret. Q̄nto dicim; q; n̄ s; uerisimile qd̄
 domus alicui hoīs eo inuito iburat.
 ex quo ipse uoluntarie ignē apponit.
 Ignē ip̄us manib; in domo sui corpis
 apponit. qui cibos et potus ad libidīe

excitantes sumit. Sexto dicitur qd n̄ deb;
infirmus d̄re n̄ possum curari. q̄ solū
p̄t h̄ n̄ curatur q̄ osilio n̄ acquiescit.
Hec; sola causa quare laborantes in
infirmate sp̄uali n̄ curantur. q̄ cō
silio celestis medicine n̄ acquiescunt
illa q̄ ad osiliū corp̄is medici p̄os cri
nes deponet. ad osiliū sp̄ualis medici
n̄ uult deponē alienos. Usurari; q̄ me
dico corp̄ali p̄os daret denarios. ad o
siliū sp̄ualis n̄ uult restitue alienos.
ḡg. loquit de sup̄bis. Soli ruine c̄scit
q̄ edificauit qui an̄ mola fabrice hū
ilitatis n̄ ponit fundam̄ta. Id. q̄nta hu
militas; uirtus p̄t quā sola ueracit̄
etocenda is qui sine estimatōe magnū;
usq; ad passiōe fcs; paruulus. Idem
ludentissimū signū rep̄bor; sup̄bia.
hūilitas oīcor;. Cum ḡ quisq; q̄sq; h̄er
cognoscit. et sub quo rege militet inue
nitur. q̄ q̄i quēda titlū portat op̄is
quo facit ostendit. sub cui; seruat
potestate rectoris. Septimo dicit quod
nulla; eius excusatio qui castrū fidi sue
omisit hostib; d̄m sui uili p̄cio reddit.
miris ad huc integrit̄ succur̄su n̄ posu
lato a d̄no suo. n̄ spectato. cū sciat eum
et uelle et posse subuenire sibi. n̄; crede
dū ei a d̄no suo. Si dicat n̄ potam me
tenere. oīa ista facile; uide in eo qui p̄
cio uilis uoluptatis castrū corp̄is sui d̄m
tradit in p̄mo osiliū tēptatōis. n̄ mis
so nuncio orōnis ad d̄m p̄ succur̄su.
cū d̄s possit ei subuenire et uelit. flo ēi

41
uult ex h̄ed. ar. Vn̄ ap̄ls. fidelis; d̄s
qui n̄ p̄mittit uos tēptari sup̄ id q̄ po
testis. et. Octauo dicitur qd n̄ uidetur in
uitul mori qui uoluntarie mortē suam
care emit. nec inuit; capi qui hostes in
sequitur et int; man; eor; se ponit cū
sciat se eis n̄ posse resistere cū sola fuga
securus possit esse. Sic em̄ n̄ deb; dicere
n̄ possum; t̄nē. qui osortia mulierū non
uult fugē cū debilem se agnoscat. Nono
dicitur qd si talis qui dicit n̄ posse se t̄
nere h̄er tantā uoluntate t̄nendi
quantā h̄t uinū suū custodiendi de
facili t̄neret si tanta diligencia obst̄
eret sensus corporeos. cū sentit osiciam
aliquantulū dāpnificatā p̄ eos. quāta
diligencia obstruit forūm doli. cum
p̄pendit p̄ illd; aliquantulū uini exis
se. Decimo. querim; ab eo qui dicit se
n̄ posse t̄nē a quo cogatur ad f̄xi
candū. utrū a diabolo. ut a carne. uel
ab ipsa muliere. a dyā n̄ cū dicat de
eo ḡg. Non; timend; hostis qui n̄ pot
uincē nisi uolente ut sup̄ illd; h. uij.
Si fili; di es mucte te deorsū. Dicit glo.
In quo inferi; ostendet qd nulli nocere
possit nisi p̄ul ille se deorsū miserit. Si
dicat a muliere se cogi ridictm; h̄ cū
potius ipse eā cogat. Si a carne ille
h̄er excusatione n̄ recipit. qui ei d̄m
uini carnis dedit. Vn̄ gen. iij. dicitur
ad mulierem q̄ tenet figurā carnis. sub
iuri potestate eris et ipse d̄nabit; tui.
Undecimo q̄rim; a tali quō intelligat

h. n. possum. utine. utru. sic intelligat
h. n. possum. utine. si ueli. vel sic intel
ligat. n. possum. qz. nolo. Si pmo in p.
h. esse falsu. q. si impellit eu. timor. ul. cu
piditas. ad h. q. uelit. ta. cito. pot. utinere.
Vbi gra. Si debeat lucrari. ex. utinencia
sua. mille. marcas. ul. castru. unu. ul. si
sciat. se. tam. cito. pr. pecem. amissurum.
pedem. ul. aliq. mebru. ul. si. uideat. lectu
sibi. paratu. igneu. in. quo. oporteat. eum.
iacere. cu. a. lecto. mulieris. surrexerit. Vn
B. Ignosce. dne. ignosce. excusamus. rgu
lamur. vix. aliq. qui. in. eis. q. a. te. sut.
expuri. uelit. q. poscit. q. p. p. p. p. p. p. p.
pot. sedm. carne. ul. scim. sine. timor. ipu
lerit. siue. cupiditas. traxerit. Si. scdo. m.
intelligat. n. possum. utine. qz. nolo. Ig
n. n. posse. in. causa. s. poti. n. uelle. i. cul
pa. iuxta. ubi. aug. Duodecimo. pot. qri
ab. illo. q. dicit. n. possum. utine. utru. intel
ligat. q. n. pot. utine. suis. uirib. sine. dei
auxilio. aut. intelligit. q. q. adiutus. a. do.
n. possit. Si. scdo. m. h. s. manifeste. falsum.
q. q. sapit. h. scim. Si. pmo. m. intelligat. h.
plane. ueru. sine. adiutorio. ei. diuino. m.
ch. possumus. Vn. in. jo. Sine. me. nichil.
potestis. face. q. ad. cor. in. flon. q. suffi
cientes. sum. cogitare. aliq. a. nob. q. ex. nob.
s. sufficiencia. nra. ad. do. s. aug. Dne. su
te. nich. sut. omi. conat. mei. q. sap. viii.
ut. sciu. qm. ali. n. possum. esse. utinens.
n. dns. det. q. h. ipm. erat. sapia. scire. au
ell. h. conu. adu. q. deperat. su. eum. q. m.
vix. Cu. quererent. discipuli. quis. poterit. salu

dnm.

esse. Rndit. ihe. Apd. hoies. in. possibile.
apd. dm. oia. possibilia. sut. Vn. die. in. reth.
impossible. s. apd. hoies. ut. p. se. a. suis.
cupiditatib. uertant. q. jo. vi. Nemo. p.
uenire. ad. me. n. pr. ms. traxerit. ipm.
hoc. aut. s. ualde. utile. ostende. hoib. qd.
uirib. suis. saluari. n. possunt. nec. a. pecc.
abstine. hoc. eni. psuadeo. eis. pot. homo.
mone. eos. ad. tria. ualde. eis. utilia. ad. eoz.
iustificatorem. q. ad. destruenda. quanda.
stulta. psuptionem. ad. fiducia. qua. ar
dunt. se. iura. qn. uoluerint. De. q. legit.
in. ecc. xxix. Repressio. nequissima. ml.
ros. pot. mira. insania. ille. qui. n. potest.
cu. liber. s. dia. resistere. sperat. cu. ab. eo. cap
tus. erit. q. ligatus. uirib. suis. de. manib.
ei. se. libare. cu. scriptum. sit. Job. xli. Qui
fes. s. ut. nullu. timeret. q. n. s. potestas.
in. terra. q. ei. ualea. sparari. qui. i. mor
tali. est. captus. q. ligat. Vn. pu. v. Iniq
tates. sue. capient. ipium. q. furib. peccoz.
suoz. quisq. stringit. It. qui. n. pot.
se. tenere. ne. ad. impulsu. temptatōis. ca
dat. in. foueam. pecc. quo. sperat. se. co
fractu. casu. pua. osuetudie. psum. ag
ge. peccoz. obrutu. q. tam. p. funda. causa.
p. se. posse. exire. eo. qui. ipulit. ei. resistere.
te. imo. q. ampli. s. sperant. hoies. cum.
morte. spuali. mortui. fuerint. se. ipsos.
posse. resuscitare. ut. breuit. dica. in. pre
senti. se. nich. posse. asserunt. in. futuro.
qn. ex. se. erunt. in. potencie. res. q. dei.
auxilio. min. digni. q. cu. diuici. offen
derunt. qn. q. dia. magis. laborabit.

ad impediendū salutē eorū. Ipse enī cal-
caneo insidiat. i. finit hoīs. q. hri pot
ex eo q. dicitur: serpenti in gen. eū insi-
diaberis calcaneo ei. eūc in q. oīa se pos-
se psumūt. Secūdo pot hō monē eos q.
grām ei studeant sibi. parare sine cui-
us auxilio iūri n̄ possunt. elemosias
largiendo. dīm orando. ⁊ suffragia scōz
⁊ uiroz iustoz iplo rando. tertio pos-
sunt moneri ad h̄ ne fingāt se quā-
faciant q. possunt. ⁊ aliq. que sibi ui-
dentur difficilia. Ds enī uult uiuare
eos qui se uiuant. Imo q. fingit se
q. ip̄i fingūt se. vñ sap. 1. Sp̄c sc̄s dis-
cipline fictū fugiet. It̄ sic pot queri
q. ab eo qui dicit se n̄ posse continere.
aut uis continere ⁊ n̄ potes. aut potes ⁊
n̄ uis. Si uis ⁊ n̄ potes. infidelis ⁊ ds q.
pattur te tēptari sup̄ posse tuū. Prece-
a n̄ne credis q. omnia possis cū eo qui
omnia pot. sicut uulgarit̄ dicit. qui nō
h̄t nisi .v. denarios ego ⁊ rex hemus e-
marcas. Non pot esse pax illō posse cui
desem posse dīmū parū ⁊ suple. Si aut
potes ⁊ n̄ uis in excusabilis es. Vltimo po-
test queri a tali an possit. aliquāto t̄p̄ co-
tinere. q. si dixerit sic. p̄ mensē osten-
dendū ⁊ ei q. poti supare deb. q. sequi
mensē contineat q. isto primo. q. s̄uetu-
do uiuabit eum. de qua tullī. Optiā
forma uiuendi eligenda ⁊ quā iocundā
reddet s̄uetudo. ⁊ poeta. Qd̄ male feris.
assuete ferēs. Sperare ⁊ debet dīm p̄m-
aorē esse ad adiuuandū eū p̄t̄q. p̄ men-

sem p̄ amore ei. contineat q. ante. Si tū
h̄ instant peccerit cū ipse n̄ sit securus
de uita n̄ dico p̄ mensē n̄ p̄ unā horā
qua ratōe sperat se accepturū. vitā ad
deb. ipse sperare se accepturū uirtutē
seruendi dō. illi in uita illa n̄ debet
disponē se seruicū d̄yalo in uita
quā n̄dū h̄t. n̄ debet filis esse opario
ebrioso ⁊ lusozi. qui prius oblin̄ pot
quā lucrat̄ sit. *Incap tractat̄ de auaricia*

Primo de his q. ualeat ad ter. ei. 1.
ost gule ⁊ uiciū luxurie. dicendū
⁊ de uicio auaricie. q. tractat̄ de uicio
isto uicior. ⁊ p̄dicationi q. tractat̄ alioz
uicior. h̄uc enī ordinē tradit b̄. ut id
pri q. maturus ad salutē. de quo uicio
h̄ ordine dicem. Primo dicem de his
que faciūt ad detestatōm h̄ uicij. Secūdo
de sp̄ibz eius. tertio de his q. fouent
aliq. m̄ auariciā in cordibz hominū.
Quarto de remedis. Quinto tangemus
de p̄digalitate. q. contraria ⁊ auaricie.
Intelligim̄ aut in h̄ loco. auariciā i
debitū amorē pecunie. Primo autē
facit ad detest̄ h̄ uicij. h̄ q. natura no-
bit dissuadet uiciū istō. ⁊ qd̄am ⁊ p̄-
natūā. Voluit enī natura r̄am in-
finā esse inter creaturas. ⁊ a pedibz ho-
minū sculcari. docent nos in h̄ absq.
dubio q. debem̄ sculcare pedibz n̄ris
terrena ista ⁊ cōtēpnere. Quale n̄ ⁊ h̄
qd̄ homo dō. ⁊ oibz creaturis p̄ponat
creaturā illā. q. natura omnibz citis
uoluit p̄t̄ poni. ad significandū diui-

De auaricia.

cial conculeandas esse et contempnendas. p
mitiu de eccia celis edocti. p. cia domoz
aut agroꝝ suoz ponebant ad pedes
aploꝝ. vt leg. act. iij. Vñ in fine hui
capli ubi dicit q. ioseph ibi attulit pa
um agri sui que uendidit et posuit an
aploꝝ pedes. Dic glo. docet calcandum
esse aurū q. subdit pedibz aploꝝ. Pre
terea cū aīa sedm naturā sublimior sit.
et proximior celo. tamq. dō silis exaltata
debz esse a terrenis istis. sicut exaltant
celi a terra. Vñ sicut ualde mirabile est
et q. i. tra naturā. si celū ad hereret t
re. sic qdā. tra naturā. cū auaricia
aīam terrenis ad here facit. Itē aīa ce
li spūale ē. Deī enī hitactm ē. De q. celo
dic. b. Non mirū si libent in hitat celū
hoc dñs ihc. q. utiq. n. quō ceteros dñs
tū ut fieret. s. pugnavit. ut acquireret
occubuit. ut redimeret. Comparōe h
celi uocat dñs celū materiale desertum.
luē. xv. Nonne dimittit nonaginta. ix.
in deserto. Qñta ū pueritat ē. celū uel
le terra implere. ut ei tiam subponē.
quis locus terre in celo ul sup celum.
hanc tū pūritatē mult. auaricia facere.

De maledōmbz q̄s facit sac̄ scriptura auaricis.

Secūdo facit ad detestatiōem h
auaricie. maledōnes q̄s facit sacra
scriptura auaricis de quibz ponem̄ has
duodecī que sequunt. ysa. v. Ve qui con
iungitis comū ad domū. et ē. et eīdē xxxij.
Ve qui p̄daris. n̄ne et tu p̄dabis. Abac.
ij. Ve qui congregat auariciā domū suē

et ē. et amos. vi. Ve qui opulenti estis in
syon. in eodē. Ve uobis qui dormitis in
lectis eburneis. et iud. v. Ve uobis diuitibz.
et iacobi. v. Agite n̄c diuites plorantes
et ululantes in miseris q̄ ueniunt uobis.
I. epla. iude. ij. Ve his qui uiam chayn
abierunt. p̄ncipiū malicie cayn. fuit a
uaricia. Vñ in uia chayn abeunt. qui
auariciā sectantur. et in apoc. viij. Ve ve
ve hitantibz in terra. habitantes in t̄ra
ad modū talpaz sunt auari. et aug. Ve
illis qui uiuunt ut augeant res p̄nitent.
unde et̄nas amittant. Itē maledōes dis
pensatoꝝ auarus cui largus ē d̄s. Si sci
res sc̄m aliq̄ maledixisse ei qui
aliq̄ cibū comeder. uix auderet ip̄m co
medere. Quō ḡ auarus audet stringere
amore diuicias cū amatoribz eaz sacra
scriptura q̄ ex ore altissimi p̄dit. ut leg
ecc. tot maledōes ponat. **Testimōia sc̄pt̄e**

que ostendūt magnitudinē pecc̄i auaricie. iij.

Tercio facit ad detestatiōem auaricie testi
monia sc̄pture q̄ ostendūt magni
tudinē h̄ uicij. de quibz ponem̄ q̄tuor
m. Prīmū ē ecc. x. Vbi d̄r. auaro. nich
sc̄lesti. i. manus scelus. Auaricia ē mā
scelus uide Vñ n̄ uidetur manus esse
sc̄le auari. qñtū ad h̄ q. uidas dedit eū
p̄ xxx. denariis. s. auarus dat eū qñ;
pro denario uno. et qñq. p̄ nichilo. cū
n̄ timet p̄iurū in currere. ut denariū
unū lucretur. et qñq. et n̄ lucretur de
nariū unū. Quandoq. enī n̄ uendit illū
p̄ quo p̄iurū incurrit. et in ueritate

peccm iude fuit auaricia. ut ex auari.
 Sedm testimoniu s filr ecc x ubi dicit
 fuch s iniqui qua pecuniam amare h
 eni z aiam suam uenale ht. qm in uita
 sua picat intima sua. Qua iniquus sit
 amant pecuniam manifestari pot p
 h q statera estimationis sue nequillia
 est. Plus eni pondat obulus in ea qm
 ds z q aia ipsius auari. z q regnum
 eternu. De hac statera legit osee xy.
 Chanaa in manu ei statera dolosa. cha
 naan intpr negociator h s statera do
 losa q ab hominatio s apd dm. De q
 pu xi z bn dicit ab hominatio esse q n
 pondat ibi n tpealia que apls stero
 ra reputabat que n dimissit spc ses
 decipi in sua estimatoe. Seco pot osee
 di iniquitas amantis pecunia p h qd
 in eo n s equitas illa que s tanta in
 creatore quata s in creaturis ceteris.
 Creator eni imunicare uult se z
 sua. Silr creature sua iucit. ut sol
 q comunitat lum suu ignis calore
 arbores fructus suos. Vn aug. Indi
 cu maximu diuine bonitatis s qd q
 libz rel cogitur dare se ipsam. auar
 u n uult imunicare sua n cu morte
 cogitur n s sinit frequent. imo absco
 dita putrescit. creatura una defem al
 teri supple caput. Vn nata nich uacuu
 patitur auarus u n auar defem pri
 mi sui supple. **Qd auarus sit iniq i dm**

Tercio ostendit iniquitas auari. iij.

p h q ipse s iniquus in dm. in se ipm
 z in pximu. z z in inferiores creaturas.
 Primo in dm iniq s qz bona s imoda
 ta ad dispensandu p dnde sua fac
 diuites dispensatores sunt diuitiaru
 n dm. Vn apls. Sic nos existimet ho
 ut ministros xpi z dispensatores in
 terioz ai. Iniquus s in dm qui ue
 ri di hostis efficit. Vn eum pul amare
 debuit. s p bona h mundi q ds sibi
 otulit. Iniquus s in se ipm. pmo qz se
 ipm inimicis suis uendit. valde inq
 reputatur aliqs qui pximu suu ini
 micis suis uendit. s iniquos ualde re
 putaret qui cognatu ul frem uende
 ret. Iniquissim qui prem que plus
 amare deb; s multo iniquos uide
 reputand ille qui se ipm uendit. cu
 ampli se debeat amare q patre. hec
 causa inuuit cu seq in uerbo pposito
 ecc x. hic eni aiam suam uenale ht.
 imo dm s qui care emat ea. Vn apls.
 Empta estis pco magno. Seco s auar
 iniquus in se ipm. qz se euiscerat. Vn
 ds. Dabesc fecisti aiam eius sic arane.
 Valde crudelis reputaretur. q uentre
 pris sui gladio trisuerberaret z uiscer
 piceret. Quo g iniquus n s qui se ip
 sum q deb; plus amare cu se euiscat.
 q s desperare se. Desperare eni mai
 s peccm ceteris. Ad h ptnet q legit.
 in uerbo ecc pposito. Proiecit in uita sua
 intima sua. Tercio iniquus s in se ipm
 qz amat ea q tot mala s faciunt.

ut patebit in feri. amat spinas diuiciaru in quibus oburendus. Vn pu. 1. rag de auaritia. ipsi omnia sanguine suu in sidi-
antur. et molunt fraudes contra animas suas. Iniquus est in primum quia sibi retinet; qui pauperibus debuit distribuere. sic elemosinari alicui principis. vel executor alicuius testis. iniquus est; si ea que deberet distribuere pauperibus sibi retineret. Secundo iniquus est in primum. quia qui occidit eum cum fame permittit eum pere. cum potest ei subuenire. Vn scriptum est. Pasce fame morientem. que si non pauperis occidisti. Vn ecc. xxxiij. Panis egeni uita pauperis; qui defraudat illum homo sanguinis est. Precipue autem; auarus iniquus in eos quos amplius debuit amare. scilicet in filios. quibus mariam incendit infernalis congregat. quibus mala asinaria ad colla suspendit. qua demergent in profundum inferni. quos amore diuitiarum. quasi quodam fene ad collum posito. hostibus infernalibus tradit. Iniquus est auarus in uxorem. et totam familiam suam. quia transgreditur. dum eos facit sentire peccato usurario. In creaturas uero in feroces iniquus est; quia recludit eas in carcere custodie sue. ubi eas putrescere facit. Vn Jacobi. v. dicit auaris. Diuitie uestrae putrescere sunt. et uestimenta uestra a tineis sunt comesta. aurum et argentum uestrum eruginauit. et cor erugo erit uobis in testimonium. et manducabit carnes uestras quasi ignis. **Qd ydo**

Gratia sit auaricia uel di negatio. v. **ercu** et ad eph. v. ubi dicit. Auari;

idolorum seruit. Vbi dicit glo. Auari; de-
numus. Qd autem auaritia sit ydolatra-
u. di negatio potest ostendi multipliciter.
Primo quod super illud. vi. non potest
do seruire et mamone. dicit glo. Diuici-
um seruire dominum negare. Duobus modis
potest aliquis negare dominum alicuius principis
dicendo. ego non recognosco uos esse
dominum meum nec aliquis teneo a uobis. si sciret
uos esse dominum meum uel aliquis me tenere a uo-
bis. libenter solueret uel censum uel seruicia-
um uestrum. Itaque dicendo bene recognosco
quod debent esse dominus meus et censum debeo uo-
bis; nichil solue uos. Et hic modus ne-
gandi; magis contumeliosus domino. Sic
differt negatio qua mali christiani ne-
gant dominum ab illa qua gentiles negant
eum. multa enim gentiles sunt qui christo li-
benter seruirent si scirent eum esse dominum
suum. et solum propter hoc censum seruicia sui ei
non reddunt. quia dominum suum non agnoscunt.
Sed mali christiani bene agnoscunt eum esse
dominum suum. et tamen censum seruicia ei nolunt
reddere. maiorem contumeliam facientes et
quam gentiles. quia sciunt hoc faciunt. Secundo
potest ostendi per hoc quod deus precipit auaro
ut nomen eius non assumat in uanum
exo. xx. et ex alia parte nummus que qui-
pit lucrare. Precipit ei ut nomen as-
sumat in uanum.

et ipse potius
obedit nummo quam deo. indubitanter os-
tendens se potius esse seruum nummi
quam dei. Obedientia enim ostendit que aliquis

uere dñm reputaret. Vñ dñs luce. vi. Qd
uocatis me dñe dñe & n̄ factus q̄ dico. x.
ccē. Pecunie obediūt oīa. Tercio pot̄ osten
di illd̄ p̄ h̄ q̄ auarus creaturā adorat
interiori ad oratōē. Adorare enī aliqd̄
& summū honorē ei exhibere. ul' diuinā
maiestatē ei p̄fiteri. Vtrūq̄ ū facit aua
rus. Si enī occurrūt ei duo quoz̄ altm̄
deū credat. h̄re alterū diuicias. maio
rem honorē exhibebit diuiciis in diuice
q̄ dō in alio. Hanc ydolatriā in summat no
bis salōn in p̄u. dicens. Multi colūt p̄so
nā potentis. & si colē ad dñm p̄tinet in p̄
testate colūt diuicie p̄ se. Diuel ū p̄
accidens. maiestātē & diuinā p̄feret
auarus creat̄e. maiestātē enī & q̄ signifi
cat̄ p̄ h̄ ad uerbū sume. cū dicit̄ sume
bonus. ul' sume potens. ul' aliq̄ simile
fco aut̄ p̄fiteret̄ auarus illd̄ sume bo
nū q̄ sume diligit. & p̄ ceteris carū h̄t.
& sic diuinā maiestātē p̄fiteret̄ auar'
illi creature ampli' quā dñm. Preterea
cū transit ante pulchriā uineam uel
domū caput cordis in elinat ei. Ineli
natio animi & amor sic dicit̄ b̄s dyonisi'.
Interi' ḡ talem reuerenciā exhibet̄ aua
rus uinee ul' domū. q̄lem uerus fidel'
dō in ymagine crucifixi. ul' b̄e uirginis.
Quarto pot̄ p̄ h̄ ostendi q̄ auarus il
latria dat creature q̄ p̄prie dō danda
sūt. s̄ fidem. spem. caritatē. De fide sa
tis pot̄ hic ostendi. qz̄ ipse meli' credit
ul' sentit de diuiciis. q̄m de dō. Credit
enī p̄ neccia debeat h̄re si diuiciis ser

44
uierit. & credit se fame mori si dō serue
rit. q̄ dō mult' possit ul' min' uelit ser
uientes suos remunerare q̄ diuicie. Du
ab; de causis accidit q̄ aliq̄ n̄ p̄uidet
ei quē sit sibi fidelit' seruire. uel qz̄ n̄
pot̄ ul' qz̄ n̄ uult. Causa neut' potest
esse in dō cum sit omp̄e & summū bon'
Spe aut̄ ponit auarus diues in diui
ciis suis q̄ & quodān̄ de dō desperare.
Vñ aug'. De dō desperare & spem in
creaturis posuisse amore. & ponit ibi
q̄ in dō deberet ponere. facient inde
dñm suū. Vñ aug'. sup̄ eplām ad phil'.
hoc ab hoīe colūt q̄ p̄ ceteris diligit.
Quinto pot̄ ostendi auct' iō. dicens ad
monachū rusticiū estimato male pon
peccoz̄. leuius alicui uidet̄ peccare
auarus quā ydolatra. s̄ n̄ medio criter
errat. Ad enī graui' peccat qui duo ḡ
na thuris p̄cat sup̄ altare mercurii
q̄ qui auare pecuniam cupid' in ualē
ogregat. Radicem uidet̄ q̄ aliq̄ iudice
tur ydolatra. q̄ duo grana thuris offe
reature q̄ dō debuit offerre & ille nō
iudicaret̄ ydolatra qui totū seruiciū
uite sue q̄ dō debuit offerre offert cre
ature. ad idem facit illd̄ uerbū osee. x.
Scdm̄ multitudinē fructus sui isrl' ml
tiplicauit sibi altaria iuxta ubertatem
terre sue exuberant simlac̄s. Quartū
testimoniū & illd̄ uerbū q̄ leg'. i. ad
tymoch'. vi. Radix oīm maloz̄ & capi
dital'. Alia licet̄ h̄t radix oīm maloz̄
& auaricia. Ad auariciam ḡ. q̄ ad ra

dicem maloz ꝑcipue exhibenda est; secu-
ris ꝑdicatois. frustra laborabit in extirpa-
tione maloz si ramu apuent & radix
ista relinqtur. qm̄ grauis infirmitas sit a

vi. Quarto facit ad detestatione uaricia:

Quarta facit ad detestatione uaricia:
auaricie h q̄ int infirmitates
sp̄uales ipsa; pessima ul' una de peiori-
bz. Vñ ec̄e v. Est infirmitas pessima q̄
iudi sub sole diuicie seruate ī malū
dñi sui peunt enī in afflictōe pessima.
Inter infirmitates quedā sūt male qdā
sunt bone. Bone infirmitates corpis sūt
q̄ ostendit ꝑ h q̄ sūt a sūmo bono & a dō
& q̄ dant a patre amantissimo & ꝑ h q̄
sunt ut c̄atē sc̄e in min' nobili ꝑre-
hois ad sanand' partē meliorem siue no-
biliore aiām. s. meliora sūt aut salomō
uulnera diligentis. s. di. quā fraudule-
ta oscula odientis. s. mundi. Vulnā dili-
gentis sūt & medicinalia s; oscu-
la odientis sūt ut morsus serpentum
uenenati. ut oscula uide ꝑdutoris.
Dicit enī iste mund' demonibz. q̄ xxvi.
Quēcūq; oscular' fuero ipse; tenere eū.
Infirmitates ū male sunt. infirmitas spi-
ritual' s. peccā mortalia. q̄ ꝑot ex h ostē-
di q̄ sūt infirmitates ad mortē & ad e-
t̄nam mortē. & ex h q̄ tm̄ medicū. s. dei
filii oportuit uenire de tā longinqs
partibz ad curationē eaz. & ex h q̄ tan-
tal expensas fieri oportuit ꝑ curatōe
eaz. Ipse enī fili' di se expendit ibi. Vñ
B. Ex solidatione remedij picli mei esti-
mo q̄ntitatē. fili' di iubetur occidi ut

Facilia

uulnibz meis ꝑcioso sanguis illi balsa-
mo medeat. Agnosce ho quā graua sit
illa uulnā ꝑ quibz necesse; xpm̄ dñi
uulnerari. De hys quibz ostēdit grauitas

huius infirmitatis. vii.

Inter infirmitates sp̄uales pessima uel
grauissima; infirmitas auaricie q̄ntum
ad multa. Duodeci ū sūt ex quibz ꝑot
ostendi grauitas h infirmitatis. Primū
& diuturnitas cui diuturnitatis due sunt
cause. s. habudancia matie & durabilitas
In matia hui' infirmitatis; fere tot' mū-
dul. Vñ cum difficultate ualde magna ꝑ-
fecte euacuat' matia ista a corde hois. ut
homo omīa t̄palia ꝑf̄e contempnat. ma-
teria & h infirmitatis durabilior; qm̄
materia luxurie. Mulier enī q̄ aliq̄s a-
mar ꝑot ul' mori ul' deformis fieri & sic ad
sanctē matia cessat eff̄s. s. infirmitas lux-
urie in hoie. s; t̄ia q̄ amat auarus ꝑ-
dabit quā ipse. & idō infirmitas diutur-
na erit ꝑ similes causas ē diutina & ē
aliqua infirmitas corpis ꝑ habudanci-
am matie & ꝑ passionē. Scdm̄ stimulat
h infirmitatis fornicator qm̄; n̄ fornicat
in mente semel. Auarus ū q̄ otinue la-
borat. Vñ. uij. ec̄e. Vñ; & scdm̄ n̄ h̄t fili-
um. n̄ fr̄em & tam laborare n̄ cessat. &
ij. euulso. & cuncti dies ei' laboribz & erup-
tus pleni s̄. Ceterū; afflictio acba q̄
h̄t infirmitas ista. Affligit aut in hac
infirmitate grauit' sollicitudo q̄; in
seruando. ad q̄ ꝑtin; q̄ dictū; in uerbo
ꝑposito. Diuicie seruate in malū dñi

45
38
fuit. Grauius uero affligit labor in acquirendo.
Vñ 1. ad ty. vi. Post illud uerbum omnium malorum;
radix cupiditas subiungit apostolus. quoniam
quidam appetentes errauerunt a fide et in
seruerunt se doloribus multis. Grauissime
uero affligit dolor in amittendo. et ad hoc pertinet
quod dicitur in uerbo proposito. Peiunt enim
in afflictione pessima. eunt enim pessime
affliguntur. cum diuicie eis peiunt. ploratur
ei lacrimis amissa pecunia uerit.
Quartum; uniuersalitas huius infirmitatis.
Auaricia enim non parcat seni non iuueni.
imo secundum uerbum prophete. a minoribus usque
ad maiorem omnes auaricie student. Vix
est puer septennis quoniam cupidus; et fuerunt
denarios matris sue. et de peccato luxurie ex
pectant pueri annus xii. uel xiiii. Item
peccatum luxurie solo senio senescit in aliis
libris; sed in auaricia dicitur auertere quod cum cetera
uicia in senibus senescant. sola auaricia
non senescit. Sapiens. Cum senex ad alia
omnia recedat ceteris sapiat. ad solam auariciam
desipiunt. Seneca. Monstro filius; auaricia
senil. Quid est stulticia; ut dicitur
solet quod uia deficiente uarietate auertere.
Auaricia enim non parcat infirmis non sanis.
Peccatum luxurie ad modicam infirmitatem
corporealem fugit. Infirmitas enim grauis sobriam
reddit animam ut legitur ecclesiasticus. Si auaricia
tunc interdum auertere. Amat enim tunc
auarus amplius suas diuicias quam iam habet. quod
laborare non potest in acquirendo aliarum
diuiciarum. Auaricia enim non parcat non hereticis
non idiotis. Multi sunt uiri literati

qui foenicari dedignarentur qui tamen
ualde auari sunt. Quantum per hoc potest ostendi.
di. Grauitas huius infirmitatis quod celestis
medicus primo uolens occurrere huic
infirmitati. quod periculosiori primo consilium
dedit contra eam. quod v. dicens. Beati pauperes
et cetera. Sextum; quod quoniam ad mortem iudica
uit eam tantus medicus. quod xix. dicens. Amen
dico uobis quod diues difficile intrabit in regnum
celorum. et preterea facilius camelum intro
et cetera. hoc non dicit de peccato carnis immo po
cuius dixit. meretrices et publicani precedet
uos in regnum dei. Septimum; hoc quod ista in
firmitas abstulit finaliter tanto medico
unum de illis quos ipse accepit in cura si
iudam. hoc non fecit ambitio uel aliud peccatum
licet de ambitione plures sunt temptati.
Octauum; hoc quod auaricia irrisit celestem me
dicum et ad ultimum ipsum inter fecit. De
primo hemulus luc. ix. audiebant uerba huius
phisei qui auari erant et iridebant eum.
Aliud manifestum; quod auaricia uidet et sacer
dotum interfecit eum. Nonum; hoc quod celestis me
dicus contra hanc infirmitatem tantam purga
tione indixit dicens. luc. xiiii. Omnes ex
uobis qui non renunciauerunt omnibus que pos
sident non potest meus esse discipulus. Contra gula
non tamen dixit. sed solum ammonuit ne cor
da discipulorum grauarientur crapula et ebrieta
te. Decimum; hoc quod ecclesia in principio contra
hanc infirmitatem ita districtam mentem ob
seruari uoluit ut nullus haberet proprium.
Undecimum; hoc quod multi hac infirmitate
laborant qui nesciunt se illa laborare

7 ideo non querunt sanitatem. Seneca. Inicium salutis; cognitio peccati. Idem. Nemo se auarum esse intelligit. nemo cupidum ideo diffidit culter ad sanitatem puenientem quia nos egrotare nescimus. **De infirmitatibus que sunt auarum.**

Duodecimū; uarietas infirmitatum que infirmitatem auaricie sequitur. de quibus vii. ponemus. Quarum prima; cecitas que figurata est. 1. 10. P. cecitatem illi cecum nati. Vnde dominus uolens illuminare eum. linitur oculos eius luto. Insinuans esse tam cecitatis illi luto temporalium istorum. De hac cecitate legitur fili. tobie. 11. ubi habet quod tobias fuit cecatus stercorebus calidus yridinum que super oculos eius cecidit. Hirundo garrula et depicta significat felicitatem huius mundi que est quadam pulchritudine depicta et tumultuosa. que calida stercorea picat super oculos cordis. et temporalia ista que exurunt corda hominum. xx. Gen. legitur quod abymelech rex gerare dedit sare mille argenteos in uelam oculos. et super illud ps. mane altabo et uidebo. Dic glo. Dominum non uidet qui ad heret temporalibus. Secunda infirmitas; febris que figurata potest esse pro febre a qua dicitur curauit filium regis. de qua legitur Job. 11. Auarus febrile distempantiam patitur cuius tremore habet cum trepidat ubi trepidandum non est. Seneca de ipso. Videt regem et estimat furem. Ad tremore huius febris pertinet quod legitur Job. xv. Sonitus terreis semper in auribus meis. et cum sit pax semper in sidial suspicatur. In ps. Postulasti firma-

mentum eius formidinem. et ysa. xxviii. Formido et fouea et laqueus super hircos et ceteros habitatores terre; auarus. quia; qui talpa. estuat autem auarus ex febre ista cum ita fatetur ex amissione diuiciarum istarum. Tercia infirmitas; manus arida. de qua legitur. xxviii. Extende manum tuam aut dominus hunc manum aridam et extendit. et restituta; sanitati sicut altera manum aridam habet auarus. dum pro largitione elemosinarum non ualet eam pauperi extendere. Quarta infirmitas; illa infirmitas de qua dicitur lunaticus. de qua legitur. xxviii. Domine miserere filio meo quia lunaticus est et male patitur. Nam sepe cadit in ignem et crebro in aquam. Auarus sepe cadit in ignem. et crebro in aquam uoluptatis. Potest uocari lunaticus. quia regitur pro sapientiam huius mundi. que pro lumen lune intelligitur que lucet de nocte. Sapientia enim huius mundi solum lucet in nocte presentis uite. et cum pro presentem uitam illuxerit sol iusticie tunc apparebit quod sapientiam huius mundi stulticia fuit. Quinta infirmitas; inclinatio ad terram. de qua legitur. xxviii. Et ecce mulier que habebat spiritum infirmitatis. annis xxviii. et erat inclinata non poterat sursum aspice. Secundum sacros expositores ista infirmitas; amor diuiciarum que hominem bestiam reddit interius ut ad terram respiciat qui ad celos respicere debet. Vnde dicitur. Oculos suos statuerunt declinare in terram. Quod in decencia quam curuui recto corpore gerere animi. Idem indignum corpore humanum inhabitat brutus et bestia.

trialis spe. Sexta infirmitas; difficultas
 respirandi usq; ad suffocatione. Vñ q; xij.
 Sollicitudo h' scilicet & fallacia diuiciay suf-
 focat uerbu. glo. Sollicitudo scilicet dum
 desideriu bonu ad cor in trare n' sinit. qñ
 aditu uital' flatul' claudit. Septima in-
 firmitas; ydropisis de qua luc' xiiij. Ec-
 ce quoda ydropic' erat ante illu. 7c. Assi-
 milatur aut' auarus ydropico i inflatio-
 ne & fenco anhelitu & siti in saciabili. In-
 flatoem possum' referre ad supbia que
 comitatur diuicias. Vñ sup illd. 1. ad ty-
 moth. Diuitib; h' scilicet pape n' sublime
 sape. die glo. aug. Vermis diuitu sup-
 bia; vel ista inflatione possum' ref-
 re ad uentris ingluuiem que interdum
 diuicias comitatur. Iu em' cui sufficie-
 bat unu ferulu cu paup erat. n' suffi-
 cuit tria qñ fcs; diues. feroe u' anhe-
 litul' possum' referre ad osilia corrup-
 ta que dant auari familiarib; suis.
 De siti u' auari planu; q; & insaciabil'.
 Vñ xxx. pu' Sanguisuge due filie sunt
 dicentes. affer affer. Sanguisuga dñi;
 sanguine peccati semp' sugent' & sicient'. s;
 ipse du' in humilitate mansit fuit angl's.
 Supbia uo fecit eu' sanguisugū. Ipsiul'
 u' sūt due filie auaricia & luxuria dice-
 tes semp' affer affer. Ad eandē insacia-
 bilitatē pñ; q; leg' eccl' iij. Auarus n'
 implebitur pecunia. **De octo causis h'**

Possunt aut' assig' **insacietatis. .ix.**
 nari. viij. cause h' insacietatis. Pri-
 ma; aut' capacitas. qz scdm scōs. aam

di capacē nich' min' implere pot'. vnde
 cū orbis terraz sit ante dñm qñ gutta ro-
 ris an' lucanū. vt leg' sap xi. Non sufficē
 replere cor unū hoīs. exemplū de alex-
 andro qui dixit. m'dum n' sufficē unū
 homini. Seda causa; q; cupiditas; in-
 finita. Pecunia u' quantūcūq; magna sit
 finita est. Seneca. Naturalia desidia fini-
 ta sūt ex falsa opinione nācencia. nisi
 desinant n' hñt cupiditatē infinitam
 dicim' qz ul' sine n' mensuratur tali fi-
 ne qui i presenti n' optinet' nullo sine
 mensurat' in eo qui ito solū uult h're
 diuicias ut hat sine qui i presenti n'
 optinet'. in eo qui ito uult h're eas
 ut p' eat grām & glām h' mundi sibi
 acquirat. V' qui tm' de pecunia uult
 h're ut necessitati q' poss; s' accidere
 sufficiat. Nullus em' unq; in mundo isto
 hñt grām & glām apd om̄s. ipse etiā
 filius dñi imo aliqui de ipso dicebant.
 bonus; alii dicebant n'; s; seducit-
 turbat. necessitati aut' que pot' accide-
 n' sufficiunt q' sunt. s; necessaria essent
 q' possunt esse. s; qui mensuraret deside-
 riū suū nēcitate p'senti pauca suffice-
 rent. Sic mensurant aīalia & ito eis
 pauca sufficiūt. Seneca. Quib; nichil
 de; ferit in alimētū solitudo sua suffi-
 cit. Sic totet apl's. ne nos desidia nra
 mensurem'. 1. ad tymoth. vi. habentes
 alimēta & c. Cū pecunia qñtūcūq; sit
 finita & cupiditas infinita n' potest
 pecunia uia alia ad equari ei n' cupi-

De auaricia.

ditat finiatu sit sic diminuat. Vñ nō est alia uia cupido puenendi ad societate nisi resandendo desidū suū. Vnde seneca. Si uis te diuitem face n̄ pecunie; adiciend. s; cupiditati detrahendū. Tercia causa; quare auari desiderū n̄ faciatur. ex h q q̄ pars cbi appositū uenter efficiatur. Verbi gr̄a. Auarus h̄t nouū frumentū statū odit nouū horreū h̄t nouā uineā odit nouū doliū. et t̄m facit ut cui de erat pul horreū uel doliū modo desit uinū uel frumentū. Quarta causa; h q bona q̄ auarus acquirit aliquid uacū secū afferunt. Sicut ēi homo h̄t aliq̄ defc̄m sic 7 alie creature. Vñ cum auro 7 argento uenit defc̄s clauis 7 sere. Vinea h̄t defectum cellarij. dolioz 7 multoz alioz quos secū affert. Vnit em̄ necessitas cū diuicijs plura expendēdi. Vñ ec̄. v. Vbi multe opes 7 multi q̄ comedūt eas. 7 sic uerū; multa illos indigere qui multa possident. Vñ dicit boeci 7 seneca. Alia cupiditas ex fine alius trahit. Idē aggregat̄ in te quicq̄ multi diuites possident. ex hys maiora cupit diues cupit. 7 sup illd. j. ad tymot. vi. Quam quidā appetentes a fide errauerūt. dic̄ glo. Qui pecuniā cupit cupit cupit. Qui uult sitim cupiditatis sue diuicijs sedare similis; illi qui sitim corpale extinguit uult aquā salā bibendo aqua salā eo q̄ nata; aqua sitim extinguerē eo q̄ salā; nata eam puocare. sic diuicie

in quantū aliq̄ defc̄m suppleat sitim sedant. in quantū ū multos defc̄s secū afferūt sitim puocant. Quinta causa; h q cupiditas; q̄ ignis. Vñ ec̄. xxvii. Aia calida q̄ ignis ardens. 7 xxx. pu. Ignis nūq̄ dicit sufficit n̄ extinguit̄ ex appositione lignoz siccoz s; auget. Sedm em̄ ligna silue exardescit ignis ut dicit̄ ec̄. Sic nec cupiditas extingit̄ ex appositione diuicijs s; augetur. Vñ crescit amor nūmū q̄ntū ipsa pecunia crescit. qz pecunia n̄ ponitur ubi sitis auari est. Vnde sicut uinū in dolio non sedat sitim corpale sic n̄ pecunia i bursa ul' archa sitim sedat auaricie. Insanit auarus qui pecuniā ponit in archa ul' in bursa. Non em̄; ibi sitis. Sexta; h q pecunia; res corpale. aia ū spūal' res. Res ū spūal' corpali n̄ pot̄ impleri 7 extio. Vbi gr̄a. Sicut archa n̄ pot̄ impleri sapia ita nec aia pecunia. Septia causa; uanitas pecunie. Vnde dd. Ve qui diligit̄ uanitatē 7 c. Pleni uano adhuc uacūū reputat̄ ut archa plena aere uacua reputat̄ n̄ p̄t̄ plenitudinē q̄ h̄t min' capax; rei alterius. Sic aia auari q̄ntūcumq̄ h̄t de diuicijs adhuc uacua est. Vñ uerū; q̄ dic̄. beata uirgo. Diuites dimisit in anes. Ad h p̄tinet q̄ dicit B. Non plus satia bitur cor hoīs auro. q̄ corpus auri. 7 in ec̄. Quasi qui apprehendit umbra 7 sequit̄ uentū sic qui attendit ad uisā mendana. 7 in se. Asperit̄ terrā 7 acc̄

erat uacua ⁊ ex nicho. n̄ solū aut̄ in
 anis ul' uacuis ⁊ omnis auarus imo ⁊
 paup. Vñ tullī. Si p̄t auaritatē pecu
 nis cotidie decipit poscat eripit cupit
 sūt ne h̄ signa habudantis an egentis
 anim' humani n̄ archa diues appella
 ri solet quāuis illa plena sit cū in ane
 re uido diuitē n̄ putabo ⁊ subiūgit.
 Contentū suis rebz esse sinit maxime cer
 tissimeq; diuitie q̄ diues auarus p̄t esse
 s; uē diues nunq; erit. Vñ in pu. viii.
 Et q̄ diues cū nich' hat. ⁊ q̄ pauper
 cū in multis diuitiis sit. Auarus in uī
 tate nich' hoz h̄t que uidetur h̄re.
 Vñ lo. In magno plogo biblie antiq̄
 dēu ⁊ auaro. De est magis q̄ n̄ h̄t. q̄
 q̄ h̄t. Poeta Semp auarus eget. ⁊ d̄.
 Diuites eguerūt ⁊ esurierūt. Exedenti
 totus mund' diuitiaz ⁊ Infidelit autē
 ⁊ obliō indiget q̄ exponit b. fidei tot'
 mund' diuitiaz ⁊ ⁊ tā adūsa q̄ p̄spera
 ipsius eque seruiūt ei ⁊ coopantur ī
 bonū. Subiūgit b. Auarus esurit terre
 na ut m̄dicul' ocep̄nit fidel' ut d̄s.

De seruitute in q̄ auaricia ponit hoīem.

Quinto facit ad det' auaricie. n̄sā
 seruitus. in qua auaricia ponit eū.
 Auarus em̄ seruus diuitiaz ⁊. Vñ dauid.
 Nich' inuenerūt os uiri diuitiaz ī māibz
 suis. Ordo genuit est; ut diuitie uiroz
 essent n̄ uiri diuitiaz. s; auaricia h̄c
 puerilitatē facit. ut uiri sint p̄sū diui
 tiaz. Dicit aut̄ auarus seruus diuitiaz
 q̄ n̄ ⁊ possessor eaz s; t̄m custol. ⁊ non

t̄m possidet imo ⁊ possidetur ab eis. Qd
 auarus sit custol diuitiaz dicit glo sup iud
 luc' xvi. Non potestis dō seruire ⁊ m̄mōe
 hyl uerbis seruit diuitis qui custodit ut
 seruit. s; qui seruitutis excussit iugum
 distribuit ut d̄s. Qd aut̄ auarus diui
 tias n̄ possideat. dicit seneca hyl uerbis.
 Pecuniā magnā h̄t aliq; si auarus; n̄
 h̄t. si p̄dig' n̄ hebit. Signū aut̄ mani
 festū q̄ auarus n̄ sit possessor diuitiaz
 ⁊ hoc q̄ n̄ pot' inde face q̄ uult. ⁊ q̄ bo
 nū iudicat. imo d̄na auaricia b̄n phibz
 ei. Vñ ecē. Est aliud malū q̄ uidi sub sole
 ⁊ q̄ ⁊ frequē apud hoīes. Vir cui dedit d̄s
 diuitias ⁊ subam ⁊ honore ⁊ nich' de est
 aīe sue ex oibz que desidat. n̄ tribuit ei
 d̄s potestātē ut comedat ex eo. s; homo
 extrane' uorabit illd. hoc uanitas ⁊ mi
 seria ē. Seneca. Non sit ⁊ auaricia. que
 quicqd' oibz abstulerit sibi ipsi neget.
 ⁊ b. sup cant. Quere a quouis eoz qui
 in facibili corde lucris t̄p'alibz inhiat.
 quid sciat de illis qui sua uendentes
 ⁊ paupibz erogantes regna celoz p̄ ter
 rena suba mercant. sapient' ne agit. Re
 spondebit sapient'. Qr̄ uerū aut̄ approbē
 n̄ facit p̄fecto. n̄ possū inq; Quare. quā
 d̄na auaricia n̄ p̄mittit. Non h̄t auarus
 ea q̄ h̄re uideret. n̄ eo modo loq̄ndi quo
 q̄s opedes h̄t quibz cōpedit; quin po
 cuil d̄nātur ei q̄ seruiant. Qd aut̄ aua
 rus possideatur a diuitiis ostendit sydo
 ni' dicens. Res tuas si mediocrit' colas.
 possides. Si nimū possidis. h̄ ⁊ potest

pbari pmo p h q obedit eis auarus
sicut pul ostensum est ex illo uerbo ecc x
Pecunie obediunt oia. Seco ex h q for
mat se auarus burse sue sic ancilla dne
Vn b sup cant loquens ad auar facere
te pecunie tue n dnm s seruū custodem
n possessore. Demq; 3formaris crumene
tue tanq; seruus dne sue s dū m ille ne
cessario 3gaudet illi gaudenti 7 dolet
dolenti. Cu q; crescente marsupio tu cres
cis pit. 7 illo decrescente parit decresat.
Nam 7 trahis tristitia cu illd exinanitur
7 soluis leticia aut certe inflaris supbia
cu illd impletur. *Q; auar sit seru diuiciaz.*

xi. **T**ercio ostendit q diuicie possideant
auar ex h q ita impediunt eu qd
nulla necessitate pot se hre si infirmus
fuerit n pot se hre p hora ad audiend
osiliū medici ut s audiat sermone. Si se
tencia mortis cognouerit letā tra se hre
ut iudicē oret p uita sua. Aug. Vendit
rely nris nullu mal' eaz accepim' p cū
q; nos ipsos. Implicari enī talib; nri non
eramus. Seneca. Gratuita nobis uidentur
q carissime stant. Ex h pot apparere stu
por nri qd ea sola putam' emi p quibus
pecuniā soluim'. ea gratuita uocem'. pro
quib; nos ipsos impendim' ad aug ni
chil s se uilius. Itē nri essem' si mīa n esset.
Aōne bñ se amisit diues auarus qui in
sūma necessitate n pot se hre infirmus
s ad mortē 7 c' ut s dcm est. Si maledēs
s qui partē suā fecit deteriore. qd iste
qui oīo se reddit exptē. i. sine parte sic

diē b. seneca. In estimabile bonū s homi
nē suū fieri. *De hys q faciūt ad miserā*

xi. **S**ex autē sūt que faciūt ad seruilitatē
miseriam h' seruilitatē in qm poit aua
ricia. Primū s h q ista seruilitas s spūalis. qd
to enī indignus est mte seruire q corpe
ut dicit sapiens 7 b. Auaricie seruus s au
dnatur. 7 maxime n tu forte indignus
iudices hominē t quā uiciū dnari. Secm
s uilitat rei cui seruus s. rei enī 3reptibilis
7 ab omnib; 3calcabili seruus s. s terre.
Teraiū s h q ipse seruus s cuiusdā dne q
nunq; uellet qd ipse comederet ul' biberet.
Ista dnā s auaricia. Quartū s h qd dnā
ista eos qui sibi seruiunt p totā uitam
suam nudos tmsmittit in carnisia n aliq;
mercedē dat eis. Vn dormierunt sopnum
suū 7 nich inuenerūt omīs uiri diuiciaz t
manib; suis. Itē simul insipient 7 stultus
pibūt 7 relinquēt alienis diuicias suas. Itē
Itē ye timū cū diuel fēs fuit ho. 7 c. 7
ecc xuy. Qui 3gregat ex aīo suo iuste
alut 3gregat 7 in bonis illi' ali' luxuriabit.
7 Job. 1. Hudus agillus sū de urō matris me
7 nud reuertar illuc. 7 xxv. Diuel cū dor
mierit nich seā affert. J. ad tymot. vi.
Nich culm' in hūc mundū hanc dubiū
n auferre q possim'. Qntū s h q dnā ista
in honestissima pcpit furta rapinas
p uiria. p ditiones homicidia. imo 7 decora
pcpit h pncipib; sacerdotū ut filiū di oc
ciderent. Sextū s h q grana pcpit. Vn
Iez xvi. Seruēt dñs alienis qui n dāt
uobis requē die ac nocte. ysa. xv. Ciadam

V²

egyptū in manib; dñoz crudeliū. 7 ut
 breuit' dicā. auaricia seruis suis exhibet
 torturā 7 opedes 7 occupationes graues
 7 uiles que seruis maluolis solent exhi
 beri. ac. xxxij. Seruo maluolo tortura
 7 opedes. pone illū in opationē ne uacet.
 gg. ad opedes onerat q̄cqd̄ hō preter ne
 cessaria curat. Auaricia seruos suos exce
 cat. 7 ad molā. i. ad uolubilitatē terrenoz
 istoz molē facit. q̄ significatū; iudiciū.
 xiiii. In samstone q̄ excecātū philistiā molē
 fecerunt. Auaricia enī facit man' aua
 roz in cophino seruire. ita enī honari
 uadūt p̄ solitudinē. ipsā ē facit eos fodē
 n̄ fossorio solū. imo 7 corde. Vñ 7 talpit
 assimilatur. ad miserā seruitutis. Auari
 cia facit h̄ q̄ auarus; seruis oīm ma
 loz illoz qui diuicias possunt offerre ei.
 ul' auferre ul' seruare. Seneca. cyrinus
 q̄ seruis; qui seruos timet. **Qd̄ mag
 nā uim h̄t auā ad capiend' 7 subigend'. xij.**
Sexto facit ad detest' auaricie h̄ qd̄
 dya' n̄ h̄t machinamentum efficaci'
 ad capiend' ul' detinendū. uel submerge
 dum. qm̄ sit auaricia ita eā. q̄ nullū
 castrū pot' se tenere. Quatuor sūt que
 ad fortitudinē castrū ualent. s. fossati mag
 nitudo. loci altitudo. murus 7 aque ha
 bundancia castrū cingens. Contra pe
 niū oportet auaricia aggerē 7 fossā
 tū paupertatis replet. Vñ bñ ei uenit
 q̄ legitur abacuc. i. Sup̄ omnē muni
 tionē videbit 7 oportabit aggerem
 7 capiet eam. Contra ū altitudinem

loca congregat molem terre castro altio
 rem. Procurat enī qm̄ uidet castrū ali
 qd̄ in eminentia uide ut tot t̄p̄alia hat
 q̄ altiora sūt qdam̄ ipsis spūalib;. Cūc
 t̄p̄alā qdam̄ altiora sūt qm̄ spūalibus
 p̄ponunt. Qm̄ in electionib; platoz ma
 ior h̄etur respectus ad illa 7 magis oc
 cupantur circa ea plati p̄t̄q̄ electi sūt.
 Contra habudanciam ū aque lacrimaz
 ul' sapie salutaris auaricia obstruit.
 terra. meatus aque di. cū. dū adō inpe
 dit spūales uiros terrenoz sollicitudinē
 qd̄ n̄ possunt cogitare n̄ sua peccata
 nec alias causas flendi. ut exiuit aquaz
 deducant ocli eoz. Et h̄; q̄ leg' cayn
 interfecisse abel. Cayn ū int̄p̄r possessio.
 abel luctus. Tunc cayn abel interficit.
 cū sollicitudo terrenaz possessionū luc
 tū claustralū impedit. Idē ē impedit
 ne aqua gr̄e ul' sapie salutaris ad clau
 strales fluat. ad q̄ pot' p̄tinere q̄ legit'
 iudit. vii. Qd̄ holofernes cū obsedisset
 beruliam fecit meidi aque ductū. qu
 rū uō castrū suffodit auaricia de mu
 nerib; plati eccie corrupit. Vñ gen'
 p̄mit. Symeon 7 leui fr̄s. uasa iniquita
 tis bellancia. 7 quib'dā int̄positis sub
 iungitur. In furore suo occiderūt uirū.
 7 in uoluntate sua suffoderūt murū.
 Symeon int̄p̄r exaudibil'. leui assup
 tus. Vñ bñ tenent hy duo si gr̄ia eoz
 qui munā largiunt'. Illi enī exaudiun
 tur in pentōib; suis 7 assumūtur ad
 dignitates. Isti occidūt platum eccie

De auaricia

qui uir deberet esse. et fodit murum cor-
rupendo ipsum qui resistere debet male in-
gredientibus in ecclesiam dei. **Qd laquei auaricie**
Nullum est uicium; **tripliciter sunt occulti. xiiii.**
alicuius laquei ad decipiendum potenter
quia auaricia. Iste est quod auaricia habet laqueos
ualde absconditos et diuisos. et fere ubique
positos. De absconditione legitur Job xiiii. Ab-
scondita sunt in terra pedica eius. et dicitur. Auari-
uerunt ut abscondent laqueos. dixerunt quod
uidebit eos. Absconditi uero possunt dici tribus
modis. Primo. quod subtiles ad id. quod et periti
magistri non uident eos ut patet in subtili-
bus laqueis usure et simonie de quibus et sum-
mi magistri dubitant. Secundo quod uelati sunt
necessitate naturali. Necessarium est aliqua
haberi ad uitae sustentationem. Unde gratia. Pri-
mo diabolus sollicitat hominem ut querat ne-
cessaria. Quod uero in opere ut quirit superflua.
et ex hoc accedit quod diabolus illos temptat de auaricia. quod non audet temptare de luxuria
quod non audirent illum. quod nichil bonum est ibi.
Tercio uero quod sunt uelati et spirituali utilitate.
Qui enim habet diuicias potest peccata sua eleo-
sinis redimere. et multa alia bona facere ad
quod referunt auari illud ecclesiasticum vii. Utilior sa-
piencia cum diuiciis non attendentes. quod mag-
nam oportet esse sapiam. quod cum diuiciis du-
raret diu. Salomonis sapientia. cum eis durare
non poterit. Quid autem laquei auaricie mul-
ti sunt. et ubique positi patet per hoc quod legitur
sapiens xiiii. Quid creaturae dei factae sunt in odium.
et in temptationem anime hominum. et musculam
pedibus insipientium. in quacumque creatura

desiderabili quam uidentur. habet auaricia laqueum
suum. Unde difficile est laqueos auaricie euadere.
qui corde in terra hitat. Iste bene dicitur psal-
mista xxiiii. Laqueus super te qui hitator es. et
et ad timotheum v. Qui uolunt diuites fieri
incidunt in temptationem et laqueum diaboli.
Nota quod auaricia utitur muscula ad
decipiendum incautos in qua per asserere retinetur.
et tota domus una. et quoniam epantus unum quoniam
regnum. ut quoniam aliquis talia iuste pos-
sidet. De hac muscula loquitur augustinus dicens
de auaro. Preda quam rapit muscula.
tenes alienum et teneris a diabolo. et uix tales
saluantur. cum ualde difficile sit ea relinquere.
que in iuste possidentur. Nullum est uicium.
quod fortiter hominem teneat. cui rei potest triplex
causa assignari. Prima est soliditas rei cui
ligatur. Possessio enim sua plus durat quam
ipse. et ideo non soluitur a uinculo auaricie
dum uiuit. Secunda causa est quod pluribus stu-
pietibus ligatur. Quod possessiones amat tot
stupiditibus ligatur. et multiplici functione. quia
non solo amore proprio. Immo et amore filiorum.
Unde in morte cum desinit amare ea sibi.
adhuc amat ea filios suos. Potens est et auaricia
ad submigendum hominem in partem
dum inferni. Unde super illud dicitur. xvii. Non
habebit rex argenti et auri in mensa po-
dera. dicitur in christi. infernum migencia. et
ad timotheum v. loquitur apostolus de desideris
diuitum. dicit quod mergunt hominem in in-
teritum et perditionem. et augustinus. amat se ipsum ab-
sorbebit te. amatores enim suos uorare
nouit non portare. Nec mirum si auari

demigant cum ligata hant ad collum
p amore n mola asinariam imo domi
ul rem pondosiorē ut sunt ipfundū
maris. **Qd avaricia sit ualde exosa dō. .xv.**

Sextimo facit ad detest avaricie. h
q ipsa; dō exosa ualde. primo ual
de inuerosa pprio subiecto ualde noci
ua. Primū potest ostendi ex testimoniis
scripte. que dicūt dōm odire auaros ul
uatu esse eis. Quale; illd. odisti obser
uantes uanitates sup uacue. Vanitates
obseruat. q in diuiciis sperat. et sic can
gitur in glo. si uacue. uanitates obseruat.
qui sperat in diuiciis. quia cū in eis sperat
aut ipse expirat et ea hic dimittit. aut
cū uiuit oīa peunt. et ipse in spe sua
deficit. Ad idē facit illd. iacobi. iij. Ami
cus h' mundi inimicus dī ostendit. et illd
i. io. ij. Si quis diligit mundū n; caritas
p'it in ipso. et illd. Inimici ei terrā lin
gent.

In q
uerbo quadruplex stulticia auaroz in
sinuatur. Prima; q rē in munda
corde ling'nt. q carnis lingua erubel
cet lingue. s. terrā. Secda; q cū diuicie
spine uocent a dō. h. xij. Qui ueris
sime res sat appellare. cū diuicias cre
nal lingūt solaciū in eis querendo. q
mel sup spinas lingūt. Qd diuicie spi
ne sint dic' g'g. sup job. xxx. esse sub sen
tib; delicias reputabāt. hui' ubi' p'fec
to spine sunt. qz cogitarōm suaz acu
leis mentē pungūt. Tercia stulticia;
qz fonte dulcedinis et solaciū neglecto.

49
42
gustat solaciū interuenit diuiciis que
rūt. Quarta stulticia; q lingēdo. ad
sacietatē se posse puenire credūt. Qd
ū auarus d's sit iratus. patet pmo ex il
lo uerbo. zacha. i. Ira magna irascor
ego sup omī gentes opulentas. Secdo
ex illo uerbo ysa. lviij. Propt' iniquitatē
auaricie. sū ei iratus. et percussit eū. Tercio
ex illo uerbo osee. xij. Ad iracundiam
effraym puocauit me. effraym. i. fruc
tificans et diues. Quarto ex illo uerbo
q. dic' iacob; .v. auarus diuitib; thesau
rizatis uob iram in nouissimis dieb;

glo. Hecis miser cū thesauro pe
cunie. thesaurū ue parit' accumulari.
Signū ē q auarus sit dō ex osus pot
h esse q d's n uult eū notāre. Vn luc.
xvi. n notatur diues. lazarus u nōi
natur. Et h pot' esse causa. qz diuites uo
cauerūt nomen suū in terris. Vn dōs
n uult esse memor nominū eoz per
labia. s. qz notā eoz fuerunt in ore io
clatorū et alioz carnaliū hoīm. qui q
porci sūt. Vn sicut aliq's n poneret li
bent in ore suo pomū q in ore porci
fuit. sic d's notā taliū in ore suo nō
uult h're. **Qre dō avariciā odiat ostendit**

Potest aut assignari **triplic' rōe. .xvi.**
quadruplex ratio inimiciariū
que sūt dī ad avariciam. Prima ē hoc
q avaricia miām fugat. Vn sic miā
dō spali' placet cuius ppriū; miseri.
Juxta illd. osee. qmām uolo et n sacrificiū.
Sic avaricia dō displicet. Secda; quod

auaricia multū uilipendit dñm. Illud enī
q̄ libent̄ facit p̄ obulo. n̄ uult face cū
dicit ei q̄ h̄ faciat p̄ tō sicut in hospicio
reape 7 hui. Tercia 7 h̄ q̄ creaturā ab
ōnib; osculabile dīficat. n̄ sine magna
otumelia dī. ad augmētū ū otumelie dī
n̄ solū unū dñm facit sibi s; tot quot
possessions h̄t. Vñ osee x. Isrl' scdm
multitudinē fructus sui multiplicauit
sibi altaria iuxta ubertatē terre sue ex
uberauit simulac̄s. Ad cumulū 7 otu
melie facit q̄ de bonis sibi adō collatis
hāc otumeliam illi faciūt. Vñ osee y.
Ego dedi eis frumentū. unū 7 oleū 7 ar
gentū multiplicauit eis 7 aurū quo fece
runt baal. In h̄ aut̄ deterior 7 ydolatra
genciū. q̄ simulachra genciū argentū
7 aurū 7 ē. Os h̄nt 7 ē. membra ad sy
militudinē hoīm. s; auarus. dīficat in
feriore materia. **De rusticitatib; q̄s facit**

Quarta 7 h̄ q̄ auarus **auar' dō. xvij.**
diues q̄q; rusticitates dō facit.
leu pueritates q̄s hōi nulli facit. Pri
ma 7 cū bñficia debeant acceptore red
dere memorē bñficeis sui. auarus inde
dñm magis obliuiscit. Vñ osee xvi. Adm
pleti sunt 7 saturati sūt 7 eleuauerunt
cor suū 7 obliui sūt mei 7 ysa. lviij. Viā
manus tue inuenisti. p̄tea de uita n̄ ro
gasti. gg. Qui felicitatē quesitā in t̄ris
in uenit. auctore qui eam t̄buit n̄ req̄
rit. Gen̄ xl. Succedentib; p̄sp̄eris p̄posit̄
p̄incernaz oblitus 7 interpret̄ sui. Seda
rusticitas 7 q̄ dō de bonis collatis sibi

n̄ agit gr̄as. nec p̄tea eū magis diligit.
imo minul q̄ nulli hoīm faceret. Vñ
Iez. v. Ibo ad optimates. 7 seq̄. quib; dā
impositis. Ecce magis h̄y simul
fregērūt iugū. ruperunt uinela. Ter
cia rusticitas 7 q̄ cū bñficiū debeat ēē
quoddam frenū retinens susceptore bñ
fici. ab inuaria largitor. iuxta illd
ysa. Laude mea infrenabo te ne intē
as. auarus tñ n̄ timet dñm offendē. licet
tot bñficia ab eo susceperit. n̄ timet be
neficia ab eo susceperit. licet tñ eū offen
derit. in quo 7 cauent ipsi sibi lat̄nes.
Quarta rusticitas 7 q̄ quāto maiorem
terriā adō tenet. tanto ad min' serui
ciū teneri se credit. Diuites oīo nich
uolūt face in seruicio dī. Quinta rusti
citas 7 q̄ cū tenent bona dñi in māib;
suis 7 dñs inde petit in paup̄ib;. ipsi
nolūt dare ul' comodare 7 ad centupla
usuā. q̄ facit unū iudo. ul' saraceno.
Vñ aug. ad auarū dicit t̄ xpc. Da m̄
ex eo q̄ dedi t̄ de meo q̄ro 7 m̄ n̄
donas. de meo quero. da 7 reddā. hū
isti me largitorē facito debitorem.
Parū 7 q̄ dixi hū isti me largitorē
fac me debitore. habeā te feneratorē.
pauca m̄ das. plura reddā. t̄p̄alia
m̄ das. eterna restituā. Id ē prebe t̄
tū 7 accipe celū. b. Quid in t̄mē 7 q̄
cunctantur reliquere simpla p̄ cētū
plū. n̄ cupid. n̄ ambiciosus nisi in qui
sitas h̄ seli. **De mal' q̄ facit auar' primo. xvij.**
Sequit̄ de malis q̄ facit auaricia

primo que multa sunt. Ex hac enim se-
 quuntur bella et lites. Vnde in uobis bella et lites. non ex cupi-
 piscenciis uestris. Seneca. Quercissime ui-
 uerent homines si hic duo pro noia tollen-
 tur. meum et tuum. Ex hac et secuntur homi-
 cidia. Vnde cayn. qui in principio possessio te-
 git fratrem suum occidisse. et in psalmo. y. fili-
 mi si te lactauerint peccatores ne accer-
 cat eis. Si dixerint ueni nobiscum insidie-
 mur sanguini. et pro subiungit causa
 motiua. Omne sabam pacisam tuem
 enim implebunt domos nostras spoliis et c.
 Ex hac et sequitur rapina. Vnde ecci xiii. Vena-
 tio leonis onager in hemo. sic pascua
 diuitum sunt paupes. Auaricia nulli fi-
 dem custodit. non deo nec homini. ipsi
 et enim uox illa luci xx. Ecce heres ueni-
 te occidamus eum et nostra fiet hereditas.
 filii enim auari mortem patris expectant.
 et mater filiam uendit uigilatoribus inf-
 malibus. Ex hac et accidit hi qui filii potius
 uolunt parentes eternaliter oburi quam
 hereditatem sibi minui. hi faciunt ut tribu-
 nalia uelut taberne sint in quibus san-
 guis innocentium uenale offertur hi men-
 dacia uel puerum non timet. pupillos et
 uiduas exhereditat. hi paupes contempnunt
 et irridet. Vnde Job xii. Deridetur iustus
 simplicitas. lapas decepta apud cogita-
 tores diuinitatis. paratam ad tempus statutum.
 et ecci xiiii. Sicut ab hostiano et superbo hu-
 militas. sic execratio et diuitum paupertas.
 hi in misericordiam et primo. Vnde Job xl.

Cor eius indurabitur quasi lapis. Cor diu-
 et auarus. et luc. xii. Hecur de lazaro pe-
 tente elemosinam et nemo illi dabat. et
 notat ibi in magna diuitis epulantis et
 et familie illi. et amos. vi. Bibentes in fi-
 al et optimo unguento delibuti nichil con-
 patiebantur super oru de ioseph. **Aua-
 ricia nocua fit ipso subiecto. xix.**

Sequitur uide quo auaricia nocet
 ipso subiecto. Notandum est quod auari-
 cia hominem reddit stultum. Vnde luc. xii. Stul-
 te hac nocte animam tuam reperent a te
 que autem parasti cui erunt. Sic et quis
 thesaurizat et non in deum diues et supplet
 glo. super illud. sic et stultus ad idem pertinet
 illud apostoli. Sapientia huius mundi stulticia est apud
 deum. et illud psalms. Vsq; quo puuli diligi-
 tur in fanciam et stulti qui noxia sunt cupi-
 ent. non est stultus auarus. unica stulticia
 est multiplici non solum stultus imo insanus.

De insana diuitis auari. xx.

Insania uero diuitis auari potest multipli-
 ostendi. Primo per hi qui occultos laqueos
 exquirunt. ubi sic se strangulet. Vnde xxvi.
 psalms. Cor iniqui exquirunt mala. Iniquus
 potest intelligi auarus pro illud uerbum
 ecci. x. sicut iniqui qui amare pecuniam
 qui ad modum insani exquirunt mala. s.
 occultos laqueos usure et symonie in
 quibus se interficiat. Secundo potest ostendi
 ista insania per hi qui uoluntari uadit se
 sub migerere. singulis diebus facit dietam
 unam in infernum. Quis adeo sapiens et qui
 insanus reputari non possit. s. requisitus

. De auaricia .

quo eat respondit. Vado subnigere me
ul' suspende. h' aut' pot' t'ende quicūq' ē
in mortali. Vadit enī se subnigere ī abis-
sum inferni q' ē summa stulticia. sic sapia
ē summa in paradysū ire. Vñ eccl' vi. Quid
h' amplius stulto sapiens. r' qd pauper
n' ut pgar illuc ubi ē uita. Tercio p h'
q' cū insipiens sit insipientiā suam n'
cognoscit. imo sapientē se reputat q'
plus ē q' stulticia r' q' insania. Vñ ī pu.
Sapiens sibi uidet' uir diues. h' uir pau-
per scrutabitur eū. iste paup' ē xp̄c q'
scrutabitur eū qui sibi sapient' uidet'
ostendens eū n' fuisse sapientē. r' xxvii.
pu. Vidisti hoīem sibi sapientē uideri
mag' illo spem hebat insipient'. In q'
uerbo inmut' insipientiorē esse p' ce-
teris illū qui putat se esse sapientem.
cū non sit. Quarto ostendit' insania
ista p h' qd auarus spūali' interficit
om̄s qui iuxta se sūt. Si uides aliquē
qui claua accepta pmo interficet ux-
orem suam. de inde filios suos r' filias r'
totā familiam. r' p' sacerdotē ne p peccō
eū excommunicaret. nunq' eū insanum
reputares. Sic facit auarus p' papue
usuarius dū om̄s tales facit mū-
care peccō suo. corpali'. r' pcutit uici-
nos suos qn̄. Diuitie enī sue eū faci-
unt insanire. Vñ alapa una qn̄q'
ostat ei centū libras. Vñ eccl' xxi. Ob-
urgatio r' iniurie ad nichilabūt sub-
stantiā r' domus q' nimis locuples ē
ad nichilabit' supbia. De hac p' cussioē

loquit' dñs. q' xxvii. dicent' si autē
dixerit malus ille seru' in corde suo
morā facit dñs m̄s r' cepit oseruos su-
os r' c'. Quinto ostendit' insania ista p
h' qd ad d'ctissimū iudicē cum re-
firtua ire n' timet. dū uiuimus n'
cessam' ad iudicē ire cotidie p'rimozet
sumus. Sexto ostendit' insania p h' q'
domus d'ctie sue igne cupiditatis sit
succensa. ipse qui aqm' gr̄e ad ignē
illū infernale extinguend' querere
debit. querit potius q' faculas ad
incendend' ampli' domū suā. q' qrit
aurū r' argentū r' cetā concupiscibilia
que ignē cupiditatis incendunt. *De*

multipli stulticia auari. .xxi.
Seq' de multipli stulticia auari.
r' pma stulticia ei' q' ceteris se-
rebz minus diligit. qd pot' ostendi
primo p h' q' se malū r' sua bona uult
h're. Vñ aug' adō cecitas mentis qua-
luit adō absorbuit ho in ter' ut oīa
uelit bona h're p'et se ipm. It' aug' lo-
quit' ad auarū. Quid ē q' te malū uis
h're nich' omnino. n' filiū n' uxorem
n' seruū. non tunicā. p' tremo n' cali-
gam. r' tam uelis h're malā uitam.
Rogo te p'pone uitā tuam caligie tue.
Secō pot' ostendi p h' q' auarus de-
p'ditione sui n' tolet. de p'ditōe aut'
obuli tolet. Singlis diebz foculares
suos tergit. se ipm quoq' p annum
in sordibz relinq' nec ē tunc bñ mū-
dat. Tercio pot' ostendi idē p h' qd

de corde suo. q̄ clipeū reb; suis facit
ut cor suū incomoda rerū suarū p̄mo
excipiat. sicut audā stulto qui h̄nt so-
tulares nouos p̄ spinas t̄nsiens se dis-
calciauit. atq̄ enī amabat sotulares su-
os q̄ poti' elegit sotularib; q̄ p̄p̄riis pe-
dib; parce. **Ed. iij. sūt q̄ possum' dice**
Secunda stulticia; auari. **mā. xxii**
q̄ sua negligit. et de alienis; solli-
citus ut dicit uulgarit. tot fu antrui.
tot iert antrui. Quatuor sūt autē
q̄ possum' nra esse dice. s. bona inter-
na. Vñ sen. Sapiens intra se omne
bonū t̄minabit. et dicit q̄ quidā cap-
ta p̄ta uxorē et libis amissis cū
ex incendio solus t̄n ipse beat' exiret
interroganti uictori nūq̄ p̄didisset.
michi inq̄ p̄didi. bona mea meū sūt.
Ista bona interiora negliget auarus
p̄icit enī in uita intima sua ut leg'
eccl. x. nrm̄ ē; t̄p̄e. Vñ seneca. Cetera
a nobis aliena sūt. t̄p̄e t̄m nrm̄; q̄
aut t̄p̄e quodā sp̄ali in nrm̄ sit. ui-
det p̄ h̄ qd̄ qui amittit t̄p̄e se ipm̄
amittit. et q̄ mediū uite sue amittit
se dimidiū amittit. eo q̄ totū temp'
amittit. totū se amittit. sicut ē sūt
ea que paupib; erogam'. Vñ cum
quidā dñs suus uellet de bonis eius
h̄re. et p̄cepiss; ei ut de bonis suis ei
ueritate d̄ret. facta sub p̄putatione
ducentoz aureoz q̄s paupib; ero-
gauerat. r̄ndit. q̄ n̄ in mundo plus
habebat p̄ter sex centos aureos. Cum

51
aut ei obicētur a circūstantib; q̄ falsū
ess; et dicent ista grangia t̄m ualeat. et il-
la comul t̄m et multa alia. Ille r̄ndit
n̄ sunt mea s; dñi mei. q̄ qm̄ uoluerit
accipiet tamq̄ suū. s; istud p̄ dō dedi. et
p̄ manus paupm̄ in salua custodia po-
sui. ita q̄ nullus pot' in illis auferre. ad
h̄ p̄tin; q̄ legit in eccl. elemosina uiri q̄
sacculus cū eo. sicut ē sunt bona eterna.
Vñ in luc' xvi. Si in alieno fidelis n̄ fuis-
tis q̄ ur̄m; q̄s dabit uobis. Alienum
uocat bonū transitorū. nrm̄ eternū.
sua negligit ignorancia auarus. Quia
quatuor p̄dicta q̄ p̄pria sua sūt n̄ timet
amittē. de alienis uo sollicit'; et de t̄p̄a-
lib; istis que nra n̄ sunt sic pot' ostendi
Primo p̄ h̄ q̄ dicit dñs in luea. Si i alie-
no fidel' ē. Seco ex illo uerbo abac. ij.
Ve qui congregat n̄ sua. Tertio ex illo uer-
bo ambrosij sup luc'. Non sūt bona hoīs
q̄ secū ferre n̄ pot'. Sola m̄ia comel; de-
functor; q̄ intelligend; de illis defunctis
q̄ cū miscdia p̄senti societate habuerūt.
Quarto pot' ostendi r̄dnabil'. Primo
p̄ h̄ q̄ bona t̄p̄alia assimilant' fluuiū
t̄nsenti. fatua ess; ciuitas aliq̄ que esti-
maret aq̄ iordanis ante se t̄nsentem
sibi remansurā cū p̄ tot ciuitates p̄tissi-
erit nec eis remanserit. sic fatui sunt
qui bona t̄p̄alia sibi mansura putāt.
Vñ quidē erras si mansuris r̄ putas di-
uicias q̄ p̄ tot man' transier' r̄. hanc ra-
tōem insinuat dō. ubi dicit diuicie si ab-
luant nolite cor appone. Diuicie ad mo-

Dū fluy sūt. qz sicut affluūt sic effluūt
Non; aqua rodani illi ciuitatis ante q
transit. s; ad necessitatē suā pot' sumere
inde. Sic licet bonis t'p'alib; uti possi
mus ad n'citatē mān. nostra tñ nō
sūt. 7 sicut uulgarit' dicit' tot su antui
tot iert antui. Secō pot' ostendi quod
n'ra n̄ sūt p h q terra in qua crescūt
n'ra n̄; Vñ dō. Quō cantabim' canticū
dñi in t'ra aliena. Zim. Aduena ego
sū apd te 7 pegrin'. ego aduena apd
om̄s. Tercio pot' ostendi q. ianitor h'
mundi. s. mors n̄ p'mittit nos ferre a
liqd de mundo isto. Qñ aliq's sedet ad
mensam alicui' potentis multa appo
nūtur sibi sicut caphi argentei 7 scu
telle 7 similia in quib; solū usū h't.
Si uō aliq's ex simplicitate credet ea eē
sua 7 uell; ea secū ferre ianitor ei bene
ostendet ad portā q nich' h'et in eis
iuris. Ita diuites h' mundi credūt tem
poralia eē sua s; mors bñ ostendit eis
otariū cū dicit. Nich' intulisti in hūc
mundū. nec qcquā auferre potestis.
Quarto pot' ostendi idē p h q cū canis
sequit' duos hoīes nescitur q's ei dñs
sit. s; si separent' illi ab inuicē canis se
quitur dñm suū 7 tunc apparet cui
sit. Sic diuicie in morte remanent cū
mundo 7 deserunt auar. 7; notabile
uerbu. Exemptū pncipis magni saria
cenoz qui cū mortē imminere sibi ispi
ceret panuū hūc eū de quo sudariū
sibi faciend' erat exerit in signū 7 fēc

circūferri p ciuitatē a p'cone dicentem.
h' dicit pnceps ur. cū essem dñs xi. reg
noz. h' solū de glā mea 7 de diuiciis me
is meū afferā. Diuicie sūt uelut infi
deles inimici qui amatores suos extre
ma n'citate deserunt. Vñ quidā cum
a diuiciis suis in morte auxiliū implo
rasset. n̄ poss; 7 h're pensionē ab eis ait.
O fallaces diuicie toto corde uos amau
7 honorau. 7 nē in tanta n'citate po
sitis nich' osily ul' auxiliū a uob h're
possū. Parate estis me deserere nec me
uultis seq. ego p'mittā uos. 7 h'is dicit'
statim distribuit oīa pauperib;.

Qd ista t'p'alia n'ra n̄ sunt. .xxiiij.

Ultimo pot' ostendi q t'p'alia n'ra
n̄ sunt p h q solam in eis dispen
sationem hemus. Nemo dicat ppū qd
omne; s; Plus q; sufficet sup'tū uolē
ter obtentū; ille q sua negligit 7 alie
na excolit iuxta sapiām h' mundi infe
lix reputat'. qz cū aliena cōpellit' relin
quere ex suis q negligit' sustentari n̄
pot'. Sic auarus cū temporalia bona am
serit bonis etnis carebit. Tercia stulticia
auari; qz ea amat q amatozib; suis
n̄ p'sunt. imo sunt eis ualde noctua.
contēptozib; u' suis ualde utilia. Vnde
melioris oditis sūt qui ea n̄ amant
q; qui ea amant. Qd diuicie n̄ p'sunt
amatozib; suis patet ex illo uō ecē.
Qui amat diuicias fructū n̄ capiet ex
eis. *De v. fructib; q's uident' h're diuicie.*

Qñq; fructus uident' esse .xxv.

diuiciar. Primus facietas. Vñ tullius fructus diuiciar; copia. hūc fructū non capit qui diuicias amat. Amoz ē; famel spūalis. famel aut n; facietas. Sedis aut fructus; receptio aiāz. Vñde pu. xuy. Receptio aiē uiri pprie diuicie. 7 dan. iuy. Pecata tua elemosinis redime. Tercius; emptio regni celestis. Vñ luc. xvi. Facite uob amicos de māmona iniquitatis 7c. aug. Prebe tectū 7 accipe celū. Quartus fructus patcinū paupm. Vñ gg. Paupel n sunt despiciendi ut egeni s; rogandi ut patroni. Paupel sūt ut stipendiarij nrī. Vñ in eccl. Conclude elemosinā in sinu paupm 7 paulo p̄t. Sup scutu potēris 7 lanceas ipinquabit aduersus inimicos tuos. Quintus fructus; ipsaz diuiciarū multiplicatio. Vñ p̄ma ad th. iuy. Pietas ad oīa util; 7 p̄missionē habent uite q̄ nunc; 7 future. Quatuor ultimol fructus n colligit ex diuiciis qui eas amat. qz eas n seminat s; retinet apd se 7 ito n pot fructū inde colligē. Non solum aut n p̄sunt amatorib; suis. imo 7 multū nocent 7 inquinant eos 7 cruciant 7 occidūt. Ad p̄mū facit illd ubi b. beat⁹ qui p̄t illa n abūt q̄ possessa onant. amata inquinant. Ad idē facit illd q̄ dicit seneca. Pice q̄ cor tuum lamant. q̄ si alie attrahi nequiret. cor ipm cū eis auellend est. Ad t̄tū facit q̄ cū constantin⁹ dedit ipm ecclie audita est uox. hodie infusū; uenenū ecclie. Diuicie

52
g ut uenenū se hnt ad amatores suos iustificūt enī suos. ito mirat⁹ dō. quare diligant⁹ dicent. Vt q̄ diligitis uanitatē 7 pu. y. Vsq; q̄ paruuli diligitis infanciā 7c. Ipse 7 diuicie qdām ne amentur clamāt dū tot afflictioēs faciūt amato rib; suis. Vñ gg. Iste mund⁹ tot afflictionib; pullat. tot calamitates ingēnat. q̄ aliud n q̄ n diligatur clamāt. Qd aut diuicie sin utiles ōp̄torib; suis patet ex h; q̄ eaz ōp̄tores licet paupes sūt. ex ōp̄tu eaz regnū eternū emūt. Quarta stulticia auari; q̄ ea c̄todit q̄ custodita pdunt. pdita uō custodiunt q̄ ostendi pot p simile de frumento q̄ si custoditur pdetur. Si seminando pdit custodit. Vñ sup i. m. xvi. Qui uoluerit aiām suā saluā facere pdet eā 7 apls. Qui parce seminat p̄ce 7 metet. Dic glo. q̄ dicit agricolē. Si frumentū seruā pdit. si seminas renouat. Ad id fac illd q̄ xxix. eccl. P̄de pecuniā p̄t frēm 7 amicu. 7 n sub lapide abscondat in pdicione. Lapis uocatur cordis duricia. sub q̄ dū absconditur in pdicione abscondit. qz dū seruari credit pditur 7 n solum pditur. imo 7 pdit dūm suū q̄ deteri;. Vñ b. loquit⁹ de bonis t̄p̄ralib; dicit. Vtinā tm congregata p̄rent 7 n ōgregatoz eoz tollerabilius est; insudare labori pituro q̄ pempturo. Quinta stulticia; auari in expendo pdige. q̄ facit dū rōis lumen p̄ciosum ōsumit inquirendo

temporalia quae uilia sunt. De hoc lumine dicit in psalmo.
Signatum est super nos lumen uultus tui domine.
Vultus dei ratio est quia secundum eam dei ymago
sumus. Lumen ergo rationis signatum est super nos quia
in primum est super nos sicut ymago signum
lucis imprimatur. hoc lumen ualde preciosum est
sicut potest ostendi tripliciter. Primo per hoc
quia secundum illud deo similes sumus. Secundo per hoc
quod preualet toti mundo absque creaturis
rationabilibus quia patet ex hoc quia si lumen
rationis alicui obtenebrescat per insaniam
aut alio modo melius est illi sanitate re-
stitui quam totum mundum ei acquiri. Tertio
potest idem ostendi quia sol et luna et omnia
luminaria celi. imo et omnes creature uisibi-
les deseruiunt huic lumine et sunt quasi ad
accendendum illud. Unde manifestum est quale sit
lumen illud cui tam speciosa luminaria
deseruiunt. Valde enim paruis candelis
solent accendi. Valde magne hoc lumen ex-
pendunt auari in exquirendo temporalia. quae
apostolus arbitratus est ut sterora quae non credi-
mus fuisse deceptum sua arbitratione. Sicut
candela. vi denarij expendit. Inquirendo
obulum ualde fatuum reputaret. quanto insi-
pientior reputandus est auarus qui lumen
preciosissimum. imo inprecabile in gregam
do lucem expendit. Vere insanus est auarus
qui uicinos reprehendit de hoc quia cetera
deseruiunt. cum sepe eis sufficere possit. dicitur
ut quia pro dicitur hec. Se ipsum uero non reprehendit
de predicatione talis et tamen luminis. Lumen
illud est lumen regium datum homini ut eo circa
se et deum utatur. auarus uero eo utitur circa

uimenta sua. ipse uero remanet in tene-
bris. iumenta sua ad lumen comedunt. ipse
uero comedit in tenebris. Unde ecclesiasticus v. de de-
auiaro. Cunctis diebus uite sue comedit
in tenebris et in curis multis et in erupna
et tristitia et quia in tenebris comedit. ido-
noxia et uenenata comedit. De quo fatuus re-
putaret quis qui ad uimtoz suoz prepe-
tereum magnum poneret. ad insam uero suam
est sine lumine. Sicut insipientior eo est auarus
nec solum lumen rationis pro digne expendit. imo
se ipsum dum se rebus suis totum largitur
ordinandis et excolendis et de se nichil reti-
net sibi ipsi cum ipse amplius regimine et
cultura indigeat. Sexta stulticia est in ac-
quirendo. fatuus operari est qui sciens aliquam
abilem artem ex qua potest lucrari et mar-
cas in die et facit uile opus unde tantum
uij. denarios acquirit. Insipientior est auarus
qui labore diurno tantum lucratur aliquod
terrenum cum labore eodem uel minori et quibus
maiori si ipse deum faceret. possit lucrari reg-
num celorum ad quod pertinet illud genus. fatuus est
enim inde temporalia querere unde possumus
eterna habere. Minuit dominus hominem paulo
minus ab angelis. Sicut homo ex auaricia sua
minuit se multo amplius a uimtis cum
reducit se ad illud opus in quo multo
minus ualet homo quam equus. Lucrat autem equus
xy. denarios quam homo non lucratur nisi uij.
Unde homo nisi laborem suum ad deum referret
a quo aliam mercedem acciperet. Inferior
uimtis quantum ad hoc est. fatuus enim negocia-
tor est auarus qui simpla non uult pro cen-

triplici mutare. Vñ b. loquitur de illo uito
 centupli accipies et c. dicit. q. in fame
 est qd. amittantur simpla p. centupli reli
 quere. Vñ cupidus v. ambitiosus. v. ac
 quisitor h. scilicet. fatuus et c. qui ad h. labo
 rat ut spinae diuiciaz s. multiplicentur
 qui eu. pungant in p. senti uariis curis
 et occasionaliter succedent eu. in inf. no.
 Numquid colliget auarus de spina uitis u.
 uas aut de tribulis ficus. in mo. et in p. sen
 ti inueniet in illis molestiam et asperitatem
 in quibus quiescit suauitatem. Auarus et
 similis talpe q. quicq. fodit sup. humos
 ipse ponit. Sic auarus ea q. male acq.
 rit qdammodo sup. se ponit. Inpediunt
 enim eum ne ad uitam gratie suscitari possit.
 Vñ diuiciis q. acquirat cumulat se. A
 uarus enim similis: sedm. b. homi. qui suf
 focatur in aqua q. non dimittit qcq. te
 nere pot. et cu. deberet amplecti tabulam
 p. n. que eu. a naufragio liberaret. potius
 amplectitur aurum et argentum et cetera pon
 derosa q. mergunt eu. in p. fund. maris
 et inferni. et ut breuiter dicam. auarus
 ante q. lucratur p. dit. se ipm. et ante xv.
 q. aliquid capiat caput. iusto enim dei
 iudicio fit ut ait aug. ut a diuiciis q. s.
 in iuste uolunt capere iustissime capian
 tur. imo q. deterius: ipsi diuiciis q. s.
 quada. esca a dyab. capiunt. Nec solum ex
 pendendo ul. exquirendo insipienter
 agit auarus. s. et custodiendo. et h. et m.
 de causis. Primo q. thesaurizat u. omni
 antecessores sui thesauros amiserunt.

in mundo isto. s. Vñ in osee. Effrajim fcs et
 sic coluba seducta non hns. cor. i. sapiam. h.
 est insipientia colube. q. pullos suos p. oit
 ubi omni. amittit osueuit. Seco. q. custo
 dure uult q. durabilia non sunt. tempora
 lia ista osumentur. uñ. de causis. Primo
 p. p. iam corruptibilitatem. Vñ iaco.
 v. agite ne diuites plorate ululantes in
 miseris q. euenient uobis. diuicie ure
 putresce. sicut et c. Secda. causa: aliena ra
 pacitas. Vñ h. vi. de ista ca. et de p. cedente
 Nolite thesaurizare uob. thesauros in terra
 u. erugo et ginea demolunt et ubi fures ef
 fodunt et furant. Tercia. causa: sup. bia
 q. diuicie puniunt q. p. rea diuicias osu
 mit. Vñ aug. Vermis diuitum sup. bia.
 Quarta. ca. s. ampla familia q. diuicie
 requirunt. Vñ ecc. v. Vbi multe sunt
 opes sunt multi q. comedunt eas. et quid
 p. dest. possessori non q. cernit eas oculis
 suis. Tercio. insipienter agit auarus cus
 todiento q. uult secum h. re. ut securus
 possint sibi ab alio custodiri. De v. ca.

lib. i. quibus fatuus: q. pecunia sua secum uult

h. re.

Quinq. casus sunt in quibus fatuus: h. re.

Primus casus: qm. aliquis uaroz et transi
 turus p. locum ubi scit se spoliandum esse.
 Tunc fatuus: si amplius uelit de pecunia
 sua h. re. secum q. sit ei necessarium ad ex
 pensas usq. ad illum locum. Omnis ei est
 sibi ut amittat eam. Locus p. q. necio
 sum. transiri et mors ubi spoliabim.
 Spoliatur ho. in morte. q. mors ang.

tū foramen ; Vñ b. Quid tu camele gib-
bū. quod tu pecuniose pditorū loculos
collis. n̄ sic ip̄e n̄ sic ingredieris foram
acul hoīs sarcinas n̄ admittit. Spolia-
tur 7 ho q̄i rediturus inuentū mris
sue. l. terre. Vñ eccl. xl. Jugū graue sup
filios ade. a die exitus de uentre mris
sue usq; in diem sepulture. Et in job.
Audus egressus sū de utro mris mee. nu-
dul reuertar illuc. in utro mris. i. in t̄-
ram. Tercio. homo spoliabit morte ad
instar dāpnatorū q̄ tradendi patibulo
spoliantur. fatuus 7 avarus qui di-
uicias secū uult h̄re cū sciat se esse in
morte spoliand 7 n̄ uult mictē eas in
locū securū p manus paupm. 7 7. Se-
curus ferunt diuicie de patā in patri-
am p manū plurū q̄ unt. Secūs casus
in quo fatuus 7 qui pecuniā suā secū
uult h̄re cū naufragiū alicui iminē;
Vñ 7 7. sup job. Quasi fluctus timētes
sup me. r. inui d̄m. cū fluctus desup
iminent. tūc de nauī picūt p quib;
longa naufragia supserūt. fatuus
7 avarus qui i tanto naufragio po-
situs poti⁹ uult pecuniā suā secū h̄re
quā eam in saluo esse. p̄cipue cū dicat
seneca. Nemo cū sarcinis enatat. Tercio
casus 7 in quo n̄ uult aliq; pecuniā
suā secū h̄re cum pecuniā illa furtiua
sit. 7 scit illā pecuniā fore testiōnū sue
dāpnatois si apd se inuenta fuit. fatuus
7 avarus qui rem male acq̄sitā que
testiōnium erit dāpnatois ip̄i ita dil-

gent⁹ obseruat. uide⁹ diuallē i morte
ip̄iam cū in iudicio tā picolo testet p
duce uelit tra se. Ad h̄ uide⁹ p̄tinere
q̄ avaris dicit iacob. v. Aurū 7 argē-
tum ur̄m eruginauit. 7 erugo eoz t̄-
rit uob in testiōm 7 manducabit car-
nes ur̄al sicut ignis. Quart⁹ casus 7
in quo aliq; n̄ uult pecuniā suā secū
h̄re cū hostes sui cum insecūtur. 7
pecuniā illa impedimtum fuge illi.
In quo satis manifestū 7 q̄ insipies 7
auarus que hostes inuisibiles conse-
quuntur. 7 pecuniā suā nulli uult cō-
mendare. s; uult poti⁹ eam custodire
cū in uitate illa poti⁹ illū custodiat 7
detineat. n̄ de manib; ei⁹ possit eua-
dere. Vñ 7 avarus sic symia ul' ursus
qui ligantur ad stipitē ul' truncū
quq; mobilem. 7 poss; alicui uideri
q̄ symia ul' ursus stipitē custodiat
cū poti⁹ a stipite custodiat. Sic aua-
ri ligati sūt ad t̄p̄ralia bona quoz
quedā mobilia sūt. quedā imobilia
7 poti⁹ p ea custodiant. d̄yā. q̄ ipsi
custodiūt ea n̄ possunt pcedere. n̄
quā uincim amoris quo ad diuici-
as suas ligati sūt p mittit. Vñ exod.
vii. Verūtamen longi ne ab eatis.
Quint⁹ casus 7 in quo n̄ uult aliq; pecuniā
suā secū h̄re. cū p̄tin; sup
ea se inquietari. ul' ut largiatur eā
ul' mutuo cedat. 7 ista cā multum
debet mouē auarū q̄ pecuniā suā
in saluo loco reponeret. Sicut enī

caro circa ossa carnes puocat ut ibi mordeant. et sicut reclamatoria puocant aues rapaces. sic diuicie circa auaros fures et raptores puocant. Vnde Seneca auarus diues cupiditate irritat. imo sicuti caro que ossi adhever. certis carnibus ampli appetitur. sic diuicie auarorum. Dicunt ei auferam ei quod nunquam daret unde nobis. unde a multis inquietatur auarus. Accidit et auaro sicut accidit quibusdam arboribus que nolunt fructus suos dimittere hominibus nisi cum difficultate. vel quod non cito maturescunt. vel alia de causa. et nichilominus arboribus illis auferunt fructus suos. et insuper optime uerbantur usque ad fractionem multorum ramorum suorum. Alie uero arbores que de facili fructus suos hominibus dimittunt remanent absque dampno ramorum suorum. Sicut auarus suis spoliatur uelut nolit et propter hoc flagellatur sepe. Quod agit insipienter auarus sua custodiendo quod non uult ea in celum promittere. non enim uult elemosinas facere in uita sua sed expectat ut ab aliis sibi fiant. Elemosine pro morte filii; illi qui de nocte transiturus per loca foueas plena uellet lucernam sibi ferri pro tergum. Elemosine enim qualis homo facit in uita sua sunt quasi lucerna que profertur homini et custodit hominem ne in foueam cadat inferni. Elemosine enim que pro morte facte sunt quasi lucerna pro tergum qui non hominem custodit quando cadere possit in foueam inferni. et si iam cecidit non extrahent eum inde esse. quod in infer-

no nulla est redemptio. De tribus stulticiis auari. scilicet impudencia. incuriositas et cautela. xxvi.

Sequitur de tribus aliis stulticiis auari. quarum prima est impudencia. secunda incuriositas. tertia uero in cautela. Hec enim tria sunt species stulticie sicut opposita eorum sunt prudentia. incuriositas et cautela sunt species prudentie. Quod autem auarus insipienter ualde se habet in sua puisione potest ostendi multiplex. Primo per hoc quod ubi in eternum mansurus est de domo sibi non prouidet. Vbi uero hic per noctem habitatur et palatia magna struit. hoc est uita presentis. Si ad eternitatem future uite appareatur. Vnde sapienter dicitur quod spes impij quasi lanterna et tanquam memoria hospitis unius diei uel noctis. et tullius loquens de eo qui bene uiuit in mundo isto dicit quod ipse ex hac uita discedet tanquam ex hospicio. non tanquam ex domo. Immo quod plus est uita presentis quam quoddam diuisorium ad quod homo declinat ad amovendum aliquantum. Vel quasi uia per quam cursim transiri sumus. Ad primum facit quod dicit tullius comorandi diuersorium non habitandi dedit nobis natura. Ad hoc signandum uoluit dominus in diuersorio nasci breuitas huius uite cognosceret in futuro. Vnde sapienter dicitur dampnati in inferno. Nos nati continuo desinimus esse. Ad hoc uero quod nos per uiam uite presentis cursim transiri sumus facit hoc quod dicit augustinus quod nichil aliud est tempus uite huius quam cursus ad mortem. Vnde uelocitatem huius transitus satis expriment dampnati in inferno

De Avaricia

qui sap. v. dicit. dāpnari in inferno ut
tam istā p̄erūsse tamq̄ nunciū p̄cur
rentem ⁊ tamq̄ nauē que p̄transit flue
tuantē aquā ⁊ tamq̄ auē que r̄ustuolat
in aerem ⁊ tamq̄ sagittā ad locū desti
natū emissam. Quale uō ⁊ h̄ in loco ad
quē ad horam dūtinū ul' inuia p̄ qm
cursum t̄nsituri sum' palacia magna
ost r̄ue ubi ū eternalr̄ mansuri sum'
ī nullo nob̄ p̄uide. Scto pot̄ ostendi
q̄ auarus in sapient' agit in sua p̄uisi
one. p̄ h̄ q̄ horrea sua ⁊ cellaria replet
ad sustentatōem uite diurne. nich̄ uō
p̄parat uite et̄ne. Vita p̄sens ⁊ q̄i ul
ta unū diei. Vñ d̄. mille anni ante
oclos tuos tāq̄ dies hestina q̄ p̄erūt.
Tercio pot̄ ostendi id p̄ h̄ q̄ auarus
in sapient' agit in sua p̄uisione p̄ h̄
q̄ iumento suo. s̄. corpi plantat uineas
⁊ agros seminat ⁊ p̄uide n̄ cessat. ai
mā uō suam famē p̄ure p̄mictit p̄p̄
defc̄m c̄bi sp̄ual'. Ad q̄ possum' refer
re illd̄ ps. Esurientes ⁊ s̄cientes aīa eoz
in ipsis defecit. ⁊ eccl̄ vi. Om̄s laboz
hoīs in ore eius. s̄. aīa eius n̄ implebit
bonū. q̄. d̄. Totus laboz hoīs ⁊ circa os
corpis aīam ū uacua relinquit. Q̄r̄o
pot̄ ostendi q̄ auarus in sapient' agit
in sua p̄uisione p̄ h̄ q̄ diligent' cauet
ne ramū arborū suaz nimio onē fr̄a
gant. Idē ⁊ faciunt de iumentis suis. no
lunt eī ea nimio onere grauari. se ip
sos uō onere importabili onare n̄ ti
ment. Vñ auḡ. Quid miserū misero

n̄ miserare se ipso. Quantūcūq̄ onerā
sit auarus onere. t̄p̄aliū istoz nū
quā dicit sufficit q̄ s̄c̄ sit Seneca. Sege
tem nimia sternit ubertas ⁊ rami onē
franguntur oib; q̄ nocet q̄s in modata
felicitas r̄upit. Nec poss; sustine aua
rus q̄ iumentum suū ultra eius uires o
neraret. In onando ū se uires suas n̄ o
deat. **De multiplici circūsp̄ctione auari.**

Seq̄ de in circūsp̄ctione auari q̄ m̄
plex ⁊. Prima ⁊ q̄. stinue terram
inspicit iuxta illd̄. Oculos suos statuerit
declinare in t̄ra. celestē uō parām nō
osidat q̄ amittit. Seda in circūsp̄ctō
⁊ q̄ q̄i pedes scuto defensionis dilige
ter p̄regit. caput uō. i. xpm hostib;
exponit. Capd̄ uiri xpc ⁊ sic dicit apls.
De h̄ capite n̄ curat auarus licet ad e
todia illi admonerit ubi dicit. Estote
prudentes sicut serpentes. ⁊ c̄. Serpens
capd̄ p̄capue custodit. Capiti asini sui
i. corpi multū timet auarus. huic
ū glōso capiti n̄ timet. Tercia in circū
sp̄ctio ⁊ q̄ a sinistris p̄uiscans dilige
cauet sibi auarus. adextris uō p̄spirant
n̄ cauet. ex qua parte magis sibi cauet
dū est; iuxta illd̄ gḡ. Cū oīs fortuna
timenda sit nob̄. magis timda sūt no
bis p̄s̄pa q̄ aduersa. ⁊ ps̄. Cadet a late
tuo mille. ⁊ c̄. Quarta in circūsp̄ctō
⁊ q̄ paupertatē p̄sens uite q̄ ante se aspi
cit sola attendit ⁊ nimis cupient' eī fu
gē. q̄i retro cadit in foueam paup̄ta
tis et̄ne. iuxta illd̄ Job. Qui timet

prima irruet sup eū nix. 7 in pū. Quod
 tim; ipius irruet sup eū. Quia in cūspice
 tio; qd auarus diligent cauet ne q̄s sibi
 furetur argentū. s̄ dya' ex alia pte furat
 ei se ipm cū t̄p̄o suum ei furat cū detur;
 eū in aliquo p̄ccō mortali. Decima stul
 ticia; auari stulticia in cautele. 7; i cau
 tela superficial' rerū inspectio q̄ multum
 habudat in auaro. Videns enī auarus
 quāda pulcritudinē extiorē in uita diui
 tū turpitudinē 7 fetozē q̄ in illa; non
 auit. De qua turpitudinē dic' aug'. Ecce
 cū iniquis oīa sūt pulchra 7 ipsi sūt tur
 pes. in osee. viij. fact' 7; q̄ uas in mundū
 in nardib; videns 7 auarus in uita di
 uitū extiora signa leticie graue tristitiā
 q̄ corrodit corda eoz n̄ auertit. De q̄ dic'
 seneca. hoz q̄ uocant' felices hylaritas
 ficta; 7; grauis tristitia eo quid grauior;
 qz interdū n̄ licet pala esse miserol. s;
 int' erupnas eoz ipm excedentes necesse
 7; age felice. Videns 7 auarus in uita di
 uitū extiorē habudancā cordis paup
 tatē n̄ auit. De q̄. apoc. iij. Dicit q̄ di
 ues sū 7 locupletat'. 7 null' egeo. 7 nes
 cis qz miser es 7 miserabil' 7 paup. Aug'
 de diuite ext' plen' s; intus uacuis. car
 ne crepat 7 corde m̄dicat. Undecima
 stulticia auari; q̄ cū nouit terrā abū
 esse demonū. iuxta illd gen'. dictū; ser
 penti terra comedes oib; dieb; uite tue
 ipse se totū in ea tuoluit. ac si ab' dya'
 desideret eē. qz ubi; thesaurus suus ibi
 7; 7 eoz suū. terra 7 in ore ponit iux illd.

Qui de tra; de tra loq'. In ysa. xxix. De
 humo eloquiū tuū uisitabit auarus 7
 in aurib; terrā ponit. q̄ aure ad modū
 aspidū tra obstruit. ul' qz de t̄renis li
 bent' audit loq'. Loquimini inquit nob
 placencia. In oculis 7 ponit tra qz iuxta
 ubū sup positū oculos suos statuerūt
 declinare in tra. 7 salo. Oculi stultoz i
 finib; t̄re. terra 7 hnt in manib; iuxta
 illd q̄ dicit in t̄ren. Man' eius in cophino
 seruiert. terra 7; in pedib; eoz. imo
 7 sordes. iuxta illd q̄ dicit in t̄ren. de syna
 goga q̄ erat amara. Sordes ei' in pedib;
 ei'. Duodecimo loco auar' stult'; circa
 sua stultoz circa suos. stultissim' circa
 se ipm. Circa sua stult'; qz nescit inde
 facere comod' suū. imo filis; cani sede
 ti sup acruū feni q̄ inde n̄ comedit.
 7 tū latraret siq̄s inde sume uellet. A
 uarus quidē bursa; siue archa furū
 7 raptorū 7 tyrānoz h' mundi. Archa
 n̄ h̄t aliud comodū de pecunia q̄ ser
 uat n̄ q̄ occide ill' interdū s̄fringit.
 Bursa uo h' comodū reportat de pecu
 nia q̄ seruat q̄ macclata inde reman;
 7 custodiendo pecuniā s̄sumit' 7 rūpit'.
 7 interdū a latromb; sandit'. Sic aua
 rus de pecunia quā seruat macclam
 culpe s̄trahit. Vita suā in custodia
 pecunie s̄sumit. Occasioē ill' affligi
 tur 7 interdū iugulat'. Valde 7; a
 uarus stult' circa suos. facit enī aua
 rus de filiis suis sic solet fieri de mu
 rib; Inuisat' enī. 7 inuisati p paleam

-IV-

in cecendo mariam sue exultiois colligit
qz palee eis adhent. Sic auarus iuiscat
quodam filios suos du docet eos tprali
a amare. Amor eni tpraliu iuscus est
spualiu penay sic dicit glo. sup letar
sum. 7 filij sic iuiscati tpraliu male
ogregat materia in cendy etnoz. Curta
se u fili ualde stultus; auar. Primo qz
lucratul; lucratorie expeditissime ipe
dit se diuicul quib; ab eo teneri possit
7 deici. Cont q dicit gg. Qn ad agone
fidi uenim lucta ita malignos hpc su
mim. Maligni aut hpc nich in h mudo
ppum possidet. Audi g cu nudo luctam
debem qz siqs cu nudo uestitul luctam
aggitatur acius ad terra deici qz ht un
teneatur. Iso ad olefens relicta syndone
nudo aufugit. 7 ioseph relicto pallio fu
git ab egyptia. Stultus; 7 auarus arca
se qz plantatul uult esse in aqs deliciaz
qi nesceret salices 7 alias arbores que i
aquis crescut steriles esse. **De sex stulticijs**

auari 7 p q pscns felicitas sopno assilat in

xxvii. **D**ret stulticijs pdeas sunt vi stulti
cie auari. Prima; q ipse credit ea
q sopna sut uitate. Vn in ecc. Sopna
extollit in prudentes. felicitas pscns q
in prudentes extollit sopnu uocatur
qz assimulat ei in uij. Primo in h qd
sicut sopnantes credut se tractare po
ma aurea ul lapides piosos. ul sume
cibos delicatos pp sola fantasmata ha
beant. Longe eni amplu distant hec di
uicie ul delicie a ueris. q fantasmata

pomoz aureoz a pomis aureis. Ad h
sopnu pot referri q leg. xxix. ysa Que
ad modu esuriens sopnat 7 comedit. e
aut fuit expgetes uacua; aia ei. 7 sicut
sopnat ficiens 7 bibit p q fuit exp
getact uerat cu ad huc situl 7 aia ei ua
cua;. Sic erit multitudo genciu oim
qui dimicauit ita monte syon. rere
sicut sopnans iste scdm uisione suam
esurit 7 comedit. 7 ad huc in uitate ua
cuis remanet. sic auarus esurit diuicias
7 ogregat eas 7 tn eque uacuis; ut p
ul ul ampli. Scdo assimulat pscns feli
citas sopno in breuitate. Vn Job. xx.
Quasi sopnu aduolans n inuenietur
tntuoler qi uisio nocturna. Tertio as
silatur in h q diuites finito sopno p
sentis uite nich hnt in manib; suis.
Vn in ps. Dormierut sompnu suum
7 nich inuenit os uiri diuiciaz i ma
nib; suis. Glo. Quia nich posuerut in
manib; xpi in quib; bonu; ut nra
ponam. qz n; qui de manu sua possit
eruere ut dic in Job. Quas tedi solas
semp hebis opes aut quida. Quarto
assimulat felicitas pscns sopno. qz illi
qui reputant se felices. nullis p suasio
nib; pot ostendi q sopnient. sicut n
alicui cu dormit. Seneca. Sopna nar
rare uigilatul;. sic qn ignis infernal
excitabit eos a sopno. tuc cognoscent
se sopnasse. sic illi qui dicunt in ifno.
Sap. v. Transierunt oia sicut umbra
cu aut diuites erut in iferno. tuc cog

noscent bona & mala h' uite n' fuisse uia
 bona & mala uera. s; tm umbral ueroz
 bonoz & maloz. Vera em' bona & uera
 mala future uite sūt. Secda stulticia ē
 ebrietat' de qua xxvii. ysa. Ve corone
 supbie ebei u' estrayim. i. fructificās & di
 ues qui amore mūdi ebruus; Vn' jē. li.
 Calix aureus babylon in manu dñi in
 ebriant' omnē tram. i. amatores terre
 noz. cui' ebrietat' triplex; signū. Primū
 ; nuditat'. Vn' gen' ix. legit' de noe qd
 bibens uinū in ebriatus; & nudatus in
 tabnaclō suo. Sic auarus nupciali ueste
 caritatis nudat'; cū indigentib; uiscē
 claudit. Iuxta illd' j. jo. iij. Qui habuit
 subam mundi h' & uidit frēm suū ne
 cesse h're & clausit uiscera sua ab eo q
 m' curtal dī manet in eo. Audiatē tñ
 istā n' erubescat auarus ad mod' ebrū q
 n' agnoscat. Secdm signū; h' q' dāpna
 & lesiones spūales n' sentit. gg. Qui pere
 grinatōem hāc p' pata appetit dolē int'
 dolores nescit. pu' xxiii. Dicit ebruus u'
 beauerunt me & n' colui. trayerūt me
 & n' sensi. Tercū signū; h' q' auar' coz
 mit tamq' porcus. ato q' n' pot' excita
 ri a sopno culpe n' ad butinā diuine p'
 dicatōis. nec ad tonitruū diuinaz cō
 minatōm. Tercia stulticia auari; qd
 omittit se diuicū q's tñ fat esse falla
 ces. ex u'bo u'itat'. q' xxiii. Vbi dicit q'
 fallacia diuiciay suffocat u'bu. Preterea
 fat eas q' infinitos hoies pdidisse & hos
 tib; inuisibilib; captos tradidisse habu

dancia diuiciay uitē illo u'bo iude.
 Quicūq; osculatus fuero ipse; tenere eū.
 Vn' a diuicū q' a p'ditore cauendū est
 Quarta stulticia auari; q' inicitur la
 benti & p'capitanti s; mūdo. Vn' gg. Qui
 labenti inicitur necē; ut cū labente
 labat'. & pu' ix. Qui pfidit in diuicū sū
 is corruet. Qnta stulticia auari; q' ser
 uiciū suū ponit in eis q' in sūma neces
 sitate n' potūnt eū uiuare. Vn' pu' ix.
 Non p'derunt diuicie in die ultōis. iust
 ticia aut' libabit a morte. & in sopho. Ar
 gentū & aurū n' potūnt eos libare t'die
 furoris dñi. Sexta stulticia; q' credit
 diuicū que n' solū sunt mendaces imo
 mādacia uocant'. Vn' in ps. & q'rat mda
 cū. x. pu'. Qui inicitur mēdacū h' pas
 cit uentū & aug'. Dñe uolui teā mē
 datū posside. s; te amisi q' n' dignaris
 cū mendatio posside. & mirū quō iam
 creditur diuicū cū temp' tam longū tñ
 fuerit q' mentiri inceperūt. & tot hoies
 ad infernū suis mendacū p'traverunt
 & ad huc cotidie & mēciunt' n' unico
 mendatio imo multiplici. Primo ho
 noie p'mittūt dñy & in miserā seruitu
 tem hoies ponūt. de qua seruitute p'
 dēn;. Secō p'mittūt securitatē. & homi
 nē timidū reddūt. Vn' cayn. qui in t'p'
 possessio leg' habuisse caput tremulū
 Tercio p'mittūt sacietatē & faciūt esuri
 re. Vn' philo. Diuicie cogūt esurire.
 Quarto p'mittūt suauitatē & tñ pun
 gunt. Vn' in ysa. xiiii. Ponā babilonē

De auaricia.

in possessione ericij. ut s. pungat ab hys
q̄ possidebit. sicut tenent ericij p̄gūt ab
eo. De alus mal' q̄ facit auar' p̄o subiecto. xxv.

Dico de stulticia auaroz. ostendēda
sūt mala cetera q̄ facit auaricia s̄
iecto suo. q̄ in magna parte patebunt.
si ostendatur mala q̄ faciunt diuicie ama
toribz suis. Vñ de ill' mal' in dicem'. 7; pe
mū malū q̄ inquinat amatores suos. r̄ id
luto spantur. Abac. y. ubi d̄r. vsq̄ quo
aggrauat omnia se densū lūm. 7; eccl. xv. v̄
legit. Qui tetigit p̄cē inquinabit ab ea.
7; ezech. vii. cōparat sterq̄linio v̄ dicit.
Aurū eoz in sterq̄liniū erit. Sterq̄liniū
disp̄sum utile 7; agros enī fructificare
facit. Conggatū uo n̄ 7; utile n̄ ad impin
guand' 7; ad fetore inferendū. Sic diuicie
disp̄se hōiem iuuant. Jgregare uo ama
tores suū inquinat. q̄ d̄ns uoluit in re
rū naturis signari qm̄ uoluit ul' ordina
uit ut argentū 7; cetera metalla p̄ciosa cō
tingentes se 7; corporali inquinarent. ad
eandē iniquationē p̄tinet q̄ leg' p̄u.
xxviii. Qui festinat ditari n̄ erit ino
cent. Ditari festinat ille q̄ in mundo il
to q̄ locus 7; paupertatis 7; exiliū uult dita
ri. Vñ eccl. xi. Diues si fueris n̄ eris inno
centis a delicto. 7; osee ix. De amatoribus
diuiciarū facti sūt abhominabiles sic ea
q̄ dilexerūt. 7; seneca. multū ul' magnū
est diuiciarū stultitiū n̄ corūpi cū di
uicie d̄i obliuionē inducant. Vñ gen.
xlviij. Esraym 7; manasses dicuntur fu
isse fr̄s germani. Esraym int̄p̄t fructi

ficans. p̄ quē diuicias intelligim'. 7; ma
nasses obliuio. habūdancia diuiciarū
7; obliuio d̄i societate h̄nt ad inuicem
q̄ societati inuit' in deut. v̄ leg'. D̄ns d̄s
tuus introducet te in terram bonā. terrā
riuoꝝ. 7; sub iūgit. Absq̄ pecunia come
des panē tuū 7; rex om̄ habūdancia
p̄frueris. De in sequit'. Obserua 7; caue
ne qm̄ obliuiscaris d̄ni d̄i tui. Valde cū
turpis 7; inquinatio q̄ diuicie faciunt.
cūlli. Decet' auaricia nullū uiciū 7; nec
solū una macula inquinat diuicie. immo
secū uniuersitatē inducūt uitioꝝ. Primo su
p̄biam. Vñ xxv. eccl. Dom' q̄ nimis 7; locu
plex adnichilabi. sup̄bia. Secū uā. Vñ de
gen' xiiij. fca 7; rixa inter pastores abraha
7; pastores loth. Erat enī suba eoz multa
7; nequibat simul hitare. Tercio iudiā.
Vñ p̄u. xxviii. Vbi q̄ festinat ditari 7;
inuid; alius ignorat q̄ egestas ei sup̄uē.
7; gg. d̄c. de uiro iusto. p̄ h̄ q̄ in terris
nich appetit alienis p̄fectis inuide nes
cit. Quarto accidia. Vñ se. xlvij. fca
fuit. mo 7; abdo. v. s. m. f. s. 7; c. Quinto
uiciū gule. Vñ iuc. xvi. Homo q̄dā erat
diues 7; epula. cor. sple. 7; c. 7; eiusd. xii.
Anima multa h̄es reposita in annos pl̄
mos. req̄esce. bibe comede. Sexto luxū.
Vñ xxvi. eccl. ad salōnem. Collegisti q̄ au
ricalcū aurū. op̄lesti q̄ pl̄būm argē
tū. 7; p̄t sequit'. 7; inclinasti femora tua
in mulieribz. Sedm̄ malū q̄ faciūt diu
cie 7; detentio in peccō. 7; ico spant' luto
ut s̄ 7; bitumini. in gen. ū legit' q̄ ual

ut siluest' multos hebat puos bitumis
vall' siluestris; uallit' miserie q' diuersa
gena diuiciaz q' h'c que admodu' bitum
corda denner. Ad h' p'ner illd q' die aug.
Dne ea tenebant me longe a te q' n' pote
ram posside sine te. 7 illd ecc. Qui dilig
auru' n' iustificabit. 7 illd Je. xxi. i. locu
tus ad te in habudancia tua. 7 dixisti no
audiam. Terciu' malu' q' diuicie faciunt
; q' possessores suos spoliant. bona eni
t'p'alia scdm aug. bona uiscata su't. Ido
dicit seneca. Quisq' inq' cura agere uita
ista uiscata bn'ficia deuret. Sicut g' uge
uiscate aues spoliant plumis suis. sic to
na t'p'alia spoliant hoies pennis uirtu
tum 7 plumis scdm meditarom 7 scdm
desidior. Sicut eni spine oues lana spo
liant 7 interdum excoziant ita ut a mus
cis molestentur. sic diuicie corda hoim
excoziant 7 faciunt ea molestari a muscis
diuiciaz sollicitudinu'. De quib; muscis
leg' ecc. x. musce mo. pdunt suauitate
unguenti. 7 exo. viii. q' uenit musca g'
uillima in domo phois 7 seruoꝝ eius.
7 g'g. Nich laboriosius qua' terrens de
siderus estuare. 7 nich quicq' q' in hoc
mundo nich appetere. hinc; q' isrl' custo
diam salbi accepit in munie. Egiptus
p'antur muscaz multitudie. ato aute
spoliant diuicie amatores suos. q' inter
du' 7 brace otinencie n' remanet in eis.
vn' Je. xiiij. Computruit subare 7 itm
ad eufate. ato spoliant eos q' 7 coz
cit n' relinquunt. Immo u' ; thesaurus

57
coꝝ. 7 coz coꝝ. q'uru' ; 7 quo sapientes h'
mudi uocant' illi ai' mudo' ita spoliet eos.
7 muru' ; quo n' cessant lude ai' in cessan
ter pdu't. S; de luto calefa' nesciunt se sub
trahere luto. sic ut n' pdant n' cessant p'de
lutores. Quarto loco debilitat' diuicie.
Debilis; eni homo diues ad sustinend'
7 ad pugnandu' 7 ad bn' opandu'. Ad sus
tinend' ato debilis; ut ad sibilu' unius
uerbi de altitudine uirtutu' dicitur
7 si aliq' infirmitate in aliq' uidit fere
insanit. Vn' seneca. Nob' regu' aios indu
imus na' illi obliti sue inbecillitatis alie
ne deseruunt. q' in iuria accepit. Ad
pugnandu' 7 sunt debiles. Vn' Je. xlii.
ad aquilonem iuxta fluiu' eufates iue
ti su't 7 corruerunt. Vn' leg' q' exercitus
alexandri deuictio dario spoliis ultra
modu' ditatis paulo p't ai' hostibus
itm ogressis deuict'. Qd' uident alexa
der spolia oia que sui acquisierant uis
sit oburi dicens. Qua' diu sine pecunia
fuerunt n' erat qui eis resistet. s; auro 7
argento onati. desides 7 pigri effe'i su't.
quib; amillis fortit' sicut ante pugna
uerunt. Debiles 7 sunt diuites ad bn'
opandu'. De illis eni uer'u' ; q' legit' in ps.
Pedes h'nt 7 n' ambulabunt n' clamabit
in gutture suo. ille qui multu' potat
laborare ante q' fieret epc. fcs epc
n' pot' ire n' cantare n' aliud bonu' face.
Quinto loco affligunt diuicie amatores
suos. Vn' ecc. x. Labor stultoꝝ affliget
eos qui nesciunt in urbe p'gere. i. in

paradysum. Affligunt et eos qui contineant in
ed. v. dicit de auaro. Cuncti dies eius dolori-
bus et erumpunt pleni sunt nec per noctem in quiete
quiescat. Et eodem die. Saturitas diuitis non sinit eum dormire. Et in ecc. dicit de auaro
quod in tristitia erit super mentem suam et phis
dicit de ipso. Nichil infeliciter inficiente for-
tunato. Et phis. Nichil potest grauius in perari
inimico quam auaricia quam in presenti ueritate
cor eius dura tormenta patitur et in futuro
eterna supplicia promeretur. h. signatur in
h. quod abel legitur fuisse cain frater. Abel luc-
tus. cain possessio in tempore. Abel enim et cain
fratres sunt. quod lucus et possessio iuncta sunt
Idem figuratur in h. quod tyrus legitur fuisse fi-
lia sydonis. Tyrus enim interpretatur angustia. sydo
autem uenatio. Venatio autem cupidorum an-
gustiam et afflictionem in eis parat. Sex-
to loco faciunt diuitie quadam stultam
fiduciam et presumptionem. Unde in ps. Ego
dixi in habundancia mea non mouebo in
eternum. Unde ecc. xi. In ueni requiem et nunc
manducabo de bonis meis solus et nesciat
quod tempus pretereat et mors appropinquet et
relinquat omnia alius et moriatur. Ultimo
interficiunt anime contemplationem. Unde gen. xl
viii. Jacob ingredienti eustate mortua
et rachel. Eustate interpretatur stultitia et significat
diuitiarum habundantiam. Ista eadem mala que
diuitie faciunt facit per consequentiam ipsa
auaricia que eas congregat. Preter ista mala
sunt et duo que auaricia facit. Primum
quod conturbat auarum et totam domum eius. Unde
pu. xy. Conturbat domum suam qui secta-

tur auaricia. Domus ibi potest accipi uel
per domo scilicet uel per domesticas. Secundum
malius et ingratitudo. Seneca stultum ma-
lum habet malum cupiditas que quod ingrata
Et quisquam de accipiendo cogitat oblitus
et accepti. Cum debet auarus regraciarum
de bonis que iam accepit ipse oblitus
acceptorum de accipiendis cogitat. *Et ea que*

scriptura auarum comparat ualeat ad det. aud. xxx.

Octauo faciunt ad detestum auaricie ea
quibus scriptura auarum comparat. Comparat
autem scriptura auarum inferno et morti.
Unde abac. y. Dilatat qui infernus animam
suam et ipse qui mors non adimplebit. Unde
in persona auarorum dicit in pu. i. Deglu-
ciamus eum sicut infernus uiuentem et ideo
auarus et sicut infernus. In facibilis enim
a quo amplius et deuorat amplius rapere
sunt que perdat. Comparatur et auarus mari.
Quia enim flumina intant mare et ma-
re non redundat. Unde leg. ecc. i. sic nec
diuitius auarus redundat. Comparatur
et auarus canis. Unde seneca. Vidi aliquem
canem missa a domino frustra panis aut
carnis apto ore captante. quicquid exce-
pit primum in tergum deuorat et semper
ad spem futuri in hyat. Idem accidit nobis
quicquid expectantibus nobis fortuna pi-
cit id sine ulla uoluptate dimittimus
statim ad rapinam alterius erecti et ato-
niti. Comparatur et auarus talpe eo quod
sicut niger per nequitiam. cecus per auari-
ciam. quot habet diuitiosos cumulos. tot
cumulos habet auarus quod possessio amat

Comparat e auarus aranee. Aranea telas fa-
cit ut muscas capiat. ayulce que pungunt
diuicias significant. Ad quas capiendas
totu studium; auari. Vn in ysa. Telas aia-
nee texuerunt. *De exemplis q ualēt ad detest'*

auaricie xxxi.

Nono facit ad detest' auar. *auaricie xxxi.*
Exempla scoz aut phoz de quibz
paucis ponem'. Primu aut exemplū est
Gen xiiii. Vbi regi sodomoz dicenti abra-
ham. Da m aiās cetera tolle t. Respondit
abrahā. Leuo manu meam ad dñm excel-
sum possessorem celi et terre q a filo sub
regimini usq; ad corrigiā calige n acci-
piam exoibz que tua sunt et c. Scdm ex-
emplū; xxxii eiusde ubi iacob uolēt
dare munā elau. Respondit elau. habeo pli-
ma fr mī sunt tua t. Terciu; exo. xxxvi.
ubi artifices tabnacli dixerūt moyfi.
Plus offert ips q necessariū sit. Dixit
q moyses pcom uoce. Nec uir n muli-
qeq; offat ultra in ope scuaru. Quartū
in numi. Vbi dicit balaam. Si dedit m
balac domū suā plenā argenti et auri
n potō mutare uerbu dñi. Quintū; i. R.
ubi dicit samuel. loquimini de me corā
dño. Si te manu cuiq; munus accipi-
serit u; i. R. In fine u dicit dñs. Ad ce-
nā neq; fiet uis et p precio emā a te are-
am tuam. Septimū; in iohē u dicit dñs.
Venit pnceps mundi h et i me n hē
quicq; s dicit glo. Noluit hē qd pter
venit paup ne hēet dñā qd auferret.
Octauū; y. ad cor. Gratis euangeliza-
ui uob. cū essem apd uos et egere nulli

onerosus fui. et paulus. Argentū et aurū
et uestem nulli concupiui sic ipsi scitis
qm ad ea q opus erant m et hys q meo
erant ministrauerūt manus mee et ideo
oportet meminisse uerbu dñi ihu qm ipse
dixit. beatus; magis dare q accipere.
Aliud exemplū; q. ponit iō de quodā
pho qui pficiens ad philosophad athe-
nas magnū pond' auri secū detulit.
In uia aut delibant secū et uideant se
n posse simul uirtutes et diuicias possi-
de pccat a se aurū inuenit. O diui-
cie habito sitis pcul a nob. Aliud exem-
plū; digemz in tolio regemz qui lo-
cupletē ducebat paupratē. ad q aristip-
quidā aulicus cū mundaret olera sua
accedent ait. Tu cū sapiens et philosoph-
sus. si m credidisses et regibz seruire uo-
luides n olera tua lauaret s in aula
sūmi pncipis mecū maneres. Cui re-
spondens ait. Si m credidisses et pau-
ptate medioeri scires uti n opteret te
regibz ad uolando mētur. huc cū uidisset
quēdam bibē ad fontē cū manu ait. siel
creba naturā m credidisse cyphū et puulu-
ual cū quo bibē solebat ad lapidē fre-
git. Aliud exemplū; beati thome cantu-
ariē qui institutus cancellariū suū
iuramento cū astrinxit ne unq; ad usq;
ad campusū in amministrazione cancella-
rii acciperet. *De spēb; auā; et pte de usura. xxxii.*

Dicto de hys q puenit ad detest' a-
uaricie in omni. dicend; de spē-
bz eius. int' qz pmo dicemus de usura

et h[uius] ordine. Primo dicam[us] de h[uius] q[ui] faciunt
ad detest[um] hui[us] peccati. Sec[un]do de sp[irit]ib[us] eius. Ter-
cio tangem[us] aliq[ui] de restitu[ti]o[n]e usurar[um].

De h[uius] q[ui] faciunt ad detest[um] usure. xxxiii.

Ad detest[um] u[er]o hui[us] peccati faciunt testi-
monia scripturar[um] quor[um] p[ri]mu[m] e[st] xxv. ex-
ubi sic legit[ur]. Si pecuniam mutua[m] dedis
paup[er]i meo q[ui] te[m]p[or]e non urgebit e[um] q[ui] ex-
actor[um] nec usuris opprimes. Sec[un]d[u]m e[st] xxv.
leui. Pecunia[m] tua[m] n[on] dabis fr[atri] tuo ad usura[m]
et frug[um] sup[er] habundancia[m] n[on] exiges.
Terciu[m] e[st] xxviii. deut. ubi sic legit[ur]. fr[ater] tuo ab-
usura id q[ui] indiget a comodab[us] ut b[en]edi-
cat t[ibi] d[omi]n[us] in o[mn]i ope tuo in terra q[ui] ingre-
deris possidenda. Vbi insinuat[ur] qu[od] iustitia
sit utilitas mutuant[ur] fr[atri] suo. D[omi]n[us] enim
b[en]edicit ei in o[mn]i ope suo. Quartu[m] e[st] i.
esd. vi. ubi sic legit[ur]. Usura[m] a fr[atr]ib[us] u[est]ris n[on]
exigatis. Aliud testi[m]o[n]iu[m] e[st] in ps. u[bi] dicit[ur]
dauid ad d[omi]n[um]. D[omi]n[us] qui habitabit i[n] ta-
bernaculo tuo. et c[etera]. et d[omi]n[us] sub iungit. q[ui]
pecunia[m] sua[m] n[on] dedit ad usuram. e[st] ab-
naclim e[st] hitatio militanciu[m]. V[er]u[m] signi-
ficat militante[m] ecclesiam in qua d[omi]n[us] n[on]
uult quiescere usurarios. V[er]u[m] ipse legit[ur]
euisse m[er]sas numularior[um] et ei effudit
se et eos eiecisse. deinde n[on] recipiebant
manifestas usuras s[ed] munuscula fruc-
tuu[m] ultra sorte[m] accipiebant. Aliud testi-
moniu[m] e[st] ezech. xviii. ubi sic legit[ur] de ui-
ro iusto. Si ad usura[m] n[on] comodauit et
ampli[us] n[on] accepit et c[etera].

xxxiiii.

Sec[un]do faciunt ad detest[um] usure sex
stulticie quib[us] laborat usurarius.

Prima e[st] cu[m] uehement[er] desideret feclari.
Non uult tam[en] cu[m] d[omi]no fenerari q[uo]d
possit face[re] sine peccato et cu[m] magno lucro.
S[ed] ibi feneratur ubi paru[m] e[st] lucru[m] et mag-
nu[m] peccatu[m]. V[er]u[m] aug[ustinus] miser ho[m]o cur fenera-
ris ho[m]i[n]i fenerare co[n]tra et centuplu[m] accipies
et uita[m] eterna[m] possidebis. Seda stulticia
est q[ui] ipse accepit pecunia[m] ad usuram
cu[m] n[on] egeat et sup[er] meli[us] pignus q[ui] habet.
Melius pignus q[ui] ipse h[ab]et et a[n]i[m]a sup[er] q[ui] ipse
accepit q[ui]cquid sup[er] sorte[m] accepit et ad
magna[m] usura[m] pene de qua usura dicit[ur]
in ps. Ex usuris et iniquitate redimet
a[n]i[m]as eor[um] et ho[m]i[n]i. a pena et culpa. Dicitur
aut[em] pena usura q[ui] pena excedit culpa[m].
cu[m] peccatu[m] momentaneum eterna[m] puni-
tur. Tercia stulticia e[st] q[ui] large expendit
sup[er] se ip[s]u[m] largi[us] et qua[m] expendit sup[er]
detenti pign[us] q[ui] h[ab]et. V[er]u[m] similit[er] e[st] a[n]i[m]abus
emp[er]at a carnificib[us] q[ui] ad occasione[m] in-
pinguantur p[er] quib[us] q[ui]cquid carnifex ex-
pendit sup[er] ipsa[m] expendit. Ad h[uius] p[ar]te[m]
q[ui] legit[ur] xv. se. Congrega eos q[ui] gregem
ad uictima[m] et sacrificia eos in die occasionis
et sepa eos tamq[ua]m ea q[ui] solent imolari
et in ecc[lesi]a dicit[ur] te tali d[omi]n[us] parauit ea ad
rupheam. Quarta stulticia e[st] q[ui] scient[er]
morsura esurit et q[ui]dam fugit. Unde
opatur sanguisuga que m[em]bro tumi-
do apposita prauu[m] sanguine[m] sugit.
et du[m] membru[m] a tumore sanat sibi ip[s]i
et mors occasio. Ad magnitudine[m] u[er]o
hui[us] stulticie facit q[ui] n[on] h[ab]et uim q[ui] q[ui]
n[on] manus maculat et morte[m] a[n]i[m]e sue sic

enī dicit job. Diuicias quas tenuerunt
 euomer. et de uentre extrahet eas d's. Quinta
 stulticia ē q' oēm uiam paradysi obstruit
 sibi usurari'. Vias nūc obstruit cū a
 paupe a se petente mutuū petit to
 nū q' plus ē et uult ē ab hoīe dari au
 potius debuit dare. Viam uirtutis ob
 struit cū dicit se amorē paupi facē cui
 acomodat pecuniam q' incessantē pau
 perē comedit. Sexta ē stulticia q' usura
 rius laborat in fine uite sue. de qua se.
 xvij. leg. et in nouissimo suo erit insipies.
 h' ē summa stulticia que ē in nouissimo uite
 cū nō possit homo postea de ipsa penitē.
 Attendit autē ista stulticia in h' q' debet
 usurari' de diuiciis sibi facē medicamēta
 unde sibi fecit uulnā. Poet' uult inde uiri
 ad mortē filioꝝ suoꝝ q' inde mederi. A
 lit' ē insipient' usurari' in nouissimo suo
 q' circa uitam suā futurā que nouissima
 ē insipient' ē de ipsa sibi nō prudens.

De xij. iniquitatibz usurarij. xxxv.

Tercio loco facit ad decet' usure ml
 triplex iniquitas siue iniusticia q' ē in u
 surario. Prima autē iniquitas q' temp'
 uendit. q' int' oīa transitoria maxime
 uoluit dñs ymune esse oībz absoꝝ pso
 naz acceptione. Cum eī diues de aliis re
 bz plus heat meliores q' paup. de so
 lo tpe nō pot' h're nō id idem q' paup
 nō pot' eū esse nō unicu' tpe simul et semel.
 Magna igit iniquitas ē cū usurari' paupi
 uendit qd' oībz ē ymune. idō iusto di iu
 dico ad tpe' indigenciā frequē' punit'

usurari' cū idem uendiderit. ul' q' uiri i
 py nō diuidiabūt dies suos. ul' q' differet
 iustione suam quantū pot' et sic licet diu
 uiuat tñ semp' h't tpe'is indigenciā. Vñ
 implo uerū ē q' leg' in eccl'. In tpe' redditiōis
 postulabat tpe'. Alit' ē ponit' usurari' uis
 p tpe'is uenditione. Cum enī uendiderit
 requiem noctis et lucē di' merito ill' care
 bit. Vñ fatuus ē sacerdos ē cantat p eo re
 quie' etnā et c'. Cū petit usurario restitui
 q' uendit. papue cū usurari' p'cium sol
 uere noluit. Scriptū ē enī. in ezech' viij. Q
 uendit ad id q' uendit nō reuertetur.
 Secda iniquitas ē qd' uendit paupi id q'
 ei debet lege triplici. i. naturali lege. lege
 mosaica. lege ewangelica. Lege nat' debz
 diues paupi mutuū q' continetur in illo
 mandato. quecuq' uultis ut faciant uob'
 hoīes. eadē faciatis illis. Hanc legē uiden
 tur ad implere ē creaturē in aiare. Fluu'
 enī in ueniens uacuitatē foueas nō per
 transit donec eā repleuit. Lege ē mosaica
 debz diues mutuū paupi ut patet ex
 diuersis testimoniis ueteris legi' prius po
 sitis. Lege ē ewangelica d' h' idem illi iu
 xta illd' luce vi. Date mutuū meū inde
 sperantes. Quanta autē iniquitas ē q' u
 surari' q' nō ē nō cellerari' uendat pau
 pi id q' dñs pcepit ei dari. Tercia eius
 iniquitas ē q' uult illd' q' ē contra natam
 et rōnem. Vlt' enī q' pecunia quā aco
 modat paupi ad comodū suū. apud
 paupem operatur et sic cū acomodare pe
 cuniam sit alicui ad eius comodū dare

ipse simul uult modū pecunie dare pau-
pi & fili retine. q̄ oīa rationē uidetur esse.
Præterea cū in reb; pere que n̄ uiuunt eē n̄
hat. ipse tñ uult nūmos que n̄ uiuunt
singlis dieb; ul' mensib; alios nūmos pa-
rere q̄ oīa naturam; & frumentū in
archa ul' iam consumptū uult parere s̄
aliud frumentū. uult & pecuniam sibi op-
ari. dñi quiescit. Quarta iniquitas; qd̄
uult paupi locari pecunā que iam paup
est. Cum enī mutuū dicat q̄ de meo tu-
um. pecunia illa q̄ iam paup; & si am-
titur paupi amittit nec ad eandē solue-
dam tenetur. Quinta iniquitas; q̄ oīa
dñi offendit. & oīa dñi seruit. alij
peccatores in p̄polare dñi offendūt. form-
catoz enī qñ; p̄ mensem n̄ mittit pec-
catū suū plus q̄ semel s̄; usurari absq̄
treuga ul' pace dñi oīa impugnat.
& de die & de nocte dyabolo seruit cū dñi
uix in ueniat qui p̄ mediū t̄p̄e uelit
ei seruire. Sexta iniquitas; q̄ tota ci-
rie celesti contumeliā facit. Nonne uidet
contumeliā facē alicui scō qui peccm̄
mortale mittit in loco sibi dedicato.
sic ei contumeliā facit qui in die ei dedi-
cato peccat. Vñ cū usurari peccm̄ usu-
re omni die mittat. manifestū; eum
contumeliā facē. & dō; & uirūis angelis
& sc̄s ei. & scō destitutus; auxilio oīm
istorū. Vñ cū dicat dñe ih̄u miserebere h̄
usurari. pot̄ r̄ndē. qm̄ miserebor eius
qz nec in ipsa die qua p̄ assūpcionem
huāne nature me fr̄em ei faxi honori

meo n̄ peccat. nec ē in ipsa die qua p̄ la-
trocino suo suspensus sum. Similit̄ si
dicatur scō petro ora p̄ usurario isto.
pot̄ r̄ndē. Oīm festiuitates meas uola-
uit n̄ in ulla eaz honori meo peccat. sic
pot̄ dicē beata uirgo de uir̄ suis festiui-
tatis; sicut cū dñi oīm sc̄i orate p̄ usu-
rario isto. possūt r̄ndē. Vna festiuitas
in anno nobis sc̄rata; hanc usurari
exspoliavit in qua sola nobis oīb; con-
meliam irro gaur. nec honori oīm mar-
tyrū pepercit. Idē possunt r̄ndē
oīm angli. si p̄cepto dñi m̄tēs; xv.
m̄oz. ille qui ligna in sabbo collegit.
Quo tolerat̄ usurari qui oīm die ē i
natali ul' pascha facit q̄ pel; & q̄ ligna
colligē. Septima iniquitas; q̄ a fr̄e suo
s̄ xp̄iano usuras accipit q̄ iud̄s n̄ face-
ret. Iud̄s enī absq̄ usura a comodat
iud̄o. Octaua iniquitas; q̄ q̄cquid h̄t
usurari quodā m̄ dentes & fauces h̄t
& hoīes comedit. frumentū eius q̄ a do-
creatū; ut comedat hoīes comedit.
fr̄um ē eius hoīes comedūt. Vñ uul-
gariter dñi. Ego debeo xx. libras ad usu-
ral q̄ me comedūt. Nonna iniquitas;
q̄ cū gaudio & risu comedūt & bibūt
lacrimas paupm̄. Decima; q̄ ipso b̄n-
ficio paupis ad ei destructionē utunt̄
dū de h̄ q̄ dedit eis paup ultra sortē
faciunt & inde usuras exigūt. Undeci-
ma iniquitas; q̄ oīa legē dñi datam
Gen̄. iiij. In futuro uultus tui uelcis pa-
ne tuo. ipse p̄ceteris uult comedē & bi-

bere & tam sine labore. Alij laboraverunt
 & ipsi utuntur in labores eorum. Ad usura-
 rios pertinet qd dicitur in ps. In labore homi-
 num sunt. & cum hominibus non flagellabuntur. Du-
 odecima; qd peccato suo finem non ponit. In-
 micator; in momento peccatum suum explet
 s; usurarius cum accomodat. unq. p. v. non in-
 ponit aliquam terminum peccato suo. nec vult
 pecuniam suam sibi reddi. **De quibusdam**

alij qd faciunt ad detest. **xxxvi. usure**

Pret; que predicta sunt xv. que faciunt
 ad detest. usure. Primus qd usurarius
 latro; unde dominus in e. v. cum eiceret num-
 mularios de templo. qui per munusculis
 fructuum pecuniam ostentibus accomoda-
 bant. uocavit eos latrones dicens scriptum
 est. Domus mea domus orationis uocabitur.
 uos autem fecistis eam spelunca latronum.
 In h; e detestior; alij latronibus; quia domes-
 ticus; nulla enim pestis efficacior; quam
 familiaris inimicus sic sapient dicit. et
 nulle sunt occultiores insidie qd que la-
 tent sub similitudine officij multo
 plures exhedant usurarius & de paupe-
 rant qd fures. fur solus occulte spoli-
 at homines de nocte. s; usurarius spoliat
 homines occulte & manifeste. de die &
 de nocte tam potentes qd pauperes.
 Secundus qd ipse; p. ditor. Vltimo enim pau-
 per beneficium mutui dare hac intentione
 ut exhedet eum a sua uinea si h; ut
 alia bona possessione & h; facit tam ami-
 co qd inimico & e frater si h; usurarius frater
 minus discretus. Primo tradit ei pecuni-

am mutuo super possessiones suas potest ex-
 hedat eum. Tertius qd ipse; qd homicida
 quia pauperibus aufert uitam suam. Unde xxxij.
 ecc. Panis egenorum uita pauperum; qui de-
 fraudat illum homo sanguinis; Nec solum
 homicida; usurarius quantum ad pauperes
 quibus aufert uitam suam. imo & quantum
 ad filios ipsos quos spiritualiter interficit. Unde
 in osee. Effraym ducit ad interfectionem filios.
 Quartus qd in aliquo iuda; de terrior.
 De iuda enim leg. xxvii. d. qd p. nra ductus
 restitit xxx. denarios. s; usurarius qui ue-
 nit non uult restituere. Quintus qd iste e
 detestior inferno. In fernu enim in passione
 dmi que sua non erant restituit. Usurarius
 enim audita dmi passione non uult aliena
 restituere. Sextus qd ualde similis; dyabolo.
 Sicut enim dyaboli officium; peccare sic of-
 ficium usurarii uidet qd; pure peccatum ipse
 facit peccatum negociatione sic & alie metri-
 ces. aliam negociationem ul' arte non nouit
 usurarius nisi usuras accipere. In h; e dyabolo
 similis; qd quantum non dormit ad mutuum.
 denarij enim quos mutuo dedit in cessant
 operantur. sic dyabolus non dormit. Job xiiij.
 Qui me comedunt non dormiunt. Septimus
 qd usurarius; similis; buffoni qd de terra
 pascitur & de uinea exit cum flore incipit
 non ualent ei odorem sustinere. Sic usurarius
 terrenis pascitur & delectatur & ab ecclesia
 exit ad odorem ubi dicitur si enim p sentit qd
 ubi sermo debeat fieri fugit ad aliam ec-
 clesiam audire nullam. cum potius in tre-
 debeat si extra ecclesiam sit. cum scriptum sit.

De auaricia.

xxiij. eccl. de lacta scriptura. Quasi balsamum
admirum odoris meus. Octauum; h. q. usurarius
nocte et die in infernum tendit. Vn mirum
et cicut si certis non pueniat. cu diuinitas
ambulandi mltu faciat ad h. q. aliqs ad
locu ad que tendit cito pueniat. Vn uetu-
la una aliqui equo cito uenit ad san iaco-
bu sicut fortis un' ambulatoz eo q. diuine
incedat. Nonu; h. q. usurarius uis simul
xl pecca usure in diuisis locis gerit q. for-
nicatoz non facit. fornicatoz ei non omittit
non una sola fornicatione et in uno solo loco.
Decim; q. usurarius non audet nom suum
coram hoibz confiteri. cu alij hoies qui ali-
cu sunt officij absq. oi erubescencia
confiteant illd. Undecim; q. usura q.
cancer; et q. morbz contagiosus. Vn in
ps. Scrutetur fenatorz omne sbam ei.
Contagio su uo ualde; q. piculosu est
ab usurario aliq. accipe nisi in qb. da
casibz. Vn io. Cauendu; nob maxime
ne ab hys accipiam' munia quos noui-
mus uiuere de lacrimis paupm. ne dica-
tur nob si uidebas furem cur rebas cu eo.
Vn leg' in uita bi fuisse q. cu ipse mor-
tuus ess; obiecit ei dyab' q. ueste a quoda
usurario accepit; et restituit eum dnl
uite ut culpa illa corrigeret. Dyab' tm eu
percussit ut p tota uitam ei uestigium
aliq. percussiois in eo appareret. Conta-
giosus et apparet ee morbz iste ex h. qd
tm creuit. antiquit' ei in tota ciuitate
un' un' fenatoz inueniebat. et ille non fe-
nerabat nisi data fide q. non publicaret

de quo si forte pua oriebatuz suspicio
dicebatur dom' ei domus dyab' et uinea ei
uinea dyab' et sic de certis rebz ei. Oselm
pacis non dabatur ei i missa ignis auici-
nis in domo eius non sumebat. Pueri ad
eius occursum expauescebant et alterum
cu digito demonstrabant. modo fere nro
ru tpm sunt hoies tam detestabiles
cubicularij pncipū et platorz ecclesie et
et ab hoibz eis assurgitur. **De mltiplo**
Quodecimū; pena usurarij. xxxv.
Qua dñs usurarios punit. Prima
pena; q. spoliat a tyrannis sicut ipse
spoliat paupes. Vn ppha isa. Ve qui
p daret nre et ipse p daberis. Vn acci-
dit eis sicut puero paruulo tenenti pa-
ne in manu. cui canis caput manu ut
pane hre possit. Sic tyrann' usurarū
in terdu caput ut ei denarios possit hre.
Vn se. xvij. Pdux fouit q. non peperit. facit
diuicias et non in iudicio in medio dierum
suoz delinquet eas. Dicunt illi qui noue-
runt rerū natural' q. pdux subripit alie-
na oua et fouet ea. s. cu pulli adulti fu-
erunt relinquunt eam. Sic usurari' o gre-
gat ea q. sua non sunt. non in acquisitione
diuiciaz suaz h' respectu ad di iudica-
um. s. sepe et inuita sua diuicias suas a-
mittit. Secda pena; q. non h' potestate
restituendi usuras suas. Vult eni dñs
ut cu re furtiua apprehendatur et suspen-
datur. et nota q. raro accidit q. usura-
rius suas usuras restituit. qu'ul' pdig-
est et tm expendit q. restituere non pot

ul est auarus & ideo restitue n̄ uult. ul li
 cer n̄ sit pdigus ul auarus tñ potius s̄
 placent in elemosinal centū lib̄s expen
 dere quā restituere. Vñ opantur
 usurarius audā uasi in quo denarij re
 ponunt̄ habenti unieū foramē p̄ qd̄
 denarij īmictunt̄. nec p̄ idē foramen
 possunt̄ reuolui. Oportet & uas illud
 stringi ante q̄ reuolui. Sic & de usu
 rario. Illi enī de quo habuit n̄ restituet
 s̄ forsitan paup̄ibz daret. nec & h̄ faceret
 n̄ in morte sua. Vñ seneca. Auarus nūq̄
 bñ fecit n̄ cū moritur. Tercia pena usu
 rarij & q̄ hereditas illi n̄ p̄transit usq̄ ad
 tercia herede. Vñ in ec̄. xxi. Qui edificat
 domū suā in p̄dus alienis. q̄i qui colli
 git lapides in yeme. Edificiū q̄ fit ī hy
 eme cito corruit. sic diuicie male acq̄sire
 cito dilabuntur. & xli. eodē. filioz peccoz
 p̄bit hereditas & cū semine istoz assidu
 tal obp̄brū. & h̄ & unū de iustis iudiciis
 dī q̄ filij usurarioz paupes sūt & miseri
 p̄ quibz dicandis d̄m n̄ timuerūt offen
 dere. Quarta pena & q̄ usurarij & filij eoz
 sibi ī inferno maledicent. Dicit enī pat̄
 filio. maledēs sis fili qz sū in tormentis
 istis si usurarij n̄ fuisset paup̄ essēs. Cui
 extrario dicit filij. Immo tu pat̄ maledēs
 sis. n̄ enī male cgregastēs in diuicias n̄
 male seruastēs eas. ad h̄ pot̄ referri q̄
 leḡ ec̄. xli. de patre ip̄io querunt̄ ip̄ij
 filij. qm̄ p̄t̄ illū sunt in obp̄brū. Quia
 pena usurarij erit pena eterne dāpnā
 tois cui insinuat̄ magnitudo. xxij. eze

ubi sic leḡ. Usuram & sup̄ habudanciam
 accepisti & auare primos tuos calumpnia
 baris. nūq̄ oblita es die d̄ns d̄s. ecce x̄plo
 si manus meas sup̄ auariciā quā fecisti.
 x̄plosa manu n̄ palma apta p̄cuciet dō
 usurariū & merito qz ip̄se manū x̄plosas
 h̄uit & n̄ aptas ad paupes. Sup̄ illd̄ u
 b̄ū dicit in ēli. habitū ualcentis assūpsi

Q uo de hys que **de spēb; usure. xxxviiij.**

faciūt ad detest̄ usure. dicendū est
 de spēb; ei. Notand̄ & q̄ due sūt species
 usure. vna & manifesta. alia palliata. ma
 nifesta usura & cū aliq̄s tradit pecuniā
 numeratā ul̄ pondatam ul̄ mensuratā
 tali pacto ut det̄ sibi aliquid ultra sortē.
 Usura uō palliata. vi. h̄t spē. Prima
 spē accidit circa pignora ul̄ obfides.
 & h̄ v. modis. Primus mod̄ & cū aliq̄s ho
 h̄t gageriem & colligit fructus ultra
 sortem. Sed̄s modus & cū pignozibz uti
 tur. Vñ. ij. amos. Sup̄ uestim̄tal pignora
 tis occubuerūt. Tercius mod̄ & cū aliquis
 equos in pignore h̄t & facit eos comedē
 plus q̄ qd̄ possibile sit. Quart̄ modus
 fit cū h̄t usurarius obfides & de eoz exp̄
 sis uiuit. Quint̄ mod̄ fit cū obfidibz n̄
 uult dare dilatoem n̄ prius aliq̄ sibi de
 tur. Magna aut̄ & crudelitas usurarij cui
 n̄ sufficit q̄ p̄ se & p̄ sua paup̄em hoīem
 comedat. nisi alienos eq̄s & alienos hoīes
 in auxiliū suū assumat. Vñ bñ pot̄ d̄m̄
 d̄re de usurarij uis uerbu. Deuorat̄ ple
 be meam sicut esca paup̄. Secda species
 usure palliate & circa uenditōes & eptio

nes. fit autē spēs ista tribz modis. Primus
quā usurari emittit aliquā possessionē longe
minori p̄cio q̄ ualeat tali conditione quod
uenditor eam re habere possit quā p̄cium
soluere uoluerit. Secundus modus quā emittit ali-
quā minori p̄cio q̄ ualeat ut usq; ad t̄mi-
nū illū ualere debeat. Tertius modus
quā ante terminū emittit aliquā minori p̄cio
quā ualeat sicut bladū in terra. Tercia
spēs usure est cū usurari aliquā ultra sortē
accipit sine pacto exp̄sso ipsa consuetudinē
sicut tacite faciente pactū sicut inter fatuas
mulieres et peccantes cū eis ipsa consuetudo
pactū facit ipsis tacentibus. Et in isto ca-
su palliant usurarij maliciā usure bo-
nitatis nomine. Tales enim usuras bonitatem
uocant. Vnde fatal possunt timere ne incur-
rant illā maledictōem ysa. Ve q̄ dicitur
malū bonū et bonū malū. Quarta spēs
est cū quis palliat usurā societate sicut
cū aliquis tradit pecuniā suam alicui ne-
gociatori tali conditione q̄ sit locū eius in lu-
cro et non in dāpno. q̄ ualde magna ini-
quitas. cū pauper cui pecuniā traditur
labore habeat et piculū tam aīe quā
corpis et sup̄ eū ad huc ponat pecunie
piculū. uult usurari q̄ pecuniā sua sit
quo ad lucrū et pauper quo ad piculū.
Sili spēs usure est cū aliquis aīalia sua
tradit pauperi tali conditione q̄ sibi sint
imortalia que aīalia uulgarit̄ uocan-
tur ferrea. In cantatoribus et usurarij qui
uult q̄ aīalia que pauperi sunt mortua
sibi sint uiua. Quinta spēs est cū quis

noīe pene palliat usurā sicut faciunt
romani q̄ licet aliquā iuste possit fieri
q̄ iustū et negligenciā alicui puniri t̄m
quantū ad multos et usura qui non intē-
dunt in penis talibus ut sibi soluantur
cic̄ et ut soluantur amplius. Sexta spēs
est ubi palliat usurā t̄nflatoe sc̄a a
re ad rem a p̄sona in p̄sonā. A re ad re
fit t̄nflatio. ut cū diues non uult ultra
sortem pecuniā a paup̄e accipere. s̄ b̄n
accipit ut operetur in uine sua duobz
diebus. ut aliquā similes. A p̄sona uero ad p̄-
sonā ut cū usurarius non dimodaret. s̄
h̄t aliquā amicum quē facit acomodare.

De his in quibus reprehensibiles sunt usurarij.

Dico de spēs usure tangendū et
aliquā de reitutōibz usurarij. Et
p̄mo dicem̄ de his in quibus rephen-
sibiles sunt usurarij circa reitutōne.
Secundo dicem̄ de his p̄ quā sunt ad reitatu-
tōem inducendi. Octo uero sunt in quibus
rephenfibiles sunt usurarij circa reitatu-
tōne. Primo in his q̄ nolūt restituere
s̄ de alieno uolunt esse elemosinarij.
Secundo in his qd̄ si aliquā h̄nt uolūtatem
restituendi t̄m differunt quantū pos-
sunt. et auert. sua sibi dilationē dant
et recipiunt absq; mora uolūt sibi re-
stitui grām a qua spoliati sunt et t̄m
in p̄senti restituere nolūt pauperi illud
unde spoliauerunt eū. Pruius nolūt
restituere quā restituere. cū tam̄ prius spo-
liauerunt quā spoliati sunt. Tertio re-
phenfibiles sunt in his q̄ non plene restitui

unt. qd trib; modis accidit. Primus
 modus q; nolunt restituere nisi usuras
 q; in p'pria p'sona acceperunt cu' tene-
 antur ad usuras p'ris restituendas se-
 cund' portione' hereditatis q' habuerunt
 Sed's modus; cu' clamores exteriores
 pacificant. De clamore aut' p'prie scie-
 que p'ximior; q' sequetur eos usq; ad
 eternu' iudiciu' non curant. Si em' ali-
 quis; decessit in iuria remordeat eos o-
 scia ex quo ipsi n' oquerunt nec curant
 fact' face' ei. Terc' modus; e' hys qui
 oquerunt n' soluit qn; q' quarta p'te.
 Satis dissimil'; restitutio nri t'p'is resti-
 tutio illi zachari. de q' in luc' xix. Si ali-
 que defraudavi reddo quadruplu'. id'o
 meruit zachari tam cito audire hodie sa-
 lus huic domui fca'. Quarto reph'en-
 sibilis sut' usurarij qui n' humiliter resti-
 tuunt. imo dicunt illis qui aliq; petunt
 sibi restitui. Si ego n' fuissetem uos q' fami-
 lia ura fame p'issetis. q' p'ponunt q' si do-
 placuit ut oualescant q' ipsi facient pau-
 pi q' do n' placeat. Quinto rephensibilis
 sut' in h' q' cu' difficultate restitunt libe-
 ter deberent restituere qz plus sibi ado-
 restituit qua ipsi restituant. Grati q' debe-
 rent esse oquerentib; tamq' illis qui sut'
 adiutores salutis. confidantel q' ista moto
 taceant demones postea n' tacebunt. Sexto
 rephensibilis sunt in eo q' qn' infirma-
 tur p'ponunt se restituere si otingat eos
 mori. Si aut' otingat eos euade n' hnt p-
 positu' restituendi. Tale pace uolunt cu'

do face' q' si n' moriant' infestabit eu.
 S; sciant indubitant q' ds n' faciet pa-
 cem cu' eis siue moriantur siue uiuant.
 Septimo rephensibilis sut' in h' q' aliq;
 certa sumam p'figunt unde usure eoz
 restituntur q' n' sufficit n' p'cipiant q'
 de aliis bonis restitutio p'ficiat' si sum-
 ma illa n' sufficit. Octauo rephensibi-
 les sunt in h' q' filios suos statuerunt re-
 stitutores. qz uerisile; cu' usurari' in ui-
 ta sua plus amant diuicias q' p'am-
 niam q' filius plus debeat eis amare q'
 aliena anima q' no uelit maledictioem
 illa mundana. maledos qui parte sua
 deteriorē facit. **De hys p' q' pot' indua q's**

Sequit' de hys que ut restituant. **xl.**
 Ad h' ualere possunt ut usurarius
 libent' restituat si frequenter ea meditet'.
 Octo uo sunt q' ad ea ualent. Primo ua-
 let ad h' si sepe cogitet ad ea q' sibi resti-
 tuentur si ipse restituat. Sex aut' sunt
 que ibi restituent'. quoz qdlib; plus in-
 coparabiliter ualeat q' ea q' ipse restituit.
 Primo restituetur ei ds. Vn' patet q' n'
 debet edere dyablo. Si ei dixerit tu pau-
 per eris si restituis. Quo em' q' paup' qui
 dm hr. Vn' aug'. Auru' habes in archa
 diues; dm hns in o'scia paup' e'. iunge
 auru' q' dm. archa q' o'sciam. coniuge
 ibi sumit' p' opare. It' aug'. Satis diues
 est xp'iana religio que in oim posses-
 sore oia possidet. Quis dicet aliquē
 paupem qui totu' mundu' hret. Quo
 g' paup' q' qui dm hr cu' ds sedm iudi-

De auaricia.

cū usurarij plus quā mundū ualeat. scdm
q̄ usurario restituit regnum eternū. quō
de paupatur cū uis in tali regno acqui-
ritur. Tertio restituitur usurario om̄s
sp̄uales fr̄s quos amiserat p̄ peccm̄. vñ
in ec̄. Que 3̄ communicatio sc̄i ad canē. ve-
lut cū uis 3̄ usurarius dñi 3̄ in peccō nō
hñt aliq̄ fr̄nitatē cum aliquo amico dñi.
s; cū uisual restituit om̄s amici dñi fr̄s
eius sūt. Quis fr̄m̄ eius amissum p̄ xu-
deni n̄ redimat. si aut̄ usurarij p̄ quolibz
fr̄e quē recipat restituat xu. deni. sufficiē-
ter erit restituti. Quarto restituit ei soci-
etas eccl̄ie. ex qua partē h̄t in omnibz bo-
nis eccl̄ie. vñ. particeps ego sum om̄i ti-
menai te 7 c. Qnto restituit ei bona q̄
p̄ peccm̄ amisit. si p̄ p̄grinationē fecit
ul' aliud t̄p̄e bonū amisit illd̄ p̄ peccm̄
usure consequent̄ amissū q̄ s; restituitur
cū usuras restituit. Sexto restituitur
ipse met sibi saltē tm̄ debet restituere
quantū redimet se si ab hys captus esset
qui hñt capitales inimicitias cū eo.
cū in peioribz manibz sit q̄ in manibz
demonū. Secō pot̄ ualere ad h. q̄ usura-
rius restituat s; q̄ cogitet patibulū in-
fernale sibi erectū. a quo alio m̄ euadē
n̄ pot̄ nisi p̄ restitutionē. Non enī dimi-
titur peccm̄ n̄ restituitur ablatū. Quis
latro uidens s; patibulū erectū n̄ libent̄
restituat quicq̄ pot̄ si p̄ h̄ euadē edat.
vñ aug. Quis n̄ ut uiuēt continuo per-
dere uoluit unde uiuēt eligent̄ poti-
uitā mendicantē. quā mortem celēn

Tercio ualeat ad id si cogitet q̄ iusticia dñi
gladiū tenet euaginātū sup capd̄ eius.
ut secet eū mediū licet ad t̄p̄e misericōdia
dñi gladiū tenet. Quis aut̄ n̄ pot̄ eligat
q̄cquid tenet deponē quā gladio p̄re.
Quarta ual; ad h̄ si cogitet se simile esse
illi sup quē cecidit domus ul' magna
massa terre. quis in tali statu si n̄ possit
molē p̄ se mouere de sup se n̄ roget a-
micos suos ut se uiuent. Pecunia p̄ usura-
ral acquisita quasi moles terre 3̄ usura-
riū impediens ne ad uitā gr̄e possit re-
surgē. vñ deberet rogare amicos suos ut
se inuito ul' nesciente pecuniā illā restitui-
erēt. Quinto ualeat ad idem si cogitet se
simile esse illi qui asinaria mola habet
ligatam ad collū trahentē eum ad pro-
fundū inferni. Pecunia male acquisita ē
uelut mola asinaria. sunt amozis q̄i col-
lo eius ligata trahens eū in p̄fundū in-
ferni. vñ cum lacrimis rogare deberet
si amicu h̄ret q̄ auferret sibi pecuniā
illā 7 eam restitueret. Sexto ualeat ad idē si cogitet
q̄ ipse restitutus 3̄ silit̄ pecuniā si n̄ re-
stituatur 7 se cū ea. vñ ec̄. v. Cū moriet̄
homo h̄ditabit bestias. serpentes 7 u-
mes. Ista tria sibi diuidit bona usura-
rii in morte eius. serpentes. i. demones
hñt aiām bestie. i. dñs ul' amici usura-
rii qui bestie possunt dici. ad uastan-
dū hñt pecuniā. Vermes uō hñt cor-
pus. 7 quilibz hoz n̄ daret partē suam
p̄ alius duabz partibz. Septimo ualeat
ad idem. si cogitet usurarij qd̄ pecunia

filii sui relicta occasio erit eis mortis eterne. Quis enim potius sibi non eligat pecunia aliqua parere sibi vitam eternam quam hereditibus suis vitam eternam. Octavo ualeat ad idem. Si usufructu cogit in passione et duriciam que pro morte suam futura; in eis filii erant enim. Vix enim semel in anno memores erunt ipsius ut eius faciant anniversarium in semetipso potest respicere quam parum boni fecerit pro suis et sic sibi fieri non dubitet uel multo minus. quia habudante iniquitate refrigeret caritas multorum. **De rapina et huius**

quod debent homines cohibere a peccato rapine.

Post peccatum usure dicendum; de peccato rapine. Sex uero sunt que debent homines cohibere a peccato isto. Primum; magnitudo ipsius. secundum; huius que macula huius quasi inseparabilis est. tertium; rusticitas uel uilitas que; in isto peccato. Quartum; magnam dampnum spirituale quod raptor incurrit. Quintum; parua utilitas qua inde consequitur. Sextum est pena raptorum que in sacra scripta inuenitur. **De huius que ostendit magnitudo peccati**

quod duodecim uero sunt que ualere rapine.

Duodecim uero sunt que ualere rapine possunt ad ostendendam magnitudinem huius peccati. Primum; huius que peccatum istud ipsum fundamentum iusticie uel bonitatis destruit in homine. quod sic illud fundamentum ostendit sapiens dicens. Primum fundamentum iusticie; ne cui noceatur. deinde ut omnium utilitati seruiatur. secundum; huius que legitur exo. xx. uidetur lex amplius prohibere peccatum uelud quod alia peccata. Propterea quia enim prohibuit actum rapine cum actu homicidii et certis malis

actibus. uero prohibet uoluntatem rapiendi dicens. Non concupisces domum et cetera. tertium uero; quod ad odiosam rapina dicitur. Vnde ysa. xli. Ego dominus amant iudicium et odio habui rapinam in holocaustum. et in holocaustum que erat dignior species sacrificii habebat dominus odio rapinam. Quarto; et; exosa rapina hominibus sanctis ad ut ipsum mundum eis exolum reddat. Vnde ecc. iij. Verti me ad alia que sub sole geruntur. et uidi calumpnias et lacrimas innocencium et solatorem neminem non posse resistere eorum uolencie ceterorum auxilio destitutos. et laudavi magis mortuos quam uiuos. uel feliciorum utroque iudicavi. qui non dum natus; nec uidit mala que sub sole fiunt. Ad idem pertinet quod legitur abac. i. usque quo domine clamabo et non exaudies. uociferabor ad te uim patient et non obseruabis. et sub iungit. Quare respicias deceptores et taces concultante impio iustum uel iustiore se. Quintum; huius que rapina inter christianos non solum rapina; imo et perditio. et quod omnes christiani sunt fratres. deperdari enim fratrem suum innocenter non potest aliis absque crimine perditionis. et propterea huius que qui deperdatur. subditum alicuius deperdatur uelut dominum. Vnde qui fidelem deperdatur dominum deperdatur dominum suum. unde perditos; cum dominum suum deperdatur absque eius culpa. Sextum; hoc quod raptor homicida; Vnde ecc. xxxij. Qui auferit in sudore panis. quia qui occidit proximum suum. Cum raptor pauperi uitam auferat. quia quodammodo mortem ei infert. auferre enim uitam et inferre mortem diuinitus se.

Septimū; h q raptores peiores sūt fures
 Vniuersali em peccare apte pei est q occulte
 Sicut adultari apte peius; quā occulte
 Peius q; iniuriari alicui apte ut faciūt
 raptores quā occulte ut faciunt fures.
 Octauū; h q peiores sunt raptores usu-
 rariū cui signū; h q paupes homines
 ut euadant manus raptorū ponūt se
 in manus usurariū q tñ ualde male
 sūt ut ostensū; sup. Nonū; h q peccā-
 tū rapine multū assimilāt hoīem dyā.
 Dyabls em fuit p̄mū raptor uolens
 altitudine di rape. Vñ p̄p̄a in p̄sona ei
 lro filis altissimo. 7 adhuc incessanter
 laborat ut bona n̄ra rapiat. Nec solum
 assimilatur dyablo in rapiendo bona ho-
 minū immo 7 in torquēdo hoīes ut bo-
 na eoz extorqueant ab eis. Decimū est
 h q raptores in tribz peiores sūt dyā.
 Primo in h q dyā dep̄datur 7 torquet
 qui mala agunt. s; raptores eos dep̄dant
 7 torquent qui a malo recedūt. Vñ lxx.
 ysa. Qui recessit a malo p̄de patuit. 7
 xxix. p̄i. Viri sanguinū oderunt sim-
 plicem. Dyā potit se iustificare raptorū
 opatione in die iudicij. Potit em dice.
 Ego illos solos in inferno affixi qui te of-
 fenderant. s; raptores isti illos dep̄dant
 sunt 7 affixerunt qui n̄ meruerant.
 Secūdo sūt peiores dyā in h q dyā differt
 anglo di homini ad custodia deputato
 ut corporale uolencia ei n̄ inferat q rap-
 tores n̄ faciunt. Tercio peiores sūt in h
 q dyā torquet hoīes in inferno q loc

tormentorū uocat. luc. xv. Si raptores
 hoīes torquent in mūdo isto ū homines
 debent h̄re libertatē faciendi de se 7 de
 suis scdm suam uoluntatē. Vnde recte pos-
 sumus intelligē raptores uocatos dyabli
 anglos. ay. xxi. ubi sic leg. Ite maledicti sūt
 qui parati sūt; dyā 7 anglis ei. nulli 7 ui-
 dentur a dyā raptores ad faciendū ta-
 lia opa in mūdo. qualia facit dyā in in-
 ferno. Vnde em; h q sp̄c scs in sacra sc̄p-
 tura dicit raptores talia facē de paupibz
 qualia nulli p̄secutores ecclie leguntur fecis-
 se de fidelibz. Dicit em eos ex coriare pau-
 pes 7 arcere. 7 omolire. 7 pasce 7 come-
 dere 7 deuorare. De p̄mo leg michae. iij.
 Odio habetis bonū 7 diligitis malum.
 qui uolenter tollitis pelles eoz desuper
 eos 7 carnē eoz desup ossibz eoz. De sc̄o
 7 tercio leg. ysa. iij. Rapina paupis in
 domo ur̄a. Quare arderunt p̄lm meū
 7 facies paupm omoluit. De quarto. eccl.
 xii. Venatio leonis onager in hemo. sic
 pasca diuiciū paupes. De quinto. p̄i. xxx.
 venano q p̄dentibz gladiū h̄t. 7 cum
 mandit molaribz suis ut comedat in-
 opes de tra 7 paupes ex hoībz. De sexto
 legitur. ezech. xix. factus; leo 7 didicit
 cape p̄dam 7 homines deuorare. 7 ui-
 euisde. Sicut leo rugiens capiensq; p̄-
 dam aiām deuorauerūt inopis. Qd
 aut̄ predicta testimonia sc̄pture de rap-
 toribz uera sint constat. cū aspū sc̄o deā
 sint. s; qualr intelligenda sunt n̄ est
 adō manifestū. Possimus tñ intelligē

raptores talit' face paupib; ut ea faciunt
 r'bus eoz que ad sustamentu iure eis neces
 saria snt. Vn qui excoriat bouem
 que ht paup homo reputatione ipsi pau
 perit excoriat eu. Pene eni r paupi ac si
 excoriat eum. Vn dd. y. r. xij. cu nathā
 pposuiss; ei parabola de diuite qui abstu
 lerat paupi homini unice ouem dixit
 eum dignu morte. Scdm huc modu etiam
 molit paupem. qui frumentu ei ei necm
 molit. Aliter r possumus dire q raptor pau
 pem excoriat qui aufert ei t'p'alia que de
 ferum in tollerabile pellit ab eo sic r pellit
 pprie carnis nec sine ill pot uiue sic nec
 sine ppria pelle. Vn r pell uocant t'p'alia
 Vn Job. y. Pelle p pelle r cuncta que
 ht homo dabit p aia sua. s. pelle inq
 t'p'aliu pro pelle pprie carnis. Pelle
 r dicit raptor aufere paupi qz aufert
 ei que ad herent p amore cordi sic pell
 ad heret corpi. imo ampli uidentur adhe
 rent cordi qua ipsa aia corpi. Cu enim
 paupes ad morte infirmantur potius
 p'unt aiam a corpe recede. q a se
 separent dando medicis uel ali' expeden
 to illd modicu q hnt. Ex hac u adhesio
 ne patet pot' qualis sit color eoz in sepa
 ratione. Carne uo r sanguine auferunt rap
 tores paupib; cu auferunt ea que acquisi
 erunt labore r sudore r pprii corpi con
 sumptione r r que corpe pprio subtraxe
 runt. ut in carne r sanguine uersa
 essent. Immo plus uidetur raptor face
 paupi qua si eum excoriat. Ille enim

qui excoriat n aufert ei n pellem.
 s; raptor aufert ei illd q n ht qz aufert
 illud. q usurarioz; qd acomoda uerit
 aufert ei r raptor q iam comedit et
 bibit. Expendit r paup r annonam
 r unu ante q illa colligat. Possum
 r intellige raptores imole hoies pau
 pes. qz inter spem euasionis r meram
 dep'dationis. qz inter duas molas eos
 affligunt. Notabil' aut die facies pau
 pm imoluit. r p paupate eni faciunt
 facies eoz ad tanta maciem deuenire
 q uident' gene eoz xpressse fuisse int'
 duas molas. Duodecim q facit ad det'
 hui' pecc; h; qd ipsi peiores snt bestia
 quacunq. Vn eni raptor tota unam pa
 triam deuorat. lupus ei interdū p unū
 annu n deuorat hoiem unū. Vn sacra
 scriptura raptores sparar diuisis genib;
 bestiaz. qnz lupo. Vn Sophon. y. Judi
 ces eius lupi uesp'ini n relinquebant
 in mane qnz sparat eos leoni. ul' urso.
 Vn ps. viij. Leo rugiens r ur sus esuri
 ens pnceps impius sup pplm pauperem.
 Scdo deb; cohibere hoies a peccō rapine
 hoc q macia hui' pecc; ibi ad heret. Vix
 enim aliqs p'fē restituit ea que rapuit
 Videmus eos qui hnt nouas uestes q
 diligentissime cauent eis ab oleo ul'
 ab aliis quoz macie remoueri n pos
 sunt. dicentes. p'dita est; uestis si cadet
 sup ipsam aliquid tale. qnto magis
 iuuenis qui ndum rapuit. deberet
 sibi cauere a rapina r dice intra se

p̄ditus sū si in cepto rape nunq̄ q̄ deceto
restituam. Tercio debet raptores cohibere
h̄ q̄ magna ignobilitas ⁊ rusticitas est
in rapiendo. dare enī nobile ⁊. Vnde in
tobia uisificato. Est dare leticie uoy. ubi
nobile uerbu mellifluū danti gl̄a. dan
tis honoz. Et ualde assimilat hominē dō
D̄s ex sua liberalitate fecit quicq̄ fecit. et
ad dandū alia fecit ut h̄ret que daret
alia uō ut h̄eret quib; daret. Si autē
dare hominē nobilem reddit. auferre
reddat rusticū ⁊ uilem. Quarto deberet
cohibere raptores magnū dampnum
sp̄nale q̄ incurrit dū aliq̄ terrenū ra
piūt. Vñ auḡ. Lucrū in archa dāpnū
in d̄scā. tollit uestem ⁊ p̄dit fidem. acq̄
rit pecuniā ⁊ p̄dit iusticiā. Raptor lu
crū h̄t in archa q̄ in lucro relicturus est
s; dāpnū h̄t in d̄scā q̄ cum dāpno re
licturus ⁊. fidē p̄dit q̄ debet dō ⁊ fr̄i suo
xp̄iano. Vñ p̄ditoz est ⁊ iusticiam p̄dit.
Vñce n̄ h̄bit eam in die iudicij in auxili
um s; pot̄ erit oīa eū. Quinto debet cohi
bere raptores in h̄ q̄ parū utilitatē h̄nt
de rapina sua. quo ad corpus enī eis parū
ualet qz cito transit. Vñ ec̄ xl. Impiorū
substantie qual fluiū siccabitur. ⁊ sumi
tur ibi fluiū p̄ torrentē qui a pluuiā cō
gregatur. Quo ad aīam uō nullū h̄nt p̄
fecū qz n̄ possunt inde elemosinā facere
ul' oblonem. Vñ ec̄ xxxiij. Qui offert sac
ficiū ex subā paupm. q̄i qui uictimet filiū
in d̄spectu p̄ris. cū subā paupm uita sit
eoz. Qui eam offert d̄no. q̄i uitam ul' san

guinē paupm qui sūt filij d̄i offert ei. Vñ
liba uocatur paupm sanguis. J̄. y. In alis
tuū in uentus ⁊ sanguis paupm aīay. d̄te
uocantur extremitates p̄ciosoz palliorū
in quib; alis sanguis inuenitur cū de rapi
nū paupm fiant. Cum hys alis n̄ de facti
uolat quis in celū. de penis raptoroz.
Sexto debet cohibere raptores a rapina
magna pena q̄ sup̄turus; d̄ns de rapto
rib; . Quatuor uō sunt p̄ que pot̄ ostēdi
q̄ d̄ns multū sit puniturus raptores.
Primū ⁊ h̄ q̄ ipse d̄strecte iudicat eos qui
pp̄ria n̄ largiuntur paupib;. Si enim
dāpnat eos qui pp̄ria n̄ tribuūt paupi
bus. quid faciet de eis qui eis sua aufer
runt. Vñ d̄t glo. sup̄ luc̄. Non rep̄hen
ditur diues q̄ aliena rapuit s; q̄ sua n̄
erogauerit. Quid ḡ erit ei qui aliena
rapit. Ad idē ualet q̄ legit̄ m̄. xxx. Vñ
dicit rex hys a sinistris erūt. Discedite a
me maledc̄i in ignem eternū qui parat
est dyablo ⁊ anglis eius. Esturui enī ⁊ n̄
dedistis m̄ manducare ⁊ c̄. Raptorib; u
d̄re poterit. Esturui ⁊ abstulistis m̄ q̄
debeba manducare ori meo subtraxistis
q̄ canib; ⁊ auib; ur̄is dedistis. Raptorē
enī ori d̄i subtrahūt in paupib; q̄ in
ore porcorū ⁊ uoluptuosoz hōim. ul' in
ore canū. ⁊ detractoroz ponūt. Ad litte
ram ⁊ caues ⁊ aues pascunt de rapinis
paupm. ⁊ ⁊ auferunt de ore d̄i q̄ ponūt
in ore dyā. Os d̄i est os paupis. os uō dyā
os impy. cū enī sit seruus dyaboli
os ⁊ quecūq; h̄t dyaboli sūt. Eū enī sub

trahit paupi q dat peccōri ori dī subtra
 hit q ponit in ore dyā. Raptorib; 7 porit
 dīe dñs. Sicut 7 abstulisti michi q debui
 bibē. immo q plus est sanguinē meum
 in paupib; bibisti. Qd enī uni ex minimis
 meis fecisti m̄ fecisti. S; porit 7 dñs di
 cere. hospes eram 7 n̄ collegisti me. imo
 q plus 7. tomū in q̄ collegi debeba abul
 listis. 7 tūm. Judus fui 7 n̄ opulisti me. 7
 immo excorasti me in paupib; 7 unde
 coopi debui m̄ subtraxisti. vroses mili
 tum uestib; candidat riam opuit. p̄ q̄b;
 uiri cap dñm in paupib; nudauerunt 7
 q̄q; trahunt in cauda sua totam sbam.
 unius paupis hoīs. 7 tūm. In firmis fui
 7 n̄ uisitasti me. s; sup dolore uulnerum
 meoz addidisti. 7 q̄i uulnē sup uulnus
 me dactisti. In carcere fui ibi me cruci
 astis. 7 quare iterū me crucifixisti. Sedo
 pot ppendi q dñs grauer puniturus
 sit raptōres p̄ inpcationes 7 maledcōes
 qual faciūt eis uidue 7 pupilli quos ip̄i
 spoliāt. Dicit enī septima q̄ tales in p̄ca
 tōes a dño exaudiantur. Vñ xxxv. ecē.
 Non despiciet dñs p̄ces pupilli 7 uiduā
 si effundat loquelā gemit. Nonne 7 laci
 me uidue ad maxillā descendūt. 7 exelama
 tio ei sup deducēt eas. i. sup eū qui facit
 eum lacrimari 7 subiūgitur. a maxilla
 enī ascendūt usq; ad celū 7 dñs exaudiat
 n̄ delectabit in ill' lacrimis dicit 7 plus
 significat cū dicit n̄ delectabit. q̄i dicit.
 Grauissime uisatur in illis dñs. videntur
 lacrimae uidue r̄m ad maxillā. s; inuitate

ascendunt in celū usq; ad aspectum dei.
 q̄ntum ad uitate. Ad idem ualeat p̄bola
 quā ponit dñs luc. xvij. de uidue inq.
 qui dñm n̄ timebat n̄ hoīem uerebatur.
 qui nolebat p̄ tm̄ temp' uindicare uidu
 am quādam de aduersario ei. s; p̄t dixit
 intra se. 7 si dñm n̄ timeo nec hoīem ueoz
 tam qz molesta; m̄ h̄ uidua uindicato
 illa 7 subiungit dñs. Videte qz uidex in
 iquitatis dicat. Ds aut n̄ faciet uindictā
 eloz suoz clamancū ad se die ac nocte
 7 paciām habebit in illis. Multū timendū
 est raptorib; de p̄ria salute. p̄ces enī eoz
 p̄t rapinas eoz n̄ exaudiunt. Vñ in ysa.
 Cum multiplicauitis orōnem n̄ exaudia
 man' enī ur̄e plene sunt sanguine. Orō
 nes enī bonoz p̄ eis facit sepe n̄ exaudi
 untur. qz aduersantur eis lacrimae pupil
 loz 7 uiduaz. q̄ lacrimae uolente sunt
 in p̄ab; sicut dicit aug' sup illd. Auribus
 lacrimas meas. feruen ciores lacrimosiores
 sunt 7 frequenciores p̄ces paupm̄ d̄tra
 raptōres. quā sunt p̄ces bonoz p̄ eis fce.
 Vñ multū timendū; raptorib; ne ex
 audiantur. Sicut de facili n̄ obtinet q̄s
 in aliqua iusta curia cū h̄t ibi multos
 aduersarios 7 fortes qui iustā causā ha
 bent ad contrarietate istam p̄cedentem.
 uidet p̄tinere q̄ legitur. xxxij. ecē. V
 nus orant 7 un' maledicens. cui uocem
 exaudiet dñs. Immo un' orant 7 mlti
 maledicentes. Vñ timendū; ne uoces
 maledicencū dñs exaudiat. Tam unū
 remediū; raptorib; ut a rapinis cesset.

et opibus subueniant per ut iuste poterunt
 et dominum propitium habebunt. Vnde ysa. 1. Subue-
 nite oppresso. iudicate pupillo. defendite
 uiduas et arguite me dicit dominus. Si fuerit
 peccata uestra ut coxini qui nix dealbabit.
 Tercio potest ostendi quod grauiter puniuntur
 sint dominus raptores per amorem quem habet celestis
 iudex ad pauperes qui spoliantur. Amor
 uero iudicis ad pauperes tantus est quod sibi
 reputat fieri quod eis fit. Vnde in xxv. Quod
 uni ex minimis meis fecistis in fecistis.
 propter hos est uenit in carne. Vnde in ps. Propter
 miseriam in opum et gemitum pauperum non
 exurgam dicit dominus in ysa. Evangelizare
 pauperibus misit me. In primo et uerbo no-
 ue legis sui regnum communicauit eis dicit
 Beati pauperes spiritu et cetera. Vnde ueritale quod
 dicitur iudicet oppressores eorum. Iesus dicit
 in ps. Iudicabit pauperes plebi et saluos
 faciet filios pauperum et humiliabit calump-
 niatorem. Et in ps. xxiiij. Ne attingat p-
 uulorum terminos et agrum pupillorum ne
 introeat. propter quod enim illos fortis et ipe
 iudicabit contra te cum illos. Et xxv. pu-
 Non facias uolenciam pauperi quia pauper
 nec iteras egenum in porta quia dominus iudica-
 bit eum et stringet eos qui deflex-
 erunt animam eius. Quarto potest ostendi mag-
 na pena raptorum per hoc quod pauperes quos spoli-
 auerunt iudices erunt. Vnde job. Pauperibus
 iudicium tribuit. tunc stabunt iusti in mag-
 na constantia aduersus eos qui se angustia-
 uerunt et qui abstulerunt labores eorum. ut
 leg. sap. v. Prima uero pena raptorum in iun-

to isto paupertas. Vnde xi. pu. Alii diuide-
 ppria et diuores sunt alii rapiunt non
 sua et semper in egestate sunt. **Quinq. cause**
est que raptores in h. mundo sunt pauperes. *Ally.*
Possunt autem assignari quinque cause huius
 paupertatis. Prima est hoc quod raptores
 relicto deo et contempto qui est fons et habu-
 dancia omnium bonorum de indigentia pau-
 perum repleri uolunt. Vnde dominus per prophetam.
 Dereliquerunt me fontem aque uiue ad
 deberent milites sperare ea que sibi ne-
 cessaria sunt et ei seruire non laboribus paupe-
 rum inhiare. De paupertate enim non colligitur
 habundancia. Secunda causa paupertatis est
 hoc quod sicut raptores auferunt aliis ita alii
 auferunt eis. Vnde ysa. xxxij. De qui pec-
 daris nunc et ipse prodaberis. Abac. y. Quia
 tu spoliasti gentes multas spoliabunt te omnes
 qui reliqui fuerint de populis. Tercia causa est hoc
 quod oportet eos multas expensas facere. Abys-
 sus enim rapinam abyssum inuocat expensas.
 Quarta causa est hoc quod dominus non dat libentem eis
 qui sibi auferunt in pauperibus unde plus
 amittunt quod de libertate data erat quam
 sit illud quod pauperibus auferunt et facilius ad-
 diuicias puenirent liberalitati dei seruicio
 quam contra dei uoluntatem bona pauperum ra-
 pientes. Quia insania. Volunt raptores
 bona eius qui liberalissimi sunt per uolenciam
 habere cum auarum hominibus hoc solet fieri
 et non illis qui sua libenter largiuntur.
 Quinta causa est hoc quod creature in locis sibi
 actio deputatis deseruantur et quiescant.
 In locis uero ubi uolent ponunt non qui

elant. r pondosa que in sumis locis qeſcunt.
 leua inſupimis. Si aut in alijs locis uo-
 lenter ponuntur. ad ſua loca reuertuntur.
 Sic de diuicijs. Vn n hie euentus ſordida
 pda bonos. Scda pena raptoru eſt ſterili-
 tas. Cu eni raptorez oia dnm acquirere
 uelint q poſſideant dñs negat eis ul ſuc-
 ceſſorib; eoz qui poſſideant. n dat eis dñt
 heredem. Vn eccl xl. Nepoteſ impioy n
 multiplicabunt ramos. r ſap. iij. Adulte-
 ne plantationes n dabitur radices altat
 nec ſtabile fundamentu collocabunt.
 Tercia pena raptoru eſt acceleratio mortis
 eoz. Vn dd. Vni ſanguinu r coluſi n di-
 midiat dies ſuos r e. r impu. iij. Impi
 de terra pducuntur r qui inuq agunt auſen-
 tur. Quarta pena eſt q frequent gladi-
 o moriunt. r aia a demonib; rapitur.
 r corpus ſepultura caret. Vn xx ſe. Ve
 qui edificat comu ſuam in iuſticia.
 r quibdam in pſitis ſubiugit. pp h
 dicit dñs n plangent eum. Ve ſri r ue-
 ſozoz r n crepabunt eum. Ve dne r ve-
 melite ſepultura aſini ſepelietur puc-
 factu r pectus ultra portas ierlm de h
 uo q ſpe euſ rapiat a demonib; die gg.
 Qui in inſibili rapit ſubito urgente ex-
 itu inſibiliter rapietur. r xvi. eccl. Non eſt
 fugiet rapina peccatoz. Quinta r pena r
 ſexta ſunt. l q filij eoz mendici ſunt r
 gladio moriuntur. Vn xlii. y. Leo cep
 ſufficient caruli ſuis r necauit leenis
 ſuis r impleuit pda ſpelucas ſuas. et
 ſubditur. Ecce ego ad te dñſ exercituu

r ptea ſubdit. leuiclos tuos comedet
 gladius r exterminabo de terra pdam-
 tuam. r Job xvij. h e pars impy apud
 dñm r hereditas uolentoz q ab omnipote-
 re ſuſcipient. Si multiplicati fuerint filij
 eius in gladio erunt r nepoteſ ei n ſacu-
 rabuntur pane. In futuro uo pena raptoru
 erit q rapine eoz colluſ eoz imponent r ſic
 cora toto mundo ducent. de inde u ſuſpe-
 dentur. Raptoreſ ſimili pena ul maiori
 debent puniri q latrones ſ; n; qui hoc
 audeat face. S; celeſtis rex qui n timet eoſ
 faciet h. Vn tñi. Iniquitates mee curau
 uolunt ſit r impoſite collo meo. Iniquitateſ
 poſſunt intelligi reſ inuq acquiſite. Amos
 iij. Iurauit dñs in ſco ſuo q ecce dies ueni-
 unt ſup uoſ r leuabunt uoſ in contuſ. in
 ptiat ad modu eoz qui ſuſpenderunt. Ra-
 pine r habebunt ſe ad raptoreſ ut mole-
 aſinarie colluſ eoz ſuſpenſe ad inferiora
 loca inferni eoſ trahentes. Vn pu. xvi. Ra-
 pine impioy detrahent eoſ. hee ſunt pe-
 ne raptoru qual debent expectare ceteri
 oio q uenient ſup eoſ n penituerunt. dñs
 eni iurauit ſe n tradituru obliuioni eoz
 rapinas. Vn amos. viij. Audite hoc qui at-
 terit paupe. r ſubiungit. iurauit dñs
 in ſupbiam iacob. Si oblituſ fueru uſq; in
 finem omnia opa eoz. **De peccō inuſtaz**
tallaz a q debet tā cohibere hoīes. xliij.

Tercio loco inter ſpēs auaricie dicēd
 e de peccō inuſtaz tallaz. a quo
 peccō debent tria cohibere hoīes. ſ. peccati
 magnitudo. r uilitat que eſt in faciendo

callias & dampnū q̄ puenit in eis qui eas
faciunt. Magnitudo uero peccati ex h̄ potest
ostendi q̄ p̄ter peccatū rapine ē ibi peccatū
p̄ditionis. & ibi ē in gratitudo & contemptus
d̄i & angeloz. Qd̄ p̄ditio sit ibi potest ostē
di multipliciter. Primo sic. Si aliquis par̄ fa
milias filiū suū transierit p̄ aliq̄ uia
p̄iculosam bone fidei aliam commendaret
& certā summam pecunie p̄ h̄ ei assignaret
si ille ultra summā illā aliq̄ filio eius
auferret. p̄ditoz esset; & diceret par̄ familias
Ego commendauit filiū meum fidei ipsius. & ip̄e
spoliavit eū. S; ostat q̄ d̄ns filios suos po
tentib; huius mundi commendauit & diffini
uit eis quib; debent esse contenti. Vñ luc̄ 14
Cum quererent milites a ioh̄e baptista q̄
faceret. Respondit ioh̄s. Nemine deiciatis neq̄
calūpniā faciatis & contenti estote stipen
diū ur̄is. Prohibent enim p̄mo duo peccata
p̄ que solent potentes pecuniā a paup̄ib;
extorquere. s; damnatio & calūpniā. Com
minatio ubi dicitur. nemine deiciatis. Calū
pniā uero in sequenti uerbo. De inde uero osten
ditur eis q̄ stipendia sua debent esse con
tenti. Vñ si ultra stipendia sua accipiunt
p̄ditores sūt. Spoliant enim filios d̄i bone
fidei eoz commendatos n̄ faciunt h̄ in illis
casib; in quib; licet eis. Secūdo ostenditur
idem. Sic ostat q̄ eandem fidē deb; d̄ns
subdito q̄ subditus d̄no. S; si subditus
caperet d̄nū suū ul' alio m̄o malū faceret
ei p̄ditoz esset. Ergo si d̄ns subditū capiat
uel aliud malū ei faciat p̄ditoz ē. n̄ ille
culpā commiserit que h̄ requirit. nec min'

est indecent si d̄ns absq; culpa subditū
capiat quā si subditus d̄nū caper. dicit
aliqui milites si aliq; n̄ esset subditus ma
lū faceret tam bñ scio qm̄ peccare. S; si
subdito meo malū facio tūc n̄ scio me
peccare. Quib; dici potest q̄ scdm̄ h̄ d̄nā
tio eoz dyabolica ē. Dya enim talis d̄ns ē
qd̄ sibi subditis loco retributiois afflicti
oie reddit & penā. & illis qui melius sibi
seruiūt plura mala facit. Præterea quis
sani capitis dubitet minus licitū esse
hostes uicinos quā extraneos. q̄s nesciat
crimen p̄ditionis ēē cum amicus timidei
al exercere. Subditi uero scdm̄ sapientē sūt
huiles amici. Præterea cum certū sit quod
miles iste fidem debebat paup̄i homini
ante q̄ faceret ei homagiū tamq̄ fr̄i suo
xp̄iano. nec paup̄ illū a fide illa absol
uit cū ei homagiū fecit. immo uincitū
q̄ inter eos erat osculo pacis confirmatū.
Quōd si miles in munus a crimine p̄dia
onis cū malū facit ei n̄ penul significet
ei q̄ n̄ uult ei fidē illam obseruare. & qd̄
n̄ uult eū de cetero tamq̄ subditū s; tam
quā hostem h̄re. Peccatū ē ingratitudis
& ibi. d̄ns enim eum honorauit alius hoib;
eum p̄ferendo. Ipse uero ex h̄ in honorat
d̄m in paup̄ib; eum obp̄mento. In hoc
similis militib; qui d̄m crucifixerūt qui
de harundine de manu d̄ni accepta ca
put eius percutebant. In harundine sig
nificatur terrena potestas q̄ milites a
d̄o accipiunt & exinde d̄m in paup̄ibus
percipiunt. Contemptus enim d̄i & angeloz

est ibi. Licet enim dñs tradiderit pauperes
 custodiendos potentibus; h' scilicet tñ ipse no
 luit eos esse absq; custodibus celestibus. Imo
 unusquisq; homo h't angelm suum sibi ad
 custodiam deputatum. que ille contempnit
 qui pauperem hominem opprimat. et in ipso
 angelo et dñm contempnit cui nuncium
 n' reuertur. Scito debet cohibere milites
 a tallus. multiplex dampnum q; inde eis p
 uenit. Primum aut dampnum q; ipsi in
 currunt; qd uidens tot dñs iniquos i
 paucis et temporalibus eis dimittis n' ea eis
 uult augere. Scit enim quia qui in modi
 co iniquus; et in maiori iniquus est. scdm
 q; leg. luc. xvi. vñ frequenter uidem' mi
 lites qui tallas faciunt pauperes. illos
 uo qui n' faciunt diuites. Scdm dampnum
 est q; subditi eor' fugiunt eos. et fit uul
 to di iudicio. ut qui plus uolebat h'ere.
 qua deberent n' habeant et q; deberent
 h'ere. vñ leg. iii. re. q; roboam fili' salois
 uolens aggrauare iugum filioz isrl. dñm
 x. tribum amittit. Tercium dampnum; cele
 stis regni amissio. Sic enim dñs dicitur; illi
 qui fidelis in oib; temporalibus; istis; Euge
 serue bone et fidel' et c. ita dicitur e ei qui
 infidelis se h'uit. Ve t' serue nequa et infi
 delis qz sup pauca fusti infidel' supra
 nulla te disticia intra in carcerem dñi cui
 qui. s' pparatus; dñs et angelis ei'. Quia i
 sania; potentu hui' mundi. qui cu rece
 puit aliq; terrenu n' curant de do qua
 si nich' essent accepturi. et qz plus hnt de
 terra qua aly ico n' curant de celo.

Quartum dampnum; qd duru iudicium et
 absq; misericordia apud dñm mereatur. Ea enim me
 sua qua menti fuerunt illis quibus p'sunt
 remeietur eis ab eo qui p' est eis. vñ non
 credunt dñm misericordit' acturu cu eis
 cu ipsi n' se hant misericordit' nec et iuste
 ai subditi suis. Ad h' p'tinet q; leg' sap.
 vi. cito apparebit uob' regib; qn durissi
 mu iudicium in hys qui p'sunt fiet. Exi
 guo enim concedit' misericordia. Potentes enim potest
 ter tormenta patientur. Non enim subtrahet
 p'sonam cuiusq; dñs qui; oim dñator
 nec uebit' magnitudinē cuiqua. qm pu
 siltu et magnu ipse fecit. et equalit' cura;
 illi de oib; forciorib; aut forcior instat cu
 ei acio. Quintum dampnum; q; interdum aliq's
 tyranni' potentior opprimat. sicut ipsi mi
 nus potentes opprimunt. vñ in ps. Deus
 conteret dentes eor' in ore ipsoz molas leonū
 cofringet dñs. P' dentes et molas leonum
 intelligit' potestas deuorandi pauperes et co
 terendi. q; dñs intellu aufert. Sextum damp
 num; q; odio hntur ad modu luporu.
 sicut lupus odio hetur ab hominibus et a
 ceteris animalibus; qz n' uiuit n' ex eis que
 aufert. Eade uisione exosi sūt homines
 rapaces. In h' tñ diffia est q; lupi rapi
 nas n' exerceant. **De uilitate q; in faciendo**

Tercio deb; cohibere tallas. **.xlv.**
 milites a tallus. uilitas que; in faci
 endo est. sicut enim glosu; dare. sic uile
 est querere. et tanto uilius uidetur ee ge
 nus querendi quanto uilior et inferior
 est p'sona aqua querit'. et quanto nobi

De Avaricia.

hor est psona que qrit. Vñ uilitat ista q
rendi rephensiuū qddam debet esse mili
tib; ne ultra iures expendere. Plus enī
est ignominie in querendo. si ipsi scirent
intelligē qm sit honoris in expendendo ī
discrete. S; dicit aliquis miles oportet nos
uiuē z uiuē n̄ possumus n̄ in iustas talli
as faciamus. Quib; raderi pot̄ q; ī ualde
piculoso statu sūt. Similes enī sūt illi qui
est; in carce cui n̄ apponerent nisi toxica
ta z sic cogitaret in mente sua n̄ possu
uiuē nisi comedā. z si comedo comedo mor
tem meam. In magno dolore animi debent
esse qui in tali statu se uident. z totā uitā
istam deberent contempnē. *De fraudib;*

Quarto loco int̄ spēs *negociatorū. xlyi*
Auaricie. dicend; de fraudib; negoci
atorū. z notand; q; negociatio in se boā
est. z hoīb; necēia. Ordinauit enī d̄s ut
nulla r̄a s̄ in oīb; sufficiat
ut cū alia r̄a a iuuemiat cā curiorem
habent. Subuentio ū ista mediante ne
gociatōe fit; malicia hoīm adō impleū
fraudib; negociationē. q; multi negocia
tores n̄ sūt immul mali hodie raptoribus
ul' usurariis. Vñ hodie impletū; illud q;
leḡ apoc̄ xii. de bestia quā uidit ioh̄s. Et
faciet inq; ne quis possit emē ul' uendē nisi
qui hūit caractere aut nom̄ bestie z nuim
noīs eius. Bestia q; dicit̄ a uastando d̄ia; z
cū cunct; siue ymago; falsitat ul' fraud. spē
enī fuit p̄mus m̄dax. Vñ in ioh̄e. Ipse; mē
dax z pat̄ eius absq; ymagine ista cōfite
tur multi peccōres q; n̄ possunt hodie

uendē ul' emere. z tam legit̄ in apoc̄ xii.
Siq; accepit caractere in fronte sua ul' in
manu sua hic bibet de uino ire d̄i. Deco
y mala sunt q; habundāt in mercatorib;.
Primū malū est uendē quanto carius pos
sunt. z emere quanto uili' possūt. Illud
malū excludit d̄m a negociatorib; z facit
negociatores ydolatrias esse. Ex quo enī ali
quis nullū respectū h̄t ad d̄m ul' ad sup̄
nā caritatē in sua negociatōe. ipse seruiciū
q; debet impendere d̄o. diuiciū impendit.
qđ indubitanter ydolatriare ē sicut osten
sum; prius. Secō habundant mēdacia
in mercatorib; in quib; n̄; parua culpa
Vñ leḡ in ec̄ q; peior; z fur quā assidu
tas uiri mendacis. Tercio habundant ibi
p̄ uirta. quib; sibi n̄; ibi parua culpa ē
sunt oia illd̄ decalogi. Non assumes no
mē d̄i tui in uanū. preterea cū tanta cul
pa sit hominē in falsū testimoniū addu
cere q̄nta culpa credenda; cū aliquis uult
d̄m ad testificandū falsum adducere qđ
fit in p̄urio. d̄m enī iurare; cū in teste
adducere. Quarto enī in mercatorib;
habundant furta. que furta sunt p̄cipue
p̄ fraudes quas faciunt circa stateras z
pōnda z mensuras. In talib; uō tripli
fit fraus. Vno m̄ cū quis h̄t diuersa pō
dera ul' diuersas mensuras z uendit ad
minorem. z emit ad maiorē. Secō modo
cū quis h̄t iustam mensurā z iustū pō
dus; si male ponderat ul' mensurat.
sicut faciūt caupones qui mensurā
implent spuma. Tercio m̄ cū quis pau

rat ut res qua ad pondus debet uende
ponderosior sit ut faciunt qui lana mace
faciunt. *De magnitudine peccati qd fit in pondib;
et mensuris et dampno qd inde puenit. xlvij.*

Duo aut sunt q debent hoies cohibe
a fraude que fit in pondib; et mensu
ris. s. magnitudo illi peccati et dampnum q
inde puenit. Magnitudo u peccati tripliciter
ostendi pot. Prum q illd peccm di abho
minatio uocatur. pu. xi. sic leg. Statera
dolosa abominatio e apd dnm et pond'
equu uoluntas eius. Non uocamus illud
abominatioe q displicet alicui s; quod
do ualde displicet. Seco pot ostendi mag
nitudo hui peccati p hoc q p mensuras et
ponda et stateras debent ea que in equa
sunt et iniusta ad iusticiam et equitatem
reduci. Vn sunt q instrumenta equitatis
et iusticie. Ieo do magis displicet iniqtas
in talib;. Tercio pot ostendi magnitudo
illius peccati p h q mensura et ponda pti
nent ad dnm terre. Vn falsitas talium
in statera dnm redundat qdammodo
ito dicit xix. leu. Ego dms ds ur nolite
facere iniquu aliq in iudicio in regula
in ponde in mensura et in statera. Iusta
et equa sunt ponda. iustus modus equis
sextarius. Ego dms ds ur. Ieo cu loqueret
de mensuris et ponderib; bis se dnm dix
ut timeant in eis fraude face. cu scirent
se hre dnm quem nulla frax poss; latere.
Dapnu uo pueniens ex peccato isto du
plex est. s. spuale et iprale. De temporali
hetur. xxy. deut. Non hebis in sacculo

diuisa ponda maior et minor. n erit in do
mo tua modus maior et minor. pondus
habebis iustu et ueru. et modi equalis et ue
rus erit t. ut multo uiuas qz sup terram.
qua dms ds tuus dedit t. Abominabitur
cum ds qui fecit hoc. et nich. vi. Nunq ius
tificabo statera impiam et saceli ponda dolo
sa. et subditur pena eius qui talia facit.
Qu seminabis et n metes. et calcabit olua
et n ungeris oleo et c. Spuale uero dap
nu e q tangit nich. vi. Ad huc ignis in do
mo impij et thesauri iniquitatis et mensura
minor ue plena. Quantu mensure sube
ritur tantu ire et offense diuine acqritur.
cu scptu sit in libro sapie. p qd peccat ho
p h et torquetur. Vn cu in statera peccet
tales in statera bi michaelis punientur.
ut mala eoz in ea magni sint ponderis.
bona u nullius. Qntu malu q habudat
in mercatorib; e uende ad terminu qd est
spes usure patiare ut dcm e pri. Sextu
malu e al uid ostende et aliud uende sicut
accidit in septorib; qui bona lictam osten
dunt et dem prauam scribunt. Septim
malu e uerum celare. Octauu e teneb
sa loca eligere ul alit parare ut res ue
nalis appareat altius modi h sit. sicut
accidit in mercatorib; qui tenebras faciunt
in locis in quib; debent pannos uende.
in quib; ostendunt se filios ee tenebraru
Vn merito dicit de eis dms. Pice eos in
tenebras exteriores. tenebras queherunt
tenebras hant. Ostendunt et se uelle
male age. qz qui male agit odit lucem.

De acceptione munerū. .xlviij.

Quinto loco inter spēs auaricie dicendū est de acceptōe munerū. 7 primo ostendim quā p̄ciōsa sit munerū acceptio. de inde a gemus de hys que sūt reprehensibilia circa acceptores munerū. Quā periculosa sit munerū acceptio satis apparebit si ostendūtur mala que faciunt muniā acceptorib; suis. Et ponemus .x. ex hys ad p̄sens. Prīmū malū ē q; cum excecant. scdm malū q; cū mutuum reddūt. De hys duob; legitur in ec̄ xxx. Qd̄ rema 7 dona excecant oculos sapientium 7 q̄ mutui in ore auertit correctionē. De excecatiōe 7 legitur exo. xvij. Non accipies muniā q̄ excecant prudentes 7 subūturnt uerba iustoz 7 xvi. deūt. Non accipies munera n̄ p̄sonā q; muniā excecāt oculos sapientū 7 mutant uerba iustoz. Quis n̄ insanus in hospicio suo recipiat eū libent̄ a quo debet excecari. Ad h̄ uō q; munera hominē mutū reddūt p̄inet q; dicit. ḡg. Non pot̄ ostant̄ argui a quo accipit. vñ apl̄s noluit accipere n̄ dum acciperet auct̄ magistr̄y inclinarēt. Ad idē p̄inet q; leḡ in ysa. Canes muti n̄ ualentes latrare. Interdū aliq̄s p̄latū uenit ad aliq̄ sacerdotem cū tanto latratu qd̄ uidet̄ q; uelit eū deuorare. s; ille p̄ciat aliquit in ore eius 7 auferit latratū p̄cutit eum de marca una argenti q; auferit loq̄lam ei. Tercū malū q; muniā faciūt acceptorib; suis ē corruptio. vñ in ysa. Principes tui infideles socij furū. 7 sub iungitur causa. Os diligunt muniā secunt̄ retributiones lic;

aliqui p̄ muniā n̄ corrūpantur. tam̄ p̄sup̄tio h̄etur etia eos de corruptione. q; scdm̄ s̄o. sicut matrona n̄ ē casta que cū rogat̄ muniā accipit. ita iudex munuscula accipiens a corruptione imūis iudicat. Quart̄ malū ē q; muniā accipientē in seruitutem redigūt. vñ .j. ad cor. vi. Oīa m̄ licent̄ s; ego sub nulli redigar̄ potestate. 7 loquit̄ apl̄s de sup̄tib; recipiendis 7 inuuit. qd̄ si ab eis sup̄tus reciper. iam sub eoz potestate est; vñ quidā sapiens cū p̄ libertate rei publice stetit; in causa etia quendam diuitē cui expensis diu edoctus fuerat. 7 sup̄ ingratitude a diuite illo in causa uocatus fuit; leges enī romanorū in ḡtos puniebant. dixit illi diuiti. Dñe mi tu scis q; nich̄ causa odij feci. s; p̄ libertate rei publice 7 honeste mee p̄sonē. imo 7 penes te steti. h̄uc enī h̄ uido q; nich̄ p̄ciōsius accipis muniā; si ad omnē nos obligat̄ seruitutē. Quintū malū ē q; muniā accipientis inquinant. ad q; referre possum̄ q; leḡ os̄ee v. Efraim cepit abire post sordes. homo cupid̄ cuius cor aurū affectat uidetur p̄ aurū abire iuxta illd̄ ec̄. Beatus uir qui inuentus ē sine macula 7 qui p̄ aurū n̄ abiit. s; scdm̄ iudicium iuri sp̄ualis uadit p̄ sordes 7 affectat̄ i manib; recipere illd̄ a quo debet eas excutere si iā illd̄ teneret. Ab eis enī que inquināt solent hoīes manus excutere. Sextū malū ē q; muniā maledictionē inducūt. sup̄ acceptores suos. vñ in der̄. Maledictus qui muniā accipit ut p̄ciat in

noctis aiam. Et in ysa. Ve qui iustificat
impium p mueribz. Cupidus qm minus re
cipit credit se solum bndictioem recipere. Vn
minus uocatur bndictio. iij. r. v. ubi dicit
naama heliso. obsecro ut accipias bndic
tioem a seruo tuo. s; later ibi maledictio
qua greci sensit cu lepra naama ei ad
hesit. Septimo impediunt munia accep
tores suos a melioribz bonis. Ve uis qui
ico celestia accipere n possunt. qz manus
suas terrenis impediunt. Ad h pmet q
leg. ysa. xxxij. Qui excutit manus suas
ab omni mune. z e. Iste in excelsis hta
bit. Octauo munia inducunt acceptores
suos n tm ad seruitute. s; ad mortem.
Vn xv. pu. Qui odit munia uiuet ubi
p oppositu in mune. q; qui diligit munia
mouetur. Ad illud pmet q legit ecc. x. h
uenalem ht aiam sua. z loquit de ama
tore pecunie. Nono inclinant munera ac
ceptores suos ad omne iniquitate. Vn
in ps. In quoz manibz iniquitates sut.
z subdit ca. dextra eoz repleta est munibz.
Decimo igne infernali eoz oburunt. Unde
Job xv. Ignis deuorabit tabernacula eoz
qui libere munia accipiunt. quis n in sa
nus ea amet que amatoribz suis tot z ta
ta mala faciunt.

**De his q possunt esse rep
rehensibilia circa acceptores muneru. .xliij.**

Sequit de his que possunt esse repre
hensibilia circa acceptores muneru
que s; .v. Primum; qm aliqs qui n indiget
recipit. q; paupibz dari debet. Vn Jo.
ad damasii papa. clerici qui a bonis opibz

67
69

parentu sustentari possunt. si q; paupm
est sibi accipiunt sacrilegiu pfecto conur
tunt. z p abusione talu iudiciu sibi man
ducant z bibunt. Idē in quadā epla. o mona
che si egres z accipis pocū dal q; accipis. h die
qz obligat ad dandū spūalia que acceptis
meliora sūt. Deinde subdit. Si n indiges z
accipis rapis qz distribuenda paupibz tibi
usurpas. Itē p h in libro de uita cōceptiua
hntes unde sustentent n sine grandi peccō.
unde paup uicturus erat accipiūt. Secō
reprehensibile est in acceptozibz muneriū
qm accipiūt ea que dantes tenetur resiste
eis a quibz habuerūt. De quibz dicit Jo.
Qui a raptozibz symoniacis fenatoribz mu
nera accipiūt. similes sūt illis qui minores
pisces deuoratos a magnis comedūt z de
uorant. Sicut enī deuorati nulli usui sūt
apta. ita nec oblatio talū nulli usui uel
religioni apta est. h uicio laborant qui
dam religiosi nri tpsū exteriū p tenden
tes sātatem. in teris u pleni auaricie z ai
piditatis. qui q; mercatores sūt pellium
anguillaz qui indifferent oia accipiūt
z in pios usus ea uerte uolūt. qui sig
nificati sūt p geconē

qui mannes aureas de pda mada
nitaz accepit ut faceret inde sacerdotales
uestes. Itē fōm; geconū z omni domū ei.
in rumā ut leg iudicē viij. Ista z similes
sunt saul qui regē amalech z meliora
de ouibz z de armentis reseruauit uoles
imolare dno. p q; abiicit eū dñs ne esset
rex. ut leg. j. r. xv. Ista z similes sūt achor

qui furatus; de anathemate iericho. ut
legit iohue. viii. vñ iō. Diligenter; discuti
endū; & cauendū; ne q̄s abstulit de aliquo
anathemate ne p̄t illd̄ multa p̄dant. Isti
ē; om̄a phibitōes legis mortem m̄ comedūt
& a bestia capti. Tercio reprehensibile est
in acceptorib; munerū cum h̄nt impiol
ministros. qui p̄curant quocūq; in possūt
ut ipsi a subditis extorqueant illd̄. qd̄ est
ualde magnū; peccm̄ quol; sugillat. H̄ ex
emplo quidā; clericū; cū; ad aleas oīa que
h̄nt p̄ter. v. sol. annulū; cepit d̄m blas
phemare & p̄mittē; eos. v. sol. homini qui
eum docēt; quō; magis d̄m offendēt. cui
quidā; qui aderat dixit. Si d̄m sup̄ om̄e
peccatōe uolū; offendē; fias questor; pa
laci; epi. Dale; figurati sūt; p̄; fuscū; de
qua leg. i. & ii. c. Veniebat puer sacerdotis oū
coquerent; carnes & hebat fuscū; triden
tem in manu sua & mittebat eam in lebe
rem & omne q; leuabat fuscū; collige
bat sacerdot; sibi. Quidā; p̄lati ecclē; ad mod
demonū; h̄nt fuscū; suas quib; subdi
tos exspoliāt. Isti ē; significati sūt; p̄; ostiola
p̄; que sacerdotes belis furabatur que pone
bantur ante ydoli ei. Vñ leg. dan. xiiii. Isti
ē; similes sunt; m̄gulis istis quol; uidit beatus
martin; in quodā; flumine qui assidue capte
piscū; intendebant & ait. Ista forma demonū;
est. & p̄cepit eos auolare. Isti sūt; uelut au
cipes. Vñ in amos. Nunq; cadet auis in la
queū; terre absq; aucipe. laqueus terre
est malus p̄latus. Vñ in osee dicit; ad
p̄latos. Vobiscū; iudiciū; q; laq; fci est

is speculari & rethe expansū; sup̄ mon
tem thabor. Isti ē; canes sunt de quib; di
in ps. Ipsi disp̄gent; ad manducandū; si u
n fuerint saturati & m̄murabūt. Disp̄ge
tur ministri ep̄oz dyoces. & si n̄ dant
eis sacerdotes accusant illos iuxta illd̄ mich
ii. Siq; n̄ dedit in ore eoz quippiā; sa
ficat; sup̄ eum p̄lum. asserūt; enī; iustū;
& rectū; esse q; ab officio & b̄nficio suspen
dantur. De hys leg. i. c. v. Inuenti sūt; in
p̄plo meo impij. insidiantes q; aucupes
laq; ponentes & pedicā; ad capiendos
uiros. Quarto reprehensibile ē; circa accep
tores munerū; qn̄; accipiūt; munerā; p̄; ca
p̄; qua n̄; deberent. sic ut dicit; qui munerā;
accipiūt; ut iusticiā; deserant. ul; ut iusti
ciam faciant q; gratis debent; face. Verū;
enī; peccm̄; ē;. Sicut enī; iniqu; est; qui capā;
meam; in uendet. ita iniqu; qui iusticiā;
quā; ex officio deb; face n̄; uult; face nisi
aliq; sibi detur. ad h̄; pot; illd̄; ps referri.
Cū; accipo t̄p̄; ego iusticiā; iudicabo. Iust
ciam uenditā; iudicabit; d̄ns. & p̄; ea uend
itōe; dampnabit. Munerā; ū; accipe ut de
seratur iusticiā; qn̄; peccm̄; uide; Vñ sup̄
illd̄. q. lx inde; querebat; oportunitatē; ut
eum tradet. Dic; glo. Multi hodie sunt
qui sc̄m; uide; execrantur & idē; faciunt.
Nā; cū; p̄; munerē; falsū; testimoniū; dicunt;
d̄m qui est; uitas uendunt. a simili; qui
p̄; munerē; falsam; iudiciū; faciūt. d̄m qui
iusticiā; uendūt. Quinto reprehensibiles
sūt; acceptores munerū; qn̄; n̄; faciunt illd̄.
ad q; obligantur p̄; acceptōem; munerū;

sicut accidit in clericis qui elias recipiunt
 et tamen negligunt orare pro largitoribus eorum
 mercedem uolunt accipere sed laborem recusant
 ferre. Quibus dicit in psalmo. Surgite pro quibus
 fecerunt qui manducatis panem doloris.
 Panis doloris uocatur panis clericorum quia re-
 quiruntur pro eo luctus et dolor. Dole enim
 debent peccata eorum a quibus datus est eis
 panis ille. ideo pro quibus ad mensam sederunt
 surgere debent ad orandum pro eis. Sed ipsi
 panem doloris faciunt panem risus et gau-
 dii. iuxta illud. ecc. x. In risu faciunt panem
 et uinum. ut epulantes et bibentes diuina
 que debent esse in luctu faciunt esse in ri-
 su. ita quod epulantes. id est potum obliuioni non
 tradentes. uariis enim uinis et exquisitis u-
 tuntur. et alicubi uerbu usitatum. cum
 uidetur aliquis pinguis et rubicundus. ut de
 eo dicatur. Iste comedit et bibit. id est potum
 in comestione obliuioni non tradit. De ta-
 li qui de elemosinis delicate comedit et cum
 saturitate dicit beatus Bernardus. Ve tunc clericus mors in
 olla carniui. quia peccata populi distat esse que
 comedis ac si tua tunc sufficere non uidentur
 mirum est quomodo ita audacter comedunt quod mor-
 tem trahunt. cum Job. vi. scriptum sit. an scire
 quis poterit quod gustatum affert mortem.

De vii. mortibus in deliciis clericorum. 2.

Oelicia clericorum mortem trahunt. nec
 unicam mortem. immo vii. mortes
 possunt ibi esse. Prima mors est mors pec-
 catorum pro quibus dantur esse quasi clerici come-
 dunt. iuxta illud osee. iiii. Peccata populi mei
 comedunt. De ista morte loquitur beatus Bernardus in predicacione

auget. Secunda mors eorum peccatorum que habent sequitur
 ex deliciis est luxuria et alia uicia que ex
 uicio gula nascuntur ut in tractatu de
 gula ostensum est. Tercia mors est mors sanctorum
 qua bona ecclesie sunt expata. Acquisiuit enim
 christus ecclesiam sanguine suo et sanctorum suorum
 uinum in recompensacionem debent illi que bona
 ecclesie comedunt glorificare deum et sanctos. Quar-
 ta mors est corporalis que comeditur in delici-
 is. quia delicia occasio mortalium sunt. ut prou-
 ostensum est. Quinta mors est mors pauperum
 quia portione que deberet habere in bonis eccle-
 siasticis defraudantur. Defraudatio uero
 talis iudicatur homicidium. ecc. xxxiii.
 ubi sic legitur. Panis egenorum uita paupe-
 rum est. et qui defraudat eum homo sanguis
 est. Sexta mors que potest ibi comedi
 est mors ipse damnationis. Peccatum est res ue-
 nenata. unde cum comeditur nisi sciat come-
 dentis uel sequens oratio illud expellat. inter-
 dum mors eterna uice in curritur. unde luc.
 xx. Deuorant domos uiduarum simulantibus
 longam orationem. hi participat maiorem
 damnationem. beatus Bernardus. Venient ante tribunal
 ibi audietur pupilloz accusatio grauis. al-
 legatio dura quorum uixere stipendium. nec
 dilue peccata quibus facti sunt duces cecorum et
 mediatorez fraudulentum. Idem. Quid tibi
 insipientes deliciae sapiunt quid diuicie. Iste
 cecorum obsecant oculos quibus tam graue
 mercenarium iudicium. tam dure te obligas
 rationi secundum euangelium. unum sum. Siquidem
 usque ad nouissimum quadrantem exigeris.
 Septimo comedunt mortem clerici que come-

Dunt elemosinal sibi datas p mortuis & ab
igne purgatorij qui grauior morte e debe
rent es liberare. Ad h em obligant ex suscep
tione elemosinay & uisimile est q dñs of
fendatur cu aut que migne cruciantur
in tanta amaritudine ei dicunt. Dñe iam bo
na nra suscepunt & debuerunt nos libere
de angustia ista & ipsi sunt in risu & in deli
cis & de nobis n curant. *De muneru diuersitate.*

li. **S**exto circa acceptione munerum
dicendum e de muneru diuersitate.
Distingunt aut tres spes muneru sup illd
ysa. xxxij. Qui excutit manus suas ab om
nibus. Dicit ei in th. sup illd. munus
orif. munus man. munus officij. Munus orif
est laus. ul pces carnales. munus manul
est pecunia. munus officij e seruiuiu in
debita impensu. sup illd u se xlyij. Ma
ledos qui facit opus dñi fraudulenter.
Distinguntur fili. tres spes muneru non
oio crede cu pdictis. Dicit em in th. si
illd fraudulenter. ul p corporalis rei pmo
ul p laudis uo. ul humani iudicij gra.
clo. & dicit ibide. eris modis ista fraus
omittitur. qz ul cordis humani gra ut
faucis cura. aut cu res qlibz exterior de
fidatur. *De auaricia aduocatoz. li.*

Sexto loco int spes auaricie dice
du e de auaricia aduocatoz. & no
tandum e qz offm aduocatois n e malu
sedm se. Vñ aug. Non licet iudici uen
dere iustu iudiciu & si licet aduocato
uende patrociniu & iuris consulio consul
iustu n peccat aduocatus uendendo ius

tu patrociniu si sit psona cui n sit p
hibitum h offm. si debito m pcedat. &
causa iniusta n sit. ul desparata & fallariu
recipiat. Vñ debz moderate. In moda
toe uo respectus hri debz ad cause qun
tatem & labore aduocatois & qualitatem
psone aduocantis. f. facundia sciam & con
suetudine regionis. *De octo causis q debe
ret hoies retrahere ab offio aduocatois. liij.*

Octo em sunt que debent homines
retrahere ab officio aduocatois. Primu
e uenalitas q nobil' animi naturalr ab
hoeret. triplia aut rone indecent e uena
litas in aduocatoe. Primo cu care epi
sunt a xpo n debent se aly uende. Vnde
aug. Postq intellexi me p celo sanguie
xpi redemptum. nolui me uenale exhibe.
Seco qz uenalitas h uilitatem quda
unde pugiles & alie psone q ad certamen
uenales se offerunt uiles reputant. Ali
udiciu e de ill' qui p iusticia certat metri
cum & est uenale esse & cu indecentia q in
parte nobiliori e peior. fit uenalitas ad
uocatoz que penes lingua attendit qd
est unu de nobilioribz membris & in quo
magis displicet in decencia. Peior uidet
esse quatu ad h uenalitate metricu. huc
uilitati uidet attestari apls. j. ad cor. vi.
ubi dicit. Selaria iudicia si habuerint
detribiles qui sunt in ecclia illos ostentare
ad iudicandu & poeta. Si fortuna uolet
fiet de rethore consul. Si uolet h eade fiet
de consule rethor. Rethor ponit ibi p uili
psone consul p nobili. Tercio indecent est

uenalitat ista. qz decoz est; q talentū sciē
 q gratis accipiunt gratis darent. p capue
 cū phibitū sit illis uendē sapiām & docē
 nam & intelligenciā. Assimilant aut ad
 uocari usurariū in h q sicut usurariū
 talentū fortune q gratis accepit gratis
 n̄ uult dare pximo. ita aduocat talentū
 grē q gratis accepit n̄ uult pximo grā
 dare. **Q. multiplex pictm q; cū op' illd' debet**

Secūdo debet hoīes retrahē **col' recte ab offō**
 ab officio aduocatois multiplex pi **tali.**
 culū q; circa opul' illd'. Possunt uō ad
 plens numerare xij. picula que ibi pos
 sunt esse. Primū pictm; q; cū inuicibilib'
 psonis n̄ subuenit quib; tenetur ex le
 ge dī subuenire. Vñ ysa. 1. Subuenite
 oppōto & c. Et sicut medicus paup'i infir
 mo pot' subuenire & n̄ subueniens ho
 micide illi iudicat. ita aduocat q' au
 fert rē suam paup'i hōi cū n̄ deseruat
 eam cū possit. Vñ symac' p. Non; grā
 dis diffiā utrū mortē inferat ul' ad mit
 tat. mortē enī languentib; pbat' infligē
 qui hanc cū possit n̄ excludit. Sedm pi
 ctm; cū sciēt causam in iustā ul' despa
 tam suscipit. Tercū pictm; cū pcessu ne
 gocij cām esse in iustā agnoscat. & tamē eā
 ad huc defendit. Quartū pictm; qn̄ ad
 uocatus monēs istū ad xpositōem ex au'
 parte; que sac cām in iustā h̄re d'ulit
 ei ut partē aduersario suo reliquat &
 partē accipiat. d'ulit enī ei accipe alienū.
 Quintū pictm; cū p infidelitatē ul' negli
 genciam ul' ignoranciam illi' cadit a cū

sua ille quē tuctur. tenet' enī ei ad restitū
 rōem. c. marcap. ul' mille. Sextū pictm;
 qn̄ ille cū quē patrocinū prestat ppe
 p'riaciā illius rē suam amittit. tene
 tur enī ei ad restitutionē. Vñ aliqu' p. c.
 solidis quos h̄t de aduocatioē tenetur ad
 restitutionē. c. marcap. ul' mille. Septimū
 pictm; cū accipitur in moderatū sala
 rium. Vñ tū n̄ debet accipi. Octauum
 pictm; cū in currit' odiū illoz cū quos
 patrocinū prestat. Nonū pictm; circa
 modū pcedendi in causa. cū. s. p. lictas fal
 sas ul' instrumta falsa. ul' falsos testes. uel
 p mendacia pceditur. ul' cū dicit iusticia ul'
 pponit que n̄ ualent n̄ ad dilatiois cause.
 Decimū pictm; s. h̄mō. cū aduocatus sciē
 tiam suam uendē intendit. Undecimū pi
 ctm; uane glē. ex cui' amore multi timēt
 cadē a causa in iusta uolentes iusti uideri.
 unde ul' p mendacia ul' quo aiq; n̄ uolūt
 obtinere. Duodecimū pictm; infidelitas. Inf
 delis enī; malus aduocatus erga dñm q'
 talentū nature ei omisit. qn̄ de talento il
 lo lucrāt' d'epribilia cū possit lucrari p
 ciola. sicut nunci' alie' negociatōis si ueni
 at ad mundinas aliquas in quib; eodem
 p'cio poss; h̄re brunetā quo burellū in
 fidelis est; dño suo si emet burellū rehera
 bruneta. eadem in fidelitate laborare
 uident' qui in sacra scriptā p'ficere possūt
 & ad lucrū t'p'rahūm leges & decreta discūt
 p'p' picta que sunt in causis. Dic' ap'ls
 1. ad cor. vi. Oīo delictū; in uobis q' uidi
 ca hētis inter uos. Quare n̄ magis iui

riam accipiunt. quare non magis fraude patimur. Tertio debent homines cohibere ab aduocatoe pena multiplex qua dominus malos aduocatos solet punire. multos enim ante mortem multos efficit. Cuiusmodi et morienti uisa est lingua celeri aura moueri. quod lingua mea uelox et facilis fuit ad peccandum. sicut arundo de facili uento mouetur. Alii uisum est in fine labium moueri cuius labiis codicilli. Alii et exit lingua extra os. Insuper et solent agere mali aduocati circa mortem. quando precipue sapientia opus est. Unde quidam cum offerretur ei eucharistia in extremo ait. Iudicet prius uerum rectum sit quod accipiam. Cui circumstantes dixerunt nos quidem rectum et iustum iudicamus hoc. Quibus ille. Non est rectum hoc iudicium. non enim cum in suis pares habent me iuste iudicare. Et alius cum in extremo admoneretur ad susceptionem eucharistie peccat dilacionem. quia cum nollet amica ei dare pro morte quam uidebat imminere. appellauit a manifesto grauamine. Post mortem uero balneantur aduocati in auro feruenti. Unde legitur in tragedia quadam senectus. quod uisum est eandem quae uidetur nerone apud inferos balneare. ministros uero circa eum aurum feruentem infundentes. et cum uidet eorum aduocatorum ad se uenientem ait. huc inquit uenale genus hominum o aduocati amici mei accedite ut in hoc uase mecum balneamini. ad huc enim superius locus in eo quem uobis reseruauit. Quarto debet homines cohibere ab hoc officio. quia per actus officii uidetur esse corruptum. Inuenitur enim quibusdam aliis moribus incurabilis

ad quem curandum non inuenitur medicus. quod de salute egrorum despatur. Sed nulla causa aduenitur in ista ad quam tuendam non inuenitur aduocatus. Quinto debet homines cohibere ab hoc officio molestia quae in audiendo lingua pro qua dicit augustinus. christum testem in uoco quod malle per singulos dies manibus aliis operari. quod drumentas causas phytates pati. et ab in libro de officiis. Dispendio litis carere non mediocre lucrum. et b. ad eugenium papam. lex domini silet in sacro palatio leges per strepunt seculares. miror si plerumque dicit non cogaris. strauerunt in iniquis fabulationibus. non ut lex tua. Sexto debet cohibere homines ab hoc officio. quia ualde simile est actibus demonum. Unde augustinus. sicut et similes actibus demonum quam litigare. Septimo uero debet homines cohibere ab hoc officio magnum dampnum quod faciunt aduocati deo et ecclesie eius. Plus enim nocet alicui quam malus aduocatus unus. qui possit nocere. x. fures. uel omnes raptores unius terre. Centum enim demones non possunt quam tantum nocere ecclesie. quantum nocet unus malus aduocatus. Aufert enim alicuius albaciam uel episcopatum suum. quod non possunt facere raptores unius terre. cum episcopatum unum uel archiepiscopatum subdit domino alicui qui seruus est dyaboli. Postquam enim ponitur episcopatus uel archiepiscopatus eius sub domino dyaboli. mali aduocati heretici sunt similes quia sunt falsarii legum et decretorum que sacra sunt secundum iudicium eorum. Unde falsarii sunt sacre scripture sicut et heretici. et quia suadent contraria iusticie sicut heretici contraria fidei. Duo sunt necessaria ad

salutem. fides et bona opa. et neutrum sine
 altero sufficit. hereticus homines errare facit
 infide. aduocatus uero in ope. alij peccatores
 et si mala faciunt non tamen dicunt sic agendum
 esse. sed malus aduocatus iudicia suadet ut
 alicui adiuudicet quod eius non est. In hoc est detior
 hereticus quod hereticus ignorant peccat
 putant credendum esse quod hominibus suadet. sed
 malus aduocatus suadet iudicia ut agat quod
 sciat non esse agendum. mali et aduocati hostes
 sunt iusticie et ueritatis et equitatis. quorum tamen
 se amatores et defensores profitentur. Unde
 hodie impletur et per eos. quod legitur ysaia lxx. Conu-
 lsum est retrosum iudicium et iusticia longe ste-
 tit. corruit in platea ueritas. et equitas non
 potuit ingredi. Conuertitur retrosum iudi-
 cium quoniam appellatur cum sententia debet fieri
 et tunc iusticia longe stat que ante appel-
 lationem erat proxima. Oportet enim
 ut per iusticia eatur roma ubi et non inue-
 nitur sed solum iudices dabitur. Corruit
 ueritas in platea cum aliquo crimine quod ipso
 notum est alicui platea obicitur et tamen in-
 pedientibus. hi malis aduocatis de illo non
 dumentur. Equitas uero ingredi non potest
 cum corruptio in aliquo claustro inchoat.
 et opponentibus se aduocatis non proficitur.
 mali aduocati qui uigulatores sunt ius-
 ticie iuxta illud in psalmo. Eora die iniusticia
 am cogitauit lingua tua sicut nouacula
 acuta fecisti totum. Flouacula acuta totum
 facit quoniam hominem scindit. cui decorando
 eum seruire debuit. ad modum ergo nouacule
 malus aduocatus totum facit quoniam iusticia

strangular cui militare debuit. Qualiter
 expectare audent illud districtum iudicium
 quod tenebit iusticia. qui se uigulatores ius-
 ticie intelligunt. mali et aduocati qui hos-
 tes dei sunt et qui anti christum. christus enim in mundum
 uenit ut pacem faceret. Unde apostolus. Ipse est
 pax nostra qui facit utraq; unum. ipsi uero
 discordiam et litem amant et querunt. Unde
 sicut de christo scriptum est. In pace factus est locus
 eius. ita de malo aduocato potest dici in
 lite factus est eius locus. Aduocati ad litem ueni-
 unt sicut corui ad cadauer. Deus est qui omnibus
 discordiam predestinat quod potest heri ex illo
 uerbo psalms. Sex sunt que odit dominus et septimum
 detestatur anima eius et illud septimum seminare
 inter fratres discordiam. Aduocatus uero eam opti-
 mam arbitrat et mali aduocati deum fugant
 ab ecclesia. dyabolum uero introducunt et custodiunt
 ibi. Si enim aliquis homo sanctus eligatur in abbatem uel
 episcopum. tam cito aduocati se opponunt. nec
 deum in seculo uiro intrare in ecclesiam permittunt.
 Si uero electus sit aliquis malus qui symoni-
 am non timeat committit adiuuat eum. mali
 et aduocati qui precipitatio sunt dyaboli. iuxta
 illud psalms. Dilexisti omnia uerba precipitationis.
 lingua dolosa. O aduocate qui es lingua dolo-
 sa. i. linguosus et dolosus. Verba precipita-
 tionis sunt uerba aduocatorum. ad modum enim
 illi machine que dicitur precipitatio destruit
 ecclesiam dei. quorum pena immittitur cum subdit.
 Propterea deus destruet te in fine et cetera. Ista pre-
 cipitatio orat deus a domino destrui ubi dicit.
 Domine precipita et diuide linguas eorum quoniam
 uidi iniquitatem et inuidiam in ciuitate.

Solet precipitatum fieri circa precipitum. et secundum hunc modum loquitur hic deus. Tunc precipitatum circa precipitatum efficitur quoniam aduocati ad inuicem diriguntur. Non uidentur etiam dei amare qui permittit diabolum ponere ibi precipitancia sua ad uoluntatem suam aduocati et sunt sagittarij diaboli. Unde tamen. Extenderunt linguam suam quasi arcum mendacium et non ueritatis. non solum alijs sed et sibi ipsis dampnum faciunt ad uocati dum in officio ad uocatis se ipsos consumunt. Unde osee. vii. Comederunt alieni robur eius et ipse nesciuit. Alieni id est demones in legibus et decretis robur multorum consumunt. Seneca. Caullatio uerborum multum temporis nobis eripuit. mortem et eternam acquirunt aduocati in officio suo. quod uidetur esse significatum in genesi xxxviii. Vbi sic he ad amauit diuina que in tempore causa cui occasione deum occisus est. Notabiliter uero dicitur sychem fuisse filium emoz qui interpretatur asinum. homines enim duri et asinini qui cum alijs sententiam nequeunt perficere uolunt decreta et decetiales audire. **Quod amor legis diuine**

et intentiones decretorum debeat cohibere ab officio aduocatorum.
 .lv. **O**ctauo debet cohibere ab hoc officio amor legis diuine et intentiones sancte decretorum de amore legis diuine dicitur genesi. Qui diligit regem diligit legem. et in psalms. Palpebre eius interrogant filios hominum. Palpebre que quoniam sunt clausae quoniam sunt aperte significant sanctam scripturam. que alicubi est obscura alicubi est aperta. que interrogat filios hominum utrum amant deum. Signum enim diuini

ne dilectionis est cum quis laborat libenter et studio sacre scripture. Sacra uero scriptura multum contemnitur propter sanctam decretorum. Unde potest dici quod dicit sara ad abraham. genesi xvi. Iniquum agis contra me. Ego dedi ancilla mea in sinum tuum que uidens quod decepit despectum me habet. Ancilla sacre scripture est sancta decretorum que sanctam scripturam habet despectum propter fructum lucri qui ex ea consequitur. et xxxi. genesi. Significata est opprobrium quia facta sancta lucra sacre scripture. per ludum quo opprobriabatur ismahel ysaac. Unde sicut precepit dominus. lice ancilla et filium eius. Sic forte est necesse sanctam illam in magna parte ab ecclesia excludi. non solum contemnitur sacra scriptura propter sanctam illam immo et blasphematur et in ea ipse deus qui legis lator est quod uidetur esse significatum in leuitico. xxviii. uero legem que filii mulieris israelitice que peperit de uiro egyptio uirgatus est cum uiro israelitico et blasphemauit deum israel. Sic dicitur iste qui israelite fuit in parte quo ad illam partem sancte quia a lege diuina accipit et egyptiaci quo ad illam partem quia habent a sapientia mundana blasphemant deum israel. dum legem quam ipse dedit paleam uocant. que in utilem. cum tamen legatur. xlviii. ysa. Ego deus tuus docens te utilia. Ipsi populi palee sunt de quibus. iij. u. Paleas que oburent igne in extingibili. et augustinus. Si paleam sequeris palea efficietur.
Quod additioes et sancte illi deberent cohibere
conditioes et sancte illi ab ipsa. lvi.
 debent homines cohibere ab ipsa. mo

bilis; enim et terrena. tumultuosa. infla-
 tua. et absque refectione. mobilis ideo; quia
 per similitudines remotas procedit. agellius.
 leges nostre sunt tele araneae que forcia aia
 ha transmittunt. cuius uo forcia et debilia
 retineat. ea et de quibus; temporalia sunt.
 Vnde oportet eam secundum uarietatem temporum
 uariari. et quia decreta quodam in corde domini
 sunt sicut quidam ait ut ea interpretet
 sicut ibi uidebitur. Canonem enim derogatur
 canone otario uel tacto consensu romane
 ecclesie. et usum faciendum in otario. ad hanc
 mobilitatem referri potest quod leges se uel duo
 mala fecit populus meus. dereliquerunt me fon-
 tem aque uiue et foderunt sibi cisternas
 dissipatas que aqua non ualent sustinere
 Cisterna non ualens sustinere aqua dectum est
 quod hodie aqua sapientie et rinet et cras non etine-
 bit. quod abrogatum erit. aliter; de lege diui-
 na. Vnde dicit dominus. Iusticia tua iusticia
 in eternum. et lex tua ueritas. non solum uerificati-
 do. et in ew. Celi et terra transibunt uerba
 aut mea non transibunt. Terrena et; scilicet illa
 Vnde sicut terra aqua et mixta impedit ne cla-
 re ibi uideatur. ita terrenitas multas rectas
 tal impedire ne recte iudicent. sed lex dei que
 preceptum terrenorum predicat. quia aqua clara est.
 illi ideo dicit qui lucratual scias sectatur
 se. y. Quod est uis in uia egypti ut bibas a-
 qua turbidam. tumultuosa et; et infla-
 ua. Vnde per siliqua porcorum in rellig de quibus
 fili per digul cupiebat imple uentrem suum
 luc. xv. Siliqua enim porcorum resonat et inflat
 pro tumultu que habet scilicet illa significant

aduocari. per ranas de quibus leges exo. vii.
 et in ps. et dedit terra eorum ranas in pe re ip-
 sis; facia scriptura pacifica; Vnde dicitur. Pax mil-
 ta diligentibus legem tuam et non; ill scandalum
 et in. Contritio et infelicitas in uis eorum et
 uia pacis non cognouerunt. et ysa. xlvii. Vnde
 non attendisti mei mandata facta fuisti; sicut
 fluueni pax tua. scia enim detroy anima
 non reficit. sed potius fame temporalium in mittit.
 et quodam homines incitat. dum exteriorum
 apparencia querere fatit. ad quod potest referri
 quod leges in ysa. Quare appendunt argentum
 non in panibus; et labore urum; non in saturitate.
 ut breuiter dicam; alie scie operatione sacre
 scripture scie non sunt. Vnde iohannes; litteras non no-
 uit qui sacras ignorat. **De auaricia mi-**

sequitur de auaricia ministrorum ecclesie. lvi.

S ministrorum ecclesie circa qua hinc in prece-
 dimus. Primo dicemus de symonia. secundo de
 peccato edificancium syon in sanguinibus; et
 cio de peccato corum. Quarto tangemus de pe-
 cato mercenariorum. Quinto de signis auari-
 tie que apparent in ecclesia dei. Sexto de peccato
 in digne officium. Septimo de uicio pre-
 tati in claustralibus. Octauo de auaricia
 scie. De symonia primo hinc dicemus. Primo po-
 uemus que pertinent ad detestabilem symonie. se-
 cundo diuisiones que pertinent ad symoniam
 Octo uero sunt que faciunt ad detestabilem hinc.
 Primum; illud uerbum damali per. Omnia
 crimina ad operationem symoniace heresis que
 per nichilo reputantur. In quo uerbo dupli-
 detestabilis ostendit. et quod ostendit exercere
 omnia crimina et que heresi operatur. et multas et

alul locis uocatur hehis pccm illd. Vñ
nichomin' pp. Statuim' decretū de symo
niaca triptica hefi. 7 sup illd. q. xxi. 7 et
thedral uendenciū colūbal eūtit. Dic glo.
hinc; q. hehis symoniaca dāpnat' hefi
7 sup illd. 10. 11. De hūi qui colūbal uente
bant 7 c. dicit in cl. 7 spūali dāpnatur
hehis symoniaca 7 act. viii. ubi dicit petrus
symoni mago. Pniam age ab hac neq
ua tua. dicit in cl. 1. a duplici malo cupi
ditatis 7 prauē fidi. 7 inuitate symonia
ei qntū ad h. sūt herici q. estimat' ul' mē
te ul' fco q. in pccabile; sub uili pccio
cade 7 sepant corp' ecclie a suo capite
sicut herici ut inferuū ostendet. Secū
uō facit ad det' symoniē h. q. ipsa; spūa
lis sodomia. Sicut enī in sodomia corpali
facit oia natam ille q. op' nate. sic in
symonia facit oia grām. ille qui; opul
g're. q. a grā redēptus. 7 sicut in die iudi
cij obmutescet sodomita scdm int'p'tati
onē sui noīs q. hostis fuit nature q. eum
ferebat. Quantū enī in se; sodomita gen'
humanū destruit. sic obmutescet symo
niacul qui hostis grē fuit. a qua redemp
tus fuerat. 7 sicut scdm legem natalem
sodomia est maximū pccm ul' unū de
maximū iudicat' q. oia natura. ita in
t'p're grē scdm legē ewangelicā maximū
pccm iudicat' symonia. q. pprie; oia uia
grē. Prope enī facit oia illd. q. x. Grātis
accepistis grātis date. Vñ recte significati
sūt symoniaci p sodomitas uolentes infrū
gē fores loth de quib; gen. xix. Jamq;

ipe erat ut infringeret fores. 7 c. Tercū
q. facit ad detest' symoniē; magnū zelus
quē legunt' scā hūisse circa pccm illd. Vñ
11. 12. v. Dixit hehiscus ad gezi. Lepus na
ama ad hebit tibi 7 semini tuo in sempit
nū. 7 dñs in suo pmo aduentu n. legitur
oia aliq. pccm ita exarsisse sic oia illd
unde hū legitur exarsisse uendentes 7 emē
tes tetemplo. De pma exortōe hētur 10. 11.
De sedā q. xxi. Venerat dñs iudicari nō
iudicare. 7 ut in mansuetudine peccata
toleraret. n. ut ea puniret. tam oia illd
pccm imo figurā hui' pccm mansuetu
dine seruare noluit. s. q. uariū flagel
lo de funiculis fco mentas nūmulariorū
7 es 7 cathedras uendenciū colūbas e
uertit. 7 licet pmut aduentus esset; mīe
iusticia tam de hoc pccō se intromisit
Vñ b. ad eugenū papā loquīs de peste
symoniē. Intuere inq. magrū n. parat
aures ut audiat. s. flagellū quo feriat
Verba ū facit n. recipit. n. enī sedet iudi
cans s. insequit' puniens cū. tū non
tacet. q. s. comū orōnis comū negocia
toīs fecissent. g. 7 tu fac sibi erubescat
uultū tuū illi modi negotiatores si fieri
pot. si n. timeant. Timeant nūmularij
n. cōfidant in nūmū s. diffidat. abscondat
es suū a te scientes effunde quā accipe
pccōre. pp. zelū quē habuit dñs oia
illd pccm. Scptū; in ps. in psona eius
Zelus dom' tue comedit me. 7 pccm iure
uoluit dñs patient' tolerare. s. illud p
carū noluit. Petrus 7 magnū zelum

huit ita illd pccm qn dicit symoni
 mago. Pecunia tua tecu sit in pdicione.
 ut leg vii. act. qn r resu habuit ecclia
 ita h pccm. Satis patet ill' qui canoni
 ci iuris pcciam hnt. Quarto facit ad
 detest' symonie. multiplex stumelia q
 facit illd pccm do. r ponemus ad ples
 vii. de stumeliis istis. Prima; q dnm ue
 dit r h duplici. Primo qz uendit gra
 ciam spc scs. Vn sup illd Jo xy. hys qui
 colubas uendebat r e. Dic glo. Spc in
 coluba apparuit. Vn p coluba spc ac
 cipitur que symoniaci uendit. s; spc scs
 ds. Vendit g symoniaci dnm. alr r uen
 dit dnm cu xpm in sacramento altaris
 uendit p pecunia celebrando. n; pua
 stumelia ista n; aliqs ita paup in mu
 do qui n multu in dignaretur si quis
 uellet eum ducere ad for r eum uenale
 exhibere tamq uementu unu. Tanta; g
 stumelia do cu ipse uenalis exponitur
 hys a quib; papue uenerandus esset.
 Suffice debet talib; q xpc p peccis eoz
 semel uenditus fuit. Venditores isti de
 teriores uident uida in hys. v. Vendit
 imortale r iam glorificatu. uida uedi
 dit mortale in statu huilitatis. maior
 aut stumelia; que fit alicui in statu
 honoris qua in statu huilitatis. Vnde
 stumelia illata mulci maior e. qua si i
 feratur comitello. Nec semel eu tm uen
 dunt ut uidas. s; plus qua centies mi
 nori pccio eu uendunt qua uidas. Cre
 dit eu dnm esse q n credebat uidas e

eum uendit xxx. d. Judas r cum de hoc
 pccio penituit. pna ductus reddidit. xxx.
 denarios quib; xpm uendidit. s; symoniaci
 cu ad pnam uenit induci n possunt
 ut ea restituant q p symonia acqsiert.
 Secda stumelia; q dnm reuenditore esti
 mant q n; parua stumelia. Si en aliq
 rex uel comes ualde libalis requirat sup
 uendicione uestiu suaz ul' armor p mag
 no malo ht. Quid miru g si p malo ht
 ille qui libalissim' est largitor omi qui
 oia que fecit ad largiendu fecit. queda
 ut eis largiret. alia ut ea largirentur.
 qui munia sua dat r bonis r malis. r gnis
 r ingratis. amicis r inimicis. qui rogar
 ut ab eo petatur. hac stumelia inuit
 petrus cu dicit symoni. qz estimasti domu
 ch possideri. q. d. Donatore estimasti uedi
 torem. Idem en dicit dnc. Nolite face domu
 pat' mei domu negociationis. Donu di dom
 negociationis facit qui dnm negociatore esti
 mat. Tercia stumelia; q domu di temp
 nit. cu illd q adu pcciosum; q pccum est
 regni celoz luto tpraliu parificat. i quo
 r ipm datorem tempnit ut patet in m
 catorib; Precipue u cu dona eoz tempnu
 tur. r h multu sol; retrahit r ipsos liba
 les hoies a largiendo. Vn dnc. vii. h.
 phibuit ne dona ei talib; darent. Noli
 te inqt margaritas spargere ante porcos. i
 pcciosa dona dare tempnorib;. Quarta
 stumelia; q symonia aufert do ostiu ecclie
 qd dnc mayime uoluit seruare. p q
 se ostiu dixit. i. Jo. sic aliqs solet se pone

. De auaricia.

in medio ostii cui uult seruire ne quis ingre-
diatur nisi ex uoluntate eius in quo uerbo sig-
nauit dominus quod qui uolentiam ei faciet qui non
pro eum intrabit. ad ostendendum est hoc quod ingres-
sum ecclesie maxime uult seruari. Intrauit
ipse ad discipulos ianuis clausis. Qui enim
ingressus boni uult seruire. solet apere uolē-
ti ingredi quantum minus potest de ostio. et illi
multum placet si ille qui debet ingredi osti-
o ostio clauso ingredi possit. Ad idem ostē-
dendum facit quod dixit dominus exo. xy. Postes
ostii sanguine agni inungi. quod saltem
ostium ecclesie quam proprio sanguine enim uo-
lo habere. hac de causa tradidit ipse clauem
ecclesie petro. quod annabat eum ardentius ceteris.
Et sicut est potest ostendi idem uel manifesta-
ri in munitioibus. que dum guerre sunt potest
solent precipue custodiri. unde turres con-
sueuerunt super eas fieri. Quinta contumelia
est quod symonia est parat ut ecclesia que sponsa
dei. alunde grauida sit quam a sponso
suo. dum a spiritu sancto solo deipse debeat quod figu-
rum. in beata uirgine que inuenta est ha-
bens in utero de spiritu sancto. et sic symonia
facit quod ipsa deipat de spiritu maligno. Unde
mirum est quod sponsus eius omnino non deserit
eam. Joseph enim uoluit dimittere beatam
uirginem cum dubitaret unde ipsa deipisset.
Sexta contumelia est quod dominum facit nutre
filios adulteros. Septima contumelia est quod filios
dei ex herede a patrimonio et filios dyaboli
ibi filios heredes constituit. iuxta illud ecc.
xyiiij. Omnis mulier relinques uirum suum
peccabit statuens hereditatem ex alieno ma-

trimonio. Octaua contumelia est quod dominum ydolatrie
facit ydolo auaricie eum offerens. Et in hoc
detestabilior est symonia alius speciebus auaricie.
Symonia enim non sufficit quod alium dominum constituat
atque ipsum dominum ydolo suo imolat quem pro
pecunia celebrat. magna contumelia est
domino alicuius castri si subditi eius alium consti-
tuerent dominum. Sed longe maior est si domino
constituto uerum dominum captum offerret. Non
contumelia est quod illud peccatum nulli loco nulli
personae defert alia peccata scilicet locorum defe-
runt. Nullus enim fornicaret in ecclesia. et uel
altare sed symonia ista est altaria inuadit. Unde
Ieremias xviii. dicit peccatum iuda exaratum esse in
cornibus arax ecclesiarum pro peccato unde peccatum
elicorum intelligitur qui deberent uacari osten-
sione diuine laudis. Ista est que iuxta filium
uirginis ponit ydolum cupiditatis ut uide-
atur impletum illud daniel xi. et erit in te-
plo abhominatio desolatoris. Symonia non deest
do nec angelus eius in terra est cum diuina celebri-
tur licet christus plenus sit. et in quantum homo
et in quantum deus. cum angelis suis. In his symo-
niaci deteriores demonibus sunt. quod demones
tinent christum et angelos eius. ipsi uero non. De-
cima contumelia est quod eisdem utitur symonia ad ho-
minum inquinatorem quod christus instituit ad
eorum sanctificationem. Unde boni uidetur triumphasse
dyaolus de ecclesia quam ecclesiam in pugnat ipse
armis. et qui de baculo proprio percutit eam. Unde
decima contumelia est quod latrones et sacilegos facit
obtinere locum et uicem dei. Symoniae la-
tro est. Unde iohannes x. Qui non intrat in ostium in-
ouile ouium sed ascendit aliunde ille fur est

et latro. Vñ sup illd. q. xxi. Spelunca lat
 roni latro; qui lucra secatur qui n̄ dantes
 compati psequit. et dantes spualr uocat.
 et dñ lesione pximi cogitat. qñ latro sed;
 in spelunca. Sacrilegus; symoniac' qz sacra s̄
 ea que latrocinuū suū exercent. Absurdū
 enī; dñe eum sacrilegū qui furatur uel
 rapit calicē alicui' ecclie. et n̄ dñe eū sacre
 gum qui furat' uel rapit totam eccliam
 cū calice et aliis q̄ ad eam p̄tinent. Dupli
 aut' potest dici symoniac' fur respectu
 illi' cuius bona drectat eo nolente uel re
 spectu paupm quos bonis ecclie defraun
 dat. Vñ cū p̄lati uicē dñi obtineat. qñ
 symoniac' p̄lati efficiuntur latro. et sacrileg'
 uicē dñi in ecclia fungitur. Duodecima cru
 melia; qz eccliam dñi iumentis et reptilibus
 replet. Suffodit enī murū ecclie. s. p̄latū
 p̄cipue si terrenus sit. iuxta illd gen' xlix
 Symeon et leui fr̄s uasa iniquitatis. et sub
 iungitur. In uoluntate sua suffoderunt
 murū. et interponit iacob qñdā orōne
 que frequent' facienda est; p̄lati ecclie
 In consilio inq̄t eoz n̄ ueniat aīa mea. mi
 nus enī p̄ciosum est; p̄lati ecclie habere
 in consilio suo hoīes demoniacos q̄ symoni
 cos. Suffosso aut' muro ecclie intrat mul
 tudo reptiliū et iumentoz. iuxta illd eze
 x. Ingredē et uide abhominatoēs pessimas
 et subditur. et ingressus uidi. et ecce omīs
 similitudo reptiliū et aīalium abhominatio.
 Cum aliq̄s luxuriosus in ecclia aliqua bñ
 ficatur. porcus tūc in ecclia ingredit'. cū
 aliquis amans lites et rixas p̄ficatur tunc

canis in ecclia ingreditur. *Qz multiplex dāp
 nū dō et ecclie ei' pueniēs d symō fac ad det symō.*

Quinto facit ad detestatoem symoniē *lvij.*
 multiplex dāpnum qz inde puenit
 dō et ecclie eius. Primū aut' dāpnum est
 qz dñs p̄ eam qñ eccliam amittit. dñi amittit
 ingressū et egressū ei'. Non enī; dñs
 alicui' castri qui n̄ h̄t ingressum et egres
 sū in eo. ito dicebat ps. Dñs custodiat in
 tuitū tuū et exitū tuū. et c. Aliud dāpnum
 est qz eccliam que deb; esse hinculū filioz
 dñi dicit in speluncam latronū. iuxta illd q̄
 xxi. Sc̄ptū; domus mea dom' orōnis uo
 cabit. uos at' fecistis illā speluncam latronū.
 In hys deteriores uident' esse p̄lati eccliaz
 p̄ncipib; sc̄larib; qz illi in potestate sua
 speluncas latronū n̄ tolant. claustra iqua
 symoniace intratur que iudicio dñi sūt spe
 lūce latronū sunt latrones qui patibulo
 inferni sūt iam ad iudicium. Aliud dāpnum
 et qd ubi dñs debuit honorari exercetur ydo
 latria. Illi enī quos *aur' et argentū*
 introduxerūt argento et auro p̄tea qñ dō
 seruiunt. Vñ in osee viij. Ipsi regnauerūt
 et n̄ ex me. Principes exiterūt et n̄ cogno
 uit argentū suū et aurū suū fecerūt s̄ ydola.
 Qui dignitatē emit iussit postea uendē
 que ad dignitatē p̄tinet. Vñ sup illd. viij.
 act'. de symone mago dñe glo. Sp̄m emie
 uolebat ut alius uendens plus accipe pos
 set. et sic dñe b̄s b̄. Qui infidelis intrat et n̄
 p̄ xp̄m intrat. qd nisi infidelis agit. et dō
 xp̄m ex quo xp̄c n̄ introduxit aliquē
 in ecclia p̄t n̄ recognoscat ip̄m. Vñ petri'

introducitur ab ancilla ostiaria in arum p̄n-
cipis sacerdotū dixit se xpm̄ n̄ cognoscē. Ancil-
la ostiaria caro ē que h̄t. v. sensus q̄i ostiaria
est Ancilla ḡ ostiaria illū introducit quē
carnalitat̄ introducit. Aufert ḡ symonia
ecclesie sp̄m̄ sc̄m̄. q̄ uidet̄ esse significat̄ qd̄
ignis sac̄ qui p̄ lxx. annos babilonice cap-
tuitatis uixerat sub aquis extinctus est
antiocho uendente sacerdotū et iasoni
sic dicit auḡ. P̄ quē ignē figurabat̄ sp̄c̄ sc̄s
et h̄; maximū dāpnū qd̄ possi fieri eccē
di. sicut maximū dāpnū q̄ possi infri
corpi; si auferatur ei sp̄c̄ a quo h̄t totū
suū ualorē. Symonia enī facit q̄ eccia que
sponsa di; et debet dō filios genare ge-
nerat monstruose talpas serpentes et etiā
asinos cornutos. cū in aliq̄ eccia canoni-
catur et p̄ficiatur aliq̄s auarus Possunt
dicē canonici illi eccie. mat̄ nr̄a d̄rēm
nobis generare debuit. p̄ fr̄e nob̄ talpam
generauit. Cū ū canonicat̄ aliq̄s detractor
tūc serpente genat eccia illa iuxta illd̄ exo.
Si mordeat serpens in silencio nichominū
h̄t qui occulte detrahit. Cū uō aliquis in-
disceret̄ ep̄atur in aliq̄ eccia. tūc asinus
cornutus in ea nascitur. sicut enī aliud;
stolidū mīratū quā asinū cornutū. Asinus
enī; p̄ stoliditatē cornutus p̄ mīram.

Ad detest̄ symoniē fac̄ q̄ h̄ pecc̄m̄ reddit ho-

exto fac̄ minie exosū dō et hoīb; . lxx.

S ad detest̄ symoniē q̄ h̄ pecc̄m̄ reddit

hoiēm exosū dō et hoīb; Vñ in ecc̄. xx.

Qui potestātē sibi assumit in iuste odiet̄

glo. dicit̄ a dño et hoīb;. frequēter enī licet

symoniā sit occulta. tū hoiēm reddit deo
et hominib; exosū. Punit enī eū d̄s in h̄
ut apd̄ hoies grām n̄ habeat. Septimo
facit ad det̄ symoniē h̄ qd̄ ipsa uiciat radi-
cem. Vñ ea que secūtur uenenata sunt
ul̄ saltē inuicta reddidit. Ad q̄ referri pot̄
illd̄ osee x. Radix eoz̄ exsiccata ē fructū
neq̄ faciet. Octauo et ultimo fac̄ ad det̄
symoniē h̄ q̄ symoniaci difficile saluāt̄
et h̄ duab; de causis. Primo p̄t̄ magnitudi-
dinē pecc̄i. Secdo qz̄ oportet resignare b̄n-
ficiū q̄ symoniace acquisierūt. Vñ sūt
q̄i uasa d̄yā. Piscis qui in nassam ingres-
sus; n̄ de facili p̄ locū quē intrauit reg-
ditur. et p̄ aliū locū n̄ exiit n̄ captus. sic
ñ de facili renunciat hō b̄nificio q̄ symo-
niace h̄t et aliter n̄ saluat̄. Vñ q̄i unum
pedē h̄t iam in inferno. Vñ diligenter de-
b; homo cauere quō intret ecciam. Asti
enī caueat sibi in inferno q̄i ponit pedē
suū. Ico dicit̄ ecc̄. iij. Custodi pedē tuū
ingrediens domū domini. Qui emit
b̄nificiū ecclesiasticū simul; illi qui emittit
ut magna moles terre sup̄ eū caderet
que eū opprimeret et n̄ p̄mitteret eū sur-
gere ad difficultatē saluandi q̄; in sy-
moniaci pot̄ referri illd̄ jē. xv. ij. Pec-
catū uide sc̄ptū; stilo ferreo in ungue
exaratū sup̄ latitudinē cordis eoz̄. Per
iudā clerici intelligunt̄ quoz̄; in iude
fessione diuine laudis. ad q̄s p̄tinet
pecc̄m̄ symoniē. qd̄ innotuit sc̄ptū esse
q̄i in delectat̄ p̄ h̄ q̄ dicit̄ sc̄ptū stilo
ferreo qui ydoneū instrumentū; ad

scribendū. et p h qd dicit scriptū in adamā
te simili ungui. i. uncto et plano. Scripta
enī in tali matia facta diuici durat. s. quia
scriptura q̄ in te libit; pot' amitti. ito sub
ditur exarati sup latitudinē cordis eorū.
et ostendit q̄ h scriptura fit in tabula cord
que n̄ potest ab eis ul' amitti ul' relinqui
ad eandē difficultatē ptine qd dicit pete
symoni mago. act. viii. Penitentiā age
ab hac nequicia tua. et roga dñm si forte
renuñtat' t' h cogitatio cordis tui. Infel
le enī amaritudinis et obligatione iniqui
tatis uicō te esse. **Diuisiones q̄ faciūt ad det'
symoniē. et q̄ ptinent ad symoniā. .lx.**

Post ista ponende sūt diuisiones que
faciūt ad det' symoniē. et que ptinent
ad symoniā. de quib; tñ tres ponemus.
Et p̄ma diuisio q̄ int' eos qui symoniā
omitunt. Alij enī omitunt emendo ut
simon mag' qui p̄prie symoniaci dñr.
Alij uō omitunt eam uendendo ut gyei
qui gyeite uocant'. aliqui large uocant'
symoniaci et isti et illi. Secda diuisio ē scdm
diuinitatē munerū que p symoniā omit
tunt. Omittit' aut' symonia quadrupli
ci mune. uidelicet cū quis obtinet aliqd
spūale p pecuniam ul' p adulationē. uel
p p̄ces carnales. ul' p sordidū obsequiū.
De p̄mo legit' iij. re. xiiij. q. quicūq; uole
bat implebat manū ieroboā et fiebat sac
tos excelsoz. et sequit' q̄ p̄t hanc cām do
mus ioboam euerfa ē et deleta de sup face
terre. Si uenditio sacerdotū ycoloz sic uī
dicata ē a dño. quō uindicabit' uenditio

ueri sacerdotū. Adulatio uō ualde timen
da est. Valde enī penetrat cor hoīs et q̄ in
sensibili. p̄t q̄ uocat' oleū in ps. Oleū
aut' peccōris n̄ inpinguet caput meum.
Et alibi. Intrauit sic aqua interiora ei' et sic
oleū in ossib; ei'. Et fit sermo de maledcō.
Adulatio. oleum ē. et maledcō. Oleum
in quantū delectat. maledcō in quantū
tormenta parat. Vñ glo. sup illū locum.
Que male delectant dñr. maledictio q̄
tormenta parat. Ap̄ab; aut' carnalibus
diligenter cauend' ē. Vñ b. Vbi n̄ licet fa
cē quis locū roganti ali' p illo. ali' forte
p se rogat. p se iam iudicatur. et exemptū
n̄ acquiescendi p̄ab; carnalib; dedit nob
dñs Jo. ij. Vbi dixit m̄i sue uolenti ut
faceret miracū. Quid m̄ et t' m̄. In
nuent se n̄ h̄re ex ea potestate faciendi
miracū. et m̄. xx. Non exaudiuit mactera
petentem ut daret hāc potestatem
iacobo et iohi. ut un' sederet ad ext' in regno
eius. et alius a similib; Exemptū ē n̄ rogā
di p bñficio nepotib; optinendo h̄m̄ in gal.
xviiij. ubi abrahā rogauit dñm ne sodomā
destrueret. Non enī uoluit rogare eū speci
aliter de nepote suo loth ut eum
ab incendio libaret. et dicebat cantor p̄sien.
bone meū. q̄ uix rogass; p bñficio nepoti
suo ip̄trando. qui noluit rogare dñm ut
nepotem suū ab incendio libaret. De illo
ū qui p obsequiū uult obtinē bñficiū
dic' b. arcuit. sedulas exploratoz. sequit'.
obsequitur. Similat. dissimulat. manib; et
pedib; repens. si quō possit se introduce

in primoniū crucifixi. Tercia diuisio; scdm diuersitatē eoz que uende simoniaci uolūt qz inter bona spūalia q̄ ipsi uende uolūt quedā sunt spūalia qz illi offerūt ul' auget' grā sp̄s sc̄i ut orōnes eccl̄ie. Quedā ū spūalia qz illi offerunt ul' augetur grā sp̄s sc̄i ut sit' sacramta eccl̄ie. pret' q̄ matrimoniu' & societ' eccl̄iasticā & officia ul' dignitates eccl̄ie. Quedā ū dñr' spūalia a quibz hētur sp̄s sc̄s ut sc̄ia & uirtut'. Sc̄ia enī hētur in q̄ntum illuminās & itō phibet' uendi sc̄ia in p̄t' vbi dicit'. Nolite uende sapiām & doctrinā & intelligenciā uirtute tamen hētur sp̄s sc̄s in quantū efficiēt aiām. Quedā ū dñr' spūalia qz p̄ ea ostendit' hēri sp̄s sc̄s ut miracula. Quedā ū dicit' spūalia large sup̄to noīe qz spūalibz exercitiis deseruiūt ut uasa & uestes eccl̄ie. Quedā ū dñr' spūalia ul' a quibz illi sustentat' qui spūalibz exercitiis se in tenu' ut sunt decime. S; ista duo ultra genera pot' dicenda sūt annexa spūalibz quā spūalia **De peccō edificancium**

D **h̄yon in sanguinibz. lxi.**
 Post peccm̄ simonie dicens; de peccō edificanciu' h̄yon in sanguinibz. tria sunt que possunt face ad det' h̄ peccati. Primū; maledicō quam facit talibz sp̄s sc̄s. Abac' 1. Ve inquit qui edificat ciuitatē in sanguinibz; & p̄parat urbem in iniquitate. i. p̄ iniquitatē ul' ad iniquitatē. Collatio bñficiōz sc̄a & sanguineis quedā p̄paratio; ut hēant urbem eccl̄ie & cordē ad omniē iniquitatē quā face uoluerint.

Secō ualent ad detest' h̄ uici diuisa exempla & uerba sc̄pturē & de exemplis iusticiat ponē. viii. Primū; qd̄ de carthone leg' qz nullū dilexit p̄nato amore. nullum odiuit p̄nato odio. Scdm; exemplū abrahe cui p̄cepit dñs xxii Gen' qz offerret ei unigenitū suū in holo caust' idem uolens ostendē in sc̄o illo qz p̄cedo aut in uerbo. Vbi dicit. Qui n̄ odit patrem & matrem p̄t' me n̄ pot' m̄s esse discip'ls. Abraham figurā tenet p̄ latōz quos n̄ uult d̄s carnalē amorē hēre ad parentes suos. imo uult illos paratos esse ad inficiendū eol si ipse p̄cepit. vñ exo. xxxii. dicit moyses fili' is leui. cū dimisisti peccm̄ ydolatrie occidet' unusquisq' suū frēm & amicu' & p̄ximū suū. Tercū exemplū; melchisedech de quo ap'ls ad heb' vii. Melchisedech rex salem sacerdos d̄i sumi & subuungit. sine patre & matre & sine geneologia. n̄ facit mentionē de patre & matre melchisedech. qui ipse figurat sacerdotes noue legis. ut ostēdat carnalē amorē longe debet esse a sacerdotibz. Quartū exemplū; moyses de quo hētur am' exo. qz cū iret ad libationē ipsi & duceret uxorem suam & filios suos cum esset; itinere in diuisorio uoluit eū dñs occidē. sciebat enī dñs ei uxore & filios fore in peduīto. Quintū est exemplū in exo. viii. vbi dicit ietro ad moysen. p̄uide de omni plebe uiros potentes & timentes dñm in quibz sit uital' & qui oderint auariciam & constituē ex eis tribunos ex oī plebe

n̄ de sanguineis s̄sunt r̄bunol s̄stutūe
 z uiros potentes n̄ puerulos sic̄ hodie fit
 in eccl̄a pueriles h̄c tradunt̄ eccl̄e q̄ eas
 n̄ possunt fecundare s̄ uicarios ponunt
 cū ualde ridiculosum sit matrimoniu ali
 qd̄ trahē qui n̄ pot̄ fecundare p̄t solā
 fiducia ponendi uicariū. Septim̄ exemplū
 in m̄s̄ xxvi. ū diē d̄ns moysi. Contem
 plare terrā quā daturus sū filiis isrl̄. cūq̄
 uideris eam ibis tu ad ppl̄m tuū. cū re
 spondit moyses. Pudeat d̄ns d̄s sp̄m̄
 omnis carnis hoīem qui sit sup̄ multitu
 dinem hanc. Et d̄ns ad eum. Tolle iosue
 filiū nūm in quo s̄ sp̄c̄ d̄ni. Non peccat
 moyses aliq̄ de filiis suis s̄stutū ducem
 v̄n̄ iō. moyses amicus d̄i cui facit ad faciē
 locutus s̄ d̄ns. Potuit itaq̄ successores p̄n
 cipatus filios suos facere z p̄riam
 relinquere dignitatē s̄ extraneus de
 alia tribu eligitur iosue ut scirent̄ p̄i
 cipatū in ppl̄os n̄ sanguini s̄ferendū esse
 s̄ uite merito. D̄ns z̄ inuit̄ ibi quales
 sunt eligendi. ubi dixit. Tolle iosue i quo
 s̄ sp̄c̄ d̄ni. Septim̄ z̄ exemplū in petro
 cui dedit d̄ns p̄ncipatū eccl̄e. m̄. xv. Quia
 ardentioris amoris erat. hebat d̄ns cogna
 tū ḡmanū magis licitū. s̄ iohem. n̄ mi
 nor honestate q̄ uirgo erat z̄ int̄ ceteros
 dilect̄. soluit t̄n̄ ei dare p̄ncipatū eccl̄e.
 mat̄e suā s̄mendauit ip̄i ioh̄i q̄i carnem
 carni. s̄ eccl̄am s̄mendauit petro q̄ eū ar
 dentius amabat. Octauū exemplū s̄ acc̄
 ubi leḡ q̄ apl̄i stauerunt duos. s̄ ioseph
 z̄ marthiam ut alt̄ eoz̄ apl̄atū uide susci

pet. Et cū ioseph iustus est z̄ h̄eret tres fr̄s
 apl̄os. s̄ iacobū minorē. symonē z̄ iudam.
 duos cognatos. s̄ iacobū maiorē z̄ iohem. z̄
 ipse d̄ns est. cognatus tamen
 marthias ei placuit. **De uerbis sacris q̄ sūt**
sequit̄ de uerbis s̄ carnale amore. lxx.
Scripture. q̄ ualent ad detest̄ carnal'
 amoris. z̄ primo ponamus illd̄ q̄ legit̄
 deut̄. xxxiii. ubi moyses b̄ndixit filius
 leui. qui dixit p̄ri suo z̄ m̄ri sue nescio uos.
 z̄ fr̄ib; suis ignoro uos. z̄ nescierūt filios
 suos. h̄y custodierunt eloquiū tuū. illi
 qui h̄nt carnalem amorem uix possunt
 mandata d̄i seruare. malū enī q̄ p̄ se nō
 faciūt. faciūt p̄ parentib; suis. Tales enī
 ostendūt intrare p̄ angustā portā. cum
 p̄ amorem ligant se simul ut unus int̄
 re n̄ possit n̄ om̄s intrent. Iuuant enī se
 inuicem z̄ in malis. quō intrabūt xl̄ siml̄
 s̄gregant p̄ artā portam p̄ quā uix unū
 intrat. Secūdo ponamus illd̄ uerbu p̄s. Non
 s̄ggabo uentilā eoz̄ de sanguib; z̄ non
 erūt carnales uentus eccl̄e sicut fuerūt
 synagoge. Tercio illd̄ iō. j. Qui n̄ ex san
 guinib; neq̄ ex uoluntate carnis n; z̄ ē. z̄
 loquit̄ de ill̄ qui credūt in noīe xp̄i. Qū
 to illd̄ m̄. xvi. B̄s et symon bariona q̄
 caro z̄ sanguis n̄ reuelauit t̄ z̄ ē. Cuius
 contrariū dici pot̄ prelato qui ex carnali
 amore s̄fert b̄nficia tua. Ve t̄ symon
 n̄ bariona s̄ sathan q̄ caro z̄ sangs̄
 reuelauit t̄ n̄ pat̄ m̄s qui s̄ in celis
 Quinto illd̄ uerbu d̄ni. qui amat pat̄re
 z̄ m̄rem plus q̄ me n̄ s̄ me dignus.

Sexto illd̄ m̄ viij. Qd̄ dixit dñs uni de disci-
plis suis roganti ut p̄mitteret eum sepelire
p̄rem suū. Sequere me inquit ⁊ p̄mitte mor-
tuos sepelire mortuos suos. Solut̄ disciplinā
exhibere p̄ri suo offm̄ sepulture. cū tamē
illd̄ offm̄ sit unum de officis maxime de-
bitis inter amicos. Jo. Ob amorem xp̄i ob-
mittenda; sepultura patris p̄ cui⁹ ⁊ amore
nullus; relinquēdus in humatus. Septimō
est illd̄ m̄ xvij. Si manus tua ul' pes tuus
scandalizat te abscide eū ⁊ c. ⁊ uim. Si ocl̄s
tuus scandalizat te erue eū ⁊ c. Manus est
ad uitos ualde necessari⁹ ul' pes. Ocl̄s ocl̄ia
rius ualde necessari⁹ a quib; tollerabilius;
separi quā a dō sepāremur. Nec mirū cū
d̄s caput aīe sit. abscisio uō capitis indu-
bitant̄ magis timenda est abscisio ma-
nus ul' pedis. s; multi semimortui siue se-
mivivi. iuxta illd̄ luc̄. semiuivo relicto. De
abscisioe capitis sp̄ualis n̄ curant. sicut
corpus mortuū de abscisioe capitis n̄ cu-
rat corporalis. Octauū; illd̄ m̄ iij. q; dixit
dñs turbe dicenti sibi. Ecce mar' tua et
fr̄s tui foris stant querentes te. Que ē
inquit mar' mea ⁊ fr̄s mei ⁊ respiciēs eos
qui in circuitu erāt ait. Ecce mar' mea ⁊
fr̄s mei. qui enī fecerit uolūtātē patris
mei ipse m̄s frat' ⁊ soror ⁊ mater est.
Honū; illd̄ Gen̄. iij. Quā ob rem reliquit
homo patre ⁊ matre ⁊ ad hēbit uxori sue.
Amor filioꝝ sp̄ualū quos generat p̄latus
de eccl̄a a dō deberet amorem ei' attrahe
ut parentū carnaliū obliuiscerent̄ in q̄
instruuntur aīa. Arbor enī humorem

naturali mittit ad ramos ⁊ n̄ ad radicē.
De malis q̄ sequūt̄ ex carnali amore. lxxij.
Tercio ualet ad detestatiōem carnalis
amoris in ministris eccl̄e. multiplex
malū qd̄ facit h̄ peccm̄ in eccl̄a di. Et est
p̄mū malū q; oclm̄ eccl̄e in multis locis
sanguine opit. ita q; ī multis locis n̄ p̄
uidet eccl̄a te oculo quā de calcaneo. Ocu-
lus eccl̄e clerus est. quē carnalis amor ali-
cubi sic excecatur ut muliercule meli' uide-
ant in sp̄ualib; quā ipsi ut uidatur illd̄
p̄ph̄e impletum. sicut sicut p̄ls sic sacerdos.
Secūm malū; qd̄ q̄ inutilem reddit ⁊
stitutionē illam eccl̄e que; de cōtinēcia
seruanda ab his qui sacros ordines h̄nt
hoc enī institutū; ad carnalem amorem
excludendū ab eccl̄a. s; sicut dicit alexand̄
p̄. d̄s abstulit nobis filios. s; d̄yā dedit
nobis nepotes. Tertū malū; q; carnalis
amor; quasi qd̄dā bitumen quo archa
eccl̄e bituminata est hodie ne sp̄s sc̄s in-
tret in eam. iuxta illd̄ Job p̄mū ubi lo-
quitur de uehemor. Corpus eius q̄ sc̄a
ta fusilia opactū ^{quia} mis se se p̄mentib;
una uni iungitur ⁊ nec sp̄uactm̄ qui-
dem incedit p̄ eas. hic bñ apparet cum
aliqua electio ul' corruptio debeat fieri
in aliqua eccl̄a. Quartū malū; q; car-
nalis amor ē quasi quedā cathena qua
ligatos simul custodit d̄yā ministr̄s eccl̄e
ne ei euadāt. sicut due eque solent simi-
ligari ut una aliam custodiat. Si enī
unus illoꝝ qui carnali amore ligatus ē
ad religionē uelit transuolare. amor

parentū retinet eum. Quintū malū est infidelitas magna quā facit h̄ peccm̄ in ministris ecclē. Que infidelitas tripliciter pot̄ ostendi. Primo sic si p̄nceps aliquis p̄gre p̄ficiens t̄t̄o d̄uī; alicui de subditis suis terrā s̄ t̄p̄ oportuno filius suis diuidendā. 7̄ subditus t̄ram illā p̄p̄rius filius diuidet. 7̄ filios p̄p̄rios exheredaret. nūquid infidelis nate est. Sic p̄lati ecclē nate infideles sunt qui p̄monū xp̄i q̄ filius d̄i dare debent s̄ sanguines suos tribuūt. Secūdo pot̄ ostendi infidelitas ista p̄ illd̄ uerbu bi. b. Quia res inquit ep̄i habent ad manū cui credant aīas. cui aut̄ credunt facultates suas n̄ inueniunt. Et subdit inde liquido datur̄ intelligi qd̄ paciētiā ferimus iacturā xp̄i q̄ nr̄am. Quādoq; aliquis ep̄e alicui nepotulo suo v. milia aīarū d̄mittit. cui v. pura n̄ d̄mittit. Tercio potest ostendi infidelitas p̄latoy p̄ h̄ q̄ ipsi sunt infideles erga cōsanguineos suos quibz b̄nficia ecclēastica d̄ferūt. q̄ sic pot̄ ostendi. s̄m̄ qd̄ dauid iniquus 7̄ infidelis fuit erga iriam quē fecit poni ex aduerso belli ubi fortissimū erat pluum. ut leḡ 1. 12. xi. Sic infidelis est ep̄e qui nepotulo suo p̄lationem d̄fert. cū sciat eum in bellem 7̄ sciat totū pondus p̄li sp̄ualis uersū sup̄ p̄latos. Vñ 1. 12. xxxi. leḡ q̄ totū pondus p̄li uersum ē in saul. It̄. Aunq; pharao īiquus fuit in paruulos iudoꝝ cum p̄cepit p̄lo suo ut qd̄ nasceretur ex iudeis masculini sexus in flumine p̄ce-

rent. Sic iniqui sūt p̄lati in nepotulos suos. quos in flumē deliciaꝝ 7̄ diuiciaꝝ p̄ciūt. ubi sp̄uali submerguntur. Vñ nepotuli h̄modi d̄sueuerūt esse leccatores. Præterea que maior impietas quā sup̄ p̄erulū unū ponere onus ipsi angelicas humeris foemudandū gyganibz uix portabile. Ad p̄mū p̄tinet illd̄ b. Parati sunt filij hoīm ad honores ad celsitudines graduū cœliasticoy. ipsi 7̄ angelicis humeris foemudandos. ubi caulibz aīe legitur un̄ angl̄s deputatus esse. Ad scdm̄ p̄tinet illd̄ job xxvi. ecce gygātes gemunt sub aquis. i. p̄fectissimi uiri sub p̄lis. Que maior impietas q̄ illi qui inbecillus est acō q̄ stare n̄ pot̄ qui in aduentu cui libz temptatiōis cadat subponere unū castrū magnū. ul̄ unā magnā molam. De onere isto uidetur d̄queri moyses xi. xii. dicens. Cur iposisti pondus uniuersū p̄li h̄ sup̄ me. fortem oportet esse colūpnā sup̄ quā ponitur comus una. Quanta ḡ fatuitas est sup̄ uirgam unā 7̄ harundineam uil lam unā ponere. Sextū malū ē qz peccatū illd̄ facit p̄latos ecclē relinquere amicū fidelissimū 7̄ p̄p̄inquissimū p̄ amicos carnalibz. qui uerū inimici d̄ci possunt iuxta illd̄ p̄ph̄. inimici hominis domestici eius. Amicus fidelissimus xp̄c est quo nullus maiorē caritate h̄uit. De hoc amico legit̄ eccl̄. vi. amico fidei nulla ē d̄paratio 7̄ n̄ ē digna pondatio auri et argenti. Vñ usualit̄ dicitur. Amplius

De Auaricia.

ualer amicus in platea quā aurū in archa.
Valor huius amici in morte apparet. quā ce-
teri amici hominē relinquit. Hecit homo
quod amicitia amittendo istū amicum
donec p̄t mortē quā eum arguet sc̄ia
sua dicens. Dñm qui te genuit deliquisti
et oblitus es dī creatoris tui. Vñ Jē y. Ar-
guet te malicia tua et aduersio tua incre-
pabit te. Scito et uide quā malū et ama-
rū reliquisse dñm dñm tuū. Iēo dicit in
ec̄. Noli fieri p̄ amico iniquus proximo.
Et xpo qui p̄pinquissimū et inter amicos tu-
os. unde proximus uocatur luc̄ x. ubi dicit.
Quis horū proximus et uideretur fuisse illi qui
inadit in latrones. Et subdit. Qui fecit
miam in illo. hunc p̄ ceteris amicus adhe-
re debemus. Vñ dō. q̄ aut ad heretice dō
bonū et. Septimo et peccm̄ illud radix et
oc̄o multoz magnoz peccoz. Vñ inuidia
fuit h̄ peccm̄ inicitū malicie et. Et amore
enī carnali q̄ habebat ad uxore et libos
suos. murmurauit ipse de effusione un-
guenti. Vñ Jo. xij. Quare hoc unguentū
nō uenditur. ccc̄ denariis et dactū et eguis.
Et subdit. Dixit autē h̄ nō q̄ de egenis p̄-
nebat ad ip̄m. s̄ q̄ fur erat et latro et
loculos h̄us ea que mittebantur portabat
Vñ uenditōe dñi dampnū illd uoluit
recōpensare sic dicit glo. sup illd q̄. xxvi.
Tunc abut unū de xij et c̄. Dāpnū de effusi-
one unguenti uult magrū precio cōpensare
Dicit in t̄li. Non timuit iudas dñm. s̄
trade ut acquireret q̄ daret eis q̄s car-
nalis amabat. Sic plati quibz dñatur

amor carnalis nō timent amittere symoni-
am ul' alia enormia peccā. ut sanguine
os suos p̄moueant. et sic iudas meruit
p̄uenire ad suspendiū. q̄ loculos dñi ha-
bens dabat uxori et filiis q̄ dandū esset
paupibz licet eis pauca daret. Quid me-
retur ille qui nō uxori. s̄ scubine dat q̄
paupibz dandū est. et sanguinibz quibz
minut dandū est. quā filius dat offm̄
dispensandi res paupm̄. quos scit ex-
pensuros eas in uanitates et uoluptates
Non sic faciebat dñs. De h̄ dicit glo. sup
q̄. xvij. Cum qui p̄mo ascenderit tolle
et ap̄to ore inuenies statem. Iuda om-
nia in loculis habebat. s̄ res paupm̄ in
suos usus uertē nephas dixit ad ip̄m
dans exemplū nob. s̄ ananias qui reti-
nuit ea que danda erant paupibz sic
est punitus licet habuisset ea de uenditōe
p̄p̄rii agri ut leḡ actiū. v. Quali puni-
entur illi qui sibi et suis retinent que
paupibz danda essent. que nō de suo p̄-
monio hnt s̄ de patrimonio xpi. Itē si
septē uiri qui electi erant ab ap̄tis ut
p̄ essent mensis furati fuissent q̄ dan-
da erant paupibz. nūq̄ uerisimile est
q̄ petrus in eos uindicasset. sic in anania
uindicauit. et ut breuit̄ deludamus
plus nocet amor carnalis in ministris
ecclie quā symonia. t̄p̄lica ratione. Pri-
mo q̄ peccm̄ symonie exolum et magis
hoibz quā carnalis amor. Vñ multi sūt
qui dedignarentur symoniā amittere q̄
enī nō dedignarentur nepotulū inuitu

sanguinitatis beneficia ecclesiastica offerre
 Immo iuenitur h peccm in uiris qui
 sa uidentur esse. Seco q Platul q h
 carnale amore plurib; uult acquirere
 beneficia qua symoniacul in qntu talis.
 7 ito plura oportet eu rape. Vn sepre
 epant n sufficerent ei cu plures san
 guineos ht. symoniacul n curat nisi de
 uno. Tercio qz acius libatur qs a pec
 cato symone q a pcto carnalis amoris.
 In morte eu salte resignat symoniacul.
 beneficio symoniace acquisito. S; platul
 carnalis in morte uult nepotulos su
 os renne beneficia quib; indigni sunt.
 Hora archa tli reducta fuisse ateri phi
 listinoy uacul n reflexis ad fetus suos
 licet eol herent ut leg. 1. 2. vi. Sic ec
 clia de malo statu in quo ; p magna
 sui parte n exibat n illi quoz ; traher
 eam carnalem amore. deposuerunt.

Post pctm **De peccato choritarii.**
 edificanciu syon in sanguinib;
 dicendu ; de pcto choritay q omitt
 ritur cu aliquis intrat in ecciam di
 p uolenciam ut p pces armatas pu
 apu ul' maioz platoz eccie. Archiepe
 cu 7 epc n pot' precepe minoz plato
 ut det ecclesiacu beneficiu nec e potest
 dare illd ai minorul plati sit pmo illd
 dare nisi in casu in pena male dantis.
 Sicut maioz dñs terrenul feoda mino
 ris dñi n potest dare nec pape ei ut
 det. Primo g ostendem' q detestabile
 sit pctm illd p pena qua legit' dñs

punuisse illd peccm. Seco p diuisas si
 militudines. Tercio p malu q puenit
 inde eccie di. Inuenitur aut' dñs puni
 uisse peccm illd tripli. s. exustione. tre
 absorbitoe 7 lepra. De exustione legit'
 xvi. nuu. q chorv. e. ce. 7 l. de maiorib;
 leuitat igne diuino succensi sut qz sacer
 docul rape uoluerut. 7 ibide legit' de
 dathan 7 abyron qui ducatu moyli in
 uiderut ut essent in tribu ruben cui in
 re pmogeniture uidebat' deberi quod
 durica ; terra sub pedib; eoz 7 aprens
 os' suu deuorant eol cu tabnaclis suis
 7 uniuersa sba eoz descenderunt uiu
 in infernu. De lepra u leg. iij. 2. xv. de
 ozia qui in festiuitate ppiatois indu
 tul stola ponticali intrauit in templu
 ut incensum poneret. 7 fcs ; tremorul
 7 pcussus ; lepra in facie 7 fuit lepsul
 toto tpe uite sue peccm illd maus est q
 pctm symone. sicut asserit aug. dicens. Quis
 dubitet deteri esse omittu q grau' est ui
 dicandu q e p file pot' ostendi. Graui eni
 peccat raptor qui facit uolenciam qua fur.
 7 grauius peccat q uolenciam facit alicui
 mulri q qui donul facit eam dsentire sibi.
 Sic graui' peccat q p uolenciam intrat
 i ecciam qua qui symoniua. Quanta aut'
 otumelia que fit do in pcto isto pot' mani
 festari p h. qd pncipes p tanta otumelia
 hut cu aliquis uxores eoz exhonorat co
 tumeliam 7 uolenciam eis inferendo. Vix
 eni pacificari possunt. Quanta aut' otu
 melia est telesti regi cu ostiu eccie que

De Avaricia.

spontanea ei; frangit et uolencia ei fit. Valde possunt timere tales ne in eo in quo peccat puniantur ne ab ingressu ecclesie triumphantis oio phibeantur. Non; parua otumelia q; dno oim a suis in tra inferat uolencia. Accidit aut q; p illd peccm q; in ecclesia oio indigni pmouentur. Vn y machanuy. de menelao. qd acceptis a rege mandatis uenit nich hns dignu sacerdotio. h aut peccd accidit destructio ecciaz. Vn leg. iij. aych. iij. de alchimo que rex demetrius constituit sacerdotem qd multo plus male fecit filius isrl. qua gentes. h peccm dissuadet apls ad heb. v. dicens. nemo s assumat honore s; qui uocatur adno ta qua aaron. Aaron ostensus; dignus sacerdotio p uirga que fronduit et floruit et fructu fecit. Et hic; primus modus quo quis a dno uocatur ad honore cu aliquo miraclo ostenditur dignus honore. Secundus modus; cu aliquis ostendit dignitate aliqua uoce lapsa de celo. ut ioseph de quo nu. xxvi. et b; nicolaus. et xpc. de quo m. xij. hic; filius ms dilectus ipm audite. Tertius modus fuit p sorte qua matthias ostensus fuit dignus aplatu. Quartus modus; p canonicam electionem. s; hodie electio canonica fca; dyabolica. Qn enim in ecclesiis plures erant boni q; mali. tunc electio que; qd scdm pluralitate puctoz erat bona. Plures enim erant filii qui eligebant do. illis qui eligebant dyablo. S; in contrario; Cum enim plures sint boni q; mali in ecclesiis plures eligunt scdm uolu-

ntatem dyab. qua scdm uoluntate di. Et sic frequenter potius est electio dyabolica quam canonica. Ita illos qui p pncipes seclares uolunt intrare ecclesiam iuxta illd eccl. vii. soli ab hoie querere ducatum neq; a pncipe neq; a rege cathedra honoris. Isti n sunt gra di id qd sunt. s; gra homi potius. Vn in litteris que scribunt eis n debet apponi di gra. s; gra homi et di furore. Vn osee. x. m. Dabo t regem in furore meo. et c. Isti sunt simulachra gentium argenti et aurum opa manuum homi. hii sunt qui colunt psona potentis ut dmi. Vn ad eum uerbis utuntur quib; ad solu deum utendum;. Vos fecistis me inquit ex nichilo in quo cum creatore consistit. Creare enim; ex nichilo face. n solu institutio platoz eccle. s; institutio pncipum seclariu pure dei deb; esse. Deut. vii. Cum dixerit constitua sup me regem sicut hnt os p circuitu regiones. Constitues que dnt ds tuus elegerit. **De avaricia mercennarioz.**

lxv. **S**equitur de avaricia mercennarioz. q; multu nocua; eccle di. Sap. stultum uicium deteri; avaricia in pncipibus et rem publica regentibus. Ad detest uob h pecc. Primo maledictio facit q; scriptura pdicit hui qui sunt in peccd isto. eccl. ij. ubi dicit. Ve peccori ingredienti terram duabus uis. Terram eccle ingredit duabus uis qui in eccia uult seruire do et mamone. cu tam dms dicat. m. vi. Non potestis do seruire et mamone. De hac maledictione xxxij. erech. Ve pat-

torib; istis qui pascebant se met ipsos. Seco
facit ad detest' hui' peccati pena qua dñs
punitur figurā h' peccati. leui. x. Vbi cū dō
ignem celestē misit; in quo solū ei sacerdo
tes offerrent nabach et abiuch filij aarō
acceptis thuribul; imposerūt ignem
et incensū desup offerentes coram dño
ignē alienū egressulq; ignis a dño deuo
rauit eos et mortui sūt coram dño. Ignis
de celo missus dī amorem designat ex q
pure debent offerre sacerdotes. Ignis u
alienus ignis ambitionis; ul' cupidita
tis. Vñ b. h' aduersarius nū ut pote p
uersus diuinorū opm emulatoz ignē am
bitionis quē saluatoz in nobis n̄ accende
t; aringere uenit. Siq; enī alienū ignē
in diuino p̄sūperit offerre sacrificio mo
rietur iniquitate sua et si peccm̄ habeat
aaron. Tercio facit ad det' h' peccati
malū multiplex q; facit platus ecclie.
Primū est q; oclm̄ intentionis ledit i
eis et sic sequent' fere oīa que faciunt
in ecclia mala sūt. Vñ h̄ vi. Si oculus
tuus fuerit simplex totū corp' tuū luci
dum erit. i. tota ogeries opm lucida est.
Si aut' nequā fuerit totū corpus tuum
tenebrosū erit. Tunc ocl's intentionis
simplex; qñ aliquis sola eterna petit i
ecclia. iuxta illd ps. Vnam pecū a dño h̄c
requirā et c. Vñ h̄ vi. Primū querite reg
nū dī et c. et ap. Que sur sū sunt querite
n̄ que sup terrā. et tūc corpus i. tota oge
ries opm lucida;. Si aut' ocl's intentio
nis lesus est. tunc tota ogeries opm tene

80
brosā;. Seco facit amittē eum xpm. qd
figuratu; gen. xxxi. Vbi cū laban misit;
ad condendas oues fugit iacob. Sic dum
mercennarij consiom gregis intendunt
xpc recedit ab eis. Judas cū descendet ad
tutores ouium suoz in cestū amittit cum
thamar ut leg. Gen. xxxviii. Sic plati qui
n̄ querunt n̄ tondere et mulgere in ecclia
sepe a dō distrahiuntur ut in cestū amittat
filias suas ppriat corrupendo. Absalon enī
cū tondentur oues eius interfecit frēm suū
amon cū esset remulentus uino. i. ebeus. Et
nota q; iudi in tonsione ouū sollempniza
bant. in quo figuratu; gaudiū q; faciūt
mercennarij de modo tēporali in ecclia
dī. Vñ zach. xi. Pasce pecora occisionis que
qui possedant occidebant et n̄ tolebant et
uendebant eū dicentes. Bndictus dñs di
uites scī sum'. Tercio facit illd peccm̄ cum
dñs. eccliam inire illd ignominiosū fedus.
de quo leg. 3. et xi. Qd naas amonites dix
erit iuril iabeel galaad. In h' feriam uob
cū fedus ut eruam oīm ur̄m oclōs dextr̄.
Eruebat oculos dextros hui' quos in bel
lo capiebat ut sinistros scitis celantes
ad bellū forent in utiles. Oculi dextr̄
in multis locis erutus; ecclie q; iam nō
est ibi quis spūalis; s; solū terreni om̄o
ado occupati cura defensionē tempalū
qd ad bellū spūale sunt in utiles. Quar
tum malū arditat; brachij dextr̄. Vñ
zach. xi. O pastor et ydolu delinquet gre
gem gladius sup brachiū eius
et oclm̄ dextrū eius. brachi

um eius auiditate sicca bitur. ⁊ oculus dexte-
rius obtenebreſcens obſcurabitur. Quid
ualet ad deteſtationem huius peccati multiplex malum
quod puenit a peccato isto gregi. Vnde Jo. x. Mer-
cenarij ⁊ qui non ſunt paſtorum cuius non ſunt oues
proprie uideri lupum uementem ⁊ dimittit oues
⁊ fugit. ⁊ lupus rapit ⁊ diſpergit oues. Lupus
dicitur dyabolus. uel perſecutor uolentium ⁊ aug. lo-
quitur de mercenario dicit. Si ouis ei deuiat
non reuocat. ſi infirmatur non medetur. ſi de-
uoratur non lacrimat. Si figiat temporalia que
ipſe amauit. fugit ipſe animas quas ama-
re ſimulauit. hoc bene apparebit in tem-
poralibus que temporalia auferentur eccleſie tunc
eius implebitur illud yſa. 1. Delinquetur
ſilia ſyon ut umbraculum in uinea ⁊ ſicut
tugurium in cucumetario. In umbraculo ui-
neae nullus habitat non quia diu ſunt ibi ra-
cemi non in domicilio orti non quia diu ſunt
ibi fructus. Sic mercenarij non habitant
in eccleſia non quia diu lucantur ibi. Quomodo
mercenarij ſe habeant ad gregem oſte-
ditur ex. xxij. ubi ſic dicit eis. lac come-
debatis ⁊ lanis operiebamini ⁊ quod caſſum
erat occidebatis. gregem autem meum non paſ-
cebatis. quod infirmum ſuit non ſolidatiſtis. ⁊
quod egrotum non ſanaſtiſtis ⁊ quod fractum non alli-
gaſtiſtis. ⁊ quod abiectum non reduxiſtiſtis ⁊ quod pe-
rietat non requiſiſtiſtis. ſed cum aſteritate etiam
impabatis eis ⁊ cum potencia. Quinto facit
ad deteſtationem huius peccati puerſitas qua facit hoc pec-
catum in eccleſia. altaria eccleſie in menſas nu-
mulariorum conuertit. Vnde ſuper illud yſa. xxi.
menſas numulariorum ⁊ cetera. Dicit glo. Altaria
dei ſic uocantur propter auariciam ſacerdotum

altare in menſam numulariorum conuertit.
qui in eo potius celebrat numero quam deo.
⁊ de tali potest dici illud. O nummi nummi
nobis hunc preſtat honorem. thuribula
⁊ eccleſie que debent eſſe clauſa inferuntur.
ſuperius uero aperta ſubunt hoc peccatum. cum ea que
deberent fieri pro eternis ſunt pro terrenis.
⁊ ut breuiter dicam hoc peccatum facit ut ſer-
uitium eccleſie in multis locis deo non placeat.
Vnde malach. 4. Quis ⁊ in nobis qui clau-
dit oſtia ⁊ incendit altare meum gratuito
⁊ ſubdit. Non ⁊ in uoluntas in uobis
dicit dominus ⁊ munus non accipiam de manu
uſtra. Sexto facit ad deteſtationem huius peccati
hoc quod xpc ita diligenter cauit ſibi ab a-
uaricia mercenariorum quod potius oſtendi
primo ex hoc quod leg. 1. viij. quod unus ſcriba
dixit xpo. magiſter ſequar te quocumque ie-
ris ⁊ noluit hoc dominus. quia propter lucrum terrenum
uolebat eum ſequi. Vnde dixit ei. Vlpes
foueas habent ⁊ uolucres celi nidol ⁊ cetera.
⁊ homines altum habent foueas. ⁊ loca inferi-
ma. in eccleſia dei. Sed uolucres celi ⁊ nobi-
les habent nidol. ⁊ loca alta. ſcilicet dignitates.
Secundo potius oſtendi per hoc quod dominus dicit Jo.
vi. curbe que propter lucrum terrenum ſecute
ſuerant eum. Querat me inquit non quia
uidiſtiſti ſigna que feci ſed quia panem meum
manducaſtiſti ⁊ ſaturati eſtiſti. Tertio po-
teſt oſtendi idem per hoc quod dicit aug. ſolu-
it dominus per baptiſmum amouit penam ⁊ mor-
talitatem noſtram ſicut ⁊ culpa ne deli-
cate creditur in deum. Iſe Jo. ult. Prece-
pit in dextera parte nauis multi
rethe. Ibidem ⁊ per quia dixit petro.

inimicus

pasce oues meas. n̄ subiunxit m̄cedem
 q̄ h̄iturus est; q̄ petrus alligaret. sed
 subdit de morte quā p̄ grege passur⁹
 erat dicens. Am̄ amen dico t̄. cū esses in
 mor̄. angebas te t̄. q̄ ad terrendum
 ignouos. Simile h̄etur ī m̄issione ap̄loꝝ
 dixit enī eis q̄ paup̄tatē t̄ p̄secutionē
 passuri essent. m̄. x. Ecce ego mitto uos
 sicut oues ī medio lupoꝝ t̄ luc̄. ix.
 sicut tuleritis ī uia. Idem h̄etur ī m̄is
 sione ap̄loꝝ. Vñ luc̄. x. Ecce ego mitto
 uos sicut agnos inter lupos nolite por
 tare sacculū neq; peram t̄. **Q̄re uoluit**

dn̄s ī p̄mitua eccl̄ia t̄p̄alia sp̄ualib; eē onera

Sed pot̄ querē aliq̄s cū sp̄e carni ī ho
 mine onerul sit. quare uoluit dn̄s
 ī p̄mitua eccl̄ia temporalia sp̄ualibus
 esse onera. Preterea nūquid t̄p̄alia puo
 catoria sunt ad sp̄ualia. ad q̄ respō de
 mus. qd̄ t̄p̄alia puocatoria sūt illoꝝ
 quos xp̄c noluit h̄re eccl̄iam. s̄. cont̄ptores.
 Cont̄ptores enī t̄p̄aliū uoluit esse rec
 tores eccl̄ie. s̄. n̄ amatores. Qui uult sibi
 cauere a muscis. caueat s̄ alacte t̄ melle.
 que amant musce. P̄uidebat xp̄c qd̄ a
 matores t̄p̄aliū auferēt ei eccl̄ias. s̄. sp̄ua
 lib; officis t̄p̄alia lucra d̄ntent. Qui uult
 a canib; dilacerari aliq̄ inuoluat ī cur
 ne. Vñ b̄s anthoni p̄cepit audā mona
 cho qui pecuniā habuit ut emeret inde
 carnes t̄ sup̄ se nudū eal sibi afferret.
 qd̄ faciens monach⁹ a canib; deuoratus
 est t̄ dilaceratus. t̄ pisces feruū t̄ gluci
 uuit q̄ eca inuoluit est. q̄ licet mors

sua lateat ibi sicut t̄ milui ī testina. sic a
 matores temporalū officia eccl̄ie quib; t̄rena
 annexa sūt assumūt ad d̄pnationē suā
 t̄ uidentur sequi xp̄m cū sola t̄p̄alia sc̄u
 tur. Senec. m̄. i. comitantur
 musce sec̄ utur cadauera lupi. frumenta
 formice. p̄cedā sequitur turba ista n̄ ho
 minē. Preterea sc̄ebat xp̄c q̄ t̄p̄alia sp̄ua
 lib; officis annexa terreni essent uirū
 p̄fectis. Quis enī sane mentis n̄ timeat
 dispensator t̄renoz esse ī eccl̄ia q̄n leḡ.
 p̄mū dispensatorē temporalū ī eccl̄ia
 fure fuisse t̄ p̄ditore t̄ homicidā sui p̄
 fuis. Quis n̄ timeat p̄ locū illū ire ī
 quo sc̄t clauos positos esse. sic quō n̄
 timeat terrena ista qui legit t̄ iob. qd̄
 abscondita est ī terra p̄dica dyaboli.
 Tercio p̄uidebat dn̄s t̄p̄alia ista putre
 factura. imo sub mensura multos ī
 eccl̄ia d̄i p̄ q̄ uocant̄ aq̄. apoc̄. xy. ubi
 leḡ. t̄ misit serpens ex ore suo p̄ mu
 lierem aquā tamq̄ flumen ut eam fa
 ceret trahi a flumine. Mulier ista eccl̄ia
 est quā serpens antiq̄ t̄p̄aliū habun
 dancia querit submerge. Quarto p̄
 uidebat dn̄s p̄ sup̄biam que nascitur
 erat ī eccl̄ia ex habudancia t̄p̄alium
 ex qua uidet̄ dn̄s loqui ī iysa. xl. Po
 nam inquit te ī sup̄biā sc̄loꝝ gaudi
 um ī genationē t̄ generationē. t̄ su
 gent lac gencū t̄ mamilla regū lac
 taberis. Sup̄bia sc̄loꝝ. t̄ talis qualis est
 hodie ī sc̄larib; est hodie ī eccl̄ia d̄i.
 Vñ b̄. ad eugenū papam. Videt̄ totū

De Avaricia.

eccie zelū p dignitate feruere cuenda dig-
nitate datur totū scitanti nich ill' parum
gaudiū au maledixit dñs. luc' vi. dicēs
Ve uob qui ridetis. pferri uenit es'rio
luctu bndictio de quo ibidē. Si qui nē
fletis. Qd aut sequit' r mamilla regū
lactaberis. pot' intelligi dñm in derisio-
nem eccie que in senectute. s. lac tñsiccere
solationis n̄ cessat iuge. Ecclia enī qī
in ifancia sua fuit sub ueti lege. Vnde
dō pmuttebat terrā fluentē lacte r melle.
Lac r mel abul sūt paruuloy. In adue-
tu ū xpī a lacte separata ē. s. in quantū ad
maiozem partē sui ad lac redit. qd sig-
nū; puerilitatis supbia r diuicie qī cō-
nexa sūt. Vñ opes uocant' supbie. pu-
vii. Qnto uolebat dñs q. eccia hēret
fiduciam suā in alio q. in ipso. Volebat
pocul fundare tam sup petrā quā sup
terrā. Vñ xvi. h. Sup hanc petrā edifi-
cabo ecciam meā. si fiducia suam hūis
in dō eccia r n̄ in diuiciis n̄ ita elogast'
se ab eo. Legit' in uital' p̄m q. quidam
uenerunt in ciuitatē quādam ut distri-
buerent elemosinas ibi. r uementes ad
domū cuiuscā paupis uidue. q. cū esset
candidatrix ierat ad opus suū quan-
dam inuenerūt filiā que apuit eis
qī tota nuda r uoluerūt ei dare ues-
tes. que noluit accipe eas. s. dixit. E-
go habeo paratozē meū dñm. r uos
uultis a me tollere hodie. r illi audi-
entes glorificauerūt dñm. Sexto scie-
bat dñs oclm eccie impediendū esse

cp'alib; istis ab officio suo. s. uoluit du-
ces eccie esse paupes. eo q. paup'as expe-
dita; sūt seneca dicit r subdit. Si uis a-
nimo uacare. aut paup' sis opteret aut
paup' similis. r si cetera membra corpo-
ris ad plurima officia ueniāt. ut lingua
ad gustū r locutionē. r man' ad multa-
sili. ocl's tam unū h̄t. r tractū terre
maxime timet. Sic ocl's eccie dēplati-
oni legis diuine debuit intendē r a
terrenis istis separari. licet pes homis
a ceteris membris separatus n̄ sit. r n̄ habet
separatā artem que ei deseruit. r artifi-
ces qui ei totalit' circa calciamta eius
intenti sūt. quanto mag' debent esse a-
liqui qui totalit' spūalib; sint i'tenti.
s; hodie magis occupata; eccia in tem-
palib; quo ad magnā partē sui. quā
fuit in synagoga. Vñ qñ fuit datū
a constantino imp'ū occidentali ecclie
fca; s. uox de celo dicens. hodie infu-
sum; uenienū ecclie dī. mercennarij
mali latrones sūt. aliunde enī intrat
ecciam quā p xpī. Vñ sup illō jo. x.
Qui n̄ intrat p ostiū r c. dicit glosa.
Aliunde quis intrat. ul' n̄ bene de xpo
senciendo ul' n̄ dī glam s; suam que-
rento. ipsi r n̄ abhorrent spoliare
crucifixū similes militib; qui spolia-
uerūt xpī crucifigendū. isti qui in
ecclia dī iudicant. pocul eligentes
esse discipuli moysi quā xpī. uirta uis
jo. ix. Qd dixerūt iudi ceto. Cū disci-
pulis illius sis nos discipuli moysi sum'.

Discipuli moysi sunt qui temporalia uolunt
que promissit moyses. Discipuli uero christi sunt
qui contempti terrenis celestia uolunt
habeat que ipse promissit. Mercenarii uero
quidam patiuntur penam illam qua dominus
solet punire lutores blasphemantes.
habeant enim faciem cordis quidam in postea
tam cum enim deberent posteriorum obli-
uisci et in anteriora se extendere iuxta uer-
bum apostoli. Ista enim potius iuxta uerbum
prophetie fiunt in retro et non in ante. faciem
enim uersam habent ad temporalia ista que retro
debent esse et dorsum ad spiritualia bona que
deberent esse ante. Unde figurati sunt per xxxv
uiros habentes dorsa ad templum. quos ui-
dit ezechiel ipsi debent attendere quid acci-
derit sychem et populo eius qui pro re temporalis spiri-
tuali opus fecerunt. curruentes se per filia
iacob et utilitate quam sperabant ad iacob
et filios eius. Unde xxxiiii. Gen. dicit sychem
suba eorum et primogenita et cetera que pos-
sident nostra erunt. occasione enim illius
circumcisionis interfecti sunt sic qui pro
terrenis spiritualia faciunt timere possunt
ne eternaliter occidantur. *De signis aua-*

ritie que apparerit in ecclesia dei. lxxv.
Sequitur de signis auaricie que appa-
rent in ecclesia dei. Primum signum est cum
unus habeat plura beneficia ecclesiastica.
quorum unum sufficeret sibi secundum statum
sue persone. Secundum est cum aliquis in die
multas missas celebrat nisi in casibus
aure exceptis. Tertium est cum aliquis
in eadem missa officia multiplicat.

Quartum est cum quis multiplicat altaria
non necessaria. Quintum est promotio ad sa-
cros ordines uel dignitates eorum qui sunt
infra legitimam etatem. Sextum est reser-
uatio fructuum et congregatio in eis que
habent annuos redditus. Septimum est
cursus ad famam et processiones et nu-
mos orarios et breuitatem ad omnia ad que
est aliquid terrenum lucrum alliciat eos et ne-
glectus eorum in quibus nullum lucrum spera-
tur et licet aliqua ex his ex deuotione
interdum fiant cupiditas tamen ea aduenit.

Multa autem *de pluralitate beneficiorum. lxxvii.*
sunt signa et causa breuitatis de
his tamen tangemus incipientes a plurali-
tate beneficiorum de qua quidam de consilio
auaricie dicunt quod merito potest quis
habere plura beneficia ecclesiastica licet unum
eorum sit ei sufficiens secundum statum persone sue
de quorum numero quidam cum longo tempore
asserunt hoc esse mortale peccatum. cum uni-
cum beneficium habebat. dato sibi secundo be-
neficio asseruit quod licite possit aliquis
plura beneficia habere. Et ad idem quod nullus
possit hoc intelligere nisi qui habet ea. Cum
rei talis potest assignari causa. sic leg.
zach. vi. Impietas est oculis eorum in uni-
uersa terra. luxuria est oculis luxuriosi.
auaricia est oculis auari. et sic de ceteris im-
pietatibus. Unde accidit quod alicui luxu-
rioso uidetur aliqua fatua mulier quod
nullo diligit amore pulchra cum in-
ueritate sit turpis. et hoc est quod oculo lu-
xurie eam intuetur. Animus enim amor

qui in eo ⁊ facit eum sic uideat de pulc
ritudine illi. alius aut qui n̄ h̄t huiusmodi
oculū n̄ uidet illā pulchritudinē in illa
muliere. sic ille in quo ⁊ ocl̄s auaricie ui
det qd̄ aliquis possit h̄re plura b̄nficia
ecclesiastica sufficiencia uisione falsa ul' fan
tastica. Illi aut qui n̄ h̄nt ocl̄m auaricie
n̄ uident h̄. Vñ dicitur. matū ⁊ habere
plura talia b̄nficia ecclesiastica. q̄ multi
pliciter pot̄ ostendi. Primo sic tria dis
tinguntur b̄nficia op̄ationis n̄ar. s.
natura gr̄a ⁊ uicū. Igitur cū aliquis
h̄t ul' uult h̄re plura talia b̄nficia. ul'
natura ⁊ p̄ncipiū hui' op̄ationis. ul' gr̄a
ul' uicū. ⁊ uidet q̄ n̄ natura. Natura eī
paucis contenta ⁊. Vñ seneca. Natura exigu
um desidat. ⁊ j. ad ty. vi. habentes
alim̄ta ⁊ quibz regamur hys contenti si
mus. Gr̄a enī n̄ uidetur esse p̄ncipiū
h̄ op̄ationis q̄ multiplicat̄ pot̄ ostendi.
Primo p̄ h̄ qd̄ gr̄a paucioribz contenta
est quā natura. qd̄ p̄ h̄ patet qd̄ ipsa
est aqua sicut terrenoz extinguens
Vñ jo. iij. Qui bibit ex aqua q̄ ego
dabo ei n̄ sitiet in eternū. Sup̄ qd̄ uer
bu dicit aug. Qui bibit ex fluuio para
dyli de quo gutta una est; maior quā
oceanus. restat q̄ in eo extincta sit sitis
hui' mundi. Seco pot̄ idem ostendi
p̄ h̄ qd̄ in fine uite d̄s desulit otaria.
Consiliū enī d̄i est sūma paupertas. Vñ
n̄ ⁊ uisibile q̄ gr̄a ipsius otaria desu
lat. Si enī desilium ipsius desulat mul
titudine t̄p̄aliū. ipse d̄s desulet h̄. Dic̄

enī d̄s facit q̄ facit gr̄a eius. sic d̄s desu
leret otaria ⁊ sic est; in eo est ⁊ nō est.
Quis otariū dicit b̄s b̄. sup̄ illuc. duc
tul; ih̄c in desertū a sp̄u. Absit inquit
qd̄ sp̄c ueritatis qui te adduxit huc te
adduce uelit qz n̄ ⁊ in ore ei' ⁊ ⁊ nō est.
Tercio potest ostendi idē p̄ hoc qd̄ in fi
ne uite cū d̄s uenturus ⁊ ad eos n̄ au
dent retinere multitudinē talū b̄nfici
oz. Si enī gr̄a d̄i ⁊ amore possede
runt desidare debent ut in statu tali
a d̄no inueniantur ut ab eo dignam
mercedē recipiant. ⁊ si unctio gr̄e in
statu sanctitatis docebat eos b̄nficia mul
tiplicanda esse ipsa in statu infirmita
tis cū maior ⁊ ⁊ deuotior n̄ p̄mitteret
eos de h̄ dubitare. n̄ uidet̄ esse desilium
diuine gr̄e. qd̄ aliquis in statu illo ui
uere audeat in quo n̄ audeat mori.
Quarto possit ostendi hys auctoritatibz
que sequuntur. Aug. Qui uerā fidē h̄t
n̄ cupit in hys miseris fieri diues. Non
uidetur q̄ habere ueram fidē que est p̄
ma gr̄a. ille qui desidat habere plura
talia b̄nficia. quō ergo desulit ei gracia
quā n̄ h̄t caritas. Iē caritas n̄ uolat ad
miscal. caritas ⁊ cum ignis est n̄ tendit
deorsum. Preterea cū caritas d̄ni sup̄ oīa
amet. ipsa n̄ desidat multitudinē terre
noz quibz ipse amittat ul' impediatur.
ne ei in tendat. Vñ aug. Ocum sc̄m q̄
uit ut caritas ueritatis idē uidetur qd̄
in animū pluribz actionibz intentum
do qd̄am uacuari. n̄ est uerisile q̄ cari

tal querat que cum do euacuaret. sed
pocul querit pacē in qua fēs; locus ei.
Ipsa; pallū breue q; utruq; opure n̄ p
rest. De quo leḡ in ysa. Vñ aug. Dñe ego
n̄ p avariciam meā amittē te uolui sed
totū uolui possidere m̄daciū. itaq; te a
misi n̄ dignari cū mendatio possideri.
Preterea caritas plus diligit legē dñi.
quā miha auri et argenti. Non; ḡ uisile
qd ipsa sulat multiplicatōnem t̄p̄a
lum que requirit multiplicatōne acti
onū que impedit hoīem a studio sapie
diuine. Vñ ec̄ xxxviii. Sapienciā sc̄be
in t̄p̄e uacuitatis et qui minoratur actu
sapiam participet. Patet ḡ qd opatiois
p̄dicte n̄; natura ul' gr̄a. Vñ relinquit
q; p̄ncipiū cui est uiciū. et sic q; n̄ sit h
citiū unū hoīem plura h̄re talia b̄nficia.

De considerandis causis p̄ q̄s aliq; credūt

Sibi licere pluralitatē b̄nficioꝝ. lxxv.
Et hoc potest satis manifestari si
considerentur cause p̄ quas aliq; credē
hoc sibi licere. Alij enī credunt hoc sibi
licetū esse q; b̄nficia illa b̄n expendunt.
ali q; nobiles sunt. ali q; uicariū po
nunt. ali q; am̄nistratores t̄p̄alium
utiles sūt. ul' p̄ sapiam mundi. ul' p̄
potenciam. Contra illos qui credūt quod
possūt illa h̄re q; b̄n expendunt. dicim̄
q; n̄ sufficit medico b̄n expende ea que
sibi dantur ab infirmo. et nullā curā ha
bere ab infirmitate sua. Sibi n̄ sufficit
aduocato b̄n expende salariū et n̄ se in
tromittere de causa. nec stipendiario suf

83
15
ficat stipendia sua b̄n expende et de gwer
ra se n̄ intromitte. Sic clero habenti eccle
siastica b̄nficia n̄ sufficit ea beneficia ex
pendere. n̄ faciat officia quib; illa anera
sunt. Contra illos qui credūt se posse ha
bere plura officia talia q; uicarios po
nunt. Primo dicim̄ qd eadem rōne laic
unus imo et mulier poss; h̄re. x. b̄nficia
ecclesiastica. Poss; enī ibi ponere uicarios.
Preterea ridiculū est; in m̄rimoim orrahe
spe ponendi uicariū et qui h̄ facit uidet̄
in adūse in illa maledictione deut. vxo
rem accipiet et alius dormiet cum ipsa.
Tercio querim̄ de uicario suo. utrum sit
pastor ul' mercenarius. Si mercenarius
est latro; sicut prius ostensū est. Cum
ḡ dicit aliq; bene possū h̄re b̄nficiū
q; ibi ponā uicariū. Pene idem; ac si di
cat. b̄n possū h̄re illud q; ponā ibi la
trone qui furetur et mactet et perdat.
Jo. x. Si uo pastor est que ratio; ut hat
dual eccial et ipse nullam. Auḡ dicit
ibi Jo. y. Gr̄a dī ul' in quo; gr̄a dī. Non
licet t̄ h̄re uxorem fr̄s tui. Quarto q̄ri
mus a tali utrum uicarius ille sit min
bonus ul' eque bonus. ul' melior quā ip
se. Si minus bonus tunc naturalis ratio
dicat q; n̄; recipiendus p̄ eo. Opari n̄.
in uinea alicui; ductus n̄ pot' uicariū
min' bonū pone. Si u' eque bonus est
ul' melior. que causa; ut iste habeat
duo b̄nficia et ipse nullū. Quinto qd ip
se deberet ad tēde quid acciderit de
p̄mo uicario synagoge. sic enī legit̄

xxxiiij. exo. moyses relinquens pplm sar-
parua moram facturum cu dno dimisit
uicarium satis bonu aaron et tami in redi-
tu pplm que fidelem reliquerat infideli
et ydolatriam inuenit. Preterea dicit apls q
siqs n laborat n manducet. Quo iure
g pascatur aliqs de bnificio illo ubi ille
n laborat. ordinauit ds ut qui semi-
nauit spualia metat et carnalia. Qua-
rone g paup uicarius spualia semina-
bit et alius carnalia metet. cu dñs dicat.
Qd ds iunxit ho n separet. Quo iure
denarius ille que subditus offert paupi
uicario sibi spualia seminanti accipiat
a patrono male uiuente et si quo ad for-
stenciosum uel hre uideatur. tamen quo
ad iudiciu sacre scripture ipse raptor est
usurpans sibi alteru eoz que a do iun-
ta sunt su reliquo. et mercede sine labo-
re. immo et homicida reputatur. et resp-
tu mercenarij que defraudat et respectu
subditoz quoz sutoru comedit. De pri-
ma legit xxxiiij. ecc. Qui effudit sang-
nem et qui fraude facit mercenario
frs sut. De secdo leg ibidem. Qui aut
in sutoru pane qd qui occidit pximu
suu. Ultimo dicim qd hy qui uicariu
ponunt qui sola cupiditate luci serui-
at. et n amore di. talem amore faciunt
mri sue eccie. qualem amore aliqui fa-
ceret matri sue carnali. si pede unum
ei auferret. et loco ei pedem ligneum
sustineret. Pes ligneus n uiuit nec ce-
pori ad heret. sic uicarius qui caritate

n hr non; membru uiuu uita spuali
nec ad heret corpi eccie. Sola eni carita-
te uiuit quis ul ad heret ceteris mberis
eccie. Contra illos uo qui dicunt q possunt
hre multa bnificia ecciastica qd sut no-
biles. Dicim q si filij di sunt et eccie uti-
les n uolentes excedere mensura nobilita-
tis sue forsitan iusti; ut de bnificiis ec-
clasticis p ceteris accipiant. si fieri pot
absq iactura aiaz. S; si filij dyabli sut
qua ratione accipient de bonis dñi p
ceteris. Auq deb; dñs nobilitate filioz
dyaboli honorare? Sili si inuicti sut
eccie di ul nociui suo prauo exemplo
n uidentur iusti q p ceteris o modum
hant ab eccia. ex quo eccia comodum
n habet ex eis. Dicit tubardus q ipse
n uult hre accipitrem qui capiat alau-
dam et comedat gallina. Sic dñs n uult
hre in eccia sua qui multu in ea comede-
rit et nich pfit. Sili si aliqs n; stent
illis quib; stentus est; si clericus n est;
et tñ parna hereditate exheredatus sit.
superior tñ uult esse qua fr suus qui he-
res est. n uidentur iusti esse q dñs eius
supbiam pascat ul sustineat. Cum eni
supbia filia dyabli sit n pntet ad dñm
pascere eam. Contra illos u qui credunt
se posse hre multa talia bnificia quia
sapientes et potentes sut quo ad scim
dicimus q cupiditas et auaricia docet
eos in hac parte. In dolosa eni statera
cupiditatis nich ponderant spualia
s; solu tpralia. Vñ b. loquit de auarit

plures optimi dispensatores rerū qui de maximis minimā curam gerūt. et de minimis maximā. Tertio loco potest ostendi non solum quod malū sit plura talia beneficia habere. sed et quod nulli nisi ceco debeat hoc in dubitationem uenire. Certū enim est quod nullus princeps secularis est in cuius curia licitum sit illi qui non habet nisi unū equū auenā querere ad opus duorum uel ad plures equos nec inuentur armiger aliquis ita simplex qui hoc adducat in dubitationē. Que ergo causa ut in curia dei. scilicet in ecclesia in qua tot sunt qui de auena ecclesie non possunt habere ad necessitatē licitum sit aliquē qui non habet nisi unū equū auenam querere ad plures equos. quō dubiū est inter literatos quod certū est inter armigeros. Nunquid potest dominus bene dicere illud prophetā qui cecus non seruit nisi. Preterea et si licitū est aliqui habere plura beneficia talia. tamen non expedit. Vnde in ad cor. vi. Omnia licent sed non omnia expediunt. licebat apostolo sumptus sumere a subditis. sed non expedit. quia pseudo apostoli habent inde occasione querendi et lucrandi sic licet est licitū a licui uiro discreto et honesto habere plura talia beneficia. tamen quia amatores temporalium acciperent inde exemplū cupiditatis et auaricie non expedit sicut manducare ydolatriam in se licitum est homini discreto qui non comedit illud cum ueneratione ydoli. tamen coram infirmis et simplicibus peccatum est comedere ydolatriam. Ipsi enim credentes illud

comedi cum ueneratione ydoli scandalizantur inde. Vnde beatus spiritualis homo qui omnia diiudicat ut ipse a nemine iudicetur omne opus suū trina quadam solidatione peruenit. Primo quidem an liceat. de inde an deceat. postremo an expediat. licitū dicitur aliquid in respectu ad dei prohibitionē. Decens dicitur in respectu ad personam additionem. Expediens uero in respectu ad offensionem proximi. Considerare ergo debet sapiens an illud quod facturū est sit licitū. et ad id non prohibet. de inde an deceat personam et aliquid enim decens est in aliqua persona quod indecens est in alia. Precipue uero in licitatis uiris qui dicitur spiritualiter ecclesie oculi esse. In decens enim est terrenitas et macula cupiditatis et auaricie in illis. In talibus enim precipue sumitur exemplū et ad eos illud apostoli spiritualiter pertinet. Ab omni specie mala abstinete uos et illud. Prudentes bona non tantum coram deo sed et coram omnibus hominibus.

De his que ualent ad detestandum hunc peccatum. lxx.

Ad detestandum hunc peccatum primo facit maledictio quam fecit dominus illis qui sunt in peccato isto. ysa. v. dicent. Ve que coniungitis domum ad domum. Quomodo quis absque peccato habet quod cum maledictione domini habet. Sedā mutilatio ecclesie dei que inde peruenit non uidetur innocens esse qui membrum suam. scilicet ecclesiam mutat percurando quod minus habet unum membrum quam debeat habere. Quod si dicatur quod ecclesia licet non habeat omnia membra quo ad substantiam tamen habet omnia quo ad officia. Vnus enim habet officium

plimū. Rndem q licet i monoculo unus
ocls suppleat offm duoz. n̄ tam ualet
herē unū oclm sicut herē duos. nec bene
seruaret matri sue carnali qui pcuraret
ut loco duoz ocloz unū heret. Tercio
facit ad det hui peccā monstruositatē &
confusio que inde puenit in ecclā dei.
Puenit enī ex h peccō qd̄ diuise ecclie
hnt̄ eundē oclm. in auditū; diuersa cor
pora idem herē membrū. Ex h peccō
accidit q̄ eadem psona simul & semel diu
sa replet loca. q̄ uidet̄ esse oia naturā.
It̄ accidit inde qd̄ ocls unū ecclie of̄ est in
alia ecclā. qz archidiacon' unū ecclie cāroz
est alius. Accidit & qd̄ ocls alius ecclie
distat ab ea plus quā p̄ dietā unam. sed
aliqs̄ cecus reputatur. & si oculos suos heat
in bursa sua. Numq; talis ecclā ceca re
putanda ē. a qua ocli sui tm̄ distant
ocli sapientis in capite eius. Stultus at̄
in tenebris ambulat. ut dicit salo. eccl̄ u.
Ocli stultoz in fimbz terre. Peccm̄ & illd̄
introducitur qd̄ amū in ecclā di hēsim
fabellū. qui dicebat p̄rem esse filiū
oia q̄ dicit aug. Qd̄ h̄ n̄ inuenitur
nec in natura nec sup̄ naturā. q̄ eadē
psona sit pat' & filius. intellige respec
tu eundē. s; h̄ uult face illd̄ peccm̄.
Accidit enī q̄ duo sunt decani in dua
bus ecclesiis & utq; canonicus; in utq;
& sic uterq; pat' & fili' est in respectu u
triusq;. Iud̄ & peccm̄ facit qd̄ eadem ar
bor simul & semel in diuisis ortis plan
tata sit. s; n̄ uult dñs in aliquo de ortis

suul arborem esse q̄ fructū n̄ faciat.
Vñ luc̄ xuy. dicit de ficulnea n̄ facite
fructū. Succide illa inquit ut q̄ eum
terā occupat. Vñ uidet̄ q̄ in utroq;
orto fructū face debeat arbor talis &
sic quidē duplex offm dice debeat q̄
duplex bñficiū habet sufficiens. Qua
ratioe enī primo bñficio ad offm unū
obligatur. eadē ratione ad scdm offm
obligatur. Quarto uo facit ad detest
hui peccati uilitas que in h peccato est
Viliū enim psonaz & abiectaz est se cā
lucris piculo exponere. unde uiles uide
tur se ostendē qn̄ p̄re nimio desiderio
lucris in cedunt p̄ uiam illam q̄ tot bo
ni uiri asserunt latronib; plenam
p̄apue cum uideant literatos uiros
qui p̄ eam cepunt ire ad ultimū reli
quere eam & n̄ audere ultra transire.
Resignant enī nec audent mori cū ml
titudine talū bñficioz. Preterea si ali
quis ab; asseritur uenenat' a multis
bonis uiris licet essent alij qui d̄strū
assererent. tñ qui ali' heret cibos suf
ficientes n̄ omittet se discrimini ut
cibū illū comedet. Mirū ē q̄ quom̄
qui h̄t unū bñficiū sufficiens aud;
suscipe aliud. cū tot uiri boni asserat
ibi piclū esse. Preterea satis possent e
rubescere illi ad quos p̄tineret q̄rere
quali dō seruire possent grati ad pla
citum suū qn̄ h̄ solo d̄tenti sūt ut sic
seruant ei ne ipse int̄ficiat eos. Non
curant enī quid sit illd̄ q̄ faciunt si so

luminis mortale n̄ sit. n̄ attendentes qd
dicit b̄s b̄. loquens ad uiros p̄fectos.
Non ̄ uim̄ inquit tague cura omnia
p̄cepta ul' attende q̄ d̄s p̄cipiat s̄ qd
uelit p̄bantes que sit uoluntas d̄i b̄oia
placent ̄ p̄fecta. Ro. xy. Q̄nto fac̄ ad
det̄ hui' pecc̄i hoc q̄ talis multiplicatō
b̄nficioꝝ cura unā p̄sonam frequent̄
genat apostema. Supbia similis est il
li apolte. qd uocatur noli me tangere.
Non pot̄ cū sup̄bz qd uicia eius rep̄he
dantur. Serto facit ad detestatiōm hui'
pecc̄i diuisa exempla. 7 de multis pauca
ponamus. Refert seneca in libro de b̄n
ficiis qd quidā cum ob uirtutē 7 rem
publicam bene gestam t̄m̄ agri discer
nentur. quantū una die dando circui
re poss̄. n̄ ̄ opus inquit caue t̄ plus
quā unū cui opus sit. 7 subdit seneca
Quāto maioris uiri putas respuisse
nūmos quāq̄ meruisse. 7 dauid in ps̄.
A fructu frumenti uini 7 olei sui multi
plicati sūt. 7 subiūgit de se. In pace in
idip̄m dormiam 7 requiescā. qd Ali
t̄p̄rahū multitudinē querunt. s̄ in
ad herere dō bonū ̄. Consultat i erro
moy. onus suū partiri in plu
res ut secū est; d̄s. Ita uo ̄gregare uo
lunt multa onera in unū 7 cū sint u
iri in s̄ba nolunt esse uniti in p̄so
ni ut ab eis recedat d̄s. Ita n̄ possūt
dicē illō ps̄. Vnicus 7 paup̄ sū ego.
cū t̄m̄ in p̄sonis uolunt esse n̄ unici.
Ite qui t̄m̄ uult esse in p̄sona

19
cum un' sit in s̄ba. uidet̄ dicere illd uer
bu dyabolicū. ero similis altissimo. **Q. vi**
sūt sp̄ali' rep̄hensibilia in talib; p̄sonis. lxxi.

Sex aut̄ uidentur esse rep̄hensibilia spe
ciali' in talib; p̄sonis. Primo rep̄hen
sibilis ̄ absentia cum offm̄ eoz p̄senciā
exigat trib; de causis. Primo p̄t̄ gregis
pestilenciam. Secō p̄t̄ lupoz infernalū
importunam seniciā. Alij enī lupi solo
clamore exterrēt. s; de lupo infernali
leḡ. xl. Job. Non fugabit eum uir sagitta
rius. instipulā uersi sūt ei lapides fun
de. pauci sūt quos luy' infernal' singlis
dieb; n̄ tenet. ul' p̄ aurem. ul' p̄ linguā
ul' p̄ aliud membrū illo membro tenet̄
q̄s a lupo infernali quo comittit pecc̄m
flectaria ̄; ḡ pastoris p̄sencia que oues
eruat de ore lupi. Vn̄ leḡ in amos iy.
Quo si eruat pastoz de ore leonis duo
erua. aut extremū auricle sic eruem
ni filij isrl'. Tercio necessaria est p̄sencia
pastoris p̄pter simplicitatē 7 indefensi
onē ouium. Certum enī ̄ qd inter oia
animalia unū de simplicib; 7 minoris
defensionis est ouis. Cetera enī animalia
ul' uelocitate ul' astucia ul' fortitudine
dentib; 7 unguib; q̄ quibusdā armis
secura sūt ab hostib; suis. S; ouis nich
hoz h̄t. idō necessaria ̄ ei p̄sencia pas
toris que eam defendat. Sili' ̄ in ouib;
sp̄ualib; multe enī maioris simplicita
tis sūt quā ouis ul' capra sūt. Ouis
enī uel capra naturali' fugit lupum
Oues ū sp̄iales uoluntarie in ore lupi

infernalis se ponunt. Secundo reprehensibile est in talibus personis quod supra suam uirtutem spondent circa illud ecc. viii. Non spondeas super uirtutem tuam quod si sponderis quod restituas cognita. Supra uirtutem suam spondet qui animam suam in susceptione prime ecclesie in pignoraunt et adhuc aliam ecclesiam suscipit cum aliam animam non habeat quam in pignus se ponat. Dominus animam suam posuit pro omnibus suis et si ex culpa pastoris eam amiserit super animam pastoris peccatum erit. Tertio reprehensibile est circa habentes plura beneficia si quod ipsi se offerunt ad fideiussionem periculosissimam et instanter rogant ut de ea recipiant et si recepti de ea fuerint gaudent quod inuenerint thesaurum. Solent prudentes huiusmodi iurare quod non fideiubeant pro aliquo propter pericula que ex fideiusione solent euenire. Ad fideiussionem uero longe periculosiorem multi se offerunt. Unde xxii. pueri. Non esse cum eis qui defigunt manus suas et quando uades se offerunt pro debitis si eum non habes unde restituas quod cause et ut tollas opimentum de cibili tuo. **¶ Ad lex manus suas**
S obligat qui curam animarum suscipit. lxxii. Lex uero sunt ad que qui curam animarum suscipit manus suas defigit. i. obligat primo ad excolendam terram ecclesie. Unde ier. y. Ecce constitui te hodie super gentes et regna ut euellas et destruas et dissipas et dissipas et edifices et plantes. Secundo ad delibationem. Unde in psal. xxviii. Erue eos qui ducunt ad mortem et cetera. Unde dominus

in ex. Non est opus ualentibus medicus sed male habentibus. Sed uidentur medici spirituales deteriores esse corporalibus medicis tribus de causis. Primo quod nullorum eorum recusant tam quantumcumque in corrigibiles uideantur esse. Secundo quod licet de arte spiritualis medicine nichil nouerint tamen curam recipiunt et de infirmis se non introuentur. Hec enim tria in medicis corporalibus quantumcumque mali sunt non solent inueniri. Quarto obligant se ad puisionem eorum que spirituali uere sunt necessaria. Unde xxiiii. m. Quis putat si fidelis seruus et prudens quem constituit dominus super familiam suam ut det illi in terrena mensuram. Bene debet premeditari qui tantam familiam suscipit utrum habeat unde possit ei prouidere. Quinto obligat se ad probandum ducatum. Unde io. v. dicitur de pastore cum proprias oues emisit ante eas uadit et oues eum sequuntur. Sexto obligat se ad placandum dominum propter quod oportet quod ipse placeat. Quo enim placabit qui non placet. Secum in predicto uerbo. Si terram non habes unde restituas et cum opimentum quo cibile dicitur operitur debeat esse ornatum ut deus ibi quiescat et gratia de hoc opimentum amittit qui super uires suas curam animarum recipit. Unde xx. psal. tolle uestimentum eius qui fideiussor extitit alieni et pro extraneis aufert pignus ab eo. Et uocatur hoc uestimentum quod pro opimentum et sensus. Tolle uestimentum. i. tollens plura et subditur ibi. Si uisus est homini panis mendacii sed os eius in plebitur calculo.

Panus mendacii uocat qui acquiritur
 ex mada pmissioe cupidi qui curam
 aiaz suscipit. s; of eius calculo ardenti
 in plebitur. Vn alibi in pu. affligetur
 malo qui fide facit p alio. De illis uero
 qui pt fideiussione gaudent dicitur
 in pu. xvij. Stultus plaudet manib;
 suis cu spoponderit p amico cui cau
 sa hec est. qd n intelligit quid fecerit.
 p infirmis em de quoz salute despat
 se responsoe dstituit cu curam aiaz
 suscipit. Quarto ; reprehensibile in talib;
 qd pt fideiussione non curat de hoc p
 quo fideiussert. n attendentes q leg
 pu. vi. fili mi si spoponderis p amico tuo
 defixisti apd extraneu manum tua illa
 queatus es uerbis oris tui z captus ser
 monib; pui. fac g q dico fili mi z te p
 sum libera qz incidisti in manu pmi
 tu. Discurrere festina suscita amicu tuu.
 n dedisti sopnum oculis tuis. nec dormi
 rent palpebre tue. fideiussione istam
 attendebat abbas quida de grandi sul
 ua de cui domo. s. de more pessulano
 factus monach; abbem p salute sua fide
 iussorem recepit. qui diu uersatus ibi
 honeste migravit ad dnu. Ad que ab
 bas p actis exequiul dixit sermone in
 huic modu. fr. uillime. uellem scire si
 do placet utru de fideiussione qua tibi
 feci absolutus sum. qui licet p dimidia
 diem mortuus respondit diuino mi
 raculo. Dne abbas absolutus estis. Qn
 to reprehensibile est in talib; psonis qd

ipsi defraudant plurimos. Primo dnm ho
 nore z seruicio. deb; em habere duplex ser
 uiciu de duob; bnficiis z n ht n unicu
 Seco corpus ecclie debilitat mēber unius
 ablatione sicut corp' hois est debilius ex
 defectu pedis. Tercio defraudant aliquē
 paupem clericu qui debet alteru bene
 ficioz illoz hve. Quarto uicariu. cum
 uicarius ht laborem. iste mercedē. Qnto
 subditos a quib; meret carnalia. cum
 eis n seminat spūalia. Sexto repen
 sibile ; in talib; psonis q ipsi reputat
 bnficiu qd ; onus ualde piculosum. Vn
 luc. xxi. Reges gentiu dñantur eoz z
 qui potestate hnt beneficia uocantur.
 Vos aut n sic supple. uocandi estis bñ
 fici. Solam em dispensatoem alienoru
 bonoz hetis. Constat g q qñ aliquis
 dmutat alicui dispensationē que labo
 riosa ; licet uictu z uestitu ei in ea cōce
 dat. potius eū onerat q bnficiu impēdat.

Qd dispensatio bonoz ecclie piculosa sit. lxxij.

Duplici u rōne piculosa ; dispēsa
 tio bonoz eccliaicor. Primo qd
 difficile ; q dispensatoz placeat dno
 z familie simul. Difficile ē ; grām fami
 lie n querere cu ipsa p̄sens sit z dñs
 sit q̄ absens. Vn relinquatur q diffic
 le sit dispensatores bonoz ecclie grām
 di here. Seco piculosa ; qz p̄putatio
 multū differtur. p̄putatio aut dilata
 multū facit obliuisci sicut die bz. b. Di
 latio aut ista securus reddit dispēsa
 tores z absq; timore furantes. Vn viij

huic

ecc. Quia n̄ p̄fertur cito extra malos s̄ua
 filij hominū absq; timore p̄petrāt mala.
 7 xxiiij. m̄. Si dixerit malus ille seruus
 morā facit dñs m̄s uenire 7 ceperit p̄
 cutere 7 seruos suos manducet aut 7 bi
 bat cū ebriosis. Veniet aut dñs serui il
 lius in die qua n̄ sperat 7 hora q̄ nescit
 7 ignorat 7 diuidet eū partemq; eiul
 ponet cū ypocritis illic erit fletus 7 str
 dor dencū. Tercio piculosa 7 qz dñs oīa
 uidet que fiunt a dispensatore. Si dicat
 aliq; p̄ dispensationē p̄latorū h̄ fieri q̄
 unius h̄at plura b̄nficia. respondeo qd si p̄
 lati oīa b̄n facerent n̄ dixiss; dñs de ip
 sis. xxiiij. m̄. S̄c̄dm opa eoz nolite face
 re. Non sum tam rudis ut ignorem
 positos uos dispensatores. s; in edifica
 tionem n̄ in destructionē. ū necessitas
 urget excusabil; dispensatio est. ū utili
 tal; puocat dispensatio dico laudabil;
 utilital; dico cōmuni n̄ p̄pria. Nam cum
 nich; hoz est n̄ plane fidelis disp̄satio.
 s; crudelis dispensatio est. *De pluralitate*
dictū 7 de primo signo missarū. lxxiiij.
Quarta qd apparet in ecclia dei.
 s; de pl̄tate b̄nficioz. n̄ dicendū est
 de sc̄do signo. s; de pl̄tate missarū.
 7 uerū 7 qd in die natalis dñi licet cele
 brare tres missas. 7 in alijs dieb; in tri
 b; talib; licet celebrare duas. Primus
 casus 7 qñ necessitas requirit. ut una
 de die celebretur 7 alia p̄ defunctis. Se
 cundus 7 cū necessitas p̄grinoz ul' hos
 pitū ul' infirmoz h̄ requirit. Tercius

casus 7 cum t̄p̄c nuptiarū labit. tunc
 si necesse sit potest quis p̄t nuptias
 plures missas celebrare. ita tñ quod
 nunq; p̄ aliqua necessitatē deb; celebra
 re nisi duas. nec duas causa adulationis
 ul' cupiditatis. qz tunc est; p̄ccm̄ moer
 te. Qd aut cupiditas hanc pl̄tatem
 missarū uidetur ex h̄ q̄ ille qui h̄t du
 as ecclias in unaquaq; uult unā missā
 celebrare. cū horas canonicas uelit in
 altera eaz uix dicē. cuius rei alia causa
 n̄ esse uidetur n̄ qd ad missam offerret
 ad horas nō. *Qd plures missas in die cele
 brare sit malū. lxxv.*
Potest aut ostendi *brare sit malū. lxxv.*
 multiplicat q̄ h̄ sit malū. s; aliq;
 plures missas in die celebrare. Primo
 p̄ illō uerbu aug. cotidie eucharistia
 sumere n̄ laudo nec uitupo. qz n̄ au
 debar laudare cotidie semel sumi eu
 charistiam nunq; laudass; eam bis in
 die sumi. imo forsitan plures sumē
 tes puniss;. S̄c̄do pot̄ idem ostendi
 p̄ hoc q̄ maḡ est officere q̄ simplicit̄
 cōmunicare. Vñ cum n̄ liceat pl̄ies
 alicui clerico cōmunicare n̄ 7 licet
 alicui plures celebrare 7 forsitan
 si n̄ offerretur celebranti sic nichil
 offerretur laico cōmunicanti. nunq; fuit
 s; pluralitas missarū introducta in
 ecclia di. Tercio pot̄ idem ostendi p̄
 h̄ q̄ dicit glo. sup illd ad heb. vi. Ter
 ra sepe sup se uenientē ymbre bibēs
 7 ē p̄dicatio si uera 7 n̄ sufficit. si af
 sidua ualescat. Idē uerum 7 de celeb

tionem missarum. Si aliquis enim plures missas in die celebrat uel faciat opus uelud super anglicum. Non enim accessum; anglo ut ad plationem talium uerborum sub specie panis gloriosum corpus christi in capiat esse nec exhibet reuerentiam creatoris sui presentie quam debet. Quare potest idem ostendi per hoc quod filii israel non colligebant de manna nisi gomorum unum per singula capita. manna enim ipsa figura fuit domini corporis. De hoc enim habetur in exodo. Quarto potest id ostendi per hoc quod agnus paschalis semel in anno immolabatur de quo legitur exo. xii. Sexto potest idem ostendi per hoc quod uerus agnus scilicet christus semel tantum immolatus est et sacerdos in ueteri lege tantum semel in anno cum sanguine in cruce in sancta sanctorum. **De plura**

State officiorum in eadem missa. lxxv. Sequitur de tertio signo auaricie scilicet de pluralitate officiorum in eadem missa quod licet in terditum fiat ex deuotione uidetur tamen quod cupiditas hoc ad inuenit. In eisdem tamen matutinis nullus laudes tripliciter immittit uel hoc cupiditas ad inuenit et si non offeruntur ad unum officium ad aliud saltem offeratur. **De quarto signo missae scilicet de multi**

PLICATIONE ALTARIUM SINE NECESSITATE. lxxvij. Quartum autem signum est quod multiplicatio altarium sine necessitate facta non ex deuotione sed ex cupiditate fit. Unde osee viij. multiplicauerunt effraym altaria ad placandum factum sunt diis are in delictum ut hostias offerrent immolabunt carnes et comedent et dominus non suscipiet eas. quia infama

est quod altaria multiplicentur ad placandum que pure deberent fieri ad dominum placandum corpus domini cum super huiusmodi altaria; ex cupiditate immolatum a deo non suscipitur quantum ad operationem sic immolantur sine lege. ubi sic legitur. Nunquid carnes sancte auferent a te malicias tuas. **De quinto signo. scilicet**

Quintum de seruatione fructuum. lxxviii. Signum est auaricie seruatione fructuum in eis qui habent annuos census redditus sufficientes quorum facultas multiplicari potest ostendi. Primo per hoc quod ipsi uidentur esse similes cauda stulto qui uidens quendam fluum magnum impetuose fluentem cogitauit quod cito pertransisset et mutauit uasa a uicinis suis et retinuit in eis de aqua illa ne cum pertransisset aqua fluum indigentiam haberet. Annuus redditus quos habent clerici sunt uelut fluum iugiter manans. scilicet diuitie laicorum qui non habent ita annuos redditus sunt sicut torrens qui quandoque siccatur. Unde non est mirum si ipsi reseruant de fructibus suis

Secundo potest facultas talium ostendi per hoc quod ipsi de portione pauperum uolunt thesauri facere uel possessiones acquirere cum pauperes fame et frigore moriantur. Contra quos dicitur in ieremia. accepisse pauperibus erogandum et esurientibus plibus uel cautum esse uel timendum uel quod apertissimi sceleris est aliquid ex inde subtrahere omnem peccatum crudelitatem superat. Itaque optimus dispensator est qui sibi nichil reseruat. Suspecta est in ista caritas quae

Alit' diligit p'ximū. alit' semetipm. Portō
nem suam de bonis eccl'asticis integre accepit
uidelicet uictū & uestitū suum. Pauper uō
esurientes & nudos dimittit. thesaurū facit
de sua portione n̄ attendēs quanta un
quital sit q' paupm & suo successori diuini
reseruare. am̄ uniuersalr̄ dissuadet dñs ī
terra thesaurizare. ay vi. Non uidet' esse o
cessū p'lati eccl'ie qui exemplo suo debet
alios ad cōtēptum terrenoz puocare quod
ipsi in terra thesaurizent. Tercio potest
fatuitas eoz ostendi p' h' qd' ea que ipsi
subtrahūt paupibz aufert eis tyranni
ul' maior p'latu. iuxta illd' aug. h' col
lit ficul q' n̄ accepit xpc. Quarto potest
fatuitas eoz ostendi p' h' qd' ipsi ignorāt
quale successorē habituri sint. Vñ eccl'
ij. Derelictus sū omne uindictiā meam
qua sub sole studiosissime laboraui ha
biturus hēdem p' me que ignoro utrū
sapiens aut stultus futurus sit. & cōnabi
tur in laboribz meis. Congruū est; ut
p'latu qui bona eccl'astica pure a xpo
recipit in membris xpi ea impenderet.
iuxta illd' eccl' j. ad locū unde exeunt
flumina reuertentur. fatuū uidet' esse h'
qd' hō bñ pot' dispensare & reseruare
dispensationi ei qui forsitan in uolup
tates & uanitates expendet illd' & erit
maria peccā qd' potuit esse materia uir
tutis. Contra illū qui sic facit uidetur
illd' esse iōnū. Da inquit paupibus
n̄ lo cupletibz. n̄ supbis de quo necessi
tas sustentetur n̄ quo augeant' opes.

Pars sacrilegi est res paupm n̄ dare
paupibz. Qnto pot' ostendi fatuitas eoz
p' h' q' melius est; qd' ipsi de eis que sibi
habudant elemosinas facēt ante mor
tem. q' fieret p' ipsis elā p' q' mortui
essent. Elemosina em̄ ante mortē facta
est ut lucerna que p'fertur hōi custo
diens eū ne cadat in foueam inferni.
Elemosina ū p' mortē facta est q' lucerna
que fertur hōi p' tergū que n̄ custo
dit eū a casu foue. Si em̄ hō in peccō
mortali decesserit. nulla elemosina que p
eo fiat liberabit eū ab inferno. Vñ elā
facta p' aliquo in uita ipsius ualde meli
or est. qm̄ ea que fit p' mortē. Illa em̄
que fit p' mortē n̄ ualet ei ad plus n̄
ad lib'ationē a pena purgatorij. Illa autē
que fit in uita pot' homini mereri grām
& grām & lib'ationem a debito pene etne
& a pena purgatorij. & habudanciam
bonoz t'p'alū & multa alia. Pietas em̄
ad oīa utilis; p'missionē hñs uite que
munt est & future. ut leg' j. ad timor' iij.

De p'mocōe pueror' ī sacros ordies & dignitatē.

Sequitur de sexto signo auaricie q' *lxv.*
est p'mocō pueror' ad sacros or
dines & ad eccl'asticas dignitates. A quo
peccō ualde est; cauendū eccl'ie dī. ualde
em̄; nociuū q' innuit salōn. eccl' v. di
cens. Ve t' terra cui rex puer; & dñs p'sa
ij. o'minatur h' synagoge. tamq' mag
nam penā dicens. dato pueros p'ncipes eoz.

Multiplex ratio ostēdit h' p'ccm̄ ei
Multiplici aut' ratione uend' ē. *lxvi.*

cauendū est; ecclē ab h̄ peccō. Primo ppter
defectū sapiē qui est in pueris. Vñ aristoti
les. Nemo iuuenes eligit duces eo qd̄ nō
ostet eos esse prudentes. Et job xij. In a
triquis est sapiā. Et in multo tempe; pru
dentia. Et etiā si sciā est; in talib; psonis
n̄ hnt̄ tamen experiēciam que ualde ne
cessaria; rectorib;. Vñ xxxiij. ecclē. Qui nō
temptatus est quaha scit nisi in multis ex
pertus cogitabit multa. Et de uide subdit
Qui n̄; expertus pauca recognoscit.
Secō ip̄ defectū uirtutis. Vñ ecclē viij. Nō
quēre fieri iudex nisi ualeas uirtute rū
pe iniquitates. Ibi dicit glo. Debet q̄sq;
ppriat uires ppendere. Et p quantitatē
uiriū curam aliorū suscipe ne dū delec
tatur loco glē fiat subditis actor rume
Oportet platum ecclē inflexibilem esse.
Etal uō puerilis ul' iuuenilis cenā est. in
iudiciū flectitur sicut uirga que ante
quā adulta sit flexibilis est. Vñ glo. sup
illd̄ ecclē. Ve t̄ terra cuius rex puer est
cui etas ul' uita in distancie p̄xima ē.
Tercio cauendū; ecclē a p̄mōtione iu
uenū. qz in certam est quales futuri sūt.
Vñ p̄ p̄nult. Tria sūt difficilia michi
Et quartū penitus ignoro. Viam aquile
in celo. uiam colubri sup̄ petrā. uiam na
uis in medio mari. Et uiam uiri in adoles
centia. Et si ualde incertus sit uolatus a
quile in celo eo qd̄ diuer. tat se ad cada
uer. Et in cellis serpentis qz tortuose in
cedit. Et uia nauis in medio mari. quia
uariatur scdm qd̄ uentus uariatur.

88
84
Nullū tamen horū dicit se salōn penit
ignorare; s; solū uiam uiri in adolescen
tia. Vnde sapiētiōres salōne uidentur
se face illi qui ppter signa aliqua bona
que uident in iuuenib; asserūt eos fu
turos bonos Et faciūt eos p̄moueri. n̄
artēdentes qd̄ oportet colūpnā pri
robur suū accepisse quā ponatur in
edificio. Ibi etiā n̄ accipet robur. illi t̄
qui iam sūt boni in p̄lacione bonita
tem suā amittunt. ul' p̄ sup̄biam uel
p̄ aliqd̄ uiciorū aliorū. Vñ de sup̄bia ha
becur. y. chm̄. iij. Non neophitū ne
in sup̄biam elatus in iudiciū incidat
dyā. ubi dicit glo. In arroganciā que
est ruina dyabli in adunt qui p̄t
to hore nōdū discipuli sūt magri. talib;
uoluptatib; uacant. Vñ dicit ecclē. Ve
t̄ terra cui rex puer est. Et subdit. cui
p̄ncipes mane comedūt. Et sup̄ illd̄ ecclē.
Adolescentia Et uoluptas uana sūt. ut
dic. m̄. h. qd̄ uoluptas carnis comes;
adoleſcentie ignis concupiscenciā. q̄ na
turalit̄ in iuuenib; est. ministratur ē
igni maria q̄ sūt plati. hnt̄ diui
cias que sūt materia gulositatis. ha
bent etiā mulres quaz custodes sūt.
Vñ seq̄ns est ut gule Et luxurie in tē
dant. ex quo gallo n̄ succincto subos
galline tradūtur. Vñ pot̄ quilibet co
gitare qd̄ inde hoc possit sequi. Prius
temptandū est; quali. ipsi regerēt se
ante quā alij regendi committerentur
eis. Vñ auḡ. Prius t̄n si nosti diligere

De Auaricia.

te ipm. & omnia t' proximum sicut te ipm.
Si ante n' nosti diligere te ipm. timeo ne
despicias proximum sicut te. Attendendum
est; ante qua' committetur alicui familia
ad pascendum an hat unde eam pascat.
Rudiclm; q' famelicu' & nudi uestimenta
& alimoniam alius pmittant. & ulcero
si medicos se iactent. potius decet tales
uerbu' illud ysa. iij. Non su' medicus et
in domo mea n' est panis. &c. Quarto ca
uendum; eccle' a promotione iuueniu' p'p'
derisionem hostium. Derideri enim pot' eccle'
ab inimicis suis cu' ipsa senit si nubat
puero & habeat p' sponso que' debuit
portare in gremio & lactare lacte simpli
cis doctrine. & pot' ei dici illud p' patrib;
tuis nati su't tibi filij. Qu' enim debuit
nube alicui qui pat' poss; esse. ipsa nubit
illi cu' op' & m're. Quinto cauend' est eccle'
a promotione taliu' qz scandalizat ips' de
de taliu' subita p'motioe. Vn' sup' illud
i. ad thymoth. iij. Non neophitu'. &c. Dic
glo. Heri in theatro. hodie in eccle' uel
pe instituto. hodie in altari dudum factoz
hystriouu' nunc csecaroz uirginu'. & qd
legitur cu' opul; patrono michi pa
rat defensorem. & cu' opul; pedagogo
in instituit doctorem. Sexto cauend'
est; eccle' a tali p'motioe qz sicut senect'
exornat qd' annu' ecclesiasticas dignita
tes sic puericia q' deturpat eas. Ad p'
m'u' p'inet qd' leg' ecc' xxv. Qua' spe
culosum canit uindicu' & p'bris cognos
cere c' siliu'. qua' speciosa ueteranis sapia

& c. Ad sedm' p'inet illd' u'bu' q' dic
quida' de uerone. Hero cu' quosdam
ornare uellet. n' ipsos ornauit. s; orna
mento deturpauit. & uuitate cu' p'br'
idem sit q' senoz ordo sacerdotalis ad
senes uidet' p'rinere. & q' oraria uide
tur dici de aliquo cu' dicit' esse iuuenis
p'br'. Idem eni' est ac si dicitur iuuenis
senior. Vn' dd' in ps. Cathedra senoz au
tribuit dicens. Cathedra senoz laudat
eum. Septimo cauendū est; eccle' ab h'
p'motione. qz multis exemplis moner'
ad h' p'mo exemplo d'ni qui xxv. anno
in cepit agere opa q' ad prelatos
p'tinent. & ezechiel describitur in xxv.
anno fuisse qn' uidit uisiones. Petro &
n' iohi commendauit xpc' eccle'iam vna
causa potuit esse qz ioh's erat adoles
cens. apud hebreos phibita est lectio p'
capu' Geneseos & finis ezechie. & cantica
canticoz. Ante xxv. annu' ad alia exem
pla. ad idē possunt adduci. s; forte obi
ciet aliqs. qd' se puer ad p'dicandu' mis
sus sit. & thymoth's adolecens ep'c' ordi
natus sit. & salomō ante xij. annu' in
regem p'motus. Cui respondi pot' se
ante quam p'dicaret audiuit. Ego de
di te hodie in ciuitate munitam & i
colupnam ferream. ut leg' se. i. Si quis
uirga unā in unā magnam colump
nā commutaret iam poss; poni p' colup
nā in edificio. Non tū sequit' ex hoc
q' uirga simpli' utilis sit ad hoc ut
ex ea colupna fiat. sic licet se q' m'ra

culose sapiens et robustus fcs ante era-
rem solitam ad pdicandū sic missus n̄
tam h̄ ad osequenciam trahendū est. De
tymotho uō. respondit bs b. da michi
tymothm̄ et ego cibabo eū auro. et po-
tabo balsamo. Pauci inueniunt hodie
similes tymotho. De salomone ū dici
pot̄ qd̄ forsitan idō malū accidit salom̄
qz̄ adō factus; iuuenis rex. Delicie enī
et diuicie q̄i infatuauerūt. Præterea sp̄al
gr̄a fca; ei. dedit ei dñs subito cor ita
sapiens qd̄ nullus ante ei similis fuit.

De cursu ad nūmos curios et ad pcelliones.

Sequitur de ultimo signo auaricie
q̄ est cursus ad nūmos otarios
et ad pcelliones et ad cetera loca in quib;
solet offerri hoc signū auaricie in mul-
tis locis apparet in ecc̄ia dñi. Videmus
enī clericos illos currere ad horas illas
ad quas decantanda constituta; pecunia
certa sicut pisces ad panē currunt.
in aqua pietatū. de aliis uō horis non
curant. Vñ in quibusda ecclesiis uocā-
tur a laicis hore ille in quib; nummi
dant̄ hore m̄m̄. sancti in decem ē. sibi si
aliquō funus; in aliqua uilla currunt
illuc sacerdotes et clerici de circummanen-
tib; uillis ut possit dici de illis qd̄ m̄.
xiii. dicit dñs. Vbiq; fuerit corpus
illuc congregabitur et aquile. et xxxix. Job
dicit de aquila et temptat escam et ocli
eius de longe p̄spiciunt. et subdit. Vbiq;
fuerit cadauer statim ad est. Pisces etia
n̄ sentiunt n̄ p̄xima fuit. S; tales simi

89
sentiunt et si distet ab eis p̄ unā leucā
ul' p̄ duas stas currunt. Vñ similes
sunt uulturib; de quib; dicit. q̄ existen-
tes in regione una sentiunt cadauē in alia.

De peccō indigne conficiendi. lxxxii.

Quia symonia et alia peccā de quib;
p̄ximo loco dēn; frequenter solet
comitari peccm̄ indigne conficiendi. idō sub-
iungemus hic tractat de peccō isto. et p̄-
mo agemus de hys que p̄tinent ad
dignitatē conficiendi. De inde agemus de
hys que faciunt ad detest' hui' peccati.
Ad h̄ uō qd̄ aliquis indigne conficiat p̄ximo
necessariū; ut p̄bet se ipm̄ homo. et
sic de pane illo edat et de calice bibat.
sicut ille qui uult infunde aliquē p̄cio-
sum liquore alicui uasi. prius p̄bat ul'
temptat utrū uas sit mundū ul' in mū-
dum. sanū ul' corruptū. sic debet uide-
re se qui sacramentū altaris susceptu-
rus est. Ita p̄batio diuudicatio uocat̄
in eodem caplo ubi dicit ap̄ls. Si nos
met ipsos diuudicarem̄ n̄ utiq; iudi-
carenur. Inuenta uō in mūdicia in se ue-
nisse est ut eam homo abluat. Manib; u-
lotis accede ad mensam dñi ualde indecent
est. et in h̄ peccant multū aliqui sacerdotes
qui cū singlis dieb; bis manū corporis la-
uant ut ad mensam corporale accedant
tam̄ ad mensam dñi in qua dñs p̄sens
est et cui angli assistūt p̄ unū mensam
ul' duos accedūt manib; illotis. i. op̄tib;
n̄ attendentes q̄ dicit in ps̄. Scdm̄ pu-
ritatē manū mearū redibet in dñs. nō

secundum pluralitatem missarum; secundum puritatem
manuum mearum retribuere dominus sacerdotibus. Ad
istam ablutionem manuum pertinet; quod dicitur in psalmo.
Lauabo manus innocentes manus meas etc. Ter-
cio necessarium est lumen fidei. ad quod lumen sac-
dos confidet uirtute sacramenti illius. ut et hanc
fidem de effectu sacramenti illius qui est collatio
et augmentum gratie. Ad lumen et illud debet
inspicere quod latet sub specie panis et uini. Inde-
cent est talem mensam esse absque lumine. et ti-
mere possunt qui habent ibi oculos obscuratos
ne uideant. mensam illam ne fiat ut in laqueum
ut dicitur in psalmo. Emitte lucem tuam et ueritatem
et potest subdit. et introibo ad altare dei. Quar-
to necessarium est ut habeatur famel et cibo per-
cipiente ad effectum illius sacramenti. Quam
famem sacerdos non habet nisi per humilitatem
cogitando defectus suos donec se pauperem
et uacuum inuenierit. fastidiosos et plenos non
uult dominus saturare sed esurientes et sicientes.
Unde dicitur in v. Beati qui esuriunt et siciunt iustitiam
quoniam ipsi saturabuntur. Et ista uirtus sunt ex
parte ipsius qui debet officium. ex parte uero
cibi qui sumendo est necessaria est primo preparatio.
Modus autem preparandi tangitur exo. xxv. ubi sic
legitur de agno paschali. Non comedetis ex
eo crudum quid nec coctum aqua sed assum-
tum igni. Crudum comedit ille in quo ignis
caritatis non est. Coctum aqua comedit ille qui
in deliciis uiuit. Assum uero ille comedit
qui passionem dominicam cuius figura est sacramen-
tum illud diligenter recollit. ita ut immen-
tatione eius exardescat ignis. Sed sunt nonnulli
qui in preparatione cibi corporalis que sumpt-

turi sunt uolunt quod laboretur a mane usque
ad tertiam. sed in preparatione huius cibi spiritualis
nolunt laborare per mediam horam. Secundo ne-
cessaria sunt azima cum lactucis agrestibus.
cum quibus agnus comedat. In consuetudine enim
est carnes crudas comedere cum lactucis agrestibus
que amare sunt. Dolor et amaritudo per
peccatis intelligitur que debet esse in officio.
Unde Augustinus. Panis uite est salus egris que lacri-
me faciunt dulciorem. In azimis uero intel-
liguntur opera ut sunt elemosine orationes
et similia. que debent precedere sumptionem
diuinae corporis. Tertio necessaria est diuidi-
tio diuinae corporis ut cum magna reuerentia
recipiatur. De quo dicit apostolus. I. ad cor. xi.

Qui manducit et bibit indigne iudicium. id est damnationem sibi manducit et
bibit non diuidens corpus christi. Quarto
est necessaria diligens custodia per suspicionem.
et precipue os custodiendum est in quo dominica
corpus susceptum est. Siquis in pinte ubi dominica
corpus positum est. fetidum lutum poneret infi-
delis iudicaretur. Qualis ergo iudicandus est
ille qui os suum in quo corpus christi recepit
detractione uel ebrietate uel alia spurritia
polluit. cum spurritia spiritualis longe maior
sit inmundicia corporalis. ad hoc pertinet potest quod
legitur per. xxvii. Qui seruat fidei comedet
fructus eius et qui custodit dominum suum glorificabit.
De diuiditione et custodia simile habetur
xxvii. ubi sic legitur. Quando sederis ut comedas cum
principale diligenter attende que sunt posita
ante faciem tuam. ecce diuiditio. et subdit.
et statue in gutture tuo cultrem hoc pertinet

ad custodiam oris. In ore cultū discretōis
debet hēre ut n̄ mictat homo in ore suo
unde possit ip̄m inquinari. Vltiō necessa-
riū ē ut in cōfectione forma tradita obser-
uetur. et de hac hētur in glo. sup̄ illd̄ j. ad
cor. xi. Quicūq; manducauit hūc panē
ul' bibit calicem dñi indigne reus erit
corp̄is et sanguinis dñi. Ibi sic dicit. indig-
nus ē qui alit' celebrat quā a xp̄o tra-
ditū ē. et qui n̄ deuota mente accedit ul'
in uolūtate peccandi manens. In sūma
ḡ colligi pot' q' ea que p̄tinent ad hoc
qd' aliquis digne cōficiat. ul' p̄tinent
ad ip̄m cōficiendum ul' ad ip̄m abū qui
sumendus ē. ul' ad formā cōficiendi diui-
nitatis traditā. Ille ū qui deb; cōfici ul' etiā
cōmunicare debet esse p̄paratus q' transi-
turus de mundo isto ad patriē. Ad mensā
enī dñi accedere debet sicut ille qui moritu-
rus ē. Vñ exo. xii. p̄cipitur qd' comedentes
agnū paschalem sint p̄parati q' ad
edendū. Vñ sic leg. Renes uros accingetis
et calciamta hebital in pedib; tenentes
baculos in manib;. h' ē forma hoīs pre-
parati ad eundū. Preter ista leguntur
alia in sacra scriptā que ad dignitatem
eius qui deb; cōfici ul' cōmunicare p̄tine-
re uidentur. sic illd̄ qd' leg. Gen. xii. de
melchisedech. qd' p̄tulit panē et uinū
abraham regib; deuictis. Post uictoriam
enī peccōz ad sacramentū altaris acceden-
dū ē. Ad idē p̄tinet q' exo. xi. p̄cipitur
agnū paschalis tolli decima die in quo
figurat' q' uetus agnū p̄t in p̄tationem

90
decalogi sumendū sit. Et ē que de sepulcra
dñi in ewāgelis legunt' indicant nobis
qualit' corpul dñi sumendū sit. Sepulc-
rū ē in monumento in quo nodū quisquā
positus fuerat. Non ponat g' aliq's dñm
ubi iā ē dyabol'. qz nulla uentio xp̄i ad
dyablm. Recipitur ē in sindone mūda
i. in puritate cordis sic ioseph leg' fecisse
h' p̄uult. Assunt ē ibi myrra et aloes que
nichodem' attulit. ut leg' Jo. xix. i. ama-
ritudo cōtricionis mortificationis carnis.
Assunt unguēta que mulieres parauerūt
i. opa que p̄tinent ad deuotionē dei et
cōpassiōem pximi. Vestes ē sacer dotal-
es instruit nos circa idem. Preparatio
ē quā facit qui celebraturus ē sacras
uestes induendo significat qualit' p̄parat'
debeat esse interius. ad idem p̄tinet q'
legitur xvi. leuit. vbi locutus ē dñs ad
moysen et p̄cepit ei dñs dicens. Loq̄ro
ad aaron fr̄em tuū ne ingrediat om̄i
tpe sc̄iarum q' ē intra uelū corā pi-
catorio quo regit' archa ut n̄ moriat'.
qz in nube apparebo sup̄ oractm nisi
h' añ fecerit. Et subditur. tunica linea
uestietur. femoralib; lineis uerenda ce-
labit. accinget' zona linea. Cydarii line-
am inponet capiti. Non loquit' de q̄h
bet ingressu sacerdotis in sc̄a sc̄oz. s;
de ingressu quo intrabat cū sang-
ne. et ideo recte significat' p' h' ingressus
sacerdotis ewangelici ad cōfectionē dñi
corpul et sanguinis. q' ē uidet' p' h' qd'
ibi dicit' in nube apparebo sup̄ oractm

Quasi enim in quadam nube sacramenti apparet dominus super altare. Non introit ergo sacerdos ad altare nisi tunicam lineam habeat innocencie. ut sit absque peccato odii et femoralia linea continentie. ut sit absque peccato carnis et lineam zonam per sobrietatem. ut sit absque ingluuie uentris. et quidam lineam per puritatem intentionis ut sit absque peccato cupiditatis. alioquin timere potest ut morte moriatur. Ad dignitatem etiam officii ut communicandi pertinet quod legitur exo. xii. u. sic legitur. hec est religio pasche. Omnis alienigena comedit ex eo. Omnis enim seruus episcopi circumcidetur. et sic comedit. Aduena et mercenarius non comedit ex eo. Alienigena est qui filius dyaboli est per imitationem que est in certo peccato mortali. Vnde ioh. viii. Vos ex patre dyaboli estis. Patrem succedit dyaboli. qui patri in nomine et hereditate. In nomine. unde dominus dicit de iuda. Vnus ex uobis dyaboli est. In hereditate. Vnde ioh. xvi. Discedite maledicti in ignem eternum qui preparati sunt dyaboli et angelis eius. Seruus empiricus est qui ab actibus mortalibus cauet. quod sanguine christi redemptus esse uidetur. Qui tamen circumcidendus est si agnum uerum uult sumere ut lingua suam refrenet a uerbis illicitis. et sobrie cibo et potu utatur. Superbie et deponat ornatus. Non uidetur enim securum esse illi qui equum superbis esse uult sicut pulcherrimus detractor et gulosus sicut prius accedere ad sacramentum altaris. Aduena est ille qui de nouo uersus est. cui non est securum ad sacramentum

altaris accedere in quo non parum uidentur errare multi in ecclesia. qui illos qui manserunt in peccato carnis per totum annum usque ad dominicam in ramis palmarum. de quibus certum est eis quod per annum amplius post tertiam diem pasche ad peccatum carnis redierunt. Communem in differentiam non attendentes quod hoc dicitur. Aduena non est ex eo. et uocat iherosolimitanus aduenam illum qui impia uenit ad fidem nec ad huc firmus. Mercenarius uero qui per lucris temporalibus christo seruit. qui item agnum comedere non debet. quod ualde male obseruat in ecclesia dei.

Auctoritates. rationes et exempla que ualent ad detestandum hoc peccatum.

Postquam ostensum est in quibus dignitas officii adrenditur. subiungende sunt auctoritates et rationes et exempla que ualent ad detestandum hoc peccatum. et primo ualeat ad hoc illud generaliter de quolibet indigne officiente uel sumente corpus christi. sicut de iuda dicit dominus. Veruntamen ecce manus tradentis me mecum est in mensa. Sicut iudas tradidit christum persecutoribus. sic conficiens uel sumens corpus christi in dignitate tradit eum quantum in se est demonibus. cum apponit eum in loco qui est in potestate demonum. Secundo facit ad hoc illud augustinus. magis peccat qui tradit christum peccatoribus in ebrietate. quam qui tradiderunt eum crucifixoribus iudeis. Tertio facit ad hoc quod dicit glossa super illud uersum. Dederunt in escam meam fel. et sic legitur. hoc ad huc facit scriptura sedentis in celo et grauius peccat quam qui crucifixus ambulante in terra.

qđ uerū ; ad minus quo ad circūstāciā
multat. Prima ; q̄ indigne corpus xpi
sumentes scilicet contumeliā dō inferūt
quē u' m̄ dñm esse credunt. deteriores ī
h̄ iudeis. qui si cognouissent nūq̄ dñm
glē crucifixissent. Vñ n̄ pot' dñs rogare
p̄ indigne sumentibz sicut p̄ iudis ro
gauit dicens. Pat' ignosce illis qz nesciūt
qđ faciūt. Secō qz contempnūt xpm̄ regnā
tē. quē iudi contempserūt mortale. maior
aut' contumelia est que inferitur alicui in
statu honoris. quā que inferitur in statu
hūilitatis. Sicut contumelia q̄ inferitur
alicui qui ; miles maior ; quā que in
fertur ei cū domesticus est. Tertio qz cō
tumelia crucifixionis tñ̄ semel a iudeis
illata ; ab indigne uō officentibz ul' su
mētibz cotidie inferitur. Quarto qz uili
tas et macula culpe magis dō displicet q̄
uilitas pene quāq̄ sit. S; indigne sumē
tes corpus xpi. faciunt q̄ntū in se ē ad h̄
qđ xpc̄ polluat. sicut infra patebit
ergo quantū in se est faciūt illi ut ui
detur qđ magis displicet sibi. quā q̄
fecerūt iudi ei. Preterea quā maiorem o
tumeliā pot' quis inferre dño suo. quā
si eū capiat. et in carcere inmundissimū
piciat. n̄ est; maior contumelia si eū o cete
ret. et si est; maior; dolor ibi est; contume
lia uō ista satis insinuat. ad heb. ix.
ubi calcatio uocatur. Sic eī ibi legit'.
fructum qđ faciet legem moysi sine ulla
misericordie duobz aut tribz; testi
bus; mori. quanto mag' putatis deteriora mēri

91
supplicia qui filiū dī calcauit. V' dicit glo.
Xpm̄ calcet qui libe peccat absq; timore
et pñā et indigne eo participat. It' et insinu
atur nobis. jo. xii. ubi dicit. Qui manducat
carnē meam leuabit sup me calcaneum
suū. calcaneo calcatio fit. V' nos hēmus
in ps. magnificauit sup me subptationē
Alia licta h̄t ampliat sup me
calcaneū suū. i. erexit pedē ut me cō
calcaret. Ad detestatiōem et h' peccā facit q̄
legitur. j. ad cor. xi. Quicūq; manducant
ex h̄ pane. et bibit calicē dñi indigne reus
erit corpus et sanguis dñi. Ibi dicit glo. re
us erit ac si xpm̄ occideret. Siquis qui fidē
h̄ret sciret se semel xpm̄ crucifixisse ipse
ueller nichil pedibz p̄ mundū toto t̄p̄
ure sue pñā agē. Quid g' deberent illi
facere qui totient contempserūt peccā simile
illi peccō. It' dicit amb'. Qui indigne xpm̄
sumit idem ē ac si uirificat. Tales itē xpm̄
crucifixūt. iuxta illd. ad heb. vi. Rursū cru
cificantes filium dī et ostentati h̄ntes. i. de
risioni. Illudunt eū et dū simulant se ad
orare eū quē in uitate in honorant. Vnde
pot' xpc̄ dicit eis qđ sc. do. u. f. ad. Tales quā
tum in se et corpus xpi polluerūt. Vñ ma
lach. j. dicit dñs exercitū ad uos o sacdo
tes qui despiciatis nomen meū. et diristis. ī
quo desperimus nom̄ tuū. et subditur. off
tis sup altare meū panē pollutū. Vbi dicit
glo. Panē. i. corpus xpi polluit. qui indig
ne accedit ad altare et ad mensam dñi.
talit' sordidus et excōicatus corpus xpi of
catur. De excōicatione. j. ad cor. ult. siqs

n̄ amat dñm nr̄m ih̄m xp̄m sic anathema.
Ad aliud uo p̄tinet qđ dicit quidā s̄s. indig-
ne officiēti. Quō labiſ istis ofſculariſ filiū
uirginis quibz ofſclatūſ eſt labia meretricis.
attendē deberet talis formā uerboꝝ qua
xp̄c monet eū ut aiſtat h̄ eſſe corpūſ ſu-
ū qđ ſic tractat. hoc inq̄ſ eſt corpūſ meum
ſup qđ of tuū fetidū apis. qui cū ſis fera
peſſima deuorare p̄ſumit qđ ycolatitum
facis qđ cani ul' porco apponiſ. in cuiuſ
faciem exſpuſ qñ in lutū platerū picis.
Ad primū pot' referri illd qđ leg' in p̄ſ.
Os peccatorūſ ⁊ os dolōſi ſup me apertū eſt.
hoc uere pot' dicē xp̄c qñ indigne officiēſ
os apit ad ſuſcipiendū ip̄m. ad ſcōm pot'
referri qđ dic' iacob Gen. xxxvi. fera peſ-
ſima comedit eū. Tercio de corpe xp̄i y-
colatitū facit qui ex cupiditate celebrare
p̄ſumit. cani ul' porco illd apponit qđ illd
aſſumit ut porcus ſit p̄ luxuriam. imo
porco in mūdior. ul' canis p̄ detractionē.
Vñ uidet' dicē illd qđ dic' goliath ad dauid
y. r. xxij. Veni inquit ad me ⁊ dabo car-
nes maſ uolantibz celi ⁊ beſtiūſ terre. cū
ipſe ſit uolantile celi p̄ ſupbiam. ⁊ beſtia
terre p̄ cupiditatem ⁊ auariciam. Ad duo
uō ultima p̄tinet qđ dicit quidā ſc̄s sacer-
doſ luxuria inquinat' iuxta filiū uirginis
ponit ycolū ueniſ. ⁊ dū ſcām faciem be-
nedicat. qñ in faciem ei' ſpuit. ⁊ dū ſumit
filiū dñi. qñ in lutū platerū eū picis. Unde
de ſarraceniſ dñi. Ds uenerūt gentes inhe-
ditatē tuam polluerūt tēplū ſcām tuū ⁊ c.
De indigne officiētibz pot' ampli' dici. ſ

qđ polluerunt ſcām filiū ſuū. Ad magni-
tudine ⁊ otumelie facit h̄ qđ indigne offi-
cietes dō otumeliam uiferūt qñ coram
aura ſua ogregata. Ad eſt eū ibi dñs. at
ſunt hoīes ⁊ angli. Vñ ḡg. Quis fidelū
chubū h̄re poſſit in ipſa imolationiſ ho-
ra ad ſacerdotiſ uocē celoſ apur. atq; ſillo
ih̄u xp̄i miſterio angloꝝ corol ad eſſe
ſūmiſ ima ſocari. r̄ena ceſteſtibz iūgi.
Ad magnitudinē ⁊ otumelie facit hoc
qđ tales uiferūt dō otumeliā in p̄ria do-
mo eiūſ. Vñ in ſe. Quid ⁊ qđ dñs m̄ſ in
domo mea facit ſceſera multa. p̄ter p̄-
dicta ſūt. uñ. que faciūt ad deteſtat' hui'
peccā. Primū ⁊ magna in gratitudo qđ eſt
ibi. Venit eū diuina maiēſtas uſitare
hoīem in ſacramēto altariſ ⁊ h̄ cū multi-
tudine carifimā. Vñ eucharifia uocit'
ſacramētum illd. ⁊ miſer. ſi timet otume-
liam ei inferre que p̄ poſſe ſuo debuit
honoriare. Satis admirari poſſunt in hac
parte bonitatē diuinā ⁊ puſitatē huma-
nam. Quid ⁊ homo ait dō. qđ magnifi-
caſ eū aut fili' hoīſ qđ reputat eū. ⁊ la-
tronēſ illi ad quoz mentām comederūt
ſeruant fidē p̄ annū. In digue ū officiēſ
ul' otumeliāſ in ipſa menti ad quā cū
dñs comedit ei otumeliāſ facit. Unde
bñ pot' dici de dño illd ecē. xxix. Paſcet
⁊ portabit ingratos ⁊ ad huc amara
audiet. Ad magnitudinē ingratitudi-
niſ facit h̄ qđ in ſacramēto illo morſ dñi
figuratur. Vñ. j. ad cor. xi. Quocient'
cūq; manducabitis panē hunc ⁊ calicē

biberit mortem dñi annūciabit. mag
na uo in gratitudo; aliqñe ei etumelia
in ferre que recordat mortuū p suo amore
Seco facit ad det h' peccā. h' qd indigne o
ficiantes ul' ommunicantes infeliciores uide
tur esse ceteris peccōrib; ipm enī sūmum
bonū; eis noxiūm et ex ipsa uita moriū
tur. et de ipso anadoto in curruē infirmu
tate ad mortē. Quis locul' curatiōni qñ
aurē deb; hoīem interficit. Vñ in lib
yspi. Sāramentū sūme pietatis sibi iū
diciū sumit indignus. bn esse n̄ potest
male accipienti q' bonū; Tercio facit ad
deret h' peccā pena quā dñs accipit i
p̄sentia de in digne sumentib; corp' xpi.
Vñ i. ad cor. xi. Postq' dixit apls. qui
manducat et bibit indigne. iudiciū
sibi manducat et bibit. subdit. Ido in
ter uos multi infirmi et inbecilles et cor
mūunt multi. et exponit glo. Infirmi fe
brib; et inbecilles longis ualitudinib;
et infirmitatib; et dormiūt morte corpis.
Legit' et in libro pascali. q' quicūq' indig
ne ommunicant n̄ bonitas xpi cui iudicio
pendent oīa gladiū suspendere et t̄p̄ale
mortē nisi peniteant. remouet ab an
glis ad h' positus punirent. nec mirū
Si enī p morte xpi gens iudeoz destrui
debiat. et peccā indigne ommunicūiū sile
est peccō eoz qui crucifixerūt xpm ut
prius ostensum; iustissime possent tales
a dño interfici. Ultimo faciūt ad deret
h' peccā diuersa exempla. et de multis pan
ca ponemus. Iohs baptista in uero maris

sāficatus fuit a puericia. hēmo dñsatus
et inuitatus a dño timuit tangere uerticē
dñi ipsis anglis reuerend' et tremend'. Vñ
canta eccia de eo. Baptista tremuit et nō
audet tangere scām dñi uerticē s; clamat cum
tremore sāficia me saluator. Quō g' aliquis
inmūdus n̄ timet sumē totū corpul xpi
iam gloriificatū. It' scā m' magdal' que tan
to seruoze dñm diligebat et tā deuote ei
uuo et mortuo seruebat. n̄; p nulla et
dñi pedes tangē eo q' n̄ crederet filiū esse
equalem p̄ri. It' bea' marc' sibi abscedit
pollicē ut reple' ess; sacerdotio. t̄m reue
batur dñici corpul ofectionē. et quidā seni
or inter hēmitas cū ab ill' eligeret' in sa
cerdotem et ab epō egypti ess; ordinatus
ait. Ego licet sum sacerdos in uita tamen
mea n̄ ommicam. Leg' et i. Re. vi. de oz a
qui cū bob' recalcitrantib; archa declina
ret. ipse extendit manū suā et retinuit
eam. et uatū; indignatione dñs cōtra
ozam et percussit eū sup temeritatē qui
mortuus; ibi tradūt iudei q' q' hac
nocte dormierat cū uxore sua. Si oza
interfēs; a dño q' p̄sumpsit tangere
archam que erat figura dñici corpis
cū ea nocte iaciū; cū p̄ria uxore. qd
mētū ille qui iacet cū sua cubina et
t̄m ipm uerū corpul dñi tenere et sumē
p̄sumit. It' leg' i. p. vi. qd beclamite
percussū sūt a dño eo q' uidissent archā
dñi et percussū sūt. lxxiiij. uiri et qñq;
milia plebis. Si tot hoīes percussū sūt
qz acceptauerunt circa archā dñi qd

eis erat phibitū. S. uidere archa dñi mudam. Quid merent illi qui artemptant aliqd circa corp' dñi q' eis phibitum est. Preterea scā egyptiaca pñiam agent in deserto semel tm hoc sacramntum suscepit a zozima hemita loci illius. Et hoc singulis diebz fuit lacrimata. tam tñc ampl' q' usq' ad osūnationē oclorū ul' effusionem. Leg' 7' 5. viii. qd' centurio dixit dño dicenti sibi. ego ueniā & curato puerum tuū. Dñe n̄ sum dign' ut intres subtectū meū. 7' luc' v. leg' q' petrus dixit dño. Exi ame dñe qz homo peccator sum. Leg' 7' exo. iii. cū apparuiss; dñs in rubo moysi q' dixit dñs ei. Solue calciamentū de pede tuo. locut' enī in quo stas tra scā 7'. Sic cū ad est dñs in sacramento ecclē morticinū remouendū est. **De peccō eoz qui nunq' curant**

Post peccm eoz qui **omunicare. lxxxiiii.** in digue oficiūt ul' omunicāt. dicentū 7' de duobz peccis que uident' esse annexa huic peccō. s. de peccō eoz qui nūq' curant omunicare. 7' de peccō eoz qui p' quā dñm in sacramento altaris suscepūt p' peccm mortale eū a se expellunt. Ad decet' u' p'mi peccī. triplex testimoniu' scripture pot' adduci. Primū est q' in ueti lege nūi x. sic leg'. homo qui fuit in mund' s' aiām siue iūia p'cul faciat phasē dño mense sedo. Si aut' mund' 7' iūitane n̄ fuit 7' tñ nō fecit phasē. exterminabit' aiā illa de p'lis suis. In mūdus sup aiām diceba-

tur ille qui in mund' erat ex tractu mortui. Sed testimoniu' 7' in noua lege. Jo. vi. vbi dicit dñs. Nisi manducaueritis carnē filij hoīs 7' biberitis eius sanguinē nō habebitis uitā in uobis. Tertiu' testimoniu' 7' constitutio ecclē que dicit q' quilibz p' quā ad annos discretioīs p' uenerit saltem semel in anno oficiat' oīa peccā sua 7' recipiat reuerent' ad munus in pascha eucharistie sacramntum n̄ forte de ofilio p'p'ri sacerdotis ob aliquā rōnabilem causā ad t'p'e ab eius p'ceptione duxit abstinendū. alioqn' unū ab ingressu ecclē arceatur 7' moriens xpiana careat sepultura. Multū aut' dolere debet ille qui n̄ omunicat salte' semel in anno. Primo debet ei esse causa doloris h' qd' dñm multū offendit. Non enī pax offendit' d's qn' a suis negatur ei hospiciū semel in anno inq' debet hēre otinue hospiciū. Qd' autē multū ex hoc offendatur pot' ostendi p'mo ex h' q' leg' luc' x. de hys qui n̄ essēt recepturi discipulos eius. Dico uobis qd' si donus in die illa remissus erit quā illi ciuitati que n̄ recepit uos. Si tm' offendit' d's qn' discipuli eius n̄ recipiuntur. q'nto credend' 7' offendi qn' sibi ipsi hospiciū negatur. 7' p'cipue qz a suis. Vñ Jo. i. In p'pa uenit 7' sū eū n̄ receperūt. Qui dño hospiciū negant timere possūt ne dicatur illis illd' uerbū q' legit' 7'. xxv. Discedite a me maligni in ignē eternū q' p'paratus 7' d'ya' 7' ang'lis eius.

7 subdit causa hospes enim 7 n collegisti
 me. Timere 7 possunt ne accadat eis sicut
 sodomitis qui in hospitalet erant qs ig
 nis 7 sulphur succendit. Vn orgenes
 domos hospitalet ingressi sut angeli
 domū abrahā 7 loth. domos n hospi
 tales ignis 7 sulphur succendit. Talem
 iudiciā uolebat Ia. 7 Jo. sume de samari
 tamil qui nūciol xpi n suscepant ut leg
 lue xx. Vn dixerunt dno. Vis dicimus
 ut ignis de celo descendat 7 consumat os.
 Sed debet dolere de dignitate sua. Sūt
 quida qui sibi applaudūt dicentes qd
 melius 7 corp' xpi n sume. quā indigne
 sumere. Quibz dicunt q in h bñ faciunt
 q n indigne sumūt. qz n 7 bonū sumere
 panē filioz imo angloz 7 dare canibz
 ad manducandū. Tam colē deberēt qz
 canes se inueniūt qui filij esse deberēt
 de h q uident se esse uasa ire 7 mortis
 7 receptacula imundicie q deberēt esse
 receptacula grē 7 uite. De hoīe qui indif
 ferent' sordes peccoz in se recipit. deo
 n locū parare negligit. pot' dici illd uer
 bu q legit' in osee. Hīrl' fcs 7 q' ual in mū
 dū in nationibz. Hīrl' 7 xpianus qui per
 fidem dñm uidet. Verus xpian' debet dice
 illd uerbu. dd. Si dedo sopnū oclis meis
 7 palpebril' meis commutardem donec inue
 nam locū dño. supple male m accidit. Ter
 cio pot' dolere qui saltē semel in anno n
 comunicat. qz illd n facit q p'cipit dñs
 discipulis cū recessurus ess; ab eis uolens
 illd maxime infigi memorie eoz. h facere

inquit in meā memoratiōne. hoc q' sig
 nū sui amoris reliquit dñs ecclie sue. 7 ue
 illi q n hē memoriale a tanto amico sibi
 relictū. Quarto dolere poss; talis de dya
 p'sencia. Vbi enī 7 di absentia ad est dya
 p'sencia. Qnto dolere poss; qz fraudatur
 utilitate q' osequit' ex aduentu dñi in
 aliqd hospiciū. Non enī 7 aduentus eius
 sine magna utilitate. Vn cū zache' dñm
 in suo hospicio recepiss; audiuit a dño
 hodie salus huius domui scā 7 ut leg' lue
 xix. Raab 7 saluata 7 qz suscepit nūci
 ol dñi. ut leg' iosue xi. Et uidue q heli
 am suscepit n defecit farina 7 oleum
 7 frumētum ut leg' iij. R. xvy. Si adō
 uale fuit seruos dī in hospicio recepiss;
 se. quā uale credendū est ipm dñm
 in hospicio suo recepisse. n modica securi
 tal est tale locū hē. Vn dd. Si ambula
 uō in medio umbre mortis n timedo ma
 la qm tu mecum es. 7 iūm. Dñs p'ceptor ui
 te mee a quo trepidabo? 7 subdit. Si con
 surgant aduersū me castra n timebit
 cor meū. De illo uō qui dñm n suscipit po
 test intelligi illd. q' leg' ecc' iij. De soli qz
 si ceciderit n hē subleuantē se. Talis cum
 mensa altaris indignus sit. mensa 7 celest'
 ti indign' 7 cū dño hospiciū negauerit
 merito ianua celestis regni ei clausa erit.

S de peccō eoz q' p mortale dñm a se expellit.
 Sequit' de peccō eoz qui dñm quem
 suscepunt p peccm mortale a se expellūt
 Cui' peccā magnitudo pot' ostendi multi
 pliat'. Primo p h q turpius eicitur quā

n̄ ad mittitur hospes. Si enī tñ peccm ē
dño negare hospiciū. manifestū; ualde
magnum esse peccm eum iā susceptū expel
lere ab hospicio suo. Scđo pot̄ ostendi nig
ritudo h' peccī p h' qđ talis filis; iude.
qui p̄q̄ ad mensam dñi comedat eum
tradidit hostib; suis. 7 latrones timent
contumeliā inferre eis ad quoz mensā co
mederūt. De tali pot̄ intelligi illd ec̄ vi.
Est amicus soci' mensē 7 n̄ pmanet i die
necessitatis. Tales 7 similes sūt iudis qui
in die dñica ramis palmarū xp̄m honori
fice susceperunt 7 post eū eiecerunt cum
magna contumelia. Sūt aliq̄ qui p̄ vii sep
timanal hospiciū xp̄o parauerunt. p̄
quā uō susceperunt eū nullā reuerenciā
ei exhibent. imo tot contumelias ei inferūt
q̄ eū oportet inde exire. venturo mag
nam reuerenciā exhibent. p̄senti ū nullā.
Sū b. admirans dixit. q̄ minus p̄senti
quā futuro debetur. quid minus reue
rende t̄ps resurrectionis exigit q̄ passio
nis. Tales 7 ad modū iudoz baraban
latronē filio dī p̄ponūt. dū filiū dī ase
repellunt 7 infernale latronē introdu
cūt. Expellūt eū qui eos p̄tegebat 7 in
troducūt eum qui eos iugulet. Vñ io. x.
fuer n̄ uenit n̄ ut fueret 7 mactet 7 p̄dat.
Quantū aut̄ displiceat dō illd peccm i
nuit dñs in ps̄. Si inimicus m̄s maledix
it; m̄ sustinuissem utiq; tu uō hō unani
mis dux m̄s 7 notus m̄s. Qui siml' meū
dulces capiebat abos. 7 subdit. Veniat
mois sup illos 7 descendat infernū in

uentes. Talibi hō qui edebat panes me
os magnificauit sup me supplantationē
7 subdit. Dñe resuscita me 7 retribuā illis.

De uicio p̄teritis in religiosis. lxxxvi.

Sequit̄ de uicio p̄teritis in iuris reli
giosis. ad cui' peccī detestatiōem p̄mo
possumus ponē xij. exempla. Primū est
in gen̄ xix. ū leḡ. q̄ uxor loth p̄ se respici
ens uersa; in statuam salis. Vir religios
tunc p̄ se respicit qñ diuitias hui' mū
di quas reliqđ occupat. Statua corp' est
sine spū. Vñ claustralis tunc statua effia ē
qñ solo corpe in claustro uisatur. Corde
uō in mūdo. Statua aut̄ h̄c similitudinē
hoīs 7 n̄; homo. sic talis similitudinē habet
monachi. s; monach' n̄;. Notabile enim
est q̄ uxor loth uersa ē in statuā salis. q̄
talis modus exemplo suo idit alios. s; s
utilis n̄; h' exemplū reuocat dñs ad me
moriam h̄c. xvi. dicens. memores estote
uxoris loth. Ad idē p̄inet q̄ leḡ. ū. p̄t. y.
Nemo mittēs manū ad aratū 7 c. Scđm
exemplū; in gen̄ xxxi. ubi leḡ rachel su
rata fuisse ydola laban. Laban candida
tio in t̄p̄r siue candid' 7 significat mun
dū istū qui h̄c quēdam candore' extius
Rachel uō iurū d̄templatiuū significat.
Rachel ydola firatur qñ claustralis di
uitias hui' mundi amore amplectitur.
Hobilitas ū; in h' exemplo q̄ iacob tāta
pena iudicauit esse puniendū qui hoc
fecit; ait enī. Apud quēcūq; inuenis
dos tuos necē coram fr̄ib; Notabili
7 diuitie quas claustrales uicite pos

22
sident ydola uocantur. 7 qz in utiles sūt
eis sicut aurū 7 argentū ydolorū in utilia
sūt ydolatriis. 7 qz fidem 7 spem 7 amorem
q̄ in solo dō ponere debet in pecunia po
nūt. Vñ nec ueram fidem n̄ ueram spem
n̄ caritatem hñt. Primū patet ex eo q̄ ait
aug. Qui ueram fidē h̄t de dō n̄ uidet i hys
miseris diues fieri. Non enī plus ē mun
dus quā d̄s. De spe ū idem pot̄ ostēdi
q̄ dicit aug. qd̄ de dō desperare ē spem
in creaturis posuisse. Proprietarius fidu
ciam q̄ debet hēre in dō ponit in mun
do. Qui in diuiciis suis confidit fallit eū
diuicie sue 7 ipse in infernū corruet. uix
illd̄ p̄. Qui confidit in diuiciis corruet.
Amorem 7 qui in solo dō ponendus est
ponit proprietarius in pecunia. Amant
enī pecuniam plus quā d̄m. q̄ patet p̄
hoc q̄ cū ipsi n̄ possunt simul hēre d̄m
7 pecuniam. pot̄ eligunt amittē d̄m q̄
esse sine pecunia. S; illd̄ d̄s unū cuiq̄ est
qd̄ p̄terit diligit sicut sup̄ius ostēdū
est. Pecunia igit̄ proprietarij d̄s ei 7. Vñ ipse
ydolatra ē. Tertiū exemplū 7. exo. xvi. vñ
d̄s qui pueros erat filiorū isrl̄ noluit q̄
aliquis eorū de māna in mane relinq̄ret.
Qui n̄ audierunt eū s; reseruauerunt
inde. 7 qd̄ reseruauerunt d̄purerunt.
Quartū exemplū est. iosue. vii. ubi leḡ
q̄ cū prohibuiss; d̄s ne aliq̄s acciperet sibi
de anathemate iericho. achor tñ tulit
inde clamidem coccineam 7 regulā au
ream 7 ducentos siclos argenti. Iericho
q̄ int̄p̄r luna significat mundū istum

94
qui mutabil; in modū lune. q̄ anathema
debet esse in uirib; claustralib;. S; sūt aliqui
qui de anathemate isto cū achor furantur.
cū pecuniam sibi phibitā hēre uolunt. In ul
u trib; que furantur; achor. tres spēs p̄rie
tatis figurantur. In regula aurea intelligit̄
pprietas interior. 7 p̄petal sensus 7 uolunta
tis. In auro enī p̄t splendorē sapiā solet
intelligi. Regula uō que a regento dicit̄
bñ p̄net ad uoluntatem que h̄t regimen
7 impiū in hoīe. In pallio ū coccineo intel
liḡ diuersatio exterior hñs peccm̄. In coccineo
enī peccm̄ intelligit̄. sicut in p̄ncipio ysaię
ubi dicit̄. Si fuerint peccā uīa ut coccinū
q̄ nix dealbabitur. Palliū coccineū furat̄
claustralis q̄n aliq̄ retinet de exteriori diuersi
tatione seclari. ut in hirtu. ul̄ in tonsura ul̄
in aliquo tali. Notabil; aut̄ d̄r ibi palliū
ualde bonū. multū enī claustralib; uidet̄
ualde bona diuersatio seclaris. h; palliū illd̄
de quo legit̄ in canticis. Tulerūt palliū
meum custodes muroꝝ. Quis aut̄ nota
bilis sunt in exemplo isto. Primū 7 h; qd̄
d̄s dixit filiis isrl̄. Non ero inq̄ ultra
uobiscū donec d̄terant eū qui h; scelere re
ul est. In quo innuitur q̄ d̄s d̄ra totam
unā abbaciā q̄nq; uatū sit p̄t unum
pprietariū que tollerant. Vñ om̄s qui sūt
in aliqua tali religione deberent p̄sequi
illū que sentit̄ proprietariū esse. Scdm̄ uō
ubi leḡ anathema in medio tui isrl̄ nō
potis stare corā hostib; tuis donec dele
atur ex te qui d̄taminat; h; scelere. Inq̄
uero innuitur q̄ p̄t illd̄ peccm̄ potesta

De auaricia.

tem hac dya papitandi claustrales in multa
alia peccata. Tertium notabile est quod ea que achor
furatus est non profuerunt illi. nullum lucrum inde
huit. non peccatum et penam peccati in eternam ea ab
scondit. et cum moriturus erat ea manifesta
uit. Sic propterea uis sepe aliud lucrum non reperi
tat de pecunia sua non quod custodit eius dum
uiuere et in morte manifestat eam. Notabile
est quod legitur iohanne dixisse ibi. Quia rebasti
nos exturbet te deus in die hac. in qua inuenerit
quod propter turbationem proprietarium non debet dimitti
quin ei proprium auferat. Quintum notabile
est quod sequitur. Lapidauerunt eum omnes israel et
cuncta que illi erant igne consumpta sunt.
In igne intelligitur magnus zelus quem debent
claustrales habere contra illud uicium. In lapidi
bus uero intelliguntur increpationes quibus
lapidandus est proptetarius. Quintum exemplum
est de uida qui in congregatione domini locu
los habuit qui figuram tenet proptetariorum. No
tandum uero in exemplo isto quod amos lucrum oc
casio fuit tot et tantorum malorum uide et cum
parua uel nulla utilitate inde habuit. Pnia
enim ductus renulit argenta argenteos non
qua comedit uel bibit inde. Sic proptetarius
multa mala dimittit ut pecuniam habeant
et quicquid nulla utilitate inde consequi uerit.
Sextum exemplum est in 1. re. xv. ubi legitur quod dominus
prohibuit saul ne ex rebus amalech deciperet
et non obediuit saul. Immo reseruata sunt
meliora de ouibus et de armentis et ad offeren
siam fuit dominus ut hac de causa regnum aufer
ret sauli. Septimum exemplum est in 1. macha. xv.
ubi legitur quod uidas machabeus uenit quodam

die ut tolleretur corpora quorundam de suis qui
prostrati fuerunt in bello uolens ponere
in sepulchris propriis et inuenerunt sub tumu
lis interfectorum de donarum ydolorum. a quibus
lex prohibet iudicium omnibus quod manifestum est
ob hanc causam eos corruisse. Si enim in talibus
personis qui professione non promiserant dominus
morte puniuit hi qui acceperunt denarios
a lege sibi prohibitos. quanta pena dignum
est peccatum tale in iuris profectis. Octauum exem
plum est in anania et saphira uxore eius qui
fuerant primi proptetarii ecclesie qui propter
peccatum illud morte subita interfecti sunt ut
legitur actus. v. Nonum exemplum est in uitis pa
trium de quodam ortolano qui omnia dabat in
elemosinis que pro labore suo acquirerebat
propter tenuitatem uictum. Tandem suggestum est
ei inspiratione spiritus maligni ut colligeret
aliquam pecuniam quam cum senesceret uel egro
taret possit expendere et fecit sic. Conuulsum
autem eum infirmari in pede et expendit
quicquid habebat in medicos et curari non potuit
et tandem unus eorum expulsum medicum dixit
eum non posse curari nisi per pedis abscissionem
et cum die sequenti medicus allaturus esset
instrumenta ad pedem abscidendum nocte
precedente ortolanus ille penituit de num
mis collatis et quod non dedit pauperibus et assi
tit ei angelus domini dicens. Vbi sunt nummi quos
collegisti et ubi est spes quam tractasti. qui cum
penitiret angelus domini tetigit pedem eius et
sanatus est. In mane uero uenit medicus
inuenit ortolanum in agro sanatum atque o
perantem et glorificauit dominum. Decimum exem

plum; de quoda frē qui renūciat sclo
7 sua dans paupib; uenit ad albem an
toniū. quedā tñ sibi retinuit. q̄ cū opul
antoni' dicit ei. Si uul monach' esse uade
7 para t̄ carnes 7 impone corpi tuo uico
7 sic ueni ad me. Qui cū h̄ feciss; tā canes
quā aues p̄t carnē rapiendā corpus ei
dentib; 7 ungtis dilacerauerūt. 7 sic dila
ceratus uenit ad antoniū. Cui antoniū.
Quicūq; renūciat sclo 7 uult ad huc
hēre pecuniam sic a demonib; laceratur.
Sindicū exemplū est de quoda frē qui
reternauit sibi duos aureos. 7 cū infir
mitate p̄nā ductus manifestass; h̄ ḡgōno.
Soluit tñ ḡy parce ei q̄h̄ 7 infirmum
7 mortuū puniret. Subtraxit enī ei in in
firmitate uisitacōem fr̄m. p̄t mortē uolu
it enī carere multis dieb; xp̄iana sepulcra
exemplo suo docent p̄latos ecclēe quantū
xeli debeat h̄re d̄tra peccm̄ illd̄. Duode
cimū exemplū; in uitis p̄m̄ de quoda
qui erat hemita in egypto. cui dya' oste
dit magnū thesaurū sub terra qui fuit
pharaonis. Cui ipse r̄dit. Pecunia tua te
cū sit in p̄dicione. In h̄ q̄ dya' thesaurū
illū hemite ostendebat sanī apparet q̄n
tum dya' placeat uiros p̄f̄cos hēre pe
cuniam 7 p̄sequēs quantū h̄ cō displi
ceat. **De xij. stulticijs. lxxxvij.**

Sco possunt uale ad decet h̄ p̄cā
xij. stulticie quib; ostendit laborare
ppietari'. Prima; qd̄ ipse est ualde facti
mercator. Silis; enī hōi negotiatori q̄
renti bonas margaritas. Inuēta aut una

95
97
p̄ciosa margarita uendidit oīa que hūit
7 emit eam. De inde ū margaritā illā con
culcat 7 p̄ nichilo dat. Margarita ista d̄s;
p̄ qua claustralis q̄damū totū modū de
dit 7 7 se ipm̄. Quā q̄ p̄ nichilo dat. cū p̄
aliqua rō t̄p̄rali d̄m̄ amittit. Ad cumulu
hui' stulticie accidit q̄ eandē margaritam
cotidie n̄ cessat emere. S. iuglus 7 ozomb;
7 cū in tali statu nullo p̄cio possit eam o
parare. Secda stulticia; q̄ cū d̄ns eripuit
eum de naufragio hui' sc̄li. 7 q̄ collocauit
eum in loco tuto s. in nauu religionis ipse
furtim aliquantulu de mari in nauu posit
in quo ipse se submergit. Vñ accidit ei sic
barbari dixerūt accidisse paulo. acc̄. xxvij.
cū euasiss; de naufragio 7 ad hessiss; iupa
manu eius. utiq; hō huc homicida ē dixe
runt ipsi. qui cū euasit de mari ultio di
uina n̄ sinit eū uiuere. Tercia stulticia
est qd̄ cū ipse iam mortuus sit. tñ timet
fame mori. 7 cū sola uitam et̄nā deberet
querē. mortuus enī sola uita et̄na querit.
ipse. adō cupidus; ut cupiditate acq̄ren
di fur̄ efficitur. sic monstro filis; auaricia.
sicut dicit seneca. Quid dicendū; de auaricia
mortuū. De morte ista legit. ad col. iij. Moe
tui estis 7 uita ur̄a ab sc̄ndita; cū xp̄o in
dō. De morte 7 ista leḡ in uitis p̄m̄. qd̄
cū quoda fenerator reliquiss; abbi arsenio
magnā hereditatē 7 delatū fuiss; ad eum
testam̄tum ipse ait. Ego prius mortuus
sū quā ille. ipse aut mortuus; n̄. quō
inde me fecit heredem. 7 remisit testam̄t
nich accipiens. Quarta stulticia; quod

De Auaricia.

ipse in loco saluationis facit sibi locū p
ditionis sicut iudas. Vñ dñs. Nemo pe
rit ex uobis nisi fili' pdicionis. Vñ fuit
iudas filius pdicionis qui cū saluatore
z cū societate in qua soli saluandi erant
solus se pdidit. Quinta stulticia ē q̄ uidet
h̄re magnā uolūtatem q̄ furet. ul' per
sequens q̄ suspendatur. qui uendit
sua z dedit paupib; ut in monasterio fu
raretur aliena. Sexta stulticia z q̄ ipse
locū illū quē declinant z scelerati ut sce
lera sua ibi committant ipse intrat ut ibi
malā uitam inducat. z qui cauebat sibi
a furto in selo n̄ timet furari in loco
selo. de quo uidetur admirari dñs in se.
dicens. Quid z q̄ diles m̄s facit in domo
mea scelerata multa. Septima stulticia est
q̄ cū dñs ab eo remouit iram suā ipse
conatur tam ad h̄ q̄ habeat de ipsa aliq̄.
Ira dī effusa est sup habūdanciā diuicia
rū. Vñ leḡ apoc̄ xvi. qd̄ angl's effudit
phyalam suam in illd̄ maguū flumen
eufiatē. a qua ira libatur qui mundo re
nunciat. S; p̄uictari' de ira ista uult h̄re
dū diuicias uult possidere. Vñ iacobi
ult' dicit diuitib;. Thesaurizat' uobis
iram in nouissimis dieb;. Ibi dicit Glo. Aescit
miser thesaurū ire cū thesauro pecuniē
parit' amulari. Octaua stulticia z qd̄
ipse aliena colligit z p̄pria negligit. de h̄
que p̄pria esse n̄ possunt uult face sibi p̄
prium z iusto dī iudicio amittit om̄e
p̄prium. Aliena sūt nobis t̄p̄ralia ista sic
ostensum z nobis p̄pul. qz scdm̄ ambrofi

um. n̄ sunt hōis bona que secū ferre
n̄ pot̄. Non possunt esse p̄pria cū sint sepa
bilis. que dū p̄uictari' colligit. z sibi
p̄uictare querit. ipse omne p̄prium amittit.
Primo amittit p̄prium dī. cui' z p̄prium
misereri z parce. qz iuxta uerū b. mona
cho h̄nci p̄prium negabit dñs p̄prium suum
q; misereri semp z parce. nec est parua
amissio ista hōi peccōri. Secūdo amittit
se ipm̄. qz sicut communit' dicit' z uerū
est. monach' h̄ns de p̄prio obulū n̄ uale
bit obliu. Tercio amittit bona in t̄p̄ca
que p̄pria possunt dici n̄ra que n̄ possunt
hōi auferri sicut ostensū z p̄uictari'. Quarto
uō amittit bona eterna que p̄prie possunt
dici n̄ra. qz n̄ possunt hōi auferri. Nonna
stulticia z qd̄ ipse facit sua p̄piora se
ipso. Cū enī se dō dedit. sua t̄n dare nō
uult. cū tam de uire se clando sua dedit.
Vñ n̄ deb; se excusare p̄ ignorantiam.
Ius enī naturale uidet' dictare ei qd̄ cū
ipse se ipm̄ a se alienauit
rit qd̄ nich' p̄prium habe possit p̄uictari'
qd̄ plus est p̄ eo q̄ minus est amittit.
Cum enī se ipm̄ dedit dō. n̄; ista oblatio
dō accepta p̄ illa modica pecunia quā
retinet ex quo se dō dedit ipse debet
p̄uictariam suā ei relinquere. Decima
stulticia z q̄ ipse de scala celi facit sca
lam inferni. Immo cū iam multos ḡ
dus in scala dī ascendit. ipse p̄p̄trare
uult se z q̄ saltare in infernū. Scala
celi z aux religionis. de qua scala leḡ
Gen. xxvii. q̄ iacob in sop̄nis uidit

stantem sup terrā ⁊ cacumen ei⁹ tangēs ce-
lum. Undecima stulticia ⁊ q̄ ipse de por-
ta celi facit portā inferni. Porta celi ⁊ reli-
gio. Vñ Gen̄ xxviii. Non ⁊ hic aliud nisi do-
mus dī ⁊ porta celi. Duodecima stulticia est
q̄ ipse laqueum cupiditatis laqueū inq̄
in quo tot hoīes ad infernale paritūm tra-
huntur. qui tā dicitur erat recuperat ⁊ mo-
lam asinaria a collo suo amotam itē sibi
alligat. huius laquei figura fuit laqueus
quo iudas se suspendit. Itē enim q̄ ad lu-
teram in uictoria accidit. qui dū sicut lucra
puenit ad laqueū ⁊ q̄ suspensus crepuit
medi⁹ ⁊ effusa sūt uiscera eius spūali⁹ acci-
dit in pprietario. Amor enī pecunie laqueus
est quo occidit⁹ suspenditur in inferno
lulceratur ⁊ q̄dam dū picat interiora lo-
na ⁊ dū pterrenorū sollicitudine cor eius
q̄ exiit ab eo. uixta illd eccl̄ x. Picat enī
in uita intima sua. Tertio pot̄ ualere ad
detestatōem h̄ pecc̄i multiplex pueritas
quā facit pecc̄m h̄ in eccl̄a dī. Prima pu-
eritas ⁊ q̄ illam partē eccl̄e que debet
esse p̄ximorū celo facit hoc pecc̄m ad herē
terre. Illi ⁊ qui deberet esse stella fixa in
firmamento celi ⁊ lucere hominib⁹ bono
exemplo. facit h̄ pecc̄m in fixū in limo p-
fundi. Asta celi sunt uiri claustrales. Vñ
xxxviii. Job. Cum me laudarent simul
astra matutina ⁊ iubilarent om̄s filij dī.
hec stelle cadunt de celo in terrā p̄ pecc̄m
pprietatis. ut uideatur illd impletū apoc̄
vi. Stelle celi ceciderunt sup terrā. hoc
pecc̄m ⁊ facit ut in celo eccl̄e q̄ est religio

96
in quo deberent esse angeli sūt talpe. imo
⁊ dyabli. Dya⁹ ⁊ pprietarius qui malus est ⁊
ter bonos. Jo. vi. Ego xii. uos elegi ⁊ unus ex
uobis dya⁹ ⁊ hoc pecc̄m ⁊ facit illos qui a-
ues deberent esse circa trina ista reperit
unde ⁊ in mundi sūt. uixta illd deut. xiiii.
Omne q̄ reptat ⁊ pennulas h̄c in mundū
erit. Pprietarij in claustris sunt uelut uel-
pationes int̄ aues ⁊ sicut uespationes in
eccl̄is habitant. sic ⁊ clia n̄ tam ad idem.
Clerici sunt ibi ad dñm glorificandū ⁊ uel-
pationes sūt ibi ad oleum bibendū. Sic p-
prietarij licet sint cū eis qui dñm glorificāt
ipsi tñm dñm sua mala uita blasphemant.
In illis impletur q̄ dicit Job i. Qd̄ cū assiste-
rent filij dī coram dō. affuit inter eos etiā
sathan. Pprietarij inter bonos claustrales ⁊
uelut sathan inter filios dī.

*Q̄ mala q̄ sūt
ī pprietario ualeat ad det̄ h̄ pecc̄i si colligat.*

lxxxviii.

Quarto pot̄ ostendi ad detestatōem h̄
pecc̄i. si mala colligantur simul que
sunt in pprietario. Notandū ḡ ⁊ qd̄ pprie-
tarius fur est. Vñ comit̄ pprietarij plena
iudicio scripture ⁊ uelut speliuca latronū
⁊ de mera iusticia poss̄ eos dñs om̄s inter-
ficere subitanea morte sicut ananiā ⁊ saphi-
ram interfecit. ut poss̄ igne mittere de celo
qui om̄s obureret. Nec solu fur ⁊ h̄ ⁊ sepe
est sacrilegus. q̄ furū suū sepe in sacro elo-
quio omittit ⁊ q̄ res paupib⁹ obseruatas
furatur. si scdm̄ Jo. pars sacrilegi ⁊ res pau-
p̄m n̄ dare paupib⁹ eadē racione res pau-
perū furari sibi sacrilegiū erit. Est ⁊ pprie-
tarius pditor ⁊ in dñm ⁊ in p̄ximū. In

dm qz eum in pugnat peccando cu expē
sis eius uiuat. In primū qz fr̄s suos de
fraudat bonis illis que sibi appropriat.
Quinto p̄rietari' transgressor ē uoti. Vo
luntariam enī paup̄tate uouit q̄ in a se
expellit. Est ⁊ apostata. Si enī apostata in
dicatur qui hitum deponit. cū paup̄tas
uoluntaria magis sit de substantia religio
nis quā habitus. p̄rietari' uis uindicand
erit apostata qui uoluntariam paup̄
tatem a se abiecit. Iudicio enī scripte hoī
ada ⁊ qz ea inutiliter custodit que paup̄e
res deberent comedere. Vñ cr̄. xxiiij. Panis
egentiū uita paup̄m. qui defraudat illū
homo sanguis ⁊. Est ⁊ p̄rietari' ydolatr̄
ut ostensum ⁊ prius ⁊ ⁊ ypocrita. Sub ha
bitu enī claustrali animū regit sc̄arem.
Extra uidetur esse aureus. intra luteus est
⁊ mendax sp̄iū sc̄o. Vñ act. v. dixit pet̄
ananie. Cur rēptauit sachan cor tuum
mentiri te sp̄iū sc̄o. ⁊ subdit. Non es menti
tus hoībz; s; dō. Alia lecta h̄t. Cur impleuit
sachanas. Plenus enī fuit p̄rietari' ecce sacha
na. De iure enī naturali uidet̄ esse ex cōici
tus. Cum enī ipse bona sua alius n̄ commu
cet ipse indignus ⁊ communicare bonis ali
oz. Est enī maledēs iudicio scripture iux
illd̄ josue. vi. Maledictus uir com̄ dō qui
refusatauit ⁊ reedificauit iericho. frequē
ter ⁊ in digno officat ⁊ communicat p̄rieta
rius. q̄ quantum peccatū sit satis ostensū ⁊
prius. Præterea p̄rietari' peccat in pat̄re.
peccat in filiū. peccat in sp̄m sc̄m. In pat̄re
peccat. dū te potencia ei dubitare uidet̄.

Dū enī timet mori fame. si ea que uo
uit dō seruauerit. Videt̄ fr̄o dicit illd̄.
Aunq; ⁊ panē pot̄it nob̄ dare. aut pa
rare mentem in deserto. In filiū peccat
dū sapiam ei deridet. iuxta illd̄ pu.
Stultus iridet disciplinā pat̄ris sui. Sa
piencia xp̄i fuit paup̄tate diuiciū p̄p̄nē
⁊ molestias delicias. Vñ ad heb. xij. legit̄
de ipso qd̄ p̄posito sibi gaudio sustinuit
crucem. Sup̄ que locū dicit auḡ. Omnia
terrena bona d̄rēp̄it homo xp̄e ut d̄rēp
nenda demonstraret. ⁊ oīa terrena mala
sustinuit. que sustinenda p̄cipiebat ut
nec in illis quereretur felicitas. nec in istis ti
meretur infelicitas. ⁊ istam sapiam iridet
p̄rietari'. Peccat ⁊ in sp̄m sc̄m. qz de bo
nitate dī mala sentit. dū credit qd̄ si ser
uerit dō ad eius uoluntate q̄ ipse debeat
p̄m̄ctē eum mori fame. Alit̄ ⁊ peccat d̄
sp̄m sc̄m. facit enī contra caritate que
sp̄e sc̄s ⁊ qz mentit̄ sp̄iū sc̄o sicut ostē
sum ⁊ prius. Ad ultimū notandū est qd̄
religio maxime debet p̄sequi uicium
illud. Primo qz detrahit fundamentū
religionis q̄ est paup̄tas. hoc fundam
tum posuit fili' dī qn̄ doctrinā a paup̄
tate inchoauit dicens. h̄. v. Beati pau
pes. ⁊ ē. matrē ⁊ religionis iugulat ⁊
suffocat. que fili' ⁊ paup̄tas. Pacem ⁊
aufert que totū bonū ⁊ religiosoz. Vñ
sup̄ illd̄ pay sup̄ isrl' dicit glo. Vno u'bo
omne bonū dixit. Seneca. Quæritissime
uiderent hoīes si h̄ duo p̄nomina tolle
rentur. meum ⁊ tuū. *De auaritia sc̄e.*

Ultimo loco inter spes auaricie que
 pertinent ad ministros ecclie dicitur
 est de auaricia scie que uidetur esse dete-
 rior qua auaricia pecunie. Duodecim uo
 sunt p que pot ostendi q ualde detesta-
 bilis ista auaricia. Primu h q scripta
 in multis locis monet ut communemus
 sciam nram alii. pu. y ubi sic leg. Duri-
 entur fontes tui foras. et in plateis aquas
 tuas diuide. lca. xi. Mane semina seme-
 nu et in uespe n cesser manus tua. xxx.
 ecc. Que habes in manu caba ceteros.
 In manu ht homo que ope implet. ul
 que ht ad manu ul in pmpu. talis
 em multo ampli pficeret in docendo
 qui bn sciret ea que docet et qui ea ope
 implet. Scdm est q et natura et consue-
 tudo idem suadet nobis q sol et alia cor-
 pora luminosa lum suu omnib; comu-
 nicant quantu uirtus et opz se extendit
 nisi aliqua re ineposita phibeant. Con-
 suetudo et ht ut hoies ad inuice lumie-
 grant comunicent. In auditu et lum exhi-
 beri uenale et miser ualde reputaretur.
 qui lumen candele sue candelis alioz n
 uult comunicare. Cui simit ille qui lu-
 men sapie n uult aliq comunicare.
 Tercia in h et q ille qui sciam ht pot
 esse largus de ea absq suo detrimento.
 Qui diuicias terrenas ht n et mirum
 si largus n et de eis qz eas largiri n pot
 nisi eas desinat posside. Vn bo in libro
 solatim. O angustas in opesq diuicias
 qual nec here totas plib; licet et ad que

lib; sine ceteroz paupate n ueniunt.
 In h hnt preminenciam spuales diuicie
 q in largitate n minuuntur. cu corpalia
 minuunt. ul omio desinant haberi. h et
 unu est in quo attenditur similitudo spe-
 nri ad dm. q sicut ille bona sua largit
 absq pdicione et detrimento. ita spo nri
 sua bona comunicat absq detrimento.
 Est et qd dam bonu spuale. s. summu bo-
 nu q pot simul et semel totu a multis
 haberi. et quato ampli hetur tanto me-
 lius ab eis habetur. Quartu et h q scia
 dum datur n solu amittitur imo auge-
 tur. radicitur et melioratur. Vn sapiens
 Scia distributa suscipit incrementum
 et auariz dedignata possessore. nisi publi-
 cetur elabatur. et aug. in libro de doctrina
 xpiana. Omnis res que dando n deficit
 cu habetur et n datur. Fondu hetur qm
 hnda est. Quintu et h qd elemosina de
 ipsa sca ualde piosa et ualde necessaria
 et pximo. Vn sicut ualde miser repu-
 tandus est ille qui in tpe in quo magna
 est caristia et fames haberet thesaurum
 qui dimitti n poss; s. ex largitione su-
 p crederet si paupes pmitteret mori fa-
 me et eis n subueniret. sic ualde miser
 est qui de scia sua auarus est. Qua pre-
 ciosu donu sit scia uel uerbu di. immut-
 zach. ix. ubi dicit. Quid et bonu et qd
 pulchru nisi frumentu electoz et uirgines
 germinans uirgines. frumtu electoz
 dicitur frumentu ubi diuini quo electi
 ad regnu etnu uescant. Vn qd abus

regius est. frumento materiali amplius uelatur
tur replebi quam elci. frumentum autem uocatur
illa pars scripture que propter suam difficul-
tatem fractione indiget. Vnum autem germi-
nant uirgines dicit uerbum diuinum quod
uirginales uel castas generat affectus. et
dicitur hoc ad diffinitam uim materialis quod lux-
uriosas reddit mentes. Vnde psalmus xx. Luyu-
riosa res est uinum. Quam utilis sit elemosina
ista proximo insinuat seneca dicens. Si non
minus primum est docere animum scientiam quam
corpi dare escam. et augustinus. Non est magnam
pascere uentres mortuos. sed magnam est
pascere animas in eternum uicturas. et gratia. ma-
ius miraculum est uerbo solatio peccatoe
uertere quam carne mortuam suscita-
re. Deo est honorificum. Vnde theodosius xv. Opa-
di reuelare honorificum est. Sextum est quod
ille qui largus est de scientia benedicitur ab omnibus
hominibus. Vnde in ecclesiastico. Splendidum in pa-
nibus benedicent labia iustorum et in futuro
benedicentur a deo cum dixerit ei euge serue
bone et fidelis et cetera. et xxv. Septimum est
hoc quod scientia que est in homine auaro est quasi perita.
Vnde in ecclesiastico. Scientia abscondita et the-
saurus in uisus que utilis in uisus.
et ita bona abscondita in ore clauso
quasi apposita epulo arripolice sepul-
chro. Item in ecclesiastico. Melior est qui abscondit
stultitiam suam quam qui abscondit sa-
pientiam suam et benedicitur est sapientiam me-
lius esse peritam in auaro quam pecuniam
quod pecuniam potest auarus in morte pau-
peribus erogare quod de scientia tunc fieri

non potest. Octauum est hoc quod non solum est inu-
tilis scientia in homine auaro imo est noxia
et ei. Scaturit enim uermibus sic legitur exo-
xvi. Vnus uermis procedens ex scientia est
superbia. Vnde apostolus. Scientia inflat. Alius uer-
mis est inuidia. alius est indignatio.

Vnde in ecclesiastico i. In multa sapientia
multa indignatio et qui addit scientiam addit
et dolorem. Nonum est quod ad uitam in terrena
amittit auarus in presenti scientiam suam. Vnde
psalmus xxv. Omnia homini dabitur et habundabit.
et ei qui non habet quod uidetur habere et auferre-
tur ab eo. Super que loci dicitur. Habent
studium uerbi dei erogandi dabitur gratia
super gratiam et alia gloria. Multi naturaliter
sapientes et acuti si sint desidiosi perdunt
donum nature. In eodem capitulo iubet dominus talentum
colli et dari ei qui habet x. talenta. Decimum
est quod talis odibilis est hominibus. Vnde in psalmus xi.
Qui abscondit frumentum in tempore maledi-
cetur in uisus. Benedictio autem super caput
uendentium. Undecimum est quod in uirio-
sus est proximo. Vnde beatus. Rem profecto primum
retines si domi scientie et eloquentie adorna-
tus uerbum bonum quod possis prodesse multis
in utili. imo dampnabili silencio ligas
certe maledictus qui frumenta abscondit
in uisus. Duodecimum est quod ipse est ualde
dampnosus deo. quod sic beatus dicit. Modica
sementis detractio non modicum est
messis detrimentum. Vnde sicut agricola
facit maius dampnum qui furat eis
quam si aliam rem furaretur. quod non
solum auferit eis semen sed et fructum qui

debut exire a semine. Sic multū dāp
nificat dñm qui semen diuini uerbi qđ
seminare debuit in utilit' abscondit. Et
nota qđ illi qui officio p̄dicationis yco
nei esse possunt. et tam sibi soli uiuere e
ligūt. licet hoc ex bona intentione faci
ant di. s. ut cū puriori scia dō uiuant
multū timendū uidet' esse eo q' ille ser
uus qui pecuniam sibi omittam absco
dit in sudario uocatus est a dño seruus
nequā. luc. xix. In sudario puritas scie
intelligit'. In sudario enī talentū abscon
dit qui amore pietatis scie' offm̄ p̄di
cationis renuit. et dicit glo. sup locū illū.
In sudario pecuniam reponit qui ad
p̄dicandū idoneus offm̄ p̄dicationis
ul' suscipe renuit. ul' susceptū n̄ bñ
regit. ad illō p̄tinet q' gg. dicit. Qui sci
entia et uitate p̄diti secessū speculatio
nis appetūt tot aīaz rei sunt q't aīabz
in publicū pdendo pdesse potuerunt
tales ut quidā dixit ligat sibi pedes et
manus ne d's possit se ex eis uiuare.
vñ timere possūt illō. m̄. xxv. Ligatis
manibz et pedibz picite eū in tenebras
exteriores. et xxv. In utilē seruū eicite
in tenebras exteriores. Inacundia enī
inutilis sustinebit ut leg' pū. xvii. Ita
tam de illo intelligenda n̄ sūt qui tā
te infirmitatis est q' n̄ uidet salutem
suam ī mundo isto. ad q' uidet' p̄tine
illō uerbu q' dñs dicit. Quid pdest ho
mini si totū mundū lucretur et detri
mentū suū paciatur. ul' faciat. m̄. viii.

Vltimo inter **De peccō lusoz. xc.**
spēs auaricie dicemus de peccō
lusoz quia frequēt in ludibz ē peccm̄
cupiditatis ul' auaricie. et p̄mo ponunt'
ea que possunt face ad det' hui' peccati.
de uide tangemus aliq' de hys qui miscent
se lusozbz et de hys qui locant eis ad ludū
necessaria et de hys qui p̄mittūt eis lude
in domo sua. Quz ū sunt que faciūt ad
detestac' hui' peccati. Primo pot' face ad h
multitudo et magnitudo peccoz que in
ludo accidunt. Possunt eī accide ibi xvi pec
cata. Primū ē cupiditas que ē radix oīm
maloz nec ē ibi quecūq' cupiditas s; rapi
na. vlt enī spoliare p̄ximū suū rebz ip
suis. Scdm̄ peccm̄ ē pdicatio. vlt enī spo
liare illū cū quo comedit et bibit. Tertū
ē in miscitia. Vellet enī spoliare illū si
poss; canis et bratis. q' n̄ faceret unū de
laronibz; illis qui spoliant p̄grinos in
nemoribz. Quartū ē usura ualde magna
ri. s. p̄ xv. n̄ in anno ul' in mense. s; in e
adem die. Quintū ē afflictio patris di. s. que
ibi auatigit. ille qui amittit blasphemā
do et dilaniando eū. Sextū ē contemp' m̄is
eccie cui p̄ceptum contempnit. Ad ista duo
peccā ultima pot' referri illō q' legit' pū
xix. Qui affligit patre et fugat matrem
ignominiosus erit et infelix. Ignominia
ista ē in felicitat' satis manifeste uidetur
in lusozbz. Contra lusozes hic habet' in ca
non. aploz ep̄c aut p̄br aut dyaconus
alee aut ebrietati descriuens. aut desinat
aut certe dāpnetur. subdiacon' aut lector

aut cantos similia faciens. aut desinat
aut in mune puetur fili. et laicus. Sep
timū peccm est scandalū pximi. Corru
puit eū multa qui ad ludū inspiciendū
ueniunt. Octauū ē amissio bonoz que
deberet face lusoꝝ in tpe illo. Nonū ē pec
catū puury. Sepe eū iurat lusoꝝ se luca
tū fuisse cū in uitate pdidit. Decimū est p
catū fraudis. Sepe eū ibi unus defraudat
aliū. Undecimū ē peccm ire. Duodecimū ē
peccm communicationis. Tercū decimū ē pec
catū ubis. Quartū decimū ē peccm fractio
sollepnitatu. In pcpus eū sollepnita
tib; pcpue imitūtur. Iudices peccm suū
n attendentes q leg nū. xv. de illo qui
collegit ligna in sabbo morte moriat
homo iste ait dñs. lapidib; obruat eū
omnis turba. Constat aut peius esse eū
blasphemus et puurū lude. quā in sabbo
ligna collige. Quintū decimū ē homici
diū. In tertū eū unus lusoꝝ p obulo
interficiat aliū. Sextū decimū ē ycolatria
qz ludū. dñm suū lusoꝝ facit dū dō in amore
suo eum pponit. hoc eū ab homine colit
q p ceteris diligitur. Vñ dicit glo. sic sup
illd apli. quoz dñs uenter ē. Preterea ipse
subiat se iuris dictione taxillor ut q illi
dñt ipse faciat. etiam dñs dedit. xn. lictā
● cultoz; suis quib; tota scriptura est p
quam uolūtat dñi fidelib; indicatur. sic
taxillus hē xvi. puncta. quib; lusoꝝ ag
noscat uolūtatē dñi. ul' dñi sui. Dya' eū
q hymna apd dñm. Preterea pot' accide
in ludo tñsgressio oīm mandatorū deca

logi. Primū ē mandatu. n hebis deos
alienos corā me. Sedm mandatu tñs
greditur qn iuratur ul' falso iurat.
Sedm eū mandatu ē. n assumes nomen
dñi in uanū. Nomen eū dñi sui i uanū
assumit. qui p nomen dñi iurat p falso.
ul' p nichilo. Tercū mandatu ē. memto
ut diem sabbi scifices. qd mandatu lu
soꝝ tñsgredit. dñi dieb; sollepnib; ludo
dñm blasphemiat. Quō aut tñsgressio
alioꝝ mandatorū ibi accidit de facti pot'
uideri. excepto h. n mechaberis. s; in u
tate mandatu illd spūalē lusoꝝ tñsgre
ditur dñi dñm negat. In fidelitat eū spū
al fornicatio ē sedm iudiciū scripturē.
Sed pot' face ad detest' hui' p cā mul
tiplex malū q ex ludo sequit. Sequit
eū inde ira parentū ipsius lusoꝝ si ipse
est fili' familiar'. Si u' par' familiar' sequit
inde ira uxoris et totius familie. et inter
dū ē uerba remanent ē qñq; odia ut
lusoꝝ. Seq' ē qñ; exhereditio filioꝝ et
filiaz pstitutio. Sequit' ē qñq; inde fur
tum. Qui eū calefactus ē te ludo finire
tur ē sup altare. si poss; furtū eū seq'
suspendiū qñq; Tercio possunt facere
ad detest' h' p cā. xv. stulticie q pos
sunt assignari in lusoꝝ. Prima stulti
cia ē q lusoꝝ nullissime seruituti se subi
at. dñi taxilli dñm suū dñt ad hoc
astringens se ut faciat q ipse iusserit.
Si uideat inquit seneca mure uelle do
minari aliū nunq; rēsum teneat. Quā
tomagis ridiclm ē qñ os caminū quod

est

minoris ualoris quā unū hominū dñat.
 Secūda stulticia; qđ ipse ad p̄ceptū taxil
 loꝝ largitur. qđ n̄ largiretur ad p̄ceptū
 dñi. Ipse largior est ad p̄ceptū taxilloꝝ
 qm̄ fuit beatus martiu' ad p̄ceptum dñi
 Ipse em̄ dat n̄ medietate pallij. imo to
 tum palliū ⁊ interdiu tunicā ⁊ camisiā
 ⁊ nudus sequit' dñm suū. s. dñi. ⁊ ea q̄
 n̄ h̄t ipse dat. multa em̄ accipit ad u
 furas ul' furas. Tercia stulticia; qđ p̄tq̄
 cognouit mala dñi sui cū ipse debet
 abnegare eū ⁊ que illi' sunt. ipse poti'
 uerum dñm negat qui nich' ei nocuit ⁊
 multa bona fecit ei ⁊ uindicat se de eo
 qui absq; culpa est. Quarta stulticia
 est qđ ipse uoluntarie iurisdicōi ipsius
 se subicit qui nunq̄. iuste iudicare uo
 luit. Carillus em̄ tribuit alti lusoz qđ
 eius n̄ ē. Quinta stulticia ē qđ delectationē
 que in oratione triū ossiū caninoꝝ di
 uine gl'e sponit. qđ n̄ solum stulticia est
 s; ⁊ insania uidetur esse. Sexta stulticia
 est qđ ipse ne ociosus sit oia agit vñ
 b. p̄ uitando ocio oia sectari est uide
 autū. Septima stulticia lusoz; cū ipse
 dñent ut hostis ipsius ei furetur p̄
 aiosiorē rem quā habeat. ul' uia de
 p̄ aiosiorib; s. temp'. furemur tpe aut'
 lusozes n̄ attendentes tpsul' p̄ aiosiorē
 Nichil em̄ preciosius tempe. sic dicit b.
 O donec hora p̄tereat uolat uerbis ir
 reuocabile. transit tpe irreuocabile qđ
 t̄ cessum est ad impetrandā ueniā
 ⁊ grām ad agenda p̄niā. ad p̄nie

rendam glam. Dicit ⁊ dñs qđ si sciret
 pat'famil' qua hora fur ueniret uigi
 laret utiq; s; lusoz affectat ut fur ue
 niat qui furetur ei uitam suā. Octaua
 stulticia; qđ ipse p̄ruis manib; se dñi
 mat ⁊ p̄dit que filius dñi manib; cruci
 affixis redemit. Vñ b. locut' in p̄soā
 dñi ad calem dic. Ego acquisiui te ma
 nib; cruci affixis ⁊ tu dñm te mā
 bus decus deditis. ⁊ magna in gra
 titudo qđ homo in pugnat cū illa par
 te corpis sui in qua dñs p̄ amore
 ipsius tantū dolorem sustinuit. Nonā
 stulticia; qđ ipse ludit. ⁊ in curia ce
 lestis iudicis lata; oia eū sententiā
 mortis. Vñ b. Ludeba ego foris i pla
 tea ⁊ in secreto regalit' cubili' sup me
 ferebatur iudiciū mortis. Silis stulti
 cia fuit in ierosolimitis qui in leticia
 erant n̄ p̄uidentes mortē suam cui
 ad iudicari ⁊ erant p̄t' p̄cā sua qđ
 mortē dñs fleuit ut legit' luc. xix.
 Lusoz ludendo currit ad mortē suā
 Vñ xxi. Job. Infantes eoz exultant
 lusib; ⁊ inde subdit. Ducit in bonis
 dies suos ⁊ in puncto ad inferna
 descendunt scdm̄ aug'. Nich' aliud
 est tpe presentis uite quā cursus
 ad mortē in quo nemo ul' paululu'
 stare ul' tardius ire p̄mittitur. s; ois
 pari motu urgentur. Vnde quicūq;
 ludat ludendo ad mortē suā uadit.
 ⁊ dñi. de eo qđ de facuo ludū suū
 facit ⁊ quisq; ibi p̄dit. dñi t̄mē

ibi n̄ p̄dit. Decima stulticia; q̄ lusoꝝ
q̄n̄ potuit face opus ad p̄p̄iam utilita
tem ⁊ p̄ximū edificationē ⁊ d̄i honorem
ipse facit q̄ sibi; d̄ap̄nosum ⁊ p̄ximo
scandalū ⁊ deo contumeliosum. Ve seru⁹
nequā ⁊ maledēs si cū uenerit d̄ns eius
in uenit eū sic facientem. De tali seruo
legitur xxiiij. c̄. Si dixerit malus ule
seruus in corde suo. morā facit d̄ns m̄s
uenire ⁊ cepit p̄cutere conseruos suos
manducet autē ⁊ bibat cū ebriosis ue
niet d̄ns serui illi⁹ in die qua n̄ sperat
⁊ hora qua ignorat. morte eū subita
nea sepe moriuntur tales. Undecima
stulticia; q̄ cū puer n̄ sit. puerilib;
tam̄ gaudet. pler̄q; est cū puīcia; s;
q̄ graui⁹; puerilitas remanet ⁊ h̄ q̄c̄
petul⁹; qd̄ auct⁹ habemus seruū ⁊ uicia
pueroꝝ. Nec pueroꝝ t̄m̄ s; ⁊ infan
cium. Dubiū n̄ est puerilitatē maguā
esse exercitiū militib; ⁊ peditib; lignē
is finge. que tam̄ puerilitas in militib;
semit; reperitur q̄; quasi quedā insa
nia. Vñ quidā ludē par in par eq
tare in arundine longa. Si quē de
lectat barba cū in sana uexat. Duo
decima stulticia; qd̄ nullū op⁹ cre
dunt aliquid h̄re iocunditatis nisi
tale sit q̄ nichil hat utilitatis qd̄
magnē corruptionis indicium est. Sa
lomon. Stulticia; gaudiū stulto.
Seneca. Fundamentum bone mentis;
n̄ gaudē uanis ad sūmam puenit
qui scit quo gadeat. n̄ solū uanis

gaudent multi hoīes. immo ⁊ in his
que dyabolica sūt. ut patet in his
qui in aub; celi ludūt. qui gaudent
q̄n̄ uident unā auicula ab alia capi
ul̄ interfici. Qui satis dissimulēt sūt
beato martino. qui cū uidiss; mer
gulos in quodā flumine captiuos
piscū uidentes dixit. forma ista
demonū est. ⁊ n̄ potest h̄ tollere
uellit mergulos inde auolare. Debe
ato ⁊ b. dicitur qd̄ ipse uidebat ac
cipitē insequi aliam auē. ipse facie
bat signū crucis p̄r auem ⁊ capi nō
potat. Idē faciebat q̄n̄ uidebat canes
insequi aliquā feram. ipse habebat cor
humanū n̄ ferreū sicut mlti habēt.
Quarto pot̄ ualere ad detest⁹ h̄ pecc̄
h̄. qd̄ quocūq; uertat oculos lusoꝝ cor
dit ipse pot̄ inuenire qd̄ sibi peccatū
suū dissuadeat. Si ipse uertat oculos
ad id q̄ supra se est. occurrit seuitas
d̄ni seruū inutilem et̄naliter odemp
nant. Vñ c̄. xxv. Inutile seruū pi
cite in tenebras exteriores. Quom̄
ludē audet seruū qui tam seuerum
d̄nm̄ h̄t. Occurrit ⁊ liberalitas d̄ni ser
uos fidelit̄ laborantes habudantissi
me remunerans q̄ utraq; manu ple
na. Vñ in p̄u. Longitudo dierū in dex
tera eius ⁊ in sinistra illi⁹ diuitie ⁊ gl̄a.
Sicut si lusoꝝ uertat oculos ad ea que
sūt d̄tra se. s. ad uicia ⁊ demones.
occurrit ei q̄ sibi ludū dissuadeat.
Non eū locus ludendi; cū gladiū

tenet hostis ut eum puniat. Vñ sen.
 Cum hostis a tergo instat & se moue
 nullus; miser necessitas excutit q̄cqd
 pay ociosa collegit. Idē demēs quasi
 merito uidetur sicut laea i munim
 tum senes femineq; & gregent cum
 iuuentus intra portas armata expec
 taret sede ociosus. Similr si lusoꝝ
 uertat oculos ad id q; iuxta se. s. ad
 primū occurrit ei multiplices mi
 serie que ludū sibi dissuadent. Vnde
 seneca. Quid lusoria sponit n̄ est io
 candi locus ad miseros. ad uocatus
 es opem te laturu naufragus. egru
 egentib; pollicatus es quo diuitis qd
 agas succurre. om̄s undiq; ad te ma
 nus tendunt p̄dite uite pitureq;
 auxiliū implorant. Loquitur seneca
 ad sapientes. Qui de lege naturali
 alitri sūt ad subueniendū illi q
 in piculo sūt. Sp̄ualr tam pot h
 uerbu dicit illi qui curam aīaz susce
 perunt. Illi enī naufragi si auxiliū
 pmiserunt. Vñ mirū; quō n̄ remor
 det eos dsc̄ia cum eis differūt subue
 nire. Si enī aliquis pmisit; se subue
 niri alicui qui cecidit; in rodanū &
 hat de causa adductus est; multum
 remordet eū dsc̄ia sua si ei differret
 subuenire. quē in tanto piclo sc̄ret
 esse. Quō ḡ n̄ remordet eū dsc̄ia qui
 n̄ subuenit ei quē sc̄t esse in piclo
 longe maiori. Silr si lusoꝝ uertat
 oculos ad id q; iuxta se. i. ad inferi

ores creaturas pot ei occurrē q; ei dis
 suadeat peccm suū. Nullus enī eligit
 seminare agrū suū pot iutilib; ul
 noxiū quā utilib;. Quanta ḡ fatuitas
 est se ipm serere in utilib; occupatōib;
 cū tot occupationes inueniri possunt
 utiles aīe & corpi. Quinto pot face
 ad detest h' pecc̄i h' q; dñs & in p̄senti
 uindictā in terdū de lusoꝝ; accipit
 Qñq; enī dñi ipsi blasphemant p̄pos
 teratur eis facies. eūdā etiam multi
 dū occasione ludi p oculos dī unaret
 p̄ruis ocl̄s a capite exiit. & in alea
 riu cecidit. Quidā enī sagittarius cū
 ualde iratus est; ex h' q; in ludo p̄di
 dit; sagittā direxit uersus celū qñ
 uellet se uindicare de dō. Sequenti i
 die cū idem sagittari' eadem hora se
 deret ad ludū redit sagitta & super
 aleariū cecidit sanguinolenta. Hec so
 lū deb; caue aliquis ne ipse ludat. s;
 & ne ludentib; se immisceat. Sic enī
 sedentes ad ignē calefiunt. sic qui cō
 ueniūt ad ludū causa spectandi de
 ludo calefiunt. Vñ leḡ in thob. iij.
 Nunq; cū ludentib; miscui me. n̄ cū
 hys qui i leuitate ambulāt partici
 pem me p̄bui. Caue & deb; homo
 ne locet taxillos ul' alia ad ludū
 necētia. Sicut enī ualde malus repu
 tatur qui alicui scelerato gladium
 locaret unde aliquē sc̄m uirū inter
 ficē deberet. sic ualde malus repu
 tandus est; qui locat alicui taxil

De Avaricia.

los si sciat occasione eorum dñi esse blasphemandum et qui crucifigendum. Ihu et non videntur esse innocentes qui dominibus propter peccatum permittunt inferri dño suo contumelias in finitas et non prohibent cum possit prohibere. *De hys que dant occasionem avaricie.*

XCI. **D**ico de speciebus avaricie dicendum est de hys que dant occasionem avaricie que sunt vi. Primum est familiaritas cupidorum et avarorum. Sicut est carbonem vivum carbonem mortuum accendunt si eis immisceatur. sic divites velut huiusmodi et exemplis igne cupiditatis ignitis familiares suos inflamant. Unde ecc. xii. Qui tetigerit picem inquinabitur ab ea et qui communicavit cum superbo induet superbiam. et subdit. dicitur ori te ne sis locutus. Ad idem facit quod dicit seneca. Unum exemplum avaricie vel luxurie multum malum fecit. Divites vicinul cupiditate nutrit. Secundum est consuetudo divitiarum. Iste dicitur prope. fle erigat oculos ad opes quas habere non potest. Tercium est hoc quod homo attendit in divitiis illa solum propter que possunt videri pretiose ea vero propter que invidiam creptibiles sunt non attendit sicut fugacitatem earum et similia. Unde gratia. Iste temporalia diligunt quia quam fugitiva sunt non attendunt. Quartum est amor mundane glorie vni talibus qui divitias amant quia vident gloriam mundanam eis annexam. Primo predicandum est de contemptu mundane glorie quam de contemptu divitiarum

Securis enim predicationis ad radicem malicie posita est. Quintum est amor filiorum talibus qui divitias amant. propter amorem filiorum ostendendum est in predicatione quod non sit amare filium sed potius odire. Divitias enim male congregare ostendendum est in predicatione eis quam divitiis sint filii parentibus defunctis. ad ostendendum vero quod non sit amor sed potius odium filius male congregata relinquere potest induci tale exemplum. Erat quidam usurarius huiusmodi duos filios quorum alter nolens succedere patri suo in male acquisitis. factus est heremita. Alius vero volens succedere patri suo remansit cum patre. Mortuo patre ei successit. sed non potest multum tempore ipse decessit. Cum autem nunciatum esset heremite de morte patris et fratris doluit valde credens eos damnatos esse. et cum rogasset dominum ut revelaret sibi statum eorum rapto est et in infernum ductus et non inveniebatur ibi eos. sed ad ultimum egerunt de quodam puteo in flamma. Primo pater deinde filius mordentes se et litigantes ad iuvenem. Pater dicens filio. maledictus sis tu quia propter te usurarius fui. filius autem contrario dicebat. Immo maledictus sis tu quia nisi iniuste acquisisses ego non remissum in iuste nec damnatus fuisset. Sextum est hoc quod si longam vitam repmittit. de qua repmissione dicitur in ecc. xxix. Repmissio nequissima multos perdidit. Talem erat ille cui dominus dixit. Stulte hac nocte animam tuam repererit a te.

De remedus oia auaricia. .xey.
 Dico de hys que dant occasionem
 auaricie. ⁊ dicendū de remedus contra
 auariciam. de quibz sufficiat ponē viij.
 Primū ⁊ mortis ⁊lidatio. h remedū in
 sinuat iō in magno plogo bible in
 fine dicens. facile contempnit oia qui
 se semp cogitat moriturū esse. Sicut
 iūnta defendūt ab in portunitate
 muscay cauda sua ⁊ aues ⁊ piscel cau
 da sua regunt se. sic homo ⁊lidatioē
 siml. s. mortis defendit se ab auaricia
 ⁊ ⁊ a certis uicis ⁊ regit se in mundo
 isto. Vn Job xij. Interroga iūnta et
 cocebunt te ⁊ uolatilia celi ⁊ indicabūt
 tibi. mort qī ad oclm demonstrat con
 temptibilia esse quecuqz querantur
 in mundo isto. s. diuicias. delicias ⁊ glo
 riam ⁊ uanū esse laborem eoz q talibz
 intendūt. Labor querenciū diuicias
 uanul ostendit cū homo nud in terra
 reuētur. labor querenciū uan' osten
 ditur qn corp' nutritū delicul. uim
 bz esca datur. Tunc ⁊ apparet eos
 quasi cocos uermū fuisse qui delica
 te uixerunt. Escam em uermibz ppara
 uerunt. qmra in lamia erubesceret a
 liquul ⁊ indignaretur esse cocul unius
 comitis ⁊ n̄ dedignat' esse cocul iūm.
 labor ⁊ eoz qui querunt esse sup alios
 bonul ostenditur. qn ille qui uolebat
 esse sup alios sub terra ponit ⁊ a iūm
 tis calcatur. Ad h̄ pot' referri q leg'
 eccl. xi. Homo memuisse deb; tenebro

si tpris ⁊ diez multoz qui cū ueniunt
 uanitatis arguent p̄rita. Sedm remedi
 um ⁊ ⁊lidatio dñice pauprtatis. Vn b. mag
 na siquidē abufio ⁊ nimul magna q diues
 uelit fieri uermicls uulul p quo d̄s ma
 iestatis ⁊ dñs sabaoth paup fieri uolu
 it. t̄en. iij. Recordare pauprtatis mee ⁊
 t̄nlgē ab ⁊ f. Tercū remedū ⁊ ⁊lidatio
 piculi in quo sum'. Illud remedū insinu
 atur nob xvi. Job. ubi sic leg'. Quasi si
 me tumentes fluctus tūmū dñi ⁊ pond'
 eul ferre n̄ potui. Vbi dic' ḡg. Cū fluc
 tus tumentes desup emine ut. tūc de
 nauu picūt merces p quibz longa nau
 fragia supserunt. Ad idem pot' referri
 illd q leg' machab. iij. Non cupisca
 ris spolia qz bellū ctra uos ē Ad lictam.
 qn picolūm bellū imminet in die
 exercitū ne spoliul intendat. ⁊ si spoliul
 iam onerat' ⁊ iūbetur ea deponē. Sic
 piclūm in quo sumul deb; colybe nos
 ne diuicul nos onemus. Si ū iam habe
 mul eas monē debet nos ad h̄ ut eas
 relinquam'. Quartū remedū ⁊ ⁊lidati
 o miserie que annexa ⁊ diuicul sicut
 ostensū ⁊ priul. De qua miseria dicit
 b. Si habes cor. si ē ⁊ lum' ocloz tuoz
 desine ea sequi que assequi miserū est
 Quintū remedū ⁊ qd homo eloget se
 a cupidul ⁊ auaris. ⁊ familiaril sit ill'
 qui terrena contempunt. Vn in ps. Cū
 scō scs eris ⁊ c. Scs in greco dicitur
 agyol qī sine terra. Vn sensus ⁊. cū
 scō. i. cū eo qui absqz terrenitate est

MAIUS

absq; terrenitate eris. Sic accidit cū eo
qui dūsat cum auaro sicut dicitur acci-
disse audā paruulo qui a lupo nutritus
est. qui aliū modū gradiendi ab ea ad
discē n̄ potuit quā ipsa habebat. vnde
duab; manib; p pedib; utebat. sic ille q̄
cū auaro dūsat. exemplo ei' circa t̄-
rena reptet. Ille ū qui dūsat cū illis
qui terrena dēpnuunt rectus in cedit.
Contēptis em̄ terrenis celestia appetit.
Sextū remediū est d̄sidatio et̄nax diuici-
arū. Vñ ḡg. Vilescunt t̄p̄ralia cū deside-
rantur eterna. 7 p̄. 1. frustra iacitur
reche ante oculos pennatorū. V die int̄.
Laqueū in terra facile abscondit q̄ oculos
h̄t in celis. Ad idē ptinet q̄ seneca dicit
Non pot' d̄tempnē laq̄aria eboze fulgē-
cia deriuata in domos flumina donec
terraz orbem sine despiciens sibi ipsi
dixit. hoc ē punctū illd q̄ int̄ gentes
igne 7 ferro diuiditur cū in corp̄is sp̄
illd q̄ in medio se h̄at uelut punctū
resp̄u arcūferencie t̄ra se h̄t uelut p̄c-
tū respectu celi. ex quo patet fatuitas
amatorū hui' mundi qui querunt in
puncto latitudinē qui in circūferēcia
querenda ē. Vñ aug. Non pati angu-
as euola in subline in amplitudine ce-
loz cū terra centū mundi sit ex necc̄-
tate angusta ē respectu circūferēcie. Vñ
seneca dicit amatorib; h' mundi p̄cētū
illd est in quo nauigatis. bellatis. reg-
natis idē ab ultimis litorib; h̄spanie
usq; ad indos paucissimoz diez iacet

spaciū si nauem d̄stat uentus ac celestis
illa regio p̄ xix annos uolucissimo sydi-
uam parat. Ex angustia terre accedit
p̄sura illa de qua d̄ns dicit io. xvi. In
mundo p̄sura habebitis. Septimū
remediū ē qd̄ homo fiducia suam po-
nat in d̄o q̄ d̄s ei necessaria p̄bebit.
si ipse ei seruerit. scdm̄ qd̄ d̄ns sc̄it
ei expedire. Vñ h̄. vi. pt̄ uerbu illud.
Non potestis d̄o seruire 7 mamone.
Subiungit d̄ns. Idē dico uobis ne solli-
citi sitis aut̄ ur̄e quid manducetis aut̄
qd̄ bibatis. neq; corpi ur̄o qd̄ induami-
ni. Deinde monet ad h̄ ut in eo fiducia
ponatur. Namona syra lingua diuicie
int̄pretant. Dicit h̄ nomen ē esse de-
monis qui p̄ est diuicius. Octauū 7 ul-
timū 7 summū remediū est. q̄ homo
elemosinis 7 orōib; 7 omnib; aliis mo-
dis quib; potit gr̄am d̄i sibi impetret
que sola sufficit hominē liberare a laq̄-
is cupiditatis 7 auaricie. Vñ xix. h̄.
Cum dixit d̄ns difficile intrabit di-
ues in regnū celoz 7 discipuli admira-
rentur dicentes. quis potit saluus
esse. Redit d̄ns. Apud homines in pos-
sibile ē. 7 suplet int̄. ut p̄ se a cupidi-
tatib; suis d̄stantur. Idē ualde tamen
dum ē pecc̄m cupiditatis ul' auaricie.
qz cū tanta difficultate hominē dimi-
tit sic terra quādam stabilitatē uidet
h̄re. quā n̄ habent aqua 7 aer. iuxta
illd eccl̄. 1. Terra in eternū stat. sic p̄-
catū auaricie qd̄ ē q̄i pecc̄m terrenū

diuturni' uidetur esse peccō uanitatis
7 uoluptatis. 7 forte ppter hanc diuturna
tem dicit yfidorus de h peccō omni ge
nere peccōz 7 peior auaricia. **De pdiga**

Post remedia auaricie **litare. reu.**
dicendū 7 de pdiga litate que 7
ottraria auaricie. de q h ordine dice
mus. Primo distinguem pdigalitatē
a largitate. Secō ostendemus mala que
ex pdigalitate pueniūt. Tercio assignabi
mus quāsdā stulticias pdigalitatē. Vlti
mo tan gem' aliqd spālitē de pdigalita
te clericōz. Quadruplicē ū possumus
distinguerē pdigalitātē a largitate. Pri
mo in h q prodigus sua n̄ offert. s; uen
tus uanitatē ei auferat. Vn̄ sicuti aliqz
n̄ dicit largus si uentus ei palliū suū
auferat. nec libales arbores dicitur lar
ge si fruct' uentus ab eis excauiat. Sic
nec pdigus largus dicendū 7 ul' libā
lis an in uito 7 dolenti frequent' uent'
auferat sua eo q stultat manus heat
sicut accidit in ill' qui ex frigore dntur
manus stultat h're. Secō possum' in h
pdigū a largo distinguere q pdigus
sua n̄ tribuit s; pdit. In trib; casib; uid'
aliquis rem suā pdere uelle. pmo cū hq
re uasi pleno sup infundit. Secō cū i ua
se infundit corrupto ul' in mundo pōit
Tercio cū dar p nicho 7 hus trib; mod'
possum' d're q pdit sua pdigus. Quasi
enī ea infundit pleno uasi qn̄ dar ea
diutib; Vn̄ psp in libro de uita con
tēplatiua hntib; dare nichil

aliud 7 quā pdere. Itō monet dñs luc' xiiii.
ad dandū paupib; dicens. Cum facti con
uiuū uoca paupes. debiles 7 claudos. 7 c.
It' in eodē cap. Paupes 7 debiles cecos 7 clau
dos intro duc huc. 7 luc' i. dicit beata ugo
dñm esuriētes impleuisse bonis. Dauid 7
dicit in ps. Paupes eius saturato panib;
7 iij. r. iij. legitur q stetit oleum cū
uasa plena essent. s; quorūda oleū tunc
solū fluit qn̄ uasa plena sūt. uas aut
uacuis stat. diuitib; aut parati sunt da
re. paupib; ū non. Prodigus 7 q uasi
corrupto sua infundit qn̄ dar ea hystri
onib; ul' alus in honestis psonis. Cōtra
illō eccl. Bn̄ fac humili 7 ne dedis i pio
7 itm. Si bn̄ feceris satis cui bn̄ feceris.
In duob; casib; p̄cipue n̄ 7 dandū impio
s; cū creditur q p hoc iusticiam debeat
negigē. ul' cū p̄t aliqd offm in honest
tū hoc querit. sicut fatuit hystriones. Vn̄
jo'. Paria sunt hystriōib; dare 7 demo
nib; sacrificare. Pdigus 7 rem suam pro
nichilo pdit. uel dar qn̄ eam dar p ua
na glā que nich; 7 in ualore. Vn̄ jo. viij.
Si ego glorifico me ipm glā mea nich
est. Tercio pot' distinguē pdigus a lar
go in h qd largitio ipsius quedā auar
patis 7. sicut aucupes n̄ dicuntur largi
ul' libales in aues quantū cūq; frumti
circa laqueos apponant. nec aliqz dicit
libalis in pisces 7 in ures quos capere
uult 7 si escam delectabilem apponat i
hamo ul' mulcapla. Sic liberales dicendi
n̄ sunt qui idō sua largiunt hominib;

ut eos capiant ut p eis sint si uenerit
aliqua electio. Vñ se. v. Inuenti sunt i pto
meo impu insidiantes q̄i aucupes laq̄os
ponentes ⁊ pedicaf ad capientes uiros
Quarto pot̄ distingui pdig' a largo q̄
uere largus de suo largus ⁊. pdigus u
de alieno frequen̄t. Seneca. Magni ai
ñ ⁊ ille qui de alieno liberalis est. mala
uō que sequit̄ ex pdigalitate h̄ sunt.
s. paup̄tal usq; ad mendicantē. Vñ leḡ
luē. xv. de filio pdigo qui cupiebat im
plere uentrē suū de siliquis porcorū q̄s
pora manducabant ⁊ nemo illi dabat.
Sequit̄ ⁊ inde q̄ pdig' q̄nq; incidit
in manus usurarioꝝ qui eū totū come
dunt ut uideatur in adisse in illa rep̄
tationē ps. Scruetur fenerator om̄ne
subam ei ⁊ c. Quanta sit seruit' usura
rioꝝ illi soli nouerūt qui q̄nq; in ma
nib; eoz fuerūt. Sequit̄ ⁊ inde peccm
rapine. frequen̄t enī aliena aufert
qui sua pdige ofert. Vñ pdigus similis
est aranēe que muscas deuorat ⁊ reyen
do relas inutiles se euiscerat. Sic pdi
gul aliena deuorat ⁊ sua dando q̄dā
m se euiscerat. Sequit̄ ⁊ inde deceptus
bonoꝝ sp̄ualū. Ille enī qui pdigus est
interdū dat sp̄ualia oīa bona. p̄u. xvii
ex quib; iuuuū aliq̄d faciat sili elau. q̄
primogenita sua dedit p lenticula ⁊ a
bit parupendens q̄d primogenita sua
uentidit. ut leḡ. xxv. Gen. Vñ Gen. 1.
Dederunt p̄ciosa queq; p̄cibo ad reso
cillandā aiām. Prodig' adō sp̄ualia cō

tempnūt ut magū reputat uentres
pascē. cū tñ dicat aug. Non ⁊ magnum
pascē uentres in orientes ⁊ magū et
pascē aiās in eternū uictural. s. pdi
g' reputat magū pascē porcos ⁊
homines. gulosos ⁊ luxuriosos
qui iudicio scripture porci sunt.
Vñ leḡ de filio pdigo. Ad hēsit unū
mū regionis illius. ⁊ misit illū in ual
lam suam ut pasceret porcos. magū
uō dedecus reputat filios dī pascere in
h̄ absq; dubio filio dī magnā faciens
⁊ tumeliam dī offm illō depreuit q̄ fili
dī sibi sp̄aliter assumere uoluit. Vñ in
ps. Ego aut̄ ofritur' sum rex ab eo sup
hyon montē sc̄m eius pdicant p̄ceptū
eius. q̄d ⁊ ofra illos p̄latos qui dedig
nantur pdicare qz eo miles sūt licet ⁊
essent reges ñ tñ indignū est; offm
pdicationis q̄d filius dī sp̄aliter ad pdi
candū uenit. Hec pot̄ ex eo q̄ ipse di
cit m. 1. Camus in p̄rimos uicos ⁊ ciuita
tes ut ibi pdicem. Ad h̄ enī ueni. h̄c
⁊ uisitauit nos orient ex alto. illuare ⁊ c.
Ego in h̄ natus sū ⁊ ad h̄ ueni in mū
dū ut testioim p̄hibeam ueritati
S De stulticis pdigi. *xcviij.*
Sequitur de stulticis pdigi. Pri
ma stulticia ipsius pdigi q̄ ipse sc̄s
⁊ uolens partē suam deteriorē facit
q̄nq; ⁊ nullam. ⁊ idō maledēs ⁊ qui
partē suam deteriorē facit. Vñ b. Si ma
ledēs ⁊ qui partē suam deteriorē facit
quid ille qui penitus se reddit expe'

Exptem se reddit ille qui de bonis suis
 nulla partē sibi reſeruat. Seda ſtulticia
 a eſt pdigi qd ipſe rem illa qua ſup
 omnia amat facē ita uult qd eam diu
 facē n̄ poſſit. hanc ſtulticiam oſtendit
 nobis ph̄ſ dicens. de re familiari impar
 ciend̄ eſt. ſ. modate. Quid enī ſtulticiū qm̄
 qd libenter faciat curare ut diu facē n̄
 poſſit. Tercia ſtulticia pdigi eſt qd ipſe d̄
 rationē de modico multū uult largiri.
 n̄ adtendens qd leḡ thobie. uii. Si multū
 tibi fuerit habundanter tribue. Si exigu
 um t̄ fuerit. exiguū libenter ſtude uirtuti
 ſud ordinatū ſ. ut qui modicū h̄t modi
 cū tribuat ſ. bona uolūtat ſuppleat mo
 dicitatē muneris. 66. Non ſ. uacua man
 a munere. ſi archa cordis eſt plena bona
 uolūtatē. Non qd datur reſert ſ. qua mē
 te. regnū equauit opes aīo qui exiguū
 tribuit ſ. libent̄. Quarta ſtulticia pdigi
 eſt qd ipſe n̄ uidetur de diuitiis querere
 niſi peccā. Peccat enī in acquisitionē eaz
 7 in largitōe. 7 aliud h̄t inde utilitatem.
 Ipſe ſimilis ſ. canali ex aqua retinenti fe
 ces 7 limofitatē. ſi ſapis concā te exhibe
 bis n̄ canalem. Quinta ſtulticia eſt pdigi
 qd ipſe uult qdām largior eſſe dō. Vn̄
 b̄. ſi dō largior uult eſſe conca imitatur
 fontē n̄ debz ire in riuū donec ſuis ſacie
 tur aquis. n̄ pudeat concam n̄ eſſe fontē
 ſuo p̄uaſorem. Pdigi uideretur plus di
 ligere p̄ximū quā ſe ip̄m. cum tam̄ inu
 tate nec ſe n̄ p̄ximū diligat licet ex ſtul
 ticia ſua effundat. Ipſe ſ. qd doliū abſq;

fundo. 7 iſto n̄ ſ. mirum ſi effundat q̄c̄q;
 accepit. 7 ut breuiter dicam in ſipientioz
 uidetur eſſe pdigiū quā auarus. q̄ntū
 ad h̄ qd auarus in ſipiens eſt quantū ad
 d̄m ſolum. Prodig' uō 7 q̄ntum ad d̄m
 7 quantū ad mundū. Pdigo de eſt ſapie
 fundamentum. qd eſt ſibi ſapientē eſſe. Vn̄ b̄.
 Non ſ. ſapientis qui ſibi n̄ ſ. ſapientis. 7 p̄u.
 ix. Si ſapientis fueris t̄ met ipſi eris. In
 iquoz 7 uidetur eſſe pdigiū quā aua
 rus q̄ntū ad h̄ qd pdigiū iniquus eſt
 in ſe ip̄m ſ. auarus iniquus in p̄ximū.
 Vn̄ ec̄c̄ xiiij. Qui ſibi nequā cui boni
 eſt. 7 it̄m. Qui ſibi inuidus ſ. nich̄ ſ.
 illo nequi. **De prodigalitate. xcv.**

Seq̄ de pdigalitate clericoz. 7 notā
 dū qd ſex ſunt que debent cohibe
 clericos. ne de bonis eccliaſticis pdigi
 eſſent. Primū eſt hoc qd bona eccliaſti
 ca bona paupm ſūt. Vn̄ paupibz; ero
 ganda ſunt. ſicut pot̄ eſſe manifeſtum
 ex ubiſ ſcōz que ſequunt̄. Jo. Quicq; h̄nt
 elia paupm ſ. qd de bonis eccliaſticis
 dicitur. intelligim'. b. facultates eccliaz
 patrocina ſūt paupm. 7 ſacrilega eis
 crudelitate ſubripitur. q̄c̄q; ſibi inuult
 7 diſpenſatores n̄ utiq; d̄m 7 poſſeſſo
 res ultra uictū 7 ueſtitū accipiūt. Idē
 res paupm n̄ paupibz; dare. crimen
 ſacrilegy eſſe dimoſtratur. Jo. Pars ſacrile
 gy ſ. res paupm n̄ paupibz; dare. Idem
 accepit paupibz; erogandū. 7 eſurien
 tibz; plim̄is cautū eſſe. ul' timendū. ul'
 qd ap̄taſſimi ſceleris ſ. aliqd ex inde ſb

trahere omnium p̄donū crudelitātē supe-
rat. Idē maximū p̄ctm̄ ⁊ de p̄rimonio x̄
n̄ paup̄ibz dare. Jē b̄. Clamant nudi cla-
mant famelici ⁊ queruntur. ⁊ ponit ū
ba paup̄m querentū de d̄icis dicent̄
flobil fame ⁊ frigore laborantibz. q̄d de-
erūt tot mutatoria ul' extensa in p̄tatis
ul' plicata in m̄tial m̄tionū ⁊ q̄ effū-
ditis uobis crudelit̄ subtrahit̄ que t̄ an-
ter expendit̄ ⁊ nos d̄i plasmato x̄pi ⁊
nos sanguine redēpti sumus. Vos ḡ fr̄s
mei uidete qualis sit de sup̄na portioē
pascē oclōs ur̄os. Vita n̄ra cedit uobis
in sup̄flual copias. n̄ris necessitatibz de-
trahitur quicq̄ accedit ur̄is uanitatibz.
Id̄ o uanitas uanitatū s̄ n̄ uanior quam
in sanior fulget ec̄ia in pare n̄bz ⁊ i pau-
p̄ibz eget. suos lapides induit auro. ⁊
filios suos nudos deserit de sup̄ribz ege-
noz seruit oclis diuitū. Inueniunt̄ curi-
osi quo delectentur. ⁊ n̄ inueniūt nisi
quo sustentent̄. ⁊ si deuotio in talibz pos-
sit d̄o accepta esse. t̄n̄ curiositas ul' sup̄-
bia ex qua multi talia faciūt d̄o detes-
tabil̄. Jē b̄. loq̄ns de illo ūbo ysa. xxvi.
In t̄ra sc̄oz iniqua gessit ⁊ n̄ uidebit glo-
riam d̄ni. Timeant inq̄ cl̄ici. timeāt mi-
nistri ec̄ie qui in terris qual possidēt
tam iniqua gerunt. ut stipendū que
sufficē debeant minime d̄enti sup̄flua
quibz egeni sustentandi essēt impie sa-
cilegeq̄ recipiant. ⁊ in usul sue sup̄bie
atq̄ luxurie uictū paup̄m d̄umere
n̄ uerēantur. duplici p̄fecto iniquitate

peccantes q̄ ⁊ aliena diripiunt ⁊ sacris
in suis uanitatibz ⁊ turpitudinibz ab-
utuntur. *Tribz de causis ostēditur p̄clōsa
ēē rapina q̄ faciūt clerici. xvi.*

Valde uō p̄clōsa ⁊ rapina quā faci-
unt tales tribz de causis. Primo q̄
n̄ cognoscitur. Vñ accidit q̄ multi tam
n̄ d̄icentur. tam n̄ ponūt abstine a ra-
pina tali. ⁊ ⁊ aliqui simplices d̄essores
n̄ dicunt eis ut restituant paup̄ibz. ea
in quibz defraudauerūt eos licet p̄rimo-
niū h̄ant unde restituerē possint. quia
cecatas siq̄s dampnificasti. diuicē unum
in q̄nq̄ solid. ipse d̄icetur ⁊ h̄er̄ p̄posi-
cauendi decetō q̄ restitueret p̄posi-
tū suo. alit̄ sc̄ret sibi n̄ ualere p̄niām. Ille ū qui
paupes d̄ampnificauit m. c. libz. ul' ampli-
meh̄ tale facit ⁊ t̄n̄ credit se agē ueram
p̄niām. Sc̄dō p̄clōsa ⁊ p̄t magnitudi-
nem culpe que ⁊ in rapina tali. quā of-
fendit nobis glo. sup̄ m̄. v. ubi dicit d̄o
petro. vade ad mare ⁊ mitte hamū. ⁊
eū piscem qui prius ascendit tolle ⁊ ap-
to ore eius inuenies statere. Glo. Judas
quidē amūā in loculis hēbat res pau-
p̄m in usus suos d̄utere nephas dicit
id̄ ip̄m. dans exemplū nobis. Tercio p̄-
culosa ⁊ q̄ multū impedit hoīem a sa-
lute. q̄ si ille qui h̄t bona eccl̄iastica
paup̄ibz suam porcionē reddet fideli-
d̄entis uictu ⁊ uestitu. sibi adūs n̄
accidet quin ipse ad salutē pueniret.
Quo enī m̄ia d̄i illi larga n̄ est. grām
suam largiendo qui s̄ largus est. pau-

pib; subueniento. Vñ aug. fluit riuus
 7 font succabit. misericordia aut di uelut fons
 est. misericordia em uia uelut riuus. Non est
 uisibile qd fons n fluat ex quo riuus flu
 it. Vñ ambrosi' sup illd ad rymo. uuy.
 ubi sic leg. Pietas ad omnia ual' est. qui
 pietate sequit. si lubricu' carnis patit'
 uapulabit quidem s; n pibit. q; intel
 ligend' n; de illo qui confidens de eleo
 suis suis ido diuicius 7 securus p'cat.
 Talis em utit elemosinis suis ad di' pug
 natione. ito n; dignus peccoz suoz remis
 sione s; poti' etna d'pnatione. S; de illo
 intelligendū s; h; qui uidens in stinencia
 suam facit elemosinas ut misericordia di sibi
 gram offerat. p qua stinere possit. car
 em frequen' ad bonu' finem uenit. Vñ
 so'. Non memini me mala morte uidisse
 mortuu' qui libalem ante duxit uitam.
 De illis uo qui de bonis ecclesiasticis paupes
 defraudant. n; miru' si peccant 7 d'pne
 tur. Quo em misericordia di dabit illis gram
 qua stinere possint. qui bona di poti'
 uolunt pdige effunde qua do in paupu
 bul dare 7 cu sint hoib; n solum largi
 s; 7 pdigi tam soli do sunt auari de bonis
 ipsius qui subtrahut ori di ea q ponut
 in ore potet. imo in ore dyaboli. Cum em
 malus sit seruus dya' 7 os 7 e' membra
 ipsius dya' sunt. p'erea miam quo ose
 querur illi de quib; tot in uirte paupm
 ad do postulant ut ipsi d'pneantur. Tales
 hoies sunt oues dya'. cu dya' eos condeat
 singlis annis. vestes quas ipsi deponut

accipiendo in membris suis. nec solum p'ciu
 losa s; rapina ulti s; 7 ignominiosa. Igno
 minia em magna s; paupib; rape. Sbi gra
 Si fea est; uniuersalis donatio paupib; ali
 cuius ciuitatis ualde miser 7 uilis reputa
 retur qui paupib; elemosinas eis d'atas
 auferret. licet 7 pt' expendit eas facien
 do magna diuicia. Sic ualde uiles sunt
 qui de bonis ecclesiasticis que bona paupe
 ru' sunt diuicia supflua faciut. Tot em
 paupib; ea auferut quot inde h're
 potuerunt. etiam ignominia magna e
 rit in die iudicii. qn paupes oqueren
 tur uno dicente. iste m' abstulit unum
 prandiu'. alio dicente iste m' abstulit de
 nariu' unu' ul' aliud. Sedm s; h; q; bona
 clericoz frequen' a paupib; sunt ob
 lata 7 sanguine xpi xpata. Vñ in d'gru
 um s; de elemosinis paupm supflua co
 muna diuiciis face. Accidit em in certu'
 qd in xx sol' quot pdigus clericus expen
 dit in diuicio uno. multi paupes pos
 sent inde refici q; pprio ori subtraxerut.
 7 talis posuit ibi unu' obulu' cui alius
 obulus n remansit. Sili' in d'gruum est
 ea que sanguine xpi empta sut supflue
 expende. Vñ sup illd se. Ve qui facit la
 quearia cedrina 7 impingit ea cynopide
 7 xpi sanguine. die glo. Terciu' s; q; clerici
 forma debent esse gregis 7 bonu' exem
 plu dare aliis 7 ualde in d'gruu' s; qn
 suis supfluis diuiciis illos corrumpit
 qs sanare debuerut. 7 alios maculant
 quos debuerut mundare 7 scificare.

Vñ dicitur de illis in eplā iude. hy sunt
in eplis suis macule diuantes n̄ solum
sunt maculati s; sūt macule alios macu
lantel z suo malo exemplo matiam mi
nistrando hys supfluis diuuis gulosita
ti z ebrietati z aliis uiciis multis. Quar
to deberet cohibere clericos a uicio pdi
galitatis multatudo z magnitudo pec
catoz que sequuntur in eis ex uicio isto.
Ex pdigalitate accidit in multis q; ipsi
sunt raptores. symoniaci. oppllores pau
pm excoiatores subditoz. Vñ s; h; qd
h; uiciū multum impedit eos ab officio
suo. Non possūt ei illi officio suo in tē
dere debuit aggrauati z uisitatio eoz
pocius s; subditoz corruptio ppt̄ nūmas
expensas quā eoz correctio. Sexto debz
cohibe dispensatores bonoz ecclasticoz
a pdigalitate asidatio districti iudicij.
Si enī ex illo uerbo. esurui z n̄ deditis
m̄ manducare illaturus s; dñs in iudicio
ire maledicti in ignē eternū. Quid dic
turus s; ipse pdigal dispensatozibz qui n̄
solu ipsi esurienti n̄ dederunt mandu
care s; etiā ipsi esurienti abstulerunt
qd̄ debebat manducare. **Inapit inquit**

Post peccm̄ auaricie **De accidia. 3.**
dicendū s; de peccō accidie qz pig
cia interdū ex auaricia sequitur. Vñ luc
xy. Aut diues ille cui ager fructus ubel
attulit. Aīa mea multa habes bona re
posita in anno plurimos requiesce. Di
cemus aut h; ordine de uicio isto. Pri
mo ponemus ea q̄ possunt ualere ad

De Accidia.

derestationē hui' uicij. Secō agemus de
diuisis genibz peccōz que p̄tinent ad h
uiciū. Tercio tangemus aliquid de reme
diis contra uiciū istud. Ad derest' uo hui'
peccō ualere possunt multa exempla.
z possumus p̄mo exemplū ponere de
rebus que n̄ hnt̄ sensum n̄ uitam n̄ ran
onem sicut s; de sole. Secō de hys qui
uitā hnt̄ z n̄ sensum ut ab hys que t̄
terra nascunt' ut herbis. arboribz. z silu
bus. Tercio ab hys q̄ hnt̄ uitam z sen
sum s; n̄ rōnem ut abruis animalibz.
Quarto ab hys qui hnt̄ rōem z grām
ut a scis uiris. z p̄mo p̄sequemur de
p̄mo posuit dñs p̄ceptū soli ut sin
gulis diebz ab oriente ueniret in occide
tem. z singulis noctibz reuertatur in ori
entem. z nunq̄ preterit sol illd̄ p̄ceptū
n̄ pigritat' nec de die n̄ de nocte. nec
estare n̄ yeme. implere illd̄ p̄ceptum
quātumcuq; laboret in uno die. nichilo
minus tñ summo mane surgit sequēta
die. z tam n̄ expectat tale remunera
tionē laboris sui. ul' talem penam ne
gligencie sue quale homo. Ad h; uidet'
habuisse respectū aug' cū dixit. Indocens
est xp̄iano cū radius solis eū in lecto
inueniat. Poss; enī dicere sol si potesta
tem loq̄ndi h̄ret. amplius laborauit he
ri quā tu. z tñ cum ego iam surrexerū
ad huc tu dormis. Possum' z accipere
exemplū ad derest' accidie ab eis que
nascuntur ex terra. Videm' enī herbas
z arbores que cū minimū hnt̄ uiciū

crescendo ad magnā quantitātē uenire.
 hnt tamen tot ad uersancia sibi. ut yemē
 ramarā acris tempiem. Singlis r̄ annis
 auferatur eis labor suus floz frōdiū
 r̄ fructuū. r̄ tñ nichominus oportunita
 te inuenta opandi opantur. Qui uidet
 nuditatē eaz in yeme iux credet q̄ tanta
 pulchritudine indui possent estate. nisi
 simile idē alias uidiss̄. Qui uidet quā
 parua sit arbor uitis in suo iunctio. iux
 credet q̄ ad magnitudinē tantā ueniret.
 nisi sile alias uidiss̄. Non deb; q̄ pigriari
 homo nec diffide r̄ si defem bonoz in se
 uideat. ul' si aliqua s̄ resistent. Plus enī
 pot' homo quā credat. Tali exemplo uti
 tur dñs in vi. dicens. Confidate hylia a
 gri quō crescunt r̄ subditur. Dico uob
 qm̄ nec salomon in omni glā sua coop
 tus est sicut unū ex istis. Tercio u' exem
 plo uniu' salōn pu' vi. dicens. Vade ad
 formicā o piger r̄ osida uias eius r̄ discō
 sapiām. Que tñ non h̄t ducem n̄ p̄cep
 torem nec p̄ncipem parat in estate ei
 bñ sibi r̄ gregat in messe q̄ comedat
 in yeme. hic sūt. v. attendenda in hoc
 exemplo. Primo paruitas formice quā
 salomō p̄ponit q̄ magr̄m homini. q̄l'
 tñ enim pot' sfundi homo qm̄ uidet
 se tam parue scē. q̄ a tam paruo aīali
 pot' edoceri. Vñ multū conari deberet
 h̄ ad discendū sicut accidit in scolis.
 q̄ aliq̄s magr̄ a paruo puero docet.
 ex quadā erubescencia debet attendi
 discere. Ad h̄ pot' referri qd̄ dicit sc̄n.

Pudeat ab exiguis aīalib; nos trahere
 mors. Erubescē pot' homo q̄ tam par
 uū aīal melius morigeratū sit quā ipse.
 Secdo attendendū est q̄ dicit salomon.
 confida uias eius. inde uiam uocās uias
 discursus. quos faciūt p̄ querendo cito
 Pluries enī in die uadiūt ad querendū
 frumentū. Vñ satis possent erubescere
 illi hoīes qui semel in septimana gra
 uantur uenire ad sermonē querendo
 aīe sue abū. Tercio attendendū; qd̄
 formica in hoc ope n̄ h̄t hoīem ducē aut
 exemplū sequatur. n̄ p̄ceptorem cuius
 uerbo ad hoc doceatur. n̄ p̄ncipē a quo
 puniatur eius negligencia. homo tñ h̄t
 oīa ista. Quarto attendendū; h̄ q̄ ipsa
 purū granū eligat ut eo pascatur.
 Vñ multū possent in h̄ sfundi illi qui
 spurcicias r̄ inmundicias alienoz peccōz
 eligunt ut illis os suū pascant. iuxta illd̄
 pu' xv. Os stultoz pascitur in p̄cia.
 Quinto attendendū; in h̄ exemplo q̄
 formica ad se onerat frumento ut in
 terdū uidetur esse minor suo onere.
 Dicit r̄ q̄ formica findit granū p̄ me
 diū ne germinet. in quo satis pos
 sent sfundi illi qui a sermone redeūt
 uacui nec unū uerbū reportantes se
 cū. Pot' r̄ ualere ad detest' accidie exem
 plū eoz qui amāt mundū. Si enī respi
 cū' quot r̄ quantis laborib; r̄ cotidia
 nis cruciatib; ipsi merentur cruciatū
 eternū. satis pot' inuis sfundi q̄ adō pi
 gri sumus laborare p̄ regno eterno

Vñ aug. O si possemus excitare hoīes
et cū ipsi pariter excitari ut tales essem
amatores uite permanentis quales sunt
hoīes amatores uite fugientis. Quid n̄
ut uiuēt otioso querē uoluit unde
uiuēt. Elige poculū uitā mendicantē.
quā scelerē mortem. Cui dcm est nam
ga ne moriaris. et distulit. cui dictū est
labora ne moriaris et piger fuit. Lena
uib; d̄s ut in eternū uiuamus et obedire
negligim. Ad idem pot̄ adduci qd̄ leḡ
in uitis prim̄ de quodā sc̄o patre qd̄ cū
uidiss; ornatū cuiusdā mulieris fleuit in
quit. Ignosce inq̄d̄ in omp̄e d̄s qz unū
diei meretricis hui' ornat' toci'
uite mee industrie ornamenta superauit
et abbas pam bo uidens mulierem in ale
xandria ad quā de heremo ascenderat
fleuit. et interrogantib; causa fletus
sui ait. Due res me mouēt. vna de il
lius p̄dicatione. alia qz n̄ habeo tale stu
diū placendi d̄o quale studiū h̄t ista
ut hoīb; placeat. Ad detest' et accidie
possunt ualē exempla bonoz. et de ml
tis pauca ponamus. ait dauid. Paup
sum ego et in laborib; ● a iuuetute
mea. Et de sapiente muliere leḡ in fine
p̄u. qd̄ panē otiosa n̄ comedit. et apl's
dicit de se. Plus omnib; laboraui. De
xpo et dicit Jo. iij. qz ipse fatigat' ex iti
nere sedit sup fontē et in multis aliis lo
cal in euangl' de labore ipsius legitur
Vñ b. Quā diu uiuero memor ero laboz
quos xpc sustinuit in p̄dicando. fatiga

tionū in discurrendo. temptacionū in
ieiunando. uigiliay in orando. lacrimay
in xpacento. Recordabor. et doloꝝ om
nionꝝ. sputoz. colaphoz. subfationū
exp̄bationū et clamoz. hozq; similiū.
Alioq̄n requiret' aīe sanguis iusti qui ef
fusus; sup terrā. Legitur et qz b̄s arse
nius p̄mo palatin' postea hemita ma
ximis querentib; a se in quo confidet re
spondit in eo qd̄ hoīes fugi. aliquādiu
tacui. fleui potissime in h̄ gaudeo qz ma
nib; laboraui. et quedā uidua moriens
sepeliri recusabat in canisia sibi data
dicens. Sepeliar quidē in canisia elabo
rata pp̄riū manib; et n̄ alienis. Et de ba
uirgine leḡ luce i. illd̄ qz abire in mō
rana cū festinatione. Leḡ et xvij. gen̄
festinauit abrahā in tabernaculū ad sa
ram et dixit ei. Accelera tria sara simile
omisce et fac sub cinerios panes. ipse
uō ad armenum cucurrit et tulit inde
uitulū tenerimū et optimū deditq;
puero. qui festinauit. et c. De quo uō
loq̄s origenes ait. Senex currit. sara
accelerat. puer festinat. nullus piger
inuenitur in domo sapientis. Ad det
et accidie possunt ualere illa ūba sacre
scripte que suadet laborem ul' dissuadet
otium ul' pigritiā. Vñ ec̄. ult. Verba sa
pientū q̄i stimuli. et q̄i clauū in altum
defixi. Stimulus ualet contra tarditatem
umentoz. sic ūba sapientū contra pigri
tiam hoīm. Et notandū qz homo la
borat. q̄i stratus uicus est em̄ lentis

ad bonū ⁊ precepta ad malū s; uerba
 sapientū sunt uelut stimuli qñ excitāt
 hominē ad bonū ⁊ sunt uelut clau de
 fixi in altū dñi retinent hominē ne se p̄
 caperet de malū. De multis u quib; sua
 detur nobis labor ⁊ dissuadet nob pi
 gricia pauca ponemus. Aut Jo sup illd
 ezech. xvi. hec sunt iniquitas sodomie
 sororis tue superbia saturitas panis ⁊
 habudancia ⁊ ocū ipsius ⁊ filioꝝ. Sp̄
 est inquit aliqd agendū ne ager nri
 pectoris manu cessante maloz cogita
 nonū sensib; occupet. ecc. vii. Non
 oderis laboriosa opa ⁊ rusticationē
 adō creatam. Rusticationē dñs creauit
 qñ ade dixit. Gen. iii. In sudore uultus
 tu uesceris pane tuo. Vel cū posuit
 hominē in paradiso uoluptatis ut o
 paretur. ut leg Gen. ii. ⁊ ecc. xxiii. Non
 defrauderis adie bono ⁊ partia diei
 boni n̄ te p̄tereat. ⁊ ibidē. Ante obitū
 tuū opare iusticiam qz n̄ s; apud infe
 ros inuenire cibū qz manifestū est in
 diuice epulāte qui apd inferos gustā
 aque inuenire n̄ potuit. quā digito la
 zari qui leprosus fuerat pecut. tunc n̄
 erat ita indignantis natē sic in sclo isto
 fuerat. ad huc n̄ impetrauit ipse illam
 guttā aque. ⁊ tū plus quā mille trāsie
 ruit qz eam pecut. It̄ ecc. ix. Quod cūqz
 pot̄ manū tua facē instanter opare.
 qz nec opul n̄ ratio. n̄ scia nec sapientia
 erūt apd inferos quo tu pperat apd
 inferos n̄ s; opus s; merces opul n̄ rō

qz n̄ p̄sunt ibi aristotilis argutie. nec
 sapia nec scia sunt ibi ad excusationē
 nich ad defensionē s; potius ad accusatio
 nē. Seruus enī sciens uoluntatem dñi sui ⁊
 n̄ faciens uapulabit multis. It̄ ecc. vi.
 mane semina sem tuū. ⁊ uespe n̄ cesser
 manus tua. ⁊ apls ii. ad thesal. iii. Siquis
 n̄ uult opari n̄ manducet. ii. ad timo.
 iii. In omnib; labora opul fac ewāge
 lize. Is dedit dñs diuersa memba hōi
 ut ex omnib; ei seruiret. vñ quqz deb;
 homo seruire dō ore cantando. quqz
 manu scribendo. ⁊ si de cetis membris
 It̄ ad gal. vi. Bonū facientes n̄ deficia
 mus t̄p̄ enī suo meremus n̄ deficiet.
 Ergo cū temp̄ habent opemur bonum
 ad om̄. ⁊ ecc. vi. Ne accideris in uinculis
 eius. ⁊ loquit̄ de sapia. Vincla sapie
 sunt diuina p̄cepta quib; s; homo li
 gatus qui ex morsu pomi phibiti qu
 uenenati incidit in spūalem insanā.
 Cui insanie h̄ sūt signa qz in m̄ce qñ
 aliena loquitur fatua ⁊ gregando
 qz gaudet inde unde flendū est. vñ
 in p̄. Stulticia est gaudiū stulto.
 ⁊ aug. dic sup iohem risum talium
 risū esse freneticoz. Signū ⁊ hui' in
 sanie s; h̄ qz hōies exquirūt picula
 quib; se punant. vñ in p̄. xxvii. Cor
 unpy exquirit mala sicut occultos
 laqos usure ul' symonie quib; se
 punant. It̄ in ps. Labores manū
 tuaz qz mā ⁊ c. *Qz ostētio qñtū accidia
 cō displicat ⁊ dyabto placeat. ualeat ad det̄ ei.*

De accidia.

Tercio pot' ualere ad detest' accidie
si ostendat' quantū h' peccm deo
displiceat & dyā placeat. & hōi noceat.
Quantū dō displiceat pot' ostendi pu
mo ex illo uerbo apoc. iij. Vtinā frigi
dul esles aut calid'. s; qz tepidus est & n̄
frigid' nec calidus in apiam te euome
de ore meo. Calidus; qui feruens; ad
bonū. frigidus; qui simpli' desistit
a bono. tepidus uō qui medio in se
h't. & dicit' m' h' q' maior; spes de frigi
dul quā de tepidul. cui' rei; h' causa
qz tepidi quandā fiduciam & securitatē
accipiūt de h' qd' aliq' boni agunt &
idō se n̄ corrigūt. tepidus uō de ore
dī euomitur. qui p' p'dicatores in qb;
d's loquit' de osortio scōz remouet.
p' ex cōicationē. Vt nunc tepidus euomi
tur. qū in deteriora p'cipitatur. ul' qū
in penitent' moritur. De hac tepiditate
dicit' sō. tepiditas sola; que solet deo
uomitū puocare. Qd' accidia ē multū
dō displiceat pot' itē ostendi p' h' qd'
legit' luc. xv. ubi sic h'etur. Dico uobis
q' ita gaudiū erit sup uno peccōre pe
nitentiā agente. quā sup nonaginta
ix. iustis qui n̄ indigent p'niā. qd' ex
ponit g'g'. de iustis illis qui desidiōse
se h'nt. & de peccōre feruente ad peni
tentiā. Vn̄ dñs feruente peccōrem.
nonaginta ix. iustis oculos p'ponit. si
cuti dux in p'lio plus eū militē dilig'
qui p't fugā reuer sus hostē fortiter
p'mit quā cum qui nunq' fugit. nec

unq' fortiter egit. Plus amat' ag' qui
p't spinas & tribulos fructus ubes red
dit. quā ille qui spinas & tribulos nū
quā tulit & semp' sterilis extitit. Ad il
lud ostendendū adduci pot' q' legit'
luc. xii. de ficulnea fructū n̄ faciente.
succide illa. ut quid ē terrā occupat.
& q' dicit' m' xxv. Tollite ab eo talentū.
& loquitur de seruo pigro & subdit'. & in
utilem seruū illū picite in tenebras ex
teriores. & m' iij. Omnis arbor que non
facit fructus bonos excidetur & in ig
nē mittetur. **Destinā sc'ptē q' ostendit' qd'**

Quod aut' peccm h' accidia multū placet dyā.
multū placeat dyā. primo potest
ostendi ex h' q' leg' xl. job. Circūdant eū
salices torrentis. p' torrentē cui' aque a
ro deficiunt intelligit' uoluptas p'sens
que cito finietur. in qua aqua diuites
hui' s'li sunt plantati uelut salices que
sunt arbores infructuose. & hui' modi sa
lices circūdant dyablm q' faciendo ei
umbriā. In h' uō q' hoīes qui nich' faci
unt salices uocantur. infirmatur quā
ta sit fatuitas eoz qui se meliores aliis
iudicant & honorabiliōres qz nichil
faciūt. silis; fatuitas ac si aliq's di
ceret. salices amedalis arborib; sua
leue eo q' steriles sint. Ad ostendendū
ē quantū h' peccm placeat dyabolo
pot' adduci q' leg' p' u. iij. de azom
benezer qui amputauerat lxx. regib;
manuū ac pedū sūmitates. Azomb'
in temp' dñs fulgurant qui amputat

illud qui hnt regē alios sumunt manus
 um ⁊ pedu. dū pcurat ut tales ad opa
 utilia sūt q̄ impotentes. qui hnt sumunt
 res pedu ac manuū amputatas inuul
 ⁊ quo ad usus membrorū istorū ⁊ si in
 parte membra ista habeat. Sic multi
 ad utilia opa sunt impotentes. s; ad i
 utilia ul' noxia potenciā hnt. Ad idē
 ostendendū ualeat q̄ legit̄ dñi. xij. de in
 mundo spū qui ueniens in domum
 a qua exierat uacantem. uadit ⁊ as
 sumit septē alios sp̄e nequiores se
 ⁊ intrantes habitant ibi. ⁊ viij. eidē
 legitur de demonib; q̄ dixerūt dño.
 Si eicit nos hinc mitte nos in gregem
 porcorū. Porci sunt qui nich faciunt
 nisi q̄ uoluptati carnis deseruiunt
 qui sūt q̄ pp̄um hospiciū demonū
 In accidiosis hnt dya' q̄ hospiciū que
 rit. Vñ xl. job die. Dormit in secreto
 calami. Calamus qui uacuit ⁊ significat
 hōiē uacantē ⁊ ociosum in quo dya'
 quiescat ⁊ dormit. **Qualit̄ peccm accidie**

Sequitur uidere **noceat hōi. iij.**
Qualit̄ noceat peccm accidie hōi
 Noceat aut̄ ei mala inferendo tam pe
 ne quā culpe ⁊ plurima bona ante
 rento. s; primo ostendam' quō hōiē
 repleat malis pene. mala uō pene tā
 sunt. Paupertas uilitas afflictio siue do
 loz. Qd̄ paupertas peccm accidie sequat̄
 pot̄ manifestū esse ex hys uerbis scripture
 que sequunt̄ xx. pu. Propt̄ frigus pig
 rare noluit mendicabit ḡ in estate

⁊ n̄ dabitur ei. It̄ pu. x. Egestatē opata
 ⁊ man' remissa. Manus aut̄ forcium di
 uicias parat. ⁊ xxvii. Qui opatur etiā
 suam saturabit panib; qui uō secatur o
 cium replebitur egestate. ⁊ xxviii. Vesti
 etur pannus dormitatio. ⁊ xxix. vsq; q̄
 piger dormit. usq; q̄ de sompno desurges
 parū in quā dormies modicū dormitabis
 paululu' deseres manus ut quiescas ⁊ ue
 niet t̄ quasi cursor egestas tua ⁊ mendi
 citas tua q̄ sūt armatus. Paupertas uō q̄
 in h̄ in hermis est ⁊ lente uacat. ido mul
 ti fugiūt eam. ul' resistūt ei. s; in futuro
 erit q̄ armatura ut hō n̄ possit ei re
 sistere ⁊ ueniet q̄ cursor ut n̄ possit
 eam effugere. ⁊ xxi. pu. Sagittatores ro
 busti sunt sp̄ in habundancia. om̄s aut̄
 piger semp in egestate est. ⁊ ecc̄. x. In pi
 gricus humiliabitur originatio ⁊ in i firmi
 tate manuū p̄stallabit domus. Signa
 uocantur ligna illa que uulgarit̄ dñr
 captōes eo q̄ se mutuo capiūt. Vnde
 contignatio ⁊ iunctio que fit in sup̄
 ori parte recti quā piger ex pigritia p
 mittit humiliari. h̄ em̄ pp̄uū ⁊ pigri nō
 subuenire pietis t̄p̄ oportuno. Quod
 uō uilitas seq̄ peccm accidie manifestū
 pot̄ esse ex hys uerbis scripture que se
 quuntur. xxij. ecc̄. In lapide luteo lapi
 dabit̄ piger. ⁊ om̄s loq̄ntur sup̄ asper
 nationē eius. De stercore bouū lapida
 tur ⁊ piger. ⁊ om̄s qui tetigerit eum
 excuciet man'. Eūc piger lapide luteo
 lapidatur. q̄ in crepatione dura ⁊ cō

uicium plena in crepatur ois qui eu terti
git. manus exaudit qz onerosus; omib;
et libent hoies se expediunt ab eo. It in
pu. x. Qui congregat in messe filius sapi
ens; Qui aut stertit estare filius confusi
onis e. messis in qua colligendus; ab
spualis est doctrina. Vn in pu. xxiii.
In doctrina replebuntur cellaria uniuersa
sua preciosa atq; pulcherrima. Vt mes
sis pot in telligi p sens uita in qua me
rita colligenda sunt. Qd aut afflictio
sequatur peccm accidie pot ostendi p
mo ex h q accidiosus; quasi canis fame
licus. eo em q uacat et uacuu est quasi
totus esuriunt omis sensus ei ut aures
rumores. uisus uanitates. tactus et gus
tus uoluptates carnales. Vn pu. xxi. de
sidia occidunt pigru. noluerunt em
quicq; opari manus ei. Opari tota die
occupat et desidat. accidiosus laborat
paralisi spuali. Vn non; miru si affli
gatur et est figurat p paralyticu illu
de quo dicit centurio. m. viij. Puer ms
iacet in domo paralyticus et male torquetur.
Qui torquetur laborando bn torquetur
qz utilit. S; qui torquetur quiescendo
male torquetur qz in utilit. accidiosus
est in medio uite. Vn hie quanda tristi
ciam que ad modu uermis corrodit
cor eius. Vn pu. xxv. Sic tynea uestim
to et uermis ligno. sic tristitia nocet cor
di. Seneca tractatoe bonay arcu oc
cupandi sumus. quocient male nos hie
in erca in paciens sui.

Quali peccm accidie noceat hoi.

Sequitur uide quo accidia repleat
hominem malis culpe hoc aut pec
catu primo pot ostendi ex illo uerbo
pu. xxiii. P agri hoies transiunt et p ui
neam uiri stulti. et ecce totu impleuerunt
urtice opuerant superficie eius spine
et maceria lapidu destructa. Qd cum
uidissem posui in corde meo. et exemplo
didici disciplinam. Sicut ag pferat spinas
et tribulos et e. in utilia ubi utilib; se
minatus fuerit. Sic homo spual et
tribulos uicioru germinat. nisi utilib;
occupatoib; se repleuit. Vn b. hie est
maledictio ade et in terra laboris nri et
in agro cordis ul corporis nri ut noxia
ul in utilia gratuito passim puen
ant. Utilia u ul necessaria cu labore.
Etiam pot istud ostendi mul
tis aliis exemplis. Corruptur em aqua
quiete. Vn poeta et capiunt uicium ne
moueant aque. Vinu et ex se feces gene
rat. et nisi a fecib; illis mundetur totu
corruptur. Idem accidit in hoie. Vn se
vii. dicit de moab q requiescent in fe
cib; suis n transusus; in uas et in tras
migratione n abut. idcirco p mansit
gustus ei in eo et eius odor n; mutatus.
Sapor corruptus et odor prauus n rece
dit a uicio si supra feces remanserit
imo in tertiu totalit corruptur. Idem
accidit de accidiosis. qui totus qd accid
ul acetosus efficitur. Ado em coarum
pitur ut bona sibi displiceant que

debeant sibi placere. homo in presenti
 uita simul est illi qui in flumine ipe-
 tuoso. qui in uno loco stare non potest. et non
 ad summa conetur. ad yma labitur. Ex eo
 enim quod homo ex nichilo est et ad nichilum
 tendit et ad nichilum culpe et etiam ad
 mortem. unde nisi conetur progredi et pro-
 ficere regreditur et deficit. Unde b. In ma-
 uitate non progredi regredi est. cum nichil adhuc
 in eodem statu permaneat. homo silis
 est castro plurium dnoy. Inter quos ille
 qui remissus est totum amittit. Alius enim
 paulatim auferit ei uis suam. Sic si spiritus
 remissus est caro que aduersus eum con-
 cupiscat cotidie aliquam acquirat super-
 spem. Unde in psalmo. Manus forcum
 dnrabitur. que autem remissa est tributa
 seruet. Pannus candidissimus qui in per-
 ceptibili niger efficitur. Unde frequenter
 ablutione indiget. manus et corpus qui
 in sensibili post ablutione sordide effi-
 ciuntur. Unde frequenter se lauet a sordi-
 bus spiritualibus illis repletur. Negligencia
 et accidia hominem replet malis culpe.
 homo ad modum uince putatione indiget
 et non tamen semel sed frequenter sicut ostendit
 b. super illud cant. u. Tempus putationis ad-
 uenit dicent. Quis ita omnia superflua
 resecant ut nichil se habere putet putatione
 dignum. Credite in et putata repullulant
 et effugata redeunt. et resuscendantur et
 tincta et sopita denovo excitantur. Parum
 est semel putasse. sepe putandum est immo
 si fieri potest semper quod semper quod putari op-

teat. si non dissilias inuenit quantum licet in
 hoc corpe manent profiteris. Erat si uita
 putat mortua et non mortua magis expressa
 uelut nolit ultra fines tuos habitat. Iebu-
 seus subiugari potest non extirpari. Unde
 in tanto discrimine salutem est obseruare di-
 ligenter et mox ut renascendum uitioy ca-
 piti apparebunt pmptra seuitate succide.

Quo accidia replet hominem malis culpe.

Sequitur uide quo accidia auferit
 hominum bona. ad quod ostendendum potest ad-
 duci quod legitur in. xxv. de seruo pigro. Col-
 lite ab eo talentum et date illi qui habet x. tale-
 ta. Omnia enim habenti dabitur et habundabit.
 et qui non habet et quod uidetur habere auferetur ab eo. et
 quod non habet studium uel uoluntatem operandi sepe
 auferetur facultas. Iusto enim iudicio dicitur
 ut ille qui non uult bonum operari cum possit
 propterea non possit cum uelit. Luc. xix. dicitur fili-
 de seruo pigro. Auferre ab eo unam. et
 subditur. Dico uobis quod omnia habenti dabitur
 et habundabit. ab eo autem qui non habet superle-
 uoluntatem operandi. et quod habet auferetur ab eo. et
 facultas auferit autem accidia hominum bo-
 na gratie et gratie et nature. Bona gratie auferit
 quod ea permittit solum strennuis et uigilantibus
 Unde luc. xii. Beati serui illi quos cum ue-
 nit dominus inuenierit eos uigilantes. Amen
 dico uobis quod percusserit se et faciet illos
 discubere et transiens ministrabit illis.
 in. xi. Vm patitur regnum celorum et uolenti
 rapiunt illud. et contrario accidiosi et pigri
 amittunt illud. super quod ubi dicitur glo. Gran-
 dis uolencia est in terra nasci et celum rapt-

et hinc per uirtutem quod per naturam non possunt
Non est uisibile quod accidiosus tale uolentiam
celo faciat. Accidiosus ad lente incedit quod in celo amittit locum suum glorie.
Nemo in huius uite itinere torpeat ne in patria locum perdat. Id uultus ut celestia capiat. caueat ne inanis ab ope dies eat.
Quod autem accidia bona gratie confundat potest ostendi ex hoc quod gratia spiritus sancti sicut ignis est qui non potest esse ociosus. Desinit esse si desinit agere. sic gratia dei quando amittitur quod homo ex ea non operatur. Unde super illud Iohannis. Qui non diligit me sermones meos non seruat. Dicit gratia. Nunquam est dei amor ociosus. Operatur enim magna si est. Si autem operari rennuerit amor non est. Unde apostolus. Gratia dei in me uacua non fuit. Hec gratiam solam auferit homini accidia. sicut fructum qui a gratia deberet procedere. et sic auferit totam utilitatem huius uite quod non est paruum dampnum. Unde beatus Bernardus. Quam misericorditer me peruias o amara mors usu uite quam fructu. Nam uita sine fructu grauior mors est. Denique duplex malum paratur ligno in fructuoso. securis et ignis. Auferit et accidia bona nature. Naturale enim ingenium et cetera bona naturalia deteriorat. Et si nullum aliud dampnum faceret accidia homini nisi de temporis amissione non paruum dampnificaret hominem. sed multi sunt qui dampnum illud non reputant. Ideo agendum de huius que debent mouere homines ad temporis obseruationem et sunt vii. que possunt ualere ad hoc. Primo possunt ualere ad hoc

uerba sacre scripture quibus moneant ad temporis obseruationem. sicut est illud ecclesiastici. uii. fili obserua tempus et declina a malo. et illud psalmi. v. fili ne des alienis honoribus tuis. et annos tuos crudeli. Secundo possunt ualere ad hoc exempla creaturarum. que quod animi uidentur tempus obseruare quantum possunt. accepta enim oportunitate operandi operantur. non permittunt tempus uacuum transire. Unde ecclesiastici. iiii. Omnia tempora tempus habent. expendendo illud in seruicium demonum. faciunt. qui rem ita perociosam sicut est tempus datur hosti suo crudeli. Tercio debent mouere hominem ad temporis obseruationem ipsa natura temporis. Tempus enim breue est et uelociter transiens. et perquam transitur recuperari non potest. Ad primum pertinet quod legitur in iob. Breues dies hominis sunt. et debemus intelligere breuitatem uitam respectu uite eterne cui debemus prouide tempus isto. De breuitate et ista tangit in psalmo. u. dicit. mille anni ante oculos tuos tamquam dies herba que preterit. De hac et breuitate ita dicit seneca. Si multum etatis est. pro te dispensandum erat ut sufficeret necessarius nec que demerita. sed super uacua discere in temporis egestate. De uelocitate uolunt legimus in iob. Dies mei uelociter transierunt. et seneca. Infinita est uelocitas temporis. Punctum est quod uiuimus et puncto mimus. et iob ix. Dies mei uelociores cursore fuerunt. De irreuocatione temporis dicit gratia. Non paruum estimes tempus quod in seculis uel in diebus expenditur ociosis. uolat enim uerbu irreuocabile. nec auertit insipiens quod

amittit. Quarto pot' ualere ad h' p'ciosi-
 tal' t'p'is. de qua b. Aich' p'ciosius t'p'z h'
 heu nich' hodie uilius reputatur. Osten-
 ditur aut' p'ciositas t'p'is tripliciter. Primo
 p' h' qd' possessio t'p'is ualde rara; q'm
 ad h' qd' unicu' t'p'c est semp' sicut de fe-
 melle dicit' q' est femina unica semp' auis.
 S'n cum esse raru' p'ciosu' sit ualde p'
 ciosu' deb; esse t'p'c. Secdo ostenditur ex
 hoc qd' aliquis locu' in quo plus ama-
 retur una hora t'p'is ad agendam pe-
 nitentiã qua' tanta massa auri quan-
 tu' totus mund'. Locu' iste infern' est.
 Tercio ostendit' ex h' q' in una hora t'p'
 pis pot' homo p'mereri dimissionẽ
 pene eterne r' p'ccoz suoz remissionẽ.
 h' gram' r' eterna' glam'. Quinto pot'
 ualere ad h' si' credem' debitores nos ee
 totius t'p'is ur'i. neo debem' r' id soli
 creditori s; plurib;. fatuus e' est qui
 multal' debitis obligatus est si' p'dige ex-
 pendat. Debita n'ra nobis ostendit' b's
 b. dicens. O si cognouisses qua' mul-
 ta r' q' multal' debeas. uident' q' nich';
 q' facit. Primo xpo' debet om-
 nem uitam tuam qz ipse p' tua posu-
 it suam. Secdo exigunt p'terita peccata
 mea futura' uitam mea' ut faciam fruc-
 tus dignos p'nie r' recogite' om' anos
 meos in amaritudine aie mee. Quid
 si terciu' debitore' offerda' qui eam ui-
 dicet sibi. puto q' desides glam' qua'
 ocl's n' uidit. n'ne ad h' em'd erit te to-
 tum r' quecuq; potis dare oportebit

r' cu' omnia cõpleueris. n' sunt digne
 passion'es hui' t'p'is ad futura' glam' q'
 reuelabitur in nobis. Quarto debitor
 debes totu' q' es a quo totu' habet qui
 te fecit r' b'n fecit. qui cuncta tibi minit'
 trit cui hor' p'ponis redde qd' debes.
 Sexto debere hoies moue' ad conserva-
 tionẽ t'p'is hoc q' oportebit districta
 rationẽ de eo redde' corã d'õ. Omne eni
 temp' e' in pensum requiretur qualiter
 sit expensu'. sic dicit b. Et sicut capill'
 n' p'bit de capite. ita n' momentu' p'bit
 de t'p'z. Vn' in ps. Cum accepo t'p'o ego
 iusticias iudicabo. r' t'reu' j. Vocauit ad-
 uersum me t'p'c ut dixeret elcos meos.
 B'nificium t'p'is multu' erit ad uersum
 om' r' aduersus eos qui boni uident'
 esse. Valde ingratu' apparebit illi quib'
 d'nt tantu' b'nificiu' dabat singlis mom-
 tis quantu' b'nificium t'p'is qui tanto
 b'nificio n' cessauerunt ab in pugnati-
 one ipsius. Septimo debet homine
 monere ad ide' h' q' t'p'c quoda' sp'uali-
 m' est n'ra possessio. Vn' seneca. Reliqua
 a nobis aliena sunt. temp' t'm n'rm est
 qd' nos ipsos amittimus si t'p'c amitti-
 mus. qui medietate' sui t'p'is amissit.
 qd'ant' diuidium se amissit. Octauo
 debet hoies moue' ad t'p'is cõseruatio-
 nẽ. h' q' t'p'is amissio queda' mors est.
 Est eni' amissio uite. Vn' seneca. Que
 m' dabis qui aliq' p'cium t'p'is ponat
 qui intelligat se cotidie mori. Et cot-
 tidie morimur. cotidie eni' demit' aliq'

partem uite et tunc quod cum crescit uita decem
 scimus que admodum elephanta non extre
 mum stillicidium ex haurit sed quicquid ante de
 fluxit. Sic ultima hora qua esse desini
 mus non solum mortem facit sed solum consumat
 seruatio temporis in hoc aut attenditur ut
 in di seruicio expendatur. Et sic ex tempore quod
 in seminato et uita in futuro colligatur.
 Illi uero qui prodige tempore expendunt frequen
 ter accidunt ut deus tempore amittatur. Viri
 enim impij non dimidiabunt dies suos et im
 pletur in eis illud ecclesiasticum. In tempore redditionis
 postulabit tempore. **Que ualent ad detestabilem accidie.**

VII. Præter prædicta sunt. VI. alia que pos
 sunt ualere ad detestabilem accidie.
 Primum est hoc quod ipsa inquinat pulchri
 orem partem ecclesie scilicet uirorum contemplatiuos
 et murum quod illi sunt magis accidiosi quam
 minus esse debuerunt. Viri enim contempla
 tium quorum est non solum curare sed et uolare.
 Aues enim spirituales sunt ad modum testu
 dinum lentissime incedunt. Unde iam non
 potest dici de illis illud uerbum ysaie. Qui se
 isti qui ut nubes uolant sed uelut mortui
 immobiles stant. Unde necesse habent orare
 frequenter exemplo dauid. ut in uia
 domini iustificentur et ut penne colube
 eis dentur ut uolare possint et reques
 cant. Secundo potest ualere ad detestabilem acci
 die hoc quod ille qui hoc uicio a dyabolo ca
 pitur ignominiosus capit alius pec
 catoribus. Sola enim ignominia capit e
 um et quicquid solus timor. Unde xvij. psalmus.
 Pigrum deiecit timor et aie eluriet.

omnium possit; erubescere ille que solus ti
 mor deiecit de equo uirtutum cum ti
 mor non sit non quedam pictura terribilium.
 Præterea cum de malo futuro sit timor
 ille que timor uincit. quodam uincitur
 ab hoste qui fidem et futurum. quicquid et
 futurum non est. Unde seneca. Illud est præcipio
 ne sis miser ante tempore. cum illa que uelut
 imminencia expausti fortassis nunquam
 uentura sunt. Tertio potest ualere ad detestabilem
 accidie hoc quod accidiosus ualde ignomini
 ose detinetur captus. Non enim ligatus
 est uinculis ferreis imo non stupet sed
 pocul nullis. Sola enim desidia detinetur
 non habet aliquem carcerem quo clauditur. uel
 custodes quibus custodit non potest somn
 at. Unde xv. psalmus. Inter pigrorum qui sepel
 naz. Videtur homini pigro quod uis sibi spi
 ritus clausi sunt et quod nullo modo fugere pos
 sit de manibus dyaboli. Videtur sibi quod si
 non statim dicitur ad deum statim debeat
 mori. Unde gen. iij. dicit cayn. Omnis
 qui inuenit me occidet me. Ido legitur
 psalmus xxij. Dicit piger. Leo est fons in medio
 platearum occidendus sum et xxvi. dicit
 piger. Leo est in uia leena in itineribus.
 quorum est quare ita timent pigri ad deum
 conuertit et cum uident eos qui ad deum con
 uertuntur diuici uisus et pulchriores esse.
 Quarto potest facere ad detestabilem accidie
 hoc quod illud uicium tunc solum uel maxime
 homines infestat et in pugnat quoniam sunt
 in seruicio dei. Unde partem dei tuam a
 auferre non parum deteriorat eam.

Quandoq; em̄ efficitur ut psalteriū unū
 cū fastidio ⁊ accidia dē m̄ m̄n̄ sit gr̄
 dō quā psalmus unū cū deuotione ⁊ hy
 laritate dicit. Vñ s̄o. malo psalmū unū
 cū hylaritate mental̄ decantare. quā to
 tū psalteriū cum corpe fastidioso ⁊ accidia.
 Quinto pot̄ facere ad detest̄ accidie h̄ q;
 accidia ⁊ ualde grauis infirmitas. Erata
 ciunt ad grauitatē istam. Primū ⁊ hoc
 q; illi qui laborant hac infirmitate
 se nesciunt infirmos esse. Vñ se sapien
 tes reputant ⁊ alios iudicant. Ido dī
 xxvi. p̄u. Sapiencioz sibi uidet̄ piger
 septē uiris loq̄ntibz sententias. Piculosa
 ū solet esse infirmitas que n̄ cognoscit̄
 qz eius remediū n̄ queritur. Vñ b̄ s̄o
 longius a salute abstinere membrū q;
 obstupuit. ⁊ egrū se se n̄ sententē per
 culosius laborare. Sodo facit ad graui
 tatem hui' infirmitatis ei' p̄lyital. Est
 em̄ accidia uelut febris lassā. Vñ de illa
 pot̄ intelligi q; dicit̄ in ec̄. langor p̄
 lixioz grauat medicū. Tercio facit ad
 grauitatē hui' infirmitatis h̄ q; reddit
 hoīem impotentē ad opandū. Vñ signi
 ficat̄ p̄ paralysim. q̄. viij. ⁊ q̄. ix. ⁊ p̄
 ariditatē manus. q̄. xy. ubi leḡ. ⁊ ecce
 homo manū h̄ns aridam ⁊ ē. Accidio
 sus manū dextrā aridā h̄. h̄ n̄ siml
 trā. qz impotent̄ ⁊ ad bonū opandū
 Vñ zach. xi. dicit̄ de malo pastore. Bra
 chyū eius ariditate siccabit̄. ⁊ ocl̄s eius
 dexter tenebrescent̄ obscurabit̄. qm̄ pas
 tor. ad sp̄alia cecus efficitur. Accidia

est uelut febris illa que dicit̄ ethica
 que puenit ex d̄s̄uptione naturalis
 humiditatis. ḡ sic accidia ex defectu hu
 moris gr̄e. Sexto pot̄ facere ad detest̄
 accidie. h̄ q; accidiosus iniquus ⁊ tra
 d̄m. qz fraudat eū lucro talenti qd
 ei omisit. Iniquus ⁊ in p̄ximū. ⁊ qz
 eum scandalizat. ⁊ qz defraudat eū
 in h̄ q; uult comedere ⁊ bibere sicut ipse.
 In se ipm̄ ⁊ iniq; ⁊ qz hostes suos nu
 trit a quibz p̄m̄atur intima sua. s̄
 uirtutes. *De uiciis q̄ p̄nēt ad accidiā.*

Dico de hys que faciūt *viii.*
 ad detest̄ accidie. d̄sequent̄ d̄uen
 dū ⁊ de diuisis speciebz uicioz q̄ ad
 accidiam p̄tinent. vident̄ aut̄ ista xv.
 uicia ad accidiam p̄tinere. tepiditas.
 mollicies. sopnolencia. ociositas. dila
 tio tarditas. negligencia. remissio. d̄s̄o
 lutio. inuicia. ignauia. indeuotio. tris
 ticia. tedū. uice desperatio. Tepiditas
 est paruus amor boni ⁊ uidetur esse
 tepiditas p̄ma radix in peccato accidie.
 ⁊ ex hac uidentur nasci cetera uicia e
 numerata. facit aut̄ tepiditas multa
 mala in hoīe. Primo d̄ uomitū puo
 cat ut prius ostensum ⁊. Tunc tepid̄
 ad̄o euomitur. cū in deteriora labi
 p̄mittitur ul' in penitent̄ moritur.
 Sodo fiduciam tēptandi ⁊ accedendi
 dyablo prestat. De multis em̄ uicis
 temptat d̄m̄ hoīem tepidū de quibz
 n̄ aud; temptare hoīem *feruē*
 tem. Vñ dicit auctoritas olle feruēti

mulce n̄ insident. Tercio reddit hoiem
impotentē & otactū ut patet in illis q̄
cū ualde fortes sint tū n̄ possunt sex
tam partē facē quā uetula una facit
q̄ accidit p̄t̄ tepiditatē. s̄ q̄ paruū
hnt̄ desiderū agendi p̄niam. Vñ b̄
forsitan idō n̄ possumus q̄ n̄ multum
uolum̄. Tepiditas ē facit ut homo pe
tat & n̄ accipiat. Accidit ē q̄ aliquis
xij. annis n̄ accipiat q̄ in orōne petit
q̄ tepide petit. qd̄ alius qui feruēt
peteret una die impetraret. Vñ aug.
Seruat t̄ d̄s qd̄ n̄ uult cito dare ut &
tu discas magna magne desiderare.
Tepiditas ē facit ut homo semp̄ pugnet
& nunq̄ uincat. nec illa sublimē p̄mis
sionē uincenū in quā accipiat que
hētur apoc̄. u. Vincenti inquit dabo
manna absconditū. Tepidus enī adō re
misse agit q̄ nunq̄ puenit ad retributi
onē que ē in custodia mandatorū q̄ tanta
est que n̄ potest dici sic dicit ḡ. sup̄
ultō. in custodiendis illis retributio ml̄
ta. Tepidus ē similis hōi auaro de quo
dicit uulgariter. qd̄ t̄m̄ expendit quā
tum largus. & tū n̄ h̄t grām nec merce
dem. q̄ p̄ modico p̄dit multū. Tepidus
semp̄ seminat in p̄senti uita & nunq̄
metet q̄ ad pacem n̄ puenit. Jēo dic̄
b̄. contra tepiditatē istam si incipis iape
p̄fecte si imp̄fēs es. h̄ ip̄m iam p̄fecte
age. Si p̄fectionis aliquid attigisti te ip̄
sum in te metipso metire. **De mollicie**
q̄ ē in paciā rei dure. .ix.

Sequitur de mollicie que ē in paciā
rei dure. de qua leḡ. xvij. p̄. Qui
mollis & dissolutus ē in ope suo & ē. mol
lis ē ille qui cedit duris. i. tribulationibz
succūbit. Vñ qñ in ope inchoato aliq̄
durū occurrit. ipse ab ope desistit. et
talit̄ int̄ est sua opa dissipantis. Idē enī
est ac si ea dissiparet. Mollicies ista quasi
quedā alicia est in qua dya' in hōte qui
escit. homo ē mollis ē uelut hom̄ uiuēt
qui ad ignē tribulatiōis quasi lique fit
& ad nichilū redigitur. ad quantā mise
riam deuenturū sint qui molles sūt in
sinuatur deut̄. xvij. ubi sic leḡ. homo
delicatus uite & luxuriosus ualde in
debit s̄t suo & uxori que cubat in sinu
suo ne det eis de carnibz filioz suoz
quas comedet eo q̄ nichil h̄eat aliud. &
paulo p̄t. Tenuis mulier & delicata q̄
sup̄ terrā ingredi n̄ ualebit nec pedis
uestigiū figere p̄pter molliem & tenui
ritudinē nimiam inuidebit uiro suo
qui cubat in sinu ei' sup̄ filij & filie car
nibz. Sūmum remediū contra mollicie est
ignis sp̄s sc̄i qui lutea solidat. ualeat
& contra istam mollicie assuetudo durorū
Vñ b̄. Rusticus durus h̄t neruos for
tes laceratos exercitatio fecit. s̄ enī t̄p̄
por mollescit. Dissolutus pot̄ uocari
in uerbo p̄posito qui mollis ē & ē. qui
nullo amore ligatus ad opus bonū
ul' qui paralyticus ē. Paralysis enī dis
solutionem sonat. **De peccō sopnolēcie.**

Seq̄ de peccō sopnolēcie q̄ ad accidi

am p[ro]tinet. q[uod] sicut leg[itur] p[er] p[ro]v[er]bia xix. Agre
 to imitit sopore q[uod] pot[est] intelligi de
 sopore contemplationis. et de sopore cor
 poris. Sopore contemplationis pigresco
 imitit in illis qui nocte contemplatois
 palliant pigriciam suam nolentes ali
 quid opari contra quod possunt uale
 re duo exempla que subiungimus. Legit
 in uita patri q[uod] p[er]grinus uenit ad
 abbatem siluanu[m] in monte synai. et cum
 uideret fr[at]res opantes dixit. Quare opa
 mini ab u[est]ro qui perit ma[n]u op[er]e. eloq[ui]t
 tunc senex fecit et dari codicem ut legeret
 in cludens eu[m] in cellula. Cu[m] g[er]o transiret
 hora nona ar[chi]episcopus uidebat ille utru[m] quis
 uocaret eum ad cibum. et ueniens int[er]
 rogauit eu[m] utrum fr[at]res comedissent.
 Cu[m] senex ait. Tu homo sp[irit]ualis es. et n[on]
 habes necesse h[ab]ere escam. Nos aut[em] ta[m]
 qua[m] carnales comedimus. et ideo opam[ur].
 Quod cu[m] audisset cepit penit[ent]e. Cu[m] albas
 lego necessaria est marcha marie. Ite[m]
 albas ioh[ann]es dicebat fr[at]ri suo maiori.
 Velle esse semp[er] securus sicut angeli
 securi s[un]t nich[il] opantes. s[ed] t[ame]n sine in
 termissione d[omi]ni collaudantes. et p[er]iecto
 pallo suo intravit heremu[m]. et post
 septimana[m] reuersus pulsauit ad os
 tium fr[at]ris sui. Qui quesitum quis es tu.
 et ille ego s[un]t ioh[ann]es. et fr[ater] dixit. Ioh[ann]es an
 g[el]us fr[at]ris. et ultra inter ho[m]ines n[on] est. Iue
 aut[em] pulsabat dicens quia ego sum. et
 n[on] ap[er]uit ei s[ed] dimisit eu[m] affligi. Tandem
 ap[er]uit dicens ei. Si homo es. it[er]m habes

necesse opari ut uiuas. Si aut[em] ang[el]us q[ui]
 querit intrare in cellam. et ille statim p[er]uam
 egit. De sopno uo corp[us] satis planu[m] est
 q[uod] pigresco imitit eu[m]. multi eni[m] ex pi
 gredine conantur ad dormiendu[m] cu[m] tam
 n[on] possunt dormire. De sopno uo corp[us] ad
 p[re]sens tria ostendimus. Primo ostendem[us]
 ea que sunt reprehensibilia circa sopnu[m]
 Sec[un]do ea que debent cohibere ho[m]ines a ni
 mietate sopni. Tercio que s[un]t nec[ess]aria ad
 hoc q[uod] aliquis dormiat p[er] ut debet. *De v.
 reprehensibilib[us] circa sopnum. x.*

Quinq[ue] u[er]o sunt reprehensibilia circa
 sopnum. Primo nimietas sopni
 ad q[uod] p[ro]tinet illud p[ro]v[er]bia xxiiij. vsq[ue] quo
 piger dormit. Sec[un]do reprehensibilis est
 circa sopnu[m] brutalitas q[ua]n[uam] uidet[ur] aliq[ui]s
 dormit ut porcus. Vn[de] b[ea]t[us] carnal[is] sopni
 et brutalis. sicut dicit[ur] lethe ab hominā
 dul[ci] et seruo d[omi]ni. Id[em] caue in quant[um] potes
 serue d[omi]ni ne si sopnus tuus n[on] requies lassit
 s[ed] sepultura corp[us] suffocati. Tercio rep[re]
 hensibilis est tristitia in surgendo a sop
 no. Vn[de] xxxij. ecc[lesiasticus]. hora surgendi n[on] te
 tristet. Quarto reprehensibil[is] est pigricia
 in surgendo. Vn[de] p[ro]v[er]bia xxvi. Sicut ostiu[m]
 uertitur in cardine suo. ita piger in
 lecto suo. Quinto reprehensibil[is] est cir
 ca sopnum inopportunitas sopni. ut
 q[ua]n[uam] aliquis dormit q[ua]n[uam] n[on] est dormiend[us]
 ut in t[em]p[or]e ordinis. Contra illud i. petri.
 iij. Estote prudentes et uigilate in o
 ratione. Vel ut cu[m] aliq[ui]s ob dormit in
 sermone ul[ter] in lectione. iuxta illud ecc[lesiasticus].

xxvi. Cum dormiente loquitur q̄ nar-
 rat stulto sapiam. Si stultus si habuit
 set uoluntate dormiendi p̄ duos dies tñ
 tpe locutionis ul' sermonis dormire. Tem-
 pus t̄ in quo dormiendū si t̄ tpe est ma-
 tutinum. Illud em̄ tpe non s̄ somno occu-
 pandū qz ualde utile est. et studio et ordi-
 et diuine laudi et di solatio frequen-
 tpe illo recipitur. Ad p̄mū p̄tinet q̄ leg-
 in ps. mane astabo t̄ et uidebo. Ad scdm̄
 p̄tinet q̄ legit̄ in iob. viii. Si diluculo
 surrexeris ad dñm et omnipotentē suū
 deprecatur statim uigilabit ad te et pacatū
 reddet hitacim tuū. et xvi. cap. Oportet
 p̄uenire solem ad b̄ndicendū domū tuā
 et ad ortum solis te adorare. Primo pau-
 pi qui eis occurrunt s̄sueuerunt diuites
 dare. sic dñs libentius exaudit eos qui
 ualde mane orant eū. Ad hoc aut̄ qd̄
 matutina hora sit ydonea ad laudandū
 dñm p̄tinet illd̄ q̄ legit̄ xxxviii. iob. Cum
 me laudarent simul astia matutina et
 iubilantes om̄s filij dñi. Astia matutina
 sunt uiri contemplatiui qui horis matu-
 tinis laudant dñm p̄capue. Ad h̄ uō qd̄
 solatio dñi matutinis horis p̄capue re-
 quiratur p̄tinet illd̄ xvi. iob. Visitas
 eū diluculo et ysa. xvi. De mane ui-
 gilabo ad te. et exo. xvi. filij isrl' collige-
 bant manna hora matutina ad signi-
 ficandū qz tunc dulcedo sp̄s sc̄i colligen-
 da est. Sicut corpm̄ amatores stabiluit
 corpus in mane aliquid gustando. sic
 dulcedine sp̄s sc̄i in mane stabilendū

est sp̄s. Vñ ad heb. xii. Optimū s̄ grā
 stabilire cor. De t̄b; q̄ debent hoīes cohibe

Gria aut̄ sunt que a numerare s̄pni.
 debent cohibe hoīes a numerare
 sompni. Primo exempla ad q̄ p̄tinet
 illd̄ uerbu aug' positū. Indecent s̄ xp̄iano
 si radius solis in lecto suo eum inueniat.
 Secdo h̄ q̄ sompni abqz necessitate s̄ t̄p̄s
 amissio. Vñ b. Quamū ad debitū d̄nu-
 p̄tēs nichil ita deperit de uita n̄ra quā q̄
 sompno deputatur. In uitate s̄pni
 est quasi quedā sp̄s ul' ymago mor-
 tal. Tertio deberet cohibe hoīes a nume-
 rate sompni multiplex malū qz in scrip-
 turis legitur ex s̄pno accidisse. et de hoc
 sufficit ponere q̄nqz exempla. Primū ex-
 emplū s̄ iudic̄ iij. de s̄lara qui cū bibisset
 lac et obdormisset. interfecit s̄ aabel
 clauo in cerebro cuius defixio. Scdm̄ exem-
 plū s̄ iudic̄ xvi. de sampsonē quē dalida
 fecit obdormire sup̄ genua sua et rasis
 vii crimb; captus s̄ et ex oculatus. Tertū
 exemplū s̄ in iudic̄ de oloferne qui de-
 nuent a muliere hebreā interfes s̄. Quar-
 tum exemplū s̄. h̄. xvi. ubi apli s̄pno
 lena leguntur xp̄m̄ amississe. Quintum
 exemplū s̄. actū x. de quodā ad olefē
 te noīe eutico qui dū disputante paulo
 graui m̄geretur s̄pno cecidit de t̄o
 cenaculo deorsum et sublat' mortuus.

De t̄b; necēs hoīm ad h̄ q̄ debito in dormiat.

Tria ū sunt necessaria hoī ad h̄ qd̄
 debito in dormiat. Primo necessa-
 rium s̄ ei ut uigilando laboret. Vnde

ecc. y. Dulcis est sompn' opanti siue
 paz siue multū comedat. homo ociosus
 affligitur n̄ solū dormiendo s; 7 uigila
 to. Secōdō necessariū ē ei ut sobrie cibo 7 po
 tu utatur. Tercio ut sensus suos sobrius
 custodiat. Vñ b. Sobriū cibū sobriūm
 sensum sobrius sequitur sompnus. **De**

Sequit' de peccō peccō ociositatis. xiiii.

Ociositatis. Circa qd̄ peccm̄ primo
 ostendemus quā stultus sit qui ocium
 diligit. Secōdō ostendemus q' ociosi licet
 semp̄ reprehensibiles fuerint. Precipue
 tñ ip̄e gr̄e reprehensibiles sūt. Tercio
 tangemus ea que attendenda sūt alicui
 in occupatōe quā uult eligē. Quā stultus
 ū sit qui ocium diligit ostendit nobis pu
 xy ubi sic legitur. Qui opatur terrā suam
 faciat panib; Qui autē sectat' ocium
 stultissimus ē. n̄ solū stultus; talis ul' stula
 or; s; 7 stultissimus. Prim' gradus stulticie
 est uitam suā negligē necessaria ei n̄ que
 rento. Secōd' gradus; uitam suā in defen
 sam hostib; exponē. Terc' gradus; hos
 tes qui eam in terram pascere. hanc
 stulticia hnt qui sectantur ocium. Vix enī
 future que etna; n̄ pudet cū hostib; suis
 se exponit. s; uiciis 7 demonib; ut iam
 ostendetur. Hostes 7 suos nutrit. q' ocio
 uicia nutriunt' 7 in pinguantur. sicut a
 seres 7 etiam equi solent ocio in p̄igua
 ri 7 possumus assignare xy. stulticia q̄
 sunt in hoīe ocioso. Prima stulticia; qd̄
 ipse dya' locū facit. dicit illd̄ apli. stulte
 locū dare dyabolo. Vñ uidet' societatem

dya' amare. Apud hominē occupatū n̄ h̄t
 dyabls locum ubi pot' manē ul' esse. quia
 res p̄fecte occupata n̄ ē capax alterius
 rei. itō dicit sō. Semp̄ aliquid boni op̄is
 facito ut te dya' inueniat occupatū. Ex h̄
 uō q' aliquis in se dyabolo locū facit idign' ē
 loco p̄ter quam inferno. Vñ p̄p̄us locū
 est ociosi inferni sicut 7 dyabli. q' sic po
 test ostendi. Constat q' ociosus in celo n̄
 recipietur. Celū enim merces est tm̄ eoz
 qui opari fuerūt. Vñ h̄. xx. voca opa
 rios 7 redde eis mercedē. In paradiso etia
 terrestri n̄ recipietur. Vñ gen. y. Tulit dñs
 hominē 7 posuit eū in p̄adyso uoluptatis
 ut oparetur. In purgatorio 7 non rea
 p̄ietur. Vñ in ps. In labore hoīm n̄ sūt
 7 cū hoīb; n̄ flagellabuntur. Ociosi n̄ labo
 rant cū hoīb; 7 itō n̄ flagellabuntur cū
 hominib; in purgatorio s; cum demo
 nib; in inferno. Ociosus 7 indignus ē esse
 in mūdo isto. Vñ luce xii. dicit de fialnea
 sterili. Succate eam. ut q' 7 terrā occupat.
 Relinquit' g' qd̄ solo inferno digni sunt
 ociosi. Secōda stulticia; q' ociosus in tali
 statu se ponit qd̄ 7 brutis aīalib; infe
 rior est q̄ntum ad hoc qd̄ brutis aīalib;
 licitū ē comedere. homini ū ocioso phi
 bet apls. h̄. y. ad ty mo. iij. dicent' si q̄s
 n̄ uult opari n̄ manducet. homo oci
 osus; uelut homo mortuus. Vñ seneca
 Ocium sū lris mors; 7 uiuū hoīs sepul
 tura. 7 ecc. xx. Melior est canis uiuus
 leone mortuo. leo mortuus; aliquis
 magnus ociosus cui p̄ualet canis uiu'

mortuus; sic

i. aliquis nihil strenue opans. Jmo & homo
ociosus; plus quā arbores autumnales
Vñ in eplā iude dicit de quibsdā qui sūt
arbores autumnales. infructuos; bis mortue.
Arbor in autūpno plantata qñ fruc-
tum facit. sero facit illū. Sic aliqui
dū iam sunt ociosi uolunt esse. & in arti-
culo mortis tunc pmo uolunt fructū pe-
nitencie facē. Jco frequēt accidit qd absq;
fructu recedunt. Et tales homines in fruc-
tuosi qñ bis mortui sunt. qz n̄ solū mortis
temporalis; & eterne sunt debitores. In quo
deterioris conditionis sūt quā bruta aīaha
Illa enī solā tēporelem debent. Tercia enī
est stulticia ociosi q; ex negligencia exco-
lendi se fructū sui ipsius amittit. Siquis
uincam heret in qua mille asinatas uini
poss; colligē ualde reputaret fatuus &
infelix ab omnib; si ex negligencia colli-
gendi eam fructū illū amitteret. Fructū aū
quē aliquis in se colligit. si se excoletet di-
ligenter. pualeret uno regni uni. Quam
fatuus g; qui ex negligencia tm̄ fructū
amittit quamū in se colligē possit. multū
deberet talis ofundi. Jdo dicit seneca cur-
pissima iactura; que p negligencia fit.
Curpissima itō uocat eam qz; erubescē-
cia plena. flemo; ita paup qui de fruc-
tu oris sui ditari n̄ poss; si bene excole-
ret illō. Vñ xy. pu. De fructu oris sui un-
quisq; replebitur uinū. Ex ore suo poss;
homo colligē viij genā fructuū ualde p-
ciosoz. n̄ solū p annū ul' p mensem; s; etiā
singlis dieb; si quis bene excoletet of suū.

Primus fructus; dī laudatio. Sed; g; g; actio.
actio. Preciositas uō hoz fructuū ex hoc
manifesta est. qd celestes arbores tales fruc-
tus ferunt. Jbi enī sonat g; actio & uox
laudis uirtu uerbu pphē. Tercius fructus
est oratio. cuius sic p;iositas manifesta ē.
ex h; q; ab anglis refertur in celis. Vñ tob. x.
dicit anglis. Qñ orabas cū lacrimis & sepius
bas mortuos. ego optuli orōnem tuā dno
non; uile exenū. & donū q; a tantis
mūcis p;entatur. Ex uirtute & orōnis
manifesta; p;iositas hui' fructus de qua
uirtute dicit g; magna uirtus oratiois
que effusa in terris in celo opatur. Quar-
tus fructus; ofessio. cuius p;iositas fructū
pot' ex h; ostendi. qd d; uult fructū istum
semp ante se habē. Vñ in ps. Confessio &
pulchritudo in conspectu eius. Consiue-
runt diuites qñ diuersi fructus portant
ante eos. illū retinē ante se quē p ceteris
amant. Jco aut d;ns ita amat ofessionē.
qz ofessio efficit ut custodiat pulchritu-
dinem. Preciositas aut hui' fructus ex
hoc patet qd nullus dō atō displicet q
n̄ placeat ei. si fructū hūil' ofessionis ei
offerat. ul' si offerre pponat. Vñ in ps.
Dixi oficebor aduersū me. & tu remisisti re.
Laro dū in cruce hūilem ofessionē deo
optulit. A patibulo inferni se absoluit &
regnū eternū meruit. Quintus fructus;
modestia que in h; ostenditur ut homo
modū ponat in uerbis suis quo ad qñ-
titatem. & ut loquatur qualia debet
loqui. s. uera. & que ad dī sūt glām &

pximi utilitatem. 7 ut loquatur quali-
 debet loqui n̄ clamose. Preciositas huius
 fructus patet ex hoc qd leḡ p̄i. Qui
 moderatur sermones suos sapientissim⁹
 est. Sextus fructus; abstinentia cuius
 fructus p̄ciositas patet ex h̄ q̄ tante vir-
 tual est abstinentia q̄ vitam hoīs plon-
 gat. Vñ in ec̄. Qui abstinent; adiciet vi-
 tam. Tales fructus virtutis dñr̄ fuisse
 arboris solis 7 lune. De quib; leḡ in histo-
 ria alex̄. Sacerdotes enī solis 7 lune ut
 fructib; uescerent referunt uixisse qua-
 dringentis annis absq; lesione. Septim⁹
 est sup̄na eruditio. fructū istū sp̄aliter
 ferre uoluit ip̄m lignū uite. s̄ ipse fili⁹ dī
 h̄. 7. lamus in ciuitates 7 uicos pximos
 ut ibi p̄dicem. ad h̄ enī ueni. Octauus
 fruct⁹ est fidelis reclamatio qñ homo
 uidet iniurias inferri dō ul pximo. Pre-
 ciositas uō huius fructus manifesta ē ex
 eius raritate. Pauci enī inueniunt q̄ istū
 fructū habeant. Vñ in p̄i. xx. multi
 misericordes uocantur. uirū aut̄ fidele
 quis inueniet. Videmus cotidie fr̄s n̄ros
 a canib; dilacerari 7 detractorib; 7 n̄ est
 qui reclamet. imo q̄ plus; uidem⁹ ip̄m
 dñm a lusorib; crucifigi. 7 n̄; qui inde
 loquatur. Illi qui solo uōbo possent has
 dī otumelias impedire n̄ curant de hoc
 loqui. Quarta stulticia otiosi; qd ipse
 se exponit absq; defensione hostib; suis
 Otiosus; sicut signū ad sagittā pot̄
 enī a demonib; undiq; sagitari. Vnde
 pot̄ dicere illd̄ treit̄. iij. Detendit arcū

suū 7 posuit me q̄ signū ad sagittam
 occupatio uelut quidā clipeus; cōtra
 sagittas dyabli. Vñ poeta. Oca si tollas
 p̄iere cupidinis artus. Est 7 otiosus uelut
 castrū sine muro. Vñ in ezech̄. Ascendam
 ad terrā sine muro. Verbu; 7 dyā. Veniam
 ad quiescentes habitantēsq; secure. Ho
 uō occupatus; uelut claustrū bene clau-
 sum. Vñ aug⁹. Non facile capitur a tēp-
 tatore qui bono uacat exercitio. Homo
 otiosus n̄ tm̄ unū hosti expositus; s; plū-
 bus. Vñ hec̄ur in uitis p̄m q̄ dixerūt
 seniores opantem monachū demone
 uno pulsari. otiosum uō in multis sp̄ib;
 deuastari. Quinta stulticia; q̄ cū ipse
 ualde p̄cip̄ sit. 7 nich̄ lucretur large
 expendit res ualde p̄ciosas s; t̄p̄e suū
 7 bona sua naturalia. Vñ in hoc nego-
 nich; deterruit ocio. qd n̄ solū noua nō
 acquirit; s; 7 parata s̄sumit. Sexta stul-
 ticia otiosi est q̄ ipse se facit q̄ recepta-
 culū oīm sordium. B. Oīmū tēptationū
 7 cogitationū malaz 7 inutiliū sentina
 est otū. In sentina sordes recipiuntur
 in nauib; marinis. sic cor otiosi q̄ oīm
 sordes recipit uitioz. licet aut̄ origo
 possit esse otū peccōz oīm. sp̄alit̄ tam̄
 otio; istoz peccōz. s; luxurie. uerbofi-
 tatis nugaz. curiositatis 7 sup̄bie. De
 peccō luxurie habem⁹ exemptū in dauid.
 qui dū occupatus fuerat bellis otinens
 fuit. Post uō t̄p̄e otū adultium dimisit
 ut legit̄. y. R. xij. Salō 7 dum occupat⁹
 fuit circa templū 7 alia edificia n̄ ita t̄

fatuatus fuit amore mulierum ut p[ro] ea q[ui]
 f[aci]t[us] est ociosus Poeta dicit. Querit[ur] eg[re]
 tus quare sit f[aci]t[us] adulter in p[ri]ncipi[um] c[um] ;
 delidiosus erat. 7 xvi. ezech. Hec fuit iniq[ui]
 tas sodomie sororis tue. Supbia saturitas
 panis. 7 habudancia 7 ocium. De uerbosita
 te 7 curiositate leg[itur] y. ad t[er]mo. v. Adolescen
 ciores uiduas deuota 7 subdit. Disant
 em[er]t arcure domos n[on] solum aut[em] ociose s[ed] 7
 uerbos[e] 7 curiose loquentes que n[on] oportet.
 De nugis uo dicit b[ea]t[us] b[er]n[ardus]. Ociositas 7 marev
 nugaru[m] nouerca uirtutu[m]. De supbia u[er]
 o dicitur in ps[al]m. In labore hominu[m] n[on] sunt
 7 cu[m] ho[m]ib[us] n[on] flagellabuntur. ideo tenuit e
 os supbia. Septima stulticia 7 ocios[us] q[uo]d
 ipse seculu[m] uult h[ab]ere qui eum de malicia
 instruat. Vn[de] si sapiens sit. n[on] faciet mala
 ociositas q[ui] quedam magistra est malicie
 Vn[de] xxxiiij. eccl[esiastes]. Seruo maluolo torcua 7
 opedes. mitte eu[m] in opatione ne uacet. ml
 tam em[er]t malicia[m] docuit ociositas. Octa
 ua stulticia ocios[us] q[uo]d cu[m] ipse sit sub
 mersus in p[ro]fundo. stulticie siue malicie
 n[on] uult tam porrigere manu[m] ad laborem
 licet aliter euade[n]s n[on] possit. Vn[de] seneca.
 Nemo a stulticia emigra[n]s n[on] manu[m] porri
 gat ad laborem. homo ociosus qui no[n]
 uult se occupare ut a peccato possit exire
 tali stulticia laborat qua laboraret ule
 qui cecidit in aqua p[ro]funda 7 pigritare
 tur manu[m] porrigere ad arbore[m] sibi p[ro]xima[m]
 cu[m] tamen alit[er] n[on] posset a naufragio li
 berari. Occupatio bona lignu[m] uite est
 h[uius] qui apprehenderunt eam. 7 frustra

laborat ociosus ad exeundu[m] de peccatis
 nisi se occupet. Non stulticia ociosi e[st]
 q[uo]d ipse quiescit q[ui] laborandu[m] esset. s[ed]
 in futuro in quo silis 7 illi qui dixit. ps[al]m.
 xiiii. Setebo in monte testam[en]ti in late
 rib[us] aquilonu[m]. cui dicit b[ea]t[us] b[er]n[ardus]. O imputes
 7 imprudens milia milium ministrabat
 ei. 7 decies centena milia assistebat ei.
 7 tu fecere p[ro]sumis. mundus uite locut
 laboris est. Vn[de] job. v. homo nascitur
 ad laborem 7 auis ad uolandu[m]. Vn[de] dem[etrius]
 7 ade. q[ui] eiciendus erat a paradiso 7
 ponendus in terra ista. In sudore uultu
 tui uesceris pane tuo. Decima stulticia
 est ociosi q[uo]d ipse uult q[uo]d a[n]i[m]a p[ro]p[ri]e d[omi]ni
 solus uult quiescere 7 n[on] laborare. cu[m] d[omi]n[us]
 septe[m] dieb[us] opatus sit 7 septimo requie
 uit ab omni ope q[uo]d parauerat. Vn[de] gen[esis].
 Compleuitq[ue] d[omi]n[us] die septimo opus suu[m]
 q[uo]d fecerat. Undecima stulticia ociosi
 est q[uo]d ipse illud refugit q[uo]d 7 iocunditas
 7 serenitas. tam a[n]i[m]e quam corp[or]is. s[ed] mo
 deratu[m] laborem. Duodecima stulticia
 est q[uo]d illud diligit unde d[omi]n[us] maledictione[m]
 incurrit. 7 unde in uniuersitate unio[n]is
 incidit. Ad p[ri]mu[m] p[ro]tinet q[uo]d leg[itur] xvi. m[ate]
 de ficulnea qua[m] d[omi]n[us] maledixit ideo q[uo]d
 est sine fructu. ad sc[on]d[u]m p[ro]tinet illud uo[er]bu[m]
 b[ea]t[us] b[er]n[ardus]. Summa mentis malicia est ocium m[er]it[us].
Quae poci[us] reprehensibiles s[un]t q[uam] t[em]p[or]e g[ra]t[ie] s[un]t
Sequit[ur] uide ociosi q[uo]d q[uo]d fuerat ante. xv.
Quare poci[us] reprehensibiles s[un]t
qui t[em]p[or]e g[ra]t[ie] s[un]t ociosi. qua[m] qui fuerat
ante. q[uo]d patet ex eo q[uo]d legit[ur] m[ate]. xv. Q[uo]d

hic stant tota die ociosi. Illos reprehendit parfam. quos ociosos inuenit. vi. hora p quos significant illi qui sunt in tpe gre. et possunt sup hoc uic. ce assignari. Prima; hoc qd dñs dedit nobis formam tam laborandi et exemplū. Vñ ad phil. y. Exinanuit se met ipm formā serui accipiens. magna superbia est; si uellet quiescere seruus ex quo laborat dñs. Vñ q. v. nō est discipuls sup magrū nec seruus sup dñm suū. Secda causa; qz nos qui in tpe gre sumus serui empici sumus et ico mag ad laborem tenemur. Vñ apls. Empti estis pao magno. Tercia causa; qz melior merces uobis pmittitur. Iudeis enī pmittēbatur terra nobis aut celi pmittitur. Vñ q. iij. Penitentiā agite appropinquabit enī regnū celoz. Quarta cā est qz et si spūalibz qui erant in ueteri lege pmittēbatur regnū celoz sub figura terre pmittionis. tam illis multū illa differēbatur. Non enī acceperunt mercedem suam usqz post passionē xpi. Annis erat longa uia in paradysum. qm oportebat ire p infernum. S; modo in momento uo in taret aliquis paradysū. ut cū p't baptismū decedit. ul' cū p't tantā orationē que sufficiat ad deletionem culpe et pene. Vñ b. in psona eccie labor meus uix est unius hore et si ampli p amore nō senio. Vñ luc. xiiij. Misit dñs seruu suū hora cene dice inuitatis ut ueniret qz iā oīa parata sūt. hora cene ē tpe gre in quo diuina sunt

parata. qz nich' ampli' necesse est ad h qd aliquis ad eternā cenam inroduca tur n' qd man' sual lauerit. i. purgat' p'fē fuerit. **Qd attendendū sit i occupatōe**
Sequit' uidere quid q' alius elegit. **xviij.**
Attendendū sit in occupatione qm alius eligit. Etia enī attendenda sunt circa ea. s; q' occupet. Vñ iō' sup illd ali quid boni facito ut te dyā inueniat occupatū. et ut tediū remoueat iuxta illd uerbu senece. Occupatione bonay arcū occupandi quocient mala h't in exercia in paciens sui et inutilitate h'at. Puitando enī ocio oia sectari ridiculū; ut dic' b. Id nō tantūm agendū; ut cū aliqua delectatione ul' sine grandi nausea dies tū figuratur. S; ut et dū pacta dieta ad p'fctm mentis semp aliquid cocticie in thesaurū cordis o'gregatur. magis enī attendendū; in occupatione qd occupat animū quā q' occupat corpus. **h' b' b. me**
lhora sunt spūalia exercicia quā corporalia. Et inter corporalia meli' est q' similius ē spūalibz ut scribe. et notandū q' quidam nolūt opari qz h' sibi decedat reputant. Credūt enī honorabiliores burgenses ēē illos qui nich' agunt n' q' comedūt et bibūt et alius delicul intendunt. s; eadē ratioē porcos possunt p'ferre equis et ceteris animalibz qui nich' agunt n' q' comedūt et bibūt. et inuerrate tales hoies p' porcos significantur. **q. viij.** ubi dicitur demones dño. Si eias nos hunc mite nos in gregem porcoz. **De uicio dilationis. xvij.**

De uicio dilationis quo multū laborat
genus humanū. Vñ seneca. Nemo q̄
quā h̄t sc̄i. In futurū enī nr̄a distulimus
7 nocet h̄ uicium multū hominū. Vñ et
nocet 7 nocet semp̄ differre paratis.
It̄ qui n̄ h̄ hodie cras minus aptus erit.
Due aut̄ sūt sp̄es dilationis que multū
nocent hominibz. s̄ dilatio ouersionis. 7
dilatio confessionis. de quibz in p̄sequen̄.
De p̄ma sequit̄ ec̄. v. Non tardes ouer
ti ad d̄m 7 ne differas de die in diem.
subito enī ueniet ira eius 7 in t̄p̄e uind̄e
disp̄det te. 7 xvii. euid̄. Ne dormieris
in errore ip̄ioꝝ 7 xvi. fili peccasti n̄ adi
aet̄ iterū s̄. de p̄st̄is dep̄care ut t̄ dimi
tantur. Ad eandē dilanone pot̄ referri
illd̄ ysa. xxviiij. Er̄t eis uerbu d̄m māda
remanda. expecta reexpecta. modiciū ibi
modiciū ibi. ut uadant 7 cadant retro 7 cō
terantur. Verbu d̄m multū; ocio h̄i deri
sionis. multa enī q̄n admonentur de sua
ouisione ydent d̄no ad minus sic. māda
remāda 7 c̄. 7 ex h̄ pauat d̄yā ut d̄m dif
ferunt uenire ad d̄m uadant ad t̄fer n̄.
7 cadant retrorsum. i. in p̄uise morian
tur. 7 c̄terent. i. irrecupabili d̄apnent̄.
Ad eandē dilanone p̄inet illd̄ uerbum
auḡ. loquentis ad d̄m. Non erat qd̄ t̄
respondem dicenti m̄. Surge q̄ coemis.
ū uerba sopnolenta 7 lenta m̄. ecce m̄ sine
paulotū. s̄. illd̄ m̄ n̄ habebat modū 7 illd̄
paulotū ibat in longū. It̄ auḡ. de eadē
dilanone. differēbā de die in diem uiuere
in te. 7 n̄ differēbam in me in c̄p̄so mori

7 illd̄ seneca. Quidā tunc uiuere in c̄p̄it̄
cū desinendū est. Quidā aut̄ desierunt ante
quā inciperent. 7 id̄ sopho. ij. Vox cantant̄
in fenestra 7 coruus in sup̄ luminaria. D̄s
stat ad ostiū domus peccōis 7 pulsat. Vñ
apoc̄. iij. Ecce ego sto ad ostium 7 pulso.
Siquis audierit uocem meā 7 aperit̄ m̄
ianuam in troibo ad illū. Duo ū sunt
que impediūt ne d̄s intret ad peccatōē.
Primū; h̄ q̄ peccatōz h̄t oculū ad leta et
p̄sp̄era. cū potius debet oculū h̄re ad tris
ticiam. s̄. picula que sibi iminent. Vñ ec̄.
xij. Cor sapientū ubi tristitia est. 7 cor
stultoz ū leticia; 7 ista cogitatio dicit̄
in p̄dicto uerbo sophoie. Vox cantant̄
fenestra 7 impedit ne d̄s ad peccōem
intret. exemplū habem̄ de h̄ in ciuitate
iherlm̄ que oculū h̄ebat ad leta. Vñ gau
debat cū d̄s fletet sup̄ ipsam. Vñ luce
xij. Videns ih̄s ciuitatem fletit sup̄ illā
dicens. qz si cognouisses 7 tu quidē in hac
die tua que ad pacē tibi. Sc̄o qd̄ impedit
ne intret d̄s ad peccōem est p̄ castitudo.
Ista p̄castitudo est uelut coruus in
sup̄ luminari dicens d̄no pulsanti ad osti
um cras cras. Puenit aut̄ ista p̄castitudo
ex h̄ qd̄ peccatōz rep̄mittit sibi longā uitā.
Vñ ec̄. xij. Rep̄missio nequissima m̄
ros p̄didit. rep̄missio qua peccatōz sibi re
p̄mittit uitam longā. n̄ solum nequā
est s̄ 7 nequoz 7 nequissima. Nequā;
it̄ qz sibi usurpat peccatōz in h̄ q̄ p̄riū
est d̄i. s̄. de futuro t̄p̄e disponere. Vñ ac̄.
i. Non; uir̄ nolle t̄p̄a ul' momenta que

par' posuit in sua potestate. 7 b' dicit
 ei qui de tpe futuro disponendo psumit
 Quid de futuro miser tam temerarie
 psumit tamq' par' tpra 7 moita i tua
 n' magis in sua posuerit potestate. Ne
 quoz uo ; repmissio ista. qz tpe infini
 ti ualoris sibi a do datu fatue
 expenderit. ad huc tm presumit q' ds
 multu tpeit sibi sit daturus. tali fatuitate
 laborant qualiter laboret ille qui thesau
 ru magnu sibi a patre deditu ad negoci
 andu fatue expendit. ad huc large expen
 dere uellet dicens. Bn possum expende
 qz par' ms in fatul dabit ad huc. cui res
 ponderi poss; veru ; qz ita bn custodit
 ti que t iam dedit. Tales deberent intel
 ligere hoc q' dms tpe noe recedit de tpe
 pnie hominib; pmiss'o. scdm strab u' xx.
 annos. eo qd uidebat. qd hoies penitere
 nolebant. Si u' dms temp' pmissu uolen
 tib; penite abstulit. quid faciet de illis
 quib; nullu tpe pmissit. Nequissima uo
 repmissio ista est. qz talis n' tm tempus
 sibi datu pdidit. imo 7 in drumeliam ip
 sius largitoris expendit. 7 futuru tpe in
 drumeliam ipsius expende disponit. Qua
 fronte g' psumit q' ds qui ista nouit de
 beat sibi uitā longā dare. Ad hanc aut
 dilationē pot' referri q' leg' in pu' u' 21.
 dicat amico tuo uade 7 caal reuere cum
 possis statim dare. **Octo q' ualeat ad diuisionē**

Octo sunt q' debent cele' raudā. xviii.
 hoies moue ad accelerandā uersi
 onē. Primū ; mortis in certitudo. vnde

luc' xy. 7 uos estote parati. qz qua hora
 n' putatis filius hominis ueniet. 7 ay' xx
 iij. Veniet dñs serui illi' in die qua n' spe
 rat 7 hora qua ignorat. 7 itm luc' xy. dr
 illi qui dicebat aie. Anima habes multa bo
 na reposita in annos plurimos. requiesce
 comede. stulte hac nocte repetent aiām
 tuā a te. que aut parati cu' erunt. 7 ecē
 ix. fletat homo finem suū. s; sicut piscis
 hamo. sicut aues cphendunt' laqueo. sic
 capiuntur hoies in tpe malo. 7 seneca. flet
 at homo quo loco mortē expectat. ideo
 tu eam omni loco expecta. Cū nesciat ho
 quo loco mors debeat ei occurrē. nescit
 homi quo loco magis debeat eā expectare
 vñ in oī loco expectanda est. ul' n' nullo
 s; n' nullo g' omni loco expectanda;. vñ
 seneca. iuuenes mortē hnt a tergo. senes
 ante oculos. licet illd n' uideatur qz a tigo
 est. nichominus tm nocē pot' 7 7 ampli'
 q' qd ante oculos est. sic mort' iuuenib; ti
 menda est; ut semib; licet ipsi n' auertāt
 7 h' est unū qd multū debet hoies mo
 uere ad accelerationē uersionis. qz tot
 hoies sunt defuncti qui bn ponebant
 se qng' facturos pniām 7 p' occupati n'
 fecerunt. nec de cerō unquā facient.
 xim' ; thesaurus que fatuus homo tā
 to discrimini subicit dū differt uer
 sionē suam. Scdo deberet mouē hoies
 ad accelerationē diuisionis multiplex bo
 nū q' puenit inde. quō bono leg' t'ren
 u' Bonū erit uiro cū portauit uigu
 dñi ab adolefcentia sua. **viii. bona q' pue**

luc'

h'

nuunt ex hac acceleratione. XIX

Octo uero sunt bona que pueniunt
ex hac acceleratione. Primo bonitas
alcius et profundius infigit. eo quod inuenit
subiectum magis tenerum. Vnde usus. Quo se
mel et inbuta recentis seruabit. *cata*
dum. Secundum et homini iocundum est bene uiuere.
Vnde sapiens. Optima forma uiuendi et eli
genda quam iocunda reddet assuetudo. an
assuetudinem molestum et equis ambulare ad
ut oporteat uincula poni in pedibus eorum.
Postquam uero assueti fuerint facile et eis. sicut pue
ri in principio molestum et addiscere ad ut
uerberibus oporteat eos ad hoc compelli. Tertium
uero assueuerunt amore litterarum patriam suam
relinquit et multas paupertates sustinent
et molestias. ut addiscere possint. sic bene ui
uere quod primo homini molestum est. per assuetu
dinem fit homini iocundum. Quartum bonum
est quod homo secure uiuit. Vnde seneca. Pul
chrum et ante mortem summam uitam deinde
expectare reliqua parte temporis secure. De hac
securitate legitur psalmus xv. Secura mens quam in
ge uiuunt. Quartum bonum et quod homo diu
cius seruit et diuicius bene uiuit. Vnde augustinus. Et
differs in castitatem longa uita ipsa longa
bona fit utique longa erit. melius bona erit
in uitate quanto habiturus et longiore uitam
tanto amplius debet desiderare ut bonum
habeat. et amplius displicet sibi si corruptus.
Quintum bonum et quod gratius et seruicium eorum
deum qui cito ad eum uertuntur. Isti enim de pu
ro et optimo uite sue et qui de flore et uigore
deum offerunt. Qui autem tarde uolunt iuti

qui feces deo reseruant. qui timere possunt
ne de fecibus calicis ure dei bibant. uixit
illud psalmus. fex eius non est exinanita bibent omnes
peccatores terre. Isti de uita sua offerunt quod
pulchrum et melius et in ea dicitur uel mundo
tamquam deo. reliqua uero deo uolunt offerre.
illud. Et quod mundus non curat. cum tamen ea op
tima et electa debeant esse. Vnde in ecclesiastico. fili
si habes bene fac rectum et dignas deo oblatio
nes offer. dicit dominus in libro numerorum. Quia
que offertis de decimis et in donaria deum
sepabitur optima et electa erunt. De illo qui
quod deteruit et deo offert. dicit dominus in malachia.
Offer illud duci tuo si placuit ei et suscepit
faciem tuam dicit dominus exercituum. Et in iob.
maledictus qui habet in grege masculinam et uotum
faciens immolat deo debile quod rex magnus
est dicit dominus exercituum. et precipue placet
deum seruicium uiuentium. Vnde dominus in ieremiam. Simul
paruos uenire ad me et nolite prohibere.
et xxv. Numquam legistis quod ex ore in fandum
et lactentium profecisti laudem. Sextum bonum est
quod homo moritur certus certitudine spe
de salute sua. e contrario in certum moritur
qui in fine penitet. Vnde augustinus. Siquis posi
tus in ultima necessitate uoluerit accipere
penitentiam et accipit. et hinc uadit fatore uobis
non ei negamus quod petit. sed non presumimus. Pe
nitentiam dare possumus. securitatem uero non.
Numquam dico dampnabitur. sed nec dico liberabi
tur. Vis ergo a dubio liberari age penitentiam
dum sanus es. Si sic agis dico tibi quod securus
es. quod penitentiam elegisti eo tempore quo peccare
potuisti. Si uis agere penitentiam quam peccare

n̄ potes peccata te dimiserūt. n̄ tu illa.
 It̄ aug. It̄ aug. Due res sūt. aut ignosca-
 tur aut n̄ ignoscat. Quid horz tibi futurū
 sit t̄ nescio. tene certū relinque in certū.
 Septimū bonū est q̄ ignis purgatorū o-
 utatur. licet ille qui tarde d̄uertat salue-
 tur. sic t̄ saluus erit q̄ p̄ ignē. j. ad cor
 ii. Octauū bonū ē qd̄ manus p̄mū reci-
 pitur. h̄t enī d̄s unde melius remuneret
 eos qui sibi diuici seruerūt. et licet salue-
 tur qui tarde d̄uertit. Si uē tam̄ sic ille
 qui cito d̄uertat. tam̄ in domo patris celestis
 mansiones multe sūt. Tercū q̄ debet
 hoīes mouere ad accelerationē d̄uisionis
 ē magnū picm̄ male d̄suetudis. qd̄ pe-
 ricm̄ manifestari pot̄ ex diuisis testimo-
 niis scripturarz que sub iungem̄. legit̄ job
 xx. Ossa eius implebuntur uicis adoleſcē-
 cie eius. et cū eo in puluē dormient uicia
 adoleſcentie si homo in hys p̄seueret sūt
 sicut gutte que ossa sub intrat. que uix
 curatur. Vn̄ talia uicia n̄ relinquūt hoīem
 d̄u uiuit. Vn̄ xxv. pu. Puerbū est adole-
 scens iuxta uiam suā et cum seuerit n̄ re-
 cedit ab ea. Vn̄ narrat historia grecoz qd̄
 alexander magnus carere n̄ potuit moribz
 et incestu leonidis pedagogi sui et uicis
 quibz puus erat infectus. et in se. xii. flo-
 mutare potest ethiops pelle suam aut
 pardus uarietates suas et uos potit̄ b̄n
 face cum didicistis malū. A medicis ē d̄r
 qd̄ d̄suetudo sit altā natura. De natura at̄
 dicitur ē natura expellat. furta tam̄ usqz
 recurrer. et scdm̄ aug. Dū d̄suetudini n̄

resistitur. fit necessitas. Quancū sit picu-
 lū male d̄suetudinis ostendit nob̄ glo.
 sup̄ m̄. xvi. ubi petrus in p̄ma negatiōe
 dicit. Nescio quid dicis. In scda cū iuramē-
 to negat. In t̄cia detestat̄ et iurat qd̄ n̄ no-
 uerit hoīem. Pseuerare in peccō. dicit̄ ibi
 glo. aug. Dat incrementū scelerū et qui
 minima sp̄nit cadit in maiora. Ad ostē-
 dendū ē picula male d̄suetudinis ualere
 possunt que legunt̄ de lazaro. Jo. xi. la-
 zarus enī figurā tenet eoz qui sūt in
 peccō d̄suetudis. de quo dicit martha. Dñe
 iam fecer. lapis ē ibi erat sup̄ positus.
 ligatus ē erat man̄ et pedes iunctis et faci-
 es eius uelata erat sudario. et ista sp̄alit̄
 repunt̄ in hoīe qui ē in peccō d̄suetudis
 Natura enī ipsius q̄ corrupta ē. at̄o ut
 ei sapiant que debuerunt ei sapere. Vn̄ feti-
 di sūt coram d̄o et angelis eius sicut corpa
 corrupta hoībz fetent. Vn̄ in ps. Corrup-
 ti sūt et ab hominabilef feti sūt in studiis
 suis. itō nimis tarde adhibetur sal ut
 murra p̄uē hoībz qui sūt in peccato
 d̄sueti. Sicut carnes tarde sale d̄duunt̄
 que tā saturiūt uermibz. Homo ē qui ē
 in peccō d̄suetudinis h̄t uelut magnū
 lapidem sup̄ se ipsam malā d̄suetudinē
 Vn̄ sup̄ Jo. xi. dicit glo. qd̄ dñs fremuit
 lacrimatus ē et clamauit. qd̄ difficile sur-
 git que moles male d̄suetudinis p̄mit.
 Homo qui in peccato male d̄suetudis
 est. sicut illi qui in puteū cecidit. sup̄ au-
 os est magnus lapis positus. Vn̄ in ps.
 Non me demigat tempestas aque neqz

De accidia.

absorbeat me profundū. neq; urgeat sup
me puteus os suū. Tempestas aque hōi
nem demergit in sensu peccati morta
lis. profundū absorbet cū peccatū peccato
additur. Puteus urget os suū. qn̄ hō
in feruiturē male consuetudinis redigitur.
Manus ū et pedes h̄t talis ligatos instat
ppter magnā difficultatē ad bñ opand
que in eo est. Vñ aug. ligatus erā n̄ fer
ro alieno s; mea ferrea uoluntate. faciem
h̄t et uelatam sudario. qz ex hoc q; diu
in tenebris peccatorū fuit. spūalem uisū
amisit. hō peccatis assuetus ē uelut equus
effrenus qui est in cursu. nec de facili po
test teneri. Vñ iē. viij. Auillus; qui peni
tentiā agat sup peccō suo dicens. q; feci
s; om̄s uersi sūt ad cursum suū sicut
eq; impetu currens ad plū. In q̄nto piclo
sit talis hō ostendit in ps̄ ibi. Vñ illoz
tenebre et lubricū et angls̄ dñi psequēs eos.
Curum est si n̄ cadit qui p uiam tenebro
sam et lubricā et p̄cipitem in cedit et in ces
santer impellit a foris temptatore cū ipse
sit debilis. Vñ pot̄ dñe illd. Dñe uim
pacoz. et trahi uidet̄ ab ipsa consuetudine
ad interitū. Vñ p̄. xxij. q; qui trahun
tur ad interitū liberare n̄ cessēs. Peccm̄
aī consuetudinē; q; funicls̄. imo ut filū
stuppeū. respectu status in quo; p̄t con
suetudinē. Vñ ysa. v. Ve qui trahitis im
quitatē in funicls̄ uanitatū. et quasi uī
culū plaustrī peccm̄. Peccm̄ consuetudis
est uelut uincm̄ plaustrī. qd̄ x boues
et decē predicatores uix rūpe possunt.

Vñ dicit glo. sup illū locū. merito iniqui
tas in funicls̄ uanitatū trahit. qz peccā
peccatū onerant. et i. amā sūt ut fila ara
neaz. s; si exire nolumus tāquā uincm̄
solidissimū tenem. Peccm̄ et consuetudinē ē
uelut languor in ueteratū qui difficile
curatur. Vñ eccl̄. x. Languor pluriū; guar
medicū breuē languorē prescidit medic
s; in eccl̄. xvij. Ante languorē adhibe
medicinā. Seneca. Minus negocij heret
medicū. si ad recentē uitiū adhiberetur.
Sequerentur tenui et rudes recta monstra
tem. nemo ad naturā difficultē reducit
nisi qui ab illa defecerit. et m̄. ix. legit̄ qd̄
discipli n̄ potuerūt expellere sp̄m ma
lignū a quodā in quo fuerat ab infancā.
et basilius magn' dicit qd̄ sicut n̄ potest
dediscere mat̄nam linguā. sic nec uix so
gam peccā consuetudinē. Tanta est uis consue
tudinē ut q; hō consueuit facere uigilans.
q̄nq; facit dormiens. et q; consueuit facere
uiuens. in tercū facit moriens. Vñ ref
tur de quodā medico cui debebatur xij
libre ad tres annos soluende. Qui cū labo
raret in extremis et ad monētur ut daret
retur et eucharistiam sumeret. nich̄ ali
ud poterant ab eo extrahere n̄ xij lib̄s
et iij. annos et sic loquens exspirauit.
Quarto debet mouē hoīes ad accelera
tionē uersionis. h̄ q; diuisio dilata est
difficilior. Vñ beda sup luc. Dya; q̄nto
diuici' possidet. tanto difficili' dimittit
et itm̄. Quanto cici' tanto facili' dya;
dñum euitatur sic optimus modus

occidendi serpentē materiale ē p̄ oratio
 nē capiat. Sic optimus modus vincendi ser
 pentē infernale est p̄ orationē capitis ip
 sius. Tunc caput eius oritur cū in p̄
 apio offensus ipse deuincitur. Vñ dñs
 dicit ad serpentē demulere. Ipsa cōteret
 caput tuū. 7 s̄o. Lubricus ē antiq̄ serpens
 7 nisi capite teneatur statim illabit. 7 xxv.
 eccl. Non ē caput nequū sup̄ caput colub.
 7 cant. ij. iuber dñs uulpeculas capi. 7
 s̄o. xvij. leḡ dauid percussisse goliath in frō
 re 7 sic eum interfecisse. In fronte dyabo
 li p̄cutit qui in p̄ncipio uite sue eū deui
 cit. S; uelut in calcaneo uult eū p̄cutere
 qui in fine uite sue querit eū uincē. Pha
 rao aut̄ ipsū uicōz in morte p̄mo genitorū
 dimisit eum. nec dñi ipsū xp̄ianum p̄tē
 dimittet donec ecclia studeat correctioni
 paruulōz 7 laboret ad interficiendū peccā
 dum recentia sint. **De xy. q̄ faciūt ad hoc**

Q̄. ouersio dilata sit difficilior. xx.
 Quodecim sunt uō que faciunt ad hoc
 q̄ ouersio dilata sit difficilior. Primū ē in du
 ratio. Puerulus enī etas tenera ē. Vñ xxx. eccl.
 Curua ceruicē filij tui in iuuenute 7 tūde
 lata eius dñi infans est ne forte induretur
 7 n̄ credat tibi. Virgula dum tenera ē si cur
 ua ē pot̄ ad rectitudinē reduci. Crabe uero
 postq̄ deficcata est si curua sit impossibi
 le ē ad rectitudinē reduci. Sic paruuli cor
 rigi possent si diligencia debita adhiberet̄
 de senibz uō in materia sua in durans non
 multū sperandū ē. Omnis malus animus p̄
 quā indurescat malicia ei molliri potest.

f; postq̄ indurauerit desperandū ē. i. n̄ mul
 tum sperandū. Secō facit ad indurationem
 7 difficultatē ouersionis h̄ q̄ orarū gr̄e di
 iam occupauit hōiē. idō gr̄a di difficilior
 in eo recipitur. sicut materia que h̄t aquam
 difficilior suscipit ignē. q̄ ignis inuenit ibi q̄
 sibi repugnet sicut manifestū est in cautela
 madefacta. De facili capitur castrū in quo nul
 lus repugnat. 7 de facili uestis formā rectam
 suscipit que nodū prauū suscipit. In par
 uulis uicia nond̄ sunt. ul̄ si sunt parua sūt
 scō de facili possūt extirpari. scō dicit̄ i ps̄.
 Beatus qui tenebit 7 allid; puulos suos ad pe
 t̄rā. Tercio facit ad difficultatē h̄ q̄ ille qui diu
 distulit ouerti dissipauit in se bona nat̄e
 virtutes enī naturales quas habebat i pue
 ricia amisit. s. uirginitatē. innocenciā. hu
 militatē. P̄ quas uirtutes dicit dñs. c̄. ix. Sim
 te paruulos uenire ad me 7 nolite p̄hibere
 talium est enī regnū celoz. s. illoz qui h̄nt
 p̄ gr̄am ea que h̄t paruulus p̄ naturam
 facilius ē aliquem ditari quantū ad diuici
 as hui' sc̄li qui h̄t multa bona sibi dimis
 sa a parentibz quā illi qui bona pater
 na iam dissipat. Sic paruulus qui bona na
 ture h̄t facilius ditari pot̄ de bonis sp̄ua
 libz quā ille qui peccando bona nat̄e dissip
 sit. Quarto facit ad difficultatē hanc h̄ q̄
 ille qui differt dñi h̄t uas minus p̄conu
 7 cui dñs minus libent̄ infundat balsa
 mū gr̄e sue. Verisimile ē enī q̄ uas cordis
 q̄ ductius in mundiciā peccati sustinuit
 ad gr̄am suscipiendā minus sit p̄doneū
 nullus libent̄ infundit balsamū uasi

quod dum erimur luti. Quinto facit ad difficultatem istam hoc quod quanto aliquis diuicius in peccato manet tanto amplius oneratur a peccatis. quia peccatum quod per penitentiam non diluitur pondere suo trahit ad aliud. Unde onus culpe et pene crescit in peccatore. et ideo minus se per potest surgere a peccato. Papue cum ipse scriptus fiat debilius. et hoc est unum. Unde multum apparet quia stulti sunt illi qui differunt conuertere. Ille enim qui non potest leuare onus peccatorum quod minus est. quomodo leuabit illud quod maius erit. Unde legitur in uitis primus quod beatus arsenius qui hita uit in hemo sithie uidit uisionem. uenit ad eum uox dicens. Egredere et ostenda tibi opera hominum. Et egressus uidit ethiopem nigrum cum securi cedente ligna et faciente grantem sarcinam et temptabat leuare eam. et propter magnitudinem non poterat. et iterum cedebat alia ligna et addebat sarcinam. Exposuit ergo ei hanc uisionem dicens. Qui cedebat ligna et adhuc super sarcinam addebat. est homo oneratus multis peccatis et super addidit alia peccata. cum oportet ea deponere et demere. tali fatuitate laborat qui differt agere penitentiam usque ad senectutem. Qualiter laboret ille qui habet unum uicium et omnia eius sufficiencia. et imponet onera unum uicium debiliori ex illis. sic homines senio quod est debilissima pars uite hominis totum onus hominis uite imponunt. Sexto facit ad difficultatem uisionis hoc quod quanto aliquis in peccato diuicius moratur tanto amplius a deo elongatur. Non uisibile est quod ille qui non cessat se elongare a deo per xl. annos possit de facili in septem diebus uel xx. in quibus durat infirmitas ad deum redire.

habet hoc possit accide. et interdum accidat quando uento spiritus sancti placuerit afflare aliquem. hoc quod raro accidit. ideo scriptum est. qui elongant se a te peribunt. et in ysa. Imuocare eum dum peccator est. Solet dici quod tunc est a deo dyonisio usque ad urbem parisiensem. quantum ab urbe parisiensi usque ad sanctum dyonisiu. Sic qui longo tempore a deo se elongauit. non nisi longo tempore ad deum redire nisi deus magnam gratiam ei uoluerit facere. Septimo facit ad difficultatem conuertere hoc quod homo circa mortem multa habet impedimenta. scilicet infirmitatem et sollicitudinem et dispositionem consuetudine sue que non permittunt hominem cogitare de anima sua. Unde iohannes. Dum de infirmitate opprimeris nichil aliud potis cogitare quam sentis. et augustinus. mors urget peccata terret uxorem et filium quos amant ad se uocauit. Octauo difficile conuertitur talis. quod uisibile est ut a deo conueniatur moriens ille qui eum contempsit uiuens. Unde ysa. xxxiij. Ve qui speras in uis. et ipse sperneris. et iohannes crisostomus. hac animaduersione percutitur impius ut moriens obliuiscatur sui. qui dum uiuere oblitus est dei. Nonno difficile conuertitur qui differt conuertere usque ad mortem. quia tunc dyabolus magis impugnat hominem sciens si tunc hominem amiserit. de cetero eum non recipabit. Unde Genes. iij. dicitur serpenti. Tu insidiaberis calcaneo eius. In calcaneo que est extrema pars hominis intelligitur finis uite cui dyabolus maxime insidiatur. tunc sumit studium et laborem apponit ut hominem demergat. In ter diebus. xx. annis ante mortem primum; dyabolus unde hominem in mors

te obtineat facit hominē aliqd inuiste ac
quiere qd in morte n̄ uult restituere. Vñ
magna fatuitas eoz qui ita p̄sumūt qd
in morte d̄tantur: qd dyablm̄ tūc de
umant qñ ipse meli' p̄paratus; ad plū
um. Silēs uident' illi qui ludit ad scacos
z parū de ludo sciens cogitaret apud se
lgo p̄mittā familiā n̄ auferri. deinde in
fine mactabo eū cum quo ludo in anglo
cū tam sceret illū cū quo ludit p̄tissimū
esse lusorem. Velut impitū lusor ē pec
caroz qui semp in temptatōibz succūbit
qui familiā uirtutū amittit. Velut p̄tissi
mus lusor; dya' qui ab inicio mundi ex
ercitatus; in ludo temptatōm. Qua pec
sup̄tione ḡ d̄ficit peccatoz q̄ in angulo
eum debeat mactare. i. in fine uite sue
uincere p̄cipue cū sine dō nich̄ possit
face' z dī auxilio adō indignū se fecerit
ut n̄ solū n̄ sit dignus a dō adiuuari
s; urideri. Vñ p̄. i. Vocauit z rēnuūctis
z subiuūctis. Ego q̄ in interitu urō uide
bo. Decimo facit ad h. hoc q̄ ille cū diffi
cultate uertatur qui d̄fueuit peccare
amaritudo q̄m̄ inuenit cū attendit bñ
opari. ex diuturna enī eius infirmitate
in qua fuit amaritudine inuenit ubi
debut inuenire dulcedinē. Vñ aug. Pa
lato egro pena; panis qui sano ē suauis.
z oculis egris odiosa lux est q̄ sanis est
amabilis. Inuenta aut' amaritudine
in bono ope qd̄ acēptat statim dimit
tit illd̄ peccatoz ad mod' h̄mie que ḡ
tata exteriori amaritudine uicis tam

47
cū p̄icit eam z itō ad dulcedinē nuclei
n̄ p̄uenit. sic peccatoz ad dulcedinē pre
mij ul' spūalū consolationū n̄ p̄uenit qz
dimittit bñ opari qñ inuenit aliqua
difficultatē in bono ope. Amaritudo ista
significata; p̄ amaritudinē illaz aquaz
quas in uenerūt filij isrl' de egypto reu
tentel. ut leg' exo. xv. que dulcorate fue
runt cū lignū misissent in eas. In quo
ligno significata est neomenia d̄nce cru
cis que ualet ad dulcorand' penitentibz
amaritudinē quā sustinent iuxta illud
ḡg. si passio d̄ni ad memoriā reuocet'
nich̄ adō durū q̄ n̄ equo aīo tolleretur
p̄pter difficultatē quā h̄t aliq̄s in bono
ope. Post peccm̄ dictū; eue p̄t quā pec
cauerat. Gen. iii. In dolore paries. Unde
cimo facit ad difficultatē uertatōis tris
ticia quā inuenit peccatoz qñ cogitat
se separari a uita in qua diu fuit. z h̄
est causā quare ipsa memoria mortis a
mara est diuitibz qz n̄ possunt sustine
re qd̄ cogitent se separari a diuitibz quas
amauerūt. Vñ xli. eccl. O mors quā ama
ra est memoria tua hōi in iusto pacemq̄
h̄nti in substantiis suis. Duodecimo facit
ad difficultatē uisionis quidā magnus
timor qui ē in peccōze in experientia bone
uite. qz oīs peccatoz ad modū cayn capd̄
tremulū h̄t. trepidant ubi timendū nō
est. Credit enī q̄ mori debeat si seruat
dō iuxta illd̄ p̄. xxv. dicit piger. leo
est foris in medio plateaz occidend' sū.
Quinto debet mouē hōiē ad accelera

tionē diuisionis h̄ q̄ ille qui differt iura in
quul ē in dñm in anglm in semetipm in py
mū 7 in inferiores creatas. In dñm vi modis
iniquē agit. Primo qz q̄i apponit fel i eſcā
eius iuxta illd ps. Dederunt in eſcā meam
fel. Velut eſcā dñi est bonū opus qz in eo
delectatur dñs. Iuxta illd cant. 4. Qui pas
citur inter lilia i. inter bona 7 munda o
pa. Et sic q̄ dñi fel apponit qui bonis opibz
que agit amaritudine peccā ad miser
ualde puerſus est; coqu' alicui principis
dñi si in eſcā sui absentiū apponēt. Secū
iniquē agit in dñm qz id defert ante oculos ei
q̄ maxime dō displicet. s̄ peccā. Qd̄ peccā
maxime dō displicet ostensum est in pn
cipio tractat. Tercio iniquē agit in dñm qz
contēpnit eum se misericordie uocantem
7 eterno regno uolentē pacē eius emere
cū ipse mortem eternā meruerit. Vñ xxx
ysa. Audient aures tue uerbu p̄r tergū
monentis. s̄ dñm. 7 11. ad ro. An diuicias bo
nitatis dñi 7 paciē 7 longanimitatis contēp
nis. 7 gg. Debemus salte miām dñi erubescere
si nolum' eius iusticiam formidare
qui tanto ampliori bono tybitate contēp
nitur quāto contēptus uocare n̄ dedigna
tur. Quarto iniquē agit in dñm qz dñm qui
eum expectat ut p̄uis pater q̄ntū in se
est affligit tarditate sua. Ad q̄ possum'
referre illd tob. ix. Scitis qm̄ dies opu
tat par' m̄s. 7 si tardauero una die pl'
conturbabit' aīa eius. Verba sūt minoris
tobie ad anglm. Quinto iniquē agit in
dñm qz deteriorē partē uite sue dō refer

uat. meliore dyablo imolans. Sexto iniquē
agit in dñm qz ex misericordia dñi uā sibi cō
gregat. 7 ex hoc unde debuit sumē occa
sionem dō seruendi sumit occasionē in
pugnandi. Ex eo em̄ qd̄ sperat qd̄ dōs eū
misericorditer debeat expectare pponit
eum diuicius offendē. Vñ ap' 11. ad ro.
Ignorat qm̄ bonitas dñi ad p̄niam te ad
ducit. scdm̄ aut' duriciam tuā 7 cor in
penitens thesaurizat t' iram in die ire
7 reuelationis iusti iudicij dñi. Et alit de bo
nitate dñi maliciam colligit. In anglo
em̄ peccat tripl'r. Primo qz in quantum
in se est eū affligit in expectatione gau
dij de diuisione ipsius. Spes em̄ que dif
fertur affligit animū ut dicit in ps.
De gaudio isto legit' luc' xv. maior gau
dij; anglis dñi sup uno peccōre p̄niam
agentē. 7 c. Secū qz frustrat' angl's frue
tu laboris sui cū peccator au ipse depu
tatur; ad custodia. ad eius amonitio
nē se n̄ corrigit. Tercio uo qz angelo
sibi deputato reuerentiam debitam n̄
exhibet dñi ante eū abhominatiōes suas
omittē n̄ ueretur. ul' in ipsis iā omis
sis manē. Contra q̄ dicit b. Quous an
glo quous diuisorio reuēnciam habe
anglo tuo n̄ audeas illo p̄sente qd̄ me
uolente n̄ auderes. Inique agit 7 in se
ipm̄ dñi se potius uult h̄re malū quā
bonū. infirmū quā sanū. mortuū quā
uiuū. seruū pessimū quā liberū. In
statu latronis. quā in statu regis. nich
habentē. q̄ oīm bonoz ecclie participē

Inutilem quā multū ualentē. Qd̄ ille
 qui differt iūti potius amet se malū
 quā bonū manifestum est. ex eo q̄ ipse
 nullis amonitionibz maliciā uult reli
 quere ⁊ bonitatē recipere. in quo se ipm̄
 uitorē h̄t omnibz rebz suis. Om̄t enī
 res suas potius uult h̄re bonas quam
 malas. Vñ aug⁹ dicit ei qui talis est. Bo
 na uis h̄re. ⁊ malus uis esse. Qd̄ tal' poti⁹
 se infirmū amet quā sanū. patet ex h̄
 q̄ peccm̄ mortale infirmitas est ad mor
 tem. Qd̄ poti⁹ se h̄t mortuū quā uiuū
 patet ex uerbo aug⁹. p̄u'posito. Differe
 tā inquit uiuere in te. ⁊ n̄ differēdā in
 me metipso mori. Qd̄ enī talis potius se
 amet seruū quā liberū patet ex h̄ qd̄
 peccm̄ est pessima seruitus. Vñ qui fac̄
 peccm̄ seruus est pecc̄. ⁊ 6. An n̄ seruus
 cui dñatur iniquitas ita ⁊ maxime nisi
 forte indigni iudices hominē tibi quā ui
 cum dñari. In statu ⁊ latronis plus se a
 mat quā in statu regis. qz qui ē in peccō
 mortali ad modū latronis iudicat̄ pati
 bulo in ferni. Qui uō est in statu gr̄e
 ad regnū eternū inunctus est. It̄ qui ī
 peccō mortali est nich̄ h̄t. immo ⁊ nich̄
 est iuxta illd̄. ⁊ ad cor. xii. Si habuero
 omnē fidem ita ut montes trāfferā. cari
 tatem aut̄ n̄ habuero nich̄ sum. Qui ū
 est in statu gr̄e particeps est omn̄ bonoz
 eccl̄e. Vñ dauid. Particeps ego sū omnū
 timenciū te ⁊ custodienciū mandata tua
 It̄ qui ī mortali est inutilis est. Vñ in ps̄.
 Om̄s declinauerunt simul in utiles f̄i sūt

⁊ p̄u' vi. homo apostata uir inutilis est.
 Qui uō in statu gr̄e ⁊ multa ualoris ⁊. Vñ
 xvi. eccl̄. Melior ⁊ unus timent dñm quā mil
 le filij impij. In pximū ⁊ inique agit qui
 differt uerti tripli. Primo qz corrūpit
 eum suo malo exemplo. Vñ ay. xviii. Si
 peccauerit in te fr̄ tuus ⁊ c. Dicit aliquis p̄
 care in eū quo facente peccat. qz eum suo
 malo exemplo corrūpit. Sed peccat talis
 in pximū qz debito auxilio eū defraudat
 quē deberet uiuare in pugna c̄ta dyablm̄.
 ipse potius nocet ei. Magna iniquitas est
 sociū suū in bello defraudare ul' deserere
 ⁊ ad partē inimicorū se uerte. eccl̄. iij. Meli⁹
 est duos esse simul quā unū. h̄nt enim
 emolumentum societatis sue. si un' cecidit ali⁹
 sub altero fulcetur. Tercio inique agit ta
 lis in pximū. qz peccō ipsius sepe punit
 pximū. Vñ leḡ ioh̄. vii. qz p̄pter peccm̄
 achor p̄ls isrl̄ punitus ⁊. c̄erga enī uer
 terunt hostibz suis ⁊ xxxvi. eis corruerūt.
 In creaturas irrationabiles peccat ille qui
 differt iūti. qz p̄pter peccm̄ hoīs creature ir
 rationabiles qdam punit. Vñ possūt
 queri de hoīe in die iudicij. Sol posset
 dīe ego p̄pter peccm̄ hoīs claritatē meā
 amisi. Irrationabilia eī aīalia possent
 dicē si facultatē h̄rent loquēdi. nos p̄pter
 ipm̄ in diluuiō p̄misi. Tercia posset
 dicē. ego p̄pter ipm̄ malehera fui ⁊ spinas
 ⁊ tribulos germinauī. Sexto debet mo
 uere hoīes ad accelerationē uersionis
 h̄ qz difficile est uē aliquē iūti. Vñ gḡ.
 Plures inueni innocenciā baptismale

seruasse quia ueram penitentiam egisse. Preter
hanc difficultatem securus est ut homo cito
uertatur et frequenter doleat de peccatis suis
et frequenter confiteatur illa. si forte una inter
multas confessiones inueniatur placens deo.
Non enim prima uice qua homo cythari-
zat ul' uicellat bene scit cytharizare ul' ui-
cellare ut idoneus sit coram rege opus illud
exercere. ita nec prima uice qua aliquis confite-
tur. in terribili bene confiteatur. imo pauca sunt
qui non faciant sibi pyromata. ut legitur fecisse
parentes nostri. iij. Gen. Excitant enim homines
peccata sua. Iacob dicit ad animam peccatricem
xxiiij. ysa. Sume cytharam circum ciuitatem
meretricis obliuioni tradita. bene contra fre-
quentia canticum. Cythara ista est confessio qua
supra arcubunda est ciuitas anime ut homo
omnia peccata sua confiteatur. et oportet bene
cantare. quia confitendo coram rege celesti
cantatur. et cantus iste si homo bene can-
ter celesti regno remuneratur. Septimo
debet hominem mouere ad accelerationem
uertitionis huius que status peccatoris est. ualde pe-
culosus. unde Gen. iij. legitur quesuisse dominus
ab adam cum peccasset. ubi est. ipse ad signifi-
ficandum quod osidatio periculosi status in quo
est peccator. possit et debeat mouere eum
ad defendendum pacem. In quanto autem periculo
sit peccator. potest ostendi multipliciter. Primo
ex hoc quod iusticia dei tenet gladium euagi-
natum super caput ut secet eum medullam ani-
mam a corpore separando. et meliorem par-
tem. scilicet animam in igne inferni ponat. sed
misericordia dei gladium illum aliquando detinet.

si forte peccator agere penitentiam uelit. Ad gla-
dium istum possumus referre quod legitur Job. vii.
fugite a facie gladii. quoniam ultor iniquitatum
est gladius. et scitote esse iudicium. Ad idem
potest referri. quod legitur Jo. iij. Qui in corde
lus est filio non uidebit uitam. sed uia dei ma-
net super eum. In statu et periculoso est pecca-
tor. quia est in terra inimicorum suorum. unde baruc
iij. Quid est istud quod in terra inimicorum es?
Stultum enim est aliquem in terra inimicorum
suorum morari ex quo sciunt inimici eius
eum ibi esse. et sunt fortiores eo. Iste in pe-
culo est peccator. quia ex solo pariete intereo
hostes eius prohibentur ne eum habeant
in manu sua. Pariet iste est corpus. Post istum
parietem stat dyabolus malus hominibus sic dicitur
in cant. dominus stare potest parietem istum quo
ad bonos. Pariet iste ex facili dissipatur.
unde non est necesse exigi magnas machi-
nas ad eius destructionem. Unus paruius
lapis manualis ad eum destruendum suffi-
ciat. unde in rui. quomodo peccator securus est
qui capitales inimicos habet ad potentes
sicut sunt demones. et in castro ita debili.
Iste in magno periculo est peccator. quia ad mor-
tem uadit. unde ecc. xxi. Via peccatorum repla-
tata est lapidibus. et in fine uiciorum infimi te-
nebre et pene. Debent ergo peccatores cogi-
tare uias suas quo tendant et uertere
pedes suos. iuxta illud psalmi. Cogitavi uias
meas et diuersi pedes meos. et cetera. In magno et
periculo est peccator. quia quodammodo ad portas in-
ferni est iuxta illud. Appropinquauerunt
usque ad portas mortis. Porte mortis uel

inferni peccata mortalia sūt. sic enī uocant
 q̄. xvi. ubi dicit. Porte inferi n̄ p̄ualebūt
 aduersus eū. Ad portā inferni dicitur esse
 qui in peccō mortali est. qz inter ip̄m et
 infernū nichil medium est n̄ transuersum
 corpus. Si enī aīa a corpore separaret. q̄ in
 puncto in infernū intrat. Vñ xxi. Job.
 Ducunt in bonis dies suos 7 in puncto
 ad inferna descendūt. Octauo 7 ultimo
 deberet hoīes mouere ad accelerationē
 uersionis magna stulticia q̄ ostenditur
 esse in dilatione uersionis. Potest aut̄ h̄
 stulticia sic manifestari. fatuus aut̄ esset
 qui in utulo caudā equinā insereret
 cū talis cauda n̄ sit de utulo. Sili fatui
 tate uidet̄ laborare qui mult̄ malā uitā
 ducūt 7 bonā mortem h̄re. Cauda enī ista
 n̄ ē de h̄ utulo. Talis erat balaam qui di
 cebat. xx. u. Quoz. moriatur aīa mea mo
 re iustoz 7 sicut nouissima mea hoz silia.
 Ille qui usqz ad mortem differit uerti p̄
 totā uitam suā parat mansionē infer
 no. cū tam nullo m̄ ibi manere uelit. s; in
 paradysō. Itē seminat maledictionem
 7 tam uult metē eternā b̄ndictionem.
 n̄ aduertens illd apli. Semē q̄ seminauit
 homo h̄ 7 metet. 7 illd pu. xxi. Qd̄ in iu
 uentute tua n̄ congregasti. quō in uemes t̄
 senectute tua. It̄ talis uult colligē de
 spinis uual. 7 de tribulis ficus. querit eī
 bonū in uita spinis peccatoz plena.

Octo casus in quib; fatua ē dilatio. xxi.
Et notandū qd̄ octo sunt casus in q̄
 b; fatua solet reputari dilatio.

qui om̄i fatiū strempnit p̄posito. Primus ca
 sus ē qm̄ aliquis egressurus ē iter. Ibi enī
 solet fatua esse dilatio. sic est dūctio quedā
 dilatio uie que ducit in celū. fatuū est
 deserere eam. 7 hoc multis de causis. Primo
 qz breue est t̄p̄e iuxta illd iob. xiiii. Bre
 ues dies hominū sunt. Secdo qz longa est
 uia. Vñ u. 7. xix. dicitū ē helie. Surge co
 mede grandis enī tibi restat uia. t̄ercio
 qz a magnis expectamur. curia enī celestis
 nos expectat. s; ad regnū. Quarto qz ad
 magna expectam. s; ad regnū. Vñ q̄. xxv.
 Venit b̄n. p̄. r. Quind̄ ip̄ impedimenta
 que in uia possunt accidere. locū enī p̄nē
 auferri pot̄ dū homo nimis differt. Vnde
 ad heb. xij. dic̄ de elau qd̄ n̄ inuenit p̄nē
 locū quāqz inquisit; eū. Sexto ne forte ia
 mia clausa inueniat. scdm̄ q̄ leḡ de fatuis
 uirgub; xxv. q̄. vii. qz qm̄ aliq̄s tarde in
 choat dietam suā eum oportet ampli' la
 borare 7 in t̄p̄e minus ydoneo laborare
 Sic necessariū est; illis qui usqz ad senectu
 tem differūt uita ut tunc ampli' laboreēt
 7 illa etas nimis ydonea est labori p̄nē.
 Seneca faciamus q̄ uicinare fieri solet qui
 tardius exierunt uelocitate morā d̄pensat
 7 ut uno uerbo dicam. Omne bonū illi
 deficit qui de nocte ad hospiciū uenit.
 Satis malū hospiciū habebit cui' hospi
 cium infernus est. In hoc aut̄ hospicio
 h̄ p̄cipue timendū est q̄ de cetero mutari
 n̄ poterit. malū ē hospiciū habebit qui
 in igne pugarozio hospitabit. Secdo fatua
 est dilatio in rerū repetitione p̄t̄ pictm̄

prescriptionis. quoniam enim aliquis rem aliquam
dum possedit; ratione diuinae possessionis
propterea uult detinere eam. Sic dicitur
quanto hominem diuini possedit tanto
difficilius dimittit ut dicitur beda. Tercius
casus est si aliquis in locum in mundum ceci-
dit. fatuus est si uoluntarie differat inde
exire. Nulla in mundicia est maior quam in
mundicia peccati. quod patet ex hoc quod
luciferum quo nulla creatura pulchrior
erat nec purior. Vinea macula peccati
ad eum decurpauit quod ab se errore
ab hinc non possit aspici. Quarta est fatua-
tas est quod homo de peccato exire differat. Quia
ra insania si asinus alicui in luto cecidit
cito uult eum extrahere. Si uero ipse in
peccato cecidit non curat inde exire. Vnde
Cecidit asinus et qui subleuet. perit anima
et non est qui recogitet. et dicitur luc. 11. Cuius
uultum asini uel bos cadit in puteum et non
tuo extrahit illum die sabati. Quartus
casus est in quo fatua est dilatio quoniam
aliquis magnam alicui offertur et ille dif-
fert recipere. cum se dilacione impedi-
tum possit interuenire. Valde fatuus est
ille cui rex francie uellet ciuitatem pari-
siensem dare si differret eam recipere cito.
Possit enim rex consilium suum irritare. Sic ual-
de fatuus est ille quem deus uult in unguen-
tione gratie sue ad regnum celeste si differat
unctionem illam recipere cum ipse sciat quod di-
um posse suo conabitur impedire eam. Quintus
casus est dilatio in preparatione eorum quae sunt
homo sibi fore necessaria et nescit qua hora

et proprie quoniam illa non possunt in breui tempore
preparari. Vbi gratia. Siquis transire de-
beat et incertus est qua hora nauis a lit-
tore debeat recedere. fatuus est si ea quae sunt
necessaria sunt differat preparare. Sic cum
sine caritate que uestis nuptialis est ne-
mo possit in paradysum intrare. et in certum
sunt qua hora homo de uita ista
discedere. fatuus est qui eam differt sibi
preparare. Si enim tunc quoniam mors urget pri-
mo querat lanam et linum et netum in opus
et ordur et texere. forsitan ad tempus preparata
non erit. et frequenter euenit illud quod ille
qui creditur cum caritate decedere. decedit
cum sacco seruilis timoris. cum quo aulam
celestis regis non poterit intrare. Vnde legi-
tur hester. quod non erat lanam induam sacco
aulam intrare regis. Scito fatua est dila-
tio in rebus illis quae tempore et oportunitate
transit. ut in transplantatione plantarum
directione uirgum edomatione animalium
instructione puerorum. curatione infir-
mitatum. resistencia hostium. lotionem uesti-
um. fatuus est qui transplante uellet
arbores iam in ueteratas. uel dirigere
trabes magnas iam desiccatas. Virge te-
nere solent transplanti et dirigi. sic dum
homines in tenera etate sunt transplanti
possunt in ortum ecclesie et ad rectitudinem
uite reduci. In senectute uero ualde diffi-
cile est. Vnde ecc. 11. Tempus plantandi tempus
euellendi quod plantarum est. fatuus est esset
qui diceret nolo equum meum assuescere
ambulationi donec in senuerit et donec

in foueam me precipitauerit et in collu fregerit sic fatuus est; qui corpus suu non uult domare p pnam donec in foueam peccati precipitauerit et qui fregerit ei collu dando ei occasione mortalis peccati. Equus inueteratus non assuescit ambulationi. nec uerus canis uncto non uerusta pelles tenet futuram. Tarde adhibetur medicina infirmitati cum ex diuturnitate incurabilis facta fuerit. Tarde abluuntur uestes cum ex diuturnitate sordibus iam spurrerunt. fatuus est; qui hret uas aureum et balnium sibi ablatu in eo reponere nolle dondum multas annis in eo tenuiss. Sic fatuus est qui in se gram dei in puericia non uult recipere; s; uult usq; ad se nequitiam uas esse peccati et immundicie. Tarde et resistitur hostibus; qm iam totu occupauerit. tarde sal adhibetur caribus; qm iam scaturierunt uermibus. Tarde et informantur uestes qm prauam foemam iam susceperunt. In hys et in similib; nouerunt hoies tpe oportuni eligere. De tpe uo oportuno sue correptioni non curant. nich eni; eis se ipsis uilius iuxta uerbu seneca. Sotulares suos student hoies in nouitate recte informare. de se ipsis uo recte informandi in sua nouitate non curant. curiores hntes sotulares suos se ipsis diligenter instrunt filios suos de informatione uestiu. de informatione uo ipsoz filioz non curant. Septimo fatua est dilatio qm subueniendu est alicui rei in qua aliquid diuine deperit ut qm subueniendu; domui que succen

sa est igne. Ignis em qui non est ociosus in cessanter aliquid de domo destruit. Sic ignis peccati bona naturalia consumit. et ideo fatuus; qui differt eu a se exatit. Vn b. ab stonchi igne in sinu meo et ia exusto latere nudatis ia uisceribus iam sanie defluente ad huc consulend; an excuciam illu. Octauo fatua; dilatio qm aliquis deb; subuenire rei que in piculo; ut si aliquis ceciderit in aqua pfunda et ad huc supnatar. s; incertum sit qm debeat descendere in pfund sicut lapis. fatuus est qui differt tali subuenire du pot. et pcpue ille fatuus est q; in piculo si petat dilatione sui futurus dicens. nolo in ad huc subueniri usq; ad annu. Qui in peccato mortali est cecidit qm in aqua pfundam in certis qm ad fundu infini. descendere deb; et cu ad pnam monetur. qm quoda tabula ei porrigitur in qua de naufragio euadat. Pna em; scda tabula pt naufragiu ut die 10. Vn ualde fatuus est peccator; si differt tabula ista recipere uel si nimis parua eam querit que eu a naufragio liberare non possit. ut si p q sup illa ascenderit eam dimittit donec ad securitate portus puenerit. Ayra insania e qd hoies ptra tabulam ascenderunt iterum in mare uoluntarie insiliunt.

De dilatione confessionis . xxij.

Dico de dilatione confessionis sequent dicemus aliqua specialit de dilatoe confessionis. Et pmo ostendem; diltet de fatuitate eoz qui differunt sciteri. Secdo tangemus de hys qui nolunt sciteri donec

infirmentur ad mortē. Tercio tangenti de fa-
 titate eoz qui ante pascha nolūt cōfiteri
 tunc tota xl. ul' maios pars transierit. Post
 aut ostendi fatuitas eoz qui differūt cōfi-
 teri pmo p h q ipsi uolunt se abscondē
 a deo. Ille aut qui peccm suū cōfiteatur ppe
 cōfiteatur illud dō. 7 qui ei abscondit peccm
 suum uult illd abscondē dō similis adam
 qui dno querenti u' est; ait. ut leg' gen. iii.
 Vocem tuā dñe audiui in paradiso 7 timui
 eo qd nudus essem 7 abscondi me. Quarta
 aut iniquitas sit abscondio hi' ostendit
 Job xxxi. humer' mīs a iunctura cadat et
 brachiū meū cum ossib; suis cōteratur. Si ab-
 scondi qī homo peccm 7 celauit in sinu meo
 iniquitatē meam. Mira fatuitas est q homo
 uult dō abscondē mala sua. quo intente
 ea dimisit. 7 amulū 7 fatuitatis facit h q
 si homo abscondit mala sua a dō detegen-
 tur. Si uō detexerit a dō abscondent'. Vñ
 nau. iii. Reuelabo putenda in facie tua. 7
 sup illd ps. In iusticiis meis n abscondi. di-
 cit glo. Cum homo detegit d's regit. cum
 homo regit d's nudat. eū hō agnoscat
 d's ignoscat. Secūdo ostenditur fatuitas tali-
 um ex piculo obliuionis. homo enī qui
 differt cōfiteri multa tradit obliuioni. Vñ
 b. Cōputatio dilata multa facit obliuisci.
 ea aut que obliuiscatur ille qui differt
 cōfiteri n obliuiscatur dya'. nec 7 ipse d's.
 Tercio ostenditur fatuitas eoz qui diffe-
 runt cōfiteri p h qd minus amant se ipsos
 socialib; suis. Singlis enī dieb; socula-
 res suos uolūt tergere ne si lutū in eis

desiccātū sit. p'ea de facili illd remouere
 n possent. A se ipsis uō differūt remouē
 sordes in eoz p dimidiū annū ul' eo am-
 plius stabulū 7 suū uult purgare homo
 ante quā lutū fenestras occupauerit. se
 ipm uō n uult purgare p cōfessione licet
 uideat inquinatū p peccm usq; ad fenest-
 ras oclōz 7 aurū. Quarto pot' ostendi
 fatuitas talū p hoc q illa bona amittūt
 que pueniunt ex cōfessione. **De bonis q
 ex cōfessione pueniunt.** Primū bonū;
 q ex cōfessione puenit. q dya' n ita libe-
 ter temptat eum qui p cōfessionē eius se-
 creta reuelat. Vñ. xxv. ecē. Qui denudat
 archana amici fidem pdit. 7 Jo'. Potestas
 7 uirtus traditoris ad nichilatur reue-
 lata traditōe. Latrones infernales ad mo-
 dū ahoz latronū sciens se de phesos
 fugiūt. Vñ Job. xxvii. Si subito appa-
 ruerit aurora arbitrant' umbriā mor-
 tis. Scdm bonū; q peccm hōi intū
 redditur exosum ex erubescencia quā sus-
 tinet cōfitendo illd. Peccata enī turpia
 sūt. 7 nudata turpitudie eoz q erubet-
 cent nudationē sue turpitudinis reuo-
 care n audent. Tercū bonū; cōfessionem
 ipsius sacerdotis. Vñ xxvii. pū. Erat
 salus ubi multa consilia. Quartū bonū
 est suffragiū orōnum ipsius sacerdotis.
 Deb; enī sacerdos orare p eo qui sibi cō-
 fiteatur. Quintū bonū; qd pars pene cui
 debitor est peccator ibi dimittit. 7 ex ui-
 clamū 7 ex erubescencia q magna ē pe-
 na. Sextū bonū; q accedenti eo in q

debet ad sacramentū confessionis datur
 grā si eam n̄ h̄t. ⁊ augetur si eam hab;
 Quid potest fatuitas eoz ostendi p̄ h̄
 q̄ ille qui differt dō confiteri. differt deo
 ap̄iri. petit sibi d̄s ap̄iri dicens. cant̄ v.
 Ap̄i m̄ soroz mea. ⁊ tunc ap̄itur ei. cum
 aliquis peccata sua hūiliter confiter̄. Ex
 pulsus enī uitioꝝ obstaculis d̄s cor hoīs
 ingreditur. Qui aut̄ differt confiteri. dif
 fert ei ap̄ire. Siquis de subditis archiepi
 p̄ horam differret ap̄ire ei ad ostiū ei
 pulsant multū offendet eum. Qāntū
 ḡ potest d̄s offendi. q̄n aliquis de sub
 ditis suis differt ei ap̄ire. qui p̄ dimidi
 um annū ul' amplī q̄ frequēter ei acci
 dit. Vñ 10. 1. In ip̄a uenit ⁊ siu eū non
 recipunt. Sexto pot̄ ostendi fatuitas
 talium p̄ h̄ qd̄ pessimū hostē cui sociē
 tatem expti sūt esse ualde noxiam per
 dimidiū annū ul' amplī ap̄d se detinē
 uolūt. hospes iste dya' ḡ. qui hospiciū
 suū omnib; bonis euacuat. Vñ 10el. Q̄
 ortus uoluptatis r̄ia corā eo ⁊ p̄t eū
 solitudo deserti. Ante quā dya' ueniat
 ad aiām est ibi habūdancia bonoz. et
 p̄t aduentū eius magna fatuitas. Mira
 fatuitas ḡ si xpc̄ in se ul' in membris su
 is hospitatus fuit ap̄d aliquē. uix p̄mit
 tatur ibi esse p̄ diem unū. dyablm̄ uero
 p̄mittit ibi esse p̄ annū ⁊ amplī. hospes
 qui in xpi nomine recipit̄ n̄ solū feret
 hoīb; cū sit quadriduanus. ḡ ⁊ tridua
 nus ⁊ biduanus. Septimo pot̄ ostendi
 fatuitas talū p̄ h̄ q̄ cū ipsi sint i ore

dyabli. uicta illd̄ job. xxxvi. Saluabit te
 de ore angusto latissime. nescit tam clama
 re imo nec submisle peccm̄ suū dice ut e
 uadat os dyabli. latissime recipit ang
 tum tū; ei qui uult inde exire. Insipi
 enciores uident̄ esse tales brutis anima
 lib; que clamant cū a fortiorib; aiālib;
 rapiunt̄. Octauo potest ostendi fat̄ ta
 p̄ h̄ qd̄ ipsi uesciunt ostium ap̄ire qd̄ ḡ
 sine claue sine sera ut euadat de miser
 rimo carce pecc̄i. Ostiū sine claue ⁊ sine
 sera ē of q̄ ipsi nolunt ad confessionē ap̄ire.

**De fatuitate eoz q̄ nolūt confiteri donec in
 firmant̄. xxiiij.**

Specialit̄ aut̄ pot̄ ostendi firmant̄. xxiiij.
 fatuitat̄ eoz qui confiteri nolūt do
 net infirmant̄ ad mortē multis modis.
 Primo p̄ h̄ q̄ tales tūc primo medi
 co sp̄uali infirmitates aiē ostendunt. cum
 iam silū eius implere n̄ possūt. Dū enī
 infirmi sunt impotentes sūt ad agenda
 p̄niam. 1o d̄i ec̄. xvii. Viuul̄ confitebis
 ⁊ laudabis d̄m ⁊ glorificabis in miserati
 onib; eius. Secō pot̄ ostendi p̄ h̄ q̄ confes
 sio q̄ fit morte urgente n̄ ḡ p̄iosa d̄o. Est
 enī uelut confessio latronū. Latrones n̄ solēt
 confiteri peccata sua n̄ prius tormēt̄ in ter
 rogati fuerint ⁊ n̄ sibi uiderit mortem
 paratā. Tercio potest ostendi fatuitat̄ tali
 um p̄ h̄ q̄ interdū pudet hoīem confiteri
 in morte q̄n senex ḡ peccata que fecit in
 infancia sua. Quarto p̄ h̄ q̄ interdū ta
 les loquelā amittunt qui noluerūt confi
 teri dū potuerunt n̄ possunt cū uelit.
 Quid p̄ hoc q̄ infirmitat̄ ⁊ sollicitudo

quā h̄r de dispositione dom̄ sue n̄ p̄mit-
tit eum cogitare de peccatis suis. Preterea
sacerdos de consuetudine praua ī multis
locis accedit ad infirmū simul et cōfessio-
nem audirurus. et multi de ip̄lo cōmitā-
tur eū corā quibz infirmus peccata sua
n̄ uult cōfiteri. Erubescit et q̄ illi a domo
ex eant ne credatur enormia cōmississe. et si
forte illi exierint erubescit infirmus qd̄
nimium faciat eos expectare. *De fatuitate eoz*

q̄ in xl. nolūt cōfiteri dñi cōfiteri fere tota xl.

xxiiii

Sequitur de fatuitate eoz qui in xl. no-
lunt cōfiteri donec transierit fere to-
ta xl. Pot̄ aut̄ ostendi multiplicat̄ hoz
fatuitat̄. Primo p̄ h̄ q̄ ipsi sūt p̄posteri
hoīes. Itē enī ultimo facere uolūt q̄ dñs
primo uult fieri. Vult dñs ut illi qui ei
seruiunt in apiant a cōfessione. Vñ in p̄t̄
Precipite dño in cōfessione. et it̄m. Pre oc-
cupemus faciem ei in cōfessione. et p̄t̄. x-
viii. Iustus in p̄ncipio accusator est sui.
Sec̄do pot̄ ostendi fatuitat̄ talū p̄ hoc
qd̄ tales labore viii. septimanaz ī mag-
na parte amittūt p̄ labore unius hore
eo. s̄ qz nolunt in p̄ncipio xl. cōfessionem
facere peccoz suoz q̄ in una hora fieret.
Plus enī ualeret ieiunū unius diei p̄ ue-
ram p̄niam. quā ualeat ieiunū totius xl.
ei qui remanet in peccis suis. et licet peccā
dimittant̄ sola oratione cū p̄posito cōfite-
ri. tam̄ hoīes qui instructi n̄ sunt nesciūt
peccō renunciare donec in cōfessione instru-
antur. Vñ frequenter n̄ dimittuntur eis
peccata ante cōfessionē. fatui et sunt tales

qz tunc p̄mo manū abluere uolūt qm̄ iā
abū sūperunt. Cibz quo aiā reficitur et
d̄s delectatur et bonū opus. Vñ jo. iiii. me-
us abz est ut faciam uoluntatē eius q̄ misit
me. Post abū ḡ manū abluat. qui p̄t̄
in xl. sua bona opa fecit tunc p̄mo peccā
sua cōfiteatur. Tales et tunc p̄mo uinam
suam putant. qm̄ maior pars ei uidentur
ata est. qz putatio p̄parat ad h̄ q̄ uinea
melius fructificet. idē ualde fatuus esset
qui putationē differret donec maior pars
fructuū esset collecta. Sic cū cōfessio p̄parat
ad fructū bonoz opm̄ est fatuus qui cō-
fessionē uult differre. donec maiorem
partē fructus xl. collegerit. Idē facile ē
uide in purgatione segetū in agris
donec maiore partē messuerit. Idē tales
tunc p̄mo medico sp̄iali infirmitatē
aiē ostendūt. qm̄ carnali medicinali sibi
exhibuerūt. et qm̄ t̄p̄ aptum curatiōis
ul̄ ex toto. ul̄ ex maiori parte p̄t̄sūt.
Itē tales tunc p̄mo ferrū de uulnere
remouere uolunt qm̄ iam curatiōnem
in pedunt. cū tam̄ dicat auct̄. Qd̄ dū
ferrū et in uulnē n̄ et malagina apone.
ferrū est in uulnē dū peccā et in homine
et dū h̄ est n̄ ualent opa que homo facit
ad uitam et̄nam. Tales et in cibo dñi fel
apponūt. iuxta illd̄. ps̄. Dederūt in es-
cam meā fel. et peccā amaritudinē. In esca
dñi fel ponit. qui bonus opibz quibz d̄s
h̄r delectari peccā ad miscet. et ut beu-
ter dicam tales qm̄ iā ieiunū amiserūt
tūc p̄mo ad illd̄ p̄parare sic uolunt se.

fatuus reputatur aliq̄s qui crucē trans
marinā accepit; 7 nollet sciteri donec
p̄fecit; p̄grinationē suam. Si p̄ueni
enda est; a cōfessione p̄grinatio ut sic
ēo gracios quare n̄ sūt ieiunū. Tales
7 tunc p̄mo uas lauare uolūt cum iā
uinū in fundit; 7 n̄ euacuata maria
morbu curare p̄sumūt. Tales prius recep
tionē suam in magna parte ex soluit
quā de liberatione sua tractauerunt. Vñ
accidit q̄ soluta magna parte redēp
tionē. ad huc tñ capti sunt a dyabolo
sicut p̄us. Tales mortū serpentis infer
nalis nolūt sanare ad huc ueneno in
eis remanēt. **De uicio tarditatis. xxv.**

Sequitur de tarditate que est uicium
p̄uenit ad accidiam. Sicut enī acci
diosus differt inchoare opus qd̄ factu
est. sic tarde p̄cedit in ope iā inchoato.
Sex ū sunt que possunt dissuade nobis
uicium tarditatis. Primū; ipsa angustia
sue breuitas p̄sentis t̄p̄is. Vñ in ec̄. Ho
li cūctari in t̄p̄e angustie. Sedm; ueloci
tas ipsaz rerū que uelocit; 7 q̄i cursum
p̄transseunt. Vñ sap. v. Transierūt oīa
illa tamq̄ umbra 7 tamq̄ nunciū p̄au
rens. Tercū; uelocitas 7 strenuitas qm̄
mali hnt in eis que sibi inuicilia sunt ul
noxia. Vñ p̄i. Pedes illoz ad malum
currūt 7 festinant ut effundant sang
nem. 7 in ps. Veloces pedes eoz ad effu
dendū sanguinē. It̄ eunuch; 7 piger ex
tremo currit mercato; ad incol; p̄ ma
re paup̄em fugiens p̄ saxa p̄ ignes.

7 b. magna cōfessio 7 qd̄ ardentius desi
derant sc̄lares semp̄ uicioſa quā nos
utilia. alacrius currūt ad mortē quam
nos ad uitam. Vñ imminente passione
dñi cū ceteri apli sop̄olenti essent ut
legit. dñ. xxvi. Solut uidas sop̄no n̄ op
primebatur. s; pauabat ut eos p̄dicet
qui dñm cōphenderunt. Quartum est
magna offensa dñi que ex tarditate ista
incurritur. Vñ. x. p̄i. Sicut acetū denti
b; 7 fumus molestus est oculis. sic pig; hys
qui miserunt eū in uia. Acetū molestū
est dentib; 7 fumus molestus oculis. sic d̄s
molestatur in uia tarditate eoz qui sibi
seruiunt. Nec mirū cum uideat eos qui
strenui erant ante quā ad seruiū euis
uenirent tunc tardos 7 pigros fieri qm̄
ad euis seruiū ueniunt. cū uolare de
berent iuxta illd̄ ysa. xl. Qui sperant in
dño mutabūt fortitudinē 7 assūmēt pen
nas ut aquile. uolabūt 7 n̄ deficient. Qm̄
tū; magna gr̄a quā hnt apud dñm serui
entes d̄i. qui ei uelociter 7 strenue serui
unt. Vñ xxv. p̄i. Vidisti uirū uelocem
in ope suo. coram regib; stabit n̄ erit. an
ignobiles. Septimū; utilitas quā hnt
tales ex sua uelocitate 7 strenuitate. Opa
enī illoz n̄ in peduntur ul' tedio. ul' alia
de causa. quoniam p̄ficiantur. Vñ xxv. ec̄.
In oī ope tuo esto uelox. 7 omnis infirmi
tas n̄ occurret t̄. **De negligencia. xxvi.**

Sequitur de negligencia que ē septimū
uicium p̄uenit ad accidiam. 7 accidit
in h̄ negligencia q̄ ho n̄ curat qualiter

De Accidia.

opus inchoatū faciat utrum bonū ul' ma-
lum. S; hoc solum curat ut ab onē labo-
ris inchoatū se expediat. Negligencia uō
h' modo supra dicitur; diligencie. 7 acten-
ditur diligencia in h' q' homo ad h' stude-
at qd' opus inchoatū bn fiat. De hac dili-
gencia commendat' mulier habens decem
dragmas. luc. xv. ubi leg' de ipsa q' amis-
sa dragma una accendit lucernā 7 euitit
domū 7 querit diligent' donec inueniat.
Ad hanc diligenciā monem' xiiij. pū. ubi
sic legit'. Diligent' exerce agrū tuū. 7 xxvij.
ū dicit'. Diligent' agnosce uultū patris
tui. Sex uō sūt que possūt ualere ad detest'
negligencie. Primū; illd' sc. xlvij. male-
dictus qui facit op' dī negligent' ul' frau-
dulenter. Scdm aliam licterā. quā irām t'
mittit h' in t'li. sup illd' uerbu' fraudulent'
ul' desidiose. Seco facit ad det' hui' negli-
gencie. diligencia q' hnt' creatē irrationa-
biles circa opa sua. diligencia quā hnt' nata
circa fructus arborū sans pater p' h' q' ita e-
os obuoluit duris ul' amaris exterius
dulcedinē ul' tenuitadinē inter' reponens
Diligencia 7 quā hnt' aiālia ad fetus suos
satis; manifesta. Tercio pot' ualere ad det'
negligencie. diligencia q' hnt' hoīes circa
ea que p'ueniunt ad utilitatē corpis. ul' ad
honore' mundi. ul' circa ea quibz; intendit
placē alicui homini. De illis solum que
pp' dīm fiunt nō curant hoīes qualiter sūt
De diligencia maloz h'etur. n. y. u sic
legit'. de herode. Diligent' didicit ab eis
tpe stelle. 7 subdit'. Ite interrogare dili-

genter de puero. Quarto facit ad det'
negligencie sublimitat' psonaz. coram
quibz; negligencia talis d'mittit'. qz corā
dō 7 angelis eius d'mittitur. magna dili-
gencia adhibenda est; in p'salendo 7 ali-
is opibz; que fiunt spālit' coram dō 7
angelis eius. Vñ in ps. Qm rex omnis t'
re d's; p'sallere sapienter. 7 sapiens tanto
maiori studio placendi opus est. quanto
maior est. cui placendū; 7. 6. dauid. In cō-
spectu angloz p'salla t' d's. 7 in cant. ultio.
Que hntas amici auscultat te. Isti amici
angeli sūt qui p'sallentes auscultant. Quo-
to pot' ualere ad detest' hui' uicij. utilitat'
magna que p'uenit ex diligencia in serui-
tio dī. Plus enī ualeet una oratio bn facta
quā mille cū negligencia. tanta potest
esse negligencia. Plus enī ualeet una di-
es ieiunij si fiat eo m' quo debet. quā te-
iunia x. annoz si in mortali fiant. Seco
facit ad det' negligencie. h' qd' diligencia t'
seruicio dī ualde honorifica. t' dō. vñ
puerb' xii. mulier diligens corona at-
turo suo. aiā que debita diligenciā ad-
hibet in dī seruicio glorificat xpm qui
est sponsus aiāz. sicut corona que reddit
gloriam illi cuius capiti inponitur.
Precipue aut' uide' face ad detest' negligē-
h' q' ex negligencia ista p'uenit q' ex ser-
uicio isto vñ deberet acquirē apd' dīm
grām reporter eius offensam. **De reme-**
diis contra hanc dicit dicitur negligenciā. xxvij.
negligenciam duo sūt spūalia
remedia. Primū; timor dī. vñ ecc. vii.

Qui timet dñm nich negligit. Scdm est
 amor dñi. Qui em̄ dñm pfecte diligit. dili
 genciã adhib; in eis que ad dñm pñer̄.
 sicut ille qui aliquẽ recipit in hospicio
 quẽ multũ amat. de cui' susceptione let̄
 est. cũ magna diligenciã pparat que ei
 necessaria sunt. Vñ xxx. ec̄. Splendidũ
 cor bonũ in eplis. eplẽ em̄ illius dilige
 ter sunt. de negligenciã studij spãlit̄
 notandũ; q̄ tria sunt q̄ impediũt illud.
 Primũ est nimia uelocitas. Quidã em̄
 sunt qui q̄ cursorie considerant ea in
 quib; student. nec possunt expectare
 donec ueritas quã ipi querunt sibi oc
 currat. similes pylato. de quo hetur. Jo
 xvij. Qd̄ cũ quesuiss; a dño quid est;
 ueritas exiit ad iudos ñ expectata dñi
 gñone. Qd̄ talis uelocitas diligenciã
 studij impediãt ostendit sapiens nob̄
 dicens. Nich magnũ rerũ natura effica
 uoluerit. cito pposuit q̄ pulcherrimo o
 pi aũq; difficultatẽ nascendi quoq; hãc
 legem fecit ut maiora animalia uisce
 rib; pauentũ diuiciũ trinentur. sic tar
 dior dñi diligens sit stultus stultus quera
 mus optima ñ p̄tinũs gaudeam; se offe
 rentib; repetenda sepi' erunt scriptoz
 pyima. Sic namq; melius uinguntur
 puorib; sequencia oĩa nra dñi nascam
 tur placent. s; redeam; ad iudiciũ cito ñ
 fit ut bñ scribatur. 7 bñ scribendo fit
 cito. Seco impedit diligenciã studij cu
 riositas que uult uide omnia q̄ sequi
 tur. Contra quã remediũ; animo uelut

quoddã frenũ in ponere 7 ñ p̄mitte
 uagari illũ ad sequencia. Vñ sapiens.
 Resistamus 7 p̄uideam; ut effrenatos
 equos frenus quibzda coherceam;. Ocl's
 cordis semp noua uide appetit. sic 7 ocl's
 corpis iuxta uid̄ ec̄. Non faciat ocl's ui
 su nec auris auditu. itoq; refrenand' est.
 Tercio impedit diligenciã studij fatigatio
 Vñ bonũ est. ut qũ aliquis uidet se fa
 tigatũ circa matiam aliquã studenco q̄
 ipse quiescat. 7 p̄t quietẽ ad eandẽ ma
 teriam redeat. Vñ sapiens. Obstat dili
 genciã scribendi 7 fatigatio ñ dubium est
 optimũ emendandi genus esse si scripta
 in aliqd̄ t̄p̄e reponãtur. ut ad eam post
 interuallũ aliq; uelut noua atq; aliena
 redeamus. ut nobis tamq; recentes fer̄
 blãdiant. **De uicio in p̄seueranciã. xxvij.**

Sequitur de octauo uicio p̄tinentẽ
 ad accidiam. qd̄ possumus uocare
 uiciũ in d̄sumarõis seu ñ p̄seueranciã. hoc
 uicio laborant illi qui raro ad p̄fectionẽ
 ducunt aliq; opus qd̄ inchoant. ad det̄
 hui' uicij pot' p̄mo ualere exemplũ xp̄i
 de quo hetur. m̄. xxvij. Qd̄ optulerunt ei
 iudi q̄ crederent in eũ si de cruce descen
 deret. Ipse uo 7 p̄ tanto munẽ sibi ob
 lato noluit opus redẽptionis nre in d̄su
 marũ relinquere. Ad idem pot' referri q̄
 ipse dixit Jo. iij. Eibus m̄s est ut faciam
 uoluntatem eius qui misit me ut p̄ficiam
 opus eius. 7 Jo. xvij. Ego te clarificaui sup
 terrã. opus d̄sumarũ qd̄ dedisti michi ut
 faciam. leg' 7. xxvij. deut. q̄ dñi p̄fecta

sunt opa. Seco pot' ualere ad det' hui' uicij
hoc q' h' uicium placet dyab'lo. ado cuius
signu' e' q' ipse tm conatur ad hoc q' hoies
n' p'seuerent. Vn' dicit' e' serpenti. Gen. iij.
En insidiaberis calcaneo ei. i. fini. cui dya'
p'cipue insidiatur. Scit' em' sine optimu'
esse in re. 7 q' cetera hnt ab eo bonitatem
suam. ideo sine p'cipue impedire conatur.
Tercio pot' ualere ad detest' hui' uicij h'
qd' uiciu' illd' ualde e' nociu' ho'i. q' em'
p'dita sunt cetera que fca sunt n' finis se
quatur. Paru' enim p'dest fundamē
tu' 7 parietes fecisse nisi rectu' sequatur.
Paru' em' p'dest p' mare nauigando labo
rante. si tunc nauis p'ur. qm' portu' prima
p' leuca unam fuit. It' dicit' p'u. xxvii. Qui
mollis e' 7 dissolutus in ope suo fr' est sua
opa dissipantis. Quasi em' idem e' ac si
dissipat' q' ea n' p'ficat. n' solu' est dap
nosum uiciu' illd' ho'is h' e' uerecundum.
7 uisione dignu'. Dicit' em' iste ho' cepit
edificare 7 n' potuit cōsummare scdm qd'
legitur luc' xiiij. In decens e' animal sine
cauda 7 ridiculosu'. ut patet in symia. sic
opus sine cōsumatione. Ultimo pot' uale
ad detest' hui' uicij magna utilitas que
puenit ex p'seuerancia. Tantu' em' ualet
ultimus dies quo aliquis bn' uiuit. qua
tu' om' dies p'cedentes. qntu' ad h' q' si illo
die male uiuiss' tota uita p'cedens p'di
ta est. Sola p'seuerancia ho'iem saluat.
Vn' dicit' b's b'. qd' sola p'seuerancia e' singu
laris filia sumi regis. Illa em' sola heres e'
regni eterni. *De uicio remissionis. xxix.*

Sequit' de uicio remissionis q' est
nonu' uiciu' p'tinens ad accidia.
hoc uicio laborat ille qui cotidie detior
efficitur si inchoat aliqd' opus. Primo
die aliquatulu' strenue opatur. Seco die
miu' tercio die miu' ad ultimū nich'. De
tali dicit' xxv. eccl'. filia fatua i demoratoe
fiet. filia fatua e' aia sale sapie n' cōdita.
que semp' decrefcento p'cedit. sicut e' io
uita iusta p'cedit crefcento. Vn' p'u. iij. Iusto
ru' semita q' lux splendens p'cedit 7 crefcit
usq' ad p'fctm diem. 7 xxx p'u. Cogitatioe
robusti semp' in habudancia. homo rob'
tus cotidie aliquid lucrat sup' hostes suos
sp'iales. Remissus u' cotidie aliquid amir
tit. Remissionē u' illam p' sequitur pau
pras. Vn' p'u. x. Egrestate opata e' manus
remissa. manus em' forcū diuitias pa
rat. Seco sequit' remissionē istā serui
tus uicioz. Vn' xv. p'u. manus forcū
cōnabitur. que aut' remissa est tribuit
seruier. Scq' e' remissionē istam frequēs
fractio p'positi. Vn' seneca. Artū frāgit
in cūssio. aīm remissio. *De uicio dissolutis.*
Sequit' de decimo uicio q' p'tinet ad
accidiam q' possim' uocare disso
lutionē. hoc uicio laborat ille qui inue
niens difficultatē in sui regimine se di
mittit om'io abq' gubnatione uera
illd' p'u. xxiiij. Eris sicut dormiens in me
dio mari. 7 q' sopitus gubnatoz amisso
clauo. Calit aīm suū n' recolligit. dis
persus em' est 7 diuisus a dō q' n' te
net se. h' de ipso unū frustū fit arm

alio. Vñ xxii. ecc. Qui docet fatuū q̄si
 qui aglutinat testa. Vesta in minutas
 partes fracta n̄ de facili aglutinatur.
 nec anim' hoīs dissoluti de facili reli-
 gatur. Est em̄ tamquā puluis quem
 picat uentus a facie terre. Si aliq̄ bonū
 ul' sc̄ia ul' alud illi infundit' nich' t̄ eo
 retinetur. Est em̄ illd' dolū n̄ ligatum
 Vñ xvi. ecc. Cor fatuū q̄i uas fractum.
 et omne sapiam n̄ tenebit. Ex hac dissolu-
 tione sequit' penuria om̄ bonoz. Vñ xix.
 pu. Anima dissoluta n̄ esuriet. Solet
 aut' uiciū illud puenire ex quadā dis-
 fidencia de dō. Videntes aliqui infirmi-
 tatem suam diffidunt posse regere se
 ipsos. qz de diuino auxilio n̄ fidunt.
 Vñ ecc. y. De dissolutis corde qz n̄ credt'
 dō. et itō n̄ p̄gentur ab eo. **De uicio in**
sequitur de undecimo uicio. xxxi.
S uicio qz p̄tinet ad accidiam qd'
 possum' uocare incuria. Hoc uicio labo-
 rat ille qui suoz debitā curam n̄ habet.
 Cūct' sua n̄ excolit. culta n̄ colligit. coltea
 n̄ custodit. Et notandū qz sapia c̄seruan-
 di n̄ minus ualet ad h' qd' aliquis dicit'
 tur et habudet. quā sapiam acquirēdi.
 Vñ quidā. Non minor ē uirtus quam
 querē parata tueri. Prava uasa que
 n̄ tenent licet habūdantē recipiant
 tū n̄ implentur ut patet in cribro. In-
 sa uō magna que tenent licet n̄ ita ha-
 būdantē recipiant paulatī replent'.
 Scriptor unius totā bibliam scribēdo
 in anno uno plus sibi acquirit quā

aliquis p̄ totam uitā suam addiscere n̄
 pot'. et cū aliq̄s cuius unā p̄posicione ad-
 discit q̄ scriptor scribat unā dictionē s;
 h' itō accidit qz id qz addiscitur n̄ memo-
 ritē retinet'. Vñ ei qui in studio uellet
 p̄ficere sume necessariū est; ut id qz addis-
 ceret memorie infigeret. De inde qz memo-
 ria labilis; illud scriberet. et q̄i de p̄ga-
 meno aliam memoriā faceret. Parū em̄
 pdest qz aqua ita de facili de p̄siones re-
 cipit cū eas n̄ custodiat. **De uicio ignaue.**
S equit' de xii. uicio qz p̄tinet ad ac- **xxxii.**
 cidiam. qz possumus uocare ignaui-
 am. Hoc uicio laborat ille qui potius
 eligit in miseria magna p̄manere quā
 aliquantulū laboris subire. et possumus
 assignare xii. ignauas que possunt in-
 ueniri in hominibz accidiosis. Prima ē
 qz homo accidiosus pot' eligit carnes
 suas comedē quā labore acquirē qz co-
 medat. Vñ ecc. iiii. Stultus c̄plicat man'
 et comedit carnes suas dicens. melior
 est pugillus cū requie quā plena utragz
 manus cū afflictione et dolore animi.
 Accidiosus qdā carnes suas comedit
 cū potius uult eas attenuari paup̄tate
 et inopia. quā labore p̄o acquirat qd'
 sibi necessariū ē. Seda; qz pot' eligit
 fame p̄ire quā labore pascendi se sustine.
 Vñ pu. xxvi. Abscondit piger manus
 suas sub ascella et laborat si ad os suū
 dūrit eas. Daoius totus fameheus est
 ut prius ostensum ē. fames uō ei seda-
 retur si oparetur. Vñ cū pigritatur ope

rari ut fames repellatur. qdam uult se po-
cui famelicū esse quā labore pascendi se
sustinere. Tercia ē qd ipse pocū eligit illo-
tis manib; manducare. quā in ablucioē
eaz aliquantulū laborare. Hec ignauia
manifeste pot uideri in eis. qui p totū
annū immundi comedūt. qz manū sual
i opa sua p confessionē abluere nolunt.
Quarta; q cū ipse a demonib; ad pati-
bulū infernale trahatur. n̄ uult tam
se signare cruce pnie ut ab eis liberet.
Quinta q cū stillidiū prauaz cogita-
tionū sup oclm cordis cadere sentit pre-
mnia pigricia oclm mentis n̄ auertit
s; cum stillididū corūpi pmittit. Sex-
ta; q si ignē prauū desiderij sup pedem
affectus cade sentit. ipse pocū eligit qd
ignis pedē suū exurat. quā ut ipse la-
borem excucendi ignē sustineat. Septi-
ma est q cū dñs offerat ei bona grē. &
bona glē. ipse tñ ex pigricia suscipiendi
ea remanet in sua paupertate. Vñ xv. eccl̄
Ante hoīem uita & mors. bonū & malū
qd placuerit dabit illi. Octaua; q ipse
pocul eligit in luto p annū pmanere
quā inde surgendo aliquantulū labora-
re. Nona ignauia q p pigricia aliquis
iaceat in luto. qui pot iacere in lecto
florido. Vñ cant. Lecc' m̄s florid'. Yona
; qd p̄tq ipse posuit unū pedē s. in
telles ul' boni ppositi in uia mūdiaz.
aliū tñ pedem s. affēs ul' opis differt
mouere p duos annos ul' ampli'. it̄ in
remanens in imundicia. ex pigricia re-

mouendi pedem illū. Multa enī sūt qui
postq̄ iudicauerūt bonū esse inchoare
nouā uitam & pposuerūt ul' uouerūt
se ingressiuos religionē. tam differūt
multis annis implere illd. Decima; qd
cū ipse in pfundū stulticie credit. tamē
primo eligit ut iusticia subnigat eum
quā ut ad occupationē p quā euadere
possit extendat manū. Seneca. A stulti-
cia nemo emergit n̄ manū porrigat ad
labore. Undecima; q cū ipse pocul el-
git p aquā deliciaz ul' diuiciaz ire ad
mortē. s. quā aliquantulū laborando p-
teritā paupertatis ad portū puenire uult
diuicie & deliciae. q. aque sūt tendentes
ad mare inferni. Ico phibem ponere
pedē nr̄m sup aquā. in ps. abi. diuicie
si affluant nolite cor appone. Duodeci-
ma est q ipse pocū eligit in mūdo isto
qui carcer ē in quo ad mortē seruatur
remanē quā p euasione sui labore excu-
di sustine. carcer iste carcer; p̄ccat. **de**
Sequit' de uicio in deuotione. **in deuotione. xxxiiij.**
Sonit q; xiiij. & est in deuotio quedā
ariditas spūalis. Vñ in ps. Aīa mea sicut
terra sine aqua t. & in m̄s xi. Aīa mea
arida; & sic respiciūt oclm nr̄i n̄ uiuunt.
Puenit aut̄ ista ariditas multis de causis
Quāq; ex supbia q; mont gelboe. in qua
nec ros nec pluuia descendit. Vñ b. loquit
in psona eius qui inuit deuotionē
occasione supbit dicit. Ab heri & nudi-
tercius inuasit me langos aīe & inde
ebetudo insolita qdā inercia sp̄e s̄bia

inuenta & in me & d's declinauit a seruo
 suo et ita n̄ opungi ad lacrimas queo.
 tanta & duricia cordis n̄ sapit ps̄. n̄ le
 gere libz. n̄ orare delectat. meditationes
 solitas n̄ inuenio. sc̄oq; ad opus ma
 nuū piger. ad uigilias sopnolent. ad
 iram p̄ceps. ad odiū p̄tinax. lingue &
 gule indulgencior. securiorq; & obtusior
 ad p̄dicationē. heu om̄s montes in cir
 cuitu meo uisitat. Ad me aut̄ n̄ ap
 propinquat. Qn̄q; & puenit ista aridi
 tas ex defectū cibi sp̄ualis aruit cor me
 um qz oblitus sū comedē panē meum
 Prouenit qn̄q; & ex accidia. cū cetera cre
 ature ex ocio inpinguentur. & ex labo
 re attenuentur. Aīa humana eōrio ex
 labore inpinguat. ex ocio & delictis atte
 nuatur. Vñ p̄. xij. Vlt. & n̄ uult pi
 ger. aīa aut̄ opant̄ inpinguabit. qz
 idō accidit qz bona opa cibz sunt eoz
 qui ea faciunt unde uita sp̄ualis suste
 retur & roboretur. hoīes uō qui paciū
 tur istā sp̄ualem ariditatē duri sūt fre
 quent̄ ad ea que sūt pietatis & inflexi
 biles ad ea que sūt obediē. Dura enī fa
 cilis franguntur quā flectuntur. s; ad ignē
 tribulatiōis ponant̄. Sicq; sp̄ualis pigue
 dums emittit. qz nec gaudent n̄ gratias
 agunt. s; statim ardent & exurunt̄ per
 impatiām. Ad modicū flatū temptatiōis
 igne pecc̄i succendunt̄. ad bona opa diffi
 ciles sunt que alius facilia sūt. ul' & ioā
 da eis uidentur inportabilia sic panis
 aridus qn̄q; transglutiri n̄ pot̄. qui tñ

ad uerozio liquoris delectabilis efficitur.

De tristitia in diuino seruiuo. xxxiiij.

Sequitur de tristitia que ē xij. uia
 um p̄tinent ad accidia. & notandū
 qz tristitia & inuicū ualde detestabile in ser
 uicio diuino. Valde enī dō displicet. &
 placet dyā. & homini ualde nocet. Pri
 mū patet p̄ illō. cor. ix. hylare datore
 diligit d's. eōrio triste datore n̄ diligit
 d's. & merito. Tristitia enī in seruiuo di
 est. q̄i absinthiū positū in esca dī. Bonū
 enī opus & esca dī sicut ostensū & prius
 Preterea cū bona n̄ra dei sint. & solū ea
 que de manu eius accepim̄. tenemus ei.
 Sine tristitia debemus esse cū oportet nos
 ei dare. s; cum eis q̄ nullius ul' parui ua
 loris sūt. parua ul' nulla occasione adō le
 ti efficiam̄. Satis pot̄ dō displicē ut in ei'
 obsequio ubi tot sunt cause leticie letifi
 cari n̄ possim̄. Cause leticie quas debem̄
 h̄re in dī seruiuo sūt. s; qd̄ tanto dño ser
 uim̄. s; cū seruire regnare est. & qz in domū
 dī unus. Vñ dō. Letatus sum in hys que
 dicta sūt m̄ in dō. & qz tñ lucrām̄. s;
 glām̄ eteruā. Vñ in ps̄. Et cantent̄ i uis
 dñi qm̄ magna & glā dñi. Qd̄ uō tristitia
 ista ualde dyablo placeat pot̄ ostendi p̄
 suū orariū. s; p̄ hoc. qd̄ leticia sp̄ualis ual
 de ei displicet. Vñ. i. p̄. iij. Dicūt philistei.
 Ve nob̄. Non enī fuit tanta exultatio ab
 heri & nudius tertius. Ve nob̄. & b's an
 toni' dicit. qz ricio unica uincendi ūmic̄
 est leticia sp̄ualis. leḡ & mach. iij. de uida
 qz phabatur plumm̄ isrl' cū leticia. & subdi

tur. qđ dilatauit gl'am ppli sui. Hocet ē
tristitia ista homini tripli. s. cum affli
gendo. Vñ pu. xxv. Sicut tinea uestim
to 7 inuis ligno. sic tristitia uiri nocet
cordi. Hocet ē hōi cum excecando in hui
que ad eū p̄tinent. Vñ in uitis p̄m. vni
cula pedū impedimta sunt cursoris. 7 tri
sticia impedimentū ē diuine uisionis.
Hocet ē tristitia spūaliter occidendo. fre
quenter enī ē occasio mortis alteri peccā
Vñ xxx. ecc. Tristitiā longe expelle a te
multos enī occidit tristitia. **De redio uite**

xxxv. Sequit' de redio uite q' ē quintū decimū
uicū p̄tinent ad accidiam pueniēs
ex longa tristitia in diuino seruitio. Pr̄q'
enī aliquis tristitiā patitur paulatī cor
rūpitur a dō ut n̄ solū displiceat ei ser
uire dō s; 7 uiuere. Notandū tñ ē q' redi
um hui' uite puenit ex diuisis causis.
Quōq' enī puenit ex considatione di. 7 a
more 7 desidio celestis uite. Vñ ḡ. s. cī
grauiter tolerant quicq' n̄ sonat id qđ
amant. Quōq' ē puenit ex considatione ma
loy quib; mund' plenus est. Vñ ecc. y. ēē
diut me uite mee uidentē mala uniuersa
esse sub sole 7 cūcta uanitatē 7 afflictionē
sp̄t. 7 eiusdē. iij. Vidi calūpnias q' sub
sole gerunt. 7 lacrimas innocentiū 7 ne
minē solatozē 7 n̄ posse resistere eoz ui
olencie 7 c. Quōq' puenit rediū uite ex
uehementia tribulationis. Vñ job. x. Teder
aiām meam uite mee. 7 c. Ad cor. i. Sup̄
modū grauati sum' ita ut teder nos ē
uiuere. Quōq' puenit ex accidia. ad q'

possum' referre q' legit' p. xxx. de helia
qui peccat aīe sue ut moreretur. p̄uicq'
se sub unā uiniperū 7 obdormiuit. 7 ce
te angl's dñi tetigit eū 7 subdit' q'bdā
in ter' positus q' iterū obdormierit. **De**

Sequit' de desperatione **desperatione.** xxxvi.
que ē ultimū uicium p̄tinent ad
accidiam. Solet ē puenire desperatio ex
nimia tristitia. Vñ pu. xv. In merore
aīe cietur sp̄e in p̄fundū desperatiōis.
7 xvij. eiusdē. Sp̄e tristis exsiccat ossa. tr
sticia enī fortim animū exsiccat ab humo
re gr̄e ut p' peccā desperatiōis frūgat'
Vñ in ecc' felix qui n̄ hūit animi tristiti
am 7 n̄ excidit a spe sua. Et notandū qđ
peccā desperatiōis ualde displiceat deo
Vñ dicit iō. sup̄ ps. e. viij. qđ magis offē
dit uidat dñm qñ se suspendit. quā in h
qđ eum tradidit. Valde ē placet dyā.
qz ille qui dicit uerbū desperatiōis dicit
malū uerbū qđ dicit' illi qui ueni sūt
7 idō dyabolo ualde grātū ē qui ē aduer
sarius n̄. homini ē ualde nocet peccā
istud qz minuit fortitudinē suā. Vñ
pu. xiiij. Si desperauit in die angustie lap
sus minuetur fortitudo tua. multū ua
let spes seu fiducia in dō ad fortitudinē
Vñ ysa. xl. Qui sperant in dño mutabūt
fortitudinē. fortitudo enī dī qđam eoz
efficitur. qz de ipsa satis eis subuenit'
itō in ps. dñ. Sperant in dño n̄ infir
maboz. cū fortitudo dī sit eoz q' sperāt
in dō. sic d's infirmat' ita nec illi qui
in dō sperant. Hac de causa dñm ē illd'

ps. Non delinquet om̄s qui sperant in eo.
Sic uanitatē fulcram̄ negare in uicenti
na uitali; n̄ negare. Vñ cum d̄s uitas
sit cōfidenti de se n̄ negat auxiliū. Ideo
ipse dixit in ps̄. Qūm in me sp̄auit liba
bo eum *de remedio d̄ desperationem. xxxvii.*

Sūmum remediū; memoria dñice
passionis contra pecc̄m desperationis
Vñ. B. Peccavi pecc̄m grande sc̄ia mea
turbabitur. s; n̄ turbabit. qz uulne
rū dñi recordabor. quid tā ad mortem
qđ n̄ morte xpi soluat̄ si in mente ue
nerit tam potens; tam efficac̄ medica
mentū nulla iam possum morbi malig
nitate treri. Sedm̄ remediū; cōfideratio
magne uirtutis quā p̄nā h̄c. Est eū pe
nitentia medicina contra quā nulla sp̄ual
infirmitas p̄ualet. ec̄. x. Si sp̄c potestātē
h̄ntis ascendit sup te locū tuū ne dimise
ris. qz auano facit cessare peccata maxi
ma. z b̄s martin' legit̄ dixisse dñi. Si uō
ueram p̄nā possēs h̄re. ad huc ueniam
possēs h̄re ul' cōsequi. Tercū remediū est
cōfideratio illaz p̄sonaz cū quib; dñs
legitur misericordit̄ egisse. Vñ. B. Om̄io
p̄t̄ mansuetudinē qui in te p̄dicatur
p̄t te currimus dñe ihu audientes qz n̄
spernis paup̄em peccōrem n̄ horreas.
n̄ horruisti cōfidentē latronē. n̄ lacrimā
tem peccatē. n̄ supplicatē chananeā
n̄ dephensam in adulterio. n̄ sedentem
in theloneo. n̄ supplicatē publicanum.
n̄ negatē disciplin. n̄ persecutōre disci
puloz. n̄ impios crucifixores tuos. In

odore ungentoz tuoz currim'. Potest; z
ualere contra desperationē qz leḡ luc̄. xv.
Dico uobis gaudiū; in celis zc. Ad idem
ualet qz leḡ de filio pdigo de quo dicit̄.
cū ad huc longe ess; uidit eum pater ei'
z m̄a motus est; z occurrens cecidit sup
collū eius; z osculatus est eū. Prerea quib;
dñs ex hereditatē a terra sua; z hoib; suis
n̄ gaudet de eoz recuperatione. Quō; n̄
gaudebit dñs de diuisione peccatoz. Ad
idē ualē pot; si attendatur magnitudo
ordis qz h̄c d̄s contra pecc̄m de quo dictū
est supra in p̄ncipio. Ex h̄ patet qz destruc
tio pecc̄i plus placet d̄o quā ipsi peccōri.
Pret̄ istam diuisionē peccōz cui' membra
iam p̄secuti sum'. sūt alie multe diuisiones
p̄tinentes ad pecc̄m accidie qual' p̄termi
temus. n̄ qz de una breuiter tangemus.

Notandū; ḡ *de diuisione accidie.*
qz accidia pot; diuidi in accidiam se
culariū; z in accidiam claustraliū. De ac
cidia seculariū nich' dicemus. Circa accidiā
claustraliū ostendem' xii. mala que in clau
strali; solent inueniri ex peccō accidie.
Primū; qz licet die ac nocte in ore habeat
cibū regū qui de ore d̄i p̄cedit. s; uerbum
d̄i. tam̄ ex pigritia terendi illū famelici re
manent nec reficiunt̄ de cibo illo. Inter
aromata die ac nocte uersantur; z tam̄ ex
pigritia applicandi olphantū eoz odore n̄
cōfortantur. Sacra scriptura apoteca sp̄c
sc̄i; Vñ. xxvii. ec̄. de sapia. Sic cynamo
mū; z ballamū odore dedi. Sedm̄; qz cū
ipsi sint de nocte z de die in colloquio c̄

do. pmittunt tñ multos dies transire q n
apunt oculos cordis ut uideant quis loquitur
cū eis. ul' quid loquat. sicut dicit greg. Cum
oram ipsi cū dō loquim. eū uō legimus
loquit nobiscū dō. magna g̃ pigritia est
n̄ attendere cū quo loquimur. papue cū
ipse moueat nos ad hoc dicens. vacate
& uideate qm̄ ego sum dō. Tercū est qd
ipsi n̄ p̄ficiunt in hys que religionis sūt.
Immo q̄nto diuicius in religione sūt. t̄nto
magis dissoluti sūt. Qd̄ ualde uerecūdum
est sicut in scolis esse dū. 7 in sc̄ia n̄ p̄ficē.
Tales religiosos n̄ uiuat assuetudo ut faci
ant melius ea religionis sūt. s; potius noc
et. Quanto cū orant diuici. tanto orant
in deuocius. Quartū s; q̄ quanto diuicius
dō seruiunt. tanto min' certi sūt q̄ hānt
grām ipsius. 7 in uitate satis uolē pot
qui reliquid mundū ut dō seruiret. 7 diu
seruiunt. 7 nullā cū eo familiaritatem h̄t
panca ul' nulla signa h̄t q̄ seruiciū ei sibi
placeat. Interdū tam̄ accidit qd̄ dñs mi
nus bonos d̄solatur tamq̄ infirmos. et
tamq̄ eos qui p̄p̄us expensis ei seruire
n̄ sufficiunt. meliores uō in consolatos re
linquit. tamq̄ forciores 7 tamq̄ eos qui
p̄p̄us expensis sibi seruire sufficiunt. vñ
luē. xv. ait maior filius pat. ecce cor an
nis seruo t. 7 c. Et dicit pat. fili tu semp
es meū 7 c. Quintū s; q̄ quanto diuicius
in chamino paupertatis existūt tanto mol
liores sūt 7 deliciares existūt. Chamini
uasa lutea d̄solidat. sic paupertas claustrales
illos qui molles 7 delicati erant in sc̄o d̄

solidare debet. s; multi cū deberēt d̄solu
dari potius dissoluuntur. qd̄ tribulatiōes
paupertas 7 huiusmodi excoquat 7 d̄solidet
pot' haberi in uitis pat̄ri ubi leg' qd̄
cruda regula si ponatur in fulm̄ dissolu
tur. cocta uō nō. Ita 7 homo carnalem
h̄ns sapiām qui n̄ s; temptatiōis igne
decoctus. It' ysa. xlviij. ecce excoxi te
s; n̄ q̄ argentum elegi te. in chamino
paupertatis nō q̄ argentum excoquit.
qui de h̄ q̄ excoquitur feces assumit. n̄
deponit in chamino paupertatis dñs suos
ul' eligit. ul' assumptos alibi reponit. Serē
est q̄ quāto diuici' soli iusticie appropi
quant. tanto frigidiores existūt. 7 sanā
admirandū est unde h̄ accidit. Quanto
enī p̄uiores sūt. tanto uideat q̄ fre
quenciores esse deberēt. s; timendū est
ne nubes alicui' peccati interposita hoc
impediat. 7 ne p̄ aliquē errore fiat. ut
cū p̄gredi deberent regrediant. 7 cū dele
rent appropiquare terre p̄missionis. ab
ea elongent. sicut accidit filiis isrl'. qui
xxxviij. annis in deserto errauerunt
qui cū debent appropiquare t̄re p̄missi
onis elongabant' ab ea. Septimū s; qd̄
quanto diuici' existūt in loco in pinguan
onis 7 saginatiōis sp̄ualis. tanto magis
macillenti in ueniuntur. Locis in quo
aīe repleri deberent pinguedine 7 adipe
sp̄uali s; pax 7 t̄nquillitas claustris. s; ac
cidiosi q̄nto mag' ibi sūt. tanto magis in
ueniuntur macillenti q̄ ostendit ignis
tribulatiōis quē sustine n̄ possunt. quin

statim p iram exurancur. Octauū; q in
 statu in quo n̄ solū curiē s; 7 deberent uo
 lare uiri contemplatiui cū sint aues spūa
 les tardi & pigri in uenunt. 7 etiā illi qui
 strenui erant in seclō in certū desidioli
 efficiunt in claustrō. Nonū; q in loco
 ubi est maior ofliciu securi 7 sompnolēti
 efficiunt in maiori ofliciu belli spūalis
 sunt claustrales quā aly. Plus enī gaud;
 dyā. qn̄ claustralem ad h̄ deducit ut mu
 lierem mala intencione tangat. quā gau
 deat de adulterio unū hominis seclāris sic
 ostensū est prius in tractatu de luxuria.
 Vn̄ claustrales n̄ deberent esse securi. s; cū
 timore & sollicitudine salutē suam opari
 Decimū; q ipsi uolūt esse ociosi ubi min
 me locus ocu est. licet aliquis toleret qn̄q;
 arbores steriles in terra. s; deserta. cū in
 terra bñ culta sicut in orto n̄ tolerat eas
 ullo m̄. s; stat qd̄ claustrū; uelut or
 tus quidā delusus. iuxta illd̄ cantic̄. Ort̄
 delusus ē soror mea sponsa. Vn̄ in claustr̄
 minus tolerabiles sūt homines ociosi qui
 sunt q̄ arbores steriles. quā in aliis local.
 Undecimū; q ibi p̄castinantes 7 differe
 tes sunt ubi deberent oīo esse parati. si
 fatua; p̄castinatio siue dilatio senū in his
 que p̄tinent ad salutē eoz. quāto magis
 in claustralib; qui iā sunt mortui iudici
 di. est fatua p̄castinatio p̄p̄e correctionis
 ul̄ mehorationis eoz. Duodecimū q ibi
 p̄cipue tristes sūt. ubi p̄cipue ul̄ solū leti
 esse deberent. In diuino seruiuo p̄cipue
 locus est gaudy in uita ista. q̄ ibi p̄cipue

facit homo utilitatē suam. **De remedis 3**
sequit̄ de remedis contra accidiam. xxxix.
Accidiam de quib; sufficiat ponē vii.
 licet sint multo plura. Primū; diuisitas
 occupationū. Hoc remediū habet̄ in uita
 patri ubi leḡ q̄ beatus antoni temp̄tat̄
 spū accidie 7 residens in hemo dicebat. Dñe
 saluari desido s; uane cogitationes n̄ p̄nu
 tunt me. Quid faciā in tribulatione ul̄ quō
 saluari debeā dignant̄ ostende. Et respiciēs
 uidit quēdam altantē torquentē funiculū
 qui sibi similit̄ erat. De inde ex ope surgen
 tem 7 orantē 7 it̄m sedentē 7 plectas facē
 tem de palmis 7 inde rursus ad oronem
 surgentē. Erat aut̄ ille angl̄s dñi 7 dñi ei.
 7 tu ita faciens antoni saluaberis. Scdm̄
 est ofidatio pene fut̄e. hoc habem̄ in i. se
 ibi. Quid tu uidēs senua; 7 dixit. Virgam
 uigilantē ego uido. Virga uigilans a sop̄
 no accidie; ofidatio pene future. Tercū
 est ofidatio eterni p̄mij. Vn̄ auḡ. Labor te
 terret. Vide mercedē. 7 xv. Gen̄. fōs; ser
 mo dñi ad abrahā p̄ uisione dicens. Noli
 timere abrahā. Ego p̄rectoz tuus 7 merces
 tua magna nimis. Si terret pigrū labor
 adtrahat eū merces. Scdm̄ 7 etiā hemul
 7 in uitis p̄m̄ ū dicit̄. q̄ quidā frater
 in terrogauit ab̄bem achille dicens. Cur
 sedens in cella mea paco; accidia;. Cū se
 nex ait. Quia n̄dū uidisti requiē quam
 speram̄. neq; tormenta que timemus. Si
 enī ea inspicias diligenter. 7 si uermib; est
 plena cella tua usq; ad collū 7 in ipsis p̄
 maneres sine accidia iacens. Quartū est

societas bonorum. hoc remedium possumus
habe ex isto uerbo exo. xvij. ubi dicitur q
pugnate ioseph contra amalech orabat moyses
leuans manus ad dominum. cui manus erant
graves. s; hur & aaron sustentabant ma
nus eius ex utraque parte. Per quos significa
tur duo genera hominum quorum societas amara
da est. Per hur qui interpretatur lumine doctrine
Per aaron qui interpretatur mons fortis. signifi
cantur illi quorum interuentu uenit homini
auxilium iuxta illud. Leuau oculos meos in mon
tes & c. Illi ergo qui manus habent graues ex ac
cidia necessarium est ut habeant tales in so
cietate sua qui eos exemplo & doctrina illumi
nent & orationibus uiuent. Quintum est exem
plum illi qui piger non fuit. s; exultauit ut
gygas ad currendam uiam. hoc remedium
habemus. xxvi. q. ubi dominus dicit discipulis
Non potuistis una hora uigilare mecum
Cum domino uigilare est exemplo a somno acci
die cauere. hoc remedio utitur apostolus ad heb
reu. dicens. Cogitate eum qui tale susti
nuit aduersus semetipsum a peccatoribus contra
dictionem ut non fatigemini animis uestris deficie
tes. Sextum est sollicitudo peccatorum in quibus su
mus in presenti. quod dominus in sinuat. q. xvi. u
dicit. Vigilate & orate ne intretis in temp
tationem. Etiam genera peccatorum spiritualiter consueuerunt
homines excitare a somno. piculum aque & lac
num. Que picula spiritualiter sepe nobis imminet
Non enim est dies in quo fluctus malorum cogi
tationum super caput cordis nostri non ascendat.
Non est dies in qua ignis prauorum desi
deriorum in domo sancte nostre non succendantur

latrones & semper assunt. & illi qui debent
esse seruentes nostri. depredantur nos. Unde
Ioseph. Oculi mei depredati sunt animam meam.
Septimum est quod docet nos dominus in leuitico. vi.
ubi dicit. Ignis in altari meo semper arde
bit. quem ministrat sacerdos suis manibus.
Per hoc uult dominus quod semper in altari cordis ar
deat ignis feruoris. hunc ignem debet nut
re sacerdos in suis subditis. uel quilibet in
semetipso subiciendo ligna per singulos dies.
recolendo beneficia dei. Quibus debemus obedere
uel mala nostra recordando per quibus deo sancti
facere debemus. uel promissa promissa que promereri
debemus. Proprie deberent in nobis istum
feruorem accendere beneficia que nobis Christus ex
hiuit in carne mortali assumpta. Unde beatus
Quid nobis siuaue cum recordati fuimus in
fauillam necessitatum Christi laborum in predicando
& ceterorum. quis amplius gemet dicitur. Animum
uim reuocamus nimium uigilamus cum nos mal
lesime parti debitorum responde non ualeamus.
Octauum & sumum remedium nobis insinuat.
beatus super cantem iherusalem. Erathe me. dicens in persona
eorum qui pigri sunt. opus habet trahi quod
refriguit paululum ignis amoris tui. nec
ualemus a facie frigoris huius currere sicut heri
& nudi tertius. Curramus post te cum reddi
dis leticiam salutaris tui. cum redierit me
lior tempus gratie. Unde cum quis sentit se
accidiosum instare debet orationi. ut orando
impetret gratiam que ab eo expellat acci
diam. Et notandum quod omnia que dicta sunt
ad decem accidie. possunt esse remedia ad
accidiam. Ideo de remedio accidie hic fuit

incolli 76

facimus sicut in uicio auaricie tractauimus
de uicio prodigalitate eo q auaricia & prodi-
galitas uicia sunt opposita sic cu accidia
tractabimus de indiscreto feruore. **De indis-**
creto feruore & de detestatione ei. xl.

Accidia enim & indiscretus feruor quoda-
m uidentur esse uicia opposita. ad cui-
us detestationem primo ualere possunt testi-
monia scripturarum. secundum illud xii. ad rom.
Rationabile sit obsequium uerum. Omnia sunt
que exigit ut homo cum discretionem & rationa-
biliter deo seruiat. Primum & nobilitas per-
sone cui seruitur honore regis iudicium
diligit. & discretionis. Secundum humana na-
tura. homo enim rationalis creatus est. & ideo
rationabiliter operari debet. Plus debet inuti-
sapientia quam fortitudini uelut. Belinum
enim & uiribus detrahe sicut dicit phis. Tertio
requirit huiusmodi hostis contra quem pugnam
habent. Dicit enim contra hominem pugnat po-
tius astuta & sapientia quam uiribus. & ideo nos
sapientia contra eum pugnare oportet non uir-
ibus. Uires enim non sufficiunt resistere sapientie.
quod melius est sapientia quam uires. & uir. pru-
dens quam fortis. Sap. vi. Ad significandum
quod non placeant deo opera sine discretionem facta.
Non offerebatur in lege animal cecum. Iesus
& in omni sacrificio offerebatur sal. Sale con-
ducunt tibi ut hominibus bene sapiant. & quod sig-
nificatur discretio que facit opera grata deo. Ad idem
puer. iij. Palpebre tue precedunt gressibus tu-
is. & ostenda opera tua. & uerbo apostoli. i. ad cor. v.
Noli aquam bibere sed uino modico utere.
Glo. Prudenti sibi uult seruire non ut nuni-

etate debiles fiant. & per medicorum suffragi-
a querant. Compendium est enim ut si fieri
potest ceptum obsequium gradatim pueat potius
quam in confidatione minuat. Ad idem
i. pet. iij. filii mei nolite peregrinari in fer-
uore qui ad temptationem uobis fit. & ecc. viij.
Noli esse iustus multum. Inrl. quod summum uisus
in summa iusticia est. Sunt aliqui qui in nullo
uolunt descendere carni. quorum iusticia mag-
na est iniusticia. Ad illud potest uale illud
phi. Arbitror primo inuita utile esse ne-
quid nimis. **De malis que sequuntur ex eo que ualeat**

Secundo potest ualere ad **ad det. xl.**
detestari in discreto feruore si ostendamus
mala que ex eo sequuntur. & ostendit b. viij.
mala que ex eo sequuntur dicens. Qui ex indiscre-
tionis uicio ieiunia & uigilias & huiusmodi sic agit
ut deficiente spiritu uel corpore languente spiritu
alia impediuntur. abstulit corpori suo boni
operis effectum. spiritu affert. primo exemplum
de honorem sacrilegus est. & omnium bonorum
in deum reus. Sacrilegus talis dicitur quod uo-
lat templum domini. & corpus suum. Salomon ostendit
quod malum sequitur ex indiscreto feruore.
xix. psalmi. dicens. qui festinus est pedibus
offendit. Ille offendit qui ex indiscreto fer-
uore infirmitatem corporis seu anime incurrit.
Et licet ex festinatione possit sequi casus in-
quocumque ambulante. tamen precipue in eo qui per
scalam uadit. Preterea talis casus suo multum
descendit. Unde cum uersio uiri religiosi sit
quam ascensus per scalam. cum discretionem debet
ascendere. Si enim per infirmitatem corruat
ipse descendit usque ad iuncturam scale. Oportet

De Accidia.

enim enim comedere carne et alia facere que facie-
bat in seculo. Vnde dicitur b. s. nemo repente fit
summus ascendendo non uolando apprehenditur
summitas scale. de indiscreta festinatione et
leg. pul. xiiij. Quod suba minuat festinatio. et
xx. eiusdem. Hecitatis ad quam festinat in pnci-
pio. in fine be. ca. et licet ista festinatio ho-
minibus timenda sit. precipue tamen in nouicijs
Iste qui equum suum nimis fatigat in mane
non uidetur uelle facere in die dictam magnam. Sequitur
et ex indiscreto feruore peccatum superbie et ua-
ne glorie. Vnde quidam corpus non frangendo sed re-
gendum est. Sicut ergo moderata fames et simplicia
in omni humilitate ieiunia. que ita corpus
attenuent ne animam eleuent ne res humilita-
tis gignant superbiam. et uicia de uirtute nas-
cantur que sepe est spes salutis. Si ipsa anime
remedia uenena sunt. De superbia et talium dicitur
b. Que maior superbia quam ut unus homo
toti congregati iudicium suum preferat. tamquam
ipse solus habeat spiritum dei. De uana et gloria dicitur b.
ad fratres suos. Non legistis in regum uerba quod
siquid sine uoluntate uel consensu patris spiri-
talis fit. uane glorie imputabitur. non mercedi. et c.
vi. Exterminant facies suas ut appareant
hominibus ieiunantes. Sequitur et ex feruore scandalum
aliorum. et maxime in congregacione. b. de talibus. Huius
sunt unitatis diuisores inimici pacis. Casus
et unus talium multos ex ceteris. repescere
facit a desiderio proficiendi. et cui exemplum
potuit alios attrahere facit alios formidare
austritatem religionis ut impleatur illud in
ps. Posuisti fundamentum eius formidine.
Vnde et sequi ex feruore in discreto quodam

idolatria. Vnde b. scelus et idolatrie non acquiescere
quod peccatum auolandi nolle obedire. Et
subdit. Tantum nunc qui se faciunt religiosi-
ores alius qui non sunt sic ceteri hominum. scilicet
pagani et idolatrie sunt. et c. xv. dicitur tamen
el. q. peccatum auolandi et repugnare. et quod
scelus idolatrie nolle acquiescere. Sequitur ex in-
discreto feruore quod rapina. Iudicium enim
quod debet esse apud patrem spiritalem usurpatur
sibi tales persone et illis cui renouauerunt
iura sua aucter assumunt. Vnde b. Qui non curam
semel nobis dimisit. quod rursus de uobis
nos introuertitis. ut breuiter dicam
non habet callidus hostis efficaciam machinam
tamen ad tollendum de corde dilectum neminem. quia si
efficere possit ut in ea in caute et non cum
ratio ambulatur sicut dicit bernardus.

De xy. stulticia huius uicij que ualeat ad detestandum.

Tercio possunt uale ad detestandum huius uicij
stulticie que ostenduntur in his esse
qui laborant huius uicio. que sunt xy. Prima
est quod ipsi contra ordinem ecclesie crucem lumini
preferunt. uel potius sine lumine ferunt. Ordine
natum et in ecclesia que lumen cruci preferatur. ad
significandum quod lumen sapientie cruci pnie pre-
figendum. Vnde pul. in fine leg. de muliere
sapiente que ipsa operata est consilio manuum
suarum. manus sunt que non solum habent cogi-
tationem sed et operationem bonam. quorum consilio
precipue acquiescendum. Ex hoc uero quod tales pe-
nitencie crucem sine lumine consilij ferunt
accidit quod ipsi frequentem inuocantem crucem
asfigunt qui latronem crucifigere deberent
et nouum hominem qui debent crucifigere

uerere hoīem. Homo uetus intelligit ex
 peccis xpositus uelut ex membris. Vñ ad
 col. iij. mortificare membra uia que sunt
 sup tram fornicatio etc. Homo uo nouus
 intelligit xpositus ex uirtutib; uelut ex me
 bris. Nouus q̄ homo tunc crucifigit qñ p
 nimiam afflictionē abstīnēcie uirtutes ope
 rari n̄ possunt. Scda stulticia ē q̄ ipsi
 assumūt arma nimis pondosa que pon
 de suo col deiciūt. 7 que debuērūt eol ab
 hoste p̄regere. poci eol rapiunt hosti n̄
 accēdentes. q̄ fecit d̄s. j. R. xvij. Quo ar
 ma saul nimis pondosa deposuit. quib;
 depositis goliath deuicit. Sic aliq̄ deum
 arēt d̄yablm̄ cū medio crate ieiunioꝝ
 7 uigiliāz. qui cū nimietate p̄ iram uel
 insipiām deuinant. Tercia; q̄ cū ipsi
 hānt equū ualde ipetuosū. n̄ curant tū
 frenū imponē ei. s; solum calcarib; sunt
 contenti. cum tū stet frenū n̄ minus neces
 sariū esse equo quā calcaria. Non minus
 piculosum est alicui inter hostes esse sine
 freno quā sine calcarib;. B. Bone uolūta
 ti n̄ semp credendū est. s; regenda; 7 fre
 nanda maxime incipiente. 7 Jam frena i
 equoꝝ ora mittimus ad cōsciendū nobis
 7c. Quarta ē qd̄ cum infirmitas que est
 ex calida causa piculosior sit quā que ē ex
 frigida. Vñ repiditas uocatur. Indiscretus
 7 feruor est uelut infirmitas ex calida cā
 7 ito piculosior uidet̄ esse. Quinta ē q̄ cū
 ipsi habeant dñm̄ ditissimū 7 libalissimū
 credūt tū placē ei si seruientes ipsius ad
 fame affligantur q̄ impotentes fiunt ad

seruendū ei. cū tū saant h̄ n̄ placē hoībz
 paupib; atq; auaris 7 de uimentis suis.
 stultus enī uult q̄ uimentū suū tū reu
 net q̄ ei seruire n̄ possit. Sexta; qd̄ cum
 magis piculosum sit nauem esse nimis ho
 netatam quā uacuam ipsi tū n̄ curant
 caue nauis sue a piculo nimis oneris. Homo
 in mūdo isto est uelut nauis in medio ma
 ri. Vñ fca; quasi nauis instroozis. h̄ dicit̄
 de sapiente muliere. pū in fine. Imminet
 aut̄ huic nauis piclm̄ duplex. s; submersio
 ex nimio onere 7 uisitationis p̄ fluct̄ tempta
 tionū uacuitate. S; tales piclo submersio
 nis n̄ curant subuenire. Septimū est q̄
 cū ipsi iudicant abū esse subtrahedū filius
 dī qui digni essent cibari auro 7 potari
 balsamo. ujeta illd̄ b. Da m̄ ab̄bem ty mo
 thm̄ 7 ego si uis cibo auro 7 potu balsamo.
 Ad amittū hui' stulticie facit h̄ qd̄ ipsi
 uident tot filios d̄yā. qui omni bono se
 indigni ita large bona dñi sui expendē.
 Octaua est q̄ cū ipsi uelint multū tō ser
 uire. ita tū uolunt ei seruire qd̄ n̄ possūt
 ei diu seruire. Vñ sapiens. Quid stultus
 q̄ qd̄ libent̄ facias curare. ut diu facere
 n̄ possis. Nonā; q̄ cū equis suis subtra
 hunt auenā uolunt facē maiorem dietā.
 male p̄porcionantes ea q̄ asino debent̄
 cibaria uirga 7 onus duplicant. cibaria
 aut̄ dimittant. De hys dicit̄. xxvij. ecc̄.
 Cibaria uirgā 7 onus. asino 7c. Decima
 est q̄ ipsi se p̄ctos n̄ estimant. n̄ magr̄m
 suū xpm̄ excedāt. cū scriptū sit luc̄ vi.
 P̄fectus oīs erit si sit sicut magister eius.

Constat autem fidelibus christum perfectissimum esse.
et tamen comedebat et bibebat mediocriter. Unde
decima est quod ipsi credunt se sanctos esse non posse
nisi prius fuerint homicidae. Si ille qui auferit
vitam alicui qui uicturus est per annum homi-
cida iudicaretur. quanto magis ille qui nimis
ieiunius et afflictionibus efficit ut per annum
cicuta moriatur quam esset moriturus. Duodeci-
ma stulticia est quod cum ipsi alii boni sint et
caueant a nocumto cum omnino sibi ipsis mali
sint et in misericordes. scilicet qui sibi neque au ton?

De temeraria delectabilitate cibis que sumuntur. xliij.

Sciendum quod in cibis qui sumuntur ualde
temeraria est delectabilitas. quod frequenter
nimis sumuntur de cibis delectabilibus et cum ni-
mio ardore. Preterea solatio in cibis de-
lectabilibus quibusque phibitis hominem a diuina con-
solatione secundum Bernardum. sumit delicata diuina
solatio que non datur ad mercedibus alie-
na. scilicet si quis in cibis quos sumit in quanti-
tate et in ardore caueat et cariori de captura
eius quam sumit gratias agat. non solum absque
peccato sed et merito potest sumere de cibis
illis quantum necesse est ad sustentationem cor-
poris sui. Deus enim creauit cibos ad papie-
ndum cum gratia actione fidelibus. Ad timor-
um. ut breuiter dicam. Sic debemus habere
corpus sicut eger comedit. Cui enim multum
uolenti in utilia sunt neganda. utilia uero
et nolenti sunt gerenda. **Quod presertim spirituales**

oportet descendere fratribus. xliij.

Et notandum quod sicut apud uiros reli-
giosos papue oportet nouicios ca-
uere ab indiscreto feruore. sic oportet

patres spirituales quibus descendere fratribus
ut legitur de beato antonio. quod quidam uena-
torum iudicium eum gaude cum fratribus suis et displi-
cunt ei. Cui antonio uolens ostendere quod quibus
oportet descendere fratribus ait. Pone sagit-
tam in arcu et trahere et fecit sic. Et rursum
dixit. Trahe et traxit. Et rursum trahere. Et
redit sagittarius. Si super mensuram traxerit
frangetur arcus. Et redit antonio. Ita in
ope dei. Si supra mensuram tendimus frater
deficiunt. Expediit aliquando relaxare rigo-
rem. Simile est de cordis gythare. quod si pa-
rum tendantur rauca sonant. si nimium
rumpuntur. si modate dulcem sonum reddunt
imperius animi obice inuenio inueniat. id
aliquo libratis descendunt et interdu fratribus.
ne sicut accidit in dolus feruntis arcu in
eis rumpantur et fundus exiliat. Castanea
non in casa igne posita. aut crepat aut exilit
Dicitur et quod terre motus fiat ex multiplici
uaporibus in clausis in uisceribus terre manum
non haurit. Ideo non oportet homines ab hominibus nimis
coartari. Imo aliquos locis relinquendum est
gratia dei et libertati arbitrii. **Explicit de accidia**

in uicio gulae. Incipit de superbia. i.

Quod de uicio gulae. Incipit de superbia. i.
et luxurie. auaricie et accidie. dicitur
duo et de tribus uiciis sequentibus. scilicet uicio super-
bie. ire et inuidie. Cuius ratio sic potest mani-
festari. sicut uirtus. secundum augustinum. amor est
ordinatus. sic uiciu et amor inordinatus.
Amor uero duabus de causis potest esse in ordi-
natus. Si fit amor mali. licet et amor bo-
ni sit. est tamen inordinatus. si fit nimis uel
nimis paruus. et hoc secundum duas species

ratio que potest ordinem tractat de uiciis.

bonoy. Queda aut sunt parua. s. temporalia
 seu corporalia. queda uo magna. ut sunt
 bona gre & bona gre. Bona uo gre in tel
 ligimus ipsam glam & opa meritoria.
 Amoz uo boni magni in ordinatus est
 si sit paruul. & talis amoz uidet esse ra
 dix in uicio accidie. Accidia eni uidetur
 esse paruul magni boni. Vn & repidi
 tas. Amoz uo parui boni in ordinatus
 est si sit nuni. & iste amoz uidetur esse
 radix in pecco gula & luxurie & auaricie.
 Diuisificatur amoz iste qz bona pua
 amari possut quo ad dnum siue ad
 possessione. ul quo adusu delectabile.
 Primo modo amat ea auarus. scdo m
 gulofus ul luxuriosus. Vicu g gula &
 luxurie in h differut. qd uicu gula p
 apue est amoz in ordinat delectationis
 q; scdm gustu. Vicu uo luxurie amor
 est p apue illi delectois q; scdm tactum.
 Amoz uo qui est in ordinatus in eo qd est
 amoz mali. uidet posse distingui i amo
 rem ppy mali & alieni mali. s; qz null
 ppyu malu amat in quantum tale. s; qn;
 in eo q; estimat illd esse bonu corpi. io
 tm alieni mali amoz radix e in tribz ui
 cis que sequitur. & diuisificatur in h q; in
 pecco supbie & amoz ppy mali cu alieno
 malo. Amat eni supb; sui exaltationem
 & ppyi deiectione. In pecco uo ire amoz
 alieni mali pure. s; in h uident differre
 illa duo uicia. qz in pecco ire amoz alieni
 mali ortu uidetur hre a malo alterius
 Iste eni qui irascitur alicui n uult ei ma

lum. qz malu ab eo recepit. Ira eni ape
 titul; uindictre. in pecco inuidie amor
 alieni mali ortu hr a ppya malicia. s. a
 supbia. Inuidus eni n uult malu alteri
 ne ille sibi parificetur. Vn peccm inuidie
 in materia comunicat cu pecco ire. s; finem
 recipit a pecco supbie. hys habitis potest
 uideri ratio de facili. quare de supbia &
 ira & inuidia postius tractet. qz hec tria
 uicia amozem nrm in ordinatu reddut ad
 ppyu. Quatuor pcedencia in ordinatum
 reddut ad nos ipsos. In ordinatio uo alic
 in se por est qua in ordinatio ipius ad a
 lu. Pretea prius; carnale qua spuale. Vn
 ai. iij. prima uicia humana sunt & ita qd
 am carnalia. In ordine uo doctrine pora
 sunt. tra uo que sequitur q; dyabolica sut.
 Spualia uo sut postiora. & inter tra uicia
 ista. prius; uicu supbie q; occasio alioru.
 & qz pcedentib; alus assimilatur. Vn de
 ipso primo dicem. & h ordine. Primo pone
 mus ea que ualent ad detest supbie. Seco
 ponemus diuisas diuisiones pueniet ad
 h uicu. & demembris eoy psequem. Ter
 cio tangem aliqd de remedis tra supbia

De hys q ualent ad detestandem supbie. ij.

Ad detestandem u hui uicy. pmo ostende
 mus quo se ipm hat ad bona. quo ad ce
 tera mala. qm ad dyablm. quo ad ppyu.
 quo ad dnm. quo ad ppyu subiectum.

Notand g qd uicu supbie bona si ia
 sut in aliquo expellit. si n sint. ea in
 trare n pmitit. siqua remanent ea falsi
 ficat & inquinat. Ad ppyu ptinet illud

De superbia.

aug. Alta siccantur & ima replentur. & illud b. superbia siue iam existens siue non semper causa est vitæ subtracte gratiæ. Nunquid qui humilibus dat gratiam humilibus aufert datam. Ergo augmentum superbiæ & subtractio gratiæ. & illud greg. Sicut humilitas omnia uicia eneruat omnesque uirtutes colligit & roborat. sic superbia omnes uirtutes destruit & eneruat. Ad secundum pertinet illud tumor infusa repellit. sic humilitas non solum gratiam & si & uas aliarum gratiarum. sic superbia non solum inest malum sed impedimentum bonorum. Unde quidam sapiens alex. cum cognosceret cum superbo ait. Deus presto & largiri per sapientiam sed non habes nisi eam recipias. Quod autem superbia bona falsificet patet per hoc quod ea que sunt de genere bonorum si ex superbia procedant. ut si fiant pro uana gloria non sunt meritoria. imo demeritoria. & uidetur homo diues esse & nichil habere. Unde b. Magna uirtus humilitas sine cuius obtentu non solum uirtus non fit sed & in superbia erumpit. Quod & superbia bona inquinat patet per illud poetæ. Inquinat egregios adducta superbia mores. Unde quidam. Si tibi gratia si sapientia forma magis detur. Inquinat omnia sola superbia si commutetur. Superbia & uelut quedam uestis maculata qua superbi se & suos induunt. Unde ecc. xiiii. Qui communiuicauit superbo induet superbiam. & ualde mirum & de superbo qui super omnia amat honorem. quod uult induere uestem ita maculatam. quod nequid in eo est maculat. Preterea cum ipse uestem istam pallio humilitatis operat. iuxta illud greg. Gloria res & humilitas qua se palliari appetit superbia ne uideatur. mirum & quod superbis uestem superbiæ

ex toto non deponit. & uestem humilitatis non assumit. **Quoniam se habet uicium superbiæ ad alia uicia.** Sequitur uidere quomodo se habet uicium superbiæ ad alia uicia. Notandum est quod uicium superbiæ quasi rex & uiciorum. Unde maximum peccatum uocatur in psalms ubi dicit. Et emundabo a delicto maximo. id est a superbia. dicit glo. & corona nam dicitur habere sed maledicta de qua legitur. xxviii. ysa. de corona superbiæ. & c. & ad modum regis. quoniam hoc uicium uenit ad aliquem non solum uenit sed adducit magnam societatem uiciorum. Unde ecc. x. In uicium omnis peccati superbia. qui tenuerit illam ad implebit maledictis. id est uiculis. ut dicitur in illa. De superbia nascuntur hereses. scismata detractiones. inuidia uoluntas iactantia detractiones & huiusmodi. Igitur in uicium omnis peccati & causa totius peccatoris est superbia. Preterea quisquis est qui salutem tuam studes operari aduersus hanc super caput tuum cornu crucis habere meminerit ut non eleueris in superbiam. hoc uicium est ad modum regis magnas expensas requirit. ita quod superbis hominibus non sufficiunt episcopatus. archiepiscopatus. uel regna. Unde ecc. xxi. Domus que inuis & locuples ad nichilabit superbia. & in superbia maiores expensas exquirat quam cetera uicia. tamen minus utilitatis habet ex uiculis que pertinent ad concupiscentiam carnis uel concupiscentiam oculorum. consequitur aliquam utilitatem corporalem. Superbia autem anime nocet corporibus non uidetur posse. Unde sap. v. dicitur damnati in inferno. Quid nobis profuit superbia aut diuiciarum iactantia quod dicitur nobis. Uicium est superbiæ per quod diuitem habet in aliquo non amittit illud de facili. sicut

reges n̄ de facili amictur castrū qđ semel possident. qz potent illud defendūt. Vñ eccl̄. iij. Synagoge sup̄boz n̄ erit sanitas si in tanto timore z in angustia sūt infirmi cū infirmitat̄ eoz dicit̄ in curabili esse. in quanto timore debent esse qui uicio sup̄bie laborāt. cū sp̄s. l. dicat eis q̄ uicium illud n̄ sanetur. Vicū z sup̄bie caput z antiqui serpentis. cui caput ditioni maxime est. insistentū ut dicit̄ z Gen̄. iij. serpenti de muliere que eccl̄e tenet figurā. Ipsa crever caput tuum. Serpens modica percussione capitis extinguit̄. Si aut̄ caput parcat̄. frustra cet̄a membra eī percūtur. Amputata enī cauda nichomin' uiuit. Similit̄ frustra alia uicia amputare a se nitit̄ qui sup̄biam in se relinquit. Vñ Jo. iij. l. uicium z aniq̄ serpentis. z n̄ capite teneat totus statim illabit̄. z xxi. eccl̄. Quasi a facie colubri fuge pcc̄m. In colubro caput p̄cipue fugimus. sic p̄cipue fugienda z sup̄bia que caput est uicior̄. De h̄ capite pot̄ intelligi illd̄ eccl̄. xxvi. Non z caput nequū sup̄ caput coluber. Con̄to h̄ capite omnia uicia alia facile extirpantur. Vñ Jo. c̄ostom' colle h̄ uicū ut n̄ uelint hoīes apparere hoībus z sine labore oīa uicia refecantur. Vicū sup̄bie est p̄mogenit' pharaonis. in cui moere filij isrl̄ liberant̄. Gohas infide paulus a dauid. cecidit in faciem suam z p̄ualuit dō. ad uersus eū. Vñ i. r. xvij. Sic q̄ sup̄biam que caput dyā z in se uulit̄ percussit ad uersus dyablm̄ p̄ualebit. Sup̄

bia enī z turris babel de qua leḡ. gen̄. xi. Cui' culm̄ attingit celū. qz h̄ uicū z celestres uiros z sp̄uales impugnat. iuxta illd̄ Gen̄. Sup̄bia enī natione celestes appetit mentes. cet̄a uicia qm̄ sunt cū sup̄bia se h̄nt sicut domus iuxta turrim que n̄ de facili impugnatur. qz turris defendit eas. Sic uicia que sūt cū sup̄bia de facili n̄ expugnantur h̄a sup̄bia ea defendit. sicut patet in usurariis z raptoribz qui ab usuris z rapinis cessare nolūt. qz si ab eis cessarent. inter uicinos suos honorifice uiuere n̄ possent. ut ipsi dnt̄. Vñ manifestū est qz sup̄bia pcc̄m usure z rapine seruat in eis. Itē necesse est ut p̄dicatoz con̄cedemere turri sup̄bie in talibz p̄sonis. q̄ durata nulla pars castror̄ huiusmodi se teneret sup̄bia. Prētea agreditur dñum p̄ma z ultima cessat ab impugnatione ei' Vñ sup̄ illd̄. Si mei n̄ fuerit dñati. die glo. Vicū sup̄bie ultimū z redeuntibz ad dñm z primū recedentibz alius uicū in fugā ouersis sola sup̄bia in campo remanet n̄ cessans ab impugnatione hoīs dñi ipse uiuit. Vñ quidā. Cum bñ pugnaris cum cūcta sub acta putaris. Que p̄t in festat uincenda sup̄bia restat. Sup̄bia fuit p̄mū pcc̄m iuxta illd̄ eccl̄. x. Inicū omnis pcc̄i sup̄bia. z ecce nūc uident esse aliq̄ pcc̄m absq̄ sup̄bia qz omne pcc̄m z aut ex omissione. aut ex t̄ngressionē z uicij casu n̄ uidet̄ esse sine inobediā. In obediā uō n̄ uidet̄ esse s̄n sup̄bia. Vñ nullum pcc̄m uidetur eē sine sup̄bia. z ut breuit̄

dicantur supbia et causa omnis peccati. ut dicit
Glo. sup illud. Si mei non fuerint animati. Sup
bia est in causa omnis peccati. quia qui caret uere
est imbecillitas. **Quoniam se habet supbia ad dyabolum.**

iii. **S**equitur uide quomodo supbia se habet ad dy
abulum. Notandum est quod supbia est signum
quo dyabolus distinguit suos ab aliis. Unde legitur
in job. de ipso quod ipse est rex super omnes fili
os supbie. et euentissimum signum reproborum
supbia est et humilitas electorum. Cum ergo quia quis
habet cognoscatur sub quo rege sit uel mili
ter inuenitur. Unusquisque quia quedam titulu
portat opis quo facile ostendit sub cui ser
uiat potestate rectoris. Unde in magno dolo
re et timore deberet esse qui se cognoscit
supbium. Supbia est uelud quedam ymago
dyaboli. Unde homo superbus expressis similitudine est
dyabolo. iuxta illud gratiani. Apostate angelo homo
similiter efficitur dum homo hominibus similes esse de
dignatur. Dyabolus est in homine superbo quiescat
quia ad umbra. Supbia enim uelud mons est
qui soli iusticie opponitur. luce gratie repellens
Unde umbra facit dyabolus. de qua umbra legitur
job. xl. Sub umbra dormit. Superbus est
nuntius dyaboli. fere in expugnabilis. eo quod
in altitudine mentis superbie situs sit.

Quoniam superbi se habent ad proximum. **v.**
Sequitur uide quomodo se habeat superbus ad
proximum. Notandum est quod superbus proximum coan
gustat dum se dilatat. et dum se ei opponit quia
quodam onus ei imponit. De dilatare super
bi legitur psalmus xxiiij. Dilatant phylacteria sua
et magnificant timberas. et xxiiij. psalmus. Quia
se iactat et dilatat uirgias dicitur. De omne

uero superbi dicitur sapientia. Qui se super modum
extulerit proferre ac deprimere uidebitur. et
modum se extollit ille. qui extollit se super
debitam mensuram. De tali uero dicitur uulgare
Iste homo sedet in super collum. Superbus est proximum
corde contempnit. uerbis molestat et facit.
Ad proximum pertinet illud ecclesiasticus xiiij. Sic ab homine
aio superbo humilitas. sic excaecatio est diuitum
pauperas. uerbis autem molestat superbus proxi
mum multipliciter et se iactando et cum eo lit
gando et contumelias ei dicens. Ad proximum
pertinet illud amos vi. flumina in fortitudine
mentis assumpsimus nobis contumelia. et illud ecclesiasticus xi.
Sicut eructat procordia ferentium. sic et contumelias
superborum. Ad licetiam stomachi uentositatem et fla
tus eructare solet. sic et homo superbus in
flatus uentosa uerba emittit. Ad seipsum per
tinet illud xxiiij. psalmus. Inter superbos semper uir
gia sunt. Ad uero uero pertinet illud psalmus x. ubi
fuit superbia ibi et contumelia. facit simili
molestat proximum superbus multipliciter et corporali
eum affligendo et suis eum spoliando. Ad
proximum pertinet illud psalmus xxii. arma et gladii
in uia superbi custos autem ante facie sue rege
det ab eis. et illud ecclesiasticus xxvii. Effusio sang
nis in rixa superborum. Ad seipsum uero pertinet
illud psalmus. melius est humiliari cum miris quam
diuide spolia cum superbis. nec solum superbi
molestant proximos in modo et occasio sunt
ut ab aliis molestentur. Unde illud. Quicquid
delirant reges plebs accidunt. et illud psalmus.
Dum superbus impius incendit pauper. Quomodo
superbi se habeant ad proximum satis ostendit
psalmus dicens. Superbi inique agebant uisus quod

Et uim. Confundantur supbi qz in iuste iniquitate fecerunt in me. Sapiens 7 describit quo se hat supbz dicens. Omnis supbz est intolerabilis habitu supfluus. in cessu pōposus. ceruix erecta facies torua. truces oculi. de loco supiore decertat. 7 melioribz se pferri affectat. Smial suas 7 sca 7 uba tactat. reuerenciā in obsequio n̄ seruat. n̄ solum malu tprale infert supbz. p̄ximo immo 7 spūale. Corruptur enī cum malo suo exemplo. Vn supbz dī. sede in cathedra pestilencie. 7 supbia uocat pestilencia. sup p̄mū ps. ut dicit. Glo. Pestilencia est late morbz. puagatur. om̄s aut̄ pene inuoluent. 7 subditur. hic est amor dñandi quo uix caret aliquis. fornicatores 7 usurarij. 7 alij peccōres occultant peccā sua quantum possunt. s; supbz. peccm̄ suū publice dimittit. nec de ipso erubescit. 7 t̄dō peccatū supbie adō mundū corrupit. ut iam n̄ reputetur supbia peccm̄ q; quq; magnum peccatū reputatū fuisse. ornatu uel uestiū qui in primitiua ecclia p̄ magno peccato hitus fuisse. hoc t̄dō n̄ reputat peccm̄.

Sequitur *Quin supbia se heat ad dñm. vi.*
 Unde quo se hat supbia ad deū. Notandum q; supbia p̄mā crumelia dō dicitur que ei illata fuit in primo anglo vñ thomy. Supbiam nunq; in tuo sensu. aut in tuo uerbo dñari p̄mittas. Ab ipsa enī incum sup̄sit omnis p̄ficio. Nulla 7 crumelia dō inferitur quin supbia assit. qz nullū peccm̄ dimittitur sine supbia sic ostensum 7. Supbia enī dñm in pugnat.

omni loco. omni tpe. 7 in omni plōna. fornicatio aut̄ nunq; aut raro in sacro loco dimittitur. S; supbia potius dimittitur in sacro loco quā in alio. Tunc enī magis supbe indute incedunt mulieres qn̄ ad ecclesiam uadunt. Multa 7 sunt peccā a quibz cauetur ap̄cipuis sollempnitatibz. S; supbia tunc maxime exercetur. Multe 7 sunt p̄sone que fornicari dedignarent. que tū peccm̄ supbie recipiunt. Supbia enī latitat sub cyne 7 gylcio. iuxta ubū bi ḡg.

eterna uicia auferunt dō paupes 7 ignobiles. s; supbia auferit ei potētes nobiles 7 diuites. Vñ saul 7 ionathas in montibz gelboe interfecti sūt. sicut leḡ. ij. s; in p̄n. It̄ alia quecuq; iniquitas in malis opibz exercetur ut fiant. supbia ū 7 boīs opibz insidiatur ut peant. sicut dicit b̄s aug. Vñ opa de gene bonoz que in parte dñi deberent cedere n̄ time t̄ sibi usurpare supbia. imo 7 opus bona in reuocione inchoatū qd̄ iam 7 in manu dñi n̄t̄ et auferre. 7 quq; diuidit opus illd̄ cum dño ut supbia habeat illi opus finem. cui dñs h̄nt̄ p̄ncipiū. It̄ supbz inde sumit occasione dñm in pugnandi. unde occasione debuit sumē et seruendi. It̄ enī supbit 7 d̄p̄nit dñm. qz d̄s de bonis suis d̄tulit plus illi quā quibzda alus. 7 qz d̄s fecit illū glōsum. ipse uult face eum in gloriū. Supbz dñm odit. in q̄ntum d̄s 7 dñs. Nulli enī uult sub esse. 7 ita n̄ uult sibi p̄esse. nec dñm dñm esse. De h̄ odio h̄etur in ps. Supbia eoz qui te odert

ascendit semp. Altissimo semp equalis esse
cipit dū affectat p̄ esse ⁊ nulli subesse.
Altissim' em̄ est qui omnib; p̄ est ⁊ nulli
sub est. Vñ n̄ solū prim' supb; equalis uo-
luit esse altissimo. s; ⁊ quicūq; supb; nec
solū equalis s; ⁊ supior; dō uult esse. Vnde
b. loquent de illo uerbo. j. ad the. ij. Qui
ex tollit ⁊ adūsatū supra omne q; dī
dō aut qd colit. horret inquit hūanus
intellēs ūbū ul' horreat simili' cogitātū
malignū parit ⁊ affectū. Dico em̄ uobis q;
si ille tm̄ s; ⁊ om̄s. Supb; extollit sup̄ dñm
Vlt em̄ dō fieri uolūtate suā uult ⁊ s; b;
fieri suā iā uidetur equalitas s; uidet' male
dignam portōem hēre. Dō em̄ in hys que
approbat suam fieri uult uolūtate. Sup-
b; uō n̄ cū ratione ⁊ cōtra rationē. Supb;
apostatat a dō. Vñ eccl. x. Incipit supbie
hoīs ⁊ apostatate a dō. Vñ simile ⁊ qd si-
mil' supbie sit ualde malū. ex quo uicū
ita malū sit. Incipit em̄ ab apostasia. su-
p; tunc apostatat qñ illi' rei in qua so-
lum h̄t am̄strationē sibi usurpat dñi
um bona sue fidi nullā pditiose sua fa-
ciens ⁊ qui debuit esse fidelis seruit uult
esse dñs. Vñ dñm negat in quātū dñs
est. It' supb; illd qd dñs sp̄alit' uoluit ha-
bere. supb; n̄ timet sibi assumē. s; glām
Vñ b. fornicator; semetipm̄ de honestatē
iniuriosus primū molestat. elatus quā-
tum in se est dñm inhonorat. Glām me-
am aut dñs alit' n̄ dabo. ⁊ supb; ego in
eam ⁊ si n̄ dedit eam in usurpabo. Sicut
hūilitat sp̄aliter dñi eum honorare

Vñ eccl. iij. ubi sic leg'. magna potēcia
dñi soli ⁊ ab hūilib; honoratur. sic supb;
dñm sp̄ali m̄ in honorat. hūilit' solam
potēciam dñi magnā reputat ⁊ ei bo-
na sua attribuit ⁊ eam glorificat. S; dō
uō potēciam suā magnā reputat ⁊
bona sua ei attribuit atq; eam laudat
⁊ si n̄ exteri' tm̄ interius. Vñ gg. dicit de
eo q; laudes suas tacitus clamat. Vnde
dicit' manū suam osculari. xxxi. Job uisū
legitur. Si osculatus sū manū meam ore
meo que ⁊ iniquitat' maxima ⁊ negatō
que ⁊ cōtra dñm altissimū. ⁊ dicit' glo. manū
suam ore osculat' suo qui q; facit laudat.
qd ⁊ iniquitat' maxima q; auctōrit' sui
grām negare dū uocatur. quicūq; sibi at-
tribuit qd opatur. Supb; seipm̄ se ip-
sum glorificat de bonis que a dō recep-
it ul' que dō p̄ illū opatur quā dñm. Vñ
se ipm̄ qdām dicit dū se ipm̄ prefero
dō. ⁊ ⁊ ydolatria sui ipsius ⁊ ydolu se
ipm̄ colens est. It' sic dicit' gg. Cum oīa
uicia fugiant a dō. sola supbia se dō
opponit. Vñ Job xv. legitur de supbo.
Extendit aduersus dñm manū suam.
⁊ cōtra dīpotentē roboratus ē. currit
aduersus eum erecto collo ⁊ pinguis
ceruice armatus. Vbi dicit' glo. Contra
dñm manū tendere est in opatione p̄ua
despectus eius iudicis p̄uenire.
Contra dñm roborat' q; p̄perari ⁊ ma-
la sua actione p̄mittitur. Erecto collo
aduersus dñm currit. dū q; creatori dis-
plicet cū audacia p̄perat. pinguis

ceruix est opulenta superbia affluentibus
 reb; sicut amplius displicet alicui principi
 et maiorem contumeliam reputat quam hostis
 ipsius qui minoris potencie et nobilita-
 tis erat. depredatur castrum in quo ipse
 est presens. quam si depredetur alia castra ul'
 rapiat ea que ipsi principi appata sunt.
 ut ipsum equum ul' ipsas uestes. sic con-
 tumelia quam infert deo superbia magis displicet
 deo quam alia contumelia quam infert ei
 cupiditas quam aliud uicium. Alia enim in ca-
 dem fugiunt diuina ad aliam creaturam
 ut cupiditas ad aurum et argentum. luxuria
 ad delectationes que sunt secundum tactum
 et superbia uult usurpare sibi quod dei est. scilicet
 diuinum. id est esse hominibus. sicut non est muris
 preesse alius muribus. sic non hominibus preesse
 alius hominibus ul' denari. Vnde seneca. Si uide-
 as murum uelle denari alius muribus. nunquam
 risum teneas. Superbia peccat directe in deum.
 et hoc multiplicat. Deus enim ad creaturas com-
 parat ut principium et ut finis. Est enim alpha
 et omega. ut legitur apoc. 1. Est et deus. Vnde dauid.
 Qui ascendit super occasum deus nomine illi
 qui habet potestatem super mortem. scilicet qui potest
 restaurare que perierunt. ille uere deus est.
 Vnde sepe dicitur in ueteri lege. Ego deus et ego deus
 et nomen meum. Largitor et omnium bonorum
 est. Superbia peccat in deum in quantum deus
 est principium. dum opera quorum deus principium est
 sibi attribuit. non attendens illud uerbum
 quod est in iohanne. Ego principium qui et loquor uobis.
 hoc in peccauerunt in deum pharisaei. qui
 dixerunt. lingua nostram magnificabimus

labia nostra a nobis sunt. Peccant et superbi in
 deum quantum ipse est finis. dum omnia opera sua
 faciunt ut uideantur ab hominibus. ut legitur in
 xxv. In deum uero in quantum ipse est deus pec-
 cant dum in se et in rebus suis uolunt habere
 deum ubi deberent habere dispensationem
 solum. sicut peccabant illi qui dicebant.
 Quis uero deus est. In deum uero in quantum
 largitor et peccant dum contra deum in-
 pugnant. accipientes materiam superbie
 dei et deum contempnendi unde debuerunt
 sumere materiam seruicendi humiliter et deuo-
 te ei. Peccant et in deum in quantum ipse lar-
 gitor est. dum dant ad uoluntatem suam quod
 dispensare debuerunt secundum uoluntatem dei.

Quomodo se habeat deus ad superbum. vii.
 Uno qualiter se habeat superbus ad deum. ui-
 dendum est quomodo se habeat deus ad superbum. Notan-
 dum quod quod deus uilipendit superbum et deridetur.
 odit et abominatur. Ad primum pertinet il-
 lud. scilicet. Quanto coram hominibus gloriosus. tanto
 coram deo et angelis eius eris uilior. Signum
 uero huius contempnitatis est quod deus superbum depo-
 nit et pauperes et uiles loco eius exaltat. Vnde
 beata uirgo. Deposuit potentes de sede
 et exaltauit humiles. et ecc. x. Sedes ducum
 superborum euitat et sedes fecit mites pro eis.
 Preterea uiluit in pugnat deus superbos ad
 eorum ignominiam. Vnde augustinus. Potuisti deus ur-
 sis et leonibus domuisse superbum populum. scilicet ra-
 nal et muscal inuisit. ut rebus uilissimis
 domaretur superbia humana. Vilibus et cu-
 rat eos. Quod enim permittit deus superbos ca-
 dere in aliquod peccatum turpe. ut turpitudine

illius peccati curetur superbia. Vñ qui se de
uirtutibus extulit ad humilitatem per uicium
redit: qui acceptis uirtutibus extollitur. nō
gladio s; medicamento uulnerat. Quia g
de medicamento uulneri facim; facit ille de
uulneri medicamentum. ut qui de uirtute p
cutitur. de uicio curetur. ad q; possumus
referre illud. qd legitur Joel. Ascendet fetor ei
et ascendet pueror ei q; superbe egit. Pmit
tat et dñs aliquē distamari sup aliquo ma
lo ut superbia eius humilietur. Qd autē
dñs superbum detestatur. hētur amos ubi sic
legitur. Iurauit dñs in aīa sua. ait dñs exer
cituū. detestor ego superbiā iacob. et pū viij.
Arrogantiā et superbiā et uiam prauam
et os bilingue detestor. De odio uō q; hē
dñs ad superbum habetur pū vi. ubi sic legitur
Sex sūt que odit dñs et septimū detestat
aīa eius. Oculos sublimes. i. superbiā oclorū.
et x. eccē. Odibilis ē corā dō et hominib; s; bīa
merito aut superbia odibilis est dō et hōi
b; q; dō et hominib; est iniuriosa. Deo
q; usurpat sibi q; eius ē. s. dñari. hominū
uō. q; uult eū sibi subicere quē ei natura
equauit. Vicium superbie a deo ē odibile q;
a suis odio hētur. Vnus eū superbus odio
hētur aliū superbum et eius superbiā. cū tamē
duo superbi uelut fr̄s sint. In hoc uicio
eiusdē patris filij. s. dyabli. Vñ in superbo
uidet filie hēre q; leḡ eccē. xij. Omnis ho
simili sui sociabitur. et illud ē q; leḡ xxvij.
eiusdē. Volantia ad sibi similia ueniunt
Vnus uō superbus nō amat societate alteri.
humilis uō fere om̄s tanq; rem suā diliḡ.

quā omnib; se subdit. et q; dñi se ali
is humiliat. qdām eorū exaltat. Superbus uō
in h; qd se sup aliq; exaltat. qdām alios
depmit et inique in tolerabil; eis. Vñ ph.
hē ment nra natura sublime qdām et
erectū et inpatient superioris. Seneca uerū
dicitur; animū humanus et in ortuū
atq; arduū nitens. **vi. signa q; dñs superbiā odit.**
Multa aut signa hui; odij spūalis hē
dñs ad uiciū superbie. Primū signū
est h; qd in plenti adnichilat eorū. Vñ eccē. x.
Pdit dñs memoriā superborū. et ibidē. Rade
ces genitū superborū arefecit. et in ps.
Vidi impiū sup exaltatū et eleuatū sicut
cedros libani. et tūcū et ecce nō erat q; sicut
eum et nō ē in uent; locul ei. Genus et hui;
odij est h; q; dñs auxiliū suū ab eis subtra
hit. Vñ uiciū superbie spūalē dicit aufer
re dñm homini. q; dñs superbum nō uiuat. Ido
dicit magr hugo de scō uicore. Superbia
auferit dñm in inuidia primū. uia me ipm.
Estuario humilitat hē dñm paratū sibi ab
re auxiliū cui causa ē h; qd humilitat totā
glām dō attribuit. et ideo p; sequent tot
pondul labore et plij in eū ponit. Sicut
enī ē glā et pugna. dicit dō. Dñs uirtutū
ipse ē rex glē. humilis hē dñm ut regē glē
q; glām ei reddit. Ido dñs se hē ad eum
ut dñs uirtutū. q; p; eum uirtutē opa
tur. Superbus uō se regem glē constituit. et
ido dñs rennuat esse ei dñs uirtutū. nec
solū dñs superbo auxiliū suū subtrahit i
mo et superbo resistit. Vñ iacob. Dñs superbi
resistit humilib; aut dat grām. Sicut uā

humilitas nichil uacuum patitur quoniam repleat illud. si gratia non patitur uacuum humilitatis quoniam repleat illud si superbia sibi relinquere retur ut nec ab eo uiuaretur nec ei resistereetur. ipse non posset ascendere in celum. quanto minus si deus ei resistat. Nullus tamen miratur si deus superbum permittit ascendere in aliquam dignitatem. collitur autem in altum ut lapsu grauiore ruat. Signum est huiusmodi odii est hoc quod utique aduentus domini contra superbiam; specialiter. In primo aduentu ipse uenit ut medicus leniter sanans superbiam exemplo humilitatis sue. Unde genese. Propter magnam peccatum superbie deus humiliatus uenit. Nite ingens morbus animarum omnipotentem medicum de celo deduxit usque ad formam serui humiliatus otumeliosus egit. ligno suspenditur ut salute tante medicine curetur. hic timor iam tandem erubescat homo esse superbius propter quem factus est humilis deus. Secundo est aduentus erit contra superbiam non sananda sed puniendam. Unde ysaia. 4. Dies domini exercituum super omnem superbium et excelsum. et super omnem arrogantem et humiliabit. Signum est huiusmodi odii est hoc quod dominus tot comminationes facit superbie. Unde michaia. 1. Calcabit dominus super excelsa terre. et ysaia. xxxv. De corone superbie. et iterum in eodem. Pedibus calcabitur corona superbie. et ieremias. 1. Ecce ego ad te superbe dicit dominus exercituum quia uenit dies tua. tempus uisitationis tue. et cadet superbius et corruet. et non erit qui suscipiet eum. Item in libro euisee. Ecce ego ad te mons pestifer qui corripit totam terram.

ram extendam manum meam super te. et ab die. 1. Si exaltatus fuus ut aquila et interfydera posueris indium tuum inde extraham te dicit dominus. et Job. Si ascenderit in celo superbia eius et caput eius nubem tetigerit quasi sterquilinum in fine perdetur. et amos. 6. Iurauit dominus in superbia iacob. si oblitus fuero usque in fine omnia opera eius. Signum est huiusmodi odii specialiter est hoc quod dominus minus misericors et punit superbos quam alios peccatores. Unde in psalms. Retribuet habundantem facientibus superbiam. et sapientia. 6. Exiguo est cecidit misericordia. Potens enim potens tormenta pacis tur. et ibidem. fortioribus fortior cruciatus instat. Signum est huiusmodi odii est hoc quod superbos qui inferiores suos opprimunt facit dominus a suis opprimi superioribus. Unde ecclesiastici. Multi potentes oppressi sunt ualde. et glorie traditi sunt in manus aliorum.

xv. ex. ad ostendendum hoc malum. xv.

Ad ostendendum hoc odium ualere possunt exempla personarum que leguntur in sacra scriptura deiectione propter suam superbiam. De quibus exemplis sufficiat ponere xv. Primum exemplum est in lucifero. de cuius deiectione sic habetur ysaia. xlii. Quo cecidisti lucifer qui mane oriebaris. et lucas. x. Videbam sathan quasi fulgur cadentem de celo a deo autem deiectionis est lucifer propter superbiam suam ut cum esset angelus sanctus et dyaboli. Cum esset nobilissimum creatura factus est sanguifugus sanguinem peccati semper sugens. Unde psalmus. xxx. Sanguisuge due sunt filie dicentes affer affer. De celo precipitatus est in abyssum.

et de primo ordine creaturarum positus; in no-
 uissimo. Secundum exemplum; in homine qui uo-
 luit esse sciens ut dicitur et inscius factus est
 ut pecus. Vnde b. Pater uerba dicitur si lo-
 qui fas esset. Ecce adam factus est quasi unus
 ex nobis. et dauid. homo cum in honore
 esset; non intellexit et ideo paratus est iuue-
 nit in sapientibus et similes factus; illis. Tertium
 exemplum; in saule qui cum humilis esset
 sublimatus; in regem. Vnde i. r. xv. Aone
 cum paruulus esses in oculis tuis. caput in
 tribus; israel factus est. Superbus autem factus est a reg-
 no deiectus. Vnde subditur ibidem. Quod peccat-
 ti sermonem domini peccat te dominus nescis rex
 in israel. Quartum exemplum est in roboam
 filium salomonis. de cuius superbia legitur
 iij. r. xii. Quia dignus mens grossior est
 dorso patris mei. Patris meus agragauit iu-
 gum uirum ego autem addam iugo uirum. Pa-
 ter meus cecidit uos flagellis. ego autem cecidi
 uos scorpionibus; sit autem rubus scorpio cum
 aculeis. uel flagellum uirgarum notum uel
 huius in summitate glandes prohibeat. De hu-
 militate uero roboam subditur ibidem. Misit
 enim rex uiam qui erat super tributa ad
 populum. pro responsione istam et lapidauit
 eum omnes populi et mortuus; rex roboam
 festinus ascendit currum et fugit ierusalem
 recessitque israel a domo domini usque in diem pre-
 sentem. Quintum exemplum; de sennacherib
 de cuius superbia legitur ysa. xxxiii. Superbia
 tua ascendit in aures meas. Ponam ergo
 uinculum in nares tuas et frenum in labiis
 et reducam te in uiam per quam uenisti. et

subditur ibidem de eius deiectione. Egressus
 autem angelus domini percussit in castris assyriorum
 c. lxxx. milia et ideo sennacherib assyriorum
 rex cum adoraret in templo domini sui. filii eius
 percusserunt eum gladio. Sextum exemplum;
 in nabuchodonosor de cuius deiectione sic
 legitur. Dan. v. Quanto eleuatum; cor eius
 et spiritus eius obfirmatus; ad superbiam. depo-
 situs; de solio regni sui et gloria eius abla-
 ta a filiis hominum. Septimum exemplum; in
 holoferne et exercitu eius cuius perierat. de
 superbia legitur iudith vi. factum; autem cum
 cessasset loqui achior indignatus; olofnef
 et dixit ad eum. Quia prophetasti nobis dicens quod
 gens israel defendatur a deo suo. ut ostenda-
 tibi quod non; deus noster nabuchod. cum percussit
 eos quasi hominem unum. tunc et ipse cum eis
 assyriorum gladio interibit. De superbia uero
 exercitus sic legitur iudith xii. Excitate eum
 quia mures egressi de cauinis suis ausi sunt
 nos puocare ad plium. pro magnitudine
 superbie uides eos mures reputabat. De
 deiectione uero eorum legitur iudith xv. Cum omnis
 exercitus decollatum oleferne audisset; fugit
 mens et silium ab eis. solo timore pro agri-
 ti fuge presidium sumunt ita ut nullus lo-
 queretur cum primo. Octauum exemplum
 est de aman. de cuius superbia legitur hester
 iij. Cum uidisset mardocheum sedentem ante
 fores palatii et non solum assurrexisse sibi. sed
 nec motum quidem de loco suo indignatus est
 ualde et cetera. et de eius deiectione legitur in fine ei-
 dem capitulo. Suspendis; itaque aman in
 patibulo quod parauerat mardocheo. sicut

exemplū s in antiocho. de cui' supbia legit' sup illd. y. mach. ix. locutus est supbe antioch' uenturū se iōsolimā 7 ogeriem sepulch' iudoy eam facturū. 7 subdit' de ei' deiectione. Vt enī finit' hunc sermōne. apprehendit eū color durus uiscerū. 7 subdit' quibusdā in'positis. n' qui sibi uidebatur 7 fluctab' maris impare sup' humanū modū supbia repletus 7 montiū altitudinem in statua appende nunc humiliatus ad terrā in gestatorio gēbatur. 7 c. Decimū ex emplū s in iudaico p'lo. qui p' supbia gentilem p'lm reputabat quasi stilla stilla. Vñ ysa. xl. Ecce gentes q' stilla stulle. 7 q' mōntium state reputate sunt 7 tū dnt gentilem p'lm iudaico p'lo supbo p'ruit. Undecimū exemplū s in supbo phiseo. qui n' erat sic certi hoīm ut ip'e dicit luce. xviii. S; ipsa uital publicū ei peccōrem p'ruit dicens. Descendit hic iustificatus in domū ab illo ut ibidē hētur. Duodecimū exemplū s in petro qui p' ceteris p'presup'it dicens. Et si omīs scandalizati fuerint in te. ego nunq' scandalizabor. ut leg' ay. xvi. 7 uilius ceteris cecidit cū ad uocem ancille negauit. ut leg' eodē caplo. Ad ostensionē hui' ody pot' ualere illd' p's. Oculos supboz hūiabis. 7 illd'. Dns cadet ceruices peccōz. Potuit dicit ceruices q' manus 7 pedes. qz in ceruice p'penditur spāl' supbia. Ad illd' ualeat q' legit' in nuū. xv. Aīa que p' supbiam aliqd' omisit. siue ciuis sit siue pegrin' qm ad uersus dnm rebellis fuit

psit de p'lo suo. ubi dñs p'ccm p' supbia dimissū tamq' ualde exosum morte puniit. Alia uō peccata oblatione p'cepit expiari. odium illd' q' s; di ad supbiam q' s; in ueteramū. Cepit enī quā cito supbia i'cepit. Vñ iudicē ix. Supbi uō ab initio n' placuerunt t' s; hūilium 7 mansuetoy placuit t' deprecatio. *multipli' h' ody cā assignat'.* **C**ausa uō hui' ody p' magna parte patere pot' p' ea que dicta sunt prius. ubi ostensum s; qualit' se h'at supbia ad dnm. Tam ostendit' idē alus rationibus. Vñ notand' s; q' peccm supbie n' ita s; exosum dō. Jco qz eum exheredat quantum s; in se. dñum aut' q' d's h' in creaturis usurpat supb; sibi. Prop' h' n' erubescit supb; de p'ccō suo. In pudicia uō peccōis multū displicet dō. Vñ b'. Quatum displicet dō in pudicia p'ccōis. tū placet dō erubescencia penitentis. It' alij peccōes ex p'ccōis suis hūilantur. supb; uō nūq'. qd' multū displicet dō. Vñ aug'. Sic ad displicet dō sicut ceruix erecta p' peccm. Supb; 7 om' d'cepit. dū uentū uanitas ei p'ponit. It' maximū peccm s; supbia. Sic enī uocatur in ps. ubi dicit'. Emundabor a delicto maximo. 7 job xxx. u' legit'. Si osculatus sum manū meam que est iniquitas maximo. Preterā homo h' mlt' de hortancia a supbia. 7 idō magis displicet dō supbia in hoīe quantū ad hāc addicionē. quā etiam in oya. Quis enim nesciat tollerabiliozem esse supbiam in diuite quā in paupe. ho' q' paup' creatā

Q' odium sit inueterati.

respectu angli. vii. xxv. ecc. Tres spes odi
uit aia mea & aggrauoz ualde aie eoz. pau
pem supbi. diuitem mendace. fatuu & in
sensatu senem. Paup & homo ex parte cor
pis. imo pauprimus. Oportet eum
mendicare. uictu & uestitu a ceteris crea
turis. Quis iuxta libu aug. mandatu ewa
gelicu impleat de duab; tunicis dat unā
n hnti. etiā ab hbit mendicat homo uesti
tium suū ut pater in uestib; lineis. Vn
multū displicet dō si homo ex parte cor
pis ex qua homo ita paup est supbiat.
Diues pot dici spc. cui mandatu multū
displicet dō ut ai dicit se a corpe uicti
n posse trinere ai tam dñs sciat meli
potestare eius quā qui ei corpus subdi
dit & trinenciam ei pcepit. Sēx fatuus
et insensatus & inuidus iste qui quāto
amplius senescit magis diligit uanitates
& puerilitates & magis decipit mendacis
rerū tpralium licet in finitis uicib; mē
dacia eoz exptul sit q; tra natam uidet
esse peccm supbie in hoie pcepue ex pre
corpis. Vn ecc. x. Non & creata hoib; supbia.
sō. Quō supbiat qui semp secu sententiā p
tat. Est mirū quō aliquis supbit ai cor
eius q; nobilissimū & membrū eius super
stercora iacet. & licet in omni hoie supbia
multū displiceat. pcpue tam in xpianis
qui ai ipso ingressu xpiane religionis
ab renūciant spālir supbie. ai dicunt ab
renūcio dyablo & oib; pompis ei. Puide
bat spc scs q; multi xpiani qui alius pec
catis ab renūciarent. pompā supbie renū

nerere uellent. Jēo ordinauit ut spālir p
ficerentur hanc renūciantionē. Preterea y
dñs ecclie seruus hoim esse uoluit. hu
miliauit se usq; ad pedū ablutionem.
Vn in nullo xpiano locus supbie deliqui
debet. In ordiatum & uō ualde q; seruus
uelit esse dñs cum dñs efficiatur seruus.
Vn io. xii. Si ego laui urōs pedes dñs &
magi & uos debetis alter alterius lauare
pedes. & q; x. Non & discipuls sup magm
nec seruus sup dñm suū. Vn qui pimus
est in ecclia. s; dñs ip seruū seruoꝝ se no
minat. & p; h & multa alia hē dñs spālir
odiu tra supbiam pcpue in xpianis.

Sequit de ab hominatione supbie. de
qua pū. xv. Abhominatione dñi omit
arrogans. & luc. xv. Qd alitū & hominib;
abhominatione ē apd dñm. *Qm se heat se;*

Sad pūm subiectum. xi.

Sequit uidere quō supbia se habeat
ad pūm subiectū. Vn notandū & quō
supbia hoim inflat. De qua inflatione
legit sap. iij. Dirūper dñs inflatos. & ap
Sciencia inflat caritas aut edificat. Red
dit & hoim ualde infelicem. *Deo i quib;*

Consistit aut *distat infelicitas supbi. xii.*
infelicitas supbi in huius dny. Primo
de bono semine paruā messem colligit.
Qd semen melius est quā grā dī ex qua
ozitur ei uiciū supbie. Colligit ipse de
uite spinas. & de ficu tribulos. Supbia est
q; monstrū que quib; ex suo orario na
satur. Nunq; monstruosū est; si ex mulre
buffo nasceretur. sic monstruosū est ai

ex aliqua grā a dō data aliquis supb; ef-
 ficatur. Secūdo bona sibi mala sumit. et
 sicut de uiro iusto legitur qd̄ nox sicut dies
 ei illuminabitur. ita ex contrario dici potest
 qd̄ supbo dies in nocte uertetur. et lumē
 eius in tenebras. Vñ ḡ. vi. Si ḡ lumen
 qd̄ uite est. tenebre sunt. ipse tenebre. qd̄
 tenebre sunt. et opa de genē bonoz mala
 qd̄ sunt p̄t̄ uanam glām. ul' aliqua
 mala intentōe. Tercio supb; de uita mo-
 ritur. de sanitate egrotat. de medicami-
 ne interficitur. Vñ ḡ. Qui de uirtutib;
 supbit. n̄ gladio s; medicamine se interficit.
 Supb; uō de h̄ qd̄ se uiuere credit. et sanū
 esse supbit. et sic ex sanitate infirmitatem
 recipit. et ex uita moritur. Quarto supb;
 ab eo quē uincit uincitur. et q̄ de uictu suo
 corruit. Vñ ḡ. Difficile est ualde uicare
 patē qd̄ de uictoria nascitur uictioz. Quinto
 supb; a morte occiditur. Vñ sup̄ illd̄ macha-
 ri ubi eleazar legitur elephatē occidisse. dicit
 ḡ. Sub hoste qui cecidit morit̄ qui de ad-
 pa quā superat eleuatur. Sexto supb; sua
 p̄iosa n̄ta uendit. dū p̄ humanā glām
 et sua d̄sumit. Vñ ḡ. Valde bona sua
 diuidit qui ad mercedē eoz fauores hūa-
 nos sufficē putant. Id̄ cum p̄ reuo ope lau-
 dantoria querit. qd̄ res eterna retributi-
 one digna p̄ uili p̄cō uemundatur. Sep-
 timo. vilia care em̄t dū p̄ uento supbie
 regnū celoz amittit. De h̄ uento dicit aug.
 Qui n̄ timet uento supbie. n̄ crepabit ig-
 ne gehenne. Octauo. iustē est supb; quia
 ignominie a modico uento deicitur. Vñ

job. xx. Collet eū uentus urent̄ et auferet eū
 turbo de loco suo. Vent̄ omnia bona urent̄
 est supbia. **Q. supbia arefaciat hoīem. xiiij.**
Tem supbia arefaciat hoīem. et itō bona que
 in hoīe sunt. et q̄ ip̄parat eū infernali ince-
 dio. Vñ ec̄. vi. Non te ex tollas in cogitati-
 one aīe tue uelut taurus. ne forte elidat̄
 uirtus tua p̄ stulticiam. et folia tua comedat̄
 et fruct̄ tuos p̄dat. et relinqueris uelut lig-
 nū arduū in heremo. Ex elatione eliditur
 uirtus corpis quāq; qd̄ homo elatus p̄su-
 mit opul̄ qd̄ sup̄ uires suas. Vñ rupturā
 quāq; in currit ul' debilitatē tantam qd̄ in-
 ualid̄ efficitur. s; frequencius uirtus ani-
 mi elidit̄ p̄ elationē debiliorem eū se in-
 uenit homo sepe. Postq̄ homo de aliquo o-
 pere se extulerit. exemplū habem̄ de hoc
 in petro. ḡ. xxvi. qui se extulit sup̄ ap̄t̄
 dicens. Et si om̄s scandalizati fuerit in te
 ego nunq̄ scandalizabor. et p̄t̄ ualde debile
 se inuenit ut h̄etur in eodē cap̄lo. S̄bia
 eū folia et fructus comedit. dū quo ad mi-
 tū ūba et opa hoīs d̄sumit. Ipsa et eū que
 hoīem et bona hoīs q̄ in p̄ceptibilis occi-
 dit. Vñ job xxvii. Consumat brachia ip̄i
 p̄mogenita mors. Glo. Primogenita mors
 est supbia inuicū om̄is peccati. **Q. supbia
 hoīem decipit. excec̄at et infatuat. xvij.**
Tem supbia hoīem decipit. excec̄at. et in-
 fatuat. De p̄mo dicit aug. Supbia uicē
 illud. Vñ om̄s hereses et om̄s alij errores
 ex supbia pueniunt. Vñ sup̄ illd̄ se. xlix.
 Arrogancia tua et supbia cordis tui decep-
 te. dicit glo. Om̄is h̄eticus arrogans

De superbia.

qz supbia facit hericum. n̄ ignominia. ad
scdm p̄ner illd apoc. iij. Dicit q̄ diues sū
7 locupletat⁹ 7 nullius egro. 7 nescis qz tu
miser es 7 miserabilis. 7 nud⁹ 7 paup 7 cec⁹
io. ix. In iudiciū in hunc mundū ueni ut
qui n̄ uident uideant. 7 qui uident ceca fi
ant. Sup illd qui n̄ uident dicit alia mēh.
Supbi sapientes. hūiles ḡ ceca illuminant⁹
supbi sapientes excecantur. ad tertiū p̄
ner illd b̄. Omnis supbia stulta quāuis n̄
oīs stulticia supbia. 7 illd ad ro. j. Dicitur
se esse sapientes stulti facti sunt. 7 dicit aug⁹
Si dicendo te sapientē esse stultus factus es
dic te esse stultū 7 sapiens fies. Idē qui
sibi placet stulto placet. supbz s̄ placet
vnde sequit⁹ est ut ipse stultus sit. Nec
est parua stulticia ista q̄ sibi placet. cum
ipse dō 7 anglis 7 hominibz displiceat.
Itē legit⁹ in p̄. ix. Vbi hūilitas ibi sapia
ḡ a contrariis. Vbi tēbia ibi stulticia. 7 h̄
manifestari pot̄ in tribz sp̄ibz supbie. s̄ p̄sūp
tione. arrogancia 7 appetitu excellencie. Q̄
p̄sūptio stulta sit patet cū sup iurat su
as p̄sumat. Vn̄ illd xlviij. s̄. Audiuimus
supbiam moab. supbz est ualde. Sublimi
tatem ei⁹ 7 arrogancia. 7 supbiam. 7 altitudi
nem cordis illius ego nescio ait dñs. Jactan
ciam 7 arrogancia eius q̄ n̄ sit iuxta eam
uirtus eius. s̄. Plus audet q̄ posset de ar
rogancia 7 appetitu excellencie legit⁹ xxi. p̄
Supbz 7 arrogant uocatur indoctus. Su
mitur hic supbz p̄ illo qui appetit esse sup
alios. Arrogant⁹ ille qui sibi falso attribuit
aliquid. 7 uterqz uocatur indoctus. 7 de arro

gancia. hoc 7 planū cum arrogancia uideat
tur esse quidā error. De appetitu uō p̄uā
excellenciam quō ipse stultus sit inferius
parebit. Signū uō q̄ supbz stultus sit
7 cecus pot̄ esse hoc qd̄ se ipm̄
n̄ agnoscat. Aescit enī se hoīem esse. i. de hu
mo fieri. Si enī de humo se ueracit⁹ cognos
ceret. nouissimū locū dēderet tenere ad
modū terre 7 hūilis esset. Vn̄ rogar p̄s. Sci
ant gentes qm̄ hoīes sunt. Signū 7 car
tatis 7 hoc qd̄ supbz nescit discernere int̄
aliquid 7 nich̄. putant se quid magnū esse.
cum nich̄ sit in ualore iuxta ūbū apli di
centis. Qui putat se aliqd̄ esse cū nich̄
sit se seducat. **Q̄ supbia v̄ modis infatuat**
infatuat aut̄ supbia hoīem quibz modis. **xv.**
Primo ad modū ebrietatis. Vn̄ abacue
ij. Quō uinū potantē decipit. sic erit s̄b.
Vinū hoc in decipit potantē. Ingredit⁹
enī blande. ut leg⁹ p̄. xxij. Postq̄ uō re
ceptū 7 in amella rōne ipm̄ dñatur 7 hoī
7 facit eum fatue crede 7 fatue loqui.
Sic p̄t̄ supbz recipit excellenciam in af
fectū p̄ amorem. ipse p̄tea de facili recipit
eam in intellem. ut alta de se credat 7 in
ore ut alta de se loquatur. 7 uelut ebri⁹.
Altitudo enī quā appetit facit eum fatue
crede 7 fatue loqui. Exempla hēmus de
hoc ysa. xliij. in lucifero dicente. Similis
ero altissimo. q̄ n̄ dixit nisi amore illi
altitudinis ebrius fuisse. cū certū sit illd
qd̄ dicit p̄ suplationē unū soli uenire.
Secū infatuat supbia eo in quo inflatio
faciei solet ipm̄ usum impedire. Super

bia enim; inflatio faciei interioris. Vñ
 Job. xv. Opuit faciem eius crassitudo et av-
 g. Facies mea inflata non sinebat me uide
 Tertio in auferit superbia sensum homini
 eo in quo frenetis ut palisis que; ualde
 magna solet homini sensum auferre. Ad
 primū pertinet quod dicit greg. loquens de il-
 lo uerbo luc. vii. Vident autem hi phiseus
 qui uocauerat eum intra se ait. hic si es
 si propheta scire uis que et qualis esset
 mulier que tangit eum. Inter duos egros
 medicus ad erat. s; unus eger in febre in-
 tegrū sensum tenebat. alius uero in febre
 et sensum perdidit. In egritudine
 sensum perdit. qui hi ipse qui longe est
 a salute ignorabat. nec solum uelut frenet-
 tius; superbia; s; et uelut paliticus. Cum
 enim humilitas sensus sit ipse paupertatis. su-
 perbia; in sensibilitate ipse paupertatis. Vñ
 uelut quedam palisis est. Quarto modo
 infatuat superbia hominem. quia facit eum so-
 lum alta respicere. Ex quo enim homo alta
 amat. ad alta oculos habet. quia ubi amor ibi
 oculus. Vñ ps. vi. Sex sunt que odit dominus
 et septimum detestatur anima eius. Oculos subli-
 mes et cetera. Vñ superbia; qui semper infirmatur
 in se et infirma non uidet. Quinto modo in fa-
 tuat hominem superbia; quia; uelut moles
 soli iusticie opposita. non permittens illi lumini
 in superbia; preuenire. Vñ ps. xi. Abscondit
 tibi a sapientibus et prudentibus et ostendit
 ea paruulis. et greg. dicit de superbia;. Tanto a
 di luce longe sunt. quante apud se humiles
 non sunt. Nec solum una stulticia laborat

superbia; s; multis. quarum xv. ponere sufficiat.

Quod superbia; xv. stulticia laborat. xvi.

Est enim prima stulticia superbia; quia ipse
 uult alteri edificium construere absque fun-
 damento et ideo certus potest esse de ruina
 sui edificii. Vñ dicit greg. de superbia;. Soli rui-
 ne crescat qui edificat. quia ante molem fabri-
 ce fundamenta humilitatis non parant. et ps.
 xvii. Qui altam facit domum suam querit
 ruinam. Aug. magnus esse uis a minimo
 incipere. Cogitat magnam fabricam construere
 de fundamento humilitatis. cogita quanto alti-
 erit edificium. tanto altius foditur fundamē-
 tum quo peruenitur est ad edificii cacumē.
 ecce dico usque ad aspectum dei. Quale autem
 aliquis debeat facere fundamentum. herur-
 yla. y. ubi sic legitur. Absconde in fossa hu-
 mo. Ad litram fundamentum in terra ab-
 scondit. et sapient uita suam abscondit
 papue in principio. Vñ ps. x. Iustus quasi
 fundamentum sempiternum. Ista stulticiam
 superbia; ostendit aug. alius uerbis dicens. Ar-
 borem attendite si g. radicem in humili ut
 uerticem tendat ad celum sine humilitate uis
 excelsa apprehendere. sine radice auras petis
 ruina; illis non clementi. Sda stulticia
 superbia; est quia ipse appetit exaltationem que
 fit ad eius maiorem precipitationem. legitur
 luc. iiii. quod cum dominus uenisset nazareth et dix-
 issit. prophetam illa. spiritus domini super me. et cetera. ho-
 die esse impletam in auribus eorum. ipsi dux-
 erunt eum ad supelium montis. super quem
 ciuitas eorum fuit edificata ut precipita-
 rent eum. sicut ista exaltatio bona erat

et appetenda dno que fiebat ad eius papi-
cū. cālis est exaltatio supbi ipsius. cōstitū-
tur enī in altū ut lapsū grauiore ruant.
Dya' facit sicut cornix que eleuat nucem
in altū et pmitit eam cadere ut diminuat
et statim descendit ut diminitā comedat.
Sic dya' in statu hūili n̄ pot' aliquem
frangere. unde pcurat ut eleuet' ad aliq'
dignitatē. et de inde ut de ipsa cadat ul'
in futuro in infernū ul' in p̄senti p' depo-
sitiōem. et tunc d'fractū deuorat ul' ad
penā eternam ul' qz cadit in odiū uel
inuidiam erga eū qui sibi succedit. Ad
istā d'fractiōem pot' referri illd' job xxix.
Eleuasti me et q̄i sup uentū tollent alli-
sisti me ualde. De p̄cipitatione supbie di-
cit b. loquit' ad supbū Paulatū et q̄i p' gra-
dus ascendit; n̄ paulatim descendes s;
tamq' fulgur in spū uehementis. et c. et
lex y. discipuli dicerent dno. Dne et de-
monia subiciunt' nob' in noīe tuo. ipse
ait illis. Videba sathanā sicut fulgur ca-
dente de celo. insinuans eis. qd' qui ad
modū sathane supbunt. ad modū ei'
p̄cipitantur. Ad illd' p̄cipitiū p̄tinet
illd' job xxiiij. Eleuati sūt ad modicum
et n̄ subsistent. et h' q' leg' h. iij. Quod
cū dñs esset supra pinnaculū templi au-
sist; dya' p̄suade p̄cipitiū dicens si
fili' di es descende dimitte te deorsū. fidi-
ciam aut' accepit dya' eo q' multos in al-
titudine positos p̄cipitauerat. Ad idē
p̄tinet et illd' luc' xiiij. Qui se exaltat
hūiliabit'. sepe et in p̄senti. Cui' ratio

nem in sinuat nobis sapiens dicens.
abiectiones et submersiones se libent' alle-
uamus. qz h' facē tamq' maiores uide-
mur. At qui se supra modū extulerit
p̄mire ac dep̄mire uidetur. Hec tam
se maiorem quā ceteros minores facē.
et idō libent' alij eū humiliant. In fu-
turo et qui se exaltat hūiliabitur. Et ē
ex uolencia q' supb' in alto est. cū locū
eius p̄rius infimus sit. Sicut q' uolencia
est q' humilis et in loco infimo. cum
dignus sit regno eterno. Vn̄ uolencia
cessante supb' descendit in infernū. et
hūilis euolabit in celū. Sic fit de supbo
sicut de uase q' d'fringi debet qd' eleuat'
ut p̄fectius d'fringatur. Vn̄ in p̄. Ante
ruinā exaltabit' cor. et etiam qnq' n̄ ex-
pectat dñs q' supb' in dignitatē quam
appetit eleuatus sit. s; et dum ē in ipso
ascensu dñs eum deicit. Vn̄ in ps. Ven-
cisti eos dñi alleuarent'.

Gratia stulticia supbi est
q' ipse eligit mansionē suam in loco
infelicissimo. Locū infelicissimus est mōs
supbie quadruplici ratione. Prima ratio
est. qz bone conditiones que solent esse in ce-
teris montib; inibi desunt. ceteri mōtes
celo sunt p̄pinquiores alius locis. S; mōs
supbie remotissimus est a celo. maxime
enī distat ab humilitate. cū supbia et hu-
militas sint contraria. et contraria maxime a
se distent. In celū aut' n̄ fit uia nisi p' hu-
militatē. Vn̄ h. xvij. Histi cūsi fuerunt
et efficiamini sicut paruuli n̄ in

trahitis in regnū celoz. 7 apot. in. Die dñs
 humili. Ecce dedi ostiū aptū coram te qd
 nemo potit claudē qz modicā habet ur
 tutem. i. hūilitatem. s; extario potit dñe
 supbo. Ecce dedi corā te ostium clausum q
 nemo potit apire cui apte dicit. qz mari
 mū habes uiciū. s. supbiam. montes etiā
 foriores solent esse ceteris locis eo qz hos
 tes n̄ hnt de facili accessū ad eos. s; ad
 montē supbie hostes spūales 7 uicia et
 demones facillime accedunt. vñ x. ec. leg
 de supbia. Qui tenuit eam ad ipsebit
 maledictus. i. uicius. Item montes solent
 esse mundi 7 sani qz illic sedes dfluere
 n̄ possunt. s; mont supbie in mūdior
 7 minus sanus ē ceteris locis. Quasi enī
 sua naturā ad eū dfluūt oīs sedes.
 vñ qī mont pestifer ē. scdm illd Je. h. Ego
 ad te mons pestifer qui corumpit unū
 sam teriā. Seda ratio ē qz fere omnia
 bona fugiūt ad montē. Supbia enī; mōs
 gelboe in quo nec ros nec pluuia descē
 dit. Si oīs montes qui in arcum eius
 sunt uisitaret dñs. a monte tñ supbie
 transiret. Non recipit mons iste
 neqz rorem grē neqz pluuiam interio
 ri doctne. fluuū enī humane doctine
 n̄ potest ad eū descendē. Supbi enī sūt
 impacientes erudicois ul' correctionis.
 Due enī cause sūt hui' spāl' siccitatis.
 que est in monte supbie. vna ē qd mōs
 iste situs est in laterib; aquilonis iuxta
 illd q dicit p̄mus supbz. ysa xiiii. Se
 debo in monte testamti in lateribus

aquilonis. uentus uō aquilonis dissipat
 pluuias ut leg' in p̄u. Alia causa ē ipsa
 altitudo. Aqua enī grē ul' doctine dflu
 it ad loca humilia. vñ in ps. Inter medi
 um monciū p̄transibūt aque. Tercia rō
 est qz siqua bona sūt in monte isto in picu
 lo sūt. vñ sapiens. Supbiationē h̄t in pi
 culo. humilitas in tuto. Quarta ratio ē
 qd fere oīa mala accidunt in monte isto
 Pflant enī ibi diuersa genia uentoz. quia
 pflant altissima uenti. Corda ē illoz qui
 morant' in monte illo dgelantur. vñ
 ec. xliij. frigidus uentus aquilonis pfla
 uit 7 dgelauit cristallus ab aqua flatus
 aquilonis in tellig' suggestio dya'. ad que
 flatu corda supboz congelantur. 7 qz in
 durantur. 7 qz sūt absq; dilectione dei 7
 p̄mi. In monte isto angl's fcs est dya'
 vñ b. Que sequimini miseri hoīes que
 sequimini. an n̄ uideris sathana tamquā
 fulgur cadentem. Nonne iste est mons
 in que ascendit angl's. 7 dya' fcs est. 7
 aug'. Supbia angl'm fecit dyablm. hu
 militas uō hoīem dñm. In isto ē monte
 saul demoniacus siue arreptici' fcs ē. vñ
 i. R. xvi. Ecce sp̄c dñi malus exagitat te.
 In h̄ ē monte nabuchodonosoz in besti
 am uersus est. ut leo est; in posteriori
 bz; bos in anteriorib; ad minus scdm qd
 sibi uidebatur. Ita eadem hodie accidit
 multis in monte isto supbie. Alii enī ibi
 dyabli efficiuntur p inuidiam ad modū
 dya'. glām alii inuidentes. alij arreptici
 p nam. Alii uō boues solū de pabulo sui

Ita

De superbia.

corpil curantes. iuxta illd. Mutauerunt
glam suam in similitudinē uirtuli comedē
tis fenū. Alij uō leones p cupiditatē r ra
pinam. iuxta illd pū. xxvii. Leo rugient
r urfus esurent princeps impiul super
pūm paupem. Quarta stulticia ē sibi
q ipse possit descendē cū facilitate r mag
na utilitate. ipse potius eligit ascendere
cū magno dāpno r cū magna difficul
tate. Sū b. O abulio. o pueritas filioy
adam qz cū ascendē difficilimū sit. des
cendē aut faciliū. ipsi leuiter ascendit
r descendit difficiliter. parati ad hono
res r celsitudines graduū ecclesiasticoy
ipsis anglicis humeris formidandos.
Ide conatur quis montē potestatis ascē
de. quantos putat traditores hebit
quantos inueniet repulsores. obsta
cula quanta. r quā difficilem uiam. n̄
est ista stulticia supbi parua cū pot
uult p arduā uiam ire ad mortē suā
quā p humile ad uitam suā. Potē uult
ascendendo ire ad suspendiū quā descē
dendo ad regnū eternū. Quinta stulti
cia supbi est q ipse indignitatē tendit
r p indigna r ad dñationem p miser
rimā seruitutē. Ad p̄mū p̄tinet illud
uēbu senecę. Non sit t̄ ambitio que est
p indignitatē. n̄ p indigna te n̄ redu
cet. Ad scdm p̄tinet h̄ q dñā cū osten
diss̄ dño glam mundi dixit ei. h̄ oīa
t̄ dabo si p̄cident adoraueris me ut
leḡ. n̄. iij. In quo sc̄o insinuatur quod
dñā illos qui appetunt dñationem.

ante quā eam obtineat redigit in mi
seram seruitutē. Que est miseroy serui
tus quā seruitus dyā. ul' uicioy. Sū b.
An n̄ seruitus cui dñatur iniquitas ita
r maxime n̄ indignus iudices hoīem
cui quā uicū dñari. *De vi spēs exaltationis*

Sexta stulticia supbi est q ipse tm̄
appetit exaltationē qd n̄ uidetur
curare qualis sit exaltatio illa. utrum
sit ad bonū suū ul' ad malū. Inter dñ
enī dñatur homo homini in malū
suū. ut leḡ eccl̄. viij. Ut aut̄ appareat
quanta sit stulticia ista. ser spēs exalta
tionis assignabim' quā unica est ap
petenda. Prima spēs exaltationis; ad dñ
honore r ecclē edificatōem. s̄ cū aliquis
qui h̄t emittēciam uite. ponitur in e
minencia dignitatis ut sit q̄ lucerna
lucent ad glam dī. r p̄tinoy exemplū
ad qd p̄tinet illd luc̄ xi. Nemo lucnā
accendit r in abscondito ponit neq̄
sub modio s̄ sup̄ candelabrū ut qui
ingrediunt̄ lumen uideat. r illd a sili
modo. ad phil' ij. Int̄ quos lucetis sicut
luminaria in mundo. uerbu uite dñit
tes. r illd. n̄. v. Sic luceat lux urā corā
hoībz ut uideant opa urā bona r glo
rificent patre ur̄m qui in celis est. Sca
spēs exaltationis; que est ad deiectionē
sicut p̄cipium de qua satis dicit̄ est.
p̄mū d̄stat n̄ esse appetendā. Tercia ex
altatio; ad supplicū. hoc m̄ exaltant̄
qui suspenduntur. r talis est exaltatio
supbi. Ad h̄ enī parat dyā ut illi ex

altentur ut amplius crucientur et in presentia
 et in futuro. Ad primum pertinet illud b.
 O ambitio ambi. cicut. crux quo omnes
 torques oib; places. et illud q dñs coro
 na spineam hñt. Omnis enim corona spi
 nea est qz n̄ hetur dignitas sine cru
 ciatu magno. Ad secundum pertinet illud sap.
 vi. Potentes potentur tormenta patienter.
 Quarta spes exaltationis est ad obprobrium.
 talis exaltatio est facinorosorum qui po
 nuntur in pendulato vel in scala cum
 sint signum facinororum suorum et alii est exal
 tatio cum quis in manifesto peccato profici
 tur alius. Quarto enim in altiori loco po
 nitur tanto peccatum eius pluribus ostenditur.
 Vnde seneca. Eorum qui in turba sunt quam non
 excedunt latent uirtutes ut appareant
 dum luctantur et uicia tenebras hñt. uita
 dicta fca que accepit rumos et ideo nulli
 magis curandum est quale famem hñt quia
 qualecunq; habuerunt magnam habituri
 sunt. 80 in libro solatōm. Collata in p
 bis dignitas n̄ nisi efficit dignos sed potius
 potius et ostendit indignos. Quale est hoc
 ut ille qui est mortuus in peccato non solum
 quadragesimus sed et quadragesimarius ut fetore
 suo alios corrumpat. In alto loco uelut
 ponit qui potius desiderare deberet ut sub
 terra poneretur sicut corpora mortua
 absconduntur ne fetore eorum homines corrū
 pantur. fetor iste figuratus est in fetore
 antiochi. ii. mach. ix. u. legitur qz fetore
 eius omnis exercitus aggrauabatur. talis
 est uelut lucerna extincta tantum fumum

ex se emittent. Vnde abscondendum est n̄ super
 candelabrum ponendum. Quinta spes exal
 tationis est ad ludibrium ut quoniam aliam fatuo
 traduntur in signa regia qui tam n̄ est
 rex nec episcopus et talis est exaltatio hominis super
 bi qui signa habet libertatis cum seruus sit
 omnium uiciorum. Vnde tullius. Omnis stultus ser
 uus omnis sapiens liber putetur. ne im
 parat h̄ nomine dignus. quod autem cum libero in
 perabit qui n̄ potest cupiditatibus impare.
 refrenet prius libidines spernat uolup
 tates. iracundiam timeat. coherceat aua
 riciam. cetera sanimi labores repellat. tunc
 in epiet impare cum ipse turpitudini ac
 debitori pere desierit. Dum hys obedire n̄
 impator sed liber omni habendus n̄ est. Su
 perbia signa habet paupertatis cum ipse bono in
 dignus sit. Indignus est pane quo
 uescitur et et uita. Vnde platus qui n̄ habet
 ea que ad platum pertinent n̄ est platus.
 sed symia plati iuxta uerbum b. dicentis.
 Symia in tecto rex fatuus in solio sedes
 s; symia n̄ est in tecto ad suum honorem
 sed ad hominum derisionem. Sic platus in ho
 nestus derisio hominum est. Quasi platus est
 et n̄ uere platus. Vnde xxv. ysa. Absoluta
 propositum templi tu quis hic aut qui quis
 Quis dicitur ei. Non est quis sed qui quis
 Illusio ista figurata est in illusione domini
 in qua legitur. xxvii. a. et exuentes eum cla
 midem coccineam circumdederunt ei et plec
 tentes coronam de spinis posuerunt super
 caput eius et harundinem in dextera eius
 et genua flexo ante eum illudebant ei dice

res. Aue rex iudoy. ⁊ exspuentes in eū ac
cepunt arundinē ⁊ percutebant caput ei.
Oīa ista spūaliter fiūt in indigno qū
aliquis p̄ficiat alius. Veste enī innocē
cie exuitur. ⁊ rapacitate ⁊ crudelitate q̄
est uelut uestis coccinea sanguine pau
pm aueutata. Induitur corona ⁊ de
spinis plectitur. q̄ dignitatē multiplex
opunctio comitatur. harundo que ex
terius lucida ⁊ in terius uacua ī manu
ponitur. q̄ ipse potens est in ali os
s; in se infirmissimi nulli uicio resistere
ualens. Geni fletu am ministris illi illudir
q̄ ab eis uocatur dñs quoz uere est ser
uus cū sollicitudo de uictu ⁊ uestitu eoz
ad ipm p̄tinet. Ab eis ⁊ salutat qui
mortem eius pcurant. ministri ⁊ eius in
faciem eius cepiunt dū eum facinori
bz suis polluant. harundinē in caput
eius percipiunt dū de potestate ab eo ac
cepta aiām eius cedunt. Sexta spēs ex
altatois est. que fit ad uentilationem et
distensionem. sic palea exaltatur ut a gra
no separetur. Puluis ⁊ exaltatur ut a uē
to distigatur. ⁊ talis exaltatio supbi qd̄
dyabolo pcurante in sublimitate dignita
tis ponitur. ut a bonis separetur ⁊ elon
getur. Vñ xx. Job. Tollit eū uentus ires.
⁊ ps. Non sic ipi n̄ sic s; tamq̄ puluis
que p̄iat uentus a facie terre. Non est
ḡ omnis exaltatio appetenda cū non o
uis sit ad honorem. Vñ sup illud io.
xix. Placentes coronā de spinis. dicit
glo. loco ignominie est apd̄ in dignū

dignitas. Septima stulticia supbi est. q̄
cū ipse sup oīa appetat ascende cū ipse
refugit uiam p̄ quā solus ⁊ ascensus. s;
hūilitatē. Vñ gḡ. Per hūilitatem ascē
dit ad suplimitatē. q̄ h̄z uia ⁊ nō est
alia p̄ter eam. Qui alit uadit poti
catior quā ascendat. xpc cū p̄ naturā
diuinitatis n̄ h̄ret quo cresceret ul̄ ascē
deret. q̄ ultra dñm nich̄ est p̄ descensū
quō cresceret iuenit. Octaua stulticia
supbi est qd̄ cū ipse locū sublimem ap
petat. in loco tū infimo se ponit. ⁊ cū
credit ascende descendit. locus ualde al
tus hūilitat est cū uicina sit altissimo su
pbia uō locus infimus; cū maxime dis
tat a dō. Vñ sup illud iuxta; dñs hys qui
tribulato sunt corde. dicit glo. Altus q̄
dem dñs uicinat dū hūili ⁊ n̄ se ex
genti. ⁊ gḡ. loquent de uerbo illo. deie
cisti eos dū alleuarentur ait. Non dicit
p̄ quā eleuati sunt. q̄ ipm eleuari cre
rius; in terius cade. Idem oīs qui t̄pa
liter erigitur. eo ipso quo extollitur in
clinatur. Nonā stulticia; supbi qd̄ ipse
potens eligit esse in tempestate quā in
quiere. Tempestat; ipsa potestas. Vñ gḡ.
Quid; potestas culminis. n̄ tempestat
mentis. Decima stulticia supbi ē quod
cū ipse ingredi uelit p̄ humile ostium
collū tam̄ extendit ⁊ caput eleuat. Job
xy. Currit ad uisus dñm erecto collo.
Ostium paradysi xpc; ⁊ ualde humile
ostium illud. io. x. P̄ ostium dicit glo. h̄z in
nua; hūilis. qui p̄ hanc uult intrare

oportet ut se humiliet. ne si erectus est
 offendat in humile ianuam. Unde
 ma stulticia & supbi. q. illos quibz pre
 esse cupit sibi supponit. Vn gg. sup
 Job. xxvii. Cantoz pondera unuqz q
 ferre opellitur. quantz & in h mundo pn
 cipatur. Duodecima stulticia supbi est
 q. ipse p uiam ardua in cede querit.
 qui tn p uiam plana in cedere nescit
 n attendens illd poete. Qui cadit in
 plano uix h tn euenit unq. sic cadit
 ut tacta surge possit ho. magt est. qm
 ille qui uidet se cotidie cade in plana
 ma ita appetit ardua loca. & qui nescit
 opari in plano. opari appetit in turri
 bz eccliaz. n attendens illd. b. facile e
 in alto se otinentē obstupescē. & de uita
 plicitari. **Q. supbia sit ualde piciosa infirmitas.**

Facit & ad detestatoem supbie hoc
 qd ipsa ualde piciosa sit infirmi
 tas & ualde magna defoemitas. Ht &
 miseram seruitute & magna debilitate
 Est aut supbia piciosa infirmitas. & q
 de facili incurrit & q n de facili curat.
 Post curatione & de facili in eam recedi
 uatur q de facili n curatur. patet pot
 ex eo q nullus sine ea perit. Vn glo. fr
 illd. jo. vi. hec & uoluntas eius q misit
 me pns. De ruitibz pnt. de pusillis
 nich. & n. xvii. Non & uoluntas ante pa
 trem uem qui in celis est. ut peat unus
 de pusillis istis **triplex ratio que aliqs cito**

Triplex aut ratio **caurrit infirmitate sup**
assignari potest quare de facili bit.

aliquis incurrat supbie infirmitatem
 Prima qz n putatur tanta infirmitas
 quanta & & ideo n uitatur sicut uitada
 est. Vn gg. Quia minus turpis supbia
 creditur. minus uitatur. Luxuria enim
 magis erubescat hoies. qz omis turpe
 nouerunt. Secdo incurritur de facili ista
 infirmitas. qz manifestiora in ueniunt
 exempla supbie qua alioz uicioz. for
 nicatores em & alij peccatores occultant
 peccata sua. s. peccm supbie manifeste
 dimittitur. Tercio p multiplicationem
 marie a qua supbia oritur. Pot enim
 hre ortum ex quocunq. bono. Qd autē
 infirmitas ista n de facili curetur patz
 ex illo ubo. act. iij. Synagoge em supbo
 ru non erit sanitas & ex illo ubo Job
 xvi. Ceteris diebz suis impuis supbit.
 Qn aut peccoz infirmatur. si ipse sit in
 peccō ody. ul' luxurie ipse dicitur uel
 dimittit illd. Peccm uo supbie n dicit
 nec pponit dimittē **Q. n de facili curet**

Multiplex aut infirmitas supbie. **xx.**
 ratione pot ostendi q n de facili
 curetur ista infirmitas. Primo p hoc
 q. infirmitati dyabli que est oimo inca
 rabilis assimilatur. Peccm em luciferi
 fuit peccm supbie. Secdo p h q n ag
 noscitur ista infirmitas & illi qui ple
 ni sunt supbia usq. ad oclm. qui sup
 comedut & bibut. incedunt & dormi
 unt. n agnoscut eam. Qd aut ideo
 de facili n curetur qz n agnoscutur
 patet ex his testimonijs scripture q

secuntur. Aug. Aemo in sanabilior eo qui sibi sanus esse uidentur. B. scio esse a salute longe membrum quod obstupuit. et egrum sese non sentientem periculosius laborare. Ambrosius. Grauiissime peccat quod ignoras. Seneca. Inicium salutis cognitio peccati. Id. Idem ad sanitatem difficiliter peruenimus quod nos egrotare nescimus. Idem in huius moribus omnino afficiamur. quo quis penitus se hinc minus sentit. somnia sua narrare uigilantis. et uicia sua confiteri scitatis indicium. Tertio potest ostendi quod infirmitas ista non de facili curetur per hanc quod remedio non curatur. Immo deterius efficitur. Superbia causa fuit quare iudei de predicatore christi deteriores facti sunt. Unde Io. ix. In iudicium ego in hoc mundo ueni. ut qui non uident uideant. et qui uident ceci fiant. et dicunt in se. Qui non uident humiles ceci. et filii illi qui uident dicit alia in se. Superbi sapientes. Venit ergo dominus in hunc mundum ut humiles ceci illuminarentur. et superbi sapientes excecarentur. Unde subdit dominus in eodem capitulo. Si ceci essetis non haberetis peccatum. si cecol uos reputaretis esse. nunc uos dicatis. quod uidentur peccatum uestrum manet. Quod significatum esse uidetur. Mat. xxvi. Vbi petrus amputasse auriculam seruo principis sacerdotum dicit. Petrus. cognitio aufert multum literatis auditum predicationis. uel aurem obediencie. Ad quod uidetur et pertinere illud psalmi. xxvi. Vidisti hominem sapientem sibi uideri. magis illo spem habebit in superbiis. Quarto potest ostendi quod hanc infirmitatem non

de facili curetur. per hanc quod pietas dei non ita respicit superbam sicut alios peccatores. quod hanc infirmitatem non de facili curetur. Unde Gregorius. Celestis medicus egros non respicit quos de medicamento deteriore fieri uidet. Quanto potest ostendi per hanc quod superbia maxime distat ab humilitate quam et contraria. Sola autem humilitas uia est ad curacionem. Unde super illud Job. xxxi. Si letatum est in abscondito cor meum. dicit Glo. Superbia quanto longius ab humilitate tanto grauius in desperatione. et tanto minus potest haberi spes de correctione eius. Ad ostendendum uero quod de facili reciduetur eadem possunt adduci que posita sunt ad ostendendum quod de facili non curatur. **Quod superbia sit magna**

Est et superbia magna defectus deformitatis. **xxv** qz gibbus est quia quis repellitur a sacerdotio domini. Unde leuiticus. xxi. Loquere ad aaron homo de semine tuo per familias qui habent maculam non offeret panes deo suo nec accedet ad ministrum eius si cecus fuit. si claudus si paruus uel grandis. si torto naso. si fracto pede. si manus si gibbus. si lippus. si albuginem habens in oculo. si uugem scabiem. si tperiginem in axilla. uel limosus. cecus est homo illitatus. Unde ysaia. xly. Quis cecus non seruus domini. Cetera ista multum nocet hodie in ecclesia dei. Unde ysaia. y. Propterea captiuus ductus est populus meus quia non habuit scientiam. et lvi. eisdem. Omnes bestie agri uenite ad deuorandum me. uniuerse bestie saluum. speculatores eius ceci omnes. Claudus est ille qui quandoque inclinat ad seruendum deo. quandoque domini.

de qua clauditione leg^u. q^u. xviiij. vsq^{ue}
 quo claudicatis in duas partes. Si dñs
 & dñs sequimini eū. si autē baal sequimini
 eum. Parū nāsū hē au parū ferent
 peccata. Grandē nāsū s; tortū hē au
 multū ferent peccata. s; ipse p̄sone pec
 canti indignant. Ona q̄ dicit eph. iij.
 Oīs amaritudo & ira & indignatio & cla
 mor & blasphemia tollatur a uob. si ac
 tū hē pedem ul' manū qui īpotens est
 ad ambulandū in uia dñi ul' bñ opand.
 Gybbū hē qui supb; s; lippul; qui rēnā
 colliatidōne hē. qua uisus eius impedit
 Albugo in oclō; opidō p̄pū candoris ul' in
 nocencie. Jugum scabiem hē. qui in corde
 suo īmundat cogitationes iugit uersat
 Imperigio ad litterā est sicca scabies sine
 dolore sedans corde. Vñ imperiginem hē
 qui in limus est. Inuolū. ad litterā ē au'
 interiora nimul descendunt. Vñ signifi
 cat auarū qui p̄iecit in uita intima sua
 ut leg^u eccl. x. Supb; & in uili seruitute
 est. eū enī omnia iudicat timeat oīm
 esse seruu. Vñ i. ad cor. iij. Qui autē
 iudicat me dñs est. Seneca. qm' quam
 seruu qui timet seruos. Eante & debi
 litat. est supb; ut p̄t eam harūdinē
 pareat. Vñ q̄. vi. Quid existis uidere.
 harūdinē uento agitātā. Comparat &
 harūdinē eo q̄ interius sit uacuu. Vñ
 aug. extra plenu. intus uacuu. carne
 crepat corde mendicat. *De rebus quib;*

P supb; ul' supbia opatur. xvij
 ossunt & ualere ad detestationem

supbie diuerse cature quib; supbia uel
 supb; opatur. Cōparatur autē supbia
 ul' supb; fumo palee spume. cornicule. ue
 sic. Vento uō opatur multiplica ratione.
 Primo ut ostendatur quantū timenda sit
 homini cū ipsa sit uentus homo ū pul
 uis. Vñ gen. iij. Puluis es & in puluere
 reuertetis. Sedo ut ostendatur quantū
 noceat supbia luci sapie & rozi grē. Ven
 tus enim extinguit lucē & siccit rorem.
 Vñ aug. Lucerna ut n̄ extingatur uē
 tum supbie n̄ paciat. Cetero ut osten
 datur supbia p̄cipue esse timenda hyl
 qui in alto sit. qz p̄flant altissima uē
 ti. Idō dicit ap. i. ad timo. vi. Precipe diui
 tib; hui' scilicet n̄ sublimē sapē. Supbia in
 alto orta fuit p̄mo s; in celo. & idō in al
 to libenter moratur. Quarto dicit supbia
 uentus. qz ad modū uenti se hē. Sibi
 enim frequent' sunt garruli & tumultu
 osi. Vñ in ps. Perit memoria eoz cū
 sonitu. Qinto uocatur supbia uentus
 qz hoīem mutabilem reddit. facit enim
 quandā tempestatē in hoīe. sicut uent'
 in mari. Vñ in ps. Ascendunt usq; ad
 celos & descendit usq; ad abyssos. Cum
 laudantur tunc ascendūt usq; ad celū.
 cū uinuantur tūc descendūt usq; ad
 abyssos. & ysa. lviij. Cor impij tamquā
 mare feruens q̄ quiescē n̄ pot. fumo
 & opatur supb; qz ad modū fumi
 quanto magis ascendit tato magis e
 uanescat. Vñ in ps. Inimici dñi moy
 ut honorificati fuerint & exaltati. des

cienter quē ad modū fumus deficiet. Sicut
supbz est fumus in culpa sic erit fumus in
pena. Vñ xliij. ysa. Qui dicunt recede a me
n̄ appropinquet m̄ qz in mundus es. luc̄
iij. fumus erit in furore meo ignis ardet.
Spume opat sine bulle q̄ sup aqua q̄
cito transit. Vñ osee x. Bene transire fecit
samaria regē suū quasi spumā sup faciē
aque ips̄ supbie p̄ncipi conscientie qm̄
est causa ut cito p̄ncips transeat de uita
ista. Cornu ole opatur supbz que dicit
assūpsisse pennas aliarū auūū z inde su
pbiusse quibz ablati remansit turpis
z nuda. sic si a supbo aliena ista auferat
terra z cinis remanebit. Comparatur eti
ā uesice uento plene que ad nichilum
redigitur cum mortis aculeo ul' egritudine
pungitur. Comparat̄ z palee p̄ leuitatē
z in ostentiam. z sicut n̄ facit ad ualorem
palee ul' fumi ul' spume h̄ q̄ sup i ore
stendit obtine locū. s̄ n̄ facit ad honore
supbi qd̄ sup alios uult esse immo in hoc
ostendit se esse paleam ul' spumā. Si enī
gratiū est infimū locū teneret. aurū in
metalla p̄ciosius infimū locū stendit
h̄re. ad idem monet nos pondositate. s̄
ad qd̄ dñs monet nos. luc̄ xiiij. qui di
cit. si inuitatus fuistis ad nuptia recūbe
in nouissimo loco. **De qb; rebz cui supbia**
Vltimo pot̄ ualere ul' sc̄bz opat̄. xxiiij.
ad detest̄ supbie h̄ q̄ dñs ita dili
genter uult cauere suis a uicio isto. Po
tius enī uult h̄re seruientes stultos
ignobiles infirmos z d̄p̄ribiles paupes

peccatores z pauciores quā heat eos sup
bos. Oīa ista erubis sc̄pture que sequūt
possunt esse manifesta. I. ad cor. v. Que
stulta sūt mundi elegit d̄s z c. s̄ sup illū
locū jo. ii loquit̄ de naranaele. Dic̄ glo.
Naranael qz doctissimus n̄ z in aplatum
electus. Om̄s enī apli de indoctis p̄mo ut
ostendant sapientes. z aug. Nisi fideliter
p̄cederet piscator. n̄ hūiliter sequeretur ora
tor. I. ad cor. i. Ignobilia z d̄p̄ribilia
mundi elegit. z ea que n̄ sunt ut ea q̄
sunt destruat z n̄ gletur om̄s caro in
spectu ei'. s̄ sup illd̄ dic̄ glo. q̄dam
q̄ mund' p̄ statū elationis sp̄nit. d̄s p̄
deuotionē hūilitis acquirit. I. ad cor. i.
Infirma mundi elegit d̄s ut ostendat for
cia. I. ia. u. Nonne d̄s elegit paupes in
hoc mundo. gg. Hūiliter dñs quibz mag
na tribuit qd̄ parua reprehensibilia reli
quit ut semp hant̄ oīa q̄ bellū gerūt
z deuictis magnis hostibz mentē n̄ erigāt
qn̄ ad huc eos aduersari z nūmū fatigāt.
S; qd̄ mirū qm̄ illa supna regio cū aūibz
suis ex parte dāpna p̄tulit. z ex p̄te for
titer fecit. ut electi angloz spē dū alios
p̄ supbiam cecidisse aspicerent ipsi tā
to robusti quanto hūiliter staret. per
misit dñs petru mortali' peccare. ut
sic humiliaretur. p̄misit z uidam oīo
perire qui erat de ordine aploz z socie
tate dñi. ut nullus in quocūq; ordine
sit inde supbiat. z breuiter om̄s miseret
quali iuri sc̄i sustinent ad hoc sit ne su
pbiant. Vñ. ij. ad cor. xij. sic magni

tudo reuelarom ex collar me dar est in si
 mulul carnul angls sachane qui me cola.
 gñ. Dū uicia nos tēptant p̄ficientes ino
 bil uirtutes hūliant. Aug. O uenenum
 supbie n̄ n̄ ueneno tēptatiōis curandū.
 7 gñ sup Job. Iebuseum tolāt isrl̄. n̄ hu
 mana mens de se hūilia sentiat dū ni
 mia supat. 7 tam̄ neq; p̄ oīa ista doma
 tur aliquo supbia plen̄ cordis humani
 Vñ B. O nra fatuitas cordis nri cui ela
 tionē p̄fēe dei nre cui ceruicofus mot
 oio dāpnare hūilitatis in maria tanta
 n̄ sufficit qñ ad huc supbiat terra 7 cy
 nis absq; in uidet dñs p̄secutus fuisse
 supbiam 7 doctrina 7 exemplo doctne
 cū dñs uult. luc. xiiij. Recūbe in nouissi
 mo loco. n̄ dixit in mediocri loco s; dixit
 in nouissimo loco. 7 h̄. xvij. fusi dñs
 fuerit 7 efficiamini sicut puuli n̄ inua
 bunt in regnū celoz. 7 ibidē. Quicumq;
 hūiliauit se sicut puulus iste maior est
 in regno celoz. 7 xpc uidetur p̄secutus
 fuisse ipsā absq; modo 7 in formatione
 hoīs cū in eadē ueste qñ sociauit purp
 am cū sacco aiām carni diungendo ex
 brutali natura 7 aiā que filis est ange
 lico nature. hominē dñs dignissimā
 creaturā limo t̄re copulauit. 7 uix ca
 ūbum ysa. Qui celos induit tenebris
 7 posuit sacco opumentū eoz q; dñs
 esse t̄m sp̄alit̄ oīa supbia. It̄ absq;
 in uidetur supbiam p̄secutus fuisse cū
 ad ipam destruendā se metipm̄ exina
 muut formā seru accipiens. cū pedes

disaploz lauit. Vñ io xiiij. dicit ei peti
 Dñe tu pedes in laual. 7 n̄ lauabis inet.
 pe. qñ dicit. Hūma est; ista hūilitat̄ p̄
 pue uidet̄ excessisse in passione. Vñ pas
 sio eius excessus uocatur. luc. xi. ubi sic
 leg. moyses 7 helyal uisi in maiestate 7
 dicebant excessum que d̄plecturus erat i
 ierlm̄. Dicūt aut̄. nimis pot̄ esse homo
 humil̄. s; quantūcūq; se hūiliauit. tam̄
 humilior xpo n̄ erit cū nouissimus uiro
 rū fuit. ut legit̄ ysa. ly. **Diuisio supbie. xxiiij.**

Positis hys que p̄tinent ad deest
 supbie. d̄sequens; ut diuisiones ad
 idē p̄tinentes ponamus 7 p̄sequamur.
 Notand̄ q; supbia p̄mo diuiditur in sup
 biam exteriorē 7 interiorē. Interior uero
 in supbiam affect̄ 7 intellēs. Supbia uō
 in intellectu. uij. d̄tinet spēs. Prima spēs
 est qñ aliq; credit bona sua h̄re a se.
 Secda spēs; qñ aliquis credit bona sua
 habē a dō. s; p̄ meritis suis. Tercia spēs
 qñ aliquis credit se h̄re bonū q; n̄ h̄t.
 Quarta spēs; qñ aliquis in opinione
 sua p̄fert se aliis. 7 notantur hec uij.
 spēs in hoc uersu. Ex se p̄ m̄tis falso
 plus oib; inflant. Prima spēs supbie labo
 rabant phi. qui dicebant. Labia nra a
 nobis sunt. 7 c. Ista 7 spēs supbie inuit
 nobis job. xi. Eleuetur uanus uir in sup
 biam erigatur. 7 qñ pullū onagri lib
 senatū puta. o. Supbz nich; se credit re
 nere ab aliquo. Videtur tñ q; nullus h̄t
 spēm supbie h̄t. Nullus ē; qui non
 sua credat habere a dō. Vñ B. sup amē

SIX

Oleum effusum nom̄ tuum. quis tam isan̄
 aliq̄s. ut aliunde quā a dō aliquid p̄sumat
 nemo sane adō ut phiseus gr̄as agar. ⁊ sub
 dit. O phisee. putas tu aliquid h̄re qd̄ non
 accepisti. Michi inquit. ⁊ idō gr̄as refero
 largitori. ⁊ infidelis n̄ videtur esse in h̄ erro
 re qd̄ credat bona sua h̄re a se. Vñ b. in lib̄
 de diligendo dō. In excusabilis ⁊ infidelis
 si n̄ diligit d̄m toto corde. tota aīa. tota
 uirtute. uirtute nempe clamat iustus ei i
 nata iusticia. qz ex toto se se illd̄ diligere de
 bi. cui totū se debet n̄ ignorat. Ad qd̄ pot̄
 dici qz idō dicit de supbo. qz ipse credit bo
 na sua h̄re a se qz facit ac si crederet. Simi
 li modo loquēdi dicit de aliquo qui nō
 credit xpm̄ esse filiū dī. cum nec terret
 om̄inationibz. nec allicit̄ p̄missionibz. nec
 p̄ceptis obtemperat. nec cōsiliū acquiescit.

De sex quāntū ad q̄ facit supbz q̄i crederet

Sa se bona sua h̄re ⁊ non a dō. **xxv.**

Sex uō sunt quāntū ad h̄ que dicit̄
 supbz facē q̄i crederet h̄re bona sua a se
 ⁊ n̄ a deo. Primo quāntū ad h̄ qd̄ de bo
 nis suis gl̄antur in corde. Vñ ap̄. Quid
 habet qz n̄ accepisti. Si uō accepisti quid
 gl̄aris q̄i n̄ accepisti. Secūdo quāntū ad hoc
 qz de bonis suis se iactat. ad qz p̄tinet il
 lud Job xxxi. Si osculatus sū manū me
 am. ⁊ c. In manu intelligit̄ op̄atio. in os
 culo uō qz est tactus oris intelligit̄ lau
 datio pp̄rie op̄ationis. Ore enī sp̄ualiter
 tangitur res que laudat̄. Vñ osculum
 manus est laudatio pp̄rie op̄ationis. t̄er
 cio qz de bonis suis gr̄as dō n̄ agit. Vñ

hō in gratul dicit̄ n̄ cognoscē b̄nficiū
 acceptū eo qz n̄ faciat ac si n̄ cognosce
 ret de eo gr̄as n̄ agit. ⁊ iucū illud
 ualde nocuū homini. obstruit enī ei
 fontē diuine m̄ie. Vñ b. In gratū dō
 uentus urens sicans sibi fontē pieta
 tis rorem m̄ie. fluenta gr̄e. ḡy. Non
 dignus dandis qui n̄ agit gr̄as de
 datis. Quarto agit supbz. ac si n̄ h̄ret
 bona sua a dō in hoc qz n̄ habentem
 similia cōtēpnit. Vñ b. loquēs phiseo
 frustra in flaris ad uersus publicanū qui
 idō n̄ h̄t ut tu. qz n̄ accepit ut tu. ⁊
 subdit. gr̄as agendo p̄bat te michi tibi tri
 buere ceteros asp̄nando p̄dis qz in corde
 ⁊ ore locutus sit. Non enī iudicaret pu
 blicanū cōtēpnendū p̄ te. si n̄ p̄ illo
 honorandū te censeret. Quinto qd̄ ad h̄
 uult sibi uiuē ⁊ n̄ dō. recognitio
 d̄ni ⁊ reddicio census ul' seruicij. Vñ
 ai supbz dō seruire rēnuic. ipse bona
 sua ab eo n̄ recognoscit. n̄ recognitiōe
 uerborū que ē r̄diculosa ⁊ dō cōtumeli
 osa. R̄diculū enī ⁊ inique d̄nari in ho
 mine folia uerborū h̄re cōtumeliōsū ē
 est dō qd̄ aliquis eum d̄m faciatur
 qui ei seruire dedignatur. Sexto facit
 supbz q̄i n̄ crederet h̄re bona sua a dō
 q̄i supbz de bonis illis n̄ tribuit dō
 q̄i ipse hec requirit p̄ paup̄es. si po
 cul' oburgat querentē dicens. Vos
 queritis q̄i nobis cōmendassetis n̄ at
 tendens qz d̄s bona sua dedit que p̄
 paup̄em ea requirit. Gratuitū putas

qd in pendul primo uelut nolul debitor
 es. aug' dicit t' xpc. Da m' de eo q' dedi
 t' de meo quero t' m' n' donat. Supbia
 uo ista ualde nocua t' homini cu bo
 na sua ado n' recognoscit. Omno em
 alit' supby uiueret si bona sua ado
 recognoscat qua uiuat. T' h' quo ad mil
 ta. Primo t' quantu ad h' q' si hostem
 suu se forcior' uideret ad dnm suum
 succursu p censu ozonem. q' quendam
 nunciu mitteret. t' de iporando succursu
 uehement' d'ideret sciens illd apli. fidel
 em ds est qui n' patitur uos t'ptari sup
 to qd potestis. s' faciet cu temptatoe pue
 tum ut possitis sustinere. It' si uideret q'
 castra corpis sui defende n' poss' dno suo
 reddet ut ipse met defendet illd. sicut q'
 dam cu temptaretur a pecc' fornicatois
 uehement' t' ampl' resistere n' poss'. pster n'el
 se ante crucifixu ait. Dne corona corpis
 qua a te teneo ampl' defende n' possu
 ego reddo eam t' defende eam. t' statim
 cessauit t'ptatio. It' qui bona sua a do
 recognoscat de iniuriis sibi illatis se n'
 uindicaret. s' expectaret ut d'ns suus si
 bi iusticiam exhibet. iuxta illd pu. xx.
 sic dicas redda malu p malo. expecta do
 minu t' libabit te a labore. uidelicet iu
 dicandi. t' debito gehenne quo te obligat
 uindicando. It' qui dnm solu oim
 bonoz suoz dnm crederet ipse tm iudi
 cium formidaret. Non t' timenda sua
 n' a suo iudice lata. s' nec iudicia hoim
 sut timenda. vn' j. ad cor. iij. Michi p

minimo est ut a uobis iudicet. De inde sub
 ditur. Qui aut' iudicat me d'ns t'. It' qui
 a do bona sua recognoscat do tamq' dno
 n' hominibz place' studeret. Ap'ls. Si hoibz
 placere' seruu' cu n' essem. figura' illoz qui
 bona sua sibi attribuit. tenent. qui uole
 bant iohem uocare uoie' patris sui. si
 guram illoz qui bona sua do attribuit
 tenet elizabech que ait. Ne quaqua' sed
 uocabitur iohes. luc. j. t' merito iohes. i.
 gra uocatur qui natus est de sterili scdm
 natura' sic bonu opus gre' debet attr'bu
 ai aia a se sterili' sit. ex do uo hat quod
 bona opa agat. iuxta illd ps. Qui hira
 re facit sterilem in terno matre filioz leti
 tem.

*De spe supbie q' q's credit se h're bona p
 meritis suis q' ad h't. xxvi*

Spe supbie qua quis credit h're
 p meritis suis bona que a do h't. ad cui'
 detest' pmo facit h' q' uiciu illud d'ruu
 fit gre' di. t' qd modo euacuat eam. Si
 em dantur hoibz bona p meritis eoz
 que gra di erit sicut si pat' familias
 soluat opario h' q' ipse meruit in h' ei
 nulla gram facit. Seco hoc q' liberalissi
 mu largitorem reputat uenditorem
 du ea que d'ns ei dat se credit h're mi
 rit in quo to magna contumeliam facit.
 Tercio facit ad detest' hui' uicij. h' qd uici
 um istud obstruit ho'i fontem misericordie
 Si em illi qui laborant h' uicio petat
 sibi aliquid dari a dno. merito dic' eis
 d'ns. It'e potius ad uendentes t' amite
 uobis sicut dicunt uirgines prudentes

fatuus. *h. xxy. Qd fatuitas q comitit' supbia*

ualeat ad detestatione ei. xxvii.

Quarto facit ad detest' hui' peccati magna fatuitas que comitatur h' uicium. Multipli aut' ratione pot' ostendi fatuus qui hoc uicio laborat. Primo q' q'ntumcuq' conetur homo ille n' sufficiat solue' do q' ei debet. Vn' b' in libro de diligendo deo si me totu' debeo p' me fco. quid addam p' me refecto? et refecto h' in non em' ta' facile refectus qua' fcs. s; quide' n' solu' de me h' et de quocunq' q' fecim' s; scriptu' dicit et fca sunt. At uo' in reficiendo p'fco et dixit multa et gessit mira et p'tulit dura nec tm' dura s; et indigna. In p'mo ope me dedit. in scdo se. et ubi se dedit me in reddidit. Datus g' et redditus me p' me debeo. et bis me debeo. qd' do retribu' p' se. nam et si me millesies repende' possem q' sum ego ad dnm. Quanta g' et fatuitas q' homo credat bona sua p' meritis h're cu' ho' n' sufficiat do' soluere que debet. Solutio em' debiti recipienti n' obligat s; debitorem absoluit. Scdo pot' ostendi fatuus qui bona sua credit p' meritis habere q' bn' opando facit ipse p'riam utilitate' et n' utilitatem di. Ds em' bonoz n'roz n' eger. Vn' luc' vy. Cu' fecerit omnia que p'cepta sunt uobis dicite serui inuiles sum' qd' debuim' facere fecimus. In quo uerbo inuunt' nob' dure rationes dicte s; qd' bn' opando. q' debemus solum' et qd' do' inuiles sum' uel ad munus reputare debem'. Vn' timere de

beamus q' serui inuiles illa suam dnm. *h. xxy.* Inuilem seruū eicite in tenebras exteriores. quid debetur hoi' ex h' qd' p'ria uoluntate facit. Tercio pot' ostendi fatuitas q' ipse nich' dat do' nisi p'ius ds hoc dederit illi. Vn' dñs Job xli. Quod dedit in dñs ut reddā ei. et dauid ad dñm. qd' de manu tua suscepimus dedimi' tibi. It' ysa. xxyi. Oia opa nra opatus es in nobis dñe et aug'. Dñe sup' erogat' et ut debeas. et q's h't quicq' nisi tuū. reddis debita nullis debens. donans debita nil p'dens. et b'. Non sunt alta merita ut p'p'ta uita eterna debeat' ex iure ut ds eis iniuria faceret nisi ei donaret. Nam ut taceam q' merita di sunt dona. et ita homo magis p'p'ta debitor est do' qua' ds hoi'. Quod sūt oia merita ad tantā gl'am. Quarta. q' opa nra bona ex se sunt uelut moneta absq' argento. a gra' em' di ualoz in opibz et sine ea sūt opa uelut falsa moneta. q' nich' potest emi a do' qui falsitate' illam agnoscat. Quinto fatuus et talis q' que in oculis nris uidentur merita in oculis di sunt frequen' de merita. Vn' Job iij. Ecce qui seruiūt ei n' sunt stabiles. et ita i' anglis eius reperit p'uitate'. Qnto mag' qui habit' in domos luteas. et c. et ysa. xliij. fca sumus ut in mūdus. om' nos q' p'rius uis menstruate' inuile' iusticie nre. g's. Sepe iusticia nra ad exam' iusticie diuine deducta iusticia est et sordet in conspectu iudicis q' fulget in estimatione opantis. Nullus g' confidat de meritis suis

que modicum ualent ad meritum sciens quod non
sufficiant merita. **B.** Exigam quous merita
et extolle sudores. **Helioz** et misericordia mea super ueritatem.
Idem meum et meritum misericordia domini. **Idem**
uapule sane ut male operans si forte in me
rita uerba operante forte miserebit. **Flagi**
tio qui in me non inuenit meritum quod remun
neret. **Idem** nemo se seducat. quia si bene cogitare
uoluerit inueniet perculdubio pericula. quia non
cum x milibus possit occurrere ei qui cum xx mi
libus uenit ad se. **et c.** et est scriptum de luc. xiiii.
Idem spiritus sanctus illos quos repleuit et spiritu feruente
in ueritate agnosce facit. quia sola misericordia est
que homines peruenit et producit. et subdit mil
tum sibi de hac materia. **Ubi** psalmus dauid est
dicit. misericordia eius perueniet me. et misericordia
tua subsequetur me. et misericordia tua magna est
super me. et misericordia tua ante oculos meos est.
et qui corripit me in misericordia et miserationibus. et
deus meus misericordia mea. **De spe superbie que quis est**
dit se bonum quod non habet. xxviii.
Sequitur de tertia spe superbie pertinere
ad intellectum quod et quando aliquis credit se
habere bonum quod non habet. Ad cuius uicium detestatur
Primo potest ualere emendatio sui etiam
B. magna et rara uirtus profecto et mirabi
lem te apparere et acceptabilem te reputa
re ego hoc certis uirtutibus mirabilius ui
dico. sic etiam dici potest quod ualde magnam
uicium et se miserabile apparere et laudabile
reputare hoc certis uicium miserabilius est
iudicandum. **Secundo** potest ualere ad detestatur
huius uicium maledico que fit laborantibus
hoc uicium ut hecatur. **ysa. v.** ubi sic legitur

ve qui sapientes estis in oculis uestris et coram
uobis met ipsis prudentes. **Tercio** ualeat ad
detestatur huius uicium hoc quod uicium hoc ad id impedit
hominem a gratia dei. **pu. xxvi.** uidi hominem et
sapientem. uidi magis spem habere insipientes
Potest autem assignari triplex ratio. quare hoc
uicium impedimentum sit gratie dei. **Prima** et hoc
quod ille qui hoc uicium laborat gratiam dei non
petit. cum credit se eam habere. et quod non petit ideo
non accipit. **Seneca.** **Idem** imitari nolumus quod
nos optimos credimus. **Secunda** et hoc quod dominus non
libenter daret laboranti hoc uicium gratiam
suam. **Scit** enim quod ille de cuius collatione ei gra
tiam non est. cum ipse credat eam iam se habere.
et sic quod perderet dominus gratiam suam si eam ei
daret. **B.** **Aliquid** potest quod datur in grato.
Tercia ratio et hoc quod ille qui laborat hoc uicium
quod plenus est de nichilo. **Idem** non potest capere
aliquid. **B.** **Non** est quo se immisceat
uauitas ubi totum occupat caritas. **Non** ita est
quo se immisceat uitas quam aliquid occupat
falsitas. **Quarto** potest ualere ad detestatur
huius uicium delusio magna que fit huius qui
laborant hoc uicium. **Deluduntur** enim eis quodam
modo quo delusum est eundam rusticum por
tanti agnum uenale ad forum. quem quidam
leccator uidens dixit sociis suis. **Uultis** ha
bere agnum quem portat rusticus ille. **Qui**
dixerunt. **uolumus.** **et ipse** disposuit soci
os suos per diuisa loca per que rusticus ille e
rat transiturus dicens. quod quilibet. **Mox** qui
revertet a rustico si uellet uende canem illum.
et cum primus quereeret. **redit** rusticus. quod
non est canis sed agnus. **sed** cum quesissent alii

simile ad ultimū credidit de agno qđ ca-
nit esse. s; sup̄b; plus adulatorib; quā sibi
credens. ad ultimū credit se h̄re bonū
q; certissime sciebat p̄ul se n̄ h̄re. Senec̄.
monstrabo t̄ q; omnib; possidentib; de-
sit. s; q; uerū dicat. et hōiē inter men-
cientes stupentē ipsa q; consuetudine pro-
rectis blanda audientē aliquo ad ue-
ritatē p̄ducat. Sic faciūt adultores de
sup̄bo sicut puer de uesica. quā un' aliqñ
tūlū inflat. alius plus. et t̄cū plus donec
bñ inflata sit. Sic unus adulator inflat
sup̄bū. alius ampli' inflat. Seneca. Om̄
amicorū unū offm̄. una otencio quis blā-
dissime fallat. Quāto facit ad detestat̄
hui' uicij hoc qđ hōiē in tanta cecitate
ponit. ut n̄ cecitatem suā agnosce n̄ pos-
sit. Ceca saltem cecitatē suā agnoscut
licet alia cognoscere n̄ possint. Ultimo
facit ad detest̄ hui' uicij h; qđ dyabolus
facit de illo qui laborat h; uicio factū
n̄ solū ad otinendū uilia s; et ad otinen-
dū nulla *De t̄plici remedio c̄ h̄c sp̄m̄*
Triplex aut̄ pot̄ esse *sup̄bie. xxix.*
remediū c̄tra uiciū illd̄. Primum
est frequēs meditatio p̄p̄riū statū. s; me-
ditatio quid desit docet. oratio ne desit
optinet. et est illud ualde utile homini
et ualde placet dō q; homo frequēt se
inspiciat. Et illa aīam diligit d̄s q; sine
cessatione se cōsidat. et sine simulatione se
cōsideret iudicando. Idē nouū misteria
omnia si te n̄ nouū eris simū hōi edifi-
canti sine fundamento. Sedm̄ remediū;

ut corrigenti exhibeat facies hylarā.
adulanti tristis. Sicut em̄ fiet ut a mul-
tis corrigaris et a multis adulatoribus
decepiaris. Nemo em̄ inuito auditori
libent' narrat sic dicit iō. Estario uō
multos inuenit adulantes qui libent'
eol' audit. p̄u. xxix. Princeps qui libe-
ter audit uerba mendacy. om̄s minist-
ros h̄t unpios. Tercū remediū; ut spe-
ctm̄ sacre scripture faciei mentis frequē-
ter opponatur. ḡg. Sacra scriptura tāq;
speculū mentib; nr̄is opponit. ut si qđ
in ea sedum fuerit uideatur. *De spece*

Sup̄bie q; q; se ip̄onit alius. xxv.
Sequitur de quarta sp̄e sup̄bie p̄-
nente ad intellēm que est. qñ aliquis
in estimatione sua ip̄onit se alius qđ est
etiā ualde magna rusticitas. et magna
fatuitas. et et magna iniquitas. Et ip̄o-
nere se alius sit magna rusticitas potest
ostendi p̄ hoc qđ ille qui hoc uicio labo-
rat qñ uult sedē aliorū alius in hospicio
pp̄rio ubi in honorat hōiēs. ubi maxie
debit eos honorare. s; in pp̄ria domo.
Non sic faciebat abrahā qui dicit Gen̄
xxv. Loquar ad dñm̄ meū cum sim cinis
et puluis. sup̄ quē locū dicit ḡg. Ap̄t̄ i-
quit certissimū in quo loco se posuerit
qui se puluere et cinere eū et cum dō loq̄-
retur estimabat. Quā g; pena ferendi se
qui ad sūma p̄ficiūt et de infimū se exol-
luūt. *Q; magna fatuitas sit se ip̄onē alius. xxvi.*

Quod aut̄ magna fatuitas sit se p̄-
ponere alius multiplicat' pot̄ ostē

di. Primo p hoc q quanto magis aliquis se appiat tanto minus apciatur a do. et tanto minus ualet. Exemptu hemul de hoc in saul de quo legitur .3. re. xv. Cu esset paruulus in oculis tuis caput in tribub' isrl' factus es. Exotario cu magnus esset in oculis suis a regno est delectus. Illum qui se despiciat deus apciatur. ps. Cor stritum et humiliatu ds n despicias. Secdo potest ostendi fatuitas ista p in certitudine qua hnt hoies in uita ista de bonitate sua ul' aliena. Vn ecc. ix. Snt iusti atq sapientes et quoz opa sut in manu di. et n nescit homo utru amore ul' odio dignus sit. et licet ho p'sencialiter certus esset de bonitate sua. licet enim proximus tuus in p'senti sit homicida ul' uideus. ul' carracem' forsitam cu in di p iudencia est de ordine cherubiu ul' seraphiu. licet et tu m sis bonus. tamen in di p'sencia iam es patibulo t'ferni affixus. ecc. viii. Vidi impios sepultos qui cu f' ad huc uiuerent in loco sco erant et laudabatur in ciuitate q' iustoz opm. Vidit salomon spu pphetico sepultos t'ferno qui in mundo isto cedebantur sci. ito nulli debet homo opare se. B. Noli te sparare maioribz noli te minoribz. noli te aliquibz. noli uel uni te nemini n dico p'ponas s; nec co parari p' sumas. Id in aiām plane n est timenda quelibz humiliatio. horrenda an nimumq pauenda ul' nimia itinere p' sup' erectio. et; opertent exemptu de

hoc qui ingressurus est p ostiu bassu cui n; p'clolum quantuq se inclinet et si se eleuauit amplius debito. quantu; transu' unius digiti ledet caput suu. Id accidit hys qui p huile ostiu paradysi nolunt ingredi. Tertio pot' ostendi ista fatuitas p h q estimatio alicui' qua p' fert se alius p' dm cui cogitatio locutio est quedā ostentatio p'piaz diuiciarū et obstruit hoī fontem diuine mie. B' phiseus exsufflat miām dū dissimulat miseriam. Quarto pot' ostendi fatuitas ista p h qd talis uult iudex esse sui p'fius. cu p'p'ius amoz hoies soleat fallere in iudicio sui. B. amoz sicut nec odiū uirtatis nescit iudiciū. Id de legibz hūanil' statutū et in causis tam eccl'asticis qua solariis; scio seruant sp'ales amicos causam cum n debe admitti in iudiciū ne ul' fallant uel fallant' amoz suoz. q' si culpa amici tuo iudicio illi' amoz aut minuit aut p'fuit ab scondit. q'nto magis amoz tui. tuū o'ra te iudiciū fallit. It' p'hs. Ita fere opata est omniū hoīm natura. ut aliena meli' iudicent qua sua. Tali pot' dici. tu iudiciū facis de te ipso iudiciū tuum n est uerum. Q'nto potest ostendi fatuitas ista p hoc q. tales credūt solē iusticie n lucere clare nisi in domo scie eoz q. indubitant' magna fatuitas est. Vn B. Nolo ut nusquā arbuteris lucē solem omnē lucem di n in cella tua nusquā esse serenū nisi penes te. nusq'

opari gram di nisi in scia tua malo te cogitare ubiq esse serenū nisi apd te: & peius de te quā de aliquo estimare.

Qd pponens se alius: iniquitas qntū iniquitas ad dñm & ad proximum. xxxv.

Et magna est pferre se alius & quantum ad dñm & quantum ad proximum. Quantum ad dñm quadruplicat est iniquus qui alius se pferret. Primo in hoc q iudiciū datū filio dñi usurpat. Vñ in jo. v. Pat n iudicat quemquā s; omne iudiciū dedit filio. Secdo q opus dñi despicit. pñ. xuy. Qui calūpniatur egentē exprat factori ei. Sibi dicit mēh. Qui facit tale mult displicet multū cū quis despiciat filiū eius. ul' artificia cū quis despiciat op' ei' ita & dō displicet cū aliquis despiciat creaturas eius. Tercio iniquus: in dñm cū se solū bonū credit. qz de dō quod am male sentit. & de sapia dñi male sentit. qñ credit qd dñs in uno solo loco diticias suas posuerit. & de bonitate eius sentit male cū credit qd dñs alius n sit bonus. s; tm sibi. Vel credit q parū alius sit bonus in quo qdām dō derogat. Vñ h. y. Qui aut dixerit fatue dicit glo. n modicus furoz: & que dñs sale sapie ddiuit. in fatuarū dicit & salienti dō derogare. Quarto talis iniquus est in dñm. qz dū ipse est in se magnus dñs. in eo qd amū est parvulus cū dñario in oportet at esse. Oportet enī hoīem minui ut dñs in eo crescat iuxta illd pcurso ris jo. uy. Sicut aut oportet cresce me

aut minus. In proximum uo iniquus est qui se pferat alius duplicat. Primo qā psumit hoīem iudicare in quo n habet iudiciū & contra phibitionem dñi. h. y. Nolite iudicare & n iudicabimini. Apłs. Tu quis es qui iudicas serūū alienū. suo dñō stat aut cadit. Secdo qz inique iudicat eum. & qñ hab; staterā dolosam. cū p uno peccō qd fac de proximo suo se ei pponit cū sciat se multa peccā misisse. pñ rea nescit circūstancias peccōz in pñō que multū possunt diminuire peccm eius. Nescit enī qua intencione fecerit. & utrū exsurreptione ul' ex deliberatione. utrū ex ignorancia. ul' ex cōtra scia. utrū casu ul' exposito. & utrū uehementia cōtationis. It p ridiculosa argumentatione quā non auderet & recitare in scolis. Proximum suū iudicat malū. ul' p leui signo. De hac staterā legit pñ. xi. Statera dolosa: ab hominatio ante dñm. qui sapient est; peccā sua longe maiora peccatis alioz estimaret cū melius agnosceret circūstancias peccm suū aggrauantes quā circūstancias que aggrauāt peccata alioz. b. Qui pfcē examinando se metipsum in telligit suo peccō. nullius peccm par esse estimat q n sicut suū intelligit hoī qui se alius pferat. qui de se solo bonam h't opionem. quqz ita accidit sic accidit aman qui de se solo credebatur qd a solo rege ess; honorandus. cū a rege ess; suspendendus. Vñ hest. uy. Cogitant aman in corde suo q nullū alius rex n

se ipm uellet honorare. Redir. 7 tamen sub
 dicitur in fine capli. qd' suspensus est aman
 in pambulo q' parauerat marcocheo.
 marcocheu enim que aman suspendere
 uoluit rex honorari pcepit ut ibide leg'
 sic ille qui iudicat qnq' 7 dampnandus
 7 qui ab eo iudicatur ad regnu' 7 sublima
 dus. **De presumptione. xxxiiij.**

Oicum 7 de supbia intellēs. sequent'
 dicendū est de supbia affēs. que p
 mo pot' diuidi in duas spēs. s. in presūp
 tionem 7 appetitū iprie excellencie. 7 p
 mo psequemur de psumptione de qua cō
 tabimus hoc ordine. Primo ostendendū
 est quantū sit timendū uiciū presūpti
 onis homini. Secō ostendemus psumpti
 olos hoīes fatuos esse. tērcio
 distinguem' diuersas spēs presūptiois.
 tērciplex pot' ostendi q' ualde timendū
 sit uiciū presūptionis. Primo p h' qd'
 dñs p tanto dāpno. 7 iactura animay
 uoluit mederi huic morbo. idō enī dis
 tulit in carnari ualde longo tēp' ut p
 sūptio in hoīe destrueretur. uoluit enī
 uenire ut hō de lege naturali ul' sc̄pta
 iunāctur q' neutra uiuari possit. Secō
 pot' idem ostendi p h' q' dñs aliqñ uiros
 scōs pmitit cadere in aliqd' mortale
 manifestū ne de se psumant. Vñ aug'
 audeo dicē supbiū esse uale cade in aliq'
 pccm mortale aptū 7 manifestū un
 sibi displiceant. qui tam sibi placendo
 ceciderunt. Salubrius enī sibi petrus
 qñ fleuit displicuit qm qñ presūpsit.

Triples dāpnū q' puenit ex psumptione. xxxiiij.

Tercio potest idem ostendi p multiplex
 dāpnū q' puenit ex psumptione
 7 7 triples dāpnū qd' inde puenit. Ds
 enī presumentū suū auxiliū subtrahit.
 subtrahēto di' auxilio homo in bono n̄ pfi
 cit 7 tandem in malū corruit. Ad p̄mū
 pot' referri illd' iudich. vi. Dñe ostende
 qd' n̄ delinquis psumentes de te. 7 p̄su
 mentes de se 7 de sua uirtute glantes hu
 milias. Ad scōm p̄tinet q' dicit aug' sup
 illd' ps. Infirmata 7 tu uō p̄fecisti eam.
 n̄ firmaretur dic' aug' nisi defirmaret'
 Id' multos ipedit a firmitate p̄sūp̄cio fir
 mitatis. De ruina uō quā facit p̄sūmp
 tio exemptū hemus in petro qui uili'
 ceteris corruit. qz p̄ ceteris p̄sumpsit.
 De p̄sūptione ei' hētur m̄. xij. 7 siōs
 scandalizati fuerint in te s; ego non.
 7 luc. xxii. Dñe paratus sū tecū in car
 cerem 7 i mortem ue. De eius ruina
 habetur m̄. xxvi. qualit' ad uocē anel
 le negauerit. aug'. Vbi dixisti sufficiat
 ibi defecisti. Vbi t' placuisti ibi p̄ysti.

De fatuitate de se presumentium.

Fatuitas uō que est in eo qui de se pre
 sumit multiplicat' pot' ostendi. Primo ill'
 uerbul' scripture que infirmitatē huma
 nam ostendūt. de quib; pauca subdam'
 ij. ad cor. iij. Nū qd' sufficientes sumus co
 gitare a nobis. qñ ex nobis 7 c'. Si n̄ suf
 ficit homo ad bñ cogitandū q; minimū
 inter bona oya quō sufficiet ad alia.
 jo. vi. Nemo uenit ad me nisi pat'

qui misit me traxerit eum. Ido die eccia cant
i. Trahe me post te. Sup q uerbu dicit b.
in psona eccie. Dne scio me nequaqua pos
se puenire ad te. nisi gradiendo pr te. sed
neq h quide nisi adiuuante te. ido pcor
ut trahas me post te. b. si quide cui est
auxiliu abste ascensionem in corde suo i loco
que posuit. 7c. Puenturus qm ad te i mon
tibz gaudior. osee. xiiij. P dicio tua isrl ta
tumim ex me auxiliu tuu. 7 in ps dicit
homo esse spc uadent 7 n rediens. P se ua
dit homo ad peccm s n p se redit. Haul
p se descendit in rapida aqua s p se n al
cendit. Pisas p se intrat in nallam. s no
ex se erit. cetera p se pferit spual s n p se
pferit frumentu. Sic p se homo pot face
malu. s n p se bonu. jo. Sine me nichil
potestis face. 7 aug. loquens de negatõe
petri hoc cognoscit qm uerum sit. sine
me nichil potestis face. ecce ad uni aure i
pulsam firmissima colupna tremuit.
Seco potest ostendi fatuitas psumenciu
de se p collatione in beallitatis nre ad
fortitudinẽ hostiu nroz. Hos em sumus
si locuste gygantibz infernalibz oparati
qui snt hostes nri. Valde g fatuus 7 qui
psumit de se. in do tam possum gygates
deuince. Vn orig. sup nuu. ubi loquitur
de exploratoribz nullis a moyse. Vlt dnt
ihc res mirabiles face. Vlt de locustis su
pare gygantes 7 de hys que in terra
snt celestes uincere nequial. Tercio po
test ostendi fatuitas psumenciu de se
exemplis uiroz forciu qui corruisse legu

tur. sicut exemplo petri. dauid. salon. 7
similiu. gg. cadente dauid nemo supbiat
multos legim in sacris scripturis i mortẽ
psumpcionis 7 corporali corruisse. Unde
multu fugiendus est. mont iste. aug. mt
tum infraus 7 qui illuc ire tendit ubi
multos corruisse aspiciat. In monte isto
ccaderunt omis qui opantur iniquita
tem. papue pot agnosci fatuitat psim
cu de se p experienciam pprie in beallita
tis. leuem em cogitatione n possumus
uincere. modicu uerbu n possumus sus
tine. Qua temeritate g magna psimi
mus. fatuitate psumenciu insinat
de se nob salon. xiiij. pu. dicens. Sapis
timet 7 declinat a malo. stultus tñsilit
7 cõdit. *De iij. spibz presumpcionis. xxxv.*

Sequit de spibz presumpcionis 7 pos
sumus distinguere iij. spes ipsius.
Prima spes 7 qn aliquis psumit q ali
n presumit. hac spe laborant illi qui
noua psument pferentes se antecel
soribz suis. 7 qui cora aliquibz sibi eq
libz ul melioribz psument q n ipsi ad
hanc spem psupcionis uidet referri il
lud ecc. xxv. Audi tacens simul 7 qren
7 in medio magnatorz loqui n psumat.
Secda spes presumpcionis 7 qn aliquis p
sumit de h de quo psumentu n esset.
ut cu aliquis psumit de uiribz suis ul
de amical carnalibz. ul de diuicis. Ad
hanc spem psupcionis uidet pñere
illd. se. xvi. maledõs homo qui cõdit
in hoie 7 ponit carnẽ brachiu suum.

7 subdit. Bndictus uir qui confidit in dno
 7 e illd ysa xxxvi. Ecce confidis sup ba
 culu harundiueu contactu istu sup egyp
 tum cui si inuixit fuerit homo increbit
 manu eius 7 pforabit eam. 7 illd psu xi
 Qui confidit in diuiculis suis coeruet. Ter
 cia spes presumpcionis est. cu quida pre
 sumit aliquid ante tempus ut cu aliqs
 presumit de uictoria qui ad huc 7 in pug
 na. ad q illd xl. job. pot referri. memero
 belli nec ultra addas loqui. 7 illd. iij. xxx.
 Non gletur accinctus equis ut distinetus
 7 uocat oio accinctu illu qui indutus 7
 armis 7 ad huc est in acie. distinetu uo
 uocat illu qui uictor est 7 ia arma depo
 sit. Ad idē 7 referri pot illd q dicit q
 dam pat' auda frī dicenti. mortuus su
 mundo. 7 si tu mortuus es ait pat' dya
 tam non est. Ad eandē tamē spem presump
 tionis pnet q aliquis presumit de pfee
 rone qui ad huc 7 in inchoatione quan
 tūcumq aliquis pfeceit semp reputare
 debz se in apientem. Vñ in ecc. Cum
 consumauit homo tunc incipit. gg. Imor
 talis nescit mens p torpore ueterascere
 que semp studet p desideriu inchoare.
 Id si a bonis inchoatis uolumus lascesce
 ualde necesse est ut semp ea credam' nos
 inchoare. 7 dauid. 7 dixi nō cepi. se. uij.
 Patre uocabit me 7 p' me ingredi nō ces
 sabis. 7 xliij. ecc. A luna signū d i ei festi
 luminare. q inuuitur in consumatione me
 sis. sic uir iustus quō pfectior efficitur
 tanto in oculis suis minuitur. Quarta

spes presumpcionis 7 qñ aliquis presumit u
 lud q est sup uires suas. sicut cu aliquis
 presumit qd ipse exibat a peccō qñ uoluit
 cu tamen a casu in peccm in caue n pos
 sit. Ad hanc presumpcionem pnet uo. ecc.
 xx. Repmissio nequissima multos pdidit.
 De hac presumpcione ampli' dictū 7 in tē
 ratu de luxuria ultimo caplo circa finē
 Ad hanc spem presumpcionis pnet. qñ
 aliquis in sufficiens recipit cura aiaz
 7 p mittit se alios a lupo infernali liba
 re cu ipse iam sit in ore ipsius. Ad destru
 endū uicium presumpcionis posuit dñs ho
 minē iam formatū in paradysō ut leg'

Ipsē hō n posuit se ibi. imo posuit
 a dō ibi stare n potuit. Quō g in celesti
 paradysō suis uiribz se ponet. *De appetitu*

O dictū 7 de uicio *pprie excellencie xxxvi.*

presumpcionis. sequent' dicendū est de
 appetitu pprie excellencie 7 cu sit triplex
 excellencia. s. excellencia dñy. magisterij.
 excell' excessus simplicis. qñ. s. aliqs exce
 dit aliū in aliqua grā. ita tñ q n est su
 perior ad eū pot' distingu' appetit' pprie
 excellencie in tres spes. s. in appetitum
 dñy. magist'ij. 7 simplicis excessus. In ap
 petitu uō dñy primo psequem' q ideo
 peccm est quia locus dñy pprie locus dñi
 est. neq' debet ab hoīe appeti naturaliter.
 equalitas inter hoīes esse debz. nec 7 hō
 subiectus hoī nisi p peccm in bestiam sit
 ouersus. 7 sic qdām hoīe inferior sit fcs
 Vñ gg. in moralibz. Non 7 data homi
 plarō ut onetur hominibz. s. bestis r'

De appetitu dñy

vt. ⁊ uoluerib; ⁊ piscib; ⁊ homib; in eo qui
 induit faciem eorū. ⁊ enī n̄ delinquimus
 pares sum; ⁊ est scriptum illis de p̄mo Gen
 ibi post illud uerbu faciamus hominem ad y
 maginē nr̄am. ⁊ subdit. ⁊ presit piscib;
 maris ⁊ c. Ad detest uō hui; uici; potest
 uti dissuasionib; quas faciūt scripture
 de uicio isto ⁊ de multis pauca ponam;
 Leḡ ec̄ vii. Nolite querē ab homine du
 catum neq; a rege ceterā honoris. Sicut
 ad regē sp̄aliter p̄tines ponere aliquē
 in regno suo qui loco ei; sit ⁊ regi in
 iuriam faceret qui ab alio quā a rege sū
 eius assensu hoc optinē uellet. sic dō iu
 riam facit qui ab alio quā ab ipso digni
 tatem querit. It̄ ec̄ vii. Noli fieri iudex
 nisi uirtute ualeas r̄ipe iniquitates. sic
 in officii corpali hostes p̄cipue irruūt
 sup regē. sic hostes. s̄ sp̄uales iniquitates
 ⁊ demones irruūt sup illū qui in dig
 nitate est. Vñ necessariū est ei ut uirtutē
 habeat dirūpendi eas. It̄ iō. Caue hono
 res quos sine culpa tenere n̄ potes. Sub
 limitas honorū magnitudo scelerū est.
 ḡ in pastoralis pollet uirtutib; inuit
 ⁊ coactus accedat ad reginē aīay. Si
 ille qui uirtutib; pollet debet accedere
 inuitus. quid de illo qui uicijs sordet
 ille nullo m̄ deb; accedere. ⁊ si accedat n̄
 modicū dāpnosum; sibi ⁊ ip̄o. Dāp
 num ip̄i pot̄ ostendi hys testimonijs
 scripture que secūtur. Legit̄ enī. p̄. xv
 vii. Regnantib; impijs ruine hominū.
 It̄ leo rugiens ⁊ ursus esuriens p̄nceps

impius sup ip̄m paupem. It̄ ouis in digni
 prudentia multos opprimit p̄ calūpniā.
 ⁊ xxi. Cum impi; supserint p̄ncipatum
 genuit ip̄s. Dampnū uō qd̄ in currit q̄
 cū in digni sit sublimat̄. insinuat nob̄ auḡ
 dicens. In nullo sc̄cio d̄m̄ ita iratū m̄
 quā in h; q̄ cum indigni essem ad remū
 poni positus sū ad amplius sicut ad gu
 bernaculū in apice regiminis ecclesie.

Exempla q̄ ualent ad detest hui; uici; xxxv.

Possunt uō duo ualere ad detestā
 hui; uici; exempla. ⁊ de multis ex
 emplis pauca ponam; ⁊ p̄mo ponam;
 exemplū d̄ni nr̄i ihu xp̄i de quo legit̄
 iō. vi. Ite aut̄ cū uidiss; qz uenturi essēt
 ut rapent eū ⁊ facerent regē fugit
 in montē ipse solus querentib; cū ad
 mortē ipse se ultro optulit ut legit̄ iō
 xviii. Querentes aut̄ se ad regnū fugit
 ut ostendet q̄ quibusdā expediret esse
 mortuos potius quā esse in loco digni
 tatis. hoc ip̄m ostentur aliqui nobiles
 ⁊ potentes q̄ potius expediret eis esse se
 profos. q̄ esse in statu in quo sunt. hoc
 exemplo utitur ap̄s ad heb̄ xii dicens.
 Curram; ad p̄positū nobis certamen as
 picientes in auctore fidi ⁊ d̄sumatore
 ihm qui p̄posito sibi gaudio sustinuit
 crucē. De auḡ. ⁊ legitur q̄ fugiebat ab
 omni ciuitate que n̄ habebat ep̄m. ne
 in ep̄m caperetur. Inuenit̄ ⁊ de quodam
 priore clare uallē galfredo noīe. quod
 cū electus ess; in ep̄m tronacē ⁊ ab eu
 genio pp̄. ⁊ abbe suo sc̄o bernardo cogit

tur onus episcopar' subire ipse p'stat
 ad pedes abbas & clericor' qui elegerat
 in motu crucis ait. monach' fugitiuus
 si me cecitas esse pot' ep'c uero nunqua
 ero. Cui laboranti in extremis quida mo
 nach' ei carus assidens ait. Care mi qa
 nunc corpe separem oro te ut si potes sal
 ua uoluntate di' statu tuum p't morte m
 reudes. Cui oranti p't morte eius coram
 altari apparuit in uisione galfrid' dioc'
 lace assum galfrid' fr' tuus. Cui ille. Care
 mi quo' e' t. Cui ille Bene. s; reuelatu est
 m a sca trinitate qd si p'motus essem in
 ep'm fuissem de numero reprob'.

Quod male sit ambiciosus du ad dignitate tendit.

Tercio pot' face ad detest' hui' uici
 hoc qd ambiciosus matu' e' cu ad
 dignitate tendunt. Peius est eis cu iam
 dignitate acquisierunt. Pestime erit eis
 cu punientur de h' qd in loco dignitatis
 male se habuerunt. Qd male sit ambiciosus
 du ad dignitate tendunt. p'mo patet ex
 uerbis senecae dicentis. Quocunq' eminere
 uidentur quauis pusilla sunt. & t'm m
 opatione humilimo' exercent p' diffici
 les & arduos tramites ad euntur. cu fra
 gosa in fastigiu' dignitatis via est. It' p' h'
 hoc maximu' matu' h' ambicio. q' n' res
 p'iat ul' dm. ul' se. ul' alios. s; p' fas & ne
 phal' & mille picla ad dignitatem redit
 qua appetit. Ambiciosus semp' e' pauid'
 timet em ne quid dicat ul' faciat qd in
 oculis hoim displiceat. honestate mentit'
 huilitate simlat. cunctis adulatur. cunctis

inclinat. omnium est seruus tributari' gra
 uem pugna h' in se. cu iniquitas pullat
 animu' & ambitio trinet manu'. Qd autē
 ualde male sit ambicioso cu iam h' dig
 nitatem triphat' pot' ostendi. Primo ex
 uerbis b. sic dicentis. O ambitio ambici
 encu' crux. quom' omis torques. omnib;
 places. Nil acerbius cruciat. nil molesti'
 inquietat. nil tamen apd miseros morta
 les celebrat' negocius eius. It' seneca flet
 ex hys quos purpuratos iudes felix est
 n' magis qua ex illis quib; sceptru' & cla
 midem in cena fabule assignant qui in
 loco dignitatis su' in maiori piculo su'
 quantu ad aiā & etiam qutu ad corp'
 frequent'. Jo'. honores secū picla trahit.
 cito piclatur potestas. Quanto honoz ma
 ior. tanto maiora picula. It' altissimi mores
 crebris fluminib; feriunt'. Aug' & loquens
 de eo qui pre e' dicit. qd qnto in loco supio
 ri. tanto in maiori piclo uelatur. Inter
 dum p'ncipes ip' magnu' periculu' in q'
 sunt n' andent & ire per p'ria ciuitate
 n' ab armatis defendantur q' n' e' parua
 miseria. tullius. Nonne meli' est
 p're qua in sua ciuitate sine armatoz
 p'sidio n' posse uiuere. In maiorib; etiā
 criminib; su' frequent' qui p'fuit. Vn'
 se. v. Ibo ad optimates & loquar ai eis
 ipsi em cognouerunt uiam dñi & iudi
 cui di sui. & ecce magis hui' simul ofre
 gerunt iugū ruperunt uincta. In
 eode caplo in fine. Inuenti su' in p'plo
 meo impy insidiantes q' aucupes la

Q' male sit ambiciosus ad dignitate tendit.

queos ponentes et pedicatos ad capiendos uiros. sicut de muscipula pena auibus. sic domus eorum plene dolo. id est magnificati sunt et ditati. in crassati sunt et impinguati et preterierunt sermones meos pessime. Seneca. Abstrahunt a recto diuicie honores et potencie et alia que opinione nostra sunt cara precio sui uilia. In maiori est labore sunt. Vnde sunt significati per duo opimenta superiora que in tabernaculo erant de pellibus arietum propter estum et ymbrium diffusionem de quibus heritur exo. xxv. Opimenta illa custodiebant opimentum inferius quod erat ualde preciosum. sic illi qui presunt custodiunt filios dei quos ipse tenet diligere. nec uult in comoditatibus et uexationibus exponi. Vnde greg. misericors deus quos tenet diligit ab extremis actibus abscondit. Nam et pater familias ad eum laborem seruos mittit a quo filios subales suspendit. et in delictis sine uexatione decori sunt. Vnde seruus in puluere deturpant. Sappa pluuialis non ideo supponit ceteris uestibus quia carior habetur. sed potius ut sola deturperet. Hec fit huius principaliter ad utilitatem illi capere sed pro utilitate ceterarum uestium. sic qui presens est non debet se reputare ceteris meliorem sed debet credere se in statu illo positum propter ipsius utilitatem non propter suum honorem. Expedi enim ut unus moriatur pro populo. laboriose uite et periculose exponatur. que est uelut quedam mors. multa enim ad eum facta sunt ut mortem istam appetant et dulcedinem quiete uite fastidiunt. Vnde greg.

Cessationem a laboribus mundi dominus imparet. sed uelana mens plus assequi aspecta carnaliter quam tenera spiritualiter gaudet. habentes manna fastidiunt et cepe desiderant que non sine lacrimis comedunt. Preterea ab initio si ex dignitate quam appetunt non optinent honorem quem intendunt. Non enim honoratur a dignitate sed dignitas potius ex honoratur ab ipsis et deturpat. Iohannes eggie de cetero tullius ait Cesar cum quosdam honorare uoluit non ipsos honestauit sed ornamenta deturpauit. Ite boetius. Quanto maior est dignitas tanto despectiores uisibiles facit. At tamen impune reddunt namque impudenter dignitatibus uicem quas sua irragione commaculant. et licet ualde male sit ambrosius dicitur in loco dignitatis deturpant tamen erit eis cum per abusione sua punientur. Vnde Iohannes. In maiori gradu maior sine dubio pena. Sapientia. vi. Potentes poterunt tormentum patientur. et apoc. xvij. Quantum glorificauit se et in deliciis fuit tantum dabit ei tormentum et luctum. Ad detestandem huius uicij uale potest hoc quod uicium huius est efficax ita ad capiendos homines. Vnde quidam plurima cum soleant hominum corrumpere mores fortius euerunt femina censuram honorem. Idem Queres nec femina uincere possunt sub iugat ambitio. Possunt et uia ad detestandum huius uicij parabola illa que heritur iudicij. Ierunt ligna ut ungerent super se regem. dixeruntque oliue. Impa nobis. Que respondit. Numquam possunt deserere pinguedinem meam qua dum utuntur et homines

7 uenire ut inter ligna pmouear. Dixeruntq; ligna ad arbore ficum. Veni 7 sup nos regnu accipe. Que rdit eis. Numqd possit desere dulcedine meam. fructusq; suauissimos 7 ire ut inter cetera ligna pmouear. Locutaq; sut ligna ad mte

Veni 7 impa nobis. Que rdit eis. Numq; possum desere uinu meu quod letificat dm 7 hoies 7 inter cetia ligna pmoueri. Dixeruntq; oia ligna ad ra nu. Veni 7 impa sup nos. Que rdit eis. Si ue me regem sup uos dstitueris uenire 7 sub umbra mea requiescere. Ligna sup se regem unguunt. qm aliqui aliq eligunt ut eis dnetur. Notabiliter aut dicuntur eum uigere. Occasionem em dat ei ut uncte 7 mansuete se habere erga eos in hoc qd eum sibi pficiunt 7 pponunt. Valde em puer su; eos exhonore qui eum in honore posuerunt 7 potestate de manu aliquoz accepta ut in opphione eozde que puer fiscal figurata; .m. xxvii. in hoc qd milites pefidis accipientes harundine de manu xpi pacciebant inde caput ipsius. In harundine em que uacua est potestas terrena intelligit. que nich h soliditas. Poluua cuius pinguedine ds 7 hoies utuntur significatur aliquis uir misericors in opib; mte exercens se qui oleo mte sue pauptate alioz rdit 7 qm in piguat. luce 7 diuine gre eodem oleo in se nutrit 7 rseruat. Talis prelatione refugit timens ne occasione eius bonu am

tar qd accepit. In ficu u intelligit aliqs dtemplariuus iam dulcedine di 7 dtemplatione sciens qui platione n uult recipere q; timet dulcedine qua sentit amittere. Scit em qd oportebit eu p sollicitudine exteriore extra se exire. Vn luc xiiii. Villa emi 7 necesse habeo exire. 7 die intli. Ab interna dtemplatione ibide die cio. aug. In emptia uilla dntatio notat 7 supbia. Villa posside homines sibi subde uicium malu. Viciu pmu p uitam pp feruore uini intelligit aliquis pfee caritatis 7 feruentis qui plationem silu recusat. timens ne si eam suscepit feruor caritatis in eo tepescat. pp aqua mandane sollicitudinis sup uisulam. Ramu no rubi est q; uulgo sente appellat aspinum 7 aculeatu sic sentes. 7 scdm iosephu. ad impetu uenti igne naturam pducit 7 est in pncipio molle. s; postea induretat. Vn significat aliquem malu ambiciosum qui in spinis uitioz est. Spinosus e qui spoliat subditos suos. sicut spine lana spoliant oues dngen. tel eas. qui ex se emittit igne. puerle dulationis qui se 7 subditos dburit icendio infernali. qui se subditis suis molle in pncipio exhibet mansuetu. de inde uero durug; tyrannide exercet. 7 talis regimen n recusat. *Esio ad uerbu apli q;*

Poterit tm abiosi allegant. xxxix. Puideri alicui q; appetit dnu mal' n sit cu dicat apls. i. ad tym. iii. Siquis epatum desidat bonu opus desiderat.

Si nulla est obiectio ista. si quis uerbu apli
diligent' dsidat. Non eni dicit apls. quod
si quis desideret epatum q ipse bn faciat.
ul' q desideriu eius sit bonu. s; uult osten
de quid significetur hoc noie episcopat'
qz nom grecu e. Vn glo sup illi locum
exponit uoluit apls quid significet epat'
q est nom opis n honoris. Grecu eni est
7 inde ductu uocabulu. qd ille qui p fia
tur illis quib; pfiatur sup intendit cu
ram eoz gerens. Scopos eni intentio est.
Vn ep'c latine sup intendens dicit'. ut
intelliga se n esse epm qui p esse dixer
erit n pdesse. Episcopat' eni e sup suam
7 alioz uita inuentio. Hec ualet h argu
mentu si quis epatum desiderat. 7c. Ergo de
siderium epatum e bonu. sicut n ualet si
dicatur iste latro qui uult furari bonam
cappam ipse desiderat bona rem qz bonam
cappam. s; desideriu eius e bonu. Vn sequit'
in eade glo. locus supior sine quo regi po
pulus n pot. 7 si ita mereat atq; admitt
retur ut decet. tñ indecenter appetit'
sed oculum . . . scilicet querit caritat ue
ritatis. nego . . . cu iustu suscipit
necessitat caritatis. qua sarcina si nul
lus inponit papiende atq; intuende ua
cand e ueritati. Si aut inponit suscipi
enda pp necessitate caritatis. s; n deserenda
e delectatio uitatis. ne subtrahatur
ipsa suauitas 7 opprimat ipsa necessitas.
Paret q appetend' n e locus dignita
tis. Vn s. ad eoz. Caritat n est ambitiosa.
Quid aut in dignitatib; hoies appetat

utru labore aut honore satis appareat.
Si honores 7 diuicie ab ecclesiasticis of
ficiis separent' ut leg' q mortuo hieo
pp diu uacauit papatus nec inuentus e
qui subiret illd onus. qm n habuit ec
clesia diuicias nec pompam scilicet. hys
aduinctis tpe siluestri ilico auto nasce
batur 7 late puagabatur. **De appetitu**

Occurrit de appetitu dñi mag' y. xl.
dicend' de appetitu magisterij de
quo h ordine dicemus. Primo dicemus
ex quib; causis appetitus magisterij pos
sit esse culpabilis. Seco ostendem' de
magisterio curiosoz. qñte sit uexatio
nis 7 afflictionis. Tercio ostendemus
quanti sit meriti ministeriu magisterij.
qd hnt uiri quos regit timor 7 caritas
dñi **qñte appetit' magisterij sit culpabilis.**
Primu q notandū e q appetitus magi
sterij culpabilis pot esse qñq; de causis.
Primo pp ignorantiam. qñ s. aliquis
plumit docere q non addidicit. Vn
la. iii. Nolite plures magri fieri frs ma.
Vn glo. n tantu discreti 7 in scripturis
docti. pu. xvii. Qui prius rēder q
audiat stultu se esse demonstrat 7 con
fusione dignu. Salustius. Postq hono
res ad epti sunt. tñc primu acta 7 pre
cepta maioz lege incipiunt ppositi
hoies. ecc. xxxii. Audi tacens 7 p reue
rencia accedet t gra bona. Jo. Securi
qui uariam suppellectilem 7 uilia o
puscula fabricant sine doctore esse n
possunt. qd cupiunt q medicoz est

ymmetur medici tractant fabula fab.
 Sola scripturarum ars est qua sibi passim
 omnes uendicant. et subdit. hanc uniuersi
 presumunt. lacant docent ante qua discunt.
 gg. Turpe est tunc solutione querere cum debemus questionem enodare. Socrates
 eundem in interroganti quomodo possit optime
 dicere ait. Si nichil dixeris nisi quod bene scies.
 Secundo potest esse culpabilis appetitus magistrorum
 propter in honestam uitam. In dignum
 enim celestem doctrinam esse in uase
 se in mundo. Vnde dauid. Peccatori dixit
 dominus quare tu enarras iusticias meas
 et cetera. et per uerba xxvi. Quomodo si argento
 ornare uelis uas fictile. sic continentia
 labia cum pessimo corde sociata. Dignum
 uisionem est. qui argento uas fictile ornare
 uellet. quia cum uellet ornare lutum
 sordidaret argentum. Sic uisionem dignum
 est. qui cum malus sit tamen ad superbiam
 et uanam gloriam uerba bona dicit. docens
 bona. quodammodo obligat se ex doctrina
 sua ad bene faciendum. Vnde super illud Job.
 xxxix. aut circumdabis collo eius hinc
 nitum dicit gg. collo equi hinc nitum
 circumdat. quia ne per aduersa opera prodeat suis
 uocibus uita predicantis obsidetur. et sic
 illud per uerba iij. Circumda eos gutturi tuo di
 cit glo. Virtutes docet circumdari gut
 turi. cum uox in gutture potest fieri soleat.
 quia si predicantis uox de interioribus manat
 et exterioribus circumdat. Nam quo aliquis
 ad bene operandum et uiuendum excitat eo ad
 bene agendum opera predicationis se ipsum li

gat. gg. Qui uerbum dei loquitur prius stu
 deat qualiter uiuat. et post ex actu colligat
 que et qualiter dicat. xxxix. ecc. Que in ma
 nu habes ceteros cibus. ea in manu hominum
 que ope implemus et talia debemus predicare
 re aliis. et cetera xxxix. Confirma uerbis et fi
 deliter age cum eo et omni tempore inuenies quod
 necessarium est. Bona operatio est uerbi confirmatio.
 Mala uero operatio uerbi infirmatio est.
 fideliter agit cum uerbo qui quod predicat crede
 dere se ostendit. quia idem ope implet qui
 predicat dilectionem aliquam uenenatam esse
 et toxicatam et tamen eandem sumit non uide
 tur credere quod predicat nec fideliter agit cum uerbo.
*Quod habet doctrinam bonam et uitam malam sit homini
 uicandus et deo displicens et ecclesie multum nocens. xij.*

Et notandum quod habet bonam doctrinam et
 uitam malam ipsi homini ualde est uerecun
 dum et erubescencia plenum. deo et multum
 displicet. et ecclesie multum nocet. primum
 tripliciter potest ostendi. Primo ex hoc quod
 ille qui bene docet et male uiuit quasi defert
 lucernam ante se qua immunditiam suam
 alius ostendit. Dauid. Lucerna pedibus
 meis ubi tuum. et per uerba vi. mandatum luc
 na est. et lex lux. Italis de bello fugit.
 et tamen ad pugnandum strenuus alios ex
 hortatur. luterus et prope damnationis
 publicat. Vnde ap. In quo alium iudicis re
 ipsum odempnat. It in libro prosperi. Bene
 loqui et male uiuere nichil aliud est quam se
 sua uoce damnare. talis sibi ipsi contradicit
 et se ipsum confundit. Io. Non confundant
 opera tua sermonem tuum ne cum in ecclesia

loquū tactus quilibet gaudeat. Cur igitur que
 dicit ipse non facis. Delicatus magister est qui
 pleno ventre de ieiuniis disputat. Accu-
 sare et auariciam latro potest. Sacerdotis
 mens manusque concordant. talis ope destru-
 itur qui uerbo edificat. xxxviii. eccl. Vnde
 edificans et unus destruens. quod prodest eis non
 labor. talis habet linguam longe maiorem ma-
 nu. quod sine dubio monstruosum est. greg.
 monstruosa res est manus remissa et lin-
 gua magna. In loqua. De tali uisione so-
 let dici illud Gen. xxvii. Vox quidem uox
 iacob est. sed manus manus sunt esau. Quod
 autem habet multum displiceat deo ostendi potest
 ex hoc quod dominus maledixit ficulnee habenti folia
 sine fructu. ut leg. h. xxi. ficulnea enim
 sine fructu predicator; habens uerba sine
 operibus bonis. Id ostendi potest per hoc quod
 dominus tot maledictiones faciebat scribis
 et pharisaeis qui habebant folia uerborum sine
 fructu bonorum operum. Quas maledictiones
 habes. xxxiiii. h. Quid autem ualde noceat
 ecclesie dei multipliciter potest ostendi. Primo per
 hoc quod doctrina ecclesie in eis non habet talem
 uirtutem quale deberet. Vnde auct. Qui
 non ardet non incendit. greg. Magister ualeat
 ad predicandum sancti amoris scientiam quam exerce-
 rat sermonis scientiam. Id nulla est dulcedo lin-
 gue nisi odiatu sapore uite. Id greg. s. ezech.
 Sermo dulcedine non habet quam uita
 uerba in terra scientiam remordet. Idem illi so-
 li de deo dulcat loqui nouerunt a cordis
 eum uisceribus dilexerunt. Id sermo dei
 detestabilis redditur hominibus per uitam malam

predicantium. Vnde greg. Cui uita despicitur
 necesse est ut eius predicatio detestetur.
 Ipsa et ueritas suspecta redditur hominibus
 Quis enim crederet alicui qui aliquam uiam
 assereret latronibus plenam et neminem pos-
 se transire per eam absque spoliatione et ui-
 gulatione. si per assertionem istam eandem
 uiam eligere uellet. Idem quis non habet suspec-
 tam exhortationem insequendi hostes fac-
 tam ab eo quem sciret esse ex parte hostium
 per mala uitam eorum qui habent instruere ali-
 os multa mala eueniunt ecclesie dei. Vnde treu-
 ny. Non crediderunt reges terre et uniuersi
 habitatores ierusalem quod ingrederetur hostes
 et inimicus per portas ierusalem propter peccata
 prophetarum eius et iniquitates sacerdotum eius
 qui effuderunt sanguinem iustorum. effuderunt
 iniquam suam malo exemplo. Tertio potest
 esse culpabilis appetitus magistrorum. propter hoc
 quod appetimus quod est proprium dei magistrum. et
 occasione addiscendi potest homo dare
 homini. Sed proprie non docet nisi deus. Vnde aug.
 Magisteria congregata fornicarias adiutoria
 quedam sunt et ammonitiones. Sed cathedra
 habet in celo qui corda docet. Aliud est oculus
 materiam ministrare que uideat et aliud est
 uisum deferre oculis. Ad doctores fornicari-
 col pertinet materiam ministrare illis qui
 addiscunt. sed ad interiorum magistrum
 pertinet ut ad uidentem sensum cordis app-
 at. Et sicut oculus et res obiecta non suffici-
 unt ut uisus in actu fiat nisi oculus
 illuminetur. sic propter disciplinam et fornicari-
 am doctorem necessarius est sol iusticie a

quo intellectus illuminetur. Vñ p̄quam
 aliquis audiuit aliquid a doctore forin
 seco ipse ante quā acquiescat consulit
 magistrū interiozem. Qd̄ aut̄ dī ipse sit
 magistrū in testimonis scripture ostē
 di potest de quibz pauca sufficiant ponē.
 Leg. 5. xxiiij. Nolite uocari rabi unus
 enī; magr̄ ur̄. Vbi dicit ineli. ne q̄ dō de
 betur uobis p̄sumatis. Glo. Unus qui il
 luminau hominē q̄ n̄ aliud homo. s; cū
 exercet docendo n̄ in tellam p̄stat. Itē glo.
 magr̄ ex sortio ueri magr̄i tamq̄ eius ue
 rus nunci' r̄ p̄ reuerencia ei' a quo nihil
 honoretur. Itē p̄ u. Dñs dat sapientia
 r̄ ex ore eius prudencia r̄ scia. r̄ ecē; Oīs
 sapia a dño dō; r̄ Jo. vi. Et erunt omīs
 docibiles dī. Vbi dicit glo. Ecce omīs
 p̄phie hoīes illius regni. i. xp̄iani fidei
 esse docibiles dī. qz r̄ si homines foris lo
 cunt. tam solus d̄s sensū apit. It̄ Jo. xvi.
 dicatur de spū scō ille uos docebit omnia
 r̄ xvi. Docebit uos omne ueritate. In tū.
 Inuis sine sono. sic fit alius scis. It̄. j. Jo. ij.
 Non necesse habetis ut aliq̄s doceat uos
 s; sicut uincio eius nos docet de omnibz.
 Glo. Nemo docteri tribuat qd̄ ex ore do
 centis intelligit n̄ intus sit qui doceat
 lingua doctoris exterius in uanū labo
 rat. nec tam taceat doctor s; qd̄ potest
 agat. Ad idem ostendendū ualet qd̄ di
 cit p̄hs. q. studiu; expectatio diuine il
 luminatiois. It̄ p̄hs. Inpossibile est de
 pellibz capraz aut ouū haurire sapiam.
 Jo. Omnis tonū dī; nec debz aliquis rep̄
 p̄miteda; ab his q̄ stude uolūt. Sapia

tare rape eam uolencia laboris ul' stu
 dy irrequisito dño. Vñ Ja. i. Siquis indi
 get sapia postulet a dō r̄ aug. Oratione
 melius solūtur dubia quā inquisitione
 alia. Quarto pot' ostendi culpabilis appeti
 tus magistrū. qz homo appetit esse super
 illo quē natura sibi genuit equalē. Vñ
 aug. hominē homini subdi n̄ natura;
 hoīs bene instituta s; pena dampnati. E
 qualitas multū placet dō. Vñ dauid.
 Quabile templū tuū in equitate. Quito
 potest esse culpabilis appetitus magr̄i
 si ip̄t uanam glam appetat. sicut facie
 bant scribe r̄ phisei. Vñ 5. xxiiij. Amat
 primos recubitus in ceuis r̄ p̄mas carhe
 dras in synagogis. r̄ salutationes in foro.
 r̄ uocari ab hominibz rabi. *Quite afflic
 tōis sit magistrū curiosoz. xly.*

Dicitur est ex quibz causis potest esse
 culpabilis appetitus magistrū. nē
 dicendū; quante uexationis ul' afflic
 tionis sit magistrū curiosoz qd̄ satis of
 tendit nobis salō. ecē; j. dicens. Pposui
 in aīo meo querere r̄ in uestigare sapie
 ter de omnibz que fiunt sub sole. hanc
 occupationē pessimā dedit d̄s filius ho
 minū ut occuparentur in ea. Alia trāf
 latio h̄t hanc distensionē pessimā stu
 diū curiosoz potest dici occupatio mala
 peior r̄ pessima. mala ip̄ afflictionem
 tam corpus quā aīe que ibi est. r̄ p̄cipue
 est ista afflictio ubi parua ul' nulla uti
 litas est. Vñ seneca. Quid te torquet in
 illa qōne quā subtilius est contempsisse

quā solvere. Id nullius rei difficultis; in te-
 cio nisi illius cui uiuente. hic un' fructus
 est inuenisse. Peros u' z p'p' d'ceptores sapiē
 z fastidiosos auditores. De d'ceptu sapiē
 h'etur. j. pu. Sapiam atq; doctrinā stulti
 despiciunt. Iso despiciatur sapiā a stultis
 qz ab eis n' agnoscat: sicut aurū z argē
 tū a brutis calcantur qz ab eis n' agnos-
 cunt. De d'ceptu z sapiē dicit seneca. Ad
 sapiam quis accedit. quis dignā iudicat
 n' qui in transitu nouit. q's phm aut
 nullū liberale studiu respicit. n' cū aliq's
 pluui' inuenit dies q' p'dere libet itaq;
 nich' inuenitur ex hys que parū inuesti-
 gata antiq' reliquerunt. ac si hic iuen-
 tus sobria in cūberet hoc maiores doceret
 minores addiscerent. uix ad fundū ueni-
 retur ubi ueritas posita z quā nūc sūma
 z leui manu querimus. Dicit itē seneca.
 fastidientis stomachi est multa degustare.
De t'p'ia doctorū periculo. Quidā audito-
 res adō fastidiosi sunt ut n' possint susti-
 nere qd' aliquid eis dicat q' alias audierūt
 licet illō nesciant. De quibz mirū est qm
 ipsi possunt audire nullā de beata uir-
 gine quā totiens audierunt. Pessima uero
 occupatio z p'pter multiplex periclm q' ibi z
 difficile enī z docentes a supbia ul' uana glā
 n' seduci z pedibz aplōz z affectionibz dicitur
 puluis uane glē adhesisse. De h' p'icō
 h'etur q' ny. sup illō. z statuit illū super
 pinnacim templi. Ibi dicit glo. in illo loco
 xp'm temptat in quo multos decipat. z a
 lia glo. Ibi erant sordes doctorū vñ p'lo

loqueretur ubi multos cepit uana glā
 inflatos honore magistrū. Aliud p'icm
 est infidelitatis in d'm. frequēter enī sunt
 magrī dō infideles in talento sibi amisso.
 Eodem enī precio quo ipsi emūt aurum
 quibz possent emere aurum. z eode la-
 bore possunt h're edificatiua quo ipsi ac-
 quirunt inflatiua. Terciu' p'icm est
 impietas in pximū. frequē-
 ter enī potius magrī uolunt euillatio-
 nibz inutilibz in tendē quā fr's suos qui
 ad mortē trahuntur eripe. Seneca. Seneca
 est munita z quare cū hostis instat a-
 tergo z mouē se nullus est miles. neces-
 sitas excutit quicq; pax ociosa collegit.
 demel' m'ito uideret si cū saxa in muni-
 mtum senes femineq; dgerent. cū inue-
 tus int' portas armata expectaret sed m'
 ociosus z h' questiuuelat ponere qd' nō
 pdidisti habes cornua n' pdidisti. z cor-
 nua n' uacant ad istas in ep'as in-
 gent negotiū in manibz z mors me se-
 quitur. fugit uita. adu'sū hec me doce.

Quāta m'ia sit m'isteriū doctorū doctorū.
Sequitur uidere quanta m'ia sit
 m'isteriū illoz doctorū quos amoz-
 di z caritas regit. Ad cui' rei euidenciam
 notandū q' triplex est genus hominū.
 Alij enī sūt in docti. alij uō sūt docti n'
 tam adō ut sufficiant docē. alios. ser-
 cy uō adō docti sūt ut docē possint.
 Primi m'eri sūt in uita ista. qdām
 enī brutis inferiores sūt. Vñ boeuius
 in libro d' solationū huāne nature ista

conditio est: ut tunc tñ ceteris rebz excel
 lat cū se cognoscit. ead̄ tamē infra bestial
 reducat̄ si se nosse desierit. nā ceteris a
 nimantibz si se ignorare nature ē hōi uo
 iuno uenit. Ad id facit qd̄ leḡ cant̄ j.
 Si ignoras te o pulch̄rma inter mulie
 res egredē tibi p̄t uestigia gregū tuoz
 Sponsa si se ignorat p̄t greges uadit
 7 qd̄ am̄m̄ uirtutis p̄terioz sit. miseriores
 aut̄ sunt in docti qm̄ moriunt̄. Vñ x. pu
 Qui indocti sūt in cordis egestate moriū
 tur. De im̄o ū eoz qui docti sūt sic leḡ
 dan̄. xij. Qui docti sūt fulgebūt q̄ splen
 dor firmamētū 7 qui ad iusticiā erudiunt̄
 multos q̄ stelle in p̄petuas hēditates
 ul̄ eternitates fulgebunt sic stelle ualde
 splendoriores sūt quā firmamentū sic
 maior est gl̄a docentiū alios quā eoz q̄
 n̄ docent. Precipue tñ utile est docē eos
 qui alios possunt docē. Vñ de seruo pi
 gro 7 nequā obicitur p̄cipue. d̄. xxx.
 Qd̄ oportet pecuniā dñi sui em̄tere
 nūmularis. Vbi dicit glo. Numularij
 sunt qui ad p̄dicationē auctitā ualēt
 uerbo 7 ope exere. 7 q̄ ualde utili sūt
 docere tales quā docē alios hoīes. si bñ
 7 fidelit̄ doceant̄ manifestū potest esse
 ex h̄ qd̄ maior utilitas pot̄ sequi ex eru
 ditione unū talium quā eruditione nul
 le alioz.

De appetitu simplicis excessus. xliij.

Quoniam est de appetitu cōiū 7 de appe
 titu magisterij. nūc dicendū est
 de appetitu simplicis excessus. h̄ uicio
 laborant illi qui uolūt excedere alios

ul̄ in diuitiis. ul̄ in pulchritudine. ul̄ in a
 liquo alio bono. nec uolunt aliquē sibi eq̄
 ri. Ad h̄ uiciū uidet̄ p̄tinere illd̄ q̄ legit̄
 in lūca. xxij. facta est cōtencio inter eos q̄
 eoz uidebatur esse maior. Ad detest̄ ū hui
 uicij. Primo uidet̄ facē hoc q̄ uiciū illd̄
 est p̄cōm̄ malicie. Malicia enim hic intel
 ligimus afflictionē alieni mali qui uult
 se excedere alios p̄ cōsequens uult alios ex
 cedi 7 sic uult malū alioz. Vlt̄ enī alioz
 paruitatē q̄ qd̄ am̄m̄ facit ad hoc ut sua
 magnitudo ul̄ sit ul̄ appareat. Secdo pot̄
 facē ad detest̄ hui' uicij h̄ q̄ ip̄m̄ reddat
 animū ualde mutabile. Qū enī qui labo
 rat hoc uicio respicit aliquē a quo ip̄s
 exceditur tristatur. 7 sic in timet. in do
 let. in inflatur. in ad nichilatur. hanc
 mutabilitatē insinuat nobis seneca di
 cent̄ magnitudo certum modū n̄ habz
 comparatio aut̄ tollit eam aut̄ depumit
 flauis que in flumine magna ē. in mari
 paruula est. Viciū illd̄ 7 quedā famel in
 faciabilis. Numq̄ enim impletur desidiū
 eius qui om̄s alios uult excedē. q̄ si exce
 dit unū. exceditur ab alio. Præterea si exce
 dat aliquē in aliqua gr̄a. excedetur ab
 eodem in alia gr̄a. Præterea excessus quē
 ip̄s appetit ad malū suū est. Sicut enī
 habundancia humoris in aliquo m̄bro
 apostema solet generare. sic excessus in
 hominibz apostema genat sup̄bie. 7 sicut
 fatuus est qui uellet unū oclm̄ alium
 excedē. cū scdm̄ naturā equales debeāt
 esse. sic fatuus est qui desidat ut ip̄s alios

excedat. p̄ sc̄m̄ p̄p̄iū pot̄ aliquis desida-
re. s; debz ē placē ei p̄ sc̄a alioꝝ quo ei
equant̄ debent om̄s filij dī uelut ueri fr̄s
amare equalitatē ⁊ similitudinē. Vñ leḡ
de ip̄so filio dī. ad heb. ii. qđ debuit fr̄ibz
p̄ oīa simulari. ⁊ xxv. ec̄c. Rectorē te postu-
erunt noli extolli s; esto in illis q̄i un̄ exul-

De octo speciebus supbie xlvi.

Octū ⁊ de supbia interiori. ⁊ uocatur
supbia exterior aliq; extrinsecū q; ex
supbia interiorē p̄cedit ⁊ eam ostendit. ⁊
pot̄ distingui ista supbia sc̄dm̄ diuēsitatē
reꝝ in quibz supbia hoīm potest apparē.
Potest aut̄ apparere supbia hoīm ul' in ip̄o
corp̄e ul' in equis ul' in ornatu ul' in am-
pluritudine familie. ul' in diuitiis. in edifi-
ciis. in deauratis libris ⁊ cantu. Et p̄mo pro-
sequemur de supbia illa que in ip̄so cor-
pore apparer. que pot̄ distingui sc̄dm̄ di-
uēsitates membrorū que sūt in corpore.
Est enī supbia oris ⁊ supbia oclorū ⁊ ⁊ sup-
bia narium ⁊ est supbia colli ⁊ sic de ceteris
membris. Ad supbiā oris p̄tinet illd̄ ps̄.
Dispdat dñs uniuēsa labia dolosa ⁊ lin-
guā magniloquā. ⁊ illd̄ ps̄. xiiij. In ore
stulta uirga supbie. Stultus uerbis super-
bis uelut quedā uirga hoīs cedit. Ad
supbiam nariū pot̄ referri illd̄ ysa. ii. Quē-
scire ab hoīe cuius sp̄s ⁊ in nariis eius.
De supbia oclorū leḡ xxiiij. ec̄c. Extollecā-
am oclorū ne dederit illi. ⁊ ps̄. vi. Sex sūt
que odit dñs ⁊ septimū detestat̄ aīa ei.
Oculos sublimes. ⁊ in ps̄. Neq; elati sunt
oculi mei. ⁊ de supbia colli ul' ceruicū hēc

Job. xy. Qui currit ad uisus dñi erecto co-
lo. ⁊ in ps̄. Dñs iustus cādet ceruices
peccōꝝ. De supbia alioꝝ membrorū tangit̄
tur ysa. iiij. ubi sic legit̄. Pro eo q; eleuare
sūt filie syon ⁊ ambulauerūt extenso col-
lo ⁊ nuuibz oclorū ibant ⁊ plaudēbant
⁊ ambulabant pedibz suis ⁊ posito ḡdu
incedebant. decaluarit dñs uerticē filia-
rū syon ⁊ dñs crinem eaz nudabit.

De superbia ornatus. xlvi.

Sequitur de supbia ornatus. ⁊ cum
ornatus possit esse diuisay rex ut hoīm
doctoz ⁊ multoz alioꝝ. Primo ponem̄
ea quibz possumus uti dñi supbiā hu-
mani ornatus uiroz ⁊ mulierū. Cōtra
supbiam istā p̄mo possum' uti uerbi-
scōꝝ ⁊ sapienciū de quibz pauca ponere
sufficiat. ec̄c. ix. In uestitu ne glēris unq̄
nec in die honoris tui extollaris. ⁊ ad cor.
ii. Volo mulieres ornare se in habitu or-
nato cū uerecundia ⁊ sobrietate ornātes
se n̄ in torris crinibz aut auro. aut mar-
garnis ul' ueste p̄ciosa. s; q; decet mulie-
res p̄mittentes bonitatē p̄ oīa bona
habitu ornati in quo uult apl's mulie-
res ornare uocat. glo. religionē earum
ornantē eas. Vlt̄ ⁊ eas esse ornatas aliis
uirtutibz; cū uerecundia uultus. ut nō
sint atrite frontis ut meretrices. Vlt̄
eas ⁊ esse sobrie mentis. Vlt̄ ⁊ eas esse
ornatas n̄ in crinibz; torris. ⁊ crispis ⁊ c.
ul' n̄ ornantes se in crinibz; torris aut
auro ⁊ c. s; p̄torqueant. ⁊ c. ⁊ pet. iiij.
Mulieres subdite sint uiris suis. ⁊ seq̄.

q̄i n̄ sit exterius capillatura aut circū
 dario auri aut indumenti uestim̄torū
 cultus s̄ qui abscondit̄ est homo cordis
 in corruptibilitate modesti ⁊ quieti spē
 sup̄ quē locū talis glo. habetur sic̄ q̄p
 anis ait. serico ⁊ purpura in du te.
 xp̄m induere n̄ possunt. auro ⁊ mar
 garitis ⁊ monilibz ornate ornāmēta
 cordis ⁊ corpis p̄derunt. Qd̄ de illis
 indubitan̄ uerum est. q̄ ad capiēdas
 aīas ornant se. ⁊ subdit̄ in glo. Qd̄ si
 petrus quoq; mulieres amonet coher
 cendas ⁊ ad ecclesiasticā disciplinā reli
 giosa obseruatione moderandas. qd̄ ex
 cūsare possunt cultus suos p̄ maritū.
 q̄ntomagis obseruare uirginē fas est
 cui nulla ornatus sui exerat uenia. vñ
 1. ad timoth̄. vii. habentes alimenta
 ⁊ quibz regam̄ hys c̄renti sumus. Contra
 debemus esse regim̄to n̄ querere orna
 tum. vñ apoc̄. xiiij. Ve ue ciuitas illa
 magna que amicta erat purpura et
 bysso ⁊ cocco ⁊ de auiata est auro ⁊ lapi
 de p̄cioso ⁊ margaritis. qm̄ una hora
 desitute sūt tante diuitie. It̄ auḡ. tibi
 uestis pura arcūdetur n̄ ad pleni
 tudinē s̄ ad necessariū regimen ne dū
 exquisitis uestieris alterā turpitudinē
 assumas. Ido uestis dicit̄ pura ⁊ c̄. qz
 sordet pot̄ homo in uestibz uicare. vñ
 de auḡ. legit̄. Vestim̄tum eius ⁊ calciām
 tū nec nitida nimū. nec plurimū ab
 iecta. Ido. Ornatus ⁊ sordes pari modo
 fugienda. qz alim̄ dehaat. alim̄ glām

redolet. Seneca. Non splendeat toga nec
 sordet quidē. Ido. Non affectate sordes n̄
 exquisite deliciae laudē parunt. s̄ tū uel
 rem foetidā p̄ xp̄i noīe quq; oporteat
 facere. n̄ ⁊ curandū cū p̄pha uidit̄ ihm̄
 magnū sacerdotē sordidus uestibz in du
 tum ⁊ c̄. ⁊ cū dñs in mundiciam corpora
 lem n̄ reputet̄ imundiciam. vñ m̄. xv.
 Non qd̄ intrat in os conquinat hoiem
 ⁊ it̄m. Non lotus manducare n̄ conq̄
 nat hoiem. ⁊ in ueritate in mundicia
 corpis uera in mundicia esse n̄ uidet̄.
 cū spūm̄ q̄ mundū iudicet̄ dū ⁊ in ore.
 quā cito est extra in mundū iudicetur.

It̄ seneca. Augm̄tum bone uoluntatis
 grabatus ⁊ panni ubi apuit aliquem
 n̄ ex necessitate h̄ pati s̄ uelle idē. nemo
 nascitur diues quisq; exit in lucē uult̄
 est lacte ⁊ panno esse c̄tentus. **De exem
 plis q̄ dissuadent sup̄bū ornātū. .xlviij.**

Secundo possumus uti c̄tra sup̄biā
 ornatus exemplis. multa autem
 sunt q̄ exemplo suo dissuadent nobis
 sup̄bū ornātū ⁊ suadet̄ humilē habit̄.
 Primo suadet nobis ipse d̄s ⁊ h̄ duplici
 Primo in plasmatioē hoīs. Voluit enī
 dñs p̄ciosum sp̄m̄ sub uili sacco carnis
 absconde. nec ⁊ uisile qd̄ uoluit corpus
 q̄ uile est p̄ciosum regim̄tū h̄s qui
 p̄cioso sp̄m̄ uile regim̄tū uoluit dare.
 Seco in h̄ q̄ parentibz n̄ris p̄r̄ peccatū
 tunicas pelliceas fecit. ut legit̄ Gen̄. iij.
 Ad idem ⁊ monemur diuisis exemplis.
 hominū. de quibz licet sint multa. pau

ca ponere sufficiat. Aug. de se ipso facoz
 de p̄ciola ueste erubescit. hest. viij. Dñe
 tu scis infirmitatē meam ⁊ necessitatem
 q̄ abhominer signū supbie ⁊ gl̄e qd̄ est
 sup caput meū in dieb; ostensionis mee
 ⁊ detestor illd̄ q̄ p̄am̄ menstruate. ⁊ nō
 portē in dieb; silency mei. merito abho
 minatur hest signū supbie. Signū enī
 supbie signū est subiectionis dyabolice.
 Dya' enī ⁊ rex sup om̄s filios supbie ut loq̄
 in job. ⁊ sic dicit ḡg. Evidentissimū signū
 repboꝝ est supbia. hūilitas elcoꝝ. Sicut
 ḡ aliqua nobilis p̄sona merito indig
 naretur si aliqua uilis p̄sona signū ser
 uitutis ponēt in capite eius ⁊ sic ducēt
 eam p̄ ciuitatē. Sic regina hest que coz
 nobile habebat abhominabat signum
 supbie q̄ in capite suo erat. Horabilis
 aut̄ dicit q̄ est sup meū in dieb; ostensi
 onis mee. Ornatiū enī suū non desiderabat
 n̄ qm̄ marito suo regi se ostendebat. in q̄
 mulieres nr̄i t̄p̄is multum sunt ei disti
 miles que qm̄ sunt cū maritis suis n̄ cu
 rant de ornati. Qm̄ uō in publico uolēt
 p̄cedere ornate uolūt esse ⁊ tū dicunt
 q̄ ornant se p̄t̄ maritos suos. Detesta
 batur ⁊ hest ornatiū sui capitis quasi
 p̄am̄ menstruate. ⁊ merito. melius
 enī est ferre uictā alicui' sanguine aīal
 cruentā excepto scandalo. quā ad uanam
 gl̄am ul' supbiam croceā. Vicia enī ad
 uanā gl̄am croceata sanguine pecc̄i qd̄
 amin̄ in tincta est. qui sanguis est de
 terior quo cūq; sanguine aīal. It̄ job

xv. Saccū confui sup uestem meam. tal
 diat esse uestis ad minū penitentiū. Vñ
 Jo. iij. Vestiti sunt uiniuite saccis a ma
 iore usq; ad minorem. ⁊ puenit uer bñ
 ad regē ninuue ⁊ surrexit de solo suo
 uestimentū suū abiecit a se ⁊ induit est
 sacco. It̄ ḡ. iij. Ipse ioh̄s habebat uest
 imenta de pilis cameloz. Antiqui ⁊ re
 gebantur sacco ul' alio. Egiptiaca
 ⁊ sup erogauit que nuda in nemore la
 tuit. Si obiciatur de pellib; tabnaculi
 rubricatis ⁊ iacinctiū. ad h̄ redit s̄. Si
 olum ista p̄babantur qm̄ sanguis pecc̄i
 remissio fuit pecc̄oz. nunc aut̄ pauper
 dñs paupertatē ⁊ simplicitatē in ecclia cō
 secrauit ⁊ subdit. h̄ hec uidiꝝando re
 uocat in templū reuoca cruore immo
 lancū. Ad idē ⁊ monemur exemplo mē
 toꝝ qui qm̄ trofessū est de panno p̄ci
 so ualde ip̄i faciūt cooptuā de burello
 Quis faciūt n̄ iudicet illū qui uili cō
 lo p̄ciolam facit cooptuā. Ad idē monē
 mur exemplo ipsius sapie que in p̄
 nis cōtempnibilib; frequēter abscondit
 se ipsam. Vñ sapiens. Sepe est sub pal
 lulo sordido supra. uade ⁊ tu fac silitre
 ut sic ⁊ tu sub hūili habitu te abscondis
 Ad idē ⁊ monet nos ip̄a natura q̄ sub
 terre uilitate aurū ⁊ alia p̄ciola abscon
 dit ⁊ sub uilitate corticis dulcedine nuda.

De xij stulticijs ornantiū se. xlvij.

Tercio pot̄ ualere cōtra supbiam or
 natus si ostendant stulticie mul
 tiplices ornantiū se de quib; pauca po

namul. Notandū ē q̄ prima stulticia
 ornanciū se est q̄ ipsi exteriora sua que
 uilia sunt interioribz suis que p̄iosa se
 p̄ponunt. Vñ q̄i paratam pomū ipsi po
 mo p̄eligunt. Quq̄ n̄ datur unū pomū
 duobz: t̄cū paratū fuerit ab altero qui
 parauit solet tale portionē facere socio
 suo. paratura sit tua t̄ pomū erit meū.
 hanc portionē nullus acceptat: s̄ portio
 nē a dyabolo scām isti similem multa
 acceptant. Ornant enī exteriorem qui
 paratur pomū assimilant̄ que q̄dam
 depicta est. habet enī candorem t̄ ru
 borem multa p̄ponunt aīe sue. t̄ sic q̄i
 uilem cooptuā p̄cioso trossello p̄po
 nūt. Dya' uō n̄ curat ubi trossellus sit
 n̄ de animabz. Vñ Gen. viij. dicit rex
 sodomoz qui figurā tenet dya' ad a
 braham. Da m̄ aīas cetera tolle tibi.
 Istam stulticiā supbi in sinuat nobis. Glo.
 sup illd Ro vi. lū qui ueniet ad me n̄
 etiam foras dicens. supbia est ad foras
 etia qui nich' h̄t de bono interiori nec
 hic nec in futuro. Seda stulticia ornanciū
 se est qd̄ ipsi ordinationē dī p̄uertunt
 in se ipsis. uolunt enī q̄ ancilla habeat
 ea que dñe sūt t̄ dñā que ancille sūt. Car
 nem que ancilla ē ornant t̄ in deliciis
 pascūt. t̄ optet ut fiat q̄ ab ea impar
 licet mors aīe inde h̄at sequi. Escurio
 aīa que dñā est fame t̄ sita affligit. et
 male in dūta est t̄ ad p̄ceptum carnis
 opatur qd̄ ē magna ualde p̄uersitas
 Vñ b. magna abusio ē t̄ nimis magna

ancilla dñari t̄ dñam ancillari. si quis
 asseret se fuisse in terra aliena in qua
 dñe om̄io se h̄nt ut ancille uix credetur
 ei: s̄ in ueritate terra illa p̄ata ista est in
 ea fit p̄ totū annū fere festū ancillaz qd̄
 alibi cōsuevit fieri in festo s̄i uincency.
 Eunt enī accipiunt accille uestes dñaz
 suaz. Ista p̄uersitas ē silis illi p̄silitan
 quā ponit salomon ec̄ x. dicens. Vidi
 seruos in equis t̄ p̄ncipes q̄i seruos am
 bulantes sup terra t̄ p̄silitat ista ual
 de nocua ec̄clī dī. Vñ p̄i. xxv. Propter
 tria mouet terra. t̄ quartū n̄ pot̄ susti
 nere p̄ serūm cū regnare cepit. Tercia
 stulticia ornanciū se ē qd̄ ipsi ualde care
 emunt q̄ nich' ualere scūt. s̄ glām hu
 manā qd̄ n̄ ualere eis nec quo ad aīas
 cū aīabz sit ualde nocua n̄ quo ad ce
 pul. Vñ Jo. viij. Si ego glorifico me ip̄m
 glā mea nich' ē. nich' in quā ualere. t̄
 Quarta stulticia ornanciū se ē qd̄ ipsi
 expendūt plus ut pascant oculos alioz
 quā ut pascant uentrē suū p̄prium.
 Vñ seneca. Non sūt hoīes denticz t̄
 ore t̄ uentre c̄enti oculis q̄ gulosi sūt.
 Si quis eat p̄ ciuitatē aliquā plures ar
 tifices inueniet qui opantur ut pas
 cant oculos. quā qui opantur ut pas
 cant uentrē. Vñ dicit quidā mundū
 esse animal mirabile q̄ maiores h̄t
 oculos quā uentrē. Poculū uolūt hoīes
 bona sua p̄dere. t̄ diuitibz hominibz
 q̄i p̄ oculos ponere quā os dī fameli
 cū in paup̄ibz pascē. b. In ueniunt

curiosi quo delectentur. et non inueniunt
miseri quo faciantur. Cum piclo aie sue ac-
quirunt unde oculos hominum delectant.
Quia faciat cum uides in pulchritudine rei
quod in se habet delectari naturaliter potius quam
res uisa est. eo quod uidetur melius pertinere ad
insipientes pulchritudine eorum qui inspi-
ciuntur prouide quam ad eos qui inspicunt.
Debet ergo homo pulchritudinem negligere
qui autem si negligit ueritatem qui habet eam inspicere.
Quinta stulticia est ornantem se quod ipsi sunt
similes illi qui ex praesentitate selle et freni e-
quum estimant. Unde seneca. Quae ad modum
stultus est qui equum imperitum non ipsum
aspicit. sed sella et frena. Sic stultissimus est
qui hominem aut ueste aut additione uestis
modo nobis circudata est estimat id est cum
uelles ueram estimationem in uere et scire quod
sit nondum inspicere. et sicut aut quidam ex
auro frenum non meliorat equum. Sexta stul-
ticia est ornantem se quod ipsi uolunt habere
omnia bona sua pulchra et se turpes. Augustinus
Ecce omnia pulchra sunt cum impus et ipsi sunt
turpes. Ita accidit peccatoribus qui se or-
nant exterius. sic accidit quidam regi. qui
duocatis omnibus magistratibus terre sue fecit
diuinum magnam. et non erat aliquis angulus
in domo qui non esset cooptus purpura et a-
luis praesentibus. et affuit quidam philosophus qui cum
uelleret expuere expuit in faciem regis
et cum ministri propter hoc uellent eum ducere
ad suspendium non permisit eos rex sed quasiuit
a philosopho quare hoc fecisset. Qui ait. Vidi alia
loca plena auro et argento et gemis. et

purpuris et ideo in barba regis in crassata
ex pinguedine ciborum me mundauit. Ad in-
di enim locum minus mundum. Quod audies rex
expunctus est. Sic dicitur uidens hominem qui
deberet esse dominus aliarum creaturarum minus
pulchrum quam alias creaturas in eius facie
spuit. uel eum contempnendo uel animam eius
maculando quod figuratum est in expunctione
facie in faciem domini et in expunctione quae fie-
bat in eius faciem qui uolebat suscitare
semen fratris suo defuncto. ut legitur deuter-
onomio. frater hominis defunctus sine semine est dicitur.
qui sine spe damnatus est. cui ab homine
semen debet suscitari. quod ex hominibus an-
gelica ruina reparanda est. multum post
homo erubescere cum se uidet matrem inter
suas res bonas et turpe inter res suas
pulchras sicut dicitur solent erubescere cum
habet ancillas pulchras et ipse sint turpes.
Augustinus. Nonne uides erubescere te debere
de bonis tuis si domus tua sit plena bonis
et te habet matrem. Septima stulticia est or-
nantem se quod cum ipsi sunt morte damp-
nati et iam ad mortem ducantur. potius
tamen cogitant de ornamento quam quod ani-
mam suam liberent sicut seneca dicit.
Omnis capitali supplicio condempnatus sumus
et ad mortem tendimus. Unde Augustinus.
Nihil aliud est tempus praesentis uiae quam cur-
sus ad mortem in quo nemo uel paululum
uel tardius uel permittitur sed uerguntur
omnes pari motu. Unde cum ornatus sup-
bitorum ornatus sit hominum morti ad uidi-
torum potius est illusio quam honor sicut

purificatio dñi p̄r quā ad iudicatus fuit
morti illuſio fuit. Vñ b. Omnis purpura
illuſionis p̄r quā dño illuſum in purp̄a est.

De ueste poci sic erubescend q̄ glari.

Octava stulticia est ornantiū se q̄ ipsi
unde glantur unde erubescē debent
triplici ratione pot̄ ostendi q̄ homo eru
bescere de ueste deberet. Primo p̄ hoc qd̄
uestis est signū peccati parentū n̄roꝝ. Vñ
b. Qui glariur de ueste similis fuit glari
de cauerno q̄ p̄ peccm̄ ade intrōductus
est usus uestium. Quis latrone n̄ uideat
si uideat eū glari de signo sibi f̄to p̄ latro
cario suo q̄ in facie portat. sicut ostenditur
idem p̄ qd̄ uestis est remediū turpitudis
et erubescencie quā p̄ peccm̄ traximus an
peccm̄ sufficiebat homini p̄pria pulchritu
do nec tñ hēbat maclām aliquā. Vñ non
erat necesse ut sub ueste se absconderet
sicut sol ueste n̄ indiget. sufficit enī pulc
ritudo luminis sui p̄ uestim̄to. Sicut rosa ali
quo ornatu n̄ indiget. sufficit enī pulchri
tudo ornatus sui ad uestimentū et sic de cere
ris floribz. Vñ ay. vi. Considerate lilia agri
quō crescant. n̄ laborant neq̄ uent. dico q̄
uobis qm̄ salōn in omni glā sua n̄ ē coop
tus sicut unū ex istis. Si p̄ penatū incurrit
homo turpitudinē et erubescenciā. itō ne
cessariū ē ei uestimentū q̄ est remediū
turpitudinis et erubescencie. Sicut ḡ ad
glām loripedis n̄ cedit q̄ pedē ligneum
h̄t cū sit remediū infirmitatis. nec ad
glām scabiosi q̄ scabiem uelat. sic in uir
tate n̄ cedit ad glām hoīs ornatus et si ibi

uideatur. Aug. Qui supbit ex habudan
cia t̄p̄alium est tamq̄ egrotus ex habun
dancia medicam̄toꝝ. a simili possum dice
qd̄ ille est tamq̄ egrotus qui supbit exple
ritudine emplastroꝝ. et sicut videtur est
si aliq̄s loripes pedem ligneū depingeret
ul' de auaror. sic ridiculū ē cū hoīs se
ornant. Tertio pot̄ idem ostendi p̄ hoc qd̄
illi qui ornant se indicant pulchritudi
nem suā a creaturis uulioribz quā ipsi sūt.
Vñ sicut aliq̄s homo nobilis erubescet
si oporteret eum aliq̄ mendicare ap̄sonis
ignobilibz. et potius uellet magnā indige
ciam sustinere q̄ ab eis mendicare. sic eru
bescere debet homo qm̄ a uiribz et uir
inibz oportet eū pulchritudinem suā
m̄dicare. Vñ fr̄ guido cantuarien. Quō
n̄ glabitur de pulchritudie qui glatur de
turpitudine. Vestes te ornant. pulchri
tudo est; si eas ornares. Stulta est stulticia
ornantiū se qd̄ ipsi credunt se bñ in
ditos et ornatos cū equis eoz. s. corpus or
natus est cū tamen nudi sint. Vñ apoc.
Beatus qui custodit uestim̄ta sua ne nu
dus ambulet. et uideant hoīs turpitudi
nem eius. et xxv. eze. Denudabit te uesti
mentis. et ibidem. Dimittent te nudū
et ignominia plenam. Ipsi sunt similes
cuidam clerico qui in festo stultoꝝ hum
sūū induit scarleta et ipse inducus erat
natta. Decima stulticia ē q̄ ipsi pulchri
tudine suam discoopiūt qm̄ eam coopere
deberent. Illi enī qui uident supbum
ornatū eoz mala opinione h̄nt de eis.

Vñ sup illd. i. ad cor. ii. Non in tortis crinibus
aut auro. aut margaritis. ul' ueste p̄ciosa
diē glo. Supb; huius n̄ recta facit de se cre
di. 7 ecc. xix. Amictus corporis 7 rictus dencū
7 ingressus hoīs annūciat de eo. si iux re
linquat corticem exteriorē ante temp' 7
est signū corruptionis. sic si xpianus nō
heat exterior habitū quē xpiana religio
requirit signū est q' uermis alicui' peccati
intus lateat. magis erubescibilis est culpa
hoīs quā iudicis cū a culpa hat qd' sic
erubescat. Vñ erubescē magis deberēt illi
quoz peccata apparent hominib; quā si
ipsi nudi apparerent illi qui ornant se
dū uolunt uitare turpitudinē corporis 7
pitudinē assumūt mentis. 7 dū se orna
re uolūt inquināt se ad minus uicio
supbie q' inquinat oīa bona que sūt in
hoīe iuxta uerbu p̄uul positū. Si ē grā
si sapiā formaq; datur. Inquinat oīa sola
supbia si comitetur. Vnderima stulticia est
ornancū se qd' mulieres uolūt uideri fatue
licet nolūt esse 7 pocul' uolūt assimilari
fatuis quā matronis. Si equus uenalis nō
est quare signa uenalitatis gestat i fronte
Quare arculus 7 ante domū si n̄; ibi uul
uenale. It' quare ouis que 7 dī uult h̄re
signū ouis dyā. Nonne m̄to dicit ei pas
tor ecclē n̄ noui te 7 rapietur a lupo in
fernali. Signo crucis debent esse signati
oīes fideles. Oīs enī debent ostendē sig
nū crucis p̄nē in se ipsis. Vñ ad gal.
Stigmata dñi ihu in corpe meo porto.
p̄cipue tñ a capite debent appare signa

p̄nē 7 hūilitatis. Idō illis qui baptizant
ul' cōfirmantur in p̄mitur signū crucis
in fronte In capite 7 ieiunij asp̄ gunt
cynere capita fidelū. De signatione ista
hetur apoc. vii. Nolite nocere t̄re 7 mari
quo ad usq; signemus seruos dī uiuū in
frontib; eoz. 7 eze. ix. Et ianā p̄ mediā
ciuitatē in medio iherlm. 7 signa 7 sup
frontē uiroz gementū. Eau fuit signū
crucis. Crux enī tria brachia tñ hūit. d
mod' tau. s. p̄tea addita 7 tabula quēdā
a parte superior ad scribendū titulu. dicitur
cem g' que p̄ chau intelligit. uult dñs
signari in frontib; fidelū. s. mulieres ab
iecto signo dñi posuerūt signū dyabolū
in frontib; suis. Vñ in ps. Posuerūt sig
na sua signa. 7 apoc. xvii. Mulier arcū
data erat purpā 7 cocco 7 iauata e
rat auro 7 lapide p̄cioso. 7 subdit. 7 in
fronte eius nom̄ scriptū mysticū. Vnde
timendū est eis illd' qd' legitur. eze. ix.
De n̄ h̄ntib; tau paritē. n̄ parat oau
lus ur̄ neq; misereamini. 7 subditur
Omne sup quē uideritis chau n̄ occi
datit 7 a scūario meo in capite. Duode
ma stulticia ornancū se est qd' ipsi h̄nt
caram pulchritudinē corporis que adeo
parua est ut pellib; murū 7 stercoz
uermū adiuuatur. Pulchritudinē uō
aīe que simit 7 dīne adō uilpendunt
q' 7 n̄ reputant dampnū. cū demouet
eis nasum 7 aures p̄ cadant iuxta illd'
eze. xvii. Nasum tuū 7 aures tuas p̄
dent 7 c. q' n̄ fit sine magna contumelia

di. cū homo potius uelit assimilari muribus in pulcritudine quā dō. Pulchritudinem 7 forulariū suoz hñt hoies carum eum singulis diebus tergendo. Ad pulchritudine u' aie sue que di ymago est uix semel in anno uoluit cogitare. imo qd plus 7 facies peccoz que sūt facies demonū sup induit. iuxta illd ps. 7 facies peccoz sumis. n̄ adtendentes illd eccl. iij. Non accipies faciem ad uisus faciem tuā n̄ offenditur d̄s parū ex h̄ cōceptu ymaginis sue. Vñ sup illd ps. In ciuitate tua ymaginē ipsoz ad nichilū rediges. dicit glo. ymaginē ipsoz ad nichilū rediget d̄s in celesti ciuitate. qz ipsi in terrestri ciuitate ymaginē eius ad nichilū redigunt. **De hys q̄ debent hoīem cohibere ab amore supbi ornatus.** 2.

Preter ista sūt multa alia que debent hoies cohibere ab amore supbi ornatus. Primū 7 di ordinatio que uult in p̄senti t̄p̄e ut intendatur reformationi animaz. 7 ad hoc specialit̄ fit ut p̄mus ad uentus d̄ni in mūdū. In futuro uo uult ut fiat reformatio corpm 7 ad h̄ erit scōs aduentus. Tunc enī resurgunt corpa scōz 7 glām suam hebunt que hic sine glā fuerunt. Vñ b. Aoli ho corpus p̄ripe t̄p̄a. Potest enī impedire anime salutē. tu aut̄ opari n̄ potes. omnia tempus hñt parē ut nūc aīa p̄ se laboret magis aut̄ 7 3 labora ei. qm̄ sicut poterit 7 congregabit. Sedm̄ 7 h̄ q̄ ornatus iste tē deficiet qm̄ magis est necessari. qm̄ s. aīa

uenire debet ad illā curiam magnā in qua congregata erunt 7 que sub t̄ra 7 que in terra 7 que in celo sūt. Vñ ysa. iij. Decurabit d̄ns uerticē filiaz syon 7 d̄ns crinē eaz nudabit. 7 ibidē. In illa die auferet d̄ns calciamēta eoz 7 lunulas 7 torques et monilia 7 armillas 7 mitras 7 discriminalia 7 picecidas 7 murcudal 7 olfactoriola 7 in aures 7 gemmas in fronte pendentes 7 mutatoria 7 luncheamina 7 acul. 7 specula 7 syndones 7 uictas. teristra. armillas uocat. Glo. Ornamenta brachioz picecidas uocat. ornamēta thalamoz similia armillis. ayuereule sūt cathene circa collū. Olfactoriola uocat ea in quibz continebant muscū 7 alia aromata. c̄rist uocat uestes estiuas ualde subtiles uisui p̄uas 7 d̄nt̄ ac̄teria q̄ idē 7 qd̄ elias. Tunc mulieres que q̄ alienis plumis pulchras fecerunt se. ad modū cornicē amissis plumis illic turpissime apparebunt. Nec solū deficiet glā ornatus tūc. s. 7 cōmutabitur in ignominiam. 7 que plus hñt de glā. plus hebit de ignominia. Vñ osee. iij. Glām eoz in ignominiam commutabo. 7 ysa. iij. Erat p̄ suauem odore fetoz. 7 p̄ zona funicis 7 p̄ crispanti crine caluicū. pro fascia pectorali eul. eul d̄rcū 7 h̄ qd̄ corpa que hic fuerūt superbe ornata. tunc a xp̄o n̄ ornabuntur. Vñ b. Sicut erant tūc nūc videant qui corpa sua pellibz murū 7 stercorebz uermū informant. qz cū d̄ns ad iudiciū uenit n̄ reformabit nisi q̄ abiectionis

7 humilitatis inueniet. Vñ apls ad phylm.
Sup q ubi dicit b. requiesce in hac spe
miser a caro q p̄ aiām uenit p̄ te q̄
uenturus est. qui reformauit illā. cui q̄
ñ obliuiscetur. saluatōre expectamus q̄
reformabit corpus hūilitatis nr̄e. Quar
tū 7 contemptus eterne gl̄e qui 7 in eis qui
se ornant. multū eū dēp̄nunt eternā
gl̄am qui ei p̄ponunt gl̄am 7 laudē ho
minū. Carius eū hnt ut pulchri dicun
tur quā ut d̄sequant̄ eternū regnum.
Hec 7 laudē semp hnt quā intendūt
In archa eū ñ serata thesaurū suū
faciunt 7 idō de facili illū amittunt.
Vñ b. Insipiens tu qd merces d̄gregas
in sacū p̄tusum qui thesaurū tuū alie
no more instituis. ignoras qd archa il
la ñ clauditur ñ seras h̄c. Q̄ntum est
in gratitudo magna que 7 in eis que
se supbe ornant. Valde eū ingrati sūt
qui d̄m in honorant in h̄ in quo ipse uo
luit eos p̄ ceteris creaturis honorare. In
h̄ sp̄al̄it̄ d̄ns honorauit hōiem
qd̄ eū ad ymaginē 7 similitudinē suam
creauit. Vñ multū ingratus 7 ei qui ī
ymagine sua d̄tumeliam facit ei. Quis
ñ timeat irreuerenciā aliquā facē yma
gini beate uirginis ul' ymagini xp̄i
hominis crucifixo. Quō ḡ ñ timent
hōies irreuerent̄ seruare ymaginem
beate trinitatis. Illi qui exterius se or
nant similes sunt sepulchris de alba
tis que hōibz apparent speciosa exte
rius. intus uō plena sunt ossibz mo

tuoz. Corpus eū peccōris aīe mortue
est sepulcrū. sicut dicit aug. Vñ in xx
ii. de uob̄ scribe 7 phisei ypocrite qui
similes estis sepulchris de albatis que
foris apparent hōibz speciosa. intus aut̄
sūt plena ossibz mortuoz. 7 om̄i spur
cia. Ad qd̄ potest uidua qd̄dam exem
plū. Balaam rex magnus 7 gl̄osus p̄gent
inuenire obuiam hūit duos uiros h̄ntes
uestes artital̄ 7 attenuatas facies 7 psalle
bant dō. Rex aut̄ de curru psalens am
plexus est eos qd̄ uidentes magnates eius
indigne tulerunt. 7 cū p̄ se ñ auderent ex
rigere eum rogauerūt fr̄em eius ut q̄
reuer ab eo quare ita uilibz p̄sonis tam
tam reuerenciā exhibuiss̄. Rex uolens
ostendē magnatibz suis errorē eoz p̄ce
pit fieri uij archas dual̄ de auratis in
quibz posuit ossa mortuoz. obfirmās
eas aureis seris. Alas dual̄ de pice 7 by
rumine in quibz posuit p̄ciosas mar
garitas 7 unguenta optima ligans eas
funiculis cylicis 7 posuit eas ante mag
nates ut estimarent qd̄ single uale
rent. At illi de auratis magni p̄ci
iudicauerūt. Quibz ait rex. Oīa oportet
respicere interius oculis 7 ñ exterius
siue honorē siue d̄tumeliam. April̄ ḡ
de auratis archis ait rex. Iste est ab̄
eoz qui exterius sūt gl̄osi. intus reple
ti mortuis 7 fetentibz opibz. De inde aper
tis alas dual̄ archis ait rex. Iste ē ab̄
eoz qui exterius sūt sordidus uestibz o
p̄ti interius p̄ciosis bñ recolent̄ dō

7
no
johannes
bat

quales fuerunt illi de quoz uenerati
 one me fecistis reprehendi & sic studit
 eos **de caus ex qb; hntur alicui pot ee**
rem ornantes se similes sut culpabilis. li.
 acruo sumi coopto. Notand aut q sup
 bz habitus pot esse culpabilis ex multis
 de causis. Prima causa e pcciositas. Vn
 sup illd luc. xxy. ubi dicit de diuice
 qui induebatur purpura & bysso. Dic
 glo. Si cultus pcciosaz uestiu in culpa n
 est. sermo di n tam uigilanter expri
 meret qd diues purpa & bysso induc
 apd inferos torqueretur. It gg. Nemo
 pcciosa uestimenta nisi ad manem glam
 querit. uidelicet ut honorabilior alus
 uideatur. Nemo uult ibi pcciosis uesti
 bz indui ubi a nemine pot uideri. Se
 cunda e mollicies uestium. Vn ay. xi. Qd
 mollib; induunt in tomib; regu sunt.
 & sup illd. ay. iij. Ipse iohs habebat uest
 res de pilis cameloz. Dic glo. Seruus
 di n deb; hre uestimta ad decore ul ad
 delationem s; tm ad regendu nudita
 tem. gg. Nemo estimet in fluxu atq;
 studio pcciosaz uestium pccm de esse.
 qz si h n est; culpa. nullo m dñs iohem
 de uestimenta sui asperitate laudasset.
 Tercia causa e extraneitas. s; qn aliquis
 uult hre uestes extraneas uestib; alioz
 dissimiles. sopho. j. Visitabo sup pnci
 pes & sup filios regu & sup omf qui in
 dui sut ueste pegrina. **De duplici s; flu**

Tercia causa est supfluitate. **li.**
 tal duplex. quantu ad mag

itudinem ul quantu ad multitudinem.
 Primo m e supfluitat in illis qui uolunt
 hre longas uestes ut maiores esse uide
 antur. Qd uiciu multu habudat in q
 busda pccatis qui pilleos ob longos in ca
 pitib; deferunt. colopodia in pedibus
 & longas uestes p terra trahunt. sic
 uolentes adduce ad staturam sua cubi
 tum unu. Vn luc. xx. Attendite a scrib
 qui uolunt ambulare in stolis. stola
 uestis longa e illi qui magnitudine
 ul altitudine corpis dignitate suam
 uolunt honorare. n uident attendere
 qd legitur de saul qui rex malus erat
 q altioz fuit in uniuerso plo ab humo
 & sursum. ut leg. j. & iij. & illd qd dicit
 dd. in ps. de dno. Non in tybul uiri be
 neplacitu erit ei. & illd pu. vi. Spiritu
 um ponderatoz est dñs. fatui corpora
 ponderant & iudicant hoiem ex ea par
 te qua n e homo. Ds u spuum ponda
 toz. Vn j. & xvi. Dixit dñs ad samuele
 cu pcepiss; ei de unctione dauid i regē
 ne respicias uultu eius & altitudine sta
 ture eius qm abieci eum. nec iuxta in
 tuitu hois iudico. homo uidet que
 parent. dñs aut intuetur cor. Preciosi
 ores spes aromaticę in minorib; sac
 cis reponi solent. ut gariofili & familia
 eode uicio laborant dñe que longas
 caudas trahunt pr se pcciosis uestib; ter
 ram induentes. & de nuditate xpi in pan
 pib; n curantes. caudis suis pulices col
 ligunt & puluerē hoib; mouent. xpm

uio que in tot paupibz nudū in spiciunt
n̄ opūnt. Timendū z ne in caudis eaz
dya' quiescat. Vñ leg' de quodā scō qd
ipse uidit quendā dyablin ridentē. r que
sunt ab eo quare rident. Qui dixit ei.
Vidi socium meū equitancē sup caudā
cauisā mulieris que dū trahet caudā
cecidit socius meus in luctū z inde risi.
Secō m̄ z supfluitas in illis z qui uolūt
h̄re diuisa para uestiū z pocul uolūt
uestimenta sua a ryncis comedi quā in
de xpm in paupibz indui. Vñ Jo. v. agi
te nūc diuites plorate ululantes in mi
seris uis que euenient uob. Diuitio
urē putrefcē sūt z uestimta urā a rine
is comesta sūt. z b. Clamant nudi z cla
mant famelici z querunt nobis fame
z frigore miserabiliter laborantibz qui
oferunt tot mutatoria ul' extensa in pi
cis ul' plicata in mantis. **Q. h̄rus pos**

Quo sit esse reprehensibil' p̄ maria. **Iuy.**
Quinto pot' esse reprehensibil' h̄rus
ppter materiam. ut si materia sit sericea
ul' aurea ul' argentea. Et notandū q' cir
ca materiā uestiū p̄ficiat ul' pocul deficiat
curiositas humana. Primo enī fuit ma
teria uestiū pellis cū lana. Vñ gen' iij. fe
cit dñs ade z uxori eius tunicas pellice
as. deinde p̄cessum z ad lanā puram.
que lemoz est quā pellis. Tercio p̄cessū
est ad cortices herbarū. s. ad linum. Qu
to ad stercora uermiū. s. ad sericū. dem
ad aurifrigiū z ad lapides p̄ciosos. Int
ornatus uō qui ppter materiam rep̄

hensibiles sunt. Speciatim uidentur esse
reprehensibiles corrigie serice de auro z
argenteo. z hoc multiplica ratione. Primo
q' supbia talū corrigiaz in loco hūliati
onis est. Vñ mich' vi. hūliatio tua in medio
tui. Vñ sicut supbia in paupē ampli' dis
plicet dō quā in diuite qui paup h̄t ma
am humilitatis z qd̄dam rep̄hensuum
supbie. sic pot' displicet dō supbia circa
uentrē ubi tanta materia z hūliant q'
displicat in alia parte hoīs. Preterea sicut
ignis uehement' est qui ardet cū aqua
que illi contraria est. sic ualde magna sup
bia est que durat ū tanta maria est hu
militatis. Vñ b. Non magnū z esse hūle
abiectione. magā p̄sus z rara uirtus est
humilitas honorata sic extrario pot' dici
qd' magnū p̄sus uiciū est supbia cum
humilitate tanta. Itē humilitas bē
uiginiū omnē hūlilitatem pure crea
ture superauit q' maiorē materiam su
pbiendi hūit cū fuerit mat' dī. sic sup
bia uentris supbiā alioz membrorū su
perat cū maiorē materiam hūlians
habeat. Qm̄ cum saccus bono frumto
plenus exeret ligatus sit fune unius
obli n̄ modica fatuitas z ad ligandū
saccū in mundicia plenū. querere cor
rigiam sericā ul' argenteam. ul' aurā.
Itē cum ad ligandū ual' unū p̄ciosū
retinencia circuli lignei sufficiant. p̄ter
ridiclm̄ esse circulos de auro ul' argē
teos querē ad ligandū ual' uentris qd' ab
hominatōe plenū est. Preterea quis n̄

irrideat si uideat ornatu templi posi-
 tu circa aceruū fimi. ul' circa
 aliquē locū in quo in mundicia stinea-
 tur. sic faciunt mulieres que corpora su-
 a ornant p̄ capue que ornant medium
 corpus. Vñ in ps. filie eoz d̄posite artū
 ornate ut similitudo templi **de sup**

bia corrigiarum. Ex h̄ pot̄ ostendi mag-
 na fatuitas mulierum p̄ciosis corrigiis
 incedentium q̄ corrigie ille care d̄stāt eis
 7 n̄ p̄sunt neq̄ corpi neq̄ aīe. immo d̄s
 in eis offenditur. p̄ximul scandalizatur.
 ipse 7 mulieres ex pondositate grauant̄.
 Interdū magis pondose sunt quā archi-
 ferret quibz solent penitentes se ligare.
 Multe mulieres sunt q̄ si inuingeretur
 eis p̄ p̄nā ut ita pondosas corrigias
 ferrent n̄ acquiescerent in uingenti. an-
 ra insania est talū mulierū q̄ tantis ex-
 pensis se ligant d̄yā. 7 q̄ tam care emūt
 unde d̄yā ligantur. D̄yā enī b̄n scit liga-
 re aliquem suo p̄prio angulo. **Qd̄ h̄ic**
rephensibil' possit esse p̄t colore. .i. iij.

Sexto pot̄ esse rephensibilis habitus
 ul' ornatu p̄t colore. ut in uestibz
 chicoz rephensibilis est uiridis color.
 rubens 7 uariu. cui rei ratio pot̄ esse
 q̄ tales colores n̄ inueniunt̄ in lana o-
 uium naturalit̄. Si d̄ns uoluisset lanam
 ouiu taliū colorz esse ipse potius potu-
 illet de pingere oues sicut depinxit anē
 7 forte ab inicio n̄ fuit facta tinctura
 huiusmodi absq̄ curiositate 7 culpa aliq̄
 studiu aliq̄ uirginē innocentem qm̄ re-

mordebat d̄sciā sua de hoc qd̄ habebat
 uestem alterius coloris quā naturalis
 allegantē d̄tra se qd̄ ouis que nunqm̄
 peccauerat d̄renta fuit naturali colore
 ipsa uō que multū peccauerat p̄ciosiore
 colore uteretur 7 inuitate cū h̄o uestem
 mendicaret ab oue iuxta uō uerbū ang.
 Quis mandatū euangely implens de du-
 abz tunicis dat unā non h̄nti. suffice de-
 beret homini mendicanti color ille qui
 sufficit oui elemosinā largienti. Sup̄bus
 mendicū est cui n̄ sufficit uō q̄ sufficit
 illi aquo mendicat. **Q̄ color croce' sit rep̄-**
hensibil' in peplo. Inter ornatu uō qui p̄
 colorem rephensibiles sūt sp̄aliter uiden-
 tur esse rephensibilia peplo seu uicte cro-
 ceate mulierū. q̄ multiplicat̄ pot̄ ostedi.
 Primo p̄ h̄ qd̄ multū displicet alicui p̄n-
 cipi qm̄ uidet uexillū inimici sui in t̄ra
 sua. s; ampli' displicet isti qm̄ uidet illd̄
 in aliqua de uillis suis. magis displicet
 si uidet illd̄ in aliq̄ de castris suis. 7 p̄ci-
 pue si uideat illd̄ a superiore parte castru
 sui. Sic d̄o multū displicet qm̄ uidet sig-
 nū sup̄bie qd̄ est uexillū d̄yaboli in sup̄io-
 re parte castru sui. s; capitis mulieris. et
 uidet uexillū suū remotū esse a loco illo
 in quo potius uoluit d̄ns esse. hūilitatē
 p̄nue potius uoluit d̄ns esse in capite. Vñ
 eze. ix. Signa thau sup̄ frontē uiroz. ge-
 mētium in signū hui' rei sit signū crucis
 in illis qui baptizant̄ 7 in illis qui d̄fir-
 mantur in fronte 7 in capite ieiunij ci-
 nere d̄sperguntur. S̄cto pot̄ idem ostē-

XIV

di p hoc q peplū qd circa capud mulie
 ris est signū subiectionis. sed enī defert
 uelamen sup caput suū. ut ostendatur q
 supiore hē. s. uirū suū. In h̄ ostenditur
 qd p̄uariatio ab ea incepit. 7 ideo pocius
 mulieres uelamina deferunt qm̄ uiri.
 7 p̄cipue p̄r quā a uiris cognite sūt. Vñ
 sup illd̄ i. ad cor. xi. Capilli mulieri pro
 uelamine dati sūt. Dic̄ glo. ad hoc mulier
 h̄t uelamen ut se ream cognoscat 7 sub
 ditam. 7 itm̄ in eodē caplo sup illd̄. Non
 est creatus uir p̄r mulierem. s. mulier
 p̄r uirū. It̄ debet mulier h̄re uelamen
 sup caput suū p̄r anglos sic̄ dicit amb̄
 ut. s. ostendatur subiecta uiro. 7 q̄ per
 eam p̄uariatio cepit. Vñ cū peplū in
 mulieribz maria debz esse humilitatis
 multū displicet dō qm̄ ipse inde supbi
 unt. Siquis uideat furē cui bursa ī sig
 nū furti suspendi debz ad collū instan
 ter petē utrū bursa illa sit purpurea
 quis n̄ irideat cū sic irrisione digne sūt
 mulieres que uolunt h̄re pep̄la crocea.
 In obprobrio enī suo querunt glām ubi
 esse n̄ pot̄ non cedit ad glām furis bur
 sa sibi suspensa ad collū 7 si de auarata sit.
 Tercio pot̄ ostendi p hoc q mulieres q̄
 croceū colorem in pep̄lis suis deferunt
 colorem decentē amabile dō 7 anglis et
 hominibz mundi cordis uilpendunt.
 Colorem uō minus decentē cū doctrinā
 acie deferunt. Qd̄ color croceus minus
 decens sit quā candidus patet ex hoc
 qd̄ nulla est que pocius n̄ uelit faciem

suam esse candidā quā crocei coloris. Qd̄
 aut̄ color iste placeat dō uideri pot̄ ex eo
 q̄ legit̄ cant̄ v. Dilēs m̄s candidus et
 rubicundus. n̄ dicitur qd̄ sit croceus 7
 sap̄. vii. legitur de ipso. Candor enī 7 lu
 cis eterne. 7 b. loq̄s de sapia in ceta. Can
 dor est lucis eterne. sapia 7 candidā oportet
 esse aiām in qua ipsa sede elegerit. Sic 7
 placet dō candidus color in ornatu corpus
 poci quā croceus. Vñ legit̄ m̄. xviij. Qd̄
 in transfiguratione dñi uestim̄ta facta sūt
 alba sicut nix. Magistra aut̄ h̄c s̄c̄ in
 stitutum est qd̄ sc̄llimū corpus dñi inuol
 uatur panno candido n̄ croceo. ul̄ altero
 coloris. Vñ bñ debet sufficere in mūdo
 corpori ad inuoluendū color ille qui dñi
 co sufficit corpi. Qd̄ 7 color iste placeat
 anglis uidi pot̄ ex hoc q̄ leḡ m̄. ultimo.
 anglis apparuisse coop̄tus stola candida.
 7 m̄. ultid̄. leguntur uestim̄ta angli fuisse
 alba sicut nix. 7 Jo. xx. uidit duos anglos
 in albis sedentes. Qd̄ aut̄ hoibz mundi cor
 dis placeat color iste satis manifestū est.
 Si enī aliquis occurrat duabz mulieribz
 quar̄ altera habeat pep̄lū candidū 7 al
 tera croceū. statim illa que candidū defert
 honestiorem iudicat. 7 ideo magis sibi plac
 bit nisi iniquitas p̄pria cor eius subuer
 tat. Quarto pot̄ idem ostendi p hoc qd̄
 cū ornatus reprehensibilis sit p̄r uanita
 tem q̄ uanius 7 mutabilis erit in orna
 tu magis reprehensibile erit. Vñ cū croceus
 color in pep̄lis ualde mutabilis sit. ualde
 reprehensibilis est. Si aliqua mulier tunc

suam singulis ebdomadis tingeret et singulis septimanis lauaret satis fatua reputaretur. Sic ualde fatue sunt que singulis septimanis pepula sua tingunt et abluunt

Quod hitus possit esse reprehensibilis propter presumptum

Septimo potest ostendi rationem. **lv.**

reprehensibilis hitus uel ornatus propter presumptionem. quoniam si aliquis presumunt facere illud quod specialiter ad dominum pertinet sicut faciunt ille que alienos crines imponunt capiti uel imponere colorem spiritui specialiter pertinet ad dominum. Que autem talia faciunt cum lucifero uolunt similes esse altissimo ipse sunt uelut symie que dum uolunt se decorare spiritualiter se iugulant. Ipse etiam sunt angeli tenebrarum transfigurati in angelos lucis. Contra illas que naturale colorem ponunt in speciebus uidetur deum illud ecclesiasticum 10. Ne accipias faciem aduersus faciem tuam. facies quam mulier assumit contra faciem interiore et quia eam deturpat. Dum enim exteri uultus habere pulchram faciem interius assumit faciem dyabolicam. iuxta illud ecclesiasticum. facies peccatorum sumunt. facies et assumpta contraria est faciei naturali quia ante tempus debitu facit eam senescere et in futuro pro eo punietur. iuxta illud iohannis 4. Omnis uultus dirigetur in olla. Quantum offendit dominum illa que alienum colorem ponit in facie sua satis potest apparere ex hoc quod uidentur pictores artifices tamen offendi quam aliquis presumit meliorare aliquos in operibus eorum. Preterea magna contumelia facit deo talis

persona que potius uult habere talem faciem quale pictor facit quam quale deus fecit ei. De tali muliere dicit iobus. Quia fiducia erigit ad celos uultus quasi dicitur non agnoscat. De sex que debent cohibere mulieres uti alienis crinibus.

De sex que debent cohibere mulieres uti alienis crinibus.

Sex uero sunt que possunt cohibere mulieres ab alienis crinibus si eis diligenter ostendantur. Primum est pena quam scripta imminatur eis. ysaia 47. ubi sic legitur. de caluabit dominus uerticem filiarum syon et dominus crinem earum nudabit. In presenti etiam quibus crines earum nudantur. Unde accidit parisius in quadam generali processione quod quedam symia cuidam domine pepulu suam cum alienis crinibus quos deferrebat contra toto populo abstulit et turpis et despoliata ad modum cornicule depositis alienis plumis remansit. et iusto dei iudicio hoc accidit iuxta illud ysaia. Ne qui perdatis tunc ipse perdat. Depdata fuerat domina illa mortua mulierem crinibus suis. ideo eam symia depdauit. quia iuxta uerbum poetarum. Non est lex equorum ulla que necis artifices arte preue sua. Secundo debent mulieres cohibere a uicio isto fatuitas magna que committitur uicium istud quod ex hoc potest ostendi quod cum pugiles crines suos abreuiant quam duellum facturi sunt ne ab hostibus capi propter crines possunt. Similiter illi qui intendant religionem uelut pugiles spirituales fatue tamen mulieres crines suos augere uolunt licet in bello periculosissimo sit nolunt de manibus dyaboli euadere non

De facti euadit mulier de manibz dyā ex q̄
tenet eam p̄ crines q̄n̄ s̄ nimū h̄t̄ amorem
ad pulchritudinē crinū. It̄ mulieres tale
materiā piclose infirmitatis quā h̄t̄ au
gent q̄n̄ deberent eam minuere q̄ nol
lent curari a sua infirmitate. Infirmitas
ualde piculosa & sup̄bia sicut ostensū est
prius. que matia augetur q̄n̄ crines alic
ni p̄p̄riū crinibz adduntur. It̄ facti sunt
ille sup̄be q̄n̄ parū h̄t̄ de crinibz. Tercio
deberet cohibere mulieres a uicio isto p̄
uital magna que comitat̄ h̄ uiciū. Vo
lunt enī mulieres id facē ad stumeliā dī
& dampnū aīaz suaz qd̄ nullo m̄ face
rent p̄t̄ honorē dī & salutē p̄p̄riam. Si
in ungetur alicui mulieri p̄ p̄nā qd̄ ha
beret p̄ noctē ad caput suū manū mu
lieris mortue nullo m̄ uellet h̄ facē. Di
ceret enī se ex terrore amentē fieri. Cri
nes aut̄ mulieris mortue habere uult ī
noctē ad caput suū in dī stumeliā. et
dīa uoluntatem ecclie. nec terretur inde
nescio quo dyabolico mistio. Quarto de
beret cohibere mulieres a uicio isto mag
na ingratitude que ibi est. q̄n̄ s̄ ipse uo
lunt h̄re in loco crines ad dī stumeliā
ubi d̄s p̄ amore eaz portauit coronam
spineam. Quinto uō d̄p̄t̄ dī qui ē
in uicio isto. Valde enī d̄m̄ d̄p̄nunt q̄
capillos d̄o p̄ponunt. cū capilli sup̄fluita
tes essent hoīs sicut & unguet̄ de recepta
culo lendiū & pedicloy faciunt mulieres
thesaurū suū in domo d̄m̄ suū qz hoc
ab homine colitur q̄ p̄ceteris diligit sic

dicat glo. sup̄ illd̄. ephē. xi. Quoz d̄s uen
ter est. De peccatrice beata leḡ luc̄. vii. qd̄
capillis capitis sui tergebat pedes d̄m̄.
n̄ amabat t̄m̄ eol̄ quantū amant eol̄ d̄m̄
n̄re. Sexto deberet cohibere mulier a uicio
isto multiplex malū q̄ inde puenit
tam eis quā p̄ximis eaz. Proximo de fa
cti malū puenit ex pulchritudine crinū
um. Crines enī uelut quidā laquei sunt
quibz facti capiuntur. Vñ legit̄ in iu
dith. xiiij. Qd̄ ipsa colligauit ancinos
suos ad capiendū holofernem. Cincini
uocantur capilli dependentes a capite
mulieris sicut pueri faciunt laqueos
de pilis caude eq̄ne ad capiendal aues.
Sic dyā laqueos facit de pilis mulierū
ad capiendos hoīs. Ipsis & mulieribz
multiplex malū facit crinū multitu
do ul̄ pulchritudo. Accidit enī sicut leḡ
absalon cecidisse de pulchritudine. abs
lon & multitudine crinū sic legitur. y. s̄
xiiij. Porro sicut absalon uir n̄ erat
pulchor in omni ierlm̄. & sequit̄. A ues
tigio pedis usqz ad uerticē n̄ erit in eo
ulla macula. & quanto magis tondetur
capillos capitis sui. tanto magis cresce
bant. Semel aut̄ in anno tondebatur
& qz grauabat eū cesaries & pondera
bat capillos capitis sui ducentis siclis
pondere publico. Qd̄ aut̄ acciderit le
gitur. y. s̄. xvij. s̄. qd̄ caput ei quer
cui ad hesit & illo suspensio inter celū
& terrā. mulus cui insidebat p̄transit
& ueniens ioab infixit tres lanceas

in corde ipsius. Sic pulchritudine criminum
 adheret facia mulier alicui uirō luxuri
 oso qui p querū designatur. Querū enī
 fructus defert quib; porci pasant; & lux
 urioli oya faciunt quib; infernales porci
 delectant; & ueniens dya; infigit tres lanceas
 in corde mulieris factue. Prima lancea ē uici
 um superbie scda; & uiciū luxurie. tertia est
 uiciū discordie inter ipsā & uirū suū. Req
 re de matia ista in tractatu de luxuria in
 caplo de choreis. ubi apponit; illd uerbu
 apoc. xx. & similitudines locustar; & c.
 Octauo; reprehensibilis habitus ul' ornat'
 p formā ul' opositionē. In forma uō rep
 hensibilia sūt ista. In casio ex parte inferiori
 sicut fit in uestib; iocularoy. choruscatio
 ex parte superiori ut si dō placeret facies eor;
 corrugare fierent que uestes suas corruga
 rent. Reprehensibile ē; q; caude ibi assumā
 tur. Natura caudā hoib; negauit. si; mulier
 hoies eam sibi assumūt. Precipue autē uide
 tur reprehensibiles quantū ad formā & oposi
 tōem. sotulares rostrati pforati & stricti.
 Rostrū in sotularib; dyabolica uidetur ee
 ad inuencio. cū n̄ inueniatur simile in rerū
 natura. Nullū animal; qd in pede rostrū
 hnt. & si aliqua hnt in capite hnt. mulieres
 uō que unq; rostrū deberent hre illud
 uolunt hre in pedib;. Pforatio in sotu
 larib; magne uidetur esse fatuicatis cū
 dnt sotulares integros meliores esse q;
 pforatos sup & strictura in sotularib; mag
 ne uidetur esse fatuicatis. cū & d's in hoc
 offendatur. & pedes ipsi grauent. Nō ita

stringerent pedes si essent in opedibus
 sicut stringunt; quq; a sotularib; onulci
 sunt qui n̄ recipent p pnia tale grauam
 si sacdos eor; uellet hoc eis in uingere. mag
 na ē in gratitudo & uelle de ferre foramina
 in pedib; suis ad drumeliam di. cū d's p
 amore ei; pedes suos pforari uoluerit. mag
 na ē fatuicatis uidet; esse pulchritudinē que
 ree in sotularib; cum ad hoc sotulares in
 uenti sint ut inquinentur. ut p hos pe
 des ab iniquatione seruentur. n̄ in radi
 ab; arbor; nec in fundamentis domoy pulc
 tudo solet requiri. Sic nec in sotularib;
 deberet requiri pulcudo. Nono potest
 esse reprehensibilis hitus ul' ornat' qui;
 de re inite acquisita sicut accidit i uxorib;
 usurarioy & raptoroy que pcosas uestes
 defertunt de lacrimis paupm. Tales ueste
 sanguinolente sūt. Vñ se. ii. In alis tuis
 in uentus; sanguis aiaz. Ale intelligi
 possunt extremitates supboz palliorū.
 Alis istis uolatur in isernū non in celum.
 In alis istis inuenitur duplex sanguis.
 s. sanguis paupm. Spolia enī paupm
 ex quib; ē uestis illa iudicio scripture se
 sanguis paupm & uita eor;. Vñ eccl. xxx
 iij. Panis egenū uita paupm ē qui
 defraudat illū homo sanguinis ē. Ali
 sanguis est qui in alis istis inuenit; san
 guis illius mulieris qui defert pallium
 q; emptū est de re iniuste acquisita. mors
 enī sua ibi iacet. cū ad dampnationē. s. illd
 defert. Cruentatio ista que; in uestibus
 diuntū figurata est p clamidē cocineam

in qua illusit est dñs. Illusione enī ista of-
fensus est status pncipū huius mundi. De-
cimo pot' esse reprehensibilis ornatus uel
habitus ppter nimium amorem quē hñt mu-
lieres ad pulchritudinē. Tantius enī pot'
esse amor ille q' est mortale peccm̄ z q' i' ydo-
latra ut qñ amor ille dñi amorē superat.
hoc enī ab hoīe colitur q' p' ceteris diligit
sicut prius dēim̄;

*v. q' debent mulieres
cohibere a nimio amore pulchritudinis.*

Quinq' uo sunt que deberēt. *lvij.*
mulieres cohibere a nimio amore
pulchritudis. Primum est uanitas ipsius
pulchritudis. De qua uanitate leg' pu-
ul'. fallax grā z uana pulchritudo mu-
lier timent dñm ipsa laudabit. Pulchritudo
uana est que ad nichilū ualeo et q' eam
hñt. Poculus uidetur ualere eis qui eū ui-
dent z in ea uisa delectant. Pot' z dicit
uana qz uadit in nichilū. ppter q' flozi cō-
paratur in ysa ubi sic legit'. Omnis caro
fenum z oīs glā eius q' flos agri licet
flores sint magne pulchritudinis. tam par-
satil amatur pulchritudo eoz. que ad o' cito
amittitur. Ad mū oportet q' mulieres
in morte pulchritudinē istam deserant. qā
maxime necessaria est eis pulchritudo cum
do deberent p'sentari z ang'us ei' cū ite-
re sint ad curiam celestis regni. Secūdo
debet mulieres cohibere ab amore ni-
mie pulchritudis. h' q' pulchritudo talis male-
dicta est. Vñ Job. Vidi stultū firma iu-
dice z maledixi pulchritudini eius statim.
dic' glo sup h' uerbu statim. in firm' cū

qualitate rerū uariatur dū uid; ipsa
laudat cū mutantur nich' esse iudicat.
s; firm' cū glā ipsa penā sequentē asidat
z statim dāpnat. male fuerunt in quā
mulieres ille pulchre que ppter pulchritu-
dinē suam dampnabuntur. maledicta ē
pulchritudo talis. Multis poculus expedi-
uiss; q' fuissent lepse z naso ul' auribus
mutilare q' qd' essent pulchre. Tertio
deberēt cohibere hoīes a nimio amore
pulchritudinis turpitudine z immundicia
que frequent' comitant' pulchritudinē cor-
poris. Vñ leg' eze xvi. Ad fatuam muli-
erem ab hominatione fecisti deco're tuū.
hoc est unū de quo multū dolendū est
qd' mulieres pulchre que magis debent
abluere in mundiciā. hec sūt que ampli-
se inquināt p' peccatū. Prop' h' pulchri-
tudine fatue mulieris parat salōn arcu-
lo aureo in narib; suis. xi. ubi sic legit'.
Circulus aureus in narib; suis mulier
pulchra z fatua. i. pulchritudo mulieris
fatue. Suf si circulu aureū in naribus
hñt ipsa destrueret ipm̄ p' qdāq' no-
lutabrū luxurie. Suf n̄ parat oz sicut
nec pedi quin inlucū i' figat. Sic nec
mulier fatua parat faciei sue immo p'
ceteris membris illā opit iniquitate z im-
pietate sua. Vel circulus aureus in nelli-
gi pot' ipsa mulier pulchra z fatua q'
dya' trahit p' omnē immundiciam qui
hñt eam in potestate sua sicut suf arcu-
lum aureū trahet p' immundiciam quā
hñt in narib;. Quarto debet homines

cohibere a nimio amore pulcritudinis
 h q pulcritudo illax ualde nocua ; ca e
 pulcritudo illa pulcritudo exurens qualis ;
 pulcritudo carbonis uini . 7 pulcritudo
 uulnerant qualis est pulcritudo splendens
 gladii . Vñ Jo . Gradus igneus est spes mu
 liebus . 7 pu . v . leg de facia muliere qd no
 uissima illius amara uelud abstiniū 7 acu
 ta quasi gladius biceps sicut puer in gla
 dio splendo pmo auerit pulcritudinem
 7 id gladiū amplectit ; nouissimo sentit
 lesionem sic facia hoies in spe muliebris
 pmo solam auerit pulcritudine ; p qm
 eam tetigint p amore cordis ex uulnere in
 telligunt pulcritudine illam esse gladiū acu
 tum . biceps aut gladius pot esse pulcri
 tudo illa qz ipsam mulierem in qua ; ledit
 p supbiam 7 ipsos aspicientes p luxuria .
 vel pot dici gladii biceps . qz corpi 7 aie
 est occasio mortis etne . Tuere gladius ig
 neus ; pulcritudo mulieris . ayulcū enī potes
 est ad exurendū cor humanū . Vñ barla
 rex quidā habuit filiū de quo dem ; ei a
 medial qd cecus fieret infra x . annos solē
 uideret . Vñ rex fecit eum claudi in spelū
 ca p x . annos . Quib ; finit fecit eū egre
 di de spelunca . 7 ostensa sunt ei aurum 7
 argentū 7 multa alia deceptabilia 7 ad
 interrogationē eius nominata sūt ei sin
 gula . Cum aut inquireret auie de muli
 erib ; que p sences erant . que res erāt
 dixit ei quidā iocose eas esse demones qui
 seducunt hoies . 7 cū reductus ad regem
 requireretur ab eo quid magis desideraret

respondit se sup oia que uiderat desiderare
 demones qui seducunt hoies . 7 miratus
 est rex qd tam tyrannica ; res spes mulie
 ris . Quinto debet cohibe hoies a nimio a
 more pulcritudinis p h qd pulcritudo adu
 satur bonitati . Non em de facili habetur
 bonitas in pulcritudine . Poeta us est cū for
 ma magna pudicitie . Vñ cū pulcritudo au
 ferat bonitatē que longe melior ē quam
 pulcritudo ista n ; multū desideranda imo
 ualde timenda ; In magno pieto est pulc
 rudo mulieris . Est enī uelut thesaurus
 qui portat in publico qui amulit deupit
 atur . gg . Depredari desidat qui thesaurū
 in uia publice portat . fatue sūt que ne
 glecta bonitate pulchritudine querunt .
 Similes sūt pueris qui pua ul poma u
 met habencia semp pulchriora sūt ceteris
 p dignit . Precipue aut fatue sūt ule q
 naturali deformes sūt . 7 tū laborant ad
 hoc q sint pulchre . ad qd nullo m posse
 ptingere . Ad h aut qd bone sint laborare
 nolūt . qd tam melius est ; 7 de facili possēt
 obtinere . mulier que laborat ampli ad
 hoc q sit pulchra . q ad hoc q sit bona . u
 detur plus amare alterius utilitatē quā
 suam . qd si pulchra fuerit alii pulc erit .
 Pulchritudo enī eius alienos oculos pascit .
 Si aut bona fuerit sibi bona erit . Vnde
 pu . ix . Si sapiens fueris tibi met ipsi eris .

quant 7 qd modis nocet s b ; hicut . lviij .
Undecimo pot esse culpabilis ornatus
 mulieris . qz multū nocet multū . Pri
 mo nocet uiro ipsius que spūalit inter

fiat. dñi dat ei occasionē qđ usurarius sit
ul' raptor. Secđ nocet illis quib; debet re-
stitui. qđ p̄cipue uerū est in uxorb; usura-
rioz & raptorz. Tercio nocet ipsi mulieri
& h̄ multal modis p̄mo qz maria infirmi-
tatis est magne. s̄ supbie. Secđ qz aufert
sibi illd̄ unde debuit redimē aiām suam
morti eterne dāpnatam. Tercio qz aufert
ei t̄pē qđ debuit expēdē in seruitio dī.
Nec; parū dampnū illd̄ cū t̄mp̄ res
p̄ciouissima sit. Vñ b̄. Nich̄ p̄ciouiss̄ t̄pē
s̄ heu hodie nichil uilius reputat. Quarto
aufert ei orōnes quas facit in ecclia sup-
be. ita mulier ornata cū ipsa filios dī oc-
cidat. ex alia parte ostensione in cauta
sue pulcritudinis. Vñ sup̄ illd̄. J. ad thi. ii.
Non in coral cruib; & c. dicit glo. Supb;
habitus n̄ impetrat. n̄; parū dampnū
mulieri que paup̄ est spūaliter si oratioēs
quas facit in ecclia amittit. Orōnes enī sūt
magna pars bonoz que ipsa facit. frequē-
ter poa' est; utile est in domo humilit' esse
quā supbe in ecclia. Si aliqua mulier est;
que nulla sollempnitate uet̄ ad eccliam ipsa
reputaretur heretica. Quid ḡ de ea que
facit qđ deterius est. Quo mulier talis
remissionē peccoz suoz consequetur que
in ecclia dñi offendit ubi placare debuit.
Quinto nocet ei habitus supb; quia bonā fa-
mam aufert ei. Vñ sup̄ illd̄. J. ad thi. ii.
Non in coral cruib; & c. dicit glo. Supb;
habit' n̄ recta facit de se credi. Sexto no-
cet ei qz facit eam sollicitari. Exquo eq̄
h̄t signū uenalitatis in frontem iam nō

queritur utrū sit uenalis ḡ p̄ constanti ha-
betur. & de p̄cio querit. si exquo aliqua mu-
lier ornati meretriciū h̄t ipsa sollicitatur
& sollicitata n̄ fortis ualde sit labitur de-
facili qz casta est quā nemo rogauit. Quarto
nocet ornatus supb; mulieris alius mulie-
rib; qz ministrat eis exemplū supbie. Dat
enī eis occasionē inuidie & discordie ad ui-
ros eoz & quāq; occasionē adulterij. Vult
h̄re similes ornatus a maritis suis si pos-
sunt. & si n̄ possunt rixantur cū eis. & quā-
uolunt h̄re eos ab aliis uiris & adulterij
omittunt. Quinto nocet maritis aliaz
mulierū. Reddit enī uxores eoz eis mo-
lestas & quā; aufert eas eis. Sexto nocet
do. qz templa eius exurit. Templū dei est
uniusquisq; fidelis. Plus amat d̄s unū tem-
plū spūale quā omnia templa materialia in-
di. Vñ patet quantum dñm offendant mulier
h̄t que tale templū incendunt. Septimo no-
cet sc̄is. qz sollempnitates eoz n̄ obseruant
mulieres que sic se ornant. qz magis perti-
nent quā alus dieb; cū magis supbe se h̄nt
tunc. Quā; enī uolant sollempnitates p̄parā-
to ornatus suos. Anglis etiā nocent qz fili-
os dei in custodia eoz positos occidit. Ico-
d̄. J. ad cor. xi. Quia mulier deb; h̄re ut
lumen sup̄ caput suū p̄pter anglos. s̄ ne
offendant anglos occidendo hoies quos
ipsi custodiunt. Et breuiter dicit dō & an-
gelus. n̄ timent contumeliam face' & in ecclia
quā corpus x̄ ibi; & angli assunt quā ip̄s
est ibi congregatus. quā & celebrat missa.
Qđ angli ibi assunt patet ex uerbis ḡ; sic

dicentis Quis fidelium dubium habere possit in ipsa immolationis hora ad sacerdotis uocem celos apertis atque in illo ihesu christi misterio angelorum choros ad esse sumis yma sociari celestibus terrena ad iungi. et super illud. ad cor. xi. ubi dicit apostolus quod mulier debet habere uelamen super caput. dicit glo. Angelica spiritus nobis ad esse credendi sunt maxime cum diuini officii mancipium. et cum etiam ingressi. uel lectionibus sacris autem a comoda mulier uel psalmodie operam dant uel orationi in cubum. uel missarum sollempnia celebrant. Ideo apostolus monet uelamen habere propter angelos nec dubitari licet ubi diuina corporis et sanguinis mysteria geruntur. supernorum tantum ad esse uentus. qui monumentum quo uenerabile corpus positum fuerat. et unde uiuum resurgendo abscesserat tam seculis excubus seruari.

De multiplici intentione mulierum ornantium se. lxx.

Ultimo potest esse culpabilis habitus pro intentionem. multiplex autem potest esse intentio mulierum ornantium se. Quedam enim ornant se ut decipiantur ab aliis quam a uiris suis quod constat esse mortale peccatum licet non habent uoluntatem confitendi illis qui eas decipiant. quod secundum augustinum. Non solum appetere sed et appetere uelle criminisum. Alie uero ornant se ex superbia ut excedant alias in pulchritudine uel saltim non excedantur ab aliis uel ex amore uane laudis et uane glorie ut dicatur quod ipse sint pulchre. Iste uident multum impie esse que non curant de mor-

te fratrum suorum. solummodo ipse habent uentum uirant ut pulchre reputentur. Non est uisibile quod tales mulieres caritatem habeant quam uerba uane laudis cariora habent quam fratres suos. Alie uero ita ornant se ut uiris suis placeant. ut sic custodiant eos ab aliis mulieribus. Sed de talibus mulieribus accidit quod cum uiros suos custodire uolunt. quandoque spiritualiter occidunt eos. Ipsi dant eis occasionem quod nimis amant eas quod nimis amatores prime uel proprie uxoris adulterum facit sicut dicit ambrosius. Ex quo amor ille est contra deum iam iudicatur peccatum mortale. Preterea si ornatu suo uelut quodam rethi uult capere uirum suum ne ipse capiatur ab aliis mulieribus. que rethi illud expandit ubi non est uir suus. mulier enim potius ornant se quam eunt in publicum quam quando sunt cum uiris suis in domibus. Similes sunt illis qui dicunt se uelle capere sit uestres aues et capiunt domesticas. Preterea sicut mulier cauet ne perdat uirum suum. sic uir ne perdat uxorem suam debet cauere. Unde debet uelle quod ipsa moderate ornata sit sicut murilegus siluester efficitur et fugit quando habet pulchram pellem. et quando habet de causa amittitur. Aliquis enim propter pulchram pellem uult eum habere. Sic mulier ornata libencius uadit ad spectacula ubi ab aliquo conspicitur. et a uiro quando amittitur. Potius deberet uir uelle quod ipse haberet eam minus pulchram quam alius haberet eam pulchriorem. Iste si non placet uiro quod uultures. i. luxuriosi sequantur uxorem suam. quare uult eam absque pelle

honeste conuersionis. Et cum homo non ue-
lit uxorem suam meretricem esse. quare uult
simile esse meretrici et in hinc meretricio.
De hinc hitu legitur p[er] vii. Et ecce occurrit
ei mulier hitu meretricio p[re]parata ad ca-
piendas animas. Cum ex hinc uerbo constet aliq[ui]
ornatum meretricium esse non uideo quod sit meri-
tricis ornatus nisi croceus sit et filia. Exe. xvi.
habens fiduciam in pulchritudine sua formi-
cata est ad omne caput me edificasti signum
p[ro]stitutionis tue. Solent canpoues in do-
mibus suis ex diuisis partibus circulos pone-
re quoniam diuisi sunt circa domum. ut transeun-
tes per quancumque uiam sciunt uinum ibi esse
uenale. sic fatue mulieres signa uenality-
tis ponunt in capite et in pedibus et in brachi-
is. et tunc dicunt se castas esse et castitatem ama-
re. Volentes quod magis credatur uni testi
assueti mendacis. quia multis testibus qui
mentiri non uouerunt. Testis assuetus menda-
cus est lingua eorum. testes qui mentiri
nescierunt sunt membra que impudicitiam
ostenderunt. Ideo loquendum nobis et ut
uestri simul aut uestrendum ut loquimur
quid aliud pollicemur. et aliud ostendimus.
Lingua p[ro]sonat castitatem et totum corpus
p[ro]uehit impudicitiam. debet mulier uiro
suo esse adiutorium salutis. Vn[de] gen. ii.
Non est bonum hominem esse solum faciamus
ei adiutorium. Sicut et uir debet uxorem
suam uiuare ut possit saluari. et tunc mul-
eres frequenter p[ro]ne sunt ad nimium amo-
rem pulchritudinis et ad gloriam ornatus.
Vir debet eam uiuare in hac parte et

cohibere ab inhonesto ornatu. P[ro]uocat ista
mulierum ad gloriam et ad laudem in sinuatur.
M. xxv. in parabolis de decem uirginibus. quoniam
quinq[ue] que laudes quesierunt celestem ia-
nuam clausam inuenerunt. Sicut autem uiri p[ro]-
ni sunt ad nimium amorem diuiciarum quia
hinc p[ro]uide famulus suis. uxores debe-
rent eos uiuare in hac parte et cohibere eos
a cupiditatibus suis et dicere se cretos esse
paruo uictu et humili uestitu. et ipsi cessa-
rent ab usuris et aliis generibus cupidita-
tum. Sed hodie remedium uersum est in ue-
nium. Uxores enim impellunt uiros ad in-
fernum dando eis occasionem male acqui-
rendi dum superfluas expensas ab eis req[ui]-
runt. Viri et impellunt uxores ad infer-
num dum eas faciunt sentire usuris suis
et dum non p[ro]mictunt eas facere bonum quod
ipse facere potuerunt. Vn[de] hodie quantum
ad multas personas societatis diuitalis est
quod complexus spinarum que simul in ignem
mirtuntur quod separari non possunt. Sit enim
uelut complexus aliquorum sese mutuo sub-
mergentium. mulieres pulchritudinem
suam p[ro] uicos uel in ecclesia ostendentes
sunt incendiario sacrorum locorum. Quilibet
enim fidelis repletum est op[er]a s[an]cte s[an]cti in
baptismo dicant sicut dicit oratio super uos
et ad cor. uir. Templum dei s[an]ctum est quod estis
uos. Ipse et sunt hominide frater suorum et dei
filiorum. Ipse et sunt uenatrices diuini. Veni-
tur enim filios dei et ad mortem et uirtutem diuini
eis tamquam esca ad capiendos uiros sicut et
carnis et aliis animabus exornatis uultures

solent capi. Vritur et eis tamquam laqueis. Vnde
 ecci vii. Invenit amariorem mortem mulierem
 que laqueus venatorum. Legi quoque b. b. cum
 quedam soror eius cum ornatu superbo venisset
 ad albiam in qua ipse erat noluit venire
 ad eam asserens eam recte dixit que confusa
 et spumata mandavit ei ut non despiceret ani-
 mam eius et si tamen despiceret parata erat
 in omnibus facere voluntatem eius. Quo audito
 vir se gaudens venit ad eam precipiens ei
 ut illum superbum ornatum de cetero non portaret
 que illi acquiescens ita mutata est. ut homi-
 nes mutationem eius mirarentur. Vritur etiam
 dicitur ipsis tamquam gladio ad occidendum filios
 suos. et si dicant aliqui se non habere mala inten-
 tionem. Sedemul qui nec gladius mala inten-
 tionem habet quam illo aliquis occidit. sed eo utent
 habet ibi mala intentionem. Sic dicitur qui uti-
 tur mulieribus huius ornatis tamquam gladio habet
 intentionem mala. et licet et nullus habet ibi
 malam intentionem. nichominus mortui est
 qui occisus est. et secundum leges qui occasionem
 dampni dat dampnum dedisse videtur. Dicitur etiam
 exo. xxi. Si quis aperuerit cisternam et foderit
 et non operuit eam. ceciderunt bos in eam. reddet
 sicut cisternae pecuniam iumentorum. Cisterna
 est que habet aquas ad remedium sitis. In cau-
 tis tamen potest esse occasio precipitii. Vxor etiam
 alicuius que remedium viro suo est fornicatio-
 nis. Alii vero potest esse occasio mortis. sic et
 vocat salomon uxorem peritiam. v. ubi sic legitur.
 Aquam de cisterna tua bibe. Cisterna aperitur
 quando mulier ornat. In eam vero non operam
 bos vel asinus cadit. quando occasione pulchri-

tudinis. quam mulier incaute ostendit ali-
 quis perit et in hoc casu incaute deferendo
 ignem domum aliquam incendat. tunc tenebi-
 tur ad emendandam. Quo ergo innocens erit
 que pulchritudinem suam incaute ostenden-
 do domos spirituales exurit. Quedam sunt que
 ita se ornant quod erubescunt non deservere or-
 natum quos ferre consueverunt vel quos alie
 mulieres deferunt. vel quod timent ab hominibus
 derideri si ornatus tales dimiserint. et quam
 verecundia ista nocet multum ecclesie. ideo de vere-
 cundia hic tractabimus. Et quod verecundia mala
 est. quedam bona. iuxta illud ecci. iiii. Est confu-
 sio adducens peccatum et confusio adducens glo-
 riam. Primo tractabimus de bona erubescen-
 tia. Secundo de mala. Tertio tangemus de vitiis
 tibus eos qui bene faciunt. **De erubescencia**
bona quodam frenum sit quod quod regitur in via paradisi.

lx. **N**otandum quod erubescencia bona quodam
 frenum est quo aliquis regitur in via
 paradisi dum aliquis habet frenum illud sperari
 potest de eius correctione. Vnde sapiens erubescen-
 cia salua res est. ad emendationem huius
 erubescencie facit illud ecci. xxii. Ante gradum
 nem prebit gratia preapue verecundia placet
 in mulieribus. Vnde ecci. vii. Gratia verecundie
 mulieris sensate super aurum. verecundia
 spiritualiter placet deo in penitentibus. Vnde b.
 Quantum displicet deo impudicia peccatorum
 tamen placet erubescencia penitentis. De
 illo qui non habet erubescenciam istam legitur
 ier. i. u. frontis meretricis facta est tibi eru-
 bescentia noluit. et ysa. iiii. dicitur de non habentibus
 erubescenciam istam peccatum suum quasi

sodoma p̄dicauerunt nec ab sc̄o derunt leḡ
in se vi. confusi sunt qz abhominatiōe
fecerūt. qui poti⁹ confusione n̄ sūt c̄fusi ⁊
erubescere nescerūt. Vere erubescē nescit
qui de peccato n̄ erubescat. **quod pec**

Pecatum sit ualde erubescibile. **lxi.**
Pecatum enī ualde erubescibile ē. maḡ
erubescibile ē peccm̄ quā nuditas toti⁹ cor
poris q̄ patet ex hoc qd̄ peccm̄ nudita
tem fecit erubescibile. Patres autē nr̄i nō
erubescerant ante peccm̄ licet essent nu
di. Vñ cū illd̄ ip̄ qd̄ aliq̄ ⁊ aliquale maḡ.
sic tale magis erubescibile uidet̄ esse peccm̄
quā nuditas corporis. Preterea autē erubescēcia
sit fuga rei indecentis. peccm̄ enī in de
centi⁹ sit q̄ aliquid q̄ sit in mūdo. cum
sit opus d̄i. ⁊ ip̄so remoto oīa decen
cia essent. Constat peccm̄ maxime eru
bescibile esse. imo op̄atione illi⁹ alia eru
bescibilia n̄ sunt. Vñ dicit ḡḡ de mag
dalena que se met ipsam graui⁹ eru
bescerat intus nich̄ esse credidit qd̄
uēcundaretur foris. Preterea peccm̄ est
in mundicia tanta qd̄ ipsius op̄atiōe
imundicia corporis n̄ reputat̄ imundicia.
Vñ in xv. Que p̄cedūt de ore. de cor
de exeunt. ⁊ ea conquinant hominē
⁊ subditur quibz dā interpolant. Ad lous
autē manib⁹ manducare n̄ conquinat ho
minē. Et ⁊ peccm̄ abhominatio magna.
Vñ in ps. Corrupti sunt ⁊ abhominabiles
facti sūt ⁊ c̄. Vñ peccm̄ pot̄ erubescibile
esse. multis alius modis ostendi pot̄ qd̄
peccm̄ sit ualde erubescibile. ⁊ qz pot̄

reddat hominē apud d̄m. qz hominē reddat
ualde uilem. facit autē qdā inferiorē bru
tis animalib⁹. Cum enī brutū animal tm̄ unā
mortē debeat. homo peccator debitor ē du
plicat mortis. ⁊ qz peccm̄ simul est quo quis
in inferno suspendetur. n̄ h̄t d̄m unde homi
nē suspendat nisi ipse met suū utrum ei
actulerit. Et ⁊ peccm̄ illd̄ cū quo fustiga
bitur homo in die iudicii corā toto mun
do. t̄nū ⁊ iugulabit hoīes iugū iniquita
tum meꝝ in manu d̄ni cōuoluti sūt ⁊ in
positi collo meo. Illa de quib⁹ erubescend
est enumerantur nobis ec̄. xli. ubi s̄c̄e
gitur. Erubescite de p̄re ⁊ m̄re de forma
tione ⁊ c̄. **de xvi. erubescibilib⁹. lxi.**

Et sunt xvi. que ibi tangunt de quib⁹
erubescē multū debemus. ⁊ ponitur
p̄mo fornicatio qz ⁊ de magis erubescibili
b⁹. cui⁹ rei causa triplex pot̄ esse. s̄ qz est
tam uilium membrorū ⁊ qz n̄ solum a
nima s̄ ⁊ corpus in ea maculatur. ⁊ qz
in ea mulier uiliter uendit. Dat enī ani
mam suā qm̄ p̄ duob⁹ denariis d̄i. et
corpus leccatori. ipsa n̄ facit tale foris de
solularib⁹ suis. Horabile autē dicit̄ eru
bescē a p̄re ⁊ m̄re. ⁊ qd̄ uocat̄ pat̄ d̄s ⁊
⁊ mater ec̄cia. de quib⁹ erubescere deb⁹
mulier fornicaria. si enī filia alicui⁹
diuitis erubescē deb⁹ qm̄ fornicat̄ eo qz
pater suus eam poterat honorabiliter
maritare. imo erubescē deb⁹ filia de de
tanto patre si ipsa fornicetur. Aliquid
pot̄ pater suus maritare eam. Sequit̄
de p̄sidente ⁊ potente de m̄datio. ideo

deby homo erubescere de mendatio qz po
 cior est fur qua assiduitas uiri medacis
 vbi leg ecc. xv. 7 qz menciens n seruat
 fidem cu tamen uelit fidem sibi adhibere
 7 fallit eu qui in eo confidit. De menda
 tio uo specialiter erubescendu 7 ado pfi
 dente. i. plente existente 7 potente iudic
 tam sume de mendacite. 7 pot intelligi pe
 caalr illo de mendatio pmissionis in bap
 tismo fte. Tercio erubescendu 7 de delicto.
 i. de negligencia 7 de pigricia. Seneca. Cur
 pusilla iactura est que p negligenciam fit
 xxv. ecc. In lapide luteo lapidabit piger.
 A principe aut ido erubescendu 7 de delic
 to qz multu pncipi displicet pigricia ser
 ui sicut uelocitas multu placet illi. Unde
 xxv. pu. Vidisti uiru uelocem in ope suo
 cora rege stabit nec erit ante ignobiles. P
 apue tam a sumo pncipe erubescendu est
 de delicto 7 ab illo iudice qui cuncta que sunt
 adducet in iudiciu 7 de quolibz momto
 tps negligenter expenso exiget ratione
 Quarto erubescendu 7 de iniquitate a sy
 nagoga in plebe. i. de h qd homo sibi in
 ique appiat q plebi onune esse debuit
 ut faciunt usurarij qui tpe sibi appiant
 qd ds equaliter uoluit possideri ab hoibz
 7 mah dispensatores eius retinent quod
 paupibz debuerit diuide. Quibz dicitur
 luc. xvi. facite uobis amicos de mamona
 iniquitatis. i. de pecunia inique ul meq
 luter detenta. Quinto erubescendu est
 a socio 7 amico de iniusticia. i. de hoc
 qd iniuste agit erga sociu 7 amicum

hoc em ualde iniquu est. Vn pu. iij. Ne
 moliaris amico tuo malu cu ipse inte ha
 beat fiducia. Sexto erubescendu 7 de furto
 Vn rob. ij. Non haet nobis edere aliq
 de furto aut zingere. 7 papue erubescen
 du 7 si quis furu fecit ul fieri sustinuit i
 loco in quo ipse hitat. Septimo erubescen
 du 7 de uitate 7 testamto. i. de uitate qm
 ds docuit 7 tot testimoniu confirmauit siqs
 fide illi n adhibuit. Octauo erubescendu 7
 de disabitu in panibz si quis ibi in honeste
 se habuerit ul si ei ad cui mensam come
 dit fidem postea n seruauerit sicut illi
 faciunt qui p qua ad mensa dnu sederut
 ul spualet ul corpale n timent ei pecca
 do inferre stumeliam. Nono erubescend
 est ab obfuscatione dati 7 accepti. Datum
 obfuscet qui cu tristitia dat. ecc. xxxv. In
 omni dato hylare fac uultu. ul qui dat
 cu dilatione pu. iij. Ne dicas amico tuo
 uade 7 reuertere erat em dabo t cu sta
 rim possis dare. Datum 7 obfuscet qui
 uis extollit. Poci em deby qui dat comu
 dimittit qua extollit. Vn Gen. xxxij.
 dixit iacob ad elau. Si inueni gram in
 oclis tuis accipe munusculu de manu
 mea. Acceptu 7 obfuscet qui de bnificio
 est ingratus ipm adreuuando ul obliu
 omi tradendo. Seneca. Lex bnificij est qd
 alter obliuisa debz dati. alter memor de
 bet esse accepti. Sapiens. Exiguu mun
 cu det t paup amicus. accipito placite
 plene laudare memto. Decimo erubef
 cendu 7 a saluantibz de silencio q in

Duob; casib; p̄cipue intelligendū est. q̄n
s̄ aliquis n̄ uult reddē salute alicui causa
sup̄bie ul' causa odij. Sapiens saluta libere.
ec̄. xxij. Amicū salutare ne confundat̄. r. a. f.
ae ipsius ne te abscondat. nec s̄ d̄m̄rū lucē
x. femine p̄ uiam saluta uerit. 7 illd. iij. re
iij. qd̄ dixit heb̄ deul ad ier̄. Si occurrit
t̄ homo n̄ salutes eum 7 si saluta uerit te
n̄ p̄ndat ei. P̄ hoc em̄ phibetur p̄lyritas
ul' curiositas salutationis. Qd̄ aut̄ bonū
sit salutare patet p̄ illd̄ q̄. x. Inuitates
aut̄ in domū salutare eam. Undecimo
erubescendū est a respectu mulieris for
mearie qd̄ scdm̄ auḡ. In pudicis ocl̄s in
pudici cordis est nunciū. Duodecimo
erubescendū s̄ ab auersione uultus cognati
qz sicut leḡ. i. ad thym̄. v. Siquis suorū
7 maxime domesticorū curam n̄ h̄t fidē
negauit 7 infideli est deterior. Nec solū
erubescendū est ab auersione uultus cognati
s̄ 7 p̄ximū p̄cipue paup̄is. Vñ tob̄. iij.
Noli auertere faciem tuā ab ullo paup̄e
ita em̄ fiet ut nec arte auertatur facies
d̄m̄. Vñ sequit̄ in uerbo p̄posito ec̄. Hec au
tal faciem tuam a p̄ximo tuo. Tercio decimo
erubescendū s̄ ab auferendo partē 7 n̄ resti
tuendo. sic honorabile s̄ dare. sic erubescibi
le est ualde auferre 7 p̄cipue fr̄i suo fidē
s̄ partē quā pater celestis dedit ei de reb;
hui' mundi. Sp̄alit̄ aut̄ n̄ restituere abla
ta uidetur esse erubescibile in usurariis 7
raptorib; qui cū sint d̄p̄nati suspēd̄o
infernali p̄ male acquisita. poci' uo
lunt ea retinere 7 suspendi q̄ reddē 7 li

berari. Quartodecimo erubescendū s̄ a respectu
mulieris alicui uiri. Periculosus em̄ s̄ ualde
talit̄ aspectus. Iste respectus occasio fuit da
uid adulterij 7 homicidij. ut leḡ. ij. p̄ xi.
Nec solū a respectu isto erubescendū est. s̄
a quacūq; familiaritate. ul' ad ipsam uel
ad eius ancillam unde possit oriri mala
suspicio. Vñ sequit̄. Ne serueris intueri
ancilla eius 7 ne steteris ad lectū ei'. Q̄nto
decimo erubescendū est ab inimicis de ser
monib; impperij. 7 si amicus deb; arguere
amicū tam absq; impperio. Vñ talli' in uac
tati de amicitia monere. 7 monū est offm̄
uere amicitie. ita tñ q̄ adulatione careat
āmonicio 7 contumelia careat obuiugatio.
Sexto decimo erubescendū est ab ira in
imicis de sermonib; 7 ab impperatione dati.
Imitari deb; ille qui dat d̄m̄. qui dat oib;
affluenter 7 n̄ impperat. ut leḡ. ja. i. 7 de
fatio uiro legitur. ec̄. xx. qd̄ exigua da
bit 7 multa impperabit. homo qui n̄ eru
bescit male agere est uelut equū absq; fre
no qui n̄ de facili pot̄ regi. Duo solebūt
hoiēs cohibere a malo. s̄ timor d̄i 7 pu
torū mundi. S; timor d̄i multos iā parū
cohib; a malo. Benignitate em̄ 7 m̄ia d̄i
hoiēs abuntur maligne agentes qz d̄s
benigne eos expectat ad p̄niam. Vñ ec̄.
vii. Quia n̄ p̄fertur cito ira malos
suā. absq; timore filij hominū p̄petrā
mala. n̄ attendentes q̄ m̄ia ista semp̄
evaltat iudiciū. iuxta illd̄ ja. x. Quanto
m̄ia hic ampli' parcat. tanto iusticia in
futuro durius ferit. Quanto malleus am

plus eleuatur. tanto prece durius percutit
 et quanto arcus amplius curuatur. tanto
 uehementius sagitta mittit. Sicut se habet uisus
 ad di. unde aug. Lento gradu diuina proce-
 dit seuitas sed tarditate expendit grauitas.
 Putoz. poci iam impellit hoies ad malu
 plus qua cohibeat a malo. Hoies enim
 qui solebant male age iam erubescunt bono
 age. *De erubescencia mala et de tribz que*

ualent ad detestatione erubescencie. lxxij.

Sequitur de mala erubescencia. de qua
 h. n. dicemus. Primo ponemus ea
 que possunt ualere ad detest. erubescen-
 cie male. Seco ponemus remediū quo
 uti possumus circa eam. Ad primū uo
 ualere pot si ostendat quanta sit timidi-
 tas et quanta ignominia eoz qui pro erubescen-
 ciam non audent bono age. ipsi sunt uelud
 equi timentes umbra. Vera mala non sunt
 presentis uite sed future. Presentia aut mala
 sunt sicut umbra futuroz. Unde qui erubescen-
 ciam presentem timet non futuram. ipse
 timet umbram non ueritatem. Unde dauid. tere-
 pidauerunt ubi non erat timor. Ipsi et sunt
 sicut paruuli qui exterrantur latratu canulo-
 rum qui mordere nesciunt. Seneca. Auctori-
 tatem hemul senū. sed uicia pueroz. nec pu-
 eroz tamen sed et infancium. Illi lenia formi-
 dant. qui uerba uiruloz formidant. formi-
 dat falsa qui reputat dedecus quod inuitate
 est honor. mundus iste est uelut canulus
 uersionibz latrans circa eos qui bono faciunt
 sed mordere nescit quia non percutit eos. sed cum
 diu latruerit tacebit. O qua strennu

milites sunt. qui pro latratu solū dereli-
 quunt dominū suū. Unde relinquerent eū si mi-
 lites armati insequerent eos. Si aliquis
 de militibz regis francie ipso petente debi-
 tum seruiciū ab eo dicit se non audere seruire
 et quia hoies inde loquerentur frivola et rudi-
 culosa reputaretur eius excusatio. sic fri-
 uola et excusatio eoz qui pro uerba hoim
 dimittunt seruire deo. Ipsi sunt timidi ut
 lepores. cum tamen lepori in alus assimilaretur
 tur. Lepulus plebs in ualida collocat in
 petra cibile suū ut leg. pu. xxx. Labia
 habet in motu. aures longas. pedes ueloces.
 Dimoz enim addit alas pedibz. Sic facere
 debz qui se debilem cognoscat. In petra ci-
 bile collocat qui fiducia habet in xpo. Labia
 habet in motu qui frequenter orat. longas
 aures habet. qui iuxta uerbu ja. j. Velox est
 ad audiendū. tardus ad loquendū. uidelz
 ad respondendū ab obprobriis que sibi di-
 cuntur. Pedes aut ueloces habet. que di octu-
 pat. quia qui timet dominū nichil negligit ut
 dicit ecc. vii. *Quod duplex sit causa timiditatis. lxxij.*

Causa aut huius timiditatis potest esse
 duplex. Prima est amor placendi mu-
 do. Seneca. Desine timere si desieris con-
 tra illos qui uolunt placere mundo. dicitur
 ja. iij. Adulteri uelant quia amicitia huius
 mundi inimica est deo. Quicūqz ergo uoluerit
 amicus esse huius mundi. inimicus dei consti-
 tuetur. Dauid. Confusi sunt qui hominibus
 placent. quoniam deus spernit eos. et apostolus. Si ho-
 minibus placem christi seruus non essem. Secunda
 causa potest esse huius quod deus forsitan recessit ab

eis. Vix enim possi esse tanta timiditas i
eo cu quo est d's vn dauid. Si ambulauo
in medio umbre mortis n timebo mala qm
tu mecu es. Qd aut aliquis timid' efficiat
cu dnt ab eo recessit uerū esse pot' ex hoc
q' chayn pt' p'ccm caput tremulum
habuit r' adō timidus fuit ut dno d'et
omnis qui inuenit me occidet me. Gen. iij.
Ad idē facit qd leg' leuit. xxvii. Si spreue
ritis leges meas r' iudicia mea contempseritis
ut n faciatis ea que a me constituta sunt r'
ad irritū pducatis pactū meū. Ego q' hoc
faciam uob. corruetis corā hostibz uris r'
subiciemini hys qui oderunt uos fugietis
nemine psequente. Tanta ē timiditas eru
bescencium qz ex h' qd sunt corā hostibz
suis corruunt. Non possunt enī sustine
spem iridenciu. Immo sicut fluit cera
a facie ignis r' nix a facie solis. sic corda eoz
defluunt a facie iridencium. Erubescences
r' subiecti sunt hostibz suis. cu enī iriso
res hostes eoz sunt ipsi n audent facere
aliq' qd displiceat eis. cu tam deberent li
benci' face q' eis displiceret q' q' eis placet.
Erubescences r' fugiunt nemine psequente.
Irisoz enī n psequitur s; obsequitur. q' nūl
trat enī materiam unde corona eterna fa
brietur. Irisozes enī sunt uelut aurum
r' argentū r' lapides p'ciosi. ex quibz fit co
rona p'adyli. xxviiij. pū. fugit impi' nemi
ne psequente mala pene quidē succursus
sūt a dō nulli contra mala culpe. Vnde
mira fatuitas qd hostes fugiunt mala pe
ne r' sequuntur mala culpe. succursu a dō

missum timent r' fugiunt. mortē autem
suā secuntur p'ccm. s. eccl. xxi. Quali a fa
cie colubri fuge p'ccm. r' subdit'. Dentes
leonis dentes eius interficiunt aīas hōm
r' c. It' de timiditate eoz quot d's deseruit
subditur. i. leuit. xxvii. Terribit eol sonus
folij uolantis r' ita fugient q' gladio ca
dent nemine psequente r' corruent singuli
sup frs suos. foliū uolans est uerbu' uiri
sionis q' terret hoīes erubescences. foliū
istud plus timent q' dī gladiū qui para
tus est interficē eol. deut. xxiiij. Si aciero
ut fulgur gladiū meū r' arripuerit ma
nus mea iudiciū reddā ultionē hostibz
meis. In job. fugite a facie gladij q' ini
quitatis ultos; gladius r' in exo. xv. Lūa
ginalo gladiū meum interficiet eos
manus mea. Dicunt erubescences quid di
cetur de me si h' facerē r' n attendunt
quid fiet de eis si h' n fecerint. Plus timēt
dicta hoīm quā scā dī r' plus timent ur
bū hoīm quā gladiū dī euaginatū. Dic
erubescences n possum sustinere ut hoc
dicatur de me n erubescit dicitur tantā
ignominia de se q' tam facile r' a libis
hoīm eiciatur. Vere de illis; de quibz dic
ps. Non sic impi' n sic s; tamq' puluis rē.
De tripla fatuitate erubescencie. lxx.
Secundo pot' ualere ad detestationē
erubescencie male si ostendat q'nta
sit fatuitas eoz qui erubescunt bñ agere
Que fatuitas pmo pot' ostendi p' hoc qd
ipsi pmittunt se uinci ab irisozibz quot
tanta facilitate uincere possent. sola enī

taciturnitate uincerentur irrisores. In lise
 cio 7 spe erit fortitudo uia. Si illi qui de
 ridentur tacerent 7 animu haberent
 ad mercedē qua expectant p tolerancia
 irrisoy ofisi essent irrisores. si com' gar
 rulo n̄ respondere diuiciū est. aqua cō
 tra ignē pugnandū 7 cū sit ei contraria sic
 taciturnitate contra garrulitatē pugnan
 dum 7. Cogitare debz erubescens qn̄ irri
 detur. qz ipse plus pot' audire duabus
 auribz quā irrisoy loqui uno ore. Sapi
 ent. Anatura unū of 7 duas aures accepi
 mus. ac si dicit. Plus debemus audire quā
 loqui. Poeta. Quis labor est unquā qm̄
 tacuisse minor. Seco pot' ostendi fatuitatē
 erubescenciū p hoc qz ipsi timent ab eis
 irrideri qui irrisione sunt digni. qm̄ ma
 li irrident bonos de bonis opibz q agūt
 Idem est ac si ceca irriderent uidentes de
 hoc qd uiderent. 7 claudi recte in cedētes
 Idō ipsa derisio irridenda est. Seneca.
 Equo aīo audienda sunt impioy diuicia.
 7 ad honesta uadenti cōtempnendū 7 ipse
 cōtempnus. Quis sane mentis n̄ cōtemp
 nat claudicantē si se uideat derideri ab
 eo qz recte incedit. 7 quis n̄ iudicat eū
 fatuū si idō uelit claudicanti assimilari
 qd ab eo deridetur. Deridendi ḡ sunt
 derisores n̄ imitandi sunt. Quidā senex
 in uitis prim̄ ait. fuge hoīes aut irride
 at mundū 7 que ī mundo sunt. stultitū
 te metipm̄ fac in plibz. Si uō dicat ali
 quis qd derisio maloy p̄ualebit quia
 plures sunt. R̄det ei qz d̄s 7 angli iuuā

bunt bonos irridendo malos. Vñ ps. Qui
 habitat in celis iridebit eos. 7 in vite
 bunt iusti 7 timebūt 7 sup eum ridebūt
 7 c. Non 7 uitupium solus q noctua eum
 n̄ appciat. nec 7 uitupiu auri argenti q
 iumta n̄ appreciant eū. Iumta uesciunt
 sibi estimare n̄ fenū 7 similia. 7 porci n̄
 fursur 7 filia. Sic n̄ 7 uitupiu bonoy
 si a malis derident. Mali enī sunt uelut
 noctue. Vñ boeci' de hys hij sunt simi
 les aurbz quoy oculos nox illuminat. 7
 lux cecat. Non est curandū de uitupio il
 loy qui dicūt malū bonū 7 bonū malū.
 ysa. v. de qui dicitis malū bonū 7 bonū
 malū 7 c. hij 7 sunt uelut iumenta qui
 uiros scōs qui sūt uelut aurū 7 argentū
 despiciunt. Vñ pu. xxiiij. Ambulans re
 ro itinere 7 timent d̄m despicitur ab eo
 qui d̄cedenti gradit̄ uia. 7 xxix. Ab hoī
 nantur impij eos qui in recta uia sūt. Ari
 stippul. Cum quidā ei diceret hoīes te cō
 tempnūt inquit 7 illos alini. S̄ n̄ illi ali
 nos nec ego illos curo. Vitupiu talū
 laus est 7 laus uitupiu. De p̄mo sic di
 cit seneca. Malis displicē est laudari n̄
 pot' ulla auctoritatē h̄re finā nisi qui
 dāpnandus est male de te loquat'. De
 scdo 7 dicit seneca. qd tam turpe sit
 t' laudari a turpibz quā laudari ob
 turpia. Tercio pot' ostendi fatuitatē e
 rubescenciū p h̄ qz ipsi erubescūt bene
 agere. Vñ eo qd consueuerūt male a
 gere. ul' qz uident alios male agē. hoc
 enī ualde glōsum est cū aliquis bene

agit inter male agentes. uel qui male age consuevit. Tales similes sunt illi qui erubesceret de hoc quod naufragio euasisset. uel de hoc quod non ferret sicut solutus esset ferre uel de hoc quod sanus esset alius existentibus leprosis uel mundi alius inquinatis. Non solum non sunt timende derisiones tales sed et appende. Unde Seneca. Non dum felix es si non dum turba deridet te. et Dominus in Job. v. Beati et tunc cum maledixerint uobis homines et persecuti fuerint uos et dixerint omne malum aduersum uos mentientes propter me. Quando aliquis uitupatur uel laudatur. Primo debet attendere quis est qui eum laudat uel uitupat. et tunc primo placeat ei laus uel displiceat uitupatio. Seneca. Nunquam multas sed quibus placeas cogites.

Responso quod erubescens de bono male se

Habent ad dominum et ad bona opera. **lxvi.**
Tercio potest ualere ad deum male erubescere si ostendatur quia male et quia iniqui habent se erubescens ad deum et ad ea que deum sunt. Ad deum male se habet erubescens tripliciter. et in quantum dominus est et in quantum pater est. et in quantum sponsus est anime. In quantum dominus est dominus cum erubescat officium dominum. Diabolum autem dominum officium non erubescit. seruicium autem diaboli manifeste faciendo. Nulla enim certior domini confessio quam seruicij reddicio. Si autem dominum habet ut dominum non tamen ut primum dominum uel maiorem sed ut secundum. Solum enim censam uult ei reddere in quo mundus prebet assensum non auertent quod dominus rex est. et regaliter et libere uult dominari.

Erubescens ad deum negauerunt christum quod et leui signo nolunt uidi eius discipuli. Erubescens signa diaboli libere portat. ueritatem uero christi non uult portare nisi occulte. non attendens illud quod dominus ait. Ite. u. Leuate signum in syon et dicentium. et eiusdem. vi. Leuate ueritatem et cetera. In quantum pater est male et se habet erubescens ad deum cum eum negat. Vix negat aliquis patrem suum etiam pauperem. Quanta ergo contumelia facit tanto patri qui eum negat merito ipse negabitur ab eo. Unde in Job. x. Qui autem negauerit me coram hominibus negabo et eum et cetera. Ita accidet fatuo erubescens sic accidit cuidam scolari prebendam. qui cum esset in ducibus preciosis uestibus et a sociis multum honoraretur cum uisitasset eum pater in uili habitu timentis ne socii eum prebenderent si scirent eum habere talem prebendam. rogauit patrem suum ut huiusmodi in indicaret eis et simulans unum esse de seruientibus patris sui. fecit illi comedere cum garrone domus quod patienter pater sustinuit. Sed cum finito prandio scolaris durissimam in cameram suam secrete et quesiuisset quod ei attulerat ostendit pater ei denarios quos ei attulerat asserens quod non unum de illis haberet. Eum negasti me fili aut pater. et ego nego te. Nunquam de cetero comedes aut bibes de aliquo quod tibi mittam. Erubescens et male se habet ad deum in quantum dominus sponsus anime. dum de tanto sponso erubescat. O anime non est ita ignobilis sponso sus tunc ut eius ignobilitatem debeat erubescere.

168
bescere. De nobilitate eius leg. p. ultio.
Nobilis in portis iur eius qn sedis ai tona
toribz terre. Non e ita deformis. quod
aia eius deformitate debeat erubescere.
Speciosus em e forma p filius hoim r cal
roz lustr eterne ut leg sap. vi. r splendor
gle ut legit ad heb. j. Legimus sponsus e
n adulter ut de eo debeat aia erubescere.
S; mira in fama legitimu sponsum. Dedeas
ofici creditur. adulteru uo mundu s. absq
uerrecundia ofitent. qn s. dicunt q ido or
nant se ut mundo placeant. Vn se. u. Quo
si contempnat mulier amatores suu sic contemp
sit me domus isrl die dñs. hunc sponsum n
erubescere illa que dicebat. Ipsi su depon
sata cui angeli seruiunt cui pulchritudine
sol r luna mutantur. O aia sponsus iste re
singlari pugna acquisiuit. ipse est que nec
morl ab amore tuo potuit superare. male e
se h. erubescens ad bona opa dñi ea contemp
nit r ea face erubescat. Valde em iniquum est
bona opa in honorare a quibz homo totum
honorem expectat. De hoc honore legit eod.
xuy. Omne opus elam iustificabit r qui opa
tur illd honorabitur in illo qn gla hui mu
di deficiet. Tunc glabit p bonis opibz. de defcu
plent glie legitur in ps. Qm cu intererit n
sumet oia neqz descendet cu eo gla eius

Qd bona opa triplex glorificant hoim.

Bona opa tripliciter glorificabunt hoim.
Primo faciendo ei societatem in morte qn ipse
relinquetur ab amicis carnalibz. Vn apoc.
Opa em illoz sequuntur illos. Seco munus
tando materiam eterne corone. B. Si pma

nra crudeli miseratione minuit paulatim
gemmis corona nra puatur. Tertio uo ad
modu uestium homine decorando. Vn in ps.
Astitit regina a dextris tuis in uestitu de
aurato arcudata uarietate. Vestis de aua
ta sut bona opa ex caritate fca. hec tria
sunt que solent hoim face gloriosum. ho
norabilis societas. pulchritudo uestiu r dig
nitas. r h tria sicut ostensu est. Vir iustus
ex bonis opibz consequet. ad hunc statu xpia
na puenit religio. qd hocie inter xpianos
xpiane uiue obprobrii est. facilius poss; uiue
xpianus inter aliquos paganos qua inter
multos xpianos. Mira in fama isti pagani
fidem xpianam honorabile reputant. ipsi uo
xpiani uitam xpianam a qua fides h. ualo
rem suu p obprobrio hnt. B. Qd diuidit op
a fide inique diuidis fidem puenit tuam.
Nam fides sine opibz mortua e minus mor
tuu offerent dno. Id qd fides que n opatur p
dilectione nisi cadaver ex anime. Bn honorat
dm ferendo munet. bn placat dm fidei tue int
fectoz. Ja. ij. Sicut corpus sine spu mortuu e
ita fides sine opibz mortua e. Veritas xane
religionis ido ato oditur. amulcat r qui di
cunt se xpianos ut r signa eius uide non
possint. qua tamen ita deberet ama
re plus qua omne thesaurum terre. jmo r
adoranda est; eis ueritas ista quatumcuqz
factus contempnibilis est. Vn fuit guido cancu
arien sine aspectu r decore cruciqz affixa ad
oranda; uital. In signu hui osculantur r
adorant fideles crucem. Multi tn adorant
crucem exterius. crucem spualement interius

p contemptū conculant et in eam aspiciunt.
Magnū odium uidentur hēre ad uitā xpī
ane religionis qui signis eius bellū indē
runt *De uij. remedijs 5 mala erubescētia. lxxij.*

Positū hyl que possūt ualere ad deest
erubescētie male cōsequenter tangem
aliquid de remedijs quib; possumus uti cōtra
erubescētia mala. et sūt. iij. meditacōes
que possunt ualere cōtra h. Prima ē medi
tatio erubescētie et obprobrii qd xpc p nobis
sustinuit. Qd obprobriū pcederat se. tēn
ij. Dabit p cūcienti se maxillam saturabit
obprobriū. Siquis bñ attendet obprobriū illū
qd filius dī p eo sustinuit qñ positū fuit
in cruce parūā reputaret uēcandiam quā
p xpo sustineret. Sollemnitas enī pasce tūc
erat pp qm de diuisis partib; mundi uidi
uenerant in ierlm qui uiderunt eū pendē
tem in cruce. b. Guita ignominia crucis. h.
et qui crucifixo ingratus n. et ad heb. xij.
p paciam curramus ad ppositū nob certa
men aspicientes in auctore fidei et cōfirma
torem ihm qui pposito sibi gaudio sustinu
it crucē cōfusione cōcepta. Secūda ē meditatio
erubescētie seu obprobrii qd scī sustinuerūt.
Vñ ad heb. xi. fide moyses grandis fcs ne
gavit se filiū filie phaonis. Voluit enī ma
gis affigi cū ppo dī quā tēpialit peccā habe
iocunditatem. maiores diuicias estimant the
sauro egyptioz iherū xpī et in actib; aploz
Ibant apli gaudentes a aspectu dcali qm dig
ni hnt sunt p noie ihu cōtumeliam pati. Ter
cia est meditatio illi erubescētie quā patie
tur in futuro illi qui hic fugiūt eam pu.

Qd timer impius ueniet sup eū. et in job.
Qui timer priuā irruet sup eū nix. et gē
dicat de illis qui uolūt repugnare uolūtat
dī. Inde uolūtatē dī pagunt unde uitari
cōtendūt et cōsilio dī resistentes obsequūtur
qd hoc dispositioni ei militat qd p humanū
studium reluctātur qui uēcandiam ul' ege
tatem ul' aliam tribulatōem a dō nullam
nolunt recipē in habebūt in futuro lōge
maiozem. tūc ueniet qñ uator egestas et
paupies qñ uir armatus. pu. vi. No potit
homo nec eam fugē nec ei resistere. De uē
candia quā mali in futuro patientur. legit
se. xx. Confundent uel uel uel uel uel uel
lexerūt obprobriū sempiternū qd nunq̄ dele
bitur. et xxij. Dabo uos in obprobriū sem
piternū et in ignominiam etiam qd nunq̄
obliuione delebitur. Quarta ē meditatio il
lius uerecundie de qua leg' dñs luc. ix. dicit
Qui me erubuerit et meos sermones hūc fili
hoīs erubescet cū uenerit in maiestate sua
et patris et scōz angloz. Tūc illi qui cōp
munt in alios cōtemptentur a dō ut mox
eoz n reputetur sicut nec mox un' cuius.
Ipsē dñs ridebit de morte eoz. Vñ pu. j. ego
quoq; in iteritū urō rēdebo. *De malicia ir*

Ultimo loco in tractatu de *risoz. lxxij.*
erubescētia tangendū ē aliq̄ de ma
licia irrisoz que multū nocua ē ecclie dī.
Plus enī nocet alicui irrisio q̄ heresis. Sed
aut quare a dō nocua est ecclie qd dñs p
irrisozes filios dī suffocet cū paruuli sūt
hec est enī una de astutijs dyā. suffocare
bonū in choatū in germine. Vñ p serpe

rem religionē inchoatā in paradysō suffocavit. Et per phōnem pplm isrliticū de-
 struere uoluit submersione paruuloy ut
 legit̄. exo. j. Et per herodem xpm puulū occi-
 dere uoluit. Et ut occideret puulos innocētē
 occidit ut leḡ. m. y. Vñ malicia irrisorū
 malicia hōdiana est. qui irrisoribz suis fili-
 os dī paruulos occidit. Et malicia hōdiana
 est nascentē psequi religionē. immo maior
 quā herodiana uidet̄ esse malicia irrisorū
 quantū ad h̄ q̄ herodes occidit puulos iā
 natos. irrisores uō occidit filios mris̄ ppe-
 cciē. s. in utero ad huc existentes. Non enī
 expectant qd̄ ecclā peperit eos in sacramento
 pnie. immo quā cito apparent in eis aliq̄
 signa bonē uoluntatis. ipsi suffocant eos uere-
 cundia eis faciendo. Irrisores peiores sunt
 quā dracho. De dracone leḡ apoc. xij. qd̄
 stetit ante mulierē que erat paritura ut
 cū peperisset deuoraret filiū eius. Ipsi aut̄ par-
 tū mris̄ ecclē n̄ expectant sicut dictū est.
 Derisores sūt uulpecule uinē dñi de-
 molentes. Ad modū enī uulpiū feraci se
 et dolosi. cant. ij. Capite nobis uulpes par-
 uulas que demolūtur uineas. Irrisores
 sūt uelut buffones. Venenati enī sūt
 ad modū buffonū et sustinē n̄ possunt oco-
 rem uinē dñi florentis. Ipsi uident̄ esse
 socij demonū et in lucro et in dāpno. Si aut̄
 dñs aliq̄ amittit ipsi dolent tamq̄ de p-
 prio dāpno. Si aut̄ lucratur dñs aliq̄
 sicut fit qñ aliquis uadit ad p̄stibulum
 uel ad tabernā ipsi gaudent tamq̄ de p̄o
 lucro. Irrisores sūt recte adularij salua-

toris. Ius enī q̄ tūme placet saluatori ipsi
 octio hnt̄. s. salutem animaz. gḡ. Nullum
 sacrificiū ita placet dō sicut zelus animaz.
 Ergo nich̄ sic displicet dō sicut impedire sa-
 lutē aīaz. ipm̄ beatū petrū qui ardentius
 amabat dñm quā aliq̄s ap̄toz. uocauit dñm
 sathana qz salutem aīaz uolebat ip̄edire.
 Vñ herur̄ m. xvi. Vade inquit p̄t me satha-
 na. Iudicio ḡ dī irrisorū sathana fit. qui irri-
 sionibz suis impedit salutē aīaz. Nam dāp-
 num uidetur face irrisorū dō qñ aufert ei
 aīam suam. vñā quam si auferret ei mille
 corpora. cum aīa una p̄ualeat mille cor-
 poribz hōim. cū d̄s et tota curia celestis gau-
 deat de uersione unū peccatoris. Irrisores
 dño suo dyablo se conformantes de illa ris-
 tantur. ipsi uident̄ xp̄iani esse. et potius
 sūt anti xp̄i. xpo dicitur inimici. j. jo. ij.
 hic et anti xp̄e qui negat patrē et filium.
 Irrisores apostate sunt uexillū xp̄i odio ha-
 bentel. Nunq̄ apostata iudicantur qui n̄
 p̄mitteret crucem esse in tēplo materiali.
 quāto magis apostata iudicandū est qui cru-
 cem minime p̄mitteret esse in tēplo sp̄iali.
 Irrisores p̄ditores sūt eodē ore p̄sequētē
 xp̄m quo ad mensam eius reficiunt. ipsi
 sūt noctue lucē odientes cū claudicent
 et ceca sūt irident tam recte incedentes et
 uidentes. lupis applaudūt in quo hipos se
 esse ostendūt. agnō uē et oues clamoribus
 exterrēt. et ut breuiter dicam impij sūt
 irrisores in dñm et in mrem̄ eccliam. et in p̄ri-
 mū et in se ipsos. In dñm qz filios ei occidit
 in mrem̄ eccliam tam militantē quā tri-

umphantē. dū defraudat eum gaudio quod
hūc debuit a conuisione peccatorū. Nunq̄ ipius
est in mīrem suam qui p̄t̄ ipsa peperit;
cū magno cruciatu filiū quē deberet solā
ri in filio suo nato occidēt ei utū. sic facit
irrisor; matri ecclē. Jo. xvi. Mulier cū parit
testificam h̄c qz uenit hora eius. Cum autē
peperit puerū iam n̄ meminit p̄llure ip̄
gaudiū qz natus est hō in mundū. Itē im
py sūt irrisores in d̄m qz rursus crucifi
gunt filiū d̄i. ad heb. vi. et sup̄ colore uul
nerū ei addūt. dum aīas p̄ quib; mortē
sustinuit ei auferunt. Derisores et impij
sūt in primū dū uulnus spūale eius iam
p̄ p̄niam sanatū it̄m cōcadunt. Job xvi.
Concedit me uulnē sup̄ uulnus derisores
fr̄s suos a carce d̄iā. liberatos it̄m capi
faciunt. Non reputaret xp̄ianus ille qui
xp̄ia nos a carcere paganorū libatos iterū
faceret capi. Quid ḡ dicendū ē de hys qui
libatos a carce d̄iā iterū capiunt ul' capi
faciunt retrograde uident̄ esse dyaboli.
maiorē passionē h̄ent irrisores de cane
uno ul' de asino q̄ habeant de fr̄ib; suis.
Si canis unus portaretur a lupo. ipsi si
possent liberarent eū. Si asinus alicui
occidit; in lutū ipsi iuuarent ad leuand
eum. de fr̄ib; suis impediūt ne a lupis in
fernalib; libentur. ul' ne a luto peccati
extrahatur fr̄s suos a naufragio libatos
it̄m sub mergi faciūt. In se ipsos et sūt et
py irrisores. qz cū in mari hui' mundi nau
fragant̄. tam p̄niam que scdm̄ jōnīmū ē
seda tabula p̄ naufragiū sine qua euadē

n̄ possunt odio h̄c. Ex quo aliquis est in
mortali peccato si om̄s angli d̄i et om̄es
sc̄i eius rogarent p̄ eo n̄ poss; saluari n̄
p̄nā p̄ eo intercedat. Vn̄ mirabilē p̄nā
est; amanda peccatorib; tamq̄ singulare re
mediū ipsorū. Irrisores in paradysū transi
re uolūt et tam̄ pontem p̄ quē solum t̄
sire possunt p̄niam. s. odiunt. Ipsi p̄p̄a
cione indigent cū rei sint et̄ne dāpnati
om̄s t̄m p̄p̄atorū odiūt p̄niam. s. per
quā solam d̄m possunt h̄re p̄p̄ium.
De p̄p̄atorio legit̄ exo. xxy. *De superbo*

Post superbiā ornat̄ *lectoz ornatū. lxx.*
hūam dicendū ē de superbo ornatu
lectoz. Notandū autē qd̄ tria possunt
esse reprehensibilia. s. nimia mollicies et
nimia p̄ciositas et magnitudo. Aliqui sūt
superbi sūt qui tam magnos lectos uolūt
h̄re qd̄ d̄iā b̄n̄ poss; ibi requiescere cū n̄.
In paruo lecto paup̄is n̄ inuenit d̄iā
ubi quiescat. Vn̄ xxvii. ysa. Co angusta
tū est stratiū ita ut alter decidat et p̄llu
um breue utrūq; opire n̄ pot; et a. xv.
Cum in mund' sp̄e exierit ab hoīe ambu
lat p̄ loca arida querens requiem et nō
inuenit. loca arida sūt paup̄ lectus
et paup̄ domus paup̄is ubi d̄iā n̄ inue
nit requiē. *De vi q̄ debent cohibere hoīes a*

Sex uō sūt que possēt *lectis superbis. lxx.*
et debent hoīes cohibere a lectis super
bis. Primum ē maledictio illa que leḡ amos
vi. de uobis qui dormitis in lectis ebur
neis et lasciuatis in stratis ur̄is. cū paup̄
homo intrat lectū suū b̄ndictione p̄e

missa utitur. facit enim sup lectu signu
 crucis. supb; utitur lectu suu maledicti
 one pmissa. Scdm est consideratio lecti do
 minici. s. crucis. de quo lecto dicit aug⁹
 lectu suu dimisit xpc discipulis suis. qui
 cuq; uult cu illo quiescere in celo iaceat
 in isto lecto. moriatur in cruce si uult e
 asixum placatu uidere. Cruce aut intel
 ligimus tota uitam eius cruciatu plena
 Supb; est minister cui n sufficit lectus
 dni sui. B. Circuue possu celum terra
 mare z oia que in eis sunt z n inuenio
 te nisi in cruce. O bone ihu ibi iaces. ibi
 abas. ibi dormis in meridie. scilicet omne re
 uolue uitam saluatoris ab utero uirgi
 nis usq; ad paritum crucis z n inueni
 es in eo n stigmata paupertatis. Tertiu est
 timor lecti infernalis. De quo lecto leg⁹
 ysa. xliij. Detracta est ad inferos supbia
 tua. cadet cadau tuum sup te. sternet
 tynea z opimentu tuu uermes. Inter
 sum prius pallia auro gemisq; disticta
 sacis moleste sustinebut supbi. qui nullo
 modo iacerent in lecto in quo aliud ia
 cuss; n possent sustine q in lecto eoz u
 nul pedicls est; quom sustinebut qd in
 lectis eoz erunt tynee sub eis z uermes
 sup eos. Ad augmentum uo molestie faciet
 hoc qd in consueti sut talib; ad cumu
 lu z pene erit q lecti isti nunq muta
 buntur. Non z ita pulch lectus in mu
 do in quo aliquis n grauaretur iacere
 p octo dies trime. Quantu grauamen
 erit iace in tam horribili lecto homini

delicato plurib; annis qua gucte aque
 in mare. Quartu est amor interioris lecti
 amore eni illius lecti deberent negligere
 lectu exteriorem. In lecto isae quiesceret
 ipsi de nocte z de die z etia ds cu eis si di
 ligencia iam debitam hrent circa illum
 sco lauandus esset p singulas noctes ex
 plo dauid. sicut hoies delicati uolunt ha
 bere candida lintheamina q in singulis
 dieb; z noctib;. De lecto isto leg⁹ in cant.
 Lectus nr floridus. extrario lectus aliquoz
 ppter negligencia eoz n floridus; s; sordi
 dus z ubi quiesce debuerunt cu do coin
 quinant z cruciantur cu dya. Quintu;
 consideratio lecti in quo corpus ponetur
 in morte s; consideratio sepulchri. in quo
 a uermib; aerodetur. ecc⁹ x. Cu morietur
 homo heritabit serpentes z uermes z
 bestias. In agruu; cadauer ponu in ta
 supbu lectum q ponendu; in uili sepul
 chro. Sextu; consideratio illi lecti in quo
 nobilioz pars hois iacet. s; cor. uelit no
 lit. Supbus cor illius iacet sup lectum
 in mundicie plenu; s; sup stomachu.

De supbia in equitatis z qd in uij. h supbia

Sequit de illa *apparet. lxxi.*
 specie supbie que apparet in equi
 taturis. Primo in multitudine equoru
 que phibita; z regi. deut⁹ xvij. Cu fuer
 rex constitutus n multiplicabit sibi equos.
 n reducet pplm in egyptu equitatu nu
 mero subleuatus. Scdo n in neccio eqz
 usu sicut accidit de illis qui p dimidia
 leucam nolunt ire n equitando qui pro

nichilo uidentur pedes hñe cum ñ ambu-
lent ex illis. Unde dauid. Pedes hñt & ñ
ambulabñt. In potenciores uidentur esse
tales homines parulitales cñ ue ñ possit.
ñ heant multos equos. Tercia nimia eqz
habudancia sicut accidit in illis qui eqs
uolūt hñe in pinguatol ad pascendos o-
clot hominū. Quarto in supbo ornatu e-
quoz sicut accidit in illis qui xpm dñm
tunt in paupibz nudū & famelicū & eqs
suos in stabulis de auratis & argentatis
ornant.

De hys q̄ debent hoīem cohibē ab hac sebia
lxxv. **M**ulta enī sunt que possent & deberēt
cohibē hoīes a supbia tali. Primū est
amminatio quā facit sacra scriptura equitā-
tibz. Vñ zach. x. Confundent ascensores eq̄-
rum. & xy. euulde. In die illa dicit dñs p̄-
ciciam omnē equum in stupore & ascenso-
res eius in amentia & instupore. Glo. die
ita ut qui iudeat p̄cillos stupeant & as-
censores eoz p̄lli magnitudinis piculi uer-
tantur in amentia. & ysa. xxxi. Ve qui de-
scendūt in egyptū in equis sperantes.
Scdm est exemplū xpi qui ñ legit equi-
talle s; semel tñ asinasse. & tunc ibat ad
mortē suam in lignū qd̄ multi equitādo
tendunt ad mortē eternam. multū de-
beret mouere homines exemplū illd. Vñ
zach. ix. Ecce rex tuus ueniet t̄ uultus & sal-
uator ipse paup & ascendens sup asinā
& sup pullū filiū asine. & dispda quad-
gam. ex effraym & equū de ierlm̄. disp-
dere debet exemplū illd de ecclia dñi. mi-
rum est quō ñ erubescat seruus ire eq̄s

ex quo dñs uadit pedes. B. In tolerabit
in pudicie est ut ubi se exmanunt ma-
iestas infletur. uermicls t̄ tuncescat. Terc-
um ē exemplū scōz. Indecent enī est ex
quo filij dñi. i. iuri iusti pedites in cedūt
seruos dñi equites in cedere. hanc pe-
uerlitatē dicit salōn se uidisse. ecc. x. uidi
in equis seruos. & p̄ncipes q̄ seruos
ambulantes sup terrā. Quartū ē hoc qd̄
cum equitatu hñtur a supbis. ad gl̄m
tam diligenter inspiciant potius cedūt
ad ignominiam. Vñ fr̄ guido cantuariē.
Quō ñ gl̄bitur de fortitudine. q̄ gl̄bitur
de infirmitate. equi te fert. infirmitas tua
fortitudo est; si cum ferris. Quintū ē hoc
qd̄ supbia ista apostasia est infidelibus
Ab renunciauerunt enī pompe dyaboli
in baptismo. Vñ pompatice in cede ap-
tasia est eis. Amos vi. Ve uobis qui o-
pulentis estis in monte syon & fiditis
in monte samarie. Opumates capta po-
puloz ingredientiē p̄pantet comun-
is. Sextū ē hoc qd̄ supbia ista multum
ostat & parū hñt utilitatis. quantum ostat
h supbia multi ap̄cul legunt in libro
expiencie quā in libris scripture. multi
enī de paupari sunt hac de causa. & mō
depaupantur qui care enūt equos &
uolūtare qui comedūt sup eos. hie enī
est unus de uelocioribz mōis depaue-
randi aliq̄ qñ equi comedūt sup eum.
Hec solū comedūt equi supboz sup eos
s; & comedunt eos qñ equi illi comedūt
de rapina. qd̄ enī comedūt de rapina

sup aias raptorum est. Vñ h modo loquedi
 quo aliquis uidetur comedere palliū suum.
 qñ comedit illd p quo in pignoratū est
 palliū. Possūmus dīre q equi supboz rap
 toz comedūt eol. Non multū ē sunt uti
 les hī equi supbis. cū facilius sine equo p
 uenatur ad celestem patriā quā cū equo.
 facilius ē fugit aliqs ē effugit manus hos
 tum infernaliū sine equo q cū equo. Vñ
 xxx. ysa. Dicunt mali. sup equos ascendem.
 ē subditur. Ido uelociōres erunt qui psequū
 tur uos. Hec solū parum utiles sūt equi su
 pbis. Imo ē ualde nociui sunt eis. Cū enim
 illi sint alligati uinculo uani amoris ipi
 trahunt eos ad paribulū infernale. merito
 in idēno punietur. qui prius expensis eqs
 pascit a quibz illuc trahitur. Septimū est
 amor paupm. Timendū enī ē ne dō mult
 offendatur qñ subtrahitur ori suo in pau
 peribz; unde equi in pinguantur.

De spē supbie que apparet ī familia. lxxiiij.

Sequitur de illa specie supbie que in
 familia apparet. Et notandū quod
 tria possunt esse reprehensibilia in familia
 alicuius potentis. Primū est multitudo. Vñ
 eccl. v. vbi multe sunt opes. multi sunt
 qui comedunt eas. Et qd pdest possessori
 nisi qd cernit diuicias oculis suis. Scdm ē
 uita in honesta. Vñ b. Ne te dixeris sanū
 toleantē latera. hoc ē nō dixeris bonū ma
 lis inuentem. nūc tuta bonitas tua obles
 ta malis nō magis quā uicino serpente. Et
 dō in ps. Oculi tui ad fideles terre ut sede
 ant meū ambulās in uia tinaiculata hic

in ministrabat. nō habitabit in medio domi
 mee qui facit supbiā. Et tertiū est inutilitas
 fatuū enim ē hīre familiam sibi in utilem.
 pu. xuy. Iracundiam minister inutilis susti
 nebit. q. xxv. Seruū in utilem pietate in te
 nebras exteriores. Et sicut diximus prius xpia
 nos qui pōpatici sunt quantū ad multitu
 dinē equoz apostatas esse et transgressores
 pacti baptismalis quo pmisserunt se abrenū
 ciare pōpis dyā. sic possūmus dīre de illis
 qui pōpatici sunt quantū ad magnā fami
 liam qui gaudēt de multitudine familie
 sequētis. Cūli fatuitate laborat ille. quali labo
 raret ille qui deferent mel gaudet eo qd
 multe musce sequerent eū. Seneca. Multi
 aliqūe conuitantur. mel musce sequunt. lupi
 cadauēra. frumēta formice. pōdam sequit
 turba ista nō hōiēm. Qñq familia q̄ credit
 supbul esse suam pōa dyā ē familia custo
 diens eū. Dyā ē uendit dyā eum dū pec
 nit q ipse corrūpatur in iudicio. ul in aliq
 m. Qñq ē uiuū sepelit dū ei adulatur. Vñ
 gg. loquitur de illo uerbo. m. viij. Sinite mor
 tuos sepelire mortuos suos. Dic glo. mortū
 mortū sepelit qñ peccator peccōrem agge
 adulationis pmit. familia ē supbi eum co
 medit. dū tēporalia que illi unita sūt per
 amorē cōsumit. Vñ aug. Ammī amatores
 tēporalium fecerunt ea mēbra sua. Vñ usu
 aliter solent dīre auari cū bona eoz come
 duntur se comedi. **De supbia diuioz. lxxiiij.**

Sequitur de supbia diuioz. Apparet aut
 supbia in diuioz. Primo in hoc quod
 magni et diuites inuitant qui nō indigent

et pauperes relinquuntur. ita uidetur lucus xiiij. Cum
 facis diuitem uoca pauperes. debiles. cecos. clau-
 dos. et beatus eris quia non habent unde retribuatur
 tibi. retribuatur enim tibi in retributione iustorum.
 Secundo in hoc quod multi ministri ibi sunt cum su-
 perbo apparatu. Qui autem gaudent de multi-
 tudine superborum ministrorum ad huc ueniet
 hora quod uellent habere unum ministrum leprosum
 nec poterunt habere. lucus xvi. Dixit diues quod
 erat in inferno. Pater abraham miserere mei
 et mitte lazarus. et cetera. Lazarus fuit plenus
 ulceribus et cum diues eius ministerium desida-
 bat pro superbis ministris quos habuerat.
 Non gaudebat dauid de talibus ministris
 cum diceret. Non habitabit in medio domus
 mee qui facit superbia. Tertio apparet super-
 bia in uarietate ferulorum et deauaratione
 et splendore eorum ad uanam gloriam. Seneca
 Non magno constat nobis fames sed ambitio
 Idem. Jam non sunt homines. hec denticibus et ore et
 uentre ad popinam uentis oculis quoque gula
 si sunt. Item apparet superbia in uasis aureis
 et argenteis. quia fatuitas quod homines uolunt
 habere uasa aurea et argentea ad replendum
 uentrem quod est uas immundicie. eadem ad replen-
 dum uasa uinaria que munda sunt suffici-
 unt mediatoria seu uasa lignea. Quarto
 apparet superbia ista in multitudine mu-
 sicorum instrumentorum. Job xxi. Tenent tym-
 panum et cytharam et gaudent ad sonitum
 organi. Ducunt in bonis dies suos et in
 puncto ad inferna descendunt. ysaia v. Cy-
 thara et lira et tympanum et tibia et uinum
 in diuinit uitis et opus dei non respicitur. sicut ius-

ticiam quam faciet in die iudicii. **De superbia
 edificiorum. Sex que reprehensibilia sunt esse.** lxxv.

Sequitur de superbia edificiorum. Notandum
 quod circa edificia sex possunt esse repre-
 hensibilia. Primum est multitudo domorum. ysaia
 v. Ve qui coniungit domum ad domum. Item
 reprehensibilia sunt in edificis magnitudo et
 superuacuitas et delectabilitas. Delectabilitas
 uero adtenditur circa colores picturarum
 et quantum ad caliditatem in hyeme et frigiditatem
 in estate. Ieremias xxij. Ve qui diuitis edificabo
 in domum latam et cenacula spaciola. Item
 magnitudo. qui aperit sibi fenestras et facit
 laquearia cedrina pinguis cynopide. in
 re. i. christi sanguine. In hoc quod dicitur cedrina
 intelligitur superuacuitas. In hoc quod dicitur
 fenestras delectabilitas. Item reprehensibile est
 in edificis quantum de rebus in iuste acquisitis
 sunt. Ieremias xxij. Ve qui edificat domum suam
 in iniusticia. Item reprehensibile est in edificis
 intentio mala. quantum sunt ad uanitatem non
 ad necessitatem. Seneca. Domus munime-
 tum sit aduersus in festa corpori. hanc utrum
 cepes creperit an uariis lapis gentis a-
 liene nichil inter est. Scitote tam bene homines
 elino quam auro regi contempnunt omnia
 que superuacuius labor uelud ornamentum
 ac decus ponit. quoniam uentose nichil peccat
 animam esse mirabile cui magno nichil est
 magnum. **Sex que debent homines cohibere ab
 amore superborum edificiorum.** lxxvij.
Tem notandum quod sex sunt que debentur
 homines cohibere ab amore superborum edificiorum.
 Primum est hoc quod illi qui amant ea maledicunt

sunt ut patet ex illo uerbo ysa. Ve qui diu-
 gnis domū zc. z ex illo uerbo se xxv. Ve q
 dicit edificabo in domū latam. multū esse
 timenda dī maledictio in scriptura scā cum
 tm̄ timentur maledictio fca ab aliquo scō in
 ro z cū dñs dicitur sit maledictis. Ite male-
 dicti in ignē eternum. m̄ xxv. Scdm̄ est hoc
 qd̄ edificia sup̄ba dō sunt exosa. Vñ vi amos
 Jurant dñs dñs in aīa sua dicit dñs exerci-
 tuū. derestoz ego sup̄bia iacob z domos ei
 odi. magna pūstas est q̄ homo sup̄ba edi-
 ficia amat que dñs odit. Tercio uō ex
 empla. z p̄cipue exemplū xp̄i qui in natiui-
 tate sua p̄ domo habuit diuisoriū in morte
 p̄ domo habuit sepulchrū. In uita sua non
 habuit ubi caput reclinaret. m̄ viii. Vlpes
 foueat hñt z uolucres celi nidol. filius aut
 hoīs n̄ h̄t ubi caput suū reclinet. B. In
 tolerabilis impudencie est ubi se se exinan-
 iunt. maestas infletur. uermicis z tumescit.
 Ad idem ualere possunt exempla scōz qui
 in casulis habitauerunt. Vñ ad heb. xi. fide
 abraham demoratus est in tra p̄missionis
 tamq̄ in aliena in casulis habitando cū ysa-
 ac z iacob coheredibz rep̄missionibz eiusdē.
 Expectabat enī fundamenta hñtem ciuitatē
 cuius artifex z dditoz est dñs. Item paulus
 primus heremita uisitatus abeato antoio
 quesuit an ad huc xp̄iana religio ritus
 gentiū in edificiis sup̄tuosis imitaretur. z
 audito q̄ ipse flens deplaxit hanc super-
 fluitatem. In questus hoīs tante uanitati
 deditos. cū xp̄ianoz debet esse cohitatio
 alicentiū. Non habemus hic manentē cui

tate s; futuram inquirim. Quidā z anti-
 quoz habitabant in cauinis petraz. alij in
 cauitatibz arboz a quibz nisi egredi dicit
 sunt a quibusdā inde nati. legit̄ z de quo-
 dam heremita qui hebat hospiciū ad mod
 sui sepulcri. q̄ cū impator ad eum uenisset
 z interrogasset cur hospiciolū suū cōmen-
 surasset suo corpi. ipse r̄dit. hoc sufficit hōi
 morituro sic p̄ueni sepulchrū z addidit.
 melius p̄silitur in celū de turguro quā de
 palatio. Quarto uō h̄ q̄ sup̄ba edificia fre-
 quēt̄ sunt de inuicū paupm. Ponunt̄
 enī ibi que paupibz deberent erogari. Jō
 loquent de paula. Solebat inq̄ in hys la-
 pidibz pecuniam effundē qui cū terra z scō
 transiunt sūt. s; in uiuis lapidibz qui uol-
 untur sup̄ terrā ex quibz magni regni ciui-
 tates d̄struuntur. Quintum z h̄ q̄ frequēter sup̄-
 ba edificia ex rapinis z aliis iniuste acqui-
 sit d̄struuntur. unde lapides z alia que in
 huiusmodi edificiis sūt aculabunt dñm
 domus apd̄ dñm abac̄ u. Lapis qui de pa-
 riete z clamabit. lapis qui int̄ uinculas
 edificioz z respondebit.

Stas q̄ z in d̄struendo h̄i edificia. lxxvii.

extum z fatuitas que z in construē-
 to h̄i edificia. Que fatuitas p̄mo patet ex
 hoc q̄ cū uita hoīs breuior sit quā esse
 solebat. ipsi tam̄ magis sup̄tuosas domos
 uolūt edificare quā antiqui patres. Ipsi
 scdm̄ uerbū Jō. sic edificant q̄ semp̄ uic-
 tur. Sic aut̄ comedunt z bibūt q̄ cras
 morituri dicentes. comedam̄ z bibam̄
 cras enī mouemur. It̄ fatuitas eoz patet

ex h' q' ipsi uolunt h're pulchrū stabulū
i' h'itacm corpil. De domo uō dicit in qua
si immunda n̄ est; d's inhabitaret cum eis
om̄io n̄ curant q' ipsi pulchras domos edi-
ficant in uia cū potius debent edificare
in celesti patria. Ipsi domos edificant qual
sciunt ruituras uel destruendas ex necessitate
q' xxiiij. die dñs de edificatione templi. Vi-
detur h' oīa. Am̄ dico uobis n̄ relinquet la-
pis sup lapidē qui n̄ destruatur. 7 inter
signa xv. dierū que p̄cedunt diem iudicij
enumerat sō. illd qd oīa edificia ruent.
Amos. iij. Pauciam domū hyemale cū do-
mo estiuā 7 pibunt dom' eburnee 7 disti-
pabuntur edes multe. **Que deberent claus-
trales cohibere a supbis edificijs. lxxxix.**
Specialit' aut' deberent cohibere hoīes cla-
ustrales a supbis edificijs ista que se-
cuntur. Prīm' 7 h' qd cum ipsi sint iā mor-
tui mūdo necessaria essent eis sepulchra
pot' quā palatia. Sedm' 7 h' q' ex sollicitu-
dine circa edificia exteriora sequi solet mo-
rum negligencia. Vñ B'. Vido q' n̄ sine
magno dolore uideri deb; quosdā post
aggressam v' militiam rursum letarib; im-
plicare negociis. rursus terrenis cupidita-
tib; in mergi cū magna cura erigē domos
negligē mores. Preterea negligē exteriorū
edificiorū curā signum est. q' claustralis
diligentiam habeat circa interiora. B'.
Serua animū intentū interiorib; mag'
decent om̄ia in culta 7 neglecta exteriora
quib; incola domus sepius alibi dūsa
ri dinoscatur. circa exteriora uisu illē de-

nunciat. It' uersatio claustralū in celis
deb; esse. idō n̄ ita sollicite debent edifi-
care in terra sic illi quoz dūlatio terrena
est. Preterea supbia edificiorū quodā imita-
tio est supboz hospitū. a quib; claustra-
les supbiam addiscunt. xii. ec. Qui inu-
uauerit supbo induet supbiam. Verisile
7; qd oportebit claustrales domos habere
hūiliores 7 uestes quā alios. 7 sicut color
uiridis 7 rubens 7 uarius in abies sit
in uestib; claustralū. sic 7 hi colores in-
tolerabiles uideantur esse in domib; eoz. qd si
aliquis dicat qd in huiusmodi descendit
infirmitatib; hominū. Rēdeo q' tñ dēscē-
sum est in aliquib; claustris carnalibus
hoīb; 7 infirmis ut pene om̄s carnales sū-
sint. Vñ B'. Abiecta scā simplicitate q' reli-
giosam quandā nobis habitationē honer-
tate eam in quib; tñ opallū est aīalibus
ut pene in h' om̄s effecti sūm' animales. sō
ad mutantur aīales suscipiantur in omni
pacā benignitatis. s; qui eis opaciuntur
n̄ eis d'formantur. nec sic querat eoz p'fer-
tionē ut p' eos cogantur in curere pro-
posita rigoris in religione defectū. It' clau-
strales uiri hebrai deberent esse 7 reputa-
re se pegrinos sup terrā. Vñ edificare de-
bent n̄ domos ad habitandū s; ad deferendū
tabnaclā. Vñ B'. Obsecro in pegrinatioē
hui' scēli in militia sup terrā edificemus
n̄ nob' domos ad habitandū s; tabnaclā
ad deferendū. ut pote cito euoandi et
migraturi in pacā 7 ciuitatē. In castris
quippe sūm' in alieno militam'. in alieno

laboratur. facile est quicquid naturale est. si
 quod non facile est solitario et sufficienti natura
 et agrum dicitur ipse sibi cella de uirgulis con
 texere de luto plasmare unde oportet et dece
 nissime in hincare. Quid amplius querendum
 et si usum capiunt huiusmodi delectationes et
 si sunt quae utantur tamquam non utentes. tam
 contemptu melius quam usum unquam huius
 modi affectiones. Idem ipsi quibus sollicitudo
 suorum interiorum in dicitur contemptum et negli
 gentiam omnium exteriorum ipsi sibi edifi
 cent sub forma paupertatis et sanctae simplicita
 tis spiritum. Nulla sic artabit artificum indus
 tria sicut eorum negligentia. Debent et clau
 strales cauere a superbis edificis ipsorum bonum
 exemplum. humiles enim domus ipsorum et pau
 pes frenant in aliis concupiscentiam. In ali
 is uero contra amore paupertatis afficiunt dila
 tationem. Praeterea quam claustrales instrunt
 superba edificia. accidit frequenter quod ipsi
 instrunt ea de mendacis. auertunt enim quos
 tuarios predicatores. Instrunt etiam de do
 minis male acceptis. abusuvarius et raptoribus
 a quo periculo libri sunt quam domos humi
 les instruere uolunt. Si uero aliquis dicat
 quod pulchritudines domorum esse necessarias
 claustralibus ad recreationem. sed quod uiri spi
 rituales potius debent delectari in aspectu
 tu celi quam in aspectu tecti. et potius debent
 admirari opera dei quam opera hominis. Legit de bo
 v. quod ipse fleuit cum uideret tuguriola pal
 torum tecta. dicitur similia casibus pristinis cyste
 rnae. qui tunc incapiebant hincare in magnis
 edificis. Pulchritudines iste et forentes

honestates sic dicitur b. enumerant et masculi
 non animi effeminant. *De superbia librorum lxxx.*

Sequitur de superbia librorum qua spe
 superbie laborant qui uolunt habere libros
 de auratos. Octo uero sunt quae uale possunt
 contra hanc peccatum. Primo possunt contra hoc
 ualere exempla et praecipue exemplum filii
 dei qui librum uite est. qui humiliari uoluit
 usque ad hanc quod nouissimum fieret. In tolerabi
 lis enim est superbia in aliis libris ex quo lib
 uite humiliatur et tamen. Dicitur etiam iohannes in primo
 prologo super iob. habeant qui uolunt ueteres
 libros uel in membranis purpureis auro
 argenteoque descriptos uel in uicialibus ut uul
 go aunt litteris onera magis exarata quam
 codices. cum in mensis permittant pauperes
 habere scedulas et non tam pulchros codices
 quam emendatos et paulus uero ad thimoteum. Aue
 ra et tecum libros maxime autem membranas
 Sed uero hoc quod superbia est amat corda
 humilia. unde in xi. Abscondisti haec a sapien
 tibus et prudentibus et reuelasti ea pueris.
 Amat etiam uerba humilia sicut
 patet in uerbis sacre scripture que
 ualde humilia sunt. amat et corpora humilia
 unde sapientes homines frequenter parui sunt
 unde sapiens. Sepe et sub pallio for
 dido sapientia. xi. primum. Vbi humilitas ibi sapientia
 tunc in amat sapientia humilem scripturam.
 Vnde hanc quod sacra scriptura humilitatem docet.
 unde humilitatem debet habere. unde sapiens
 Patet legem quam ipse tulit legem humilita
 tis percipit sacra scriptura unde eam debet
 seruare. Quarto uero hoc quod puerilitas

est lictat aureas ul' argenteas amare et
 in hys delectare. Seneca. Plimūq; q; nō
 puericia s; q; graui; puerilitas remanet.
 Qinto uō h; qd quasi qdā spūale adultū
 est qm amore amplectunt pulchritudinē
 scripture quo deberent amplecti quasi sa
 pientia. Vñ de illis pot' exponi illd' q; pec
 y. habentes oculos plenos adulterij et inces
 tabilit delicti. Sapia sponsa; intellēs nri.
 Vñ sap' viij. hanc amauit et exquisiui a
 iuuentute mea et quesui in eam sponsa
 assumere et amatoz fcs sum forme illius.
 Scriptura uō q; ancilla quedā est ipsius
 sapie. Vnde cauend' q; ne ancilla tante
 pulcritudinis sit. q; relicta pulcritudine sapi
 entie anim' fornicetur cū pulchritudine
 scpture. Sexto q; ualde impiū q; oculos
 suos pascere auro et argento. qm homo
 uidet tot filios dī famelicos. Visus plura
 hē unde pasci pot' quā gustus hē em' solē
 et lunā et stellas et flores et multa alia ex qbz
 pasci pot'. Vñ ualde impiū uidetur esse x
 ano ori dī subtrahē in paupibz
 unde ocli eius delecten tur. Ad quod
 depingit aliquis hoīes uel flores in libro
 suo. nūc sufficiūt ei flores et hoīes quot
 d's creauit. Septimo h; q; tales otumeliā
 inferūt sapie. cū n̄ reputant dulcedinē
 eius sufficientem ad solationē studentū
 cū scptum sit eccl' xxvii. Nich' dulcius quā
 in spice in mandatis dī. et sapie viij. In
 trant in domū meam et quiescā cum illa
 s; cū sapia. Non em' hē amaritudinē
 dulcatis illi' nec redū imoratio illius

s; leticiam et gaudiū. Octauo h; qd paru
 ualet ista pulchritudo scripte. Non enim
 hoīem faciat. Vñ eccl' i. Non saturat ocl's
 uisu nec auris auditu. *Que s; reprehensibilia*
Sequit' de superbia *Superbia canit' lxxxij.*
 Cantus Horand' q; curia cantum
 hec sūt reprehensibilia. Primo repren
 sibile est cū quis nimis blandā uocem
 querit ul' ad glorificandū ul' ad delec
 tandū. Vñ gg. Cum in cantu blanda
 uoy queritur sobria uita deserit. Aug.
 Quocient plus me delectat cantus q; res
 que canitur. tocient me graui' peccasse
 ofiteoz. It' reprehensibilis uidet' esse in
 cantu uocis fractio. Vñ in legenda scti
 sebastiani. Putat me illū int' xpīcolas
 numerandū qui tonsorē diligit. comā
 comit. sapore querit. uocem frangit.
 fractio uocis signū q; fracti animi. Sicut
 reprehensibilis q; crispatio animi in hoīb;
 corrugatio uestiū in mulieribz. sic uidet'
 reprehensibilis esse fractio uocis in can
 tibus; et sicut uentus facē solet crispationem
 in aqua quādam. sic uentus uan
 tatis frequent' facit crispationē seu frac
 tionē uocis. Eius cantus ob lasciuā fcs
 similis uidetur esse cantu illi de quo
 leg' exo. xxxi. Vocē canentiū ego audio
 ait moyses. Cumq; appropinquasti ad
 castra uidit uiculu' et choros. Punctū
 qui est aīal lasciuū. lasciuia intelligitur
 Vñ cantus adorantiū uirtū est cantus
 eoz qui uocē frangunt ob lasciuam.
 Reprehensibilis est in cantu nimia exal

ratio uocis sicut faciunt illi qui potius uolunt cantare alre quā apre qui tantū uolunt ascendē cantando q̄ q̄z frangunt sibi collū spūali. Vel q̄z ad lictū rumpit se q̄ ex supbia puenit. Supbia enī plus audet quā possit. Rep̄hensibilis est in cantu additio punctoz ul' subtractio. Quali enī quedā spēs barbarisimū uidet̄ h̄ esse in cātu sic in dictione barbarisimū fit ex additione ul' subtractōe lit̄e ul' sillabe. In cantu ̄ n̄ uidetur multū approbanda uox falsa p̄cipue in cantu claustralium. 7 mirū est quō uox talis t̄m placet quib'dā cū ipsa audiat̄ ad̄ defectum q̄ oportet eam abscondi inter alias uoces. alioquin n̄ est decens ul' decora.

Ex quibz bonis nascit̄

Possumus primā diuisionē supbia. lxxxij. supbie 7 p̄sequi sum' membra eius. nūc d̄ sequens 7 ut ponamus scđam et p̄sequam. Diuisio uō ista sumit̄ scđm ea ex quibz sumitur supbia. Notandū ̄ q̄ supbia q̄z oritur ex bonis nature. q̄z ex bonis fortune. q̄z ex boni gr̄e. Bona uō nature quedam sunt corpis. quedā aīe. Corpis sunt ista. sanitas. fortitudo. agilitas. pulchritudo. nobilitas. libtas. Bona uō aīe naturalia sunt ista. rectitudo. ingenij 7 uelocitas. bonitas. memorie 7 potestas tolerandi exercitiū spūale. Naturalis dispositio ad uirtutes seu uirtus naturalis. Bona uō fortune sunt bona exteriora que sūt in potestate hoīm que ab hominibz possunt auferri. ut sūt diuitie. deliciae. dignitates. laus. seu gl̄a 7 gracia

hūana. Bona gr̄e sūt sc̄a 7 uirtutes. Ex istis bonis nasci potest supbia. Nascitur supbia ex pulchritudine. Vñ poeta. factus in est pulchris sequiturq̄ supbia formam. It̄ nascitur a nobilitate. Vñ salustius omne malū nobilitatis est supbia. simil' nascitur ex alius bonis nature. It̄ nascitur ex bonis fortune. sic ex diuitiis. Vñ aug. uerius diuitiū supbia. xl. c. facultates 7 uirtutes exaltant eoz. It̄ nascitur ex bonis gr̄e ut a sc̄a. sc̄a enim inflat scđm ap̄lm.

fatuus sit ipi' qui de bonis suis supbit. lxxxij.

Notandū t̄m q̄ ualde fatuus sit qui de bonis p̄dictis supbit. 7 p̄mo gn̄aliter ostendam' q̄ ualde fatuus sit impius qui supbit de bonis suis. Deinde ostendemus de uno quoqz p̄dictoz bonoz q̄ ualde fatuum sit inde supbiue. 7 possunt 7 rationes assignari quare fatuus sit impius qui de bonis suis supbit. Primo qz ipse q̄ anim' 7 inficē irrationabilis creaturis in hoc qd̄ ille t̄m sūt in miseria pene. homo uō ipse est in miseria culpe 7 pene. Preterea creature irrationabiles unicam debet mortem p̄t̄ q̄ nich' om̄io mali sentient. Ho uō impius debitor 7 dupl̄cis mortis. qz p̄t̄ transitoriam h̄ebit eternā. Vñ n̄ pax fatuus est peccator qui de bonis suis supbit. superiore te alius hominibz reputādo. qui qd̄am' brutal' inferior' 7. Scđo uō fatuus 7 qui de illis bonis supbit quibz bruta ip̄a eum excedunt. sicut 7 fortitudo corpis 7 agilitas. Ipsi 7 iudi 7 sarraceni 7 alij pessimi hoīes plus h̄nt de lo

nis illis quā ipse habeat. Etiam ipsi demones
de scia que uidetur esse unū de maximis
bonis que hnt impij plus uidentur hēre
quā ipsi impij habeat. Vñ ualde fatuus est
impij qui de bonis suis supbit. cū bona il
la sunt ei ad uerecundiā uerius quā ad
glām. Vñ aug⁹ loquens ad impiū. si unq
ñne uides te debere erubescē de bonis tuis
si comul tua plena est bonis. 7 te hē ma
lum. Quarto fatuus est impij qui de bo
nis suis supbit qz bona ipsius ei bona n̄
sunt. Seneca. Nichi 7 homini bonū sine se
bono. Est ne bonū homini qd 7 ei maria
infirmittatis 7 impedimētum salutis. Sapi
ens. Omnia que extra nos sunt dona que
aiqz hominibz forte trigerūt n̄ idō lau
dantur qz hnt quis ea. s; qd hys honeste
sit usus. Idō dicit seneca. qz stulto nulla
re est opus. nulla em̄ re scit uti.

Quinto fatuus 7 impij qui de bonis suis su
pbit. qz ipse tm̄ hē dispensationē in eis
7 periclm̄ iminet ei inde duplex. Periclm̄ ei
est ei si forte amiserit. periclm̄ 7; ei si
lucru n̄ reportauit. 7 de utroqz disticta
ratio exigitur ab eo. Vñ qui de multitudine
istoz bonoz supbit. ille supbit de
magnitudine oneris sui. **Q fatuum sit**

Supbire de sanitate corporis. lxxxiii.

Supbire uō fatuum 7 supbire de sanita
te corporis. Primo qz ista sanitas momen
tanea est. hodie em̄ quis sanus est. cras in
firmus ul' mortuus. Jac⁹ iij. Que ē uita
uā n̄ uapor. ad modicū parens 7 c.

Secōdo qz corpus hostis familiaris 7 ico

multū nociuus. Nulla em̄ pestis efficacior
ad nocendū quā familiaris inimicus
ait sapiens. Non debz qd aliqz supbire
pp^t sanitatē corporis s; potius timere. In
maiori em̄ periclo est cū hostis eius san
sit. Tercio fatuus ē qui de hac sanita
te supbit. cū ista sanitas ut frequentius
patet occasio sit infirmitatis aīe. sicut
extrario scriptū sit in eccl⁹ xxij. Infirmitas
grauis sobriam reddit aīam. Nō est
quare aliquis supbiat de sanitate pedis
si in capite hnt infirmitatē usqz ad mor
tem. Sic n̄ 7 supbiendū de sanitate corporis
ex quo in aīa infirmitas est ad mortem.
homo sanus corpe infirmus mente silis
est poma exterius sano. interius putrido.
De fortitudine 7 corporis 7 fatuum supbire
cū scriptū sit sapie vi. Qd fortioribz for
tior instat cruciatio 7 cū diuina luera
sit int⁹ spm̄ 7 corp⁹. Caro em̄ concupiscit
aduersus spm̄ 7 spc⁹ aduersus carnem.
Vñ qnto corpus fortis tanto magis spm̄
timendū 7 ad heterā h̄ uidem⁹ frequē
ter qz fortiores corpe in firmiores sunt
mente. quous em̄ resistere possūt ut 7
luxurie 7 ceteris uicis. De corporis uelocitate
fatuum 7 supbire cū corpus sit uelut
quid quidā in quo hostes infernales ut
frequē ducant spm̄ ad mortē ipsius. 7
ut frequentius qnto iste eq⁹ uelocior est
tanto facili⁹ spc⁹ ab hostibz suis capiatur.
Præterea in uelocitate ista 7 a canibz sup
amur. Vñ fatuum 7 qz homo de hoc sup
biat in quo a canibz inferore se uidet

De pulchritudine et corporis fatu et superbia
 cum corpus sit uelut quoddam sepulchrum. Unde
 cum peccator de pulchritudine corporis superbit
 simile est ac si mortuus de pictura sepulchri
 superbiat. Simile est et ac si aliquis superbiat
 de pulchritudine Iherosolymorum. uive coopti.

De nobilitate carnis non sit reputanda. lxxxv.

De nobilitate et carnis fatu et superbia
 cum illa nobilitas ualde contemptibilis
 sit. Multe autem cause possunt assignari
 quare ista nobilitas ualde contemptibilis sit.
 Primo contemptenda est quia ut frequenter nobi-
 litas carnis meliorem nobilitatem aufert. scilicet
 mentis nobilitatem. Sapiens enim est quo sibi ali-
 quis de nobilitate gressu blandiatur si ex nobi-
 liori parte sit famulus. Multo indignius est
 mentis seruire quam corpori. Secundo contemptenda est
 quia omnes sumus ex eodem patre et eadem matre. Non
 legitur fecisse unum adam argenteum unde essent
 nobiles et unum lutum ex quo essent ignobiles
 sed unum et illud de luto plasmatum ex quo
 omnes exiimus. Unde si aliquis ex hoc solo nobilis
 est quia ex nobili patre et nobili matre aut omnes
 erimus nobiles aut ignobiles. quia aut patres
 primi fuerunt nobiles aut ignobiles.
 Si autem ipsi fuerunt nobiles ergo et nos omnes
 nobiles sumus. et eque nobiles. cum geniti
 ex eque nobilibus eque nobiles iudicentur.
 Si uero ignobiles fuerunt nos omnes ignobiles
 sumus. et eque ignobiles cum geniti sumus
 ex eque nobilibus. Mal. y. Nunquam non patrem unum
 omnium nostrum. Nunquam non deus unus creauit nos
 quare ergo despiciat fratrem suum unusquisque
 nostrum. Tercio contemptenda est nobilitas car-

nis. quia ipse deus contempsit eam. Soluit enim ex
 nobilibus reges eligere in principio synagoge
 imo primum regem pro alinas assumpsit. scilicet saul.
 secundum regem. scilicet dauid de prole fetantes accepit.
 In tempore et gratia potius uoluit eligere ignobiles
 quam nobiles. Unde in ad cor. i. Ignobilia et con-
 temptibilia mundi elegit deus. Quarto uero
 contemptenda est nobilitas carnis quia non est illi
 qui de ea gloriatur. sed potius illoz a quibus ipse
 descendit. Unde seneca. Nemo in gloriam nostram
 uixit. nec quod ante nos fuit nostrum est animi
 nobile fecit. Quinto uero contemptenda est nobili-
 tas carnis quia materiam quam a parentibus trahit
 aliquis ratione cui nobile se credit. uile quod
 est et immundum et erubescibile et ope immundo
 et erubescibili procedit ab eis. Unde quomodo ratio
 illi materie habebit quomodo nobilitatem cum illa
 materia uilis fuerit. Quomodo aliquis audet dicere se
 nobile generatione cum quilibet exemplo iob
 possit dicere putredini patris matris eius. et uero merito
 nobilitas carnis contemptenda est. imo abho-
 minanda. Unde luc. xvi. Quod altum est hominibus
 abominatio est apud deum. Sexto contem-
 pta est nobilitas carnis imo potius non reputanda
 cum in ueritate nobilitas non sit sic et ipsi
 philosophi deprehenderunt. Seneca. Nemo
 altum nobilior non cui rectius est ingenium
 et bonis artibus aptius. Item nichil aliud est no-
 bilitas quam antiquate diuicia. Id quod est
 equus aut seruus aut libertinus nota ex am-
 bitione uel iniuria uocatur. Item plato ait.
 Neminem regem non ex seruis oriundum esse ne-
 minem seruum non ex regibus. omnia ista longa
 uarietas miscuit et sursum deorsum fortuna

uersauit. Rationibus et ostendi potest quod aliquis nobilis non sit. eo quod ex nobilibus parentibus est genitus. Ex eadem enim radice exeunt uile et nobile. flos farine et furfur. Ex eadem radice exeunt. tam furfur uilis cibis est quo porci pascuntur. flos uero farine nobilis cibis est. Item ex eadem radice procedunt spina et rosa. Rosa creata nobilis est quia non cessat bene facere hominibus qui sunt iuxta eam. gratum odorem suum spargendo undique. Spina uero quodam uile est quia pungit ea que iuxta eam sunt. Sic ex eodem patre. et ex eadem matre possunt nasci duo. unus tamen erit nobilis. alius ignobilis. Unus ad modum rose non cessabit bene facere uicinis suis. iste nobilis erit. alius erit spina in ignem infernale mittenda que non cessabit punge uicinos suos. hic erit ignobilis. multum alius exemplis potest idem ostendi. ex eadem arbore nata sunt duo poma. quorum unum est sanum. aliud putridum uel uermem habens. Item ex eodem libero arbitrio procedunt bonum et malum. Preterea si nobile est. quicquid a nobilibus procedit omnino nobiles esse. cum omnes simus a deo qui nobilissimus est. magister u. flung. non deus unus creauit nos. Item si omne quod ex nobili procedit nobile est. ergo pediculi et alie superfluitates que ex nobilibus procedunt nobilia essent. Septimo reprehendenda est nobilitas carnis propter onus magnum quod est ei annexum. Nobilitas carnis quedam possessio est. que tanto censu onerata est. quod magni comitatus uel archiepiscopus non sufficiunt ad soluendum censum illum. Immo preter hoc necesse est sicut

ipsi nobiles dicunt quod ipsi impignoret regnum celorum et se ipsos deum pro censu isto soluendo. Unde multis nobilibus magis expediret quod essent leprosi. quam quod essent in statu in quo sunt. sicut et aliqui ex eis recognoscunt. Octauo reprehendenda est nobilitas carnis. quia rei detestabilis. et corporis qui uelut quidam sacculus in mundicia plenus sit. ea ostendunt que exeunt de sacco isto per foramina quicquid sensum. Nono reprehendenda est nobilitas carnis. quia inferior uideri esse nobilitas ista quam in nobilibus. nobilitate ista quam in canibus. cum illa nobilitas que est in canibus certa signa habet exterius quibus agnoscat. Nobiles uero homines non habent necessaria certa signa quibus ab aliis hominibus dinoscantur. Decimo reprehendenda est nobilitas carnis quia ridiculosa est. Ridiculum enim est unum seruum alius seruum nobiliorem dicere. uel unum rusticum nobiliorem alius rusticum. sicut filio cuiusdam diuitis burgeni derisorie dicitur est a quodam quod ipse est. a nobiliores rusticis siue ciuitatis. Sic cum corpus naturaliter seruum sit. datum enim est spiritum ad seruendum ei. et naturaliter rusticum sit. cum tot rusticitates ab eo cotidie exeunt ridiculosum est corpus unum dicere nobilius altero uel dicitur unum hominem nobiliorem altero ex parte corporis. Unum tamen habet tonum. nobilitas que carnis dicitur esse. quod quodam frenum est. quod homines debent cohibere ne male agant. Item. Nichil aliud uideo in nobilitate appetendum. nisi quod nobiles quadam necessitate astringuntur. ne ab antiquorum pro

rate de genere. Sapiens nobilitatis ad hoc tñ memnerit ut cū claritate generis moy scitate ostendat. et cū nobilitate corpis animi nobilitate pficias. Sapiēs. Laudat in quibzda q geniti sint nobiles in aliis qd nobilitate uirtute sunt allequi. Pulcru est respondisse nobilitati pulchru e huili? genit fcs illustrasse. It quida aliu intu perabat de genie suo dicens. eu et caput gnul tui. Qu ille et tu es cauda gnul tui. It quida sapiens ex patris genie fcs inferior ignobilitate gnul sui alij obiceret. inquit. Gaudeo q ego ex me surrexi. tu ex te cecidisti. genit nri uterq sum? decus et decus. et ali phs. Ali filii oburganti rdit. q obial p fcsisse crimen meū imputat gle dū tuū imputat ignauie. et notand q uera nobilitas animi e. Vñ illd. Nobilitas sola e animū que morib; ornat. **De duplici animi nobilitate. lxxxvi.**

Animi uo nobilitas bilitate. lxxxvi. duplex est quedā naturalis de qua seneca. Quis e genosus ad uirtute bn anata opofitru. Alia nobilitas est gratuita qn aliqui gram di ht qua di filius e que custo dit eum ut nulli turpitudini seruiat. eul luit. Liber existimand est qui nulli turpitudini seruit. It quida sapiens de illa nobilitate gleris. que filios di et coheredes facit. tunc ille nobilitatem suā seruare integriā se putet si dedignatur seruire uicis et ab illi supari. A quo enī quis supatur ei seruit est. s. an n seruit au dūatur iniquital. Qntū cūq aliquis ex nobilit; ortus sit tñ ignobil est si dñm cōpnuat et nolit ei seruire. et ex qñ

tuncūq; ex nobilib; sit ortus nobilit tñ est si dō seruiat. Vñ p. y. dicit dñs ad hely. Absit hoc a me. s. quicūq; honorificauit me glorificabo eum. qui aut cōtempnūt me erunt ignobiles. **De sex signis uē nobilita**

Est notandū qd vi sunt signa tis. lxxxvi. uē nobilitatis. Primū e liberalitas. Vñ dñs. qui nobilissim? est ipse e liberalissim? Liberalitas eius tanta e ut n solum sua det s. et se ipm. Nec solum seruentib; sibi dat s. et hostib; suis. Ipse enī solem suū oriri facit sup bonos et malos et pluit sup iustos et iniustos. q. v. Ipse ip liberalitate suam fecit quecūq; fca sunt ad dandū enī quecūq; fecit creaturas ranoales fecit ut eis daret. Alias aut creaturas ut eas daret. leo e qui dñr esse rex animalū qui animal nobile e liberalis e. Vñ ay dicit ipm esse dūcatū. et sicut liberalitas signū e nobilitatis. ita rapina e signū rusticitatis. Vñ illi qui nobiles reputantur rusticissimi sunt cū non cessent auferre paupib; et illis qui n possunt defende se. sicut magr alanus ostendit quibda militib;. Legebat magr alanus apud montē pessulanū et audierunt milites uicini qd tantus clericus est; q ad oia interrogata respondet. Vñ accedentes ad eū et de omni consilio qsierunt ab eo q est; maxima curialitas. Qui p. dit eis qd dare curialissimū est;. Quo audito omnes cōsenserunt responsioni ipsius. Ipse uo dixit ut hito dñlio ad inuicem dicerent ei. que inter alias rusticitates maior est;. qui haberunt dñliū ad inuicē et n potuerunt in

idem uenire. Vñ reuerentes ad eū dixe-
rūt qd n̄ poterant cōcordare. Quo audi-
to ipse increpauit eos dicens. Ego posue-
ram uos in uia p̄ quā possētis solutionē
questionis uobis p̄posite cognoscere. Si enī
dare curialissimū ē. auferre q̄ ē a d̄tari-
um rusticalissimū est. Vñ uos qui incessan-
ter auferat̄ paup̄ib; rusticalissimi estis. Se-
cundū signū nobilitatis est gratitudo seu
recognitio b̄nficij. 7 p̄d̄tariū ingratitu-
do seu b̄nficiorū n̄ recognitio signū rustici-
tatis est. Vñ patet q̄ illi qui nobiles repu-
tantur. d̄m̄ in honorat̄ p̄ ceteris. qui eos
p̄ ceteris hominib; honorant. in honorat̄
subditos 7 suos qui multo sudore lucent
unde ipsi uiuūt 7 p̄t̄ quos ipsi sūt in ho-
nore incessanter opprimūt rusticalissimi s̄t
feris 7 uident̄ tales detiores esse. fere enī of-
ficia siue b̄nficia sentiūt sicut ait seneca.
Orcuū signū liberalitatis ē mansuetudo 7 mi-
sericōdia in ea que sūt ei subiecta. 7 h̄ ē unū qd
ualde decet ē in huius qui potestate h̄nt. Vñ
seneca. Aultū ex hoībz magis clemētia quā
regem 7 p̄ncipem decet. Idem iracūditissi-
me ac p̄ capiti pugnacissime sūt apes 7
aculeum in uulnē relinquūt. Rex iste sicut
aculeo ē. Noluit eū natum n̄ seruū esse n̄
ultorem que magno cōstaret petere celiq;
destraxit. 7 iram eus in erme reliq;. exem-
pla h̄ oībz regib; ingens pudeat ab aīali-
bz exiguis trahere mores. In signū huius
mansuetudinis ul' m̄ie inungunt̄ reges
q̄piam. Sapiens maximā potestatem h̄nt
datorem potestatis iuxta possibilitatē suā

deb; imitari in h̄ aut̄ maxime imitabi-
si nich̄ iudicauit quā misereri p̄cosius
7 sicuti mansuetudo in subiectos signū ē
nobilitatis sic crudelitas in subiectos sig-
nū ē rusticitatis 7 seruitutis. Vñ p̄t̄. xxx.
P̄t̄ t̄ra mouetur terra 7 quartū n̄ pot-
sustine p̄ seruū cū regnare cepit. Eūmē. An-
peri' nich̄ est hūi cū tendit in altū. Eūca
ferit cū cuncta timet desecit in om̄s. Vt se
posse putet nec belua seruoꝝ ulla est. Quā
serui rabies in h̄ba terga furentis. Q̄ntum
signū nobilitatis ē uirilital seu strenuitas
in eos qui repugnant in signū hui' datur
ensis militib; quo gladio uti debent in
hostes n̄ in subiectos. ayulci uō ex istis gladio
isto in subditos utunt̄ quos debent ualde
diligere. hui' enī sunt qui ualde uiuant eos
quī 7 fr̄s eoz p̄p̄ eos in pugnat̄. hostib;
uō dī 7 eccl̄ie. p̄cc̄is s̄. 7 demonib; ul' 7 ip̄s
p̄secutorib; eccl̄ie uincti sūt. Impietas talis
īp̄ietas dyabolica ē. Dyā enī impius ē 7 eos
qui sibi seruiunt. Q̄ntum signū nobilita-
tis ē obp̄brū ul' seruitutis ul' p̄d̄monis
ul' aliau' turpitudinis ayulci enī ex illis
qui nobiles reputant̄ uident̄ qui n̄ timēt
pessimā seruitutē uitioꝝ. s̄. ul' demonum
qui n̄ erubescunt d̄fiteri se seruos uilissimoz
membroꝝ illoꝝ. s̄. que libidini deseruiūt.
Que seruitus peioꝝ ē indubitanter seruitu-
te lep̄toꝝ. Non erubescunt 7 p̄ditiose i pug-
nare d̄m̄ illū a quo oīa possident̄ cum
expensis uiuūt 7 uestiuntur 7 n̄ erubescunt
7 omni in mūdicia pecc̄i se exponit̄.
Ex quo patet eos n̄ esse nobiles s̄. ualde rust

tricol. Sertū signū nobilitatis est cordis
 magnitudo qua quis modica contempnit &
 magna appetit. Extrario uō signū rusti-
 citatis; amorem suū in modicis ponē mag-
 na uō negligē. Vñ patet dñas illas que
 potius uolūt amorem suū ponē i uno
 misero milite q̄ in rege gl'e. Qd̄ ipse uē
 nobiles n̄ s̄t sicut patet. q̄ uolunt & n̄ uide-
 tur nobiles esse qui amorem suū in terra
 ponūt cōtēpto regno celoz. cū tamē tota
 terra q̄ punctū sit respectu celi. & quia
 plus h̄nt de terra quā aly nich uolunt
 h̄re de celo. Si ad aliquē p̄tinet terra u-
 nius paup̄s militis ex parte m̄ris. regnū
 uō ex parte patris. nunquid infelix est; si
 cōtēpto regno ad hereret illi terre que
 eū cōtinget ex parte m̄ris. Sic infelices sūt
 illi milites qui de regno celoz n̄ curant.
 qd̄ ad eos p̄tinet ex parte patris celestis. n̄
 in terra ista paupertatis que ad nos p̄tinet
 ex parte m̄ris uīe eue. Non sic faciebat d̄s.
 Vñ ipse in psalmo. Quid m̄ in celo & a te
 quid uolui sup̄ terrā.

*De consuetudine illarū
 eccliarū q̄ nolūt facē n̄ canonicos nobiles. lxxxviii.*

Ostenso q̄ nobilitas carnis cōtēpnda
 sit ul' n̄ reputanda. tangendū ē ali-
 quid de consuetudine illarū eccliarū que
 nolūt canonicare n̄ nobiles. Vñ notan-
 dū qd̄ consuetudo ista uidetur esse rephēn-
 sibilis. & uidetur posse assignari sex cause
 hui' rephensibilitatis. Prima causa ē puer-
 litas que uidetur esse in hac consuetudine
 que p̄sūtat. apparebit si respiciat̄ causa
 hui' consuetudis quā ipsi assignāt. Dic-

em̄ q̄ ipsi h̄nt multa tēp̄alia que defensi-
 one indigent. nec h̄nt regem nec p̄ncipem
 seclarem qui eos defendat. sed oportet no-
 biles canonicari qui possunt ea defendere.
 Quib; respondeo qd̄ sicut ecclie eoz h̄nt tē-
 poralia ita h̄nt & sp̄ualia que in infinitū
 meliora sunt. Vñ si oportet aliquos nobiles
 canonicari ad defensionē temporalū. mul-
 to fortius oportet aliq̄s literatos & scōs
 canonicari ad defensionē sp̄ualū. Si uero
 dicant q̄ ibi sūt aliqui ignobiles lictāti
 ad defensionē sp̄ualium s; n̄ canonici. ex
 h̄ apparet q̄ ipsi tēp̄alia p̄ponūt sp̄ualibz
 ex quo defensores tēp̄alium canonicos cō-
 stituūt & superiores alijs. & possūt assigna-
 ri & p̄uersitates in hi' eccl'is. Prima ē q̄
 ibi terra sursum & celū deorsū. celestia
 enim contēpnuunt. terrena enī multū ap-
 p̄ant. Itē illō p̄. xxy. celū sursum ter-
 ra deorsū. Alia p̄uersitas ē q̄ pedes sūt
 in loco ubi debet esse caput. & caput in
 loco ubi deberent esse pedes. Velut pe-
 des ecclie sūt qui circa terrena solliciti
 sūt. Velut caput sūt qui regere h̄nt
 eccliam. uiri s; literati. s; in hys ecclesijs
 pedes sūt in capite. imo ipsi hostes in
 capite ponuntur. Etenī facti sūt hostes
 eius in capite. Tercia p̄uersitas est q̄ ecclie
 hui' modi faciem h̄nt ad posteriora. &
 dorsū ad anteriora. ipsi sc̄m uerbu se
 facti in retro & n̄ in ante. Quarta p̄-
 uersitas est qd̄ ipsi latitudine sc̄m que de-
 bebat esse ex parte superiori. posuerunt
 ex parte inferiori. & ideo cōtingit q̄ oē

fere caput languid est iuxta ubi ysa. Qn-
ta pueritas est q sacerdotes inferiores snt
subdyaconi & dyaconi qd ridiculi snt sic b.
dicit ad eugeniu ppam. Ridiculi inquit mi-
nistri nri inter se pbrs ante ferre conan-
tur. n h ratio ht n antiquitas hnt no
sentit auctoritas. & si de sua consuetudine
contumacia struit meli pfecto illa quam
sumus ordo contemnitur. Seda causa hui
reprehensibilitatis s indiseretio que uidet
esse in consuetudine huiusmodi. Que indis-
cretio pmo consistit in hoc q qn ipsi debe-
rent querere quis sit idoneus ad hoc q sit
canonicus. i. regularis regent se & ad regi-
men plebis epm uiuans. ipsi querunt
quis sit idoneus ad militiam. Sedo in
hoc q qn querere deberent an psona ydo-
nea sit que canonicanda s ipsi querunt
qualis pat ei fuit. Vn illis pot dicit q
angls robit v. Genus querit mercenarij
aut mercenarium. Indiseretio eoz i hoc
est qd ipsi illd qualis pat eius talis fili
q uerū s in psonis in creatis. & ad pso-
nal creatas extendunt ubi frequenter fal-
lit. frequer enim pater sapiens & filius fa-
tuus. ut pater in salomone & roboam
filio suo. Tercio uidet consuetudo rephesi-
bilis quia ualde nocua est eccie di ca-
nonici enim militares n bn custodiunt
xpm sicut figurati uidetur esse in h
q milites male custodierunt xpm in se-
pulchro. Lapidet sepulchri bn custodi-
erunt milites s xpm poiderunt. Vn
cantat ecclesia. Dicant ne iudi qm. &c.

Sic militares canonici castro lapides bn
custodiunt s xpm amittunt. It ista consuetu-
do est occasio ruine in ecclesia qntu ad spu-
alia. Vn pu. xvij. Qui alia facit comu-
suam querit ruina. Ista s consuetudo in ec-
clesia illis in magna parte exhereditat
xpm. frequer enim qn deberent instrui
ibi filij di instruunt filij dmi. Quarto
uidetur reprehensibilis h consuetudo q x-
tranea s. Xpc enim ignobiles elegit in ec-
clesia sua ut essent huiles. cor. v. Isti uo
nobiles canonicant. q uelut ipsos ee
supbos. Xpc ex pastoribz & bubulis e-
legit reges. Isti uo ex regibz eligunt
canonicos. xpc fundamentu eccie posuit
huilitatem. isti uo extrario fundamentu
eccie ponunt supbiam. Tale fundame-
tu ponet dya si edificauerit. quo tales im-
plent illud ubi dmi. Jo. xu. Qui in mi-
nistrat me sequat. n snt imitatores xpi
Jo. y. Qui dicit se in xpo manere delz sic
ille ambulauit & ipse ambulare. multo
magis qui p eo ambulare se dicit p ro-
legatione fingitur qui ei ministrat si-
eum n sequitur in excusabilis s. Tercere
pot tales illd m. xvij. Audi nisi fuerint
& efficiamini sicut paruuli n intrabunt
in regnu celoz. Paruulus quantumqz
nobilis sit societate paupm n refugit.
sic quantumqz aliquis nobilis sit in eccia
di societate ignobiliu n debet refugere
de societate hoim diuisoz generu in eccia
di uidet esse dicitu illd ysa. xl. Habitabit
lupus cu agno & pardus cu eeo accubabit

bit. Quinto uidet' hec consuetudo reprehensibilis q' uidet' ab hominabilis esse do-
 Altitudo eni scilicet n' uidet' do placere.
 Vn luc. xvi. Qd altu hoib; est abhoia-
 tio; ante dm. Abhoianones g' do offerit
 qui nobiles tm canonicare uolur. exo. viij.
 Abhominaciones egipioz imolabim' do
 nro. Sexto uidetur h' consuetudo reprehensi-
 bilis q' filios dya filios di preponunt; & ge-
 nationem in munda celesti gnationi; &
 nobilitate putredis pponunt auctu; gr'e
 di nullaq; sapiam. nullaq; aliam gram
 nobilitate carnis equat. Vn consuetudo eoz
 n' recipit dispensatione. Non; absq; mag-
 na crimelia di. si potens pponeret uolu-
 tabru luti auro & lapidib; preciosis. ad so-
 la t'p'alia uidentur h're oculis ecclie. Ite n'
 solu in canonicor; ostinatione; & in p'latoz
 p'f'one. q' oino in tolerabile uidetur. salu
 in altero hoz deberet respectus heri ad spi-
 ritualia. **Q' fatuu sit supbure de libertate**
cordis & scia & gla & hi lris natalib; aie lxxix.

Viso qd fatuu est supbure de nobilitate
 re carnis. sequent; & uide q' fatuu sit
 supbure de aliis bonis que prius noia-
 sunt. Notandu g' q' fatuu; supbure de
 libertate corpis cu corpus sit seruus mali-
 uolus & ito tortura & opedib; dignus uix
 illd ec' xxxij. Seruo maliuolo tortura &
 opedes. De bonis uo naturalib; aie
 fatuu est supbure q' bona illa
 potest homo h're ad malu suum
 sicut ad bonu. Vn B'. Si in p'fessione re-
 ligionis nouus homo callid; & ingenio

si uiget arte si p'minet intellcu instrumta
 sunt h' tam uicioz qua uirtutum. Non ergo
 refugiat doce uti eo in bono quo in malo
 uti pot. De diuiciis & fatuu; supbure. hoc
 eni supbure est de hoc q' homo h't maiorem
 molam ad collu qua alij. fatuu; est de
 potestate supbure cu scriptu sit sap. vi. qd
 potentes potenter tormenta patient. Idem
 leg' qd durissimu iudiciu hyl qui p'sunt
 fiet. Aug' dicit. qd quanto quis in loco
 superiori tanto in p'elo maiori uersatur.
 fatuu; & supbure de gra humana cu scriptu
 sit pu. xi. qd gra fallax sit. fatuu; & sup-
 bure de gla hui' mundi cu gla talis flol sit
 decidens. Vn ysa. xxviii. Erit flol decidens
 gla exultationis. Pueror; & flores collige que
 ex arborib; decidunt. & inde letari. sic pueri
 let' sut qui de gla hui' mundi letant. fatuu;
 um; & supbure de scia cum scriptu sit. ecc. j.
 Qui addit sciam addit & dolorem. & de scia
 supbure est de lumine excecari. fatuu; etia
 supbure de uirtutib; hoc eni supbure est
 de medicamine uulnerari. gg. Qui de uir-
 tutib; habitis extollitur q' de medicamto
 uulneratur. **De supbia ministroz ecclie. xc.**

Positis de duab; diuisionib; supbie
 consequent' ponenda; & tertia q' sup-
 ra est scdm diuisione p'sonaz in quib; e
 supbia. Notandu g' q' supbia diuidi po-
 test in supbia laicoz & in supbia minist-
 rum ecclie. Supbia u' ministroz ecclie pot
 subdiuidi in supbiam p'latoz & subditoz
 ul' in supbiam claustralium & supbia scilicet
 um clicoz. De supbia laicoz nich' spaliu'

dicemus: s; de superbia ministrorum ecclesie h; in
 timetabimus. Primo dicemus aliqua de ea in
 omni. Secundo uero aliqua tangemus specialiter de
 superbia prelatorum. Tercio uero dicemus aliqua de
 superbia claustralium. **De superbia multum timenda**
Nota sit ministris ecclesie. v. de causis. xc. j.
 Notandum quod superbia multum timenda est
 ministris ecclesie. quibus de causis. Primo quod
 multas occasiones habent superbiendi. Una oc-
 casio est h; quod ipsi sunt excepti a labore ho-
 minum. Unde in psalmo. In labore hominum se re-
 uo uenit eos superbia. Alia occasio est liber-
 tas quam habent. que libertas aliquibus eorum est
 uelamen malicie. contra illud per y. Quasi li-
 beri et non quasi uelamen habentes malicie li-
 bertate. Tercia occasio est reuerencia que exhi-
 betur eis eo quod sunt ministri summi regis.
 et uice eius gerunt. in terris et contemptum
 eorum deus reputaret contemptum suum. iuxta illud
 luc. x. Qui uos spernit me spernit. Secundo ti-
 menda est superbia ministris ecclesie quod multum
 displicet deo in eis. Unde per y. Sex sunt que
 odit dominus et septimum detestatur anima eius. Ocu-
 los sublimes. Oculi sublimes dicitur
 superbi sunt. sophon. j. Erat in die hostie domini
 uisitabo super omnem qui arrogatur in gre-
 ditur super lumen. Dies hostie erit dies iudi-
 cij qua dominus mactabit in crassatos in pin-
 guatos dilatatos. Tunc dominus uisitabit si-
 clicos superbos. nec mirum si dominus ostendat super-
 biam in ministris ecclesie. s; cum superbia proprium
 signum sit ministrorum dyaboli. iuxta illud greg.
 Euidens signum est reprobos superbia.
 humilitas est eorum. Homo pax doleret princeps

si in castro suo uerillu inimici sui uideret
 Tercio ualde timenda est superbia eis quod ualde
 de otaria est officio eorum. Ipsi enim sunt cus-
 todes sancte et uasa gratiarum. Unde mal. iiij. Labia
 sacerdotum custodiunt scientiam et legem requi-
 runt ex ore eius quod angelus domini exercituum
 est. Propter h; quod custodes sunt sancte ne-
 cessaria est eis magna humilitas. Aqua enim
 sapientie defluit ad uallem humilitatis. per y.
 Vbi humilitas ibi sapientia. Propter h; et quod uasa
 gratiarum sunt necessaria eis magna humilitas.
 Sicut enim uas non est idoneum recipere aliquid absque
 cautela. sic aliquis non est susceptibilis gratie absque
 humilitate. per. pent. Deus superbis resistit hu-
 milibus autem dat gratiam. Preterea oportet ministris
 ecclesie esse familiares deo. Ad quod est multum ua-
 let humilitas. Unde glo. super illud. Iuxta dominus
 huius qui tribulato sunt corde. altius quidam
 et dominus s; uenatur humili et non se erigenti.
 Necessaria est et eis humilitas pro seruicium quod
 debent hominibus exhibere eorum et enim abluere so-
 des spirituales hominum. quod figuratum est in
 in ablutione pedum. Ite summi ministri
 ecclesie seruum seruorum se uocat. humilitatem ergo
 oportet ut se habeant ut a pauperibus et hu-
 milibus non timeantur. s; audeant ad eos acce-
 dere confidenter. et ut solacium pauperum habeant in
 humilitate eorum. quod secundum uerbum augustinus. magnus
 solacium est membrum ex capite. magnus sola-
 cium est subditus qui in humilitate sunt funde-
 aut prelatos suos in simili uel. maiori hu-
 militate. Quarto timenda est eis superbia
 quod multi ex eis non habent unde superbia pal-
 cant non hoc faciunt de spoliis pauperum

Bona enim ecclesie bona pauperum sunt. Preterea ualde indecent est superbia in eis cum ipsi de elemosinis uiuant. et de elemosinis pauperum et miserabilium personarum. Quinto timenda est superbia quia peccatum superbie in eis scandalizat. primum cum sit manifestum in continentia et alia peccata possunt ipsi abscondere. sed superbia exterior que in uestibus et similibus consistit non possunt ipsi abscondere. **Inpositores sunt ministris ecclesie ut superbia exte-**

Sed contra has **uocem caueant. .xcv.** persuasiones et siles que fiunt ministris ecclesie ut caueant superbia exterior solet dari quadruplex responsio. Prima est quod dominus intuetur cor. et humilitatem cordis requirit. et humilitatis interioris magis se preteritur. **an. xi.** dicens. Dilate a me quia misericors sum et humilis corde. et ideo non uidetur quibusdam necessaria humilitas exterior. Secunda ratio solet esse quod licet hominum pulchritudines istas exteriores habere secundum modulum persone sue et mores eorum inter quos uiuit. quod uidetur esse superbum ex glo. super illud ad thim. .y. Non in totis armibus que dicitur sic ut hys omnibus ultra modulum persone sue et mores ecclesie mouende concupiscencie studeat. Tercia ratio solet esse qui in huiusmodi occasione honorum queritur. Quarta est quod ipsi non faciunt hoc amore uane glorie sed utuntur talibus tanquam non utentes. Sed contra primam responsionem primo uidetur quod non potest esse de facili quod a corde profertur humili exterior superbia preceat. Sicut enim arbor

bona non potest fructus malos facere ut legitur **an. vii.** sic nec cor humile superbiam a se producat. Ex fructu siquidem arborum cognoscitur ut legitur **an. xii.** Aunquam colligunt de spinis uual. aut de tribulis ficus. Sic nec ex humilitate cordis procedit superbia. opus sicut dicitur uulgariter. Non potest exire de sacco quod ibi non continetur. Quis credat mulieri si asserat se castam mente ex qua homo uidet eam fornicari corpe. Sic quomodo potest credi alicui de humilitate cordis ex quo tanta superbia apparet exterior

Quod clericis non sufficiat sola interior humilitas. .xcvi.

Preterea non uidetur **litas. .xcvii.** clericis sufficere interior humilitas multiplici ratione. Primo quia oportet eos uitare scandala infirmorum. et sic tangit apostolus de illo qui coram infirmo comedebar immolatum ydolis quod peccaret scandalizando ipsum infirmum qui credebat hoc fieri cum ueneratione ydoli licet ille qui sciens erat ydolum non ueneraret sed contempneret. sic ille qui uestes superbas defert coram illo qui credit quod ipse faciat hoc tali causa. tamen ipse peccat ut uidetur scandalizando ipsum. **1. ad cor. viii.** Siquis uidit eum qui sic sciam in ydolo recubentem. tunc sciam eius cum sit infirma edificabit ad manducandum ydolatricam et prohibet infirmus in tua sciam frater propter quem christus mortuus est. Sic enim peccantes in fratre et peccantes sciam eorum infirma in christo peccantes. Quia ipse si esca scandalizat fratrem meum non manducabo carnem in eternum. Sic ministris ecclesie debet dicere

si uestis p̄iosa scandalizat fr̄em meū n̄
deferam eam in eternū. Sc̄to n̄ sufficit
hūilitas interior elias q̄ ipsi debent xpm̄
imitari qui n̄ solū hūit hūilitatē interi
orem s; 7̄ exteriorem. Ipse em̄ ad litterā
pedes uir̄ regnū fugit ut leḡ Jo. vi. Pe
des discipulor̄ lauit. Jo. xiiij. Societatem
paup̄m elegit. v̄ caput reclinaret n̄ hūit.
h̄. viij. Ad imitandū xpm̄ monent̄ mi
nistri eccl̄e xpi. Jo. xij. Siquis in̄ minist
rat me sequatur. 7̄ j. Jo. ij. Qui dicit se
in xpo manere deb; sicut ipse ambulauit
7̄ ipse ambulare. Tercio n̄ sufficit elias
hūilitas interior q̄ oportet eol̄ exem
plū hūilitatis dare alis. Vn̄ Jo. vlt.
ter dicit̄ 7̄ petro. Pisce. Pisce uerbo. Pisce
exemplo. Pisce t̄p̄ali subsidio. Exemplo
aut̄ hūilitatis quō pascet qui hūilitatē
exteriore n̄ h̄. Ad exteriore hūilitatē
monem̄ j. pet̄. ult. Om̄s inuicē hūilitatē
seruare q̄ d̄s sup̄bis resistit humilibus
aut̄ dat gr̄am. 7̄ ibidē paulo ante usq̄
dn̄antel in clero s; forma fr̄i gregis ex
aio ostendē sup̄bie exemplū hoib; hoc;
pascē demonel n̄ ouel. B. ad eugenū pa
pam. Tu pastor̄ p̄cedit de auratus tam
multa circūdatul uarietate. ouel q̄ ca
piuntur. Si auderē dicē demonū maḡ
quā ouū pascia h̄. Sic fascinabat pet̄
sic paulus ludebat. Id̄ petrus nescit̄ pro
cessisse aliquñ ul̄ gemmis ornatus ul̄ scri
cis nec tectus auro nec uectus albo equo
n̄ stypatus milite n̄ arcūstrepentibus
septus munitis. absq̄ h̄ n̄ credit posse

impleri salutare mandatū pascē ouel meat.
Quarto n̄ sufficit elias hūilitas interior. q̄
n̄ solū a malo. imo asp̄e mali oportet eol̄
abstine iuxta pauli ad monitionē. ad the
sal. ult. Ab omni inquit sp̄e mala abstinere
uos. Ad h̄ aut̄ q̄ d̄ns dicit discite a me quia
mitis sū 7̄ humil̄ corde. dicendū 7̄ q̄ h̄ dicit
ad ostendendū q̄ hūilitas cordis sit necessa
ria 7̄ n̄ t̄o qd̄ sufficiat sola. 7̄ dicit̄ h̄ om̄
ypocritas qui solā iusticiam exteriore h̄e
uolebant. h̄. xxij. De uob̄ scribe 7̄ phise
ypocrite qui mundatis q̄ deforis 7̄ calicis et
paraphidis. intus aut̄ pleni estis rapina 7̄
in iudicia. 7̄ in eccl̄. Et qui nequit se hū
liat. interiora aut̄ eius plena sunt dolo.
Contra h̄ uō q̄ d̄r q̄ licet alicui h̄e istas
pulchritudines exteriores scdm̄ modū sit
ps̄ one uidet̄ esse uid̄ eccl̄. Quanto magn̄
et hūilia te in oib;. Qui omnib; dixit nich̄
excepit. 7̄ illud luc̄. xiiij. Cum inuitat̄ fuit
ad nuptias recūbe in nouissimo loco. Nō
dixit in metho loco s; in nouissimo. Preterea
qui p̄eminet dignitate deb; p̄eminē 7̄ uita
Vn̄ debet esse excellencioris hūilitatis. Vir
tutes enim sūt equales. 7̄ h̄ uō qd̄ dicit̄
homo debet se 7̄formare senozib; hoim̄
inter quos uiuit. uidet̄ illd̄. Nolite 7̄for
mari huic sc̄o. Preterea qm̄ aliquis 7̄ in aliq̄
religione dissoluta que multū laxata est.
ad qd̄ deb; respicē ad ea que ibi seruant̄
ul̄ ad ea que instituerūt antiqui patres
ut ibi seruariēt. Ordinauerūt petrus
7̄ paulus 7̄ de mulierib; q̄ cauerēt de
p̄ioso ornatu. j. ad t̄m̄. ij. Non t̄ocent̄

crimb; auro ul' margaritis. ul' p'ciosa uest
 re. It' apl's. hñret alimenta z quib; rega
 mur hñs d'enti simus. Non dixit quib;
 ornemur s; quib; regamur. z j. pet. iij.
 Quarū n̄ sit exteri capillatura aut circū
 datio auri. aut indumēti uestimētoꝝ aule?
 Ad ea q̄ que scdm ordinatiōē eoz debēt
 fieri respiciendū ē. z n̄ ad ea que fiunt.
 Preterea si quis ep̄e ul' pb̄z inueniretur in
 tali hñe in p̄ncipio eccl'ie. nonne rep̄hen
 detur z habetur p̄ magno peccato z mag
 na supbia. Quō uero desinit esse peccatū
 z supbia qd̄ tunc erat. nūquid consuetudo
 peccandi aufert ul' minuit peccatū. im
 mo potius hominē magis peccatorem cōsti
 tuit. nūq; qd̄ tunc fuit supfluitas z uan
 tal in sc̄m ē necessitas. Preterea si uiuendū
 est; alicui scdm mores eoz ut quos uiuit
 scdm h̄ si om̄s supbi efficiunt. om̄s desinēt
 esse supbi. omnia enī cōformant se morib;
 eoz inter quos uiuūt. Et si om̄s fecidi fuit
 iā nullus fecerit q̄ dicit esse falsū. s; h̄ bene
 uerū est q̄ ubi om̄s fecidi sunt fecerit unū n̄
 sc̄m. scdm uerbu b'. Preterea z si licet talib;
 uti. cauendū est; tamē ei qui utatur ne licētia
 sua alius offendiculu fieret. Vñ j. ad cor. viij.
 dicit apl'c illis qui imolata ydolis comede
 bant sine uenatione ydolorū. Videte inq̄r
 ne hec licētia uia offendiculu fiat i firmis.
 z j. ad cor. vi. Omnia in licent s; n̄ omnia
 expediūt. scd; b'. Sapiens opul suū trina
 cōsidatione p̄ueniet. z primo cōsidabit an li
 ceat. scdo an deceat. tercio an expediat. s;
 h̄ sc̄m ē in tractatu de auaricia in capitulo

de pluritate bñficioꝝ. z in uitate n̄ dāent
 p̄sonal autenticas que q̄i qd̄dā spectaculū
 esse debent minorib; uestes p̄ciolē. aug.
 fateor de p̄ciola ueste erubescō. n̄ enī decet
 hanc p̄fessionē. n̄ decet ammonitōem non
 decet h̄ umbra n̄ decet hos canes. Contra
 p̄fessionē uō eoz qui dicūt se talib; uti p̄
 honorē eccl'ie. Primo esse uidet q̄ dicit. ḡg.
 Nemo p̄ciola uestimēta n̄ ad inanē glām
 querit. Preterea n̄ cedit ad honorē eccl'ie q̄
 ministri ipsi sp̄em supbie exteri hominib;
 ostendāt. potius cedit ad honorē eccl'ie qd̄
 ministris ipsius hūilitas xp̄i appareat. cū
 sc̄ptū sit eccl' xxij. Magna glā ē sc̄q̄ dñm.
 neq; sp̄osul eccl'ie decore exteriore in eccl'ia re
 quirat. s; potius interiorem. Vñ p̄c̄q; dauid
 dixit regē cōcipiscē decore eccl'ie. ipse uoles
 in nuere de quo decore intelligit. subdit.
 Omnis glā eius regis ab intus. Eccl'ia z dicit
 de se cant. j. Figura sūt s; formosa. Figura est
 eccl'ia exteri formosa z interius. Qd̄ z ha
 bitus ministroꝝ eccl'ie manifeste exprimit.
 hñt enī cappas nigras exteri suppelliciu
 candidū interius deferentes. In quo oste
 dunt se cōp̄nere glām z pulchritudine
 exteriore. z amare glām z pulchritudinem
 interiorem. s; multi si uitate hitu suo of
 tendē uellent potius cappā nigrā sibi s̄b
 suppellicia deferret quā exteriore. Preterea
 qui dignitate eccl'asticā terreno honore
 uolūt ornare similes sūt illi qui aurum
 luto uellet ornare. honor enī terrenus i
 xp̄atione ad dignitate eccl'asticā se h̄t ut
 lutū ad aurū. contumeliā ē uidet facere

nature humane et do ad cuius similitudinem homo creatus est. Qui talibus hominem ornare uult ul' honorare. Seneca. Scire hominem tam bene quam quod auro regi. contempnere omnia que super uacuum labor, uelut ornamentum aut deus potest cogitare nichil preter animam mirabile. Item cum aliquis non debeat sibi tantam gloriam amare uideat quod sibi non debeat proximum diligere sicut se ipsum. Igitur nec debet eam amare ecclesiam cum ecclesia nichil aliud sit quam collectio fidelium. Preterea quid querunt ministri ecclesie in huiusmodi pulchritudinibus exterioribus querunt ne ibi beneplacitum dei uel utilitatem propriam uel proximi. Si querunt beneplacitum dei facere agunt. Deus enim spiritus et pulchritudo spiritualis placet ei. Iohannes. Non tenent uestes sed mundicia ministrum ornatum facit clericum. Multa sunt que deus placere deo ut sunt opera pietatis in quibus possent expendi quam exteriori pulchritudine expenduntur. De huiusmodi expensis que per exteriora fiunt incertum est an deo placeant. Quare ergo non tenes certum secundum uerbum augustinus et dimittis incertum. Item deus scire deo placere. Illam enim expresse requirit deus. Sanctus inquit estote sicut et ego factus sum. et apostolus. hec est uoluntas dei sanctificatio uestra. Si ergo deo quererent placere sanctitatem honorem non honorem sanctitati deberent preferre. Cuius ornatum in multis ministris ecclesie apte cotidie uidemus. Unde beatus Bernardus. Videns omnem ecclesiasticum cum zelu feruere pro sola dignitate tuenda honori totum datur sanctitati nichil. Immo quod plus de placitis dei non curant nec de propria salute. et plus quam uarentur expendere denari

um unum pro amore dei et pro salute propria. quam x. lib. pro huiusmodi. de placito dei ultima mentio est. pro iactura salutis nulla contencio. non quod sublimis et huiusmodi salutare dicam. et quod gloriam redoleret hoc iustum. Constat et quod non utilitatem proximi in his querant cum uideant quod in hoc proxiimo proximus scandalizetur quam edificetur. Utilitas et propria non apparet ibi. bene apparet quod multum distat talia sed fructum quem consequitur ex his expensis non uidemus. Ex his solum deberet sufficere ministris ecclesie ad conceptum talium. Seneca. Omnibus consilium et rebus faciamus quod solemus facere. quod aient ad inuitorem alicuius ministeri accedimus. uideamus hoc quod cupiscimus quantum deferat. Preterea distinguimus diuersas immittees que in talibus pulchritudinibus possunt incidere ut appareat utrum aliquo modo talia ministris ecclesie licita sint. et constat quod si fiant propter luxuriam uel uanam gloriam illicita sunt. Item si ex superbia fiant. scilicet intentione uel desiderio excellendi distat sicut quod sunt illicita. Si uero fiant ut erubescencia uitetur. quia erubescet aliquis non esse honorabiliter inductus sicut alij. nec in hoc casu absque culpa esse uidentur. Non debent enim christianam humilitatem et erubescere. Unde beatus Bernardus. Grata ignominia crucis. sed ei qui crucifixo ingratus non est. et dominus lucus. ix. Qui autem erubuerit me et meos sermones hunc filium hominis erubescet et cetera. Si uero talia fiant ut ministri ecclesie ab hominibus honorentur. uideat quod hoc sit pone laqueum simplicibus. uidentur enim simplices peccare quam ministros ecclesie pro

pulcritudine uestiu honorant. ad qd u
 detur p̄tinere illd osee v. dictu; ad sa
 certores. Inqueul fci estis speculationi
 Qui hoies p̄r uestes honorat ul' diuici
 al. uidetur humana natura cōp̄nere.
 Qui uestes r̄ diuicias p̄ponit. uidet̄ d̄m cō
 cōp̄nere. ad cui' similitudine ho fcs est. vñ
 Ia. 4. Si introierit in uentru ur̄o uir aure
 um anulu hñt in ueste candida. introierit
 aut̄ r̄ paup̄ in sordido habitu. r̄ intenda
 tis in eū qui indutus ē ueste p̄ciosa. r̄ dixe
 ritis tu sede hic bñ. paup̄i aut̄ dicatis
 tu sta ibi aut̄ sede sub scabello pedū meorū
 n̄ne iudicatis apud uos met̄ ipsos r̄ fci es
 ut iudices cogitatom̄ iniquaz. Si uo isti
 faciant ministri ecclie ne p̄ dissimilitudine
 fugēt hoies a se. licet h̄ intentio recta uide
 atur. tñ neq; sic laudabilis oīno facere
 uidentur. Sicut hūilis hūilis aliquos diui
 ces forsitan fugaret. sic p̄ciosus hūilis pau
 pes ab eis fugat r̄ n̄ audent ad eos accede
 Si uo ista faciant ministri ne ab hoibz
 cōp̄nentur. neq; in h̄ laudabiles uideat̄
 cū ad p̄fectionē p̄tineat sperne mundū.
 sperne nullū. sperne se se. sperne se sperni
 uñ. h̄ bona sūt. Seneca. Equo aīo audien
 da sunt ipeitorū iudicia. r̄ ad honestatē
 cōp̄nendus; cōtemp̄t. B. Verus humilis
 n̄ uult hūilis p̄dicari s; reputari uilis.
 Si uo talia fiant ne uilescat dignitas ecclie
 siastica. p̄deo q; magis uilescat cū cōspicit̄
 in hoibz qd̄ supbi apparent. homines enī
 illiterati n̄ possent r̄ crede q; dignitas ul'
 potestas ecclie siastica in hoibz sit q̄s credūt

esse male uite. vñ dicunt heretici q; prau
 sacerdotes n̄ dant uera sacramta. Preterea
 si dignitas ecclie siastica sic seruanda fuit
 ne uilescat. numq; h̄ ignorauit xpc. quare
 q̄ n̄ instituit qd̄ ap̄li r̄ discipuli sui equita
 rent r̄ purp̄a r̄ bysso induerentur. Nonne
 qd̄ stultū ē di sapientia; hoibz. ut leḡ j. ad
 cor. i. It̄ quis nesciat qd̄ displiceat sponso
 si uideat sponsam suā facē multas exp̄elat
 ad ornand̄ se ut placeat adultr̄o suo r̄ ini
 mico sponsi sui. p̄cipue si filij sp̄si in di
 geant illis que sic expendunt. Sponsus ec
 clie xpc ē. ad ulter uo mundus ē. iste qui
 inimicus d̄i est adō qd̄ qui amicus uult
 esse mundi inimicus d̄i cōstituit. Ia. iij.
 Adultr̄i nesciat q; amicitia hui' mundi. ini
 micia ē d̄o. Qui q̄ uoluerit amicus hui'
 mundi esse inimicus d̄i cōstituit. Vnde
 uerisile est q; multū displiceat d̄o qñ mi
 nistri ecclie tot r̄ tanta expendūt ut pla
 ceant mundo. cū uideant tot filios d̄i esu
 rure r̄ sitire r̄ nudos esse. qurū ē r̄ in q̄
 scia multi plati dicant usum illū in ho
 ris suis. Non habitabit in medio domus
 mee qui facit supbiā r̄ c. cū coram d̄o apre
 mentari uideantur. ex quo p̄mittūt mi
 nistros suos floribz coronatos r̄ alio supbo
 modo cōnatos sibi ministrare. Preterea
 quare dñs sacco uili cuius hoīem induit
 si sacco illū purpura sup̄ indū uoluit. q̄t
 illū mercatorem n̄ reputaret fatiū. qui
 rosellū de scarleta burelle coopret si
 uoluntas sua est q; iterū sup̄ burellum
 scarleta ponetur. Contra terciā uo respō

sionem hoc q̄ murū ⁊ q̄ uanā glām tam
care emūt. si eam n̄ amant. uident̄ q̄ mlti
qui n̄ libent̄ expendere p̄ eterna glā
x̄ solidos p̄ uana glā. c̄ solidos expendūt.
It̄ si n̄ amant uanā glām. quare osten
dūt hoībz in habitu suo q̄ amant. q̄ in
h̄ ipso scandalizant eos. Quid p̄dest ser
mone monē ad hūilitatē ⁊ ope ad supbi
am. cū scdm̄ B̄. efficacior sit uox op̄is qm̄
uox sermonis. Præterea n̄ne muust̄ ecciē
exemptū debet dare hoībz cōtēpnendi
glām mundi sicut ⁊ xp̄c̄ fecit. auḡ. Oīa
terrena cōtēpnit homo d̄s. ut ab homībz
cōtēpnenda monstraret. ⁊ oīa aduersa
sustinuit ut sustinenda docēt. Quere que
dam alia p̄nencia ad hanc materiam
in tractatu de auaricia in caplo de p̄di
galitate cl̄icor̄. Illa ⁊ que dicta sūt p̄ul
tra supbiā cōnatū ⁊ cōtra alias sp̄es sup
bie exterioris. possūt sibi ualere cōt̄ sup
biam clericor̄. **De supbia p̄latōz ⁊ q̄ mltū
cōnandū sit eis cōt̄ supbiā ⁊ ad hūilitatē. xxij.**
Sequitur de supbia p̄latōz. ⁊ notan
dū q̄ multū est cōnandū p̄latis
cōtra supbiā ad hūilitatem. Primo q̄
multū monet eos sacra scriptura p̄ hoc
Vn̄ deur̄ xvij. p̄cipitur de rege istituo
sup̄ isrl̄ ut n̄ eleuetur cor̄ ei⁹ in supbiā
cōtra fr̄s suos. et ec̄. iij. Q̄nto magnus
est hūilia te ip̄m in omnibz. ⁊ ec̄. xvj.
Rectorem te posuerunt noli ex tolli. s̄. et
to in illis sicut unus ex illis. ⁊ ec̄. xvij. di
cit d̄ns ad ap̄los quoz locū tenent p̄e
lati. Am̄ dico uob̄. n̄ cūsi fueritis a uirā

elatione ⁊ efficiamini ut paruuli n̄ in
trabit̄ in regnū celoz. Sec̄do monet e
os ad h̄ ipsa natura. Aurū enī q̄ p̄cio
sius ⁊ ipsis metallis cōtendit h̄re infi
mū locum. pondosissimū ⁊ enī sic q̄n
to aliquis supior. tanto ad hūilitatem
conari debet. Tercio uō q̄ ipse auctor
nature monet eos ad h̄. qui cū esset su
mus nouissim⁹ uroz fieri uoluit uirtū
illō p̄sa. luy. Desiderauimus eū uirū desip
tum ⁊ nouissimū uroz. B̄. Quid magis
admirandū qd̄ ampli⁹ detestandū quod
grau⁹ puniendū quā q̄ uident̄ d̄i filii
summū in regno angloz nouissimū f̄m̄
in regno hoīm. apponat homo magnifi
care se sup̄ terrā. Quarto uō q̄ ualde p̄
ciosa ⁊ magne uirtutis in talibz p̄soīs
hūilitas. B̄. Cum om̄s indifferenter p̄so
ne hūilital sit quedā turris fortitudis
a facie inimici. nescio quo pacto uis ei⁹
maior esse in maioribz ⁊ clarior in cla
rioribz p̄batur. It̄ n̄ magnū est esse
humile abiectioe magna p̄sul ⁊ rana
uirtus hūilital honorata. Q̄nto uero
q̄ ex hac parte sūt p̄lati debiliores ex il
la parte p̄cipue muniendū est castrum
ex qua debilius est. ex illa parte p̄cipue
resistendū ⁊ hostibz ex qua parte p̄cipue
in pugnāt. Sic q̄n aliquis uidet se p̄nū
ad aliqd̄ uicium. ul' a natura ul' alicā oc
casionē ipse debz multū flectē se ad op
positū. Sic enī faciunt scdm̄ ūbū sapien
tis qui toruosa ligna dirigit. Supbia
multū infestat p̄latos. p̄flant eī altis

fuma uenti. Supbia in alto loco nata e
 f in celo rido alta petit. Vn pauci in ue
 nuntur qui in dignitate uera huilitate
 seruent. q ostenditur in libro regu ubi
 de tot regib; legitur q excelsa n abstule
 runt. Sexto uo qz plati maiori scia et
 gra indigent qua alij rido mai ual hu
 militatis eis necessariu e. Preterea plati fut
 custodes sponse rido necesse est ut nec i
 hui nec in alio appareant in eis signa a
 liqua ul lasciuie ul luxurie. qd cu hodie
 ualde male seruat. B. Inuere quom ince
 dit nudi r ornati arcu amicti uarietati
 bz tamq sponsus pcedent de thalamo suo.
 Nonne si quepiam taliu repente emun
 pcedente aspexerit. sponsam poti putabil
 qua sponse custode. r notandu qd ad h
 duo plati multu deberet nri ut pesser
 ualiter r huiliter. Infra h duo limi debent
 esse ea que ipsi in uingit subdit. s; sic b
 dicit. pauci pfecto qui ualiter. pauciores
 qui huiliter plunt.

De supbia claustraliu r de

supbie spēs que in claustralib; solet

Sequitur de supbia inueniri. **xcv.**
 claustralium. Notand g q quadruplex
 supbia in claustralib; solet inueniri. Pri
 ma supbie e eoz qui sapientes se credut
 rido sensu suo se erige uolunt r multu
 sunt sue uoluntatis. De hac supbia dicit
 B. Supbia quantum uis prudet uideat esse
 dimittenda est r abigenda. Si eni ad mit
 ritur supbz pma die qua incipit leges
 dare pul xxvi. Vidisti hoiem sibi sapi
 entē uidi magis spem illo habebit insipi

ens. Tales uolūt facē q eis dicit r si hant
 uoluntate faciendi ante qua eis dicitur.
 gg. Supba mens ad ea que n appetit in ill
 exhortationib; flectit. Ad ea uo que appe
 rit sponte r cogi querit. r h spēs supbie
 pcpue piciōsa e in nouicis. Vn b. Flou
 cum prudentē insipientem sapientē in
 cella posse diu dūstē in possibile e. s; stult
 fiat ut sit sapiens. r h omnis ei sit disc
 tio ut in h nulla sit ei discretio. hec omis
 eius sapia sit ut in hac parte ei nulla sit.
 Secda spēs supbie e eoz claustralium qui
 despiciūt scāres r peccōres credentes se i
 quinari ex dōcio eoz similes uident de
 quib; dicit Jo. xvii. Qui n introierūt in
 p̄torum ut n d̄taminarent s; ut m̄adu
 carent pascha. timebāt se inquinari cohi
 tatione infidelū r n timebant se inquinari
 sanguine innocentis xpi. Ducei ceci excole
 res calicē. camelū aut glucientes. De tali
 bz aut leḡ ysa. lxx. Qui dicit. recede a
 me n appropinques m̄ qz in mūdus es
 istis fumus erit in furore meo ignis ardet
 tota die. deut. xxii. Non abominabit
 ydumeū qz fr̄ tuus est. nec egyptū qz
 aduena fuisti in terra ei. Isti n adtendūt
 q in solo aliquis pot̄ dūce uitam religio
 sam r in claustris uitam scārem qd fi
 gurati uidentur esse iosue iij. ubi d̄ns
 p̄cepit qd xy lapides sumerent de me
 dio iordanis r ponerent in loco castror.
 Alios r xy lapides de siccō posuit iosue
 in medio iordanis. Aliqui eni scāres
 quo ad meritū sūt claustrales r e d̄io.

¶ lapides qui in flumine erant intellige eos
qui sunt de fluxu mundi. p̄ illos qui in ar-
ido sunt. eos intellige qui sunt in claustris.
gḡ. In examine recti iudicis mutat mira
ordini. qualitas actōm. et quidā in meliori
ordine deteriorēs sūt. q̄ illi forte extremi
hinc bñ uiuendo trāscendūt. et ubi super-
ioris loci meritū non exequendo diminu-
unt. sc̄o p̄fusiō oranti cui sc̄oz filis
est; responsū; p̄mo q̄ audā simphoni-
aco qui querebat uictū arte cantādi
et cū p̄fusiō eū inuenit; quesiuit si
alicui mīra est; ap̄d d̄m. Qui r̄dit se in
ch̄ memuisse fecisse n̄ q̄ cū ipse latro
est; et quedā mulier est; capta quā socij
uolebant uolare. ipse restitit eis et eripu-
it eam. et alio t̄p̄e cū quedam mulier lam-
taretur p̄ h̄mū eo q̄ filij eius teneren-
tur in captiuitate. ipse erantē reduxit
ad refectionē. et dedit ei. ccc̄. solidos. qui-
bus redemit maritū et filios. Postea ille
simphoniacus dimittens artē cantādi
intrauit h̄mū hortatu p̄fusiō. fcs̄
uir sc̄e d̄satoris. et cū mortuus est; uir
simphoniac̄ iterū orauit p̄fusiō
cui sc̄oz filis h̄retur. P̄fusiō; et. Simul
et p̄maro uici hui' qui; in primo. Cūq;
uenit; ad eū et quesiuit; de uita ei' d̄x̄
se esse diugarū libenter sedantē lites.
hospitalem. qui n̄ cognosceret uxore nisi
causa pl̄s n̄ raptorem. n̄ ledentem p̄
famulos ul' greges. fruges alioz. et ite-
rū hortatu p̄fusiō uenit ad h̄mū.
et cū mortuus fuisset; it̄m dictū est ei q̄

simul est; audā negotiatori ueniens ad
se. cui cū occurrisset; p̄fusiō hortatus
est eum ad h̄mū. qui acquieuit et oīa
distribuit paup̄ib; et n̄ p̄t multū t̄p̄e
et mortuus est. et p̄tea p̄ uocē p̄fusiō re-
uelatū; q̄ est; cito mortuus et assumē-
tus in celo. et h̄ esse idō p̄fusiō ei reuela-
tum ne forte elatus dāpnū aliqd̄ sui
laboris incurreret et mortuus. et alius
uideatib; aīa eius ab anglis p̄fallentib;
delata; in celū. Tercia sp̄s; supbia eoz
qui uolūt h̄re in claustris q̄ n̄ h̄bant
in seclō. ut dehecat ul' magnū nom̄. Ma-
hoc q̄ dicit auḡ. Qui aut̄ n̄ h̄nt nō ca-
querant in monasterio que nec foris h̄re
potuerūt. et iterū n̄ erigant ceruicē. et
qd̄ foris accēde n̄ audebant; s; sursum eoz e-
rigant ul' habeant. et terrena uana n̄
querāt. ne incipiant monasteria esse uia
diuicib; n̄ paup̄ib; d̄m diuites illic hu-
miliantur et paup̄es illic inflantur. Qui-
dam et qui ante claustrū ingressū in
suo uico ul' opido cogniti fuerant. post
circueuntel p̄uicias et curias frequētā-
tes regū noticias et p̄ncipū familiarita-
tes assequuntur. Quarta sp̄s supbie
supbia eoz qui in claustris gl̄antur ul'
supbunt. ul' de diuicis qual h̄uerūt
in seclō. ul' de h̄ q̄ stulerunt eas claustrū
ul' de aliquib; que strenue aḡ erūt
in seclō. Vñ aut̄ ne extollant; s; omni-
uite reliquit de suis facultatib; stu-
lerunt. nec de suis diuicis magis sup-
biant si eas monasterio parauerūt. quā si

est in celo fuerentur: et in aug? Quid
 potest dispungendo dare paupib; et paupe
 rem fieri cu aia misera supbioz efficitur.
 diuicias crepmento qua fuerat possidedo
 b. Non uqua audiunt aliqs de hys qui
 religiose uestia et religione p fessi sunt
 reminisci et iactare mala sua pterita
 que ubi gra aliqua ul fortiter gladiato
 rio ul argute luctatorio gessere ofliciu.
 seu aliud qd scdm mundi facultate
 fauorabile. scdm aie uo salute nociuu
 pniciosu et dāpnosum. Sclari ad huc
 animi iudiciu; h et huilit habitus
 qui gestat a talib; n idem sce nouitat
 est mritum s; p ruce uetustat opatu.

De xy gradib; supbie b Bernardū. xovi.

Pretet tres diuisiones supbie prius
 posita; sunt alie due diuisiones q
 uidentur qd amū p rine ad peccm sup
 bie. Prima; graduū supbie. Scda; t quo
 ruda uicioz que ex supbia pcedit.
 de utrisq; g tractabim; s; primo de gra
 dib; supbie. Notandū g qd xy. sūt gra
 dus supbie qd b; b; distinguit. Prim
 gradus est curiositas que scdm b; hū
 iudiciū rephendit. si uidit monachū de
 quo prius ofidebat bñ. ubi stat ambu
 lat sedet oclis in sapienter uagari caput
 erectū et aures portare suspensas motib;
 et morib; exterioris hois. interioris in
 mutanū agnoscas. Oritur scdm b. curi
 ositas ista in aliquo ex in curia sui. Vñ
 ipse ait. Dū aia sui arcūspicione tor
 pelat in curia sui in alios curiosa eam

facit. Idē quo aie curiose recedis certe irin
 iunctis. ut quid audes oclōs leuare in ce
 lu qui peccasti in celu. terrā inuere ut cog
 noscas te ipm. Ipse enū te representabit qz
 terra es et in terrā ibis. Scds gradus; leu
 tal que scdm b. sic oritur ex gradu pce
 denti. monach; qui sui negligent alios
 curiose arcūspicit dū quosdā suscipit
 superiores quosdā despicit inferiores
 in alus quidē uidet qd in alus iridet in
 de animus nulla sui cura grauarus p su
 pbiam ad alta se erigens. in p inuidiam
 tabescit. nunc p excellenciam pueriliter
 hylarescat. et supari se dolet. et qd supare se
 gaudet amor p ruce excellencie facit. Quib;
 uo iudiciū gradus iste ppendatur. b. ostē
 dit dicens. has animi uicissitudines nūc
 pauca et mordacia. nūc multa et in amia
 nūc luctu. nūc risu plena. semp uo irra
 tionabilia indicant uerba. dicitur g
 dus est in anis leticia que scdm b sic orit
 ex gradu pcedenti. monach; qui duos
 gradus supbie ascendit. cū gaudiū uidet
 interpolari tristitia quā de bonis alius
 trahit impaciens sue huiliationis fugit
 ad ofiliū false ofolationis. ex parte illa
 qua sua sibi uulitat et aliena excellencia
 monstratur. Restringit curiositate. ut
 in quo uidetur excellere notet in quo
 alt pcellit semp dissimulat. ut dū de
 uitat qd triste putat leticia trinet.
 Dephenditur aut iste grad; hū iudiciū
 scdm b. Cari ul nulli gemitus sūt uel
 lacrimę putes si attendas aut sui ob

licum aut ablutū a culpis in signis scur-
 rilital. in fronte hilaritas. uanitas apparet
 in incessu p̄nus in iocū facilis et p̄ruptus in
 risu similis est uesice turgide uento p̄cra-
 to foramine exiguo. que si strigitur crepi-
 tar et crebros sonitus reddit. uento n̄ pas-
 sim s; strictū egrediente. sic uentus uanitas
 a monacho n̄ ualent libe egredi p̄t̄ disci-
 plinā silencie in ter angustias faucū p̄ ca-
 chinof emittitur. et cū os obstruxerit per-
 nares sternutare auditur. Quartus gradus
 est iactantia in multiloquio. que scdm̄ b.
 ex p̄cedenti gradu sic oritur. p̄t̄ quā uanitas
 crescit et uesica grescere in cepit necesse
 ut ampliori foramine laxato sinu uento
 sitas eructetur. alioq̄n rumpetur. Dep̄hen-
 ditur aut gradus iste hys indicis qui i
 isto gradu; esurit et sitit. quib; om̄e qd̄
 sentit effundat. p̄uenit interrogantem
 n̄ querenti r̄ndet. ipse querit ipse dissol-
 uit. et uerba collocutoris in p̄fecta p̄adit
 pulsato signo breue querit̄ interuallū.
 Si de religione agitur. statim iusionēs et
 sop̄nia p̄ferunt. laudat ieiunia. d̄men-
 dat uigilias. sup̄ oīa orationes exaltat.
 Si ad lubrica sermo uertit̄ in hys q̄n-
 to assuecior tanto loquacior inuenit̄.
 ut dicas si audias flumē esse scurrilita-
 tis os ei' ita ut seueros et graues animos
 in leuitatē d̄citet et risum. Quintus gradus
 est singularitas que a p̄cedenti gradu
 sic oritur. scdm̄ b. Turpe est ei qui se
 sup̄ ceteros iactat. si n̄ plus ceteris aliq̄
 agat. ut ultra ceteros appareat. Perpe-

ditur aut gradus iste hys in dicitur. Qui
 in hoc gradu plus sibi blandit̄ de uno
 ieiunio q̄ p̄ ceteris prandenti; fac̄. q̄m
 si cū ceteris vii dies ieiunauit. Immodice
 uidet̄ sibi una oratiuncula peculiaris
 quā tota psalmodia unū noctis. Dolet
 aliquid se pallidiorē et minus comedē-
 tē. pallozē suū et macerē in manib; et
 cetera que pot̄ uidere specularur ad oīa
 sua strenuū. ad omnia piger uigilat i
 lecto. dormit in choro. Sextus gradus
 arrogancia que scdm̄ b. sic oritur ex p̄-
 cedenti. cū ex hys talis que singulariter
 agit apud simplices et opinio excre-
 uerit. que opa ibant̄ cūunt. s; unde
 p̄deant n̄ discernunt dū miserū beati-
 cant in errozē inducunt. Credit q̄ au-
 dit quid intendat n̄ attendit. obliuiscit̄
 intencione d̄i amplectit̄ opinio-
 nē. auq; de omni alia re plus sibi quā
 alij credit. De se solo plus alus quā sibi
 credit. ut n̄ solum uerbo aut opm̄ osten-
 tatione suā p̄ferat religione. s; intimo
 cordis affectu credat se omnib; factiore.
 ut quicq; de se laudat agnouit. n̄ igno-
 rancie aut beniuolencie laudatoris. sed
 suis meritis ascribit. Septimus gradus est
 p̄sumptio que sic ex p̄cedenti oritur. scdm̄
 b. Qui alios se p̄cellere putat. quō plus
 de se quā de alus n̄ p̄sumat. Primi in-
 uentib; residet. in d̄silis p̄nus r̄ndet
 n̄ uocatus accedit. n̄ nullus se intromit-
 tit. deordinat ordinata. reficit fr̄a q̄c̄q;
 ipse n̄ fecerit ul' ante ordinauerit. nec

recte factum nec pulchre ordinatum estimat. Judicat iudicantes. p̄iudicat iudicaturis. si cū t̄p̄e aduenerit n̄ p̄moueat̄ur ad p̄o- ratum. suū ab̄bem aut inuidū iudicat aut deceptū. Qd̄ si medio cr̄is aliq̄ obedi- encia ei in uicta fuerit indignatur arbi- trant̄ n̄ minoribz se occupandū. qui ad maiora se sentit ydoneū. Octauus grad̄ est defensio pecc̄i. qui scdm̄ b̄. sic oritur ex p̄cedenti. qui prudens ad oīa se cōfueū in gerere. in possibile s̄; aliq̄ n̄ errare. ad p̄latum aut p̄tinet errantē arguere si quō culpam suā cōfitebit̄. qui nec esse putat p̄t̄a cū culpa imputatur. crescit n̄ amputatur. ayulal uō modis fiunt excusationes in peccatis. Aut etiā dicit qui se excusat n̄ feci. aut feci quidē. sed b̄n̄ feci. aut si male n̄ multū male. aut si multū male. n̄ mala intencione. si at̄ 7 de illa diuinatur. aliena se nititur excu- sare suasionē. s̄; qui apta defendit. q̄n̄ occultas 7 malas cogitationes cordi suo aduenientes hūiliter reuelaret. abbi- Nonus grad̄ est simulata cōfessio. q̄ gra- dus quō ex p̄cedenti oritur. b̄. ostendit dicens. Non nulli t̄n̄ de ap̄tioribz argu- untur scientes. q̄ si se defenderent n̄ cre- deretur. subtilius in uenit̄ argum̄tum defensionis uerba respondent̄es dolose. cōfessionem eius uult̄ dimittit̄. p̄sternit̄ corpus. aliquas lacrimas si possūt ibi ex- torquent uocē suspiriū. uerba gemitibz intrāp̄unt. Nec solū talis abiecta n̄ ex- cusat. s̄; ipsi quoq̄ culpā ex aggerant.

ut dū in possibile haur. aut in credibile culpe sue ore suo audiat̄. audis 7 qd̄ ratū putabas uix crede possis. Quō aut̄ h̄ silā- tio p̄penditur. b̄. ostendit dicens. Vasa si- guli p̄bat fornax. 7 tribulatio uē p̄nitē- tes discernit. Qui ueracit̄ penitet labo- res p̄nitē n̄ abhorret. Cui silata s̄; cōfessio una ul' leui cōtumelia aut exigua pena interrogatus iā hūilitatē silare iā simula- tionē dissimulare n̄ pot̄. gurgurat fr̄e- det. uasat̄. Quāta putas tūc fit cōfessio i ore sup̄bi. cū fraus decipit. cū pax amittit̄. laus minuit̄ nec culpa diluit̄. Tandē notat̄ ab hoībz iudicatur ab omnibz. eo q̄ uehemē- aut om̄s indignant̄. Quo falsū cōspiciunt quicq̄ de eo p̄ul opinabatur. Tunc op̄ est p̄lato ut eo min' illi parcendū putet quo magis om̄s offendit si illi pareat. Decim' gradus est rebellio qui quō oritur b̄. of- tendit dicens de illo qui s̄; in nono ḡdu. nisi miseratio diuina eū respiciat. ut qd̄ ualde difficile est talibz uniuersoz iudicis tacit̄ acquiescat. fronto sul mox 7 ipudēs f̄s tanto detius. quanto desperatius in decimū gradū p̄ rebellionē decedit. qui qd̄ prius arrogans f̄s cōtēpserat. iam pa- tenter in obediens 7 magr̄m cōtempnit. Sciend̄ 7. q̄ gradus duodecim' in tres t̄m colligi possunt. ut in sex superioribz sic cō- temptus fr̄m. in iij. sequētibz cōtemptus magr̄. 7 in duobz qui restant cōtemptus d̄i. It̄ notandū q̄ duo ultimi gradus in cōgregatiōe descendi n̄ possunt. deniq̄ ubi fr̄m cōcordiam. aut magr̄m sciām mo-

nach spernit. quid ultra in monasterio nisi scandalum facit. Undecim gradus est libertas peccandi per quam monachus cum iam nec magistrum uideat quem timeat nec fratres quos uereat. quarto securus tanto libius sua desideria implere delectatur. a quibus in monasterio tam pudore quam timore prohibeatur. Sed et si iam fratres et abbatem non timeret. nondum tamen penitus dei fortitudine caret hanc rationem tenuit submurmuras. ad huc uoluntati proponit non sine aliqua dubitatione. Primum illicita perficit. sicut is qui uacuum temptat pedetentem non cursum uiciorum gurgitem intrat. Duodecim gradus est consuetudo peccandi qui sic oritur ex precedenti secundum beatum. Postquam terribili dei iudicio prima flagitia impunita sequuntur experta uoluntatis libenter repetitur. repetita blanditur et carpitencia reuiuiscence sopitur ratio ligatur consuetudo. trahitur miser in profundum malorum trahitur captiuus tyrannidi uitioz ita ut carnalium uoragine desideriorum ab sorptus sine rationis diuiniq; timoris oblitus dicit insipiens in corde suo non est deus. iam indifferenter illicitis phicis utitur. iam ab illicitis cogitandis patrandis in uestigandis animi. manus et pedes non prohibentur. sicut quicquid in cor inbutum ad manum uenit machinatur. garrus et opatur. malivolus magniloquus faenorosus.

De v. erroribus qui sane fidei
ictio de xij. gradibus aduersant. xv. vij.
supbie consequentis dicendum est de quibus
 dam uicis que procedunt ex supbia. Dicemus autem tantum de illorum v. licet sint multo

plura. Primo dicemus de quibusdam erroribus qui sane fidei aduersant. Errores enim ex supbia procedere solent. quod sicut dicit Augustinus. Supbia meretur illud. et super illud Iesus. Arrogancia tua et supbia cordis tui deceperunt te. dicit Gregorius. Omnis hereticus arrogans. Supbia facit hereticum non ignorantia. Secundo dicemus de peccato irreuerencie. tertio de peccato in obediencia. Quarto de peccato uaneglorie. quinto de peccato ypocresis. In primo capitulo non proponimus dicere de omnibus erroribus qui contrarij sunt sane fidei quod hoc nimis longum esset sed solum de quibusdam qui inueniuntur et in eis qui fideles uidentur.

De dyabolo conatore seminare errores in ecclesia. xv. vij.

In primis uobis notandum est quod dyabolum multum conatur seminare errores in ecclesia. Ipse enim est quasi coruus qui primo currit ad occidendum cadauis. Lumen enim fidei multum conatur extinguere in homine. cuius rei multe cause assignantur. Prima causa est quod ipse scit quod perquam occidit fidei excruciat in homine. ipse potest hominem inducere in omne peccatum. Unde quidam senex in uicis primis dicit quod quando opuntur oculi animalis tunc currit ad molendum. alioquin non ambulat in circuitu mole. Sic dyabolum si operit oculos mentis in omne peccatum humiliat hominem. quod figuratum est uide. xvij. in sapson. cum perquam philistei eruerant oculos ipsi eum clausum in carcere molere fecerunt. Secunda causa est quod dyabolum odit lucem fidei. Unde de ipso scriptum est in telligit illud. Jo. iij. Qui male agit odit lucem. Ipse falsus mercator uolens

hōies decipe itō tenebras pcurat. Ipse
 ē est deformis adulter. Vñ ne deformi
 tal sua uideat pcurat tenebras iuxta il
 lud iob. Ocl's adulti obseruat caliginē
 Tercia causa est q' dya' eos qui sibi serui
 unt ducit ad paribulū infernale. Ipse enī
 sic remunerat seruentes suos. 7 itō uelat eis
 ocl'os ne uideant quo ducant. Quarta cā
 ē hoc q' ipse scit qd si pot' aliquē ponere
 extra uiam fidei quicq' p'ea ipse faciet in
 utile erit sibi quantū ad mētū uite etne
 de uita ista pot' intelligi illd' in psalmo.
 Errauerunt in solitudine in i' aquoso uia
 ciuitatis hitaculi n̄ in uenerūt. 7 aug' Bo
 na opa p'ter fidem uident' m̄ esse uelocal
 simi cursus extra uiam. Quia causa est
 h' qd fides ē dexter ocl's aīe. que si dyabls
 eruerit homini ipm̄ in utilem ad pugna
 reddit. qd figuratū ē j. p. xi. In h' qd dixit
 naas amonites ad illos de jabel galaad.
 In seruo uobiscū fedus ut erua' omnium
 urm̄ ocl'os dextros. Cuius intentio erat
 q' dextris ocl'is erutis cū opirent' sinist'
 scuto in utiles fierent ad pugna. It' fides
 fundamentum est rocul' edificij spūalis. q'
 destructo scit dya' qd edificij spūale de
 structū ē. It' scit dya' qd extra fide n̄ sit
 locus p'iciatōis. Vnde cū ipse p'iciationē
 hōi inuideat. Nollet enī q' homo eam ha
 beret cū ipse n̄ sit habiturus eam. Ipse
 multū laborat ad hoc q' extra fide hōiem
 ponat. quicq' extra fide est gladiū ire dī
 h' euaginatū sup se. Vñ jo. iij. Qui icu
 dulus est filio n̄ uidebit uitā s'ua dī ma

net sup eum. It' q'q' extra fide est in mū
 do isto diluuiū perit. educq' in h' mundo
 extra fide ē uelut mare mortuū in quo
 nich' uiuit. Vñ bona hēricoz sūt uelud
 poma que crescūt in arboribz iuxta mare
 mortuū. que ante maturitatē sūt uiridia
 matura uō insassa fauilla intus hnt. Sic
 bona hēricoz uera bona uidentur. s' adul
 timū in eis ignis infernalis inueniet. Extra
 fide nich' ē in hoc mundo q' placeat dō. q'
 scdm̄ aplm̄ in possibile est sine fide place
 do. 7 in se. Dñe ocl'i tui respiciūt fide. nich'
 ē ē bonū homini in mundo isto absq' fide.
 Propt' has causas diu' multū conatur erro
 res fidei contrarios seminare in eccl'ia dī. 7 p'p'
 easdē causas multū debemus conari cōtra
 errores. 7 p'cipue plati quoz negligencia
 errores frequēcius subintrant sicut dñs
 ostendit. m̄. viij. dicent. Simile ē regnū celoz
 hōi qui seminauit bonū sem̄ in agro suo.
 Cū aut' dormirent hōies uenit inimicus
 eius 7 sup seminauit zizania in medio tri
 tici. In dormitione hominū negligencia
 platoz intelligitur. *De errore dinarōis. xxij.*

Quatuor uō errores inueniuntur ē in
 hīs qui fideles esse uidentur. p' q's
 errores dya' miseris aīas trahit ad infe
 ros. De quibz erroribz aliq' tangem'. Prim'
 error est error dinationis. Sed's est error
 maleficioz. Terci' ē error sup sticofoz reme
 dioz. Quarto ē error illaz p'sonaz que
 credūt ea que sunt in sopno tñ. 7 in spū
 fieri in uitate 7 corpali. sicut ē error illaz
 mulierū que se dicunt ambulare de nocte

cum herodade. Circa primum uo notand
est qd diuini dicuntur qd do pleni. Ista sibi
attribuunt qd di est. Presumunt eni p dicere
futura z reuelare occulta. que duo ad dnm
spaliter pinent. *De xiiii. spēs; diuinationis.*

Sunt aut multe spēs diuinationis ex
quibz xiiii. notare sufficiat licet sint
multo plures. Prima fit in igne z uocat
pyromancia a py qd z ignis z mancia
qd z diuination. Secda fit in aere que uocat
aeromancia. Tercia fit in aqua que uocat
ydromancia. ab ydoz qd z aqua. Quarta
fit in terra que uocatur geomancia. a geo
q z terra. Quinta fit p phitones in quibz
malignus loquitur spc. Dicunt aut phitones
uentiloqui a phitio ypoliue sic dicti. Sexta
fit p mortuos suscitatos. que nigromancia
dicit. Nigrit eni grece mortuus latine dicitur
mancia idē z q diuination. Septima est au
gurū q attendit in cantu z gestu z uo
latu auū. Octaua attendit circa sternu
tarōes. Nonā circa sopnia. Decima circa
sortes quas falso dnt aploz. Undecima
circa uariam in spectroem psalterij. ewā
gelioz z aliaz scripturaz. Duodecima ē
mathematicoz qui stellatōes siderat
qui z dicuntur magi. Tercia decima z eoz
qui arioli dicunt. qui in arit ydoloz de
monū respōsa accipiunt. Quarta decima
est eoz qui uocant aruspices. q horarū
spectatores. qui dies z horas in opibz agē
dis custodiunt. Regulariter aut tenend est
q oīs diuination quocūqz in p ditorū mo
doz fiat. ul' alio fili phibita ē z maledīa

a dō z a scā ecclā. *De hys q faciūt ad det'*

Et sunt multa que diuinationis. *c.*
deberent cohibe hoies ab h peccato
Primum z qd h peccm dyabolicū z. Diuini
enī ad mortū luciferi similes uolūt esse al
tissimo dū predicē uolūt futura q ad dnm
spaliter pinent. Vñ in ysa. Priora z no
uissima nūciare m z dicam q dy estis z
in uentū illd peccm in mundo isto a demo
nibz. Vñ aug. Est uanitas magicaz arcū
ex traditione maloz angloz in toto orbe
terraz. plurimū scis in ualuit. z p inuē
tiones eoz inuenta sūt aruspicia z angu
raroēs z ipsa que dicuntur oraclā. Qui
aut diuini fide adhibent similes sunt
illis anglis qui lucifero supari cōsenserūt
z sicut lucifer eo qd uoluit esse d's. Sathas
fēs est z di aduersari. sibi z angli qui ei
cōsenserūt di adūlarū fci sunt. Sic z diu
nus qui uult esse d's z qui ei fidem adhibet
di adūlarū sathane efficiunt. Non parū
offendetur rex francie erga eū qui regē
ueller se face in regno ei z erga omī qui
ei cōsenserūt. oporteret q ille qui se regē
facet cū rege pugnaret uideturz quis
potencioz est. Ita necesse erit q d's pug
net cū diuini z cū eis qui illis cōsentiunt
z sicut leg' sap. v. Pugnabit cū illo orbi
terraz tua insensatos. Ibidē leg' qd ac
cipiet armaturā zelus illi z armabit
creaturā ad ultionē inimicaz z qd
acuet uacundiam in lanceam z nūc ap
parebit quis potencioz sit. an ipse an di
uini. Secdō debet cohibe hoies a peccō

isto h qd scā scriptura ita dicit illd
 Vn leu. xix. Ne declinet ad magos n ab
 ariolis aliquid sciscitemini. Et ibide. Non
 augurabimini n obseruabitis sopnia
 7 deur. xvii. Non inueniatur in re qui a
 riolos sciscitetur 7 obseruet sopnia atq
 auguria ne sis maleficul atq i cantatoz
 nec phitones consulat n diuinos. nec querat
 a mortuis uitate. 7 ad gal. iij. Dies obser
 uabitis 7 menses 7 tpra 7 annos. timeo
 ne forte sine causa laborauerim in uobis.
 Tertio debet cohibe hoies a peccato isto
 multiplex pena qua dñs legit pmississe
 h peccm. 7 pene que in lege diuina 7 iure
 posituo huic peccō taxant. Notand g
 q peccm diuinoy simile e peccato eue
 maris nre. que diuinā sciām appetit di
 cente sibi dya. Gen. iij. Quacūq; die come
 derit apientē oculi ur̄i 7 erit sic dñs sci
 entes bonū 7 malū. Vn mulieres diuine
 ul diuini fide adhibentes. que ad mod
 mris eaz eue diuinā sciām affectant. actē
 de deberent multiplicē penam qua totus
 mundus p peccō illo punitus e. De pena h
 peccati leḡ illd i. p. iij. qd mandauit helyal
 ochozie. stūquid n e dñs in isrl' ut eant ad co
 sulendū beelzebub dñm acharon. quā ob rē
 h dicit dñs. De lectulo sup que ascendisti nō
 descendes. s. morte morieris. 7 in pal. x. sic le
 gitur. Mortuus e saul ppter iniquitates suas
 eo qd puaricat' sit pceptū dñi qd pceptat
 7 n custodiuit illd. s. insup 7 phitonissam
 consulit nec spauit in dño. pp qd interfecit
 eū 7 transtulit regnū eī ad dō. filiū ysai.

De pena uō taxata huic peccō legit leu. xix.
 Aīa que declinauit ad magos 7 ad ariolos et
 fornicata fuerit in eis ponā faciem meā contra
 eam 7 interficiā eam de medio ppli sui. It leu.
 xx. Sive uir sive mulier in quibz phitonic'
 ul diuinationis erit sp̄t moriant' lapidibz
 obruant eos. sanguis eoz sit sup eos. Pena
 talū incantatoim multiplex est. Sūt enim
 infames nec debent recipi ad eucharistiā
 si notoriū e peccm. sicut n hystriones. Item
 n debet ad mirti ad aordem. It debet exco
 municari. It si p̄t amonitionē ul excommuni
 cationē nolūt se corrigē si serui sūt. debent
 uerberibz castigari. si libi in cludi in carcere
 ul utq; sunt de parrochia turpiter dehones
 tandi. 7 tonsorari. ul decaluati eiciendi. Et
 h pot' ep̄c sua auctoritate face dñi tamen
 caueat a membri destructione 7 morte 7
 sanguinis effusione. ul si necesse fuit iuo
 cet brachiū sc̄lare. Sedm uō lege
 tales capite puniunt'. Quarto debet cohi
 bere hoies a peccō isto h qd leḡ. deur. xvii.
 Vbi h peccata phibentur q oīa h ab homi
 natur dñs. Quinto uō h q hoc peccm a
 beato aug. reputatur apostasia. Vn ipse a
 it. Non obseruabitis dies qui dicuntur egypt
 tiaci aut kal. ianuary in quibz quedā ca
 rilene 7 smestationes 7 ad inuicē dona co
 nant' qī apncipio anni boni fati augurio
 aut aliquos mēses. aut tpra. dies ue 7 annos.
 aut lune solisue cursū. qz qui hal 7 qsaigz
 diuinationes. aut fata. aut auguria obseruat
 aut accedit aut dicit obseruantibz. aut
 talibz credit. aut ad domū eoz uadit aut

in sua domo introducit aut interrogat.
sciat se fide xpianam & baptismū puaricat
se & paganū & apostatā & dī inimicū. iram
dī grauitat in eternū incurrere n̄ p ecclesi
astica bñficia em̄datus dō reconcilietur.

Videtur tñ **An liceat uti sortibz. cii.**
q̄ s̄ sortibz liceat uti. q̄ sorte iosue exā
sunt peccm̄ achor. Sorte & dephensus est
ionathas & saul comestisse fauū mellis. jonas
& sorte a nauca dephensus est. Dicit & au
g. q̄ sorte n̄ est aliqd̄ mali. s̄ res in huāna
dubietate diuinā indicans uolūtate. Ad ex
empla uō abiecta dici pot̄ q̄ h̄ & multa alia
p̄mittēbatur ante ewāgīm que t̄p̄ p̄fectio
nis discipline sūt eliminata. It̄ sic ait Jo.
Privilegia singlōz cōmunē legem facē nō
possūt. Ad illd̄ uō q̄ dicit aug. qd̄ sorte nō
est aliquid mali. Dicit pot̄. uerū; in sui na
tura tam̄ phibetur. q̄ p̄ assiduitatē labi
pot̄ quis in ydolatriam. Vñ si est; causa
honestā & sub est; necessitas. ut si est; crea
tio de electione aliquoz & esset paritas u
trobiq; in omnibz. Versile est q̄ exemplo
marchie possent sortes fieri. It̄ h̄ ait beda
dicent. Siqui necessitate aliq̄ xpulsi dīm pu
tant sortibz aploz esse consulendū. Videant
ip̄os aplos n̄ nisi collecto cetū fr̄m̄ p̄cibz ad
dīm fuis h̄ egisse. It̄ cū quedā ciuitas esset
obsessa & dubitaret clerus qui debent fugē.
qui manē consulat. aug. Redit sorte illd̄ esse
dirimendū. **An sint obseruanda sōpna. ciii.**
rerū obicitur de sōpniis que uident̄ esse
obseruanda. cū q̄nq; p̄ sōpna ostendit do
minus quid futurū sit ut apparet p̄ sōpniū

phonis. ut h̄etur xli. Gen. Qd̄ sōpniū ioseph
exposuit. It̄ apparet p̄ sōpniū nabuchodo
nosor. q̄ exposuit daniel. de quo h̄etur dan
uy. & c. u. Apparuit angl̄s dīm ioseph in sōp
niis dicens. Ioseph fili dauid. & c. Ad qd̄ di
tendū est qd̄ inuitate sōpna obseruanda
n̄ sunt. Sapiens. Sōpna ne cures. ec̄. xxx.
uy. Sōpna extollūt impudentes. & ibidē.
multos errare fecerūt sōpna & exacerunt
credentes in illd̄. Vñ quidā dīm multum
ad tender sōpniis sōpniat se dīm uictu
rū. Cūq; multa bona cōgregass; repente
defunctus est. Ad solutōem uō obiciorū.
Notand̄ est qd̄ sex modis fiunt sōpnoz
ymaginationes sic̄ gg. in dyalogo. Aliq̄n
uentris plenitudīe. q̄n; uentris & capitis
exinanitōe. aliq̄n demonis illusionē. aliq̄n
dī reuelationē. aliq̄n cogitatōe simul & il
lusionē. aliq̄n cogitatōe & reuelatōe simul.
Duo p̄ma genā sōpnoz expūcto cogno
uim̄. cetera in scripturis in uenimus. De t̄ro
legit̄ ec̄. xxxuy. Multos errare fecerūt sōpna.
De quarto sōpniō legit̄ xxxvii. Gen. Audite
sōpniū q̄ uidi dixit ioseph fr̄bz. suis.
De quinto sōpniō leḡ ec̄. v. Vbi multa sūt
sōpna multe sūt uarietates. & sup̄ p̄u. m̄
tal̄ curas secūtur sōpna. De sexto uō sōp
niō legit̄ dan. vii. Sōpniū tuum & uisio
nes capitis tui in cubili tuo h̄i sūt. q̄ p̄ra
deserēs dan. de radice cogitatōis inchoa
uit dicent. Eū rex in stratu tuo cepisti co
gitare. & c. Non; & credendū sōpniis q̄
quo impulsu fiant facile n̄ elucet. eam̄
s̄c̄ illusiones & reuelatōes quodā intimo

sapores discernunt. ut sciunt qd abono spu
 papiant. qd ab illusionone paciant. De sop
 mo 7 illusionone demonis sco terrent hoies
 ut dic. gg. sup illd Job viii. Verrebis me
 p sopnia. 7 c. dya cupidil pspira 7 timidil
 aduersa p sopnia ingerit. ut magis affi
 ciat. 7 scoos quos minus ualet uigilates
 graui reprat doemientes. q ds benigne
 pmittit. ne saltē sopnus a passionis pmi
 o uaget. **Quē frequē eueniāt q pdicitur dnm.**

Sed ad huc querit quō eueniāt fre
 quent que pdicunt diuini ex quo
 fidel eis adhibenda n. Ad q pder aug.
 q fit di pmissione ut pbetur quale fide
 hoies ad dnm habeant. qd pbat aug. illo
 uerbo. deut. xii. Si surrexit in medio
 tu ppha aut qui sopniū se uidisse dicat
 7 p dixerit signū atq potrentū. 7 euenit
 qd locutus est. 7 dixit. eamul 7 sequamur
 dos alienos quos ignoras. 7 seruamul eis. nō
 audiet ūba pphē illi. aut sopniatoris q
 reprat nos dñs ds nr. ut palam sciat.
 aut diligatul eū aut n. 7 c. Preterā diuini
 quibda signis solent futura cognosce. Vñ
 qñ inquirunt de aliqua muliere utrum
 grauda sit. solent zonā ipsius inspicere
 in qua aliq signa grauiditatis possunt p
 ape. Vñ quedā decepta fuit a quodam
 sacerdote qui n potat corrigē parochi
 anos suos qñ fidem adhiberent audam
 diuine. s; tandē misit zonā suam ad eā.
 Que zona inspecta cū sacerdos est; in pin
 guatū manillat dilatat ipsa indicauit
 sacerdotē pregnantē esse. Preterā a casu

qñ; dicunt ea que futura sunt. **Quē dya**
Dya 7 sicut dicit **pdicit futura. cy.**
 rabamus n nūq solet multa uera p
 dice. ut ad extremū ualeat aiam aliqua
 fallitate laqueare. Quō aut dya futua
 pdicat scil ostendit aug. hys uerbis. de
 mones inquit aug. pdicta acumie sensul
 7 sceleritate motul nunciāt. que homines
 psensul terrenti tarditate mirent. Accessit
 7 demoib; rerū longe maior ex piencia
 quā pot hoib; ppter breuitatē uite puerē
 p hal efficacias n solū multa futua p
 dicunt demones. uerū 7 multa faciunt
 que qñ; homines dice aut face n possūt.
 eos dignos quib; seruant. 7 quib; hono
 res diuinos pferunt arbitrantur. Preuē
 ciant q ipsi facturi sunt. accipiūt enim
 sepe potestātē 7 morbos immittē. 7 ipm
 aerem intrando morbidū reddē. 7 puer
 sis atq amatorib; terrenoz comodoz
 malefca suadere. De quib; morib; certa
 sunt q eis talia suadentib; sint cōsensuri.
 Aliqñ predicūt n que ipsi faciunt. s; que
 naturalib; signis futua pnosant. que
 signa in hoim sensus uenire n possunt
 7 tñ ppter h dicendi n sunt demones
 diuini. licet puideant aliq que hoies
 n preuident. sic nec medic diuini dicen
 dul est. Vñ aug. Neq q puidet medic
 q puidē nescit hui' artis ignarus. idō tñ
 diuul hndus est. fallunt 7 demones si
 cut dic aug. studio fallendi 7 inuida uo
 lūtate qui hominū errore letant. s; ne
 apud suos cultozes pondus auctoritatis

que mutant id agunt ut interpretibus suis
signorumque dictorum culpa tribuatur quam ipsi
decepti fuerunt mentiri. **De phitonissa que**

rem querit quomodo samuele suscitauit. cv.
potuit esse quod phitonissa samuele suscita-
uerit. et uidetur primum libro xxviii. de quo se-
cio sicut augustinus sententia uidetur quod dominus apparuit
in tempore samuel licet sint diuise opiniones. sup-
er hoc augustinus loquens de suscitacione illa. dominus ut
errorem faceret in quo glorificaretur huius uiri
uisu et nomine se subornauit. id quod potuit
esse ut arte magica attraheretur uir a uari-
uitate sancti et opibus iustis. Item augustinus. Si sa-
muels uel apparuisset. non utique uir iustus primum
fuit. se ad orandi qui predicauerat solum deum ad-
orandum. Ideo. Quomodo homo dei qui cum abraham in
refrigerio erat dicitur ad uirum pestilencie et
dignum ardore gehene carum meum erit et subdit
augustinus. huius duobus titulis subtilitate fallacie
sue perdidit impudens sathanas. Item queritur
de hoc quod dicitur. quod ipsa seruanda non sunt
cum medici tempora obseruent in medicamentis
dandis et minucionibus faciendis. Ad hoc dicitur
dum quod talis obseruatio tempore reprehensibilis
non est. cum naturalis ratio de hoc possit reddi.
Non sunt et reprehensibiles agricole qui ob-
seruant tempora ad seminandum et ad arborum
sciendos uel filia cum hoc habeant certam ra-
tionem. **De errore maleficorum. cvi.**

Sequitur de aliis tribus erroribus
inter quos primo dicitur de errore
maleficorum. Notandum quod malefici sunt qui
promissu dei elementa concutunt. hominum mentes
turbant. minus confidentiam in deo ac sine ullo

ueneni haustu uolencia carnis in cimum.
Vocant autem tales malefici. facinoros ob mag-
nitudine. Vnde cum facit malum ad omnes peccato-
res pertinet. malefici tamen apparuit eo quod
sunt multum mali. **De superstitionis remedio. cvii.**

Sequitur de errore superstitionis uel super-
stitionis remedio. de quo errore dicit
augustinus in libro de doctrina christiana. Ad supersti-
tione pertinent omnes ligaturae atque remedia
qui medicorum que disciplina adempnant. Item
remedia uero talia quedam sunt iugatoria
quedam sunt et noxia. Item quedam contumeliosa
sunt hominum. quedam contumeliosa deo. Fugato-
ria sunt ut stella euitur. ut tempestas euit-
tatur. Item cum mulier que in partu laborat
ix mensibus tangitur ut facilius pariat. et
multa alia huiusmodi filia que indiscrete mu-
lieres consueverunt facere. Noxia uero sunt. ut
cum aliqua mulier talia facit ut conceptus
eius impediatur. sicut cum aliqua aliter
tangit stipe in qua balneat se in diebus
purificationis tali intentione. ut quod aliter
tingerit. tot annis non concipiat. que apud
deum tot homicidiorum uidetur rea esse quod con-
ceptus feto illo uoluit impedire. nec quorumque
homicidiorum rea uidetur. Item uidetur interficere
proprios infantes. Contumeliosa uero hominum
sunt sicut illa que aliquae mulieres solent
dare hominibus ad accendendum eos ad a-
morem eorum. Contumeliosa uero sunt deo sicut
illa que fiunt de crismate uel corpore christi
uel aliis sacramentis ecclesie. Item possunt diui-
di remedia ista secundum diuinitatem eorum. et
que fiunt. Alia enim fiunt contra infirmitatem

res pcorū ul' hoīm. alia contra stilitatē
 alia contra pariendi difficultatē. alia contra
 nimis frequētē partus. alia contra luporū
 crudelitātē et cū bestia amissa includūtur
 ne a lupis deuorentur. Caueat autē p̄dica
 tor ne dñi spēs talū remediorū in p̄dica
 one tangit erubescibilia mulierū hoīb;
 appareat in scandalū eap. Itē ne mulieres
 doceat remedia que ipse nesciunt si edic
 qd ea facture sint. Itē notandū q' peccatū
 istud multū h't fatuitatis. Eulib; enī san
 caput hñt naturalis ratio dicere debet
 qd remedia talia illā efficaciam n̄ debēt
 h're quā credunt ea h're. Itē infidelitas si
 ne ydolatria que ē in peccō isto deterior
 uidet' ydolatra paganorū. Illa enī a quib;
 dō relicto fatue mulieres spant sanitatem
 ul' plem ul' filia. minus uidet' d's esse quā
 ydola paganorū. Illa enī ad minus hñt
 formā humanā ista uō nō. Præterea istud
 peccm nec dñm n̄ hoīes reuereri uidetur.
 qm̄ ad h' qd homini multa talia et ab
 hominabilia dant ad comedendū qui h'
 uicio laborat ipsa et sacramta ecclie fre
 quent' fiat. et de corpe xpi q' horrendū
 est dictu frequēter fit. In hoc uident' mul
 ieres que talia faciūt remedia deteriores
 esse ipsis et demonib;. Demones enī istū
 credūt et tremiscūt. ad quē ille absq; tre
 more accedūt et de corpe eius peccm suū
 faciūt.

**Vñ maleficia et talia remedia effi
 ciam hant. C. viii.**
 unde maleficia et talia remedia ef
 ficiam hant frequēt' sicut uidet' ad

hoc pot' dici q' multa sūt que faciūt ad
 hoc qd maleficiū h'at efficaciam. Primum;
 hoc q' hoīes p' uam fiduciā hñt in dō. et
 itō dñs p'mittit eos a demonib; impediri.
 Scdm; erroz qui in hoīb; est cui' pena
 frequēt' est h' q' credit' esse effēs malefi
 ci. Tercū; p̄batio fidi in bonis sicut of
 tensum; prius autē deur'. Quarto est pac
 tū et societās que demonū et hoīm est. Vñ aug.
 Om̄s artes huimodi. ul' magatorie ul' noxie
 supsticionis ex quadā pestifera societate de
 monū et hominū q' pacta in infidelis et
 dolose amicitie instituta penit' sūt repudi
 ande et fugiende xpiano. Verū; desiderū
 lucrandi aīas dyā h't. Idō enī dñs talia effi
 cit. q' tot aīas occasione ista lucrari se ui
 det. Qui enī talia facit et qui talib; fide ad
 hibet fco. dyā se ipm̄ dat. h' tamē notand
 q' si aliquis colligat herbā medicinalem
 cū simbolo diuino ul' orōne dñica. ul' scri
 bat in carta symbolū ul' orationē dñi cū
 ut ponat sup infirmū. ut sic in istis d's
 tm̄ creatos oīm honoretur. n̄ repbarur
 dñi nulla alia supsticio admisceat. etia se
 quib; n̄ phibentur hoīes uti ad remediū
 et herbis et similib; que natalem hñt uir
 tutē de qua ratio scdm̄ medicinā reddi po
 test. Itē ieiuniis et orōnib; et elemosinis et
 aliis opib; que sūt de genē bonorū. que
 certū; et placē dō. possūt hoīes uti ad op
 tinendū a dō sanitatē et alia quib; in di
 gent. Itē possūt uti uerbis sacris q' alicui
 auctoritatis sūt. et alijs sacris reb;. **De er
 rore eorū q' cred' uē si q' rñm̄ insopnis fiunt.**

Sequitur de errore illarum personarum que credunt
 corporali et immutabile fieri que tamen in somno
 non fiunt sicut quedam mulieres que perficiunt
 se cum dyana paganorum vel cum hodiade et
 in nimia multitudinis mulierum super qualicunque
 bestias nocturnis horis multa etiam spacia
 a pertransire eius visibus uelud dicit obedire
 certis noctibus ad eius seruicium euocari
 asserunt et ab illis creaturas posse in melius
 uel deterius mutari aut in aliam specie
 ciem uel similitudinem transformari. De his
 dicit decretum quod non a diuino spiritu sed maligno
 in malis fidelium talia fantasmata uirgunt.
 Dicit enim cum animam alicuius per tale crudelitate
 sibi subiugauit mentem quam captiuam tenet
 multipliciter illudit. Nec debet aliquis in tanta
 uenire stulticia ut credat hec omnia que in somno
 et spiritu tamen fiunt in corpore accidere cum
 paulus non audeat asserere quod fuit raptus in corpore.
 De his et sic dicit decretum. Quisquis posse credit fieri
 aliquam creaturam aut in deterius aut in melius mutari
 aut transformari in aliam speciem uel similitudinem
 nisi a creatore per que facta sunt omnia paulo dubio
 infidelis et infideli deterior. Valde stulte sunt
 mulieres hiis quibus dissuaderi non potest quoniam
 immutabile fiat quod uideatur eis fieri dum
 dormiunt cum dicitur multa uidi hominibus
 dormiendo que preterea sciunt certissime
 falsissima fuisse. Quibus uideatur alicui dum
 dormit quod ipse multum comedat cum autem
 exprophetos fuerit famelicum se inuenit. Vnde
 xxix. ysa. Sicut somnians esuriens et comedit
 cum autem fuerit exprophetus

uacua et anima eius. Et sicut somnians sicent
 bibit cum autem exprophetus fuerit lassus ad
 huc stat et anima eius uacua est. Sic erit mulier
 nudo omnium generum que dimicauerunt contra
 montem syon. Et uidetur alicui dum dormit
 quod ipse sit cum muliere cum tamen excitatus est
 a somno scit nullam mulierem affuisse. Item
 uidetur alicui laico dum dormit quod ipse sit
 sacerdos. nunquam propter hoc cum excitatus fuerit
 a somno sacerdos et ut possit missam celebrare.
 Preterea si idem uerum est quod ipse dicit
 quomodo audeant hodiade sequi que fuit ad
 ueritatem illa quam abstulit hodes fratri suo philippo
 que et amputari fecit caput iohannis baptiste.
 quomodo audent illa asserere bonam rem que
 caput illi qui in uero sacrificio et quo maior inter
 natos mulierum non sicut fecit amputari cum in
 sacra scripta michi omnino legatur de eius
 uisitatione. Super omnia uero uidetur ualere
 contra hunc errorem quod in uita beati germani
 auctidiorum legatur qui cum declinasset ad
 quoddam hospicium uidit cum omnes de domo
 cenassent missam uerum parari. Qui cum
 admiratus inquisisset quibus talia pararentur
 indicatum sibi quod bonis rebus que de nocte
 in cedebant. Vnde sanctus uir uigilans cum
 demones in forma humana aduenissent et
 ad mensam illi sedissent illis qui de domo
 erant in quirent ab eis si personam illam
 cognoscerent. Qui responderunt sic addentes
 quod uicini erant eorum. Vnde uir sanctus misit
 illos ad domos uicinarum ut uiderent an
 essent ibi et inuenerunt eos ibi. Quod cum
 retulisset uiro

scō uir scōs cogit demones iudicare se ip
fos. ⁊ cōfessi sunt se demones esse ⁊ sic hoībz
illudere. **De peccō irreuerencie ⁊ q̄bz reuerē
ciā ut dō ⁊ anglis ⁊ rebz sacris. .cx.**

Sequit̄ de peccō irreuerencie de quo h
m̄ agemus q̄ irreuerencia est q̄n ali
quis negat honorē illi cui debz eū exhibē.
Primo ostendem⁹ quibz debeam⁹ reuerēciā
exhibē. Sedō quali⁹ parentes tā carnales
quā spūales sint honorandi. Notand⁹ ḡ
q̄ quatuor sūt quibz debemus reuerēciā
exhibē. s. dō. anglis. res consecrate dō. ut ec
clia ⁊ hoīes. Dō debemus reuerēciā exhibē
ut corā eo peccare erubescam⁹. ut coram eo
strēuē bona agam⁹. Quidā eūm q̄ turpe
facis qd̄ me cernente rubēs. eū spectatē
dō n̄ magis ipse rubēs. Boeci⁹ magna nob̄
si dissimulare n̄ uolum⁹. iudicia est pb̄ta
n̄ necessitas cū ante oculos agamus iudicā
tunc cernentis. De reuerencia uō exhibē
da anglo. b. In quouis angulo in quouis
diuisio reuēciam habe anglo tuo. nec
audeas p̄sente eo face q̄ me p̄sente n̄ aude
res. De reuēcia uō sacris locis exhibenda in
telligi pot̄ illd̄ cēn. xxviii. Quā terribilis
est locus iste n̄ est hic aliud n̄ dom⁹ dei et
porta celi. Precipue reuēnda ⁊ ecclia p̄ci
p̄senciam dñici corpis. s. ualde mirandū
est qd̄ sūt quidā homines qui n̄ p̄t̄ pre
senciam dñici corpis ecclias reuerent̄. cum
hac de causa ecclie demonibz terribiles sint
vident̄ tales hoīes in hoc demonibz esse
deteriores. cū dñi sit terra ⁊ plenitudo ei⁹.
Bene debent saltē loca sibi consecrata pacifi

ce possidere. Bn̄ deberent hoīes cessare a
stulticia dī in locis h̄ que scā sunt ad ser
uicium dī. Vn̄ deberēt suffice eis q̄ in aliis
locis seruiciū dñi facerent ⁊ in hys soli dō
seruirent. Quō oratio ei⁹ in ecclia exaudia
tur qui in ea n̄ timet cū offendē. Deberēt
⁊ ecclie terribiles esse hoībz p̄t̄ scōs illos in
quoz honore dedicate sūt. qui offenduntur
cū ecclie eoz franguntur. Precipue uō cōtra
fractiōē eccliaz ualere pot̄ illd̄ q̄ leg. y.
mach. iij. de helyodoro qui locū sacru uole
bat spoliare pecuniis ibi cōm̄datis. Sic enī
ibi legitur. apparuit quidā equus terribilē
hūs sessorē optimis opūntis ad ornar.
It q̄ cū impetu helyodoro p̄ores calcasset
sit. Qui aut̄ infideliter uidebatur h̄re au
rea arma. Alij aut̄ apparuerūt duo iuue
nes qui circūsteterūt eum ⁊ ex utraqz par
te flagellabant sine int̄missione. Subito
aut̄ helyodorus cecidit in terrā ⁊ in sella
gestatoria deportatus ⁊ ex nauis ⁊ iacebat
mucus ⁊ omni spe ⁊ salute deperatus. s.
p̄t̄ p̄ abz onye sacerdotis uita ei donata ē.
hoībz uō reuerencia exhibenda ⁊ ⁊ hoībz
i. pet. ij. Om̄s honorate ⁊ ibidē. Subiecti
estote omni humane creat̄e p̄t̄ dñm. Aplē
honore inuicē p̄uenientes. Sp̄ah̄ aut̄
debemus in hom̄bz ymaginē dī honora
re. Non uestes n̄ diuicias ul' aliq̄ simile.
Si ymagini be uirginis honoz exhibend⁹
est. quō ymagini beate trinitatis que in
hoīe est n̄ erit honoz exhibendus. B. dñe
tue debet honorem corā qua peccare eru
bescas ⁊ eccl. x. Da ei honore scdm̄ meritū

suum honorandi et sunt homines propter an-
 gelos ad custodia deputatos. Vñ q. xxvii.
 Videte ne contempnatis unum ex his pusillis an-
 geli enim eorum semper uident faciem patris mei
 qui in celis est. factum enim est hominem in honorare
 eos qui ita ab angelis honorantur. Luc. xvi.
 factum est ut moreretur mendiculus et portaretur
 ab angelis in sinu abrahe. Honorandi etiam
 sunt homines propter naturam humanam unitam diuine.
 factum enim est in honorare quod deus sic honora-
 uit et serui contempnendi non sunt. Cyprianus. Qua-
 lem apud erga te dominum esse talis esto ipse
 erga seruum tuum. Seneca. Cum inferiore sic
 uiuas que admodum superiore tecum uiuere
 uelis. Idem que admodum stultus est qui equi-
 tempore non ipsum aspiciat sed stratum et fre-
 uos. Sic stultissimus est qui hominem aut ex
 ueste aut ex oratione que uestis in nobis
 circūdata est estimat. Ite Seneca. Serui sunt
 imo homines serui imo deserui. Serui sunt im-
 mo humiles amici. Rudo istos qui turpe esti-
 mant cum seruo suo cenare. Virga omne in-
 mure respicitur tota nocte ieiunium pstant.
 Sic fit ut de domino loquantur quibus coram domino
 loqui non licet. At illi quibus non tamen coram domino
 sed cum ipsis seruis sermo erat. quorum non desue-
 batur. parati erant pro domino porrigere ceruicem
 In cuius loquebatur. sed in tormentis tace-
 bant. Ad col. iij. Domini quod iustum est requirunt
 seruis prestare. scientes quoniam et dominum habent in
 celo. Precipue autem honorandi sunt serui
 si sunt boni et fideles. Vñ eccl. vii. Seruus se-
 lacus sit et dilectus qui anima tua et xxij. eide.
 Si est seruus fidelis sit et sicut anima tua et quasi

fratrem sic eum tracta. Non sunt et contempnendi
 peccatores. quia ille qui in ualde malus est
 forsitan in dei prudentia factus est homo. deut.
 xxij. Non abominaberis ydumeum quia frater
 tuus est. Precipue tamen illi honorandi sunt
 qui creduntur esse bone uite cum attineant
 deo ut uidetur omni genere parentele. Vñ
 dominus q. xij. Quicumque fecerit uoluntatem patris
 mei qui in celis est ipse meus frater et soror et mater
 est. Preterea in ueris iustis honorat ipse deus
 qui in eis habitat. Vñ quidam religiosus dicebat
 adorari debet frater ad uenientes cum cer-
 tum sit in aduentu eorum aduentum domini christi
 haberi. Ad uidetur intellexisse abraha qui
 tres uiros qui sibi apparuerunt in hospicio suo
 adorantem premissa suscepit. Vñ Gen. xvij.
 Quos cum uidisset abraham occurrit in occursum
 eorum de ostio tabernaculi sui et adorauit. In u-
 ras primam et legitur quod dixit promiscue recte uiue-
 res. Dominus et contempniti talium suum contempniti re-
 putat. Luc. x. Qui uos spernit me spernit. Pau-
 pes et despiciendi non sunt. Eccl. i. Pauperes non sunt
 despiciendi ut egeni. sed exorandi ut patrum
 honor qui pauperibus exhibetur deo specialiter
 exhibetur. *De diuisis personis quibus reuerentia est*
Sed licet omnes homines sint exhibenda. cxiij.
 honorandi. quedam tamen persone magis
 honorande sunt quam alie. ut uidue. Vñ i.
 ad tim. v. Viduas honora. etc. Domini sunt
 multum honorandi a seruis. Vñ i. ad cor. xij.
 Omnis anima potestatibus sublimioribus subdi-
 ta sit. et xij. ad ro. Cui honorem honorem.
 et ad col. iij. Serui obedite pro omnia dominis carnis
 lib. et i. pet. u. Serui subditi estote in omni

timore dñis 7 c. Gen. xvi. dicitur; agar an-
 alle. Reverte ad dñam tuā 7 humilia te sub
 manib; ei. 7 eze xvi. multa mala p̄dixit
 regi uida qz tributū qz pmiserat regi babi-
 loni solue uoluit. 7 q. xvii. Solut dñs tri-
 butū licet illd n̄ debet eo qz fili' regis esset.
 It̄ adolescentel debent honorare senes j̄ pet̄
 ult. Adolescentes subditi estote seniorib; t̄e-
 uy facies dñi diuisit eos n̄ addet ut respi-
 ciat eos. facies enī sacerdotū n̄ erubuerūt neqz
 senū miserū sūt. Sap. y. dicūt mali. oppri-
 mus paupem iustū 7 n̄ parcam' uidue. nec
 uetam' ueremur canos mlti t̄p̄is. leu. xxi.
 Coram cano capite surge 7 honora p̄so-
 nam senis. 7 j̄. ad rym̄. iij. Semore ne me-
 p̄uul; s; obsecra ut patre. Seneca. eū uetā
 no parci agendū s; it̄ uiri honorandi sunt
 ab uxorib; vñ j̄. pet̄. iij. Similr 7 mulieres
 subdite sunt uiris suis s; nichonni' ipsi uiri
 debent honorare uxores. vñ ibidē. uiri
 sibi cohabitantes scdm̄ sciam̄ q̄ infirmo ei
 uasculo muliebei in parientes honore. id̄
 dñs n̄ de pede uiri s; de costa mulierē for-
 mauit ne a uiro d̄p̄neretur. mulier uō
 deb; obedire uiro. qz uir caput s; mulieris
 Non poss; esse pax iugit si uterqz uellet
 dñari. 7 esse caput. In signū hui' t̄cor-
 pore humano sūt duo pedes 7 due man'
 7 duo oclī n̄ tam; ibi nisi unū capud. si
 enī ibi essent duo capita. qñ; unū uellet
 esse a dextris. 7 aliud a sinistris. Sic t̄ como
 ubi sūt duo capita nunq̄ erit pax. **Quali-
 7 q̄re reuētia sit exhibēda sp̄ualib; 7 carnalib;
 deo honorandi sūt parentes p̄rib; exij.**

sp̄uales 7 carnales. De sp̄ualib; leḡ ecc̄. vii.
 honorifica sacerdotes. ad heb. ult. Obedite
 p̄positis uiris 7 subiaccere eis ipsi enī p̄uigi-
 lant q̄i rationē p̄ aīab; uiris reddunt ut
 cū gaudio h̄ faciant 7 n̄ gementes. j̄. ad rym̄
 v. Qui bn̄ presunt p̄bri duplici honore ha-
 beant digni. maxime qui laborant in u-
 bo 7 doctrina. Ad id̄ facit illd̄ tren' p̄uul'
 positum n̄ addet dñs ut respiciat eos. faci-
 es enī sacerdotū n̄ erubuerunt. Glo. Notād
 qz supra sacerdotes q̄i homicidas planxit
 7 sic sep̄entur a facie dñi qz n̄ detulerūt eis.
 Quāuis enī mali sūt n̄ sunt d̄p̄nendi. s;
 ille in illis colendus 7 honorand'. a quo nul-
 li sūt. 7 alia Glo. Nota qd̄ terribile sit sacer-
 dotes d̄p̄nere. nec faciem eoz erubescē.
 7 illis momentib; 7 uidentib; a scilib; n̄ ces-
 sare. De hys enī dñs dicit. Qui uos audit
 me audit. itō magis displicet eo d̄p̄p̄
 eoz qz di uicem tenet. 7 p̄ dignitatem
 sacerdotalem quā nec ipsi angli credūtur
 h̄re. h̄ō credo enī qz fieret transubstātiatio
 si uerba illa que p̄fert sacerdos i missa ab
 angelo p̄ferrentur. Parentib; 7 carnalib;
 honoz exhibendus est. vñ xvi. exo. hono-
 ra patre tuū 7 matre tuam. 7 c. Notandū
 qz honoz qui parentib; carnalib; exhibē-
 dus est n̄ solū adrenditur in uerbis s; 7 in
 bn̄ficiis. vñ jō. honoz in scripturis nō
 tam in salutarib; 7 uerbis. quā in colla-
 tiomb; munerū sentitur. Multa aut̄ sūt
 quib; possum' uti ad excitandū hoīes ut
 honorent parentes. Et p̄mo possum' ad
 hoc uti ex emplis. inter que p̄apūū est

exemplū xpi. qui cū esset in angustia passi-
onis. rē nō oblitus matris sue. imo curam
ipsius hūit et iohi eam commendauit ut leg
jo. xx. modo ē adō facit eam honorari in
eccia sua ut multi uideant esse deuotiores
matrē quā ipsi filio. q̄ credo idō fieri ut of-
fendat quantū placeat sibi q̄ parentes a
filii honorent. et infideles parentes suos
honorant edocti a lege natāli. Vñ infide-
li uidetur deterior esse qui parentū curā
nō hēt. j. ad rymot. v. Siquē suoz et maxime
domesticoz curā nō habet. fidem negauit
et infideli deterior. Ipsa ē irrationabilia
animalia de h̄ dant nobis exemplū. Dicit
enī de grue q̄ qm̄ pater et m̄r ei depilati
sūt filij querūt eis necia donec habeant
pilos ul' moriant. Præterea ualde ingrat
uidetur esse qui parentibz suis n̄ puidet
qm̄ ipsi n̄ possunt sibi puidē cū ipsi pui-
derint eis in puericia qm̄ ipsi sibi puidē
n̄ poterant. Idō dicit ad ephe. filij reddite
uicē parentibz qz h̄ acceptū est corā dō. Q̄
parentibz carnalibz in gratul est de bñfi-
cul acceptis indigni et aliqd̄ bñficiū recipere
a prē celesti. Jē uultū et ut in sua senectute
filios sibi diuol inueniat et h̄ multo cēt
uultō dī iudicio accidit. Vñ refert q̄ quidā
pat̄ familiar senex totā hēditatē suā dimi-
sit filio suo. fili' uō ille p̄mo benigne hūit
se erga patre. s; p̄t expulit eum a thalamo
suo. uolens thalamū hēre sibi et uxori sue
et ad ultimū fecit ibi lectū fieri p̄t ostium
et cū h̄ exempl est; et pat̄ senex frigore graua-
retur. eo q̄ fili' abstulerat ei bona cooptoria

ipse rogauit filiū filij ut rogaret prēm
suū p̄ eo ut daret ei aliqd̄ ad regendū se.
Puer aut̄ uix obtinuit duas ulnas burel-
li a prē suo. ad opus aui suū et cū alie dne
remanerēt pat̄ pui. puer flendo rogauit
eum ut sibi eas daret. Qui fleibz illi' ue-
tul dedit. querens quid inde faceret. Qui
redit. Seruabo eas quo usqz sit talis qualis
et pater tuus. n̄ dabo t̄ ampli' sicut n̄ tu
uis dare m̄ patri tuo. Qui sine pietate ē
erga parentes suos n̄ uidetur pietatē hēre
erga alios. Vñ simpli' uidetur sine pietate
esse. idō uix m̄iam dsequetur. Possum' ē
uti ad excitandū hoīes ut parentes hono-
rent uerba sacre scripturē que suadēt h̄
et que indicant quantū h̄ placeat dō et qm̄
utile est homini. et quantū oppositū displice-
at dō. et quantum noccat homi. ad que p̄-
nent ista uerba que scant' eccl̄ iij. fili susci-
pe senectā patris tui et n̄ tristet eū in uita
illius. et si defecit sensus ueniā da et ne sper-
nas eum in tua uirtute. Ibid. Sicut qui
thelaxat ita et q̄ honorificat matrem suā.
Id. Qui honorificat patre suū iocundabit
in filiis. et in die oratoris sue exaudiet. Jē ibid.
Qui honorat prēm suū uita uiuet lon-
giorē. Jē honora prēm tuū et superueniet
tibi bñdictio. et p̄t. bñdictio patris firmat
domos filioz. maledictio aut̄ matris eradi-
cat fundamenta. Vñ dicit glo. cham nu-
ditatē patris irrisit et semen suū in seruam
rem p̄petuā dāpnauit. Absalon dauid de
regno expulit et cubinas ei' in cecauit
s; morte odignas penas luit. helysei calui

cui pueri bechel iriserunt. et duo ursi xl. ex eis lacerauerunt. Primum habes Gen. ix. Secundum y. et xvii. Tercium. iij. et y. et ecc. iij. Clemenina pris n erit in obliuione na p peccō matris restituetur t bonū. P peccm notatur illd q datur p delectone peccōz et subitur. In die tribulatiōis memorabitur. et sicut inferno glacies soluent peccātia. et ibide. Quā male fame est qui reliquit prēm. et maledēs a dō qui exaspant matre. et pu. xix. Qui affligit mrem et fugit parit ignominiosus erit et infelix. et pu. xxvii. Qui subtrahit aliq a pre suo et mre dicit h n p peccm particeps hoici de est. et ecc. vii. honora prēm tuū et genitris tue ne obliuiscaris. memto qm nisi pillos n fuisses et retribuē illis quō illi t. et ro. xvi. Siquis pausserit patre ul matre morte moriatur. leu. xx. Qui maledixit pri aut mri morte moriatur. Deut. xvii. maledēs qui n honorat prēm suū aut matre. Tob. iij. honore hebis mri tue oibz diebz uite tue. memoz em esse debes que et qnta passa sit picula ppter te in utō suo pu. xx. Qui maledixit pat aut matre extinguetur lumen eius in medul tenebz et morietur in suis peccis. iij. ad col. filij obedite parentibz p oia. Basilus. Parentes uos trōs ut ipa uiscera diligam. De hereticis dicit apse. iij. ad tyri. iij. Parentibz n obedietes. et notand qd sic hoies tenentur p uide ne cessaria parentibz carnalibz sic et spūali bz. Vn. an. x. Dignus t oparius cito suo. y. ad tyri. iij. Laborante agricola oportet

penmū de fructibz pape. ad gal. vi. Comu uicet qui cathexyat et qui se cathexyat in oibz bonis et ad tyri. v. Qui bn pnt pbrū duplici honore digni heant. et ad chesal. v. Rogamus uos frs ut nouit eos qui laborant inter uos et psumt omnibz in dno et monent uos ut heatis eos habundanti in caritate. et ecc. vii. In omni uirtute tua dilige eū qui te fecit. et minists eius n delinquas. **De hys q debent hoies mouē ad bene soluendum decimas. cxviii.**

Multa uo sūt que hoies debent mouē ad reddendas decimas et pūcias et oblationes ministris eccie ad eoz sustentationē. Primum t remuneratio quā a dō expectant inde. Vn. xxxv. ecc. Da altitio scdm donat illi. et in bono oculo facito ad uiuentionē manū tuaz. qm retribuēs est dñs et septicies tm reddet tibi. **Q. bn**

Remunerat. **cxv.** Remuneratur aut quadrupliciter qui bene dat decimas. s. habundancia fructuū sanitate corpis. remissione peccōz et celesti regno. De duobz pūis dicit aug. Si decimā dederis. n solu habundancia fructuū recipies s. etiā sanitate corpis consequeris. De aliis duobz idē silv. Qui pūmū desiderat oparare aut peccōz in indulgencia pmereri reddat decimā. et de ix partibus studeat dare paupibz. et malach. iij. dicit dñs. Inferte omnē decimam in horreū meū ut sit cibz in domo mea et pbare me sup h dicit dñs si n apuero uobis cataractas celi et effudero uobis bndictionē.

usq; ad habundanciam et increpabo puobis
 deuorantē. et dicit in dī. Vermē ul' uicium
 aeris et subdit et nō corrumpet fructū cre
 uū. nec erit stilis in agro uinea. Exarario
 uō qui nō bñ dant decimas puniunt in
 paupratē. Vñ mal. iij. Si effugit homo
 dñm qz uol' d'figit me. et dixistis. In quo
 d'figimus te. In decimis et p'nicul' et penu
 ria. Vos maledicti estis. ecce pena. V' dicit
 glo. Jēo pdidisse habundanciā qz fraudal
 tis me parte mea. Aug. Cum decimas dā
 to et terrena simul et celestia posse p'mereri.
 Pro auaricia duplici bñdictōe te fraudat
 hec enī et dñi d'fuetudo iustissima. ut si illi
 decimā nō dedis tu a decima reuocetis. da
 bis impio militi qd' uis dare sacerdoti. Jēo
 maiores uiri in omnib; copul' habudat. quā
 decimas dabāt dō et cesari censum reddebāt.
 modo autē qz discessit deuocio dī accessit i
 dictio fisci. *Secō debent hoīes*
monere ad soluendū decimas et alia mīstris
eccie ipm ministrū eoz. In infinitū enī sūt
 meliora spūalia que ipsi ministrāt. quam
 carnalia que ipsi recipiūt. Vñ j. ad cor. ix.
 Si nos uobis spūalia seminauim' magnū
 nō et si nos uia carnalia metam'. Tercio de
 b; hoīes monē ad soluendū talia. magni
 tudo peccā que et in retinendo ea. Vñ aug.
 Decime ex debito requirunt'. et qui eas
 dare noluerit et res alienas inuadit. et
 qñt' paupes in locis suis ubi ipse habi
 tat. illo decimas nō dante mortui fuerit
 tanto homicidior' reus ante eterni iu
 dicis tribunal apparebit. qz rem a dño

paupib; delegatā suis usib; reseruauit
 dñs uidet' esse nō solum fur. imo et sacrileg'
 Vñ Jo. Amico rape quippiā furtū et. Ecce
 fiam tradare sacrilegū. aut qz aprilli
 um sceleris est aliq' inde subtrahē omnū
 p'donū crudelitātē ex super. Quarto deb;
 hoīes monē ad soluendū talia hoc qz qñ
 soluūt talia ipsi nō sua dant dō. s; que
 dī erant ei reddūt. Vñ glo sup. xvi. Quā
 que offerim' dī sunt. Nich' q' dō damus
 s; reddimur. Vñ aug' in libro de uerbis
 dñi loquens in p'sona dī. Da m' ex eo qd'
 dedi tibi. habuisti me largitorē habēa te
 fenatorem. ix. pū. fenerat' dño qui misē
 tur paupib;. Qñto debet monē homines
 ad soluendū talia. qz qz et datur sibi ipsi
 in saluo ponit' et in futurū reseruāt'. Vñ
 eccl' xiiij. fili si habes bñ fac tecū et dō dig
 nal oblationes offer. *Q' decime et similia de*
meliorib; sūt soluēte et iteg' et absq; mora. cxxij.
Sed notand' qd' decime et similia soluē
 da sunt de meliorib; nō de deteriorib;
 Vñ xxv. eccl'. stoli offerret munā praua.
 Non enī suscipiet illa. et gen. iij. leg' de a
 bel qz obtulit dō de p'mogenit' gregis
 sui et de adipib; eoz. et respexit dñs ad a
 bel et ad eul' munā. ad cayn uō et ad mu
 nera ei' nō respexit. cui' causa fuit qz de
 deteriorib; obtulit. et malach' j. Si offans
 ceu' ad immolandū nūe malū est. et si
 offerat' e' laudū et languidū nūe malū
 est. Offer illd' duci tuo si placuerit illi.
 aut si suscepit faciem tuā dicit dñs ex
 erantū. et p't in eodē. maledictus colos'

qui hie in grege suo masculu z uotu faci
ent imolat debile dno. z in mu. Omnia
que offerunt de decimis z in domo di separa
bitur optima z electa erunt. Debet z solu
absqz mora. Vn exo xxii. Decimas z pnuia
al n tardabis offerre. Integre z soluenda
sunt talia. Vn xxv. ec. Bono animo red
de do glam z n minus pnuiaf manu
um tuaz. z ec. vii. Da illis parte sicut
mandatu z pnuiaz. Hic. Omis deci
me terre. siue de frugib; siue de pomis ar
borz dmi sunt z illa dsecant. Nota qz sm
aliquos magroz de solutione decimarū
v v v v v standū est dsuetudim ido
caute de h; predicandū z. Eucū em simile
quā dubia asserē. dic sō. de primiciis
maloz traditioē in troductū est qz qui
plim xl. parte dabat sacerdotib; qui mi
nimū lx. ul' l. z sexagesimā licebat offere
qd uoluisse. z h; in aridū z liquidum.
In fetib; uō pnuogentū dabatur. Ego tū
credo qz de hoc standū sit dsuetudim. h;
beur z thylarū soluenda sūt talia. Vn
ij. ad cor. ix. Vnusquisqz p ut destinauit
n ex tristitia aut ex necessitate. hylarem
em datorem diligit dō. eob. iij. Quomodo
poteris esto misericors. si mltū tibi
fuit habudanter tribue. si aut exigu
um libent' illd imptū stude. Hec debet
monē paupes ad libenter dandū p dō
qz plus meretur oblo quā diues quqz
e. solidis. si qua paup mulier crederet
qz tm habitura ess; de carnib; ad macel
lum p uno obulo sicut diues burgū. c.

sol. tunc ipsa libenter miter obolu suū
illac. Quia sicut uulgarit dicit bonum
foz trahit argentū de bursa. sic paupes
debent libent' dare p dō. cū tantū appre
cier dñs munia eoz respectu eoz que a di
uitib; dant. Vn xvi. luc. dicit dñs de pau
pula uidua que miserat duo minuta i
gazophiliacū. Vere dico uobis qz uidua
hec paup plus quā omnes misit. **De peccō**
in obedie z de hys q ualēt ad det. et. cxvii.
Sequit' de peccō in obedie de quo h;
m agem'. Pruno ponem' ea q faciunt
ad detestationē hui' peccō genialit'. Secō agē
mus spāliter de in obedie eoz qui sollemp
nitate n obseruant. z de in obedie eoz qui
dēpnuunt qm ex dūmunicant. z de peccato
eoz qui ex dūmunicat n timent dūmunicare.
Tercio uō tangem' aliq' de peccō eoz qui
indiscrite pēpuit ul' ex dūmunicat. Ad
detest' uō h; primo pot' ualere multiplex
pena qua legitur punitū esse h; peccm
in sacra scriptura. Punitū z aut in pmi
parentib; peccm illd in h; q p' illd eieci
sunt a paradiso. Si illi qui iā erant in pa
radiso terrestri p inobediām inde eieci
sunt. Quo credunt se ingressuros in pa
radysum celestē qui inobedientes sunt.
Secō punitū est in uxore loth que p' in
obediām uersa; in statuā salis. Gen. xix.
Statua uidet' ho esse cū n sit. sic claustral'
inobediens licet uideat' claustralis esse
cum n sit. Punitū z peccm illd in saul
in h; qd p' illd eieci est a regno. Vn
i. rz. xv. Pro eo qd abiecti sermone dmi

abiecit te dñs ne sis rex. 7 u. 7 xii
Ppha in obediens a leone occisus 7 xx.
eiusde. Quidā qui noluit obedire auidā
de filiis pphaz dicens sibi pcutite me a le
one p̄ca p̄cussus est. 7 xxi. deut. herur sic
de illo qui p̄tibz carnalibz nollet obedi
re si genuerit hō filiū otumacē 7 p̄tuum
qui n̄ audit p̄is aut matris ip̄um 7 co
hatus obedire 7 d̄pserit. apphendent
eum 7 ducēt ad seniores ciuitatis illius
7 ad portā iudicii dicent q̄ ad eos. fili' n̄
ille p̄teruis 7 otumax ē. monita n̄ra au
dix d̄p̄nit. d̄messationibz uacat 7 lux
urie atq̄ diuuis lapidibz eū obruet ip̄s
ciuitatis 7 morietur ut auferat malum
de medio iūi. It̄ om̄s in obediā morte dig
na est puniri. p̄ceptū q̄ quidā laqueus 7
v̄n ecc. vi. Vinclā sapiē q̄ alligatiua sa
lutaris. t̄ngressio uō p̄cepti siue in obe
diencia t̄ngulatio 7 siu ipsius. Pr̄c̄ca 7 in
obediā 7 miseria p̄sentis sc̄li in qua sumus.
v̄n mirū 7 quō ultra modū non odim'
in obediā que in tantā miseriā nos po
suit p̄ quo om̄s morti ad iudicium sumus.
Ita interfecit om̄s amicos n̄ros q̄ mortui
sūt 7 illos qui remanserūt 7 nos ipsos
adhuc interficiet. Vix h̄t hō tam bonū
amicū quē odio n̄ h̄ret si tot 7 tanta
mala ei feciss; 7 ad huc facit quāta fecit
7 ad huc facit in obediā nobis. Sedo po
test uale ad detestatiōē hui' pecc̄i mag
nitudo remedij quo in dignit illd̄ p̄c̄m
ad sui auarōem. Oportet enī ut fili' dei
fieret obediens usq̄ ad mortē. ut pecc̄m in

obediencie sanaretur. B. Ex consideratione
remedy p̄c̄uli mei estimo q̄ntitatē in iū
tate potius timē debemus in obediencia
quā mortē exemplo filij d̄i de quo B. me
mentore f̄s. xpc̄ ne p̄deret obediā p̄di
dit uitam. It̄ n̄ dabit in obediencia copiam
sui tantus obediē amator qui maluit mo
ri quā n̄ obedire. Tertio pot̄ ualere ad
detestatiōem hui' pecc̄ati si ostendantur ma
la que ex in obediencia secūtur. Notand' ḡ
qd̄ in obediā p̄mo hōiēm facit ydolatrā
v̄n p̄mo 7 xx. Quasi scelus ydolatrie ē
nolle acquiescē. In obediencia negat d̄m in
quantū ip̄s 7 d̄ns. v̄n luc. vi. Quid uo
catis me d̄ne d̄ne 7 n̄ facitis q̄ dico. Vera
recognitiō d̄ni ē obediā. fides q̄ sine o
bediā potius cedit ad otumeliā d̄i quā ad
honore. Maiorē enī otumeliā facit d̄no
n̄ro ihu xpo qui n̄ uult ei obedire eo qd̄
n̄ credit eum esse d̄m. tunc enī p̄gnorā
ciam peccaret que culpā eius ali q̄ntulum
diminueret. Sedo in obediā reddit homi
nē maledictū. v̄n xxvii. deut. maledēs
qui n̄ p̄manet in sermonibz legis hui' nec
eos ope p̄ficiat. 7 xxvii. Si noluis audire
uocem d̄ni d̄i tui ut custodias 7 facias oī
a mandata ei' 7 c. Venient sup te om̄s
maledictiōes iste 7 apphendent te. male
dictus in ciuitate maledēs in agro. male
dictū horreū tuū 7 maledcē reliquie tue
maledict' fruct' uentis tui 7 fruct' terre
tue. armenta bouum tuoz 7 greges ouū
tuaz. maledēs eris in grechens 7 maledēs
egrediens 7 p̄s. maledcā qui declinant

a mandatis tuis. 7 xli. ecc. De uobis uiri
impu qui deliquistis legē dī altissimi. 7
si nati fūistis in maledictōe nascemini. 7
mortui fueritis in maledōne erit pars uā.
hec maledictio figurata: xvi. h. In h. qd
dñs maledixit ficulne fructū n̄ hñti.

De malis q̄ ex inobediā sequūt. cxxvii.

Tercio fere omnia mala hui' sc̄li ex in
obediā pueniūt sicut pot' haberi. xxvii.
deut. vbi p̄t illd. Si audire nolueris uocē
fily dī ut custodias 7 facias oīa mandata
eius. quibusdā int'positis dicit. mittere dñs
sup te famē 7 esuriam. 7 increpationem
in oīa opa tua que tu facies donec dñs
te. 7 c. Jco inferiora n̄ra nobis n̄ obedi
unt. qz nos dō ul' illi qui loco ei' n̄ obe
dimus. Vñ gen. iij. lo q' comedisti de
ligno ex quo t' p̄cepam ne comederes
maledcā terra in ope tuo. 7 p̄t spinas
7 tribulos germinabit t'. Jco carne suam
multi inueniūt inobediēte q' p̄latis
suis obedire nolunt. In obediā cū fac
ur a dō n̄ exaudiam. Vñ p̄u. xxvii. Qui
declinat aures suas ne audiat legē oīo
eius fiet execrabilis. Aug. Qui a p̄ceptis
dī auertatur q' in oīone postulat n̄ mere
tur. Si obediremus dō dñs obediret nob.
7 etiā creature. Vñ j. jo. iij. Si cor n̄rū
n̄ reprehendit nos fiduciam hemus ad dñm
ut quicq' peccerim' accipiam' a dō qm̄
mandata eius custodimus. Quia iosue
mandata dī custodiebat. sol 7 luna ei o
bedierunt. Immo ipse dñs ei obeduit.
Vñ iosue x. Sol sta cūa gabaon. ne mo

uearis. 7 luna d̄t ualle ayton. Steterūtq;
sol 7 luna donec ulciscerent' se gentes de
inimicis suis. Stetit namq; sol in medio
celi 7 n̄ festinauit accūbere spacio unū
diei. 7 subdit. Non fuit ante 7 p̄tea tam
longa dies. dō obediēte uoci hoīs. Igi
mus 7 alia creaturas irrationabiles sc̄is
obediētes. eo q' ipsi uere obediētes essēt
p̄latis. Vñ legitur de abbe p̄abo q' p̄cepit
disciplo suo iohi ut afferret ei finū boū
qui erat ei necessarius. At ille ait. In loco
ubi finus est hitat leena. Cū abbas dixit
Si uenit sup te alliga eā 7 duces eā tecū
Iuit iohs 7 inuenit leenā. 7 cū uellit
sup eum irruere ipse uoluit eā tenere
s; fugit. 7 iohs sequebatur eam dicens.
Abbas m̄ p̄cepit ut alligā te ducā ad eū
7 statū bestia substat. 7 tenens eam reuēte
batur ad monasteriū. Qd cū abbas ui
diss; ne forte ex h' sc̄o discipuls ex ro llētur
ait. Sicut tu in sensibilib' es. ita 7 in sen
sibile bestiam adduxisti. Solue 7 dūnce
eam ut p̄gat ad locū suū. Quarto pot'
uale ad det' hui' peccā hoc q' h' peccatū
rū displicet dō. Hec mirū si displicet
dō qm̄ homo n̄ obedit ei. cū uidet eū
obedire reb; uilissimis sic terre. Vñ ecc̄
x. Pecunie obediunt oīa. Obedit 7 ho
ancille sue. s. carni 7 uilissimis mēbris
s. que gnationu deseruiūt. Obedit etiā
dñs terrenis. obedit 7 hostib; suis. s. de
monib; 7 tñ creatori suo n̄ uult obedi
re. Vñ b. loquēs in p̄sona dñi. q' causa
est q' inimico meo uirōq; libet pocul

seruare quā in. Hō ille uos pascit. nō
creauit si parua h̄ uident̄ gratiā n̄ ille
s; ego redemi uos n̄ auro ul' argento. n̄
sole ul' luna. nec aliquo angloꝝ si pprio
cruore. Item n̄ s; murū si displiceat dō h̄
qd' hoīes sibi n̄ obedunt. cū eoz obedi
entiam regno celoꝝ uelit emē. nec si eam
h̄re possit. quā demones z dñi terreni q̄
p nicho h̄nt. Item notat dō obedire ad le
ua z uilia. dyabolo uo ul' uilissimis me
bris suis obeduit ad mortē eoz. Aug. le
ua uib; d̄s ut mererū uiuam' z obedi
re negligim'. Præterea cetē creatē dō obedi
unt. sol z luna z alia corpa celestia. uix
illō. Preceptū posuit z n̄ p̄teribit. Quib;
tū n̄ tot bona fecit. Non enī creauit ea
ad ymaginē z similitudinē suā ita exp̄s
se sic hoīem n̄ redemit ea sanguine suo.
Non timent z puniri ab eo si ei n̄ obedi
unt. nec sp̄ant remunerari ab eo si obe
dierunt. z tū homo dō n̄ obedit qui
tot bona a dō recipit. z tot bona sperat
si ea custodierit cū illa ei obediant. Qu
to pot' uale ad detest' hui' pecc̄i. h̄ qd'
in obedientes locy demonū sūt. Inter
enī om̄s creaturas n̄ inueniuntur nisi due.
creature que n̄ obediant dō. s; demōēs
z mali hoīes. Vñ Job. habitent in tab
naclo eius locy eius. q̄ n̄ s; imo uident̄
in obedientes dñi' attrinere sicut z obedi
entes dñs reputat suos attrinentes. Vñ
m̄. xii. Quicūq; fecerit uoluntatē patris mei
qui in celis; ipse m̄s fiat' z soroz z m̄r est.
Qd' omnia ad obedientiam mouent. cxx.

Ad obedientiam mouent uniuersa. mouet
enī d̄s. Vñ Jo. vi. Descendi de celo nō
ut faciā uoluntatē meam; s; uoluntatē ei' qui
misit me. Ad phil. ii. hūiliauit se metip
sū fcs obediens z c. Ad obedientiam z mouet
angli exemplo suo cū dō obediunt custodi
endo hoīes. Ab ortu enī hoīm custodiunt
eos quātuncūq; sūt hoīes despecti usq;
ad horā mortis. z tunc si digni' s; deportat
eum in paradysum ut h̄etur de lazaro
lu. xvi. in ps. Angelis suis mandauit
de te z c. Ipse z creature cetē exemplo
suo mouent ad obedientiam. Vñ ultra mo
dū durus uidetur esse qui amonitōi
uniuersitatis n̄ acquiescat. p̄cipue cū
tot flagellis diuinis in cessant' ad obe
diant stimulemur. Om̄s enī miserie p̄
sentis uite q̄ quedā flagella sūt quib;
dñs in obedientiam hoīs punit. z ad obe
dientiam excitat. Vñ in obedientes hoīs
duriōres asinus uident̄ esse. Illi flagellat
z aculeis obediūt. **De hys q̄ pertinent ad
obseruanciam sollempnitatum. cxx.**
Sequit' de inobediā eoz qui sollemp
nitates n̄ obseruant. de qua h̄ m̄ agem'.
Primo ostendunt que sūt ea que perti
nent ad obseruanciam sollempnitatū. Secū
tangemus aliq; de pueritate hoīm qui
in sollempnitatib; faciūt dia eis ad que ip
se d̄strute sūt. Notand' ḡ q; uñ sūt
que p̄tinent ad obseruanciam sollempni
tatū. Primum uacare a t̄c̄n̄s opib;. Vñ
xx. exo. Sex dieb; opaberis z facies omnia
opa tua. Septima autē die sabb̄m dei

tu est. n̄ facies in eo omne opus tu & fi
 lius tuus & filia. & seruis tuus & ancilla
 tua. q̄oneū & ad h̄ exemplo d̄ni. Gen̄. 17.
 ubi legit̄ q̄ requieuit d̄s die septimo.
 ab omni ope qd̄ pararat. Nec solū uacā
 dū; a terrenis opib; ex teri. immo & in
 terius a sollicitudine t̄renoz. v̄n̄ eze 47.
 Qui quiescit quiescat. Qui quiescat in
 quā in corpe. quiescat & mente. Sedm̄;
 depositio peccā. v̄n̄ jē. xvij. Nolite pon
 dera portare die sabbi. in uigilia sollemp
 nitatis. deberet quilib; attende utriū
 aliqd̄ peccatū h̄ret in se. & si h̄ret p̄ uacā
 cōfessione debet ibi remouē. v̄n̄ b̄. Ad hoc
 nobis uigilie p̄ponunt̄ ut uigilemus
 si in aliquo peccō ul' negligencia dormi
 uimus & p̄ occupem̄ scōz facie in cōfessioē
 cōuertū est ut caueam̄ ne peccā cōmittam̄.
 v̄n̄ exo. xx. Memento ut diem sabbi sc̄i
 ces. h̄ est sc̄m cōserues diligētē in eo a pec
 cant̄ cauendo. Quartū; ut utilitati aīe
 intendat̄ sp̄ualia opa faciendo. **De quib;**

quib; uacandū; in festis.

Quinq; uō sunt quib; sp̄aliter uacandū
 est in festis. s. laus d̄i. sermo d̄i. meditatio
 sc̄a. oratio. elemosinarū largitio. Laudi
 d̄i tunc uacandū; q̄ observatio sollemp
 nitatū q̄ quedā est in choatio beate uite
 q̄ expectamus. v̄n̄ sicut ibi erit opatio
 assidua d̄i laudatio. sic in festis intendē
 debent̄ laudi diuine. B̄. Nich̄ adō in t̄ris
 repr̄sentat̄ q̄dam celestis habitacionis sta
 tū sicut alacritas laudancū d̄ni. Sermo
 in & diuino festis uacandū; v̄n̄ ec̄.

xxxvij. Sapiām scribe in t̄p̄e uacuitatis.
 & qui minorat̄ actu p̄cipiet eam. homo
 multū occupatus lum̄ sapiē a se repellit
 sicut arbor ramosa lumen solis solet re
 pellere. idō d̄r̄ ec̄ xi. fili ne in multis sit
 accus tu plurib; intent̄ minor est
 ad singlā sensus. Meditatioi & sc̄e uacā
 dū; in festis. Seneca. Dimitte oīa impe
 ditāta & uaca bone menti. nemo ad eam
 puenit occupatus. Meditatio uō sc̄a in
 sollempnitatib; circa uī. p̄cipue solet uer
 sari. s. circa d̄m qui sic sc̄m illū remuniā
 uit. cui sollempnitat̄ agit̄ p̄ modico serui
 cio sibi exhibito. & deb; homo aīari ad
 seruiendū tam libali d̄no. v̄n̄ in ps̄.
 Vacare & uidete qm̄ ego sum d̄s. Satis
 apparet in remunatione scōz qm̄ ipse
 sit d̄s. Debet & meditatio sc̄a uersari cir
 ca sollempnitatē istam quā expectam̄. Cui
 figura sunt sollempnitates p̄sentis uite.
 & sicut in festis istis n̄; temp̄ congregandi
 s; cōgregant̄ utendi. sic neq; in illa sol
 lempnitate temp̄ erit aliquid cōgregandi.
 v̄n̄ magnā indigentiā tunc habebunt
 qui sibi n̄ p̄uiderunt. p̄cipue cū n̄ sit ibi
 locus mercandi nec aliquid recipiendi mu
 tuo. In festiuis dieb; deb; homo admira
 ri delicias illi sollempnitatis & accendi ad
 desiderium eoz. B̄. Quid; q̄ n̄ optamus
 & p̄ medios enses. Si oporteat declinare
 ad tantā miserā. & ad tantā accelerare
 glām. gg. Quid p̄dest int̄ esse festis ho
 minū si de esse cōtingat festis angloz.
 xvi. eze hoc dicit d̄ns d̄s porta atry

interioris que respicit ad orientem erit el
ausa vi diebus in quibus opus sit. Die autem
sabbati aperietur. Porta ista respiciens ad ori
entem est meditatio de deo. a quo ortum ha
bemus. cui meditationi non possunt homines
in terrene ferialibus diebus propter terrena opera
ideo deberent ea in terrene diebus quietis et
sicut sollempnitates presentes figure sunt
eterne sollempnitatis. sic et uigilie que pro
ponuntur figure sunt temporis presentis. Unde in hoc
quod uigilie festis proponuntur ostenditur. quia
uia sancta ad gloriam ultimi sollempnitatis puen
erunt. et qua uia oportet nos ire si ad eam
uolumus puenire. **B.** Vniuersum tempus presentis quod
dam uigilia est sollempnitatis future et e
terni sabbati quod prestolamur. nec cessabit
diuturnitatem uigilie si eternitatem sol
lempnitatis attendas. sic **b. b.** tangit in
festis istis. Vigilia equalis est festo. festum
enim diurnum precedit uigilia diurna.
Sed sollempnitatem illam eternam precedit uigi
lia. quia unius diei spatium ultimi sollempni
tatis iuxta uisum patris. mille anni ante oculos
tuos et cetera. Sed sunt qui uolunt facere festum
stultorum. Prius enim uolunt facere festum quam
uigiliam. Illorum festum quod diurnum est. Vi
gilia uero erit eterna. Ipsi facient uigiliam
cum dyabolo in inferno non in pane et aqua
immo erunt per infinita milia annorum
et lingua eorum ardebit igne et unam
guttam aque hanc non poterunt. Argu
mentum ad hanc luc. xvi. de diuite epulante
qui tot annis transactis pecuit gut
tam aque et nudum hunc. Tercio debet

uersari meditatio circa te ipsum ut ui
deas in quo stas. Gen. iij. Adam ubi
es et ex cogites defectus tuos. et quomodo fa
cilius ad lucem portis puenire. Quarto
uero debet uisari meditatio circa sanctum cui
festum celebratur. circa quem tria debemus at
tendere. Auxilium sancti. exemplum sancti. iustifi
cationem nostram. sicut dicit **b. b.** Auxilium sancti
quod potens in terra potentior est in celis ante
faciem domini dei sui. Si dum ad huc uiueret
misertus est peccatoribus et orauit pro eis ut
tanto amplius quanto uerius agnoscat mi
serias nostras orat pro nobis patrem. quia beata
illa patria caritatem eius non immutauit sed
augmentauit. Neque quia in passibilis fides est
ideo omnino impassibilis fides est. Sed nunc potius
in diuit sibi uiscera misericordie cum ante fontem misericordie
assistit. Est et alia causa que magis urget
scios ut solliciti sint de nobis. quia iuxta uo
cem apostoli deus punitet nos ne sine nobis
deserant. De exemplo patrum et cetera. et dilige
ntiori mentis confusione nostra incuemus. quia
homo ille similis fuit nobis passibilis ex e
odem luto formatus ex quo et nos. Quid est ergo
quod non solum difficile sed impossibile credimus
ut faciamus opera que fecerunt. Sic in sollempni
tatis eorum gaude et confundi debemus. gau
dere quia patronos promissimus. confundi quia
imitari non possumus. Ita semper gaudium nostrum
in hac ualle lacrimarum conduri deberet. Ora
tionem et uacandum est in festis sic et sancte medita
tionem. meditatio enim et oratio sunt quasi duo pe
des quibus in celum ascendendum est. **b.** Ascen
damus duobus pedibus. meditatione et oratione.

meditatio docet. oratio ne desit opti-
ner. eumc ē in tendendū; elemosinarū
largitioni iuxta illd. Comedita pingua
z bibite nullū z mutare parcel hys qui
n̄ parauerunt sibi. *De pulcritudine eoz qui
d̄tia agūt. ul' p̄ que festa instituta s̄.*

Sed multi hodie nich hox . *cxx.*
obseruant que p̄t sollempnitates
institute sunt. qz nec a terreno opere
uacant. nec ponda peccatorz deponūt
z amplū peccant in festis quā in aliis
dieb; z neglecta utilitate aīe delicis
corpilib; in tendunt. Contra illos qui
a terreno ope n̄ cessant p̄mo pot' uale
qd legit' m̄i. xv. de illo qui colligebat
ligna in sabbo. que moyses z aaron reclu-
serūt in carce requirentes a dño quid de
eo facerent. Dixitq; dñs ad moysen. mor-
te moriatur homo iste. Obuat eū lapi-
dib; oīs turba extra castra. qd sc̄m misti-
cū; ligna spūalit' scindit. qui mariam
ignis infernalis sibi colligit. Qui lapida-
dus est. qz duris oburgationib; incre-
pandus; qui n̄ uult cessare ē in festis
quin naturā ad suū incendū colligat.
Potest ē ualere extra peccm hox si osten-
datur in gratitudo magna z puerfital
que sunt in h̄ peccato. Notandū ē quod
illi qui dñicam diem n̄ obseruant in-
grati sūt dō de carōe mundi. z de h̄ qd
p̄ eis uoluit nasci in ualle hui' miserie
z de bñficio q' mundo contulit in die sue
resurrectionis z in die pentecost' qñ sp̄m
sc̄m misit in discipulos suos.

Quare dies dñica celebris est. cxxij.

Omnia eū ista die dñica sc̄a sunt.
p̄t que dies illa celebris h̄nda est.
tales peccant in patre z filiū z sp̄m sc̄m
In patre cui' potencia mundū creauit.
In filiū cui' sapiā mundū redemit. In
sp̄m sc̄m qui tali die in mundū missus
est. Ipsi ingrati sūt suo creatori z redēp-
tori z solatori. Bene deberent aliq' pro
to face die illa qua d̄s multū fecit p̄ eis.
Deberent ē cauere a casu in honore dñice
resurrectionis. Non deberent ē sp̄m sc̄m
ab hospicio suo repellē in illa die qua
eccie datus fuit. *Quare die sabbo honor-*

sp̄alit' bē uirgini exhibeatur. cxxij.

Et notand q' sicuti quadruplex ratio
assignatur quare dies dñica celebris ha-
betur. sic pot' quadruplex ratio assigna-
ri quare bē uirgini in sabbo potius ho-
noz exhibetur quā aliis dieb;. Prima rō
est qz beata uirgo in sabbo in quo dñs
fuit in sepulchro in fide stetit aplis dis-
cedentib;. Seda ratio est qz sic a ieiunio
septe ferie fit transit' p' sabbm ad sollemp-
nitatē dñice. ita a miseria p̄sentis uite ul'
peccati fit transitus ad statū gr̄e ul' gl̄e per
beatā uirginē. Tercia ratio; qz tali die
legit' multo cients beata uirgo miracula
fecisse z bñficia peccatorib; p̄stasse.
Quarta ratio ē qz apud grecos fuit que-
dā ymago bē uirginis cui' uelamē ano-
na septe ferie diuina uirtute recedebat.
z p̄t nonā sabbi sibi d̄i uirtute redibat
cui' miraculi h̄ ratio potuit esse ut ostē-

deretur qd p̄cipue tali die facies beate
uirginis peccatoribus orantibus in cendebat
p̄p̄ q̄ greca diem illam sollempnem dixe
runt. Deinde consuetudo illa ad latinol r̄m
fuit quantum ad h̄ ut in illa die sp̄aliter ho
noz beate uirginis exhibentur. Valde p̄uſi
uidentur esse qui nolunt in festiuis diebus
a terreno ope cessare qui potius uolunt
laborare in seruicio dyā. quā quiescere in
seruicio xp̄i. qui potius eligunt statū mi
serie ut in sudore uultus sui pane uesti
tur. quā statū ante peccm̄ ut sine dolore
panē suū comedant. Potius uolunt in hoc
in choare infernū suū quā paradysum.
Queda in choatio paradysi est quiet sollemp
nitatū. Potius uolunt laborando ire in infer
nū quā quiescendo in paradysū. Extra p̄
quietē sollempnitatū celerius uadit ī para
dysum quā p̄ labore feruiliū diez q̄ fig
atū. In h̄ q̄ legit̄ act. 1. qd̄ mons oliueti
erat iuxta iherlm̄ sabbi h̄ns iter ut in mō
te oliueti ecclesia designetur. que p̄ quietem
sollempnitatū in celestem ierlm̄ tendit. Extra
illos qui pond̄ pecc̄i in festis nolunt de po
nere. Primo uidentur esse q̄ leḡ est ore y. ulto.
q̄ uermas die sabbi clausit portas ierlm̄
ne inferrent uenalia et d̄minat̄ eis. Qd̄ si
sc̄do hoc facerent poneret in eos manū. tales
qui pond̄a peccatorū uolunt portare ualde
puerli sunt. Potius enī uolunt portare onus
dyā graue. quā onus xp̄i leue. sic h̄etur. q̄
xi. Jugū enim meū suauē ē et onū meū leue.
dicit d̄ns. Qd̄ onus dyā ē peccm̄ sic graue
h̄etur ex illo uerbo ps̄. Sicut onus graue

graue sunt sup me. et ex h̄ zach. v. si
guarur iniquitas p̄ talentū plūbi. Tales
potius uolunt portare onus qd̄ demergat eos
in pfundū inferni. quā onus p̄ quo demer
et gl̄a paradysi. et tū ipsi n̄ p̄mittent as
nū suū onerati esse ultra quā debeat sibi
ipsis in hoc nullo m̄ opariunt. nec festi
nec aliis diebus peccatores ad colū dyā uide
tur esse. bñ apparet qd̄ malū d̄m̄ h̄nt q̄
nec festiuis diebus p̄mittit eos quiescere
dyā uideat esse d̄ns eoz de quo scriptū est
erudelit̄. et n̄ miserebit̄. Peccator n̄ solu ser
uus dyā. et immo est q̄ pecc̄i ipsius. uide
sup illd̄. misit in eos iram indignatōis sue.
Dic̄ glo. tantū pot̄ dyā in hoīe malo quā
tūm ho in peccore suo. Contritio et miseria
tal in uis eoz et uia pacis n̄ cognouerunt.
Impietas que in eis. et n̄ p̄mittit eos quies
cere. Vñ ysa. lviij. Impy q̄ mare ferues
qd̄ quiescere n̄ pot̄. et t̄m̄. i. Peccm̄ peccant
ierlm̄ p̄p̄ea instabilis fct̄. Musce q̄ uox
auerunt egyptios col uerare uidentur.
ḡg. Isrl̄ sabbi accepit in munē. egypt̄
p̄mittit muscay multitudinem. et magis
bestiales uident̄ esse tales quā asina ba
laam. in hoc q̄ illa p̄questa ē de d̄no suo
qui unq̄ agebat in eam ut leḡ nū. xxij.
Ipsi aut̄ nesciunt queri de d̄no suo dyā.
qui addo inique ait in eis. fatuus uideatur
esse qui p̄ talibus petit requiē eternā p̄
mortē eoz cū ipsi in sua uita nunquā
requiem amauerunt. p̄cipue cū scriptū
sit in fine ysa. Er̄it sabbi ex sabbo. Ex
quiete enī mentis in p̄senti sequit̄ quies

in futuro dicit dñs. *h. xi.* Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis et ego reficiam uos. et miseri homines fugiunt eum. Clamat autem dya' contrariū et miseri homines accurrunt ad eum. De illis uero qui amplius peccant in festis quā in aliis diebus; notandum est quod ipsi sunt ualde fatui et pusi qui in tempore sancto non sancte uolunt uiuere similes illi qui ex ecclesia cauere a peccato et in ecclesia omnium inmundicie se exponunt. Sicut loco sancto defendendum est sic et ipsi sancto. Siquis in omnibus festis araret et foderet ipse ualde malus reputaretur. Quod non multum peccant qui in diebus dominicis fornicant. Cuius enim possit occidere quā aliquis in omnibus festis araret et foderet. Quā quod semel dominica die fornicaretur non ideo instituit ecclesia ut in festis cessaretur a terrenis operibus que bona sunt ut malis interderentur sed ut interderentur spiritualibus que meliora sunt festa instituta sunt ad gratiam sanctorum acquirendam et ipsi eorum iram prouocant. Tempus illud quod diuino seruitio apparatus et dyabolo dedicant a peccato cupiditatis tunc in aliquo sibi cauere et ebrietati et luxurie et superbie et lasciuie et ceteris uicis se exponunt. amplius offendunt dominum in dominica die quā per totam septimanam. Non uident talia festa esse diuina uident impluisse in magna parte quod demones intendebat. Jam enim per magna parte quiescere fecerunt dies festos dei a terra. Sollemnitates ecclesie iam per magna parte similes facte sunt illis de quibus legitur ysa. 3. Sollemnitates uias odium animae meae factae sunt in molesta laborum sustinens et tenebunt.

viderunt eam hostes et deriserunt sabbara eius. Illi uero qui in festis uoluntariis corporis uacant ut deliciis corporalibus et ornatu corporum. Sicut ualde pueri sunt. De ancilla enim dominam faciunt et festum quod deberent facere deo celi faciunt suo uentri. huius sunt quorum dominus uenter est. ut legitur ad phil. 3. huius non dominus ihesu christo sed suo uentri seruit. ad ro. xvi. Contra sollempnitates eorum dicitur ier. 17. Valde absurdum est nimia saturitate uelle onerare uentrem quem sancti deo placuisse per ieiunium et xxiii. leuit. Sabbatum requiemis est affligentis quod animas uitas. Ipsi credunt ut uidetur quod festa ista instituta sunt ut refectio uini facti possint uacare et impletioni uini uasis in mundi uentris. ideo dominus dominatur eis miro modo. malach. 2. vix enim audent dominationem illam dicere non spiritus sanctus per prophetam eam dixit. sic enim legitur ibi dissipam super uultum uestrum stercorem sollempnitatum uestrarum dicit dominus. *De inobedientia excommunicatōem contempnentium et duabus speciebus eius et quod multum sit timenda excommunicatio. cxxiii.*

Sequitur de inobedientia eorum qui contempnunt quoniam ab ecclesia excommunicantur et notandum in primis quod due species excommunicationis sunt. scilicet maior et minor. minor separatur a sacramentis ecclesie. maior uero separatur ab ingressu ecclesie et a comunione fidelium et a sacramentis et hec dicitur anathema. et possunt xy. rationes assignari quare timenda sit multum excommunicatio. Primo timenda est quia hec est ictus gladii spiritualis qui magis timendus est quā ma-

terialis. De hys gladiis leg' xxy. luc. Ecce gladii duo hic. Aug' & dicit de illo q' excommunicat' q' graui' h' est illi qua' si ferretur gladio. si a feris deuoraret'. si flammis exureret'. Secundo timenda; excommunicatio qz excommunicat' e' ut homo ualde infirmus qui nullu' remediū ul' medicinā pot' h'ere. Ipse enī est separatus a sacramentis eccē que sunt q' medicine. De quibz medicinal' legitur xxxviii. ecc'. Unguentarius facit unguenta pigmenta suauitatis & uctiones & facit sanitatis. Tertio uō timenda; excommunicatio. qz excommunicat' est uelud hō captus ab hostibz suis omni auxilio destitutus & omni succursu. qz p' uatus; a comunione fidelium. nec h'et partē in aliquibz bonis que fiūt ab eccē. Ipse est similis illi qui cadit in foveā uel subouert' n' h'et qui subleuet'. & idō ue illi. ecc'. iij. De sol' qz si cecidit n' h'et subleuantē. Tertio uō dicit' p' xviij. frat' qui aduuntur a frē q' ciuitas firma. Quarto timenda; excommunicatio qz excommunicat' e' uelud infirm' h'nt morbu' in seculū. qz a sociis hoīm eicitur. idō lepra ab hominibz multū timetur qz morbz contagiosus est. & multi sūt qui dicūt alias infirmitates det' m' dñs si placuit sibi; a lepra mē custodiat. Excommunicatio uelud lepra spūalis est. Vñ p' leprā marie figurata ē m' xij. & in h' excommunicat' deterior; ceteris peccatoribz. qz si alij peccatori loquor ul' alit' comunio qualiscūq; sit ex eo q' n' e' excoicatus n' e' m' pictm. h' in excommunicato

magnū & pictm. Vñ aliqui sunt qui potius eligerent mori quā semel excommunicari cū deliberatione alicui excommunicato & casu n' cesso. & in uitate melius est; comedere cū porco quā cū excommunicato. det' oris & ditionis in h' uidetur esse excommunicatus quā infidelis. Vñ j. ad cor. v. Siquis te nominat' inter uos & fornicator; aut uariu' & c. cū hui' modi n' cibū sumere. Aug' eam nominationē intelligi uoluit ap'ls que fit in quēquā cum suā ordine iudiciario & integritate p'fertur. & uō sic legitur. Siquis infidelū uocat uos ad cenā & uultis ire. omne q' uobis appositū fiūt manducate. Quinto uō timenda; excommunicatio qz excommunicat' e' uelud canis in mund' cui n' licet intrare eccē. & in uitate magis offenditur d's quā ipse intrat in eccē quā si unus canis intraret. ap'ls ult. foris canes. ecc'. xii. Que excommunicatio scī ad canē. Sexto timenda; excommunicatio. qz excommunicatus q' membrū abscisum a corpe q' nullius ualoris ē. Quā ualeat manus abscisa a corpe. & sicut sup' oīa timenda; abscisio membri a corpe sic nich' magis debet timē xpianus quā separari a corpe xpī qd; e' eccē. Vñ aug' sup' jo. nich' sic debz xpianus formidare quā separari a corpe xpī. Si enī separatur a corpe xpī iam n' est membrū ei'. si nō est membrū eius. iā non uegetat' spū ei'. Septimo timenda; excommunicatio. qz homo excommunicatus simul; palmitē absciso a uite qui minoris ualoris est quā

ceteri rami postq̄ abscisus ē cum ualde
 sit utilis dū uita adheret. Adhuc abscis
 ualet ad h̄ q̄ in igne ponatur. ex alut ra
 mis multa utilia possūt fieri s; n̄ sic ex
 palmure. Vñ xv. eze. fili hoīs qd̄ fiet lig
 no uital ex omnib; lignis nemoꝝ que sūt
 inter ligna siluarū. flunq̄ tolletur ex ea
 lignū ut fiat opus aut fabricabit̄ de ea
 payillus ut dependat in ea q̄cūq; uas.
 ecce igni datū s; in escam. 7 in 30. xv. Sicut
 palmes n̄ pot̄ facere fructū a semet ipso
 nisi manserit in uite sic nec uos n̄ in me
 manseritis. Octauo timenda est excommuni
 catio. qz ille qui excommunicat̄ sathane tra
 ditur. Sicut eccl̄a hereticos diuicos reliquit
 selari potestati. ita illos qui excommunican
 tur potestati sathane tradit. Vñ aug. d̄s
 xpianus qui a sacerdote excommunicat̄ sa
 thane tradit̄. qm̄ qz extra eccl̄am dya. sic
 in eccl̄a xpc. ac p̄ hoc dya tradit̄ qui ab
 eccl̄e comunione remouetur. 7 ap̄le. j. ad cor.
 v. ego quidem absens corpe p̄sens autē
 spū iam iudicauit ut p̄sens eum qui sic ope
 rat̄ s; in noīe dñi nr̄i ihu xpi congrega
 ris uobis 7 meo spū cum int̄te dñi nr̄i
 ihu xpi tradere h̄ hoīem sathane. 7 loq̄
 batur de corinthio fornicatore qui erat
 excommunicand̄. Nono timenda s; excommuni
 catio. qz excommunicat̄ est sicut infidelis.
 Vñ xviii. q̄. dñs de excommunicato. Si eccl̄e
 siam n̄ audierit sit t̄ sicut ethnicus 7 pu
 blicanus. Decimo timenda s; excommuniatio qz
 excommunicat̄ uidet̄ esse deterior quā gentis.
 Est enī q̄i apostata a xpiana religione.

Vñ omniur̄ dicunt̄ excommunicati esse ex
 legem 7 ex xpianitate. 7 sicut deterioris cō
 ditionis est qui ab aliqua religione apos
 tatar̄ q̄ ille qui nunq̄ in religione fuit
 7 ille qui degradatus est ab ordinib; suscep
 tis deterioris uidetur esse conditionis quā qui
 nunq̄ ordines suscepit. ita q̄ extra xpia
 nitatē positus s; p̄ culpam suā deterioris
 conditionis q̄ qui nunq̄ xpianus fuit. Vñ
 sup̄ illd̄. sit t̄ sicut ethnicus 7 publicanus
 Dic̄ glo. detestabilior ē qui sub noīe fidel
 agit oꝝa infidelū quā ap̄te infidelis.
 uidet̄ aliquā legem h̄ licet n̄ sibi suffici
 entē. Gentilis aliquā legem s; excommuniat̄
 nullā uidetur h̄re. cū ipse extra legē xpia
 noꝝ dicatur esse 7 n̄ sit iudeus ul̄ gentilis
 Inutilis t̄ uidetur esse. quo ad dñm 7 quo
 ad mundū. homo enī apostata uir in
 utilis ut legitur p̄l. vi. Undecimo timē
 da s; excommunicatio. qz isto peccō diabol
 multos lucratur. Vñ quidā dya loquens
 in quodā demoniaco p̄t multas iura
 tiones cui dā boni uiri dixit ei. qz
 h̄ erat peccm̄ quo plures lucrabatur.
 Vñ excommunicat̄ una die qm̄; facit p̄
 care centū p̄sonas dñi facit eas communi
 care sibi. Duodecimo timenda est exco
 municatio qz ualde dāpnosa ē. aufert
 enī homini partē suam de oib; nullis
 7 aliis bonis que fiunt in eccl̄a di. qd̄
 n̄ s; parū dāpnū. Quis enī digne
 sufficeret estimare ualorē unū mille 7
 h̄ que dicta sūt de maiori excommuni
 catione intelligenda sunt.

.cxxxv.

In q̄ p̄sonal peccat q̄ minore ex cōdicatōem dēp̄nit.

Sequitur de peccō eoz qui dēp̄nūt minorem ex cōmunicatōem ⁊ idō n̄ timent cōmunicare cū ex cōmunicatis. licet cōmunicando minore ex cōmunicatōem in c̄rant. Et notandū q̄ ille qui cōmunicat ex cōmunicato peccat in se ⁊ in eū cui cōmunicat. ⁊ in illū p̄ cui in iuria ex cōmunicatio lata ⁊ ⁊ in suam m̄rem eccl̄iam ⁊ in patre sp̄ualem qui fert suam ⁊ in patrem celestem. In se peccat qz n̄ cūct sibi ab eo qui h̄t morbu d̄tagiosum in quo uidet̄ min⁹ se amare quā porcū suū. Porco enī suo bñ cūct ab alio porco qui morbu d̄tagiosū h̄ret. In eum ⁊ cui cōmunicat peccat qz cū ipse sit in firmis ad mortē ipse aufert ei remediū. ul' saltē minus efficac̄ reddit dū cōfessionē ipsius minuit p̄ quā cōrrigi debuit. eccl̄. iij. Est cōfessio adducens pecc̄m ⁊ cōfessio adducens gl̄am. ⁊ d̄. Imple facies eoz ignominia ⁊ quereat nom̄ tuū dñe. ⁊ michi. iij. Regrediens de ciuitate uenies in babilonem ibiq; auaberis. Peccat ⁊ in eū p̄ cui in iuria ex cōmunicatio lata ⁊ qz aufert ei rem suam. Peccat ⁊ in eccl̄iam quam malo exemplo cōrūpit ⁊ cui societati p̄ponit societate eoz qui sūt ut leprosi imo sicut canes ⁊ porci. Peccat ⁊ in p̄re sp̄ualem cui suam dēp̄nit. Peccat ⁊ in d̄m quē in ministro suo spernit. luc. x. Qui uos spernit me spernit. Ipse pocul̄ amā p̄uari m̄sa d̄i. ⁊ altari qm̄ mensa ex cōmunicati ⁊ pocū amat socie

tatē filioz d̄i. quā filioz d̄i. Idō merito in inferno soci⁹ erit d̄i. Quidā in uitis patrū. qui n̄ uult eccl̄ie ianuam h̄uiliat⁹ ingredi. necesse h̄t in ianuā inferni non sponte dāpnatus introduci. *De peccō in discrete p̄cipiendi ⁊ de n̄y. modis in discrete p̄cipiendi. .cxxxvi.*

Sequitur de peccō in discrete p̄cipiendi. Et notandū qz multis de causis aliquis in discrete p̄cipit. ul' cū supbe p̄cipit iuxta illd̄ eze. xxxiij. Qd̄ perierat nō questistis. s; cū austeritate impabatis eis ⁊ cū potēcia. Seneca. Remissius sp̄anti meli⁹ p̄ctur. natura d̄max ⁊ animus human⁹. ⁊ in d̄tariū atq; arduū nitens faciliusq; sequit̄ quā ducatur. It̄ in discrete p̄cipit qui nimia ul' nimis graua p̄cipit. xxxij. q̄. Alligant onera graua ⁊ inportabilia ⁊ inponūt in humeros hominū ⁊ c̄. ⁊ act. xv. Quid cēptant d̄m iugū inponē sup̄ ceruicē discipuloz. quē neq; uos neq; patres nr̄i portare poterunt. It̄ in discrete p̄cipit qui p̄cipiēdo sensum suū sequitur. sicut illi quib; d̄c d̄ns q̄. xv. Irriū fecistis mandatū d̄i p̄ traditōem ur̄am ⁊ p̄t̄ sine causa ut me docentes doctrinal ⁊ mandata hoīm. It̄ in discrete p̄cipit qui n̄ b̄nplacitum d̄i n̄ utilitatē subditoz. s; p̄p̄iam utilitatem in p̄cipiēdo querit. Et notandū qd̄ p̄lacit̄ in p̄cipiēdo debet esse ministri d̄i ⁊ deferre mandatū eius ad subditos ⁊ mandando deberet seruire d̄o ⁊ subditis. vñ aug⁹ in libro de morib; eccl̄ie. ubi ostē

dit omne uirtute esse amorem di. dicit
 q iusticia est amor soli amato seruient. r
 ad recte impant **Sex q debent p lator cohi**
Sex uo sunt **be a multitudine pceptoz. cxxvii.**
 que deberet p lator cohibe a multi
 tudine pceptoz. Primu ; qd p mlt pare
 ribz legunt duo pcepta fca fuisse. Gen. ii.
 Ex omni ligno padyfi comede. de ligno au
 scie boni r mali n comedat. r alcm eoz
 transgressi fut. Sedm ; h q uicim in ue
 ritu semp cupim q negata sicut impe
 tul aque crescit obice in uento. sic desidui
 crescit in illis qui n hnt gram ppe in hi
 bitione. De nullo alio fructu padyfi legu
 tur pmi parentel comedisse n de fructu
 uento. Ad ro viii. Sine lege peccatum
 mortu erat. r subdit paulo p. s. cu
 uenit mandatu peccm reuixit. It apte.
 lex sub intravit ut habudaret delictu.
 Tertium ; h qd p lator poei deberent onia
 subditoz portare qua grauari vn b. lo
 quent p lator. Quid ingu urm sup nos
 aggruatis quoz onia poei portare de
 betis. r iiii. r. y. dicit helyseus ad helya
 Pater mi aurul isrl r auriga ei. Prelat
 debz esse auriga ut subditos regat. r aur
 ul ut onia portet. Quartu ; h qd qui ni
 mil emungit elicit sanguine. ut legitur
 pu. xxx. Prelati debent esse ut matres
 lac dulat doctrine subditis pnuando.
 Sz aliqui hodie placte ppinant sanguine
 peccati. Quintu exemplu ; xpi dicentis.
 h xi. Jugu meum suauz r on meū leue.
 Ipse r noua legem dedit. n. v. n impe

ranto s dulcedine pmi ad legi amatoze
 adtrahendo. Beati inqt paupel spu qm
 ipsoz r regnu celoꝝ r e. Sextu ; q p lator
 ad uitores debent esse salutis. Qui autē
 multa pcpuit pocul salute in peduit
 Et notand q ualde impy fut tales p lator.
 Ipsi eni quasi uigulant ppos filios. Qd
 eni pcepta eis faciut tot laqueos eis po
 nūt. Vn accidit q que n strangulat un
 laqueus strangulat aliud. r que n caput
 dya laqueo isto caput alio. Ipsi ponūt
 occasiones mortis iuxta filios suos qui
 q frenetici fut cu debent eos elogare
 ab eis ex mortu ponu uenenati fut r io
 sibi noxia appetūt. Tales r prelati adeo
 artant uiam padyfi q qn aliquis uult
 pone pedē in uia ipse ponit extra uiam.
 Ipsi r paruulos unū diei r dualescentel
 a magna infirmitate. ita onant si
 essent fortes r sani. Paruuli unū diei fut
 qui ad pnam ueniunt. Ipsi r dualescūt
 a magna infirmitate. Nullus tyrannus
 tot in ungit sub pena mortal copalis
 quot ipsi unungūt sub pena mortal et
 ne. Quot eni pcpuntur tot sub pena
 mortal eterne in merguntur. **Q in clau**
stris pcpue fut timda multitudine pceptoz.
Specialit aut rephensibilis ; **cxviii.**
 numerat pceptoz in claustris. h
 est unū illoꝝ triū que solent religione
 destruere. Argumentum de h hemus. Gen.
 ii. In pma religione que fuit in padyfo
 terrest. in quo duo pcepta data fue
 runt a quibz unū illoꝝ fcm ; illoꝝ q

solent religionē destruerē. Scdm̄ ⁊ singularitas de qua exemptū habem̄. ysa xliij. de religione supna. a qua lucifer hoc peccō deiectus ē. Sedebo inquit in monte testam̄ti. ⁊ c. Alij ministrabant iuxta illd̄. ayilia milū ministrabāt ei ⁊ c. Tercū ⁊ amor t̄p̄alium. de quo habem̄ act̄. v. de anania ⁊ saphira. sic claustrales cauent ab alijs occasionibz peccādi sicut a multiloquio in quo n̄ de erit peccatū. ut leḡ p̄i. x. ⁊ a iuram̄to ex quo sequitur frequēter p̄iurū. sic deberent cauere a nimietate p̄ceptoz ex qua frequēter sequit̄ transgressio. **De hys qui nimis de facili ex d̄c̄t̄ ⁊ de hys q̄ debēt cohibē**

cxxxix.

Sequitur de peccato eoz hoīes ab h̄ peccō. qui nimis de facili ex d̄municant. A quo peccō deberent cohibē sp̄aliter ista iūz. s. q̄ ex d̄municatio ⁊ abscisio mēbrū a corpe eccl̄ie. Vñ omnia alia remedia debent adhiberi ante quā ex d̄municatio fiat. sic mēbro in firmo adhibentur p̄mo multa remedia ⁊ si ualere n̄ possunt remedia abscedit̄ ne pars sana corrūpatur. Sc̄to nobilitas corp̄is a quo p̄ ex d̄municatōem mēbrū absceditur. Corp̄is enī illd̄ corp̄ xpi ⁊ multū. s. eccl̄ia. Si rex francie haberet infirmitatē in mēbro n̄ de facili abscederet mēbrū illd̄. cū quanta ḡ cautela abscedend̄ ⁊ mēbrū de corpe xpi. Corp̄is totū eccl̄ie d̄remiscē debet qū unū mēbrū debz inde abscedi. sic accidit in corpe humano. q̄ corpe d̄re

misat si unū mēbrū amputand̄ sit. Tercio uō h̄ q̄ qū aliq̄s ex d̄municat̄ ip̄e gladio p̄cutitur. sacheane tradit̄ sine cōsilio ⁊ auxilio relinquitur ut p̄ul ostendit̄ ⁊. Non debz aut̄ causa esse parua p̄ quam filū gladio p̄cutit. lupul infernali bz exponit ⁊ infirmū ad mortē sine cōsilio ⁊ auxilio relinquit. Quarto uō h̄ q̄ ut frequētius n̄ sequit̄ ex d̄municatōem ualitas q̄ solebat d̄sequi. Ex d̄municatio enī solet fieri ad h̄ ut illi qui ex d̄municant̄ corrigant̄. ⁊ ne p̄ls exēplo eoz corrūpatur. hodie aut̄ d̄c̄tariū accidit ut frequēter qz qui ex d̄municatur ex d̄municatōem d̄tempnit ⁊ ad peccata frena laxat. Alij ⁊ corrūpūtur qz d̄municant̄ ei. Vñ remediū uersum ⁊ in uenenū. Sc̄o raro essent faciente ex d̄municatōes. p̄cipue geniales. ⁊ raro essent d̄stituendi canonice sine. Notand̄ q̄ ad h̄ qd̄ sc̄ia sit iusta requirūtur tria. s. q̄ fiat ex certa causa sufficiente ⁊ zelo iusticie ⁊ ordine iuris seruato. Deficiente uero aliq̄ istoz in iusta ⁊. tam̄ ligat̄ ex quo lata est ab illo iudice qui h̄t sup̄ hoc iurisdictionē canonice ⁊ seruanda est ab eccl̄ia militante. fallit tñ h̄ in duobz casibz. Vnus ⁊ qū lata est p̄o legitima appellatōem. alius ⁊ qū d̄tinet in tollerabile errore. Intolerabilem ḡ errorem intelligo. si dicat ex d̄municat̄ qz credis in d̄m̄. qz n̄ fornicaris. qz es obediens p̄lati tuis. ⁊ filia. Ex d̄muni

carul uo inuiste sustine debet pacien-
 ter ⁊ huiliter ex munitatoem ⁊
 p'sentare se ex munitatoem offerens
 canonicā satisfōnem si in aliquo offē-
 dit ⁊ sic instant' postulare absolutōem.
 si sic fecerit erit ei ad mīrū. Vñ aug'. Qui
 uult ⁊ ⁊ inuiste maledicū. p'mū illi rō-
 ditur. Jd' aug'. Aliud ⁊ sella terrena. aliud
 ⁊ tribunal celeste ab inferiori accipit sen-
 tenciā a superiori coronā. **De peccō uane glē**
⁊ de hys q̄ faciunt ad detestationē eius.

Sequit' de peccato .cxxx.
 uane glē de quo h' m' agem'. Primo
 ponem' ea que possūt ualere ad det'
 hui' peccati. Secō ponem' dionem ua-
 ne glē. Tercio duo remedia tra illud
 peccm. sūt aut' uana glā scōm aug'. ju-
 diciū hominū bene de aliquo opinaciū.
 Scōm tullū uo uana glā est mag' dēi
 ul' magis fēi fama frequens cū laude.
 Ad detest' uo hui' pecc' possunt ualere
 ūba sacre scripte que uis dissuadent
 ut ⁊ uis pū. xxvii. Ne gloriari in crasti-
 ⁊ illd' iō non querat ⁊ n̄ dolebit cum
 in gloriis suis. Qui laudē n̄ appetit ⁊
 timet n̄ sentit. Secō uo possunt ua-
 lere ad hoc exempla inter que p'cipuū
 est exemplū x' exemplū uane glē uicā
 de dar xpc. m. ix. ubi duobz cecis qbz
 oculos apuerat dixit. Videte ne q's sciat.
 ⁊ viii. h. dixit lepso auato. Vide nemū
 dixerit. ⁊ xiiii. eiusdē. Vbi miraculo
 fēo de quqz panibz ⁊ duobz piscibus
 xpulit discipulos statim ascende' naui

cula ne uanā glām hēnt de aliquibz q̄
 audirent de miraclo illo ⁊ hic. x. v' repl'
 sūt discipulos suos qui glābantur de mira-
 clis factis. Videba inq' sathanā sicut
 fulgur de celo cadentē. ⁊ Jo. viii. Ego glo-
 riam meā n̄ quero ⁊ c. quia sūt antiq'
 patres qui fatuos se simulauerūt ut canē
 possent sibi a uana glā. Vñ cum quidā
 senex in spelūca requiescens rogaret' ml'
 ris p'cibz a quodā seclari sibi ministrante.
 ut ueniret orōnem factur' sup filiū suum
 defunctū ⁊ ille irret ad funus occurserūt
 multi lap' dibz in occursum ei' qz scs homo
 erat. ⁊ cū seurer senex simulauit se stul-
 tū exspoliand' se mictens uestimenta sua
 in flumine ⁊ stans nudus lauabat ea. Se-
 cularis aut' qui ministrabat ei. erubuit
 dicens p'plo reuertimini senex n̄ p'dicit
 sensū suū. ⁊ ueniens ad senē quesuit q're
 h' fecisset. qz om̄s dicerent demoniū hē senex.
 Redit. ⁊ ego uoleba h' audire. Tercio potest
 uale' ad detest' hui' pecc' uanitas que in eo ⁊
 tante aut' uanitas ⁊ peccm illud q' licet
 om̄ia que sub sole sunt uanitas sunt. tū
 uana glā que uanissima ⁊ hoc nom' sibi
 appriauit. Pot' aut' dici uana glā qz
 ualet nichil ⁊ qz uadit ad nichilū. ⁊ si
 nihil ualet. qz nec corpi n̄ aīe ualet. imo plū-
 mū aīe nocet. flatuale est q' apphendes
 in re apphensā delectatur. ⁊ nō exstano
 ut uisus delectatur in colore uiridi. ⁊ nō
 color uiridis delectat' eo qd' uidetur. Sic
 uidetur q' aliquis n̄ debeat delectari ex
 eo q' creditur talis. s' potius illi q' uidet

eum bonū in eo delectari debent. Preterea que utilitas est chimere ex eo q̄ in oppositione hominū ul' m̄tibz auert ex hoc qd̄ fingunt ul' ymaginant ab hominibz. Sic nulla utilitas uidet̄ esse homini ex eo q̄ magnū ē in oppōne hoīm. Qui autē appetit qd̄ sit magnū ul' bonū in oppōne hoīm appetit ut uideatur q̄ ipse h̄c tale esse quale h̄c chimia. Ad nichilū ē uadit uana gl̄a. cito enī fit ignominia supbi gl̄a. ut dicit seneca. Sicut pot̄ apparere in dño ihu xp̄o qui in tanta gl̄a cū ramis palmarū in iherl̄m susceptus est et p̄t ab eodē pplō in eodem loco et in eodē ipso t̄p̄z paucissimis diebz interpositis ē c̄fixus; ut dicit b. Vbi dicit̄ prius fuerat ei b̄dictus qui uenit in noīe dñi. dñm est p̄ca. tolle tolle crucifige eū. et qui p̄t uocatus erat rex isrl̄ p̄t audiuit. n̄ h̄m̄ regem n̄ cesarem et c. Prius uestim̄ta sternebat̄ aliena. suis p̄ca spoliatus est. Q̄to pot̄ ualere ad detest̄ hui' peccati fatuitas magna que ē in ea quā fatuitatē in sinuat dñs m̄. xxv. ubi p̄ fatuas uirgines amatores uane gl̄ie in telligunt̄.

De octo fatuitatibus amantū uanam gl̄am. cxxx.

Octo fatuitates possunt assignari que inueniunt̄ in eo qui amat uanā gl̄am. Prima est qz ipse p̄mittit ei illud uulū quā illudetur alicui ceco. Dicit enī dya' ei. d̄pi os tuū et implebo uulū. et ponit ei dya' cū os desiderii apuit gl̄am uanā que nich̄ est. iuxta illd̄ uerbū dñi. Si ego gl̄am meā quero gl̄a mea nich̄

est. et fatuus credit os desiderii sui sic posse impleri. Secūda fatuitas ē qd̄ gl̄am uanam que ē ad instar puncti et̄ne gl̄ie p̄ponit. Vñ gḡ. Stultū; inde querere transitoria unde possum̄ eterna habere. Tercia fatuitas est qd̄ ipse ponit thesaurū suū in archa sine clauē et sine sera. cū possit eum ponē in archa securissima. s̄i archa d̄sc̄. b. fidelis sui neqz custos n̄ tutum arbiatur labiū hoīm d̄mittē gl̄am suam arche sine clauē et sine sera. nulli qz oīno clauē nocere uolenti. n̄ tutū plane sed stultū ibi thesaurū tuū recondē ubi nō ualeat restituere cū uolueris. Si ponis in os meū iam n̄ in tua s̄ in mea est potestate. cū utiqz p̄ meo libitō et laudare te possim. ul' derogare t̄. Sanū ual et in d̄cūm d̄sc̄a et seruandū secretis ydoneū nulli patenti in sidus. nulli uolente cedens. nulli quippe oculo ul' manu accessibilis excepto dñi t̄yat spū qui scrutat̄ ē p̄funda d̄. quicqz ibi reposerō securum qz n̄ p̄dam. Seruabit uiuō defuncto restituet. Nam quocūqz uado ipsi iter meū. secū ferent depositū qz seruandū accepit. ad est uiuō mortuū sequitur ibiqz gl̄a ul' d̄fūlio in x̄parabilibz qualitate depositi. Quarta est fatuitas qz p̄cio illo quo potuit emere regnū eternū ipse emit infernale patibulū. Q̄ta fatuitas ē qz ipse n̄ curat qualis sit. sed qualis dicatur. Vñ jo. d̄stom̄. ypoct̄a ut quid n̄ uis esse laudabilis qui uis ut lauderis. qd̄ formosū ē apparere formosū

est esse. Sexta fatuitas est q; ipse care emit
 qd nich scit ualere. s; q; hoies ferant testi-
 moniu bonu de ipso. cu testimoniu illd
 ado qui iudex est n debeat recipi. b. vt
 qd alieno ul' mei ipsius testio crent' sum
 au' nec utripio repb; n laude digu' inue-
 mar. Si ante tribunal urm iudicand' asta-
 rem merito de laude ura glarer. Aut aut
 cu soli xpi iudicio sum p'sentandus. qnt
 in fame est mei ul' alteri iudicio glari.
 Sicut iohs dicit. oret fut qui testimoniu
 dant in celo. pat' uerbu' r' spc' scs. r' horu
 testimonio stabit' in omnib;. Septima stul-
 ticia est q; ipsi uoluc se rege scdm uerba
 coz quol scunt stultos esse. s; hystriouu
 r' alioy uihu' p'sonay. Octaua stulticia
 est q; amator uane gl'e rem illa amat qm
 melius poss; h're si n amaret. q; scdm u'
 bu' philosophi. hoc solu' h't huana glia
 gl'osum q; se appetentes fugit. r' se fugien-
 tes appetit. *Vn' p'ccm h' sit stumeliosu' co' r'*

Quinto pot' uale' nocuu' p'p'o s'biato. cxxxv.
 ad detestat' hui' p'ccu' si ostendatur
 qua' stumeliosu' sit illd' p'ccm do' r' qua'
 nocuu' homini. Vn' notand' q; p'ccu' illd'
 uero co' stempto caru'a deficiat. Ama-
 tor' eni' uane gl'e se p'ncipiū facit dū de
 opib; scis glatur' q' ab se ea habuit. Ari-
 mu' uo' suū finem cōstituit dū oīa opa sua
 facit ut uideant' ab hoib; r' sic p'colat'at
 cū caru'a alpha r' o. cōstituat. Vn' Jo. v.
 Quo potestis in d'm credē qui gl'am ad in-
 uicē queritis r' gl'am que a solo dō r' non
 uultis. Amator' uane gl'e de ribaldo uno

iudicem suū facit r' gl'am que ab eo est
 gl'e d'i p'ponit q; n' sit sine magna stume-
 lia d'i. Amator' uane gl'e ipm puluerem
 uane gl'e dō p'ponit. Hocet aut' multal' p'
 catū illd'. Aufert eni' homini bona sua tē-
 poralia r' spūalia. De temporalib; patet h'
 cū uideamus p'ncipes expende' qd'cuq; pos-
 sunt h're p'pter uana' gl'am. qn; r' inbellis
 corpa sua exponit morti p'pter uana' gl'am.
 De spūalib; bonis r' uerum est hoc q; uana
 gl'a aufert ea. licet eni' amatores uane
 gl'e h'ant similitudinē bonoz n' tam h'nt
 uera bona. Sapiens. Apud sapientes sunt
 honesta. apd' uo' uulgul' simulacra rerum
 honestaz. Quidā senex patru'. Sicut fieri n'
 pot' ut herba simul nascatur r' semen. ita in-
 possibile est ut laudē r' gl'am sc'larū h'ntes
 simul r' fructū faciām' celestē. r' n' solū bo-
 na aufert hōi s; r' ea in mala dūtit. In ser-
 uitate magna hōiem ponit. Est eni' seruus
 amator' uane gl'e oīm illoz quoz iudicia
 timet. iuxta illd' apli. Qui me iudicat dñs
 est. In potestate r' est hystriouū fingunt
 eni' eum talem quale uolunt. Qnq; enim
 adnichilat eum. qn; magnificunt. Seru'
 r' est coz ita ut det eis censū ueteres
 uestes sup se r' redimat se ab eis. Etia' mēbra
 d'i exspoliant ut tales qui sūt membra dy-
 abli uduat. Ponit r' hoc p'ccm in magna
 instabilitate hōiem scdm uerbu' b'i b'. Qui
 scias suas in alienis signis posuerit. in
 parui in magni. in nulli uident'. pu.
 Quib; linguis hōim laudari ul' utropa-
 ri placuerit. ipsi iuxta uerbu' ps. Ascendit

usq; ad celos & descendit usq; ad abyssos.
Ipsi decidit frequent' a cogitationib; suis
& frequenter faciunt talem saltum ad quale
uoluerunt uidi cogere dnm ut leg' luc' iij.
Ipsi sunt q; galli in turrib; ecciaz positi
qui ad omnē uentū mouentur. p'u. vi. flecte
uentales in omnē uentū. Ipsi sunt harū do
uento agitata. Ipsi ē sunt palee iuxta illd
Job. xxi. Erunt sicut palee ante faciem ue
tri. & aug'. Adhibe oris iudiciū & facies qd pa
lea & q; granū. Vicū illd magnas uires h't.
Vn' aug'. Qual uires nocendi h'at uana glā
n' qui sentit n' qui & bellū indurere. qz &
si auq; facile est laudē n' cupit cum negat.
Difficile tamē; ea n' delectari dū offerit. g'g
Aliquantulū facile est humanā laudē n' ap
petere. difficilimū autē oblatam respicere.
Vana glā istos deuincit qui cetera uicia nō
deuincit. Jo'. Difficilius arrogācia carem'
quā auro & gemis. Interdū enī hys abieci
tis glōsis tuncem' sordib;. Aug'. Sūt qui
de contemptu in ams glie uanius glāntur
& amatoz uane glie maledēs; & maledēs
; enī qui partē suam deteriore facit.
hoc autē facit ipse dū uanā glām p' ce
tis reb; eligit. Vana glā; deterior alius
possessionib; qz breuior ē. Vn' Job. xx.
Gaudiū ypocrite ad instar puncti. & qz
multos dnos h't homo de possessione
ista. Vn' ab uno auferitur. cū ab alio cō
ceditur & idō nunq; pacifice possidet.
Quē enī aliq; ab uno laudatur ipse in
tupatur a multis. Præterea nich; ista pos
sessio & ultra modū stat. Non enī p'dic'

solū tmo ē perdit possessore suū. osee
iij. Glām eoz in ignominia & mutato
& in apoc. Quantū glōrificauer se & in de
leus fuit tū dare illi tormentū & luc
rum. hoc ueniū p' alia remanet. Vn' in
libro p'spar. Cum oīa uicia supauer ho
manet pictin ne uent' sibi b'n' d'aa po
cuis uise quā in dno gl'ietur. Vicū illd
inuadit res sacras. cū alia uicia eas fugi
ant. cōnectitur enī illd peccm in eccia
in seruiuo diuino & meliores de eccia ni
tatur maculare. s. religiosol. Succūbere
ē facit in bello spūali. sicut hūilitas facit
triumphare. Sicut enī d'ns uirtutē tribu
it ei qui de uictoria dat ei glām. sic uires
n' subministrat ei qui furat glām.

Vltimo **Quib; reb; opat' h' peccm. cxxxij.**
possunt ualere ad detest' h' peccati
figure quib; h' peccm figurat' in sacra sep
tura. Notand' ē qz uana glā qm; puluis
uocatur. hic ē puluis qui ad h'et pedib;
discipuloz. ut legit' m. x. Idō autē puluis
uocatur ut ostendat' qz sicut puluis mi
nima pars terre est. sic uana glā mini
mū; inter bona t'p'alia. & sicut puluis
ledit oculos corpis. sic uana glā oclm intē
tionis. Vocatur ē uana glā uentus ut
insinuet' fatuos esse qui eam eluriunt.
Ventus enī hominē inflando ei nocet po
cuis quā p'sit. Osee xij. Effrem pascat
uentū. & xij. Je. Omīs pastores tuos pascat
uentus. Ventus iste uidetur esse leuis cū
tūstet montes a regno dī ad regnū d'ni.
ur-or ē spūales qui dicuntur montes.

Vn leuau oclol meol in montes. Ven-
 tul iste magual nauel submigit in mari
 hui mundi. Ventul iste ualde timend;
 duat eni in infernu qm in pceptibilu in
 dentur eni ut in paradysu. Vana e gla uo
 catur oleum. m. xxv. vbi dicit. Quis fame
 acceptis lampadib; n supserunt oleum
 scilicet. In suauitate eni assimilatur oleo in
 uitate m gladiul; insensibilu occidit
 hoicm. Vocatur e flol. xxviii. ysa. l. i. r
 flol decudens gla exultationul. flori eni
 assimilatur in h q cito arefcit. vocat
 e uipa xxviii. act. ubi legit q uipa ma
 ni panli ad helerit. ut ostendat q sic
 uipa si manu ad helerit cito exaruit. Sic
 si uana gla bono opi se immisceat cito
 exaruit; figurat e uana gla p uxo
 rem qua Joseph sibi sola retinuerat.
 ut leg. Gen. xxix. ut ostendat q dñs de
 bonul opib; uult glam hre. s. utilitate
 eoz nob relinqt. r sic q ad medicaria
 bona nra a d hñs. Qui aut partem
 di sibi usurpat. s. glam merito partē
 suam amittit. s. utilitate ul mercedem
 eterna. figurat e uana gla. m. xxi. per
 saltatrice que caput Iohis fecit amputari.
 Vn poss; milai timere ille qui hac salta
 trice uideret. pcpue si cogitaret quot
 milib; hominu caput amputari fecit
 n caput asininu s. caput corpis
 nobilissimu q; xpc. s. dñs r spualiter tim
 du; uiciu illd qz insidiat oclō spuali
 s. intencioni. qui oclō si naqūa fuit tot
 corpus tenebrosu erit. r tota ogeriet o

pm. s. v. De diuisione uane glē. cxxxviii.

Sequitur de diuisione uane glie. No
 tand q q gla diuidit in uera r uana
 Vera q diuidit in uera simpliciter r in uo
 rem r uerissima. Vera gla e simplr testa
 moniu bonu scie. q e qn aliquis nulli
 peccū sibi sciat. s. ap. s. Gla nra h e testio
 niu scie nastro. Verior uo gla e qn dul
 cedo spe sci manifeste sentit. qn e spe sci
 testimoniu dat spū nro qd filij di sum.
 Verissima est gla eterna. Vana uo gla di
 uidit in glam dyabolicā r humanā. Dy
 abolica e qn aliq; glatur de malicia. dñ.
 Qui glatur in malicia r e. Poeta gla pec
 cati nulla petenda sui e; humana ū diui
 ditur in carnale r spuale. Carnal; gla
 mūdanoz que e in pulcritudine uestium
 r similib; Spualis uo gla e ut gla ypocri
 tarū. *De hys q ualent ad det nane glē carnal.*

Notand q q carnalis gla opatur lumi
 ni q de nocte apparet r de die n. Quale
 lumen hnt uertuel qui dicunt noctiluce
 r squame piscium. r ligna putrida. Diui
 tel hui mudi apparent lucidi r clari dñ
 noz; ignorantie r culpe. In futuro uero
 tenebrositat eoz apparebit qn erit dies dñi
 magni. s. in die iudicij. Comparat e gla illa
 hyrundini que auul pcurata e. velocit
 sine uolat. Velociter eni transibit gla
 mundi hui. r depicta esse uidet. Ad hoc
 referri pot illd tob. ii. De mudo hyrundi
 nu unde calida sterora ceciderut que to
 biam excecauerut. qd uerbu expositū e
 in tractatu de auaricia in caplo in quo

anaricia diuisis infirmitatib; apat. Glā ē
 carnalis ē uelut peluis calens oculos hoīm
 excecans. Et ē flos qui a pueris hui' mudi
 ut poci' a pūib; colligitur. De h' flore leg'
 in Je. Date flores moab. qm̄ florent egredi
 entur. 7 xl ysa. Omnis caro feruū 7 oīs glā
 eius qī flos agri. Glā ista uere infirmitas
 ignominia. Vñ in mach. 3. Glā peccōul ster
 cul 7 uermis. hodie extollitur 7 cal n̄ inue
 niatur. Glā peccōul ē caro eius que ē stercus
 i. saccul stercoꝝ. Vermis i. esca uermiū. hic
 uana glā ab hoīb; multū sit cōpūenda
 p̄cipue tñ a claustralib; 30. Prima uirtus
 monachi est iudicia hoīm cōtempnē. Ad
 solū n̄ deberet gaudē claustralis cū lau
 datur imo ē deberet turbari. Vñ beata
 maria cū dixit; ad eam angl's glā pleū
 7 bñdictā in mulierib; turbata ē i sermo
 ne ei'. **De viij. remediis cōtra uanā glām.**
CXXXV. **S**equitur de remediis cōtra h' peccatū
 7 sūt viij. remedia cōtra ipm̄. Primū
 est absconditio. Vñ xxxi. ysa. Erat uir sicut
 qui abscondit a uento 7 celat se a tēpesta
 te. 7 in uita p̄m. Sicut thesaurus manifest
 us cito minuitur. ita 7 uirtus quelib; depe
 rit publicata. Nam sic cera a facie ignis
 soluitur. ita 7 aīa p̄ laudē resoluta p̄t
 ab intentione sua. h' remediū figuratū
 est exo. iij. In manu moysi que lepta erat
 7 cū nulla ess; in sinū ipsius fca 7 ibi la
 na. g'g. Ite debet publicare bonū qd agit
 qui p̄ fca hūilitate fundat 7 nulla elatioē
 cōtingitur. Scdm̄ remediū ē dimissio. ut si
 homo descendat ad p̄riam infirmitatem

Sic enī solent facē equitantes qm̄ nūm' uen
 tus fiat. 7 ipsi transeūt p̄ aliquē pontem
 ipsi descendūt ne uent' eis noceat. sic qui
 laudat' reuertē deb; ad infirmitatē suam
 7 uidebit se falso laudari. 7 sic poci' eru
 bescet quā gletur. boeci' Qui falso p̄dicat
 tur necesse ē ut suis laudib; erubescant.
 In uita p̄m. Quidā fr̄ requisit' albem
 pementē si poci' est; remoci' quā cū alius ma
 nero. Redir altus. homo si se ipm̄ rep̄hen
 dit ubiq; pot' cōstet si autē se magnificat
 nusquā stat. cōtra remediū ē cōsidatio ig
 nis infernalis ul' purgatorij. hoc remediū
 infirmat' nob'. act. xxvii. Vbi paulus in
 p̄am manu ad herentē in ignē excussit
 q' spūaliter fit qm̄ cōsidatione pene qua
 uana glā punietur. uanā glām a se abi
 cit. Quartū remediū ē cōsidatio glē etne.
 q' scdm̄ g'g. uilescunt t̄p̄alia cū cōsidan
 tur eterna. 7 spūaliter uilescit uana glā si
 cōsidatur glā uera. Quintū remediū ē cōtra
 ratio uilitatis uane glē que apparet p̄ h'
 qd uenalis ē. qd in sinuat' nobis g'g. xxv.
 ubi sic legitur. Ne forte n̄ sufficiat nobis
 7 uobis ite poci' ad uendētes. 7 c. Testimo
 niū uenale repellendū ē. apparet enī uili
 tas uane glē ex uilitate p̄sonaz apd qua
 hetur. A uilib; enī p̄sonis quō pot' quis
 h̄re glām nisi uilem. p̄tēa odiunt bonū
 7 diligunt malū. 7 ip̄ h' testimonij eoz
 repellendū ē. de bono 7 de malo. de al
 tero ratione amoris. de reliquo rōe ostij.
 Amor enī uel odiū ueritatis nescit india
 um. iuxta ubū b'i b. Sertū remediū est

consideratio magne infelicitatis que est in hoc peccō. Valde enī infidelis est qui dō auferit pietatē suam quā in bonis ueris retinuit. Bū deberet hōi sufficere pars illa quam dñs accessit cum dñi sint omnia. Exemptū fidelitatis notabile hñt. y. p. xii. de ioab pñcipe iudie qui scripsit ad dō. Dimica in aduersus ra hach 7 capienda; nunc. cōgrega reliquā partē ppli 7 obside ciuitatē 7 cape eam ne cū a me uastata fuerit uerbi nomini meo ascribat uictoria. B. Reuera fidelis famulus et si de multa glā dñi tueri nō exiit ex te. tam transeunte per te nil in manibz tuis ad herere stringat. siquis sup pauca fidelit inueniretur. ipse sup multa bona dñi sui dñstueretur. Glā ul' laus quedā pbario hōim; utrū sint dño fideles ul' infideles. vñ xxvii. pñ. Quō pbat in oflatorio aurū 7 in fornace argentum. sic pbat homo ore laudancū. Septimū remediū; q qñ homini offertur glā ipse offerat eam regi glie cui; dicens. nō nob dñe non nob s; nomini tuo da glām. Vel illud glā in excelsis dō si ita affuerit. uana glā nō tantam uī dñi eum habebit quam habebat prius. Octauū remediū est q homo opus illō cui uana glā adheret a dimittat. cogitans illō opus esse amittū 7 potius de illo esse flendū quā glāndū q remediū figuratū est. Gen xxxix. in hoc q ioseph reliquit palliū cui dñā sua adheerat.

De peccato ypocrisis. cxxxvi.
 Dico de peccato uane glē dicendū est de ypocrisi. qz peccm h ex illo pcedit. ppr

hoc aut qd aliquis amat uanā glām simulat ipse scitatem. Agemus enī h m de h peccō. Primo ponem' ea que faciūt ad det' hui' peccō. Secō assignabimus diuisas spēs ypocrisis.

Octo q faciūt ad detest' ypocrisis. cxxxvii.

Notandū q qd octo sunt que possunt ualere ad detest' hui' peccati. pmo uerba sacre sēpture que illud dissuadent. ut et illd eccl. j. Ne fueris ypocrita in aspectu hominū. 7 illd xxv. deur. Non indues uestem que ex lana linog; creta; 7 linū q subtrihus est cogitatioēs supbie intus clausa intelliguntur. P lana que 7 alba opa extra lucencia. Vñ ypocrita sub lane grossicie linū later. qz sub puritatis ymagine dephendi calliditas n̄ ualet ul' dissuadetur. q. vi. u sic legit. Cum facis elemosinā noli canere tuba ante te sicut ypocrite faciūt. 7 post. Cum orant n̄ erit sicut ypocrite tristes. Secō pot' uale ad detest' hui' peccō si ypocrita diuersis rerū genibz oparetur.

De hys quibz ypocrita opat. cxxxviii.

Notandū q qd ypocrita; hymia dyā. uolens imitari filios dī 7 qd filij dei faciūt ad sui decorationē ipse facit ad sui iugulationē sicut refert' de quadā hymia. que cū uidisset quō quidā raso; rasilis; p̄t uolens imitari ipm iugulauit se. Ipse 7 similis est sterquilinio nunc coopto q; exterius candidū. interius fetidū. Ipse 7; ut sepulchrū exterius de albatū. interius u pleni ossibz mortuoz. ut leg. q. xxiii. It' similis; uasi exterius mundo interius fetido ul' sordido. It' similis; agno. exterius

candido. interius uero hinc carnes nigras.
Et similis strucionum qui similes pennas
habet accipitri. Vnde Job. xxxix. Strucionum pen-
na similis est pene herodii et accipitris que
delinquit oua sua in terra. ypocrita oua
sua in terra delinquit. cum ex operibus suis so-
lam mercedem terrenam querit. Vnde peccatum
ypocritis prohibet. ubi phibemur
comedere cignum uel strucionem. i. eis assimilari.
Et ypocrita est lupus pelle ouina in dicitur
Vnde q. v. Attendite a falsis prophetis qui ue-
nunt ad uos in uestimentis ouium intrinsecus
autem sunt lupi rapaces. Et etiam angelus tenebra-
rum transfiguratus in angelum lucis et demo-
num meridianum. et latro qui a sinistris cum
domino pependit. et martyr dyaboli. et sicut ui-
ri sancti dicunt domino. quoniam pro te mortificamur
tota die. sic ypocrite possunt dicere. quoniam
te mortificamus tota die. Et ypocrita est
symon areneus crucem ferens alienam. Vnde
b. faciunt fructum sed non suum. ypocrite qui
cum symone cyreneo crucem ferunt sed non suam
qui amor est gratie amant faciem et pellunt.
Et ypocrita est harundo iuxta illud. q. xi.
Quid exstas uide in deserto. harundinem
uento agitatam. ypocrita ad modum harun-
dinis non habet radicem intentionis fixam in
solito. i. in eternis languine habet pro fructu.
Sap. v. Spes impij quasi lanugo. lanu-
go ista uana gloria est quam ypocrita totis
uiribus amplectitur. Sapiens. Virtutis
fructum in deserto. sapiens minus profectus ponit
in gloria. Interius uacuum est. exterius lucet
omni uento reprobationis agitur. man

intencit sibi pforat. quod homines in eo scite-
res decipit. ypocrita est et uulpes. animal
est fetidum et colosum cuius pelles preualent car-
ni. Vnde eze. xiiij. Quasi uulpes in deserto
prophete tuu israhel erant. ypocrita est similis
sichem qui circumcidit se ut dinam haberet
uxorem. non tamen circumcisio illa seruauit
eum a gladio symeonis et leui. Sic aliqui
ab aliquibus malis abstinere ut ecclesias pos-
sint habere. non tamen propter hoc gladius uerbi de-
i uini debet eis parcere. ubi homo uidet quod
potest prodesse. cum sciet omnia mala esse que fi-
unt ambrosia in tentatione. ypocrita mortuum
se simulat mundo cum in uitate uiuul sit
donec habeat unam magnam plationem in qua
delicium possit uacare. tunc aperte ostendit
quod uiuul est. sicut fabula narrat de uulpe
que mortuam se simulauit donec posita
fuit super quadrigam in qua erant allecia
tunc comedendo allecia se uiuam ostendit.
Et ipsi sunt mercatores pellem anguillam
laxam cum exteriori ueritate uendunt
hominibus. Cetero potest ualere ad decem
huiusmodi uicij pena quam scriptura eis im-
natur. et etiam una pena que nunquam uide-
bit faciem dei nisi uertantur. Job. xiiij.
Non ueniet in conspectu eius omnis ypocrita.
Nec mirum cum deus non sit ante faciem y-
pocrite. Omnia enim opera sua facit ut uide-
antur ab hominibus. hoc est unum quod multum
placet deo. quod homo cor suum sepe habe-
at ad deum. Vnde super illud. firmabo super te
oculos meos. Dic deo in persona domini. Non
auferam oculos meos a te quia tu semp

leuas oculos tuos ad me. Alia pena & uili-
 ficatio que sequitur huius peccatum in futuro & fre-
 quenter etiam in presenti. Vnde Job xx. Si as-
 cendit usque ad celum superbia eius & caput
 eius nubes tetigerit quasi sterquilinum in
 fine perdetur. Quarto potest ualere ad
 detestari huius peccati hoc quod hypocrite ui-
 uuntur. cuius rei triplex ratio potest assignari.
 Prima est quod hypocrita uix ueniam
 peccati a deo. Vnde super illud Job xxxvi. Non
 clamabunt cum uicti fuerint dicit Glo.
 uicti non clamabunt quia humane laudis
 audire superati scilicet se nisi et cum in pec-
 catis moriuntur putant. Secunda est quod spiritus
 sanctus fugit eos sine quo uita non possunt. Vnde
 sap. 1. Spiritus sanctus discipline effugiet fictum.
 et hypocrita qui fingit se dei amicum cum sit
 inimicus eterna est quia dicitur nescit esse in eis
 et ideo non inquietatur ibi ideo dormit ibi di-
 citur Job xl. Sub umbra dormiuit in secreto
 calami. Quarta ratio est potest assignari. Et
 quod ipsi hypocrite defendunt se cum arguuntur.
 Vnde iudic. 1. dicitur fuit dominus cum iuda
 et montana possedit. Nec potuit delere
 habitatores uallium quia falces curribus habu-
 dabant. hoc est in curribus eorum falces erant
 que sibi aduersantia uel obuiantia secabant.
 Vallium habitatores hypocrite sunt qui eos qui
 reprehenderunt illos diuicium secuntur propter quod
 corpus operatur hypocrita. Job vii. Nunquam
 uirescit potest corpus sine humore aut cessat
 carectum sine aqua. Glo. Corpus sicul est uacu-
 ul carecta manu ledit. quia hypocrita uacuus
 est et correctionem non recipit. sed ad dilaceran-

dam uitam prunipit tamquam exprobatio alte-
 rius criminis ablatio fit propter. Quinto potest
 ualere ad detestari huius peccati si ostendat quod
 sit nocuum homini. Vnde notandum quod ualde
 nocuum est ei ad quod significandum fermento
 operatur. luc. xii. ubi legitur. Attendite a fermento
 phariseorum quod est hypocritarum modicum fermentum
 iuxta uerbum apostoli totam massam corrumpit
 peccatum illud opera hominis falsificat. Vnde opera y-
 pocrite sunt uelut falsa moneta exteri de-
 auata. Sunt et uelut poma que inueniuntur
 in arboribus que sunt circa mare mortui-
 um que usque ad maturitatem sunt uiridis
 coloris. matura si incidat fauillas incul-
 tuas. Videntur enim opera eorum meritoria
 esse. sed in futuro erunt materia ignis inferna-
 lis. Peccatum illud hominem in perceptibilem occidit.
 Vnde uidentur hypocrite uiuere esse uita anime cum
 ipsi mortui sunt. Vnde in apoc. Scio opera tua quod
 non habes quod uiuas et mortuus es. Sexto po-
 test ualere ad detestari huius peccati si ostendatur
 magna fatalitas que est in hypocritis. quia carne
 et sanguine suo oculos hominum pascunt. Exer-
 minant enim facies suas ut appareant ho-
 minibus ieiunantes sic legitur in vi. Ipsi etiam
 cotidie cruciantur mercentur eternum
 cruciatum. ipsi alius operantur. Opera enim illorum
 alius pro bono exemplum proficiunt. sibi uero no-
 centes similes candele que alios illuminant
 et se consumunt. Septimo potest ualere ad detestari
 huius peccati hoc quod torrens dominus in eis. ypo-
 critas reprehendit. in vii. hypocrita ecce
 prius trahere de oculo tuo. et sic hypocrite
 bene de uobis prophetauit ysaia et cetera. et in multis

alios locos. Octavo uero possunt uale ad decem huius peccati. vii. maledictiones quas dominus legit in xxiii. super ypoctitas quorum prima est. Ve uobis scribe et phisei ypoctite qui clauditis regnum celorum ante homines. Vos enim non intratis nec intro euntes sinitis intrare. Secunda ue uobis scribe et phisei ypoctite qui comeditis comol uduarum in oratione longa et cetera. Tercia ue uobis scribe et phisei ypoctite qui circumitis mare et arida et cetera. Quarta ue uobis scribe et phisei ypoctite qui decimatis mentem et auctum et cetera. Quinta ue uobis scribe et phisei ypoctite qui mandatis quod desunt et cetera. Sexta ue uobis scribe et phisei ypoctite qui similes estis sepulchris de albat et cetera. Septima ue uobis scribe et phisei ypoctite qui edificatis sepulchra prophetarum et cetera. Si autem ypoctite uideantur esse ante deum bonum exemplum hominibus ministrando et hostes ecclesie terrento sic fornicato terret auel in ordo et dyabolus in carceratu teneant ne ad illos possit transire. Queritur quare dominus ypoctital ita psequatur. Proter die iohannis super ysa. ex prima tabula per naufragium et absconde peccatum suum et non publicare. Item minus malus uidetur qui malus est interius tamen quam qui malus et exterius. Interius minus peccare uidetur qui tamen peccat in deum occulte peccando quam ille qui peccat aperte cum peccat in deum et in proximum. Ad quod dicendum est quod hoc hec locum ubi aliquis peccatum suum occultaret bona intentione non alios corrumperet. Sed aliud est ubi peccatum occultat ut etiam decipiat et quoniam sciat simulatur. Simulata enim equitatis non est equitatis sed duplex iniquitas et sicut

dicat iohannis super ysa de duobus malis leuius et aperte peccare quam scitatem simulare. Causa autem quare dominus ita psequitur ypoctital potest esse hoc quod ipsi peccatores sunt simulantes se esse ex parte dei cum sint ex parte dyaboli. Videntur esse amici et sunt inimici et ideo multum possunt nocere ecclesie dei. Unde heretici per ypoctitalum homines decipiunt et anti christus qui caput erit malorum per ypoctitalum homines decipiet. Sapientia. Nulle sunt occultiores in fide quam que latent sub similitudine officii. Ad romanos. i. uii. Spiritus manifeste dicit quod in nouissimis temporibus discedent quidam a fide attendentes spiritus erroris et doctrinam demoniorum in ypoctitali dicens uerum mendacium. **De tribus speciebus ypoctitalis. cxxxv.**

Sequitur de speciebus ypoctitalis et possunt distinguere tres species ipsius. Prima est quando aliquis contra hominibus simulat se obedire deo et in occulto non timet deum offendere. Secunda est quando et in occulto et in aperto bona opera facit ut scilicet ab hominibus uideatur. Tercia species est quando aliquis minorem ypoctitalum relinquit ut in maiori et subtiliori ypoctitali permaneat ut cum aliquis requisitus a ieiunet dicit dominus scit ut dicit ypoctitalum non esse. In prima specie bonitas in operibus exterioribus tamen apparet. In secunda uero et in occultis et in apertis sed non in intentione. In tertia uero specie pretenditur bonitas in intentione. In prima multum occultat dyabolus in secunda magis in tertia maxime. **De vii. remediis superbia. cxxxvi.**

Postquam posuimus ea que possunt ualere ad decem superbie in omnium et possumus

mus diuisiones p[er]tinentes ad h[oc] peccat[um] & m[em]br[um]
 b[er]i p[er]secuti sum[us]. Ultimo tangem[us] aliquid de
 remedul[is] contra sup[er]biam & causa breuitatis
 ponam[us] vii. Primum & solidatio melioris.
 Vñ g[ra]t[us]. Sic in certum elationis & respect[us]
 deterioris. ita cautela humilitatis est solidatio
 melioris. Scdm[us] remediū & cogitatio
 humilium. Sicut enī ille qui amunicauit
 sup[er]bo induet sup[er]biam. ut leg[itur] eccl[esiasticus] iij.
 Sic qui amunicauit humil[em] induet humilitatem.
 Ep[iscopu]s parisiens[is] o[mn]i temp[or]e despectos
 paupes ante se in mensa posuit & alios
 alacare. Requiritur aut[em] quod h[oc] possit
 tollerare respondit q[uo]d quidā nobilis miles
 eum tocuerat hoc. Job. i. dicens. Visitans
 sp[iritu]m tuam n[on] peccabis. Tercium remediū &
 solidatio utilitatis corporis. Que utilitas p[ro]prie
 aparet in deceptione. Tunc enī & sperma uile
 in fine. tunc enī & cib[us] uermium. In me
 dio aut[em] uite est ual[de] sterco[rum]. In nich[il]o. humili
 atio tua in medio tui est. Jo. Quid sup[er]bia q[ui]
 semp[er] secū sentinā portat. Quartū reme
 diū & exemplū x. Aug[ustinus]. Medicina tumoris
 hominis & humilitas x. Erubescat homo cū
 sup[er]bis q[ui] humilis s[er]u[us] & d[omi]n[us]. In tolerabilis est
 sup[er]bia q[uo]d miles sedeat sup[er] scammū cū rex
 iuxta eū sedeat ad terrā. Quintum remediū
 est solidatio uilis seruitutis in qua homo
 est si ipse sup[er]bis est. q[ui] seruu[us] & d[omi]n[us]. Ipse ē
 est rex sup[er] om[n]i filios sup[er]bie ut leg[itur] in Job. xli.
 Sextū remediū & solidatio uili districti iudi
 cii q[ui] sp[iritu]alit[er] erit ad humiliandū sup[er]bos ubi iu
 dicū durissimū hui[us] qui p[ro]p[ri]e fiet. Job. d[omi]n[us]
 retribuet habundanter facientib[us] sup[er]biam.

ysa. ij. Dies d[omi]ni sup[er] om[n]e sup[er]bū & arrogā
 rem. & in ysa. xviii. Pedib[us] calcabit[ur] corona
 sup[er]bie. Septimū remediū & miseria hui[us] mū
 di. Vñ Job. vi. Sagitte d[omi]ni in me sūt. quarū
 indignatio ebibit sp[iritu]m meum. sp[iritu]m iniquā
 sup[er]bie. Octauū remediū est solidatio infir
 mitatis que in nobis est. tam ex parte cor
 poris quā ex parte a[n]i[m]e. Ex parte a[n]i[m]e ad infir
 mi sumus ut nec leui cogitationi possimus
 resistere. nec uerbu[m] modicu[m] sustinere quin
 ab illo deiciamur. ad modicu[m] & flatū sug
 gestioni[um] dyabolice igne infernali toti suc
 cendimur. & om[n]ia bona que feceram[us] amittimus.
 Ex parte & corporis ad infirmi sum[us]
 ut nec pulicib[us] possimus resistere. Aug[ustinus] ho
 die & d[omi]n[us] & tunc & uacat[ur] est. pulicib[us]
 resiste ut coruias. Ad distemp[er]antiā & febru
 li caloris. ul[ter] ad unū paruū apostema & i
 cinere & in puluere corpus n[ost]rū resolu[er]it.

Incipit tractatus De inuidia.

Post uiciū sup[er]bie dicendū & de inuidia
 q[ui] ipsa & filia sup[er]bie de qua h[oc] ordine
 dicemus. Primo ponem[us] ea que ualent ad
 detest[ur] hui[us] uicij. Secūdo tangemus aliq[ui] de
 sp[iritu]ib[us] eius. Tercio de remedul[is] contra h[oc] uiciū
 Inuidia scdm[us] aug[ustinus] est dolor aliene f[aci]t[ur]i
 tatis. Ad detest[ur] uō hui[us] uicij. primo facit
 h[oc] q[uo]d uiciū illud & peccat[um] in sp[iritu] scdm[us] s[ecundu]m
 unam acceptione[m] dicit[ur] peccat[um] q[ui] est contra
 bonitatem d[omi]ni que sp[iritu] scdm[us] approp[ri]atur. q[ui]
 sic omne peccat[um] q[ui] ex certa malicia. peccat[um]
 & in sp[iritu] scdm[us]. Vñ inuidia cū sit c[on]tra ma
 licia & peccat[um] in sp[iritu] scdm[us]. q[ui] & p[ro]p[ri]e per
 diuisione[m] peccat[um] in sp[iritu] scdm[us]. q[ui] diuiditur

in peccatū obstinationis et in pugnationis.
 Obstinatū in spm sc̄m peccat q̄ in bonita-
 te dī que cū hoīem ad p̄nam expectat q̄
 eum quāuis hostis eius sit. palat et uestit
 et a demonib; defendit qui eū iugularent
 et ipse ingratus bonitati dī eam in pugnat
 et a bonitate dī colligit maliciā et ex misericō-
 dia dī thesaurizat sibi iram. Impugnatio uō
 diuidit in impugnationē uitāis agnice
 q̄ in apostatū et impugnationē gr̄e que
 est in inuidis. qui grām in hoīb; odiunt
 et p̄secūtur. Sic ḡ manifestū ē q̄ inuidia ē
 peccatū in sp̄u sc̄o et uō ualde magnū peccatū
 h̄. xy. Qui dixerit contra sp̄m sc̄m uerbu nō
 remittetur ei neq; in h̄ sc̄lo neq; in futuro
 et uix remittetur. Secūdo facit ad detest' hui'
 peccatū hoc qd̄ ipm ē uariū caritati. Vñ cū
 caritas excellentissima uirtus sit. inui-
 dia pessimū uiciū erit. vñ uocatur fera
 pessima. in gen̄. xxxij. fera pessima deuo-
 rauit filiū meū ioseph. Est inuidia peior
 quā auaricia. Auarus eū et nō uult commūci-
 re bona sua. tñ uult q̄ alij ea commūcet. In-
 uidus uō nō uult commūciare bona sua. nec
 uult q̄ alius commūcet. de ipsa bonitate dī
 dolet ipse q̄ ipse nō est auarus hominib; s̄
 tñ uellet eam esse largā et oībz alus auarā
 In mensuratē bonitatis diuine uellet ad se
 coartari. Peior ē et inuidia quā ira uel odiū
 Quāuis eū homo uacul uel odient alium
 uelit malū p̄ximū sui tñ uolūtat mala ip-
 sius ortū habuit a malicia p̄ximū qui eū
 offendit. vñ p̄ximus culpabil' est s; ma-
 licia inuidi qua uult malū p̄ximū ortū

h̄t a p̄pria malicia. s; a supbia qua uult
 ipm nō sibi parificari et uult malū p̄ximū
 oīo absq; culpa eius. Tertio facit ad detest'
 hui' uiciū qz h̄ uiciū pure malū ē. qñ dya-
 caput hoīes alius uiciū ipse aliq; delectationē
 ponit tamq̄ escam s; inuitos miserul' ca-
 pit. qz sine esca delectatois. Inuidia eū
 dolor est et amaritudo. tñ mirabil' ceci-
 sūt inuidi qui dolore istū p̄ponunt gau-
 diū eternū. qui dolore et cruciatu cordia
 nō dolorem eternū merentur. et dolorū q̄
 esca adherent donec pueniant ad dolore
 eternū. Quarto facit ad detest' hui'
 uiciū. hoc qd̄ uiciū illd̄ dyabolicū ē uel dya-
 assimilatur. Vñ sap. ij. Inuidia dya' moel'
 intrauit in orbē terrarū. Imitant' aut' eū
 qd̄ sunt ex parte illi'. Ad hūc dya' ideo
 parentes n̄ros seducē uoluit qz inuidebat
 eis p̄t' regnū celoz qd̄ p̄didit. et p̄t' auid'
 causam ad huc hoīes in pugnat. Qūto
 uō facit ad detest' hui' uiciū qz uiciū illud
 uenenatissimū est. Vñ sup̄ illd̄ ad gal. v.
 Non efficiam' in amī glie apidi inuicē.
 p̄uo iuicē iui. dicit aug'. Sciend' ē qz cum p̄
 omne uiciū antiqui hostis uerul' huma-
 no cordi infundatur in zelo inuidie. tota
 uiscera sua serpens deicit et in hac imp̄-
 menda q̄ peste uomit. Inuidi q̄ draco-
 nes sūt. Vñ xxx job. fit' sicut draconū et
 sociul' structionū. Ipsi sūt gemmina uipa-
 rum. h̄. ij. Gemmina uipaz quib; uobis
 demonstraui fugē a uentura ira. Imo
 serpentib; peiores uidentur esse serpēs
 eū serpentē alium nō p̄sequitur homo

uō inuidus alios hoīes psequitur. Inuidi
 sūt uelut tycome que uenentis aiālibz
 uescuntur. Vñ poeta describit inuidiam
 carnes upeas comedentē. Sexto facit
 ad detest' hui' uicij h' qd' uiciū illd' mag
 ne potestatis ē. Est enī qī ignis grecus
 qui in aquis grāz accendit' & ex quo h'
 uiciū cor alicui' occupauit. ipse iā nullū
 scelus abhorret nec parcat nocenti nec
 innocenti. nec timet homicidiū. immo
 nec frīcidium ul' pīcidiū. nec pepercit dya
 parentibz nris qui innocentes erāt qñ
 mortē eoz pcuraret. Inuidia exatit' nō
 ayn abel frī suo innocenti quin eū occi
 deret qd' sola inuidia fecit. Gen. iij. Non
 pepercit filii iacob frī suo ioseph immo
 centi quū eum uenderent qz inuidebāt
 ei. immo ē uoluerunt eum occidē. Gen. xx
 iij. Nolēbat enī parē saul dauid qui ual
 de ualid' erat ei qz inuidebat ei. Nolue
 runt ē ipfi iudi parē ipfi dō qñ face
 rent eū occidi. sola inuidia exatit' i xx
 vi. Sciebat enī qd' p inuidiā uindidit'
 sent eū. Septimo facit ad det' hui' uicij
 h' qd' uiciū illd' nō de facili curatur. Vñ
 cypanus sup' illd' ad gal. v. Non efficiant'
 manus gl'e cupidi. & c. loquens de zelo in
 uidie dicit. zelus iste modū non h't pma
 nent uigret sine fine cū alia scelera fi
 niantur. Quāto q' ille cui inuidet' succes
 su meliore pfeceat. tanto inuidus in ma
 ius in cendium luozul' ignibz inardescat.
 Hec mirū si uix curatur uiciū illud ē
 sic peccm in spm scm. & cū sit qī ignis

grecus qui nō de facili extinguit'. Inuidia
 est qī rubigo ferro adherens que nō de
 facili recedit. Basili'. Sicut rubigo ferri
 sic inuidia aiām in qua nascitur corrū
 pit. pū. xx. Aufer rubiginē de argento.
 Octauo facit ad det' hui' uicij. qd' uiciū
 illd' p't quā est in aliquo ita cum occupat
 ut ē q' exteriū est ostendat. Vñ cypan'
 loquens de umido ait. huic uultus mi
 nay toruus aspectus pallos in facie in la
 bus tremor. stridor in dentibz. uerba rabida
 & effrenata uicia & manus ad uolenciam
 p'p'ta. Ad idem ualet descriptio in iudic'
 quā ponit poeta dicens. Pallos in ore sed;
 macies in corpe tota. nusquā ē recta acies
 luent rubigine dentes. Pectora felle ui
 rent lingua est suffolla ueneno. Risus ab
 est nō q' fecē colores. Aet fruitur sompno
 uigilantibz exata curis in gratos itabescit
 q' uidendo. successus hoīm carpit' & carpi
 tur una supplicūq' suū est. Nono facit ad
 detest' hui' uicij hoc qd' uiciū illud infelicis
 simū est. Infelicitas inuidi patet ex hoc
 qd' ipse excecatur. ex hoc unde debuit illu
 minari. Vñ de inuidis legit' Job. v. Per
 chem in curiū tenebras & qī in nocte
 sic palpabūt in meridie. Vbi dicit. g'g. mēs
 inuidi tam de alieno bono affligitur
 quā de radio lucis obscuratur. & subdit.
 dies boni op'is in pyimo lucet exteri'. sed
 quasi in nato palpant inuidiq' tuore
 ceci aliqua que rephendant inuenire
 satagūt. Ipsi sunt ut noctue lucē bonoz
 opm odientel' & tenebras maloz opm

Handwritten notes in the right margin, including a large 'A' and some illegible text.

amantes. bona opa sunt pyrum uelut can-
dele lucem homini boni exempli nobis
ministrant. s; ipsi inuidi de candelis
oculos sibi erunt. ipsi sunt similes hely q
n potat uidere lucerna donec extingue-
retur ut legitur i libro. p. 14. c. Infelicitas e
inuidoz patet ex h qd ipsi p profectu a-
lioz deficiunt. de melioratione deteriorant
vn gg. Inuidi debent ppendere quante
sunt cecitates qui alieno pfectu deficiunt alie-
na leticia stabescunt. Quante e infelicitas
sunt qui melioratione pyrum deteriorat
sunt. Inuidus in felix fit de felicitate alioz.
e de pinguedine alioz marcescat. vn inuid
alterius marcescat reb; opimis. Inuidi col-
ligunt de uicib; spinas e de ficiab; tribu-
los. Inuidi e ex bonitate di qd am deteriorat
sunt. vn h. xx. dicit dñs inuidus. Au oclis
tuus nequa; qz ego bonus sum. Inuidi ad
sunt infelices q ipsi amittunt q alij luunt
ipsi de sanitate alioz infirmitat e de uita
moriuntur. e sicut dñm diligentib; omia
cooperant in bonu. ita inuidus oia coope-
rantur in malu. Inuidus moritur de bono
oore de quo alij uiuunt sicut dicit de uida
sup io. xy. vbi uidas murmurat de effusi-
one unguenti. Inuidus pfectu alioz repu-
tat suu defectu. vn uidei inuidi dicunt.
io. xy. viderit q nich pfectu. ecce mundus
totus p ipm abiit. Inuidus sunt mala ip-
sa bona. Decimo facit ad detest hui uici
hoc q uiciu illu miseroz hominu; vn
job. v. Paruulos occidit inuidia. Omnis
inuidus in qntu talis minor est eo cui i

uider. miser e inuidus; e miseria sibi placet
vn soli miserie parcat inuidia. vnde
difficile est in pphis inuidia carere. Sola mi-
seria inuidia caret. nobiliu psonaz e liba-
litas e communicatio suoz. vn ds libalissim
est e desidio largiendi e communicandi sua fe-
cit quicq; fecit. Leonē e qui rex animaliu
est dicit qz esse aial comunicantiu. cōtra
inuidia; ignobiliu e uilium psonaru.
vndecimo facit ad detest hui uici. hoc qd
inuidia occidit dñm suu. sit en uelut
uermis qui nascitur ex ligno. e p illud
unde natu; comedit. io. Inuidia; pnu
sui mordet. Inuidia se pnuum infestat.
ysidor. Inuidus aio medullitus estians a
se metipso luozu ppy semp exigit pe-
nat. Seneca. vnam inuidi in omnib;
ceuitab; aures ul oculos hent. ut de om-
niu pfectib; torquerent. It qnta sunt
feliciu hominu gaudia. tanti sunt inuidoz
gemitus. Oratius. Inuidia seli n inue-
nere tyranni maris tormtu. Duodecimo
facit ad detest hui uici. qd ipsa; infir-
mitas e corruptio magna. adu corrup-
tus e inuidus ut ei redolencia ferant.
ferencia redolent. Amara sunt ei dulcia
e dulcia amara. vn ad inuidos pot pri-
nere illa maledictio. ysa. v. ve qui dicit
al bonu malu e malu bonu. ponentes
tenebras luce e lucem tenebras. ponentes
amara in dulce e dulce in amara. h cor-
ruptio inuidie inuitur nobis. x. pu-
ubi dicit q putredo ossiu; e inuidia.
vestis putrefacta n recipit ablutem

sic peccatū in iudice n̄ de facili abluū. dē
 ciodecimo facit ad detest' hui' uicij h̄ q' ipm
 est magne puerilitatis. Cum enī omne bonū
 in commune deductū pulchri' elucescat. sedm
 boeciū. ul' sedm senecā. nullius rei posses
 sio iocunda sit sine socio. Inuidus tū poti'
 uult carere bono quā h̄re sociū

in felicitate. sicut patet p̄ exemplū de
 quodam rege qui cessit auidam auaro z
 auidā inuito mun' qd̄ eligeret. ita tū quod
 donū eius qui postius peteret duplicaret
 z dū uterq' differret petere mun'. p̄cepit
 rex inuito ut prius peteret. Qui peccat ut s̄
 erueretur unus ocl's ut primo eruerent'

duo. Soluit enī petere aliqd̄ bonū
 ne prius duplicatū acciperet. Quarto decio
 facit ad det' hui' uicij h̄ qd̄ cū alia uicia u
 in tū bono opponuntur ut in cōtinencia z
 nencia. inuidia omni bono opponit'.

¶ cum alia uicia alicui ma
 lo opponantur. ut prodigalitas auaricie. inui
 dia nulli malo opponit'. Quinto decimo fac
 ad det' hui' uicij h̄ qd̄ inuidia z̄ ualde p̄ui
 losa. Inuidum enī occidit bona z̄ ma
 la. Bona cum affligendo. mala uō danto
 a occasione peccandi. Vñ ad inuidū ui
 detur p̄tine' utd̄ uerbū qd̄ dicit ayn.
 gen' iij. Quicūq' inuenerit me occidet
 me. videntur creature diuinitate esse cōtra
 inuidū. z̄ merito. De genat enī inuidus
 a cōtore z̄ creaturis. Creator enī liberalis ē
 z̄ uult cōmunicare bona sua ut de h̄ cer
 tamen uideatur h̄re. Ex h̄ enī q' ignis sp̄em
 suam uult dare materie aque ex h̄ pug

na est inter aquā z̄ ignem. Sili' sol uult cō
 municare lumē suū z̄ calorē suū. aug'. Indi
 cum maxime bonitatis z̄ diuine q' q̄libz
 res cogitur dare se ipam de hac liberalita
 te deguat' inuidus diuidens se a dō z̄ a
 creaturis ei' z̄ sociant se dya'. qui bonus oibz
 inuidet z̄ socios uult hoies esse miserie sue
 itō merito creature p̄secunt' eum tamq'
 apostatā. Sexto decimo facit ad detest'
 hui' uicij hoc q' inuidia ualde dāpnosa ē
 suo subiecto. aufert enī homini societate
 ecclie. de qua societate dicit dauid. Particeps
 ego sū omnū timenciū te z̄ c'. Bona p̄ximū
 que inuidi essent si ea diligeret cōtra inui
 dū sūt. aug'. Pensent inuidi quantū bonū
 est caritas que sine labore n̄ro aliena n̄ra
 bona facit. Inuidia aufert homini p̄xi
 mū. Vñ magist' hugo de scō uictore. sup
 bia aufert homini dñm. inuidia p̄ximū
 ua se ipm. Inuidia z̄ aufert sapiam hoī.
 Vñ sap' vi. Neq' cū inuidia tabescente ut
 habebō. qm̄ talis homo n̄ erit particeps
 sapie. Vñ poeta describens domū inuidie di
 cit qd̄ erit abdita sole carens. Sol enī sapi
 encie lumē iusticie abscondit ab inuidis. In
 uidia z̄ hoies ad paup̄tatem z̄ ignominia
 am sepe pueniūt. Vñ p̄. xxvij. Vir qui
 festinat ditari z̄ alius inuidet ignorat qd̄
 egestas supueniat ei. z̄ eccl' vi. Imperium
 z̄ stultitiam malus hēditabit. z̄ omnis p̄
 cator inuidus z̄ bilinguis. Septimodecimo
 facit ad detest'. hui' uicij h̄ qd̄ uiciū hoc
 est signū quo dya' discipulos suos agnoscat.
 Vñ sicut dñs dicit jo. xij. discipulis suis

In h[oc] cognoscent ho[m]ines quia discipuli mei
 estis si dilectione[m] habueritis ad inuicem.
 Sic dicit d[omi]n[u]s discipulis suis. In hoc cognos-
 cent om[n]es q[uod] discipuli mei estis si inuidiam
 huicis ad inuicem. Octauodecimo facit ad
 detest[ur] hui[us] uicij hoc q[uod] fere om[n]es inuidi p[ro]-
 ditores sunt. Vn[de] xxij. p[er]i. Ne comedat cu[m]
 ho[m]ine mundo. et ne deside[m] s[er]uos eius. q[ui]a i[n]
 similitudine[m] arioli et uicioris estimat q[uod]
 ignorat. Comede et bibe dicit et mens eius
 n[on] e[st] tecum. Nonodecimo facit ad detest[ur] hui[us]
 uicij h[oc] q[uod] frequenter mala morte moriunt[ur]
 inuidi. Vn[de] ecc[lesiasticus] xxvij. Laqueo p[ro]bit[ur] qui
 oblectantur causa inuicior[um] dolor au[tem] sumet
 eos ante qua[m] moriant[ur]. Laqueo p[ro]bit[ur] qui in
 p[ro]p[ri]e perit. Jo[han]n[es]. Non memini me uidisse ma-
 la morte mortuu[m] qui libalem ante duxerat
 uitam. Vicelesimo facit ad detest[ur] hui[us] uicij
 hoc q[uod] inuidi sunt socij d[omi]ni in lucro et
 in d[omi]nio. Q[ui]a d[omi]n[u]s lucret[ur] gaudent q[ui]a lucretu[m]
 ipsius lucretu[m] suu[m] reputent. Q[ui]a uo[lo] d[omi]n[u]s p[ro]-
 dit[ur] dolent q[ui]a d[omi]n[u]m eius d[omi]n[u]m suu[m]
 reputent. Sp[irit]uales amici d[omi]ni uident[ur] esse
 sc[on]d[u]m descriptione[m] amicitie q[ui]a ponit
 tullius. H[ab]ent eni[m] idem uelle et idem nolle cu[m]
 dyabolo. Idem eni[m] nolle et idem uelle u[er]a
 amicitia est. Inuidia u[er]o q[ui]a auersere
 fecit edam ioue. Jonas interpretat[ur] donu[m]
 colube. et significat aliquo[m] ho[m]inem graci-
 osum. eda uo[lo] p[ro]p[ri]al ipsius et qua[m] uer-
 mit inuidie sumere uult. Qua[m] cito eni[m]
 inuidus uidet aliq[ui] p[ro]p[ri]am ipse uellet
 eius p[ro]p[ri]tati aduersari. Inuidia et u[er]-
 mit est dissoluent caritate[m] siue caram u-

nitate[m] ecc[lesi]e. p[er] qua[m] filius d[omi]ni uoluit mou-
 Inuidia et similis illi passioni qua[m] p[ro]p[ri]a
 sunt socomite. Gen[esis] xx. que dicit[ur] audacia
 uel arisia. uel actia. et facit passio illa n[on] ut
 o[mn]ino nichil uideat[ur]. s[ed] ut n[on] uideatur illud q[uod]
 expedit uide[re]. et dicitur actia aba. q[uod] e[st]
 sine et crisis q[uod] e[st] iudiciu[m]. Inuidia uo[lo] e[st] uo-
 facit q[uod] illud n[on] uideatur q[uod] expedit uide[re].
 Inuidia eni[m] ita excecatur ho[m]inem q[uod] ipse n[on]
 uidet in bono n[on] malu[m]. Vn[de] ecc[lesiasticus] xxiij. O-
 culus malus ad mala. sp[irit]uali[ter] oculus ma-
 lus et oculus inuidi. Vn[de] in eod[em] cap[itu]lo. Nequa
 est oculus inuidi. et q[ui] xx. dicit d[omi]n[u]s ad inuidu[m].
 An oculus tuus neq[ue] est q[uod] ego bonus su[m]. Inui-
 dus plenus et malicia usq[ue] ad oclum. **De diab[oli]**

Sequit[ur] de sp[irit]ib[us] inuidie **sp[irit]ib[us] inuidie. ij.**
 et possumus distinguere dual[iter] sp[irit]us in-
 uidie. scilicet exultatione[m] in aduersis p[ro]p[ri]i et
 tristitiam in p[ro]p[ri]is. et notat[ur] q[uod] exultatio
 inuidi est q[ui]a gaudiu[m] freneticor[um] qui gaudent
 de h[oc] unde flendu[m] est. Immo gaudiu[m] dia-
 bolicu[m] est cum sit de malo alius. De hoc
 gaudio legit[ur] p[er]i. xvij. Qui in ruina leta-
 tur alterius n[on] erit unpunitus. et Job xxvi.
 Si exultauit ad ruina[m] eius qui me odant
 et exultant q[uod] inueniss[et] eu[m] malu[m]. supple ma-
 lum i[n] accidat. q[ui]a inuidi gaudent
 de malo. cu[m] eni[m] gaudiu[m] debeat esse ex coi-
 one uenientis cu[m] uenient[ur]. et inuidi sunt
 boni natura. naturalit[er] de bono gaudent
 deberent. s[ed] hoc accidit q[uod] malicia eis in-
 natam q[ui]da[m] uersa est. et ideo de malicia
 gaudent. Caritans est gaudere cu[m] gauden-
 tibus et flere cu[m] flentibus. ut legit[ur] ad no[m]i[n]e[m] xij.

vñ apls ad coz. xi. Quis infirmatur
7 ego ñ infirmos. Inuidi uó uidentur
esse peiores porcis. Porci eni porco qui
occiditur opaciunt. *De inu. remedus 5 per*

Sequitur de remedus *cau inuidie. iii.*
Itra uiciu inuidie. 7 possit esse inu.
remedia. Primu remediū 7 q homo po
nat amorē suū in illis bonis que possit
heri a pluribz ita q ab unoqz pleue. Vñ
gñ. Qui faucibz inuidie carere desiderat
illam hereditatē appetat quā numerus pos
sedenciū ñ angustat. Idem uir uult per
h qd in terris nich appetit alienis pfect
tibz inuide nescit. Scdm remediū est me
ditatio eoz que suadent nobis dilectionē
fratnam que sūt. inu. Primū 7 fraternitas
naturalis que 7 inter hoies. Omñ eni dese
debant ab uno pre 7 ab una mre. Omñ
anglos creauit dñs simul hoies uó no
luit descendē ex uno patre 7 ex una mre.
ad iudicariū dilectionis. Scdm 7 frui
tal spūalis que 7 inter xpianos. qz nati
ex uno patre do. 7 ex una mre ecclia. et
eandē hereditatē celestem diuisiui sūt
7 qūto plures diuident eam. tanto maior
erit portio unū cuiusqz eoz. Vix possit ple
ne ostendi quantū aliqz habebit gaudiū
de glā unius qui secū erit saluus. Tercū
est societatis spūalis que 7 inter fideles.
Socij eni sunt in lucro 7 in dāpno. Qu
tū 7 qd ipsi sunt mēbra unū corpis. cui
corpis caput 7 xpc. Vñ ad ro. xii. Sicut i
uno corpe multa membra hēm. omnia
aut membra ñ eundem actū hñt.

ita multi unū corp' sum' in xpo. 7 j. ad
coz. xii. Siquid patitur unū membrū
opaciunt oia membra. Tercū remediū 7
meditatio eoz que ualent ad iceptum
pprie excellencie. Vñ illa que dca sunt in
tractatu de supbia itra amorē ppe excelle
cie p oleqñs ualent itra inuidiam. Quar
tum remediū 7 consideratio amaritudinis
que inuidiam conuitatur. 7 multiplicat
dāpni q ex ea puenit. amaritudo illa est
uelut acetum quo ignis grecus inuidie
extinguit. Solet ignis grecus cū arena
7 aceto extingui. Sic inuidia ex consideratōe
instruuitatis quā hñt 7 aceto amari
tudis que est cū ea extinguitur. Dāpnū
7 qd ex inuidia puenit ualeat ad extirpa
tiōē inuidie 7 7 dāpnū unū amissio
pximi sicut dicitur 7 prius. Aliud dāpnū
est q inuidus p q dissolutus est a certis
membris ecclie non uiuificatur a spū scō
sicut aia ñ uiuificat mēbrū p q quā a
corpe separatu est. 7 humor ñ transit ad
ramū pscum ab arbore. Preterea sicut in
uidus ñ uult imunicare pximo bona
sua. sic nec 7 dignus q dñs imunicet ei bo
na sua. *Incapit de ira 7 de huius qualiter ad*

Post supbiam 7 inuidiā *dec. q. 1.*
dicendū 7 de ira. qz tam supbia
quā inuidia frequēter est occasio ire. De
ira uero tractabim' hoc m. Primo pone
mus ea que ualent ad decet' ire. Scdo di
uisas diuisiones ire. Tercas agem' de peccat
que ira secunt. Ultimo de remedus itra
iram. Iram uó intelligimus appetitum

uindicta. Ad detest. uo. ue. primo uale
 possunt uba sacre scripte que nobis dis
 suadent illa. de quibz aliqua ponamus.
 Gen. xlv. Ne irascamini in uia ubi insinu
 atur causa quare factum sit irasci. Verbū
 enī illd. z. ioseph ad frs suos uiros ad pa
 tre. Sic z. nos frs sumus in uia ad patre
 nr̄m celestem z. iudicē tendentes qui iusti
 ciam nobis plenarie exhibebit. Singulis
 diebz unā magnā dietam facim' ad iudi
 cem magnū. z. itō debemus esse in pace.
 Vñ q̄. v. Esto silentius ad uersario tuo ci
 to dum es in uia. ne forte tradat te ad u
 sarium tuum iudici. z. iudex tradat te mi
 nistro z. in carcere mittaris. Am dico t
 n̄ exies inde donec reddas nouissimū qua
 drante. It̄ leui. xix. Non querat ultione
 ne memoreris iniurie ciuium tuoz. z. Job
 xxxvi. Non te super ira ut aliquē oppri
 mas in quo uō insinuat. qd̄ ira hos
 tis sit impugnant nos. Magis timē debent
 supari ab ira quā a quocūq; hoīe. Quicq;
 enī potest in ferre iniuriaroz minus z.
 quā mors aīe cuius causa z. ira. It̄ eccl̄ vii
 Ne sis uelox ad irascendū. z. jo. j. Sic oīs
 homo uelox ad audiendū tardus autem
 ad loquendū. z. tardus ad iram. Uelox
 ad iram dicitur quis dupliciter. Vno modo
 qua uelox est ad salendū in ignem ut de
 facili enī irascatur. Alio m̄ dicitur aliquis
 uelox ad irā. sicut equus dicitur uelox ad
 calcaria. z. bos ad stimulū multū uelox ē
 ad iram. qui iratus stimularis trāsit
 chaos magnū q̄ est inter iram z. pacem

z. inter odium z. amorē. cū ista a se mag
 ime distent. Iraria enī sunt. Multum
 uelox est ad iram. qui q̄ in puncto trāsi
 lit a porta paradysi s. grā ad portam
 inferni. s. ad peccm mortale dicitur porta
 inferni. q̄. xvi. Et porte inferi n̄ p̄uale
 bunt aduersus eam. sicut enī z. mediū
 inter peccm mortale z. infernū nisi corp?
 qz si discedat a corpore tam sacro est i infer
 no. Job. xxi. Ducunt in bonis dies suos z
 in puncto ad inferna descendunt. Bene ue
 lox est ad iram qui stimulat' ira prius
 salit quā attendat qz saliet. qui in odium
 cadit in foueam ualde pfundā saltū facit
 It̄ in eccl̄ ix. Aufer iram a corde tuo. Aufer
 renda z. ira a corde. qz z. q̄ tempestas me
 tem q̄ quodā grandine destruent. Sic to
 cer gg. Vñ sicut tempestas timet uinet
 sic ira timenda est cordi. Auferenda z. ira
 a corde qz z. ignis infernalis bona anime
 exurent. p̄. vi. sicutq; pot' homo abscō
 dere ignem in sinu suo ut uestimenta
 eius n̄ ardeant. Ita z. de illis serpētibz
 ignis nequissimis de quibz legit' in nu
 xxi. qui uexauerunt filios isrl' in deserto
 z. hodie multos uexant in deserto clausi.
 Est z. hostis auferens se ipm homini sicut
 supbia auferit hoīem dō. inuidia p̄xim.
 sicut dicit magi' hugo de scō uictore. Au
 ferenda z. ira a corde qz ad modū tra
 bil' impedit oclm̄ mentis. Vñ impedit irā
 animū ne possit cernere uerū. Vñ cū
 festucam de oculo copis festinem' aufer
 re de oculo cordis. anrū z. quō homo qui

rabem ire h̄c in oculo uult alios iudicare
 ⁊ corrigē. Vñ q̄. vii. ypocrita ecce primo
 rabem de oculo tuo ⁊ tunc uidebit ecce
 festuca de oculo fratris tui. It̄ ec̄. xi. Omnis
 inuare primum ne memineris ad ro. xii. flo
 lite esse prudentes apud uos metipsos nulli
 malu p malo reddentes. Vñ dñs amicos su
 os p̄tē bonitatis esse ⁊ p̄tē nobilitatis ut
 nec rusticitas aliquo in ex eis exeat. Curia
 les ⁊ nobiles hui mundi parū nobiles
 sunt qui nullū malu faciūt ul' rusticitatē
 nisi ipse eis plus simile fecerit q̄ distat n̄
 p̄tē esse nobilitatis. Cum enī exire non
 possit de sacco n̄ q̄ in eo est ⁊ rusticitas ex eis
 exeat rusticitas prius in eis erat. Sp̄nam n̄
 liliū se ostendit esse aīa illa que a p̄rio
 uiculis puncta primum p̄ungit. n̄ talis est
 amica xp̄i. Vñ can. i. Sicut liliū in
 sp̄mal ⁊ c. It̄ ad ro. xii. Non uos defendē
 tes h̄m̄ s; date locum ire. cū ira ignis sit
 ab iracundis debem' nos elongare si n̄ uo
 lumus ab eis exuri. It̄ in eodē. Non uincat
 a malo. A malo uincatur qui malus effi
 citur ⁊ malicie subiectus fit.

Q̄ modis dñs

Secundo pot' ualere ad decet' placeat ira dō. n.
 hui' uicij si ostendat' quom' ira displice
 at dō. ⁊ quō placeat dñs ⁊ quō noceat suo
 subiecto ⁊ primo. Ad prīm facit illd ec̄.
 xxvii. Ira ⁊ furor utraq; execrabilia sūt
 ⁊ suplet in t̄h. in oculo dñi. Quinq; de
 causis displicet multū ira dō. Primo q̄
 hospiciū eius turbat. Vñ ephe. iij.
 Nolite irritare sp̄m sc̄m. ḡg. Dum ira
 animū pulsat sp̄y sc̄o habitatiōe suā

turbat. imo q̄n; patre ⁊ filiū ⁊ sp̄m sc̄m
 de hospicio suo expellit ⁊ dyablm intro
 ducit. sicut in pace sc̄s est locus dñi sic in
 ira locus dyā. Secdo ymaginē eius in tem
 plo dissipat. ⁊ ymaginē dyā loco eius po
 nit. Vñ sup illd Job. v. Vñū stultū in
 ficit iracundia. die ḡg. q̄ mansuetudo i
 nobis ymaginē dñi seruat qui semp tran
 quillus ⁊ s; ira dissipat que multis uirtu
 tibz p̄uar. qd quietem mentis tollit sp̄
 sc̄s ibi n̄ quiescat. Qd aut displiceat deo
 cū ymago eius in hoīe dissipatur ostēdi
 pot' p hoc q̄ dicit aug' sup illd ps. In ciui
 tate tua ymaginē ipsorū ad nichilū re
 diges. Aug' merito quide ymaginē ipsorū
 ad nichilū rediger' dñs in celesti ciuitate
 qz ipsi in sua terrestri ciuitate ymaginē
 eius ad nichilū redigerunt. ⁊ p̄ h̄ qd
 tm̄ peccm̄ reputaretur. si aliquis ymagi
 nem crucifixi in ec̄ia dissipat; ⁊ ydolum
 alicui' demonis loco eius ponit. Tercio
 displicet ira dō qui templa in cendit. ps.
 In cenderunt igni sc̄arum tuū. ⁊ i. ad
 cor. x. Nescitis qz templū estis uos ⁊ sp̄
 dñi habitat in uobis. Siquis aut' templū
 dñi uolauit dissipet illū dñs. Quarto q̄
 nullū uicū magis dēp̄nt dñm quā ira.
 Hoc uicū apte dicit dñm erigit se. vnde
 ad iratū hoīem uidet' p̄tē illd Job. xv.
 ceteridit ad uersus dñm manū suam. ⁊ cum
 omnipotentē roboratus est. currit ad
 uersus dñm erecto collo. homo iratus dñm
 ip̄m contumelios afficit ⁊ uirtutē expuere
 in faciem ei'. Job. xxx. In faciem meam

aspicere n̄ uerentur. Quanto displicet deo
ira qz dō aufert comū suam in homine.
7 dyablm facit dñari ibi. homo uacund⁹
qd̄ am̄m dñm se facit. dñi uindictā usurpat
sibi quā dñs retinuit sibi. michi uindictā
tam ait dñs ad ro. xii. 7 deut. xxx. mea 7
ultio. Vñ in uital patrū cum quidā fr̄
uenisset ad abbem philosū 7 diceret ei q
ueniret uindicare se de quodā fr̄e qui
dixerat sibi contumeliam. incepit orare
philosus abbas in hunc modū. Ds iam
nobis n̄ est necessari⁹ ut p nobis sollicit⁹
sit. qz nos ipsi sicut fr̄ iste dicit. possu
mus 7 uolumus nos iudicare. qd̄ cū fr̄at
audiuit penituit. **Quid placeat dyā. iij.**

Quatuor uo de causis de causis. iij.
placeat ira dyabolo. Primo qz ual
de potens est ad impugnationē homi
nū 7 destructionē boni. Est enī ira ignis
spūalis. Vñ sicut ignis materialis potens
est ad destructionē quā elemēta alia
7 itō maliciosi qui multū uolūt destru
ere terrā inimicōz suoz igne pugnat.
Simile 7 demones in inferno. Sic ignis
ire potens est ad destructionē bonoz
dñs 7 ignem amoris accendē uoluit in
mundo isto ad destructionē regni dyā.
De ire spūali pot̄ intelligi illd iohel. j.
Ad te dñe clamabo qz ignis comedit spe
ciosa deserti. Pulchriorē enī partē deser
ti mundi magis exurit ignis iste infer
nalis s. nobiles 7 diuites. Vñ xviiij. eccl.
Scdm ligna silue sic ignis exurdesert. et
scdm uirtutē hoīs sic uacundia illius erit.

7 scdm substantiā suam exaltabit irā
suam. ita in exercitu dyā. incendiaria ē.
ipsa causa 7 alioz incendiarioz. Scdō
placeat ira dyā. qz cecitate facit in hoīe
que multū placet dyabolo. Sicut enī ce
lesti regi acceptus ē minister intelligens
pū xvij. sic dyā. acceptus 7 ministr⁹ cecus
ipse 7 simul coruo qui uenit ad caduū
p̄mo occurrit ad oclm. Sic dyā. p̄mo uult
hoīem excecāre. sciens qz p̄ea poterit p
cipitare eum in foucā peccati ad uolūta
tem suam. Vñ in uital p̄m dixit quidā
senex. Qñ opuntur ocli aīalī tūc currit
ad molendū. alioqn n̄ ambulat mar
cure mole. Sic dyā. si cooperat oclm m̄
tis in omne peccm hūliat hoīem. Tercio
placeat ira dyā. qz p iram multū dñatur
dyā hoī. Non timet enī facē homo irā
qz dyā. p̄cipit ei q̄ntum cūqz peccm sit
n̄ parcat uyon qñ qñqz eum in ignem
picat. Ipsi dō 7 m̄ri eius n̄ parcat qñ
contumelias eos afficiat. Vñ ad ipm potest
sp̄ali referri illud pū xvij. Expediit ma
gis irse occurrē rapit scitibz quā fatuo
sfidenti in stulticia sua. Quarto placeat
ira dyā. qz h̄ peccō n̄ lucratur dyā hoīs
unū 7 unū s. totam domū unā ul nullā
ul patriam. homo uacund⁹ 7 uelut ser
pens ignē ore uomens exurit illos igne
re qui sunt iuxta. Vñ pū vij. Iracund⁹
puocat riyas qui aut̄ pacens 7 mitigat
sulcatat. Iracund⁹ enī uir puocat ore
uelud canis alios mordendo. ul latruncu
suo alios ad nā duertendo. **Quod ira**

multa mala & magna infert homini. vii.

Proximo & multū nocet ira. fere eī
 omnia mala que inferunt hoīes s
 inuicem pcedunt ex ira. scđo multū de
 beret homo se tempore ab ira. qz nisi h
 fecerit in tolerabilis & hoībz. xxvii. pu.
 Graue est saxū & onosa & arena. s; ira
 stulti utroq; grauior. & in eode cap. In
 petū dicitur sp̄c sustine quis poterit.
 & xxv. ecc. Sup plūbū qđ grauiabit
 & qđ illi aliud nom̄ quā fatiuit. a
 renam & salem & massam ferri facit
 & ferre quā hominē imprudentem. et
 fatiū & impū. xviii. pu. Sp̄m ad ual
 cendū facile quis poterit sustinere. ho
 mo iracūdul p̄cipue onerosus & am
 al suis & familiaribz. Vñ xxv. pu. Ho
 li esse amicus hoī iracundo. *Qz familiari
 tal iracūdi n̄ sit q̄renda t̄plic̄ rōne. v.*

Triplic̄ aut̄ ratiōe n̄ debz homo
 querē amicitia & familiaritatē ho
 minis iracundi. Primo qz parū du
 rat talis amicitia ignis enī ire oburit
 in eo uinctim amoris. scđo qz hoīes i
 racūdi sunt uelut lignū ignitū qđ
 osueuit ex urere ea que tangit. t̄r
 cio qz sūt uelut lignū spinosū qz pun
 git amplectentes se. scđo familiari a
 more amplectendi n̄ sūt. licet aliq̄s
 amet om̄s arborel quas h̄t spinosal.
 t̄n libenter declinat. Sic licet om̄s
 hoīes amandi sint. t̄n familiarital
 iracundoꝝ declinanda est. *Quot mo
 dis ira noceat p̄prio subiecto. vi.*

Proprio subiecto ualde nocet ira
 & hoc multis modis. Primo nocet
 corpi. Vñ ecc̄ xxx. zelus & iracūdia
 minuūt dies. Nocet & possessionibz
 Vñ xx. ecc. Obuurgatio & iniuria ad
 nichilabit sbam. homo iracūdul p
 alapa una qu; auulit centū libras.
 scđo nocet ira aīe & h̄ multiplici. Pri
 mo excecando eam. Vñ Job. xvii. Cali
 gauit ad indignationē ocl̄s m̄s & ps.
 Sup cecidit ignis & n̄ uiderunt solem.
 Ignis ire n̄ p̄mittit solē iusticie uidē.
 It̄. turbatul & a furore ocl̄s m̄s. Ph̄s.
 Duo sūt maxime d̄taria d̄silio. festi
 nancia & ira. scđo nocet aīe ira om̄ia
 bona ei auferendo. Auferit enī hom̄i
 ira miām. Vñ impū. xxvii. Ira n̄ h̄t
 misericordiam nec erūpent furoꝝ. Causa
 hui' qđ ira n̄ h̄t misericordiam & h̄ qz ua
 est inquisitrix uictorie. Ire enī finis
 & uictoria. Auferit enī ira hoī uerā ius
 ticiam. Vñ Ja. j. Ira uiri iusticiam d̄i
 n̄ opatur. Vbi dicit glo. Qui iratus
 iudicat & si iusticiam iudicat. t̄n d̄m
 exanimul iusticiam in quā p̄turbatio
 n̄ cadit n̄ pot̄ imitari. Sap. xv. ēu aū
 d̄nator uirtutū cū tranquillitate iudi
 cal & sup illd̄ Job xxxvi. Non te super
 ira dic̄ glo. Si ira correctōre superat
 aut opp̄mit qm̄ corrigat. & sub sp̄e ze
 li iusticie furor est. Zelus iusticie qui
 est q̄ ignis lampadis ardē debet de
 oleo m̄e & sicut ignis lampadē sū
 oleo destruit. sic zelus iusticie cor ho

minis destruit n̄ assit oleum m̄ie. leḡ
 de dño ihu xpo. luc̄ xxx. q̄ ipse ad de
 structionē iherl̄m quā ex zelo iusticie
 facturū erat p̄us fleuerit. Tercio ira
 nocet aīe omnia mala introducendo.
 Vñ sup̄ illd̄ puer̄ uy. Iraam̄ puocat
 rixat. diē 610. Janna omnium uicioꝝ ira
 cundia qua clausa uirtutibz intrinse
 cis dabitur quies apta ad omne scelus
 armabitur anim̄. 7 p̄u. xxix. Qui ad
 indignandū facilis est erit ad peccata
 peluioꝝ. Dāpn̄um q̄ facit ira homin̄
 ostendit salōn̄ xix. p̄u. dicent. Qui in
 patient̄ 3̄ sustinebit dāpn̄um. **De tri**

plici dāpno qd̄ puenit ex impaciencia.
 Primum dāpn̄ū q̄ sustinet impaciēs
 est dāpn̄um p̄dite paciē. Sedm̄ 3̄ dāp
 num eoz̄ que lucrant̄ est; si sapienter
 sustinuit; inuicem. Velut enī lapidi
 bz̄ p̄ciosis obruiūt cū in uire nobis i
 ferunt. Tercū dāpn̄ū 3̄ amissio sui
 ipsius. Impaciens se ip̄m p̄dit. sic paci
 ent̄ se ip̄m seruat. Vñ dñs̄ in ex̄. In
 paciencia n̄ra possidebitis aīas ur̄as.

De hys quibz̄ iracund̄ opatur. vii.
Tercio pot̄ ualere ad detest̄ ire si iraci
 dus diuersis gn̄ibz̄ rerū oparetur. Vñ
 notand̄ q̄ homo iracundus 3̄ uelut homo
 ligneam hūi domū cui qñz̄ accedit quod
 in uespe est diues 7 in mane nich̄ habz̄.
 qz̄ ignis abstulit sibi totū. ita homo ira
 cundus ad sibilum unū uerbi grām quā
 habebat p̄dit dū in uiam ul̄ in odiū
 cadit. Icō dicit̄ ec̄c̄. ii. Ve hys qui p̄dide

runt sustinenciam. Homo 7 iracundus
 q̄ demoniacus ul̄ arrepticius est. Vnde
 figurari pot̄ p̄ demoniacū illū. de quo
 legit̄ m̄. ix. maḡ artuli 7 filii meum ha
 bentē sp̄m̄ mutū. qui cū eum apprehē
 rit alludit eum 7 spumat 7 stridet den
 tibz̄. m̄. viii. leḡ. q̄ occurrerunt dño duo
 habentes demonia de monumentis exeū
 res seu nimis ita ut nemo poss̄ transi
 re p̄ uiam illam quibz̄ satis assimilāt
 homo iracundus. Itē homo iracundus
 qñ iratus 3̄. est uelut olla nimū hñs
 ignē que ebulliendo emittit q̄ in ea
 erat. Vñ xv. p̄u. Cor fatuoꝝ ebullit stul
 ticiam. Itē homo iracundus est hō insa
 nus licet n̄ sit mania eius insania. Vñ
 orati. Ira furor breuis 3̄. It̄ ph̄s. Irrogata
 in iura eius 3̄ insania qui facit. Auḡ
 insanus 3̄ qui in se ip̄m man̄ inicit
 qui gladio ire ul̄ ody se ip̄m interficit.
 Homo in se iracund̄ est uelut cāmus ig
 nem ex se p̄ducens ad imperiū uenti se
 cundū iosephū. Sic iracund̄ ad uentum
 sup̄bie ignē ire ase p̄ducit. Homo 7 ir
 acundus 3̄ uelut aper in gladiū ire ul̄ o
 dy se ip̄m in pingent. gladius dyā est
 ira ul̄ odiū. **De stulticijs iracundi 7 q̄ ir**

acundus stult̄ sit irā recipiendo. conseruā
Quarto loco pot̄ do. uindicando. viii.
Ualere ad detestationē ire si osten
 datur quanta stulticia laborat homo
 iracund̄ qui n̄ uult odiū dimitte sed
 uult se uindicare. Et possit assignari
 multe stulticie illi. Prima eius stulticia

est qd ipse uult sanare uulnus suū de
alieno uulnē. 7 sanitatē querit in alia i
firmitate in alieno malo querit domum
suū q idem est ac si aliquis in igne q̄
rat aquam 7 in spinis uual 7 in tribu
lis ficut. hanc stulticiam insinuat nob
aug⁹ dicens. Iesus 7 inuiriā passus uū
dicari uult q̄ pena cuiq̄ p̄desse possit
aliena. de aliena pena querit sibi medi
camentū 7 acquirit grande tormētū.
Secūda stulticia est qd ipse uult se uindi
care cū p̄culo sue aīe. 7 interdū corpis
7 cū labore multo 7 expensis. 7 n̄ pot
tū uindicare se ad plenū. maior enim
uindicta quā ipse sumē pot̄ est mors
asini hostis sui. s. corpis. Vñ p̄ xi. Re
dial reddā malū p̄ malo. s. expecta dñm
7 liberabit te. Liberabit in quā a labore
7 expensis. 7 p̄culo corpis 7 aīe 7 debito
gehennē cui te obligares uindicando te
mura in sania qd homo uelit se occide
re ut asinū hostis sui occide possit. si aut̄
expectaret dñm dñs uindicaret eū ple
ne hostē eius in infernali patibulo af
fligendo. Non oportet qd aliquis appe
tat uindictam de hoste suo qui sibi in
uiriatus est. qz nisi penituerit dñs tā
tam uindictā sumet de eo qz totus mun
dus faciabitur inde. Vñ in fine ysa. V
nus eorū n̄ morietur 7 ignis n̄ exingue
tur 7 erunt usqz ad sacietatē uisionis oī
carni. Stultus 7 ita in misericordē qn̄ com
passione moueri poss; circa illos qui cru
ciabitur in inferno. si sceret qualis 7

255 210
crucianus ille. Vñ legitur xv luc. de diuure
illo qui ita fuerat sine misericordia qd opamē
fuit fr̄ib; suis timent ne uenirent in locū
tormentoz. Expetuit enī erat cruciatū in fe
nalem. si quis singulis horis membratū di
lamaretur ipse n̄ tantā penam sustineret
quantū ille qui cruciatur in igne inferna
li. It̄ si totus mund' ex cogitaret quō pu
nirer aliquē 7 ille poss; totū sustine' ipse n̄
posset eū punire quantū dñs punit u
no uerbo. qn̄ dicit. ire maledōi in ignem
eternū. nisi sceret dñs cruciatū illū ita ḡ
uom esse n̄ sustinisset cruciatū passionis
ut nos essem' liberi a cruciata illo. Tercia
est stulticia qz ipse fugit pontē p̄ quō ipse
necesse h̄t transire alioquin p̄bit. 7 qz
hec stulticia sit magna ualde. sic pot̄ ostē
di. Duo h̄ntes capitales inimicitias ad in
uicem transiri sūt p̄ quendā pontem
qui iam prior ad pontē uenit cogitat qz
destruet pontē odio sui hostis. s. ex alta
parte uidet qz si pontē destruxerit ille
ex necessitate p̄bit. hostis uō nichomin'̄
transibit si post h̄i' deliberationē pontem
destruxerit. nunqz in sanus reputand' est.
Simili stulticia laborat qui delinquēt in
se n̄ uult dimittere. Pont' enī p̄ quē su
mus ex necessitate transiri ad dñm ex quo
peccauimus miā est. hunc pontē sibi fr̄a
git qui miām negat primo qui in eum
deliquit. iudiciū enim sine miā illi qui n̄
facit miām. ja. ii. Proxim' tū nichomin'
ad dñm pueniet si fecerit qz in se est. Q̄ta
est stulticia qd ipse uult se occide ut tu

tunicam hostis sui possit dilacerare. tunica
hostis ipsius caro eius est. vñ in ps. Con
cidisti sacculum meum etc. Sacculus uocatur ibi ca
ro xpi. Si autem caro xpi sacculus erat. uest
is humilis. multo fortius caro cuiuslibet
potest dici uestis. Vñ qui animam suam occi
dit ut corpus hostis sui ledat. per dicta stul
ticia laborat. hanc stulticiam ostendit au
g. sup illud ps. Gladius eorum intret in corda
ipsorum dicent de persecutoribus qui ita iniani
unt. cum quis per corpus suum gladium intret
ut tunicam alterius ledat. Gladius per
intret in eorum persecutorum quam in corpore
eius quem persequuntur. Quinta stulticia est
quod ipse de se factam facit unde ignem
accendat in quo facit ut ei hostis obuia
tur. s. se prius oburit. hanc stulticiam
ostendit aug. sup illud ps. In laqueum ca
dat in ipsum sic dicens. Nemo malus est
qui sibi prius non noceat. sic putato ma
liciam esse quam ignem si in cendit uel ali
quid illud quod ad moues igni prius ar
det. nisi ardeat non accendit aliud. Verbi
gratia. cum factam apponit igni prius ar
det ut aliud possit in cendere. Ita ergo
malicia procedit ex se et quod uasta ante
quam profundit de quo ramum ledit. u. iudi
cem hunc non ledat. malicia tua ut alteri non
noceat fieri potest. quod autem tibi non noceat fieri
non potest. Ite propheta. Inpossibile est ut iniquitas
prius ledat hominem iustum in quem tendit
quam cor iniusti unde procedit. Sexta stul
ticia est quod in ipsum quem amauit sanum
deseruit cum fides sit infirmus ad mortem

quod non solummodo stulticia sed et perditio et
excoelitas magna. quod ille qui amat sanum
tenuius amandus est cum factus sit infirmus.
Hanc stulticiam ostendit boetius in libro
solationum dicens. Apud sapientes nullus
locus odio profusus relinquunt. Nam bonus
quis non stultissimus odit. Malos autem odit
ille ratione caret. Nam sicut corpus lingue
ita uicioritas quasi quidam morbus est animae.
Cum ergo egros corpore minime dignos odio
sed potius miseratione iudicemus multo ma
gis tales miserandi sunt. non insequendi
quorum mentes in peribitali cum languore atroci
ori urget. Septima stulticia est quod cum ali
quis abstulerit sibi aliqua de suis ipse in
uindictam eius periclitatur ea que sibi remanserunt
fatiuus est. cum aliquis abstulisset pallium
si ipse in uindictam tunicam uel super tuni
cale periclitaretur in rodanum. Vel cum aliquis
liberum abstulisset si ipse periclitaretur uel
a tota hereditate sua se exheredaret. Sic
fatiuus est cum aliquis abstulerit pallium
sue fame detraheo. si ipse hac de causa
periclitetur illa pulchra et speciosam uestem
innocencie quam in die iudicii toti mundo
ostensurus est. Hanc stulticiam ostendit
seneca dicens. Ridiculum est odio nocentis
innocentiam perdere. et in ps. Custodi in
nocentiam et ceterum. Fatiuus est qui illata sibi
uiria ob hoc a celesti hereditate se exhere
dat. hostis abstulit sibi terram et ipse au
feret sibi celum. Primo perdit sua et in perdit
se ipsum. Octaua stulticia est quod cum ipse de
omnium oronem. ipse male dicit sibi scilicet

291 211
omnē modū loquendi. dicendo s̄ uerbū
illud. dimitte nobis debita nr̄a. r̄c̄. sicut
aliquis sic dicit. Sic d̄s me adiuuet sicut
uerum dico. male dicit s̄ sc̄dm̄ modum
loquendi nisi uerū dicit. Stulticiā h̄ac
ostendit anastasiū dicens. Si n̄ dimittis
iniuriam que t̄ facta ē. n̄ orationē p̄
te facis s̄ maledictionē sup̄ te in ducis. cū
dicit sicut r̄ nos dimittim̄ debitoribz. r̄c̄.
Vñ de tali dici pot̄ illd̄ ec̄. xxxv. Vñ
orant̄ r̄ unus maledicens. cuius uocē ex
audiet d̄s. emendū ē ne uocem male
dicentis n̄ penituit. forsitan t̄n̄ si in p̄lo
na ec̄c̄ie sic diceret dicendo n̄ peccaret
ut si simplex est. r̄ uerba illa n̄ intellige
ret. Nonna stulticia ē q̄ cū ipse sit multū
oueratus debitis p̄ quibz ipse poni debz
in carcere horribili n̄ ea hic soluerit et
aliqs̄ eū delere uelit de tabulis credito
ris. r̄ se scribere r̄ p̄ eo redere. Ipse t̄n̄ ren
nit qui alicui facit iniuriam. p̄ debitis
eius respondet. si t̄n̄ ille patient̄ sustinet.
Vñ c̄. vi. Si dimiseris hominibz peccata
eorz. dimitte uob̄ pater nr̄ celestis peccā
nr̄a. r̄c̄. xxxv. Dimitte primo nocēti
te r̄ tunc p̄ cuncta r̄ peccata soluent̄. Vbi
dicit nr̄c̄. Indignū ē d̄m̄ esse ei p̄piciū qui
crudelis est in p̄ximū. Auḡ. Vnusq̄sq̄ ta
lem in indulgenciam est accepturus a deo
quale ipse dedit p̄ximo suo. Via ualde
agria ad optinendū adō remissionem
peccoz̄ suoz̄ est remissio iniu
riaz̄. q̄ significatū ē. iij. q̄. iij. cap. in mu
liere illa que debita sua soluit de oleo s̄

ab helyseo multiplicato. In oleo eū mīa
intelligit̄ qua iniurie illare remittitur.
hominū uō qui n̄ uult dimitte aly. n̄ di
mittitur aliqd̄ suis p̄abz nec alienis.
Vñ sup̄ uis ec̄. xxvii. Quis exorabit p̄
delictū illius. die nr̄c̄. frustra q̄s p̄ illo
orat qui fr̄i caritatē debitam negat. r̄i
p̄ncipio eiusdē capli. Qui iudicari uult
inueniet a d̄no iudiciā. r̄ peccata eius
seruant̄ seruabit orōnem illius. qui n̄
uult dimitte fr̄i suo despicit d̄s. Vñ ec̄
in eod̄ cap. Homo homini seruat iram
r̄ adō querit medelā in homine simile
sibi n̄ h̄t mīam. r̄ de peccatis suis depeca
bitur. Ipse dū caro sit reueruat iram
unde r̄ p̄pationem querit adō. Nec solū
oratio talū a dō despicitur imo r̄ oblatō
Vñ c̄. v. Si offeris mun̄ tuū ante altare
r̄ ibi recordatus fueris q̄ fr̄ tuus h̄t aliqd̄
aduersus te. relinque ibi mun̄ tuū ante
altare r̄ uade p̄ul̄ reconciliari fr̄i tuo r̄ t̄
uenient̄ offeres mun̄ tuū. Oratio uō illi
qui sibi iniurias illatas dimittit. n̄ solu
ualet sibi s̄ alius. Vñ s̄. xy. Si steterit
moyses r̄ samuel corā me n̄ ē. n̄a mea ad
p̄tm̄ istū. Vbi dicit gr̄. Quid ē q̄ moyses
r̄ samuel ceteris p̄ribz in postulatōe pre
ferunt̄. nisi q̄ duo isti t̄n̄ in omni testa
menti ueteris serie r̄ p̄numial orasse le
guntur. Vnus a p̄lo lapidibz impetit̄
r̄ tam̄ p̄ lapidatoribz ipse p̄catur. al̄
ex p̄ncipatu eicitur. r̄ ait. Absit a me
h̄ p̄cēm ut cessem orare p̄ uob̄. Decima
stulticia est qd̄ ipse simili d̄m̄ simile

pugnat cum pocul fit inanis pugna
amore in odium pugnandum & sicut aq
pugnat in igne. Vñ pu. xxv. Si esur
erit inimicus tuus ciba illi si sitit po
tum da illi. sic em facies carbonel ege
res sup caput ei. Patencia in pacie
tam pugnandum est. bonitate in malicia
am. sapia in stulticia. pu. xxvi. Ne re
spondeas stulto iuxta stulticiam suam
ne efficiaris ei similis. Ad ro. xy. Noli
vinci a malo. s. vince in bono malo. Vñ
decima stulticia & q ipse occiso uno filio
matris sue cocie uult ei aliu occide. luc
tum uolens ei adde sup lucru. Ad hoc
pot referri illd q legitur. ij. r. xiiij. de
muliere instructa a ioab que dixit dauid
regi qd cu duos filios haberet. & alit alie
rum interfeciss. ueniat cognatio defuncti
uolens interficere illu qui remanserat sibi.
Duodecima stulticia & q ipse deseruere uult
in mortuu. qd n solum stulticia est. immo
& magis e crudelitas. Vñ lancea que xpm
mortuu uulnerauit. dua uocatur cu cla
ui dicantur dulces. Membru xpi uiuu est
homo existens in caritate. Quasi membru
x mortuu & homo existens in peccato mor
tali. Vnde unguenta dulcis amonitionis
paranda essent. s. n est deseruendu in illu
qui iam mortuus e. De unguentis q pre
parauerunt scilicet mulieres ad corp' xpi mor
tuum in unguendu ut leg' h. ult. Tercia
decima stulticia & qd ipse querit de fre
suo sup h q fecit sibi ut dixit tpe in sanie
& uult uindicare hanc insaniam. Insinuat

nobis seneca dicens. male de te loquitur
supple ita tu dicis in. & subdit. mouer si
h iudicio facerent. ve morbo faciunt. & luc
xxij. Dne pat' dimitte illis qz nesciunt qd
faciunt. Si aliquis habet freem insanu
qui ei dicitu diceret ut alapam daret. et
ex alia parte se ipm gladio interficeret. ipse
plus deberet dolere de malo qd fit in sanus
sibi met faceret. qua de h q. ab ipso susti
neret. Sic qui in uiriam patitur magis
dolere debet de peccato inuiriantis. qua
de inuira sibi illata. Vñ act. xi. legitur
de beato stephano qd positus genibus p
lapidatoribus suis orauerit. Qm uo orauit
p se n legitur genua flexisse. Non debet
aliquis admirari ul indignari si cocus e
um impugnat sibi poti' uasca debet qua
sibi ab eo n cauit. Velut cocus & homo
uatus. ido debet cauere sibi ille qui uat
n. ne eum offendat. Quartadecima e
stulticia qd cu ille q h' aliquem odio cap
tus teneatur a dyabolo & sciat qd dyab' mor
tem eius sitit. tam ipse n uult dimit
tere illd q nich sibi ualeat. imo ualde s
noxiu & s. octiu ut a dyab' dimitatur.
Odiu uelle retine. est uelle retine peccm
suu. Non remittenti odiu nich remitti
tur. & luc. vi. Dimitte & dimitter' uob.
Immo retine octiu est retine dyabolu.
Quia insania uacundoz est qui odiu q
n h' n amaritudine do & eius regno
ponunt qui de odio thesauru suum
faciunt. nec uolunt amutare illd pro
thesauro di. Quintadecima stulticia est

qd ipsi odunt & psequuntur illi qui aurum
& argentum & lapides preciosos eis precar
unt se redimant & coronam eternam hab
cent. De redemptione ista legitur xiiij. p. u.
Redemptio anime uiri pprie diuicie. Pro
prie diuicie sunt hominum tribulationes
Non enim ex corde suo potuit deus hominem
in huius mundi miseris. s; homo pcurat
ut sibi h de fabricatione die ps. Super
corsum meum fabricauerunt peccatores.
fabricauerunt in qua coronam perpetuam.
Qui facit alicui malum uel dicit. si ipse pa
cienter sustineat lapidem unum preciosum
in coronam eius ponit. ideo diligendi sunt
psecutores tamquam beneficia. Vn luc. vi. Dili
gite inimicos uos boni facite his qui o
derunt uos. Benefacite maledicentibus uob.
ad ro. xij. Benedicite psecutoribus uos benedi
cite & nolite maledicere. Duabus de causis
benedicendi sunt psecutores. & qz boni nob
faciunt & qz aliam remunerationem non
expectant. ideo dicit aplos. his benedicite. Et
uindicta se de psecutore. videtur malum
p malo reddere & ideo malum eueniet ei p
xx. Qui reddit malum p bonum non recedit
malum de domo eius. Si tamen aliquis obici
at qz psecutor non facit illud bonum quod
facit ex intentione & ideo non est diligendus
p deo quod spina que claudit uineam ali
cuius & prohibet ingredientem pungendo
eos amatur ab eo cuius & uinea licet illud
bonum qz ei facit non ex intentione faciat
Septima decima stulticia est qz cum uacuum
amorem suum uenalem habent. nolunt

212
tamen uendere ei qui carius emeret. s; deo.
Quod ipsi amore suum uenalem habent pa
teret ex h quod nolunt amare nisi beneficium
suos uel amantes se. nolunt habere amorem
uel aliquod beneficium precium amoris sui
s; si ipsi pro uellent inimicos diligere
deus ualde care emeret amorem eorum. daret
enim amorem suum pro illo & regnum celorum
Quoniam deus in die iudicii ponet rationem de
amore de quo est maximum preceptum &
dixerit aliquis se amasse aliquem quia ab eo
amabatur uel quia beneficium suum erat. prodebit
deus. De hoc amore nichil est de deo. de illo
iam solutum est. Cum autem dixerit ali
quis se amasse pro illis eos qui uiuunt &
uiuunt defendebant se ne amarentur
tunc dicit deus istum amorem debeo uob
Venite benedicti patris mei percipite & c. Ad
h pertinet illud qz. v. Si diligitis eos qui
uol diligunt quam mercedem habebitis.
Nonne & publicani hoc faciunt. & luc
vi. Si diligitis eos qui uos diligunt. que
uobis est gratia. & post. Verumtamen diligite
inimicos uos. & sequitur. & erit merces
uira magna. Cum homines ita faciant lucrum
muru & quo cum deo lucrari nolunt. & q
modo amorem suum deo nolunt dare pro
regno eius quod darent alicui homini pro
modico beneficio. Septima decima stulticia
est qz ipsi reputant honorem quod est in
ueritate uilitas. Dicit aliquis. non possum
sustinere tamen detrahit quod de malo in illa
to non me uindictam reputans uilitatem
esse non uindicare se cum tamen uindicare se

potius uilitas sit in multis casibus. Vnus
casus est quoniam stultus insanit; qui sibi iu-
ciatur. Alius casus est quoniam in uilitate persona. ut
leprosus uel lorumpes. Tunc enim homines magni
cordis dedignantur uindicare se de illis.
Volunt enim maculare manus suas ibi. Vnde
seneca. Quibusdam libenter pareat a quibus
te uindicare fastidiosas. ab his non aliter
quam ab animalibus paruis et inquinantibus
reducenda est manus. Si ergo non possis iu-
dicare te absque spirituali inquinacione ma-
nuum. et cum ille qui inter te in uiriam in
hoc insanit et stultus. non est uilitas sed
potius honor si te non uindicas. Seneca.
Magni animi est in uiriis in summa
paciam pati. psalmus xx. Si magnanimus fueris
nunquam dices et contumeliam fieri de inimico
dices non nocent in se. huius animi notandi.
et cum illum in potestate tua uideris uindictam
putabis uindicare potuisse. scito enim ho-
nestum et maius genus uindictandi esse ignos-
cere. psalmus xx. Honor est homini qui sepa-
re a contencionibus. os autem stulti miscet con-
melus sicut honor et separare se a contenci-
onibus sic uilitas; in contencionibus os suum con-
uicio alicuius maculare. Octauadecima stul-
ticia est quod ipsi odiunt illos qui sibi ipsi
contumelias et prohibitiones in uiratores. Peccatum
uero odii et alia peccata que in eis sume no-
cent que dominus precepit odio haberi uolent
odire in psalmis. Qui diligunt deum odire
malum. De nocuimento peccatorum dicitur; in
principio tractat. hoc tam addi potest quod
peccatum est occasio miseriarum omnium que nobis

accidunt. famel enim et sitis et frigus et ca-
lor labor et infirmitas et mors sequere se
peccati. fuit enim homo peccator; ipse non cruci-
aretur penam huiusmodi. Siquis interfecit
se alicui fratrem suum ipse haberet eum odio
precipue si sine peccato possit hoc facere. Quoniam
magis debemus peccatum odio habere quod in-
terfecit nobis omnes illos de parentela nostra
qui mortui sunt et illos qui remanse-
runt interficiet. et nos ipsos in miser-
is omnibus quas in mundo isto uidemus
possemus odium peccati colligere quoniam aliquem
moru uidemus debemus cogitare quam
malum sit peccatum facere ex quo talia stipendia
sequuntur. apostolus. stipendia peccati mors.
Legitur quod adam et eua quoniam uiderunt mor-
tem abel luxerunt. et annis intelligentes
illa mortem sequere esse peccati. Est mirum
quod homines peccatum amare possunt. cum occa-
sione ipsius tot miserias incessantes
sustineant. Ad miserias enim huiusmodi odium
peccati deberet in eis renouari. Homo
qui alium habet odio ualde fatuus est. A-
mat enim societatem eius que odit. et uult
cum eo ire in infernum quod ualde mirum est.
Mirum est et quod ipse malicia quam in honeste
odit in se diligit propter unum delictum.
et quod uidet in homine omnia bona que in ipso
uidet odit propter modicum quod dyabolus habet
in eo odit quecumque habet deus ibi. in quo as-
similatur ei qui castrum patris sui odiret
propter communi unam hostis sui que est; ibi uel
totum agrum unum odiret propter uirtutem unam
que ibi est; fuit breuiter dicta homo

qui uult uindicare se stultus; iram recipiendo obseruando uindicando. Ira recipiendo stultus; quia cum sit eius dicitur ei unum uerbum; et ex alia parte dicitur gladio ire uelut ipsum interficere ipse non curat de gladio dicitur ablati et solui de uerbo fratris. h. stulticia in sinuatur Job. ubi dicitur. Virum stultum interficit iracundia. quod dicitur. Ex stulticia est quod ab iracundia permittit se occidi. Stultus est in seruando iram cum sit ignis quod inuit salom dicitur. ecc. vii. Ira in sinu stulti requiescit. Quis non exauciet carbonem si in sinu suo ceciderit nisi stultus. vi. Nunquam potest homo abscondere ignem in sinu suo ut uestimenta eius non ardeant. Stultus est in iram indicando. vii. xii. p. facit indicat statim iram suam hominibus cum ira furor sit; et indicare hominibus se esse insanum. Item qui indicat iram suam hominibus succedit domos uicinarum suorum eo quod domus sua ardeat. cum potius cogitare deberet quomodo ipse domum subueniret. Sicut non est ferenda sententia quam insanus dicitur. sic non est preferendus sermo quem ira dicitur. cum ira sit furor. Homo uirtus non taceat ostendit se magis stultum quam ipse sit. multa enim dicitur que facturum non est. vii. xiii. p. Qui impatiens est exaltat stulticiam suam.

Sex iniquitates hominis qui uult uindicare se. ix.

Quinto potest ualere ad detestum ire si ostendatur multiplex iniquitas que est in homine irato qui uult uindicare se. Prima iniquitas eius est quod ipse auctoritate sua constituit se iudicem inter se et inter

iniuriatorem suum. Secunda; quod ipse in eadem causa uult esse actor et iudex. Tercia; quod ipse uult uindicare se pendente die que ei assignata est. ut plenarie ei iusticia exhiberetur. Dies ista dies iudicij est. apoc. nolite ante tempus iudicare. Quarta iniquitas est quod ipse impunitum uult relinquere illum a quo debuit in capite. scilicet se ipsum qui semel magis nocuit quam alius. quicquid potuit alius inferre ei minus; odio quo ipse animam suam interficit. Quinta iniquitas est quod ipse non reddit pacem iniurianti quod debet ei sicut iniurians debebat ei innocentiam. Sexta iniquitas; quod iusticiam que ex solo iudicio debet procedere ex iniquitate uult elicere quod ex ira et odio est. **De duobus exemplis que ualent ad detestum ire. x.**

Sexto possunt ualere ad detestum ire exempla. et inter exempla optimum est exemplum ipsius christi. quem uidemus pacatissimum esse. qui ultimo facit uindictam de inimicis suis. bene debet sufficere ei quod ita cito uindicaretur de inimicis suis. aug. Summa religionis est que colitur in mari. de beato b. et legitur quod appropinquante morte eius cum requireretur a fratribus quod doceret eos aliqua salubria. dixit eis. Alieno sensu magis quam meo credidi. Iesus uindictam non expecit. nullum scandalum facere uoluit et si feci sedauit ut potuit. Septimo potest ualere ad detestum huius uicij h. quod dominus ab eo qui uult uindicare se et dimissa uidetur repetere. ad quod pertinet uidetur illud quod legitur. xviii. de illo qui uoluit dimittere com-

seruo suo a quo dñs eius recepit uniu-
sum debitū prius dimissum sibi.

De cōs diuisionib; ure *xi.*
Dico de his que pertinent ad detest-
re consequent' ponende sunt diuisiones
ad uiam pertinentes. Notandū g' q' unā qdā
que bona ē qua hō ualatur uicino de q'
ex. vii. melior est ira risu. q' p' tristitiam
uultus corrigit' anim' delinquētis. Est ali-
a ira que mala ē qua homo ualatur p' se
de qua intelligenda sunt illa que dicta
prius. et ista dual' h' spēs. Quodā enim
subita est et sine de liberatione rationis
que uenialis ē. Alia uō cū deliberatione
et sensu rationis que mortalis est. Has
duas spēs tangit dauid dicens. Insci-
mini et nolite peccare. q. d. Si subita ira
insurgat in uobis nō desinat ratio. In
uō que cū de liberatione est si in ueterescat
odium dicit'. Est enī odiū ira in ueterata
quā uidetur ap'le phibē ad ephē. iij. di-
cens. Sol nō occidit sup' uacuitiā iram.

Ade vi q' ualent ad detest' ody. *xij.*
Ad detest' ody spāl' possūt ista ualē
Primo illd' gen' xlix. maledictus furor
eius q' p'riax et indignatio ei' q' dura
Secū illd' j. jo. iij. Omnis qui odit frēm
suū homicida est. Tercio h' q' odiū spāl'
est caritati contrariū que ē maxima uir-
tus. maxime placens dō. et maxime displic-
ens dyab'lo. Qd' maxime displiceat dyab'
patet ex u'bis gg' dicentis. Non curat an-
tiquus hostis ut terrena uobis tollat. s; ut
caritatē feriat. De placencia uō dī. mani-

festū pot' esse p' h' q' dixit dñs jo. xv. hoc
est p'ceptum meū ut diligatis in uicem.
Quarto q' cū torquetur hō p' que pec-
cat. et ille qui manet in odio iniuriat' s'
illat' nolit dimitte. ipse punietur in h'
q' nec peccata sibi remittent'. fatuus est
qui unā iniuriam nō uult remitte. ut
nulle ul' plura sibi peccata remittant'.
Quintū ē h' q' ira et odiū contra naturam
uident' esse in hōie. cū homo sit mansue-
tum animal natura et misericors. Vñ
Job xxvi. Ab infancia mea creuit
mecū miseratio et de miris mee uero et-
egressa mecū. mansuetudini uō que est
in hōie attestatur forma et dispositio ex-
terior' hōis. In omni enī sp'e animal'
figura corpus et mēbroz nature exterior'
attestatur. sicut unguet' acuti foveet' et
magnū et aduacati et dentes et fissio ocul'
magna attestatur rabies ut apparet ī
leonib; et contrariū uō mansuetudini at-
testatur in hōib;. Sextū ē hoc q' cupidi-
tas et alia peccā consistunt in appetitu alie'
boni s; in ordinare odiū consistit in appe-
ritu illius mali. Vñ maioris p'uitatis
et malicie uidetur esse q' cupiditas et simi-
lia peccata. Et notandū q' unā pot' diui-
di in iram occultā que nō p'umpit in ex-
teriorē iniuriam. et iram p'ripentem
in iniuriam in terriorem. siue sit iniuria
uerbi siue f'ci. De p'ima ira dicit dñs g'.
v. Omnis qui ualatur frī suo reus erit
iudicio. et p' subdit de scda ira. Qui d'p-
erit frī suo racha reus erit oculo. Qui

214

aut dixerit fatue reuertit gehene ig-
nis. Rada interiectio indignans est
si non nominat aliquam spalem etumelia
S; qui dicit sibi suo fatue nominat spa-
lem etumelia. It pot un diuidi in ua-
qua homo sibi uascitur. et uam qua p-
ximo uascitur. et ua qua uascitur deo.
De pma ua dicit socrates. Inuicid cu alit
uata desierit sibi uascit. De scda ua dem
est prius. De ua uo qua aliquis uascitur
do qualis; ua eoz inique blasphemacu
dm pot intelligi uo ecc. xxvii. Qui in
altu mittit lapide sup caput ei cadet.

De peccis ex ira puenientibus. xiiij.

Sequit de peccis que ex ira pueniunt
Prouenit aut ex ira l. vii. pu. xvi.
Sicut carbones ad prunas et ligna ad ig-
nem sic ho uacundus suscitatur rixas. et xxvii.
eo. Homo uacundus incendit litem. Ex
ira eni sequitur guerra in cendia et homi-
cidia et alia in iectio manu in iusta et in-
pina et similia. De lite non dicitur in qz de il-
la dicitur cu alit peccis lingue. De rapi-
na uo dicitur in tractatu de auaricia de
alut uo hic dicitur et primo de guerra.

De xij. a debent hoies cohibere a guerra. xiiij.

Quodcum uo sunt que debent ho-
mines cohibere a guerra. Primum est
guerra qua habentur cu hostibus inuisibilibus
Job. vii. quia est uita hois sup terram.
It Gen. vii. dicitur est ad serpente. Inuincit
al ponam inter te et muliere et sem tuum et
semen illi. Guerra ista ualde periculosa est
propter calliditate demonum. Gen. iij. Serpens

erat callidior omnibus animantibus terre et ip-
sorum longum exercitium pugne. Et enim guerra ista
non cessauerit ex quo adam de iectus; in lon-
gum usus et experientia multum uidetur docuit
se eum et ipse conuictatem pugne. g. g. Assi-
dua repetitione dyaboli repetat ut saltem te dio
uincat et ipse maliciam demonum qui in cel-
santur sicut sanguine nostrum. vii. pu. xvi.
dyaboli sanguisuga uocat. ubi sic dicitur. Sanguis
fuge due sunt filie et quod demones inuisibi-
les sunt. Job. tunc maxime impugnaris si
te in pugnari nescis. et quod magnum dam-
num est si quis uincat. Regnum enim eter-
num amittit et patibulo infernali afflige-
tur. Si autem aliquis uincat multum lucratur
quod remunerabitur regno eterno non acci-
pitur redemptio de ista guerra et ut bre-
uiter dicam sicut dyaboli peior et hoies sic guer-
ra qua habemus cum dyaboli et peior qua guer-
ra que quis habet cum hominibus. Sicut autem
aliquis princeps quibus habet aliquam guerra
forte et periculosam studet pacificare alias
guerras sibi in mercentes sic debemus
pacificare cum hominibus ne a demonibus su-
peremur. Ad hoc uidetur pertinere illud
Job. xl. memento belli et non addes amplius
quod loqui. Vbi dicitur glo. Si occulsi hostis
bellum contra te consideras quicquam a me paris
non accusas. Ite gladium tenet hostis ut me
punit. Quia insania uerbum durum sibi
dicitur plangere et gladium capiti immin-
entem non timere. Quia et fatuitas quod aliquis
captum se dyabolo tradat ut pualet sibi suo
cum scriptum sit quod crudelis est et non miserebitur.

icō reges et principes huius mundi de facili
vincuntur a dyabolo quia alias guerras habent et non
sufficiunt resistere ex utraque parte. Abacuchus
ipse de regibus triumphabit et tyranni in
diei tui erunt. *De vii signis quod dominus amat*

Secundo debet cohibere pacem. xv.

Secundo debet cohibere pacem. xv.
homo a guerra hoc quod dominus ad amat
pacem et per contrarium odit guerram. Et possumus
multa signa ponere per que apparet quod
dominus multum amat pacem. Primum signum est
hoc quod dominus uoluit in mundo isto nasci
tunc uniuersus orbis pacatus fuit. et du-
rauit pax illa. xv. annis. tunc impletum fu-
it illud ysai. y. Conflabunt gladios suos in
uomeres et lanceas suas in falces. Spua-
lit et non uult deus habitare alibi nisi pax
sit ibi. Vnde in pace factus est locus eius. Secundum sig-
num est quod dominus amat pacem hoc quod cum ipse
natus esset tam cito commendauit pacem hominibus
multitudine angelorum dicente. Gloria in excelsis
deo et terra. ut habetur luc. y. Tertium signum est
quod ipse uocauit pacificos spiritualiter filios
sui dicens. Matthei. v. Beati pacifici quam filii dei
uocabuntur. Quartum signum est hoc quod ipse
mirtens apostolos uoluit ut homines
ad pacem hortarentur dicent. Matthei. x. Intran-
tes autem domum salutate eam dicentes. Pax
huic domui et ego mirtens discipulos dedit
sibi mandatum de exhortatione ad pacem
dicent. luc. x. In quacumque domum intra-
ueritis primum dicite pax huic domui.
Quintum signum est hoc quod dominus relicturus
discipulos suos pacem spiritualiter tamquam
hereditatem eorum reliquit eis dicens. ioh. xiii.

Pacem meam do uobis pacem relinquo
uobis. Post resurrectionem et uenit ad
discipulos suos commendauit eos dicens. Pax
uobis ut habetur ioh. xx. in duobus locis. Scri-
tum signum est hoc quod dominus ita care uoluit
emere pacem nostram. Non enim uoluit ut nos
reconciliaret et maritari et uoluit filium
dei nature nostre infirme ut ista pax refor-
maretur. Ad huc et pacem paratus est
peccatorum emere ualde care. Quancumque enim
aliquis peccauit. si ipse penituit deus pa-
ratus est ei dimittere omnem offensam.
et emere pacem illi regno eterno. honorabilis
est pax ista peccatori. si habet deum in suo cir-
cere non debet pacem aliam honorabilio-
rem ab eo querere. Et ut breuiter dicam spuale
officium filii dei fuit pacem reformare. hac
de causa uenit ipse in mundum istum et fuit
ibi plus quam xxxij. annis. Vnde ephe. y.
Ipse est et pax nostra qui fecit utriusque unum
eterno deberent homines cohiberi a guerra
propter mala que inde sequuntur et bona que
amittunt. Primum malum quod ex guerra
sequitur odium est. de una guerra sunt
quam nulle homines in peccato mortali odij. s.
Illi autem qui sunt in peccato odij. homicide
sunt iuxta uerbum beati iohannis in prima canonica
sua. Sequitur et inde homicidia et frequenter
illi qui moriuntur in bellis moriuntur
et morte eterna. quod maximum periculum est.
hoc enim dampnum irrecupabile est. Vnde
matthei. y. Rachel plorans filios suos et nolu-
it consolari quia non sunt. Sequitur enim inde
incendia locorum sacrorum et rapine et furti

filij agricolaz fures efficiunt. filij p[ro]sti-
tuunt. omittuntur & infinite elemosine.
& infinite alia bona. Quarto debet cohi-
bere hoīes a guerris hoc q[ue] in guerris
malū p[ro]prie inferitur hys qui nō meru-
erunt. Si in guerris mala recipiunt illi
qui in culpa sunt. h[oc] tolerabilius est. sed
illi parū ul' meli[us] mali recipiunt. Innoce-
tes uō dep[re]dantur. iuxta illd[um] ysa. lxx.
Qui recessit a malo p[ro]de patitur. It[em] que
quid delirant reges p[ro]secuntur achiui.
In h[oc] tyrān[ia] hui[us] mundi p[er]uul se h[ab]ent q[ui]
dyaboli in inferno. Illi enī nō nocent ibi
nō illis qui meruerunt. Tyranni uō in gu-
erris suis p[ro]cul nocent illis qui innocen-
tes sunt q[ui] nō s[unt] parua culpa. cū innocen-
tes dō sp[irit]u ad hereant & in eo fiducia ha-
beant & sint in eius p[ro]tectione p[ro]p[ri]e. Inno-
centes & recti adheserunt m[er]ito. Deus
custodiet rectoz salutē & p[ro]teget gradientes
simpliciter. In guerris & inferitur malum
paup[er]ib[us]. magis enī dāpnificatur aliqua
paup[er] mulier q[ua]m gallina una aufer[re] ei
quā aliquis qui multū diues est. dāpnifi-
catur in mille martis sic uidua paup[er]cula
de qua d[omi]n[us] loquit[ur] luce. xxi. Plus misit i[n]
gazophilaciū d[omi]ni murendo duo munita q[ua]m
omn[is] alij scdm iudiciū d[omi]ni. Quito deberet
cohibere hoīes a guerris h[oc] q[ue] iux est q[ui] male
accidat eis qui guerras faciunt. aut enim
malū inferitur eis & sic malū accidit. aut
ipsi inferunt mala alijs & tūc deterius
accidit eis. melius ē enī mala sustine[re] quā
mala face[re]. Vñ p[ro]p[ri]e melius ē humiliari cū

215
milib[us] quā diuidere spolia cū sup[er]bis. Sec-
to debet cohibere hoīes a guerris difficultat
disiulendi illis qui guerris inter sunt. Cum
enī unus aliū paratus sit uiuere & forciores
sunt ex eo q[ue] sunt simul. unusquisq[ue] uidet
esse quedā occasio om[n]i maloꝝ que sunt
ibi. Vñ job xly. dicit de corpe d[omi]ni. Corp[us]
eius q[ui] scata fusilia & spactu squamul sese
p[ro]mentib[us]. Septimo debet cohibere hoīes a
guerris hoc q[ue] nulla ul' parua utilitas inde
sequitur. q[ui]n aliquis guerrā facit ut sua re-
cipet. plus ualeat q[uo]d ipse in guerra expen-
dit quā q[ue] ibi acquirit. Quō uō aliquis
guerrā facit ut uindicta frēm ul' cogna-
tum sibi occisum. nulla utilitas ex hoc se-
quitur illi qui mortuus ē. meli[us] est defū-
to q[ue] p[ro]curaretur q[ue] homicida p[ro]p[ri]e eius
iret ad partes t[er]restriat ul' q[uo]d p[ro]cessio
fieret a ministris d[omi]ni sup[er] interfectū cū aq[ua]
benedicta & cruce. nō cū igne maledictio &
lanceis & uexillis sicut a d[omi]ni ministris
multociens fit. Octauo debet cohibere ho-
mines a guerris frat[er]nitas que inter hoīes
est. Om[n]i enī hoīes naturali fr[ater]s s[un]t. q[ui]
ex uno patre & ex una m[ate]re p[ro]cesserunt.
sicut adam & eua. fideles uō p[ro]ter h[oc] quadā
sp[irit]uali fr[ater]nitate fr[ater]s s[un]t. q[ui] ex uno pat-
re deo nati s[un]t & ex una m[ate]re eccl[esi]a. et
celestem hereditatē diuisiui. Vñ inimicitia
cayn est q[ue] inter fr[ater]s lupi ul' serpentes
uidentur esse h[oc] homines qui bella mo-
uent intra hoīes. Seneca. ferina rabies
est ista sanguine & uulnib[us] letari & hoc
ul' abiecto homine in siluestre. ul' m[ate]re

inter serpentē et hominē naturales uidentur inimicie. Vñ Gen. iij. Inimicicia potestatem inter te et mulierē et semē tuū et semē illius. Vñ serpentes se esse ostendunt qui ad homines inimicicias hñt. Immo peiores serpentes et lupus uidentur esse. Serpens enim serpenti non nocet. ut lupus lupo. et si animalibus alteri speciei noceant. homo uero nocet homini. Seneca. Inimicissimus est homo homini. leo leoni non nocet. lupus lupum non mordet. Vere camel uidentur esse homines tales qui ad inuicem certant. Homo debet cohibere homines a guerris hoc quod homines qui guerras amant spaliunt filii dyaboli sunt sicut prius dictum est. Decimo debet cohibere homines a guerris miseria que sustinent homines qui guerras faciunt. ipsi enim de nocte incedunt armati. in fame et siti et frigore si tamen per deum sustinerent quantum sustinent per dyabolum magnum meriti essent apud deum. Vñ in ps. Contritio et infelicitas in uis eorum et uiam pacis non cognouerunt. Undecimo debet cohibere homines a guerris dubius euentus belli. Quia enim illi qui fortiores se credit deterius accidunt in bello. Vñ y. Re. xi. Varius est euentus belli et nunc hinc nunc illud sumit gladius. Si aliquis fortis est ipse inueniet alium equum fortem. Vñ se. xlii. fortis iniegit in fortē et ambo pariter corruerunt. Si aliquis malus est uix erit quando aliquem equum malum inueniet. Vñ ps. xvi. Semp uirgia querit malus. angus autem crudelis mittetur contra eum. ut per hanc uitam quando dyabolus ad eum mittitur

et eum deferret in infernum. ut in presentia quando aliquis equus malus mittitur ad reprehendam maliciam eius. uulgariter dicitur quod tamus bellicosus defert aures scaturientis uermibus et frequenter accedit quod qui amant bella moriuntur gladio. Vñ i. Re. xv. dixit samuel ad agab regem amalech. Sicut fecit mulieres absque libris gladius tuus sic absque liberis inter mulieres erit mater tua. Duodecimo debet cohibere homines a guerris hi qui sapientes tamen timent guerras et tamen amant pacem. Vñ salomō Qui legem sapientissimus esse regnum suum in pace tenuit xl annis. Vñ est ab hoc nomine hñt. Salomon enim interpretatur pacificus. Christus est uocatus et pacificus. et in uirtute nichil est quod nocet ita ecclesie dei sicut guerra. Vñ luc. xi. Omne regnum in se ipsum diuisum desolabitur. Ambrosius. Parue res discordia crescant. magne uero res discordia dilabuntur. licet tamen bonum sit pax. quod tamen suo uitio querat. secundum uerbum angeli tamen raro ualde guerra esset facienda. Cum enim guerra et pax sint contraria maxime a se distant et ideo ualde longa est uia que per guerram ad pacem. et quibus prius homo deficiat quam ad pacem per uiam istam ueniat. Sicut puenit homo ad patriam pacem to quam bella faciendo. et facilius acquirit homo largiendo quam auferendo.

De peccato incendiariorum et de his qui cohibent ab
sequitur de peccato incendio. xvj.
Incendiariorum. Incendarius uero dicitur qui incendit autem propria ciuitate uel uilla

ul' domū aliquā · ul' segetem · ul' rem si-
 milem malo studio ut p uideā · si au-
 hoc faceret autē illius qui hē potestāte
 iudicandi · iustū bellū n̄ iudicaretur in cen-
 diariis ex quo guerra esset iusta · Octo uō
 sunt que deberēt cohibē hoīes a peccō isto ·
 Primū ē h̄ q' illd' peccm̄ dyabolicū ē · Dyā'n̄
 in inferno igne impugnat hoīes · sicut in
 cendiarij in h̄ mundo faciūt · Vñ cū ipsi
 dyabolo assimilent' infēo merito assimi-
 labūtur ei in tormento · Scdm̄ ē h̄ q' peccm̄
 illd' pure malicie ē · nullius eū utilitatē
 est · Peccm̄ rapine ē furri aliqd' hē lucrū
 ul' utilitatē · s; peccm̄ in cendy nich' nulli
 ē strenuitatis ē peccm̄ illd' · mulier eū ali-
 qua poss; id facē · Prterea cū sufflatores ig-
 nis in seruiio hominū sint uiles p̄sone · q'
 n̄ erunt uiles p̄sone sufflatores ignis
 in seruiio demonū · Sine culpa ē sicut
 paupes hoīes quoz dom' incendūtur ·
 s; p̄ solam supbiam dñoz fit · Vñ in ps̄
 dū supbit impi' incenditur paup · Peccm̄
 ē incendiarioz peccm̄ ē pure malicie ē
 idō peccm̄ ē in sp̄m sc̄m · Tercio deberet co-
 hibere hoīes a peccō isto · hoc q' peccatum
 illd' ualde dāpnosum est · primo · Paup eū
 homo ex heredatur qñ domū suam amit-
 tit ē oportet eū ire mendicare p̄ domos
 alioz qd' ualde graue ē homini in dñe
 Vñ ec̄ xxxix · vita ueq; hospitandi de do-
 mo in domū · Interdū accidit q' nunq;
 redibit ad p̄mū statū · ē q' filij eius hac
 de causa fures efficiunt' · ē filie p̄stituant'
 ē ille qui domū in cendit reus ē omnū

peccōz que occasione illi' incendy fiunt ·
 Quarto debet cohibē hoīes a peccō isto h̄
 qd' peccm̄ illd' ualde dāpnosum ē actori
 suo · dāpnosius ē ē illi quā ē pximo ut
 refert gḡ · in dyalogo · Qd' cū quidā mē-
 dist; messē alicui' uiri s̄a noīe stephani
 quidā uidens illi' messē in d̄bustā ad istū
 uenit dicens q' messis sua est; in censa-
 ad uingens · ve ue · ue pat' stephane qd'
 drigit ē · Cui ille placide r̄dit · ve illi ay
 drigit · Nam in quid drigit · Ille qui credit
 in cende domū alienam incendit suam ·
 Sua eū est domus illa quo ad emendā
 ē sibi amittitur · sicut miles qui ē in exer-
 citu alicui' p̄ncipis equū quem amittit n̄
 sibi amittit s; dño cum quo est · In cendiarij
 n̄ preparat ignem ad domū d̄burendā sed
 s; p̄parat ignem eternū · Igne ē peccō exurit
 se ipm̄ Aug' · Sit putato maliciam esse quomū
 ignem · Quinto debet cohibē hoīes a peccato
 isto h̄ q' illd' peccm̄ nullū impedit a salute
 actorum suū · ē p̄ter restitutionē domus
 incense q' oportet eū facere ē p̄ maledic-
 tiones que fiunt ei · Qñ cū homo paup
 hē aliqūe defc̄m occasione illius incendy
 ul' uidet paruulos suos lugentes in alie-
 no hospicio ipse maledicit ei qui domū
 suam incendit · que maledictio deferret
 incendiariū in ignē eternū · Vñ ec̄ iij ·
 maledicentis ē in amaritudine aīe exau-
 dietur peccatio · Exaudiet aut' illū qui fecit
 eū · ē xxxv · eīdē · Dep̄cationem lesi dñs ex-
 audiet n̄ despiciet p̄ces pupilli nec uidu-
 am si effundat loquelā gemitus · Nōne

lacrimae uicuae ad maxilla descendunt. et ex
clamatio eius super deducunt eas. a max
illa enim ascendunt usque ad celum et dominus exau
ditos non delectabitur in illis. De maria ista
in tractatu de rapina dictum est. Sexto debe
ret cohibere homines a peccato isto pena mag
na qua in presentia puniuntur incendiarij.
Pena autem illorum secundum leges humanas est
ut qui dolo ignem apposuit igne cremetur
aut a capite puniatur. nec debet absolui
nisi dampno restituito et pristino iuramento
quod non ignem ulterius apponat. Ad id uero
puniantur in his quae frequenter accidunt quod illi
mala morte moriuntur. Unde legimus in 1. Regum. xiiij.
de absalon qui fecit succendi messem ioab.
qui propterea suspensus fuit et occisus tribus
lanceis missis in cor eius. Legimus et in xiiij. Iud.
quod sampson succendit segetes philistinorum
qui propterea captus est a philistinis et excecatus
et a semetipso occisus. Septimo debet co
hibere homines a peccato isto magna pena qua
puniantur in incendiarij in futuro. quod
potest ostendi per hoc quod legimus in 1. Regum. xvi. quoniam
dominus dicitur et sic maledicti in igne eter
no. et subditur tamquam causa huius dampna
tionis. hospes eram et non collegistis me.
Si dominus puniatur et igne eterno eos qui in
proprio hospicio non receperunt eum. qualiter
credendum est eos puniendos esse qui hospi
cium domini in quo ipsi nichil uisum habebant
obusserunt. quot pauperes hospitati fu
issent in domo quam ipsi obusserunt. to
ciens domino suum hospitium abstrulerunt. merito
et in presentia et in futuro crematur incen

diarius. cum ipse alios cremet. quia per que
peccat homo per hoc et torquetur. et non est lex e
quior illa quam naturalis artifices arte patre sua.
Octavo debet cohibere homines a peccato isto
hoc quod peccatum illud displicet multum deo
quod ostendi potest per hoc quod hospitalitas tam
placet deo quam hospitalitatem peccatum illud
destruit. Quod hospitalitas multum pla
ceat deo patet ex eo quod legimus ad hebraeos. ult.
hospitalitatem nolite obliuisci. per hanc
enim quidam placuerunt angelis hospicio
receptis. et origeni hospitales in gressu
sunt angeli. domos uero hospitibus clausas
ignis et sulphur succendit. Quasi domos
angeli ingressi sunt. fuerunt domus abubhe
et domus loth. Domus uero succensae sunt do
mus sodomorum et gomorreorum. hospitali
tas tam placet deo. quod deus in ipsa persona
legitur ad hospitales homines declinasse.
Unde refertur Gregorius in quadam omelia. quod quidam
pater familiaris multum fuit hospitalis et qua
dam die cum peregrinos susceperet et aquam daret
manibus ex humilitate unus fuit inter eos
in cuius manibus aquam debuit fundere et cum
reversus urem accepisset non inuenit eum
in cuius manibus aquam fundere debuit. Cumque
hoc factum apud se miraretur eadem nocte
dominus per uisionem ei dixit. Ceteris diebus me in
meis membris. hesternam autem diem me in me
metipso suscepisti. **De homicidio et de his
qui cohibent ab homicidio. xvij.**
Sequitur de peccato homicidii. a quo
peccato deberet homines cohibere hoc quod
ipsum est contra naturam. Docuit natura et

animalia qđ deberent diligere ea que sūt
eiusdem sp̄ei cū ipsis. omne animal dili-
git simile sibi. Vñ mirum est. quō homo
mult. alium hominem occidit. cū natura doce-
at unū lupum alium amare. Secūdo debet
co. ho. ab hoc peccō. h̄ q̄ ipm̄ & om̄a ratio-
nem. Dicat enī ratio homini qđ n̄ debz
facere alij q̄ sibi odit fieri. q̄ leḡ. tob. iij.
Vñ cum ipse sup̄ oīa mortem odio h̄at
ipse sup̄ omnia cauere debz ne mortē
inferat. Tercio debet cohibere hoīes ab h̄
peccō qđ illd̄ dyabolicū est. & dyā. assimi-
latum. Vñ jo. viij. Ille homicida erat ab
inicio. Dyā fuit homicida sicut ipsius ab
inicio. & p̄t̄ parentū nr̄oz. Vñ sangui-
ga uocatur. xxx. p̄. ubi dicit. sangui-
fuge due filie sunt. Quarto debet co. ho.
ab hoc peccō qđ h̄ uidetur ab hoīe de-
generare. & in bestiam transire q̄ sang-
nem humanū sicut. Vñ seneca. ferina ra-
biel est ista sanguine & uulnē letari. & h̄
est abiecto hoīe in siluestre animal trāsi-
re. Quinto debet ho. co. ab hoc peccō magna
pena qua homicide puniuntur & in p̄sent̄
& in futuro. De pena eoz leḡ. n̄. xxvi. oīs
qui accepit gladiū gladio p̄bit. & xxij.
apoc. Qui in gladio occidit oportet eum
in gladio occidi. & gen. ix. Quicūq; fude-
rit sanguinē hoīs fundetur sanguis il-
lius. & possunt hec referri ul' ad mortē
eternam ul' tempalem. Vtrūq; enī & reus
quia manu sua gladiū accepit ad signā-
dū q̄ multū punietur peccm̄ homicidij
dictū & gen. iij. Vox sanguinis fr̄is tui

217
abel clamat ad me de terra. Vox sangui-
nis pot̄ dici uox sanguinitatis ut sit
sensus. generatio que ex abel uenit nisi
interfēs fuisset requirit q̄ uindictā su-
mam de te. Pena & homicide cayn ostēdi-
tur. maledictus ḡ eris sup̄ terrā. & fuit tā-
ta maledictio illa q̄ & ipsam terrā tetigit
Vñ subditur. Cum op̄atus fuisset terrā nō
dabit fructus suos. & subdit̄ p̄. vagus
& p̄fugus eris sup̄ terrā omnibz diebus
uite tue. & factus & cayn tremulus. Vñ ait.
Omnis qui inuenit me occidet me.

De uij. peccis q̄ dicunt̄ ad dñm clamare. xvij.

Et notand̄ q̄ uij. peccata dicunt̄ ad
dñm clamare. s. opp̄ssio innocentū.
Vñ exo. ij. Ascendit clamor filioz isrl̄ ad
dñm. & peccm̄ sodomiticū. Vñ gen. xvij.
Clamor sodomioz & gomorreoz multipli-
catus est. & detentio mercedis mercenarioz.
Vñ ult. ja. ecce merces op̄arioz nr̄oz q̄
fraudata est a nobis clamat. & clamor eoz
in aures dñi sabaoth introiuit. & peccatū
homicidij. Vñ uox sanguis fr̄is tui abel. & c̄.
Tria uo de peccis notatis dicunt̄ ideo cla-
mare ad dñm ad modū homicidij. quia
sunt q̄ homicidij. In opp̄ssione uo inno-
centium & detentione mercedū aufert̄ pau-
pibz uita illoz & idē q̄ a deo homicidij
reputatur. Vñ xxxij. ecc. Panis egeni-
um uita paupm̄ est. Qui defraudat uultū
homo sanguinis est. & ibidem. Qui aufert
in sudore panis q̄ qui occidit proximum
suum. & ibidē. Qui effundit sanguinē & q̄
fraudē facit mercenario fr̄s sūt. Puni-

untur & homicide irregularitate. licet &
de peccato homicidii dignam penam ege-
runt. tamen non possunt puniri. Unde in psalmo xxviii
viii. dicit dominus ad david. Non edificabis
domum nomini meo eo quod sis bellator & lan-
guine fundeus. Sexto debet cohibere homines
a peccato homicidii fratricide que & inter christi-
anos. Omnes enim christiani fratres sunt. fraternitate
spirituali & naturali. Ex uno enim patre & ma-
tre ab adam & eua nati sunt. & spiritualiter
ex deo patre & ecclesia matre. Unde homicidi-
um inter christianos est fratricidium. Ad quod
potest referri illud genese xxxviii. Quid nobis
proderit si occiderimus fratrem nostrum & cela-
uerimus sanguinem ipsius. melius est ut ue-
nundetur himahelims & manus nostre non
polluamur. frater enim & caro nostra est. Sep-
timo debet cohibere homines ab isto peccato
homo qui fideles filii dei sunt. Unde augustinus filii dei
sumus. Unde homo probamus. mortuus unicus
ne remaneret unicus & in iohanne iii. Videte qualem
caritatem dedit nobis deus ut filii eius nomi-
nemur & sumus & in eodem. filii dei sumus sed
non dum apparet quid erimus. sed cum apparu-
erit scimus quoniam ei similes sumus & in iohanne xviii.
Patrem nolite uocare uobis super terram.
unus est enim pater uoster qui in celis est. Igitur
qui aliquem fidelem occidit filium dei occidit
quod stat nunc temeritatis esse. Quo ante
aspectum dei stare audebit qui filium dei oc-
cidit. Octauo debet homines cohibere ab hoc
peccato quod quilibet homo habet unum angelum
deputatum sibi ad custodiam. cui etiam
facit qui hominem occidit uel iniuste

manum in eum iicit. Unde christus in iohanne xviii. Vi-
dere ne contempnatis unum ex his pusillis. di-
co enim uobis quod angeli eorum semper uident faci-
em patris mei qui in celis est. Siquis uer-
beraret aliquem qui habet militem de men-
sa regis francie sibi ad custodiam deputatum
non parum offendetur rex. Quantum ergo putan-
dum & offendi rex celestis quando ille occidit
uel uerberatur cui ipse unum de angelis su-
is ad custodiam deputauit qui sunt quasi
milites de mensa ipsius. Non debet
cohibere homines ab homicidio homo qui homo
ad similitudinem dei creatus. Unde mirum est
quomodo aliquis audeat destruere creaturam ma-
gnam quam deus ad similitudinem suam dignatus est
creare. Unde genese ix. Postquam deus dixit qui
cumque fuderit sanguinem hominis sanguis eius
fundetur & subditur causa ista. Ad yma-
ginem quippe dei factus est homo. Si aliquis
artifex tamen habet amorem ad opus suum
quod paruum ualens est. quod non potest sustinere
ut & ei uerbo detrahat ut pater unius
sificatore. qui non potest sustinere ut uersibus
eius detrahat. quantum deus putandus
est amare creaturam illam quam creare uo-
luit ad similitudinem suam & quantum of-
fenditur in eius destructione. Decimo de-
beret cohibere homines ab homicidio homo
quod ita care emittit deus hominem. Non enim
parum offenditur deus quando rem illam quam
emittit sanguine suo ei aufertur. in psalmo i.
Non corruptilibus auro uel argento re-
dempti estis de uana ustra uisitatione
sed precioso sanguine quasi agni immaculati

et in cramine xpi. hoc pao debemus
 homine appende ne nobis uilescat. Unde
 cimo debet cohibere homines ab homici-
 dio hoc q homo templu est. spe sci. vñ
 templu di uolat qui hoie m occidit ut
 uerberat. j. ad cor. iij. flectat qz templu
 di est uol et spe di habitat in uobis. si
 quis aut templu di uolauerit dispdet
 illu ds. Duodecimo debet cohibere hoies
 hoc ab homicidio qz tota trinitas in
 hoie hitat tamqua in hospicio suo. vñ
 jo. xiiij. et ad eum uenimus et mansio-
 nem apd eum faciemus. vñ toti trini-
 tati contumeliam facit qui uiro iusto
 contumeliam facit. s; ista ratio n uidetur
 extendere ad mortem hoim in iustoz
 s; in rei uitate homicidiu in iustoz ho-
 minu quantu ad aliq. pecciosius est
 qua hoim iustoz. cu scriptu sit. quod
 mors peccatoz pessima sit. De morte uo
 scoz scriptu e. Preciosa e in aspectu do-
 mini mors scoz ei. mors peccatoz pes-
 sima e qz e uelut quedam porta p qua
 ad infernu intratur. et est quida tu-
 sicul ad morte eternam. mors uo ius-
 toz quedam porta est p qua fit egres-
 sus de miseria hui' uite et ideo n solu
 magnu peccm e homicidiu hominu
 iustoz s; et impioz. n h fiat impio di
 impio aut di fit qn fit auctoritate
 legis diuine. aliter n placet do fieri
 exe xvij. Nunq uoluntatis mee e mors
 impy dicit dñs ds. et n ut auertat
 a ius suis et uiuat. et in eode. Nolo mor-

tem peccatoris s; ut diuitur et uiuat. et dñs
 iij. Rachel plorans filios suos et noluit
 solari qz n sunt. Vbi dicit glo. Ecclia plo-
 rat. n tam morte translatoz qua supplic-
 o pemptoz. Supplicio in qua infernali.
 De morte uo iustoz dicit sapiens. Non e
 lugenda mors qua immortalitas sequat.
 Peccm homicidy tm e qd cayn pondosi-
 tatem ei sustine n ualens dixit uerbu de-
 sperationis. maior est iniquitas mea qua
 ut ueniam merear. ayru e pr qua hu-
 mana natura diuicta fuit et unita di-
 uine. qud aliquis fuit ausus manu mit-
 tere in hoim. ul' eum occidendo ul' uer-
 berando n diuino ipeio. qn aliqua mu-
 lier nubat alicui regi illi de regno illo
 deseruit et minimo de gene ipsius. Qu-
 tum g est deserendu hoibz cu natura hu-
 mana maritata sit filio di. Preterea si cru-
 ci tanta reuerencia exhibetur qz diuicta
 fuit corpi xpi p modicu temp. quanta
 reuerencia e exhibenda humane nature
 que unita est diuine ita q nuna ab ea
 sepabitur. et h sufficiant de peccm homi-
 cidy. De illa uo iniectione manu in ius-
 ta de qua uidetur hic esse dicendu. ni-
 chil dicitur qz eadem sunt in magna par-
 te que deberent hoim cohibere a pec-
 cato isto. cu hys que dicta sunt de peccm
 homicidy. **De remedus iura xviii.**

Sequitur de remedus iura iram. et no-
 tandu qz iura iram triplex potest
 esse remediū. iura iram no ppriam octo
 assignabimus remedia. Primu remedi

um est extra uiam aliena est mollis res-
ponso. Vñ pu. xv. q. mollis responso frangit
uim sermo durus suscitatur furore. xxxv.
pu. Lingua mollis stringit duriciem. et h
; unum de miraculis specialibus; q. molle
frangat durum. Vñ leg. in uitis patrum
De albe machario. q. cum periret ad qu
dam locum discipulis eius procedent ipm ob-
uiauit cuidam sacerdoti ydolorum portanti
lignum grande. Cui dixit discipulis macha-
ry. Quo uadis demon. at ille iratus p-
cussit eum ita q. fere mortuum reliquit.
Cui p. ea obuians abbas machariul
ait. Saluus liberator saluus. At ille. Quid
in me bonum uidisti. ut ita me saluaret.
Cui senex. Quia uidi te laborantem. Cui
sacerdos. Ego ex tua salutate cognoui
te seruum magni dei. s. quidam monachus
me male salutauit que ego plagis af-
flixi. et statim expunctus est sacerdos ydo-
lorum petens ueniam. et duxerunt uuln-
ta usq. ad cellam. et sacerdos ydolorum
monachus fessus. et die. s. Vide quid
leuitas sermonis fecit. et quid austi-
tas. homo iratus; uelut olla bulliens.
pu. xv. Os fatuorum ebullit stulticiam
ico aqua frigida mollis responsionis si-
fundenda. et. xxx. Nonne ardore ref-
gerabit uos. dulce uerbum est. q. uos re-
frigerant ardore ire. et sicut ex te exit
flatus unde ignis materialis accenditur.
et spiritum unde extinguatur. sic ab ore
exit durum uerbum unde ignis ire accendit.
et dulce uerbum unde ignis ire extinguat

ad q. uideretur p. tunc illd. ecc. xxvii. Si
sufflauius q. ignis exardabit. si respuerit
sup. illu. extinguetur. Vñ q. ex ore phi-
ciscuntur. Nec miru. si duris uerbis
ignis ire accendit. cu. collisio duorum cor-
porum ignem materiallem p. ducar. Sed
remediul. et extra uiam aliena silencium.
Vñ pu. xxvi. Si defecerint ligna ex-
tinguetur ignis. uelut ligna se hnt. uerba
que respondentur homini iracundo. Vñ
ignis ire nutritur. Vñ ecc. viii. Ne liges
cu. homine linguato. et ne struas in igne
eius ligna. Sicut est. oino recede ab i-
rato sicut aliquis recedit ab igne qm n-
nult. oburi neq. calefieri ab eo.
Vñ ad ro. xy. Non uol defendentes hui-
s. dare locum ire. Terciu. remediul. extra
aliena iram ul. odium. et uincium. Vñ
pu. xxvii. Si esurierit inimicus tuus
ciba illu. si sitit da illi aqua bibere. pri-
mal. em. aggregabil. sup. capud ei. Vñ
que inimico exhibetur sicut uelut p. uel
accendentes inimicos eorum ad amorem.
Vñ legitur in uitis patrum de quoda. her-
emita uoie theon. qui habebat gram sa-
nandi infirmos. Qd. cu. uenissent latro-
nes putantes illu. aurum multu. habere
ipse fecit eos stare foribus. affixos. et in ma-
ne cu. incole uellent eos oburere p. fur-
to ipse ait. Sinite eos abire illos alio-
qu. a me fugiet gra. sanitaru. Statim la-
trones dissi sunt ad dnm. Legitur et de
quodam qui uocabat. noie amon. qui
in egypto in hemo morabatur. qd.

latrones auferbant et panes de quibus
uescebantur. Vñ amon p̄cepit duobus
draconibus ut custodirent ostiū celle. Et
cū latrones uenissent ad ostiū uidentes
dracones obstupuerūt. quos inuenit a
mon p̄ timore semi mortuos et fecit eis
parari mensam et opuncti s̄c̄i sūt sc̄ssim
ni hōim. **De remedio contra irā ppriam. xx**
Sequitur de remedio contra irā ppriam
quorum primum est consolatio diuine pas
sionis. gg. Si passio dñi ad memoriam
reuoceatur nichil ad id durum q̄ n̄ equo aīo
toleretur. qd̄ remediū nobis in libro
miserationis insinuatū est. ubi legit̄ q̄ fi
lij isrl̄ respicientes serpentē in palo. a
morsu serpentū ignitorū sanabantur.
Vñ de serpentibus ignitis ira est a q̄
quis sanatur si diligenter attendat q̄
xp̄e in cruce p̄ eo sustinuit. tūc enī pa
cienter sustinebit quicq̄ oportebit eū
p̄ amore xp̄i pati. Scdm̄ remediū contra
irā ppriam et silentiū. Vñ sup̄ p̄u. xii.
fatiuit statim iudicat irā suā. dic̄
t̄o. Natura ire et ut plata magis fer
ueat. occulta languat. et xxvi. p̄u. q̄
inponit stulto silentiū irā mitigat.
Stultus et homo sup̄b̄ q̄ stans alt̄
p̄cipue si iracundus sit. homo enim
iracundus n̄ solū et stultus s̄ et quasi
insanus. Vñ si silentiū ei inponatur
irā mitigatur. Ad hoc pot̄ referri q̄
legitur in uital̄ p̄m̄ de abbe ysaac. q̄
requisitus a quodā fr̄e quare demones
eum timerent. p̄dit. Cum fr̄s sum

253
monach' statui ut iracundia extra gur̄
meum n̄ p̄cederet. et ideo ira timent me
demones. legit̄ et de abbe achille q̄ qui
dam senex uenit ad eum et uidit eū san
guinē expuentem et requisit̄ q̄ hoc esset.
Cui abbas achilles respondit. Sermo e
rat cuiusda fr̄is qui me tristauerat. et re
pugnauit ut n̄ illū dīrem s̄ pecū dñm ut
tolleretur a me. et fr̄s et ille sermo sanguis
in ore meo et postq̄ eum expui requieui
s̄ illam tristitiam et sermonem illū sum
oblitus. Ad scdm̄ remediū uidet̄ p̄tinere
illud ps̄. Posui ori meo custodiam cū dīst
teret peccator aduersū me. Tercū reme
diū et consolatio diuine ordinationis. Aul
tū malū pene pot̄ inferri nobis nisi
diuina ordinatione q̄ magnū solaciū
debet esse fidelibus. Omnis enī tribulatio
uelud poenio est quā celestis medicus qui
discretissimus et fidelissimus h̄t q̄ in uita
sua. uixit illud ps̄. Et statuit aquas quasi
in uita et inde dispensat tam filius suus p̄
ut uidet̄ expedire. Ideo mansuete et paciē
ter toleranda et tribulatio. Istam rationē
insinuat nob̄ dñs Jo. xvii. dicens. Calice
quē dedit m̄ pater n̄ uis ut bibam eum.
Tribulatio et q̄ uirga in manu m̄ris a
manissime dī. q̄ in manu dī qui filios
suos diligit sup̄ omne iram. Vñ ysa.
xlix. Nunq̄ obliuiscā pot̄ mulier in fan
tem suū et n̄ misereatur filio uteri sui. et
si illa oblita fuerit ego tam n̄ obliuiscar
tū. Non et multū timenda uirga que est
in manu m̄ris amantissime s̄ m̄ris dei

papue quā aliquis sperat p uirgam hī gla
dio pene eterne liberari. Ad hanc ordinati
onem respiciebat dauid de quo legit. y. re
xy. Quia cū symei maledrēt sibi. r. aby
sai eminaretur maledicenti ait dauid. di
miste eum ut maledicat iuxta pceptū dñi
Quartū remediū est cōsidare utilitatē quā
hī tribulatio que toleratur tam in p̄sen
ti quā in futuro. hanc utilitatē insinuat
dauid quā dicit de p̄secutoribz. Circūcede
runt me sicut apes. Apes aculeo pungūt
s; ex alia parte mel tribuūt. atq; timent
q; pungunt. Amantur tñ q; mel tribu
unt. sic p̄secutores itaq; pungūt dū tri
bulationem inferunt. tñ amandi sunt
q; mel celestis dulcedinis qdām deferūt.
Mariam enī eterne cor. homini ministrāt.
Quintū remediū ē cōsidatio status in quo
est iniuriat. In sanis enī ē sicut ostensū
est p̄uul. urogata enī iniuria ipsius est
insania qui facit sic p̄h̄s dicit. Idō opati
debemus iniuriatibz n̄ uasci. Sextum
remediū est cōsideratio p̄p̄oz defectuum.
facilius enī portat aliquis defectus alienos
quā ipse defectus suos cognoscit quos oportet
ab alijs portari. Vñ in p̄u. homo in
digens est misericors. idō aliqui defectibz
alioz ita de facili irascuntur q; suos nō
cognoscunt. Seneca. Regū animos indui
mus illi obliui sue infirmitatis. Aliene de
seruiunt. q; alienā iniuriam acceperūt.
aug. Irascē seruo tuo ne peccet. irascere
t̄ ipsi. ne tu pecces. Septimū remediū ē
cōsidatio finis n̄ri mortis s; r. eoz que p̄

mortem sequuntur. Vñ ecē xxvii. mem
to nouissimoz tuoz r. desine inimicari
r. subdit. memorare timorē dñi r. non
irasceris p̄ximo. Octauū remediū est
cōsidatio p̄p̄ie impotentie. Multi sunt
qui idō iram seruant cōtra p̄ximū suū
q; putant q; dedecus est; n̄ uindicare
se de eo qui iniuriatus ē eis. Qui atten
dere debent q; t̄ nec potestatem hnt
defendendi se a muscis ul' a pulicibus.
Vñ aug. homo t̄ iucium dicit r. tu
mel r. iratus es. pulicibz. resiste ut dormi
as. **Iuapit de peccō lingue r. de hys q; debent
hoīem monē ad diligentē custodiā lingue. 1.**

Ultimo inter peccata dicendū ē de
peccō lingue. Illud remanet p̄r alia
peccā. Multi enī cauent sibi ab alijs pec
catis qui n̄ cauent a peccō lingue. Age
mus aut de peccato lingue hoc m̄. Pri
mo agemus de custodia lingue in diuino
Secōdo enumerabim' diuisa peccata lingue
r. de uno quoq; eoz scdm ordinē p̄seq̄
mur. Tercio uō tangem' de remedijs
cōtra peccā lingue. Multa uō sūt que
deberent hoīes monere ad diligentem
custodiam lingue. Primū ē q; dñs homi
nem in lingua honorauit p̄ ceteris cre
aturis. Nulli enī creature dedit dñs li
guam naturale loquendi nisi hoī qd n̄
paruum honor est. n̄ paruum bñficiū
Si uō n̄ credis bñficiū illd esse magnū
cogita si mutus esses quantū bñficiū
putares si redderetur t̄ loquela. Plus eī
amaret hoc quā si daretur t̄ infinita

pecunia. Vñ ualde ingratus est homo qui peccando dñm in honorat in membro illo in quo dñs hominē pre ceteris creaturis honorauit. Sedm̄ hoc quod lingua quantū ad usum loquēle organū est rationis. uerbu uo nunciū est rationis. sicut dicit aug⁹. et in solis rōnem hñab; in uenitur natiuit. Vñ a ratioe regi deb; et solū ad impūi rationis debet lingua exire in actū loquēle. In decent; q; nunciū rationis sine ratione munitur. et ex quo aliquis paratus ē uimentis et similib; fcs; illis. de iure poss; ei auferri usus loquēle. Ad uñtū enim non p̄tinet loquēla. Tercū; hoc q; uel que n̄ recipiunt tm̄ bñficiū in lingua quantū hoies nec aliquā mercedem a dō expectant p̄ usu lingue sue laudant creatorem suū. Vñ multū pot; dñs offendi si homo ei in lingua contumeliam urogat. ex quo congregatio animū eum laudat. Quartū; hoc q; lingua membrū; ualde nobile et inq; multū indecent est omnis in mundicia. Nulla autē in mundicia est maior in mundicia peccati immo n̄ reputat; corporalis in mundicia operatione ad peccatū. Vñ q; xv. Non lotis manib; manducare n̄ conquinat hoīem. Diligent; custodienda est lingua ne peccatū inquinetur. Qui autē n̄ plus timet inq; nare linguā suam peccato q; cetera m̄bra. porcus uidetur potius esse quā ho. Porcus enī rostrū in lutum ponit sic

et pedem. nec magis parat ori quam pedi. homo qui n̄ timet inquinare os suū peccatō uelut canis macelli est qui labia solet h̄re sanguinolenta. Ab hominabilis et; hominib; et dō. q; p̄mittit in os suū intrare ea que imundiora sūt muscas ul; culicib; dyablm̄ et p̄mittit exc̄are sibi in gulam in mundicia peccati spurū dyā est. Potius toleranda esset ex creatio lepsi in ore quā ex creatio dyā. Multū in mundus; qui dyablm̄ qui in mundissim; est p̄mittit in ore suo. Quintum est q; deberet mouē hoies ad diligentē custodiam lingue est offm̄ ad q; lingua deputata est. Est enī deputata ad orandū et ad dñm laudandū et ad susceptionē dñici corporis et sanguis. et p̄tinetandū uerba sacra quoz unūquodq; sc̄itatem magnā lingue requirit. Oratio sc̄itatem magnā requirit. q; sedm̄ gregoriū. Cum indignus ad intercedendū mittit. irati animus ad deteriora puocat. Vñ lingua que dñm cocient offēdit n̄ de facili in oratione exauditur. Laus et di sc̄itatem magnā requirit. sicut q; n̄; speciosa laus in ore peccatoris. ut dicitur ecc̄. Dñicum et corpus q; in ore recipitur magnam sc̄itatem requirit. Vñ sicut multū peccaret qui in calice ubi corpus x̄p̄i recipitur lutū in mundū poneret. sic multū peccat qui os suū in quo corpus x̄p̄i recipitur p̄ peccatū inquinat. Verba sacra que in ore hois debent uersari sc̄itatem sibi oris requirunt cū sint

reliquie. Vñ q̄. vii. Sc̄m uocatur ubi
dñs ait. Nolite sc̄m dare canibz. Si uelut
que dñicam corp̄ referunt p̄ reliquis
hñtur. Aunq̄ uerba que ex ore dñi p̄ces
serunt habenda sūt p̄ reliquis. Quod
uerba dñi reliquie sūt p̄bant mira
cula sp̄ualia que p̄ ea fiunt. Et ea enī
ceci sp̄ualit̄ illuminant. Vñ p̄ceptū
dñi lucidū illuminant oculos. et mortui
sp̄ualit̄ uiuificant. Vñ io. y. Venit ho
ra et nūc est q̄n mortui audient uocē
filij dñi et qui audierint uiuent. Inter
alia membra os maxime uidetur depu
tātū esse officio diuino et bñ uultū esse
cum dñs oīa membra hoīs fecerit. ut
saltem unū membrū mundū seruaret̄
ei. Sextū ē h̄ q̄ lingua custodita aīa cul
toditur. Vñ p̄. xii. Qui custodit os
suū custodit aīam suam. homo qui os
suū n̄ custodit. est q̄i ciuitas sine muro.
Vñ p̄. xvi. Sicut urbs patens et absq̄
muroz ambitu. ita uir qui n̄ potest
in loquendo cohibere sp̄m suum. Est et
sicut castrū ul' domus absq̄ porta. Vñ
legitur in uital p̄. in q̄ quidā senex ē
quibusdā fr̄ibz ibat ad beatū antoniū
et audiuit multa ab illis in uia de sacra
scriptura et de opibz manū suaz. sed
ipse p̄ omnia tacebat. et cū uenisset ad
beatū antoniū dixit antoni' seni. Bonos
fr̄s hūsti comites uenerit tui. At ille.
boni sunt quidē s̄ hitatio eoz n̄ h̄
ianuam. Qui uult intrat stabulū
eoz et soluit asinū. Qui uult custo

dire castrū aliq̄ oportet q̄ diligentiā
h̄at circa custodiam porte. Vñ ibi tur
res solent fieri et in claustris ad portas
custodes solent poni. sic qui uult cul
todire aīam suam. oportet q̄ diligen
ciam adhibeat circa custodiam os.
homo enim os n̄ custodient et uelut uas
absq̄ opculo et uisio immundū est iux̄ uis
nū. xix. Vas n̄ h̄ns opesim neq̄ ligam
ram imundū erit. Est et uelut eq̄ sine
freno et nauis sine gubernaculo. Vñ ja. ii.
Si equus fr̄a in ore mittim' ad cōscie
dū nobis et omne corpus eoz circūferi
mus. Huius cū magne sint et auentis
ualidit̄ muentur. circūferunt a modi
co gubernaculo ubi impetus dirigentis
uoluit. ita et lingua membrū quidē modi
cum est et magna exaltat. et ad magna
p̄na ul' tormenta ducit. Septimū est
p̄nitas ad malū que in lingua ē. quā
in sinuat iacob. ii. dicens. Omnis natā
bestiaz et uolucū et serpenū. et ceteroz
domant' et domita sūt a natā humana.
Lingua aut̄ humanā nullus domare po
test. et subdit. Est enī iniquitū malum
plena ueneno mortifero et in eodē. ii.
Lingua ignis est. uniuersitas iniquitatis
Vbi dicit glo. uniuersitas quia p̄ eam
fere cuncta facinora aut otaminantur
ut latrocinia. stupra. aut patiantur
ut puuria. falsa testimonia. aut defen
duntur ut cū quilibz impi' scelus exu
lat qd̄ admisit. Lingua enī in humido
est sicut in lubrico. et sic de facili labit.

ut scriptū ē eccl̄. viii. Beatus uir qui nō
 uerbis lapsus ē ex ore suo. p̄t̄ puritatem
 que in lingua est ponit̄ sal in ore puerorū
 qui baptizantur. ad ostendendū q̄ mem
 brū illd̄ de facili putrescat. et in uerbis uer
 orū scaturiat. Prop̄t̄ eand̄ causā sp̄s sc̄s
 in linguis igneas apparuit pot̄ quā in ma
 nibz ul' in alijs membris. ut ostenderetur
 q̄ membrū illd̄ maxime inflammatū erat
 igne infernali. Vñ necessariū erat mult̄
 ut igne celesti inflamaretur. P̄t̄ eand̄
 causam ē cū manus et cetera mēbra in pa
 ticulo sunt. lingua tū q̄dā a natura
 inclusa est et m̄to. cū p̄ter falsitatem
 suam et puritatem ad malū bñ inclusione
 indigeat. Octauū qd̄ debet hoīes monē
 ad diligētē custodiam lingue est hoc
 q̄ lingua multū potens est ad nocendū.
 Quā potestate nocendi uult ostendē iaco
 bz qñ linguam ignē uocat. Ia. iiij. Ignis
 enī inter oīa elementa est potencior ad
 destructionē. Eandem ē potestātē insinu
 at qñ dicit q̄ lingua inflammat rotā na
 turalē nre inflamata a gehenna. Iustū
 s̄ illd̄ a gehenna suggestionē dyā. Rota
 aut̄ naturatis uocatur cursus p̄sentis
 uite. Potestas nocendi que ē in lingua
 apparebit si attendat̄ quare noceat li
 gua et quantū et qm̄ uelociter. et quot
 modis. Noceat aut̄ lingua loquenti et
 ei de quo loquit̄ et ei cui loquit̄. Ipsi uō
 loquenti nocet multipliciter. Primo gra
 uam dī auferendo. Vñ B. Leuis res ser
 mo. s̄ granit̄ uulnat̄ apertissimū euacu

andis cordibz instrumētum. Aufert ē
 grām homini. Vñ eccl̄. xx. Sapiens in u
 bis amabile se fecit. gr̄e aut̄ fatiorū
 offenderūt. p̄t̄ x. Os stulti confusio
 p̄ximū est. eccl̄. v. Honor et gl̄a in sermo
 ne sensati. lingua in prudētis sub iūsto
 illi. Nulla bestia adō nocet hoībz sic
 lingua si nō custodiat̄. Os unū mali consili
 arii ul' suggestoris qñq̄ destruit unā
 totā patriam. qd̄ nō faceret. c. lupi. c.
 et templa sp̄nalia ul' plura p̄ uiam suc
 cendit lingua una. Lingua ē unū aduo
 cati destruit abbaciā unam ul' archie
 piscopatū unum dū facit illd̄ poni in
 manu alicui qui ex parte dyā est. Vñ
 eccl̄. xxviiij. Lingua t̄cia multos amouit
 et dissipat illos de gente in gentē. ciuita
 tes multas diuitū destruxit. Hoc uim
 tū aut̄ q̄ facit lingua ualde magnū
 est. Vñ eccl̄. xxviiij. Multi ceciderūt in ore
 gladii s̄ nō sic interierūt qui p̄ linguā.
 Qui enī interierunt p̄ linguā morte aīe
 interierunt. Illi aut̄ qui gladio corpe
 interierūt. s̄ in eod̄. flagelli plaga li
 uorem facit. plaga aut̄ lingue aminet
 ossa. Cordi enī uuln̄ letale in fligit. m̄
 tis ē modis nocet. Noceat enī occulte.
 et uō opantur serpenti. Vñ acuerunt
 linguas suas sicut serpentes uenenū
 aspidū sub labus eorū. Noceat ē a remo
 tis idō sagitte opantur. s̄. ix. ubi dicit̄.
 Sagitta uulnat̄ lingua eorū. s̄ in s̄.
 Extenderūt linguā suam tamq̄ arcum
 mendacū et nō ueritatis lingua ei qui est

in gallia nocet ei qui est ultra mare dū
 eum in famat. It̄ existens in terra nocet
 ei qui est in celo dū dñm & scōs blasphemar
 Vñ in ps̄. Posuerūt in celū os suū & lin
 gua eoz transiit in t̄ra. Lingua ē pri
 mo nocet & it̄ opatur gladio. Vñ in ps̄
 Exacerūt ut gladiū linguas suas. & t̄m.
 lingua eoz gladi' acutus. Velociter ē
 nocet lingua. Vñ B. loquens de illo u'bo.
 Veloces pedes eoz ad effundendū sangui
 nem. Dicit utiq; tam ueloces. quā uelo
 ceter currit sermo. Vñ est qui loquit̄
 & unū tm̄ uerbū p̄fert. & tm̄ unū uer
 bum uno mom̄to multitudinis audien
 tium dū aures inficit aīas interficit. flo
 nū qđ debet monē hoīes ad diligentē
 custodia linguę est h̄. qđ lingua nisi di
 ligenter custodiatur. p̄mo seuit in dñm
 suum. Vñ p̄. xvij. Os stulti oticio ei.
 & xxvi. Os lubricū opatur ruinas. De
 cimum est cruciatul lingue quę sacra sc̄p
 tura memorat. luc̄. xvi. ū dicit diues
 qui erat in inferno. Pater abrahā mi
 serere mei & mitte lazaru ut in t̄guat
 extremū digiti sui in aqua ut refrigeret
 lingua meam. 1̄do cruciatul lingue
 sp̄aliter declinet. Sicut cruciat' lingue
 sp̄aliter exprimitur. apoc̄. xvi. ū sic leḡ.
 q̄ manducauerūt linguas suas p̄ coloce
 & blasphemauerūt dñm celi p̄ coloeib; &
 uulnerib; suis. Non dicit q̄ manduca
 uerūt manus suas s; linguas suas eadē
 causa qua prius. Undecimū ē difficul
 tas custodiendi lingua. p̄p̄t quā diffi

cultatē legit̄ in uitis p̄m de quodā
 scō qui clamabat in cessantē. Dñe d's
 liba me a lingua. & xxi. ecc̄. sic legit̄.
 Quis dabit ori meo custodia & sup̄ la
 bia mea signaculū certū ut n̄ cadam
 ab ipsīs & lingua mea p̄dat me. & in
 ps̄. Dñe labia mea apies & os meū an
 nūciabit laudē tuam. & t̄m. Pone dñe
 custodia ori meo & p̄. vi. hominū
 ē p̄parare animū. dñi aut̄ gub'nare
 lingua. Duodecimū ē utilitas magna
 que sequit̄ ex custodia lingue. Que uti
 litas insinuatur p̄. xy. ubi sic legitur.
 De fructu oris sui unusq; replebit̄ bo
 nis. Non ē aliquis ita paup̄ qui in be
 ni ditari n̄ poss; de fructib; oris sui si
 illō diligent̄ ex coleret. De hui' fructib;
 dictū ē in tractatu de accidia in cap̄lo
 de ocio. Utilitas bone lingue in uicari
 p̄. x. ubi sic leḡ. Vena uite os iusti. p̄
 utilitatē hui' membri potius apparuit
 sp̄e les in linguis quā in manib; uel
 alijs mēbris. Membru' etiā utilē sibi uo
 luit eligere. Tertiūdecimū est piculum
 qđ ē n̄ lingua custodiatur. Sine custo
 dia enim lingue n̄ pot' homo bonus
 fieri & si bonus est cito fit malus. Ad
 primū uidet̄ p̄tū illō uerbū job xi.
 Nunquid uobis iustificabit̄. s; ve
 ra sn̄a qua legit̄ cultus iusticie mē
 aium est. & leuit̄. xv. Vñ qui patitur
 fluxū sanguinis in mund' erit. Jo dicit̄
 Ja. j. Siquis putat se religiosum esse
 n̄ refrenans lingua suā a malo s; se

ducent cor suū hui' uana est religio q̄
uadit ad nichilū & nich' ualet. 7 in ps.
Quis; homo qui uult uitam suā & q̄
quis respondit; ego subdit. Phibe lin
guā tuam a malo. 7 pu' xiiij. mors et
uita in manib; ^{hōis} 7 m' xij. Ex uerbis
tuis iustificabis & ex uerbis tuis odempna
beris. Ad illud pictm ostendendū ualet
q̄ legit de pho qui cū redit; a stu
dio athenenū & mater eius impellaret
eū de turpitudine & instaret. ipse dix
it. Non intrabo uide exiui. Qd̄ intelli
gens mat' dolore mortua; & tunc dix
it. quid optimū & quid pessimū uer
bu' & p̄petuo silencio se dāpnauit. Si al
quis ē; in bono statu. n̄ linguā suam
custodiat cito corruet. Vñ xij. pu'. P̄
ter peccata labioꝝ ruina p̄minat ma
lo. itō dicit xxviiij. eccl. Beatus; qui ce
rat a lingua nequā. Quartū decimū;
hoc q̄ magna pars bonitatis n̄re in
custodia lingue. Vñ ja. iij. Siquis in
uero n̄ offendit hic p̄fēs; & uir. Qui
tunc tecū; hoc qd̄ magna pars sapi
entiae in modamine ipsius lingue est
at. Vñ xvi. pu'. Qui modatur sermoēs
suos doctus & prudens est. & x. eiusdē
Qui modatur labia sua prudentissim'
est. Qui loquit' qn̄ loquendū; n̄ solum
prudens est ul' prudentior; s; & pruden
tissimus. Prudens; qui loquitur qn̄
loquendū; Vñ eccl. xi. homo sapiens
tacebit usq; ad t̄pē. Prudentior ē qui
loquitur qualia deb; loqui. ut q̄ loqui

tur uerba pura a falsitate & a p̄xiu
nocumento & a stumelia dī. pu'. xv. Ser
mo purus pulcherrim' est. Prudentissi
mus uō; ille qui modū seruat in uerb
qui s. dulcis loquit' absq; clamore & as
pirate qd̄ parum est utile. Vñ xvi. pu'.
Qui sapiens est corde appellabit' prudēs
& qui dulcis est eloquio maiora reperiet
magis eū p̄ficiūt qui h̄nt dulcedinē
lingue quā qui h̄nt sapiām magnā
in corde. S; uidetur q̄ salōn potius ce
buit dicere. qui modatur cor suū pen
dens est. quā loquens qui modatur la
bia. & c'. Ad qd̄ respondendū; nō potest
esse sermonis moderatio absq; cordis
modatione. folia eū non possūt se ha
bere ordinate radice amota. Ille max
ime d̄natur aīo suo qui addo h̄t eū in po
testate sua. q̄ n̄ licet ei uti armis & pa
ratissimus in sua defensione. que sunt
uerba uerbis quasi sagittis delonge hos
tes percutit. **Q; i modatōe p̄dicatōis habed**

Et notandū est respectus ad v. .ij.
qd̄ in modatione p̄dicatōis ha
bendū; respectus ad v. sp̄ali. s. ad p̄
sonā que loquit'. Vñ pu'. Non decent
stultū uerba p̄posita. & ad materiam
de qua loquit'. Vñ jo'. materias grādes
parua ingenia n̄ sustinent. & ad p̄sonā
cui hō loquitur. qz sicut dicit gg'. scō;
capacitatē auditoroꝝ formandus; sermo
doctoꝝ. & h̄ quātū ad p̄ximitatē sermo
nis & quātū ad subtilitatē. sunt q̄ min'
capacib; tot & tanta dicē uolūt quod

ipsi nichil retinent. Ita uoluit mittere
dolum unum uini in lagenam unam ul' in
caphu unum. Quarto hndus est respectus
ad tps oportunitate. Vn xxvii. ecc. Ex
ore fatui repbabitur parabola qz n die
eam in tps suo. 7 pu. xv. Sermo oportu
tus optimus est. Quinto hndus respic
ad feruorem. Vn ecc. vii. Noli esse iust
mulni. Stulti sut qui querut enses ad
muscum occidendu 7 securim ad omu
frangendu. qui s' d'ra nimia negligē
ciam cu tanto feruore mouent. sicut
si ess' magnu peccm q raro expedit
fieri 7 si in casu multu conandū sit 7
d'ra parua negligencias qn alit' cor
rigi n possut. gg. sup eze. Obsecro dil
ce qualiter unu queqz alloqui debeas q
corrigi uis 7 noli in parte ista ambula
re in sensu tuo. imo in feruore tuo. Sex
tu decimu qd debet ho. moue ad dilige
tem custodia lingue est exhortatio sacre
scripture. ut est illd. xxvii. ecc. Ori tuo
facito ostia. 7 ibidem. Verbis tuis facito
stateram 7 frenos ori tuo rectos adtende
ne forte labaris in lingua. 7 ecc. v. Ne te
mere quid loquaris. ne cor tuu sit uelox
ad pferendu sermonē coram do. 7 pu.
iiij. Remoue are os prauu. Septimode
cimo qd debet hoies moue ad diligen
te custodia lingue sut exempla. ut e
illd j. p. iiij. Creuit samuel 7 dñs erat c
eo 7 n cecidit ex omnibz uerbis eius i
terra. 7 in descriptione uiri iusti dicit
in ps. foliu eius n defluet. 7 alibi. Dxi

custodiam uas meas 7 c. Octauu decimu
q de ho. mo. ad dilig. e. lingue est hoc
qd oportebit uerba nra transire p dis
cretum iudiciu di. Ido debent hic uba
nra saltem transire p iudiciu nru. Vn
in ps dr de lingua iusti qd loquetur iu
diciu s' suam examinata. 7 ut breuiter
dicam sicut p loquela ppendit' utrum
aliquis sit gallicus ul' teutonic' ul' aliter
ul' nationis. Vn in ex. Cu de illis es na
7 loquela tua manifestu te facit. sic p lo
quelam ppenditur de aliquo utru sit bo
nus ul' malus. Vn ecc. iij. In lingua sa
pia diuolatur. It' in ecc. xxvii. ante ser
monē nunq laudes iuru. h em tēptatio
est hominu. Ido in ponde uerboz pbano
existit humane uite. **De xxiiij. peccis lingue.**

Dico de custodia lingue in omni d. **iiij.**
sequent' enumeranda sut peccata
lingue ut de hys psequam' ex quibz xx
iiij. enumerare sufficiat. que sut. Blasphē
mia peccm murmuris. peccm defensio
nis. puiuu mendaciu. detractio adula
tio. maledictio. iuciu. d'ctio bonoz.
derisio. puiuu d'iliu. peccm seminandi
discordias. peccm bilinguu. rumor. iac
tancia. secreta reuelatio. in discreta om
natio. indiscreta pmissio. ociosu uerbu.
multiloqu. turpiloquiu. scurrilitas. indis
creta taciturnitas. 7 primu psequem'
de iij. puiuis. qz illis discrete peccatur
in dñm. inter q in apertis a peccō blaf
phemie qz manus. De hoc pmo agem'.
Primo notificabim' qualecuqz peccm

illud. Secundo ponemus ea que ualere possunt
ad detestum huius peccati. Tertio tangemus
de personis que uidentur sentire blasphemias.
Quarto tangemus aliquid de
spirituali blasphemie. De his que possunt uale
ad detestum blasphemie. et de pena blasphemorum

Notandum est quod secundum Augustinum multipliciter et per se blasphemie dicitur. Si
blasphemia est quando aliquis attribuit
id est deo quod dei non est. uel quando negatur de deo
quod ipsius est. uel quando quis usurpat quod dei est
nos autem intelligimus hic blasphemiam uerbum
in contumeliam dei platum. Ut cum aliquis
uult uindicare se uolens de deo aliqua
membra nominare de ipso que nominanda
non sunt. Multa uero sunt que possunt ua
lere ad detestum huius peccati. Primum est pena
qua dominus legitur punisse blasphemias. De
qua pena legitur xxiii. ecc. ecce egeesus
filius mulieris israelitice que peperat de
uero egyptio. iurgatus est cum uero israeli
ta. Cumque blasphemasset nomen domini et ma
ledixisset ei adductus est ad moysen miseruntque
eum in carcerem donec nossent quod iuberet
dominus. Qui locutus est ad moysen. Educ blas
phemum extra castra et ponent omnes qui au
dierunt manus suas super caput eius et lapi
det eum populus uniuersus. Et deinde promul
gavit legem de pena blasphemorum dicens
loqueris ad filios israel. homo qui ma
ledixerit deo suo portabit peccatum suum
et qui blasphemauerit nomen dei morte mo
riatur. lapidibus obruet eum omnis mul
titude populi. De pena et blasphemie refert
gratus in dialogo quod quidam rome tenebat

dilexit quendam puerum quinquaginta annorum qui
consuetus erat blasphemare uerbum domini statim
quando audiret aliquid obstinisset. Quadam die
cum pater eius teneret eum in brachio clama
uit puer. mali homines ueniunt qui me
delere uolunt. Qui cum hoc dixisset nomen
domini blasphemauit et animam reddidit. Si
dicitur in puero quinquaginta annorum peccatum illud
sic uindicauit. nunquam parceret adulter et
discretus qui hoc peccatum committit. Peccatum
illud frequenter puniunt a deo et in presenti
uel spiritualiter uel corporaliter. Spiritualiter quod multo
cuius subitanea morte moriuntur homines
blasphemis assueti. Unde per xx. qui male
dixit patri et matrem extinguetur lumen eius
in medullis tenebris. Patri maledixit blas
phemus dum domino maledixit. Mater et male
dixit dum blasphematur triumphat eccle
siam que mater nostra est. et ideo lux in me
dullis tenebris ei extinguetur quod in presentibus
suis morietur. Peccatum illud uix remittitur.
Unde illud h. xx. Spiritus blasphemie non remittitur.
u. uix remittitur. Unde peccatum ad mor
tem dicitur. ecc. xxiii. Est alia loquela eorum
in mortem non inueniatur in hereditate
iacob promiserit actorum de loquela iuram
ti et subdit. est alia loquela extraneo et c.
Blasphemia extranea dicitur esse iuramento
quod in iuramento nominatur deus. quando fit eo in
quo debet honorari deus. quando nomen eius
ad confirmationem ueritatis assumitur. In hi
c enim deus ostenditur ueritatis et tutorum et actorum
in morte uero blasphemantis dicitur esse. quod
frequenter moriuntur in peccato blasphe

manes. Vñ blasphemantes multū debe-
rent rogare uiros scōs ut orarent dñm
qd sibi dimitteret peccatū illd. Non enī
impetrat q̄cumq̄ remissionē hui' peccī
inmo oportet hominē esse ualde magni-
meri ad hoc qd impetrat alri remissionē
hui' peccī. Vñ j. 30. ult. Est peccm ad mor-
tem n̄ p eo dico roget quis. i. quisquis
pena ē corporali punitur peccm blasphe-
mie frequencius quā aliud peccm unde
accidit q̄ iuliorib; qui dñm blasphemāt
q̄nq; facies p̄posteratur. Eudā etiam
militi de occōne iudi cū p̄ oculos dī iura-
ret. p̄ uul ocl̄s a capite exiuit ⁊ in ale-
ariū cecidit. Scō pot̄ ualere ad detestē
hui' peccī si ostendatur in gratitudo mig-
na que est in eo qui blasphemāt. Dupli-
uō in gratul est blasphemans ⁊ qz mē-
bro illo dñm in honorat ⁊ quo d's eum
p̄ ceteris creaturis honorauit. s. in ling.
⁊ qz in memb̄ illa infirmitatis humanē
q̄ p̄pter salutē ipsius d's assūpsit. ipse
ad contumeliam dī nominat ⁊ in gratul ⁊
bñficio in carnationis. ⁊ q̄ d's n̄ satis fu-
erit affectus contumelul a iudis p̄ amore ipi
ipse ad huc contumelias sup̄ contumelias ad-
dit. in hoc deterior iudeis. qz ipsi affe-
cerunt eum contumelul infirmū ⁊ mor-
talem ⁊ in statu hūilitatis. s; blasphe-
muis dñm contumelul afficit in mortalem
⁊ regnantē in celis. In istis iudi aliqn̄
tulu p̄ ignoranciā excusantur. Nescie-
runt enī dñm esse que contumelul affici-
ebat. Si enī cognouissent nūq̄ dñm

glie crucifixisset. Blasphem' uō eum co-
tumelul afficit q̄ credit esse dñm. Tercio
debet cohibere hoies a peccō isto h̄ q̄ blas-
phemus uidetur esse deterior omnib;
creaturis. Alie enī creature dñm laudat
⁊ bñdicunt. ostendēdo ei potenciā bo-
nitatē ⁊ sapiām. nec solū dñm laudant
⁊ bñdicunt. imo ⁊ ad laudandū dñm ho-
minem inuitant. Vñ gg. ayurū est qm̄
homo dñm n̄ laudat. cū omnis creatura
ad eū laudandū semp̄ inuitat. Vñ ualde
miser est homo blasphemus. qui sp̄alr
p̄ h̄ linguā accepit ut dñm laudaret qui
dñm n̄ laudat. s; extra amonitionē aliar
creaturaz eū blasphemāt. Quarto de-
bet cohibere hoies a peccō isto magnitu-
do hui' peccī que multis circūstantis
pot̄ manifestari. Primo ex h̄ q̄ in isto
peccato. inferatur contumelia dō in ppria
psona. cui alij peccōres contumeliam i-
ferunt dō in possessionib; seruoꝝ eius.
s; blasphemus infert ei contumeliā in p-
pria psona. ⁊ ido n̄ parum displicet dō
peccm blasphemie. multū displicet p̄-
cipi alicui qm̄ inferatur ei contumelia in
subditis suis. s; amplius qm̄ in eo qui ē
de ppria familia. s; longe ampli' qm̄ in
filio ul' in filia. s; sup̄ oīa ista qm̄ in-
fertur ei contumelia in ppria psona. Scō
pot̄ ostendi magnitudo hui' peccati
p̄ sublimitatē psonē cui blasphemia
inferatur. Scdm̄ enī sublimitatē psonē
cui aliqua offensa inferatur. magna of-
fensa est cū diuini dicitur alicui bur-

genti s; maior si dicatur multa s; longe
maior si principi. Ergo infinito maior
est si in infinito maiori dicat. Vñ cum
in peccō blasphemie iurium dicat deo
qui in infinito maior est omni dño ter-
reno peccm illd nimis magnū est. Tertio
facit ad magnitudinē hui' peccā h; q; in
peccato isto di stumelia pncipalē intē-
ditur. alij peccatores et si dō stumeliam
inferunt. tñ pzet intencionē et uoluntatē
eoz; et stumelia ista. et hñ uellent dñie
a stumelia ista si possent hñe dilationē
q; querunt absq; stumelia ista s; blasphe-
mus in contemptū et stumeliam di blasphe-
mat. uolens se iudicare de dō cum cñ
dñs sine culpa sit. Quarto facit ad detest'
hui' peccā pueritat magna que; in pec-
cato h; multū enī pñsi sunt hoīes blas-
phemi qui bona que agunt sibi at-
tribuit. mala uō dō attribuunt. cū etiā
mala ppter culpas eoz; eis euentant. bo-
na uero ex grā dī recipiant. Quinto fa-
cit ad detest' hui' peccā magnū dēp-
tus qui; in blasphemantib; q; potest
manifestari ex h; qd ipsi dicūt q; non
possent se a blasphemia cohibere. si aū
quereret ab eis utrum iurium aliqui
dixerunt epō ul' archiepō ul' alicui pñ-
cipi. ipsi responderent q; n̄. Immo mlti
sunt qui dicerent se nunq; dixisse iurium
cum alicui garrioni nisi ipse penul di-
xerit eis. et tñ n̄ possunt abstinere sic
ipsi dicūt ne dō stumeliam dicat. quia
infamia. potest aliquis abstinere ne dicat

224
stumeliam garrioni nisi ille meru-
erit tam se n̄ posse abstinere dicat quā
regi glie stumeliam dicat. cū tam ipse
nunq; ei iurium dixerit. nec aliq; mali
meruerit. mag; p̄ auidubio uidet talis
contemptū dñi quā garrionem unum
Sexto facit ad detest' hui' peccā hoc qd
illd peccm; in parte celestem et itō morte
dignū. Vñ cñ. xv. Qui maledixerit p̄ri
ul' m̄ri morte moriatur. Blasphemi sūt
illa genatio de qua legit p̄ri. xxx. Est ge-
natio que pat' suo maledicit. et q; matri
sue n̄ bñdicat. Blasphemi et assimilant'
cham filio noe qui uerba p̄ri sui filij
suis ostendit p̄t q; maledictio
nē suscepit ut legit gen. xv. Septimo de-
beret cohibere a peccō isto hoc q; blasphe-
mia peccm; dyabolicū et q; loquela in-
fernalis cui signū est horripilatio quā
facit peccm; illd in audientib; Vñ xxvii.
ec̄. Loquela multū iurans horripilatio-
nem capitul' statuet. et irreuerencia illi'
obturatio aurium. Vñ satis uidet q; dyā
in blasphemus loquatur. qñ ex h; audi-
ent horripilationē hñ. sicut aliquis a
teutonica lingua teutonice uocatur ul'
p̄penditur. sic blasphemus ex loquela
ista de familia dyā esse dimoscitur et ad
infernū uidetur p̄tinere. Vñ sicut; pe-
tro dictū. xxvii. cñ. Vere tu ex illis es nā
et loquela tua manifestū te facit. sic po-
test dici blasphemus. Vere tu de inferno
es nā et loquela tua manifestū te facit.
Illi qui de inferno erunt blasphemabi-

dñm p̄t magnitudinē doloris. Vñ
 apoē. Blasphemauerunt dñm celi p̄ to
 loubz ⁊ uulneribz suis sicut filij dī assuef
 cunt hic b̄dictōi ⁊ laudi diuine uolētes
 addiscere offm̄ in terribz q̄ facturi sunt ī
 celis. sic filij dyā assuefāt blasphemus ad
 discendo in mundo isto offm̄ qd̄ facturi sūt
 in inferno. Octauo debet cohibē hoīes a p̄
 cato isto hoc qd̄ blasphemā di diuiciū est
 dictum ei a p̄o seruo ipsius ⁊ idō n̄ de fa
 cili desequitur homo remissionē peccā. Vñ
 xxii. ecē. mittens lapidē in uolatilia deiecit
 illa. sic ⁊ qui diuiciatur amico dissoluit a
 amiciciam ad amicu. ⁊ si pduerit gladiū
 n̄ desperes. Est enī regressus ad amicu si a
 puerit ol̄ triste n̄ metuas. Est enī recorda
 tio excepto diuicio ⁊ in p̄cō. ⁊ supbia ⁊ mis
 terij reuelatione ad hētām. Robiles post
 magnā guerriā p̄tquā ⁊ in bello se lese
 runt amici efficiūtur. Siquis uō diuiciū
 aliq̄ dixerit eis toto t̄p̄e uite sue memo
 res sunt diuiciū illi. Si diuiciū q̄ dictum
 est alicui cū tanta difficultate recedit a
 corde illius. quantū timere possūt sibi
 illi qui regi gl̄e rociens diuiciari sūt illi
 qui delectant̄ dñm blasphemando iudis
 de teriores uident̄ qui in consuetudine ha
 bebant q̄ audita blasphemā aures sibi
 obstruebant. Sup̄ illd̄ act̄. vii. Continui
 erunt aures suas dicit m̄t̄. ne blasphe
 miam audirent. In signū ⁊ doloris san
 debant uestimenta sua. Vñ sup̄ illd̄. n̄.
 xxvi. Tunc p̄nceps sacerdotū scdit ue
 stimenta sua. Dic̄ glo. mol ⁊ iudoz cū

blasphemiam audiunt sandē uestimē
 ta sua. Cambz ⁊ peiores sunt. Camb̄ enī
 n̄ mordet dñm suū nec dilacerat. ipsi
 uō dilacerant dñm dū eum blasphemāt.
 ipsi uō eodē ore quo uinū a dō citatum
 bibunt in otinenti eū mordent ⁊ stu
 melius afficiūt. similes cambz rabidū q̄
 manū que sibi porrigit panē mordent
 Blasphemā ⁊ uidetur esse maius peccm̄
 quā heresis. hereticus enī loquit̄ ea de
 dō que credit esse uera. blasphemus uō
 dicit sciam suam de dō dicit que scit̄
 esse dicenda. Nec solum blasphemū culpabi
 les sunt apud dñm. s; ⁊ illi qui tolerant
 peccm̄ illd̄. cū phibe possint. ut pater
 mater qui n̄ corrigunt filios blasphe
 mantes ⁊ q̄q; hac de causa amittunt
 eos. Dñs enim eos interficit qd̄ patet
 exemplo gḡ. prius posito in h̄ eodē cap̄lo.

De hys qui desentunt blasphemantibz. v

Similit̄ illi culpabiles sunt qui p
 mittūt dō otumeliam fieri in do
 mibz suis cū phibe possint. nullus
 homo timens dñm p̄mittet̄ alicui q̄
 sc̄m crederet otumeliam inferri in do
 mo sua ex quo pot̄ phibere. Vix possēt
 hoīes sustinere q̄ coram eis diuiciū
 dicatur patri suo ul̄ dño terreno. qm̄
 ḡ possunt sustinē hoc de patre celesti.
 Nunq̄ culpabilis esset qui p̄mittet̄ in
 cellario suo templū fieri alicui demoni
 ⁊ ibi sacrificari. Nōne tabna in qua lu
 ditur ⁊ blasphematur uere templū dyā
 est in quo d̄s ex honoratur ⁊ honorat̄

dyā. Quō g̃ hoc pot̃ sustinē qui uiam fi-
 dem h̃t. dum ̃ culpabiles sunt qui in-
 ra sua p̃mittunt talia fieri sicut ipse cul-
 pabilis est; qui in terra sua paganorū y-
 colatriam toleraret. Blasphemia enī pro-
 latria deterior esse uidetur in h̃ q̃ ydola-
 tria honore suū auferit dō. S; blasphe-
 mus n̄ solū honorem auferit. s; ̃ cri-
 meliam infer. Magna p̃sital p̃ncipū
 qui bona subditoꝝ suoꝝ accipiunt q̃n-
 d̃is h̃ phib; . q̃n uō possūt accipe ad
 honorem d̃i 7 saluē aiāz nolunt me-
 ritore dū possent penā pecuniariam
 inponē illis qui blasphemant. Non s̃t
 ̃ sine culpa qui locant eis taxillos 7 filia
 7 qui assistunt ludētib; ul' blasphemā-
 tib; q̃i uelint ludē de fetore blasphemā-
 cum uidit deteriores in hoc q̃ uidi ob-
 tuant aures audita blasphemia 7 sig-
 na doloris ostendūt. 7 ut breuiter dicam
 in hoc possunt distingui filij d̃i a filijs
 dyabli. qd̃ filij d̃i n̄ possunt tolerare
 q̃ pater eoz a blasphemantib; sagittet̃.
 filij uō dyā n̄ curant q̃n uident d̃m ita
 sagittari. qd̃ tali exemplo pot̃ ostendi.
 fuit quidā uxorem h̃ns. 7 ex ea tres fili-
 os scdm̃ opinionē suam. cui uxor eius
 cū quadam die litigaret cū eo obiecit
 q̃ ipse credebat q̃ ipse habebat tres
 filios. s; unus tm̄ erat suus. Requisita
 uō ab eo quis suus est; noluit indicare
 eum. Cum p̃ infirmaretur ad mortem
 7 uxor defuncta est; ipse faciens testame-
 tum omnia dimisit illi qui fili' suus erat

Post mortē uō eius oratio facta 7 inter
 illos tres quos tamq̃ filios suos nutrebat.
 cui' est; hereditas. Dicebat enī quilib; qd̃ il-
 le erat filius 7 sua debet hereditas esse.
 Vñ cum est; relatum ad iudicem. p̃cepit
 iudex ut pater mortuus alligaret̃ ad ar-
 borem 7 ille qui directius sagitta in eum
 mitteret hereditatem h̃ret. Vñ alligato
 patre ad arborem duo ex istis sagittaue-
 runt in eum. Tertius uō uident̃ patre
 suū sagittari offensus 7 ultra modum
 extra alios duos dicens q̃ nullo m̄ pa-
 trem suū sagittaret. ex quo cognitū est
 qd̃ ipse erat filius ipsius 7 data est ei he-
 ritas. Simile iudiciū fecit salom. iij. r. iij.
 de duab; mulierib; que litigabant de
 puero uno. Illa enī p̃pender̃ esse m̄rem
 que n̄ ponit tolerare pueri interfectio-
 nem. Sic filij d̃i n̄ possunt tolerare qd̃
 blasphemantes patre eoz sagittent. 7
 notandū aut̃ q̃ duplex est blasphemia
 quedam oris quedā cordis. De blas-
 phemia cordis legit̃ in unis p̃m q̃ qui-
 dam s̃t in pugnabatur spū blasphemie.
 7 cū sepe p̃geret ad senes 7 ad albem
 pemenem p̃ cura illi' 7 n̄ aperet causā
 abbas pemenē uident̃ eum h̃re cogita-
 tiones dixit. Quid habes. At ille aperit
 qd̃ eum in pugnaret sp̃c blasphemie.
 7 statim ut aperit in pugnaio leuor
 facta est. eu abbas pemen. Q̃n cogitatio
 her te arripuerit. dic ego causā n̄ habeo
 blasphemia tua sit sup̃ te o sathana h̃c
 enī cūm anima n̄ uidet. 7 in nuic̃ inūbit

istis duplex causa pp̄t quā n̄ sit t̄m̄ p̄ca
tū in hac blasphemia sicut multi credūt.
Non enī h̄t delectationem cogitatio blasphemie
pp̄ quā ipsa placeat hōi. s; uehement
timor offēse diuine adducit cogitatioē
istas. sicuti homini timido in tenebris ex
stenti et solitario uelit uoluit adducit ti
mor, terribilia ad eoz suū et nimū amor q̄
hūit mater ad filiū adducit ei memoriā
ipsius qm̄ defunctus; licet et ipsa nolūt. p̄
rea dyā qz sat qd̄ displicet uiro iusto cō
uiciū et contumelia dī inter dū loquit̄ diuina
dī in hōie ipso hōie audiente et illa blasphemie
dya; n̄ hōis et meretur hō in hoc q̄
displicet illi blasphemia ista et h̄ duo in
simulant̄ exemplo p̄dicco cū dicit̄. Blasphe
mia tua et c. et cū dicit̄ hāc enim causā
nā n̄ uult. **De remedus blasphemie.**

vj **S**ūmum aut̄ remediū dicit̄ h̄ uiciū
est occupatio que anīm impleat et
dēp̄t̄ blasphemie talis. debet enī homo
parū app̄ciare tales cogitationes. **De m̄
mure et de hys q̄ faciunt ad deest. eius.**

vij **S**equitur de peccō murmuris. Est aut̄
murmur oblocutio in debito m̄
fca dicit̄ ul' sc̄m̄ alicui. Sp̄alr̄ aut̄
dicemus de murmure q̄ fit dicit̄ d̄m̄ ul'
dicit̄ eū qui est loco ipsius. Dicem̄ aut̄ h̄
in de hoc peccō. Primo ponemus q̄ pos
sunt ualere ad deest̄ ipsi. Sēdo tange
mus diuisas diuisiones murmuris. Tercio
uō sp̄alr̄ agemus de murine claustralū.
Quarto uō de remedus dicit̄ peccm̄ mur
muris. Ad deest̄ uō hui' peccati p̄mo

possunt ualere uerba sacre scripture
que dissuadent nobis h̄ peccm̄ ut; illd̄
sap. i. Custodite uos a murmuracione
q̄ nich̄ p̄dest hōi immo plurimū nocet
n̄ enī p̄pter murm̄ cessat tribulatio sed
qd̄ potuit esse meritorū p̄pter murmur
fit de meritorū. et inquinatur homo unde
debit mundari. destruit. vñ debuit e
m̄dari. vñ destruxisti eum ab em̄datōe
de quib; cantat eccl̄a. jo. vi. Nolite mur
murare ad inuicem. et j. ad cor. x. Neq;
murmurauit̄. Ad phy. y. Quā facite si
ne murmuratōib; et j. pec. iij. hospita
les inuicem sine murmuratōe. Sēdo pos
sunt ualere ad deest̄ hui' pecc̄i exēpla
ut; exēplū xp̄i. de quo vy. ysa. Quasi
agnus coram tondente se obmutat. et
exēpla sc̄oz. Non murmur resonat n̄
querimonia et it̄m. ecce homo sine q̄
rela. et sap̄. xvij. P̄perant hō sine q̄re
la de p̄ari p̄ ip̄lis deferent̄ seruitut̄ sue
scutum orationū et p̄ incensū de p̄ca
onem allegant̄ restituerē. et huc j. legit̄
de zacharia et uxore eius q̄ erant iusti
ambo ante d̄m̄ in cedentes in omnib;
mandatis et iustificationib; d̄m̄ sine q̄re
la. Tercio pot̄ ualere ad deest̄ationem
hui' pecc̄i q̄ murmuratores maledicti
sūt. vñ eccl̄. xxvij. Sufurro et bilings
maledicti. multos enī turbauit pacem
h̄ntel. Quarto pot̄ ualē ad deest̄ hui'
peccati hoc q̄ murmuratores odibiles
sūt d̄o. vñ illd̄ ad ro. i. Sufurrones de
tractores sūt d̄o odibiles. Quinto pot̄

uolare ad detest' hui' pecc' h' q' nescim' quid nob' magis expediat. Aliui enim magis expedit aduersitas qua' p'spitas. Ido homo de aduersitate murmurare n' debet. Vn' in ecc'. No' e' dicit hoc melius illo. oia' eni' t'p'i suo p'p'abuntur. Sexto pot' uolare ad detest' hui' pecc' hoc q' ai' sumus filij d'i & ratione creatois & ratione red'ptionis n' debemus murmurare quoc'q' placet sibi facere de nobis. Iuste sibi uendicat meam uitam qui pro mea posuit suam. Ap'ls. Siue morimur siue uiuimus d'ni sumus. Jf. Empta estis p'cio magno gloriificate & portate d'ni in corpore uro. J. ad cor. vi. Aug'. Sat celestis medicus quid nobis daturus sit ad solationem & qd' subtrahatur sit p' exercitacionem. Non eni' homo sine causa uimento suo cibaria detrahit. & ysa. xl. Ve qui d' dicit factori suo & p'c'. Nunquid dicit lucu' figulo suo qd' faciat & xxix. Perusa e' h' cogitatio q' si lucu' d'ra figulu' cogitet. et dicat opus factori suo n' fecisti me. Septimo pot' uolare ad detest' hui' peccati uindicta qua' d'ns legit' sup'ssisse de pecc'o isto. legit' maria soroz moysi lepra perc'p'ssa p'pter pecc'm murmuris. murmurato' e' ip'lo d'ra d'ni de labore ignis d'ni deuorauit extremam castror' partem. ut legitur numi xi. p' pecc'm illis datan & abiron a terra abs' orp'i su' ut leg' numi xvi. & chore igne d'sup'rus ut leg' ibide' p' p' pecc'm illis misit d'ns serpentes ignitos in filios isrl' p' pecc'm illud maior

part' filioy isrl' in deserto perit. Vn' numi xiiij. Om' qui numerati estis a xx. annis & sup' & murmurastis d'ra me n' in tribul' terra sup' qua' leuaui manu' meam ut hitare uos facerem p'ter caleph filiu' iephone & iosue filiu' nun. Fur breuiter dicam sicut dicit auctoritas de nulla re magis d'ni offendisse dicitur est ip'ls ille qm' murmurando. De pena aut' murmurantiu' in futuro dicit iudas in epla sua. hy sunt murmuratores & querulosi scdm de sidia sua ambulantes & p'misit pena' d'ca' quib' p'cella tenebrar' in eternu' seruata est. gg. Regnu' celoz nemo qui murmurat accipit & nemo qui accipit murmurare pot'. **De t'bz diuisionib' murmuris. quidam murmurantel' d'ra infirmitate' paup'tate' & t'p'i in oportunitate' & bonoz adu'sitate'.**

Sequitur de diuisionib' murmuris **viiij** quaz tres ponere sufficiat. Prima talis est murmur in iudic' mur'm sup'bie. mur'm auaricie. mur'm impacie. mur'm d'sciencie. De p'mo sic legitur g' xx. & accipientes murmurabant ad uersus patrem familias dicentes. hy nouissim' una hora fecerunt & pares illos nob' fecisti qui peccauimus pond' diei & estus. De secdo legit' luc' viij. Videns phiseus qm' uocauit eu' ait intra se. hie li' est. p'ha sciret utiq' que & qualis erat mulier que tangit eum q' peccatrix est. De t'cio legit' jo. xij. Quare h' unguentum n' uenditur. ecc. denarius. De quarto i' numi xi. Ortum est murmur' ip'li q' dolentiu' p' labore d'ra d'ni. Quinto

murim est quoniam aliquis murmurat de hoc
quod aliquis uult cogere eum ad hoc quod contra
deum est. et illud murmur uidetur signatum
esse per murim asine murmurantis contra
balaam. de quo legitur xxxiiij. m. Apertit dominus
os asine et locuta est. quid feci tibi. quare
percutis me? ecce iam ratio uolebat cogere
balaam asina ad id quod erat contra deum uolun-
tatem. Ad hanc speciem pertinet murim scilicet
murmurantis contra peccatum. Item potest diuidi
murim in murmur de bonis que desimus
et murim de malis que sustinemus. Primum
murim dissuadetur. ecce. ubi legitur. In bo-
nis ne des querela. et in omni dato ne des
tristitiam mali uerbi. De alio legitur ecci. xix.
Vir prudens et disciplinatus non murmura-
bit. correctus prudens est qui futura pre-
uidet et premia et tormenta. et talis non mur-
murat de flagello. libenter enim uirgam
tolerat. que a gladio pene eterne deseruat.
Pacenter enim ab eo sustinet flagella a
quo celestem hereditatem expectat. Dis-
ciplinatus est qui contra tribulationem in utili-
tates est instructus. Simili non murmu-
rat de correctione. Tercia diuisio mur-
muris est in murim contra deum et in mur-
mur contra proximum. murmur uero contra deum
multiplex potest esse. uel de infirmitate
uel de paupertate. uel de temporibus in oportuni-
tate. uel de prosperitate malorum et aduersitate
bonorum et similibus. Valde fatuum est murmu-
rare de infirmitate cum utilior sit frequen-
tius in firmitate quam sanitas. Unde in uitis
primi. cum quidam peteret a iohanne heremita

ut a terciaria sanaretur. ipse respondit
Rem tibi necessariam petis abice. ut enim
corpa uiculis ita anime languoribus et casti-
gationibus purificantur. et tunc dedit ei per
oleum bidentem et sanatus est. Item quidam
miles rogauit quendam sanctum uirum ut a
morbo liberaret eum precibus suis. Sed audi-
to ab eodem quod melior esset in egritudine
quam in sanitate. dixit uir sanctus. Oro dominum
ut seruet te in statu in quo magis humili-
aris. fatuum est et de paupertate murmurare
cum sciamus pauperes electos esse ad regnum
eternum. Ia. ii. Nonne deus elegit pauperes
in hoc mundo diuites in fide et heredes reg-
ni. fatuum est et murmurare de impor-
tunitate temporis. propter hoc quod qui hoc fatum
nunquam pacem habebit. Unde in iob. Deus
restitit ei et pacem habuit. et propter hoc
quod deus scit melius quid expediat mun-
do quem ipse habet regem quam alius. et quicquid
expedire uidetur que non expediunt. Unde
refertur quod quidam heremita seminabat
olera. et uisum est sibi pluuiam necessariam
esse oleribus suis et petiit eam a deo et ob-
tinuit. De inde uisum est sibi serenitatem
esse necessariam oleribus suis et petiit et ob-
tinuit. Tunc breuiter dicam tale tempus
dedit ei deus quale uoluit. nec tamen unum
olus exiit. Qui credens uniuersalem tem-
perum in anno illo pacenter hoc sustinu-
it. Sed cum declinasset ad domum alterius he-
mita et pulcherrima olera ibi uidisset
ualde admiratus est et narrauit here-
mita illi que sibi acciderant. cum here-

mira reuoluit merito h accidit t. Pura
 balne te sapientiore do qui ei indicabat
 quid facere debet. Extrario uo magne pa
 cis occasio est; r qm; r magne habudancie
 bonoz tpralium. siquis in talib; rforma
 ret uoluntate suam uoluntati diuine. Vn
 refertur de quoda agricola. qd semp ha
 bebat in agris r uineis suis uberes fruc
 tus qua alij r cu requireretur a uicinis qre
 hoc est; respondit n esse miru si fructus
 uberes hat cum semp hret tale temp qua
 le ipse uellet. Sup quo cu alij mirarent
 r inquirerent quo h est; r dicit. Ego nuq
 uolo aliud tpe habere qua ds uelit. Vn
 cum tale sit tempus quale ds uult. semp
 habebo tale quale uolo. In magna pace
 erat uir iste qui uoluntatem suam rfor
 mauerat uoluntati diuine. ppter hoc helat
 bonoz tpralium habudanciam cu arti
 fices ita offendi soleant qn instrunt
 in opib; in quib; ipsi periti sut. Non e
 miru si ds offendatur qn de opib; suis
 ita a quibcuq; diudicatur. Non r aliq
 artifex qui n offendetur ultra modum
 si de operib; suis diudicaretur. De pspu
 tate uo maloz r aduilitate bonoz uidetur
 multa murmurasse r sc. Vn job. xxi.
 Quare impy uiuunt r sublimati sut rfor
 tatiq; diuicis r c. r se. xii. Quare uia p
 speratur impioz bu est omnib; qui p
 uariantur r inique agut. In ps. mei
 aut pene moti sut pedes. qz zelau sup
 iniquos pace peccoz uidens. r abacuc. i.
 Quare respicit r temptozes r tacet ocul

ante impio uultiore se. r in ps. Vsq; quo
 peccatores dne usq; quo peccozes glabun
 tur. r mal' ule. Nullus r qui seruit deo
 r q emolumentum qz custodim' pcepta ei
 si cessat murmur istud. Siquis respiciat
 cam quare h fiat. fidelis medicus egro
 desolato uniuersa dedit que ipse appetit.
 Egro uo de au' salute spes hetur multa
 negat. Sic dns respicit habudanciam bo
 noz tpraliu tribuit. ut siqua bona ege
 runt in mundo isto mercede recipiat.
 r sedm gg. Iste successus bonoz tprali
 um signu r eterne reprobationis simili
 sedm gg. mactandi uiculi in libis pas
 cus relinquunt. seruand' iugo pmitur
 Ita mali p amena prata ad foueam bo
 nus p aspa ad patriam uenit. omnia mala
 pene sine murmure toleranda sut qz
 iusto di iudicio r ordinatione eueniunt.
 ecc' viii. Non iudices dicit iudice qui se
 tundu iustu iudicium iudicat. **De mur**
sequitur de mure claustraliu. ix
Sequitur de mure claustraliu. de quo spe
 cialit' tangemus qz h peccm multu infes
 tat claustrales. Peccm murmuris qm;
 fuit iudoz. m dicitur monachoz. Ho
 tandu g q claustralis murmurans
 de cibo ul' potu deficiat in ipso pncipi
 o belli spualis q; rtra gulam. Vn
 sup illd q. iij. die glo. In pugna xpi
 prius rtra gula agitur. qz n prius
 h refrenetur. frustra rtra alia uicia
 laboratur. Talis claustralis in primo
 r flictu die ultimū uerbū siue malū

uerbu ab ancilla sua de uiculis a carne. s.
q. magna utilitas est. Jo. Mich. uilius qua
a carne uincit. cu de uero uisto canterur.
Ecce homo sine querela uerul di cultoz. de
tali claustrali dici pot. Ecce homo plen
querela uentris sui cultoz. Tales em n dno
ihu xpo seruiut s. suo uent. sedm uerbu
apli. q. ipsi de uentre suo dnm fecerunt
iuxta illd ad phil. iij. Quoz ds uent. est
du uo murmur pferunt q. pat. uiderur
dm sui. s. uentris. Ipsi dicunt. uasa uacua
a gra di. sese esse uacuos ostendut du
murm in eis resonat. z du ad igne tribu
larois crepant. satis apparet q. aqua di
uine gre in eis n sit. Ad lectam olla ua
cua ad igne crepat. z colu uacuum ml
tu resonat. plen. uero n sic. Ista qn debe
rent escam pone cu grata falsa hylari
tatis. hylare enim datore diligit ds. iux
ta uerbu apli ipsi fel murmuris in escam
eius ponut. p. falsa. ut uere de eis dnt. pos
sit dice. Dederunt in escam meam fel q.
n legerunt de dno. qd cum gustast. acet
felle mixtu noluit bibe. Tales respici
unt retro. sicut uxor loth in statuam
salis uertuntur. Statua uider. esse homo
z n. s. sic tales uidentur esse monachi
z n sunt. Vn abbas pastoz inuitis pa
triu. Qui querulosus e monach. claustra
lis n est. z murmurans est rota n bene
uncta unctio gre. z ideo murmurat
sicut rota carri. Vn xxxij. ecc. Proce
dia fatui q. rota carri. claustralis z m
muranf omne bonu claustru dat pro

modico feni ad opus uniuersi sui. Omne
bonu claustraliu est pax. Vn sup illud
pax isrl. dicit expositoz. omne bonu uo
uerbo dicit. claustralis z murmurans
intromittit se de quo ad ipm n p. n. n.
Iple em iam suus n. s. di ul. albis sui.
nec solu di. z ratione creatois ul. redem
tionis. s. z ratione redditionis. Vn qn
se intromittit de aliena re se introm
tit. Vn b. Qui cura uru nobis dimisit. semel
quid ad huc uos de uobis intromittit
claustrali murmuranti dic. dnt illud
jo. ult. Quid ad te tu me sequere. Clau
stralis z murmurans auct. ppria uult
dispensare sibi met. de cruce religionis
qua assumpit. oia uera oia. b. Suspecta
michi fateor. tua ipsius dispensatio. z ue
or. t. illudi sub nomine. z regimine dis
cretionis a carnis prudencia. claustralis z
murmuranf xpo p. politico frs. z discipul.
galeni. Vn b. Dns docet p. d. aul. gal.
eniul. z ypocrit. saluare. cui. osilio. pocul.
acquiescat. ul. cui. uul. esse discipul. s. p. pu
te. queso. monachu. n. medicum. nec. de. co
plexione. iudicandu. s. de. p. fessione. Clau
stralis z murmurant. qdam. ceum. qui. cu.
multociens. in. foueam. p. captauit. ducere.
osueuit. Iste. ceus. z. pprius. sensus. qui. i.
foueam. peccu. eum. multociens. p. capta
uit. Que. cu. ad. huc. uult. sequi. talis. clau
stralis. ad. dm. tergum. uertit. z. ad. uniuersum.
suum. faciem. pot. eligent. uoluntate. facere.
sui. corpus. qua. di. Iple. z. uult. que. habu
dantur. uictu. z. uestitu. hre. in. plenu. su.

illi qui nullā aliam expectant retribu-
onē in futuro q̄ p nichilo reputat citam
desidabilem que ei p mercede danda est
cū tam̄ omnium consuetudo habeat q̄ opa-
riū quib; magna merces soluitur in ues-
pe de uictu n̄ p uideatur alius aut quib;
alia merces in uespe n̄ soluitur p uideat.
curari debent qui uident aliq̄ claustrale
murmurante q̄ si uideret uim̄tū loq̄
cū claustrali uim̄tū debeat esse iuxta
illd̄. Ut uimentū fcs sū apud te. Unde
cū quidam uolens ingredi religionem
quereret a bō . quid sibi maxime esset
necessariū ipse dixit ei. uil esse asinus.

Illo aut̄ querente quō post; hoc esse re-
dit. Qui uult esse in religione deb; qdlib;
onus sibi inuinctū facere indifferēt. et
quēlib; cibū sibi appositū in differēt
comedere et il est modus asini. S; in quib;
dam claustris adō sunt consueti hinc mo-
struositati qd̄ n̄ pauent cū audiunt cla-
ustrales murmurare sicut dicit de bala-
am qd̄ adō assuetus erat monstris q̄ nō
expauit ad uocē asine. In uno casu uidet̄
licitū esse claustrali murmurare qm̄ p̄
cipitur ei aliq̄ uoluntati diuine contrariū.
In simili casu asina balaam̄ murmurauit.
It̄ cum murm̄ sit loquela ueteris hoīs
ueteris aut̄ homo mortuus debet esse in
claustro. curandū ē de mur̄ne claustra-
lium ac si mortui hoīs loquerentur.
Claustralis deb; esse mortuus mundo. et
iam h̄t sudariū indutū. habitus enim
claustralū sudariū eoz est cū in eo sepe

liantur. monachi ē cū b̄ndicunt n̄ debēt
loqui p̄ ix dies in signū q̄ mortui sūt.
icō murmur oīo longe debet esse a cla-
ustralib; quicq; eis fieret sicut a mortui
ul hominib; **De remedio 3̄ pecc̄m̄ murmuris.**

Sequit̄ de remedio contra pecc̄m̄ murmu-
ris et postuimus contra h̄ uicium. uij.
remedia assignare. Primum ē exemplū xp̄i.
Vñ auḡ. Omnia terrena contempnit homo
d̄s ut ab hominib; contempnenda monstra-
ret. et oīa ad uerba sustinuit. ut sustinen-
da doceret. ut nec in illis querebat̄ felici-
tas. nec in istis timebat̄ aduersitas. Se-
cundū remediū ē h̄ q̄ homo cogitet mur-
mur q̄ fit de malo pene alicui illato in-
mur esse contra d̄m. cū omne malū pene
a d̄o sit. Vñ exo. xvi. Non contra me in mur-
est illud s; contra d̄m. et m̄. xiiij. Vsq; q̄
mularudo pessima contra d̄m murmurat.
It̄ quicq; inferatur a persecutore paciē-
ter est tolerandū. et potius deb; homo h̄ere
oculū ad d̄m qui h̄t persecutore in manu
sua quā ad ip̄m persecutore. cui formam
dedit nobis d̄s in cruce qm̄ dimissis perse-
cutorib; dixit. d̄s n̄s ut quid deliquisti
me. Vñ sup̄ illd̄. timeat d̄m̄ omnis crea-
tura. Dicit auḡ. Si creature seuiant time d̄m
n̄ illos qz oīa sub eo sūt. It̄ glo. Cupidita-
tem nocendi per te habes potestatem
nocendi. si ille n̄ dat n̄ habes. It̄ d̄s ho
ante hominē stans ait. Non h̄eres in me
potestatem n̄ data esset t̄ desup̄. Hec ē ip-
se d̄s. ul unā ouicula potuit tollere iu-
ro scō Job nisi prius diceret. mitte manū

tuam hoc est da potestare. Tercium remedi-
um e q homo cogitet in reuoluntate qua dnt
pmitit filios suos ad uersitatib; flagella-
ri. Qui cum magnum amore cogitaret ex q
dnt filios suos flagellat ipse n murmu-
raret. Vn gg. Ille solus de flagello murmu-
rat qui causa pculsoris ignorat. Sapoc. iij.
Ego quos amo arguo et castigo. Quartum
remedium e pcpium e gra di. Cu enim mur-
mur puenat ex defectu celestis unctiois in
corde hois sumum remedium e postulare ue-
tionem celestis gre ut faciat murmur illud
cessare et n unctioem carnalis uoluptatis
que licet ad tpe murmur cessare faciat. tñ
in posteru reddit magis querulosu. Vnde
ad heb. in fine. Optimu e gra stabiliri cor n
elcis que n plunt ambulatib; in eis. Eque
de facili poss; homo impetrare a do gram
p qua talia contempnerent. Siquis ex corde
eam peteret sic ab hoie ea p quib; murmu-
rat. Seneca. Quare potius a fortuna impetrem
qd det qua ame ne peccat. **De defensione
puy peccati et de his q ualent ad ter ei.**

XI Sequit de peccato tercio lingue s. de defen-
sione puy peccati. Quo uicio multu
laborat humanu genus q figuratu est
geni iij. ubi leg de parentib; nris. qd cum
cognouissent se esse nudos osuerunt folia
ficul et sibi fecerunt pzonata. Ad decessu
uo hui peccati possunt pmo ualere uerba
sacre scripture dissuadencia illd. ad ro. xij.
Non uos metiplos defendentes kmu. et sup
illud. nolite exaltare cornu. dicit glo. Si
iam fecistis iniquitatem p cupiditatem

n defendatis p elatione. Secdo possunt
uale ad h exempla scoz qui culpabile se
agnosant. ubi e culpabiles n sunt. gg.
Piaz menciu e ibi culpa agnosce ubi ad
pa n est. pu. xvij. Iustus por accusator
sui. et xxvij. gen. Jacob qui lenis erat nuda
colli et manus pellib; ediuat p rexit. in sig-
nu qd uir iustus et si innocens sit. peccore
tu se debet reputare. et xliij. gen. Gyo
inuento in sacco beniamin. iudas qui re-
net figuram confessionis accusauit se licet su
culpa est de re illa dicens ita. Quid respō
debimus dno nro et. et subdit ds inue-
nit iniquitates seruoꝝ tuoz. ille e qui pe-
ccatu n fecit nec inuentus e dolus in ore
eius signa peccati hie uoluit. Voluit eni ar-
cadi et ai iniquus reputari. Tercio potest
uale ad hoc si ostendatur quanta mra
sit huilis confessio et accusatoria. Vn gg. No
minus ad uiuoz humilitia confessione pec-
catoꝝ qua sublimia gesta uirtutu. It m
ps. Dixi confitebor. aduersum me iniustitiam
mea dno et tu remisisti impietate peccati mei
pu. xv. Responsio mollis frangit iram. mol-
lis respōtio e sui ipsius accusatio que multo
frangit iram di. It sup illd. iniusticias
meas n ab scordi dicit glo. Cu homo dece-
git ds regit. ai homo regit ds nudat cu
homo agnoscat ds ignoscat. Itō latro reg-
nu in cruce meruit qz se accusauit. Vnde
aug. loquens de illo uerbo. sacrificiu lau-
dis honorificabit me et illic uer quo oste-
dam illi salutare di. Dicit. latro in cruce
quare meruit. qz illam iram tenuit u

ostenditur salutare dñi a qua t̄ pes ñ fecit
 In eo enī q̄ se accusant dñm laudant. Et
 sup̄ illd̄. Veritas de terra orta est ⁊ iusticia
 de celo p̄sp̄xit. Dicit aug⁹. q̄ d̄ d̄s. Parcam⁹
 ei quia ñ parcat sibi ignoscimus ei q̄ ño
 ignoscat sibi. Quarto pot̄ uale ad detest⁹
 huius pecc̄i h̄ q̄ pecc̄m illd̄ multū impedit
 peccatoz. Non uult enī d̄s a pecc̄is suis
 liberare eum qui defendit ea. Vñ aug⁹.
 Tu fcs es peccati tui defensor. quom̄ erit
 d̄s liberator. ut sit ipse libator esto tu accu
 sator. Quinto pot̄ uale ad det̄ hui⁹ pecc̄i
 si ostendatur multiplex eius stulticia qua
 pecc̄m suum defendit. Primo stultus est
 talis q̄ ipse defendit pessimū hostem q̄
 ipse h̄t. Pecc̄m ostenditur esse pessimus
 hostis quē homo h̄t ex h̄ qd̄ nullus alius
 hostis. nec homo. nec dyā. pot̄ nocē hōi si
 ab hoc hoste sibi cauit. Nulla enī nocēbit
 aduersitas si nulla dñetur iniquitas. Secūdo
 nō stultus est qui pecc̄m suū defendit. q̄
 cū abyssus miserie abyssum inuocet m̄ie
 ipse debuit miserā suam plene exp̄mere
 ut amplius m̄iam dñi poss̄. mouē ipse uō
 miserā. attenuat q̄ nolit q̄ miseria sua
 dñi m̄iam moueat. Non sic faciunt paupes
 qui elemosinas uolunt ip̄tari. Imo pau
 perem ⁊ infirmitatē si quā h̄nt hominib⁹
 denudant. Tertio stultus est q̄ ñ uult ma
 nifestare in curia m̄ie pecc̄m suū ⁊ reseruat
 illud in foro iusticie ubi manifestabitur
 ad penā q̄ ñ uult h̄ manifestare ad uenā.
 Sexto pot̄ ualere ad detest⁹ hui⁹ pecc̄i si os
 tendatur illic magna p̄sitas eoz qui pec

cata eoz defendunt. P̄sitas uō eoz patet
 p̄ hoc q̄ d̄s p̄secutus est usq̄ ad mortē p̄ri
 am s̄ pecc̄m. sicut ostensum ⁊ in p̄ncipio
 sume ipsi defendē uoluit usq̄ ad p̄rie sci
 entie lesionē ⁊ usq̄ ad di offensam. cū cū
 om̄i creatura pecc̄m deberent p̄sequi tam
 quā opus dyā. ⁊ tamq̄ illd̄ q̄ solū in decēs
 est in mundo isto. Septimo pot̄ ualere ad
 detest⁹ hui⁹ pecc̄i si ostendatur in gratitudo
 eoz qui pecc̄m suū defendunt. In grati ū
 sunt tales dñi m̄ie ⁊ bonitati dñi b̄nificiū illi
 uoluit aduenire. b̄nificiū uoluntatis diuine
 adueniat qui culpā suā diminuendo b̄n
 ificiū remissionis qd̄am̄ dimittit. Vñ in
 sp̄m sc̄m peccare uidetur cui bonitas ad̄
 b̄nuitur. Ad detest⁹ hui⁹ pecc̄i facē pot̄ hoc
 qd̄ illi qui peccata sua defendūt in culpa
 sua ip̄m dñm inuoluerē uoluit. Vñ super
 illud gen̄. u. Vocem tuā audiu in p̄ady
 so. Die ḡg. Propriū ⁊ peccatib⁹ dō uelle
 adtribuere unde accusantur. q̄ inde est
 q̄ si peccauit hō cū uellet esse par deo
 liber. s̄ sicut ille ab omni dñio. Quā ergo
 illi in maiestate par esse ñ potuit. in pecc̄o
 sibi parē eum facere descendit. Imo uult
 eū ostendē nocentem. se aut̄ innocentem.
 ⁊ s̄ illud. nolite inique agē. die glo. ma
 lum est peccare. ⁊ peius p̄seuerare. P̄ci
 losum ⁊ in dñm se defendendo culpā suā
 picere. Ad detest⁹ hui⁹ pecc̄i uidetur facere
 qd̄ dauid uidet̄ pecc̄. sp̄aliter custodiam
 oris sui p̄t̄ pecc̄m illud. Vñ in ps̄. Pone
 dñe custodiā ori meo ⁊ c̄. ⁊ subdit. Non de
 clinet eoz meū in uerba malicie ad excusan

das excusationes in peccatis. Non declinet. v
declinare n̄ p̄ multas. excusationes uo in pec-
catis dicuntur uerba malicie. ul' qz sunt
contra bonitatem di dū bñficiū di uolūt
attenuare. ul' qz ille qui excusat se dñm
infamare uult. dñi culpā suam in dñm uult
refundē ut adam Gen. iij. qñ dixit dño.
mulier quā dediti m̄ sociam dedit michi
de ligno ⁊ comedi. ⁊ qz ipse defendit quod
om̄s hoīes deberent p̄sequi. s. peccatum.

De multimoda excusatione peccati. xij.

Et notandū q̄ multos modis solent
hoīes peccm̄ suum excusare ul' defendē.
Alij p̄ infirmitate carnis. etia illd̄ ec̄. v.
Ne dederis os tuum ut peccare carnem
tuam facias. Alij p̄ multitudine peccan-
tium iuxta illd̄ ec̄. xxxij. Peccator homo
uitabit correptionē ⁊ ad uolūtatem suam
inueniet opationē. Illis uo qui excusat
se multitudine peccantium dici pot̄ illd̄.
n̄ minus ardebunt qui cū multis arde-
bunt. Imo maior ignis erit scdm̄ quod
plura ligna erunt in igne. qz scdm̄ lig-
na exardescet ignis ut leḡ ec̄. Contra
hunc modū excusationis est illd̄ exo. xx
xij. Non sequeris turbā ad faciendū ma-
lū. Turbam sequit̄ qui eam imitatur. ⁊
ec̄. viij. Ne pecces in multitudine ciuitatis.
Alij uo excusant se p̄ nobilitatē suā. qui
magnum dedecus faciūt nobilitati sue. qñ
rei uilissime ⁊ in mundissime de ea scu-
tum faciūt. Inmundissima res ⁊ peccm̄
turpiss est nobilitate sua peccm̄ defen-
dere. quā si aliquis nules clipeo suo uile

sterquiliniū preger. Alij uo excusat
se p̄ iuuentutē qui uident dice q̄ iu-
uentutē suam a dyā teneant cū credat
dyabolo in iuuentute esse seruendum.

De perurio ⁊ duabus speciebus eius. xij.

Sequit̄ de peccō p̄iurio. dyā est uini-
tio p̄iura alia ⁊ iuramēti illiciti trā-
gressio. Ad detest' uo scde sp̄ei p̄iurio no-
tandū ⁊ q̄ ille qui illicitū iuramētum
facit ipse q̄ laqueū ad collū suū ponit
iuxta illd̄ p̄. vi. Illaqueatus es uerbis
oris tui ⁊ captus p̄iuris sermonibus. Qñ
uo iuramētum illicitū transgredit̄. q̄
laqueo illo ille manibz p̄iuris se strangu-
lat. Pocul expediret ei solūm si dicit̄
est; q̄ laqueo ad collū suū posito strangi-
laretur. q̄ q̄ iuramētum illicitū trāsgre-
ditur. **De xij q̄ faciūt ad det' p̄iurio. p̄. iij.**

Oe alia uo sp̄ei iuramēti notandū ⁊
q̄ xij sūt que debent hoīes cohi-
bere a peccō isto. Primum ⁊ q̄ ille qui sci-
enter peruiat in p̄o p̄iurio illo ma-
nū suam illa dyā dat qua ipse tangit
eū. ul' qua tangit manū illi cui iurat.
⁊ donec ipse peniteat de p̄iurio illo ma-
nus illa dyā est ⁊ quācumqz manu illa se
signat. ipse se signa manu dyabolica
⁊ abz quē ille signa manu sua manu
dyā signatur. Scdm̄ ⁊ h̄ q̄ cū alia peccā
fugiant ⁊ q̄ timeant res sacras. peccm̄
p̄iurio n̄ timet eas s; illis appropiuar.
Siquis uult fornicari si ipse ⁊ infra ecclā
ipse erit inde si ⁊ in cimiterio erit inde.
si p̄iurū ⁊ q̄ iuratio ul' ecclā elongat se

ab eis. Ille uero qui uult peierare intrat
 ecclesiam si erat extra intrat ad altare et co-
 mittit peccatum purum. Insuper super altare. quoniam
 quod super eum. quoniam super ipsum corpus christi quod
 horrendum est dicitur. Mirum est quoniam ipsa terra
 eum non absorbet. ut quomodo angeli qui assis-
 tunt circa corpus christi eum non puniunt.
 Ipse est dyabolus timet res sacras et quasi reuertitur
 quod non facit ille qui peierat. Tertium est hoc quod
 ille qui peierat est fur et sacrilegus esse in-
 detur. Contrectat enim rem alienam in uero
 domino et rem sacram et nomen domini sanctum assumit
 contra prohibitionem illam. exo. xx. Non assu-
 mes nomen domini tui in uanum. Quartum est hoc
 quod ipse falsarius est. Siquis sigillo alicuius
 domini sibi commisso ad confirmandum aliquam uer-
 itatem uteretur ad aliud confirmandum
 ipse falsarius iudicaretur. Et si faceret hoc de
 sigillo domini pape ipse esset excommunicatus
 ipso iure nec possit absolui ab episcopo suo. sic
 cum deus punierit hominibus ut assumant nomen
 suum ad confirmationem ueritatis si utantur
 nomine ipsius ad confirmationem falsitatis ipsi
 falsarii sunt et quo ad deum excommunicati.
 excommunicatio illa que habetur in ad cor.
 vi. Siquis non amat dominum ihesum christum ana-
 thema sit. Quintum est hoc quod ille qui sciens
 peierat propter morem aliorum peccantium
 uult deum in uoluntate in peccato suo. Cum enim
 iurare secundum angelum sit deum in testem ad-
 ducere cum ipse iurat falsum. ipse uult ad-
 ducere deum ad testificandum falsum. Talis quoniam
 tum in se est uult malum malum facere christo ut
 uidetur quia eius crucifixores. Ipsi enim

intulerunt christo tantum malum pene ipse uult
 eum in uoluntate in malum culpe quod deterius est
 ipse uult facere reputari deum deceptorem
 deum in nomine eius et quasi per manum eius uult ho-
 mines seducere quod genus peccati non legi commissum
 fuisse est a dyabolo. licet dyabolus mendax sit et pat-
 eius et per mendacium homines seducat. tamen non
 legi quod ipse iuramentum mendacium addat
 ut melius possit seducere sicut faciunt illi
 qui peierant. Sextum est hoc quod cum in nomine
 ihesu flectatur omne genu celestium terrestri-
 um et infernorum ut legitur ad phyl. ii. ille qui
 peierat cum in nomine ihesu christi deo contumeliam
 facit uidetur esse deterior illis qui in infer-
 no sunt. qui in nomine eius genua flectere dicitur.
 Septimum est hoc quod cum homo per hoc torquetur
 per quod peccat. et talis in nomine domini peierat
 ille in nomine domini merito punietur. et cum illud
 in uocauit non exaudiat. et cum ad illud
 fugit non pregetur. cum aliis hominibus no-
 men domini refugium sit. iuxta illud psalmi. xvii.
 Turris fortissima nomen domini. ad illud currit
 iustus et exaltabit. Octauum est hoc quod purum
 eniatur inter ea que deus odit. zach. viii.
 uerba sic legitur. Unusquisque malum contra am-
 icum uerum ne cogitatis in cordibus uestris et iu-
 ramentum mendax non diligatis. Omnia enim
 haec sunt que odi dicit deus. Non est male-
 dictio que est super peruersos. et in presentia et
 in futuro. unde zach. v. Vidi uolumen. etc.
 et subdit. et dixit ad me deus. haec est maledic-
 tio que egreditur super faciem omnis terre. quod
 omnis fur sicut ibi scriptum est iudicabitur.
 et omnis iuuans ex his filiis iudicabitur. educam

illud dicit dominus exercituum et ueniet ad domum
furi et ad domum iurantis in nomine meo
mendaciter et amovabit in medio domus eius
et sumet eum et ligna eius et lapides. Decimum
est hoc quod peccatum illud replet homines iniquitate.
Vnde xxv. act. Vnde multum iurans replebitur
iniquitate et non discedet a domo eius plaga.
In fine huius uerbi tangitur pena per iuratos in
presentia. Undecimum est quod per iuratum per dominum deum
iurat per dominum et iustitiam suam fide sua. Repel-
litur enim per per iuratum a testimonio claudit
enim sibi ingressum regni celestis. Vnde in ps.
Quis ascendet in montem domini et est. Et subdit.
qui non iuravit in dolo proximo suo. ibi per
tractum inuitur quod ille qui in dolo iurat
proximo non intret. Duodecimum est hoc quod
sacra scriptura per magnum periculum per iuratum
ad dissuadet iuramentum quod quibusdam usum
est quod iuramentum omnino prohibeat. Vnde in ps.
Ego autem dico uobis non iurare neque per celum
neque per terram et cetera. *De his que sacra scriptura dis-*
suadet iuramentum.
Et notandum quod contra suadet iuramentum.
iuramentum xxv. dissuadentur in
sacra scriptura. Vnde est appetitus iurandi
sive affectio. Vnde in ps. Ante omnia facis
mea nolite iurare neque per celum neque per
terram neque per aliud quodcumque iuramentum.
Sic autem sermo uerus est et non falsus ut non
sub iudicio decedant. Secundum est assiduitas
iurandi. Vnde xxv. act. Juratori non acquiescat
os tuum. multi enim sunt casus in illa
et in nominatio dei non sit assidua in ore
tuo. Tertium est iurare ex leui causa ut mul-
ta. Vnde deuter. v. Non usurpabis nomen dei

tui frustra quia non erit in punitus qui sup-
re uana illud assumpserit. Tria alia que
dissuadentur circa iuramentum sunt falsitas
eius quod iuratur. subita iuratio. et iuratio
in iusta que per oppositum inuenerit. Et in
sic legitur. Jurabis uerum dominus in ueritate
et in iudicio et in iusticia. Septimum est iu-
rare per creaturas. Vnde in ps. Ego autem dico
uobis non iurare omnino neque per celum quia thronus
dei est. neque per terram quia scabellum pedis
dei est. Ideo autem dissuadetur iurare per crea-
turas ne assiduitate sic iurandi labatur
homines in idolatriam. *De iudicio et de iu-*
ra ualent ad decet et primo quod sit iudicium.
Sequitur de peccato mendacii de quo h
ordine dicemus quod sit mendacium.
et ponemus ea que possunt ualere ad decet
huius peccati. Secundo tangemus aliquid de di-
uersis diuisionibus mendacii. Tertium autem in
daciū secundum augustinum falsa significatio uocis
cum intentione fallendi. Ad decet uobis
peccati primo possunt ualere uerba sacre
scripture que dissuadent nobis mendacium.
ut et illud ecc. iij. Ne accipias faciem
aduersus faciem tuam. si aduersus faciem
tuam mendacium. faciem aduersus fa-
ciem suam accipit qui ueritate ex clusa
a corde suo que est dei similitudo. falsita-
tem que dyabolus est facies assumit. et ecc. iij.
Noli amare mendacium. et per in eod. cap.
Noli intrari omne iudicium. Secundo potest ua-
lere ad decet huius peccati hoc quod peccatum illud
est dyabolicum. Primum enim mendacium dixit
dyabolus. Gen. iij. Nequaquam moriemini. Vnde

xxv

xvi

Jo. viii. legitur de dyabolo. Dum loquitur mendacium ex ipso loquitur. quia mendax et pater eius. ipse et pater mendacium quia primum inuentor est et pater hominis mendacis. homo enim mendax filius et dyaboli imitator. Jo. viii. Vos ex patre dyaboli estis. et desideria patris uestri uultis facere. Tercio potest ualere ad detestandum huius peccati huius quod illud peccatum illud membrum inquitur in quo magis et indecens immundicia. hoc. Reddit enim illud abominabile deo. Vnde psalmus. Abominatio et detestatio labia mendacia. Siquis os suum aperit hunc munit et alius rebus immundis quecumque uellent ibi intrare et promittit ea ibi indificare. os enim abominabile est hominibus. sic os mendax abominabile est deo. cum immundicia mendacium merito amplius displiceat deo immundicia mulierum uel similia rerum. Quarto potest ualere ad detestandum huius peccati huius quod peccatum illud hominem falsum reddit. quantum preualet denarius unus bonus denario falso. tamen preualet homo uerax. homo falso uel mendax. Vnde bonus denarius ualeat. c. falsos. et unus homo uerax. c. mendaces. Vnde multum melioraret se aliquis si remoto peccato mendacium uera detestaretur loqueretur. Quis etiam non displiceat cum aliquis de denariis suis inueniat falsum. Quis etiam non potius uelit habere bonos quam falsos. Sed de se ipsis non dolent miseri homines quando se ipsos falsos inueniunt. et potius uolunt se esse falsos quam ueros. In quo apparet certum eorum quod amplius amant denarium unum quam se ipsos. Quinto potest ualere ad detestandum huius peccati hoc quod mendacium est.

quod quoddam uenenum quod tante efficacie est quod in ipso ore existens hominem interficit iuxta illud sapientium. Os quod mentitur occidit animam. Vnde mirum est quomodo miseri homines non timent quando uenenum illud in ore sentiunt. Perius et uenenum illud ueneno martiali. sicut causa deterior solet esse suo effectu. Mendacium enim quod fit in ore serpentis occidit uidetur fuisse uenenum quod in ore habet serpens. Sexto potest ualere ad detestandum huius peccati hoc quod omnis mendacis qui perditur est. Vnde enim quod iste cui mentitur fidem sibi adhibeat. fidem tamen non seruatur. imo uult eum decipere. Septimo potest ualere ad detestandum huius peccati iniquitas ipsius. que insinuat nobis xx. ecc. uel sic legitur. Peior et fur quam assiduitas uiri mendacis. Peior enim ambo hereditabit. Ideo uidetur esse peior qui assuetus et mendacis quam fur. quia fur nocet corpori. ille autem qui mentitur nocet anime dum eam in errorem induat. Sicut appetitus malus quo ipse appetit rem alienam. est appetitus rei bone. sed appetitus eius qui imitatur est appetitus rei male. fur enim suum bonum temporale querit. sed mendacis alienum malum. et errorem proximi. Vnde peccatum mendacium peccatum dyabolicum est et peccatum malicie et nuatur a salomone inter peccata que deus odit. psalmus vi. uel sic legitur. Sex sunt que odit deus et septimum detestatur anima eius. Oculos sublimes. lingua mendacis et cetera. Sicut ergo aliquis erubesceret si in furto deprehenderetur. sic erubescere deberet si mendacium eius deprehenderetur. Hoc autem quod dicitur et quod fur et mendax perditur

nem hereditabunt. Et est intelligendum de quocumque mendace. Et de illo qui dicit mendacium nocuum. Et ad eandem speciem mendacii referendum est illud quod dicitur in psalmo. Os quod mentitur occidit animam et cetera. Perdes omnes qui loquuntur mendacium. Octavo potest ualere ad detestandum huius peccati pena qua puniuntur peccati illi. De qua pena habes xx. psalmum. Suavis est hominum panis mendacii. Et os eius implebitur calculo. De pena et mendacii habet actus v. De anania sic ait petrus. Non est mentitus hominibus sed deo. Audient autem ananiam haec uerba cecidit et expirauit. Non potest ualere ad detestandum huius peccati hoc quod peccatum illud ualde est nocuum ecclesie dei. Facientem quod iuxta alicui fidelis adhibetur. Iob. Mendaces faciunt uera ueramenta ut dicentibus non credatur. Unde propter mendacia hominum multiplicentur peccata lingua hominum mendas et uelut arcus dyaboli oculos interiores filiorum dei sagittans. Unde Ieremias ix. Extenderunt linguam suam quasi arcum mendacii non ueritatis. Et ibidem sagitta uulnerant lingua eorum. Decimo potest ualere ad detestandum huius peccati si ostendatur quanta merita sit abstinere ab hoc peccato. Ad quod pertinet quod in uicis primis legitur de quodam heremita qui uisitatus est ab alio heremita delatit per flumini ministerio anglorum qui dixit ei aliquid querentibus de eius uisitatione. hec custodiu ex quo uisus sum quod nunquam de ore meo mendacium procedet. nec post amorem celestium terrenum aliquid amarem. sed nec gratia domini in his in defuit quicquam petui a

domino sine mora descurat sui. et infra idem unum sicut ipsi prouiderunt est mortuus. et anima eius ab anglis uidentibus ipsis recepta magni miri sciebat esse. Salomon. Amendatio cauere cum hoc peccat primum dicens. Simulatione et uerba mendacii longe fac a me. Undecimo potest ualere ad detestandum huius peccati quod homines assueti huic peccato in obprobrio magno sunt. Unde xx. ecclesiasticus. Obprobrium magnum in homine mendacium et propter ibidem. morem hominum mendacium sine honore et confusio eorum cum ipsis sine intermissione. et ecclesiasticus. uij. De mendacio mundi rotas tue confundet. Duodecimo potest ualere ad detestandum huius peccati hoc quod grauius uulneratur qui cadit peccato isto. Unde xx. ecclesiasticus. Lapsus false lingue quasi qui in pauimento cadit. Multum uidetur esse corruptus mentiens cui potius placet quod non est quam quod est. et multum uidetur habere cordis oculos infirmos cum tenebre falsitatis ei placeant et lumen ueritatis ei displiceat. corruptione hominis mendacis insinuat. Augustinus super illud psalmus. Perdes omnes qui loquuntur mendacium dicens. merito perditur mentiens quod declinat ab eo quod est ad id quod non est. **De diuisionibus** sequitur de diuisionibus mendacii. **xxvii** Mendacii que multe sunt. Prima est in octo membra siue octo species quam ponit Augustinus in libro de mendacio. Prima species est mendacium in doctrina religionis quod contra fidem et bonos mores. hoc summe fugiendum est ad hoc quisquam nulla causa debet adduci. Secunda est quod nulli potest et alicui obest. Tercia est quod unum potest alteri obest.

Quarta est qd fit sola menciendi ⁊ fallendi libidine q; ⁊ mirū mendaciū sūt dīc aug. Quinta q; fit cupiditate placendi de suau eloquio. Sexta ⁊ qd nulli obest ⁊ alicui pdest. ad pecuniam eius seruandā. Septima est q; nulli nocet ⁊ alicui pdest ad uitā corpis seruandā. Octaua ⁊ q; nulli ob est ⁊ ad hoc pdest ut ab immundicia corpis aliq; tucatur. Tres prime spēs mendacy sunt mortalia peccata si ē delibandē dicuntur. Quinq; alie uenialia peccata sunt n̄ astit aliqua circumstantia que ea mortalia faciat. **De**

Alia aut trib; diuisionib; mēdacy.

diuisio mendacy est in tres spēs. s. in mendaciū pniciosum ⁊ iocosum ⁊ offēsiū siue benignū. Primū membrū hui' scde diuisionis continet tria pma membra prime diuisionis. Scdm uō membrū continet quartū ⁊ quintū. Tercū uō membrū hui' diuisionis continet tria ultima membra pme diuisionis. Tercia aut diuisio mendacy est in mēdaciū pncipalis affectū ⁊ mēdaciū falsi testimonij **ta q; ualent ad detest' falsi testimonij.**

Ad detest' uō falsi testimonij aliqua addere possum' licet ea que prius sūt dicta ad detest' mendacy ad idem possint referri. Notandū q; tria peccatū falsi testimonij pmo possunt ualere uerba sacre scripture que illd d'ssuadent ut ⁊ illud exo. xx. Non loqueris cōtra proximum falsum testimoniu. ⁊ xxiiij. eiusdē. Non iuges manū tuam ut p impio dicas falsum testiōim. Secdo possunt uale ad idem d'minatōes qual sacra scriptura

facit falsis testib; ut est illud xix pu. Testis falsus n̄ erit impunitus ⁊ qui loquitur mendacia pibit. ⁊ xxi. pu. Testis mendax pibit. Tercū ⁊ h; q; peccm illd multū nociuū ⁊ nocet enī dō. nocet iudici nocet ei cōtra quē testimoniu fertur. Vñ aug. falsidicus testis trib; psonis ē ob noxiū. Primū dō cuius p'sentiam cōtēpuit. deū iudici quē menciendo fallit. Postremo innocenti quē falso testimonio ledit. Vnde falsus testis licet septemū pniām egerit de falso testimonio n̄ dum libatū est donec ei satisfecerit p posse suo qui rē suam p falso testimonio eius amisit. Testis inq; deridet mēdaciū ut legit' xix pu. ⁊ idē in extremo iudicio mīto deridebit. q; p q; peccat homo p h; ⁊ torquetur. Quartū ⁊ hoc q; ipse uendit d'm. Vñ sup illd. ay. xxiij. Tunc abut iudas ⁊ ē. dicit glo. multi hodie sūt qui fēim iude exequuntur ⁊ itē faciūt cū p mune falsum testimoniu dicūt. quia ueritatem negant. d'm qui est uital uendūt. Et notand q; qui uult a peccō mendacy cauere oportet q; peccm cupiditatis a se expellat. Peccato enī cupiditatis mēdacia pcedūt ut patet in mercatorib;. Vñ chayn qui inter hoies primus legit' mēdaciū dixisse. uy. gen. Hecio dñe. nūquid custof fr̄s mei sūt. ⁊ c. Cāyn ut p' possessio uel cupiditas ⁊ causa fuit quare ananias ⁊ saphira petro mentiti sunt. Timorem ⁊ humanū oportet remouere qui uult cauere a mendatio. hac de causa petrus dñm negauit.

XXVIII

Sequitur de peccato detractionis de quo hoc ordine dicemus. Primo dicemus de peccato eorum qui detractiones proferunt. Secundo de peccato eorum qui eas libenter audiunt. Tercio uero aliquid tangemus de in pacia eorum quibus detrahitur. Circa primum uero primo dicemus ea que possunt uale ad detest detractionis. Secundo aliquid tangemus de diuisis speciebus detractionis.

XXIX

XXIX *quae ualent ad detest detractionis.*

Notandum est quod xx sunt que possunt ualere ad detest huius peccati. Primo possunt ualere ad haec uerba sacre scripture que hoc uicium nobis dissuadent. de quibus pauca ponemus. Dissuadetur enim nobis hoc uicium. leui. xix. u. sic legitur. Non maledices surdo nec coram ceco ponas offendiculum. sed time dominum dominum tuum. Ad litteram ualde impium est surdo maledicere cum ipse non audiat. nec coram obiecta aliquid possit responde. Valde est impium est coram ceco ponere offendiculum cum ille non uideat nec possit cauere. sed secundum glossam. Surdo maledicat qui absentem detrahit. homo absens minus potest audire detrahentem quam si surdus esset. Surdus quicquid audit quum aliter clamatur sibi. absens uero qui quicquid distat per duas leucas uel amplius non audiret detrahentem quantumcumque clamaret. Detrahens est ponit coram ceco offendiculum dum illi qui eum auscultat quod cecus est. uel quod simplex. uel quod non cognoscit personam cui detrahitur narrat alienum factum unde ipse scandalizat. Unde detractor impie agit et periculosum tam in eum cui detrahitur quam in eum coram quo detrahitur. Item dissuadetur hoc uicium per in eodem capitulo u

legitur. Non eris criminator nec susurro in populis. Criminator idem est quod detractor qui in alieno crimine delectatur. Item leui. viii. Sanguinem omnium animalium non sumetis in cibo. Item. iij. leui. Hec sanguinem non adipe omnino comedetis. Sanguinem comedit detractor qui in peccato delectatur. Deuter. xii. Caue ne sanguinem comedas. et ecc. v. Ne appelleris susurro in uita tua. et lingua tua ne capiaris. et ia. iij. Nolite detrahere et c. b. Noli esse aliene uite aut temerari iudex. aut curiosus explorator. Secundo potest ualere ad detest huius peccati si diuisis generibus rerum detractor operetur. Notandum autem quod detractor operatur ea in uisum huius. Nolite scilicet dare canibus et margaritas spergere inter porcos. et c. et ecc. xix. Sagitta in fixa femori canis. sic uerbum in ore stulti. Canis sagittam huius in fixam femori non quiescit donec remouit. non stultus quiescere potest donec uerbum malum quod de proprio audiuit aliter detulerit. Detractorum sunt canes gregem dyaboli custodientes non sinentes et unam ouiculam inde auferri qui latrent uel deridendo. uel aliter. Camel ista non solum carnes comedunt sed et ossa rodunt quod non solum carnalibus hominibus detrahitur sed et spiritualibus. Spiritualiter autem detractores similes sunt canibus qui in macello morantur qui sanguini insidiantur. et sanguinolenta habent labia. Unde perinet ad eos illud psalmi. Insidiamur sanguini. Detractor est porco operatur quod ad modum porci non parcat ori suo ab immundicia

sicut nec pedi suo .n̄ aduertens illud q̄
 legitur sap. 1. A detractione parate lingue
 Qui n̄ uult parcere ei cui detrahit. salte
 deberet parce pp̄ue lingue qua inquinat
 du p̄ inuidias porcorum eam trahit.
 Porcus si ortum intrat ubi exuna parte
 flores uideat ⁊ ex alia parte stercorea nec
 lectis floribus ad stercorea currit ⁊ ei i ore
 suo ponit. sic detractor si uidet in aliq̄
 aliqua unitate digna que uelud flores
 sunt ⁊ ex alia parte aliqua reprehensibilia
 ipse deserit in ore suo que reprehensibilia sunt
 De hys uo que sunt unitate digna n̄ cu
 rat p̄pter hanc inuidiam q̄ ⁊ in detrac
 toribus uoluit sp̄ali eos aug. excludere a me
 sa sua. Vn leḡ habuisse hos duos uersus
 scriptos in mensa sua. sic h̄etur in
 glo. sup illd. xxiiij. puer. Cum detractoribus
 n̄ misceris ⁊ c. Quisq̄ amat dictis absen
 tu carpe uitam. hanc mensam dignam noue
 rit esse sibi. Multum in munda iudicant ora
 detractorum. aug. qm̄ pre ceteris peccatoribus eos
 exclusit a mensa sua. Detractor ⁊ sp̄at ser
 penti. Vn eccl. x. Si mordeat serpens in si
 lencio nich̄ eo minus h̄t qui occulte de
 trahit. Assimilatur aut detractor serpenti
 in hys proprietatibus. Serpens est animal p̄
 ditiosum in silencio mordens tortuose in
 cedens. tera comedens. Sic detractor p̄ditos
 est. Illos eni mordet retro. quos du sunt
 p̄sentes amare se simulat. nec detrahit n̄
 ubi de silencio confidit. ⁊ sicut ad letam
 serpens uerbis ⁊ tumultibus hominum det
 ratur. sic detractor timet qm̄ uidet ueni

re eum cui detrahit. Tortuose ⁊ in cedit
 detractor. du a laude eius incipit cui uult
 detrahe. ⁊ deinde subdit que ⁊ diuinitio cam
 attenuati. ul que e diuinitio aduulata re
 titudine ⁊ sue intentionis p̄tendit dicens.
 Non dico hoc aio detrahendi. s; ut fidel ei
 adhibeatur dicat se multum amare eum cui de
 trahit. Cetera aut ad modum serpentis co
 medit. q; q; terrenum ⁊ in firmum in hoie
 hoc in ore suo uersat. de hys serpentibus
 legitur xxxij. deut. Dentel bestiarum imicta
 in eos ai furore trahencium sup tra arq; ser
 pentium. ⁊ je viij. Ecce ego mittam in uob
 serpentes pessimos quibus n̄ ⁊ in cantratio
 ⁊ quia hoies assueti detractioni uix corri
 gunt. Vn xx iij. eccl. homo assuetus uerbis
 imp̄perij. omnibus diebus uite sue n̄ erudie
 tur. b. Nunq̄ uipa est lingua que tres int
 ficit flatu uno. Lingua detractoris tres
 interficit uno uerbo. se ⁊ eum qui audit qm̄
 p̄sentit ei qm̄ ⁊ eum cui detrahitur. qm̄
 puenitur ad eius noticiam. Detractor ⁊
 monstrum est in ore gladium ul gladios h̄nt
 Vn ad detractorem p̄tinet illd. ps̄ xxx. Sa
 gnatio que p̄dentibus gladios h̄t. ⁊ illd ps̄
 filij hoim dentes eorum arma ⁊ sagitte ⁊ lin
 gua eorum gladii acutis. ⁊ it̄m. Gladius est i
 labiis eorum qm̄ quis audiuit. ⁊ b. Gladii tri
 ceps lingua detractoris. Nec h̄i linguam
 mucrone illo quo d̄nicu latul fossium e
 crudelioran d̄re uerbaris. fodit ⁊ hic corp
 xpi nec iam ex aie fodit. s; ex aie facit. p̄
 sis ⁊ sp̄inis ⁊ clauis nocentior est quos ei
 uids infirit. ⁊ nisi eni corpus sui uite uitam

illius corporis paulis; nunquam illud pro illo mor-
talium in uirum tradidit. Detractor est figuratus
est per illam bestiam de qua legitur. vii. dau. que
similis erat urso et habebat tres ordines dencium
vrsus et si homini similis sit tamen homo non est
sic detractor. et si excauus uideatur esse ho-
tam uel homo non est; cum sanguine humano
pascatur. In tribus uero ordinibus dencium figu-
ri possunt tres modi quibus detractor proxi-
mum lacerat. Lacerat eum eum bona aperta
minuendo. occulta negando. falsa crimina
imponendo. Detractor est sicut sepulchro
patenti de quo fetor in cessante exhalat. Vnde
in ps. Sepulchrum patens est guttur eorum. Ita
nullum sepulchrum fetet in conspectu hominum.
quantum os detractoris in conspectu dei. Sapi-
entis. Non refert de huius generis; an a superi-
ori an ab inferiori in tonentur quia non minus
a superiorum quam ab inferiorum ferentur. Eant
fetor in ore detractorum ut ex fetore illo mil-
li moriantur. Aliqui tamen ad fetidum sunt
quod fetorem istum non sentiunt. b. Vbi omnes
fetidi sunt unus fetor minime sentitur.
Detractor est sicut mulieris pregnantis que
cum dolore conatur ad emissionem partus
Vnde eccl. vii. a facie uerbi patitur fatuus
tamquam gemitus partus instantis. Videtur
detractori quod dirupitur. non uerbum malum
auditum de proximo emittit. Contra hoc dicitur
eccl. xix. Audisti uerbum aduersus proximum
tuum commoratur inter fideles quam non te di-
rupet. Ad detractorem uidetur pertinere
illud xxv. Job. In uenter matris que mustum
absque spumulo quod lagunculat nouas diru-

pit. Detractor est similis; noctue cuius oculos
nox illuminat et lux ex cecat. Detractores sunt
sunt ut cyconie que uenenatis animalibus
pascunt. sic detractores alienum peccatum quod
uenenum; deferunt in ore. Os est detractoris
est uas aquam maledictam diaboli continens. uel
illud ps. Quorum os maledictione et amaritu-
dine plenus est. Detractor est fur est. peior
furibus; illis qui uestes et alia bona
temporalia furantur. Vnde amb. co-
terabiliore sunt fures qui uestes et alia
bona nostra diripiunt quam fures qui famam
nostram lacerant. Cuius ratio potest esse hoc quod
dicit salomon. quod melius est nomen bonum quam
diuicie multe. Vnde qui nomen bonum aliam
aufert ei magis nocet quam ei multas di-
uicias furaretur. Preterea furum uix aut
numquam potest restituere. Ite detractores dapsili
diaboli sunt. qui carnes humanas hominibus
comedendas apponunt. Vnde super illud ps. xvi.
Noli esse in diuinis peccatorum nec in uisceribus
eorum qui carnes ad uescendum. dicit glo. car-
nes ad uescendum deferre est in colloquutione
derogationis in cassum uicia proximorum dicitur.
Ite detractores diaboli turificunt et in actu diaboli
qui thuribulum deferunt in quo per suum odo-
re fetorem alienorum peccatorum hominibus ingerit.
Detractores sunt testes iniqui. qui nec
rogati nec exarati testimonium ferunt ab-
sente eo contra quem testificantur. Seneca
loquitur de proximo tuo scito te per eo uel
eum testem dicere in ps. In surrexerunt
in me testes iniqui. Ipsi et uidentur esse ad-
uocati diaboli ipsi conantur ad hoc

ut qd ; di cedat in partē dyabli. Quid ; aliud dīre iste ; fornicator ul' usurarius quā dīcē. iste deb; esse dyā. Detractores figurati sunt p amon qui rasiit dimidial barbas nuncius dauid deaurauit uestes usq; ad nates. ut leg. y. p. y. Dimidiam barbā rasiit detractor nūcū ueri dauid. i. xpī. cū medietatem uirilitalis eius aufert. Dicit enī qd bona faciunt s; intentione mala. Detractio enī sicut dicit auctoritas est filia luozis que si bñ fca negare n̄ possit quocūq; m̄ puertere temptat. Detruncat ē uestes usq; ad nates. 7 siquid ; pudibūdū in eis detegit.

Quante crudelitate sūt detractores. xx

Tercio pot' ualere ad detest' detractoris si ostendatur quante crudelitate sit peccm̄ illud. Notandū aut' q' detractor addo crudelis est qd se pmo ledit ut p' alios ledē possit. se enī primo accusat ut alius possit detrahe. Crudelitas ē detractoris ex eo patet q' carnes humanas cōedit. 7 sanguinē humanū bibit. Vñ Job. Quare psequimini me sicut d's 7 car nib; meis saturamini. Detractor hoīem sequitur sicut dicit gg. Qui aliena detractione detrahitur paulo alio alienis carnis saturat. Ad Gal. v. Si inuicem mordetis uidete ne inuicē cōsumamini. Detractor comedit quāq; prēm suū ul' matrem spūalem ul' carnalem dū ei detrahit. nulli parat nec amico n̄ inimico. Vñ eze. x. dicit dñs iherlm̄. i. ecclie. Patres comedunt filios suos in medio tui. 7 filij comedunt patres suos. 7 Jē. xix. Unusquisq; carnes amici sui comedit. Detractores uno mor-

sello comedunt unū papā ul' archiep̄m ul' ep̄m. Detractor ē in xl comedit carnes vñ quidā abbas in uitis patru. gylmus ; comedit de carnes 7 bibit uinū. quā comedē in uiti parōe carnes fr̄m. Detractor n̄ parcat ē mortuus. Sepelit enī hoīes mortuos in peccatis qd ; unū opus in mīe cōtariū illi opimiscitē de quo hētur ro. y. Detractor ē crudelior esse uidetur lupis 7 leonib; 7 ceteris bestis. Leo enī leonem parcat. 7 lupus lupo. 7 cetera bestie parcant ceteris bestis sui generis. Detractor uō n̄ parcat carnib; humanis. Detractoris lingua peior uidetur esse inferno. Infernus enī solos malos deuorat lingua uō detractoris amplectit' bonos 7 malos. Vñ leg' eccl. xxviii. de lingua dīa que est lingua detractoris q' uilis potius sit infernus quā illa. Quarto pot' ualē ad det' hui' peccā si ostendatur quante inmundicie ē peccm̄ illud. Notandū q' detractor straboni xpatur qui n̄ quiescit n̄ in stercore. Sic detractor in alienis peccatis. De strabonib; legit' xxiii. cxi. Cunctoz inimicoy tuoy corā te terga uertram emictēs strabones. pul' lingua detractoris uelut rotabulū ; n̄ cessans uoluere. i. reuoluere sordes uitioy. Qūto pot' ualere ad det' hui' peccā. pmo si ostendat' quante iniquitatis sit detractor. Notandū g' qd' detractor iniquus est in semetipm̄. in primum 7 in dñm. In se ipm̄ qz ipse querit festucas unte oculos seruauit. qñ debet querere lumen alicui' botu exempli. ipse sufflat in puluere unte oculi eius excecantur. gg. Quid aliud de-

trahentes faciunt n̄ q̄ in puluē suflant
 ⁊ oclōs suos terra excecant. ut unde plus de
 tractionib; pflant ⁊ oclōs suos r̄a excecāt
 unde magis ueritatis nich̄ uideant. Iniquus
 ⁊ detractor in proximū quem fetore pccōz
 uult corrūpe. Iniquus ⁊ in dñm cui iudici
 um uult auferre. dicit illud iuē. vi. nolite
 iudicare ⁊ n̄ iudicabimini. Detractor uult
 usurpare sibi q̄ ipse d̄s par sibi n̄ usurpat
 s̄ iudiciū. Par enī non iudicat quēquā
 s̄ omne iudiciū dedit filio Jo. v. Iniquus
 ⁊ in dñm cuius partē quantū pot̄ cona
 tur minuere. Bonos enī qui ex parte dei
 sunt asserit esse dyā. q̄n̄ eos malos dicit.
 Sexto pot̄ ualere ad det̄ hui' peccati si of
 tendatur detractor exosus esse dō ⁊ hoīb;
 Ad q̄ p̄tinet illd̄ ec̄. xxi. Sufurro con
 quuabit aiām suam ⁊ in omīb; o dieb;
 ⁊ ec̄. v. Sufurro odiū inimicitia ⁊ tri
 melia odiū cordis. inimicitia op̄is. trume
 lia uerbi ⁊ ad ro. j. Detractores dō odibiles
 Septimo pot̄ ualere ad det̄ hui' peccati hoc
 q̄ detractor maledictus ⁊ a dō ⁊ ab homi
 nib; hominib;. De p̄mo agitur xxvii.
 ec̄. Sufurro ⁊ bilinguis maledictus. mul
 ros enī turbauit pacem h̄ntes. De sc̄do
 legit̄. xxvii. p̄u. Abominatio hominū
 detractor. **De pena detractor. xxi**

Octano pot̄ ualere ad det̄ hui' peccati
 pena qua dñs punit detractores. De
 pena ista legit̄ nuū. xy. De maria sorore
 moyli que lepra f̄a ⁊ qz detraxit moyli.
 De pena ista legit̄. leui. viii. Quicūq; come
 derit sanguinē p̄bit de pplis suis. Item

leui. xvii. homo quilib; de domo isrl' ⁊
 de pplis qui pegrinantur int̄ uos si co
 medit sanguinē obfirmabo facie meam
 contra aiām illius ⁊ disp̄dā eum de pplō suo.
 In sanguine delectari pccm̄ dyabolicū ui
 detur. Vñ detractores sp̄ali' filij dyā sūt.
 qui sanguisugi uocantur. p̄u. xxx. Sicut
 enī detractores sanguinē peccati sic dyā

Nono pot̄ **De stulticia detractor. xxi**
 ualere ad det̄ hui' peccati si ostendatur
 quanta stulticia peccator laborat. De stulti
 cia illi' dicit ph̄s. q̄ p̄uū ⁊ stulticie aliena
 uicia cerne. sua obliuiscit. Leḡ ⁊ in uitis
 p̄m̄ q̄ quidā fr̄ inuentus est culpabil'
 ⁊ adductus ⁊ abbas moyses uehementia p̄
 cum qui tollent sc̄a sportam uetustissima
 impleuit eam harena ⁊ portauit eam. Ill
 uō amirantib; quid h̄ esset dixit. peccā
 mea sunt post me curruentia ⁊ n̄ uideo
 illa. ⁊ ueni ego hodie aliena iudicare pe
 cata. Sic detractor facit. Peccata enī sua
 quib; totus plenus ⁊ n̄ uidet. peccata aut̄
 aliena ante oclōs h̄t. Decimo pot̄ ualere
 ad det̄ hui' peccati si ostendatur quā damp
 nosū sit eccl̄e d̄i. Notandū ḡ q̄ detractor
 est uentus urens. uincam dñi ledens p̄
 apue in flore. Illi enī qui uicio bone ui
 te n̄ possunt morsus detractionū susti
 nere s̄; desistunt a bono incepto. ⁊ sicut
 poma debiliū caudax deiciuntur ab ar
 borib; uento. sic uentus detractionis illos
 a dō separat. qui n̄ dū firme ei ad hese
 runt. Detractor quantū in se est uniuersa
 les tenebras uult in mundo isto facere.

sicut leguntur fecerunt in passione dñi sup u
 nisam terrā. Lucernas em̄ conatur detra
 toz extinguere dñi uiros scōs nititur in
 famare. cū ecclia tenebras suas faciat tū
 ter in anno. detractorz tūne tenebras su
 as uellet face. Detractorz tenebras amat. 7
 in tenebris ibit. Undecimo pot̄ uale ad
 derestacionē hui' pcc̄i hoc q̄ pcc̄m 7 in
 sp̄m sc̄m. Detractorz em̄ impugnat gracia
 sp̄c sc̄i. dñi conatur eam. ul' diminūe ul'
 extoto suffocare in hoībz. idō uix dimu
 tur pcc̄m illud a sp̄u sc̄o ad quē p̄tinet
 remissio pcc̄oz. Duodecimo pot̄ uale ad
 derest' hui' pcc̄i hoc q̄ dicit olo. de pcc̄o
 isto sup illd p̄. xxuy. Cū detractoribz
 n̄ amiscaris. hoc sp̄alr uicio p̄clitatur
 fere totū genus humanū. *De hui' q̄ p̄t̄s
 carnalibz 7 sp̄ualibz detrahunt. xxuy*

Et notandū q̄ licet quilibz debeat
 cauere a detractione quarūlibz p̄so
 narū. p̄cipue tñ a detractione patris ul'
 carnalis ul' sp̄ualis. Vñ xxuy. exo. Dul n̄
 detrahes 7 p̄ncipi ppli tui n̄ maledices
 Et gen̄ ix. legitur de cham filio noe qui
 p̄ris sui uerenda detexit. 7 itō in semine
 suo maledictionem recepit. Vñ legitur ibi.
 maledictus cham. puer seruus seruoꝝ
 erit fr̄ibz suis. legitur 7 y. re. vi. de oza
 qd̄ a dño p̄cussus est qz manū suam ad ar
 cham dī extendit. P̄ archā in qua poneba
 tur manna 7 uirga aaron 7 tabule testa
 menti figuratur p̄latul in quo t̄nci de
 bz manna dulcis solationis. 7 uirga cor
 rectionis cū sc̄a discretōis. ad quā archa

si detractorz manū extendit illi detrahe
 do a dño p̄cietur. ḡ. multi cū plus ui
 tam sacerdotū quā suam disautunt in
 erroris fontem dilabuntur. minus 7 fide
 rantes qd̄ n̄ eos uita sacerdotū lederet si
 hūiliter bonus sacerdotū ammonitionibz
 autem accomodarent. *De sp̄ibz detraci*

Positis illis que possunt uale om̄. xxuy
 tra pcc̄m detrahentiū 7 sequentē
 ut aliquid tangamus de diuisis sp̄ibz de
 tractionū. Notandū q̄ sup illd p̄s detrahe
 rem secreto p̄ximo suo hunc p̄sequer̄.
 Distinguitur triplex genus detractionis
 Primū 7 malū dīe de alio. Scdm̄ 7 audita
 mala cū augm̄to referre. Tercū 7 libent'
 illd audire. Nos aut̄ possumus diuidere
 detractionē in sex sp̄es. Quarū p̄ma ē occul
 ta mala p̄ximi publicare. Scda 7 audita
 cū augm̄to referre. Tercia 7 crimina falsa
 imponē. Quarta est bona occulta negare.
 Quinta 7 manifesta bona minuire. Sexta
 est bona in mala uertere. *De pcc̄o eoz
 qui libent' detractiones audiunt. xxv*

Sequitur de pcc̄o eoz qui libent' de
 tractiones audiunt. Tra q̄ pcc̄m
 primo possunt ualere uerba sacre sc̄ptu
 re que illd dissuadent ut 7 illd. p̄. u. la
 bia detrahentiū sunt p̄cul a te. 7 aliud
 xxuy. p̄. soli esse in diuisis potatoꝝ n̄
 in amestacionibz eoz qui carnes ad uescen
 dū 7 ferunt. 7 illd. xxuy. Cum detractori
 bz n̄ amiscaris. 7 illd. xxuy. ec̄. Sepi
 aures tuas sp̄uit 7 noli audire linguam
 nequā. Contra h̄ pcc̄m 7 pot̄ ualere illd

6. Detrahe ul' detrahente audire q' horz
dāpnabilis sit n̄ facile dixerim. Sūt aū
rephensibiles illi qui libenter detractiones
audiuunt. *De causis q' q's rephensibiles sūt*

XXVI

Dulcis de causis q' audiūt detractores.
Primo p' h' q' uident fr̄s suos
a canibz dilacerari & n̄ exterrēt canes sal-
tem clamoribz p'cipue cū sperent se posse
p'ficē. immo canibz aplaudūt. in quo p'ci-
se canes quā hoīes ostendunt. eccl. xiiij.
Que comunicatio hoīs sc̄i ad canem: cum
detractor serpent sit ut p'us ostensū est
n̄ uidentur hoīes esse s; p'ci' gemmina
uipaz. qui eos n̄ exhorrent qui lapides
durax in crepationū n̄ p'caunt qū ui-
dent fr̄s suos ab eis morderi. Rephensi-
biles ē sūt qui libent' audiūt detracto-
res. q' illis qui fr̄s suos comedūt. salām
ministrāt ad quā eos comedant. hylarem
eis uultū ostendendo. sin e qua salta moe-
sus q' insipidus est; detractoribz. Jo. fle-
mo in uico auditori libent' narrat. xvij.
p' uentus aquilo dissipat pluuias. et
facies tristis lingua detrahente. Rephen-
sibilis ē; ille qui detractori assentit. q' tes-
ti exceptione pleno n̄ iurato neq' exami-
nato contra absentē credit. & frequent'
testi inimico contra illd' legis diuine in ore
duoz ul' triū testū stet omne ūbū. Jmo
q' plus est si un' ribaldus detraxit uni
uico sc̄o. & x. boni uiri iurent' detraxi
p'ci' creditur illi ribaldo simplici ūbo
testificanti contra uirū sc̄m. quā x. uiri
boni iurantibz p' ipso. Rephensibilis

est & talis. q' iuxta sepulchrū patens
unde feros in cessanter exalat. p'ci' eligit
esse contra di uoluntatem & ad suam dāp-
nationem. quā recedendo inde obmuer-
cere faciat os detractoris. Si enī de esset
auditor. de ess; & detractor. Rephensibilis
est & talis q' noctue credit testificanti
lucem quā naturali' odit. *De p'ci' eoz q'
in patienter audiūt detractionem.* XXVII

Sequitur de p'ci' eoz qui impatienter
tolerant eos qui sibi detrahūt. qui
facti ualde sunt. Valde enī ualid' serui-
unt eis si ipsi patient' sustinerent. Dete-
tores enī spine sūt uiam inferni obstru-
entes uiril sc̄is. Vñ osee. ij. Ecce ego se-
piam uia tuam spinis. Ipsi ē sūt ui-
giles & ciuitatē ecclē custodientes ad mo-
dum uigiliū q' stante mendicant. Ipsi
ē depascunt segetes dñi ne in palcis
luxurent & pauca grana hānt. Ipsi ē
sūt lime a uasis grē rubiginē auferen-
tes. s; sūt quedā uasa maledicta que a
limis istis assumunt rubiginē. unde
deberent pulchritudinē recipere detrac-
tores a filijs di quasi quodā rasorio p'ci-
carū elationis eradūt. Vñ g'g. Idarco
laxat dñs linguas detractorz in electos.
ut siqd' in eis elationis surrexerit lin-
gua detractionis eradat. *De p'ci' adula*

Sequitur de p'ci' adulatoris. *XXVIII*
De quo h' modo dicemus. Primo po-
nemus ea que possunt ualē ad detest'
eiusdē p'ci'. Sc̄o tangemus de reme-
diis contra p'ci' illd'. Notandū ē quod

adulatio sicut quidam dicitur; pusa lau-
datio. Vñ nomen laudatoris et adulatoris
sub eisdem uicis stat; si n̄ eode in ordina-
tis. scdm tulliu u nomen a sono sumptum.
canes em̄ quoz; mira adulatio fere ex-
p̄munt illu sonu. Ad detest uo hui' pecc̄i
p̄mo possunt uale uerba sacre scripture
que illud dissuadent. Vt e illd̄ exo. xxx.
hoc oleum unctois scm̄ erit in in genati-
ones ur̄al. Caro hois n̄ ungetur ex eo. et
subdit paulo p̄t. homo quicūq; tale
posuerit et dedit ex eo alieno extermina-
bitur de poplo suo. Oleum istud laus; q̄
do deb; dari n̄ homini uiuenti. It̄ leui. y.
Sicut mellis adolebit in sacrificio dñi. I
melle dulcedo adulatoris intelligit. It̄ dis-
suadetur hoc uicū exo. xxuy. Non coques-
edū in lacte mris. adulator hoim durū
quē dya' frange n̄ pot̄ in lacte adula-
tionis coquit ut dyabolo comestibil' fiat.
It̄ pu. xxuy. Ne laces quēq; labus tuis.
et in eccl. Ante mortē n̄ laudes quemquam
Seco possunt ualere ad detest hui' pecc̄i
exempla et p̄cipue exemplū xpi. De quo
dic̄ glo. sup illd̄ m̄. xxv. et reliquit illis abire
foras extra ciuitatem qz paup erat nulli
adulator nullū in tanta urbe inuenit
hospitem s; apud lazaru receptus ē. Aplē
et dicit de se. j. ad thesal. y. Neq; aliqn̄ sum
in sermone adulationis sicut factis. neq; in
occone auaricie d̄s testis;. Tertio pot̄ ua-
lere ad det hui' pecc̄i. si adulatorē ul' adu-
latōem diuersis generib; rerū aparem?
Notandū ḡ q; adulator nutrix dya' est fili-

of dyaboli lactans lacte adulationis. Vnde
pu. j. Si te lactauerunt peccōres ne acquies-
cas eis. It̄ pu. vi. Vir iniquus lactat amicu
suum et ducit eū p̄ uiam n̄ bonā et tēn̄ uy.
Lamie nudauerūt māmas lactauerunt ca-
tulos suos. Lamia est bestia fetib; suis cruce-
lios quā cetera bestie. Vñ lamia q̄ lamia
appellatur qz catulos suos credit laniare.
Vñ bñ significat adulatorem qui iūitate
eos laniat quos uidetur lactare. It̄ aut̄ cō-
paratur adulatio lacti ut ostendatur uēcun-
dū esse homini adulto adulationē amare.
Sicut uerecund; homini barbaro ad mā-
nullas maternas pende. Adulator ad mod̄
nutricis filios dya' obtormire facit in p̄-
catis sicut nutrix casum paruuli ad eius
solatōem saluum interpretatur. Sic adula-
tor; cui eius pecc̄m adulatur q; iūitate ca-
sus; asserit esse opus magnificū. Adula-
tores egyptie mulres sunt quaz mamul-
las moyses respuit. It̄ adultores sūt lo-
custe comedentes residuū grandinis. exo.
x. locusta estare cinit hyeme silet. Vnde
recte significat adultores qui eos lau-
dant qui hnt̄ estatem p̄spertatis. A lau-
de uo eoz silent qui hnt̄ hyemē adu-
satis. Vñ eccl. xuy. Diues locutus est et om̄s
tacuerunt et uerbu eius usq; ad nubes
p̄ducunt. In grandine uo p̄secutor; intel-
ligi locusta ḡ residuū grandinis come-
dit qz scdm̄ ḡ quē p̄secutio frangens
n̄ uincit mulcent adulatio p̄mit. Adu-
latio detior uidetur esse detractione. qz
detractio hoim humiliat; adulatio ex

collit. Adulatores ⁊ rane sunt. p̄r loquacitatem. Vñ in ps̄. Et dedit terra eorū ranas in penetralibz regū ipsorū. Adulatores ⁊ s̄ syrene usq; in exitū dulces scdm boeciū. It̄ sunt ioculatores dyā. n̄ p̄mittentes dyabolu in aliquo tristari. Vñ osee. vi. In malicia sua lenificauerūt regem. Ipsi ⁊ sunt sacerdotes dyaboli homines uiuos sepelientes. Vñ q̄. viij. Dimitte mortuos sepelire mortuos suos. De quo uerbo loquens gḡ. dicit. Eūnt mortuus mortuū sepelit. cū peccator peccatorem aggeret adulationis p̄mit. Adulator ē ⁊ echo. ⁊ formans se ei cui adularis. Si enī riserit ridet. si fleuit flet. Sap̄. xvij. Resonans in altissimis montibz echo. Ipsi s̄ q̄i ^{caue} leon q̄ scdm tulliu aīal ⁊ de aere uiuent q̄ colore h̄t uariū ⁊ in momento mutabilem. ita ut cui rei se iungit ei color fiat. It̄ sunt in cantatores dyaboli qui hoībz faciunt de se crede que ipsi uolūt. Adulator hoīes p̄sus insanos ⁊ stultos facit q̄ dem nach ⁊ crede de se n̄ possit. cū laudatur dijs equa potestas. It̄ adulator q̄ sub preteritu decoriandi ⁊ ornandi hoīem iugulat. Vñ ad eum pot̄ dici. Sicut nouacula acuta fecisti totū. Adulator ⁊ p̄ditōr est. Sub sp̄e enī ofeli ad modū uide hominē tradit hostibz suis. ⁊ sub sp̄e amicitie hoīem interficit. Vñ recte significatur p̄ ioab. qui sic legit̄ q̄. R. xx. dixit ad amasā. Salue mi fr̄. ⁊ manu dextra tenuit mentū amasē quasi ofelant eum. ⁊ percussit eū in latē ⁊ mortuus ē. Adulatio oleo xp̄atur. Vñ in ps̄. Oleum aut̄ peccōris n̄ impinguet caput meū. De quo

oleo dyā unget suos qui in extremis laborant. hoc oleo ⁊ ungit dyā hoīes quos flectē n̄ pot̄ ut ad malū eorū molliat. Vñ auḡ. Oleum ⁊ falsa laus adulatoris que mētes a rigore ueritatis emollit ad noxia. Adulatio ⁊ mel est. s̄; toxicatum ⁊ ⁊ sagitta aurea ⁊ id̄ aliqui n̄ curant si ab ipsa ledantur. Est ⁊ uentus qui lenis uidetur. t̄stert t̄n montes de regno dī in regnū dyā. It̄ ⁊ rethe dyā. inuisibile. Vñ xxx. p̄. Qui blandis fictisq; sermonibz loquitur rethe expandit p̄ximo suo. Quarto pot̄ uale ad detest̄ hui⁹ pecc̄i si ostendatur quantum sit nocuū hoī ad q̄ p̄tinent ūba sacre sc̄pture que secunt̄ sup̄ illd̄. Qm̄ laudatur peccōr in desiderijs aīe sue. dicit̄ auḡ. hec est ma dī magna ut desit correctio ⁊ assit adulario. Adulantiū lingue aīas alligant in pecc̄is. Delectat enī hoīem ea facere in quibz n̄ solū metuit̄ rēpheloz s̄; ⁊ auditur laudator. ⁊ sup̄ illd̄ luc̄. vi. Ve uobis cū b̄ndixerint ⁊ c̄. dicit̄ glo. magna pars pene est peccōri sua scelera in n̄ argui. s̄; insup̄ q̄ bene gesta laudari. ⁊ sup̄ illd̄. d̄s in adiutoriu ⁊ c̄. dicit̄ auḡ. Plus nocet lingua adulatoris quā manus p̄secutoris. ⁊ p̄. xxvij. Meliora sunt uulnera diligētis quā fraudulenta oscula odientis. ec̄. vij. melius ⁊ a sapiente corrigi quā stultorū adulatione decipi. ⁊ ysa. iij. Popule m̄s qui te beatū dicunt ipsi te decipiūt. It̄ ysa. re. Erunt qui beatificant ipsū istū seductores ⁊ qui b̄ficantur p̄cipua. Adulator ducat eū cui adularis q̄ ad sup̄ aliū mon

237
257

tal ut inde precipiteretur sicut iudi dñr fecit
se de dño. luc. iij. Itē pñ. xi. Simulator ore
decepit amicum suū. Qñto pot' ualere ad
deceat hui' pñi si ostendatur adulator esse
maledēs. ab hominabilis. 7 detestabilis. ad
primum pñinet illd ysa. v. Ve qui dicitis
bonū malū. Alia lra hñ. Ve qui dicitis ma
lo bonū et 7 in eod. Ve qui iustificatis
impū p munibz 7 iusticiam iusti aufer
tis ab eo. 7 subdit' pena p h. Sicut stipu
lam deuorat flāma ignis 7 calor flammē
exurit. sic iudix eoz quasi fauilla erit. Itē
eze. xiiij. Ve qui osuunt puluillof sub oī
cubito manus 7 faciunt ceruicaha sub ca
pite uniuerse etatis. Qñ; dñs in aliquo
peccō fatigatus est 7 mittitur corruē in eo.
h uenit maledict' adulator 7 appodiat eū
exemplis malis 7 fortando. Ille qui peccat
qñ parietem facit inter se 7 dñm. s. absqz
tēpamento est 7 cito corruet. s. adulator
linat eum ut forior sit. Vñ eze. xiiij. Ipsi
edificabant parietem illi aut' liniebant
luto absqz paleis. Dic ad eos qui linunt
absqz tēpamento qd casurus sit. Ad hoc
uō qd adulator detestabilis sit pñinet illd
pñ. xxiiij. Qui dicunt impio iustus est ma
ledicent eis pñi 7 detestabuntur eos tribz.
Ad hoc qd ab hominabilis sit pñinet illd
pñ. xvij. Qui iustificat ipūm 7 qui d
dēpnat iustū ab hominabilis 7 uctqz apd
dñm. Ad idem pñinet qd dicit sup lucā
xvi. ubi agitur de diuīte 7 lazaro qd pa
ter in lingua carū lingua adulancium
qui uulnera lingūt. dñi mala que ī nobis

rephendimus ipso favore laudant. lingua
enī ista que uulnera lingit indubitanter ab
hominabilis 7. Sexto pot' uale ad dec' hui'
peccō. si ostendatur magna stulticia ipsius
qua laborat adulator. Est aut' una stulticia
ipsius h qd ipse laudat hominē sibi ipsi
qñ uellet eum uende sibi. Vñ quidā dixit
cudam adulatori sibi. Quid m me laudas
nunqz m uendere me uis. Alia stulticia ei
est qd ipse homini adulator ut grām ei
acquirat. quā tam melius inueniret si
ueritatem ei diceret. Vñ de xxvii. pñ.
Qui corripit hoīem grām. postea in ue
niet apud eum magis quā ille qui per
lingue blandimenta decipit. 7 xxiiii. eiusde.
Labia deosculabitur qui recta pcedet. 7 ibide.
Qui arguunt laudabuntur 7 sup eos ue
niet bñdictio. hoc 7 illud qd pñapue de ē
diuitibz 7 potentibz uidelicet qui uerum
ei dicat. Vñ seneca monstrabo omnia
quid ē 7 possidētibz desit. s. qui uerum
dicat 7 hominē inter mēcientē stupen
tem 7 p recul' blanda audientem ad uerū
pducat. Idem die illis n qd ue
lunt audire s. q uelut semp audisse.

De quatuor remedijs ctra adulationē. xxix

Sequit' de remedijs ctra peccm illud
7 possunt esse. iij. ctra hoc uiciū.
Primū est ut qñ uentus adulationis
flat homo ad terrā descendat. 7 qd infi
mum 7 ul' infirmū ipse osidet 7 dicat.
Qm tu illuminas lucernā meam dñe dñs
mīs illumina tenebras meas. Aliud reme
diū est memoria mortis. qd remediū figu

ratū est exo. v. ubi legit̄ qđ orauit moyses
 dñm. qui flare cepit uentū ab occidēte
 uehementissimū. 7 arreptam locustā picē
 in mare rubrū. In locustis adulatorē intel
 liguntur. quos uentus ueniens ab occiden
 te picit in mare. cū memoria mortis eos
 fugat. qz uanas hoīm dēpmit laudes q
 de morte sua cogitat qñ uital apre pa
 rebit. tercium remediū 7 ut subtilit̄
 discernat adulatorem esse eū qui sibi lo
 quitur. Veremidabit̄ eū cū cognoscer̄
se puerile reputari ab eo qui sibi
 lac adulatoris ppinat. Vñ socrates
 audā sibi adulantē dixit. Nil pficias ad
 ulator cū te intelligam. Quartū reme
diū 7 q homo tristem faciem adulantē
 bz ostendat. Tristis eū facies eos fugat
 sicut hylaris facies eos multiplicat. Vñ
 pū xxv. Princeps qui libenter audit ū
 ba mendacy ministros habet impios.
 Remuē uō lac adulatorū multū 7 accep
 tum celesti p̄ri. q figuratū 7 Gen. xxi
 ubi sic leḡ. abraham fecisse grande cō
 uuium in die alactationis.

Ysaac de peccō maledictionis 7 de hys q

sequitur de peccō ualeat ad det̄ ei.
 maledictionis. Maledictionē uō h
 intelligo mali interpretacionem extra qđ
 peccm possunt uale primo uerba sacre
 scripture que illud dissuadent ut est
 illd ad ro. xij. Benedicite 7 nolite male
 dice. 7 illd ij. pet. ij. Non reddentes ma
 lum p malo. 7 c. Secdo ualere possunt
 ad hoc exempla sicut 7 illd q legit̄ de

dño ihu. ij. pet. ij. Qui cū maledicētur
 n̄ maledicēbat. 7 illd apli. maledicimur
 7 bndicimus. tercio pot ualere extra hoc
 peccm si ostendatur multiplex malum
 q sequit̄ ex eo. Primū malū 7 amissio
 regni et̄m. Vñ ij. ad cor. vi. Neqz male
 dia neqz rapaces regnū dī possidebūt.
 Aliud malū qđ frequēt̄ accidit male
 dictio quā aliquis facit sup caput ma
 ledicenas reuertitur. Vñ xxvi. ec̄. Sicut
 auis ad alta t̄nsuolans 7 passer q libet
 uadens sic maledēm frustra platum in
 quēpiam supueniet. Secdo aut̄ dicit̄ frus
 tra platum qz est maledēm scdm diu
 nam iusticiam platum. ut 7 illd acc̄.
 viij. Pecunia tua t̄cā sit in pdicionem
 7 tale maledēm ueniet sup illū cui ma
 ledicē. maledēm uō sine causa platum
 ueniet sup eum qui maledicē. Vñ ec̄
 xxvij. 7 gen. xxvij. Qui maledixerit
 sic ille maledēs. in ps̄. maledicent illi 7
 tu bndices. 7 c̄. v. Betti estis cū male
dixerint uobis hoīes. Qui in altū mit
 tit lapidē sup caput ei cadet. Quarto
pot ualere extra hoc peccm si ostenda
 tur p̄sital eoz qui male agentibz ma
 ledicunt. Cū enim illi qui male agūt
 infirmi sūt opaciendū eis est; 7 p eis
 orandū non est; malū eis in p̄candū
 cū plus mali hant̄ quā ex pediat. Quo
pot ualere extra hoc peccm h q male
 dice adō 7 illicitū qđ 7 non 7 licitum
 maledicē dyablo. Vñ xxij. ec̄. Dū ma
 ledicē impius dyablm maledicē ipse

xxx

animā suam. qđ dupl̄ intelligi potest
 vno in sic. eum impius maledicit dya
 bolū. i. odit illū maledictū & odempna
 tum. ipse maledicit animā suam. i. dāp
 natam & maledictā ostendit cū male
 dictū uniretur. Vñ ad ro. ii. In excusa
 bilis est o homo oīs qui iudicas. In quo
 enī alium iudicas te ipm̄ odempnas. Alio
 in sic intellige. eum impius maledicit
 dyā. i. malū optat dyā. ipse maledicit
 animā suam. i. maledicto culpe & pene
 subicit. Cum enī dyā sit creatura di p̄
 carū & ei male optare. Vñ in canonica
 iude ubi legit. qđ cū mychael archan
 gl̄s cū dyā disputant̄ altercarentur. dū
 moysi corpali n̄ & ausus in ferre iudica
 um blasphemie. s̄ dixit imp̄ t̄ dñs.
 Dicit glo. Vbicunq; ul̄ quicunq; h̄ al
 tercatio angli sc̄a fuit cū dyā. hoc dili
 genter intuentū & quia si archangl̄s
 mychael dyabolo sibi adūsanti blas
 phemiam dice noluisset. s̄ modesto eum
 sermone cohercuit. quanto magis ho
 minibz om̄s blasphemiam & cauenda
 s̄ glo. Dyā in suba bonus s̄ in uolun
 tate malus. & ideo ab anglo n̄ blasphe
 matur. qz aliquid pferre tra naturā
 bonam blasphemiam reputat archa
 gl̄s. Simile h̄etur zach. ii. u sic legit.
 Ostendit in dñs ih̄m sacerdotem mag
 nū stantē coram anglo dñi. & sathan
 stabat adextris eius ut adūsaretur ei
 & dixit dñs ad sathan. Incepit in te
 dñs sathan & incepit dñs in te qui e

legit ierlm̄. Preapue uō cauendū est
 parentibz a maledictione filioz. qm̄
 ille maledictōes magis nocue solet esse
 ec̄. ii. B̄ndictio dñi firmat tomol fi
 lioz. maledictio aut̄ matris eradicat
 fundamenta. Valde impiū & qđ mater
 malū optet filio qz n̄ licet ei optare dyā.

Qđ iuiciū n̄ & ad miscendū correctōi & de hys

S*q̄ debet cohibē ab hoc peccō xxxi*
 equitur de peccato iuiciū. a quo
 peccō p̄mo debet cohibē hoc qđ iuiciū
 multū uulnerat cor eius cui dicitur.
 Vñ xxvii. ec̄. flagelli plaga liuore
 facit. plaga aut̄ lingue diminet ossa.
 Jo. Sicut homo cauet ne aliquē p̄cuiat
 baculo. sic caue debet ne eum p̄cuiat
 iuicio. Secōdo debet cohibē a iuicio h̄. qđ
 iuiciū caritatem siue amicitiam destru
 it que & uia excellencioz. Vñ ec̄. xxv. Sic
 mittens lapidem in uolantia deicit ea sic
 qui iuiciatur amico dissoluit amicitia
 Tercio debet cohibere ab h̄ iuicio hoc qz
 n̄ de facti sit concordatio p̄t iuiciū d̄m.
 Vñ ec̄. xxii. Ad amicum & si p̄dixeris gla
 diū n̄ desperes. Est enī regressus ad ami
 cum si apparuit os triste n̄ timeas. Est
 enī concordatio excepto iuicio iyperio &
 supbia & mysterij reuelatione & plaga
 dolosa. Quarto debet cohibē a peccato
 iuiciū qz homo assuetus huic peccato
 uix corrigitur. Vñ xxvii. ec̄. homo assue
 tus uerbis iyperij omnibz dyebz suis n̄
 erudietur. Quinto debet cohibē a iuicio
 hoc qz h̄i qui iuicia d̄nt frequenter

diuicia audiunt. Vñ sapiens Qui pgit
dicere que uult audiet que ñ uult. 7 pu
xiiij. Impius confundit 7 confundetur. 7 pu
xxvi. Qui uoluit lapidē reuertetur ad
eum. Sexto debet cohibere a diuicio h qd
conuiciū hoīem dignum facit morte et
na. Vñ q. v. Qui dixerit frī suo fatue re
ul erit glorie ignis. Septimo debet cohi
bere hoīes a diuicio hoc q diuiciū dicere
libenter hoī signū ē impietatis 7 magne
pūnitatis. Vñ x pu. Labia iusti aside
rant placita os impioꝝ puerla. Ex ha
bundancia cordis os loquitur. Vtiosū est
cor unde frequent̄ exit diuiciū 7 in dubi
tantē rusticus est qui rusticitatē libent̄
dicit. Qd̄ ualde puerlus sit qui diuiciū
dicit ex hoc pot̄ patē qz aut diuiciū
q ipse dicit est malū culpe aut malū
pene. Si malū pene est. cū malū pene
sit a dō ipse dicendo ob pbrū homini
expbrat eul creatori. Vñ xvij pu. Qd̄
despicit paup̄em expbrat factori eul.
Si uo ē malū culpe dyabolicū ē de hoc
gaude q aliquis illud dimiserit. leuit
xxv. Si habitauit aduena in terra uā
7 moratus fuit inter uos ñ expbreris
ei. s; erit inter uos q̄ indigena. Adue
na ē homo qui magnus peccatoꝝ fu
it. cui peccm suū expbrandū non est.
viiij. ecc. Ne despicias hoīem auertē
se a peccato neq; in ppeves ei. merito
qm̄ om̄s in corruptione sumus. De diu

xxxij

Secundo de his q̄ debent cohibere hoīes ab
peccali aut̄ cauendum h uicio.

est ne diuiciū corruptioni ad miscatur
sicut faciunt quidā qui sub spē correptōis
diuiciant̄ hominib; Vñ ecc. xix. Est correptio mendax in ore stumeliosi. Vere mendax
est talis correptio. Mentitur enī se correpro
rem. cū pot̄ sit diuiciario. Eullius in traca
tu de amicitia. moneve 7 moni ē offm̄ uere
amicicie. ita tñ q̄ adulatione careat. Am
monitio 7 stumelia ob uurgatio. 7 pu. xij.
Qui suauis ē uiuit in moderatōib; in am
monitōib; suis. Relinquit stumeliam ho
mansuetus moderate corripit 7 sic uitam
aīe sue seruat. homo iracundus in modera
te corripiente ipsam pdit uitam. Caue
dū ē ab immodata correptione. fusi enim
homo caueat sibi ipse ignē incendit q̄
debit extingue. 7 occidit que debuit
sanare. 7 tenetur ad dāpnū qd̄ ab eo
uerbu platum in caute fecerit. Ad pri
mū p̄tinet illd̄ ecci. viij. Non in cendat
carbones peccōꝝ arguent̄ eos. Ad scdm̄
p̄tinet illud pu. xv. Lingua placabilis
lignū uite que aut̄ in modata ē creet
sp̄m. Lingua mansuetra lignū seu arbor
uite ē. Quid̄ enim uite sp̄ualis ē illis q̄
corripit s; lingua inmodata creet spi
ritū tam corripientis quā eul qui cor
ripitur. Ad terciū p̄tinet illd̄ exo. xxij.
Si egressus ignis in uenit sp̄ical 7 apre
henderit acruos frugū siue stantes sege
tes in agris reddet dāpnū qui ignem
succenderit. qd̄ de igne ue pot̄ intelli
gū dāpnū tenetur redde qui uerbo i cau
to illud succenderit. De stumione 7 de his

que deberent hoies cohibe a contencione.

Sequitur de peccō contencione. A quo peccato primo deberet cohibe hoies hoc qd peccm illud dyabolicū ē. Vñ aug. Rich ē similitud accibz demonū quā litigare. Vñ seruos dyā. n̄ dī se ostendunt qui litigant. jī. ad tyni. ij. Seruū dīm n̄ oportet litigare. s; mansuetū esse ad om̄s. Jē aplē. Siquis mult contenciosus esse nos talem consuetudinē n̄ habemus. Sedo deberet cohibe hoies a contencione hoc qd separare se a contencione honorabile est. Vñ pū. xv. honor ē homini qui separat se a contencione. Contencio uō ignominiosa est. Seneca. muliebre est litigare. Tercio deberet cohibe hoies a contencione hoc qd litigare signū ē supbie et stulticie et puerilitatis et malicie. Ad p̄mū p̄tinet illd xvij. pū. Labia stulti miscent se rixis. et illd. xx. Omnes aut stulti miscentur contumeliosus in uerbo miscendi. qz contumeliosus est in separabilis unio. Intelligitur qz stultus a contencione separari n̄ potest. Ad t̄cum p̄tinet illd. xv. pū. homo puerilis suscitatur litel. et xxvi. Sicut qui apprehendit auribz canem sic qui p̄transit impacient. et miscetur rixe alterius. Ad quartū p̄tinet illd. pū. xvij. Semp uirgia querit malus. angls aut crudelis miscetur contum cum hoc erit in morte qm angls malus ad eum ueniet ut eum deferat in infernum. Vñ angls malus pot̄ intelligi aliquis homo malus ad eum missus. Vnde dicit uulgariter. Iste ē malus s; qm inue-

niet patrem suū. Quarto deberet cohibe hoies a contencione h̄ quod multa mala a contencione pueniunt. Vñ xxij. eccl. Ante ignem chamini uapor et fumus ignis multantur sic et ante sanguinē maledicta et contumelia et iniurie. Et xij. euistem. A scintilla una agetur ignis et xxvij. Certam festinant ul effundet sanguinem. Q̄nto deberet cohibe hoies a contencione hoc qd ab ea magni mali est. Vñ legit̄ in uital patru qd orante monacho uox in sonuit ad eum dicens. Hondū ad mensuram durarum mulierū puenisti que habitant in prima ciuitate. Cumqz quesiss; macharius intrans ciuitatem consationē earz ab ipsis dixerūt qz erant uxorē duoz fr̄m et p̄ xv annos simul fuerant. n̄ unq; aliqua earz aliam deo ul facto tristauerat. et statuerunt in corde suo ut usq; ad mortem uerbu inter se scilare n̄ loq; rentur. et libenter intrassent religionem si uiri earz p̄mitterēt. Vñ eoz in quibz consistebat m̄tum harz mulierz erat hoc quod litem n̄ habuerant ad inuicem. animi uō innocens nesceret litigare. Vñ in uital patru leḡ. qd duo senes erant in una cella qui nūquā habuerant litem inter se. Dixit ḡ unus. faciam litem inter nos et ponamus laterē in medio et uterq; dicat qd suus ē. qz nescimus qd sit contencio. Cum positus fuiss; et unus diceret m̄s est. alter respondit ego credo certe qd meus est. Cum aut primus diceret. n̄ ē tuus s; meus. alt

respondit. Si tuus est tolle eum. et sic n̄
inueniunt matiam litigandi. *De p̄ois*
in quib; p̄cipue a d̄entōe cauendū est.

xxxiiii

Et licet uniuersaliter detrahenda sit
d̄entio p̄cipue t̄n̄ cum quib; p̄sonis
s̄ cū hoīe potente. Vñ ec̄ viii. Non litige
cum hoīe potente ne forte in adas in ma
nib; illi. et cum homine locuplete. Vñ viii
ec̄. Non ostendas cū hoīe locuplete ne fac
te d̄ statuatur licem t̄. multos enī p̄didit
aurū et argentū et cū hoīe linguato. Vñ
ec̄ viii. Non litiges cū hoīe linguato n̄
struas in ignem ipsius ligna. et cū hoīe
iracundo n̄ facias rixam. Item cū p̄ria ux
ore. ex quo aliquis h̄re incipit licem cū
p̄ria uxorē nunquā h̄bit quietem. p̄
xix. Ec̄ca p̄stillancia et litigiosa mulier
oparant. Qui in domo p̄stillante ē q̄n̄
uult declinare stilladiū in uno loco i
uenit in alio. ita q̄ n̄ inuenit ibi
quietem. Sic uir et uxor quietem n̄ inue
nunt ex quo incipiunt esse litigiosi. et
ualde male ē eis quantūcūq; delicias ha
beant. Vñ xviij. p̄u. melior ē buccella sic
ca cū gaudio quam plena domus uicti
mis cum uirgō. Licet de nulla re sit
litigandū. p̄cipue t̄n̄ non est litigan
dum de re que hoīem n̄ molestat. Vñ
xi. ec̄. De illa re que te n̄ molestat nō
certaueris. *De peccōe d̄ersionis.*

xxxv

Sequitur de uersione quā mali faci
unt bonis. de qua breuiter p̄transi
mus cū de ea dictum sit in tractatu de
ornatu. in capitulo de uicam

dia. hoc solum addentes qd leḡ neemi
as dixisse. y. esdre. iij. cap. cum
amanites uideret iudol edificantes dices.
Si ascenderit uulpes transiet murum
eoz lapideum. Audi inquit d̄s n̄r qd
fr̄i sumus despectio d̄ite obp̄rium sup
capud eoz. et paulo p̄t subdit. Ne opi
al iniquitatem eoz et p̄ca eoz coram fa
cie tua n̄ deleantur. q̄ uisierūt edifica
tes. *De peccōe p̄ui d̄ilio et de hys q̄ debent hoīes*

Sequitur de peccōe p̄ui d̄ilio. *ab h̄ p̄.*
d̄ilio. a quo peccō debet cohibe ho
mines hoc qd p̄uuis d̄iliarius potior
est. Decipit enī eum qui in eo d̄idit. s̄
eum qui ab eo d̄iliū petit qd n̄ est par
uum peccatū. Vñ p̄u. xxvi. Sicut novus
est qui mittit lanceas et sagittas in mor
tem. ita uir qui fraudulent̄ nocet pri
mo suo. Secdo debet cohibe hoīes ab
hoc peccōe hoc q̄ p̄uuis d̄iliary omnia
mala faciunt. s; tam̄ ut nich̄ fecisse ui
deantur. ipsi dant palmas in faciem
xpi in membris ei dicentes p̄phetiza
nobis xpe quis ē qui te p̄cussit. ut
legitur fr̄m fuisse. q̄. xxvi. cum d̄ns
captiuus teneretur. q̄ d̄ns ignorare pos
sit astucias eoz cū scriptū sit. Job. xij.
Ipse nouit decipientem et eū qui decipi
tur. Tercio debet cohibe hoīes a peccōe
qd d̄iliarius p̄uuis illud d̄iliū qd
ipse uult dare. s; d̄na alios. Primo dat
d̄na se ipm̄. Iud enim h̄t iuste om̄s
iusticia q̄ quicūq; uult nocere alij
primo nocet sibi om̄is laqueus de

ceptionis. Primo capit eū qui terrendit
om̄is gladius p̄secucionis sp̄ualiter p̄mo
transuerberat eum qui eo utitur. Vñ ec̄. x
xvii. Qui fodit foueam incidet in eam ⁊ q̄
statuit lapidem p̄ximo offendet in eo. ⁊
qui laqueum alio ponit p̄bit in illo. fa
cienti nequissimū cōsilium sup̄ illd̄ deuol
uetur ⁊ n̄ agnoscer unde hoc ueniat illi
xvi. p̄. Qui fodit foueam incidet in eam
⁊ qui uoluit lapidē reuertetur in eum.
⁊ in p̄s. laqueum aperit ⁊ effodit eum
⁊ incidit in foueam quā fecit. hoc figu
ratum ⁊ j. R. xvi. in hoc q̄ goliath p̄prio
gladio de capitulo est. ⁊ hest̄ uir in hoc
q̄d aman suspensus ⁊ patibulo q̄ para
uerat mardocheo. Pravi cōsiliarij de ra
pina ⁊ exactionibz quas faciunt fieri ha
bent peccm̄. Ad restitutiōem tenent̄ cum
ali habeant lucrū cōsilio eoz b̄n acquies
citur in malis faciendis. in bonis uero
minime. Q̄nq̄ minimo t̄p̄ plus mali
faciunt quā toto t̄p̄ uite sue possunt
em̄dare. Nullū peccatū ⁊ q̄ magis impedi
at hoīes a salute quā illud. Quarto de
beret cohibe hoīes a peccō hoc q̄d peccm̄
illud multū nocuum est ec̄c̄e di. Vnus
enī malus cōsiliarius destruit totā unam
patriam. Ad maliciam magū prauo cō
siliarij referri pot̄ illud ec̄. Nequius oculo
quid creatū est. Consiliarius enī alicui
ocls̄ eius dicit. Vñ m̄. xvi. Si ocls̄ tuus
scandalizat te erue eū ⁊ pice abste. Si cō
siliarius alicuius p̄ncipis malus est. ne
gocia eius male disponentur. Vñ m̄. vi.

Si ocls̄ tuus nequā fuerit totū corp̄ tuū
tenebrosū erit. Q̄nto debet cohibe ho
mines ab hoc peccō q̄ q̄nq̄ illi qui astuti
sunt ad dandū cōsilia nocua alijs in
silendo sibi ipsis iusto di cōsilio fati in
ueniuntur. Vñ Job. xii. legitur q̄d d̄s ad
duxerit cōsiliarium in stultū finem. leḡ
⁊ Job. v. de d̄no qui apprehendit sapientes
in astucia eoz ⁊ cōsiliū prauoz dissipat.
Sic aut̄ cauendū ⁊ hominū ne prauo cō
silio acquiescat. Vñ ec̄. vii. Multi anni
sunt tibi ⁊ consiliarius unus te mille. ⁊ ec̄.
xxvii. A cōsiliario malo serua aīam tuā
prauis factis que sūt illi necessitas ⁊ quid
ille cogitabit. ne forte mutet fraudem
in terra ⁊ dicat bona uia ⁊ **A quibz p̄sōis**

Consilium sumendum n̄ est.

Cauendū ⁊ hoī ne cōsiliū querat a
iuuētibz. Hac de causa roboam enī p̄
tem regni amisit q̄ acquieuit cōsilio iu
uēnū relicto cōsilio senū ut legit̄. R. xi.
It̄ cauendū est hominū ne amatores h̄
mundi cōsulat de salute aīe sue. Vñ xx
xvii. ec̄. Noli cōsiliari cū socero tuo. So
cer ⁊ mundus iste. q̄ q̄dam peccm̄ car
nis que uxor sp̄c̄ est cū quo cōsiliū ha
bendū non ⁊ de salute aīe q̄ figuratū
⁊ Gen̄. xvi. in h̄ q̄d iacob recessit a labā
ip̄so nesciente. b̄. Angl̄s magnū cōsiliū
uocat te ⁊ in alienū cōsiliū prestolaris
Idem amicos cōsulat qui n̄ legit quod
inimici hoīs domestici eius ysa. xix. Sa
pientes cōsiliarij pharaonis decerunt
cōsiliū insipient̄. Cauendū ⁊ hominū

xxxvii

ne osilum ai stulto hat. Vn eccl. vii. cu
 fatul osilum n habeat. Non em poterit
 dilige n que placent eis **De pccō semina**

xxxviii

Sequitur de pccō cui discordias.
 eoz qui seminant discordias a quo
 pccō primo debet cohibe hoc q illud
 pccōm ad eo z ex osum do. Vn pu. vi. Sex
 fut que odit dñs z septimū detestatur
 aīa eius. Oculos sublimet zc. z nuat salōn
 septimo loco qui seminat int' fīs discor
 dias tamq' magis ex osum do quā alios
 pccōzes. Hec mirū si dñs odiat eos qui
 seminat discordias in ecclā dī. magis em
 uidentur nocere eis qui h' faciūt. quā q
 ppiū corpus ei crucifixerunt. Plus em
 dilexit xpc corpus ecclē quā corpus ppi
 um. ai p corpe ecclē ppiū corpus morti
 exposuerit. Vnde qui fodunt corp' ecclē
 unitatē eius diuidendo magis uident' ei
 nocere. quā qui corpus ei ppiū foderūt
 z unitatē in eo diuidendo. ad ostende
 dū q corpus ecclē nullo m uolebat scidi
 p discordias uoluit ipse tunicā in osua
 lem in diuisam manere. Jo. xix. Scdo de
 bet cohibe hoīes ab hoc pccō h' q nich
 tam nocuū z corpori humano quā di
 uisio z unitatis. sic nich' magis z noci
 uū ecclē dī quam diuisio unitatis. Ex u
 no uerbo qd dicit ille qui discordiam
 seminat qm' nascitur discordia ex qua
 destruitur patria una. Vn magne ma
 licie est seminare tale sementū cum ex
 uno grano illi' talis messis surgat. Ter
 cio debet cohibe hoīes ab hoc pccō hoc

qd opus illd dyabolicum est z otiarū
 corpi xpi. Vn de dyabolo scptū z. Jo. x.
 Qui dispigit oues. xpc uo dicit de se. m.
 xy. Qui n zgregat meā dispigit. Ad xpm
 z ad seruos eius p'inet unire z pacificare
 Vn m. v. Beati pacifica qm filij dī uo
 cabuntur. hac de causa filius dī uenit
 in mundū ut pacem reformaret in mū
 do. ad dyablm uo p'inet disp' gere. **De**

pccō bilinguū z de hyl q va ad det. xxxv. y

Sequitur de pccō bilinguū. Biling
 gues aut' dicunt' qui male loquunt'
 de hoībz in absentia z bona in p'sencia
 ul' qui p'tendūt qd bona in tencione di
 cant ul' causa ioci id qd p'ferunt cū
 malam hant intencionem. a quo pccō
 primo deb; cohibe hoc qd multū dis
 plicet dō. Vn pu. vii. dicit sapia in cre
 ata que z filius dī arroganciam z supbi
 am z uiam prauam z os bilingue detes
 tor. Hec mirū si dñs detestatur os bilingue
 cū monstrū sit nullū aīal bilingue tue
 nitur excepto serpente qui bilinguis est.
 iuxta uulgi opinionem qd est p' ue
 locem motum lingue sicut apparet. Scdo
 debet cohibe hoīes ab hoc pccō q ualde
 nocuū est pximo. Vn pu. xvii. Verba
 bilinguū quasi simplicia. z ipsa pueni
 unt usq; ad interiora uentris. i. usq; ad
 interiora mentis. Dicunt' aut' uerba bi
 linguū q' simplicia. qz sub p'textu ioci
 ul' intencionis bone ea dicit. tū cor au
 diens multū ledunt. Vn de ipsis pot'
 intelligi illd ps. mollia sunt sermones

eius sup oleum et ipsi sunt iacula. Tercio
debet cohibere homines a peccato hoc quod mul-
tum nocet proprio subiecto. Primo quia po-
nit illud in magno periculo. Si enim in mag-
no periculo est qui unam linguam habet
in quanto periculo est ille qui bilinguis est.
Vix sufficit aliquis unam linguam regere.
Secundo nocet quia ponit hominem in obprobrio
et fama mala. Unde ecc. Deuoratio pessima
sup linguam. Deuoratio est digna ostensio et
fusione plena. It. ecc. vi. Imperium et con-
meliam malus hereditabit et peccator omnis
inuidus et bilinguis. Tertio nocet quia ho-
minem reddit maledictum. Unde ecc. xxviii. Su-
furro et bilinguis maledictus. multos enim
turbauit pacem habentes. Bilingues sunt
pseuco apostoli uariis linguis loquentes. Ap-
tato uero isto precipue cauendum est illis qui legi-
di habent alios docere. Unde i. ad thym. iij. Dia-
cones similiter pudicos non bilingues non
multo etc. *De peccato eorum qui rumores amant. n.*

Sequitur de peccato eorum qui rumores a-
mant. a quo peccato precipue cauendum
est claustralibus. Unde b. Rumorem in claus-
tro emittit inter duodecim abusiones
claustrum. xv. uero abusiones claustrum hec sunt.
Prelatus negligens. discipulis inobediens.
iuuenis ociosus. senex obstinatus. mona-
chus curialis. religiosus uero cauidicus. pa-
nulus preciosus. cibus exquisitus. rumor
in claustrum. his in capitulo. dissolutio in cho-
ro. irreuerentia iuxta altare. *De iactancia.*

Sequitur de peccato iactantie. Quod peccatum
dissuadetur per xxxi. ubi sic legitur.

Laudet te alienus et non os tuum. Possunt
autem ualere contra peccatum istud. primo exēpla-
ur et illud quod legitur dan. iij. de nabucho-
sor. qui uerba iactantie proferbat dicens in
fine. h. babylon ciuitas magna quam ego
edificavi in domum regum et robore fortitu-
dinis mee et in gloria decoris mei et cum ad huc
sermo esset in ore regis. uox de celo tunc au-
diat. Nabuchodonosor rex. regnum tuum
transit a te. etc. Legitur et in uitali prim. de
quodam heremita qui pollet omnibus animi uir-
tutibus cepit iactare se. et dya in spiritu mulieris
uenit ad speluncam eius dicens quod abestus noc-
te esset deuoranda nisi susciperetur in eius hos-
picio. Que suscepta diuisis blandimentis in-
duxit eum ad h. quod membra eius sigillatim
tangeret. et cum inclinaret se ut eam ferret am-
plexeretur ipsa euamit decidit eum. et
multitudo demonum clamauit. O monache
qui te usque ad stellas extollebas. quomodo dem-
sus es in infernum. Disce qui se exaltat hu-
miliabitur. Tunc ille desperans et fugiens
per confusionem aspectum omnium religiosorum reu-
sus et ad scilicet tradens se omni impudencie
ne quis eum salubribus monitis de precipi-
cio reuocaret. Irem in regione rebaude ma-
nente quodam heremita apollonio uite p-
batissime dixit ei uox de celo. Apolloni. per te
perdam sapientiam sapientiam in egypto. et omnem
culturam demonum subrues. At ille ait. Do-
mine aufer a me iactantiam. ne forte elar-
sup frater meus cadam ab omnibus bonis. et
dixit uox. quate manus tuas ad ceruices
tuas. et quae apprehenderit stringe et sub arc-

na subruet. et continuo subposita manu ad
 ceruices apprehendit paruum ethiopem cla
 mantem et dicentem Ego sum superbie demon.
 Et ita ait uox. Perge in deo quo cuique uoluit
 securus. Secundo potest ualeat contra hoc peccatum si ostē
 datur stulticia eius qui hoc uicio labo
 rat. Notandum igitur quod ille qui iactat se ore pro
 prio se ipsum quando occidit. Unde xxvii. ps. Os
 stulti iudicio illius. filios et suos ore ipso
 comedit. dum bona opera se iactando de illis
 amittit. Ipse et gratiam dei effundit. Unde ecc
 xx. bre. factioz effundentur. Ipse laudem
 quam amat in loco ponit ubi sordet. et in
 ore proprio. Omnis enim laus in ore proprio
 sordescit. Ipse et testimonium fert de se
 ipso. Jo. xv. Cum de te ipso testimonium per
 hibes testimonium tuum non est uerum. in x. au
 hoc dicebatur non habebat hoc locum. Cum
 enim solus sit se ipso cognoscitur et sibi ipsi de
 se credendum est qui se solus nouit. sed in
 aliis uerum est quod dicit aplos. x. cor. Non
 qui se ipsum commendat ille probatus est sed qui
 deus commendat. Ipse qui iactat se est ycolu
 se ipsum colens et de se ipso cantans. Ipse
 assimilatur galline que propter quam fecit
 ouum non cessat clamare donec propenda
 tur quod ouum fecit et sic ouum amittit. Sic
 ille qui iactat se tacere non potest donec o
 pus bonum quod fecit amiserit. Tertio potest
 ualere contra hoc peccatum si ostendantur ma
 la que ex eo secuntur. Notandum igitur quod
 ex hoc peccato secuntur uirgia. Unde xxvii.
 ps. Qui se iactat et dilatat uirgia decat.
 Sequitur et inde odium. Unde sapiens

uiciosa et iactatio. affertur audientibus
 non fastidium sed plerumque odium. hoc tamē
 sciendum est quod licet uiris sanctis opera sua bona
 quando dicere ad gloriam dei. Unde ii. ad cor. dicit
 paulus. Estimo me nichil minus fecisse a mag
 nis apostolis. licet et ea dicere ad releuationem
 spei. Unde xxvii. ps. die eze. memeto domine
 queso quando ambulauerim coram te in ueritate.

De secretorum reuelatione et de his que debent ho. co.

Sequitur de secretorum ab hoc peccato. xlii
 reuelatione a quo peccato tria debent
 hominem cohibere. Primum est hoc quod legitur
 ecc. xxvii. Qui denudat archana amittit
 fidem prodit. Secundum est hoc quod legitur ecc. xxi.
 Quod est recordatio ad amicum excepto
 iudicio et in ipso et superbia et misterii re
 uelatione. et plaga dolosa. Unde reuelatio
 secreti est unum eorum de quibus uix sit re
 cordatio. Tertium est hoc quod si aliquis infama
 tus fuit illa reuelatione. uix potest
 ei restituere dampnum quod suscepit. Unde
 ps. xxv. Que uiderunt oculi tui ne pro
 ras in uirgio cito. ne propterea emendare non
 possis amico tuo. De peccato in discrete amina

Sequitur de peccato in discrete amina
 aminationis a quo peccato cauere de
 bemus primo exemplo x. de quo legitur.
 i. petri. iii. Qui cum pateretur non amina
 batur. Secundo cauere debemus ab eo ut demus
 locum timori dei. Unde xix. ecc. Corripe ami
 cum ante quam amiseris et da locum timori
 timori altissimi dat locum qui potius
 uult quod homines dimittant peccare timo
 re dei quam timore humano. Tertio quod

multa mala inde sequuntur. Vñ xxv. ecc.
 Ante sanguinē maledcā & contumelia &
 iurine. Quarto cauendū est a dminati
 onibz ne stulciores nos ostendamus
 quā sumus. homo qui dminari dscuē
 ostendit se stulciorē quā sit. qz mltā
 dminatur que nūquā facturū est. Vñ
 xiiij. pū. Qui in paciens est exaltat stul
 ticiam suā. *De peccō in discrete pmissiois. xliij.*

Sequit̄ de peccō in discrete pmissio
 nis. a quo peccō debent cohibere
 mala que inde sequunt̄. Primū z remot
 io pprie dscie. Vñ xxv. pū. Est qui pro
 mittit q̄i qui gladio pungitur dscie.
 hoc fit q̄n non soluit q̄ pmissit. Scdm
 malū est qd inimicicia in currit eius
 au pmissit cū ei n̄ soluit. Vñ in ec̄. xv. ē
 qui p̄ dscusione pmittit amico & lucrat̄
 est eum inimicū grat̄. d̄erctū malum
 est qd tenetur solue qd pmissit. Vñ xxx.
 ecc. Ne spondeas supra uirtutē tuam
 qd si spoponderis q̄i restituent cogita.
 Sp̄alit̄ aut̄ caue debemus a uoto ī dis
 creto. s. ne uoueam̄ qd implere nolumus.
 In quo multū peccant aliqui claustra
 les qui uouent ea que sciunt se n̄ imple
 turos. in quo z aliqui multū peccant
 qui suscipiendo sacros ordines d̄inencia
 pmittunt quā tū n̄ pponunt seruare
 qd ualde p̄iculosum est. Vñ xx. pū. Ruina
 est hōi deuocare scōs. i. de uoto suo irri
 tare scōs z p̄t uotum retrahē. z ec̄. v.
 Metus z n̄ uouere q̄ post uotū pmissa
 n̄ reddere. It̄ in eod̄. Siquid deo uoueris

ne moueris redde. displicet enī ei infidelit̄
 z stulta pmissio. *De uerbo ocioso & quid*
Sequitur de uerbo ocioso *ocū. z. xlv.*
 Notandū ḡ qd uerbū ociosum scdm
 s̄o. est q̄ sine utilitate loquens dicit̄. aut
 audientis. Verba uō scurrilia z turpia n̄
 sunt ap̄putanda inter ociosa. Vñ s̄o. Qui
 scurrilitatem replicat z chachunnit ora
 dissoluit z aliquid p̄fert turpitudinis
 n̄ ociosi sermonis s̄ criminosi reus tenet̄.
 multa uō sunt que deberent cohibē ho
 mines a uerbis ociosis. Primū est h̄ q̄ cum
 uir iustus celū sit. os eius porta celi est. z
 it̄o ap̄pendū n̄ z absq̄ magna causa. Legi
 mus enī celū ad iustam multociens aper
 tum fuisse. s̄ nunq̄ hoc legit̄ quin aliqd
 mirum subsequit̄ sit. Leḡ in ps̄. Januas
 celi ap̄uit z subditur. z pluit illis māna
 ad manducand̄. legitur z in lu. qd ihu
 baptizato z orante ap̄tū est celū. z sub
 ditur qd descendit sp̄s sc̄s. vox z patris
 audita est. It̄ cum beatus stephs lapida
 retur ap̄tū sunt celi z uidit ih̄m stantem
 a dextris d̄i. z gl̄am ipsius. Sic q̄n porta
 celi sp̄ialit̄ ap̄itur. s. os iuri iusti debet
 exire inde. ul' manna. i. uerbū dulcis d̄ sola
 rōis. ul' uerbū quo gr̄a sp̄s sc̄i datur. ul'
 uerbū quo xp̄s z ipsius gr̄a hominibus
 ostendatur. S; de quibusdam dū expecta
 tur q̄ exeat manna exit potius rana.
 s. aliquid garrulitatis. Scdō debet cohi
 bere hoīes ab ociosis uerbis hoc q̄ lingua
 calamus est sp̄s sc̄i. Vñ ps̄. Lingua mea ca
 lamus scribe uelociter scribentis. Solent

Offendi scriptores quoniam calamo eorum aliquid
inutile scribitur et periculant illum. sic spiritus
sanctus quocumque illam linguam repellit que uerbis
ociosis se exponit. Tercio debet cohibere
homines a uerbis ociosis hoc quod loquela na-
turaliter in solis ratione hominibus inuenitur
unde pro se data est loquela rationi et ideo
sine ratione fieri non debet. Quarto uero de co-
hibendis a uerbis ociosis hoc quod omnia uerba ad
examen diuinum ueniunt. Unde in psalmo. De
omni uerbo ocioso quod locuti fuerint ho-
mines reddent rationem in die iudicii et
ecclesiastico. Cuncta que fiunt adducet dominus
in iudicium pro omni errato et die gloria
uel de uerbo ignoranter plato. Unde
debent uerba nostra examinari hic ut pro
examen illud possint transire. Quinto de
co. ho. a uerbo ocioso hoc quod homo est ue-
lut castrum obsessum undique. Unde in psalmo. In-
imici mei animam meam circumdederunt. Os
uero hominis porta est per quam illud castrum
multociens captum est. Ideo porta ista dilige-
ter est custodienda et non aduersa inuicem
aperienda. Sexto de co. ho. a uerbo ocioso
hoc quod thesaurus magnus est in
homine. Unde apostolus. Thesaurum habemus
in uasis fictilibus. Ideo qui thesaurum
non uult amittere os suum clausum dili-
genter debet custodire. Septimo debet
cohibere homines a uerbo ocioso hoc utilitas
magna que ex uerbis potest peruenire.
Uno uerbo potest homo in oratione reg-
num eternum mereri. Idem uno uerbo potest
dari occasio salutis pluribus animabus

Unde ex magna corruptione peruenit hoc
quod homo ociosa et inuicem libenter loqui-
tur. ex quo potest aduersus uita loqui. hoc
autem precipue reprehensibile est in sacerto-
tibus. Unde beatus. Inter sanctos nuge nuge sunt
in ore sacerdotis blasphemie interdum si-
cidant fortasse. ferende sunt referende non
qua. Consecrasti os tuum euangelium. talibus iam
aperte illicitum est. assuescere sacrilegium.
Labia sacerdotis custodiunt scientiam et legem
de ore eius requirunt. non nugas uel fabu-
las. uerbum scurrilitatis quod fas ceci uerba
ui ne nomine collocant non sufficit ab ore pe-
grinari. Procul ab aure est relegandum
fede ad chachinnos mouit fedi mones.
Iosephus. Beata lingua que non nouit non de diui-
nis texere sermonem. Aliqui tamen sunt
qui non multum curant cauere a uerbis oc-
iosis uel ab alijs uenialibus peccatis. eo quod talia
peccata sibi parua uidentur. Ideo notandum
est quod quocumque sunt que deberent homines ti-
mere circa uenialia peccata. Primum est
eorum multitudo. Unde augustinus. Ista leuia noli
contempnere si contempnueris quam appendis expa-
uesce quam numias. Secundum est hoc quod ad iu-
dicium dei per talibus sumus trahendi. Unde
super illud Job xxxi. Nonne ipse uas me-
um confidat. Dicit gloria. Sic deus unius cuius
uas confidat. sic gressus dinumerat. ut
nec minutissime cogitationes ac tenuissi-
ma uerba que apud nos usu inuenerunt
eius iudicio in discussa remaneant. Sed
que uacuo poterit reddi de uerbis ocio-
sis cum ipsa sine ratione dicantur. Unde beatus.

Si p̄t̄ra uerbū ociosum est q̄d nullā ra-
 cionabilem causam habeat. quā rationem
 reddere pot̄imus de eo q̄ p̄ter rationē
 licet fabulari auunt donec p̄tereat ho-
 ra quā tibi ad agenda p̄niam. ad optine-
 dam grām. ad p̄merendam glām mise-
 ratio aditoris indulserat. Tercio 3̄ timē-
 dū ne inter multa uenialia alig mortale
 incidat hoīe ignorante. Vñ in job. Alie-
 ni comedunt robur ei' 7 ipsi nesciūt. Qu-
 ro timendū 3̄ ne p̄ uenialia homo ita de-
 biliteretur q̄d in aliq̄d mortale manifestū
 cadat. ecc̄. xix. Qui modica spernit pau-
 lam deader. gḡ. Vitasti grandia caue-
 ne obruaris harēna. Idem si ista p̄ua
 negligimus insensibili' seducti. audace
 maiora p̄petramus. 7 si stypa 7 clau-
 in nauibz sunt minima. tam̄ eoz defect̄
 occasio submersionis eoz poss̄ esse hys
 qui in nauibz sunt. Presencia eoz occasi-
 o est euasionis. leḡ q̄d absalon occasio-
 ne criminum inter fcs̄ sic. y. p̄. xuy. In
 crimibz parua peccata possūt in religi-
 sicut 7 ibi. capilli capitis ur̄i numerati
 sūt. que parua peccata multal sūt occasi-
 o mortis. leḡ 7 iudiciū. xvuy. q̄d samp̄o
 absalis criminibz debilis fcs̄ sic. In quo
 figuratū est q̄ aliquis debilitatur c̄m
 modica bona negligit face' d̄na q̄ naza-
 rei nutrebant comā. ut leḡ nuū. vi. di-
 menda sūt uenialia qz p̄fc̄m impediūt
 Qñ em̄ aliquis d̄o in gratul est. 7 n̄ uult
 facere p̄ eo nisi id ad q̄d tenetur. d̄s n̄ ita
 habudanter largit̄ grām ei unde p̄fi-

cere possit. Preterea unicus pilus cibi alicui
 reddit abhominabilem. 7 modicum
 puluis oculū multū ob nubilat. sic uenialia
 seruiciū alicui' minus gratū reddere
 do uidetur. 7 oculū cordis obnubilat.

De multiloquio 7 de hys q̄ cohibent ab eo. xlvi

Sequitur de multiloquio. A quo p̄c̄o
 primo debet cohibere hoc q̄ multi-
 loquiū signū est in beallitatis. Vñ iō. In-
 canes qui infirmior est magis latrat. Sc̄o
 uō hoc q̄d multiloquiū hoīem ociosum
 reddit. pauciloquiū uō amabile. Unde
 quidā p̄hs̄ interrogatus quō quis hoībz
 poss̄ placē. inquit. Si gesseris optima
 7 locutus fueris pauca. 7 xix. ecc̄. Ter-
 ribilis in ciuitate sua homo linguosus
 7 temerarius in uerbo suo erit. Tercio h̄
 q̄d multiloquiū impedit diuisionem ho-
 minis. Vñ job. xi. Nunquid uir ubofus
 iustificabitur. Ieru. xy. Vir qui patit̄
 fluxū sanguinis immund' erit. Quarto
 uō hoc q̄d in multiloquio pecc̄m n̄ de-
 erit. ut legit̄ p̄. x. Qui multiloquitur
 uerbis ledit aiām suam. 7 in ecc̄. In mil-
 tal sermonibz inuenietur stulticia. Qñto
 hoc q̄d multiloquiū signū 3̄ stulticie. Vñ
 in ecc̄. Stultus uerba multiplicat. 7 xix.
 ecc̄. Eōtū sp̄m suum p̄fert stultus. Sexto
 uō est hoc q̄d in p̄s leḡ. Vir linguosus
 n̄ dirigitur in terra. Septimo hoc q̄d
 frequent' ibi est egestas. sicut ubi est
 multū de palea frequent' parum est
 de grano. xix. p̄. Qui tm̄ uerba secta-
 tur nich' hēbit. Octauo. Quia multa

utilitas est in cauendo a multiloquio. Vñ
ecc. xv. Qui odit loquacitatē extinguit
maliciam. *De turpiloquio. xlviij*

Sequitur de turpiloquio. qd̄ peccm̄
dissuadet nobis apl̄e ad ephē. v. di
cens. fornicatio aut om̄s immūdia. au
auaricia n̄ nominetur in uobis sic̄ decet
sc̄os. aut turpiloquiū. Ab hoc peccō ml̄
tum debemus cauē. qz h̄ peccm̄ ē turpitu
to in ore ubi multū indecent ē in mūdici
a. Preterea turpiloquiū pximū corrū
pit. Vñ j. ad cor. xv. Corruptū mo
res bonos colloquia praua. 7 ij. ad cor.
y. Quorū sermo serpit ut cancer. Corruptū
pit 7 turpiloquiū ipm̄ qui turpit lo
quitur. ut tandē turpia opa n̄ abhorre
at. Seneca. turpia ne dixeris. paulatim
enī p̄ uerba putor deicitur. *De hys q̄ co*

Sequit̄ h̄bent a scurrilitate. *xlviij*
de scurrilitate que a stultis curiali
tal dicit̄. j. iocularitas. Dicit enī glo. sup
ep̄lam ad ephē. Contra h̄ peccm̄ p̄mo
possunt ualere uerba sacre scripture
que illud dissuadent. ut est illd̄ ad eph.
v. fornicatio 7 om̄s in mūdicia aut
auaricia n̄ nominetur in uobis sicut
decet sc̄os. aut turpiloquiū. aut scur
rilitas. 7 y. ad thes. iij. Audiuim̄ quosdā
inter uos ambulare in quiete. nichil
opantes. s; curiose agentes. hys aut̄
qui huiusmodi sūt denunciam̄ 7 obse
cramus in dño ihu xp̄o ut cū silencio
opantes panē suum manducent. Secō
pot̄ ualere etia hoc peccm̄ si scurril di

uersis genib; sparem. Notandū ḡ quod
surre sūt q̄ capra ul' hymia cū quib; lu
dit dyā 7 hoīes exarantur ad risum. ca
pra animal feridū ē. hymia aīal deforme.
Sic tales feridi sūt 7 ualde deformes. Ipsi
7 sūt fures dāpnosissimi. Temp̄ enī
quo nich; ē p̄ciosius in uita ista tūsi
toria hoīb; furantur. Ipsi solatores
sunt eoz qui laborant in seruicio dy
aboli. ipsi releuant falsis recreationib;
eoz laborem qui uadunt in infernum
ne deficiant inuua. Ipsi 7 faciūt hoīes
obdormire in peccis. ut a dyā deferant̄
in infernū 7 n̄ exierit. De raō potest
uale etia hoc peccm̄ si ponimus ea que
sacra scriptura dicit de risu hui' t̄pis.
ad qm̄ uerba scurrilia excitant. Notand
ḡ q̄ risus hui' t̄pis est error. Vñ ecc. x.
Risum reputauit errorem. Est 7 uelud q̄
dam ebullitio stulticie. Vñ p̄. xv. Os
faturoz ebullit stulticiam. fit aut̄ ista
ebullitio ad ignē prauē sc̄ie scurril sūt
flante ignē illū uento uanitati inter
cluso. Risus aut̄ talis est uelud sonitus
spinax sub olla crepitancū. Vñ ecc. viij.
Sicut sonitus spinax ardentū sub olla
sic risus stulti. It̄ risus talis ē uelud qdā
nunciū stulticiā cordis insinuans. Vñ
xix. ecc. amict' corporis 7 risus dencium
7 ingressus hoīs enunciant de illo. It̄
risus talis maledict' est. Vñ luc. vi. Ve
uobis qui ridetis nūc qz lugebitis. Ex
hys patet quanta sit fatuitas eoz q̄
ad risum talem exarant. It̄ notandū

qd est risus inuidie risus p̄fidie risus
 infamie risus pure uanitat̄ & risus pru
 dencie. De risu inuidie loquit̄ poeta de
 scribens inuidiam. V. Risus ab est nisi quē
 uisi fecere dolores. De risu p̄fidie legit̄ pu.
 x. Quasi p̄ risus stultus opatur scelus. De
 risu infamie leḡ xv. pu. qd̄ stulticia ē gau
 dium stulto. & aug. Maluit sapientes se
 h̄re sanos lugentes quam freneticos rāe
 tes. It̄ aug. dicit. Gaudiū mundanoꝝ gau
 dium freneticoꝝ esse. Risus uō pure ua
 nitatis est cū aliquis ex sola leuitate ridet.
 Ad quē risum possūm̄ referre q̄ legit̄ in
 uitis p̄m. de quodā sene qui uidit quen
 dā ridentem & dixit ei. Coram celi & terre
 dño rationē rociul uite n̄re reddidisti.
 sumus & tu rid es. Risus uō prudencie ē
 rarus risus & tacitus. Vñ xxj. ec̄. fatuus
 in risu exaltat uocem suam. uir aut̄ sapi
 ens uix tacite ridet. & job xxix. Si qñ ad
 ridendam n̄ credebāt. gg. Prelatus se talit̄
 debet h̄re ad subditos ut ridens timeri &
 uatus possit amari. ne nimia leticia uisē
 ul̄ in modata leuitate reddat odiosum.
 It̄ notand̄ qd̄ sicut risus p̄sentis uite de
 bet esse modicus & rarus. sic luctus frequē
 & multus. monemur aut̄ ad h̄ exemplo
 xp̄i quē ter legim̄ fleuisse. risisse uero
 nūquā legimus. fleuit ih̄c sup̄ ciuita
 tis destructionē. luc̄ xix. & ad lazari re
 suscitationē. jo. xi. & in agonia qñ pl̄xi
 orauit. De quo fletu h̄etur ad heb̄ v.
 monet̄ & nos ad hoc multiplex materia
 luctus. quā in mundo isto uidem̄. & h̄ qd̄

lacrimę mee in ualozę suo sūt. De hac
 maria require in tractatu de luxuria in
 capitulo de choreis *De indiscreta taciturnitate*

qd̄ semp̄ tacere uiciosum sit.

Sequitur de indiscret̄ a taciturnitate.
 & notand̄ qd̄ sicut uiciosa est
 loquacitas. sic & uiciosum ē semp̄ tacere.
 Vñ ec̄. iij. Est temp̄ tacendi & temp̄ loqu
 di. ysidorus. Seruanda ē lingua. n̄ in solu
 bilis liganda. V. mors & uita in manibz
 lingue. ideo ori ponenda est custodia ut
 nec uitale edificationem clausū dāpnet.
 nec letalis sp̄nities liberū forciat̄ egressū.

qd̄ nimia taciturnitas reprehensibil̄ sit in pla

Taciturnitas uō reprehensibil̄ sit in pla
 tibus sit in p̄latis qui docē h̄nt po
 pulū. Illis enī tacere a uerbo p̄dicationis
 mors est. Vñ cyo. xxvij. Preceptū ē quod
 in extremis partibz uestiū sacerdotaliū
 fierent tintinabula aurea mixta malis
 p̄nicias ut audiretur sonitus qñ aarō
 ingrederetur & egrederetur sc̄uarū in osp̄
 tu dñi & n̄ moreret̄. De quo ūbo loquē
 gg. dicit. Sacerdos ingredit̄ & egrediēs
 moritur. si de eo sonitus n̄ audiat̄. q̄
 tra se iram interni iudicis puocat. si de
 eo sonitus p̄dicationis n̄ p̄cedat. Ad idē
 p̄tinet illd̄ eze. xxvij. Si speculatoꝝ uidit
 gladiū ueniētē & n̄ insonuerit bu cina
 & p̄ls custodierit uenitq̄ gladius & tulerit
 de eis aīam ille quidē iniquitate sua
 captus est. sanguinē aut̄ eius de manu
 speculatoꝝ requirā. Apl̄s j. ad cor. ij.
 ve in si n̄ euangelizauero. Ad p̄latum

spaliter pmet illd. ysa. lviij. Clama ne ces-
ses. 7 iud. osee. viij. In gutture tuo sit tu-
ba. 7 illd. ysa. vi. Ve in qz tacui. Si pte ta-
curnitate prelati aliquis peat. simile est
ac si cum interficiat. Vn paulus xx. act.
mundus su a sanguine omnium n em subit
fugi quo minus annuciarem omne osu
di in uerbis inuenit p oppositu q ipse
reus est. Sanguinis eoz si ipse est n. Anu-
ciasset eis. In discreta tacetur uita distua
detur. ecc. iij. ubi legit. ne timeas uerbu
in tpe salutis. *De octo remedijs circa*

Post qua dictu est *peccm lingue.* h.
De custodia lingue in omni 7 spaci-
ali. de xxvij. peccis lingue. sequenter ra-
gendu e aliquid de remedijs circa peccm
illd. 7 ponemus viij. remedia circa illud.
Primu remediū e osidatio piculi q est in
loquendo. 7 notand q porta alicui castri
caucius apitur qn notu e dno castri qd
hostes porte insidiantur. Vn cum hostes
inuisibiles porte ocul spaliter insidient
cu magna cautela apienda est. Ad hoc re-
mediū pot referri illd. job. xl. memento
belli 7 n audes ampli quicquā loqui. Se-
cundu remediū est osidatio tam nobilita-
tis qua utilitatis hui membri. De qua no-
bilitate 7 utilitate habitū e in pncipio
hui tractatus ubi dem e qd in lingua
pcepue indecent sit in mundicia. 7 quod
diuino officio p ceteris membris deputa-
ta sit. Terciu remediū e q homo circa pe-
tam oris q qualda barraf facit. Barre
iste su pposita firma declinandi psoas

illas cu quib; peccare solet p linguam
ul loca ista in quib; solet hre occōnem p
lingua peccandi ul tenendi silentium
horis illis in quib; homo facilius labit.
p lingua. ut hora pte cibū 7 alia similia
pposita que custodiunt hominē ne offe-
dat in lingua. De barraf istis legit pu-
xyij. frater qui adiuuatur a frē quasi
ciuitas firma. 7 iudicia quasi uectes ur-
bium pposita ex iudicio rationis scā. de
custodia censuū. 7 q̄ uectes. v. q̄ barre
urbū. Quartū remediū e q homo ra-
ro loquatur. Exemptū de hoc habem
in beata uirgine cui viij. uerba tm le-
guntur in exvgtis. Q̄tum remediū
est qd homo pauca loquatur. Sicut em
in multiloquio n de erit peccm. sic bre-
uiter loqui ad hoc ualeat ut homo caue-
at a peccō. Vn in ecc. Qui odit loquaci-
tatem extinguit maliciam. De quarto 7
quinto remedio dic aplc. Ad sumam p̄fec-
tionis uolo te esse breuiloquum 7 submis-
sa uoce loquentē. Ad rariloquiū monet
nos seneca dicens. Auribus frequēcius q
lingua nra. Idē in hoc in ambe ut libe-
cius audias quam loquaris. Sextū reme-
diū e tarditas in loquendo. ut homo n
creat in loquendo n pcedente delibate
ad q p̄tinent uerba sacre scripture q
secuntur. Jo. Prius ueniat sermo ad h̄mā
qua ad lingua. ecc. iij. Noli aratus esse
in lingua. 7 ecc. v. Ne temere qd loqua-
ris neq cor tuū sit uelox ad p̄ferendū
sermonem corā dō. Inuenitur causa qre

homo n̄ debeat loqui absq; delibacōne
 Qd̄ enī homo loquitur corā dō loquitur
 ecc̄o. xxi. Verba prudentiū instarera pōderā
 bunt. Seneca. Cardiloquum te in dō r̄ p̄e
 rit t̄ d̄s. xii. p̄i. Qui inmoderatus est ad lo
 quendū senacet mala ille qui n̄ uult loqui
 nisi p̄cedente cordis delibacōe clauem oris
 h̄t in archa cordis. Vñ quantū ad h̄ secu
 rus est. xxi. cō. In ore fatuoz cor eoz r̄ i cor
 de sapientiū os eoz. Septimū remediū est.
 q̄ inter oīa p̄cipuum uidetur ut homo o
 rando linguā suam dō amendet. Dñi est s̄
 gubernare linguā ut leḡ p̄i. xv. Vñ dauid.
 Pone dñe custodiam ori meo. Octauū reme
 diū est silenciū claustraliū. s̄o. Linguam
 maledictā in dē m̄ emdat silenciū r̄ sicut i vi
 claus̄ oris ponitur in archa cordis. In vii.
 uo. in manu dī ponitur. sic in viii. iste cla
 us̄ oris ponitur in manu plati. Qui aut̄
 nesciente plato r̄ nolente portam oris ape
 rit p̄r quā clauem ei tradidit fractoz uid̄
 esse templi spūalis r̄ cū clauem faciat cōtra
 clauem uidetur esse latro. Ad amendam
 uō claustralis silenciū primo possunt ua
 lere exempla. r̄ p̄cipue exemptū xpi. de q̄
 dicit glo. sup̄ illd̄ ysa. luy. Quasi agn̄ corā
 rōdente se obmutescet r̄ n̄ apuit os suū
 pylato ul̄ herodi. Pauci enī s̄ dicit ne differ
 retur salus humani genis. Legit̄ r̄ q̄ abbas
 agaton lapidem in ore suo p̄ triennū mit
 rebat donec taciturnitatē disceret. Legitur
 r̄ de abbe paulo qd̄ fr̄s dixerunt ei. ut
 diceret aliquē sermōne alexandrino ep̄o
 ad se ueniēti. Qui ait s̄ in taciturnitate

mea n̄ edificatur. neq; in sermone meo edifica
 tur. Inuenitur r̄ de quodā milite potente.
 qui uoluit intrare religionē. r̄ misit quēdā
 uasallum suum ad abbem̄ quendā in iun
 gent ei ut diceret abbati se uelle intrare illā
 religionem. Addidit r̄ qd̄ diceret se murū
 esse. paratū t̄n se in omnib; obedire. Quod
 idō fecit qz in lingua offenderat. r̄ cogitauit
 qd̄ nisi caueret sibi lingua sibi auferret
 bona que ibi faceret. r̄ recepit r̄ miles in
 religionē illa r̄ credebatur murus. Exiens at̄
 quadā uice cū abbe ad quendā milite qui
 laborabat in extremis uidit aiām eius cum
 ipse moreretur miserabiliter a demonib; per
 trahi r̄ opacens fleuit. r̄ discedentes inde
 obuiam habuerūt aliū militem qui p̄mi
 sit abbi qd̄ renunciarer se. r̄ cū eum p̄ce
 deret in quodā ponte temptans uiam corā
 abbe decedens de ponte submersus ē. cū
 aiām uidit miles ab anglis in spē monachi
 in celū deferrī r̄ solutus ē in gaudiū. Cū aut̄
 abbas uenisset ad claustrū adiuuauit mili
 tem in uirtute obediē ut sibi diceret si loq̄
 posset. cur in morte illoz duoz se taliter ha
 buisset. Cui miles. male fecisti qz cōtra p̄positū
 meū me loqui fecisti. s̄ tam̄ t̄ indicabo. Et
 narrauit sibi omnia p̄ ordinē. Audient ab
 bas cecidit ad pedes eius. miles aut̄ ren
 nuent̄ p̄cut ut in aliquo recluderetur
 loco ubi taciturnitati sue p̄positū poss̄
 seruare. Secōdo possunt ualere ad amēda
 tionem silenciū sacra uerba que illud sua
 dent. ut r̄ illd̄ auḡ sup̄ illd̄. dñe exaudi.
 Loquela sit in necessitate. taciturnitas in

de silencio
 claustrali

Que bona faci
at silentium.

iocunditate. et arsenio cū discederet a palatō
ut monachus fieret. facta est uox dicens. Ar
seni fuge. tace. quiesce. hec enim sūt radices
nō peccandi. Jo. Multo melius ex duobz impec
tis est rusticitatem scām hīe quam eloqu
ciani peccatiōe. Tercio pot̄ ualere ad omen
dationem silentij. si ostendantur bona que
ex silentio pueniunt. Notandū ḡ qd̄ silen
tium hominē fortē efficit. Vñ ysa. xxx. In silen
cio et spe erit fortitudo ur̄a. abbas pastor.
Om̄s labor quicūqz euenit et ex taciturni
tate supabitur. sic uix. ul' nunqz pugil uin
citur nisi malū uerbu dixerit. sic uix uin
citur c̄s a dyā. si malis uerbis auit. Item
silentiū pacem facit. Vñ xxy. ysa. Er̄t op̄
iusticie pax et cultus iusticie silentiū. Silen
tiū et quasi quedā cultura iusticie. sicut ex
nimia loquela frequen̄ sequitur iūria
tam di quā pximi. sic ex silentio iusticia
nucitur. Ex qua uelut ex quadā arbore
fructus pacis colligitur. Vñ cum claustra
libz pax sūme necessaria sit. ualde necessa
riū et eis silentiū unde pax sequit̄. mulce
lites et ire remanent ex obseruatione sile
cij. xxvi. pu. Qui imponit stulto silentiū
ira mitigat. It̄ silentiū et signū sapiēcie
Seneca. Taciturnitas hoīs stulto p̄ sapia
est. Quidā phs̄ audam rustico in diuuo
tacenti ex totis inquit hoc solū hīs xvy.
pu. Stultus si tacuerit sapiens reputa
bitur. Vñ job. Vtinam taceretis ut repu
tarem̄ini sapientes. Sapiens. Nemo stultus
tacere pot̄. It̄ silentium signū et spūalis
pfectus. Vñ t̄en̄. iij. Sedebit solitarius et

tacebit. leuabitqz se sup se. homo qui iam
leuauit se sup statū hoīm qui h̄t d̄m olo
latorem et colloctorem pot̄ esse solitari
et tacere. Ex quo y. h̄t d̄m p̄ socio n̄ curat
de oſorcio humano. Seneca. Primū argu
mentū op̄osite mentis estimo posse tecū
diste et secū morari. B. Cū quo d̄s est. nū
quā est min' solus. quā cum ipse ē solus.
Qd̄ itō dicitur qz tunc libris h̄t suū ue
rum sociū. s. d̄m. homo et̄ cui d̄s interi
loquitur n̄ curat multū de loquela ex
teriori. ḡḡ. Non sufficit p̄ficē homo
ab utraqz diuisus. qz si ex terius audi
tum apit interius surdesat. It̄ silen
cium p̄parat hominē colloquio diu
no. Vñ t̄en̄. iij. Bonū et̄ p̄tolari cum
silentio salutare d̄i. filius dei uerbu
est. itō auditum et̄ auscultatiōe requi
rit. in ec̄. Vbi n̄ et̄ auditus n̄ effundat
sermoniē et̄ i. r. loquere d̄ne qz audit
seruus tuus. Silentiū seruare est os un
de exit ignis et̄ flāma obstruere. Item
silentiū seruare est bestiam in tomabile
clausam tenere. Ja. iij. Omnis natura
bestiarū et̄ uolucrū et̄ c. do. et̄ comita sūt
linguā aut̄ nullus hominū tomare
potest. It̄ silentium seruare gladium
penetrabilissimū in uagina abscondere
in ps. lingua eoz gladius acutus. It̄
silentium seruare est foueam obruere
re p̄ quā multo cecidit et̄ colli ea
dento sibi fregit. ec̄. xij. Beatus un
qui n̄ et̄ lapsus in uerbo ex ore suo. quā
diligenter est; obstruenda fouea illa tota

ens fuit homini occasio ruine. 7 talis in
 ine silenciu prauu 7 uiri claustralis. Vn
 claustralis qui sine silencio est q̄ equus abs
 q̄ freno. Silenciu 7 claus religionis 7. Vn
 clastru sine silencio p̄rie clastru n̄ est
 cu sit absq̄ clausura. s̄ est uelut urbs p̄as
 7 absq̄ muroz ambitu. Vn p̄u xxv. Sicut
 urbs p̄rens 7 absq̄ muro sic uir. qd̄ em̄ p̄.
 l. co. s̄. Clastru absq̄ silencio est uelut uine
 a absq̄ sepe que dirptioni exposita est. 7
 xxxv. ecc̄. Vbi non est sepes diripietur pos
 sessio. ecc̄. x. Qui dissipat sepe mordebit cu
 coluber. 7 xxi. m̄. legitur de sepe ista. homo
 ciar p̄famil' qui plantauit uineam 7 cu
 cum dedit sepe ei. 7 xxiii. p̄u. P agrum
 hominis pigri transiit 7 p̄ uineam uiri
 stulti 7 ecce totu impluerant urticae 7 opue
 rant. sup̄ficiem sp̄ue 7 materia lapi
 dum destructa erat. Idē p̄ maceria intelli
 gitur q̄ p̄uis p̄ sepe. 7 inuitur qd̄ pig
 cia p̄latoz 7 negligencia causa sit qd̄ silen
 cium 7 alie claustrales obseruancie in clau
 stris n̄ obseruent. sicut solet obstrui uas
 in quo sit uinu ferrasi ut uinu foetus sit
 Sic oportet ut claustralis districtu ser
 uet silencium ut feruor deuocionis sit i co.
 Alioquin si os eius ad loquacitate fuerit ap
 tum quicqd̄ deuocionis 7 in eo exal at. Item
 silenciu in claustrali suffocatio est malicie
 iuxta uerbu p̄uis positum. Qui odit loq̄
 citatem exana. Silencium 7 7 signu mortis
 ueteris hois. loquacitas in claustrali q̄ debet
 esse mortuus stupenda est. sicut si uiderem
 homine mortuum loquentē. Religio ubi n̄

obseruatur silencium pot̄ dicere illd̄ iob
 xxx. Quali muro rupto 7 ap̄ta ianua irru
 erunt sup̄ me. Vltimo ad dimendationem
 silencij pot̄ ualere illud sapientis loquē
 esse aliqui penituit. cauisse uo nunquam.
Explicit Summa de uicis. De puero
que uisibili 7 solat̄ e puer ihc.
Quedam deuota matrona cu pue
 ro suo uadens ad p̄dicatōne. ab ore p̄di
 catoris audiuit. qd̄ puer ihc sup̄ modū
 eet amabil'. 7 q̄cuq̄ ei uisione 7 colloquio
 semit possz p̄frui. nisi? ignodi possit. ultra?
 q̄ntu ad dolozē p̄tinet. remissa. Qz vbu pu
 er p̄fate q̄atne. ueld̄ tra noua 7 optia q̄
 sem uita etne recipies ad p̄fend̄ fructū cen
 tesimū. alte memorie ḡndau. Ab illo em̄
 die i flāmau 7 vulnau eū amore suo dñs.
 ū nichil p̄t eū cogitare possz aut desiderare.
 Statim nāq; cu a p̄dicōe uētes. cu m̄e sua
 rediss; dom. ascendit sol? in solaru. 7 sedn̄ ce
 pit meditari de p̄ch̄tudie p̄u^{iquem} i p̄dicōe au
 dient ḡndari. 7 p̄rupen? i lacrimas p̄ gaudio
 7 am̄ratōe p̄um ihc cepit ad se talib' v̄bis
 iurare. O dulcissime ihu vbi es. v̄ manes
 vbi uersari soles. q̄s m̄ det ut te uideā ut
 t̄ loqr. i ore p̄fruat. 7 amore tuo facier. 7 nū
 qm̄ a te separet̄ ietnū. Cu h̄ 7 h̄ys filia pu
 er secū uoluet. ecce puer ihc p̄u lacrimis
 7 ardūti desidio tract' uenit ad eū. 7 iu
 gens se illi. dulcia cu illo mistuit colloq̄a
 qz cu m̄udis 7 simplicitz sermocinari so
 let dñs. Cu au puer ille cu p̄uo ihu solle
 ne habet gaudū. m̄ p̄u audient v̄ba
 colloq̄atiū i solaro. ab analla suscitatur. q̄s